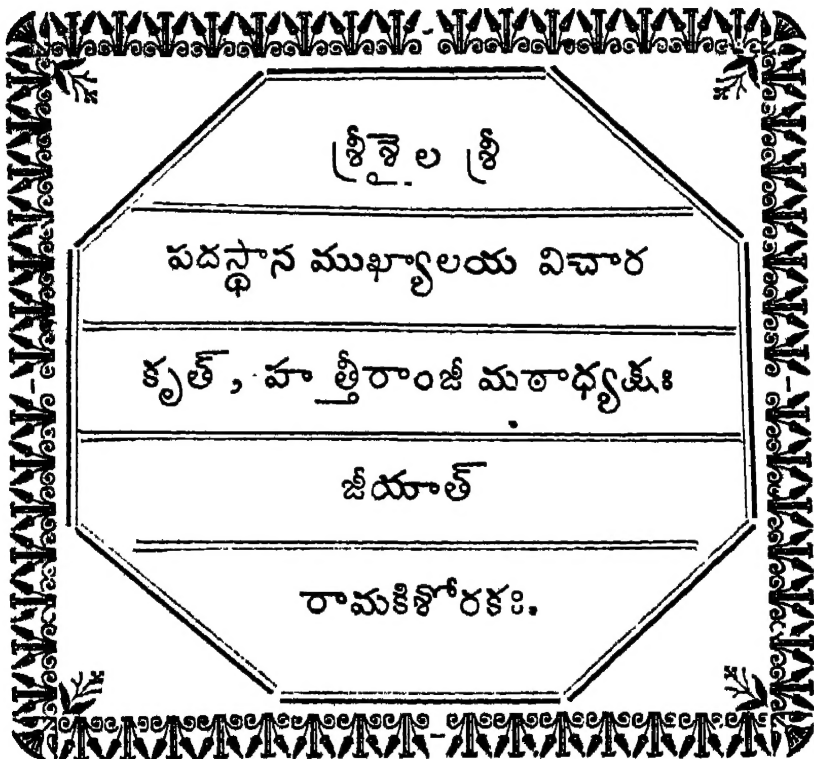
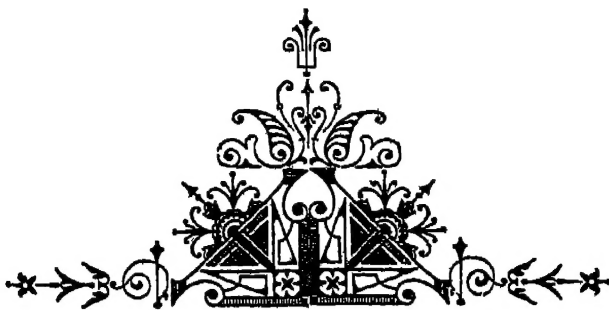

శ్రీవేంకటేశ్వరస్వామి వారి పేరు -

శ్రీశైల శ్రీ

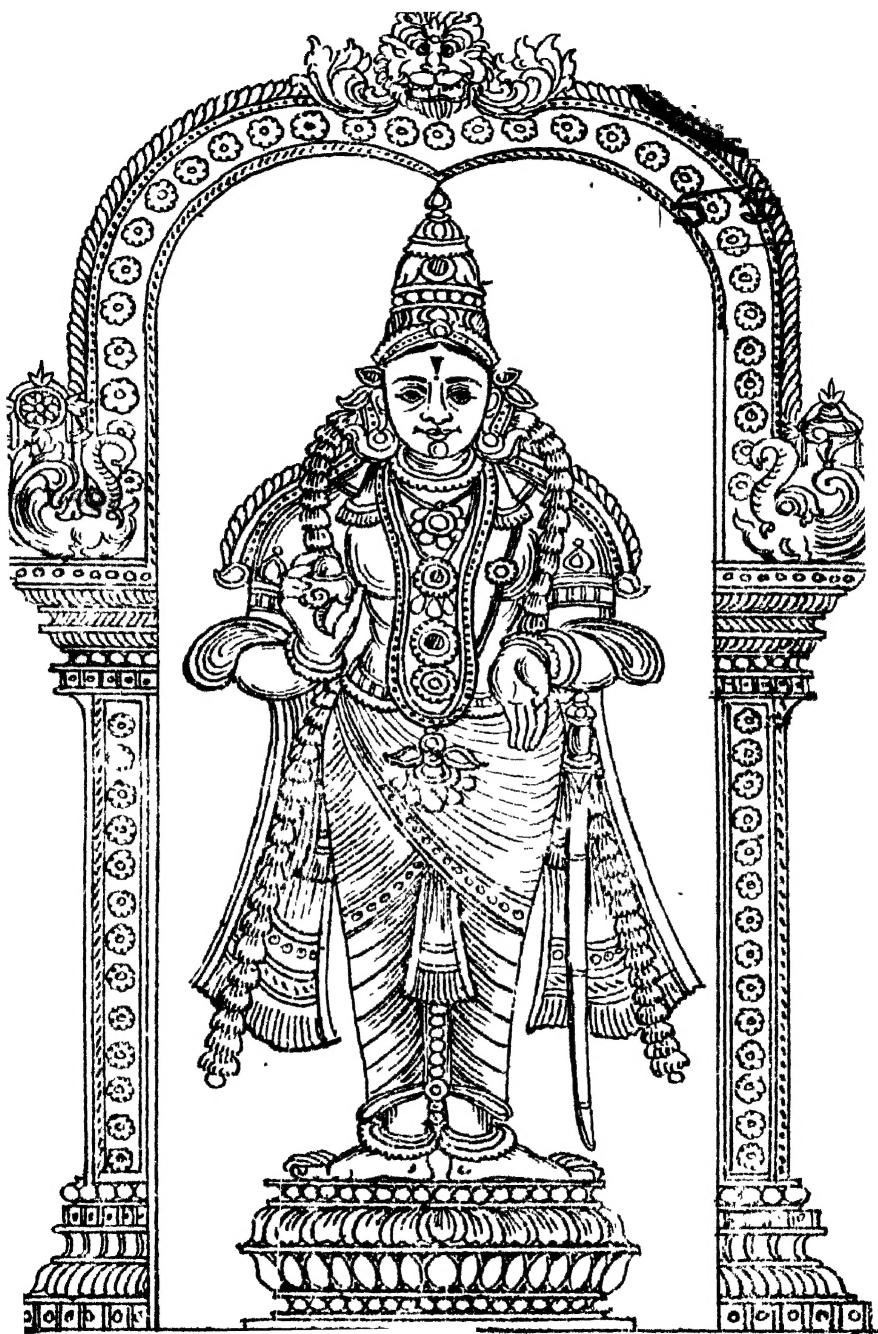
పదస్థాన ముఖ్యాలయ విచార

కృత్, హత్తీరాంజీ మతాధ్యక్షః

జీయాత్

రామకిశోరకః.

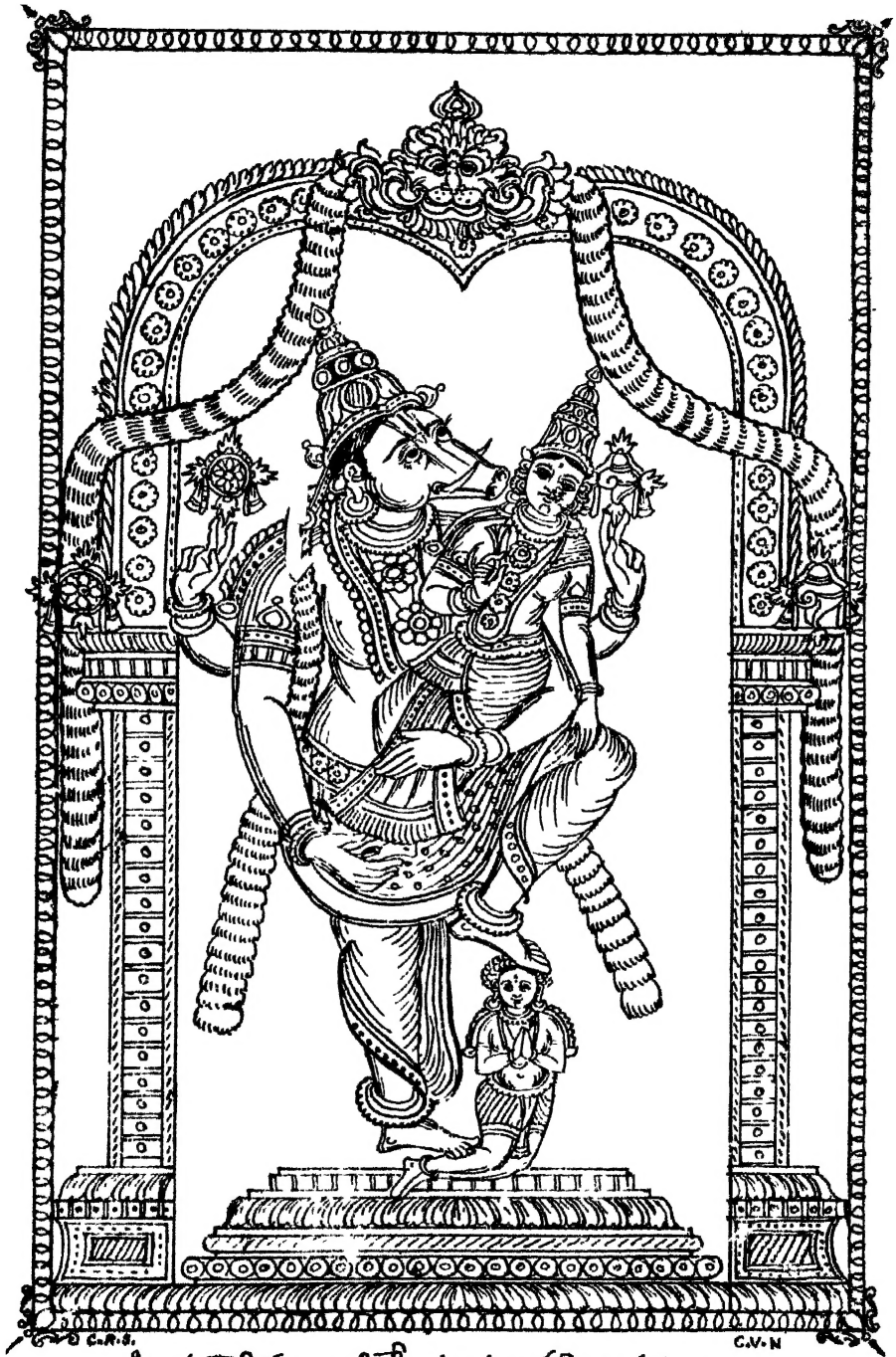

శ్రీ-పార్థసారథీసచ్చిదానందమః—

శ్రీ యై - శ్రీ వద్మా వత్తై నమః -

హిరణ్యకశిపూ విదా రిజి. భూపరాహరియ నమః-

G.V.N

వారాహపురాణే	త్రయస్త్రింశ ప్రభృతిద్విషష్టితమపర్యంతత్రిం శదధ్యాయ-ప్రథమప్రభృతిదశపర్యంతదశాధ్యాయో భయాత్తకః ౪౦
పార్వపురాణే	చతుర్వింశప్రభృతి చతుస్త్రింశపర్యంతైకాద శాధ్యాయాత్తకః ౧౧
గారుడపురాణే	త్రిషష్టితమాధ్యాయాత్తకః ౧
శేషధర్మే	అష్టచత్వారింశాధ్యాయాత్తకః ౧
బ్రహ్మణ్డీపురాణే	ప్రథమప్రభృత్యైకాదశపర్యంతైకాదశాధ్యాయ యశ్చివేజ్జుతేశ సహస్రనామాధ్యాయోభయాత్తకః ౧౨
మార్కండేయపురాణే	ప్రథమప్రభృతి పంచమపర్యంత పంచాధ్యాయాత్తకః ౫
వామనపురాణే	వింశప్రభృతి చతుశ్చత్వారింశపర్యంత పంచా వింశాధ్యాయాత్తకః ౨౫
బ్రహ్మపురాణే	ప్రథమప్రభృతి దశమపర్యంత దశాధ్యాయ పంచాశ్చైక పంచాశ్చాధ్యాయోభయాత్తకః... .. ౧౨
భవిష్యత్తరపురాణే	ప్రథమప్రభృతి చతుర్దశాధ్యాయాశీతి తమా ధ్యాయోభయాత్తకః ౧౫
స్కందపురాణే	ప్రథమప్రభృతిసప్తదశపర్యంతసప్తదశాధ్యాయ యశ్చత్రింశాధ్యాయోభయాత్తకః ౧౮
సాగ్రహపురాణే	ప్రథమప్రభృతిదశపర్యంతదశాధ్యాయ ప్రథ మద్వితియాధ్యాయోభయాత్తకః ౧౨
ఆదిత్యపురాణే	ప్రథమప్రభృతి పంచమపర్యంత పంచాధ్యాయాత్తకః ౫
	మిరిత్వా సప్తపంచాశమత్తర
౧౨	శతాధ్యాయాత్తకశ్చ. ౧౫౭

౧	శ్రీవేంకటాచలమహాత్మ్యపరపురాణభాగః ...	౧
౨	శ్రీవేంకటేశాష్టోత్తరశతనామావళిః ...	౧
౩	శ్రీలక్ష్మీనామావళిః	౧
౪	శ్రీవేంకటేశసహస్రనామావళిశ్చేతి ...	౧
మొ	ఏతేచతుస్సంఖ్యాకాః	౪

గ్రంథాస్తతస్తతస్సంగృహ్యనుసంధితుస్సనాం సాకర్యాయముద్రాపితాః-
తాదృశముద్రితపురాణభాగా పేక్షయా ౨ ధికాశ్చ ౧ వేంకటాచలమహా-
త్మ్యపరామహర్షిప్రణీతాఃపురాణభాగాశ్చ ౧ వేంకటాచలాధీశదివ్యవై-
భవపరిశీలనైకతానమానసానాం మహాత్మనాంసకాశేయద్యుపలభ్యేరక్త-
తాంశ్చపురాణభాగాన్యదితేమహాంతశ్చ ౧ శేషశైల శ్రీపదపురశ్రీగుకపు-
రాదిభగవద్దివ్యాలయధర్మాధికార్యాస్థానప్రతిష్ఠేషయేయః - అనుపద-
మేవతేముద్రితాభవేయః- తేనచఘణివరధరణీధరశిఖరఽహరణపరశ్చ ౧
నివాసః ప్రీయేతేతితత్రభవతాంమహాత్మనాంసదసి సాదరమారచితేయం
విజ్ఞప్తిః.

ఇందువలనసకలమయినవారికి తెలియపర్చడమేమనగా.

పర్తమానతరంగిణీ ముద్రాక్షరశాలయందు తారణ శ్రావణశు-
ద్ధద్వితీయలోముద్రింపబడి ౧౮౮౪ సం॥ శెపటంబర్ తే ౧ దిన కాపిరయి
ట్టరిజస్టర్ చేయించబడియుండు శ్రీవేంకటాచలమహాత్మ్యపుస్తకముల
లోకొన్ని యధికాంశములనగాసర్వజనసమ్మతముకాకుండునటుల అందు
లోసంబంధించనియతిహాసమాలమొదలగు కొన్ని యంశములధికముగా
చేర్చబడియుండునని యాక్షేపణకరమయియుండుటంబట్టి సర్వజనసమ్మ-
తంబగునటులపొందువయినపురాణాంశములనుమాత్రమునిలిపి యధికాం-
శములనెత్తినవరించికాపిరయిటున్న పొందుబడియున్నదిగాననివియేయె-
ల్లరంగీకరించతగ్గవనియెరుగునది.

అ వ త ర ణీ కా.

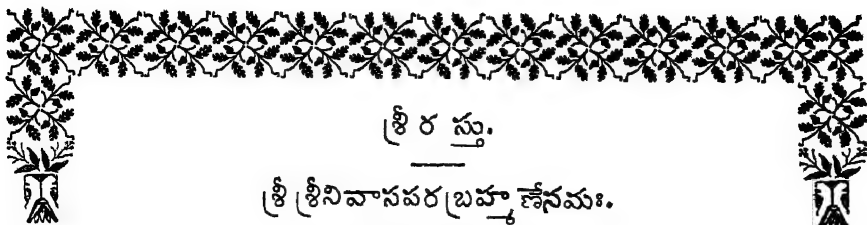
శ్రీయఃపతి శ్రీ శ్రీ వైకుంఠనికేతనో నిరతిశయానందయుక్తో నిత్యము
 త్తానుభావోఽవాప్తసమస్తకామః పరమకారుణిక ఆశ్రితవాత్సల్యైక
 జలధిస్సర్వేశ్వరోభగవాన్ శ్రీమన్నారాయణః - అనాఘ్రాతనిజనిత్య
 కైంకర్యరసానుభవగంధాః పునఃపునరస్మిన్నేవఘోరతరేనస్తక్లేశభా
 జనే సంసారమహాసాగరే మజ్జనోన్మజ్జనపరాయణాన్ - అనంతేనాపికా
 లేనా విదితనిస్తరణోపాయాన్ సంసారిచేతనానవలోక్య దయమానమ
 నాః - తద్రక్షణవ్యాప్తతాంతరంగః - తేషామాతఃధ్వనిమాకణ్యతద్ర
 ష్టణాయ విధిశివసనకాదీనామపి ధ్యానపథస్వాప్యగోచరే సుదూరతరే
 శ్రీవైకుంఠేస్థితిమనుపకారిణీమనుసందధానః క్షీరాణావేసన్నిపత్యనిరం
 తర నిఖిలభువనహితాహితసంధుక్షణ పరిహరణ పరిచింతనైకపరాయ
 ణాం ఘణిపతిపర్శంకే పరమయోగనిద్రాందధానః - తదాతదాతత్తదా
 తఃధ్వనిశ్రవణ సమనంతరమేవతత్రతత్ర సన్నిధాయకృతతత్తద్రక్షణః-
 ఇత్థం యుగాంతరేషు వసుంధరాయాం రక్షణపరికరతయాఽవలంబితై
 శ్రీరామకృష్ణాదిలక్షణనిజదివ్యవిభవావతారై రవతీర్యరక్షణప్రవృత్తావ
 పీతః కలియుగాద్ధర్మాధికేషు తేషుయుగేష్వపి విభీషణవిదురాదీన్ కాం
 శ్చిదేవస్వావతార రహస్యజ్ఞానమహిమ్నా సముఖీభూయస్వచరణనలిన
 యుగళైకశరణాన్ సంపన్నానవలోక్యతదన్యాయశ్చనంతాన్ స్వావ
 తారరహస్యజ్ఞానలేశవిధురతయా సాధారణమనుష్యాదిసజాతీయతాబు
 ధ్ధ్యావిముఖీభూయ భవజలధిమహావర్తగర్తబం భ్రమ్యమాణానేవచావ
 లోకయన్ - సౌలభ్యాయమానుషే ష్వస్యతమతయాకృత విభవావతా
 రంమాంకృత స్వసజాతీయమానుషమాత్రతా బుద్ధయస్సజాతీయేషూ
 త్క-షాబుద్ధిమసహమానాశ్చేమేమానవానసన్నిదధతే - విశేషతశ్చ

యంవిభవావతారోఽస్మిన్మహాపాపినీకలియుగేఽనుపకారకః-అతోఽస్మిన్మహాపాపినీకలియుగేనర్వోపనదనయోగ్యః పరమసులభావిజాతీయదేవతారూపత్యేనోత్కంఠబుద్ధి సహిష్ణురచావతార ఏవరక్షణపరికరోభవితు మహాతీతిపరిచింతయన్ - పరమకరుణాపరవశహృదయః - సకలసురాసురవరతిర్యక్తువరాది లక్షణసర్వభూతవిమోహనం పరమసుందరం దివ్యాచారూపందధానః - పరదైవతాసాధారణ పద్మా లయాపరిష్కృత వక్షస్కుత్వశంఖచక్రాదిదివ్యాయుధధరత్వాదిలక్షణైః - హ్రీశ్చ తేలక్ష్మీ శ్చపత్న్యై - తమసఃపరమోధాతాశంఖచక్రగదాధరణ్యత్వాదిప్రమాణప్రతిపన్న నిఖిలపరవిద్యావేద్యపరమోపాస్య పరదేవతా భూతౌపనిషదపరమపురుషోఽహమేవేతిధియం సర్వభూతసాధారణీమాదధానః - సర్వభూతనిజచరణకమల సమాశ్రయణప్రదశన్ముద్రాందధానేన దక్షిణేన పాణికమలేన సర్వభూతానాం - మదీయచరణకమలయుగళం సమాశ్రయతేతిచోదనం - నిజచరణకమల సమాశ్రితసర్వభూత సంసారసాగరజానుదఘ్నతా విశదీకరణ ముద్రాందధానేన సవ్యేన పాణికమలేన- మదీయచరణకమల సమాశ్రితానాం సంసారసాగరస్ఫుతరో భవతీత్యావేదనంచ విదధానః - సర్వపాపానివేంప్రాహుః కటస్తద్దాహ ఉచ్యత ఇతినిరుక్తనిజనామధేయ వైభవేనైవసకలభువనవిదిత సర్వపాపహరతా బిరుదస్య శ్రీవేంకటాచలస్వాప్యధీశతయాసంపన్నేన శ్రీవేంకటేశ ఇతినామధేయేన నిజాం సంసారసాగర సముత్తారణహేతుం సర్వపాపవిమోక్షణశక్తిం సువ్యక్తమభిదధానశ్శ్రీవేంకటాచలేకృత నిత్యసన్నిధానః-కతా వేంకటనాయక ఇతిస్వావతారమహిమానం సకలభువనవిదితం సమాదధానః-వాత్సల్యసాలభ్యసాశీల్యాదినిజదివ్యకల్యాణగుణగణమహిమ్నా సర్వభూత దృక్పథగోచరతామపిదధానస్సుమింద్రేఖలు.

సవపభగవాన్ శ్రీవేంకటాచలాధీశ శ్రీనివాస సుమంతతః
ప్రస్థమరకలికలుషతిమిర నికరనిరసనకరసముత్తుంగతరశిఖరిశిఖరసముది

త్వరమణిదీపవరాయమాణోఽపి నిజమహిమానభిజ్ఞతయా నిస్సమకలిమ
హిమమందమందాయమాననిజచరణకమల సమాశ్రయణవివేకానఖిలా
నపిలోకానవలోక్యవిధిశివశతమఖముఖసుర సనకసనందనప్రముఖ పరమ
యోగికుంభసంభవ ప్రభృతిపరమమిశంఖో పరిచరవసుదశరథవియ
న్నప్రముఖరాజసిః ప్రముఖానేకభక్తజన సంరక్షణలక్షణనిరవధికని
రుపధిక నిస్సమ నిజదివ్యమహిమప్రకాశకై నానావిధపురాణేతిహాసా
ద్యంతగతై శ్రీవేంకటాచలమాహాత్మ్యగ్రంథైస్తుప్రకటికృతైః పఠన
శ్రవణాదిముఖేన తేహంశనైశ్చనై నిజచరణకమలసమాశ్రయణరుచిం
సంపిపాదయిత్తుశ్రీవేంకటాచలమాహాత్మ్యగ్రంథానాంకలిబలేననాస్తి
క జనభూయిష్టేఽస్తికథరామండలేకై శ్చిదపిసంరక్ష్యాస్థాపనేనమలభ
తయాకథంచితక్వచిత్ప్రాప్తానపిశిథిలశిథిలాయమానప్రాచీన తాళపత్ర
శ్రీకోశగతానాం తేహం దుష్కానతయాప్రాయశో ముద్రితసకలగ్రంథ
కోశప్రచారబహుళేఽస్తికాకాలే ప్రశిథిలప్రాచీనతాళపత్రకోశ క్షేణబహు
ళవీక్షణేకేహంచిదపికాతుకానుదయేన తేహంపఠనశ్రవణయోదుష్క
రతాం - అధునాప్యేతేహంగ్రంథానాంముద్రణేనా సంరక్షణేభవిష్యతి
కాలే సుతరామేనవిలోప సంభవంచానుసందధాన శ్చిద్ధావత్సుకేషు
చిద్భాగవతేషు - తత్రతత్రవిరళవిరళాయమానానాంప్రశిథిలతరప్రాచీన
తాళపత్రమయ శ్రీవేంకటాచలమాహాత్మ్య శ్రీకోశసంరక్షణశ్రద్ధాభూ
నాం సజ్జనానాంసకాశాచ్ఛి కోశాకా సంగృహ్యమహతా ప్రయాసేన
సంశోధ్యముద్రణాయప్రయతమానేషు - నిజదివ్యాలయగోపురమండప
ప్రాకార దివ్యభూషణదివ్యోత్సవకోశాగారాది ప్రణయనపరిపాలనప్రము
ఖనిఖిలకైంకర్యధురంధరస్య నిజకటాక్షవిశేషమంతరేణానితరజనసుల
భవిష్యక్సేనముద్రాధికారిణోభగవాన్దాసనామధేయస్యవై రాగిగణాధిప
స్య చిత్తరంగభువమధిరుహ్యతస్తుభేనైవ నిజభాండాగారద్రవ్యేణైవచేత
రనిజకైంకర్యనదిదమపిశ్రీవేంకటాచలమాహాత్మ్యగ్రంథముద్రణరూపం

కైంకర్యం నివృత్తయితుకామః - అవశ్యక ర్తవ్యతయా తదాతదాభాగ
వతైరా వేద్యమానమిదమపి కైంకర్యం తస్మై రోచయామాస - తతశ్చ స
భగవాన్దాస ఇత్థం శ్రీనివాససంచోదితాంతరంగ విహితాముష్మికాపేక్షీ
త సకలపురుషార్థసార్థ నిర్వహణధూర్వహతయా సకలజనమహా
పకారకంభగవద్గుణచరితశ్రవణసతతబద్ధశ్రద్ధభగవద్భక్తగణపరమప్రాణ
భూతం సకలసహృదయజనసహృదయంగమం శ్రీవేంకటాచలమాహాత్మ్య
గ్రంథజాతమిదం శ్రీవేంకటనాథదివ్యభాండాగారద్రవిణంప్రసన్నేన మన
సాప్రదాపయన్తు దితమనా ముద్రాపయామాస - అస్తింశ్చగ్రంథజాతే
నానాదేశానీతాన్ ప్రాచీనాననేకాన్ ప్రశిఖిలాయమానాన్ కోశానవ
లోక్యయథామతి సంశోధ్యముద్రితేతత్రతత్రయద్యపభ్రంశోవిద్యేత - త
దాతదపరామర్శములొమామ కీనదోషస్పద్భిఃక్షంతవ్యః - ప్రత్యుతమ
హతాప్రయాసేన దులభమిదంగ్రంథజాతం సంపాద్యయథాశక్తిపరి
ష్కృత్యముద్రితమితి గుణమేవపరామృశం తస్మంతస్మంతువ్యంతు-గుణ
దోషాబుధోగృహ్లాన్నిందుక్ష్యేథావివేశ్వరః - శిరసాస్లాఘుతేపూర్వంపరం
కంఠేనియచ్ఛ్రీతి హిసతాంశీలం - అతః - అసహస్రాక్షేణా సర్వజ్ఞేనా
సర్వశక్తినాచమయాయథామతియథాశక్తిలోచనాభ్యాం బహుళదత్తా
వధానాభ్యామపి నిరీక్షణేఽవశ్యమవజన్తీయస మాపతితేష్వపభ్రంశేష
క్షమైవసతాముచితేతిసంప్రార్థయామి.

శ్రీ రస్తు.

శ్రీ శ్రీనివాసపరబ్రహ్మణేనమః.

శ్రీయై శ్రీపద్మావత్యైనమః.

శ్రీమతే విష్ణవే నమః.

శ్రీవేంకటాచలమాహాత్మ్య విషయసూచికా.

శ్రీవారాహపురాణ ప్రథమభాగాంతర్గత

విషయానుక్రమణికాపారిష్కయః.

పుటసంఖ్య.

శ్వేతవారాహకల్పకథనమ్	౧
వైకుంఠాద్భగవత్క్రిడాచలానయనమ్	౪
దేవాదికృతశ్వేతవారాహప్రార్థనా	౫
సూతకృతస్వామిపుష్కరిణీమాహాత్మ్యవర్ణనమ్	౬
క్రీడాద్రిప్రవిష్టశ్రీవరాహాదివృక్షభవవర్ణనమ్	౭
క్రీడాదేర్భగవత్సన్నిధ్యేనమహిమార్కవర్ణనమ్	౮
క్రీడాదేః కారణభేదేనానౌకనామానువర్ణనమ్	౧౦
మహర్షియజ్ఞవాటంప్రతిభగవదాగమనమ్	౧౦
వృద్ధస్యకుమారధారాస్నానేనకౌమారప్రాప్తిః	౧౧
రాజ్యభ్రష్టస్యశఙ్ఖణస్యస్యరాజ్యప్రాప్తిక్రమః	౧౩
ఆత్మరామాభ్యువిప్రస్యసమ్ప్రాప్తిక్రమః	౧౬
సనత్కుమారకథితపూర్వహలత్ప్రేమస్త్రోధారక్రమః	౧౭
కాపిలాదినక్షతశతీర్థమాహాత్మ్యమ్	౧౯
పాణ్డవతీర్థమాహాత్మ్యమ్	౨౦
జరాహరాదిర్థత్రయమాహాత్మ్యమ్	౨౨

శ్రీవేంకటాద్రింప్రతిశ్రీరామాగమనమ్	౨౧
వైకుంఠాఖ్యగుహాప్రవిష్టవానరవృత్తాంతః	౨౪
వైకుంఠగుహాప్రభావకథనమ్	౨౫
రావణాదిపీడితదేవర్షిణాంక్షీరార్ణవాదిలోకగమనమ్	౨౬
బ్రహ్మాదీనాంశ్రీవేంకటాచలాగమనమ్	౨౯
పుత్రార్థిసూదశరథస్యశ్రీవేంకటాచలాగమనమ్	౩౦
దశరథస్యశ్రీవేంకటాచలవాసీకుహర్నిచరిత్రదర్శనమ్	౩౨
శ్రీభగవదావిర్భావఘట్టః	౩౪
బ్రహ్మాదీనాంభగవత్సద్విరప్రవేశాదికథనమ్	౩౭
అగస్త్యాదికృతభగవత్స్తుతిః	౩౯
ఇంద్రాదికృతభగవత్స్తుతిః	౪౦
సనాతాదికృతభగవత్స్తుతిః	౪౧
దశరథకృతభగవత్స్తుతిః	౪౨
బ్రహ్మకృతభగవత్స్తుతిః	౪౩
బ్రహ్మాదీన్ప్రతిభగవత్కృతకుశలానుయోగాదిః	౪౪
భగవత్బ్రహ్మాదీనాంరావణోపద్రవనివేదనమ్	౪౫
శంకరస్యశేషాచలాగ్నేయ్యదిగవస్థానప్రాప్తిః	౪౬
భగవత్సముద్విశ్వదశరథకృతపుత్రప్రార్థనా	౪౭
భగవత్సంప్రతిచతుర్ముఖకృతప్రార్థనాదిః	౪౮
శ్రీవేంకటాద్రినికటస్థాసురవధార్థంచక్రప్రేషణమ్	౪౯
శ్రీవేంకటేశ్వరమహాత్మవఘట్టః	౫౦
శ్రీవేంకటేశ్వరమహాత్మవవైభవవర్ణనమ్	౫౧
మహాత్మవసేవాభలదానఫలప్రశంసాదిః	౫౨
వేంకటాద్రిపుష్పద్యాననిర్మాణాదిప్రశంసా	౫౩
మహాత్మవావభృథస్నానప్రశంసా	౫౪
బ్రహ్మాదీనాంస్వావాసగమనార్థంభగవదభ్యనుజ్ఞా	౫౫
శ్రీవేంకటాద్రిశవైభవప్రశంసా	౫౬

శ్రీవేంకటాచలమహాత్మ్య-విషయానుక్రమణికా.

బ్రహ్మదీనాంస్వావాసగమనమ్	౧౪
ఫల్గునీతిర్థమాహాత్మ్యమ్	౧౫
బాదామితిర్థమాహాత్మ్యమ్
పూర్వస్యాందిశిగుదర్శనకృతాసురవధప్రకారః
గుదర్శననైన్యాఽసురనైన్యయోర్యుద్ధప్రశంసా	౧౬
ఆగ్నేయదిశిగుదర్శనకృతాసురవధప్రకారః	౧౭
గుదర్శనస్యాసురవధార్థందక్షిణదిగ్గమనమ్	౧౮
గుదర్శనాసురనేనయోర్యుద్ధప్రకారః
వరుణదిశ్యసురగుదర్శననేనాయుద్ధప్రశంసా	౧౯
గుదర్శనస్యాసురవధార్థముత్తరదిగ్గమనమ్	౨౦
భేరుణ్డాసురగుదర్శననేనయోర్యుద్ధప్రశంసా	౨౧
శ్రీవేంకటేశశస్యకలిదోషోపహతేషువిశేషతఃకృపాధిక్యవర్ణనమ్	౨౨
చేతనస్యాచార్యాశ్రయకాత్పురుషార్థప్రాప్తినిరూపణమ్	౨౩
అష్టాంగయోగస్వరూపనిరూపణమ్	౨౪
సనకసనద్దనతీర్థమాహాత్మ్యమ్	౨౫
కాయరసాయనతీర్థమాహాత్మ్యమ్
శ్రీవేంకటేశశాష్టోత్తరశతనామావళిః	౨౬
మహర్షీణాంశ్రీవేంకటేశనేవార్ధంశ్రీవేంకటాచలాగమనమ్	౨౭
మహర్షీకృతభగవత్సుతిః	౨౮
సూతంప్రతిశాసనకాదిస్తుతిః

ఇతిశ్రీవారాహపురాణప్రథమభాగవిషయానుక్రమణికాసమాప్తా.

శ్రీవారాహపురాణద్వితీయభాగవిషయానుక్రమణికాప్రారంభః.

నారదస్యగుమేరునిఖరస్థయజ్ఞవరాహదర్శనప్రాప్తిః	౧
వరాహసన్నిధిమ్ప్రతిభరణ్యాగమనమ్	౨
ధరణీవరాహసంవాదః	౩
శేషచలస్యసర్వపర్వతాతిశయిత్వవర్ణనమ్

స్వామి పుష్కరిణ్యాస్సర్వతీర్థాతిశయిత్వకథనమ్	౪
కుమారధారామాహాత్మ్యమ్	౫
తుమ్మతిర్థమాహాత్మ్యమ్	౬
అకాశగంగామాహాత్మ్యమ్	౭
పాణ్డవతిర్థమాహాత్మ్యమ్	౮
పాపనాశనతిర్థమాహాత్మ్యమ్	౯
దేవతిర్థమాహాత్మ్యమ్	౧౦
ధరణీకృతవరాహస్తుతిః	౧౧
వరాహభగవతోఃధరణ్యాసాకంశేషాచలాగమనమ్	౧౨
అధ్యాయఫలశ్రుతిః	౧౩
శ్రీవరాహమన్త్రా)రాధనవిధిః	౧౪
శ్రీవరాహమన్త్రే)ణధర్మాదీనాంస్వాభీష్టనీధికథనమ్	౧౫
అగస్త్యప్రార్థనయాభగవతస్సర్వజనదృగ్గోచరత్వకథనమ్	౧౬
మిత్రవర్మణఅకాశరాజాఖ్యసుతోత్పత్తికథనమ్	౧౭
ధరణీతలాత్పద్మావత్యుత్పత్తిక్రమః	౧౮
అకాశరాజస్యధరణ్యాఖ్యవత్ప్రసాదానాఖ్యసుతోత్పత్తిక్రమః	౧౯
ఉద్యానవాసిన్యాఃపద్మావత్యాస్సమీపమ్మృతినారదాగమనమ్	౨౦
నారదోదీరితపద్మావతీశరీరసులక్షణాని	౨౧
పద్మావత్యాస్సస్వసభీభిస్సాక్షంపుష్పాటవీగమనమ్	౨౨
మృగయార్థంపుష్పాటవీమ్మృతిశ్రీనివాసాగమనమ్	౨౩
భగవతఃకన్యకానాఖ్యాసౌఖ్యస్యసంవాదః	౨౪
పద్మావతీదర్శనేనశ్రీనివాసస్యమోహప్రాప్తిః	౨౫
ముహ్యమానంశ్రీనివాసమ్మృతివకుళమాలికోక్తిః	౨౬
శ్రీనివాసోక్తపద్మావతీపరిణయకారణాని	౨౭
వియద్రాజపురమ్మృతివకుళమాలికాగమనమ్	౨౮
దివ్యోద్యానస్థపద్మావతీసభిఃప్రతివకుళమాలికోక్తిః	౨౯
వకుళమాలికామ్మృతిసభీనివేదితపద్మావత్యుదయః	౩౦

పుటసంఖ్య.

పద్మావతీముద్దిశ్యదై వజ్రప్రతివియద్రాజకృతప్రశ్నాదిః	౨౦
దైవజ్ఞోక్త్యాగస్త్యలిక్తార్పనామైవిప్రాదిప్రేషణమ్	,,
ధరణీకృతప్రశ్నస్య పులిన్దినీప్రతివచనమ్	౨౧
పద్మావతీనివేదితభగవల్లక్షణభాగవతలక్షణాని	౨౨
వకుళమాలికయాసార్థంసఖీనాంధరణీసమీపాగమనమ్	౨౩
ధరణీదేవైశ్చవకుళమాలికానివేదితశ్రీనివాసోదస్తః	౨౪
శ్రీనివాసోక్త్యాశక్త్యనృపస్యస్వామిత్వీర్థతపఃకరణప్రాప్తిః	,,
వకుళమాలికోక్త్యాధరణ్యాదికృతవైవాహికనిశ్చయక్రమః	౨౬
బృహస్పత్యుక్త్యావివాహాలగ్నీర్ధీరీకరణమ్	,,
విశ్వకర్మాదికృతపురాలజ్కారాదిక్రమః	,,
పద్మావతీకుశేనసహవకుళాయాశ్శ్రీనివాససమీపగమనమ్	౨౭
శ్రీనివాసాయతు కావేదితపద్మావతీపరిణయవృత్తాస్తః	,,
పద్మావత్యాశ్శుక్లదత్తశ్రీనివాసమాలాధారణమ్	,,
శ్రీనివాసస్యలక్ష్మ్యేద్విదికృతపరిణయాలజ్కారక్రమః	౨౮
బ్రహ్మాదిభిస్సాంక్షినివాసస్యవియద్రాజపురగమనమ్	౨౯
పద్మావతీపరిణయఘట్టః	,,
వధూవరయోర్వియద్రాజవిత్తీర్ణప్రాభృతాదిః	,,
శ్రీనివాసకృపయావియద్రాజస్యభక్తిప్రాప్తిరూపవరప్రాప్తిః	౩౦
వివాహార్థమగతానాంబ్రహ్మాదీనాంస్వావాసగమనమ్	,,
వసునామకనిషదవృత్తాస్తః	,,
సుతహసనాద్యుక్తంవసుమ్పులితభగవదుక్తిః	౩౧
రక్తదాసస్యశ్రీనివాససేవార్థంశ్రీశేషాచలాగమనమ్	౩౨
శ్రీనివాసార్థంరక్తదాసకృతదీప్యోద్యానమణ్డపనిర్మాణాని	,,
రక్తదాసస్యగర్భర్వక్రీడాదర్శనేనభగవత్కైజ్జగద్యవిస్తృతిః	౩౩
స్వరూపానుసంధానేనలజ్జితంరక్తదాసమ్పులితశ్రీనివాసవచనం	,,
తోడ్డిమాన్నామకన్యవృత్తాస్తః	,,
తోడ్డిమాన్నుపస్యమృగయార్థంశ్రీశేషాచలాగమనమ్	౩౪

పుటసంఖ్య.

శ్రీనివాససమీపస్థపంచవర్ణశుకవృత్తాంతః	3౪
తోడ్డిమాన్మృపస్యనిషాదేన సహశ్రీనివాసనేవాగమనమ్	3౫
తోడ్డిమాన్మృపప్రతిరేణుకోక్తిః	,,
శుకవర్ణితపర్వసరోవరమాహాత్మ్యమ్	3౬
దేవాదికృతశ్రీలక్ష్మీస్తుతిః	,,
ఇంద్రాద్రినిర్మితిస్తుతిప్రసన్నలక్ష్మీవచనమ్	3౭
తోడ్డిమాన్మృపస్యస్వపితృస్సకాశాద్రాజ్యప్రాప్తిః	,,
వసార్యల్లికేశ్రివరాహసందర్శనమ్	,,
తోడ్డిమాన్మృపాయవసునివేదితవరాహాదంతః	3౮
సృపస్యనిషాదవాక్యస్వపాన్వభ్యాంబిలహగ్లేణ శేషాచలగమనమ్	3౯
భగవదుక్త్యాతోడ్డిమాన్మృపకృతక్షీరాభిషేకవప్రనిర్మాణాదికమ్	౪౦
గంగాస్నానాగతపీఠశర్వాఖ్యవిప్రచరిత్రమ్	,,
అస్థిసరోవరమాహాత్మ్యమ్	౪౧
కుర్వగ్రామస్థకులాలవంశభీమాఖ్యభక్తోదంతః	౪౨
కుర్వగ్రామస్థభీమాఖ్యభక్తస్యపత్నీసహచైకుణ్ఠప్రాప్తిః	౪౩
శ్రీనివాసకృపయాతోడ్డిమాన్మృపస్యసారూప్యప్రాప్తిః	,,
అధ్యాయశలః	,,

ఇతిశ్రీవారాహపురాణద్వితీయభాగవిషయానుక్రమణికాసమాప్తా.

శ్రీపాద్మపురాణాంతర్గతవిషయానుక్రమణికా.

మేరుశిఖరాచ్ఛుకబ్రహ్మర్షేర్వేంకటాచలగమనమ్	౧
శ్రీవేంకటాచలవర్ణనమ్	౨
శుకస్యశ్రీవేంకటాచలస్థపుణ్యతీర్థావగాహనప్రాప్తిః	3
సూర్యస్యకుమారధారాస్నానేనశక్త్యాయుధప్రాప్తిః	,,
ఇంద్రస్యపాపనాశనస్నానేనవృత్రపథజనితపాపనిర్మూలికః	౪
అకాశగంగామాహాత్మ్యమ్	,,
వ్రతతీవర్తనీతిర్ధస్నానకాలేశుకబ్రహ్మర్షిమృత్యుశరీరోక్తిః	,,

పుటసంఖ్య.

అశరీరోక్త్యాశుకస్యపద్మసరోవరాగమనమ్	౧
పద్మసరోవరవర్ణనమ్	౨
శుకస్యపద్మసరస్వీశ్రీనివాసధ్యానపూర్వకస్నానాదికరణమ్	౩
పద్మసరోవరతీర్థధివ్యాసామవర్ణనమ్	౪
దివ్యారామేశుకబ్రహ్మదేర్శహానియమపూర్వకతపఃకరణమ్	౫
శుకమునితపోగ్నిజ్వాలాభిర్లోకోపద్రవోత్పత్తిః	౬
శుకతపోభంగాయమహేంద్రోక్తరంభాదిసాన్త్యవచనాని	౭
మహేంద్రానికతేరమాభదికృతప్రతిజ్ఞా	౮
శుకతపోవనమ్ప్రత్యాగతానాంరమాభదీనాంశృంగారలీలాః	౯
శ్రీనివాసధ్యానేనజితకామంశుకమ్ప్రతిరమాభదిహాసోక్తిః	౧౦
రమాభదిదుర్వాపారాన్విలోక్యశుకబ్రహ్మర్ష్యనుతాపక్రమః	౧౧
శ్రీనివాసముద్దిశ్యరమాభద్యపసరస్సజ్జభీతశుకస్తుతిః	౧౨
శుకకృతదశావతారస్తోత్రమ్	౧౩
శ్రీనివాసముద్దిశ్యశుకబ్రహ్మర్షిప్రార్థనా	౧౪
రమాభదీనాంస్వలావణ్యనిర్దౌపూర్వకయథాగతగమనమ్	౧౫
భగవత్కృపయాశుకకృతదృఢతరభక్తిపూర్వకభగవదుపాసనమ్	౧౬
శుకమునిసమీపమ్ప్రతితపస్తుష్టశ్రీనివాసాగమనమ్	౧౭
భగవత్సంవిలోక్యశుకమునికృతనటనాదికమ్	౧౮
శ్రీనివాసకృపయాశుకబ్రహ్మర్షేర్ముక్తిప్రాప్తిః	౧౯
శుకమునికృతశుకపురాట్టోత్తరశతవిప్రనిర్వాణాని	౨౦
శుకపురేబలభద్రసహకృతకృష్ణప్రతిష్ఠాకరణమ్	౨౧
శుకస్యస్వపురాచ్ఛేషాచలగమనమ్	౨౨
స్వామిపుష్కరిణీతీరవర్ణనమ్	౨౩
స్వామిపుష్కరిణీవర్ణనమ్	౨౪
శ్రీనివాసావిర్భావఘటః	౨౫
శుకబ్రహ్మర్షికృతశ్రీశ్రీనివాసస్తుతిః	౨౬
శ్రీవరాహవిర్భావవృత్తాంతః	౨౭

అనురోపద్రవమ సహజానాయాధరాయాః పాతాళగమనమ్	౨౧
పాతాళగతభూముద్ధరణోద్యుక్తవరాహవిగ్రహవర్ణనమ్	”
పాతాళగతధరణీవరాహయోర్నర్మవ్యాపారాదిః	”
వరాహభగవద్దమ్బుతిథరణ్యుక్తిః	౨౨
ధరణ్యాసాకంపాతాళాద్వరాహస్యశేషాచలాగమనమ్	”
దూర్వానశ్శాపాత్కిన్సరదమ్బుతోశ్యేతైరాతరూపప్రాప్తిః	౨౩
తైరాతదమ్బుతోశ్యేషాచలేపుత్రప్రాప్తిప్రియభక్తకృషికరణాదీని	”
ప్రియభక్తగోప్తృకిరాతసమీపమ్బుతివరాహగమనమ్	౨౪
శ్రీవరాహదర్శనార్థం శేషాచలమ్బుతిస్థపాగమనమ్	”
స్థవస్యవత్కికవివరాగతవరాహదర్శనప్రాప్తిః	”
స్థవమ్బుతిశ్యశరీర్యుక్తిః	౨౫
క్షీరాభిషేకాద్వరాహస్యవత్కికాదావిర్భావః	౨౬
రాజానమ్బుతిభగవదుక్తిః	”
శ్రీవరాహకృతకిన్సరమిథునకిరాతత్వనిర్దుక్తిః	౨౭
స్థవస్యశ్రీవరాహప్రతిష్ఠాకరణపూర్వకస్వపురగమనమ్	”
శ్రీనివాసస్యస్వామితీర్థదక్షిణతీరవానీత్యకథనమ్	”
శ్రీస్థనీంహాచలస్థనీలకణ్ఠతపఃక్షేత్రవర్ణనమ్	౨౮
నీలకణ్ఠాశ్రమస్థపుణ్యపుష్కరిణీవర్ణనమ్	౨౯
అశ్వనస్యగ్రోధమూలస్థనీలకణ్ఠాశ్రమవర్ణనమ్	౩౦
నీలకణ్ఠకృతస్థనీంహారాధనసంజ్ఞల్పః	”
నీలకణ్ఠకృతస్థనీంహారాధనవిధిః	౩౧
నీలకణ్ఠప్రతిష్ఠితశ్రీస్థనీంహభగవద్వర్ణనమ్	౩౨
శ్రీస్థనీంహసాన్నిధ్యేననీలకణ్ఠాశ్రమస్యాధిక్యవర్ణనమ్	౩౩
పాణ్డవతీర్థమాహాత్మ్యమ్	౩౪
నారాయణగిరిప్రభావకథనమ్	”
నారాయణాద్విష్ణురవాఖ్యక్షేత్రపాలకోదస్తః	”
గౌర్యానారాయణాద్రితపఃకరణేనదుర్గాత్వశివార్థశరీరత్వప్రాప్తిః	౩౫

అత్యధిపంచాశన్మహర్షిప్రశంసితస్వామిపుష్కరిణీమాహాత్మ్యమ్	...	3౫
దైత్యోపద్రవజ్ఞాపనార్థంబ్రహ్మదీనాంతీరసాగరగమనమ్	...	3౯
బ్రహ్మదికృతక్షీరాబ్ధినాభస్తుతిః
బ్రహ్మదీనామ్నరతఃక్షీరార్ణవాల్లక్షీసభీప్రాదుర్భావః	...	౪౦
లక్షీసభీకథితభగవదావాసజ్ఞాపనపూర్వకాఽభయోక్తిః
బ్రహ్మదీనాంతీరార్ణవాచ్ఛీనారాయణాచలాగమనమ్	...	౪౧
శ్రీస్వామిపుష్కరిణీతీరవర్ణనమ్
కమలాశృంగాబ్రహ్మదికృతశ్రీనివాససాయితాగ్రప్రయత్నః	...	౪౨
శేషాద్రాశ్రీనివాససాయితాగ్రాయబ్రహ్మదికృతస్తుతిః
స్వామిపుష్కరిణీతీరేస్తుతిప్రసన్నభగవద్విమానావిర్భావః	...	౪౩
విమానకుద్యగతంశ్రీనివాసముద్దిశ్యబ్రహ్మదిస్తుతిః
శ్రీశ్రీనివాసావిర్భావఘట్టః
బ్రహ్మదీన్ప్రతిభగవత్కృతకుశలప్రశ్నః	...	౪౪
భగవతేబ్రహ్మకృతలోకోపద్రవకార్యగురోదస్తజ్ఞాపనమ్
బ్రహ్మదిప్రార్థనయాభగవదుక్తాఽభయోక్తిః	...	౪౫
రక్షోగణసంహారాయభగవత్కృతకుముదాక్షునియోజనమ్
భగవతోబ్రహ్మదిప్రేషణపూర్వకాఽన్తర్ధానఘట్టః
శ్రీశ్రీనివాసావాసఫలస్యసర్వఫలప్రదత్వవర్ణనమ్
శ్రీశ్రీనివాసావతారదేశకాలనిర్ణయః	...	౪౬
పద్మసరోవరమాహాత్మ్యమ్
భృగుపాదాహతికుపితాయాలయ్యైకపిలాలయగమనమ్
లక్ష్మ్యన్వేషణార్థంధరాతలమ్ప్రతిభగవదాగమనమ్	...	౪౭
శ్రీకోల్లాపురవాసిలక్ష్మీకుర్పయన్తంభగవన్తమ్ప్రత్యశరీర్యుక్తిః
శేషాచలాభ్యుదయరాజిరూపస్యభగవత్సువర్ణముఖరీతిరాగమనమ్
భగవత్కృతపద్మసరోవరనిర్మాణప్రకారః	...	౪౮
పద్మవికాసశైరన్తర్యాంభభగవత్కృతసూర్యనారాయణప్రతిష్ఠా
లక్ష్మీకున్ద్రాపాసనపూర్వకభగవత్కృతతపోవిధిః

పుటసంఖ్య.

నృపశంకయాభగవత్తపోభం గాయేన్ద్రాదికృతరమ్భాదిప్రేషణమ్	...	౪౮
రాజవేషభృష్టభగవత్తపోవనమ్ ప్రిన్ద్రప్రేషితరమ్భాద్యాగమనమ్	...	౪౯
స్వాశ్రమాగతాపసరోవర్షానార్యంభగవత్కృతమాయానిర్మాణమ్
పద్మసరోవరాల్లిత్యీప్రాదుర్భావఘట్టః
లక్ష్మ్యవతారదర్శనార్థంపద్మసరశ్రీరమ్భప్రితిబ్రహ్మద్యాగమనమ్	...	౫౦
లక్ష్మ్యకృతమాలార్చన పూర్వకభగవద్దర్శణమ్	...	౫౧
భగవతఃపద్మసరోవరవరదాన పూర్వకశేషచలగమనమ్
నారదాద్యష్టమహర్షిప్రశంసితపద్మసరోవరమాహాత్మ్యమ్
శుకచరిత్రవర్ణనమ్	...	౫౨
ఛాయాశుకోత్పత్తిః

ఇతిశ్రీపద్మపురాణాంతర్గత విషయానుక్రమణికాసమాప్తా.

శ్రీగారుడపురాణాంతర్గత విషయానుక్రమణికా.

వసిష్ఠమ్భుప్రిశ్రీవేంకటాద్రిమాహాత్మ్యశ్రవణేచ్ఛ్వరున్దతిప్రశ్నః	...	౧
వసిష్ఠవర్ణితశ్రీవేంకటాచలమాహాత్మ్యమ్
శ్రీవేంకటాచలస్థాకాశగజ్జాపావనాశనతుమ్బురుత్తిర్థప్రశంసా...	...	౨
వసిష్ఠోక్త్యాఽరున్దత్యాన్తుమ్బురుత్తిర్థతపఃకరణాయ శేషచలగమనమ్
అరున్దతీసమీపేభగవదావిర్భావః	...	౩
అరున్దతీకృతభగవత్పుత్తిః
భగవద్వర్ణితశ్రీవేంకటాచలతుమ్బురుత్తిర్థమాహాత్మ్యాని	...	౪

ఇతిశ్రీగారుడపురాణాంతర్గత విషయానుక్రమణికాసమాప్తా.

శ్రీహరివంశాంతర్గతశ్రీశేషధర్మ విషయానుక్రమణికా.

నారదాదీనాంభగవత్సేవార్థంశ్రీవేంకటాచలగమనమ్	...	౧
శ్రీవేంకటాచలవాసీమహాజనచరిత్రవర్ణనమ్	...	౨
శ్రీభగవదావిర్భావవర్ణనమ్	...	౩
శ్రీనివాససేవార్థంశ్రీభీష్మకృతయుధిష్ఠిరప్రేరణమ్	...	౪

ఇతిశ్రీహరివంశాంతర్గత శేషధర్మ విషయానుక్రమణికాసమాప్తా.

శ్రీబ్రహ్మణ్డపురాణా స్తర్గత విషయానుక్రమణికా.

భృగునారదసంవాదాత్మకసూతోక్షత్రీవేంకటాచలమహాత్మ్యమ్	...	౧
వేంకటాచలస్వానేకనామానువర్ణనపూర్వకమహాత్మ్యకథనమ్	...	౨
నారదకృతక్షీరాభివాసీభగవద్వర్ణనమ్	...	౩
నారదమృతిభరాతలవిజిహ్నుభగవదుక్తిః	...	౪
నారదకృతభగవత్కీర్తార్హదేశప్రకాశనమ్	...	౫
అనంతస్యభగవత్కీర్తాద్రిత్వప్రాప్తిః...	...	౬
భగవతోలక్ష్మ్యదిమహిమీపరిచయైస్సహక్రీడాచలగమనమ్	...	౭
అద్రిరూపధార్యనస్తస్యశిరఃపుచ్ఛప్రదేశవర్ణనమ్	...	౮
వ్యాఘ్రపాదవృత్తాంతః	...	౯
అద్రిరూపధార్యనస్తస్యపక్షప్రదేశవర్ణనమ్	...	౧౦
క్రీడాద్రిత్వాపన్నానస్తస్యభణమణివర్ణనమ్	...	౧౧
భగవత్కీర్తాచలవర్ణనమ్	...	౧౨
నారాయణాఖ్యవిప్రవృత్తాంతః	...	౧౩
నారాయణాఖ్యవిప్రతపస్తుష్టభగవదావిర్భావః	...	౧౪
నారాయణాఖ్యవిప్రకృతభగవత్సుతిః	...	౧౫
భగవత్ప్రముద్దిశ్యవిప్రకృతసర్వజనదృశ్యత్వాద్రిప్రార్థనా	...	౧౬
భగవత్కృతనారాయణాఖ్యవిప్రప్రార్థనాభ్యుపగమప్రకారః	...	౧౭
భగవతఃక్రీడాద్రావీలార్థమృగయావిహారః	...	౧౮
వృషభాభ్యాసురవృత్తాంతః	...	౧౯
వృషభాసురశబరవేషధారిభగవతోఽర్చ్యధప్రకారః	...	౨౦
భగవత్ప్రముగ్ధిసంహారాభ్యుపగస్తృప్తవృషభాసురప్రార్థనా	...	౨౧
అసురప్రార్థనయాక్రీడాదేర్భగవద్దత్తవృషభనామధేయప్రాప్తిః	...	౨౨
వృషభాసురవధప్రకారః	...	౨౩
అష్టనాదేవ్యత్వత్తిక్రమః	...	౨౪
అష్టనాయాశ్శ్రీవేంకటాద్రాతపఃకరణేనాష్టనేయాభ్యాసుతోత్పత్తిః	...	౨౫
అష్టనేయోత్పత్తిదివసనక్షత్రమాసనిర్ణయః	...	౨౬

అష్టనేయస్యఫలబుద్ధ్యారవిమణ్ణిలంఘ్యత్వతనమ్	౧౭
అష్టనేయస్యబ్రహ్మదిదత్తసర్వావధ్యత్వవరప్రాప్తిః	౧౮
త్రీడాదేరజ్ఞానాచలనామధేయప్రాప్తిః...	౧౯
త్రీడాదేశ్యేవేంకటాభిధానహేతుపాదాంతః	౨౦
శ్రీవేంకటేశ్వరాధకచోళరాజసుతోత్పత్తిక్రమః	౨౧
చోళరాజస్యమృగయావిహారకాలేనాగకన్యకాచర్యనాదిః	౨౨
చోళరాజస్యనాగకన్యాయాంసార్వభౌమలక్షణోపేతసుతోత్పత్తిః	౨౩
చోళరాజసుతస్యపాతాళాత్స్వపిత్రన్దికాగమనమ్	౨౪
చోళరాజసుతస్యాశరీర్యుక్త్యాపితృకృతరాజ్యాభిషేకక్రమః	౨౫
చక్రవర్తినమ్ప్రతిగోపాలనివేదితవేంకటాచలవల్లీకోదస్తః	౨౬
చక్రవర్తినౌభగవత్ప్రకాశితస్వచ్ఛదర్శనమ్	౨౭
సృపనికటమ్ప్రతిశేషచలూదవృజ్ఞాపనాయశబరాగమనమ్	౨౮
చక్రవర్తినశ్శబరేణసహవరాహదర్శనార్థంశేషచలగమనమ్	౨౯
చక్రవర్తినకృతక్షీరాభిషేకేణవల్లీకాచ్ఛ్చినివాసావిర్భావః	౩౦
చక్రవర్తినకృతశ్రీశ్రీనివాసస్తుతిః	౩౧
శ్రీశ్రీనివాసస్యచక్రవర్తిపార్థసయాసర్వజనదృశ్యత్వాభ్యుపగమః	౩౨
శ్రీశ్రీనివాసమహేమాత్మవసేవార్థంబ్రహ్మరుద్రాద్యాగమనమ్	౩౩
శ్రీశ్రీనివాసస్యరథోత్సవావభృథోత్సవప్రకారః	౩౪
చక్రవర్తినమీపాగతకృష్ణశర్మాభ్యువిష్టోదస్తః	౩౫
అస్థికూటాభిధసరోవరమహాత్మ్యమ్	౩౬
సింహదాభ్యాసురవృత్తాస్తః	౩౭
సింహదభీతదేవానాంశ్రీనివాససమీపాగమనమ్	౩౮
అభయాగతదేవానాంచక్రవర్తినకటగమనాయభగవదాజ్ఞా	౩౯
భగవదాజ్ఞాయాదేవానాద్విజవేషేణచక్రవర్తినకటగమనమ్	౪౦
సింహదవధాయచక్రవర్తినమ్ప్రతిదేవకృతచోదనా	౪౧
సింహదవధోపాయవేదనాయభగవత్సన్నిధిమ్ప్రతిచక్రవర్తిగమనం	౪౨
చక్రవర్తినకృతాసురవధార్థభగవద్దత్తపంచాయుధధారణం	౪౩

పుటసంఖ్య.

నీంహదేనసహాయుద్ధాయకిరాతరూపేణచక్రవర్తిగమనం.	3౮
పాపనాశనతీర్థసమీపప్రవృత్తచక్రవర్తినీంహదయుద్ధక్రమః.	3౯
సమరసమయచక్రవర్తినేవాయుకృతసుదర్శనమస్త్రాపదేశః	౪౦
చక్రాయుధేనచక్రవర్తికృతనీంహదవధప్రకారః	”
భగవత్కృతపంచాయుధకృత్యనిర్ణయః	౪౧

ఇతిశ్రీబ్రహ్మణ్డీపురాణాంతర్గత విషయానుక్రమణికాసమాప్తా.

శ్రీమూర్తిష్టేయపురాణాంతర్గతవిషయానుక్రమణికా.

తీర్థయాత్రేచ్ఛయాపితృనికపేమూర్తిష్టేయవిజ్ఞప్తిః	౧
పితృనుజ్ఞాయామూర్తిష్టేయకృతపుణ్యదేశతీర్థయాత్రాక్రమః	౨
మూర్తిష్టేయంబ్రతిగరుడోపదిష్టశ్రీవేంకటాచలమహాత్మ్యమ్	”
మూర్తిష్టేయస్యశుద్ధాఖ్యాగస్త్యైశ్వర్యేణసహవేంకటాచలాగమనమ్	౪
మూర్తిష్టేయస్యస్వామితీర్థస్నానపూర్వకక్రిహరాహనేవాప్రాప్తిః	”
మూర్తిష్టేయకృతశ్రీశ్రీనివాసస్తుతిః	”
మూర్తిష్టేయస్యభగవద్దత్తభక్తివైరవైరవరప్రాప్తిః	౫
శుద్ధాఖ్యాగస్త్యైశ్వర్యస్యభగవదనుగ్రహేణనిష్పావత్వప్రాప్తిః	”
మూర్తిష్టేయంబ్రతిశుద్ధకృతస్నానస్తజ్ఞాపనమ్	౬
మూర్తిష్టేయస్యశుద్ధేనసహస్వర్ణముఖీతీర్థస్థాగస్త్రాశ్రమగమనమ్	౭
అగస్త్యవర్ణితశ్రీవేంకటాచలవైభవమ్	”
శ్రీనివాసనేవార్థంబ్రహ్మరుద్రాదీనాంశ్రీవేంకటాచలగమనకథనమ్	౮
శ్రీభగవత్పాదుర్భావవర్ణనమ్	”
బ్రహ్మరుద్రాదికృతశ్రీశ్రీనివాసస్తుతిః	”
అగస్త్యకృతస్వామితీర్థమహాత్మ్యభగవద్వివోత్సవవర్ణనమ్	౯
కుమారధారామహాత్మ్యమ్	౧౦
దారిద్ర్యదుఃఖాసహమానవృద్ధకృతభృగువతసయత్నః	”
భృగువతసౌద్యుక్తంవృద్ధమృతిభగవదుక్తిః	”
వృద్ధస్యకుమారధారాస్నానేనకౌమారశమ్భుత్పత్తిః	౧౧

కుమారధారాస్నానప్రాప్తయావ్వనవృద్ధప్రత్యస్తర్నితభగవదుక్తిః
సగ్రహస్థకుమారతీర్థతపఃకరణేనతారకవధోత్థబ్రహ్మహత్యావిముక్తిః	౧౨
కుమారధారాతీర్థేసగ్రహస్థతపస్తుష్టభగవదావిర్భావః	౧౩
భగవత్సేవార్థంకుమారధారామ్మృతిబ్రహ్మరుద్రాద్యాగమనమ్	౧౪
సగ్రహస్థకృతశ్రీశ్రీనివాసస్తుతిః
భగవద్వర్ణితకుమారధారాస్నానకాలాదినిర్ణయః	౧౫
అగస్త్యాదీనాంకుమారధారాతీర్థస్నానార్థంశ్రీవేంకటాచలగమనమ్	౧౬

ఇతిశ్రీమార్యుణ్ణేయపురాణాస్తర్గత విషయానుక్రమణికాసమాప్తా.

శ్రీవామనపురాణాస్తర్గత విషయానుక్రమణికా.

ప్రయాగమహాత్మ్యమ్	౧
సీతాదిస్వసుతాదివాహద్యర్థజనకసృజకృతానుతాపక్రమః
జనకసృజతాపాపసౌదనార్థంశతానందోక్తపురాతనేతిహాసః	౨
సగ్రహమ్మృతిశజ్జురోక్తబ్రహ్మహత్యావిముక్తిహేతుాపన్యాసః	౩
ప్రయాగక్షేత్రస్యభగవద్వర్ణితప్రయాగాభిధాననిర్ణయః	౪
శజ్జురహస్తాత్మపాలవినిర్ముక్తిప్రకారః	౫
సగ్రహమ్మృతిశజ్జురకృతతపస్సముచితవేంకటాద్రివర్ణనమ్
తపఃకరణాయసగ్రహస్థశ్రీవేంకటాచలాగమనమ్	౮
బృహస్పత్యుక్తసగ్రహోత్పత్తిక్రమః
బృహస్పతికృతసగ్రహస్తుతిః	౧౦
సగ్రహస్థకృతతపఃకరణప్రకారః	౧౧
శజ్జురకభితశ్రీనివాసావిర్భావహేతుాపొద్ధాతః
శుదర్శనస్యశజ్జురసమీపప్రాప్తిక్రమః	౧౨
ఇష్టస్యసహస్రాక్షత్వప్రాప్తిప్రకారః	౧౪
శువర్చలాయాంవిష్వక్సేనోత్పత్తిక్రమః	౧౬
చక్రాదిసప్తదశతీర్థమహాత్మ్యమ్	౧౮
కాపిలాభ్యుచక్రతీర్థస్నానకాలనిర్ణయాదిః	౧౯

భగవత్ప్రముద్దిశ్యవాయుద్వికృతతపఃప్రకారః	పుటసంఖ్య.
ప్రాదుర్భూతంభగవత్ప్రముద్దిశ్యవాయుకృతవిశ్వరూపస్తుతిః ...	౨౦
వాయుస్సృతిభగవత్ప్రతానవరతస్వసాన్నిధ్యవరప్రదానమ్ ...	౨౧
దేవ్యాసహగతస్యశమృద్ధిశ్చేషాచలాగ్నేయదిగవస్థానప్రాప్తిః ...	౨౫
చక్రతీర్థతపస్యస్తంగుదర్శనమ్ సృతిశజ్జరవచనమ్ ...	౨౬
జనకమ్ సృతితానద్యైక్తభగవదావిర్భావకథోపాద్ధాతః ...	౨౭
అగస్త్యస్యశేషాచలవాయువ్యధిగమహాభూతవిలాకనమ్ ...	౩౦
శేషాచలః త్వరదిశ్యగస్త్యాదికృతభగవదన్వేషణప్రకారః ...	౩౧
అగస్త్యాదీనాంసనత్కుమారవిలాకనపూర్వకపూర్వదిగ్గమనమ్ ...	౩౩
శేషాచలపూర్వదిశ్యగస్త్యాదీనామద్భుతవస్తుదర్శనప్రాప్తిః ...	౩౫
భగవత్సౌత్తరాంతయతఃకుర్వంతమిన్ద్రస్సృత్యగస్త్యైః ...	౩౬
ఇన్ద్రాగ్రైశ్చైవగస్త్యస్యశజ్జరదర్శనాయాగ్నేయదిగ్గమనమ్ ...	౩౭
అగస్త్యకృతశేషాచలదక్షిణభాగస్థశజ్జరనేవాక్రమః ...	౩౮
భగవత్సేవాకాంతీణమగస్త్యమ్ సృతిశజ్జరైః ...	౪౦
శేషాచలవైర్వతిదిశ్యగస్త్యాదీనాంవిష్వక్సేనదర్శనప్రాప్తిః ...	౪౧
అగస్త్యాదీన్ సృతివిష్వక్సేనకథితభగవద్దర్శనోపాయః ...	౪౨
అగస్త్యాదీనాంశేషాచలస్థవిష్వక్సేనానుచరావలాకనమ్ ...	౪౩
అగస్త్యాదీన్ సృతివిష్వక్సేనపరిజనకృతస్వీదస్తజ్ఞానమ్ ...	౪౪
అగస్త్యాదికృతశేషాచలస్థానేకపుణ్యతీర్థావలాకనక్రమః ...	౪౫
అగస్త్యాదీనాంకుమారాణామస్తానప్రాప్తిః ...	౪౬
శ్రీవేంకటాచలస్థపుణ్యతీర్థవర్ణనమ్ ...	౪౭
కపిలతీర్థపల్లమభాగస్థపల్లవతీర్థమాహాత్మ్యమ్ ...	౪౮
స్వామిపుష్కరిణ్యాదిసర్వతీర్థమాహాత్మ్యవర్ణనమ్ ...	౪౯
శంఖాఖ్యనృపవృత్తాంతః ...	౫౦
స్వామిపుష్కరిణ్యాభగవదుక్తగజ్జాద్యశేషపుణ్యతీర్థసామ్యప్రాప్తిః ...	౫౧
భగవదుక్త్యాశంఖనృపకృతస్వామితిర్థతపఃప్రకారః ...	౫౨
స్వామితిర్థేభగవత్ప్రముద్దిశ్యగస్త్యాదికృతతపఃప్రకారః ...	౫౩

పుటసంఖ్య.

భగవత్సేవార్థం వేంకటాచలమ్మృతిగురుశుక్రాద్యాగమనమ్	౧౨
ఉపరిచరవసువృత్తాంతః	౧౩
ఉపరిచరవసుమ్మృతిమహర్షి కృతప్రశ్నః	”
మహర్షి శాపేనూపరిచరవసోః పాతాళమహారప్రాప్తిః	౧౪
భగవత్సేవృతితచక్రకృతసుహాన సౌద్యుతానురవధప్రకారః	”
వసాన్వయనాయ పాతాళబిలమ్మృతిభగవత్క్రృతగురుడప్రేషణమ్	౧౫
శఙ్ఖాదీనాం భగవద్వివ్యమగ్గళవిగ్రహ సేవాప్రాప్తిః	౧౬
అవిరూపతభగవద్వివ్యమగ్గళవిగ్రహవర్ణనమ్	౧౭
అవిరూపతం భగవత్ప్రమ్మృతిమహర్షి కృతప్రణామాదిక్రమః	౧౮
భగవదావిరూపకాలే దేవాద్యా పూరితశఙ్ఖాదిమగ్గళ శవాద్యక్రమః	౧౯
భగవత్సేవార్థం వేంకటాచలమ్మృతిబ్రహ్మరుద్రాద్యాగమనమ్	”
బ్రహ్మకృతభగవత్తుతిః	౨౦
శమ్భుకృతభగవత్తుతిః	౨౧
మహర్షి కృతభగవత్తుతిః	౨౨
సప్తర్షి కృతభగవత్తుతిః	౨౩
సనకాదివరమయోగి కృతభగవత్తుతిః	”
ఇంద్రాదిదిక్పాలకృతభగవత్తుతిః	౨౪
శ్వేతద్వీపవాసినీధకృతభగవత్తుతిః	౨౫
బ్రహ్మద్యావృతభగవత్ప్రమ్మృతినాగకన్యకాదికృతగీతిక్రమః	”
బ్రహ్మదీనాం భగవద్విశ్వరూపదర్శనప్రాప్తిః	౨౬
మహర్షీ నమృతిభగవదుక్తిః	౨౭
మనీనాశ్వాసయన్తం భగవత్ప్రమ్మృతిబ్రహ్మకృతవిజ్ఞప్తిః	”
భగవత్క్రృతబ్రహ్మగ్గళభస్మవరప్రదానమ్	౨౮
మహర్షి శాపం భగవద్వివ్యవిమానదర్శనప్రాప్తిః	౨౯
శఙ్ఖన్నప్రవరప్రదాన పూర్వకభగవత్త్రిరోధానఘట్టః	౩౦
భగవదస్తర్థానానస్తరం దేవాద్యనుభూతానుతాపవర్ణనమ్	౩౧
భగవద్విమానాదిదర్శన పూర్వకబ్రహ్మదిప్రతిప్రయాణమ్	౩౨

పుటసంఖ్య.

శ్రీవేంకటాచలత్వైగ్మలాసగస్త్యశక్తిరగమనవర్ణనమ్	౭౮
భగవద్విమానాస్తర్ధానహేతుకథనమ్	౮౦
స్వామిపుష్కరిణ్యామగస్త్యాదికృతభగవత్సంతోషాసనప్రకారః	౮౧
అగస్త్యాదికృతభగవత్సేవాపూర్వకస్వావాసగమనోద్ద్యోగః	౮౨
భగవద్విమానమస్తర్నితంబృష్టానగస్త్యాదికృతచింతాక్రమః	౮౩
శేషాద్రివాయవ్యభాగస్థితమహాభూతస్యనారాయణాద్రిత్వవర్ణనమ్	౮౪
వసోర్భగవత్సంతోషాసనపూర్వకస్వామిత్థిర్థస్థితకథనమ్	౮౫
శ్వేతద్వీపవాసిస్థిర్ధాదీనాంశ్రీవేంకటాచలత్స్వావాసగమనమ్	౮౬
అగస్త్యకృతభావివిమానావిర్భావహేతుకథనమ్	౮౭
దేవజిదాద్యసురకృతలోకోపద్రవకథనమ్	౮౮
దేవజిదాద్యసురవధార్థంసపరికరవిష్వక్సేనగమనమ్	౮౯
విష్వక్సేనాసురనైనికప్రవృత్తయ్యుద్ధక్రమః	౯౦
విష్వక్సేనకృతనారాయణాస్త్రప్రయోగపూర్వకాసురవధప్రకారః	౯౧
దేవాదికృతవిష్వక్సేనవిజయోపచారస్తుత్యాదిః	౯౨
భవిష్యచ్ఛ్రీభగవద్విష్ణువిమానవర్ణనమ్	౯౩
స్వామిపుష్కరిణీతిరకృతాన్నదానాదిప్రశంసా	౯౪
వామదేవమృతిబ్రహ్మృషద్విష్ణుస్వామిపుష్కరిణీమాహాత్మ్యమ్	౯౫
బ్రహ్మకారితశ్రీవేంకటాచలాధీశమహోత్సవప్రశంసా	౯౬
మహోత్సవసేవార్థమాగతజనారాధకపుణ్యఫలవర్ణనమ్	౯౭
స్వామిపుష్కరిణీంప్రతిసార్థత్రికోటితిర్థాగమనకాలనిర్ణయః	౯౮
స్వామిత్థిర్థస్నానార్థంశ్రీవేంకటాచలమృతిజనకన్యపాగమనమ్	౯౯

ఇతిశ్రీభామనపురాణాస్తర్గతవిషయానుక్రమణికాసమాప్తా.

శ్రీబ్రహ్మపురాణాస్తర్గత విషయానుక్రమణికా.

మార్వాససమృతిదిలీపకృతప్రశ్నః	౧౦౦
దిలీపమృతిమార్వాసఃకథితశ్రీవేంకటాచలవైభవమ్	౧౦౧
వాయుశేషయోగీరాభిప్రవృత్తకలహాపాపాద్ధాతాదికథనం	౧౦౨

వాయు శేషకృతపరస్పరబలపరిణామము	3
శ్రీవేంకటాచల శేషకృతతపఃప్రకారము	౪
శేషతపస్తుష్టభగవదావిర్భావము	౫
శేషప్రార్థనయాభగవత్కృతవేంకటాచలవాసాభ్యుపగమము	”
భగవత్సన్న్యమిత్థితైకవాసనిమిత్తకథనమ్	”
వాయోర్భగవద్దత్తప్రధానాశ్చత్వరీతిః	౬
శ్రీవేంకటాచలవగస్త్యతపస్తుష్టభగవదావిర్భావము	౭
శ్రీవేంకటాచలశేషాభ్యున్నతతపస్తుష్టశ్రీశ్రీనివాసావిర్భావము	౮
శ్రీశ్రీనివాసాష్టయాశేషాభ్యున్నతకృతభగవద్వివేకవాసనిర్మాణమ్	౧౦
శ్రీవేంకటాచలస్థముక్తిప్రదసన్న్యమిత్థుర్విజ్ఞానినైతత్కర్తవర్జనమ్	”
శ్రీవేంకటాచలస్థాష్టపత్తిత్థిర్థముహూనువర్జనమ్	౧౧
మన్వాద్యష్టోత్తరశతత్థిర్థనామని	౧౪
తోడ్డమన్నముకన్యకాత్పత్తిక్రమము	౧౫
శ్రీవేంకటాచలతోడ్డమన్నపకృతగోపురాదినిర్మాణక్రమము	౧౮
తోడ్డమన్నపకృతభగవద్దత్తప్రకారాద్యాయుధప్రసాదము	”
శ్రీవరాహస్యసన్న్యమిత్థిర్థవాయవ్యభాగస్థితకథనమ్	౧౯
బ్రహ్మప్రార్థనయాశ్రీనివాసాభ్యుపగతప్రార్థమిక్వరాహసేవాక్రమము	”
నిమిషకృతవరాహదర్శనప్రకారము	౨౦
సన్న్యమిత్థిర్థమధ్యగతభగవదాదినవత్థిర్థవర్జనమ్	౨౧
శ్రీవేంకటాచలగతపుణ్యత్థిర్థసానప్రశంసా	౨౨
శ్రీవేంకటాచలకర్తవ్యముహూదానప్రశంసా	౨౩
విష్ణువర్ధాభ్యుద్విజబద్ధవృత్తాంతము	౨౫
శ్రీవేంకటాచలవేదాభిధ్యుద్విజకృతదీపారోపప్రశంసా	”

ఇతిశ్రీబ్రహ్మపురాణాంతర్గత విషయానుక్రమణికాసమాప్తా.

శ్రీబ్రహ్మోత్తరఖణ్డాంతర్గతవిషయానుక్రమణికా.

బ్రహ్మణమ్మృతినస్థిప్రార్థితస్వపారోహత్యోగపాపనివృత్తిక్రమము	౨౭
సర్వాబద్ధోపాఖ్యానమ్	౨౮

శ్రీవేంకటాచలమహాత్మ్యవిషయానుక్రమణికా. ౧౯

పుటసంఖ్య.

బ్రహ్మజ్ఞియాశ్రీవేంకటాచలమ్మృతివనిష్ఠాద్యాగమనమ్	౨౯
ఘోణతీర్థస్నానేనవనిష్ఠాదీనాంపాపనివృత్తిప్రకారః	౩౦
వనిష్ఠమ్మృతిభగవద్వర్ణితఘోణతీర్థమాహాత్మ్యమ్	౩౧
ఘోణస్నానేనసర్వనీధంసర్వాబద్ధమ్మృతివనిష్ఠాదిప్రశంసా	౩౩
తుమ్మిరార్చనరదశాపేనఘోణతీర్థప్రాప్తిః	౩౪
ఘోణతీర్థేభగవద్ధ్యానపూర్వకతుమ్మిరుకృతతపఃప్రకారః	౩౫
తుమ్మిరుతపస్తుష్టభగవదావిర్భావాదిః	౩౬
భగవదాష్టయాగస్త్యవర్ణితతుమ్మిరుతీర్థమాహాత్మ్యమ్	౩౭

ఇతిశ్రీబ్రహ్మార్చనాత్తరళండాస్తర్గతవిషయానుక్రమణికాసమాప్తా.

శ్రీభవిష్యత్తరపురాణాస్తర్గతవిషయానుక్రమణికా.

జనకసృపానుభూతశోకాతిరేకప్రకారః	౧
శతానన్దమ్మృతిజనకకృతస్వశోకనివృత్త్యపాయప్రార్థనా	౨
జనకాయశతానన్దాక్షత్రీవేంకటాచలప్రభావః	౩
వృషభాచలనామనిష్పత్తిః	౪
త్రేతాయాగేఅజ్ఞానాచలనామనిష్పత్తిః	౫
ద్వాపరాయాగేశేషాచలనామనిష్పత్తిప్రకారః	౬
కలియుగేశ్రీవేంకటాచలనామనిష్పత్తిప్రకారః	౭
భగవత్స్త్రినైకుణ్ఠాచ్చీవేంకటాచలాగమనం	౮
సాత్వికదేవతాత్వపరీక్షార్థంభృగోససత్యలోకాదిగమనమ్	౯
భృగుమ్మృతిశ్రీనైకుణ్ఠనాథోక్తవినితవచనమ్	౧౦
భగవతోభృగుకృతసాత్వికదేవతాత్వసమర్థనమ్	౧౧
భృగుపాదాహతికుపితాయాలక్ష్యైకరవీరపురాగమనమ్	౧౨
లక్ష్మ్యస్త్యేషణార్థంశ్రీవేంకటాచలమ్మృతిభగవదాగమనమ్	౧౩
శ్రీస్వామిపుష్కరిణీమాహాత్మ్యమ్	౧౪
శ్రీనివాససృస్వామితీర్థపశ్చిమతీర్థస్థవర్తికప్రవేశప్రకారః	౧౫
అకాశసృష్టాబ్రహ్మాదీనాంధేన్వాదిరూపేణశ్రీతిః	౧౬

గోక్షర పాఠ్యసంశ్రీనివాసమృతిగోపాలకృతతాడనప్రకారః...	...	౧౯
మృతగోపవిలాక నార్థంశ్రీవేంకటాచలమృతిసృపాగమనమ్	౨౦
సృపమృతివర్షకనిర్గతశ్రీనివాసశాపః	”
సృపమృతిశ్రీనివాసకృతశాప హేతువన్యాసః	౨౧
భగవత్త తాపసోదనాయగురుకృతచికిత్సాప్రకారః	౨౨
శ్రీవేంకటాచలస్యాయోధ్యమధురాదితౌల్యవర్ణనమ్	...	”
పద్మావతీపరిణయోపాద్యాతః	౨౩
శ్రీశేషాచలప్రవృత్తశ్రీనివాసపరాహసంవాదః	”
శ్రీపరాహసంజ్ఞాయాశ్రీనివాసస్య శేషాచలావకాశప్రాప్తిః	...	౨౪
వకుళమాలికాఖ్యభగవత్పరిచారికాపూర్వజన్మవృత్తాంతః	...	౨౫
మృగయావిహారోద్యుక్తశ్రీనివాసాలంకారవర్ణనమ్	౨౬
మృగయావిహారసమయేశ్రీనివాసస్యకన్యాదర్శనప్రాప్తిః	...	౨౭
పుత్రలాభేనవియస్మృపానుభూతచింతాప్రకారః	౨౮
ధరణీతలాత్పద్మావత్యుత్పత్తివర్ణనమ్	౩౦
వియస్మృపస్యవసుదానాఖ్యసుతోత్పత్తిక్రమః	”
నారదోక్తపద్మావతీశరీరసల్లక్షణాని	౩౧
పద్మావత్యాః పుష్పావచయసమయేశ్రీనివాసదర్శనమ్	...	౩౨
పద్మావతీశ్రీనివాసయోఃపరస్పరసంవాదః	౩౩
పద్మావతీపరాజితశ్రీనివాసమృతివకుళమాలికాసాన్తవచనమ్	...	౩౪
వకుళామృతిశ్రీనివాసోక్తస్వమసానిర్వేదహేతుకథనమ్	...	౩౬
వకుళామృతిశ్రీనివాసవర్ణితపద్మావతీపూర్వజన్మాదంతః	...	౩౮
శ్రీనివాసానుజ్ఞాయానారాయణపురమృతివకుళాగమనమ్	...	౩౯
వకుళామృతిపద్మావతీసభీజ్ఞాపితపద్మావత్యుదంతః	...	౪౦
పద్మావతీసభీప్రతివకుళావేదితస్వాగమనవృత్తాంతః	...	౪౨
శ్రీనివాసస్య పుల్కనీరూపేణనారాయణపురగమనమ్	...	”
పుల్కనీరూపధారిభగవతఃపద్మావతీజనన్యాశ్చాన్యాన్యసంవాదః	...	౪౩
ధరణ్యైపుళిష్టోక్తపదావతీదేహశోషణనివృత్త్యుపాయః	...	౪౪

పుటసంఖ్య.

ధరతైవద్వావత్సక్తశ్రీనివాసప్రాప్తిరూపమనశ్చిద్రాత్రకారః	...	౪౭
వద్వావతీకథితభగవల్లక్షణతదృక్తలక్షణాని	...	౪౮
ధరణీమృతివద్వావతీసభీభిన్నహవకుళాగమనమ్	...	,,
ధరణీమృతివకుళోక్తస్సాగమనకారణాని	...	౪౯
ధరణ్యుక్త్యావియన్నృపకృతవద్వావత్సాక్ష్యాసనప్రకారః	...	౫౦
వియన్నృపాజ్ఞాయాధరాతలమృతిబృహస్పత్యాగమనమ్	...	౫౧
బృహస్పత్యుక్త్యావియన్నృపకృతశుకాహ్వపనమ్	...	౫౨
వద్వావతీపరిణయోద్యుక్తవియన్నృపమృతిశుకకృతశ్లాఘాక్రమః	...	౫౩
గురుకృతవద్వావతీశ్రీనివాసయోగాద్యానుకూల్యవిచారః	...	,,
శ్రీనివాసమృతివియన్నృపవిభితవివాహప్రతికాప్రకారః	...	౫౪
శ్రీనివాససన్నిధౌవియన్నృపప్రేషితశుకోక్తవివాహాదంతః	...	౫౭
వియన్నృపమృతిశ్రీనివాసవిభితశుభవత్రికా	...	,,
శ్రీనివాసాజ్ఞాయాశుకస్యవియన్నృపనగరగమనమ్	...	౫౮
శ్రీనివాసమృతివకుళాకథితవద్వావతీపరిణయోదంతః	...	,,
శ్రీనివాసాజ్ఞాయాబ్రహ్మద్యానయనార్థంశేషగురుడగమనం	...	౫౯
శ్రీనివాసవివాహదర్శనార్థంశేషాచలమృతిబ్రహ్మద్యాగమనమ్	...	౬౦
శ్రీనివాసమృతిచారాదిజ్ఞాపితబ్రహ్మగమనమ్	...	౬౧
చతుర్ముఖశ్రీనివాసయోఃపరస్పరప్రణయావలోకనసంవాదః	...	౬౩
చతుర్ముఖమృతిశ్రీనివాసజ్ఞాపితస్వపరిణయోదంతః	...	౬౪
శ్రీనివాసపరిణయార్థంశేషాచలమృతిరుద్రాద్యాగమనమ్	...	,,
బ్రహ్మజ్ఞాయావిశ్వకర్షకృతపరిణయార్థపురనిర్మాణక్రమః	...	౬౬
దేవాదికృతపరిణయార్థభగవత్పార్థనాభ్యుపగమః	...	౬౭
వసిష్ఠాదీనృతిభగవత్ప్రతవివాహకార్యనియోజనప్రకారః	...	,,
వివాహార్థంకరవీరపురాద్రమాహ్వపనమ్	...	౬౮
భగవత్సత్త్వరమానయనాయకరవీరపురమృతిసూర్యగమనమ్	...	౬౯
కరవీరపురాచ్ఛేషాచలమృతిరమాగమనమ్	...	,,
రమామైశ్రీనివాసకథితవద్వావతీపరిణయోదంతః	...	౭౦
భగవతఃపద్మాదికారితపరిణయార్థమంగళాభిషేకక్రమః	...	౭౧
భగవత్ప్రతపరిణయాజ్ఞకులదేవతాప్రతిష్ఠావిధానమ్	...	౭౫
కుచేరాచీనినివాసకృతస్వపరిణయార్థముణాదానప్రకారః	...	౭౬

శ్రీనివాసాష్టాయాకు బేరకృతనై వాహికపదార్థ సజ్జీకరణప్రకారః	...	౭౮
భగవదాష్టాయావహ్నికృతదివ్యాన్న సజ్జీకరణప్రకారః	...	౮౧
శ్రీశేషద్రాక్షశృపాదిభ్యోబ్రహ్మదికృతోపచారప్రకారః	...	౮౨
భగవదాష్టాయాబ్రహ్మకృతనైస్య సజ్జీకరణప్రకారః	...	౮౩
వియద్రాజ పురమ్మృతి సపరికరశ్రీనివాసగమనమ్	...	౮౪
భగవత్తమ్మృతి శుకమునికృతోపచారక్రమః	...	౮౫
శ్రీనివాసాభిముఖతయాస్వపురాత్సపరికరవియన్నృపాగమనమ్	...	౮౬
శ్రీనివాసవియన్నృపపద్మావతీనాంపరస్పరావలోకనమ్	...	౮౭
శ్రీనివాసస్యపద్మావత్యాసహదుర్గాదర్శనపూర్వకపురప్రవేశః	...	౮౮
శ్రీనివాసాష్టాయాతోడ్డమాన్నృపకృతదివ్యాన్న సజ్జీకరణం	...	౮౯
వివాహనియమాభ్యుపగన్తృభగవదుక్త్యాన్యపకృతమహర్ముఖచారః	...	౯౦
వివాహార్థంశ్రీనివాసానయనాయతన్నందిరమ్మృతిస్సపాగమనమ్	...	౯౧
వియన్నృపాత్కృతపరికరశ్రీనివాసోపచారః	...	౯౨
దివ్యాలంకారాలంకృతశ్రీనివాసస్య సపరికరన్యపమద్దిరప్రవేశః	...	౯౩
వియన్నృపకృతపరపాదామ్ముజ్జయేశనమ్	...	౯౪
వరాయవియన్నృపదత్తవై వాహికభూషణాదికం	...	౯౫
గురువనిష్ఠకథితపథావరప్రవరాదికమ్	...	౯౬
శ్రీనివాసస్యవనిష్ఠాదికారితపద్మావతీపాణిగ్రహణోత్సవః	...	౯౭
శ్రీనివాసేనసహశేషాచలమ్మృతిపద్మావతీప్రేషణమ్	...	౯౮
పద్మావతీశ్రీనివాసయోర్వియన్నృపప్రేషితపారిబర్తాదిః	...	౯౯
వియన్నృపస్యశ్రీనివాసదత్తస్వభక్తినిరస్తరూపవరప్రాప్తిః	...	౧౦౦
భగవత్కృతప్రేషణాసావధికాగస్త్యాశ్రమవాసప్రతిష్ఠా	...	౧౦౧
స్వావాసమ్మృతిభగవత్కృతదేవాదిప్రేషణమ్	...	౧౦౨
వివాహాధ్యాయఫలశ్రుతిః	...	౧౦౩
శ్రీనివాసమ్మృతివియన్నృపాదంతజ్ఞాపకదూతాగమనమ్	...	౧౦౪
వియన్నృపవిలోకనాయాగస్త్యేనసహశ్రీనివాసగమనమ్	...	౧౦౫
కురణోద్యుక్తంవియన్నృపముద్దిశ్యశ్రీనివాసాదికృతనిర్వేదనమ్	...	౧౦౬
మృతాయవియన్నృపాయవసుదానకృతచరకుకృత్యక్రమః	...	౧౦౭
తోండమానవసుదానయోరాజ్యముద్దిశ్యకలహప్రవృత్తిః	...	౧౦౮
సాహ్యశయాశ్రీనివాసమ్మృతితోండమాన్యసుదానాగమనమ్	...	౧౦౯

పుటసంఖ్య.

పద్మావత్యుక్తావసుదానసాహ్యకరణాయశ్రీనివాసాగమనమ్	...	౧౦౦
శ్రీనివాసతోడ్డమానవసుదానయథప్రకారః	...	౧౦౧
రణరంగేమూర్ఖితంశ్రీనివాసంబృహత్పాదావత్యనుశోచనమ్	...	”
కుపితంశ్రీనివాసమ్ప్రత్యగస్త్యకృతపద్మావత్యాశయజ్ఞాపనమ్	...	౧౦౨
పద్మావతిప్రార్థనయాశ్రీనివాసకృతతోడ్డమాన్వసుదానసంధిక్రమః	...	౧౦౩
తోడ్డమాన్మృతదివ్యస్వరూపజ్ఞానపూర్వకశ్రీనివాసస్తుతిః	...	౧౦౪
తోడ్డమానమ్ప్రతిదివ్యాలయకరణాయశ్రీనివాసచోదనా	...	౧౦౬
భగవత్కృతతోడ్డమాన్మృతపూర్వోదయః	...	౧౦౭
తోడ్డమాన్మృతప్రార్థనయాభగవత్కృతనవీనమద్విరప్రవేశః	...	౧౦౮
బ్రహ్మకారితదీపారోపణభగవదత్సవప్రశంసా	...	౧౦౯
మహాత్సవార్థంవేంకటాద్రిమ్ప్రతినానాదేశీయస్మపాగమనమ్	...	౧౧౦
భగవదాజ్ఞాయాబ్రహ్మకృతభగవత్పూర్తిచతుష్టయనిర్మాణప్రకారః	...	౧౧౧
బ్రహ్మకారితశ్రీనివాసమహాత్సవవైభవప్రకారవర్ణనమ్	...	౧౧౨
గంగాసాగరగంధకూర్మాఖ్యద్విజవృత్తాంతః	...	౧౧౪
తోడ్డమాన్ప్రార్థనయాభగవత్కృతకూర్మపుత్రాద్యజ్ఞీవనక్రమః	...	౧౧౭
తోడ్డమానాజ్ఞాయాస్వావాసంప్రతిసకుటుమ్బకూర్మద్విజగమనమ్	...	౧౧౮
అగ్గీరసోక్తాశ్రీనివాసమర్చయంతంతోడ్డమానమ్ప్రతిభవదుక్తిః	...	౧౧౯
కుర్వగ్రామస్థమాఖ్యకులాలోదయః	...	౧౨౦
తోడ్డమానమ్ప్రతిభగవద్దాపితభీమాఖ్యకులాలోదయః	...	౧౨౧
భీమాఖ్యకులాలనగరమ్ప్రతితోడ్డమానగమనమ్	...	”
స్వపురస్తాత్ప్రతిదుర్భుతంభగవత్సమ్ప్రతికులాలస్తుతిః	...	౧౨౨
భగవత్కృతభీమాఖ్యభక్తపచారాభ్యుపగమః	...	౧౨౩
భగవదనుగ్రహేణకులాలదమ్ప్రత్యోస్సారూప్యప్రాప్తిః	...	”
తోడ్డమానస్యభగవద్దత్తసారూప్యప్రాప్తిప్రకారః	...	”

ఇతిశ్రీభవిష్యత్తరపురాణాంతర్గత విషయానుక్రమణికాసమాప్తా.

అథసంస్తపురాణప్రథమభాగాంతర్గతవిషయానుక్రమణికాప్రారम्భః.

కాశ్యపాఖ్యవిప్రస్యస్వామిత్థిర్హస్తానైవపాపవినిర్ముక్తిః	...	౧
పరీక్షిద్వృత్తాంతః	...	”
శాకలోత్థకథర్మాః	...	౫

స్వామి పుష్కరిణీస్నానాత్మామిస్రాదినరకనిస్తారకథనమ్	౬
స్వామితీర్థమహిమ౨ శ్రద్ధాపూనాం మహానరకప్రాప్తికథనమ్	౯
ధర్మగుప్తచరిత్రవర్ణనమ్	౧౧
జైమినివాక్యాత్వామితీర్థస్నాతస్యధర్మగుప్తస్యాన్యదనివృత్తిః	౧౨
సుమత్యాఖ్యద్విజవృత్తాంతః	౧౩
సుమత్యాఖ్యద్విజస్యకిరాతీసంజ్ఞాస్తహాపాతకప్రాప్తిః	౧౪
సుమతిమ్నుతిదూర్వాసఃకథితబ్రహ్మహత్యాముక్త్యపాయః	౧౫
సుమతేస్వామి పుష్కరిణీస్నానాద్భక్తిహత్యావిముక్తిః	౧౬
రామకృష్ణతీర్థమహాత్మ్యమ్	౧౭
రామకృష్ణాఖ్యమహర్షితపఃప్రసన్నభగవదావిరాభవః	౧౮
శ్రీవేంకటాద్రాజలదానప్రశంసా	౧౯
హేమాద్లస్యజలదానాకరణేనగృహగోధికాత్వప్రాప్తిః	౨౦
శ్రుతదేవపాదోదకసేవసేనహేమాద్లస్యజాతిస్తరణమ్	౨౧
శ్రుతదేవదత్తపుణ్యేనహేమాంగస్యగోధికాత్వవిముక్తిః	౨౨
శ్రీవేంకటాచలక్షేత్రాదివర్ణనమ్	౨౩
శ్రీవేంకటేశ్వరవైభవవర్ణనమ్	౨౪
బ్రహ్మచీనాంనైరస్తర్యేణశ్రీవేంకటాచలస్థితకథనమ్	౨౫
శ్రీవేంకటాచలారోహణసమాయానుసంధానక్రమః	౨౬
పాపవినాశాఖ్యతీర్థమహాత్మ్యమ్	౨౭
దృఢమత్యాఖ్యశూద్రవృత్తాంతః	౨౮
దృఢమతిమ్నుతిమలపాత్యాఖ్యమున్యపదిష్టశూద్రధర్మాః	౨౯
దృఢమతయేసుమత్యాఖ్యవిప్రప్రకాశితకర్మానుష్ఠానక్రమః	౩౦
శూద్రస్యవైదికకర్మోపదేశేనసుమత్యనుభూతదుర్గతిప్రకారః	౩౧
అగస్త్యత్యాదుర్గత్యపసాదనార్థంసుమతేర్వేంకటాచలగమనమ్	౩౨
సుమతేఃపాపనాశనస్నానేనదుర్గత్యపసాదనప్రకారః	౩౩
వైదికకర్మానుష్ఠాతుర్దృఢమతేర్దుర్గతిప్రాప్త్యపసాదనప్రకారా	౩౪
పాపవినాశనతీర్థమహాత్మ్యవర్ణనమ్	౩౫
భద్రమత్యాఖ్యదరిద్రద్విజవృత్తాంతః	౩౬
భద్రమతిమ్నుతికామినీకృతవేంకటాద్రిగమనప్రాత్యాహనమ్	౩౭
కామినీకథితభూదానప్రశంసా	౩౮

పుటసంఖ్య.

భద్రముతయేభూప్రదానాత్మసౌఖ్యసద్గతిప్రాప్తిః	3౨
భద్రమతేఃపాపనాశనతీరేభూప్రదానార్థంవేదకటాద్రిగమనమ్	33
భూదానప్రభావేణప్రదుర్భుతంభగవత్ప్రముగ్ధిభద్రమతిస్తుతిః	34
రామానుజాఖ్యుద్విజవృత్తాంతః	3౪
ఆకాశగంగాతీరేరామానుజతపస్తుష్టభగవదావిరాభావః	35
రామానుజాఖ్యువిప్రకృతభగవత్తుతిః	3౬
రామానుజాఖ్యువిప్రకృతభగవత్సౌమ్యార్థనా	37
భగవద్వర్ణితాకాశగంగాతీర్థస్నానకాలనిర్ణయః	3౮
భగవద్వర్ణితభాగవతలక్షణాని	39
దానార్హసత్వాతనిర్ణయః	40
ఆకాశగంగామహాత్మ్యమ్	41
పుణ్యశీలస్యవన్ధ్యాపతినిమన్త్రణేనగర్దభముఖత్వప్రాప్తిః	42
వన్ధ్యాపతేష్ఠాగ్నినిమన్త్రణార్హత్వప్రశంసా	43
ఆకాశగంగాస్నానేనపుణ్యశీలస్యముఖవికృతినివృత్తిః	44
చక్రతీర్థమహాత్మ్యమ్	45
పద్మనాభాఖ్యుద్విజకృతతపఃప్రకారః	46
చక్రతీర్థేపద్మనాభాఖ్యుద్విజకృతతపస్తుష్టభగవదావిరాభావః	47
పద్మనాభాఖ్యుద్విజకృతతీర్థనివాసస్తుతిః	48
పద్మనాభస్యచక్రతీర్థేనిరస్తరవాసాయభగవన్నియమమ్	49
పద్మనాభహాససౌమ్యత్వానురవధాయభగవత్కృతచక్రపేషణమ్	50
భగవత్ప్రేక్షితచక్రకృతానురవధః	51
ద్విజప్రార్థనాయాచక్రకృతవరదానాదిః	52
సుందరాఖ్యగర్భస్యరాక్షసత్వప్రాప్తినివృత్తిహేతుపాష్టాతన	53
సుందరాఖ్యస్యసీతోక్తరాక్షసత్వనివృత్త్యుపాయః	54
సుందరాఖ్యస్యరాక్షసత్వవిముక్తిపూర్వకస్యస్వరూపప్రాప్తిః	55
జాబాలితీర్థమహాత్మ్యమ్	56
కావేరీతీరవాసిదురాచారాఖ్యుద్విజవృత్తాంతః	57
జాబాలితీర్థస్నానాద్దురాచారవేతాశయోర్హాహతకనివృత్తిః	58
జాబాలివర్ణితపార్వణశ్రాద్ధాకరణదోషప్రశంసా	59
తుమ్మరుఘాణతీర్థమహాత్మ్యమ్	60

పుటసంఖ్య.

ఘోణతీర్థస్నానాకర్తృణాం మహాదోషవర్ణనమ్	౧౦
ఘోణస్నానస్వసర్వపాపాపనాదనత్వవర్ణనమ్	౧౧
తుమ్బుర్వాఖ్యగర్భవచరిత్రవర్ణనమ్	”
స్వభార్యయైతుమ్బురూపదిష్టమఘస్నానవిధిప్రకారః	౧౨
భార్యమ్బుత్రితుమ్బురుదత్తశాపతద్విముక్తిప్రకారా	”
ఘోణతీర్థేలగప్రదర్శనేనతుమ్బురుపత్నీవర్ణాభూత్వనివృత్తిః	౧౩
లగప్ర్యకధితపతిప్రణాథత్వాః	౧౪
ఘోణతీర్థస్నాతృణాం నానావిధఫలప్రాప్తికథనమ్	”
శ్రీవేంకటాచలస్వసర్వపుణ్యతీర్థాధారత్వవర్ణనమ్	౧౫
స్వామిపుష్కరిణ్యాదిషట్తీర్థస్నానకాలనిర్ణయః	”
పురాణశ్రవణస్య విశేషతః ప్రాశస్త్యవర్ణనమ్	౧౬
పురాణవక్త్రస్వరూపజనియత్వవర్ణనమ్	౧౭

ఇతి సగ్రం పురాణప్రథమభాగా నర్గతవిషయానుక్రమణికా సమాప్తా.

అథ సగ్రం పురాణద్వితీయభాగా నర్గత విషయానుక్రమణికా.

కటాహతీర్థమహాత్మ్యమ్	౧౯
కటాహతీర్థమహిమా ౨ శ్రద్ధాభూనాం మహానరకపాప్తికథనమ్	౨౦
కటాహతీర్థపానక్రమః	”
కేశవాఖ్యద్విజవృత్తాంతః	౨౧
గణికాలమ్బుటస్య కేశవద్విజస్యబ్రహ్మహత్యాప్రాప్తిక్రమః	”
స్వసుతరక్షణోద్యోక్తంబద్ధనాథమ్బుత్రిబ్రహ్మహత్యోక్తిః	౨౨
బద్ధనాథమ్బుత్రిభరద్వాజకథితకేశవహత్యావిముక్త్యపాయః	”
భరద్వాజోక్త్యా కటాహతీర్థపానేన కేశవస్యబ్రహ్మహత్యావిముక్తిః	౨౩
బ్రహ్మహత్యావిముక్తసుతసహితబద్ధనాథమ్బుత్రిభగవద్వక్తిః	౨౪

ఇతి సగ్రం పురాణద్వితీయభాగా నర్గతవిషయానుక్రమణికా సమాప్తా.

అథ సగ్రం పురాణప్రథమభాగా నర్గత విషయానుక్రమణికా.

అర్జునతీర్థయాత్రాక్రమః	౧
అర్జునతీర్థయాత్రోపాధ్వాతః	౨
అర్జునస్యగజ్ఞాదితీర్థావగాహనపూర్వకగువర్ణముఖ్యగమనమ్	౩
గువర్ణముఖరివర్ణనమ్	౪

పుటసంఖ్య.

అర్జునస్యస్వర్ణముఖరీతిరథకాశహస్తీశ్వరాదినేవాప్రాప్తిః	౫
అర్జునస్యసువర్ణముఖరీతిరథరథదావజాత్రమగమనమ్	”
అర్జునకృతభరద్వాజినేవాక్రమః	౬
అర్జునమ్ప్రతిభరద్వాజకృతాతిథ్యప్రకారః	”
సువర్ణముఖరీప్రభావశుశ్రూషయాభరద్వాజమ్ప్రత్యర్జునప్రశ్నః	౭
భరద్వాజకథితశజ్జరవివాహప్రక్రియా	౮
భూసామ్యకరణాయాగస్త్యస్యహిమాదేర్దక్షిణదిగాగమనమ్	”
నద్యత్పాదనాయాగస్త్యమ్ప్రత్యభ్యశ్యక్తిః	౯
సువర్ణముఖర్యత్పాదనాయాగస్త్యమ్ప్రతిమహర్షిప్రార్థనా	౧౦
సువర్ణముఖర్యావిర్భావాయాగస్త్యకృతతపఃప్రకారః	”
అగస్త్యాశ్రమమ్ప్రతిచతుర్ముఖాగమనమ్	౧౧
అగస్త్యప్రార్థనయాగక్షామ్ప్రతిచతుర్ముఖచోదనా	”
అగస్త్యసమీపేస్వాంశత్వేనగంగాకృతనద్యత్ప్రత్యభ్యుపగమః	౧౨
సువర్ణముఖరీమ్ప్రతిశక్తాదిస్తుతిః	”
వాయుకథితసువర్ణముఖరీనామనిష్పత్తిః	౧౩
అగస్త్యకృతస్వానీతసువర్ణముఖరీమహానువర్ణనమ్	”
భరద్వాజవర్ణితసువర్ణముఖరీమాహాత్మ్యమ్	౧౪
అగస్త్యప్రతిమాదానవిధిః	౧౬
అగస్త్యతిథ్యాగస్త్యేశ్వరప్రభావః	౧౭
సువర్ణముఖరీస్నానకాలనిర్ణయః	”
దేవిర్విపితృతీర్థమాహాత్మ్యమ్	౧౮
వేణీసువర్ణముఖరీసజ్జమవర్ణనమ్	”
సువర్ణముఖర్యావ్యాఘ్రుపదాహ్వాననదీసజ్జమః	౧౯
శజ్జతీర్థవర్ణనమ్	”
సువర్ణముఖర్యాంకల్యానదీసజ్జమః	”
సువర్ణముఖరీతిరస్థితశ్రీవేంకటాచలవర్ణనమ్	౨౦
శ్రీవేంకటాచలవాసిభగవదైష్వర్యవవర్ణనమ్	”
భగవత్క్రృతభూతసృష్ట్యాదివర్ణనమ్	౨౨
వరాహభగవత్క్రృతధర్మార్థరణక్రమః	౨౩
కల్పవృత్తాంతకథనపూర్వకశ్వేతవరాహవతారకథనమ్	౨౪

పుటసంఖ్య.

శక్తిభాదానసృపవృత్తాదుః	౨౭
చింతామలంశక్తిసృపవృత్తిత్యవృత్త్యరూపభగవదుక్తిః	౨౮
భగవదుక్తిశక్తిసృపవృత్తిశ్రీవేంకటాచలగమనమ్	౨౯
భగవద్దర్శనార్థమగస్త్యసృప్తివేంకటాచలగమనమ్	౩౦
అగస్త్యముగ్ధితిగురువస్వాదుక్తిః	౩౧
అగస్త్యాదికృతశ్రీవేంకటాచలస్థరమ్యవస్తుదర్శనమ్	౩౨
అగస్త్యశక్తిదితవస్తుప్రభావదావిర్భావఘట్టః	౩౩
బ్రహ్మదిప్రార్థనయాభగవద్గ్రహీతసౌమ్యరూపప్రకారః	౩౪
అగస్త్యప్రార్థనయాస్వర్ణనద్యాభగవద్దత్తసర్వాధికత్వప్రాప్తిః	౩౫
శక్తిసృపవరప్రదానపూర్వకభగవదస్తధానమ్	౩౬
భరద్వాజకథితశ్రీవేంకటాచలమహాత్మ్యనిగమనమ్	౩౭

ఇతిసాంప్రదపురాణప్రథమభాగాస్తర్గతవిషయానుక్రమణికాసమాప్తా.

అథసాంప్రదపురాణద్వితీయభాగాస్తర్గత విషయానుక్రమణికాప్రారम्భః.

పుత్రార్థమష్టనాకృతతపఃప్రకారః	౩౮
వ్యాసప్రోక్షాకాశగంగాస్నానకాలనిర్ణయః	౩౯
వ్యాసప్రోక్షశ్రీవేంకటాచలకరణీయదానప్రశంసా	౪౦

ఇతిసాంప్రదపురాణద్వితీయభాగాస్తర్గత విషయానుక్రమణికాసమాప్తా.

అథాదిత్యపురాణాస్తర్గత విషయానుక్రమణికాప్రారम्భః.

శాసనకాదీన్నగ్రితసూతప్రోక్షశ్రీశ్రీనివాసవైభవమ్	౪౧
శ్రీశ్రీనివాసమద్విశ్వదేవశర్మార్థవిప్రకృతస్తుతిః	౪౨
శ్రీశ్రీనివాసద్వివ్యకుల్లశవిగ్రహసౌష్ఠ్యదివర్ణనమ్	౪౩
దేవశర్మకృతశ్రీశ్రీనివాసస్తుతిః	౪౪
భగవత్కృతశ్రీశ్రీనివాసార్థవివర్ణనమ్	౪౫
దేవశర్మాణముగ్ధితిస్తుతిప్రసన్నశ్రీనివాసకృతవరప్రదానాదిః	౪౬

ఇత్యాదిత్యపురాణాస్తర్గతవిషయానుక్రమణికాసమాప్తా.

ఇథం వరాహాదిద్వాదశపురాణాస్తర్గత శ్రీవేంకటాచలమహాత్మ్యవిషయానుక్రమణికాసమాప్తిమగమత్.

శ్రీ రస్తు.

శ్రీ శ్రీనివాసపరబ్రహ్మణేనమః.

శ్రియైపద్మావత్యైనమః.

అథ శ్రీ వారాహపురాణాంతర్గత

శ్రీ వేంకటాచలమాహాత్మ్యే

ప్రథమోఽంగ ఆరభ్యతే.

శ్రియఃకాంతాయకల్యాణనిధయేనిధయేఽర్థినామ్ |

శ్రీవేంకటాచలవాసాయశ్రీనివాసాయమజ్జళమ్ ||

శ్రీవేంకటాచలాధీశంశ్రియాధ్యాసితవక్ష్యేనమ్ |

శ్రితచేతనమందారంశ్రీనివాసమహంభజే ||

* హరిఃఓమ్. *

శ్వేతవారాహకల్పకథనమ్.

శ్రీమతేభూవరాహాయ నమఃకృత్వా వసుధరా || ఉద్భృతాయే
నపాతాళాద్వాసార్థంసర్వదేహినామ్ || ౧ || సమోయజ్ఞవరాహాయ
కృష్ణాయశతబాహవే | నమస్తేవేదవేదాంతవపుషేవిశ్వరూపిణే || ౨ ||
మనయః || భగవన్నుతధర్మజ్ఞవేదవ్యాసకృపానిధే | విష్ణుస్థానేషుస
ర్వేషుస్వయంవ్యక్తస్థలేషుచ || ౩ || యత్రవిష్ణోరతిప్రీతిర్యత్రసిద్ధ్యన్తిసిద్ధ
యః | అత్యద్భుతంచచారిత్రంయత్రవిష్ణోఃప్రవర్తతే || ౪ || మనుష్యాణాం
చవసతాంయత్రదృశ్యోభవేద్ధరిః | శ్రవణానద్వజనకోవృత్తాన్తోయస్య
వాభవేత్ || ౫ || తాదృశంవైష్ణవంక్షేత్రమద్భుతంప్రియదర్శనమ్ | అ
స్మాకంబ్రూహియచ్ఛ్రిత్వాశ్రోతవ్యాంశోనవిద్యతే || ౬ || ఇతిపృష్టస్త

దానూత స్తపోధ్యానసమాధిమాణ్ । ధ్యాత్వాముహూర్తమాత్రంతు
ప్రోవాచమునిస త్తమాణ్ ॥ ౭ ॥ శ్రీసూతః ॥ అహోపృష్టమపూర్వంచకౌ
తుకంభవతామహో । మమాపివాఙ్మహాతీవ క్షుంతత్తువదామివః ॥
శృణుద్ధ్వంమునయోయూయంసావధానతయాత్విమవీః । క్రీడారసేషు
సక్తస్యహరేఃక్రీడాసమన్వితమ్ ॥ ౮ ॥ వివిధైస్తస్యచారిజైర్మపేతంసర్వ
సిద్ధిదమ్ । సర్వైశ్వర్యకరంసృణాంసర్వాశ్చర్యప్రదంశుభమ్ ॥ ౧౦ ॥
పుణ్యంపవిత్రమాయుష్యంసర్వమజ్జశకారకమ్ । వారాహకల్పవృత్తా
స్తంశేషాచలసమాశ్రయమ్ ॥ ౧౧ ॥ పురాహిసాగరైస్తైరేకీభూతే
మహీజలే । కల్పదాభగవాన్విష్ణుర్వటపత్రసమాశ్రయః ॥ ౧౨ ॥ మ
హర్లోకంసమాశ్రిత్య స్థితంచజలసమ్ప్లవమ్ । విచిన్త్యయుగసాహస్రం
జలావస్థానమద్భుతమ్ ॥ ౧౩ ॥ యథాపూర్వంజగత్సృష్టు ముద్యుక్తస్స
ర్వశక్తిమాణ్ ॥ ౧౩౪ ॥ సర్వస్యథాతాప్రవరోమహాత్మా సర్వాత్మగస్స
ర్వజగత్సర్వరూపః । సర్వేశ్వరస్సర్వవిధానయత్నం చకారబుద్ధ్యాతరు
ణామ్బుజాక్షః ॥ ౧౪ ॥ ఇతిరితా స్తేమునయస్తదానీం సవిన్తయోత్సుల్ల
హృదమ్బుజాశ్చ । సూతంమహాన్తంమునిసజ్ఞసేవ్యం తమబ్రువన్వేదవి
దాంవరిష్ఠమ్ ॥ ౧౫ ॥ మునయః ॥ అతీతానాగతజ్ఞానప్రకాశితహృదమ్బు
జ ॥ ౧౬ ॥ ఉద్ధ్యోగానన్తరంవిష్ణుః కృతవాన్కిరమాపతిః । కీదృశఃప్రళ
యఃకల్పస్సర్గోవాకీపృశఃపునః ॥ ౧౭ ॥ ఏతావద్వాజలంకిస్తా దాగతం
వదనువ్రత । కుత్రవాధరణీయాతా గిరయోవామహోన్నతాః ॥ ౧౮ ॥
తత్సర్వంశంసభగవచ్ఛోక్తి తుంకౌతూహలంహీనః । ఇతిపృష్టఃపునఃప్రా
హసూతస్తాన్తునిపుణ్ణవాణ్ ॥ ౧౯ ॥ సూతః । మునయశ్శ్రోయతాం
పూర్వం సజ్జహేణజలాగమః । చతుర్ముఖహస్రాణి ప్రమాణందివస
స్యచ ॥ ౨౦ ॥ విశాయాస్తావదేవాస్య నిర్దిష్టస్సమయోవిధేః । దినావ
సానసమయే బ్రహ్మణోభగవాన్రవిః ॥ ౨౧ ॥ సహస్రరశ్మిస్తపతి శ్రోమూ
ర్త్యాత్మాత్రిలోచనః । నమత్యగ్నింమహాఘోరం ఘర్తదీధితిరంశుభిః ॥
కతిచిద్భృతృరాసేవం నృప్తిర్నైవభవేత్తదా । భూలోకవాసినస్సర్వే
మునయశ్చతపోధనాః ॥ ౨౩ ॥ వసేయర్జునలోకేహి యావద్భృహ్ని

శాతదా । వనానిపర్వతాశ్చాపి దధ్ధాఃకాలాగ్నినాతదా ॥ ౨౪ ॥ భస్మీ
 భూతాభవస్త్యేవ వాయుస్సర్వాత్కోమహాః । హాయనానుతిచి
 ద్వాతి పశ్యాన్మేఘామహాబలాః ॥ ౨౫ ॥ స్థూణాకారాస్సృజ స్త్యేవతో
 యధారాస్సమస్తతః । సస్తతంవత్సరానేవం కతిచిత్తునిశాముఖే ॥ ౨౬ ॥
 ద్రవీభూతామహాభూమిః పాతాళతలగామినీ । సాగరాస్సప్తచాన్యోన్యం
 భవేయుస్సంయుతాస్తదా ॥ ౨౭ ॥ మహర్లోకంసమాక్రమ్య తిష్ఠ స్త్యే
 కోదకాస్తదా । తదైవయుగసాహస్రం బ్రహ్మణశ్చర్వరీభవేత్ ॥ ౨౮ ॥
 నిశావసానేగోవిన్ద స్పృష్టిస్థిత్యంతకారకః । చతుర్ముఖశివాశక్యం భూమే
 రుద్ధరణంహరిః ॥ ౨౯ ॥ కర్తుకామస్తదావిష్ణు ర్వటపత్రతలేస్థితః । శ్వేతం
 వరాహదేహంచ సర్వయజ్ఞమయంశివమ్ ॥ ౩౦ ॥ అతిభీమంమహారాద్ర
 మాసాద్యతరసాతదా । ప్రవిశ్యజలమధ్యంతు క్షోభయామాసవైతదా ॥
 సంవర్తమేఘనిర్ఘాత బృంహితంచవహన్తుహుః । ప్రవివేశమహాపోత్రీ
 పాతాళంజలపూరితమ్ ॥ ౩౧ ॥ అన్వేషయామాసతదా రసాతలమశే
 వతః । తత్రయుద్ధంమహాఘోరం హిరణ్యాక్షసమాశ్రయమ్ ॥ ౩౨ ॥
 అభూదభూతపూర్వంచ తుములంరోమహర్షణమ్ । చిరకాలఃచబాహు
 భ్యాం మల్లయుద్ధమనర్తత ॥ ౩౩ ॥ తతఃక్రుద్ధోమహాపోత్రీ దంష్ట్రాగ్రే
 ణమహాసురమ్ । ద్విధాతంపాటయామాస మేరుతుల్యమహోన్నతిమ్ ॥
 తద్రక్తసమ్ప్లవేనైవ తజ్జలంరక్తమాబభౌ । తద్దంష్ట్రామునయస్సర్వే
 జనలోకనివాసినః ॥ ౩౪ ॥ మహాజ్వలమిదంరక్త మద్భుతంకిమిదం
 భవేత్ । ఇత్యాశ్చర్వవిలోలాఘా సృమాధిధ్యానయోగతః ॥ ౩౫ ॥
 జ్ఞాత్వాశ్వేతవరాహస్యప్రభావంమునయోఽస్తునకా । తతశ్వేతవరాహ
 శ్చపాతాళతలగామినీమ్ ॥ ౩౬ ॥ దంష్ట్రాగ్రేణైవతాంభూమిం సర్వస
 త్త్వసమాశ్రయామ్ । ఉద్ధృత్యతరసాపోత్రీ విక్షోభ్యచమహాజ్వలమ్ ॥ ౩౭ ॥
 నిధాయపాదంశేషస్య భోగోపరిమహాప్రభుః । జనలోకంసమాశ్రిత్యత
 ఘోషర్వతసన్నిభః ॥ ౩౮ ॥ బ్రహ్మాదయోదేవగణా సిద్ధాశ్చపరమర్షయః ।
 అస్తువన్వేదమదైశ్చ స్తోత్రైశ్చవివిధైఃపరైః ॥ ౩౯ ॥ వవర్షుఃపుష్ప
 వర్షాణి ననృతుశ్చాపసరోగణాః । దేవదున్దుభయోనేదుర్ద్విణామురజమర్ష
 ఖాః ॥ ౪౦ ॥ దేవాః ॥ జయదేవమహాపోత్రీన్దయభూమిధరాచ్యుత । హిర

ణ్యాక్షమహారక్షో విదారణవిచక్షణ ॥ ౪౩ ॥ త్వమనాదిరస స్తశ్చ త్వతః
పరతరోనహి । త్వమేవసృష్టికాలేపి విధిర్భూత్వాచతుర్ముఖః ॥ ౪౪ ॥
సృజస్యేతజ్జగత్సర్వం పాసివిష్ణుస్సమస్తతః । కాలాగ్నిరుద్రహాపీచ కల్పా
స్తేసర్వజన్తుషు ॥ ౪౫ ॥ అస్త్ర్యామీభవాద్దేవ సర్వకర్తాత్వమేవహి ।
నిష్కృష్టంబ్రహ్మణోరూపం నజానన్తిసురాస్తవ ॥ ౪౬ ॥ ప్రసీదభగవన్వి
ష్ణో భూమింస్థాపయపూర్వవత్ । సర్వప్రాణీనివాసార్థ మస్తువన్విబుధ
వజ్రాః ॥ ౪౭ ॥

ఇతిశ్రీవారాహపురాణే శ్రీవేంకటాచలమహాత్మ్యే శ్వేతవా
రాహకల్పకథనంనామ త్రయస్త్రింశోధ్యాయః.

➤➤➤ వైకుంఠాద్భగవతీకృడాచలానయనమ్. ➤➤➤

సూతః॥ తతశ్వేత్వతవరాహశ్చస్థాపయిత్వాధరాంతదావిభజ్యసా
గరాన్నప్త లోకాన్నప్తచపూర్వవత్ ॥ ౧ ॥ చతుర్ముఖంసమాహూయ
సృజపూర్వంయథాజగత్ । ఇత్యువాచమహాక్రోడ స్సర్వయజ్ఞమయోహ
రిః ॥ ౨ ॥ సూర్యాచన్ద్రమసాధాతా యథాపూర్వమకల్పయత్ । ధరావరా
హదేవోపి లోకానుగ్రహకామ్యయా ॥ ౩ ॥ భూమౌస్థాతుంస్థలందివ్యం బు
ద్ధ్యానిశ్చిత్తమాధవః । గరుడంప్రేషయామాసగిరిమానేతుమద్భుతమ్ ॥ ౪ ॥
వైనతేయమహాసత్త్వ గచ్ఛత్సమతివేగతః । గత్వాతుపరమంధామ క్రి
డాచలమిహానయ ॥ ౫ ॥ సర్వాన్పారిషదాంశ్చాపి విష్వక్సేనముఖాన్సు
రాన్ । ఇత్యుక్తోగరుడస్సాత్మా దుత్పపాతవిహాయసమ్ ॥ ౬ ॥ గతేతు
గరుడేతస్త్రిన్నా నేతుంపర్వతోత్తమమ్ । పోతిరూపీహరిరూఢమింస్థాప
యిత్వాచపూర్వవత్ ॥ ౭ ॥ పద్భ్యాంభూమింసమాక్రమ్య గోమతీతీరమా
గతః । తస్యాస్తుడక్షిణేభాగేషష్టియోజనదూరతః ॥ ౮ ॥ పూర్వాభ్యేషశ్చమే
భాగేషశ్చభిరోజనైర్యతే । దేశేపుణ్యజనాకీర్ణైర్గుహాద్భ్యాస్తథోత్తరే ॥
ఆగత్యతస్థాదేవోపి గరుడాగమనోన్ముఖః । వైనతేయోపిపరమంధామ
గత్వాదదర్శహ ॥ ౧౦ ॥ అప్రాకృతమమేయంచ సర్వరత్నమయంగి
రిమ్ । హిరన్యయంమహాశృంగం పశ్యోచ్చపనిషదాత్మకమ్ ॥ ౧౧ ॥ పున్నాగ
చమ్పకాశోక తాలహిన్తాలశోభితమ్ । సురద్రుమముఖైర్వృక్షై రనైవ్యః

కాఞ్చనరూపకైః || ౧౨ || శోభితంపయీనజ్జ్వల్చశుకకోకిలహంసకైః | శ్ర
వణానందజనకమధురాలాపసమ్భ్రమైః || ౧౩ || మల్లికామాలతీభిశ్చన
న్ద్యవర్తాదిభిస్తథా | లతాభిఃపుష్పితాగ్రాభిర్ద్వివృతభాగభిః || ౧౪ ||
సింహశార్దూలమాతజ్జశరభక్రోడవానరైః | శోభితంకిన్నరీభిశ్చగాయ
తిన్నరపజ్జీభిః || ౧౫ || అనేకనిర్ఘరాకీర్ణంమానసాహ్లాదకారకమ్ |
ముక్తైర్నిత్యైఃకామరూపైర్నానారూపైశ్చసేవితమ్ || ౧౬ || నారాయ
ణగిరింనామ్నాక్రీడాద్రింపరమేష్ఠినః | యోజనత్రయవిస్తారంత్రింశద్వ్యో
జనమాయతమ్ || ౧౭ || శేషాకారంహరేశ్చేషంశేషిణంసర్వదేహినామ్ |
దివ్యాకారంసుహృపుణ్యంవశ్యతామోక్షదాయకమ్ || ౧౮ || ఏవంరూ
పంగిరిశ్చేష్ఠం సుందరదేశేనిధాయతమ్ | పరివారైరుపేతంచ భగవత్పరి
చారకైః || ౧౯ || ఆజగామమహావేగాద్గరుడఃకాఞ్చనప్రభః | తతస్సన
మ్భ్రమోవాయురుదభూచ్ఛవిహాయసి || ౨౦ || ధూన్యన్మతాంస్తతోభూ
మాసూర్యకోటిరివాబభౌ | తేజోరూపస్తతశ్శ్రీమానాగతోవిష్ణువాహ
నః || ౨౧ || ఆగతంగరుడంవీత్యస్థాపయేహఖగేశ్వర | ఇత్యువాచహరి
స్సంపిష్ఠాపయామూసతంతథా || ౨౨ || తతోగిరింసమారుహ్యశ్వేతపో
త్రీహరిస్థిసతః | స్వామిపుష్కరిణీతీరేపశ్చిమేషుగ్యకాననే || ౨౩ || విమా
నేవిమలేదివ్యేకోటిసూర్యసమప్రభే | అనేకరత్నఖచితగోపురాయుత
శోభితే || ౨౪ || రత్నస్తమ్భసమోపేతశ్రీమహామణిమణ్డపే | వాచా
మగోచరేసర్వనయనానందకారకే || ౨౫ || తతోజాతుతటేస్వామిపుష్క
రిణ్యాస్తుదక్షిణే | మధ్యేవిమానంపద్మాక్షశ్చిహనఃపరాత్పరః || ౨౬ ||
అతిష్ఠద్దేవదేవోవిశిష్టచక్రగదాధరః || ౨౭ ||

ఇతి శ్రీవారాహపురాణే శ్రీవేంకటాచలమహాత్మ్యే వైకుంఠా

తీర్థాచలానయనకథనంనాను చతుస్త్రింశోధ్యాయః.

— ❦ —
❦ ❦ ❦ దేవాదికృతశ్వేతవరాహప్రార్థనా. ❦ ❦ ❦

తత్రదేవాసుగన్ధర్వాబ్రహ్మద్యామునయోషివ | ఆజగ్మర్లోకపా
లాశ్చశంఖరూపార్వతీప్రభుః || ౧ || ఋషయస్సప్తవనవోరుద్రాదిత్యా

మరుద్గణాః । తుష్టుపుశ్చహృషీకేశంవానుదేవంజగత్ప్రభుమ్ ॥ ౨ ॥ జయ
లక్ష్మీశలోకేశ జయభూమిధరాచ్యుత । జయవిష్ణోహిరణ్యక్ష విధ్వం
సనవిచక్షణ ॥ ౩ ॥ దంష్ట్రాకరాశనదనభృకుటికుటితేక్షణ । భయజ్జర
మిదం రూపమత్యుగ్రం ఘోరదర్శనమ్ ॥ ౪ ॥ జ్వలదస్త్రభుజానేకపా
ర్శ్వద్వయవిరాజితమ్ । పృష్ఠావతద్వ్యధితాసుర్వేసురాశ్చపరమర్షయః ॥
అనుగ్రహీతుంకోకాన్వైత్వయాత్రస్థీయతాంగిరా । భయజ్జరంత్యదీ
యంవై రూపమద్భుతదర్శనమ్ ॥ ౬ ॥ తద్దంష్ట్రాద్విగ్నహృదయాభవేయు
రదృఢానరాః । దేవతానాంమనుష్యాణాంవాసాన్ధిం చోద్ధృతాధరా ॥ ౭ ॥
తస్మాన్నుజరత్యార్థం సామ్యరూపంహిధారయ । ధ్యానయోగేష్వశక్తా
నామశక్తానాంచకర్షసు ॥ ౮ ॥ అస్మాకంమనుజానాంచస్త్రీ శూద్రా
ణాంతదైవచ । దృశ్యస్తవంవరదోభూత్వా వసనిత్యమిహైవభో ॥ ౯ ॥
ఇత్యుక్తస్తైః ప్రసన్నాత్పామ్యరూపీచతుర్భుజః । శ్రీభూమిసహితస్త
స్థాపుణ్డరికనిభేక్షణః ॥ ౧౦ ॥ శరత్సృజ్జేష్టవదనస్సర్వాభరణభూషితః ।
శ్రీనివాసస్సురాన్సర్వాన్సమాహూయేదమబ్రవీత్ ॥ ౧౧ ॥ వైకుణ్ఠత్ప
రమోహేషవేంకటాఖ్యోనగోత్రమః । అత్రైవనివసామ్యేనశ్రీభూమిస
హితోహ్యవామ్ ॥ ౧౨ ॥ దదామిపార్థితానర్థాన్మనుజేభ్యస్సదాసురాః ।
ఇత్యుక్తాప్రతిదశాన్సర్వాన్బ్రహ్మాద్యైప్రముఖానపి ॥ ౧౩ ॥ యథార్హం
సమనుజ్ఞాప్య తత్రైవాన్తరధీయత । దేవాశ్చమునయస్సర్వే ప్రతిజగ్ను
→→→ సూతకృతస్వామిపుష్కరిణీ మాహాత్మ్యవర్ణనమ్. ←←←

స్వకాలయా ॥ ౧౪ ॥ మునయః ॥ సూతపూర్వంగిరాతస్త్రిన్సాన్సామిపు
ష్కరిణీతినై । ప్రసక్లాతకథితాసాతుకీదృశీమునిసత్తమ ॥ ౧౫ ॥ గిరీశాత
స్యాశ్చమాహాత్మ్యంవక్తవ్యంభవతానఘ ॥ సూతః ॥ మునయశ్శూరియ
తాంకింశ్చదుత్తరంసావధానతః ॥ ౧౬ ॥ సామిపుష్కరిణీపుణ్యానర్వ
పాపప్రణాశిని । వైకుణ్ఠేభగవతీగ్రీడావాపీశ్రీభూమిలాళితా ॥ ౧౭ ॥ అపా
కృతజలాఘాచ సుగంధాసుమనోహరా । గంధాదిసర్వతీర్థానాం జన్తభూమి
శ్శుభోదకా ॥ ౧౮ ॥ ఆనీతావైనతేయేనక్రీడార్థంతత్రేతివృతి । విరజావ
ద్రజోదోష ప్రముఖాఘవినాశిని ॥ ౧౯ ॥ స్వర్ణస్తేయసురాపానదోష
ప్రముఖనాశిని । ఐహికార్థప్రదానిత్యం స్నానమాత్రేణసర్వదా ॥ ౨౦ ॥

దర్శనాత్పర్వనాత్పర్వనాత్పర్వ రణాతపరస్పరిద్ధిదా । స్నానాదిష్టప్రదాచేతి
కిమువక్తవ్యమజ్ఞసా ॥ ౨౧ ॥ తతస్తస్యాస్తుమాహాత్మ్యంవక్తుంచేవోఽపి
నప్రభుః । దేవేభ్యస్తత్పమీపస్థా మనుజాభాగ్యశాలినః ॥ ౨౨ ॥ కిస్తుజాన
స్తతస్యాస్తువైభవంచైవమానుషాః । ప్రాకృతాచలవద్భూతిమానుషా
ణామయంగిరిః ॥ ౨౩ ॥ తథాపి తేహంభక్తిస్తుశుద్ధాభవతితద్గిరా । యస్య
యస్యయథాభక్తిస్తస్యసిద్ధిశ్చతాదృశీ ॥ ౨౪ ॥ స్వామిపుష్కరిణీస్నా
నం సద్గురోఃపాదసేవనమ్ । ఏకాదశీవ్రతంచాపి త్రయమత్యంతదుర్ల
భమ్ ॥ ౨౫ ॥ దుర్లభంచమానుషంజన్మదుర్లభంతత్రజీవనమ్ । స్వామిపుష్క
రిణీస్నానం త్రయమత్యంతరదుర్లభమ్ ॥ ౨౬ ॥ అతస్తస్యాస్తుమాహాత్మ్యం
వక్తుంచేషాపినప్రభుః । యత్తుస్వామిసరస్వానం మహాపాతకనాశ
నమ్ ॥ ౨౭ ॥ తచ్ఛాపిదృష్టంబహుధాతారకానురసూదనే । ప్రాయశ్చి
త్తపవృత్తానాంనరాణాంసులభాత్వీయమ్ ॥ ౨౮ ॥ స్వామిపుష్కరిణీపు
ణ్యాతథాకామ్యప్రదాయినీ । వేదఙ్కూటాద్రేవ్యశేషేణదర్శనంచచ్చవర్త
తే ॥ ౨౯ ॥ నిత్యంచైమిత్తికంకామ్యం ప్రాయశ్చిత్తంచతద్భవేత్ । వి
ష్ణోఃకర్తాణిపశ్యేతిశ్రుతిరేమాసనాతనీ ॥ ౩౦ ॥ నైమిత్తికంతత్కుర్వీతస్వా
మిపుష్కరిణీతతే । అజ్గవైకల్యదోషాశ్చసన్మ్యస్వామిసరస్తతే ॥ ౩౧ ॥
వాసనాదిష్యమోఘంచ దృష్టంకర్తాత్రదృశ్యతే । బహుసేవాకిముక్తే
నధర్మార్థాదిఫలేషుచ ॥ ౩౨ ॥ వాఙ్మనతాంమనుష్యాణాం స్త్రీశూద్రా
ణాంచపాపినామ్ । సాజ్గకర్తృక్రియాఽశక్తనరాణాంచవిశేషతః ॥ ౩౩ ॥
నాన్యగతిర్వేదఙ్కూటాద్రే స్తుత్యంసత్యంససంశయః ॥ ౩౩౪ ॥

ఇతి శ్రీవారాహపురాణే శ్రీవేంకటాచలమహాత్మ్యే దేవాదికృత
శ్లోతవరాహప్రార్థనాదికథనంనామ పంచమోఽధ్యాయః.

❖ ❖ ❖ త్రిదాద్రిపర్వీష్ణుశ్రీవరాహాదివ్యనైభవవర్ణనమ్. ❖ ❖ ❖

మునయః॥ పరావరజ్ఞసర్వజ్ఞసర్వభూతహితైరత । మునేనూత
మహాభాగకిచ్చిత్ప్రచ్ఛామతద్వద॥ ౧॥ వరాహరూపీభగవాన్ధరాముద్భృ
త్యకింపునః । తద్దైవశేషశైలేంద్రేన్ద్రవనతరుణాలయః ॥ ౨॥ కాలాన్తరే
వాతతైత్రిత్యస్థితవాన్సర్వదానుకిమ్ । అకరోద్వాభకింతత్రకిందత్తంకస్య

వాత్సత్తి ॥ ౩ ॥ సూతః ॥ బ్రహ్మతదశేషంచశృణుద్ధ్వంమునిసత్తమాః ।
 అస్థాయశ్వేతపోత్రిత్వముజ్జహారధరాంయదా ॥ ౪ ॥ తదైవానాయ్యవై
 కుణ్డాదచలంగరుడేనవై । కల్పాదావేవభగవాన్ప్రళారసమహోదధిః ॥
 విహరన్ప్రమయాసార్థం దరినిర్హరసానుషు । ప్రకాశశ్చప్రకాశశ్చ తిష్ఠ
 త్యేవసదాగిరా ॥ ౫ ॥ యావత్కల్పంవసత్యేవ ప్రోక్తంచపరమేష్ఠినా ।
 కదాచిత్పుణ్యశీలేభ్యో దర్శనంవితరత్యసా ॥ ౬ ॥ కల్పేకత్వేచధరణీ ముద్ధర
 త్యేవమేవహి । శ్వేతవారాహరూపేణ ధరణీచోద్భృతాయతః ॥ ౭ ॥
 శ్వేతవారాహకల్పస్సాస్త్విదాఖ్యయామునయోహ్యాయమ్ । సాధూనాం
 చయదాబాధాధర్మశ్చాప్యవసీదతి ॥ ౮ ॥ యదాత్వధర్మోహ్యధికోదుష్టా
 శ్చబలినోయదా । తదాకాలానురూపేణ సరదేవాదిరూపతః ॥ ౯ ॥
 సృష్ట్యాత్మానంమహావిష్ణుస్సంహరత్యహితాంస్తదా । అధర్మంసర్వ
 ముత్సర్య సుధర్మంపాలయత్యసా ॥ ౧౦ ॥ రక్షత్యేవచసాధూంశ్చ వేద
 విద్యాశ్చసర్గయతా । స్వయంచసర్వభూతానాం దృశ్యస్తిష్ఠతికుత్రచిత్ ॥
 సర్వదాశేషతైలేన్ద్రే విహరన్రమయాసహ । నిత్యైర్మత్యైశ్చదేవైశ్చ
 కామరూపైశ్చసంయుతః ॥ ౧౧ ॥ తిష్ఠత్యేవసదాతస్మిన్వేంకటాశ్వేన
 గోత్రమే । వైకుంఠస్వర్గసూర్యభస్మస్పృగేహేభ్యోధికప్రియః ॥ ౧౨ ॥

❧❧❧ క్రిడాద్రేర్భగవతాన్ని ధ్యేనమహిమాధిక్యవర్ణనమ్. ❧❧❧

అయంభగవతోహృద్యఃపర్వతఃపుణ్యకాననః । మన్తసిద్ధిస్తపసిద్ధిర్వజ్ర
 సిద్ధిస్తథైవహి ॥ ౧౩ ॥ కామ్యస్యకర్మణసిద్ధిరేవమన్యాశ్చసిద్ధయః । భ
 వన్త్యత్రనరాణాంచ నహివిఘ్నాదికంక్వచిత్ ॥ ౧౪ ॥ అల్పనతపసాభీ
 ష్టంసిద్ధ్యత్యస్మిన్నిరావరే । సర్వతీర్థానిసతతం పుణ్యాన్యత్రైవసన్తిహి ॥
 య ఏనంసేవతేనిత్యంశ్రద్ధాభక్తిసమన్వితః । జ్ఞానార్థజ్ఞానమాప్నోతిద్ర
 వ్యార్థీకనకంబహు ॥ ౧౫ ॥ పుత్రార్థీపుత్రమాప్నోతినృపోరాజ్యంచవిన్దతి
 వ్యజ్రశ్చసాక్షసద్రూపం పశూన్ధాన్యానివిన్దతి ॥ ౧౬ ॥ యంయంకామయ

❧❧❧ క్రిడాద్రేఃకారణభేదేనానేక నామానువర్ణనమ్. ❧❧❧

తేమర్త్యస్తంతమాప్నోతిసర్వదా । చిన్తితస్యచసిద్ధ్యాతుచిన్తామఃశిమి
 మంవిదుః ॥ ౧౭ ॥ కేచిద్జ్ఞానప్రదత్వాచ్చ జ్ఞానాదిరితితంవిదుః । సర్వతీ

ధమయత్వాచ్చ తీర్థాద్రింప్రాహురు త్రమాః || ౨౧ || పుష్కరాణాంచ
 బాహుభ్యా ద్ధిరావస్తిన్నరస్సువై | పుష్కరాద్రింప్రశంస నిమునయ స్త
 త్వదర్శినః || ౨౨ || గిరావస్తిం స్తప స్తేపే ధర్మోపిస్వాభివృద్ధయే | తస్మా
 దాహుర్వృషాద్రింతం మునయోవేదపారగాః || ౨౩ || శాతకుమ్భస్వ
 రూపత్వా త్కనకాద్రించతంవిదుః | ద్విజోనారాయణఃకశ్చి త్రపఃకృ
 త్వామహత్పురా || ౨౪ || ఐచ్ఛదస్యస్వనామ్నాచ వ్యవదేశంమురారితః |
 తస్మాన్నారాయణాద్రింతం విదురు త్తమపూరుషాః || ౨౫ || వైకుణ్ఠా
 దాగతత్వేన వైకుణ్ఠాద్రితిస్మృతః | హిరణ్యాఖ్యవినాశాయ ప్రహ్లాదా
 నుగ్రహాయచ || ౨౬ || నారసింహకృతిర్జజ్ఞేయ స్తాదస్తాత్స్వయంహరిః |
 సింహచలఐతిప్రాహు స్తస్మాదేనంమునీశ్వరాః || ౨౭ || అజ్ఞానాచతపః
 కృత్వా హనూమ స్తమజీజనత్ | తదాదేవాస్సమాగత్య దేవసాహాయ్య
 కారకమ్ || ౨౮ || యస్మాత్పుత్రమసూతాసౌ జగు స్తస్మాదిమంగిరిమ్ |
 అజ్ఞానాద్రింవరాహాద్రిం వరాహజ్ఞేత్రలక్ష్మతః || ౨౯ || నీలస్యవానరేంద్ర
 స్యయస్మాన్నిత్యమవస్థితిః | తస్మాన్నీలగిరినామ్నా నదస్త్యేనంమహర్ష
 యః || ౩౦ || * వేంకటేశ్వరేవైకటమైశ్వర్యముచ్యతే | అమృతైశ్వ
 ర్యసంక్లత్వా ద్వేజటాద్రితిస్మృతః || ౩౧ || యతఃకదాచిద్దేవానాం శ్రీ
 నివాస ‡ ఇహబభౌ | శ్రీనివాసగిరింప్రాహు స్తస్మాదేనందివాకసః || ౩౨ ||
 ఆనందాద్రిమిమంప్రాహు రైవకుణ్ఠపురవాసినః | ప్రాహుర్భగవతఃక్రీడా
 ప్రాచుర్యాత్తు తథాసురాః || ౩౩ || శ్రీప్రదత్వాచ్చియోవాసా చ్చబ్ధ
 శక్త్యాచయోగతః | రూఢ్యాశ్రీలైలఐత్యేవం నామచాస్యగిరేరభూత్ ||
 బహునిచాస్యనామాని కల్పభేదాద్భవన్తిహి | యావదుక్తాభగవతః
 కల్యాణగుణరాశయః || ౩౪ || తావన్తోఽస్యగిరేస్సన్తి గుణాఃపరమపావ
 నాః | అస్యవేంకటశైలస్య మాహాత్మ్యంయావదన్తిహి || ౩౫ || తావ
 ద్ద్యక్తుంచకారేస్త్వీన నసమర్థశ్చతుర్ముఖః | షణ్ముఖశ్చసహస్రాస్యః

* వకారో.

‡ ఇవాబభౌ.

§ తథా=క్రీడాద్రిం.

ఘణిదేవాః పరేకిము || ౩౭ || శ్రుత్వా సూతముఖాచ్చైవంమునయోహృష్ట
మానసాః | నత్యప్తిమాయయుస్తేహి భూయశ్శ్రవణకాతుకాత్ || ౩౮ ||

ఇతి శ్రీవారాహపురాణే శ్రీవేంకటాచలమహాత్మ్యక్రీడాదిప్రవిష్ట
శ్రీవరాహాదివ్యవైభవాదివర్ణనం నామ షట్త్రింశోధ్యాయః.

➔➔➔ మహర్షి యజ్ఞవాటం ప్రతిభగవదాగమనమ్. ➔➔➔

సూతః || తద్గికాకింకృతం తేన వేంకటేశేన తద్వద | ఇత్యుక్తం
యత్తుయుష్మాభిస్తతకిశ్చిద్వదామ్యహమ్ || ౧ || మాయినానర్వశక్తేన
లీలాపరవశేనచ | కృతంతువక్తుంకారేన్నైవ కేనశక్యంతపోధనాః || ౨ ||
సకదాచిన్తహమాయా విటవేషంవహన్తుదా | గిరాపుత్రరదిగ్భాగేచ
చారరమయానహ || ౩ || తత్రకేచిన్తహభాగా మునయస్తత్త్వదర్శినః |
గిరేరస్యతుమాహాత్మ్యం శ్రుతవస్తస్తపోధనాః || ౪ || అయంగిరిర్హ
పుణ్యస్సర్వస్తత్త్వసమాశ్రయః | నిర్బాధః ఫలమూలాఙ్గ్యస్సర్వవృక్షస
మావృతః || ౫ || నానాప్రసవణోపేతో యాజ్ఞయైశ్చమహీరుహైః |
అన్యైస్తాపసయోగైశ్చ పాదపైరపిసంకులః || ౬ || నయనానన్దజన
కోహృదయాహ్లాదకారకః | అస్తాభిస్సర్వదావాసః కర్తవ్యోత్రమహాగి
రా || ౭ || ఇతినిశ్చిత్యమనసా తత్రాగత్యతపోధనాః | చక్రరృజ్జలయథా
శాస్త్రం విష్ణుముద్దిశ్యకాతుకాత్ || ౮ || సోపిమాయాస్త్రియాసార్థం
యజ్ఞవాటముపాగమత్ | సువర్ణచిత్రితంనస్త్రం వసానశ్శుభదర్శనః || ౯ ||
సోష్ణీషశ్చకరేణైవ వామేనఘరికాందధన్ | తామ్బూలేనశుచిస్నిగ్ధమ
న్దస్తితముఖామ్బుజః || ౧౦ || మృగోత్థమదగధేన సురభీకృతదిజ్ముఖః | పు
ణ్డరీకవిశాలాక్షః కమ్బుగ్రీవోమహాభుజః || ౧౧ || జగన్తోహనసానగ్య
సాసౌతాతగ్దర్శనస్త్రిభః | హేమయజ్ఞోపవీతాఙ్గః కోమలాఙ్గోమనోహ
రః || ౧౨ || ప్రవివేశసభాంయూజ్ఞం నుధ్యేబృన్దంమహాత్మనామ్ | దృష్ట్వా
చమునయస్సర్వే పుణ్డరీకనిభేక్షణమ్ || ౧౩ || వేశ్యావేషంధారయస్త్రిం
లీలామ్బుజకరామ్బుజామ్ | తప్తహాటకసంకాశం పఙ్కజోదరసంప
భామ్ || ౧౪ || హరిద్రాన్తరతుల్యాభాం దీప్యస్త్రింకుటిలాలకామ్ | శర
త్సూర్యేన్దువదనాం తామ్బూలేనమనోహరామ్ || ౧౫ || కర్ణాన్తనేత్ర

యుగళాం విదమ్యతరవిప్రభామ్ | అభూతపూర్వసాన్దర్శ్యాం సాక్షాల్లక్ష్మీ
మివస్థితామ్ || ౧౬ || పృష్ట్యాచమునయస్సర్వే విస్తయోత్ఫుల్లనూనసాః |
కోసారాజసుతస్తేషు పృథివీంభోక్తుమర్హతి || ౧౭ || ద్వాత్రింశల్లక్షణో
పేత సాక్షాద్రామఇవాపరః | కిమర్థమాగతస్త్యంతు పృచ్ఛామఇతిచా
బ్రువన్ || ౧౮ || ఆవాసఃకుత్రతేమాతా కావాతేజనకఃకుతః || నామ
ధేయంచకింవాతే బ్రూహిరాజన్నశేషతః || ౧౯ || శ్రీభగవాన్ || నా
హంరాజానవావిప్రః కాచిజ్ఞాతిశ్చనైవమే | నచనూతానచపితానైవా
వాసశ్చకుత్రచిత్ || ౨౦ || సర్వావాసస్సర్వభక్ష సుర్వగస్సర్వదూష
ధృత్ | నిర్నామానిర్గుణశ్చాహం యుష్మాన్ద్రిష్టుమిహగతః || ౨౧ ||
భవంతస్తపసాశ్రేష్ఠా వేదవేదాన్తపారగాః | నదన్త్యాదుమ్భరీసర్వావే
ష్టితావ్యాఘ్రనాససా || ౨౨ || స్పృష్ట్యాన్ధానంకథంత్యత్ర సమ్భవేన్ము
నయోఽమలాః | ఏవమాదిక్రియాలోఽం పృష్టవాన్యజ్ఞసంసది || ౨౩ ||
మునయస్తేఽథసంభూయ వసాకాలస్తుగచ్ఛతి | ఇతితేత్సరితాస్సర్వే స
మిద్ధేజాతవేదసి || ౨౪ || పుణ్యగన్ధంవసాహోమం చక్రశ్చాస్త్రోక్త
మార్గతః | సోపివేగాత్త్రతగత్వా శజ్జచక్రగదాధరః || ౨౫ || శ్రీవత్సవ
క్షానిత్యశ్రీ సుర్వాభరణభూషితః | వసాంజగ్రాహపాణిభ్యాం కోటిసూ
ర్యసమప్రభః || ౨౬ || తదాతుమునయస్సర్వే ప్రభయాస్థిమితేక్షణాః |
తస్థుస్తపోధనాస్తతక్షణంచితాగ్నితాఇవ || ౨౭ || ప్రీతోహమితితాస్స
ర్వాసక్త్యాదృశ్యోబభూవహ | మునయశ్చతదాప్రీతా సాక్షాద్విష్ణుస్స
మాగతః || ౨౮ || అస్మాకంభాగ్యమతులంజీవితంచనుజీవితమ్ | ఇతియా
గక్రియాశేషంచకుఃకౌతుకసమ్భ్రమాత్ || ౨౯ || ఏతత్సర్వంసమాఖ్యా
తంజాబాలిమునినాపురా | అన్యచ్ఛకథితం తేనతచ్ఛాహంకథయామివః ||

❖ వృద్ధస్య కుమార ధారాస్నా నేనకౌమారప్రప్తిః ❖

పురాతనవేద-టాధీశశ్చచారగిరిమూర్ధని | కుమారస్సన్విశాలాక్షః కోమ
లాశ్చోమనోహరః || 3౧ || వధకశ్చిద్విజోదృష్టస్తేనజర్జురితాకృతిః | మగ్న
దృష్టిర్భగ్నజానుఃశ్చుత్తస్థాపరిషీడితః || 3౨ || మార్గభ్రష్టోవనేతత్ర కుత్రచి
చ్చైలమాశ్రితః | క్వవాగతోసికౌణ్డిన్యతవృద్ధంవిహాయమామ్ || 3౩ || ఇతి
జల్పన్తు హుశ్శుమకణ్ఠోష్ఠపుటతాలుకః | తత్రస్థేనకుమారోఽకిమర్థమహా

జల్పసి॥ ౩౪॥ నకశ్చిదత్రమనుజఃకౌణ్డిన్యఃకుత్రతిష్ఠతి । ఇత్యుక్తఃప్రాహవృ
 ధశ్చనితరాంమృతవానహమ్॥ ౩౫ ॥ కథంగచ్ఛామ్యహం తావదాశ్రమం
 దూరతస్థితమ్॥ శౌచాచారక్రియాఽశక్తంరిక్తంబద్ధవివర్జితమ్॥ ౩౬॥ కిమ
 ర్థంస్థాపయత్వస్తిల్లోకేనూందుర్బలంవిధిః । ఏవంబ్రువతితస్మిన్స్తు నిర్హే
 తుకదయానిధిః ॥ ౩౭ ॥ కుమారఃప్రాహతంవృద్ధం సోపహాసమిదంవ
 చః । తవవిప్రశరీరంచజరితం పలితంతథా ॥ ౩౮॥ లమ్బితేపశ్చక్షుణిత్వ
 క్చనచపశ్యసికిశ్చన । అతఃపరంచవిప్రేంద్రగ్రీవనేచ్ఛాతవా స్తికిమ్ ॥ ౩౯ ॥
 నవాపూర్వోక్తవాక్యంతు సత్యంవావదనువ్రత । ఇత్యుక్తఃప్రాహవిప్రో
 పినాస్తీచ్ఛాజీవనేమమ ॥ ౪౦ ॥ కిన్తునిత్యానికర్తాణి జ్యోతిష్టోమముఖా
 నిచ ॥ నాసుష్మితానిదేవానామృణీకథమహంపునః ॥ ౪౧ ॥ త్యక్త్యామి
 దేహంభోరాజన్సత్యమేవబ్రవిమితే । ఇత్యుక్తఃప్రాహతం విప్రంగృహ
 ణేమంకరంత్యతి ॥ ౪౨ ॥ సోపితత్ర-రమాలమ్బ్యశనైస్తేన జగామచ ।
 క్వచిత్ప్రసవణంపుణ్యందర్శయిత్వాశుభోదకమ్ ॥ ౪౩ ॥ స్నానంకుర్వ
 త్రగచ్ఛావస్తవాశ్రమపదంతతః । ఇత్యుక్తస్తేనవిప్రేంద్రస్సాన్నత్యాత
 త్రోత్థితఃపునః ॥ ౪౪॥ అభూదభూతపూర్వశ్చకుమారస్తోడశాబ్దకః । కు
 మారోపిసహస్రాక్ష సుహస్రపదనోఽభవత్ ॥ ౪౫ ॥ ససూనమూ
 ధావిశ్వాత్సహస్రభుజమణ్డితః । తత్రదేవాసుసూజగ్నురాకాశేవి
 స్త్రితాఃపునః ॥ ౪౬ ॥ పుష్పవృష్టిర్గహత్యాసీదేవదుష్కభయస్తదానే
 దుస్సర్వేపితందేవాస్తుష్టుప్తస్తాత్రసత్తమైః ॥ ౪౭ ॥ దేవఃప్రాహద్వి
 జంవృద్ధం కురుకర్తాణిసర్వతః । కర్తానుస్తానసిద్ధ్యర్థంధనంసత్తంచతే
 బహు ॥ ౪౮ ॥ ఇత్యుక్త్వాతంద్విజశ్రేష్ఠంతత్రైవోత్తరధీయత । సం
 భూయదేవాసుర్వేపి ప్రోచుర్వాక్యమిదంతిదా ॥ ౪౯ ॥ ఆయంపుద్గః
 కుమారోభూద్యస్తాత్తస్మాదియంనదీ । కుమారధాదేతిసదా లోకేభ్యా
 తింగమిష్యతి ॥ ౫౦॥ త్రికాలమత్రయన్నాస్తిత్రిమూర్తివినిత్యేగ్రియః ।
 వలీవలీతనిర్దుక్తోవజ్రకాయోభవేన్నరః ॥ ౫౧ ॥ సర్వపాప వినిర్దుక్తో
 యాతివిష్ణోః పరంపదమ్ । ఇత్యుక్త్వాత్రిదశాసుర్వే జగ్నుద్విస్తితమాన

సాః ॥ ౫౨ ॥ ఇతిజాబాలికథితం తదుక్తంభవతాంమయా । యఇదం
శృణుయాన్మర్త్యో లభతేస్సానజంఫలమ్ ॥ ౫౩ ॥

ఇతి శ్రీవారాహపురాణే శ్రీవేంకటాచలమాహాత్మ్యే మహర్షి
యజ్ఞవాటంపత్నిరూపాస్తరేణభగవదాగమనాది
కథనంనామ సప్తత్రింశోధ్యాయః.

➤➤➤ రాజ్యభగ్నిష్టస్యశృంఖలస్యపస్యరాజ్యప్రాప్తిక్రమః. ➤➤➤

సూతః॥ వాల్మీకినామునీంద్రేణికింబిదుక్తంశ్రుతంమయా । తదు
చ్యతేమయామాయం శృణుద్ధ్వంమునిసత్తమాః ॥ ౧ ॥ సాజ్ఞాశ్చే
సోమవంశీయ శృంఖలఃపుష్పివతః । అనేకదేశసహితం బహువిస్తారసం
యుతమ్ ॥ ౨ ॥ పరస్పరాగతంరాజ్యంచక్రేఖణ్డపరాక్రమః । సకదాచిన్త
హారాజఃకృతపుణ్యవిపర్యయాత్ ॥ ౩ ॥ సామస్తరాజభిన్నరైర్వైర్హృత
రాజ్యోమహీపతిః । తస్మాత్సభార్యసామత్యో దేశాన్నిర్గత్యదుఃఖతః॥
దక్షిణాందిశమాసాద్య రామసేతుందదర్శహ । తత్రస్మాత్వాశనైఃప
శ్చాదాజగామనదీంతతః ॥ ౪ ॥ సువర్ణముఖరీంతత్రస్మాత్వాచోత్తర
తీరతః । పాద్మంసరస్సుమాగమ్య తత్రస్నానంచకారసః ॥ ౫ ॥ నిత్యం
చవిధివత్కృత్వాన్యససద్దుఃఖపీడితః । రాజ్యాద్భగ్నింశోవనేవాససాన్న్వి
మిత్యంచహృతంపరైః ॥ ౬ ॥ పారతన్త్ర్యంమహద్దుఃఖంమరణాదతిరిచ్య
తే । భవితాజీవనంకస్మాత్కృత్వాగచ్ఛామికాగతిః ॥ ౭ ॥ ఇతిశోకస
మావిష్టస్తస్థానిద్రాముపాగతః । అశరీరాజగాదైనం తదానీంశోకపీడి
తమ్ ॥ ౮ ॥ మాశుచస్త్యంమహాబాహూ ధైర్యమాలమృత్యుబుద్ధిమాన్ ।
ఇత ఉత్తరదిగ్భాగేక్రోశమాత్రేమహాగిరిః ॥ ౧౦ ॥ వేంకటాచల ఇత్యే
వప్రథితఃపుష్పివితలేఽపన్న కామధేనుర్యశ్యోకారానాంసురద్రుమః ॥ ౧౧ ॥
చిన్తామణిరివారానాంతత్రాస్తేకమలాపతిః । నిర్దేతుకదయాపూర్ణశ్చి
తానామిష్టదస్సదా ॥ ౧౨ ॥ తత్రాస్తేపద్మినీకాచిత్ఫుల్లపజుజశోభితా ।
స్వామిపుష్కరిణీత్యేవనామతఃప్రథితాశుభా ॥ ౧౩ ॥ తత్పశ్యిమతపేశ్రీమా
న్తహావల్మీకభూధరః । ఉత్తిష్టతత్రగచ్ఛత్వం తత్తీరేకుటికాంకురు ॥ ౧౪ ॥
తత్రస్థిత్యాత్రిసన్ధ్యంవై తత్రేవస్నానమాచరన్ ॥ తత్రస్థితంవేంకటేశం

భావయిత్వాచబుద్ధితః॥ ౧౫॥ చతుర్భుజంశఙ్ఖచక్రేదధానంవరదంహరిమ్ |
 అభ్యర్చయన్తాపమట్కంశ్రద్ధాభక్తిసమన్వితః॥ ౧౬॥ నివసత్వంమహాబా
 హణోస్వామిత్యం ప్రాప్నుస్విధుః॥ తచ్చుత్వావచనంతస్యాగతశో
 కఃప్రసన్నధీః॥ ౧౭॥ ఆరురోహగిరేశ్వజంపుణ్యంపరమపావనమ్ | చమ్ప
 కాశోకపున్నాగచూతధాత్రీసమన్వితమ్॥ ౧౮॥ చన్దనాగదుహింతాలరక్తచ
 న్దనభాస్వరమ్ | చమరీమృగసాహస్రంకస్తూరీమృగసేవితమ్॥ ౧౯॥ శుకకో
 కిలసన్నాదమయూరస్వనశోభితమ్ | ఏవంమనోహరం శృంగమారుహ్యా
 కనకోపమమ్॥ ౨౦॥ మృగయామాసతత్తీర్థంచిహ్నతస్తత్రతత్రనై | ద
 దర్శనరసీతత్రనిర్మలస్ఫటికోపమామ్॥ ౨౧॥ తిలకాశోకపున్నాగవ
 కులైశ్చనిశోభితామ్ | రమ్యాపవనసంశుద్ధాం రక్తరాజీవరాజితామ్॥
 మత్స్యకచ్ఛపసమ్పాధాం తీరస్థతరుభాస్వరామ్ | పుష్పితామ్రవణోపే
 తాంకేకేకాకారవాకులామ్॥ ౨౨॥ తిలకైర్బీజపూరైశ్చవరైశ్శుక్లద్రు
 మైస్తథా | పుష్పితైః కరవీరైశ్చ భాణీరైర్నిచులైస్తథా॥ ౨౩॥ అ
 శోకైస్సుప్తపద్మైశ్చకేతకైరతిముక్తకైః | అనైశ్చవివిధైర్వృక్షైః పుష్పి
 తైశ్చమనోహరామ్॥ ౨౪॥ స్వామిపుష్కరిణీందృష్ట్వాప్రముమోద
 మహామనాః | కృత్వాతుకుటికాం తత్రనివాసమకరోద్బుధః॥ ౨౫॥ స్నా
 నంత్రిషవణం కుర్వన్వేంకటేశంసమర్చయన్ | వ్రతీచ నియతాహారో
 మాసషట్కమవర్తత॥ ౨౬॥ తతస్సామిసరోమధ్యాదుదతిష్ఠన్తహః
 ద్భుతం | అనేకసూర్యసంకాశంశోభయచ్చదిశోదశ॥ ౨౭॥ దివ్యం
 విమానంతత్రైవితస్థాదేవఃశ్చియఃపతిః | శఙ్ఖచక్రగదాపాణీశ్చీభూ
 మిసహితఃపరః॥ ౨౮॥ తత్రదేవాసుమాజగ్గుర్భృహ్మద్యామునయో
 పిచ | సిద్ధావిద్యాధరాశ్చైవ కిన్నరాశ్చదిశాధిపాః॥ ౩౦॥ వసవ
 స్సుప్తమునయస్సాధ్యారుద్రాసునూగతాః | భేరీమురజవాద్యానినేదు
 శ్చాకాశవర్తని॥ ౩౧॥ గీతంస్మృతంచ వాద్యంచ చక్రసుర్వాశ్చదే
 వతాః | తుష్టుపుఃపరమోదారైర్వేదమన్తైర్ద్రివౌకసః॥ ౩౨॥ సస
 మ్భృహంసముత్థాయశఙ్ఖఃప్రణిపత్యచ | స్తుత్వాధదేవదేవేశంవ్యజ
 జ్ఞపదిదంస్రపః॥ ౩౩॥ దేవదేవజగన్నాథజగద్రక్షణతత్పర | భవద్గ

త్తంక్రమాయాతంస్వామిత్వంమమకేశవ ॥ ౩౪ ॥ హృతంరాజభిరా
 క్రమ్యరాజ్యాద్భ్రష్టస్త్వభాగ్యతః । రక్షమాంకరుణాస్థిమహా
 దారజగత్పతే ॥ ౩౫ ॥ నజానేవతశీలంచనియమంవాజపాదికమ్ ।
 దిష్ట్యాదృష్టోమయాస్వామిన్నమోఘందర్శనంతవ ॥ ౩౬ ॥ ఇత్యుక్తః
 కాలమేఘాభోబభాషేఽధశ్రియఃపతిః ॥ శ్రీనివాసః ॥ మాశుచస్త్యం
 మయాదత్తంస్వామిత్వంపూర్వమాగతమ్ ॥ ౩౭ ॥ యస్మాత్తవమహా
 భక్తిస్సామ్యమిపుషకరణీజలే । యేకేచనసమాగత్యస్మానంకుర్వంతిసం
 యతాః ॥ ౩౮ ॥ స్వామిపుషకరణీతీర్థేస్వామిత్వంప్రాప్నుయిర్నరాః ।
 తేషాంవ్రతాసుగుణ్యేన స్వామిత్వంభవతిధృవమ్ ॥ ౩౯ ॥ స్యాద్ధృతే
 మాంపరాధీనభావతేశఃకదాపిన్ । త్వంచగత్వామహీపాలకురురాజ్య
 మకట్టామ్ ॥ ౪౦ ॥ సమక్షందేవదేవానామిత్యక్త్యాఽస్తరధీయత ॥
 స్వామిపుషకరశ్చబ్ధోరూఢస్తస్మిన్నరోవరే ॥ ౪౧ ॥ పృథ్వీతికథితాత
 స్వాస్తీధానాంస్వామినీయతః । స్వామిపుషకరిణీత్యేవతస్మాత్పూర్వం
 పురాతనైః ॥ ౪౨ ॥ ప్రోక్తేదానీంభగవతాపృథ్వీతిస్తస్యసమ్మతా ।
 స్వామిత్వస్యప్రదానాచ్చ స్వామిపుషకరిణీత్వియమ్ ॥ ౪౩ ॥ అహో
 మహత్త్వంతీర్థస్యదర్శనంపాపనాశనమ్ । ధన్యాస్తేమహాభాగా ఏత
 ద్విషయవాసినః ॥ ౪౪ ॥ ఇత్యుక్త్యాత్రిదశాస్సర్వేయయుః పుల్లహృద
 మ్బుడాః । శఙ్ఖణోపిమహారాజస్సభార్యోహృష్టమానసః ॥ ౪౫ ॥ అవ
 రుహ్యగిరేస్తస్మాత్స్వంచదేశంజగామహా । తద్రాజ్యహరిణస్సర్వే పర
 స్పరజగీషయా ॥ ౪౬ ॥ మమరాజ్యమిదంరాజ్యం మమైవేత్యద్యతాయు
 ధాః । అన్యోన్యమాహతాస్సంతః పరిక్షీణాశ్చతేభవన్ ॥ ౪౭ ॥
 మధ్యేఽస్థాకంనకస్యాపి రాజ్యంతస్యైవతద్భవేత్ । ఇతినిశ్చిత్తమనుజాః
 ప్రేరితారాజభిస్తదా ॥ ౪౮ ॥ గోదావరీతీరదేశే శఙ్ఖణందదృశుర్ముదా
 తవరాజ్యంమహాభాగతుభ్యందత్తంచరాజభిః ॥ ౪౯ ॥ ఆగచ్ఛభుక్త్వా
 రాజ్యంతదిద్యుక్తస్తైర్హీపతిః । స్వకందేశంయయా రాజా కామ్యా
 జం నామనామతః ॥ ౫౦ ॥ తతస్సర్వేపిరాజాన శ్శఙ్ఖణంచవరాసనే
 స్థాపయిత్వాజలైఃపూతై రభిషిచ్యయయుఃపురాత్ ॥ ౫౧ ॥ సోపిస్వ
 దేశమాసాద్య స్వామిత్వంప్రాప్యపూర్వవత్ । వేదఃశతప్రసాదేనచ

క్రేరాజ్యమకట్టకమ్ || ౫౨ || శ్రుతంమహత్త్వంతీర్థస్య మునయఃకింత
పోధనాః || ౫౩ || * * * *

ఇతి శ్రీవారాహపురాణే శ్రీవేంకటాచలమహాత్మ్యే రాజ్యభ్రష్టస్య శ్లో
ణస్మపస్య రాజ్యప్రాప్తి క్రమకథనం నామాష్టత్రింశోధ్యాయః.

అత్కారామాఖ్యవిప్రస్య సమ్ప్రత్పక్తిక్రమః.

సూతః || వాల్మీకినామునీంద్రేణ యదుక్తంతన్తయాపిహి । ఉక్తం
తేనాన్యదుక్తంతద్వక్త్యతేశ్రూయతాంబుధాః || ౧ || మధ్యదేశేద్విజక
శ్చిదాత్కారామఇతి శ్రుతః । మహాకులప్రసూతశ్చ దేవబ్రాహ్మణ పూజ
కః || ౨ || పితాచతస్య ప్రథితః పృథివ్యాం బ్రాహ్మణోత్తమః || అత్యంత
విష్టుభక్తశ్చ పేదపేదాస్తపారగః || ౩ || అసావపివినీతశ్చ సర్వవిద్వత్స
ర్విగ్రహః । పితర్యుపరతేతస్య క్రమాయాతంధనంగతమ్ || ౪ || సృష్టిశ్చ
శిథిలాజాతా పూజ్యతానచకుత్రచిత్ । మహాకులప్రసూతస్య మమేయం
వృత్తిరీదృశీ || ౫ || అపకీర్తిర్నహత్యేషా పూర్వేషాం మమ సర్వదాకిం
కుర్తః కుత్రగచ్ఛామి ఇతి చింతా మహామ్బుధా || ౬ || మగ్నశ్చ నైర్జగమా
సావేంకటాచ్రైస్సుమీపగమ్ । అగత్య కాపిలంతీర్థం కపిలేశ్వర సన్నిధా ||
తత్రస్మాత్వాతదారభ్య తీర్థేషుదశసప్తసు । క్రమేణ స్నాతూమారేభేన
మామహ్యగిరింవరమ్ || ౭ || స్నానేన గతపాపశ్చ చిత్తైస్సైర్కల్యణసంయు
తః । అధిత్య కాయామాసీన శ్చింతాశోకపరాయణః || ౮ || తత్ప్రమీపగు
హామధ్యేధ్యానయోగపరాయణమ్ । సనత్కుమారం యోగీంద్రం దదర్శ
జ్వలనోపమమ్ || ౯ || అదృష్టపూర్వో యోగీంద్రో వేత్తీ సర్వమయం
బుధః । పృచ్ఛామ్యేనం హితంకింశ్చిదితి కృత్వా ప్రణమ్యతమ్ || ౧౦ || నిర
యాధికదుఃఖేన దుఃఖితః పాపకర్తృకృత్ । త్వమహంశరణం ప్రాప్త
స్త్యం వేత్థబూహి మేహితమ్ || ౧౧ || ఇతి భూమాపసాతాసాహస్టాంగం
తస్య సన్నిధౌ । సోపిధ్యాయం శ్చిరంకాలం వ్యాజహార మితాక్షరమ్ ||
ఉత్తిష్టవత్సుకింశేషే కృత్వా ఘోరంపురాభవే । పాపమస్మి న్నవేపక్వే
తస్మిన్ భోజనసికింవుధా || ౧౨ || పురాతుదానవిఘ్నశ్చ ప్రత్యూహశ్చ

ప్రతిగ్రహే । సుఖస్థితానాంపీడాశ్చ త్వయానానావిధాఃకృతాః ॥ ౧౫ ॥
 కింజీర్ణి-కింజీర్ణిద్విజేభ్యోవా విత్తందత్తంనతుత్వయా । గృహంక్షేత్రంప
 శుద్ధాన్యం వస్తుమాధరణంతథా ॥ ౧౬ ॥ అనాచారాఃకృతాస్త్ర
 నత్వాచారలవ స్వయా । ప్రణతార్తిహరేవిష్ణే ప్రణతాభీష్టదాయినీ ॥
 నకృతోభక్తిలేశోపి కథంసౌఖ్యంభవిష్యతి । తథాప్యస్తీతవోపాయో
 వదామిశృణుసాదరమ్ ॥ ౧౭ ॥ ఇతికర్ణామృతంశ్రుత్వా వచఃప్రాహ
 కృతాంజలిః । దుఃఖసాగరమగ్నస్య మమపోత ఇవాగతః ॥ ౧౮ ॥ ఆత
 పక్లిన్నసన్యానాం యథావృష్టిస్తథాభవాత్ । నిధిర్యథానిధిరానాం రో
 గిణాంవాయథాభిషక్ ॥ ౨౦ ॥ తథామయాభాగ్యలేశా దాస్తస్త్వం
 హిదయానిధిః । రక్షమాంపాపినంఘోరం దయయేక్షస్వచక్షుషా ॥ ౨౧ ॥
 ఇత్యుక్తఃప్రాహయోగీంద్రః కారుణ్యాభిరక్షితః । మహాద్రహస్యంత
 సనతు-మారకధితవ్యహ లక్ష్మీమన్తోద్ధారకమః

త్వార్థం శృణువత్ప్రబవీమితే ॥ ౨౨ ॥ సనతు-మారః । దయాలోల
 తరక్ణాక్షీ పూర్ణచంద్రనిభాననా । జననీసర్వలోకానాం మహాలక్ష్మీర్ధృరి
 ప్రియా ॥ ౨౩ ॥ సర్వపాపహరానైవ ప్రారబ్ధస్యాపికర్తృణః । సంహృ
 తౌతుక్షమానైవ సర్వసమృత్ప్రదాయినీ ॥ ౨౪ ॥ తస్యావ్యూహప్రభే
 దాస్తు లక్ష్మీఃకీర్తిర్జయేతిచ । తత్రయావ్యూహాలక్ష్మీసా ముద్ధాకారుణ్య
 విగ్రహా ॥ ౨౫ ॥ అనాయాసేనసాలక్ష్మీ సర్వపాపప్రణాశినీ । సర్వై
 శ్వర్యప్రదానిత్యం తస్యామస్త్రమిమంశృణు ॥ ౨౬ ॥ వేదాదిమాయే
 మాత్రేచ లక్ష్మ్యైనతిపదంవదేత్ । పరమేతిపదంచోక్త్వా లక్ష్మ్యై ఇతి
 పదంతతః ॥ ౨౭ ॥ విష్ణువక్షస్థితాయైస్యా న్నాయాశ్రీతారికాతతః ।
 వహ్నిజాయాస్తమన్త్రోయ మభీష్టార్థసురద్రుమః ॥ ౨౮ ॥ ద్విభుజావ్యూ
 హాలక్ష్మీస్సాన్య దృఢపద్మాసనప్రియా । శ్రీనివాసాక్లమధ్యస్థా సుతరాంకే
 శవప్రియా ॥ ౨౯ ॥ తామేవశరణంగచ్ఛ సర్వభావేనసత్పరమ్ । ఇతి
 మస్త్రముపాదిశ్య దదృశేనచకుత్రచిత్ ॥ ౩౦ ॥ భీతోపావిస్త్రితశ్చైవ
 సన్తోషపుశకాఙ్కితః । అద్యమేరజనీవ్యుష్టా శుభాజన్తచసత్ఫలమ్ ॥ ౩౧ ॥
 ఇతిమస్త్రంశుచిర్భూత్వా జపన్నా రుహ్యపర్వతమ్ । తత్రతత్రగిరాపశ్య

స్ఫురాన్పర్వతనిర్గతాః || ౩౨ || స్వామిపుష్కరిణీంప్రాప శనైర్దిప్త్యా
 మహాద్భుతామ్ | ఆకాశాదవరుహ్యత్రస్థితామంద్రాకినీమవ || ౩౩ ||
 విరజామివపాపఘ్నింపుణ్యదాంపుణ్యసేవితామ్ | అత్తారామస్తథాత
 త్ర సన్నాశాస్తేయభోదితమ్ || ౩౪ || స్నానేకృతేత్యదేహో భా
 రపాతేయథాలఘుః | తతఉత్థాయతత్పుణ్యం దదర్శవనముత్తమమ్ || ౩౫ ||
 తత్రదృష్టంమహద్ధామ విమానంసిద్ధసేవితమ్ | అనేకగోపురోపేతంమ
 ణ్డపానస్త్యసంయుతమ్ || ౩౬ || అనేకరత్నఖచితం తప్తహాటకనిర్మ
 తమ్ || గర్భర్వనగరప్రఖ్యందృష్టిచిత్తాపహారకమ్ || ౩౭ || నృత్రవాది
 త్రరుచిరంసురసజ్జనిపేవితమ్ | కిమిదంనిర్జనేదృష్టంవనేఽస్తిస్తహదద్భు
 తమ్ || ౩౮ || ఇతివిస్తయనంపుల్లహృదయామ్భారుహస్తదా | ద్రష్టుం
 విమానంతద్దివ్యంయయాపుణ్యఫలోదయః || ౩౯ || దదర్శతత్రపుల్లాజ్జ
 నయనంవేంకటేశ్వరమ్ | శఙ్ఖచక్రధరంశ్రీశంవరావనతహస్తకమ్ || ౪౦ ||
 కిరీటమకుటాపేతం కుండలాభ్యాంవిరాజితమ్ | సర్వాభరణసమ్పూర్ణం
 వీతామ్బరధరంవిభుమ్ || ౪౧ || కోటికన్దర్పలావణ్యంశ్రీభూమిసహితం
 పరమ్ | త్వమేవపరమంధామత్వమేవపరమాగతిః || ౪౨ || త్వమేవ
 జగతాంస్రస్థా ధాతాహర్తామహేశ్వరః | ఇతిస్తుతంశివేనాపివిధినాపి
 స్తుతంసదా || ౪౩ || ప్రణమ్యాత్థాయసంతోషాత్తోనితుంగద్గదకస్త్రధృత్ ||
 సర్వంత్వమేవజానాసి సర్వాత్కం స్త్వాంనమామ్యహమ్ || ౪౪ || ఇతి
 ప్రణమ్యభూయోపి తూష్ణింపశ్యన్ధినితోఽగ్రతః | సర్వజ్ఞఃకరుణా రూప
 శ్రీనివాసఃపరాత్పరః || ౪౫ || జ్ఞాత్వాముగ్ధంచతంప్రాహమాభైషీ
 ర్క్మాశుచఃపునః | తౌస్తంత్యయాకృతంసర్వం వ్యూహలక్ష్మీంవిమృశ్య
 తత్ || ౪౬ || ఐశ్వర్యంసుమహద్దత్తందీర్ఘకాలానుబంధనమ్ | దీర్ఘమా
 యుశ్చ తేదత్తమారోగ్యంజ్ఞానశీలతా || ౪౭ || మయాదత్తాన్దిజశ్రేష్ఠ
 భుజ్జ్వభోగాన్సహజానపి | ఏవంబ్రువతిదేవేశే ప్రణామపునశ్చతమ్ ||
 ఉత్థాయభూయోదేవంచ నాపశ్యత్పుణ్యకాననమ్ | అతిభీతఃపరిక్రమ్య
 సరస్తీరంవిమృశ్యచ || ౪౮ || స్వప్నోమలిభ్రమోవాపి మాయావాస
 త్వమేవవా | నజానేదేవదేవేశ సత్యమేవభవేత్తువా || ౪౯ || ఇతి

బ్రువద్విజ స్తస్మా దవరుహ్యగిరే స్తతః । పర్యస్తేవేజ్జటాదేన్దువాసం
చక్రేప్రసన్నధీః ॥ ౫౧ ॥ యథేస్థితంసుఖంరేమే దీర్ఘకాలేనవై ద్విజః ।
ఇతివాల్మీకినాపూర్వము క్తము క్తంమయాపునః ॥ ౫౨ ॥ * *
ఇతిశ్రీవారాహపురాణే శ్రీవేజ్జటాచలమాహాత్మ్యే ఆత్మారామాఖ్య
విప్రస్యసమ్ప్రత్యప్రాప్త్యాదికథనంనామైకోనచ త్వారింశోధ్యాయః.

కాపిలాదిసప్తదశతీర్థమాహాత్మ్యమ్.

ఋషయః ॥ వరాహాద్రికధాన్యాణాం శ్రోతృణామమృతోప
మా । నైకుణ్డాదేకథాంశ్రోతుంభూయస్తృష్టావివర్ధతే ॥౧॥ దశసప్తచ
తీర్థానివిద్యస్తేకనకాచలే । ఇతిపూర్వంత్వయానూతక్రీర్తితంహిప్రసజ్గతః ॥
బ్రూహి తేహంతుతీర్థానాంమాహాత్మ్యంపుణ్యవర్ధనమ్ । ఇతిపుష్కఃపునః
ప్రాహమునీనాహూయసాదరమ్ ॥ ౩ ॥ సూతః ॥ తీర్థానాంచైవమహా
త్మ్యం తేహంవక్తుంచకృత్స్నిశః ॥ నశక్యంలేశతస్తేహముచ్యతేత్రాయ
తామిదమ్ ॥ ౪ ॥ గిరేరధఃప్రదేశేతుకాపిలంలిజ్గము త్తమమ్ ॥ వాతాశే
పూజితంపూర్వంకపిలేనమహత్తనా ॥ ౫ ॥ కుతశ్చిత్కారణాత్తత్తులిజ్గం
పరమపావనమ్ । భిత్వాతుభరణీంతస్మాన్నిర్గతంపూజితంసురైః ॥ ౬ ॥
తల్లిజ్గంథాపితంభూమాప్రాధ్నితంసర్వదైవతైః । తదగ్రేభువముద్భిద్యని
ర్గతాకపిలాపురా ॥ ౭ ॥ తద్ద్విలంకాపిలంతీర్థం సర్వపాపప్రణాశనమ్ ।
తదూర్ధ్వదేశేశక్రస్య తీర్థంపరమపావనమ్ ॥ ౮ ॥ అహల్యాసజ్గసమ్భూ
తశాపమోక్షస్తుయత్రతత్ । విష్వక్సేన సరస్తస్మాదూర్ధ్వంపుణ్యవివర్ధ
నమ్ ॥౯॥ వరుణస్యాత్తజోయత్రతపఃకృత్వాసుదుస్తరమ్ ॥ సారూప్యం
చహరేఃప్రాప్యసేనాపత్యమవాపహి ॥ ౧౦ ॥ పశ్చాయుధానాంతీర్థానిత
దూర్ధ్వంభాన్విసత్తమాః । తదూర్ధ్వమగ్నికుణ్డంస్యాద్ధురారోహముప
ర్యతః ॥ ౧౧ ॥ బ్రహ్మతీర్థంమహాహత్యామోచనంపుణ్యవర్ధనమ్ । మునీ
నాంచైవసప్తానాంపుణ్యతీర్థానిసన్ద్యతః ॥ ౧౨ ॥ దశాధికఫలంతేహం
తీర్థానాముత్తరోత్తరమ్ । వేహంచైవమాహాత్మ్యంమయావక్తుంనశక్య
తే ॥ ౧౩ ॥ పురాథవద్విజఃకశ్చిత్తీర్థయాత్రాకృతోద్యమః । తమాహక
మలాధీశఃకిమర్థంగచ్ఛసిద్విజ ॥౧౪॥ అస్మిన్నుపకరణైలేద్యే సన్దివా

నిసప్తచ । దశతీర్థానితత్రాద్యం కాపిలంసరఉత్తమమ్ ॥ ౧౫ ॥ స్నా-
త్వాచైతేషువిప్రేన్ద్ర శాస్త్రోక్తజ్ఞానపూర్వకమ్ । కృత్స్న తీర్థఫలంపు-
ణ్యంప్రాప్నుసిత్వంనసంశయః ॥ ౧౬ ॥ ఇతిశుభ్రాద్వాద్విజః పూర్వంస్వ-
ప్నేచోత్థాయవిస్మితః । నివృత్తస్తీర్థయాత్రాతః ప్రాప్యశ్రీవేంకటాచ-
లమ్ ॥ ౧౭ ॥ తేషుతీర్థేషుదశసుసప్తసుక్రమశోగతః । స్నాత్వాతతైవ
విప్రేన్ద్రోఽప్తవానితిమేశ్రుతమ్ ॥ ౧౮ ॥ తిస్రఃకోట్యోర్ధకోటీచతీర్థానిభు-
వనత్రయే । తేషాంప్రకృతిభూతాని తీర్థాన్యస్తిన్ద్ర రేర్ధిరా ॥ ౧౯ ॥ భూ-
మిప్రదక్షిణేవాఞ్చ యద్యస్తిమునిసత్తమాః । సర్వతీర్థమయంసర్వపు-
ణ్యక్షేత్రమయంగిరిమ్ ॥ ౨౦ ॥ వేంకటాహ్వానరోగత్వాకుర్యాత్త-
స్యప్రదక్షిణమ్ । భూమిప్రదక్షిణేపుణ్యంయత్తత్పుణ్యమవాప్నుయాత్ ॥
వేంకటాచలశృంగాగ్రేదృష్టమాత్రేహలాయుధః । తీర్థయాత్రాఫలం

→→→ పాణ్డవతీర్థమహాత్మ్యమ్. ←←←

కృత్స్నంప్రాప్తవానితిమేశ్రుతమ్ ॥ ౨౧ ॥ పాణ్డవాధర్మపుత్రాద్యాఃకృ-
ష్ణేనాక్లిప్తకర్మణా । ఉపదిష్టాసుమాగమ్య వేంకటాఖ్యంనగోత్తమమ్ ॥
కస్తింశ్చిత్పుణ్యతీర్థేహి క్షేత్రపాలాభిరక్షితే । కుర్వన్సాన్నినపానాదీ-
నవసన్సద్భూతకమ్ ॥ ౨౨ ॥ తదాకదాచిద్ధర్మోపి దదర్శస్వన్నముత్త-
మమ్ । యస్మాదస్తిన్నహాతిర్థేస్థితంవత్సరమాత్రకమ్ ॥ ౨౩ ॥ అనేన
పుణ్యయోగేనభవస్త్రక్షిణకల్పపాః । యుద్ధేజయంతథారాజ్యంగమిష్య-
న్తిక్రమాగతమ్ ॥ ౨౪ ॥ తదాప్రభృతితత్తీర్థంపాణ్డవశ్చవిదుగ్బుధాః । జరా

→→→ జరాహారాదితీర్థత్రయమహాత్మ్యమ్. ←←←

హరంవలిఘ్నంచ రసాయనమితీక్రికమ్ ॥ ౨౫ ॥ తీర్థానాంవర్తతేత-
స్త్రింశ్చిన్తామణిగిరాతథా । స్వామిపుష్కరిణీపూర్వ దేశేపర్వతగహ్వ-
రే ॥ ౨౬ ॥ ద్వావింశచ్ఛరపాతేతుకిన్తుమాయాతిరోహితమ్ ॥ నజాన-
న్దిబుధాస్తీర్థంతత్తువిస్తయకారకమ్ ॥ ౨౭ ॥ అష్టానాంఖనయస్సన్తి-
లోహానాంకనకాచలే । యుగభేదేనదృశ్యస్తేనరాణాంపుణ్యకర్మణామ్ ॥
వేంకటాద్రావరాంభక్తిం వహన్లచ్చతిచేద్ధిరిమ్ । పఙ్కుర్జఙ్గాలవవస్యాద-
చక్షుఃపద్మలోచనః ॥ ౩౦ ॥ మూకోవాచస్పతిర్దూర శ్రావీతుబధిరో-
భవేత్ । వన్ధ్యాతుబహుపుత్రాచనిర్ధనస్పదనోభవేత్ ॥ ౩౧ ॥ ఏత

తస్మిన్ గిరాభక్తి మాత్రేణైవభవేద్ధృవమ్ । తత్త్వతోవేజ్జటాదేస్తు
స్వరూపంవేత్తికఃపుమాన్ ॥ ౩౩ ॥ శ్రీనివాసగిరిశ్చాయం కదాచిత్క
నకాచలః । కదాచిద్దానరూపోయం కదాచిద్రత్నరూపకః ॥ ౩౪ ॥ శ్రీని
వాసఇవాభాతి కదాచిద్భూషణోజ్జ్వలః । కాలభేదేనకేమాఞ్చి త్ప్ర
కృతాచలరూపధృత్ ॥ ౩౫ ॥ తస్మాదస్యగిరేపుణ్యం మాహాత్మ్యంవే
త్తికఃపుమాన్ । శ్రుతేమకిఞ్చద్దృష్టేషు మయోక్తంభవతామిదమ్ ॥ ౩౬ ॥
శ్రుతశ్చసర్వవృత్తాన్త శ్శక్యోవక్తుంమయానహి ॥ ౩౭ ॥

ఇతిశ్రీవారాహపురాణే శ్రీవేజ్జటాచలమాహాత్మ్యకావీలాదిసప్త
దశతీర్థమాహాత్మ్యాదికథనంనామ చత్వారింశోధ్యాయః.

➤➤➤ శ్రీవేజ్జటాదింప్రతి శ్రీరామాగమనమ్. ➤➤➤

మునయః ॥ వేజ్జటాదేస్తుమాహాత్మ్యం జనకర్ణరసాయనమ్ ।
శృణ్వతాంనాస్తిత్వప్తిస్తుమునీనాంనోబుధోత్తమ ॥ ౧ ॥ భూయఃకథయ
వృత్తాన్తం శ్రుతంకిఞ్చిత్వయాపురా । ఇత్యుక్తఃప్రాహసూతోపి శ్రు
తంచమునిపుంగవాన్ ॥ ౨ ॥ సూతః ॥ పుత్రోదశరథస్యాసీద్రామో
రాజీవలోచనః । ససర్వలక్షణోపేత స్సర్వశాస్త్రవిశారదః ॥ ౩ ॥
రావణస్యవధార్థాయ పురాసామిత్రిణాసహ । హనూమతావేగవతా
సుగ్రీవేణమహాత్మనా ॥ ౪ ॥ సహనైనైర్వర్యదాపమ్నా తీరాఞ్చోభితపా
దపాత్ । నిర్జగామతదారామ శ్శుభేశ్రీవేజ్జటాచలే ॥ ౫ ॥ స్వామి
పుష్కరిణీతీర్థే స్నాత్వాపశ్చాద్రణేరిపుమ్ । రావణంసగణంహత్వా
జయమాపేతిమేశ్రుతమ్ ॥ ౬ ॥ తత్సర్వంకథయిష్యామి శ్రోతవ్యమవ
ధానతః । ఋశ్యమూకాచలాత్తస్మాద్వానరైర్బహుభిర్వృతః ॥ ౭ ॥
రావణస్యవధార్థాయ కృతోద్యోగస్సకార్తుకః । శేషాచలసమీపేతు
యదారామస్సమాగతః ॥ ౮ ॥ తదాసత్యజ్ఞనాదేవీ వాయుసూనో
ర్మహాత్మనః । జననీపురతోగత్వా రామంరక్తాన్తలోచనమ్ ॥ ౯ ॥
నమస్కృత్యమహాభాగా వచనంచేదమబ్రవీత్ । ప్రతీక్షన్తిమహాబా
హో త్వదాగమనమద్భుతమ్ ॥ ౧౦ ॥ తిష్ఠామ్యస్మిన్గిరారామ మునయో

పిచకాననే । తపఃకుర్వన్తినతతం త్వదాగమనకాజ్ఞయా ॥ ౧౧ ॥ తాన్సు
 ర్వాన్సుమనుజ్ఞాప్య గన్తుమర్హసిసునత । ఇత్యుక్తః ప్రాహరామోపి హ
 నూమన్తాతరంప్రతి ॥ ౧౨ ॥ శ్రీరామః ॥ కాలాత్యయోభవేద్దేవి మయి
 తత్రసమాగతే । మమేదానీంవరారోహే కార్యస్యమహతీత్వరా ॥ ౧౩ ॥
 పునరాగమనేదేవి తథాభవతునుద్ధరి । ఇత్యుక్తం రాఘవేణైతద్వాక్యం
 శ్రుత్వామహామతిః ॥ ౧౪ ॥ హనూమాన్ప్రణతోభూత్వా వాక్యంచై
 తదువాచహ । స్థాతవ్యమత్రభవతా యత్రకుత్రాపిసర్వథా ॥ ౧౫ ॥
 యస్మాచ్ఛాన్తామహాసేనా వానరాణాంతరస్వినామ్ । అయశ్చమార్గ
 ఏవాద్రి సుదాపుష్పఫలద్రుమః ॥ ౧౬ ॥ బహుప్రసవణోపేతో బహుక
 న్దరసానుమాన్ । సుస్వాదుకన్దమూలాయ మజ్జనాఖ్యోమహాగిరిః ॥ ౧౭ ॥
 మధూనినన్తివృక్షేషు బహూనిగిరికన్దరే । వేత్తసర్వంమహాబాహూ
 యథేచ్ఛసితథాకురు ॥ ౧౮ ॥ ఇత్యుక్తోవాయుపుత్రేణ శ్రీరామః ప్రహస
 న్నసా । జానేహమజ్జనానూనో తథాపివచనంతవ ॥ ౧౯ ॥ శ్రోతవ్యం
 హిమహాబాహూ గచ్ఛాగ్రేత్వంహరీశ్వర । ఇత్యుక్త్వావాహినీంతాం
 చకర్షన్సర్వతమాయయా ॥ ౨౦ ॥ నాగకేసరమాలూర పున్నాగతరుశో
 భితమ్ । చమ్పకాశోకవకుళ చూతకింశుకరాజితమ్ ॥ ౨౧ ॥ మయూర
 శారికాలాపైః కోకిలానాంస్వనైరపి । శుకమణ్డలనాదైశ్చ కపోతస్వన
 హుజ్జ్వలైః ॥ ౨౨ ॥ శోభితంఫలపుష్పైశ్చ వేంకటాఖ్యంనగోత్తమమ్ ।
 నిర్దోమానామతఃకశ్చి ద్విప్రోవేదవిదాంవరః ॥ ౨౩ ॥ స్వయముఖవంస
 ముద్దిశ్య బ్రహ్మలోకజగీషయా । తపశ్చకారధర్మాత్పరత్వతోత్తరచేశ
 తః ॥ ౨౪ ॥ ఆగత్యభగవాన్సృష్టా తమాహద్విజనత్తమమ్ । రామందృ
 ష్ట్యానసౌమిత్రిం బ్రహ్మలోకమవాప్స్యసి ॥ ౨౫ ॥ ఇత్యుక్తోబ్రహ్మణాపూ
 ర్వం దృష్ట్వారామంపరాత్పరమ్ । ఫలమూలాశనైస్సమ్యక్ కూజయిత్వా
 తమబ్రవీత్ ॥ ౨౬ ॥ అద్యమేనఫలంజన్తత్వ స్తుఖామ్భోజదర్శనాత్ ।
 చిరకాలార్జితంస్వామి స్థలితంతపడత్తమమ్ ॥ ౨౭ ॥ అనుజ్ఞాపయమాం
 రామ బ్రహ్మలోకంప్రతీశ్వర । ఇత్యుక్తస్సతుధర్మాత్తా తథైవాచరభో
 ద్విజ ॥ ౨౮ ॥ ఇత్యుక్త్వాతంతువిప్రేన్ద్ర మారురోహనగోత్తమమ్ । శా
 పమోక్షంచయత్యుణాం కేషాంచిత్పర్వతోత్తమే ॥ ౨౯ ॥ దత్త్వారా

మోక్షనాదేవ్యా అశ్రమంపుణ్యవర్ధనమ్ । ఆకాశగంగానికటేప్రతిపేదేమ
హామనాః ॥ ౩౦ ॥ తయాసపూజితస్సమ్యక్తస్యైదత్వావరోత్తమమ్ ।
ఆపృచ్ఛ్యతాంనుహాభాగాం స్వామిపుష్కరిణీయయా ॥ ౩౧ ॥ తత్ర
రామోమహాతేజా స్వామిత్రిర్ధారుతాత్మజః । సుగ్రీవశ్చాజ్ఞదత్తైచ్చవ
జామ్బవాన్నీలవచ ॥ ౩౨ ॥ చక్రుస్సన్నంమహాతీర్థే సర్వత్రవిజయ
ప్రదే । ఫలమూలానిచానీయ రామోధర్మభృతాంవరః ॥ ౩౩ ॥ చకా
రదానంతత్త్రైవ మునిభ్యశ్శాస్త్రవర్తనా । తస్యానైర్మతిదిగ్భాగేకుటీం
కృత్వాపుథకృథక్ ॥ ౩౪ ॥ సుస్వాదుఫలమూలాని మధూనినుబ
హూనిచ । ఆనీయవాయుపుత్రస్తం పూజయామాసరాఘవమ్ ॥ ౩౫ ॥
తతోరామస్సంప్రహృష్ట స్సుగ్రీవప్రముఖైస్సహ । న్యవసత్సుమఖంరామ
స్సర్వగేహాభవతత్రవై ॥ ౩౬ ॥ వానరాశ్చమహాత్మానో గోలాజ్ఞులా
మహాబలాః । సర్వతస్త్రపుష్పాణి మూలానిచఫలానిచ ॥ ౩౭ ॥
మధూనిస్వాదుతీర్థాని భక్ష్యజాతాన్యనేకశః । భక్షయిత్వామదోన్మత్తా
శ్చేరుస్తత్రసహస్రశః ॥ ౩౮ ॥ ఆప్లవస్త్రుష్ణవస్త్రశ్చ గర్జస్తశ్చప్లవజ్జ
మాః । శృంగాచ్ఛృంగిరేస్తత్రవృక్షాద్వృక్షంవనాద్వనమ్ ॥ ౩౯ ॥
చేరుస్తేవానరాస్సర్వే ముదితాబలగర్వితాః । కేచిదారురుహుస్తత్ర
వానరాన్వాసరోత్తమాః ॥ ౪౦ ॥ కాంచ్చిత్పుచ్చప్రదేశేతుగృహీత్వా
వానరాన్హవిత్ । కర్షన్తిస్తతదాకాంశ్చి తేచిత్కర్ణంచుచుమ్బిరే ॥
దృష్ట్యైవరావణంసఖ్యే హన్యామససుహృద్గణమ్ । లంకాంశమూల
ముత్పాట్యత్రికూటంవామహాగిరిమ్ ॥ ౪౧ ॥ ఆనేష్యామోవయంసిన్ధుంబ
హుసక్రసమాకులమ్ । తరామోబాహువేగేనగృహ్ణీమశ్చన్ద్రభాసహ
రా ॥ ౪౨ ॥ పాటయామోగిరీస్సర్వానామార్థేభూరుహానపి । పాతా
శంవామహర్లోకంప్రవిశామరసాతలమ్ ॥ ౪౩ ॥ గచ్ఛామోరావణోయ
త్రతిష్ఠత్యవిసయాన్వితః । తమేవహన్తశ్శూరంతునగణిలోకకణ్టికమ్ ॥
చిరాయతేశిరశ్చేదే రామఃపరమధార్మికః । ఇతిబ్రువస్తస్తేసర్వేవాన
రాపర్వతోపమాః ॥ ౪౪ ॥ తస్మిన్దివ్యేమహాపుణ్యేవేద్యటాద్రావనేచ
రాః । కోటికోట్కర్పదాస్తత్ర పరాథాబలశాలినః ॥ ౪౫ ॥ పరస్పరమ

సమ్బాధంస్యవసన్సుఖంగిరా । అహోగిరిప్రభావోయం వర్ణనీయః క
థంబుధైః॥౪౮॥ * * * * *

ఇతిశ్రీవారాహపురాణే శ్రీవేంకటాచలమహాత్మ్యే శ్రీవేంకటా
చలమ్మృతిశ్రీరామాగమనకథనంనామైక చత్వారింశోధ్యాయః.

➔➔➔ వైకుంఠాఖ్యగుహప్రవిష్టవానరవృత్తాంతః ➔➔➔

శ్రీసూతః ॥ స్వామిపుష్కరిణీయత్రత్రక్షశాన్యభాగతః । గజో
గవాక్షోగవయశ్వరభోగస్థమాదనః ॥ ౧ ॥ మైన్దశ్చద్వివిదశ్చైవ సుషే
ణశ్చమహామతిః । కాశ్చిద్గుహంతమోరుద్ధాంప్రవిష్టాస్తత్రవానరాః॥౨॥
ఉన్నిద్రనేత్రాస్సర్వేపిసింహతుల్యపరాక్రమాః । జగ్ముస్తేతమసాఽవిష్టాం
మదూరం తాంగుహంతదా ॥ ౩ ॥ దదృశేఽత్రమహాజ్యోతిసూనిర్యక్షో
టిరివోదితా । జ్యోతిర్గణానాంతటితామిళితానామివాబభా ॥ ౪ ॥
తత్రకాచిత్పురీరమ్యాతప్తహటకనిర్జితా । కవాటతోరణవతీరమ్యోద్యా
నశత్రైర్మతా॥౫॥ స్ఫటికోపలవచ్ఛద్ధజలనద్యాసమావృతా । రత్నమాణి
క్యవైడూర్యముక్తానిర్జితగోపురా ॥ ౬ ॥ అనేకమణ్డపైర్మతాప్రాసా
దశతసంజులా । మహావీధిశతోపేతా రథమాతజ్జనంయుతా ॥ ౭ ॥
వరనారీగణోపేతా సర్వమజ్జశశోభితా । శఙ్ఖచక్రధరాస్తత్ర సర్వేచైవ
చతుర్భుజాః ॥ ౮ ॥ సశుక్లమాల్యవసనాస్సర్వాభరణభూషితాః । దివ్య
చంద్రనలిప్రాక్షాఃపరమానందపూరితాః ॥ ౯ ॥ తన్మధ్యేసుమహద్దివ్యంవిమా
నంసూర్యసన్నిభమ్ । అత్యున్నతమహామేరుశృంగతుల్యంమనోహరమ్॥
బహుప్రకాశసమృన్నం మణిమణ్డపసంయుతమ్ । భేరిమృదంగపణవమర్ద
లధ్వనిశోభితమ్ ॥ ౧౦ ॥ నృత్రవాదిత్రసమృన్నంకిన్నరస్వనసంయుతమ్ ।
దదృశుస్త్రపురుషంపూర్ణచంద్రనిభాననమ్ ॥ ౧౧ ॥ చతుర్బాహుము
దారాఙ్గంశఙ్ఖచక్రధరంపరమ్ । వీతామృరధరంసామ్యమాసీనంకాశ్చ
నాసనే ॥ ౧౨ ॥ ఘణామణిమహాకాంతివిరాజితకిరీటినమ్ । భోగిభో
గేసమాసీనం సర్వాభరణభూషితమ్ ॥ ౧౩ ॥ ఆసనోపరివిన్యస్తవామే
తరకరామ్బుజమ్ । ప్రసార్యదక్షిణంపాదముద్భృతేవామజానుని ॥ ౧౪ ॥
ప్రసార్యవామహస్తాబ్జం శ్రీభూమిభ్యాంనిషేవితమ్ । సేవితంసీశయాదే

వ్యావైజయన్త్యావిరాజితమ్ ॥ ౧౬ ॥ శ్రీవత్సకౌస్తుభోరసః-౦ వనమాలా
విభూషితమ్ । కృపారసతరక్ణాఘ పూర్ణనేత్రామ్బుజద్వయమ్ ॥ ౧౭ ॥ శశి
ప్రభాసమఛత్రం చామరవృజనేశుభే । హస్తాభ్యాంధారయస్తీభి ర్నారీభి
స్సేవితంముదా ॥ ౧౮ ॥ దృష్ట్వాతేవానరాసుర్యే విస్తృతాశ్శుభలో
చనాః । అత్రాంతరేమహాభాగః పురుషఃపరమాద్భుతః ॥ ౧౯ ॥ చతు
ర్భుజోదణ్డహస్తో దృష్ట్వాత్పరితవిక్రమః । దణ్డముద్యమ్యతాన్సర్వా భ
ర్త్యయామాసవైతదా ॥ ౨౦ ॥ తేనర్వేవానరాభీతా నిర్జగుర్గిరిగవ్వా
రాత్ । నిర్గత్యసహసాతేభ్యః ప్రోచుర్ద్వప్తంయథాతథా ॥ ౨౧ ॥ రావ
ణస్తుమహామాయీ కామరూపీచవచ్చకః । అన్యోవారావణోవాధ శో
ధనీయఃప్రయత్నతః ॥ ౨౨ ॥ ఇత్యుక్త్వావానరాస్తేచ సర్వేసమ్భూయ
సమ్భ్రమాత్ । యత్రపూర్వంగుహాదృష్టా తత్రాగచ్ఛన్వనాకసః ॥ ౨౩ ॥
నాపశ్యన్నగరీంతత్ర చిహ్నంవాదృష్టపూర్వకమ్ । భ్రమాత్తమజ్జసాశై
లం విచిన్వన్తశ్చసర్వతః ॥ ౨౪ ॥ భ్రమ ఇత్యేవనిశ్చిత్వ తూష్ణీమాసన్వ
నాకసః । తతఃప్రభాతేవిరతే రామారాజీవలోచనః ॥ ౨౫ ॥ లక్ష్మణే
నసహభ్రాత్రా వానరేంద్రేణధీమతా । సహసైన్యైర్కహతేజాః ప్రత
ష్ఠేఽరిజగీషయా ॥ ౨౬ ॥ జిత్వాచరావణంయుద్ధే ప్రాప్యనీతాంమహా
బలః । అయోధ్యాంపునరభ్యేత్య భ్రాతృభిస్తుహితోఽనఘః ॥ ౨౭ ॥ ప్రాపరా
జ్యంస్వయంరామ స్సామిత్థిర్థస్యవైభవాత్ । ఇతిశ్రుతంమయాపూర్వ

➤➤➤ వైకుణ్ఠగుహాప్రభావకథనమ్. ➤➤➤

మబ్రువంభవతామహమ్ ॥ ౨౮ ॥ మునయః ॥ వైకుణ్ఠాదౌ గుహాదృ
ష్టా కాచిద్వానరసత్తమైః । ఇత్యుక్తంభవతాసూత వేదవేదాన్తపారగః ॥
గుహాకావదనోబ్రహ్మ ఞ్ఞోత్తుంకౌతూహలంహిసః ॥ శ్రీసూతః ॥ శ్రూ
యతామభిధాన్యామి దేవమాయామయాశ్రుతా ॥ ౩౦ ॥ వైకుణ్ఠాఖ్యా
గుహాసాతు దుర్జేయామునియోగిభిః । దుర్జేయాసాతుదేవైశ్చ మాయ
యాపరమాత్మనః ॥ ౩౧ ॥ లీలయావిష్ణునాపూర్వం వానరాణాంప్రకా
శితా । తస్యాంగుహాయాంయేదృష్టా శ్శబ్దచక్రధరా అపి ॥ ౩౨ ॥ తేతు
ముక్తాస్తథానిత్యాః పరమానందరూపిణః । భుజ్జతేబ్రాహ్మమానంద మావి

రూపగుణాశ్చ తే || ౩౩ || సచ్చరన్తఃకామరూపా లోకాన్భగవతాన
హ | ఆనందరూపాఃకై జ్జగర్వం కుర్వన్తోబ్రహ్మణోహితే || ౩౪ || వసన్తి
తత్రసతతం బ్రహ్మణాపరమేష్ఠినా | యదాయదాకలిః--లో యదావా
జనతాగిరా || ౩౫ || తదాగుహాయాంతస్యాన్తు వసిష్యన్తితిసశ్శ్చ
తమ్ | ఏవంప్రభావశ్చేషాద్ది ర్వసత్యస్సిన్దగన్తయః || ౩౬ || క్షీడతేలీల
యాయుక్తో నిత్యైర్దుశ్చైశ్చసూరిభిః | నీలమేఘనిభంశ్యామం నీలోత్పల
విలోచనమ్ || ౩౭ || నీలాదిశిఖరస్థంతం భజామ్యుతైవసుస్థితమ్ | గుహా
ఖ్యానంశ్రుతంకింవా యుష్మాభిర్వీతకల్మషైః || ౩౮ || శృణ్వతామిదమా
ఖ్యానం కలిదోషమలాపహమ్ | ధన్యంయశస్యమాయుష్యం పుత్రపౌ
త్రాభివర్ధనమ్ || ౩౯ || ఇతీరితశ్చేషగిరేఃప్రభావశ్శ్చితోమయా యో
గివరేభ్య ఆదరాత్ | సమస్తజీవాత్సమష్టిరూపిణో హరేఃప్రభావోపి
కరీష్దగోపుః || ౪౦ || * * * * *

ఇతి శ్రీవారాహపురాణే శ్రీవేంకటాచలమహాత్మ్యే వైకుంఠగుహాప్ర
విష్టవాసరవృత్తాంతాదికథనంనామ ద్విచత్వారింశోధ్యాయః.

— రావణాదిపీడితదేవర్షీణాంక్షీరార్ణవాదిలోకగమనమ్. —

మునయః || విశ్వవిశ్రుతవిశ్వార్థ విబోధనవిచక్షణ | వక్తుమర్హాసి
తత్కృత యత్పుచ్చామోవయంపునః||౧|| వేంకటాచ్రావిదానీన్తు సర్వ
ప్రత్యక్షగోచరః | ఆస్తేహ్యజ్ఞనశైలాభ సుర్వాభీష్టఫలప్రదః || ౨ ||
కస్యనాపుణ్యశీలస్య రూపమేతత్ప్రదర్శితమ్ | వక్తవ్యంతదశేషేణ శృణ్వ
తాంనోమహామునే||౩|| ఇత్యుక్తోమునిభిష్టైన్తు సూతఃప్రాహమునీన్సగ్రితి||
శ్రీసూతః || శృణుద్ధ్వంమునయోయూయం వేంకటేశశకథామృరామ్ ||
వ్యాసేనమునినాప్రోక్తం సుహ్యంపూర్వంస్వయమ్భువః | ప్రదర్శితమిదం
రూప మితితత్కథయామ్యహమ్ || వృత్తాన్తమాదితఃకృత్వా శృణ్వన్తు
మునిన త్తమాః | పురాకదాచిజ్ఞాబాలిః కాశ్యపోగౌతమస్తథా || ౬ ||
అగస్త్యోవామదేవశ్చ శతానన్దోమునిస్తథా | యోగినస్సనకాద్యాశ్చ
వాసవాద్యాదివౌకసః || ౭ || హిరణ్యకశిపోర్వంశ సమ్భవైశ్చ దురా
త్తుభిః | దైత్యైశ్చపీడితాఃకైశ్చి ద్విష్టవే తన్నివేదితుమ్ || ౮ ||

నిర్జగు స్తేథసమ్భూయ విచేతుంవిష్ణుమవ్యయమ్ । క్షీరాబ్ధేరు త్తరంతీ
 రం గత్వాదేవంజనార్దనమ్ ॥ ౯ ॥ తుప్తుపుర్వివిధై స్సోన్మతై ౧౪ స్త్యాద్యా
 స్సురాశ్చతే । క్షీరోదశాయినృగవ సుర్వకారణకారణ ॥ ౧౦ ॥ సూక్ష్మ
 ప్రకృతిసంలీన జీవత త్వైర్వ్యుతప్రభో । సృష్టికాలేభవానేవ త్వత్తోన్య
 న్నహివిద్యతే ॥ ౧౧ ॥ సప్తాత్మమేవసర్వస్య జగముద్భావరాత్మనః । త్వ
 మేవదృశ్యసేవిష్టో జగద్రూపనమోస్తుతే ॥ ౧౨ ॥ అక్షీకృత్యభవానేవ జగ
 త్పాలనకర్తచ । శేషే శేతేశ్రియాసార్థం నిశ్చితంమధుసూదన ॥ ౧౩ ॥
 జాగరూకస్సదాత్వం జగత్పాలనకర్తణి । విచారయసినాస్తాం స్త్వం
 కిమర్థంమధుసూదన ॥ ౧౪ ॥ ప్రసీదభగవన్విష్టో ప్రసీదత్వంసు రేశ్వర । ప్ర
 సీదకరుణాసిన్ధో ప్రసీదవరదామల ॥ ౧౫ ॥ ఏతస్మిన్నస్తరేశ్చి చ్చక్షుచక్ర
 గదాధరః । సార్వదఃపరమేశస్య వ్యోమ్నిచాగత్యవై మునీన్ ॥ ౧౬ ॥ పురు
 షసస్సబ్రవీదేవం శ్రూయతామితితాన్మునీన్ । ఆస్తేభూమా గిరాక్వాపి
 మాయావీకమలాపతిః ॥ ౧౭ ॥ కిమర్థమూగతంసద్భి ర్యుష్మాభిస్సనకాది
 భిః । తత్రైవయూయంగచ్ఛద్వ మితిచోక్త్యాయకాపునః ॥ ౧౮ ॥ నివృ
 త్యతరసాతస్మా ద్దేశాద్వైసురస త్తమాః । సమ్భూయతేవిచార్యాఽథ
 కిమర్థంకమలాపతిః ॥ ౧౯ ॥ ముక్త్యాక్షీరాబ్ధిమధ్యనువసేద్భూమౌసనాతనః ।
 ఇతినశ్చిస్త్యమనసా వై కుణ్ఠంలొకము త్తమమ్ ॥ ౨౦ ॥ యయు స్తేము
 నయస్సర్వే యోగినస్త్రైదశా అపి । గచ్ఛన్తోమార్గమధ్యేతు దదృశుర్నా
 రదంమునిమ్ ॥ ౨౧ ॥ మహతీంవాదయ స్తశ్చ వీణాంస్ఫటికసన్నిభమ్ ।
 కర్పూరధూళీనదృశ పుణ్డ్రోద్భాసితవిగ్రహమ్ ॥ ౨౨ ॥ వై కుణ్ఠంలొకాదా
 యా న్తం దృష్ట్వాతంమునయోఽబ్రువన్ । క్వాసినాదరపుణ్యాత్తం స్త్రై
 లోక్యంవిదితంతవ ॥ ౨౩ ॥ సతవావిదితంకిశ్చ త్రిషులొకేషువిద్యతే ।
 క్వవావసతిలక్ష్మీశ శ్శంసవిద్యన్త హామునే ॥ ౨౪ ॥ శ్రీశైలస్యసమీపేతు
 దై త్యాఃకేచనమాయినః । బాధస్తేమనుజాం స్తీవ్రం తాపసాన్యోగినోము
 నీన్ ॥ ౨౫ ॥ రావణస్సగణోనిత్యం బాధతేబలగర్వితః । ఏతేషాంనిగ్రహే
 శక్తో విష్ణురేవమహాబలః ॥ ౨౬ ॥ తమేవశరణంయూమ స్సతుకుత్రవసే
 దితి । పృష్టఃప్రాహమునీన్ద్రోపి తాన్తుసీన్ప్రతిపూజ్యచ ॥ ౨౭ ॥ నారా
 యణమహాంద్రష్టుం దివ్యకల్యాణవిగ్రహమ్ । అగమంపరమంధామ పర

మానస్తకారణమ్ ॥ ౨౮ ॥ తదాకశ్చిత్తమభ్యేత్య తత్రమాముక్తవానిదమ్ ।
 భూమాక్వాపిగిరావిష్టు ర్లక్ష్మ్యైసహవిनోదతే ॥ ౨౯ ॥ ఇతిశ్రుత్వావ
 చస్సమ్యగ్గాగచ్ఛామీహతాపసాః । బ్రహ్మలోకంగమిష్యామ స్సర్వేవ
 యమతఃపరమ్ ॥ ౩౦ ॥ సవవేత్రితత్సర్వం సర్వలోకపితామహః । ఇ
 త్యుక్తానారదేనైవ సహలోకంస్వయమ్భువః ॥ ౩౧ ॥ యయుశ్శీఘ్రంసు
 రాస్సర్వే మునయోయోగినోపిచ । బ్రహ్మలోకంసమాగమ్య దదృశు
 స్తేఽమితోజసః ॥ ౩౨ ॥ చతుర్ముఖంచతుర్బాహుం జ్వలన్తమివపా
 వకమ్ । సమూభయవేదశాస్త్రాఘం మూర్తిమన్తమివస్థితమ్ ॥ ౩౩ ॥
 గాయత్ర్యాచైవసావిత్ర్యా సరస్వత్యాచసేవితమ్ । కిన్నరోరగగ
 ధర్వ సిద్ధసజ్జనిషేవితమ్ ॥ ౩౪ ॥ వేదైస్సవిగ్రహైశ్చైవ శాస్త్రైరపి
 చసేవితమ్ । నేవితచ్చదిశాపాలై రాసీనంపరమాసనే ॥ ౩౫ ॥ ఉప
 సృత్యతుతందేవాః ప్రణేముర్దునయోపిచ । ఆసనేషూపవిష్టాస్తే సురా
 శ్చమునయోపిచ ॥ ౩౬ ॥ పృష్టాశ్చస్వాగతప్రశ్నై రిదంవచసమబ్రువన్ ।
 స్వామింస్తవైవకృపయా నకుత్రాపిదురత్యయః ॥ ౩౭ ॥ మజ్జశంసర్వ
 ధాస్సాకం సర్వలోకపితామహ । కిన్తుబాధాచమహాతీ రావణస్యదురా
 త్మనః ॥ ౩౮ ॥ దైత్యాఃకేచనసమ్భూతా శ్శీఘ్రైలస్యసమీపతః । బా
 ధస్తేసర్వమనుజా నర్కన్తానుష్ఠానతత్పరాన్ ॥ ౩౯ ॥ తపోవ్యయభయా
 త్సర్వే సహస్తేమునయోఽమలాః । ఇతఃపరమశక్యంత తోసేధుంరావణచే
 ప్పితమ్ ॥ ౪౦ ॥ మాయావీభగవాన్విష్టు స్సర్వోపాయవిశారదః । ఏ
 తేహంహననేశక్త స్సర్వశక్తిధరశ్చసః ॥ ౪౧ ॥ సవశ్యామశ్చతంవిష్టుం
 కుత్రాపి భువనత్రయే । త్వమేవగతిరస్మాక మస్మాన్స్తాహి మహాభ
 యాత్ ॥ ౪౨ ॥ ఇతిరితోయోగివరైశ్చతాపనై ర్భుధోత్తమైశ్చక్రపురో
 గమైశ్చ । ధ్యాత్వాథదేవకమలాసనోపి ప్రోవాచదేవాన్తునిపుజ్జవాం
 శ్చ ॥ ౪౩ ॥ ... *
 ఇతి శ్రీవారాహపురాణే శ్రీవేంకటాచలమహాత్మ్యే రావ
 ణాదివీడితదేవర్షీణాం క్షీరార్ణవాది లోకగమనకథనం
 నామ త్రిచత్వారింశోధ్యాయః.

❧❧❧ బ్రహ్మదీనాం శ్రీవేంకటాచలగమనమ్. ❧❧❧

బ్రహ్మే || అతితీవ్రంతపస్తప్తం రావణేన పురానురాః । తేన లబ్ధ
మవధ్యత్వం ఘోరేణ తపసా తదా || ౧ || మానుషేభ్యో వధస్తేన నిశ్చితో
న విముహ్యతా । తస్యోపాయమహం వక్ష్యే విష్ణురేవ పరాగతిః || ౨ || స
చేదానీం గిరావాస్తే భూమా శ్రీవేంకటాభిధే । సప్రార్థనీయస్స రైవశ్చ
దైత్యే ఘానాం నిబర్హణే || ౩ || అహమప్యగమిష్యామి గమ్యతా మవిశ
మ్భతః । సశక్యమచిరాద్ద్రష్టుం విచేతవ్యమితస్తతః || ౪ || సానవస్సరి
తశ్చాపి నిర్ధరాశ్చ గుహం అపి । విచేతవ్యా సుదాస రైవర్యప్తాభిశ్చ విశే
షతః || ౫ || తస్యా త్యస్తప్రియతమో భూధరో వేంకటాభిధః । శుకపక్షీ
మృగాదీనాం దూషంధృత్వా పరాత్పరః || ౬ || క్షీడతేరమయా సార్థం
సూరిభిస్తత్రపర్వతే । గిరిప్రదక్షిణే ప్రీతిర్తహతీతస్య వర్తతే || ౭ || ప్రద
క్షిణ విధానేన విచేతవ్యస్స భూధరః । ఇత్వా కువంశప్రభవో రాజాదశర
థోమహాః || ౮ || వేంకటాద్గ్రంథమాగత్య పుత్రాగ్రీతపడత్రమమ్ ।
కరిష్యతి మహాభాగస్సాన్వమిపుష్కరిణీతటే || ౯ || దర్శయిష్యతి రూపం
స్వంతస్య రాజ్ఞశ్చియఃపతిః । ఇత్యుక్తాబ్రహ్మణా స్సర్వే మునయశ్చ దివో
కసః || ౧౦ || యోగినోపి మహాత్మానస్తస్మాల్లోకాద్వినిర్వయః । నిర్గత్య స
హసా శేషభూధరేన్ద్రగ్రంథమాశ్రితాః || ౧౧ || నానామృగగణాక్షీర్ణమనేక
ర్ముషసంజులమ్ । తాలహిస్తాలపున్నాగచమ్పకాశోకశోభితమ్ || ౧౨ ||
కున్దమన్దారపనసపూగకై తకసంయుతమ్ । తిమిలైశ్చిరిబిలైశ్చ నక్తమా
లైశ్చ పుష్పితైః || ౧౩ || చమ్పకైః పనసైరామైర్నారికేలైశ్చ శోభితమ్ ।
కోవిదారకరజ్జైశ్చ పాటలాశ్చ త్థపాదపైః || ౧౪ || ప్లక్షోదుమ్పరజమ్బూభిః
కపిత్థకలిభూరుహైః । చమ్పకైస్సిన్ధువారైశ్చ శోభితంరక్తచన్దనైః || ౧౫ ||
భూలోకదుర్లభైర్ద్రీవిపసమ్భవైః పాదపైరపి । ఖర్జూరైః కింశుకైశ్చైవ సు
న్దనైః పద్మకైస్తథా || ౧౬ || అజోలైర్దుచుకున్దైశ్చ శింశుపాభూరుహైస్త
థా । మధూకశాలల్లీభిశ్చ పుష్పితాభిస్సుశోభితమ్ || ౧౭ || సర్వకా
లఫలైర్వృక్షైస్సృప్తస్కంధుశోభితైః । మత్తకోకిలసన్నాదైష్టత్పదస్వ
నసమ్భ్రమైః || ౧౮ || శుకమజ్జుళసన్నాదైశ్చారికాలాపవిభ్రమైః । మ

యూరాణాంనినాదైశ్చ శోభితప్రస్థసానుకమ్ || ౧౯ || అన్యేషామపిది
 వ్యానాంపక్షిణాంమఙ్గుళస్వనైః | శోభితానన్దజనక గిరిశృంగమనోహర
 మ్ || ౨౦ || మత్తమాతజ్జశరభసింహవ్యాఘ్రనిషేవితమ్ | మహాక్రో
 డశత్రైశ్చైవమహిషైర్వనవాసిభిః || ౨౧ || పృతైర్భల్లూకముఖైశ్చైవ
 నరైశ్చాపిసంజులమ్ | కస్తూరీమృగసజ్జైశ్చ కృష్ణసారైశ్చశోభితమ్ ||
 చమరీమృగసజ్జైశ్చగవయైశ్చమహమ్మగైః | శోభితంపర్వతశ్చైష్టంవన
 మూర్ధ్వారసంజులమ్ || ౨౩ || గుహాశతసమాకీర్ణం సిద్ధగన్ధర్వసేవితమ్ |
 గన్ధర్వీణాఞ్చనారీణాంకిన్నరీణాంతధైవచ || ౨౪ || అపురస్సుచముఖ్యా
 నాంవీణానాదైర్మనోహరైః | స్లోదయన్తంహృదమౌఘజంపశ్యతాంహ
 ర్షవర్ధనమ్ || ౨౫ || గరుత్తతావేగవతాత్వానీతంపర్వతోత్తమమ్ | దదృ
 శుర్ననయోదేవాయోగినశ్శుద్ధచేతసః || ౨౬ || దృష్ట్వాశ్రీవేంకటంశైల
 మపనిమ్యశ్చమంబుధాః | శృక్ణాచ్ఛృంగంసమారుహ్యవనాద్వనమితస్త
 తః || ౨౭ || నదీషుపుణ్యతోయాసుప్రాదేషుసరసీషుచ | వాపికాసుప్ర
 వాహేషుతథాపుష్కరిణీషుచ || ౨౮ || స్నాత్వాస్నాత్వాశ్రీనివాసం
 పుష్పైరభ్యర్చ్యసాదరమ్ | ఫలాన్యమృతకల్పాని నివేద్యసుసమాహి
 తాః || ౨౯ || సతతదేవంకఞ్చిచ్చనాలయంచగోపురమ్ | దదృశుర్యో
 గినస్తత్రయోగనిష్ఠాన్తునీసః || ౩౦ || తత్రస్థితాన్తునీస్తృప్త్యాచేరుస్తత్రమ
 హళాజసః | లోకోత్తరాతిలావణ్యంనానావర్ణంమనోహరమ్ || ౩౧ || మృ
 గంవాపక్షిణందృష్ట్వాగన్ధర్వంవాదివౌకసః | అనావేవహరిశ్చేతివిస్తయో
 త్కుల్లమానసాః || ౩౨ || అనుజగ్గుర్గిరాతస్త్రిదిదృతౌనక్తచేతసః | తస్మిన్
 పుత్రార్థినోదశరథస్యశ్రీవేంకటాచలగామనమ్.
 లేతుధర్మాత్తారాజాదశరథఃప్రభుః || ౩౩ || శశాసమేదిసింకృతాన్నిమ
 యోధ్యాయాంమహాయశాః | వర్ణాశ్రమాచారయతాః ప్రజాధర్మేణ
 పాలయత్ || ౩౪ || చిరకాలంమహీంరాజాబుభుజేభూరివిక్రమః | న
 చాద్రాక్షీతుంమారస్యశుచిస్తేరముఖామ్బుజమ్ || ౩౫ || వసిష్ఠమబ్రవీ
 ద్దుఃఖాద్భ్రహ్మార్షిమమితౌజసమ్ | పురోహితోఽస్యవంశస్యవిశేషేణభ
 వాన్తునే || ౩౬ || చిరంబాలప్యమానస్యనానీద్వంశకరస్సుతః | వాపి

నోమమతుబ్రహ్మన్మయాపాపంకృతంబహు ॥ ౩౭ ॥ పాపస్యనిష్కృతిః
 కస్తాత్కథంపుత్రోభవిష్యతి । ఇతిప్రోక్తోవసిష్ఠస్తుక్షణంధ్యాత్వాప్రస
 న్నధీః ॥ ౩౮ ॥ ప్రాహచైనంనృపంధీరంవసిష్ఠోభగవాన్మహిః । పుణ్యశ్లోక
 స్యభవతఃకథంపాపంభవిష్యతి ॥ ౩౯ ॥ తథాపితవరాజేంద్రపుత్రప్రాప్తి
 విరోధకృత్ । దుష్కృతంకింశ్చిదస్తీతిధ్యానేనప్రతిభాతిమే ॥ ౪౦ ॥ తస్య
 పాపస్యశాస్త్ర్యర్థంపుత్రాణాంప్రాప్తయేతథా । నేవ్యశ్శ్రీవేంకటాధీశః
 క్షీరాద్ధితనయాపతిః ॥ ౪౧ ॥ ఇత్యుక్తఃప్రాహరాజాపి బ్రహ్మనుకృతశ్రి
 యఃపతిః । ఇదానీంవర్తతేవిష్ణుకథందృశ్యోమయాప్రభుః ॥ ౪౨ ॥ ఇతి
 పృష్టఃపునఃప్రాహ వసిష్ఠోపిమహామునిః । శృణురాజన్మహాభాగ భాగీర
 థ్యాశ్చదక్షిణే ॥ ౪౩ ॥ వర్తతేవేంకటశ్చైలోయాజనానాంతద్యయే ।
 నువర్ణముఖరీతిరాదుత్తరేక్రోశమాత్రకే ॥ ౪౪ ॥ అనేకపుణ్యతోయైశ్చ
 పుణ్యైశ్చైవమహాహృదైః । అనేకకిన్నరీభిశ్చశోభితఃపర్వతోత్తమః ॥
 దివ్యోయంపర్వతేంద్రస్తు నపునఃప్రాకృతోగిరిః । స్వయాపంతస్వశైల
 స్యనతుజానన్తిమానుషాః ॥ ౪౫ ॥ నారాయణస్యదేవస్యవై కుణ్ఠపురవా
 సినః । సూర్యవై కుణ్ఠాకేభ్యః ప్రియోఽయంవేంకటాచలః ॥ ౪౬ ॥ త
 స్త్విన్దిరమతేనిత్యం శ్రీనివాసశ్శ్రియాసహ । దర్శనార్థంహరేస్తత్రయ
 జస్తేమునయోఽమలాః ॥ ౪౭ ॥ యోగినస్త్రీదశాశ్చాపితపఃకుర్వన్తిసన్త
 తమ్ । స్వయంభూర్భగవాన్స్త్రిహంతస్త్విన్దిరివరోత్తమే ॥ ౪౮ ॥ లోకా
 నుగ్రహసిద్ధ్యర్థం కరిష్యతితపోమహత్ । దర్శయిష్యతితస్త్వైచస్వస్యరూ
 పంమహద్ధరిః ॥ ౪౯ ॥ దాస్యత్యభీష్టంసర్వేభ్యోదర్శనాదేవమాధవః ।
 కూలజుషమహశాదార్యగుణసిద్ధిశ్శ్రియాపతిః ॥ ౫౦ ॥ తవాప్యభీష్టంగో
 విందోదాస్యత్యేవనసంశయః । ఏవముక్తోవసిష్ఠేన చక్రవర్తిగుణాకరః ॥
 రాజాదశరథోహృష్టః ప్రసన్నముఖపజుః । ప్రయయాచవసిష్ఠేనవే
 ంకటాఖ్యంగిరింప్రతి ॥ ౫౧ ॥ గజ్ఞాంగోదావరీరమ్యాంకృష్ణావేణీమనస్త
 రమ్ । మలాపహారిణీంభద్రాంతుక్లాంపమ్పాంమనోహరామ్ ॥ ౫౨ ॥
 భవనాశీఞ్చసమ్ప్రిప్యన్నాత్వాన్నాత్వామహారథః । వేంకటాద్రిం
 దదర్శాథతుజ్గశృజ్గసమన్వితమ్ ॥ ౫౩ ॥ ఉద్యానంనందనంచైత్రరథంసమ్భూ

యతిష్ఠతి । ఇత్సుప్తేత్త్వమనోహారి వృక్షగుల్మలతాయుతమ్ ౫౬ ॥
 యువానశ్చమహామేరు మివచక్షుష్పదంగిరిమ్ । ఆరుహ్యానయనానందం
 హృదయాహ్లాదకారకమ్ ॥ ౫౭ ॥ నిర్ఘరేషుతిలాకేషు సరస్సుసరసీషుచ
 నదీషు దేవఖాతేషు తథాపుష్కరిణీషుచ ॥ ౫౮ ॥ స్నాత్వానిర్మలసర్వా
 ఙ్గః టౌళితాఘామహాబలః । లభ్యాచి త్రస్యసంశుద్ధిం వీతామృత ఇవప్ర
 భుః ॥ ౫౯ ॥ ముముదేచమహారాజో భోక్తుకామస్సుతోత్సవమ్ ॥ ౬౦ ॥ *
 ఇతి శ్రీవారాహపురాణే శ్రీవేంకటాచలమహాత్మ్యే బ్రహ్మాదీనాం శ్రీ
 వేంకటాచలాగమనాది కథనంనామ చతుశ్చత్వారింశోధ్యాయః.

→→→ దశరథస్య శ్రీవేంకటాచలవాసిమహర్షి చరిత్రదర్శనం. ←←←

శ్రీసూతః ॥ తతోరాజాదశరథో వసిష్ఠేనసహవ్రభుః । పశ్యన్
 శ్యన్వనరమ్యం సానూనిశిఖరాణిచ ॥ ౧ ॥ ప్రాపతత్ర గిరౌపుణ్యాం
 స్వామిపుష్కరిణీం శుభామ్ । పుల్లకల్పార కుముద పుణ్డరీక మహోత్ప
 లామ్ ॥ ౨ ॥ నీలోత్పల గణోపేతాం రక్తోత్పల సుశోభితామ్ । నల్ల
 లైర్వకుళై శ్చాన్వై స్సేవితాం కాననోద్భవైః ॥ ౩ ॥ హంస కార
 జ్జవాకీర్ణాం బకభేకవిఘ్నార్ణితామ్ । సారసారవ సమ్పూర్ణాం భ్రమరా
 రవ నాదితామ్ ॥ ౪ ॥ మత్స్యకచ్ఛపసమ్పాదాం శింశుమార నిషేవి
 తామ్ । నక్షత్రీకరటకై శ్చాన్వై ర్జలజైర్వనజైరపి ॥ ౫ ॥ సేవి
 తాంఘీరజైర్వృక్షై ర్నారకేశరసాలకైః । పూగచమ్పకపున్నాగ కైత
 కై స్వర్ణకై తకైః ॥ ౬ ॥ అశోకకదళీభిశ్చ మాతులుగైశ్చ శోభితామ్ ।
 లికుచైర్బీజపూరైశ్చ నిరస్తరతటద్రుమైః ॥ ౭ ॥ శోభితాంసరసీందృష్ట్వా
 యుమోదసమహాద్యుతిః । మునీంద్రదర్శితత్రైవ తపతోయోగినోఽమ
 లాః ॥ ౮ ॥ వీరాసనే సమాసీనా స్పృధపద్మాసనేస్థితాః । భద్రాసన
 గతాన్కాంశ్చి త్సింహాసన గతాన్పరాః ॥ ౯ ॥ సిద్ధాసన గతాన్కాం
 శ్చి త్స్వస్తికాసన మాశ్రితాః । పర్ణాశనా న్వాయుభయో న్లోముఖా
 సనసంస్థితాః ॥ ౧౦ ॥ అఙ్గుస్తాగ్రస్థితాన్కాంశ్చి దేకపాదేన విష్ఠి
 తాః । సూర్యోన్ముఖాన్మునీనన్యా న్కాంశ్చిత్పశ్చాన్నిమధ్యగాః ॥ ౧౧ ॥

భూశయ్యో స్థలశయ్యోంశ్చ ఫలమూల జలాశనాః । కేవలంకుమ్భకేన
 త్తా న్కేవలం రేచకేరతాః ॥ ౧౨ ॥ కేవలం పూరకేనత్తా న్కేవలం
 ప్రాణరోధకాః । నాడీశుద్ధామహావ్యగ్రా ఇబ్బద్ధనాడీగణానసి ॥ ౧౩ ॥
 సుషుమ్నాసజ్జతప్రాణాన్వట్కర్తృనిరతానసి । దశధాఽనుష్ఠితేయోగ కర
 ణేసుసమాహితాః ॥ ౧౪ ॥ వ్యాఘ్రజినధరానన్య న్కృష్ణజినవరామ్బ
 రాః । వల్కలా వసనానన్య నామామాయ వసనానసి ॥ ౧౫ ॥ జలత
 ర్పణసంసక్తా స్తోమకర్తృసునిష్ఠితాః । బిల్వహోమ రతానన్య ఇచ్ఛీ
 హోమ రతానసి ॥ ౧౬ ॥ తథాఽమలక హోమేషు నిష్ఠితా స్మిర్
 లాన్మునీః । తిలాక్షతైర్యవైఃపుష్పై స్తిలప్రీహి భిరేవచ ॥ ౧౭ ॥
 పద్మేనీవరకల్పారైఃపుష్కరైశ్చపాయసైః । పుత్రైఃపుష్పైర్కథుయ్యతైః
 ఫలైశ్చకదళిగతైః ॥ ౧౮ ॥ ముద్గాన్నైశ్చతిలాన్నైశ్చగుడాన్నైర్కాష
 సంయుతైః । అపూపైర్కణ్డకైశ్చాపితిలపిష్టైస్తదైవచ ॥ ౧౯ ॥ హో
 మఇచ్ఛకుర్వతఃకాంశ్చిత్తత్రతత్రనునిష్ఠితాః । హృదమ్బుజగతంశ్రీశంవిష్ణు
 మర్చయతోఽపరాః ॥ ౨౦ ॥ దదర్శపురుషవ్యాఘ్రఃపున స్తత్రైవకే
 చన । అర్చయన్తిజగన్నాథంసూర్యమణ్డలవర్తినమ్ ॥ ౨౧ ॥ శ్రీనివా
 సంతథాకేచి జ్జలమధ్యగతంహరిమ్ । కేచిద్బిమ్బంహరే సానిమ్యమర్చ
 యన్తిచసర్వదా ॥ ౨౨ ॥ త్రివిక్రమంతథాచాన్యేనృసింహంభీషణం
 హరిమ్ । అర్చయన్తి తిలైఃపుష్పై రక్షతైశ్చ ఫలైరసి ॥ ౨౩ ॥
 కేచిద్ధూర్వాభిరన్యేచపల్లవైశ్చతథాఽపరే । అన్యేచమ్మక పుష్పైశ్చప
 దైరన్యేచతాపసాః ॥ ౨౪ ॥ అర్చయన్తితథాకేచిత్పుష్కరైశ్చస్తథాపరే
 అశోకతరుపుష్పైశ్చనన్ద్యావరైశ్చకేచన ॥ ౨౫ ॥ అర్చయన్తిజగన్నా
 థంతథాబిల్వదళైరసి । తులస్యాస్సుదళై శ్చాపికృష్ణశ్వేతైశ్చయోగినః॥
 అర్చయన్తితథాకేచిన్తల్లి కాకుసుమైరసి । కేచిచ్ఛజాతికుసుమైర్కాలతీ
 పుష్పసంకృతైః ॥ ౨౬ ॥ కరవీరైస్తథాకేచిత్పారిజాతోద్భవైరసి । కే
 చిద్దమనకైశ్చైవతథామరువకైఃపరే ॥ ౨౭ ॥ ఏవమర్చయతోనిత్యంద
 దర్శయన్తిపుష్కవాః । నృసింహానుష్టుభంకేచిజ్జప స్తశ్చతపోధనాః ॥ ౨౮ ॥

తారకబ్రహ్మసంజ్ఞంచమనుప్రణవపూర్వకమ్ । కేచిద్దోపాలబీజంచభుక్తిముక్తిఫలప్రదమ్ ॥ ౩౦ ॥ కేచిద్ద్వారాహమస్త్రాంచజపన్తిమునయోఽమలాః । ద్వాదశాక్షరమన్యేచవానుదేవంమహామనుమ్ ॥ ౩౧ ॥ అష్టాక్షరేంతథాకేచిన్నారాయణమనుష్పురమ్ । జపన్తిముక్తిబీజఞ్చభుక్తేరపిచసాధనమ్ ॥ ౩౨ ॥ న్యూనద్వాదశకంకృత్వా వేదసారంమహామనుమ్ । నీలమేఘనిభంశ్యామంఘీతవాససమచ్యుతమ్ ॥ ౩౩ ॥ చతుర్భుజముదారాజం శ్రీభూమిసహితమ్పురమ్ । ధ్యాత్వానారాయణంమస్త్రాంచజపన్తిజ్ఞానినోఽమలాః ॥ ౩౪ ॥ కుశగ్రన్ధికృతాంమాలాంపవ్తబీజభవాంతథా । తులసీకాష్ఠసమ్భూతాంప్రవాళమణిసమ్భవామ్ ॥ ౩౫ ॥ స్ఫటికీంస్వర్ణవికృతింపుత్రజీవభవాంతథా । కృత్వాఽక్షమాలాంవివిధాంమస్త్రాన్సిద్ధర్థమేవచ ॥ ౩౬ ॥ ధ్యాత్వాదదర్శజపతోమునీన్పురమభాస్వరాః । తేహంమధ్యేమహాత్మానంబ్రహ్మాణంకమలాసనమ్ ॥ ౩౭ ॥ చతుర్స్థుంచతుర్బాహుంజపన్తంజ్వలనోపమమ్ । స్ఫటికీమక్షమాలాంచధారయన్తంమహాజపమ్ ॥ ౩౮ ॥ ధ్యాయన్తంమనసాశ్రీశంనాసాగ్రన్యస్తలోచనమ్ । వాఘ్రత్వచినమాసీనంనిశ్చలంధ్యానయోగతః ॥ ౩౯ ॥ నివాతస్థంమహాదీపంనిష్కమ్పమివచస్థితమ్ । దధర్మరాజాసంపృష్టోవసిష్ఠేనమహాత్మనా ॥ ౪౦ ॥ తత్రయోగిమునీన్సర్వాన్దేవాన్సత్వాయథావిధి । అతిష్ఠచ్ఛమహారాజోవిస్తయోత్ఫుల్లలోచనః ॥ ౪౧ ॥ * * * ఇతిశ్రీవారాహపురాణే శ్రీవేంకటాచలమహాత్మ్యేశ్రీవేంకటాచలవా

సిమహర్షిదివ్యచరితాను వర్ణనంనామపఞ్చచత్వారింశోధ్యాయః.

శ్రీభగవదావిర్భావఘట్టః.

శ్రీసూతః ॥ వసిష్ఠోపిమహాతేజారాజానమిదమబ్రవీత్ । శూరాయతాంరాజశార్దూలబ్రహ్మలోకపితామహః ॥ ౧ ॥ అయమత్రతపస్తప్రంకరోతిమునిభిస్సహ । అచిరాచ్ఛ్రీవతిర్విష్ణురావిర్భూతోభవిష్యతి ॥ త్వమప్యత్రశుచిర్భూత్వాన్నాత్వాపుష్కరిణీజలే । జపంకుర్వన్తహీపాలనివసత్వమిహైవభో ॥ ౩ ॥ ఇత్యుక్తః ప్రాహరాజాపిమస్త్రాంకభిప్రయచ్ఛభో । ఇతిపృష్టోవసిష్ఠశ్చప్రాదాన్తన్త్రమనుత్తమమ్ ॥ ౪ ॥

యోసావష్టాక్షరోమన్త్రోవేద్యః శ్రేణపరాయణః । లభ్యాతం మస్త్రీమ
తులం పార్థివోయస్త్రీసంయుతమ్ ॥ ౫ ॥ స్వామిపుష్కరిణీతోయే
న్నాత్వావిధిపదాదరాత్ । క్వచిత్తత్రసమేదేశే లిఖిత్వా యస్త్రీము
త్తమమ్ ॥ ౬ ॥ తత్రవిష్ణుం సమభ్యర్చ్య శ్రీనివాసం జగత్పతిమ్ । తదగ్ర
తోజపంకుర్వన్న తిష్ఠ త్వరమాసనే ॥ ౭ ॥ వసిష్ఠోపి జపన్తస్త్రీమాసనే
కుశవిస్త్రే త్రాతాస్త్రే మహాన్మబ్జః కశ్చిత్సముదపద్యత ॥ ౮ ॥ కిమిత్త్యే
వాకులం సరైర్వీక్షితం మునిసత్తమైః । దుర్నిరీక్షం మహాత్మేజోదృష్టం
చ సురసత్తమైః ॥ ౯ ॥ సమస్తవిద్యుతాం కూటమావిర్భూతమివాభవ
త్ । జ్యోతిర్గణానాం సజ్ఘాత ఇవ తేజస్సముద్యతమ్ ॥ ౧౦ ॥ అనేకకోటి
సూర్యాశ్చ పూర్ణ చంద్రాశ్చ కోటయః । ఏకీభూయ సముద్భూతా ఇవ తే
జస్సముత్థితమ్ ॥ ౧౧ ॥ ఇదఙ్గిమితి తద్ద్రష్టు మశక్తాస్సుహనైవతు ।
న్యమీలయస్తనేత్రాణి సముత్తస్థశ్చ తేనురాః ॥ ౧౨ ॥ సమ్భాస్త్రమన
సస్సర్వే సమూహీభూయసాదరమ్ । అతిష్ఠన్వివిధాస్త్రాస్త్రపన్తోయో
గినోఽమలాః ॥ ౧౩ ॥ తత్తేజసా జగత్సర్వం ప్రదీప్తమివ చస్థితమ్ । తే
జోమధ్యే సముద్భూతం విమానం సూర్యభాస్వరమ్ ॥ ౧౪ ॥ అనేకగో
పురైర్యుక్తమనేకావరణైర్భృతమ్ । తప్తహాటకనిర్వృత్తకవాటగణశో
భితమ్ ॥ ౧౫ ॥ నీలైర్మరకతైశ్చైవ కృతతోరణసంఘ్నయమ్ । సము
చ్ఛ్రితపతాకాభిశ్శోభితం వివిధైర్ధర్మజైః ॥ ౧౬ ॥ శాతకుమ్భమయైఃకు
మ్భైశ్శోభితాగైశ్చ గోపురైః । అలఙ్కృతం వితానైశ్చ విచిత్రైర్వర్ణ
భేదతః ॥ ౧౭ ॥ లమ్బమానైస్తత్రముక్తాదామభిర్దివిసమ్భవైః । మల్లి
కామాలతీజాతిపుష్పాణాశ్చ సరైస్తథా ॥ ౧౮ ॥ స్వర్ణచిత్రితవస్త్రై
శ్చ లమ్బమానైరలఙ్కృతమ్ । అనేకమణిరత్నాఢ్యం క్రీడామణ్డపసం
యుతమ్ ॥ ౧౯ ॥ ఆస్థానమణ్డపాస్తస్థ మణిస్తమ్భసుశోభితమ్ । చ
తుర్దిక్షు చతుర్ద్వారం ద్వారపాలైశ్చ సేవితమ్ ॥ ౨౦ ॥ సహస్రర
త్నసుస్తమ్భ మణిమణ్డపశోభితమ్ । రథాశ్వగజముఖైశ్చ దివ్యయా
నైరలఙ్కృతమ్ ॥ ౨౧ ॥ శారికాశుకహంసానాం మయూరాణాం
స్వనైర్భృతమ్ । కపోతమధురాలాపైర్విచిత్రమృగపక్షిభిః ॥ ౨౨ ॥ శోభి

తంచసుగన్దైస్తుధూపై శ్చాపి విరాజితమ్ । భేరీమృదఙ్గపణవమురజస్వన
 సమ్భృతమ్ ॥ ౨౩ ॥ ఢక్కానిస్సౌణసన్నాదసమ్పూరితదిగస్తరమ్ ।
 వీణాకిన్నరభేదానాం మఙ్గళశస్వనసంయుతమ్ ॥ ౨౪ ॥ రూపయావన
 సమ్పన్న దివ్యస్త్రీలాస్యలాలితమ్ । శ్రవణానందజననంహృదయాహ్లా
 దకారకమ్ ॥ ౨౫ ॥ నయనానందజనకం సర్వమఙ్గళశోభితమ్ ।
 చామరగ్రాహిణీభిశ్చ సురూపాభిస్తుచారుభిః ॥ ౨౬ ॥ గృహీత
 వ్యజనాభిశ్చరూపయావనచారుభిః । నీరాజనకరాగ్రాభి శ్చాస్త్రిమాభి
 శ్చనిషేవితమ్ ॥ ౨౭ ॥ ఛత్రధ్వజధరాభిశ్చ స్త్రీభిస్సేవితమాదరాత్ ।
 వీవమత్యద్భుతందివ్యంవిమానందదృశుర్భుధాః ॥ ౨౮ ॥ బ్రహ్మాదయ
 స్తథాదేవాస్తునకాద్యాశ్చయోగినః । మునయోఽగస్త్యముఖ్యాశ్చద్భ
 వ్యోతత్పరమాద్భుతమ్ ॥ ౨౯ ॥ ఇతికర్తవ్యతామూఢాస్సమ్పూర్ణాహ్లాద
 మానసాః । తస్మస్తథైవపశ్యన్తోవిస్తయోత్ఫుల్లలోచనాః ॥ ౩౦ ॥ ఆకా
 శచారిణోదేవావిహగాఃపక్షిణస్తథా । మృగాశ్చపశవస్సర్వేవిమానం
 దివ్యముత్తమమ్ ॥ ౩౧ ॥ దృష్ట్వావిస్తయసమ్పూల్లలోచనాఃపూర్ణమాన
 సాః । చేలుస్తస్మాత్పదంనైవతస్మస్తతే వ్రవసాదరమ్ ॥ ౩౨ ॥ అత్య
 ద్భుతంవిమానంతద్దృష్ట్వోలోకపితామహాః । పరమానందభరితముఖిలో
 చనపఙ్కజః ॥ ౩౩ ॥ అగస్త్యశ్చపసిష్ఠశ్చవామదేవశ్చకాశ్యపం । జా
 బాలిమథకణ్వశ్చదేవలందేవదర్శనమ్ ॥ ౩౪ ॥ స్వపుత్రంనారదశ్చౌవప
 రాశరమృషీంతథా । వ్యాసంశుకంతథాగార్గ్యంభార్గవంచ్యవనంతథా॥
 అన్యనసిమునీన్పుణ్యానిద్ద్రాద్వాంశ్చసురాంస్తథా । సనకాదీంశ్చయో
 గిద్ద్రాన్సమాహూయేదమబ్రవీత్ ॥ ౩౫ ॥ ఇదంతందివ్యంపరమాద్భు
 తంశుభంవిమానమిద్ద్రాద్రినిషేవ్యమాణమ్ । విభాతివిష్ణోరివమన్దిరంపరం
 పశ్యామసర్వేవయమద్భుతంగృహమ్ ॥ ౩౬ ॥ ఇతీరయిత్వాప్రవివేశత
 ఙ్గ్రహం పితామహస్సర్వజగత్పతిస్తదా । తద్దేవసర్వేవిబుధాస్తపోధ
 నాస్తథైవగేహంవివిశుశ్చయోగినః ॥ ౩౭ ॥ * * *

ఇతిశ్రీవారాహపురాణేశ్రీవేంకటాచలమహాత్మ్యేశ్రీభగవదా

విరాభవాదికథనంనామ షట్పత్వారింశోధ్యాయః.

వివీక్షణైః । దదృశుర్బ్రహ్మరుద్రాద్యాస్త్రిదశామునిసత్తమాః ॥౧౯॥
యోగినశ్చతథారాజా కోసలేంద్రోమహాద్యుతిః । నానారత్నసమాకీ
ర్ణజ్వలన్తకుటశోభితమ్ ॥౨౦॥ మద్దస్తి తమనోహరిశ్రీమద్వదనపఙ్కజమ్ ।
దయారసతరక్తాఘ పుల్లపఙ్కజలోచనమ్ ॥ ౨౧ ॥ సునాసికాపుటస్తే
రపూర్ణేంద్రముఖమణ్డలమ్ । కర్ణద్వయలనధేమమకరాభరణోజ్జ్వలమ్ ॥
కణ్ఠలమ్బిలనధేమగ్రైవేయకవిభూషితమ్ । తప్తకారస్వరోద్భూతబ్ర
హ్మసూత్రవిరాజితమ్ ॥ ౨౩ ॥ కేయూరాశ్లదనదృష్టాంపృతౌఽయత
చతుర్భుజమ్ । జ్వాలాయుతసహస్రారసుదర్శనధరంవరమ్ ॥౨౪॥ శర
చ్ఛస్త్రగ్రహతీకాశపాశ్చజన్యధరంశుభమ్ । అశ్రాస్తవరదానోద్బద్ధక్ష
పాణినరోరుహమ్ ॥ ౨౫॥ కటితటసువిన్యస్తమామపాణిజలేరుహమ్ ।
లావణ్యసింధులహరీ మహావర్తసునాభికమ్ ॥ ౨౬ ॥ సర్వలోకసమా
ధారజరాలబంధుతంహరిమ్ । కటినూత్రవ్యతిన్యూత కిజ్జిణీకవిరాజిత
మ్ ॥ ౨౭ ॥ తటితటసుసమ్బద్ధఛురికాయుధభూషితమ్ । మారద్విపమ
హాలాన సమోరుద్వయశోభితమ్ ॥ ౨౮ ॥ మదనేషుధిసంశోభిజ్ఞా
ద్వయవిరాజితమ్ । పీతామృరధరంకాఞ్ఞాపీతామృరజగత్త్రియమ్ ॥
గుల్ఫదేశలసద్బద్ధ కిజ్జిణీకటకాదికమ్ । హంసశిఖితమజ్జీరసూపురాధ్య
పదామ్బుజమ్ ॥౩౦॥ బాలచన్ద్రకలాశోభినఖపక్షివిరాజితమ్ । సహస్ర
పత్రపీఠస్థంసర్వాభరణభూషితమ్ ॥౩౧॥ పారిజాతతరోర్హితే భాసమా
నంశ్రియఃపతిమ్ । కోటికన్దర్పలావణ్యసమ్కృషితజగత్త్రియమ్ ॥౩౨॥
యశావనోద్దామలావణ్యం పశ్చావింశతిహాయనమ్ । కుమారంరాజసిం
హస్యక్రీడమానమివాచ్యుతమ్ ॥ ౩౩ ॥ మూర్తీభూతదయాసింధుంమూ
ర్తీభూతక్షమాగుణమ్ । మూర్తీభూతమహాదార్యంమూర్తిమద్రూపస
మ్మదమ్ ॥ ౩౪ ॥ నారాయణమనాద్యస్తమవ్యయంపురుషోత్తమమ్ । ద
దృశుర్దేవగన్ధర్వాఃప్రత్యక్షంసురసత్తమాః ॥౩౫॥ ద్రష్టుంప్రత్యక్షతోయ
స్యరూపం తేపుస్తపోధనాః । తమజంచేవచేవేశం శృంజారసవారిధిమ్ ॥
చక్షుషాంఘలమత్యర్థందదృశుఃప్రీతమానసాః । నయనానస్తజననందృష్ట్యా
తంసూర్యతేజసమ్ ॥ ౩౬ ॥ సర్వేషాంనేత్రపద్మాని వికాసంప్రాపురన్జ
సా । హర్షావేశసమావిష్టాదర్శనాత్తస్యయోగినః ॥ ౩౮ ॥ మునయశ్చ

తథాన్యేచనన్తతుశ్చాపసరోగణాః । నిపత స్తంపత స్త్యన్యేభ్రమ స్తంభ్రా
మయ న్నిచ ॥౩౯॥ ఉత్పత స్తంపత స్త్యన్యేహర్ష పర్యాకులేక్షణాః । ఆన
ద్దాశ్రుప్రముఖ్చన్తోమదోన్త త్తాఇవాభవత్ ॥ ౪౦ ॥ అనుభూయతమాన
న్దంచరాత్స్వస్థాగతజ్వరాః । తస్థుశ్చ దేవ దేవేశం వీక్షమాణాఃపునఃపునః॥

ఇతిశ్రీవారాహపురాణేశ్రీవేంకటాచలమాహాత్మ్యేబ్రహ్మదీనాం
భగవన్తద్విరప్రవేశప్రణమనాదికథనంనామసప్తచత్వారింశోధ్యాయః.

అగస్త్యాదికృతభగవత్తునితిః.

సూతః ॥ అథ తేమునయస్సుర్వే హర్షావిష్టాశ్చయోగినః । స్తు
త్యాగమ్యంస్తుతిప్రీతంప్రీత్యర్థంతుష్టుచుస్తదా ॥౧॥ అగస్త్యాదయః॥ నమ
స్తేయజ్ఞరూపాయయజ్ఞభోక్తే గ్రీనమోనమః॥యజ్ఞకర్తే గ్రీనమోయజ్ఞప్రి
యాయచనమోనమః ॥౨॥ యజ్ఞగోష్ఠే గ్రీనమోయజ్ఞఫలదాయనమో
నమః॥ విశ్వామిత్రమహాయజ్ఞ పాలకాయనమోనమః ॥౩॥ యజ్ఞంశా
ర్థంచదానంచకర్తాణ్యన్యనియానిచ । తేషామపిత్వమేవైకస్సమస్తజన
కర్తృణామ్ ॥ ౪ ॥ పాలనేఫలదానేచప్రభురిత్యుచ్యసేబుధైః । నకేవలం
త్వదుద్దేశకృతానాంకర్తృణాంప్రభుః ॥ ౫ ॥ అన్యోద్దేశకృతానాంచయ
జ్ఞానాంత్యంప్రభుస్తదా । ఆదావస్తేతథామధ్యేత్వద్దానంతునచేన్న తత్ ॥
న్యూనంచాపికృతంకర్తృత్వద్ధ్యానాద్యాతిపూర్ణతామ్ । కర్తృణైవహిసు
ప్రీత స్త్వంతుధర్మందదాసిచ ॥ ౬ ॥ అర్థకామాతథామోక్షందదాసిచత
పఃప్రియః । వేదేషుబహవోభాగాః కర్తృణ్యేవవదన్తిహి ॥ ౭ ॥ తాన్యే
వహితవప్రీతికారీణీతిపురావిదః । యథావత్తానికర్తుంచనశక్యానిమనీషి
భిః ॥ ౮ ॥ అస్మాభిఃక్రియతేయష్టదాజ్ఞాబుద్ధ్యాహికర్తృతత్ । కర్తృభి
ద్రంతపశ్చిద్రంత్యక్తంచోపేక్షితంచయత్ ॥ ౧౦ ॥ తత్సర్వంక్షమ్యతాం
దేవశ్రీనివాసక్షమానిధే । ఇతితస్మిన్స్తుతేవిష్ణోమునిభిశ్చతపోధనైః ॥౧౧॥

ఇంద్రాదికృతభగవత్తునితిః.

ఇంద్రాద్వాదేవతాసుర్వా స్తుష్టుపుర్ణగదీశ్వరమ్ ॥ ఇంద్రాద్వాః ॥ ఓంన
మోవేంకటేశాయశేషాద్రినిలయాయచ ॥ ౧౨ ॥ సింహాచలనివాసా

యశ్రీమన్నారాయణాయచ । కేశవాయనమోనిత్యంవాసుదేవాయ
 తేనమః ॥ ౧౩ ॥ హృషీకేశాయమహాతేవామనాయనమోనమః । సర్వే
 హంప్రాణినాం స్వామిన్నివాసార్థంయథాయథమ్ ॥ ౧౪ ॥ ఉద్భృత్యభూ
 మింఘాతాశాత్థనిపయిత్వాభృథంపునః । అనుగృహ్ణాన్జనాస్సర్వాన్ప్ర
 త్యక్షందృశ్యసేగిరా ॥ ౧౫ ॥ సురాణాముదధింయత్నాన్నిర్మల్యోత్పాద్య
 చామృతమ్ । అరక్షస్త్వంసురాస్సర్వాస్తత్వా పీయూషమాదరాత్ ॥
 త్వదీహసర్వధాస్వామి స్సరాఽర్చేవను రేశ్వర । త్వత్స్వరూపం యథావ
 ధి జ్ఞాతుంశక్నోతికఃపుమాః ॥ ౧౬ ॥ క్వచిత్సహస్రమూర్ధాత్వంసహ
 సాశ్రీక్షస్సహస్రపాత్ । కదాచిద్ద్విభుజస్త్యన్తుకదాచిత్త్వం చతుర్భు
 జః ॥ ౧౭ ॥ కదాచిచ్ఛతవస్వామిన్నకిఞ్చిచ్ఛరణాదికమ్ । ఆకాశమివతే
 రూపంకదాచిద్జ్ఞానగోచరమ్ ॥ ౧౮ ॥ కదాచిన్నిర్వికల్పేనవేద్యంయత్నే
 నకస్యచిత్ । ఆహుస్త్యాంసగుణంకేచిన్నిర్గుణంజ్ఞానమాత్రకమ్ ॥ ౧౯ ॥
 కిఞ్చిదిత్యేవకేచిత్తునదిత్యేవతుకేచన । దివ్యావయవసాంద్ర్యంనిత్యవిగ్ర
 హయోగినమ్ ॥ ౨౦ ॥ వదన్తికేచిదసాక్షమపితన్తతముత్తమమ్ । హృ
 ద్యంప్రమాణభూయిష్ఠం తన్నతాస్తజగద్గురుమ్ ॥ ౨౧ ॥ ఏవంహి
 స్తూయమానేతు గోవిందేత్రిదశైరపి । తుష్టువుస్సనకాద్యాశ్చయోగినో

సనకాదికృతభగవత్పుతిః.

విజితేంద్రియాః ॥ ౨౩ ॥ సనకాద్యాః ॥ వైకుంఠధామన్విష్టోత్వంజగ
 తామాదికారణమ్ । నమామిత్వాంజగదూద్రాపం నమామిత్వామసగ్గీ
 నమ్ ॥ ౨౪ ॥ ఆధారపద్మేహృత్పద్మేభూమిధ్యేమూర్ధ్నిపజుజే । నీ
 వారశూకవత్సృక్ష్మం పీతాభంసర్వతోముఖమ్ ॥ ౨౫ ॥ సుషుమ్నా
 మార్గమధ్యేపిబిసతన్తునిభంఘరమ్ । జ్ఞానాత్తకంమనోవేద్యంలయవాచ్య
 మరూపకమ్ ॥ ౨౬ ॥ స్వయమ్ప్రకాశరూపశ్చ సమాధౌత్వాంసమా
 మ్యహమ్ । యోగినాంపరమాధారంయోగీశంయోగదాయినమ్ ॥ ౨౭ ॥
 యోగినామప్యగమ్యంచనమస్యామోజగద్గురుమ్ । హృత్పద్మకర్ణికామ
 ధ్యేశఙ్ఖచక్రగదాధరమ్ ॥ ౨౮ ॥ నీలతోయదసజ్జాశం పీతవాససమ
 చ్యుతమ్ । నమామోవేదవేద్యంత్వాంవేదస్యావిషయంతథా ॥ ౨౯ ॥

త్వత్పాదంసర్వభావేన సర్వధాశరణంగతాః । ఇతిస్తుతేజగన్నాథేయో
గిభిఃకోసలాధిపః ॥ ౨౯ ॥ తుష్టావహృష్టస్తం దేవంరాజాదశరథస్తదా॥

→→→ దశరథకృతభగవత్స్తుతిః. ←←←

దశరథః॥ బ్రహ్మాస్త్రప్రముఖాస్సర్వేతపఃకుర్వన్తియత్యతే ॥ ౩౦ ॥ త్వ
దధీనారమాసాతుత్వత్ప్రసాదాభికాఙ్క్షిణీ । త్రిపురాచేర్మహావిష్ణో లోక
సంహారకారిణః ॥ ౩౧ ॥ యేనదగ్ధాపురీతత్తుత్వదాయుధమిత్స్యతమ్ ।
సర్వసృష్టిక్రియాకర్తృ బ్రహ్మద్యాదేవతాగణాః ॥ ౩౨ ॥ త్వదాజ్ఞాకా
రిణశ్శ్రీశనాస్తికశ్చిత్తవాధికః । త్వదీయంధామవైకుణ్ఠం నిరపాయంని
రాకులమ్ ॥ ౩౩ ॥ సర్వప్రార్థ్యంపరానందం వక్తవ్యంకిమతఃపరమ్ । ఏ
వంస్మపేణగోవిందే స్తూయమానేచతుర్ముఖః ॥ ౩౪ ॥ చతుర్భిస్తోషయా

→→→ బ్రహ్మకృతభగవత్స్తుతిః. ←←←

మాసముఖైర్వేదసుగన్ధిభిః ॥ బ్రహ్మ ॥ ఆనీదగ్రేనదేశస్తు సచనారాయ
ణశ్శ్రితః ॥ ౩౫ ॥ అహోఽస్మజత్తతోవీర్యంవిసృప్తంతాసుతేనవై । తద
ణ్డమభవత్పశ్చాత్త్వయాసృష్టోహమీశ్వర ॥ ౩౬ ॥ మయాసృష్టాఃప్రజా
స్సర్వా సర్వమూలంత్వమేవభోః । మాదృశావిధయోజాతాస్త్యత్తః
కతికతీశభోః ॥ ౩౭ ॥ జీవైసుసృక్తుప్రకృత్యావచిశ్చిత్తస్త్వంతుకారణమ్ ।
త్వమేవసర్వభూతాత్తా జగదిత్యుచ్యసేశ్రుతౌ ॥ ౩౮ ॥ ఏకంవృక్షంస
మాసాతేనుపర్ణావయుతౌహరే । తయోరన్యఃకర్తృజన్యంఫలమశ్నాతిన
ర్వదా ॥ ౩౯ ॥ అస్సృప్తగన్ధస్తత్రైవ దీప్యసేత్వంయథారవిః । ని
యన్తాసర్వజీవానాం ప్రేరకశ్చానుమోదకః ॥ ౪౦ ॥ సత్యంజ్ఞానమ
నస్తంచత్వద్రూపంవైశ్రియఃపతే । నరానన్దాచ్ఛతగుణాదేవగన్ధర్వసమ్మ
దాః ॥ ౪౧ ॥ ఇత్యారభ్యతవస్తాతుమానందంకమలాపతే । ఉపక్రమ్య
పరిచ్ఛేత్తుంతవానస్తగుణార్ణవమ్ ॥ ౪౨ ॥ అజానస్తఃపురావేదాస్తేచ
నిత్యాస్సహస్రధా । తూష్ణీంభావంయయుసస్సిహం త్వన్నాభికమలో
ద్భవః ॥ ౪౩ ॥ కథంస్తౌమిగుణక్షీరపయోధింత్వారమాపతే । దయో
ద్రిక్తముఖామౌజదర్శనాత్తేవయంసురాః ॥ ౪౪ ॥ అవాదిష్మచకిశ్చిత్తుత
త్సర్వంక్షుమ్యతాంప్రభో । ప్రసీదపరమోదారప్రసీదత్వం శ్రియోజ్ఞ్వల॥

ప్రసీదపరమానందప్రసీదసుముఖోజ్జ్వల । ఇతి దేవగణాస్స ర్షేహర్షోత్ఫుల్ల
హృదముజాః ॥ ౮౬ ॥ అస్తు సద్దేవదేవేశంయాధాత్మ్యాదృశహుధాతదా ।

ఇతి శ్రీవారాహపురాణేశ్రీవేంకటాచలమహాత్మ్యే అగస్త్యాదికృత
భగవత్పున్యత్యాదికథనం నామాష్టచత్వారింశోధ్యాయః.

→→→ బ్రహ్మాదీన్స్త్రితిభగవత్కృతకుశలానుయోగాదిః. ←←←

శ్రీసూతః ॥ మునిభిర్దేవబృన్దైశ్చస్తుతశ్శ్రీవేంకటాధిపః । దయా

ప్రసన్న సమ్ముల్లసేతాబ్జాభ్యాంవిలోకయన్ ॥ ౧ ॥ తాన్సర్వాన్ నైవసు
ధావృష్ట్యాహ్లాదయన్ నివసోఽచ్యుతః । బభౌషే మేఘగమ్భీరవాచాకణ్ఠా
మృతశ్రియా ॥ ౨ ॥ శ్రీభగవాన్ ॥ బ్రహ్మస్త్రితోస్తి తేభక్త్యాస్తుత్యాచ
కమలాసన । కిమాగమనకార్యం తేసురాణాంచతపస్వినామ్ ॥ ౩ ॥ ఇతి

→→→ భగవతే బ్రహ్మాదీనాం రావణోపద్రవనివేదనమ్. ←←←

పృష్టః పునః ప్రాహ బ్రహ్మలోకపితామహః ॥ బ్రహ్మ ॥ పూర్వం విశ్రవసః
పుత్రో రావణో నామ రాక్షసః ॥ ౪ ॥ తపఃకృత్వా సుఖేరంచ తేవదా
నవరాక్షసైః । మానుషాదితరైర్లభ్యావరంచావధ్యతామయమ్ ॥ ౫ ॥
బలదర్పాదిమాన్లోకాన్ బాధ తేనితరాంమునీన్ । శ్రీశైలస్య సకాశేత్తుదై
త్యాః కేచన సర్వదా ॥ ౬ ॥ బలోద్ధతామహావేగా నిత్యం బ్రాహ్మణకణ్ఠ
కాః । బాధస్తే ప్రాణినస్సర్వాన్ నిత్యోద్యతవరాయుధాః ॥ ౭ ॥ వైకు
ణ్ఠంక్షీరసిన్ధుంచ దృష్ట్యా త్వత్ప్రీతికారకమ్ । తత్తత్థానం సమాలోక్య లీ
లాలోలహృదమ్బుజమ్ ॥ ౮ ॥ త్వంతుతత్ర శ్రియః కాస్తమదృష్ట్యాచా
త్ర తేవయమ్ । అగతాశ్శరణం నోహిత్వ మేవరిపునూదన ॥ ౯ ॥ జగద్ర
క్షణకర్తృత్వంతద్విసృజ్య రమాసఖ । అతిచైత్రరథే దివ్యే గిరావస్తి న్నృపః
భిధే ॥ ౧౦ ॥ క్రీడసేపరమానందః క్రీడారసవశానుగః । అస్మాకం కాగ
తిర్విష్ణోవదవేంకటనాయక ॥ ౧౧ ॥ ఇత్యుక్తః ప్రాహ తాన్సర్వాన్ కృ
పానిధిరథోక్షజః ॥ శ్రీభగవాన్ ॥ అహమేవగతిర్బ్రహ్మన్భవతాంమా
స్తుతద్భయమ్ ॥ ౧౨ ॥ అభయంభవతాందత్తం మయాహికమలాస
న । అచిరాద్రాక్షసంక్రూరం రావణం లోకకణ్ఠకమ్ ॥ ౧౩ ॥ సబద్ధం స
రథం సాశ్వం వధిష్యామి న సంశయః । ఏవముక్త్యా విధింశ్రీశః ప్రాహాగ

స్త్యంతపోధనమ్ || ౧౪ || అగస్త్యస్వాగతంతేహిబూహికార్యంమ
 యమునే | ఇత్యుక్తఃప్రాహతంవిష్ణుంమునిఃపరమపావనః || ౧౫ || మ
 న్దస్తితమనోహరి త్వదీయముఖపజుజమ్ | సద్యస్సన్తాపహరణంహృద
 యాహ్లాదకారణమ్ || ౧౬ || అదృష్ట్యాతత్కథంస్థాతుం శక్నుయాంపే
 జుశుశ్వర | త్వదీయందశ్యనంపుణ్యంమమోద్దేశ్యంప్రధానతః || ౧౭ ||
 అన్యచ్ఛక్తిఃప్రద్యత్యైమిశ్రూయతాంపురుషోత్తమ|అనురాగేచిదుద్భూ
 తాశ్చీకైలస్యసమీపతః || ౧౮ || పరదానోద్ధతాస్సర్వేబాధస్తేప్రాణిన
 సుదా | సత్యత్రతపసాన్నిధ్యేదేశపీడాకథంభవేత్ || ౧౯ || విషయో
 యంత్వదీయస్తుబాలవృద్ధద్విజాకులః | దన్యుభిఃపీడ్యమానశ్చేదుపేక్షా
 విషయఃకథమ్ || ౨౦ || దుష్టానానిగ్రహఃకార్యశ్చిష్టానాంరక్షణంత
 థా | భవద్దేశజనాస్సర్వేనీరోగానిరుపద్రవాః || ౨౧ || దీర్ఘాయుషస్త
 థాసర్వేశ్రీమస్తఃపుత్రపౌత్రిణః | నిర్మత్సరాభవేయశ్చభవదీయకటా
 క్షతః || ౨౨ || పరమేతద్దేహిదేవమమావశ్యంశ్రియఃపతే | ఇతిపుష్టఃపు
 నఃప్రాహపరమాత్మాననాతనః || ౨౩ || శ్రీభగవాన్ | దత్తమేతద్వ
 రంచాద్యమయామునివరోత్తమ | హనిష్యేసర్వదుష్టాంశ్చకరిష్యేనిరు
 పద్రవమ్ || ౨౪ || ఆరోగ్యంసంపదందాస్యే సంతీశ్చశతాయుషః |
 దాస్యామిసర్వదాతేషామేతద్విషయవాసినామ్ || ౨౫ || అయాచితం
 చయచ్చాన్యతాక్షీతంతద్దదామివః | ఇతిదత్వావరంసమ్యజ్కునయేక
 మలాపతిః || ౨౬ || సనకాదీనువాచేదంస్వాగతంభవతామితి | ఇతిపు
 ష్టాఃపునఃప్రాచుర్యోగినస్తంరమాపతిమ్ || ౨౭ || స్వామిన్నియంపుణ్య
 భూమిస్తపసిద్ధ్యతిశీఘ్రతః | కిన్తుబాధాచమహాతీదుస్సహకలహాధీనా
 మ్ || ౨౮ || నిర్భాధంకుర్విమంచేశంశీఘ్రంశేషగిరీశ్వర | త్యక్త్వావైకుం
 ఠస్త్రిన్హిస్థీయతేపర్వతోత్తమే || ౨౯ || త్వమత్రవేజుటాధీశస్థిత్యా
 పిప్రాణిసాఖ్యదః | అదృశ్యసర్వభూతైశ్చేతావతాకింప్రయోజనమ్ ||
 స్థాతవ్యంహిత్యయాతాత సర్వప్రత్యక్షగోచరమ్ | ఇదమేవహరేస్వా
 మిన్పరమంనఃప్రయోజనమ్ || ౩౦ || ఏవమభ్యర్థితశ్శ్రీశస్సనకాదితపో
 ధనైః | తదైవకుర్వేయోగీన్ద్రా ఇతిచోక్త్వామునింస్తదా || ౩౧ || ప్రా
 హచేన్ద్రంవచోవిష్ణుఃకింతేకార్యంవదేతిచ | ఇతిపుష్టఃపునఃప్రాహదేవే

న్దోగ్రివిష్ణుమవ్యయమ్ ॥ ౩౩ ॥ స్వామిన్నచ్యుతగోవింద రావణేనదురా
త్తనా । పీడితాశ్చవయంసర్వే స్థానాత్థానంభ్రమామహే ॥ ౩౪ ॥
ఇత్యుక్తఃప్రాహదేవోపి దేవేంద్రంకమలాపతిః । స్వస్థాభవతదేవా
శ్చసర్వేయూయంగతజ్వరాః ॥ ౩౫ ॥ హతఏవదురాత్తాచరావణో
లోకకణ్డకః । అచిరాత్తంవధిప్యామిసత్యమిత్యవధార్యతామ్ ॥ ౩౬ ॥

→→→ శబ్ద-రస్యశేషాచలాగ్నేయదిగవస్థానప్రాప్తిః. ←←←
ఇత్యుక్త్వాకమలానాథఃప్రాహేశానంశుచిస్తితః । కిమాగమనకార్యం
తేవదశబ్ద-రసత్వరమ్ ॥ ౩౭ ॥ ఇతిపుష్పశ్శివఃప్రాహస్వామిన్నిత్యచ్యుతం
వచః । స్వామింస్త్యయాసదాయత్రస్థీయతేవేజ్జ-తేశ్వర ॥ ౩౮ ॥
తత్రైవదేవస్థాతవ్యంమయావృషగిరీశ్వర । ఇతిపుష్టఃపునఃప్రాహనీలమే
ఘసమద్యుతిః ॥ ౩౯ ॥ ఆకల్పంచవసామీహవేజ్జ-టాహ్వాయభూధరే ।
త్వమప్యత్రన్మౌడానీశ మహాదేవవసప్రభో ॥ ౪౦ ॥ ఉపత్యకాయామ
స్వాద్రేశోచిష్కేశదిశీశ్వర । ఇత్యాదిశ్యన్మపంప్రాహ కోసలాధిపమీ
శ్వరః ॥ ౪౧ ॥ చిరకాలేనదృష్టోసికింతేకార్యంవదప్రభో । కేశవేనైవ

→→→ భగవంతముద్దిశ్యదరశథకృతపుత్రప్రార్థనా. ←←←
ముక్తస్తుప్రాహరాజామనోగతమ్ ॥ ౪౨ ॥ స్వామిన్నరుషశార్దూలత్వ
త్ప్రసాదాస్తయాచ్యుత । రాజ్యంభుక్తంచిరందత్రంబ్రాహ్మణేభ్యోమ
హద్ధనమ్ ॥ ౪౩ ॥ అనుభూతంసుఖంసర్వంజితాశ్చర్చిషవస్తథా । నాను
భూతంసుఖంపుత్ర జన్తసమ్భవమచ్యుత ॥ ౪౪ ॥ నలోకఃపుత్రహీనస్య
వదస్తీతిద్విజాతయః । దేహిమేపుత్రమోజిష్ఠంలోకవిఖ్యాతపౌరుషమ్ ॥
ఇతిపుష్టఃపునఃప్రాహ రాజానంవేజ్జ-టాధిపః । రాజంస్త్యయాకృతం
పూర్వందుస్సహంబహుదుష్కృతమ్ ॥ ౪౫ ॥ కింకర్తవ్యంమయారాజ
న్నిత్యుక్తఃప్రాహవైన్మపః । స్వామిన్నభ్యుదితేనూర్వే తమస్తీప్తేత-
థంప్రభో ॥ ౪౬ ॥ క్షీయస్తేచాస్యకర్తాణిత్సన్నప్తేపరావరే । ఇతి
వక్తిశ్రుతివస్వామింస్త్యయిదృష్టేనచాస్త్యఘమ్ ॥ ౪౭ ॥ ఇత్య
తోమమగోవింద కథంపాపంత్యయిస్థితే । ప్రాహవైవంసృపేణోక్త
శ్శ్రీశఃపాపవినాశనః ॥ ౪౮ ॥ రాజస్త్రితోభవద్భక్త్యాచతుర్జ్ఞోక్త్యా
త్వదీయయా । స్తుత్యాచపరమప్రీతస్తవదాస్యేవరోత్తమమ్ ॥ ౪౯ ॥

యస్తాత్ప్రీత్యాచతుర్జ్యోక్తి త్వయోక్తామమభూపతే । తస్మాత్తుతవపు
త్రాశ్చ చత్వారోఽమితవిక్రమాః ॥ ౫౧ ॥ శూరాశ్చబలవన్తశ్చ మత్తు
ల్యబలవిక్రమాః । దత్తారాజం స్వయా యోధ్యాం గత్వా యష్టవ్యమా
దరాత్ ॥ ౫౨ ॥ ఇత్యుక్తసానిధరాజేన్ద్రో బభూవపులకాజ్జితః । స్తు
త్వానత్వాతుబహుధా దేవదేవంరమాపతిమ్ ॥ ౫౩ ॥ ప్రదక్షిణం తతిః
కృత్వా పునస్తున్త్యాప్రణమ్యచ । ఆమ స్త్రీశేషశ్చైతేన్ద్ర నిలయంస
పురోహితః ॥ ౫౪ ॥ యయాదశరధశ్శ్రీమా నయోధ్యాంసహబద్ధభిః॥
ఇతి శ్రీవారాహపురాణే శ్రీవేంకటాచలమాహాత్మ్యే బ్రహ్మాదీన్ద్రప్రతి
భగవత్కృతకుశలాను యోగాదికథనంనామైశోనపఞ్చశోధ్యా యః.

—●—●—●భగవన్తంప్రతిచతుర్ముఖకృతప్రార్థనాదిః—●—●—

శ్రీసూతః ॥ ఇతిదత్వావరంతస్త్వే నృపాయకమలాపతిః । కమలా
సనమాహూయ వచనంచేదమబ్రవీత్ ॥ ౧ ॥ బ్రహ్మనామల స్వతిక్రాంతః
కిమర్థంస్థీయ తేత్వయా । కిమభీష్టంవదక్షిప్రం సత్యం చాస్యామితద్వరమ్॥
ఇతిపుష్టఃపునఃప్రాహ బ్రహ్మలోకపితామహః । యదిదాన్యసివిశ్వేశ మ
మాభీష్టంరమాపతే ॥ ౩ ॥ త్వమేవంభూతవివాత్ర సర్వప్రత్యక్షగోచరః ।
కేవలందర్శనాదేవ సర్వేషాంసర్వదస్సదా ॥ ౪ ॥ భగవన్నర్హసిస్థాతుం
లోకానుగ్రహ కామ్యయా । కలాయుగేజనాస్సర్వే శిశ్నోదర పరాయ
ణాః ॥ ౫ ॥ నజానన్తినరాధర్మ మధర్మంవాపిభూతలే । ప్రాయశోదుర్బలా
స్సర్వే రోగిణఃకామమోహితాః ॥ ౬ ॥ పశుప్రాయామనుష్యాహి నజా
నన్త్యాత్మనోహితమ్ । ప్రాయశఃపాపినామేవ యుగేజస్స కలహారే ॥ ౭ ॥
క్షుత్ప్రప్లోప హతాస్సర్వే నత్వాంజానన్తికించన । తేయద్యుపేక్షితా
స్సర్వే నరకారవాదయః ॥ ౮ ॥ నపర్యాప్తాఃపునస్సృజ్యా నరకాస్తే
సహస్రధా । భవేయుర్వేంకటాధీశ దయాలోల హృదమ్బుజ ॥ ౯ ॥
తేషామనుగ్రహార్థాయ స్థాతవ్యంభవతాహరే । బ్రహ్మణాభ్యర్థితస్తే
వం కృపానిధిరువాచహ ॥ ౧౦ ॥ బ్రహ్మన్నభ్యర్థితంత్వేత న్నహద్వరమ
నుత్తమమ్ । సర్వజీవ దయాళుత్వ మహోతవ చతుర్ముఖ ॥ ౧౧ ॥

అనేనసుతరాంప్రీత స్తవదాస్యేయథేష్ఠితమ్ | స్థాస్యామ్యుత్తై వసర్వేషాం
ప్రత్యక్షస్సర్వకామదః || ౧౨ || ఆకల్పంచవసామీహ శ్రియాసార్థం చతు
ర్ముఖ | శేషేణ గరుడేనైవ విష్వక్సేనేనసర్వదా || ౧౩ || భూమ్యాచనీ
శయాసార్థం సర్వైఃపారిషదైస్సహ | యేకేచిదత్రకుర్వన్తి తపాంసివివి
ధానిచ || ౧౪ || తేహంతపాంసి సిద్ధ్యన్తు సులభేనా శువర్తనా | తత్తైవ

యజ్ఞకర్తాణి యోగాశ్చాపి చయోగినామ్ || ౧౫ || స్వామిపుష్కరిణీ
చేయం బ్రహ్మలోకపితామహ | తీర్థానాంస్వామిభూతత్వా దుచ్యతేన్య
ర్థనామతః || ౧౬ || యానికానిచతీర్థాని గంగాదీనిమహీతలే | తానిస
ర్వాణిచోత్పన్నా న్యస్తా తీర్థాత్పితామహ || ౧౭ || ఐరంమదతటాకశ్చ
వైకుణ్ఠేయస్తుతివృత్తి | సవగీయతేచాత్ర స్వామిపుష్కరిణీతిచ || ౧౮ ||
అత్రస్నానేనసశ్యన్తి మహాపాతక కోటయః | ఉపపాతక సక్షాశ్చ రహ
స్యేచప్రకాశతః || ౧౯ || కృతానియానిపాపాని నశ్యన్త్యేవసంశయః |
యంయం కామంసముద్దిశ్య స్నాత్యస్మిన్స్తుసరోవరే || ౨౦ || తంతంకా
మమవాప్నోతి నాత్రకార్యావిచారణా | కాణఃఖిజ్ఞఃకృశఃకుబ్జో మూఠో
బధిరవచః || ౨౧ || అనపత్యోదరిద్రోవా కుష్ఠీవావ్యాధిపీడితః | మయిచా
నుత్తమాంభక్తిం కృత్వామద్గర్భనోత్సుకః || ౨౨ || ఆయాతిచేద్యథాకా
మం ప్రాప్నోతిహిసంశయః | అద్యప్రభృతినీశ్వజ్ఞా జనాఃకమలసమ్భవం
విచరన్తు దివారాత్రం నిర్బాధాశ్చ మహీతలే | ఇత్థమాశ్వాస్య దుర్దైత్య

శ్రీవేంకటాద్రినికటస్థాసురవధార్థంచక్రప్రేషణమ్.

వినాశా భృగ్ధి నంవిధిమ్ || ౨౪ || సుదర్శనం హేతిరాజం సమాహూయాన్య
శాత్తదా | సుదర్శన సహస్రార జ్వాలామాలా విభీషణ || ౨౫ || ఆగ
చ్ఛత్వం మహాభాగ శృణుమద్వచనం శుభమ్ | కుముదాది గణైస్సార్థం
సర్వాయుధపరిచ్ఛదైః || ౨౬ || ఇతోనిర్గత్యసహసా యత్రదైత్యామహా
బలాః | యక్షరాక్షసనాగాశ్చ దుష్టాబ్రాహ్మణహింసకాః || ౨౭ || యేచో
రావస్సుహర్తారో దేశోపప్లవకారకాః | యత్రయత్రగిరౌవాపి దేశేవా
కాననేపివా || ౨౮ || పరితోన్య గిరేస్త్యంతు గత్వాదుష్టాన్తహా
బలాః | నిశ్శేషంభన్తసాతకృత్వా దేశంచనిరుపద్రవమ్ || ౨౯ || కృత్వా

తుతత్రతత్రాపి జనరతౌంవిధాయచ । ఆగచ్ఛత్వంమహాభాగే త్యాజ్యప్త
శ్చక్రరాడపి ॥ ౩౦ ॥ వినిర్గత్య గిరేస్తస్మా దైత్యసంస్థానుదుర్జయాన్ ।

అన్యాయపిజనాన్స్తత్వా దేశబాధావిధాయకాన్ ॥ ౩౧ ॥ క్షణేనసర్వాన్తు
ప్రేక్షాన్నిశేషంభన్తసాత్తదా । కృత్యాఽగచ్ఛన్తహాచక్రం సర్వేషాం
పశ్యతాంహరేః ॥ ౩౨ ॥ సన్నిధౌతత్సమాగత్య వ్యజిజ్ఞపదిదంవచః । నిహ
తాదుష్టదైత్యాస్తే ప్రతాపాచ్ఛక్రిణస్తవ ॥ ౩౩ ॥ ఇతితస్మిన్సమాయాతే
చక్రరాజేహరిస్త్వయమ్ । పునరాహసురశ్రేష్ఠం కర్తవ్యంకిమితఃప్రభో ॥
వదేతిపుష్టఃప్రాహాసా బ్రహ్మహర్ష సమాకులః । బిభేషివక్తుం దేవేశ ప్రస
న్నముఖపట-జ ॥ ౩౪ ॥ ఇత్యుక్తోఽథహరిఃప్రాహ మూఢేషీ స్త్వంవదస్వ
తత్ । ఇత్యాశ్వస్తఃపునఃప్రాహ బ్రహ్మబ్రహ్మవిదగ్రణీః ॥ ౩౫ ॥ ధ్వజారో
హణపూర్వశ్చ కార్యస్తవమహోత్సవః । సచత్వయామహాభూమ న్నక్షీ
కార్యశ్చియాసహ ॥ ౩౬ ॥ ఇతిబ్రువన్విధిస్తేన చోదితఃక్రియతామితి ।

→→→ శ్రీవేంకటేశ్వరమహోత్సవఘట్టః. ←←←

విధిశ్చకారమునిభి రైవభూససముఖై స్సహ ॥ ౩౭ ॥ ఉత్సవంధ్వజపూ
ర్వంచ కన్యామాసంగతేరవౌ । ఆహూతాశ్చసురాస్సర్వే సర్వాభ్యోది
గ్భ్యో ఏవచ ॥ ౩౮ ॥ ఆగతా విబుధాస్సర్వే రాజానః పుణ్యకృత్తమాః ॥
బ్రాహ్మణాఃక్షత్రియావైశ్యాశ్చూద్రాశ్చాస్త్యజనాస్తథా ॥ ౪౦ ॥ నానా
జాతిసముత్పన్నా స్సముద్రవనవాసినః । అజ్గవజ్గకళిక్లేషు గాడకాశ్చీర
సిన్ధుషు ॥ ౪౧ ॥ చోళమాళవపాండ్యేషు కోసలేషుకుశేషుచ । వనస్తస్తే
జనాస్సర్వే సకుటుమ్బాస్సమాయయుః ॥ ౪౨ ॥ ఘువ్యస్తస్పష్టశశో
చ్చై ర్గోవిన్దేతిపునఃపునః । యోగ్నినామప్యదృశ్యోసా దయయాసర్వజస్తు
షు ॥ ౪౩ ॥ సర్వప్రత్యక్షతాంయాత శ్శ్రీనివాసఃపరాత్పరః । అగ్నేచ
కారవిధినా నిర్మితంచ మహోత్సవమ్ ॥ ౪౪ ॥ ఉత్సవేదర్శనం పుణ్యం
శ్రీనివాసస్యశార్దూలః । ఇతిబ్రువన్స్తస్తేసర్వే మధ్యేమార్గంజనాస్తథా ॥ ౪౫ ॥
చక్రఃపానీ యశాలాశ్చ వివిధాన్న గృహాణిచ । వాహనానిచ వాపాంసి
చత్రాణ్యభరణానిచ ॥ ౪౬ ॥ పాదుకాశ్చ జనాస్సర్వే దదతస్సర్వదై
వహి । నృత్యన్తోవాదయన్తశ్చ గాయన్తశ్చపరస్పరమ్ ॥ ౪౭ ॥ అజగ్ను

స్వేదితుం సర్వే వేంకటాహ్వయ భూధరమ్ । బ్రహ్మచకారయా మాస
సమాగత జనాన్ప్రీతి ॥ ౪౮ ॥ విశ్వకర్తాణమాహవాయ సమర్థం శిల్పి
నాంవరమ్ । అన్నశాలాశ్చ వివిధాః ప్రపాశ్చ బహుధాతదా ॥ ౪౯ ॥
ఉపకార్యాశ్చ బహుధా కారితాస్తతతత్రవై । గిరేశ్చపరితస్తత్ర నగ
రాణిచకారహ ॥ ౫౦ ॥ విశ్వకర్తాతువిధివ స్తనోజ్ఞానిపురాణిచ । పురే
పురేచవివిధా వీధయఃపణ్యవీధయః ॥ ౫౧ ॥ శోభస్తేగణికానాంచ వణి
జాంపణ్యసమ్పదః । తత్రతత్రచశోభస్తే ముక్తావిద్రుమరాశయః ॥ ౫౨ ॥
సర్వేచధర్తనిరతా సుర్వేచధనినస్తదా । సేవార్థమాగతానాంతు దదు
ర్వస్త్రాణ్యనేకశః ॥ ౫౩ ॥ సద్దానిచదదుసుర్వే పానీయాన్నంచసర్వదా ।
బ్రహ్మచ దేవదేవస్య చకార పరమోత్సవమ్ ॥ ౫౪ ॥ జగుఃకలంచ
గన్ధర్వా నస్తృతుశ్చాపురోగణాః । భేరిమృదజ్జ మురజ పణవానకగోము
ఖాః ॥ ౫౫ ॥ ధక్ష్కాజర్జురనిస్సాణ వాద్యభేదాస్త్వనేకధా । వాదయామా
సురవ్యగ్రం నాదయంతోదిశోదశ ॥ ౫౬ ॥ విమానంపరితస్తత్ర వీధయో
భాన్తినర్వతః । విశ్వకర్తాస్తవసామర్థ్యం ప్రకటికృతవాంస్తదా ॥ ౫౭ ॥
తుజ్జప్రాసాదసమ్బాధం విచిత్రగృహభిత్తికమ్ । చంద్రికాస్తశిలోపేతం
సూర్యకాన్తసమన్వితమ్ ॥ ౫౮ ॥ అనేకరత్నఖచితం తప్తహాటకనిర్మి
తమ్ । తుజ్జధ్వజ సమోపేతం రత్నతోరణ సంయుతమ్ ॥ ౫౯ ॥ జలసి
క్తంపుష్పకీర్ణం దివ్యధూపసుధూపితమ్ । చకారనగరంతత్ర గన్ధర్వనగరం
యథా ॥ ౬౦ ॥ * * * * *

ఇతి శ్రీవారాహపురాణే శ్రీవేంకటాచలమహాత్మ్యే భగవత్స్తవప్రతి
చతుర్ముఖకృతప్రార్థనాది కథనంనామ పంచాశోధ్యాయః.

శ్రీవేంకటేశ్వరమహాత్మవవై భవవర్జనమ్.

శ్రీసూతః ॥ బ్రహ్మచ వేంకటేశస్య దివ్యోత్సవ దినేషువై । నై
వేద్యంబహుధాచక్రే ఘృతసూపగుఱోత్తరమ్ ॥ ౧ ॥ గుడాన్నంపాయ
సాన్నంచ ముద్గాన్నంచతిలోదనమ్ । శాల్యన్నంకృసరాన్నంచ మరీచ్య
న్నంతైవచ ॥ ౨ ॥ గోధూమాన్నంచమాషాన్నం మధురాన్నంఘృతో
త్తరమ్ । ఏవంబహువిధాన్నంచ ఫలానివివిధానిచ ॥ ౩ ॥ వ్యజ్జనానివిచిత్రా

ణిమనస్తోషకరాణిచ । దివ్యాన్యమృతకల్పాని సుస్వాదురసవన్తిచ ॥ ౪ ॥
 ఉచ్చైశ్శ్రీవసమశ్వంచ గజమైరా వతంతథా । అనన్తం నాగరాజంచ
 గరుడంచత్రయీమయమ్ ॥ ౫ ॥ ఏకైకంసమధిష్ఠాయ వేంకటాద్రిశిఖా
 మణిః । దినేదినేసురాస్పర్వా నుత్పవార్థంసమాగతా ॥ ౬ ॥ అనుజ
 గ్రాహరధ్యాయా మటన్భూమ్యా శ్రియాన్వితః । సమస్తవాద్యఘోషై
 శ్చ గజాశ్వైస్సుమలజ్జుతైః ॥ ౭ ॥ చిత్రధ్వజపతాకాభి శ్చిత్రచామర
 రాజిభిః । సహితోన్మృతవాది తై ర్విరనారీగణై స్సహ ॥ ౮ ॥ కవిభిర్వ
 ద్విభిశ్చైవ గాయకైఃపాఠకై స్తదా । నిత్యంవేదైస్తూయమాన శ్శ్రీని
 వాసఃపరాత్పరః ॥ ౯ ॥ ప్రాతర్దేవగణైఃకైశ్చి దుపదాభిశ్చపూజితః । త
 థైవసాయందేవైశ్చో పదయాపూజితోహరిః ॥ ౧౦ ॥ వపుధేలోకవృద్ధ్యర్థ
 ముత్సవేబ్రహ్మనిర్మితేజుహుపుర్యాగ శాలాయాంమునయోవీతకల్పఘాః॥
 విధిపథ్యైవయామాసుః పూర్ణకుమ్భాన్మనోహరా ॥ దిగ్బలింవిధివచ్చ
 క్రుర్వైష్ణూనసతపోధనాః ॥ ౧౧ ॥ శ్రీనివాసోత్సవదినం పుణ్యంపాపప్రణాశ
 నమ్ । ఇత్యాగతాజనాస్సర్వే చక్రుర్దానాన్యనేకశః ॥ ౧౨ ॥ అన్నదానం
 స్వర్ణదానం వస్త్రుదానంతథైవచ । గృహదానంమహాపుణ్య మితిమత్వా
 మహాజనాః ॥ ౧౩ ॥ ఇష్టకాదారుభిశ్చైవ నిర్మితంహర్త్యసంయుతమ్
 దదుఃప్రత్యేకశోవేత్త సోపసు-ర మలజ్జుతమ్ ॥ ౧౪ ॥ రాజానస్థాప
 యామాసు ర్విపేన్ద్రాన్స్తత్రభూధరే । వైశ్యానన్యాంశ్చమనుజా స్థా
 పయామాసవైవిధిః ॥ ౧౫ ॥ అత్రైవ వాసఃకర్తవ్య సుర్వదేతివినిశ్చి
 తాః । వాసంచక్రుశ్చతత్రైవ విప్రాద్యామానవాస్సదా ॥ ౧౬ ॥ ఏవం
 శ్రీవేంకటేశస్య వర్తమానేమహోత్సవే । కదాచిత్స్వద్దనందివ్యం నా
 నారత్న విరాజితమ్ ॥ ౧౭ ॥ తప్తజామ్బూన దమయ ముచ్చితధ్వజ
 శోభితమ్ । నానాకుసుమమాల్యైశ్చ ముక్తామాల్యైశ్చశోభితమ్ ॥ ౧౮ ॥
 హైమవస్త్రవితానాఢ్యం సిద్ధగన్ధర్వసేవితమ్ । విమానంపుష్పకంకాన్త్యా
 స్కారయన్తంమనోహరమ్ ॥ ౧౯ ॥ రథంతంసమధిష్ఠాయ శ్రీభూమి స
 హితఃపరః । శ్రీనివాసస్సురద్రత్న కిరీటమకుటోజ్జ్వలః ॥ ౨౦ ॥ బ్రహ్మ

దిదేవబృన్దైశ్చ సేవ్యమానస్తపోధనైః । పరిక్రమ్యమహావీధిం రాజవీధిం
శ్రియోజ్జ్వలామ్ ॥ ౨౨ ॥ పునరాగత్యతందివ్యం వితానాసనశోభితమ్ ।
ఆస్థానమణ్డపంతత్ర మణిస్తమ్భశతైర్యుతమ్ ॥ ౨౩ ॥ హిరణ్మయమధిష్ఠా
య స్వయమ్భువమకల్మషమ్ । ఆహూయవాచాభగవా నబ్రవీన్మధురాం

➡➡➡ మహాత్మవసేవాఫలదానఫలప్రశంసాదిః. ➡➡➡

గిరమ్ ॥ ౨౪ ॥ శ్రీభగవాన్ ॥ బ్రహ్మస్త్రితోస్త్రినితరాం త్వద్భక్త్యాచో
త్సవేనచ । శృణుధ్వంమునయోదేవా రాజానోయోగినశ్చయే ॥ ౨౫ ॥
వర్షేవర్షేతుమాసేస్త్రి నున్యారాశింగతేరవా । యేకేచిదత్రకుర్వన్తి బ్రహ్మ
క్షప్తోత్సవంమమ ॥ ౨౬ ॥ తేయాన్తి బ్రహ్మణోలోకం భూమాకామా
నవాప్యచ । ఇమముత్సవముద్దిశ్య సేవార్థంయస్తువాసతః ॥ ౨౭ ॥ క్రమ
తేపదమేకంతు గన్తుంశేషగిరింప్రతి । పదస్యైకస్యతస్యైవ ఫలంభవతి
మత్పదమ్ ॥ ౨౮ ॥ ఐహికంతుఫలంతస్య హ్యవాన్తరఫలంభవేత్ । సేవ
స్తేయేహిమామస్త్రి న్నుత్సవేబ్రహ్మకల్పితే ॥ ౨౯ ॥ సేవస్తేతాన్తహి
పాలా స్నేహోద్దయశ్చవాఞ్ఞితమ్ । ప్రపాముత్సవకాలేహి యేతుకుర్వ
న్తిదేహినః ॥ ౩౦ ॥ మచ్చిత్తంతాన్మముద్దిశ్య శీతశంభవతిక్షణాత్ । అన్న
దానంప్రశస్తంస్యా ద్విశేషేణ మహాత్మవే ॥ ౩౧ ॥ యేపిచాన్నం ప్ర
యచ్ఛన్తి తేహంసప్తకులావధి । అన్నంబహువిధంచిత్రం దీయతేహి
మయావిధే ॥ ౩౨ ॥ తేతుభుక్త్వాబహూనోగ్ధా న్నయాదత్తానభీష్ణితాన్ ।
అస్తేహిమత్పదం యాన్తి స్వర్గంభుక్త్వాతు మధ్యతః ॥ ౩౩ ॥ కాణాన్ధవ
జ్ఞుమూకానా మన్యేషాంవికలాశ్చినామ్ । అన్నవస్త్రిహిరణ్యాది దాతృ
ణాంసమ్పదస్పదా ॥ ౩౪ ॥ అనాయాసేనసిద్ధ్యన్తి మచ్ఛన్దాత్పద్మసమ్భవ
యేహిచాత్రస్థితినిత్యం వాఙ్మన్తిమనుజాభువి ॥ ౩౫ ॥ తేషామిహై
వదాన్యామి సమ్పదంసన్తతింతథా । తారతమ్యవశాద్భుక్తే స్తేషాం
సిద్ధ్యన్తిసమ్పదః ॥ ౩౬ ॥ జననంమరణంయేషాం స్థితిర్వాస్త్రిన్తహిధరే ।
తేషాంముక్తికరస్థాహి జ్ఞానసాధ్యాహిదుర్లభా ॥ ౩౭ ॥ యానికానిచ
దానాని సన్తిశాస్త్రగ్రితానిచ । తానిసర్వాణిదానాని క్రియమాణానిచే
ధిమా ॥ ౩౮ ॥ ఐహికంచఫలందత్వా స్వర్గమీప్సితమేవవా । మత్పదంచ

శరీరాస్తే దదామ్యేషాంసంసంశయః ॥ ౩౨ ॥ గిరేశ్వపరితోభూమా గ్రా
మాన్వాపట్టణానివా । కరోతిశ్రద్ధయా రాజా బ్రాహ్మణోయోషికోపివా ॥
సన్తే రాజ్యశ్రియంభుజ్వా భుజ్వాస్వద్దాదికంచరమ్ । మత్సయిజ్యం ప్ర
జత్యేవ నాత్రకార్యావిచారణా ॥ ౪౧ ॥ పుణ్యంక్షేత్రమిదంభూమా స్థా
తవ్యంహిసదాత్రతు । ఇతిబుద్ధ్యాత్రవసతాం గృహక్షేత్రాదికంతుయే ॥
దదతీహసరాస్తేవై లభ్యావాసఫలానిచ । ప్రాపువన్తిపునశ్చైవమామ
కంచపదంధ్రుమమ్ ॥ ౪౩ ॥ అత్రయేవసతాంప్రాజ్ఞా విద్యాదానమనుత్త
మమ్ । కుర్వన్తితేహంవిదుషాం కీర్తిస్తేలోక్యగామినీ ॥ ౪౪ ॥ తద్బ
ద్ధుబద్ధుతద్బద్ధు తద్బద్ధుజనబాధవాః । సర్వేపితత్ఫలంలభ్యా మోదస్తేదివి
దేవతాః ॥ ౪౫ ॥ * * * * *

ఇతి రాహుపురాణే శ్రీవేంకటాచలమాహాత్మ్యే శ్రీవేంకటేశ్వర
మహాత్మ్యవనై భవ వర్ణనంనామైక పంచశోధ్యాయః.

శ్రీవేంకటాచలపుష్పద్యాననిర్మాణాదిప్రశంసా.

శ్రీనూతః ॥ ఉక్త్యాచైవం వేంకటేశః పునఃప్రీత్యాజగాదచ । శ్రీభ
గవాః ॥ శ్రూయతాంవిబుధాయూయ మన్యతి-ఇచ్చద్భ్రీవీమవః ॥ ౧ ॥
యేహిచాత్రప్రకుర్వన్తి బృన్దావనమనుత్తమమ్ । ఉద్యానానిచపుణ్యాని
నానావృక్షయుతానిచ ॥ ౨ ॥ పుష్పద్యానానికృత్వాచ తత్పుష్పైరర్చయ
న్తిమామ్ । దళన్యైకస్యదివ్యాని వత్సరాణ్యర్చదానిచ ॥ ౩ ॥ స్వగ్రేభు
జ్వాపరాంభోగా నస్తేయాన్చిమత్పదమ్ । అవాన్తరఫలం తేహా మీప్సితం
హిమహీతలే ॥ ౪ ॥ నచసన్తతివిచ్ఛేదస్తేహంపుణ్యకృతాంభువి । ఫల
పుష్పాణిపత్రాణి యావన్తిప్రతివత్సరమ్ ॥ ౫ ॥ ఉద్భవన్తితథాకామా
స్తేహామపి మహీతలే । ప్రత్యహం మమనై వేద్యం యావత్ప్రస్థ చతుష్ట
యమ్ ॥ ౬ ॥ సవ్యజ్ఞనంకల్పయన్తి తేహిపుణ్యతమాంభువి । బ్రహ్మేన్ద్రలోక
ప్రముఖాస్తైస్సుఖేనజితానరైః ॥ ౭ ॥ తదీయదర్శనాత్పుంసో భవన్తిమహి
మాదయః । తేహామైశ్వర్యసమ్మతై వక్తవ్యంనావశిష్యతే ॥ ౮ ॥ అస్తేయాన్చి
పరంధామ పునరావృత్తివర్జితమ్ । భూషణంస్వర్నఖచితం వజ్రమాణిక్య
సంయుతమ్ ॥ ౯ ॥ ప్రయచ్ఛన్తి చయేపుణ్యా మాముద్దిశ్య మహీతలే ।

రూపలావణ్యసమ్పన్నా విద్యావస్తశ్చిరాయుషః || ౧౦ || భవన్తిపుత్రా
స్తేషాంచ మచ్ఛన్తాత్సమ్పదోపిచ | పద్మకల్పారతులసీ చమ్పకైర్దామకా
రిణః || ౧౧ || మదర్చననిమిత్తంయే ప్రత్యహంశ్రద్ధయాన్వితాః | లక్ష్మ్య
సమేత స్తేషాంహి గృహేవత్స్యమ్యహంసురాః || ౧౨ || తేషాంయేఽపిచ
సాహాయ్యం కుర్వతే శ్రద్ధయాన్వితాః | తేషామపినదాసమ్పత్ప్రదోహం
కమలాసన || ౧౩ || భోస్సురా యోగినస్సర్వే యేచిత్రవసమాగతాః |
యుష్మాకంయద్యదిష్టంత ద్దాస్యేహంసకలంవరమ్ || ౧౪ || పుత్రాన్పా
త్రాన్ప్రియంవాపి రాజ్యమారోగ్యమేవవా | ఆయుఃకీర్తిచయచ్ఛాన్య
న్మత్తోవాఞ్ఞతి యఃపుమాన్ || ౧౫ || తత్తద్దదా మ్యహంతస్తే సత్యం
సత్యంనసంశయః | బహునేహకిముక్తేన యేచిత్రవసతాంపునః || ౧౬ ||
కుర్వన్తి చానుకూల్యంవై తేమేప్రియ తరామతాః | నివసద్భ్యోత్ర
మనుజా ద్రుహ్యన్తి విబుధాశ్చయే || ౧౭ || అసురా రాక్షసా యతాః
పిశాచాః ప్రాణినోపివా | తానహం నాశయిష్యామి సపుత్ర పశుబాన్ధ
వాన్ || ౧౮ || నియతోఽనియతోవాపి వేంకటాద్రిమిమంజనః | వ్యాజా
ద్వాయస్సమామహ్యా స్నాత్వాస్వామిసరోజలే || ౧౯ || నమస్కరితమాం
సోపి సకామస్సర్వధానురాః | కూలజ్జ-మమహాదార్య గుణక్షీరపయో
నిధిః || ౨౦ || ఇతిశ్రీ వేంకటాధీశ స్తేభ్యోదత్యా వరాణ్యహో | భేరి
మృదజ్గ పణహ మజ్గళస్వన సంయుతః || ౨౧ || పుష్పవృష్ట్యాయుతశ్శ్రీ
మా స్థిభూమి సహిత స్తదా | వివేశాన్తర్మహద్దివ్యం విమానంరత్న
తోరణమ్ || ౨౨ || బ్రహ్మదయోదేవగణా స్సమ్భూయప్రీతమానసాః |
జయేతిచాస్తువంస్తేన ఘోషేణాపూరితంజగత్ || ౨౩ || బ్రహ్మపివేంకటే
శస్య దివ్యమజ్గళసమ్భ్రమమ్ | ఋషిభిస్సహధర్మాత్కా యథాశాస్త్ర మ

రావభృథంపుణ్యంపవిత్రంసాపనాశనమ్ || ౨౪ || స్వామి పుష్కరిణీ

కారయత్ || ౨౪ || తతశ్చ వివేక సక్షతే దేవదేవస్య శార్థిణః | చకా
రావభృథం పుణ్యం పవిత్రం సాపనాశనమ్ || ౨౫ || స్వామి పుష్కరిణీ
పుణ్య సలిలేలోకపూజితే | సన్నుర్బ్రహ్మదిదేవాశ్చ మునయో యో
గినోపిచ || ౨౬ || రాజానశ్చతథావిప్రా స్సర్వేచైవసరాస్తదా | తత్ర

యోగిభిశ్చిరమ్ । ఇతిశ్రీ వేంకటాద్దేశ స్మర్యానుత్పవ సజ్జతాః ॥ ౪౫ ॥
తత్తత్థానంసముద్దిశ్య విసృజ్యప్రీతిపూర్వకమ్ । అన్తర్విమానంశ్రీభూమి
సహితఃప్రవివేశహ ॥ ౪౬ ॥ * * * * *

ఇతి శ్రీవారాహపురాణే శ్రీవేంకటాచలమహాత్మ్యే శ్రీవేంకటాద్రా
పుష్పద్యాననిర్మాణాది ప్రశంసాకథనంనామ ద్విపఞ్చశోధ్యాయః.

శ్రీవేంకటాద్దేశవై భవప్రశంసా.

మునయః । భగవన్వేదశాస్త్రార్థ తత్త్వజ్ఞానసునిష్ఠిత । శ్రుతం
సూతమహాశ్చర్య మిహాఖ్యానమనుత్తమమ్ ॥ ౧ ॥ వేంకటాద్విప్రభా
వోయ మీదృశఃపాపనాశనః । తతైవభగవత్ప్రీతి రీదృశీనిస్తులాఖలు॥
వేంకటేశో మహాశ్చర్య దివ్యచారిత్ర భూషణః । ఆశ్చర్యంతస్యచారిత్ర
మద్భుతం పరమాద్భుతమ్ ॥ ౩ ॥ అదృష్టా శ్రుతపూర్వంత తులత్రాపి
జగతీతలే । శృణ్వతామిదమాఖ్యానం నాస్తిత్వప్తిస్తపోధన ॥ ౪ ॥ విస్మ
జ్యవిబుధాన్విష్టు రకరోత్కింఠమాపతిః । విస్మష్టా స్తేనదేవాశ్చ కిమకుర్వ
న్తునేవద ॥ ౫ ॥ ఇతిపృష్టో వదత్సుత శ్శూరియతా మితితాన్తునీక ।

బ్రహ్మదీనాంస్వావాసగమనమ్.

శ్రీనూతః ॥ ఆరుహ్యహంసంబ్రహ్మతు స్తూయమానస్సురైస్తదా ॥ ౬ ॥
సత్యలోకంజగామాశు సర్వలోకపితామహః । దివ్యంవిమానమాస్థాయ
సహస్రాక్షః పురందరః ॥ ౭ ॥ గంధర్వైర్గీయమానశ్చ ప్రవివేశామరావ
తీమ్ । నన్దికేశ్వరముఖైశ్చ గణైఃప్రమథసంజ్ఞకైః ॥ ౮ ॥ సహితఃపార్వతీ
నాథః పర్వతంవేంకటాభిధమ్ । కుర్వన్ప్రదక్షిణంపశ్య స్వస్తుంస్థలమ
నుత్తమమ్ ॥ ౯ ॥ ఆగ్నేయాందిశిచాద్రాక్షీ ద్వేంకటాదేస్సరశ్శివమ్ । తత్ర
దృష్త్వాసరఃపుణ్యం కాపిలంలోకపావనమ్ ॥ ౧౦ ॥ రమణీయమిదంస్థానం
స్థాతవ్యముమయాసహ । అతైవేతివినిశ్చిత్త్య జగామరజతాచలమ్ ॥ ౧౧ ॥
యోగినసనకాద్యాశ్చ పాపనాశనతీరతః । అతిప్రస్థరమప్రీతాః కాననే
షుమహత్సువై ॥ ౧౨ ॥ ఋషయస్సప్తతైవ దిశిచోత్తరపూర్వతః ।
శుల్లనీరురతిరేతు స్వాశ్రమేష్వవసన్సుఖమ్ ॥ ౧౩ ॥ శుల్లన్యాంపూర్ణిమా

ర్వంకథంకేవాహతామునే || ౩౦ || శ్రోతుమిచ్ఛాహిమహాతీ యద్యస్తా
 సుదయాతవ | శంససూత రథాజ్ఞస్య వృత్తాంతం రణభూమిషు || ౩౧ ||
 ఇతిపుష్టోజగాదాసా సూతఃపరమధార్మికః || శ్రీసూతః || శ్రూయతాం
 చక్రరాజస్య చరిత్రంపరమాద్భుతమ్ || ౩౨ || పరాక్రమం సజ్జహేణ
 వత్సోమిశ్వణుతామలాః | నశక్యంవిస్తరాద్వక్తుం చక్రరాజస్యవై భవమ్ ||
 దుష్టాన్ని బర్హయేత్యుక్త శ్చక్రరాజోమహాద్యుతిః | ఆజ్ఞాంవేంకటనాథ
 స్య ధారయన్నిరసాతదా || ౩౪ || నిర్జగామ గిరేశ్వరజ్ఞాన్దగ్ధగణసేవి
 తః | ఉద్యతాయుధ శస్త్రైస్తైర్మహాముసల పాణిభిః || ౩౫ || ప్రాసతో
 మరహస్తైశ్చ శూలపట్టనధారిభిః | అసిచర్మధరైశ్చూరైర్భాణాశ్చాన్డా
 సిధారిభిః || ౩౬ || గజవాజిరధైరుష్టైర్ద్యుద్ధసన్నాహసమ్భ్రమైః | భీరి
 మృదజ్ఞపటహైర్ధక్ష్కానిసాని మర్దనైః || ౩౭ || జయవ్యజ్జకవాద్యైశ్చ
 సంయుతోయంపదాతిభిః | రాజవేషధరశ్శ్రీమాన్సుహస్రభుజమణ్డితః ||
 కిరీటహారమకుట కేయూరాజ్ఞదశోభితః | దంష్ట్రాకరాశవదనో జ్వలదగ్ని
 సమప్రభః || ౩౮ || * ప్రవర్తకాస్త్రసంయుక్త పఞ్చాశచ్ఛత పాణికః |
 నివర్తకాస్త్రసంయుక్త పఞ్చాశచ్ఛతహస్తకః || ౪౦ || పద్మరాగనమద్యోత
 రక్తవస్త్రవిభూషితః | అనేకతురగవ్యూఢం దివ్యంస్యద్దనసూక్తితః || ౪౧ ||
 ప్రాచీందిశం యయాపూర్వం మహాఘోష సమన్వితః | తేనఘోషేణ
 మహతా జగత్త్రస్తంచరాచరమ్ || ౪౨ || స్ఫుటితంవామహద్యోత్యమ
 దారితాఃకిముపర్వతాః | ఇతిభూతానిసర్వాణి చుక్రుశుశ్చభృశంతదా ||

ఇతి శ్రీవారాహపురాణే శ్రీవేంకటాచలమహాత్మ్యే శ్రీవేంకటా
 ద్రిశనైభవప్రశంసాది వర్ణనంనామ త్రిపఞ్చాశోధ్యాయః.

~*~ సుదర్శనసైన్యాః సురసైన్యయోద్యుద్ధప్రశంసా ~*~

శేషాచలస్యపూర్వస్యాం దిశి కేచిన్తహానగాః | ఆసంస్తత్రవనో

* ప్రవర్తకాస్త్రాణి - విరోధినిరసనహేతువ్యాపారప్రవర్తకాస్త్రాణి - నివర్త
 కాస్త్రాణి - విరోధినిరసనేనిష్పన్నేతదితరనాశపరిహారాయ ప్రవర్తకాస్త్రాణాం తా
 దృశవ్యాపారనివర్తనఫలాన్యపసంహారాస్త్రాణి.

ద్వేషేదన్యహోబలదర్శితాః ॥ ౧ ॥ ఉద్యతాయుధనిస్త్రింశాఃఖడ్గచర్మా
 సిపాయణః । మాయావినోమహాఘోరావఞ్చకాః ప్రాణిహింసకాః ॥
 తేత్రవిత్తాపహరేణ నానాప్రాణిభయజ్ఞురాః । అసాధ్యాన్మపవర్యా
 ణాంవనదుర్గసమాశ్రయాః ॥ ౩ ॥ బాధమానాద్విజాన్నిత్యంసాధూం
 శ్చాసన్విశేషతః । గర్జన్తోమేఘసజ్జాశాసీలాఞ్జనచయోపమాః ॥ ౪ ॥
 తేమాంశతనహస్రాణిచోరాణానిర్గతానిచ । సుదర్శనమహారాజసేనా
 యాంతుపురస్సరాః ॥ ౫ ॥ కేచిద్విఖ్యాతసామర్థ్యానిర్గతాశ్చతయోర్ని
 ధః । అభూతపూర్వంతుములమభూద్భుద్ధమనుత్తమమ్ । ౬ ॥ సమాప్తా
 యుష్యశేమాస్తేశలభా ఇవపావకమ్ । వివిశుశ్చక్రరాజస్యజ్వలస్తీంవా
 హిసీంతదా ॥ ౭ ॥ వినిర్దగ్ధాశ్చతేనర్వేదస్మయూపావనేచరాః । తద్వంశ
 జాస్తాదృశాశ్చశిశుబాలాస్త్రీయోపిచ ॥౮॥ యయుస్తేవిలయంసర్వే
 చోరామామోపజీవినః । నిష్కణ్ఠకమభూత్తచ్ఛవనంపక్షిమృగాకులమ్ ॥
 వేజ్జటాద్రింసమారభ్య యావద్వేలామహోదధేః । తావాన్దేశశ్చ
 సగ్రామస్సపట్టణవనాలయః ॥ ౧౦ ॥ సర్వబాధావినిర్ముక్త స్సపర్వతస
 దీతటః । బభూవపరమానన్దోరాహుముక్త ఇవోడురాట్ ॥ ౧౧ ॥ బ
 భూవుర్దుదితాస్సర్వేజనాజానపదాశ్చయే । తుష్టుపుర్బాహ్నికాస్సర్వే
 మునయోయోగినోపిచ ॥ ౧౨ ॥ నివసన్తితదారభ్య తస్మిన్దేశేహిదేహి
 నః । తదాప్రభృతితద్దేశే వాసవశ్చక్రశాసనాత్ ॥ ౧౩ ॥ కాలేవర్షతి
 సస్యానిఫలన్తిబహుధాతదా । బహుక్షీరదుఘాగావస్తథాస్వాదూదకం
 సరః ॥ ౧౪ ॥ నీరోగాశ్చజనాస్సర్వేయథాకృతయుగేతథా । కుశలాః
 కృషివిద్యాయాంవిప్రావేదేషు నిష్ఠితాః ॥ ౧౫ ॥ తపస్వినస్తపోధర్మే
 యోగాభ్యాసేచయోగినః । వాణిజ్యేవణిజస్సర్వే స్వస్వధర్మేషు నిష్ఠి
 తాః ॥ ౧౬ ॥ దేశమధ్యేసమాగత్యసుదర్శనహరిఃప్రభుః । సమాహూ
 యజనాస్సర్వాన్వచనంచేదమబ్రవీత్ ॥ ౧౭ ॥ కర్తవ్యంభవతాంకింతద
 స్తిచేద్వక్తుమర్హథ ॥ జనాః ॥ ఇతఃపూర్వంవయంసర్వేషీతాస్సుభృశం
 ప్రభో ॥ ౧౮ ॥ దస్యుభిస్తస్మైశ్చైశ్చోరైశ్చోరపాత్రియైశ్చరాజభిః । ప్ర
 సాదాద్భవతస్సామిదేశోయంనిరుపద్రవః ॥ ౧౯ ॥ ఆసీద్వయంకృతా
 ర్థాస్త్యిత్యుక్తః ప్రాహచక్రరాట్ । ధర్మాత్కానంనృపంకఞ్చిత్కృత్వా

దేశాధిపంపునః ॥ ౨౦ ॥ న్యాయ్యేవ ర్తనివ ర్తధ్వంయుయంతేనగతశ్ర
మాః । ఏవంసురక్షితంచక్రే తం దేశంహేతిభూపతిః ॥ ౨౧ ॥ ఆగ్నే

యదిశిసుదర్శనకృతాసురవధప్రకారః.

య్యందిశిశేషాద్రేకేచిద్దైత్యంశసమ్భవాః । మహామాయావినోఘా
రావఞ్చకాఃక్షత్రబాన్ధవాః ॥ ౨౨ ॥ బాధమానాద్విజానాసన్నాధూన్య
ర్వాన్జనాంస్తథా । దేవప్రభావ్యాణవిశ్వాసస్తేహంనాసీతదాచన ॥ ౨౩ ॥
వనేదుర్గంగిరాదుర్గంస్థలేదుర్గంతధైవచ । ఏవమావాసదేశంతుకృత్యా
తిష్ఠంస్తుతత్రహి ॥ ౨౪ ॥ తేహిజ్ఞాత్వామహాసేనామాగతాముద్యతా
యుధామ్ । అయుధ్యస్తమహాఘోరంశస్తైగ్రిస్తైగ్రిపరశ్వధైః ॥ ౨౫ ॥
పాతైఃఖడ్గైస్త్రిశూలైశ్చతోమరైరుద్గరైస్తథా । నిఘ్నన్తిస్తథాయో
ధానశ్వానుష్టాగ్రిశ్చవారణాః ॥ ౨౬ ॥ శిరాంసిబహుధాయుధేపదా
తీనాంచచిచ్ఛిదుః । కేచిత్పాదేషుసమ్భిన్నాఃకేచిద్ధస్తేష్వశేరత ॥ ౨౭ ॥
శిరోభిశ్చిన్నపాదైశ్చకబద్ధైశ్చతథాకరైః । శస్తైగ్రిస్తైగ్రిస్తనుత్రాణైరు
జ్జీమైశ్చశిరోరుహైః ॥ ౨౮ ॥ రక్తాఘోర్కాంసఖడ్గైశ్చకీకనైరాస్తగ్రిరా
శిభిః । ఆస్త్రతాయుధభూమిసానిప్రేతరాజస్యవిస్త్రతా ॥ ౨౯ ॥
పురీవాభాత్రదాతైస్తు సైన్యంసన్నచ్చతత్రదా । సేనైకదేశంతుభితం
దృష్ట్వాదౌరాత్త్యమేవచ ॥ ౩౦ ॥ క్రుద్ధోబభూవహేతీనాంరాజా
పరమకోపనః । త్రిపురారిర్యథాక్రుద్ధఃపురాణాంనూదనేభవత్ ॥ ౩౧ ॥
తాదృశానాంచచోరాణాంమూయినానిగ్రహేతథా । జ్వాలాముఖం
బలాధ్యక్షంససైన్యం సందిదేశవా ॥ ౩౨ ॥ నిశ్శేషంకురురాజ్ఞస్తాం
శ్చోరాంశ్చమదదుర్తదా ॥ ఇత్యాజ్ఞప్తస్తదాతేన చక్రరాజేననైబ
లీ ॥ ౩౩ ॥ జ్వాలాముఖస్తథాచక్రే యుద్ధంపరమదారుణమ్ । త
త్రైస్సైన్యంలోశయామాసమదమత్రణవద్విపః ॥ ౩౪ ॥ ఛిన్నాభిన్నాస్తథా
జగ్ముశ్చోరాస్తత్రవనేచరాః । పలాయన్తేస్తభీతాస్తేత్యక్తశస్త్రాయు
ధాస్తదా ॥ ౩౫ ॥ త్యక్త్వాసమరభూమించ వనేలీనాశ్చసానుషు ।
నహితత్రజనకశ్చిద్దృశ్యశేవసభూమిషు ॥ ౩౬ ॥ గిరేద్దుర్గేషుసర్వేషువన

దుర్గేషుసానుషు । మహాబిలేషుకుష్ణేషుకుటీరేషుగుహానుచ ॥ ౩౨ ॥
 మృగయామానురవ్యగ్రాస్తస్యచానుచరాస్తదా । దదృశుర్నహికంచి
 చ్చవినిర్గత్యతువిస్త్రితాః ॥ ౩౩ ॥ జ్వాలాముఖాయతేనర్వేప్రోచురేవం
 పదాతయః । విస్త్రితసాసీతాంమాయాంజ్ఞాత్వాపరమదుర్జయః ॥ ౩౪ ॥
 తద్దేశవాసినస్సాహూనాహూయేదంవచోబ్రవీత్ । ఇమందేశంవిస్మజ్ఞ్యా
 శుగస్తవ్యందేశమన్యతః ॥ ౩౫ ॥ క్షణమాత్రమితిప్రోక్త్యాజగ్రాహపర
 మంధనుః । అస్త్రించసస్తథేతస్త్రిన్నాగ్నేయంమస్త్రవత్తదా ॥ ౩౬ ॥
 ప్రజజ్ఞావలచతద్దివ్యమస్త్రంపరమభాస్వరమ్ । కృశానవస్తదస్త్రాచ్ఛని
 ష్పేతుశ్చసహస్రశః ॥ ౩౭ ॥ విచుక్రశుశ్చభూతానిచతుభుసాగరాస్త
 దా । అస్త్రధానంగతాయత్రచోరాస్త్రిష్టన్తివఞ్చకాః ॥ ౩౮ ॥ గత్వాచ
 తత్రతత్రాపిభస్తసాతుకురుతానరీక్షా । ఇతిచిక్షేవతద్దివ్యమస్త్రమాగ్నే
 యముత్తమమ్ ॥ ౩౯ ॥ ఆక్రమ్యరోదసీతచ్ఛజ్వాలామాలాసమాకులమ్ ।
 చోరదేశంసమాక్రమ్యగిరిదుర్గవనానిచ ॥ ౪౦ ॥ యత్రయత్రచత్రిష్టన్తిమా
 యినస్తేవనేచరాః ॥ అదహత్తానిసర్వాణిస్థలాన్యన్యానియానిచ ॥ ౪౧ ॥
 తేచసర్వేదురాత్తానో దగ్ధకేశతమూరుహః । తేషాంస్త్రియశ్చబాలా
 శ్చసర్వేదగ్ధాశ్చపహ్నినా ॥ ౪౨ ॥ బిలేభ్యఃకన్దరేభ్యశ్చనిష్పేతుఃక్షత్ర
 బాన్ధవాః । వనంతదీయంతత్సర్వంభస్మీభూతంచతత్క్షితాత్ ॥ ౪౩ ॥
 నిర్భీజంతతులంసర్వందగ్ధమస్త్రస్యతేజసా । భస్మీకృత్యతుతాన్సర్వా
 స్త్రివివేశేషుధింతదా ॥ ౪౪ ॥ పృష్ఠేసమానయామాససద్యశ్శీతలకారి
 ణీమ్ । ఆప్లావయతతందేశమాజగ్గుర్నిర్గతాజనాః ॥ ౪౫ ॥ నిహతాస్స
 ర్వచోరాశ్చతేజసాభవతఃప్రభో । ఇతివిజ్ఞాపితస్తేన బలాధ్యక్షేణసప్ర
 భుః ॥ ౪౬ ॥ సన్తుప్తస్త్రతందేశమాగత్యచనుదర్శనః । తానిదుర్గాణిస
 ర్వాణిస్థలీకృత్యవనానిచ ॥ ౪౭ ॥ ప్రకాశానితతశ్చక్రేదేశంప్రహతమా
 ర్గకమ్ । తత్రత్యాస్థాపయామాస సాధూన్ద్విప్రాదికానపి ॥ ౪౮ ॥ స్థా
 పయిత్వాచతద్దేశేధర్మాధ్యక్షం దయాపరమ్ । పృష్ఠిశాల్యాదివృద్ధ్యాచ
 పోషయామాసద్దేశికాత్ ॥ ౪౯ ॥ * * * *

ఇతిశ్రీవారాహపురాణేశ్రీవేంకటాచలమాహాత్మ్యేసుదర్శనస్తోత్రాను
 రస్తేన్యాయోర్యుద్ధప్రశంసాదికథనంనామచతుఃపఞ్చశోధ్యాయః.

➤➤➤ సుదర్శనస్వామిరవధార్థందక్షిణదిగ్గమనమ్. ➤➤➤

శ్రీసూతః || సుదర్శనమహారాజః కృత్వా దేశమకట్టకమ్ | తస్మా
ద్దేశాదవక్రమ్యభాగందక్షిణమాయయా || ౧ || అగత్యదక్షిణందేశంస
సైన్యస్థపరిచ్ఛదః | వాదయామాసవాద్యాని నిస్సాణప్రముఖానిచ ||
తేనశబ్దేనమహతాదారితాఇవభూధరాః | మదమత్తగజైరైవస్సుప్త
రైఃపర్వతోపమైః || ౩ || అనేకకైశ్చవనంతత్రచూర్ణితంహిసహస్రధా |
విహినానిప్రకాశానికృతానిగిరయస్తథా || ౪ || వనదుర్గాణితైస్సర్వైస్సు
గమానికృతానివై | తత్రదైత్యాంశసమ్భూతాశ్శూరాశ్శూద్రకులౌడ్భ
వాః || ౫ || అజ్ఞో-వజ్రఃపుభిస్తశ్చబిడాలోవాలుకస్తథా | ఏతేశూ
రాఃప్రధానాశ్చ పక్షౌ తేషశ్చపాపినః || ౬ || బాధస్తేన్మద్విజాన్నిత్యం
క్షేత్రవిత్తాపహరతః | యోగనిష్ఠాంస్తపోనిష్ఠాన్యజ్ఞకర్తృసునిష్ఠితాః ||
షీడయన్తిస్తబాలాంశ్చ స్త్రియోవృద్ధాంశ్చనిత్యశః | అగ్నిహోత్రా
ణివేదాశ్చయజ్ఞాశ్చోత్సవవచ || ౮ || ఆచారావైదికాస్తత్రప్రావర్త
స్తనచక్వచిత్ | షీడ్యమానాస్సదాచోరైః పశ్చభిఃప్రాణినోభ్యశమ్ ||
క్షుద్రాశ్చబహవశ్చ సన్ప్రాణిషీడాకరాఅపి | తేనర్వేసహసాతత్ర

➤➤➤ సుదర్శనామరసేనయోర్యుద్ధప్రకారః. ➤➤➤

విచార్యచపునఃపునః || ౧౦ || సుదర్శనంచరాజానంజ్ఞాత్వాతత్రసమా
గతమ్ | సర్వైస్సమ్భూయయోద్ధవ్యంనాన్యధాగతిరస్తిసః || ౧౧ || రా
జాసుదర్శనోనామ సహస్రభుజమణ్డితః | విక్రమేనచరాజాతుసహస్ర
కిరణోపమః || ౧౨ || యత్రయత్రసవైరాజాక్రుద్ధఃపశ్యతీసత్వరమ్ | త
త్తత్సర్వంచసహసాదగ్ధంకిలభవివ్యతి || ౧౩ || అతస్సర్వేవయంచోరా
సాసవధానాశ్చసర్వదా | యోతస్త్విమ ఇతినిశ్చిత్యతేదసమ్భూయ
దస్యవః || ౧౪ || పరిఘాన్పట్టసాన్ప్రాసాన్సక్తిశూలపరశ్వధాః | ధ
నూంషిచసబాణానిఖడ్గాంశ్చవిపులాన్శ్శుభాః || ౧౫ || ప్రగృహ్యపరమ
క్రుద్ధావరదానబలోద్ధతాః | విచిత్రవాససన్నర్వే వివిధాశ్శస్త్రపాణ
యః || ౧౬ || నిర్యయుర్త్తదమత్తాశ్చచలస్తథవపర్వతాః | తేయుద్ధకుశలా
శ్శూరాస్తోమరాఙ్కు-శపాణయః || ౧౭ || అన్యేలక్షణసంయుక్తావరచర్మాసి
పాణయః | అహమేవపథిష్యామిసర్వానితిబలోద్ధతాః || ౧౮ || తత్రసర్వేస

మాజగుర్భ్యుద్ధాథంయమచోదితాః | నుదర్శనోపితాన్ద్రప్త్యా క్రుద్ధోనాగఇ
వశ్వసన్ || ౧౯ || స్ఫులిక్లాక్షంబలాధ్యక్షం జ్వాలాకేశంమహాసటమ్ | కా
లాన్తకంరణఘ్నంచపఞ్చసృష్ట్యాతుమానసాన్ || ౨౦ || సనైన్యాన్సేష
యామాసచోరాణానిగ్రహేతదా | నిర్యయుస్తేరథైరవైర్వర్షాగానీకై
సుసంవృతాః || ౨౧ || పరిఘాన్పట్టసాంచైవశూలఖడ్గపరశ్వభాన్ | గృ
హీత్వావివిశుర్వర్ధ భూమింజ్వలితకుణ్డలాః || ౨౨ || చిక్షిపుద్గుప్తచోరేషు
బాణాన్ప్రాణహరాన్రణే | తేగదాభిర్విచిత్రాభిః ప్రాసైఃఖడ్గైఃపర

శ్వథైః || ౨౩ || అనోన్యన్యంసమరేజఘ్న రత్నైశ్చవైశ్చయోధకాః |
ఏవంప్రప్యతేనక్లామేనిర్ధూతంనుమహద్రజః || ౨౪ || దుష్టానాందైత్య
జాతానాంశాన్తంశోణితవిన్రవైః | రథమాతజ్జకూలాశ్చహయమత్స్య
ధ్వజద్రుమాః || ౨౫ || శరీరసజ్జాటవహాసుస్రపూర క్తనిమ్నగాః | స్ఫు
లిక్లాక్షోబలాధ్యక్ష శ్వరైరజంజఘానచ || ౨౬ || వజంజఘానసమరే
జ్వాలాకేశశ్చితైశ్చరైః | మహాసటాపులిన్దంచజఘానసమరేశరైః || ౨౭ ||
కాలాన్తకోబిడాలఞ్చవాలుకంరణహాయుధి | జఘానసమరేక్రూరైశ్వరై
రాశీవిషోపమైః || ౨౮ || తతస్సుదర్శనోరాజా హయశీర్షంమహాశరమ్ |
అన్తర్ధానంగతాయత్ర తిష్ఠన్తిగిరిసానుషు || ౨౯ || ప్రాణిపీడాకరాయేతు
యేతుదైత్యాంశసమ్భవాః | యత్రకుత్రచతిష్ఠన్తి తాన్జహీతిసుదారు
ణమ్ || ౩౦ || సద్ధాయధనుషిక్షీప్రం వినసర్జమహాప్రభుః | తదస్త్రినిర్గమ
ధ్వనై ర్భగ్నంనైన్యందురాత్తనామ్ || ౩౧ || దైత్యానశ్వాస్థరాను
ప్రాన్ప్రధాన్యధనమాగతాన్ | ద్విధాచకారసమరే హయశీర్షంమహాశ
రః || ౩౨ || వనేషుగిరిదుర్గేషు గ్రామేవాపత్రనేపివా | యత్రయత్రదురా
త్కానస్తేనర్వేచద్విధాకృతాః || ౩౩ || తజ్జాతీయాశ్చశివస్తేషాంసా
రాశ్చబాలికాః | ద్విధాకృతాశ్చతేనర్వేచిత్రమస్త్రిన్యతేజసా || ౩౪ ||
తద్ద్రుప్త్యాదేవతాస్సర్వా దేశీయాశ్చజనాఅపి | విన్తయంపరమంజగ్ముః
కిమిదంచతితేజసా || ౩౫ || ఛిన్నంభిన్నంశరైర్దగ్ధం ప్రభగ్నంశస్త్రిపీడి
తమ్ | బలంసర్వంతుదుష్టానాం దదృశేరణభూమిషు || ౩౬ || దేశబాధ
కదుష్టేషునకశ్చిద్దదృశేతదా | జలదుర్గంగిరాదుర్గం వనదుర్గంతథైవచ ||

స్థలదుర్గంచయశ్చానోన్య నివాసోదుష్టదేహినామ్ । తత్తత్సర్వంమహారా
జోభగ్నంకృత్వామహాగజైః ॥ ౩౮ ॥ కృత్వాప్రకాశంతందేశంకృత్వా
ప్రహతమార్గకమ్ । మహామార్గంచసర్వత్ర కృత్వాసహతకణ్డకమ్ ॥ ౩౯ ॥
విప్రక్షతాదికాన్సాధూన న్యాసవిజనాన్బహూన్ । స్వేస్వేధర్తేనియు
జ్యైవస్థాపయామాసవై సుఖమ్ ॥ ౪౦ ॥ సీరోగాశ్చజనాన్సర్వే కామక్రో
ధపరాఙ్ముఖాః । వేదశాస్త్రపరాన్సర్వే సర్వేయజ్ఞసునిష్ఠితాః ॥ ౪౧ ॥
కాలేవర్షస్తుమేఘాశ్చఫలస్తుచమహీరుహాః । సమృద్ధానిచసన్యాని సస్తు
నశ్చాసనాదితి ॥ ౪౨ ॥ అనుగృహ్యచతాన్సర్వాం స్తప్థాతద్దేశవాసినః ।
వవృధేవేంకటాధీశ కరపఙ్కజభానుమాన్ ॥ ౪౩ ॥ తత్రదేవాన్సమా
గత్య స్తుత్వాదేవహరింప్రభుమ్ । వవర్షుఃపుష్పవర్షాణి గన్ధర్వాశ్చజగుః
కలమ్ ॥ ౪౪ ॥ ఇదానీమత్రవసతాం లబ్ధంబ్రాహ్మణ్యము త్తమమ్ । ప్ర
సాదాద్భువతసనీయం కృతోదేశస్సుఖప్రభో ॥ ౪౫ ॥ ఇదానీంపశ్చిమే
భాగే కిఞ్చిత్కార్యంభవిష్యతి । ఇతివిజ్ఞాప్యతేనర్వే దివంజగ్గుర్యథా
గతమ్ ॥ ౪౬ ॥ * * * * *

ఇతి శ్రీవారాహపురాణే శ్రీవేంకటాచలమహాత్మ్యే సుదర్శనస్వాసుర
వధార్థందక్షిణదిగ్గమనాదికథనంనామ పంచపంచాశోధ్యాయః.

మరుణదిశ్యసురసుదర్శన సేనాయుద్ధప్రశంసా.

శ్రీసూతః ॥ రాజాసుదర్శనశ్శ్రీమాన్సు తాపహతకణ్డకః । దక్షి
ణాందిశమాసాద్య కృత్వానిర్బాధమేవతామ్ ॥ ౧ ॥ దేశస్యరక్షణార్థాయ
కఞ్చిన్నృపవరంతదా । ధర్మాత్మానంప్రతిష్ఠాప్యప్రతప్తేపశ్చిమాందిశమ్ ॥
శతంశతసహస్రాణి భేరిణాంవ్యనదం స్తదా । పతాకినోగజాస్తత్ర ధ్వజ
యుక్తాశ్చవాజినః ॥ ౩ ॥ మత్తేభాఃకలభాశ్చైవ తథాగమ్భిరవేదినః ।
శస్త్రపర్కాయుధోపేతా సున్నద్ధాయుద్ధకారణాత్ ॥ ౪ ॥ ఘోటాశ్చ
ద్వీపసమ్భూతా వాయువేగాస్తథాపరే । వర్కాస్త్రశస్త్రసమ్భిన్నాని
ర్యయుశ్చసహస్రశః ॥ ౫ ॥ శతాశ్వాస్త్రీశతాశ్వాశ్చ సహస్రాశ్వా
శ్చయూధశః । సర్వాయుధైశ్చసమ్పూర్ణాః పతాకాలఙ్కృతాస్తథా ॥
విమానానీపసిద్ధానాం శతశోధసహస్రశః । స్యన్దనానివిచిత్రాణి నిర్యయు

రాభస్వరాణిచ ॥ ౭ ॥ ఉద్యతాయుధనిస్త్రిం శాస్త్రోద్యతపరశ్వభాః ।
ఉద్యతాసిగదాశూలాస్త్రోద్యతకరాయుధాః ॥ ౮ ॥ అట్టహాసాన్విము
ఇచ్చంతో నిర్యయుశ్చపదాతయః । మధ్యేరరాజరాజా సాసహస్రభుజమ
ణ్ణితః ॥ ౯ ॥ నిదాఘేప్రతపన్సూర్య స్సహస్రాంశురివాబభా । తత్రాసీ
త్పశ్చిమేభాగే వేజ్కటాదేరదూరతః ॥ ౧౦ ॥ కాననంపర్వతాకీర్ణంసిం
హవాప్రసృష్టే వితమ్ । మాతశ్చైర్నర్మనైశ్చ వరాహమహిమైస్తథా ॥

వృకభల్లూసంయుక్తంతస్త్రిన్మహతికాననే । దైత్యాంశఃకశ్చిదుత్పన్నః
కిరాతఃపర్వతోపమః ॥ ౧౧ ॥ నామ్నాకాననకర్తాచ రిపుఘ్నస్యసుతో
బలీ । సతుశ్చిముఖంసముద్దిశ్యప్రతచర్యాచరోభవత్ ॥ ౧౨ ॥ యక్షరా
క్షససిద్ధానాం సుష్యాణాంమహాత్మనామ్ । దుర్జయత్వమసావిచ్ఛక్
సాహసీతుకదాచన ॥ ౧౩ ॥ క్రతుధ్వంసకరంధ్రం ధ్యాత్వాచధృతి
మాన్నరక్షాఖడ్గమదాయచిచ్ఛేద స్వశిరఃపుష్పసమ్భృతమ్ ॥ ౧౪ ॥
అలజ్జత్రాశ్చగద్ధాద్యైశ్చమ్భవేర్పయితంతదా । ప్రసాదాత్తత్త్రణాద్రు
ద్రోజీవయిత్యాచతంపునః ॥ ౧౫ ॥ దదాచతదభిప్రేతంలబ్ధ్వాసాదరముత్త
మమ్ । వనకర్తాసమాగత్య వనేతస్త్రిన్దురాసదమ్ ॥ ౧౬ ॥ స్థానందుర్గంప
రాభేద్యమధిష్ఠాయమహాబలః । అనేకశతసాహస్రై రసీకైఃపరివారితః ॥
లోకానుత్సాదయామాస వరదానబలోద్ధతః । చుక్రుశుఃపీడితాస్సర్వే
విప్రాద్యాఃప్రాణినస్తదా ॥ ౧౭ ॥ సతుజ్ఞాత్వాదురాత్మాచ సుదర్శనమ
హాస్యపమ్ । నృపతిత్యేవతంమత్వా నిర్జగామరణాయనః ॥ ౧౮ ॥ ఏకా
మక్షాహిణీంసేనాం గృహీత్వాసశరాసనః । సన్నద్ధఃకవచీఖడ్గీ దణ్డీపర
బలార్దనః ॥ ౧౯ ॥ రథమారుహ్యాసజ్యశ్చ సర్వశస్త్రాస్త్రభూషితః । య
యుశ్చతస్యపురత స్తురగాశ్చమహాగజాః ॥ ౨౦ ॥ పదాతయశ్చసరథా
యయుశ్చస్త్రాస్త్రపాణయః । ప్రావర్తతమహద్భృద్ధం సేనయోరుభ
యోరపి ॥ ౨౧ ॥ శస్త్రైరస్త్రైశ్చితైర్బాణై ర్భిణ్ణీవాలైఃపరశ్వభైః ।
కుస్త్రతోమరచక్రైశ్చపరిమైఃపట్టసైశ్చితైః ॥ ౨౨ ॥ శక్తితోమరశూలై
శ్చగజచర్మాసిసాధనైః । శతశ్శీపరిఘాభిశ్చ చిత్రైరైశ్చసాధనైః ॥
అన్యోన్యంచయథాపూర్వం దేవదానవరాజయోః సుదర్శనభటాశ్చాపిని
జఘ్నుస్తానికరాతకాః ॥ ౨౩ ॥ వివిధాయుధహస్తాశ్చ శూలముద్గరపా

ణయః । గదాభిఃపట్టనైర్దణై రాయనైర్కుసలైర్భృశమ్ ॥ ౨౭ ॥ పరిమైర్భి
 ణ్ణివాలైశ్చ భల్లైఃప్రానైఃపరశ్వధైః । రథైఃకవచిన స్వస్యే ధ్వజైశ్చసమ
 లజ్మతైః ॥ ౨౮ ॥ హిరణ్యజాలవిహితైః ఖరైశ్చవివిధాననైః । హ
 యైఃపరమశీఘ్రైశ్చ గజేంద్రైశ్చమదోత్కృతైః ॥ ౨౯ ॥ సుదర్శనభటాం
 శ్చాపినిజఘ్నుస్తేకిరాతకాః । తైర్గదాభిశ్చభీమాభిః పట్టనైఃకూటముద్గ
 రైః ॥ ౩౦ ॥ ఘోరైశ్చపరిమైశ్చితైఃస్త్రిసూతైరపిసంశితైః । విదార్య
 మాణాస్తేశూరాని పేతుర్భువిసంయుగే ॥ ౩౧ ॥ అమర్షాజ్జనితోద్ధర్షాశ్చ
 క్రుఃకర్షాణ్యభీతవత్ । శరనిర్భిన్న గాత్రాస్తేశూలనిర్భిన్న దేహినః ॥ ౩౨ ॥
 మమన్థద్దప్తచోరాంశ్చ నామానిచబభాషిరే । తద్భభూవాద్భుతంఘో
 రంయుద్ధంనైన్యదవ్యయస్యచ ॥ ౩౩ ॥ వవర్షూరుధిరం కేచిన్ముఖైస్తేవనవా
 సినః । పార్శ్వేషుదారితాః కేచిత్కేచిద్ధస్తేషుదారితాః ॥ ౩౪ ॥ పట్టనై
 శ్చూర్ణితాఃకేచిత్ప్రానైఃకేచిద్విదారితాః । ధ్వజైర్నిపతితైర్నాగైర
 త్వైశ్చవినిపాతితైః ॥ ౩౫ ॥ రథైర్విమృదితాఃకేచిద్విధిధితాఃకానసేన్ధితాః ।
 ముద్గరైరాహతాఃకేచిత్పతితాధరణీతలే ॥ ౩౬ ॥ పరిమైర్మృధితాఃకేచిద్భి
 ణ్ణివాలైశ్చదారితాః । కేచిద్వినిహతాభూమా రుధిరార్ద్రావనాకసః ॥
 కేచిద్విత్రాసితానప్తాః కేచిత్పార్శ్వేనశాయితాః । విభిన్నహృదయాః
 కేచిత్త్రిసూతైర్దారితాఃపరే ॥ ౩౭ ॥ ఏవంవిద్రావితంనైన్యంవనకర్తావి
 లోక్యతమ్ । బభూవక్రోధతామ్రాక్ష సేనాధ్యక్షమువాచహ ॥ ౩౮ ॥
 జ్వాలాపాతంమహాశూరం జహిత్యంగచ్ఛశీఘ్రతః । ఇత్యాజ్ఞప్తస్తతస్తూ
 ర్ణంజ్వాలాపాతఃప్రతాపవాన్ ॥ ౪౦ ॥ ధనుర్విష్ణుర్షూరయామాస రథస్థః
 కనకాక్షదః । సుదర్శనమహారాజ సేనాధ్యక్షంసృజన్ముషా ॥ ౪౧ ॥
 బాముఖనామానం బడబానలవిక్రమమ్ । జహిత్యంసమరేగచ్ఛ శత్రు
 న్యమశేషతః ॥ ౪౨ ॥ ఇత్యబ్రవీత్తతస్సాపి పినిగ్ధతస్సరథస్తదా । శార్ఙ్గ
 దాయసుమహాత్తస్త్రిన్బాణాన్యయోజచ ॥ ౪౩ ॥ ముమోచచతతస్సే
 న్యేశరసజ్ఘ్నహారథః । శతంసహస్రమయుతం నరాణాంబడబాననః
 బాణేనైకేనసహసా నిజఘానమహారథః । దశవావింశతింవాన్త్రైతం

వారథాన్తయాన్ ॥ ౪౫ ॥ గజానాంచఘటామేకా మేకేనశితపత్రి
ణా । జఘానసమహాతేజాఃకాలానలయమోపమః ॥ ౪౬ ॥ బడబాపా
వకో యద్వదమ్బాంసిగ్రసతేక్షణత్ । తద్వత్తైస్సన్యంపరంచక్రేభస్త్ససా
ద్బడబాననః ॥ ౪౭ ॥ ఏకామతౌహిణీంసేనాం సుదర్శనబలాగ్రణీః ।
ప్రాపయద్యమలోకంహిముహూర్తద్వయమాత్రతః ॥ ౪౮ ॥ నిశ్శేషం
స్వబలంసర్వం హతమాలోక్యవేగతః । దివ్యమస్త్రంచసన్ధాయతివృత్తి
ష్టేతిచబ్రువన్ ॥ ౪౯ ॥ ఆజగామరథాచ్ఛ్రుంకిరాతోలఘువిక్రమః ।
సుదర్శనఘోషతోపసన్ధాతోబడబాననః ॥ ౫౦ ॥ విష్ణుచక్రేణతంఘారం
జఘానవనగోచరమ్ । హతేకిరాతరాజేతుతద్వనంనిర్వలంబభా ॥ ౫౧ ॥

ఇతిశ్రీవారాహపురాణే శ్రీవేంకటాచలమాహాత్మ్యేవరుణదిశ్యసుర
సుదర్శనసేనాయుద్ధప్రశంసాధికధనంనామ షట్పంచశోధ్యా యః.

సుదర్శనస్యాసురవధార్థము త్తరదిగ్గమనమ్.

శ్రీనూతః ॥ సుదర్శన మహారాజస్సహస్ర కిరణోపమః । తందే
శంహతదృష్టంచ హతావగ్రహకణ్డకమ్ ॥ ౧ ॥ కృత్వా సర్వాణిదుర్గాణి
గిరిస్థలవనానిచ । వినిహత్యగజైరశ్వైస్సర్వదిక్షుమహాపథమ్ ॥ ౨ ॥
కృత్వాచత్రమనుజాన్ధానిపయిత్యాయథానుఖమ్ । తద్దేశరక్షకంకఞ్చ
ధర్మిష్ఠం సత్యవాదినం ॥ ౩ ॥ నివేశ్యదేశమధ్యేచ జనానామస్త్ర్యస
త్వరమ్ । ప్రతస్థేనబలస్తస్తాద్భుప్తచోరజగీషయా ॥ ౪ ॥ తతశ్చోత్తర
దిగ్భాగంసహస్రకిరణోయథా । నీహంశోషణార్థాయశ్రీమాన్సుజసహ
స్రివాన్ ॥ ౫ ॥ ప్రతాపవిక్రమాదిత్యస్సుదర్శనమహాప్రభుః । శ్రీవేంకట
నగాదీన్యజ్ఞాపరిపాలకః ॥ ౬ ॥ పదాతయోగజాశ్వాశ్చరధాశ్చ
గిరిసన్నిభః । యయురగ్రేచవాద్యానివాదయన్తిస్తసర్వతః ॥ ౭ ॥
తతఃప్రచోదితాభేర్యోమర్దభానకపుష్కరాః । హేమకోణహతాస్త్రీ
వ్రంబలానాంచాగ్రతస్తదా ॥ ౮ ॥ వినేదుశ్చమహాఘోషాశ్శక్తృశ్చతస
హస్రశః । తటిద్భాస్కరకల్పశ్చఖడ్గాఃప్రాసాశ్చపట్టసాః ॥ ౯ ॥
బభుస్తస్మిన్మహానైస్సేయథామేఘేషువిద్యుతః । ఉత్తరేవేంకటాద్రీ

→ → → భేరుణ్ణాసురసుదర్శనసేనయోర్యుద్ధప్రశంసా. ← ← ←

స్తుభాగేశ్చిన్మహాసురః || ౧౦ || భేరుణ్ణోనామదైత్యానాం ప్రవరోబల
దర్శితః | బ్రహ్మణానీత్పురాడత్రవరః పర్వతసన్నిభః || ౧౧ || సతుత
త్రనివాసంచకృత్వా తుబహుభిర్వృతః | వేంకటాచ్రాతదన్యస్త్రినిర్రావా
కాననేషీహ || ౧౨ || తపాంసికుర్వతాంవిఘ్నంకుర్వన్ప్రాణిభిర్యజ్ఞ-
రః || గ్రామేవాపత్రనేవాపిస్థితాన్విప్రాదిమానుషాః || ౧౩ || బబౌ
ధేనతతంతీక్ష్ణం తేనదేశః ప్రవీడితః | కామోఽభిజాయవనాశ్చాపిష్టేచ్ఛా
న్మజ్జరజాతిజాః || ౧౪ || భేరుణ్ణస్యబలోద్రిక్తాస్తతాసన్ప్రాణిషీ
డకాః | తేనర్వేపాపకర్తాః సమూహముసలాయుధాః || ౧౫ ||
భేరుణ్ణమగితః కృత్వా సరథాశ్వగజాస్తదా | యుద్ధార్థమాగతంజ్ఞా
త్వారాజానంచసుదర్శనమ్ || ౧౬ || యుద్ధాయనిర్యయుస్సర్వేగ
దాశక్తిపరశ్వధాః | గృహీత్వాఽఙ్కుశపాశాంశ్చఖడ్గాంశ్చకనక
త్సరూః || ౧౭ || కేచిచ్ఛర్తాయుధధరాః కేచిత్కోమరపాణయః |
కేచిత్త్రిశూలహస్తాశ్చశరచాపధరాలపి || ౧౮ || అట్టహాసంవిముఞ్చ
న్తోనర్దస్తస్తేమహాబలాః | వాద్యఘోషాంశ్చమహతఃకారణైస్తే
చన || ౧౯ || సన్నద్ధాశ్చైవమాగత్యచక్రస్తేకదనంమహత్ || సుదర్శ
నభటాశ్చాపిభేరుణ్ణస్యభటాలపి || ౨౦ || హతాసుదర్శనభటాకిరా
తైరధిరోర్జితైః | నికృతశిరసఃకేచిచ్ఛిన్నపాదాస్తథాపరే || ౨౧ || కేచి
త్కుత్తశిరస్త్రాణాః కేచిద్వక్షసితాడితాః | కేచిచ్ఛిన్నతనుత్రాణాః కే
చిచ్ఛిన్నోరుబాహవః || ౨౨ || ఏవంహతంబలంసర్వమనుగేణదురా
త్తనా | తద్దృష్ట్వానిహతంనైన్యంసుదర్శనమహాప్రభుః || ౨౩ || క్రోధే
నారుణతామగ్రితః ప్రజఙ్వాలాస్తకోయథా | క్రుద్ధేతస్త్రి || ౨౪ || సర్వం
నబభాకలుషంజగత్ || ౨౫ || చస్త్రసూర్యాతదాకాశేబచుర్నుచకి
ఞ్చన | నక్షత్రాణిసభాన్తిస్తపేతురులాఘసహస్రశః || ౨౬ || వాతిస్త
జవనోఽత్యర్థంసహధూశ్యాప్రభజ్ఞనః | చకమ్పేవసుధాకృత్సాన్తిపే
తుశ్చైలాశ్చపాదపాః || ౨౭ || చుక్షుభుస్సాగరాస్సర్వేనేదుర్భూ
తానితత్త్రణాత్ | యుద్ధార్థమాగతాదైత్యాకిరాతాః పు-సాస్తథా ||

కశ్చ లోపహతాస్స ర్వేవిషణ్ణవదనాస్తదా ॥ తతోగ్ధాగ్నిసముత్థశ్చపు
 రుషఃపరమాద్భుతః ॥ ౨౮ ॥ చాపీఖడ్గీరథీతూణీకశ్చిత్కనకపిఙ్గళః । నా
 మ్నాపావకసజ్జాశస్సాత్మాత్పావకవిక్రమః ॥ ౨౯ ॥ సతమాజ్ఞాపయ
 ద్రాజాజహిదైత్యానితీర్వరః । పావకస్సర్వశస్త్రాస్త్రసమ్పన్నస్సమరే
 బభౌ ॥ ౩౦ ॥ ప్రళయాగ్నిరివాదిత్యసహస్రసదృశప్రభః । ముమోచ
 భూణవహ్నిపరస్మై న్యేషుపావకః ॥ ౩౧ ॥ వినోదంకారయామాసక
 గన్ధసంయుక్తాకరకమ్ । సంమోహనార్థం దైత్యానాంగాధర్వంసమచో
 శశ్చ ॥ ౩౨ ॥ మోహితాఃపరమాస్త్రేణ త్యక్తోద్భృతవరాయుధాః ।
 పుష్కలైశ్చ తత్సర్వం మత్వాస్వజనసార్థగమ్ ॥ ౩౩ ॥ నాయుధ్యస్తత
 దాయోధాదృష్ట్వాసేనాపతింపునః । నామ్నాపావకసజ్జాశంజనకం
 స్వకులోద్భవమ్ ॥ ౩౪ ॥ మత్వాసర్వేనమన్తిస్తపతిత్వావసుధాతలే ।
 తద్దృష్ట్వాదేవగన్ధర్వసిద్ధవిద్యాధరాదయః ॥ ౩౫ ॥ విస్తయంపరమంజ
 గ్గుసానిధుసాధ్యితచాబ్రువత్ । తాస్మైష్ట్యాపావకప్రఖ్యోమోహితానాం
 ప్రమాపణమ్ ॥ ౩౬ ॥ అయుక్తమితదివ్యముపసంహృతవాంస్తదా ॥
 విముక్తమోహస్తేనర్వేగృహీత్వాశస్త్రబాణకాః ॥ ౩౭ ॥ చక్రుస్తే
 కదనంఘోశమసిభిఃపట్టసాయుధైః । కౌశ్చమస్త్రంసమాదాయపరే
 పాంయుద్ధకాక్షీణమ్ ॥ ౩౮ ॥ చిన్ధిభోకర్ణనాసేత్వమితిమస్త్రంజ
 జాపహ । తత్తణాత్కృత్తనాసాశ్చకృత్తకర్ణాశ్చసంయుగే ॥ ౩౯ ॥
 విలోక్యతేహితత్కర్తృక్రుద్ధాజఘ్నుశ్చతద్భలమ్ । పునఃపావకసజ్జాశ
 స్సర్వాస్త్రకుశలోయుధి ॥ ౪౦ ॥ భిడ్తివాలేనసర్వేపాంబాహుంశ్చి
 చేదసర్వతః । సర్వేతేవీతహస్తాశ్చపరాన్ఘాదితుముద్యతాః ॥ ౪౧ ॥
 తచ్చదృష్ట్వాత్మపైశాచమస్త్రంమస్త్రేణమన్రితమ్ । వినసర్జతదాఘో
 రంసర్వవిషయకారకమ్ ॥ ౪౨ ॥ గ్రస్తాఃపిశాచభూతైశ్చష్టేచ్ఛాదై
 త్యాదయస్తదా । అన్యోన్యఖాదనేసక్తాయయుర్విలయమజ్ఞసా ॥ ౪౩ ॥
 స్వస్థైర్యంనిహతందృష్ట్వానిశ్శేషంయుద్ధభూమిషు । భేదన్తుతతఃక్రుద్ధ
 శూలంపరమదారుణమ్ ॥ ౪౪ ॥ గృహీత్వాపావకప్రఖ్యమభిధుద్రావసం
 యుగే । యోజనత్రితయోత్యేధఃకమ్పయన్తేదినీంతదా ॥ ౪౫ ॥ వా
 యవ్యమస్త్రంప్రాయుజ్జపాపకార్చిస్సమప్రభః । భ్రామయామాస

వాత్మ్యేవత్పూంపర్వతసన్నిభమ్ || ౪౬ || ప్రదక్షిణజ్ఞానరయిత్వావేంకటాదేశ్చదానవమ్ | పునరుత్తి ప్యతందైత్యమాకాశేదశయోజనమ్ || ౪౭ || పాతయామాసభూమాత ద్వాపయవ్యం పరమాద్భుతమ్ | జీర్ణకూశ్లాణ్ణ వద్భూమాసశీర్ణః పర్వతోపమః || ౪౮ || ఏవంనిహత్యతందైత్యంకృత్వా దేశమకట్టకమ్ | వనదుర్గాణిసర్వాణిఖలీకృత్యతదాజనాన్ || ౪౯ || సనుఖంస్థాపయామాసవేంకటాద్రాసుదర్శనః | ఆకాశేదేవగన్ధర్వాః పుష్పవర్షంవికీర్తయ || ౫౦ || సాధుసాధ్వితితందేవమస్తువక్త్రస్తుతిస్త్రిచ్చాస్మామిష్టసపదాస్సర్వేకృతాస్సత్త్వస్థాస్త్వయాప్రభో || ౫౧ || సాగ్రీశీ త్వంవేంకటాధీశసమీపంతర్వరితంపునః | ఇత్యుక్త్వాచయః ౧౫౪౫ వందేవాముదాన్వితాః || ౫౨ || స్వనై న్యేషుమాతాయేతుజీవయిత్వా చతాన్వనః | స్వస్థంచకారతందేశంవేంకటేశాజ్ఞయాతదా || ౫౩ || కాలేవర్ష పర్జన్యఃఫలవస్తశ్చపాదపాః | సర్వసన్యాసితత్రస్తఫలనిసు తరాంతదా || ౫౪ || నీరోగాశ్చజనాస్సర్వేదుష్టబాధానచక్వచిత్ | నైకుఠోయమధాన్యోవాస్వర్గోవాభాగతఃకిము || ౫౫ || ఇతితందేని రేసర్వే దేశంశ్రీవేంకటాభిధమ్ | వాఙ్మనైజన్తతత్రైవ దేవాఅపిది వాకసః || ౫౬ || సుదర్శనమహారాజస్సహస్రభుజమణ్డితః | ఆజ్ఞాంవేంకటనాథస్య కృత్యాసమ్యక్ప్రతాపవాన్ || ౫౭ || జయమజ్గళఘౌషైశ్చకుసుమోత్కరవృష్టిభిః | సర్వసైన్యైశ్చసంయుక్తస్సర్వాభరణభూషితః || ౫౮ || ప్రవివేశవిమానంతద్వేంకటేశస్యమజ్గళమ్ || ౫౯ || *

ఇతిశ్రీవారాహపురాణేశ్రీవేంకటాచలమహాత్మ్యే వ్రసుదర్శనస్యాసుర వధార్థము త్తరదిగ్గమనాదికథనంనామసప్తపంచాశోధ్యాయః.

శ్రీవేంకటేశస్యకలిదోషోపహతేషువిశేషతఃకృపాధిక్యమ్.
శ్రీసూతః || మునయశ్శృతమాఖ్యానంకిముచక్రకృతశ్రయమ్ | వక్తుమర్హథయూయంహికిమ్భూయశ్శృతిమిచ్చథ || ౧ || మునయః || పిబతాంవేంకటేశస్యకథాందివ్యరసాయనమ్ | అస్త్యత్రతృప్తిర్నాస్య కంభూయస్తృష్టాచభూయసీ || ౨ || కతాకతాయధాతిష్ఠేద్వేంకటాద్రిశిఖామణిః | పూజయిష్యతికోవాతంపరదానంచకీదృశమ్ || ౩ || వక్తు

మర్హసితత్సర్వం శృణ్వతాం నో మహామునే । ఇతి పృష్టో బ్రవీత్సుతః క
 థాం శ్రీవేంకటేశుః ॥ ౪ ॥ శ్రీసూతః ॥ సద్ధావపికలేచ్చవంవేంకట
 శశస్యవర్తనమ్ । తతః పరమియాన్భేదోమానంతతైవ తుస్థితిః ॥ ౫ ॥
 అర్చావతారవద్భాగ్యాన్నరాణాం మాంసచక్షుషామ్ । వైకుణ్ఠాదాగ
 తందివ్యం విమానం తుతిరోహితమ్ ॥ ౬ ॥ విమానమాత్రస్తు కలాకారయ
 వ్యుత్తిమానవాః । పుణ్యశీలా మహాత్మానః కదాచిత్తత్రసమ్మతాః ॥ ౭ ॥
 గన్తాన్తద్భాగ్యవృణాః పుణ్యాకదాచిద్వల్లవానరాః । అర్చావతార
 శక్తిః ॥ ౮ ॥ తద్వైవావమతింకేచిత్కరివ్యుత్తికలా
 యు ॥ ౯ ॥ సాక్షాత్పశ్యన్తి తత్సర్వమపశ్యన్తి వతిష్ఠతి ॥ ౧౦ ॥ సాక్షాద్భావణ
 మేకంతునాస్తి తస్య తపోధనాః । పరస్తు సర్వమస్త్యేవ నిగ్రహానుగ్రహాపి ॥
 అధికం పరదానం తుభవివ్యతి కలాయుగే । కృతకంతు విమానం స్యాదిత్యా
 భ్యామాత్రమేవహి ॥ ౧౧ ॥ కిన్తు దర్శనమాత్రేణాపహోతింహరేద్ధ్రువమ్ ।
 కదాచిన్తహతీపూజాస్వల్పేవ తుకదాచన ॥ ౧౨ ॥ స్వయంహివేంకటా
 ధీశః ప్రకాశంహివజేత్కవచితే । అప్రకాశంకదాచిచ్ఛవేంకటాద్రిశి
 రోమణిః ॥ ౧౩ ॥ ఏవంహిరమయాసార్థంక్షీడత్యేవచతత్రహి । కలాయుగే
 తునైచిత్ప్రేందర్శయివ్యతికేశవః ॥ ౧౪ ॥ అల్పదానేనవైభక్త్యాస్వల్ప
 యాపూజయాతథా । భవివ్యతిప్రసన్నశ్చస్త్యతిమాత్రేణకేశవః ॥ ౧౫ ॥
 నృణాంగమనమాత్రేణవేంకటాఖ్యగిరిమృతి । ప్రసన్నసాస్విదయం
 క్షీప్రందాస్యతీష్ఠంచతద్బహు ॥ ౧౬ ॥ స్వయమప్రాకృతోవిష్ణుశ్చరిత్రం
 ప్రాకృతోయథా । కరివ్యతితథాదేవోమోహయివ్యతితాన్జనా ॥ ౧౭ ॥
 మానుషాంతైచ్చభోగాంశ్చభోక్తృతేప్రీతమానసః । ఉత్సవాన్వివిధాం
 స్తస్యకదాచిన్త్యన్తిమానవాః ॥ ౧౮ ॥ ఆగమివ్యన్తిదేవాశ్చసేవాధ్యంవై
 కలాయుగే ॥ స్నాన్యన్తిస్వామితీర్థేవైకరివ్యన్తినివేదనమ్ ॥ ౧౯ ॥ నివే
 దితంభక్షయేయర్తనుష్యాణామగోచరాః । విమానంతద్ధిపశ్యేయః పూ
 జయేయర్హిసాదరాః ॥ ౨౦ ॥ పార్థయివ్యన్తిదేవాశ్చభవిష్యామోనరా
 ఇతి । తేహంహివేంకటాధీశః క్షీప్రందాస్యతిచేష్ఠితమ్ ॥ ౨౧ ॥ స్వల్ప
 ధర్మేణ సస్తుష్టః పుత్రంక్షేత్రంకళత్రకమ్ । ఆరోగ్యంభూతిమైశ్వర్యంరా

జ్యప్రాప్తించనత్వరమ్ ॥ ౨౨ ॥ ఆయుశ్చదుర్లభంస్మాణాంస్వర్గలోకాది
 కానపి జన్మకోటిశతైశ్చైవకృతైఃపుణ్యైర్ద్రురాసదామ్ ॥ ౨౩ ॥ నిత్యభూ
 తిశ్చదేవోసాదాస్యత్యాచార్యసంశ్రయాత్ । అహోహివైష్ణవోధ
 ర్మశ్చిత్రోవేంకటభూధరే ॥ ౨౪ ॥ ఆశ్చర్యమాశ్చర్యమితిబ్రువంతోవైమా
 నికాస్తేకమలాసనాద్యాః । యథావ్రజేయర్హితభామయాపిగీతమ్భవి
 వ్యద్భవతాంపురస్తాత్ ॥ ౨౫ ॥ కలాయుగేతుసమ్ప్రప్తేవిశేషాదే
 జ్జటాచలః । ప్రఖ్యాతోహ్యాధికమ్భూమాభవిష్యతితపోధనాః
 సాన్నిధ్యమధికంతత్రకరిష్యతిరమాపతిః । మ్లేచ్ఛసజ్జరభ్రాణిణీ
 పాకాధమయోషితామ్ ॥ ౨౬ ॥ కిరాతపుల్కసాదీనాంశూద్రాణాంహి
 నజన్తనామ్ । భక్తిశ్రీవేంకటాధీశేహ్యాధికశ్చభవిష్యతి ॥ ౨౭ ॥ తే
 మామపిరమాధీశశ్శ్రీఘుందాస్యత్యభీషితమ్ । సాన్నిధ్యంతత్రకురుతేభ
 త్త్వాక్రితోయతోహరిః ॥ ౨౮ ॥ ఆర్యాస్తురుష్కామాశవ్యాగౌడావజ్ఞాః
 కళిజ్ఞకాః । ఆధ్వానికర్నాటదేశీయాఃకోసలోద్భూతమానుషాః ॥ ౩౦ ॥
 అజ్ఞాశ్చోభాశ్చపాణ్డ్యశ్చనానాదేశేషుసమ్భవాః । ద్వీపాంతరగతా
 శ్చాపివేంకటేశమహోత్సవే ॥ ౩౧ ॥ ధారయంతోమహాభక్తిమాగమి
 వ్యన్తికోటిశః । సర్వేలభ్యావరణేష్టంభవిష్యన్తిముదాన్వితాః ॥ ౩౨ ॥
 అప్రాకృతస్సర్వస్థసానురపిశ్రీవేంకటాచలః । ప్రాకృతాచలవద్భూ
 మాభవిష్యతికలాయుగే ॥ ౩౩ ॥ మతాంతరప్రవిష్టానామపిభక్తిర్భవిష్య
 తి । సర్వాత్మకేరమాధీశేవేంకటేశేపరాత్మని ॥ ౩౪ ॥ ఏవంకృత్వాప
 రామ్భక్తింభవిష్యన్తిచపావనాః । భక్తిమంతంపరోదృష్ట్వాభక్తింగచ్ఛే
 ద్ధికేశవే ॥ ౩౫ ॥ తథాదృష్టఫలార్థంచభజమానాయసాదరమ్ । దృష్టప్ర
 దంవేంకటేశందృష్ట్వాతంతువ్రజేత్పనః ॥ ౩౬ ॥ సోపిదృష్టఫలంలభ్యావ
 రాసపితమ్భజేత్ । చిత్రంకలియుగేశ్రీశోవిహరిష్యతిభూ ॥ ౩౭ ॥
 అతఏవకలిసాగుసాగుశ్శూద్రశ్చయోషితః । విశేషాద్వేంకటాధీశ
 సేవనంసాధుభూషణమ్ ॥ ౩౮ ॥ ఇత్యేవంమునయోదేవావదిష్యన్తికలాయ
 యుగే । కలిదోషపరితానాంసరాణామ్పాపకర్తృణామ్ ॥ ౩౯ ॥
 వేంకటేశాత్పరోదేవోనాస్త్యన్యశ్శరణమ్భవి । వేంకటేశసమోదే
 వోనాస్తిनाస్తిమహీతలే ॥ ౪౦ ॥ స్వామిపుష్కరీణీతీర్థసమంనాస్తిసచా

స్తిహి । ద్రీవ్యార్జనపరోనిత్యంభవివ్యతికతాయుగే ॥ ౪౧ ॥ అనుగ్రహం
యలోకానాం కామైపుర్ణోపసర్వదా । ఇదంద్రీవ్యంత్యయాతావద్దాత
వ్యంమమసమ్ప్రీతి ॥ ౪౨ ॥ తవాభీష్టమహందాస్యేదాస్యఇత్యేవచబు
వత్ ॥ ఇతిసర్వజనైస్సార్థంకీడస్థలుభవివ్యతి ॥ ౪౩ ॥ కతాతదీయచారి
త్రంప క్తుంకల్పశతైరపి । నశక్యముక్తంలేశేనచరిత్రంతస్యమజ్జశమ్ ॥
ఇతిశ్రీవారాహపురాణేశ్రీవేంకటాచలమహాత్మ్యే శ్రీవేంకటేశ్వరస్మకలి
గస్తోమపద తేషువిశేషతాత్పర్యాధిక్యవర్ణనంనామాప్తపఞ్చశోధ్యాయః.
శ్లో.

అనన్యాచార్యాశ్రయణాత్పురుషార్థప్రాప్తినిరూపణమ్.

మునయః ॥ భగవన్సర్వశాస్త్రార్థవేదవేదాంతపారగః । ఆచార్య
సంశ్రయాదేవలభస్తేహిపరాంగతిమ్ ॥ ౧ ॥ అహంహివైష్ణవోధర్మ
ఇతిచోక్తంత్యయాపురా । సూతత్వయాతుతత్సర్వంపక్షవ్యంనస్తపోధ
న ॥ ౨ ॥ శ్రీసూతః ॥ శ్రూయతామభిధాన్యామిసజ్జహేణతపోధ
నాః ॥ ఉద్భృత్యభూమిమ్పూతాశాద్వేంకటాహ్వయభూధరే ॥ ౩ ॥ సి
తేనభూవరాహేణధరణ్యభాషితాఃపురా । పృచ్ఛన్త్యైవైష్ణవాన్ధర్మా
యేయేధర్మామనోహరాః ॥ ౪ ॥ వ్యాసప్రసాదాత్తాన్ధర్మాన్వేద్యై
హంమునిసత్తమాః । సజ్జహేణప్రవత్స్యామిగోవ్యాద్గోవ్యతరానపి ॥ ౫ ॥
తేహంవైష్ణవధర్మాణాంవిశ్వాసస్తుపరాగతిః । యావానపిచవిశ్వాసస్తా
వతీసిద్ధిరీరితా ॥ ౬ ॥ గురురేవపరోధర్మోగురురేవపరాగతిః । పాపం
క్షుపయతిక్షీప్రంగురురేవాత్తభావనః ॥ ౭ ॥ తస్మాత్సర్వప్రయత్నేనవి
శ్వసేత్సరమంగురుమ్ । తత్సాపంతద్గురుర్హంతితత్సాపంతద్గురుస్తథా ॥
పారమ్యర్యక్రమాద్విష్ణుస్సర్వపాపహరోగురుః । కారుణ్యమూర్తిశ్చీ
విష్ణుర్గురుఃప్రచపాసినః ॥ ౮ ॥ శాస్త్రహస్తేనసంసారమగ్నానుధర్
తేజనాన్ న్యాయవిచ్ఛాస్త్రవేదీచధర్మాధర్మవివేకవాన్ ॥ ౧౦ ॥
తపోనిష్ఠోబ్రహ్మనిష్ఠస్తపస్సాన్వితాన్వధ్యాయనేరతః । నిర్మమోనిరహజ్కార
శ్శాన్తోదాన్తోవిమత్సరః ॥ ౧౧ ॥ గురురిత్యుచ్యతేయస్తుపరాధైకప్రయో
జనః । భీతస్సంసారదావేధ్యశ్శాన్తోదాన్తశ్శుచిర్బుధః ॥ ౧౨ ॥ అతఃప
రమనిర్విణ్ణోనిరైవరస్సర్వజస్తుషు । సమాశ్రయేద్గురుంభక్త్యామహావి

శ్వాసపూర్వకమ్ || ౧౩ || నిక్షిపేత్సర్వభారాంశ్చగురోశ్చేపాదప
 జుజ్జే | నిత్యనైమిత్తికేకుర్వన్యథాశక్తిభయాద్ధరే || ౧౪ || మోక్షా
 ర్థంనిర్భరస్తిష్ఠేన్నన్తాస్తరవివర్జితః | సాధనాస్తరహీనశ్చద్వయానుష్ఠా
 నతత్పరః || ౧౫ || నాష్టాక్షరాత్పరోమన్త్రోనాస్తినారాయణాత్పరః |
 నాస్తిన్యాసాత్పరోయోగోబ్రహ్మితిచతథాశ్రుతిః || ౧౬ || ఏవంహివర్త
 మానస్యదేహస్తేపరమమ్మదమ్ | న్యాసవిద్యాపరశ్చైవంవర్తతేపరమా
 ర్థవిత || ౧౭ || ధ్యాననిష్ఠశ్చలఘ్వాశీవైరాగ్యమృరమాశ్రితః |
 జ్ఞానరవిహీనశ్చయతవాక్యామమానసః || ౧౮ || సర్వేన్ద్రియైశ్చ
 యమ్యవివిక్తంథలమాశ్రితః | బలదర్పవిహీనశ్చకామక్రోధవివర్జితః ||
 శాస్త్రశ్చనిర్మమశ్చాపిపరిగ్రహవివర్జితః | కల్పతేబ్రహ్మభూయాయబ్ర
 హ్మధ్యానస్యవైభవాత్ || ౨౦ || బ్రహ్మభావంగతస్యాస్యప్రసన్నంమా
 నసమ్భవేత్ | తస్యకోకోనచేచ్ఛాచసర్వభూతసమోభవేత్ || ౨౧ ||
 హరిభక్తిర్భవేత్తస్యభక్త్యాజానాతికేశవమ్ | భగవత్తత్త్వయాథాత్మ్యం
 వేత్తిపశ్చాత్సగిసన్నధీః || ౨౨ || తతఃపరమసద్గత్యవిష్టోసాన్యుజ్యమ
 శ్నుతే | న్యాసవిద్యానివిష్టస్యకర్తృణాంత్యాగఃప్రవృత్తే || ౨౩ || త్యాగ
 శ్చఫలతఃప్రోక్తస్త్వయాపేదనచక్వచిత్ | కర్తృణోనియతస్త్వైవత్యా
 గోనైమోహమూలకః || ౨౪ || కర్తాణిత్యజతఃపుంసానాస్తిదేహస్యధా
 రణమ్ | యజ్ఞాదీనిత్యక్తసంకశ్చకుర్యాత్కర్తృణ్యకేషతః || ౨౫ || సృష్ట్యా
 యజ్ఞాన్ప్రజాశ్చాప్రహరహబ్రహ్మచతుర్ముఖః | యజ్ఞఏవపరోధర్మభగ
 వత్ప్రీతికారకః || ౨౬ || అభీష్టకామధుగ్యజ్ఞస్తస్తాద్యజ్ఞఃపరాగతిః | త
 స్తాద్యజ్ఞంప్రజాసర్వాఃకుర్యుస్సద్గవివర్జితాః || ౨౭ || యజ్ఞఃప్రీతోహరి
 సుర్వమభీష్టంచప్రయచ్ఛతి | లభ్యేభీష్టంవరంతస్తాద్యజ్ఞః న్యాన్నచే
 త్పునః || ౨౮ || స్తేనవసవిజ్ఞేయసుర్వకర్తృబహిష్కృతః | తతఃకర్తృచక
 ర్తవ్యంఫలసంకవివర్జితమ్ || ౨౯ || కర్తృణైవపురాచేదిత్పురాంసిద్ధిమితోగ
 తాః | భగవత్తత్త్వనిష్ఠస్యతదాజ్ఞాలజ్ఞనంమహా || ౩౦ || దోషస్త
 దాజ్ఞావేదాశ్చస్త్రోతయోధర్మసంకీర్ణః | ఆజ్ఞానువర్తనంపుంసామా
 దాకార్యంహిసర్వధా || ౩౧ || హరాసర్వాణికర్తాణిసన్న్యసేద్యో

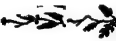

గవిత్తమః । నిర్మమోనిత్యత్పుష్పభగవద్ధ్యానమాశ్రితః ॥ ౩౨ ॥ సుఖ
దుఃఖేనమేకృత్వాలాభంహానింజయంతథా । పరాజయంచశీతోజ్ఞేమా
నంచాప్యవమానకమ్ ॥ ౩౩ ॥ సర్వత్రగంపరంబ్రహ్మధ్యాయేనస్తతమా
త్తని । ప్రాతరారభ్యకర్మాణికుర్వన్నజ్ఞాదికంతథా ॥ ౩౪ ॥ స్వాధ్యాయంచ
తథాయోగంతత్తత్కాలేనహాపయేత్ । నిత్యనైమిత్తికంకర్తవ్య
భాశక్తివినిర్వహేత్ ॥ ౩౫ ॥ బృహ్దావనంవేజ్జటాద్రామాలాకరణమేవ
గన్మవిమానలేపనంచైవయచ్ఛాన్యత్ప్రీతికారకమ్ ॥ ౩౬ ॥ ఉత్సవేసే
శశ్శిష్టాస్తథాశక్తినివేదనమ్ । తదీయాంరాధనంచాపికుర్వన్నద్వేషమా
త్త్తిసు ॥ ౩౭ ॥ శ్రీమద్వేజ్జటానాథస్యజలైస్తువినివేదితైః । అనైర్నర్వ
స్తైస్తథామాల్యైశ్చరీరస్యచపోషణమ్ ॥ ౩౮ ॥ కుర్వన్నాచార్యమా
హాత్త్వాత్పరాంగతిమవాప్నుయాత్ ॥ ౩౯ ॥

ఇతిశ్రీవారాహపురాణేశ్రీవేంకటాచల మాహాత్మ్యచేతనస్యాచార్యా
శ్రయణాత్పురుషార్థప్రాప్తికథనంనామైకోనపప్తితమోధ్యాయః.

అష్టాంగయోగస్వరూపనిరూపణమ్.

శ్రీసూతః ॥ ద్వేబ్రహ్మణీవేదితవ్యేపరశ్చాపరమేవచ । అపరం
బ్రహ్మజీవస్తుక్షరాక్షరవిభేదవాక్ ॥ ౧ ॥ క్షరస్తుసర్వభూతంస్యాత్కా
టస్థోఽహ్యక్షరస్త్వంతః । పరంబ్రహ్మతుసర్వాత్తాపరమాత్మాప్రకీర్తితః ॥
బిభర్తిసర్వలోకాంశ్చప్రవిశ్యాంతర్నియచ్ఛతి । ఈశ్వరోయోవ్యయో
నిత్యస్సవవపురుషోత్తమః ॥ ౩ ॥ అతీతఃక్షరమత్యర్థమక్షరంచపరాపు
మా ॥ యస్మాత్తస్మాత్తువిఖ్యాతోలోకేఽసాపురుషోత్తమః ॥ ౪ ॥
ఇతియోవేపురుషసుసమ్మాధఃపరార్థవిత్ ॥ ససర్వవిద్యజేదేనంవే
జ్జటేశంసమాధినా ॥ ౫ ॥ యస్తువేదవిదాంశ్రేష్ఠోయోగమారభ్యబు
ద్ధిమా ॥ యమంచనియమంచైవవీరభేదాంస్తథైవచ ॥ ౬ ॥ ప్రాణా
యామాంశ్చవివిధాన్ప్రత్యాహారంచసాధయేత్ । ధారణంధ్యానభే
దాంశ్చససమాధింప్రసాధయేత్ ॥ ౭ ॥ యమాదిధ్యానపర్యంతాస్స
మాధేస్సిద్ధిహేతవః । సమాధిస్సాన్విజ్ఞసహితస్త్యష్టాంగోయోగఉచ్యతే ॥

కుర్యాద్ధిప్రత్యహంయోగమేతావదితినిశ్చయః । నిషిద్ధాచారతఃపుంసోని
 వృత్తిర్యమఉచ్యతే ॥ ౬ ॥ స్యాధ్యాయోనియమఃప్రోక్తస్సస్తికాద్యా
 సనంవిదుః । రేచకఃపూరకశ్చపికుమ్భకశ్చేతివిశ్రుతః ॥ ౧౦ ॥ పా
 నాయామస్త్రిధా ప్రోక్తః ప్రత్యాహరస్స కథ్యతే । చిత్తోపసంహృతి
 ర్యాతువిషయే భ్యశ్చయోగినః ॥ ౧౧ ॥ ఆత్మన్యేవాత్ర మనసస్థానపనం
 ధారణంస్త్రుతమ్ । తైలధారావదచ్ఛిన్నజ్ఞానసన్తానలక్షణమ్ ॥ ౧౨ ॥
 ధ్యానంస్యాదాత్మవిజ్ఞానజ్ఞాతృజ్ఞేయభిదాత్మకమ్ । జ్ఞాతురేయస్స
 ద్దేశ్యభేదజ్ఞానంయదానహి ॥ ౧౩ ॥ పరమానందజననేగోష్ఠే
 త్తని । మనోయదామహాయోగంసమాధిర్గీయతేతదా ॥ ౧౪ ॥ ఏవమ
 భ్యస్యమేధావీపజ్ఞకాలపరాయణః । తత్తత్కాలవిధానోక్తమాచారం
 చసమాచరేత్ ॥ ౧౫ ॥ సాయంకాలేప్రతిదినం యోగంకుర్యాద్విచ
 ఙ్గణః । వివిక్తదేశే కీటాదిసర్వబాధావివర్జితే ॥ ౧౬ ॥ మృద్వాసనే
 సుఖాసీనస్సస్తికాద్యాసనేతథా । ఋజుకాయశిరోగ్రీవో నాసాగ్రస్య
 స్తలోచనః ॥ ౧౭ ॥ ఇళయావాయుమాకృష్యకుమ్భయేచ్ఛశనై శ్శనైః ।
 ఉద్బోధ్యకుణ్డలీంసుప్తాంసుషుమ్నాయామ్ప్రవేశయేత్ ॥ ౧౮ ॥ య
 దాతుయోగినో దేహేజిహ్వాసావర్తతేతదా । ఓమిత్కృచ్ఛారయేద్బోగీ
 వేంకటేశమనుస్మరన్ ॥ ౧౯ ॥ బ్రహ్మరథ్యాద్వినిర్గచ్ఛన్ప్రవిశేదర్పిరా
 కృతిమ్ । అర్చిరాదిసుమార్గేణప్రవిశ్యపరమంపదిమ్ ॥ ౨౦ ॥ సాయుజ్యం
 వేంకటేశస్యలబ్ధ్వానన్దీభవేచ్ఛిరమ్ । యదిస్యా ద్వేంకటేశస్యకైంక
 ర్యేధీర్బలీయసీ ॥ ౨౧ ॥ తదాయోగంస్థిరఃకుర్యాదుపదేశాద్గురోస్స
 యమ్ । పూర్వోక్తేనైవమార్గేణయోగంకుర్యాద్విచక్షణః ॥ ౨౨ ॥
 ఇళయావాయునూకృష్య సుషుమ్నాయాంప్రవేశయేత్ । అర్చిషాస
 హకోష్ఠాగ్నేఃప్రవిశేద్ధృదయాంబుజమ్ ॥ ౨౩ ॥ తత్రస్థిః శవంబుద్ధ్వా
 శబ్దప్రకగదాధరమ్ । ఆజ్ఞాస్థానమతీతైవంభూమిధ్యంప్రవిశేత్పుధీః ॥
 నీవారశూకవత్సుత్కం తత్రపశ్యేచ్ఛ్చియః పతిమ్ । సహస్రపత్రకమల
 మధ్యస్థంచంద్రమింద్రులమ్ ॥ ౨౪ ॥ తత్రపశ్యేద్రమాధీశంసురాధీశంసుధాత్మ
 కమ్ । తత్సజ్జలౌచ్ఛంద్రవిమృత్సవత్ప్రియావబిన్దునా ॥ ౨౫ ॥ అస్త
 ర్భహిస్తథావ్యాప్తంస్వస్యదేహంవిచిన్తయేత్ । సుషుమ్నాయాస్తథా

మూర్తాదవదుహ్యశనైశ్చనైః || ౨౭ || ప్రాణాదీన్ధ్రాపయేద్వాయాంస్త
త్తత్థానీషుపూర్వవత్ | ఏవంచప్రత్యహంకుర్వా సన్ధ్యామధ్యమరా
త్రిషు || ౨౮ || వినాహస్తేనకుర్వీతవాయోద్ధారణమాత్మని | శరీరా
దధికంవాయుంద్వాదశాఙ్గుశమానకమ్ || ౨౯ || శరీరేణసమంకుర్యా
స్నూయనంవావాయుమాత్మని | ఏవమభ్యాసయోగేనవజ్రకాయోభవేన్న
రః || ౩౦ || కాలమృత్యుంవినిర్జిత్యజీవేదాచన్ద్రితారకమ్ | అస్యయో
గస్యవిఘ్నశ్చేద్యవన్దిబహవోభువి || ౩౧ || అవిఘ్నయోగసిద్ధ్యర్థంవే
శ్శ్చ సనకసనద్వనతీర్థమాహత్మ్యమ్.

జగటాహ్వయభూధరే | అస్తికిఞ్చిత్సరః పుణ్యంనామ్నాసనకనద్వనమ్ ||
ఉత్తరేపాపనాశస్య క్రోశార్థేసిద్ధసేవితే | అతిగోప్యంనతక్లేపిజాన
న్తిమనుజాభువి || ౩౩ || మార్గశీర్షేసితేపక్షేద్వాదశ్యా మరుణోదయే |
స్వామిపుష్కరిణీతీర్థేస్నాత్వానియతమానసః || ౩౪ || త్రయోదశీంసమా
రభ్యస్నాయాత్సనకనద్వనే | స్నాత్వాతుతత్రవిమలోవేజగటాద్రిప
తేఃపునః || ౩౫ || శ్రీమదష్టాక్షరంమత్రంజపేదయుతమన్వహమ్ | ప

 కాయరసాయనతీర్థమాహత్మ్యమ్.

శ్చాత్సమభ్యసేద్యోగం తతస్సిద్ధో భవిష్యతి || ౩౬ || రహస్యంతత్సమీ
పే2స్తి తీర్థంకాయరసాయనమ్ | తస్యపానాత్తుదేహోపి శుద్ధోభవ
తితత్తణాత్ || ౩౭ || యత్కించిత్పాణ్డుపత్రంతు పరీక్షార్థం వినిక్షీ
పేత్ | తస్మిన్స్తీర్థేక్షణాదేవశ్యామం భవతిశోభనమ్ || ౩౮ || శిల
యాపిహితంతత్తుయోగిభిస్సనకాదిభిః | మహాత్మనాంపుణ్యవతాందర్శ
నంహిదదాతితత్ || ౩౯ || యేనకేనప్రకారేణకృత్వాదేహందృఢంబు
ధః | కైశ్చర్యమేవకుర్వీతవేజగటేశస్యసర్వదా || ౪౦ || స్వరూప
మాత్మనోయస్మాత్కైశ్చర్యంశేషిణోహరేః | కైశ్చర్యహీనఃపురుష
స్సాస్విమిద్రోహీనసంశయః || ౪౧ || తస్మాదేవతుకుర్వీతనిత్యంనైమిత్తికం
బుధః | అన్యచ్చప్రీతికర్తాపియత్తుశాస్త్రైరనిద్దితమ్ || ౪౨ || ఇత్యుక్తం
ప్రాగ్వరాహేణ ధరణ్యేవేజగటాచలే | శరీరధారణం భోగోజ్ఞానంసా
మర్థ్యమేవచ || ౪౩ || క్షేత్రంగృహంధనంధాన్యం యచ్ఛాన్యదుపకల్పి

తమ్ । సర్వం వేంకటనాథస్య కుర్యాత్సాన్వదీనమజ్ఞసా । ౪౪ ॥ వినశ్వర
మిదం సర్వం జగత్పశ్యేద్ధిబుద్ధిమాన్ । నిరయేపాపకారీతు పతత్యేవ సం
శయః ॥ ౪౫ ॥ పుణ్యకృత్సుఖమాప్నోతి ధ్రువమిత్యేవ బుద్ధిమాన్ । చింత
యేత్సతతం యోగీ చిత్తే వేంకటనాయకమ్ ॥ ౪౬ ॥ ధర్మశాస్త్రం సదా
పశ్యేద్దురుశుశ్రూషణేరతః । గృహస్థస్సేషుదారేషు రమేద్ద్యోగీ జితేంద్రి
యః ॥ ౪౭ ॥ సాధూనేవ సదాయోగీ పృచ్ఛేద్దైవహితమాత్మనః । విచార
యేచ్ఛ వేదార్థాన్ సదా వేదాంతమభ్యసేత్ ॥ ౪౮ ॥ బహునేహ కిముక్తేన
విహితం నైవ సన్త్యజేత్ । నిషిద్ధం నానుతి షేద్ధిసారోయంధర్తసగ్ధ
ఇతి శ్రీమారాహ పురాణే శ్రీవేంకటాచలమహాత్మ్యే అష్టాంగయో
గస్వరూపనిరూపణాది కథనం నామ షష్టితమోధ్యాయః.

శ్రీవేంకటేశాష్టోత్తర శతనామావళిః.

మునయః ॥ సూతసర్వార్థతత్త్వజ్ఞసర్వవేదాంతపారగ । యేన
చారాధితస్సద్యశ్శ్రీమద్వేంకటనాయకః ॥ ౧ ॥ భవత్యభీష్టసర్వార్థప్రద
స్తద్భూమినోమునే । ఇతి పృష్టస్తదా సూతోధ్యాత్వా స్వాత్మనితత్త్వ
ణాత్ ॥ ౨ ॥ ఉవాచ మునిశార్దూలాః శ్రూయతామితి నైమునిః ॥ సూతః ॥
అస్తి కిం చిన్త్య వాద్దోష్యం భగవత్ప్రీతికారకమ్ ॥ ౩ ॥ పురాణేషేణ కథితం
కపిలాయమహాత్మనే । నామ్నా మప్తశతం పుణ్యం పవిత్రం పాపనాశనమ్ ॥
ఆదాయ హేమపద్మాని స్వర్నదీపమ్ భువానిచ । బ్రహ్మతూపూర్వమభ్యర్చ్య
శ్రీమద్వేంకటనాయకమ్ ॥ ౪ ॥ అష్టోత్తరశతైర్దివైర్నామభిర్నునిపూజ
ితైః । స్వాభీష్టం లబ్ధవాన్ బ్రహ్మసర్వలోకపితామహః ॥ ౫ ॥ భవద్భిరపి ప
ద్మైశ్చ సమర్చ్యైశ్చైవ నామభిః । తేషాం శేషన గాఢీశ మానసోల్లాసకా
రిణామ్ ॥ ౬ ॥ నామ్నా మప్తశతం వక్ష్యే వేంకటాద్రినివా । ఆయు
రారోగ్యదంపుంసాంధనధాన్యసుఖప్రదమ్ ॥ ౭ ॥ జ్ఞానప్రదం విశేషేణ
మహదైశ్వర్యకారకమ్ । అర్చయేన్నామభిర్దివైర్వేంకటేశవదాజ్ఞ
ితైః ॥ ౮ ॥ నామ్నా మప్తశతస్యాస్య ఋషిర్బ్రహ్మప్రకీర్తితః । ఛందోఽను
ష్టువ్ తథా దేవో వేంకటేశ ఉదాహృతః ॥ ౯ ॥ నీలగోక్షీరసమ్భూ
తో బీజమిత్సుచ్యతే బుధైః । శ్రీనివాసస్తథా శక్తిర్హృదయం వేంకటాధి

పః॥౧౧॥ వినియోగస్తథాభీష్టసిద్ధ్యర్థేచనిగద్యతే * ఓంసమోవేజ్జు-
 శాయశేషాద్వినిలయాయచ ॥ ౧౨॥ వృషదృగ్గోచరాయాథవిష్ణువేసత
 తంసమః । సదజ్జనగిరీశాయవృషాద్విపతయేసమః ॥ ౧౩ ॥ మేరుపుత్ర
 గిరీశాయ సరసాస్విమితటిజుషే । కుమారాకల్పసేవ్యాయ వజ్రదృగ్విష
 యాయచ ॥ ౧౪ ॥ సువర్చలాసుతస్యస్తసై నాపత్యభరాయచ । రా
 మాయపద్మనాభాయసదావాయస్తుతాయచ ॥ ౧౫ ॥ త్యక్తవై కుణ్డలో
 కాయగిరికుజ్జువిహారిణే । హరిచందనగోత్రేన్ద్రస్వామినేసతతంసమః ॥ ౧౬॥
 శంఖరాజస్యనేత్రాబ్జవిషయాయనమోనమః । వసూపరిచరత్రాతేకృష్ణా
 యసతతంసమః ॥ ౧౭ ॥ అభికన్యాపరిష్కృతవక్షసేవేజ్జుటాయచ ।
 సనకాదిమహాయోగిపూజితాయనమోనమః ॥ ౧౮ ॥ దేవజిత్రము
 ఖానస్తదైత్యసభ్యప్రణాశినే । శ్వేతద్వీపవసన్తుక్తపూజితాష్ట్రీయు
 గాయచ ॥ ౧౯ ॥ శేషపర్వతరూపత్వప్రకాశనపరాయచ । సాను
 స్థాపితతాక్ష్యాయతాక్ష్యచలనివాసినే ॥ ౨౦ ॥ మాయాగూఢవిమా
 నాయగరుడసంస్థవాసినే । అనన్తశిరసేనిత్యమనంతాయతేనమః॥౨౧॥
 అనన్తచరణాయాథశ్రీశైలనిలయాయచ । దామోదరాయతేనిత్యంసీల
 మేఘనిభాయచ॥౨౨॥ బ్రహ్మాదిదేవదుర్దర్శవిశ్వరూపాయతేనమః । వైకు
 ణ్ఠాగతసద్ధేమవిమానాన్తర్గతాయచ ॥ ౨౩ ॥ అగస్త్యాభ్యర్థితాశేషజన
 దృగ్గోచరాయచ । వాసుదేవాయహరయేతీర్థపచ్చకవాసినే ॥ ౨౪ ॥
 వామదేవప్రియాయాథజనకేష్టప్రదాయచ । మార్కండేయమహాతీర్థ
 జాతపుణ్యప్రదాయచ॥౨౫॥ * వాక్పతిబ్రహ్మదాత్రేచచన్ద్రలావణ్యదా
 యినే । నారాయణనగేశాయబ్రహ్మకృష్ణాప్తోత్సవాయచ ॥ ౨౬ ॥ శంఖ
 చక్రవరాన్మలసత్కరతలాయచ । ద్రవస్త్యగమదానక్తవిగ్రహాయన
 మోనమః॥౨౭॥ కేశవాయనమోనిత్యంనిత్యయావనమూర్తయే । అ
 ర్థితార్థప్రదాత్రేచవిశ్వతీర్థాఘహారిణే ॥ ౨౮ ॥ తీర్థస్వామిసరసాస్నిత
 జనాభీష్టప్రదాయినే । కుమారధారికావాససంస్థాభీష్టప్రదాయచ ॥ ౨౯॥
 జానుదఘ్నసముద్భూతపోత్రిణేకూర్తముర్తయే । శిన్నరద్వంద్వశాపా
 న్తప్రదాత్రేవిభవేసమః ॥ ౩౦ ॥ వైఘానసమునిశ్రేష్ఠపూజితాయన

మోనమః । సింహాచలనివాసాయశ్రీమన్నారాయణాయచ ॥ ౩౧ ॥ సద్భక్తనీలకణ్ఠార్చ్యస్త్రసింహాయనమోనమః । కుముదాక్షగణశ్రేష్ఠనై నాపత్యప్రదాయచ ॥ ౩౨ ॥ దుర్దేధఃప్రాణహర్త్రైచశ్రీధరాయనమోనమః । క్షత్రియాస్తకరామాయమత్స్యరూపాయతేనమః ॥ ౩౩ ॥ పాణ్డవా రిప్రహర్త్రైచశ్రీకరాయనమోనమః । ఉపత్యకాప్రదేశస్థశంకరభ్యాతమూర్తయే ॥ ౩౪ ॥ రుక్మాబ్జసరసీకూలలక్ష్మీకృతతపస్వినే । లసల్లక్ష్మీకరామ్భోజదత్తకల్పారకస్రజే ॥ ౩౫ ॥ సాలగ్రామనివాసాయశుకదృగ్గోచరాయచ । నారాయణార్థితాశేషజనదృగ్విషయాయచ ॥ ౩౬ ॥ మృగయారసికాయాధవృషభాసురహరిణే । అజ్ఞానాగోత్రపతయేవృషభాచలవాసినే ॥ ౩౭ ॥ అజ్ఞానాసుతదాత్రేచ * మాధవీయాఘహరిణే । ప్రియఙ్కుప్రియభక్షాయశ్వేతకోలవరాయచ ॥ ౩౮ ॥ నీలధేనుపయోధారాసేకదేహోద్భవాయచ । శంకరప్రియమిత్రాయచోశపుత్రప్రియాయచ ॥ ౩౯ ॥ సుధర్మిణీసుచైతన్యప్రదాత్రేమధుఘాతినే । కృష్ణాఖ్యవిప్రవేదాస్తదేశికత్వప్రదాయచ ॥ ౪౦ ॥ వరాహాచలనాథాయబలభద్రాయతేనమః । త్రివిక్రమాయమహాతేహృషీకేశాయతేనమః ॥ ౪౧ ॥ అచ్యుతాయనమోనిత్యంనీలాద్రినిలయాయచ । నమఃక్షీరాబ్ధినాథాయవై కుణ్ఠాచలవాసినే ॥ ౪౨ ॥ ముకుందాయనమోనిత్యమనంతాయనమోనమః । విరిఞ్చాభ్యర్థితానీతసామ్యరూపాయతేనమః ॥ ౪౩ ॥ సువర్ణముఖరీస్నాతమసుజాభీష్టదాయినే । హలాయుధజగత్తీర్థసమస్తఫలదాయినే ॥ గోవిందాయనమోనిత్యంశ్రీనివాసాయతేనమః । అష్టోత్తరశతనామ్నాంచతుర్థ్యానమసాన్వితమ్ ॥ ౪౪ ॥ యఃపఠేచ్ఛృణోయన్నాత్మంశ్రద్ధాభక్తిసమన్వితః । తస్యశ్రీవేంకటేశస్తప్రసన్నోభవతిధున్యాత్ ॥ ౪౫ ॥ అర్చనాయాంవిశేషేణగ్రాహ్యమష్టోత్తరశతమ్ । వేంకటేశాభిధేయోర్యోవేంకటాద్రినివాసినమ్ ॥ ౪౬ ॥ అర్చయేన్నామభిస్తస్యఫలంముక్తిర్నసంశయః । గోపనీయమిదంస్తోత్రంసర్వేషాంసప్రకాశయేత్ ॥ ౪౭ ॥ శ్రద్ధాభక్తియుజామేవదాపయేన్నామసజ్జిహమ్ । ఇతిశేషేణకథితం

కపిలాయమహాత్మనే ॥ ౪౯ ॥ కపిలఖ్యమహాయోగినకాశాత్తుమయా
శ్రుతమ్ । తదుక్తంభవతామద్యసద్యఃప్రీతికరంహరేః ॥౫౦॥

ఇతిశ్రీవారాహపురాణే శ్రీవేంకటాచలమాహాత్మ్యే శ్రీవేంకటేశా
ష్టోత్తరశతనామావళికథనంనామైకషష్టితమోఢ్యా యః.

మహర్షీణాంశ్రీవేంకటేశసేవార్థం శ్రీవేంకటాచలగామనమ్.
శ్రీసూతః ॥ బ్రూతయూయంపునశ్శ్రీతుంకిమిచ్ఛధతపోధనాః ।
వయోమితదశేషశ్చనాత్రకార్యావిచారణా ॥ ౧ ॥ ఇత్యుక్తామునయస్స
ర్వేప్రోచురేవమిదంవచః ॥ మునయః ॥ భగవన్భగవద్భక్తిక్షీరసాగరచ
న్ద్రమః ॥ ౨ ॥ వేంకటేశస్యమాహాత్మ్యముక్తంసూతత్వయానఘ ।
విచిత్రంతస్యచారిత్రమాదార్యంనిస్తులంతథా ॥ 3 ॥ రహస్యానిచనామా
నిసమ్యగస్థాభిరేవహి । శ్రోతాభ్యాంపీతమేతత్తువేంకటేశకథామృత
మ్ ॥ ౪ ॥ తస్మాచ్ఛ్రుత్వర్ద్యస్యాపిపాసాతుగరీయసీ । అస్మాం
స్తవమనుజానీహిసేవార్థంవేంకటేశితః ॥ ౫ ॥ రహస్యానిచనామా
నిశేషాదేశ్చతదీశితః । స్వామిపుష్కరిణీర్థమాహాత్మ్యంచప్రకాశిత
మ్ ॥ ౬ ॥ అత్యద్భుతంహరేర్దివ్యంకలమాహాత్మ్యమేవతు । శ్రుతంచ
మునిశార్దులసమ్యగస్థాభిరేవహి ॥ ౭ ॥ శ్రోతాభ్యాంసమ్యగాపీతంవే
ంకటేశకథామృతమ్ । ఇత్యుక్తస్తుతతస్మాతఃప్రోవాచమునిపుష్కరా ॥
గచ్ఛద్వంమునయోయూయంశనైశ్శ్రీవేంకటాచలమ్ । తత్రగత్వాగిరిం
పుణ్యంకృత్వాచాపిప్రదక్షిణమ్ ॥ ౮ ॥ స్నాత్వాపర్యంతతీర్థేషున
త్వాపర్యంతగాఽనురాఽ । ఆరుహ్యరత్నసానుంతంశుకకోకిలమజ్జుల
మ్ ॥ ౧౦ ॥ స్వామిపుష్కరిణీంపద్మవనవాతేనరజ్జితామ్ । ప్రాప్య
స్నాత్వాత్మీర్థేప్రదక్షిణవిధానతః ॥ ౧౧ ॥ పరిసృత్యవిమానశ్చదర్శ
నాత్వాపనానమ్ । హృదయానన్దజననంపుశకోద్గమకారకమ్ ॥ ౧౨ ॥
ప్రవిశ్యభూవరాహంచనత్వాశ్రీవేంకటాధిపమ్ । శ్రీభూమిభ్యాంము
దాయుక్తంశంఖచక్రవరాయుధే ॥ ౧౩ ॥ దధానంపుణ్డరీకాక్షంస్తయ
మానముఖామ్బుజమ్ । దయామృతతరజ్జాభిమన్దస్తితమనోహరమ్ ॥
సమ్యగృష్టాచనత్వాచస్తుత్వానామభిరేవచ । అర్చయిత్వాచకమతైర్ల

భ్యాభీష్టంచదుర్లభమ్ ॥ ౧౫ ॥ కృతకృత్యానిప రధ్వమిత్యుక్తామునయ
స్తదా । ఆమస్త్ర్యసూతంతేసర్వేప్రహృష్టాశ్చప్రతస్థిరే ॥ ౧౬ ॥ భర
ద్వాజఃకాశికశ్చజాబాలిరథకాశ్యపః । క్రతుర్దక్షేపులస్త్యశ్చగౌతమః
పులహస్తథా ॥ ౧౭ ॥ ఆశ్లేరసోదేవలశ్చదేవదర్శనఏవచ । కాత్యుక
ణ్యోమృకణ్డుశ్చశతానన్దోమహామునిః ॥ ౧౮ ॥ మైత్రేయప్రముఖాస్త
త్రసన్దతాయేతపోధనాః । ఘృష్ణస్తస్సజ్ఞశశ్చోచ్చైర్గోవిందేతిపునఃపునః॥
తీర్త్వాభాగిరథీంపశ్చాన్తాతమీంకృష్ణవేణికామ్ । తత్రతత్రమహానద్యాం
స్నాత్వాస్నాత్వాతపోధనాః ॥ ౨౦ ॥ వేంకటాద్రింసమాగత్యతప్తజా
మ్బూనదాత్మకమ్ । సర్వతీర్థమయంపుణ్యంసర్వసిద్ధసేషేవితమ్ ॥ ౨౧ ॥
మదమజ్ఞుశమామూరకేకాస్వనమనోహరమ్ । దివ్యనిర్మలసమ్పూర్ణం
ఫలపుష్పద్రుమైర్యుతమ్ ॥ ౨౨ ॥ అనతిక్రమ్యసూతోక్తసేవాక్రమమి
మేబుధాః । చక్రశ్రీవేంకటేశస్యసేవాంపరమపావసీమ్ ॥ ౨౩ ॥
స్నానంవనైశ్చకుర్వంతోనిర్ఘరేషుసరస్సుచ । పశ్యంతస్తానిరమ్యాణిసా
నూనిమణిమన్తచ ॥ ౨౪ ॥ శృణ్వంతశ్చోత్తరమ్యాణిపక్షిణాంవచనా
న్యసి । గాయంతస్తామగానానిపతస్తస్తుతినశ్చయమ్ ॥ ౨౫ ॥ నృత్య
స్తస్సమ్భ్రమాత్సర్వేక్ష్యేషయస్తస్తపోధనాః । ఉత్పతస్తఃపతస్తశ్చ
హర్షావేశవశంగతాః ॥ ౨౬ ॥ గిరిప్రదక్షిణంసమ్యకుర్వంతస్తేశనైశ్చ
నైః । స్నాత్వాకాపిలతీర్థేచదృష్ట్వానత్వాశివంగిరిమ్ ॥ ౨౭ ॥ ఆరు
హ్యమేరుశృక్లాభంసిద్ధగర్భర్వసేవితమ్ । అత్యద్భుతాద్రత్నసానోర్హే
మాదేరద్భుతోగిరిః ॥ ౨౮ ॥ అయంహ్యభూతపూర్వోహిశ్రీమద్వే
ంకటభూధరః । ఇతిబ్రువంతస్తేసర్వేదదృశుర్దివ్యముత్తమమ్ ॥ ౨౯ ॥
విమానంస్వామితీర్థేచస్నాత్వాదేవంశ్రియఃపతిమ్ । కోటికన్దర్పలావ
ణ్యంకిరీటమకుటోజ్జ్వలమ్ ॥ ౩౦ ॥ ఉరస్థితశ్రియాక్రాంతఃక్రాదామో
పశోభితమ్ । చతుర్భుజముదారాజ్ఞంశంభుచక్రధరంపరమ్ ॥ ౩౧ ॥ నీల
మేఘనిభంశ్యామంపీతవాససమచ్యుతమ్ । శ్రీభూమిసహితంవిష్ణుంప
ద్ధ్యాన్తితపదామ్బుజమ్ ॥ ౩౨ ॥ ప్రణేముస్సహసాహృష్టాహర్షోత్ఫుల్లవి
లోచనాః । తుష్టువుర్వేదమనైశ్చస్తాతైశ్చశ్రుతినంమతైః ॥ ౩౩ ॥

➡➡➡ మహర్షి కృత భగవత్సుతిః. ➡➡➡

మునయః॥ యః పార్థి వానిగణయేద్రజాంసిసుబహునృపివిష్ణోర్వీర్యాణిగ
ణయేన్ని శ్చేషంసపుమాహారే ॥ ౩౪ ॥ త్రేధాచనిదధేపాదాన్భూమావి
ష్ణుస్త్రివిక్రమః! ధర్మాంశ్చధారయన్యస్తుతస్య తేవిష్ణవేనమః॥ ౩౫ ॥ అత్యతి
ష్ఠద్విశ్వతోయోవ్యాప్యభూమిందశాఙ్గులమ్ । భూతంభవ్యశ్చయద్వాన్య
స్తుతస్య తేవిష్ణవేనమః ॥ ౩౬ ॥ పాదోవిశ్వంత్రిపాదోద్విమయన్యతుస్తే
నమోనమః! ఋచస్సామానియస్సాత్తుజజ్జరేతురగాస్తథా ॥ ౩౭ ॥ విప్రోము
ఖాద్భుజాద్రాజావైశ్యశ్చోర్వోరనస్తరమ్! శూద్రఃపద్భ్యాంముఖాదగ్ని
రిద్దశ్చమనసోవిధుః ॥ ౩౮ ॥ నేత్రాత్సురోద్ధసంజజ్ఞేతస్య తేబ్రహ్మ
జేనమః । ఇయత్రయాగుణానాంతేనివర్తస్తేనమానవాః ॥ ౩౯ ॥ బు
ద్ధీనాంకిన్తుదార్బల్యాద్యేదశ్చాపితధైవభోః । ఏవంతంబహుధాన్తుత్వా
స్తతైశ్చాన్తైర్వైర్మనోహరైః ॥ ౪౦ ॥ ఆదాయపద్మప్రతాణిశ్రీపా
దంవేజ్జు-తేశితుః । అర్చయామాసురవ్యగ్రంనామభిస్సూతభాషితైః॥
తతఃప్రీతోజగద్ధాతాబభాషేవేజ్జు-తేశ్వరః । తతైశ్చవంనైమిశారణ్యే
ప్రీతోస్త్రిభవతామహమ్ ॥ ౪౧ ॥ వేజ్జు-టాచలమాహాత్మ్యశ్రవణాన్తు
నయోబుధాః । చిరకాలతపోలభ్యమపిదత్తంఫలంమయా ॥ ౪౨ ॥
యద్యదిష్టంమునీనాంతుభవతాందత్తమేవతత్ । వేజ్జు-టాదేస్తుమాహా
త్మ్యంబహుదూరస్థితోపియః ॥ ౪౩ ॥ శృణోతివాశ్రావయతివశేద్వా
శ్రద్ధయాన్వితః । కన్యామాసేవిశేషేణతస్యాహంసులభోవ్యాహమ్ ॥ ౪౪ ॥
ధనంధాన్యంమహీమిష్టాంపుత్రాపౌత్రాదదామ్యహమ్ । దదామిస
ర్వాకామాంశ్చదేహస్తేమత్పదంతథా ॥ ౪౫ ॥ ఇతిలభ్యావరాంస్తేతు
తత్రవత్సోపశ్చకమ్ । స్నాత్వాసర్వేషుతీర్థేషువేజ్జు-టాద్రాతపోధనాః॥
ఆశ్చర్యాణ్యపిదృష్ట్వా తేనమ్యగారాధ్యమాధవమ్ । పునశ్చనైమిశార

➡➡➡ సూతంప్రతిశౌనకాదిస్తుతిః. ➡➡➡

ణ్యంయయుస్సర్వేతపోధనాః ॥ ౪౬ ॥ గత్వాతునైమిశారణ్యంమునిసజ్జ
నిషేవితమ్ । ఉపసృత్యపునస్సూతంప్రోచురేవమిదంవచః ॥ ౪౭ ॥ అహో

తవతువిజ్ఞానమహోసామర్థ్యమేవతే । యథోక్తంభవతావిజ్ఞానైర్వే
 జ్ఞుటాద్రినివాసినః ॥౫౦॥ రూపమాదార్యరూపశ్చగిరిరూపంతథైవచ ।
 స్థితంతథైవతత్సర్వ మహోవేంకటభూధరః ॥ ౫౧ ॥ త్వత్ప్రసాదా
 ద్వయంసర్వేకృతాన్తాస్త్వమహామునే । సంస్థానంవేంకటేశస్యగిరే
 స్తస్యచసర్వతః ॥ ౫౨ ॥ దృష్టమేతత్త్వయాకింవాశ్రుతంవాసూతత
 న్తునే । ఇతిస్తుతస్తతస్సుతఃప్రోవాచేదంవచస్తదా ॥౫౩॥ వ్యాసస్యాను
 గ్రహత్సర్వంవేద్మితత్త్వంతపోధనాః । వేంకటాచలమహాత్మ్యంకల్ప
 కోటిశతైరపి ॥ ౫౪ ॥ సశక్యంవర్షసాహస్రైశ్శేషాణాంచసహస్రకైః ।
 వక్తుంతథాపిమాహాత్మ్యంకీర్తితంకింశ్చదేవహి ॥ ౫౫ ॥ పుణ్యంపవిత్ర
 మాయుష్యంమాహాత్మ్యమిదముత్తమమ్ । యఃపఠేత్ప్రయతోభక్త్యా
 శృణుయాద్వాలిఖేదపి ॥ ౫౬ ॥ సర్వానామానవాప్నోతిసమస్తా
 ప్నోతిచమజ్జళమ్ ॥౫౭॥ ... *
 ...

ఇతి శ్రీవారాహపురాణే శ్రీవేంకటాచలమహాత్మ్యే మహర్షీ
 ణాంశ్రీవేంకటేశ్వరసేవార్థం శ్రీవేంకటాచలాగమనాది
 కథనంనామ ద్విషష్టితమోఽధ్యాయః.

ఇత్థంశ్రీవారాహపురాణే త్రయస్త్రింశప్రభృతిద్విషష్టితమపర్యంత
 త్రింశదధ్యాయాత్మక శ్రీవేంకటాచలమహాత్మ్యపరః
 ప్రథమోభాగ స్సమాప్తమగుత్.

ఓంతత్సత్.

శ్రీవారాహపురాణ ప్రథమభాగా న్తర్గతసముదితాధ్యాయసంఖ్య-౩౦.

శ్రీ ర స్తు.

శ్రీ శ్రీనివాసపరబ్రహ్మణేనమః.

శ్రీయైపద్మావత్యైనమః.

శ్రీ మ తే విష్వక్సే నా య న మః.

అ థ శ్రీ వా రా హా పు రా ణా స్త గ్గ త

శ్రీ వేంకటాచలమాహాత్మ్యే

ధరణీవరాహసంవాదాఖ్యో ద్వితీయోభాగ ఆరభ్యతే.

శ్రియఃకాంతాయకల్యాణనిధయేనిధయేఽర్థినామ్ ।

శ్రీవేంకటనివాసాయశ్రీనివాసాయమజ్జళమ్॥

➔➔➔ నారదస్యసుమేరుశిఖరస్థయజ్ఞవరాహదర్శనప్రాప్తిః. ➔➔➔

హరిః ఓం ॥ ఋషయః ॥ రామహర్షణసర్వజ్ఞపురాణార్థవిశార
ద । సూహృత్త్వంశ్రోతుమిచ్ఛామోగిరీద్వాణాం మహితలే ॥ ౧ ॥
బ్రాహ్మిన్వంనోమహాభాగకేప్రధానామహిధరాః ॥ శ్రీసూతః ॥ ఏత
మేవపురావత్సమపుచ్ఛంజాహ్నావీతతే ॥ ౨ ॥ వ్యాసంమునివరశ్రేష్ఠం
సోఽబ్రవీన్నేగురూత్తమః ॥ వ్యాసః ॥ పురాదేవయుగే సూతనారదో
మునిసత్తమః ॥ ౩ ॥ సుమేరుశిఖరంగత్వానానారత్నసుశోభితమ్ । త
న్మధ్యేవిష్నోదీప్తంబ్రహ్మణోదివ్యమాలయమ్ ॥ ౪ ॥ దృష్ట్వాతస్యోత్త
రేదేశేషిష్టలద్రుమముత్తమమ్ । సహస్రయోజనోచ్ఛ్రాయంవిస్తీర్ణం
ద్విగుణంతథా ॥ ౫ ॥ తన్మూలేమణ్డపందివ్యంనానారత్నసమన్వితమ్ ।
పద్మరాగమణిస్తమ్భేస్సాహస్రైస్సమలజ్జుతమ్ ॥ ౬ ॥ వైడూర్య
ముక్తామణిభిఃకృతస్వస్తికమాలికమ్ । నవరత్నసమాక్షిర్ణదివ్యతోరణశో
భితమ్ ॥ ౭ ॥ మృగపక్షిభిరాకీర్ణంనవరత్నమయైశ్శుభైః । పుష్పరాగ

మహాద్వారంసప్తభూమికగోపురమ్ || ౮ || సస్తీప్రవజ్రసుకృతకవాట
 ద్వయకోభితమ్ | ప్రవిశ్యాదాదదర్శాన్తద్విషమాక్రికమట్టపమ్ || ౯ || వై
 ఊర్వవేదికంతుజ్జమారురోహమహామునిః | తన్మధ్యేతుజ్జమతులంవసు
 పాదవిరాజితమ్ || ౧౦ || దదర్శముక్తాసక్షిర్జ్వలంహాసనముడుద్యుతి |
 తన్మధ్యేపుష్కరందివ్యంసహస్రదళశోభితమ్ || ౧౧ || శ్వేతంచంద్రాస
 హసాభిరంకర్ణికాకేసరోజ్జ్వలమ్ | తస్యమధ్యేసమాసీనంపూర్ణచంద్రా
 యుతప్రభమ్ || ౧౨ || కైలాసపర్వతాకారంసుందరంపురుషాకృతిమ్ |
 చతుర్బాహుముదారాజ్ఞం వరాహవదనంశుభమ్ || ౧౩ || శఙ్ఖచక్రాభ
 యవరాన్నిభ్రాణంపురుషోత్తమమ్ | పీతామ్బరధరందేవంపుట్టరీకాయ
 తేజః || ౧౪ || పూర్ణేన్దుసామ్యవదనంపపాగధిముఖామ్బుజమ్ | సా
 మధ్వనింయజ్జమూర్తింసుక్తుణ్డంసుగ్రవనాసికమ్ || ౧౫ || క్షీరసాగరస
 జ్ఞాశంకిరీటోజ్జ్వలితాననమ్ | శ్రీవత్సవక్షసంశుభ్రంయజ్ఞసూత్రవి
 రాజితమ్ || ౧౬ || కౌస్తుభశ్రీసముద్యోతినమున్నతమహారసమ్ | జా
 మ్బూనదమయైర్దివ్యైస్సురత్నాభరణైర్యుతమ్ || ౧౭ || విద్యున్నాలాప
 రిక్షీప్తశరస్తేఘమివోజ్జ్వలమ్ | వామపాదతలాకాస్తపాదపీఠవిరాజి
 తమ్ || ౧౮ || కటకాజ్ఞదకేయూరకుణ్డలోజ్జ్వలితంసదా | చతుర్ముఖవ
 సిష్ఠాత్రిమార్కణ్డేయైర్సునీశ్వరైః || ౧౯ || భృగ్వాదిభిరనేకైశ్చసేవ్యమా
 నమహర్నిశమ్ | ఇంద్రాదిలోకపాలైశ్చగర్భరాపురసాజ్ఞకైః || ౨౦ ||
 సేవితందేవదేవేశంప్రణిపత్యాభిగమ్యచ | దివ్యైరుపనిషద్భాగైరభిష్టా
 యధరాధరమ్ || ౨౧ || నారదఃపరమప్రీతస్థితోదేవస్యసన్నిధౌ | ఏత

➡➡➡ వరాహసన్నిధిమృతిధరణ్యాగమనమ్. ⚡⚡⚡

స్మిన్నస్తరేచాభూద్వివృదుభినిస్సృతః || ౨౨ || తతస్సమాగతాదేవీధర
 ణీసఖిసంయుతా | సరత్నసాగరాకారదివ్యామ్బరసముజ్జ్వల || ౨౩ ||
 సుమేరుమస్తరాకారస్తనభారావనామితా | నవదూర్వాదళశ్యామాస
 ర్వాభరణభూషితా || ౨౪ || ఇళయావైపిల్లళయా సఖిభ్యాంచసమ
 నివృతా | తతస్తాభ్యాంసమాసీతంపుష్పాణానిచయంమహీ || ౨౫ ||
 శ్రీమద్వరాహదేవస్యపాదములేవికీర్తయచ | ప్రణమ్యదేవదేవేశంకృతా
 జ్ఞలిపుటాస్థితా || ౨౬ || తాందేవీంశ్రీచరాహాపిహృలిక్ష్వాఽంకేని

➡➡➡ ధరణీవరాహసంవాదః. ➡➡➡

ధాయచ । పప్రచ్ఛకుశలంపుధ్వంప్రీతిప్రవణమానసః ॥ ౨౭ ॥ శ్రీవరాహః ॥ త్వాంనివేశ్యమహీదేవిశేషశీర్షేనుఖావహే । లోకంత్వయినివేశ్యైవత్వత్సహాయాధరాధరా ॥ ౨౮ ॥ ఇహగతోస్త్వహందేవికిమర్థంత్వమిహగతా ॥ పృథివీ ॥ మాంసముద్భృత్య పాతాళాత్సహస్రః ఫణశోభితే ॥ ౨౯ ॥ రత్నపీఠభవోత్తుక్లేసరత్నేనస్తమార్థనికృత్వా మాంసుస్థిరాందేవధరాంశ్చాపిన్యవేశయః ॥ ౩౦ ॥ మద్ధారణక్షమాః పుణ్యాంస్త్వన్యయాన్పురుషోత్తమ । తేషుముఖ్యాన్సహాబాహుమదా

➡➡➡ శేషచలస్యసర్వపర్వతాతిశాయిత్యవర్ణనమ్. ➡➡➡

ధారాన్వదస్యమే ॥ ౩౧ ॥ శ్రీవరాహః ॥ సుమేరుర్హిమవాన్విన్ధ్యోమద్దరోగన్ధమాదనః । సాలగ్రామశ్చిత్రకూటోమాల్యవాన్పారియాత్రకః ॥ ౩౨ ॥ మహేన్ద్రోమలయస్సహ్యాసింహాద్దిరపిరైవతః । మేరుపుత్రోఽఙ్గానోనామశైలస్సర్వర్ణమయోమహా ॥ ౩౩ ॥ ఏతేశైలవరాస్సర్వేత్వదాధారావసున్ధరే । మన్తయాదేవసజ్జేశ్చ ఋషిసజ్జేశ్చసేవితాః ॥ ఏతేషుప్రవరాన్వత్యై తత్త్వతశ్చృణుమాధవి । సాలగ్రామశ్చసింహాద్దిశ్యైతేన్ద్రోగన్ధమాదనః ॥ ౩౪ ॥ ఏతేశైలవరాదేవిదిశంహైమవతీంశ్రితాః । దక్షిణస్యాంప్రతీతాంస్తువత్సైలాన్వసున్ధరే ॥ ౩౫ ॥ అరుణాద్దిర్హస్తీశైలోగృధ్రాద్దిర్లుటికాచలః । ఏతేశైలవరాస్సర్వక్షీరనద్యాస్సమీపగాః ॥ ౩౬ ॥ హస్తీశైలాదుత్తరతఃపశ్చయోజనమాత్రతః । సువర్ణముఖరీనామనదీనాంప్రవరానదీ ॥ ౩౭ ॥ తస్యావనోత్తరేతీరే కమలాఖ్యంసరోవరమ్ । తత్తీరేభగవానాస్తే శుకస్యవరదోహరిః ॥ ౩౮ ॥ బలభద్రేణసంయుక్తఃకృష్ణోభక్తార్తినాశనః । వైఖానసైర్మునిగణైర్నిత్యమారాధితోఽమలైః ॥ ౪౦ ॥ కమలాఖ్యస్యసరస ఉత్తరేకాననోత్తమే । క్రోశద్వయార్థమాత్రేతు హరిచంద్రసశోభితే ॥ ౪౧ ॥ శ్రీవేంకటాచలోనామవాసుదేవాలయోమహా ॥ సప్తయోజనవిస్తీర్ణశ్చైన్ద్రోయోజనోచ్ఛ్రితః ॥ ౪౨ ॥ అస్తిస్వర్ణమయోదేవిరత్నసానుభృదాయతః । ఇంద్రాద్వాదైవతగణావసిష్ఠాద్వామునీశ్వరాః ॥ ౪౩ ॥ సిద్ధాసా

౪ శీవేఙ్గ-టాచలమాహాత్మ్యే * వా * ధ * వ * ద్వి * భాగే(అ-౧)

ధ్యాశ్చమరుతోదానవాదైత్యరాక్షసాః । రమ్భాద్యాఅపురస్సజ్జావస
 నినియతంధరే ॥ ౪౪ ॥ తపశ్చరన్తినాగాశ్చగరుడాకిన్నరాస్తథా ।
 ఏతైరధిష్ఠితాస్తత్రసరితః పుణ్యదర్శనాః ॥ ౪౫ ॥ సరాంసివివిధాన్యత్ర
 స్వామిపుష్కరిణ్యాస్సర్వతీర్థాతీశాన్యితకథనమ్ ॥
 సన్తిదివ్యానిమాధవి । తీర్థానాంచైవసర్వేషాంశృణుష్వప్రవరాణీవై ॥
 చక్రతీర్థందైవతీర్థంవియద్గజ్జాతదైవచ । కుమారధారికాతీర్థంపాపనాశ
 నమేవచ ॥ ౪౬ ॥ పాణ్డవంనామతీర్థంస్వామిపుష్కరిణీతథా । సప్తై
 తానివరాణ్యాహుర్నారాయణగిరౌశుభే ॥ ౪౭ ॥ ఏతేషుప్రవరాదేవిస్వా
 మిపుష్కరిణీశుభా । అస్యాస్తుపశ్చిమేతీరే * నివసామిత్వయాసహ ॥
 ౧ ఆస్తేఽస్యాదక్షిణేతీరే శ్రీనివాసోజగత్పతిః । గజ్జాద్యైస్సకలైస్తీర్థై
 స్సమాసాసాగరామృతే ॥ ౪౮ ॥ తైగ్రీలోక్తేయూనితీర్థానిసరాంసి
 సరితస్తథా । తేషాంస్వామిత్వమాపన్నంధరేస్వామిసరోవరమ్ ॥ ౪౯ ॥
 స్వామిపుష్కరిణీంపుణ్యాం సేవితుందివ్యభూధరే । వసన్తిసర్వతీర్థాని
 తేషాంసజ్జ్యంపదామితే ॥ ౫౦ ॥ షట్పక్షికోటితీర్థానిపుణ్యేఽస్మిన్నాధ
 రోత్తమే । తేషుచాత్యంతముఖ్యానిషట్తీర్థానివసున్ధరే ॥ ౫౧ ॥ షష్ఠానాం
 తీర్థరాజానాంతుమౌగర్భసమోమహాత్ ॥ గర్భవాసభయధ్వంసీస్నా
 తానాంభూధరోత్తమే ॥ ౫౨ ॥ ధరణీ ॥ షట్తీర్థానిమహాబాహూ
 త్వయోక్తానిమహీధరే । మాహాత్మ్యంపదతేషాంమేయథాకాలంయ
 థావిధి ॥ ౫౩ ॥ ఘలానితేషుస్నాతానాంనరాణాంపదభూధరే ॥ శ్రీ
 వరాహః ॥ నారాయణాద్రిమాహాత్మ్యంపదామిశృణుమాధవి ॥ ౫౪ ॥
 దేవాశ్చక్షుషయశ్చైవయోగినస్సనకాదయః । కృతేఽజ్ఞానాద్రింతేతా

* నివసామిప్రతికల్పంవాసంకరోమి.

౧ ఆస్తే-ప్రతికల్పంనివాసంకరోమి- స్వామిపుష్కరిణ్యాఃపశ్చిమతీరేశ్రీవరా
 హాభగవతః-దక్షిణతీరేశ్రీశ్రీనివాసభగవతశ్చవాసప్రతికల్పనియతభావీతిభావః- ఈదృ
 శవాసస్సప్రతికల్పనియతభావిత్యాదేవ- పూర్వశ్లోకేనివసామితి-అత్రశ్లోకే-ఆస్తఇతి
 చవర్తమాననిర్దేశఃకృతః - ఏవముత్తరత్రాప్రయం న్యాయోబోధ్యః - సాస్వామిపు
 ష్కరిణీ-సకలైస్తీర్థైస్సమా-సముదితానాంసకలపుణ్యతీర్థానాయావతీపావనత్వశ
 క్తిస్తేవతిశక్తిరస్వామేకస్వామేవాస్త్యతస్సర్వోత్తరేయమితిభావః.

యాంనారాయణగిరింతథా ॥ ౫౭ ॥ ద్వాపరేసింహశైలంచకలౌశ్రీవేజ్జటాచలమ్ । ప్రవదన్తిహవిద్వాంసఃపరమాత్మలయంగిరిమ్ ॥ ౫౮ ॥ యోజనానాంసహస్రస్తేద్విపస్తరగతోపివా । యోసమేద్భూధరేన్ద్రంతద్విశముద్విశ్యభక్తితః ॥ ౫౯ ॥ సర్వపాపవినిర్ముక్తోవిష్ణులోకంసగచ్ఛతి । తస్మిన్పట్టిర్థమాహాత్మ్యంయథాకాలంవదామి తే ॥ ౬౦ ॥ శృ

కుమారధారామాహాత్మ్యమ్.

ఋష్యావహితాభద్రే సర్వపాపప్రణాశనమ్ । కుమ్భసంస్థేరవౌమాఘే పౌర్ణమాస్యాంమహాతిథౌ ॥ ౬౧ ॥ మఖానక్షత్రయుక్తాయాంభూధరేన్ద్రే వసున్ధరే । కుమారధారికానామసరసీలోకపావనీ ॥ ౬౨ ॥ యతాస్తేపార్వతీసూనుః కార్తికేయోఽగ్నిసమ్భవః । దేవసేనాసమాయుక్తశ్శ్రీనివాసార్చకోఽమలే ॥ ౬౩ ॥ తస్యాంయసాన్నితి మధ్యాహ్నే తస్యపుణ్యఫలంశృణు । గజ్గాదిసర్వతీర్థేషుయసాన్నితినియమాద్ధరే ॥ ద్వాదశాబ్దంజగద్ధాత్రితత్ఫలంసమవాప్నుయాత్ । యోన్నందదాతితత్తీర్థేశక్త్యాదక్షిణయాన్వితమ్ ॥ ౬౪ ॥ సతావత్ఫలమాప్నోతిస్నానే

కుమ్భతీర్థమాహాత్మ్యమ్.

తూక్తంఫలంయథా । మీనసంస్థేసవితరిపౌర్ణమాసీతిథౌధరే ॥ ౬౬ ॥ ఉత్తరాఫల్గునీయుక్తేచతుర్థేకాలసత్తమే । పశ్చానామసితీర్థానాంతుమ్బేఽథగిరిగహ్వరే ॥ ౬౭ ॥ యసాన్నితిమనుజోదేవిపునర్గర్భేనజా-

అకాశగజ్గామాహాత్మ్యమ్.

యతే । అగ్నివాహస్థితేభానాచిత్రానక్షత్రసంయుతే ॥ ౬౮ ॥ పూర్ణిమాఖ్యేతిథౌపుణ్యేప్రతః కాలేతదైవచ । అకాశగజ్గాసరిస్నాతో

పాణ్డవతీర్థమాహాత్మ్యమ్.

మోక్షమవాప్నుయాత్ ॥ ౬౯ ॥ వృషభస్థేరవౌరాధేద్వాదశ్యాంరవివాసరే । శుక్లేవాప్యధవాకృష్టేపక్షేభామసమన్వితే ॥ ౭౦ ॥ తీర్థే పాణ్డవనాన్నువ్రతసజ్జవేస్నాతియోనరః । నేహదుఃఖమవాప్నోతిపరత్ర

పాపనాశనతీర్థమాహాత్మ్యమ్.

సుఖమశ్నుతే ॥ ౭౧ ॥ శుక్లేపక్షేఽథవాకృష్టేయూర్క-వారేణసప్తమీ ।

యుక్తాపువ్యర్థ సంయుక్తాహ స్తర్థేణయుతాపివా || ౨౨ || తస్యాం
తిథామహాభాగేపాపనాశనసంజ్ఞకే । తీర్థేయస్సాన్నితినియమాద్భూధ
రేంద్రస్యమస్తకే || ౨౩ || కోటిజన్మార్జితైః పాపైర్ముచ్యతేసన
రోత్తమః । శృణు దేవిపరంగుహ్య మనన్తాభ్యేమహాగిరా || ౨౪ ||

❧ దేవతీర్థమహాత్మ్యమ్. ❧

* మద్దివ్యాలయవాయవ్యేశిఖరేగిరిగహ్వరే । దేవతీర్థమితిఖ్యాతంతటా
కమతిశోభనమ్ || ౨౫ || తస్మిన్పుణ్యతమేదేవిస్నానకాలంవదామి
తే । గురుపుష్పేవ్యతీపాతేసామశ్రవణకేతథా || ౨౬ || దినేష్వేతేషు
యస్సాన్నితతస్యపుణ్యఫలంశృణు । యానికానీహపాపానిజ్ఞానాజ్ఞానకృ
తానిచ || ౨౭ || తానిసర్వాణిసశ్యన్తిదేవతీర్థేతిపావనే । పుణ్యాన్యపి
చవర్ధస్తేదేవతీర్థనిమజ్జనాత్ || ౨౮ || ధీర్లుమాయురవాహ్నితిపుత్రపా
తైస్సమన్వితః । అస్తేస్వర్గంసమాసాద్య చేంద్రలోకేమహీయతే ||
తద్దినేష్వన్నదోదేవి యావజ్జీవాన్నదోభవేత్ । ఇతిగుహ్యతమం దేవి
ప్రోక్తంతుభ్యంవసుస్థరే || ౨౯ || శ్రుత్వాథపుథివీదేవీప్రీతిప్రవణ
మానసా । ఇష్టాభిర్వాగ్భిరతులంతుష్టావధరణీధరమ్ || ౩౦ || ధరణీ ||

❧ ధరణీకృతవరాహస్తుతిః. ❧

నమస్తేదేవదేవేశవరాహవదనాచ్యుత । క్షీరసాగరసజ్జాశవజ్రశృంగమ
హాభుజ || ౩౧ || ఉద్ధృతాస్మిత్వయా దేవకల్పదౌసాగరామ్భసః ।
సహస్రబాహునావిష్టోధారయామిజగత్స్వహమ్ || ౩౨ || అనేకదివ్యా
భరణయజ్ఞసూత్రవిరాజిత । అరుణారుణామ్బరధరదివ్యరత్నవిభూషిత ||
ఉద్యద్భానుప్రతీకాశపాదపద్మనమోనమః । బాలచంద్రాభిదంష్ట్రాగ్ర

* మద్దివ్యాలయవాయవ్యేశిఖరే-ఇదానీం- మేరుశిఖరాద్వరాహభగవదాగమన
స్యాత్తేతః పరమేవభావి త్వేపి పూర్వపూర్వకల్పతాదృశ భగవదాగమననిబంధనతత్త
త్తే త్రాలయాదిసమాఖ్యాసమారాధనాదివిశేషవ్యవహారాలవిచ్ఛిన్నావప - క్రిరామే
ణాన్వీకల్పే నేతుబద్ధనాత్పాగ్విపూర్వకల్పకృతతత్కార్యమూలనేతుతీర్థవ్యవహ
రప్రసిద్ధివత్ - అతోమద్దివ్యాలయవాయవ్యేశిఖరేదోషాయవరాహజేత్రక్రివరా
హభగవత్కృతాదివ్యవహారప్రసిద్ధేస్సమ్భవాత్ అతఏవహివాసుదేవాలయో మహానితి
గిరేర్యాసుదేవాలయత్వేనప్రసిద్ధిసద్భావప్రార్థనార్హతః ||

మహాబలపరాక్రమ ॥౮౫॥ దివ్యచన్దనలిప్తాశ్లేషప్రకాశ్చనకుణ్డల । ఇన్ద్ర
 నీలమణిద్యోతిహేమాజ్ఞదవిభూషిత ॥ ౮౬ ॥ వజ్రదంష్ట్రాగ్రనిర్భిన్న
 హిరణ్యాక్షమహాబల । పుణ్డరీకాభితామ్రాక్షసామన్వనమనోహర ॥౮౭॥
 శ్రుతిసీమన్తభూషాత్కృతసర్వాత్మశ్చరవిక్రమ । చతురాననశమ్భు
 భ్యాంవన్దితాయతలోచన ॥ ౮౮ ॥ సర్వవిద్యామయాకారశబ్దాతీతన
 మోనమః ॥ ఆనన్దవిగ్రహానన్తకాలకాలనమోనమః ॥ ౮౯ ॥ ఇతిస్తు
 త్వాచలదేవీవవన్దేపాదయోర్విభుమ్ । వన్దమానాంసముద్వీక్ష్యప్రీ
 త్యుత్ఫుల్లవిలోచనః ॥ ౯౦ ॥ ఉద్భృత్యధరణీం దేవీమాలిలిక్లేఽథబాహు
 భిః । ఆఘ్రాయధరణీవక్త్రంవామాజ్ఞేసన్నివేశ్యచ ॥ ౯౧ ॥ ఆరు
 వరాహభగవతోధరణ్యాసాకం శేషాచలాగమనమ్.

హ్యగరుడేశానంజగామవృషభాచలమ్ । మునీన్ద్రైర్నారదాద్యైశ్చస్తూ
 యమానోమహీపతిః ॥ ౯౨ ॥ స్వామిపుష్కరిణీతీరేపశ్చిమేలోకపూ
 జితే । తదాద్యాస్తేశ్రీవరాహోమునీన్ద్రైస్తత్రపూజితః ॥ ౯౩ ॥
 వైఘానసైర్కహాభాగైర్బ్రహ్మతుల్యైర్కహాత్మభిః ॥ వ్యాసః ॥ తద్భృ

అధ్యాయఫలశ్రుతిః.

ష్ట్యాసారదస్సుతమునీనాముక్తవాణపురా ॥ ౯౪ ॥ తదేతదహమశౌ
 షంతత్రవైమునిసంసది । యత్పృష్టోహంత్యయానూతమాహాత్మ్యంధ
 రణీభృతామ్ ॥ ౯౫ ॥ మయాతూక్తంయథావద్ధినారదాచ్ఛపురాశ్రు
 తమ్ । యిమంధర్మసంవాదమావయోస్సుతపావనమ్ ॥ ౯౬ ॥ పఠే
 ద్వాదేవపురతోబ్రాహ్మణానాంపురస్తథా । సర్వేషామపివన్దానాంశృ
 ణ్వతాంధక్తిపూర్వకమ్ ॥ ౯౭ ॥ సప్రతిష్ఠామవాప్నోతిపుత్రపౌత్రసమ
 న్వితః । శృణ్వతామపిసర్వేషాంయదిష్టంతద్భవిష్యతి ॥ ౯౮ ॥ సూతః॥
 ఇతిమేభగవాన్వ్యాసః ప్రోవాచమునిసేవితః । యథాశ్రుతంమయా
 పూర్వంకృష్ణద్వైపాయనాన్దురోః ॥ ౯౯ ॥ తత్తథాసర్వమేవాత్రమ
 యాప్యక్తంమునీశ్వరాః । శ్రుత్వానూతవచస్త్రిత్యంతప్రీతమనసోఽ
 భవన్ ॥ ౧౦౦ ॥ ఋషయః ॥ సూతత్వయోక్తంభువిపర్వతేషుపుణ్యే
 షుపుణ్యస్యమహీధరస్య । మాహాత్మ్యమస్తాకమహీన్ద్రనామ్నః పా

౮ శ్రీవేంకటాచలమహాత్మ్యే * వా * ధ * వ * ద్వి * భాగే (అ-౨)

పాపహంమోక్షఫలప్రదాయకమ్ || ౧౦౧ || తతోవృషాద్రింసమ్పూర్ణ
 పృవరాహాధరణీయుతః । కిముక్తవాఙ్ధరణైస్సతన్నోబూహిమ
 హమతే || ౧౦౨ || *

ఇతి శ్రీవారాహపురాణే భూగోళోపాఖ్యానే ధరణీవరాహసంవాదే
 శ్రీవేంకటాచలమహాత్మ్యే నారదస్యసుమేరుశిఖరస్థయజ్ఞవ
 రాహదర్శనప్రాప్త్యాదికథనంనామప్రథమోఽధ్యాయః.

శ్రీవరాహమన్త్రాగ్రాధనవిధిః.

శ్రీసూతః || శృణుద్ధ్వంమునయస్స ర్వేకథాంపుణ్యాంపురాతనీమ్ ।
 * వై వస్వతేఽస్తరేపూర్వంకృతేపుణ్యతమేయుగే || ౧ || నారాయ
 ణాద్రాదేవేశంనివసంతక్షమాపతిమ్ । వరాహరూపిణః ధేవంధరణీస
 ఖభిర్వృతా || ౨ || ప్రణమ్యపరిపత్రచ్ఛరక్తపద్మాయతేక్షణమ్ || ధరణీ ||
 ఆరాధ్యః కేసమస్తేణభవాన్ప్రితోభవిష్యతి || ౩ || తమైవదత్త్వందేవే
 శయఃప్రియోభవతస్సదా । జపతాంసర్వసమ్మత్తికారకంపుత్రపౌత్ర
 దమ్ || ౪ || సార్వభౌమ్యప్రదంచైవకామినాంకామదంసదా । అస్తేయ
 స్త్వత్ప్రదప్రాప్తిందదాతినియతాత్మనామ్ || ౫ || ఏవంభూతంవదప్రీ
 త్యామయివారాహమానద || శ్రీసూతః || ఇతిపృష్టస్తయాభూమ్యాప్రా
 హసీతిస్త్రితాననః || ౬ || శ్రీవరాహః || శృణుదేవివరంగుహ్యాంసద్య
 స్సమ్మత్తికారకమ్ । భూమిదంపుత్రదంగోప్యమప్రకాశ్యంకదాచన || ౭ ||
 కింశుక్రూపవేవాచ్యంభక్తాయనియతాత్మనే । * ఓన్నమశ్శ్రీవరా
 హాయధరణ్యధరణాయచ || ౮ || వహ్నిజాయాసమాయుక్తస్సదాజప్యో
 ముముక్షుభిః । అయంమన్త్రోధరాదేవిసర్వసిద్ధిప్రదాయకః || ౯ || ఋ
 షిస్సంకర్షణఃప్రోక్తోదేవతాత్వహమేవహి । ఛన్దఃపఙ్క్తిస్సమఖ్యాతా
 శ్రీంబీజంసముదాహృతమ్ || ౧౦ || చతుర్లక్షంజపేన్నస్త్రంసద్గురోర్ల
 భతన్ననుః । జుహుయాత్పాయసాన్నంవై తౌద్రసర్పిస్సమన్వితమ్ || ౧౧ ||

* వై వస్వతేఽస్తరే—వరహానశ్వేతవరాహకల్పీయవై వస్వతమస్వస్తరే—
 పూర్వం—పుణ్యతమేకృతేయుగే—ప్రథమప్రవృత్తకృతయుగే.

అథ ధ్యానం ప్రవత్సామి మనశ్శుద్ధిప్రదాయకమ్ । శుద్ధస్ఫటికశైలాభం రక్తపద్మదళేక్షణమ్ ॥ ౧౨ ॥ వరాహవదనం సౌమ్యంచతుర్బాహుంకీరీటినమ్ । శ్రీవత్సవక్షుసంచక్రశఙ్ఖాభయకరామ్బుజమ్ ॥ ౧౩ ॥ వామోరుస్థితయాయుక్తంత్యయామాంసాగరామ్బురే । రక్తపీతామ్బురధరం రక్తాభరణభూషితమ్ ॥ ౧౪ ॥ శ్రీకూర్మపుష్పమధ్యస్థశేషమూర్ధ్వజ్జనంతమ్ । ఏవంధ్యాత్వాజపేన్నస్త్రం సదాచాప్తే త్తరంతమ్ ॥ ౧౫ ॥ సర్వాన్మానూనవాప్తోతి మోక్షంచాస్తే ప్రజేద్ధుః ॥ ప్రోక్తం మయా తే ధరణియత్పుష్టోహంత్యయామలే ॥ ౧౬ ॥ అతః క్షిప్తే వ్యవసితం

శ్రీవరాహమస్తే నిధిర్నాదీనాం స్వాభీష్టసిద్ధికథనమ్.

బ్రాహ్మితద్విమలాననే ॥ శ్రీసూతః ॥ ఏతచ్ఛ్రీత్వా తతో భూమిః ప్రచ్ఛపునరేవతమ్ ॥ ౧౭ ॥ కేనైవానుష్ఠితం దేవపురాప్రాప్తం ఫలంచ కిమ్ । ఇతి పుష్టః పునర్దేవశ్శ్రీవరాహో బ్రవీదిదమ్ ॥ ౧౮ ॥ పురాకృతయుగే దేవిధర్మో నామ మనుర్తహా ॥ బ్రహ్మణో ముంసులంభ్యా జప్త్వా స్త్రిధరణీధరే ॥ ౧౯ ॥ సూచదృష్ట్యా వరం లభ్యాప్రాప్తో భూత్వా మకమ్పదమ్ । ఇన్ద్రో దూర్వాససశ్శాపాత్పురాభిప్రప్త్రివిప్రపాత్ ॥ అనేనేష్ట్యా త్రమాం దేవి పునః ప్రప్త్రివిప్రపమ్ । అన్యేషిమునయో భూమే జప్త్వా ప్రాప్తాః పరాజ్ఞతమ్ ॥ ౨౦ ॥ అనస్తః పన్నగాధీశో హ్యముం లభ్యాధకశశ్యపాత్ । శ్వేతద్వీపే జపితైః పబభూవధరణీధరః ॥ ౨౧ ॥ తస్మాజ్జప్యస్పదాచేహ మనుష్యైశ్చ ధరాధిభిః ॥ శ్రీసూతః ॥ ఏతచ్ఛ్రీత్వా ధనుప్రీతా పునః ప్రాహ ధరాధరమ్ ॥ ౨౨ ॥ ధరణీ ॥ వేజటాఖ్యే మహాశైలే శ్రీనివాసాజగత్పతిః । కదాహ్యయాతి దేవేశశ్శ్రీభూమిసహితో మలః ॥ ౨౩ ॥ కథం కల్పాంతరస్థాయీ భవిష్యతి జనార్దనః । ఏతద్బ్రూహి వరాహత్కన్తహతౌ తూహలం మమ ॥ ౨౪ ॥

ఇతి శ్రీవరాహపురాణే భూగోళోపఖ్యానే ధరణీవరాహసం

వాదే శ్రీవేజటాచలమూహత్కే శ్రీవరాహమన్త్రీరా

ధనవిధ్యాదికథనం నామ ద్వితీయో ధ్యాయః.

అగస్త్యప్రార్థనయాభగవతస్సర్వజనదృగ్గోచరత్వకథనమ్.

శ్రీవరాహః॥ హస్తతేకధయిష్యామిపురావృత్తంవరాననే। శృణు
పుణ్యంమహాదేవి * సభవిష్యంసహోత్తరమ్ ॥ ౧ ॥ వైవస్వతేఽస్తరే
దేవి య పూర్వేకృతయుగేఽస్తరే॥ వాయోస్తపోమహద్బ్రహ్మశ్రీభూమిస
హితోఽనఘే ॥ ౨ ॥ ఆగచ్ఛచ్ఛ్రీనివాసశ్చస్వామిపుష్కరిణీతటే । దక్షి
ణేఽస్త్రిన్పుణ్యతమేవిమానేనద్దసంజ్ఞితే ॥ ౩ ॥ వసిష్యతిచశ్రీకాంతోవా
యోఃప్రియకరోహరిః । తదారభ్యహృషీకేశస్సేనాన్యారాధితోఽనితమ్॥
ఆకల్పాస్తమదృశ్యేఽస్త్రిన్విమానేఽసావసిష్యతి ॥ ధరణీ॥ అదృశ్యోభగ
వాన్స్తర్వైకధందృశ్యోభవిష్యతి ॥ ౪ ॥ శ్రీనివాసోపిదేవేశోధవద్దక్షిణ
పార్శ్వగః । ఏతద్వదమరాధీశజనైరారాధ్యతేకథమ్ ॥ ౫ ॥ శ్రీవరా
హః॥ అగస్త్యస్త్రిన్కృతమసాద్యః ‡ పురాదేవంసనాతనమ్ । ఆరాధ్యద్వా
దశాబ్దస్తంప్రీణయిత్వాపునఃపునః॥ ౬ ॥ యయాచేత్రసాన్నిధ్యంభవాద్బ్ర
హ్మోభవత్త్వతి । ఏవముక్తోహృషీకేశశ్రీభూమిసహితోధరే ॥ ౭ ॥ శ్రీభగ
వాన్॥ అహందృశ్యోభవిష్యామిత్వత్కృతేనర్వదేహినామ్ । ఏతద్విమా
నందేవర్చేనదృశ్యంస్యాత్కదాచన ॥ ౮ ॥ ఆకల్పాస్తంమునీద్దాస్త్రిన్దృశ్యో
ఽహంనాత్రసంశయః । మునిస్తద్వచనంశ్రుత్వాప్రీతఃప్రాయాత్ప్రవృత్తా
శ్రమమ్ ॥ ౧౦ ॥ తతశ్చతుర్భుజోదేవస్సద్బ్రహ్మోఽభూన్నరాదిభిః । విమానే
మునిచిన్ద్రేఽస్త్రిన్నా + సితాచతథోత్తరమ్ ॥ ౧౧ ॥ ఆరాధ్యమానస్స
ద్దేనవాయునాసేవితస్సదా । ఏవంగతేమహాకాలేచతుర్భుగసమన్వితే ॥

* సభవిష్యం - అస్మికల్పేవర్తిష్యమాణవృత్తాన్తసహితం- సహూత్తం-
ఇతథాత్తరస్త్రిన్సుపికల్పేవర్తిష్యమాణవృత్తాన్తసహితం- పురావృత్తం- పూర్వకల్పేని
ర్వృత్తంచరిత్రం-కథయిష్యామి-అయంభావః-లోకరక్షైర్భువనమధ్యభగవదావిరాభ
వాదిరూపచరిత్రస్యప్రతికల్పమేకరూపతయావృత్తవర్తమానవర్తిష్యమాణకల్పవృత్తా
న్తే ష్టికతరాభిధానేతస్మిన్నేవాన్తర్భూతమితరత్తత్సరూపతయైవోన్నేతుంశక్యమితి.

య పూర్వవైవస్వతేఽస్తరే- పూర్వకల్పీయవైవస్వతమన్వస్తరే-కృతయు
గేఽస్తరే-ఆదిమకృతయుగకాలే- పూర్వకల్పవైవస్వతమన్వస్తరే వృత్తాన్తమభిధా
యేతత్కల్పవైవస్వతమన్వస్తరేపితభావిధవృత్తాన్తస్యభావిత్వమభిధీయతే వరాహ
భగవతాధరణీంబ్రతి. ‡ పురాపుర్వకల్పే. + అసితాచతథోత్తరమితిపు
ర్వకల్పాగస్త్యవృత్తాన్తమల్యాగస్త్యవృత్తాన్తస్యాస్త్రిన్సుపికల్పేభావిత్వముచ్యతే.

❧ *మిత్రవర్తనాకాశరాజాఖ్యసుతోత్పత్తికథనమ్.* ❧

అష్టావింశతిమేజా తేద్వాపరాస్తేవసున్ధరే । యుద్ధేచభారతేఽతీతేతిష్ఠే
సతియుగేతథా ॥ ౧౩ ॥ విక్రమార్కాదయోభూపాశ్చకాశ్మూద్రాద
యస్తథా । గమిష్యన్తిస్వర్గలోకంమామజ్ఞాత్వాపరాసనే ॥ ౧౪ ॥ తత
ససీమకులోద్భూతోమిత్రవర్తా మహారథః । తుణ్డీరమణ్డలేరాజానారా
యణపురేవసన్ ॥ ౧౫ ॥ *భవిష్యతివరారోహేమహాభాగ్యోదయోమ
హాన్ ॥ తస్మిన్సాసతిభూలోకంధర్మేణపుణివీపతౌ ॥ ౧౬ ॥ అకృష్టప
చ్యాపుణివీసర్వసస్యవిభూషణా । నిరీతికోఽభవత్సర్వోజనోధర్తృసమన్వి
తః ॥ ౧౭ ॥ తస్యపత్నీసమభవత్పాణ్డ్యైకన్యామనోరమా । తస్యాం
జజ్ఞేకులోత్తంసోవియన్నామాసుతోఽస్యవై ॥ ౧౮ ॥ తస్యపత్నీతుధర
ణీనామ్నాఽసీచ్ఛకవంశజా । తస్మిన్ప్రజన్యంవినిఘ్నీష్యమిత్రవర్తానృసో
త్తమః ॥ ౧౯ ॥ యయాతపోవనంపుణ్యం వేంకటాద్రేస్సమీపతః ।

❧ ❧ ❧ ధరణీతలాత్పద్మావత్యుత్పత్తిక్రమః. ❧ ❧ ❧

ఆకాశనామాతుమహానాజాఽభూత్సర్వభామకః ॥ ౨౦ ॥ ఏకదారవ్ర
తోరాజాధరణీసక్తచేతనః । యజ్ఞార్థంశోధయామాసభువమారణితీర
తః ॥ ౨౧ ॥ కాశ్చనేనహలేనైవకృష్యమాణేధరాతలే । బీజముష్టింవి
కిరతాదృష్టాకన్యాధరోద్గతా ॥ ౨౨ ॥ పద్మశయ్యాగతారమ్యాసర్వల
క్షణలక్ష్మీతా । తప్తజామ్బూనదమయీపుత్రికేవవిరాజతీ ॥ ౨౩ ॥ తాం
దృష్ట్వాసమహీపాలోవిస్తయోత్ఫుల్లలోచనః । ఆదాయతనయాచేయం
మమైవేతిపునఃపునః ॥ ౨౪ ॥ జహర్షమన్త్రిభిశ్చైవనంపాహ్రిహవాగశ
రీరిణీ । సత్యంతవై వతనయావర్ధయస్వసులోచనామ్ ॥ ౨౫ ॥ తతఃప్రీ
తమనారాజాస్యపురంప్రవివేశహ । ఆహవాయధరణీం దేవీమిదమాహ
మహీపతిః ॥ ౨౬ ॥ దేవదత్తామిమాంపశ్యభూతలాదుత్థితాంమమ ।
ఆవాభ్యాంతదపుత్రాభ్యాంపుత్రీయంభవితాధువమ్ ॥ ౨౭ ॥ ఇత్యు
క్త్వాప్రదదా దేవ్యాహస్తేప్రీత్యావియన్నృపః । తస్యాంగృహంప్రవిష్టా

భవిష్యతిత్యాద్యర్థం - ఏతత్కల్పభావివృత్తౌ నైవరం-తస్మిన్సాసతిత్యాద్యుపరి
తనగ్రంథః పూర్వకల్పవృత్తౌ నైవరం-తస్మిన్-ఉక్తరాజసహసనామని పృథివీపతా-పూ
ర్వకల్పీయస్యపే । ధర్మేణభూలోకంశాసతిసతీత్యర్థోబోధ్యః.

౧౨ శ్రీవేంకటాచలమహాత్మ్యే * వా * ధ * వ * ద్వి * భాగే (అ-౪)

యాంధరణీగర్భమాదధౌ ॥ ౨౮ ॥ వియన్నృపశ్చసుప్రీతోవీక్ష్యస్మిగ్ధ
విలోచనాం । ఉవాచఘలితాసుభులతాసాన్తానికీచమే ॥ ౨౯ ॥ అథసా
* ఆకాశరాజస్యధరణ్యాఖ్యపత్న్యంవసుదానాఖ్యసుతోత్పత్తిక్రమః *
ధరణీదేవీకాలేకమలలోచనా । సుప్రశస్తేమూహూరైచస్వాచ్ఛసంస్థే
షుపచ్ఛసు ॥ ౩౦ ॥ గ్రహేషుసుషువేపుత్రంమేషస్థేచదివాకరే । దేవ
దున్దుభయోనేదుఃపుష్పవృష్టిర్గ్రహేఽపతత్ ॥ ౩౧ ॥ వవౌవాయుస్సు
ఖస్పర్శస్తజ్జన్మదివసేతదా । పుత్రసూతిప్రవక్త్రాణాంసుప్రీతఃపుత్రజ
న్మని ॥ ౩౨ ॥ సర్వస్వదానమకగోచ్ఛత్రచామరవర్జితమ్ । కపిలాకో
టిదానచ్ఛవృషభాణాంశతాధికమ్ ॥ ౩౩ ॥ దివసేద్వాదశేపుణ్యేజాత
కర్తాదికాఃక్రియాః । చకారనామధేయచ్ఛవసుదానఇతిస్వయమ్ ॥ ౩౪ ॥
శ్రీవరాహః ॥ ఆకాశతనయోదేవివసుదానో మనోరమః । వవృధేదివ
నైర్బాలశ్శుక్లక్షు, ఇవోదురాట్ ॥ ౩౫ ॥ ఉపసీతోవిసీతోఽసాగురుభి
ర్బ్రహ్మపారగైః । పితురస్త్రిణిశస్త్రిణిమస్త్రీవతోఽప్యశిక్షయత్ ॥
చతుష్పాదంధనుర్వేదం సాక్షోపాజ్ఞచుధీతవా ॥ పితౌతేనాతిబలినాదు
రాధర్షఃపరైరభూత్ ॥ ౩౬ ॥ ఆకాశ ఇవనిష్పజ్గోగ్రీష్మేభానుమచౌ
యుతః । వైశాఖ ఇవమధ్యాహ్నోదుస్సహోదుర్నిరీక్షకః ॥ ౩౭ ॥ *

ఇతి శ్రీవారాహపురాణేభూగోళోపాఖ్యానే ధరణీవరాహసంవాదే
శ్రీవేంకటాచలమహాత్మ్యే అగస్త్యప్రార్థనయాభగవతస్సర్వ
జనదృగ్గోచరత్వాదికథనంనామ తృతీయోధ్యాయః.

» ఉద్యానవాసిన్యాపద్మావత్యాసమీపమ్పత్రినారదాగమనమ్. «

ధరణీ ॥ ఉక్తంభగవతాతస్యవియత్పుత్రస్యనామచ । అయో
నిజాయాస్తత్పుత్యాక్రికినామచతదాకరోత్ ॥ ౧ ॥ శ్రీసూతః ॥ ఇ
తిపుష్టఃపునఃప్రాప్తీవరాహోజగత్పతిః ॥ శ్రీవరాహః ॥ ఆకాశరా
జోమతిమాంస్తాంధృష్ట్యాకమలేశయామ్ ॥ ౨ ॥ పద్మినీతిచనామ్నావై
చకారవసుధాసుతామ్ । తాంతుయావనసమ్పన్నాం సఖీభిఃపరివారి
తామ్ ॥ ౩ ॥ ఆరామేవిహరన్తిశ్చశుకకోకిలనాదితే । యదృచ్ఛయాఽగ
తస్తత్రనారదోమునిసత్తమః ॥ ౪ ॥ వసలక్ష్మీమివాలోక్యవిస్మయాదిద

మబ్రవీత్ || నారదః || కాసికస్యసుతాభీరుహస్తందర్యయమేతవ || ౫ ||
 ఇత్యుక్తాసానుచార్వక్ష్మీస్వాత్మానంమునయేబ్రవీత్ | వియద్రాజసుతాబ్ర
 హ్మకలక్షణానివదస్వమే || ౬ || ఇత్యుక్తస్సతయాపాహానారదోము

➤➤➤ నారదోదీరితపద్మావతీశరీరసులక్షణాని. ❄️❄️❄️

నిసత్తమః || నారదః || శృణుత్వంచారువదనేలక్షణానివదామితే || ౭ ||
 పాదాప్రతిష్ఠితోసుభుగ్రక్తపద్మదళాన్వితౌ | పాదాఙ్గుళ్యస్సమారక్తా
 రక్తతుఙ్గనఖాన్వితాః || ౮ || గుల్ఫాగూఢాసమావేతౌ జఙ్ఘేచారో
 మశేశుభే | జానునీసమసుస్నిగ్ధేసమాపూరూక్రమాదురూ || ౯ ||
 నితమ్బాపుఘళాపీనా జఘనంచిన్త్యమేవహి | నాభిర్మణ్డలవాన్ని
 మ్నఃపార్శ్వతేమేచకావుభౌ || ౧౦ || త్రివళీలతంమధ్యంరోమ
 రాజివిరాజితమ్ | స్తనాపీనాఘనాస్నిగ్ధావున్నతౌమగ్నచూచుకౌ || ౧౧ ||
 కరాతేరక్తపద్మాభాపద్మరేఖాసమన్వితౌ | సుసూక్ష్మారక్తసత్పర్వని
 రస్తరసమాఙ్గుళీ || ౧౨ || శుకతుఙ్డసమాకారనఖపక్షివిరాజితౌ |
 దీర్ఘాచకోమళాభద్రే భుజాతేపుష్పదణ్డవత్ || ౧౩ || పృష్ఠస్తేవేది
 వద్యాతివిలగ్నమృజుమధ్యమమ్ | కణ్ఠస్తురక్తదీర్ఘశ్చసగ్ధాచావనతౌ
 శుభే || ౧౪ || ముఖంప్రసన్నంసతతమకళజ-శశిప్రభమ్ | కపో
 తాకనకాదర్యసదృశౌకుఙ్డలోజ్వలౌ || ౧౫ || తిలపుష్పసమాకా
 రానాసికాతేశుభాననే | అకళజ్కాప్తమీచన్ద్రసదృశోఽతిమనోహ
 రః || ౧౬ || దృశ్యతేఽయంలలాటస్తేనీలాశకసుశోభితః | మూర్ధాతే
 సమవృత్తశ్చస్నిగ్ధాయతకచాన్వితః || ౧౭ || స్థితసంశోభితశనంబి
 మ్బాధరసమన్వితమ్ | ముఖం తేవిష్ణుయోగ్యంస్యాదితిమేధీయతేమతిః ||
 నాభిస్తేదక్షిణావర్త ఆవర్తఞ్చవగాఙ్గజః | త్వంహిక్షీరాభినమ్భాతాల
 క్షీరివహేదృశ్యసే || ౧౮ || శ్రీవరాహః || ఇత్యుక్తావపూజితస్తాభిర్నా
 రదోఽన్తర్గథేతదా | ఏతచ్ఛ్రుత్వాఽథతత్సఖ్యస్తామూచుఃపద్మినీసఖి
 మ్ || ౨౦ || వనంగచ్ఛామపుష్పార్థంవనస్తస్యముపాగతః | కర్ణికాదా

➤➤➤ పద్మావత్యాస్త్వస్వసఖిభిసానికంపుష్పాలవీగమనమ్. ❄️❄️❄️

శ్చూచూతాశ్చచమ్పకాఃపారిభద్రకాః || ౨౧ || పాలాశాఃపాటలాఃకు
 ద్దారక్తాశోకాశ్చపుష్పితాః | పద్మిన్యస్మిన్ధవారాశ్చమూలత్యోయాధి

౧౪ శ్రీవేంకటాచలమహాత్మ్యే * వా * ధ * వ * ద్వి * భాగే (అ-౪)

కాలతాః || ౨౨ || కల్హారకరపీరాశ్చసంజ్ఞరూదివపుష్పితాః | పుష్పాప
చయనంకుర్వోవనేస్త్రింత్రుమనోహరే || ౨౩ || ఇత్యుక్త్వా తావనంజగ్గురా
కాశతనయాయుతాః | పుష్పాన్యాహరమాణాస్తువిచరన్త్యన్తతస్తతః ||
కశ్చిద్దజేన్ద్రందదృశుశ్శుభ్రదన్తద్వయోజ్జ్వలమ్ | గణ్డభిత్తితలోద్భూ
తమదధారాద్వయాకులమ్ || ౨౪ || ఉన్నతంకరిణీయూధైస్సముపే
తంరజోజ్జ్వలమ్ | పూతాః పుష్కరప్రొద్భచ్ఛికరాపూరితాననమ్ ||
దృష్ట్వాచోద్విగ్నహృదయావనస్పతిముపాశ్రితాః | ఏతస్మిన్నస్తరేచాశు
మృగయార్థంపుష్పాటపీమ్పత్రిశ్రీనివాసాగమనమ్.

దదృశుర్హయముత్తమమ్ || ౨౫ || అకళజేన్ద్రధవళంజామ్బూనదపరి
ష్కృతమ్ | స్ఫురద్విద్యుల్లతాయుక్తశరన్తేఘమినోన్నతమ్ || ౨౬ || తస్మిన్
స్తుపురుషంకృష్ణంమదనాకారవర్చసమ్ | పుణ్డరీకదళాకారకణ్ణాన్తాయ
తలోచనమ్ || ౨౭ || సుసూక్ష్మతామసంపీతనీలచూళికయోజ్జ్వలమ్ |
పద్మరాగమణిద్యోతిస్ఫురత్కుణ్డలమణ్డితమ్ || ౩౦ || సువర్ణరత్ననిచిత
శార్లదివ్యధనుర్ధరమ్ | అపరేణకరేణైవవహన్తంకాశ్చనంశరమ్ || ౩౧ ||

పీతకత్యాసుసంపీతకటిదేశంసుమధ్యమమ్ | రత్నకంజాకేయూరకటి
సూత్రవిరాజితమ్ || ౩౨ || విశాలవక్షస్సంశోభిదక్షిణావర్తనంయుత
మ్ | స్వర్ణయజ్ఞోపవీతేనస్ఫురత్కుణ్డంమనోహరమ్ || ౩౩ || ఈహామృ
గంసముద్దిశ్యమహావేగాదనుద్రుతమ్ | తందృష్ట్వావిస్త్రితానార్యస్సస్త్రితా
స్తథురత్రవై || ౩౪ || తందృష్ట్వాహయమారూఢంగజేన్ద్రోనమ్రమస్తకః |
తుణ్డముద్భృత్యగర్జనైవినివృత్యయయావనమ్ || ౩౫ || తస్మిన్దేశేత
త్రహయారూఢస్సమాయయా | ఈహామృగంవిచిన్వానఃపుష్పలావీనమీ

భగవతఃకన్యకానాశ్చాన్యోన్యసంవాదః.

పతః || ౩౬ || తాస్సమేత్యనచోవాచతురగోపరిసంస్థితః | అత్రాగ
తోమృగఃకశ్చిదీహామృగఇతీరితః || ౩౭ || దృష్టోవాభవతీభిస్సబ్రూత
మేకన్యకాఇతి || శ్రీవరాహః || ప్రత్యుచుస్తాస్తుతంకన్యాదృష్టోఽస్తాభి
ర్నకశ్చన || ౩౮ || కిమర్థమాగతోఽస్తాకంవనంవరధనుర్ధరః | అత్రావధ్యా
మృగాస్సర్వేవర్తమానానిషాదప || ౩౯ || అశుగచ్ఛవనాదస్తాదాకా
శాత్కజపాలీతాత్ | ఇతితాసాంపంచశ్శృత్యాహయాదవరురోహసః ||

కాస్తుయూయమియంచాపికనకామ్బుజసన్నిభా । సుభగాచారుసర్వా
 క్లేషీనోన్నతపయోధరా ॥ ౪౧ ॥ బూతమేహంగమిష్యామిశ్రుత్వాస్వ
 స్యాఽలయంగిరిమ్ । ఇతితస్యవచశ్శ్రుత్వాధరణ్యాత్ జయేరితా ॥ ౪౨ ॥
 సఖిపద్మావతీప్రాహ నిషాదంపర్వతాలయమ్ । ఆకాశరాజతనయావ
 సుధాతలసమ్భవా ॥ ౪౩ ॥ అస్తాకంనాయికాశూరపద్మినీనామనామ
 తః । బూహిత్యంసుభగాకారకిన్నామాకస్యవాసుతః ॥ ౪౪ ॥ జాతిః
 కాకుత్రతేవాసఃకిమర్థంత్యమిహంగతః । ఇతిపృష్టస్సతాఃప్రాహమద్దస్మి
 తముఖామ్బుజః ॥ ౪౫ ॥ దివాకరకులంప్రాహురస్తాకస్తుపురావిదః ।
 యస్యనామాన్యనంతానిపావనానిమనీషిణామ్ ॥ ౪౬ ॥ వర్ణతోనామతశ్చ
 షిక్ష్పంప్రాహుస్తపస్వినః । బ్రహ్మద్విషాంసురారీణాంయస్యచక్రంభ
 యావహమ్ ॥ ౪౭ ॥ యస్యశఙ్ఖధ్వనింశ్రుత్వామోహమీయుర్ద్వివైరిణః ।
 యస్యైవధనుషస్తుల్యంధనుర్నైవామరేవృషి ॥ ౪౮ ॥ తంచూంపీరప
 తింప్రాహుర్వేఙ్కటాద్రినివాసినమ్ । తస్మాద్దితటాతోనీహంనిషాదై
 రనుగైర్వృతః ॥ ౪౯ ॥ మృగయార్థంహయారూఢోయుష్మాకంవస
 మాగతః । మయాప్యనుద్రుతఃకశ్చిన్త్యగోవాయుగతిర్యయా ॥ ౫౦ ॥ తమ
 దృష్ట్వావనంపశ్యద్దృష్టవాంతస్సుభగామిమామ్ । కామాదిహంగతోహం
 వోమయాకింభశ్చ తేత్వియమ్ ॥ ౫౧ ॥ ఇతికృష్ణవచశ్శ్రుత్వాక్రుధ్ధా
 స్తాఃపునరబ్రువన్ । ఆకాశరాజోదృష్ట్వాత్వాంకృత్వానిగళబద్ధనమ్ ॥ ౫౨ ॥
 యావన్నయతితావత్త్వంగచ్ఛశీఘ్రింస్వమాలయమ్ । తర్జితస్తాభిరేవం
 సహాయమారుహ్యశీఘ్రిగమ్ ॥ ౫౩ ॥ యుక్తస్సన్వినుచరైస్సర్వైర్యయా
 ద్రుతతరంగిరిమ్ ॥ ౫౪ ॥

... .. *

ఇతిశ్రీవారాహపురాణే భూగోళోపాఖ్యానే ధరణీవరాహసం
 వాదే శ్రీవేఙ్కటాచలమాహాత్మ్యే - ఉద్యానవాసిన్యాః
 పద్మావత్యాస్సమీపమ్మృతినారదాగమనశ్రీశ్రీనివాస
 మృగయాదివర్ణనంనామ చతుర్థోధ్యాయః.

౧౬ శ్రీవేంకటాచలమహాత్మ్యే * వా * ధ * వ * ద్వి * భాగే (అ-౫)

→→→ పద్మావతీదర్శనేన శ్రీనివాసస్యమోహప్రాప్తిః. ←←←

శ్రీవరాహః || సమ్ప్రప్యస్వాలయందివ్య మవతీర్యహయోత్త
మాత్ | విసృజ్యస్వానుగాఽత్సర్వాస్తేవానైకరాతరూపకాఽ || ౧ ||
విశ్రమద్ద్యమితిప్రోచ్యవివేళమణిమణ్డపమ్ | ఆరుహ్యమణిసోపానంప
ఞ్చుకఙ్కౌఠతీత్యచ || ౨ || ముక్తాగృహంసమాసాద్యత స్తినోలా
యితేశుభే | నవరత్నమయేమఞ్చేసంవివేశావశోహరిః || ౩ ||
సంస్కరకపద్మగర్భాభాంతామేవాయతలోచనామ్ | తనుమధ్యాంపీ
నకుచాంమందస్తి తముఖామ్బుజామ్ || ౪ || క్షీరాబ్ధితనయామేవమేనెప
ద్దోద్భవాంశుభామ్ | తస్యాంగతమనాదేవశ్శ్రీనివాసోముమోహచ||౫||

→→→ ముహ్యమానంశ్రీనివాసమ్ప్రతివకుళమాలికోక్తిః. ←←←

తతోమధ్యాహ్నాసమయేకృత్వాఽన్నందివ్యముత్తమమ్ | సూపదంశంసు
గన్ధంచదేవార్హమతిశోభనమ్ || ౬ || శుద్ధాన్నంపాయసాన్నంచగౌ
డంముద్గాన్నమేవచ | కృత్వాపఞ్చవిధాపూపాఽపూరికావటకా
నపి || ౭ || దేవంద్రప్రంయయాశీఘ్రంసఖీవకుళమాలికా | పద్మావతీప
ద్మప్రతాచిత్రరేఖాసమన్వితా || ౮ || నివేశ్యద్వారిదేవస్యతాస్పర్వాః
ప్రమదోత్తమాః | వివేశతత్సమీపంసాస్వయంవకుళమాలికా || ౯ ||
గత్వాసమీపందేవస్యవవందేభక్తిభావతః | దృష్ట్వాఽథదేవంవివశంపర్య
జ్ఞేరత్నభూషితే || ౧౦ || పాదసంవాహనంకృత్వానిమీలితవిలోచ
నమ్ | తంధ్యాయమానంకిమపివ్యాజహరశుచిస్తితా || ౧౧ || ఉత్తిష్ఠదే
వదేవేశకింశేషేపురుషోత్తమ | పరమాన్నంకృతందేవభోక్తుమాగచ్ఛ
మాధవ || ౧౨ || కింవాత్సమార్తవచ్ఛేషేనర్వలోకార్తినాశన | మృగ
యామటతాదేవకింద్రప్రంభవతావనే || ౧౩ || అవస్థాతేవిశాలాక్ష
కాముకస్యేవదృశ్యతే | కాదృష్టాదేవకన్యావామానుషీవాఽహికస్య
కా || ౧౪ || బూహిమేత్వమచిన్త్యత్కకన్యాంతాంచి త్తహారిణీమ్ ||
శ్రీవరాహః || తస్యాస్తద్వచనంశ్రుత్వానిశ్వాసముకరోద్విభుః || ౧౫ ||
నిశ్శ్వస్తంపునఃప్రాహప్రీతావకుళమాలికా | ఏవంమనోహరాకాసా
తవాపిపురుషోత్తమ || ౧౬ || తామనోచద్ధృషీకేశోవత్సౌమిశృణుత

శ్రీనివాసోక్తపద్మావతీపరిణయకారణాని.

త్వతః ॥ శ్రీభగవాన్ ॥ పురాతేతాయుగేపుణ్యేరావణంహతవాన
హమ్ ॥ ౧౭ ॥ తదావేదవతీకన్యాసాహాయ్యమకరోచ్చియః । సీతా
రూపాభవల్లక్ష్మీర్జనకస్యమహీతలాత్ ॥ ౧౮ ॥ గతేమయితమూరిచం
హన్తుంపచ్చవతీవనే । మమానుజోపిమామేవసీతయాచోదితోఽన్య
యాత్ ॥ ౧౯ ॥ తదస్తరేరాక్షసేన్ద్రోహార్తుంసీతాముపాయయా । అగ్ని
వహోత్రగతోవహ్నిస్తంజ్ఞాత్వారావణోద్యమమ్ ॥ ౨౦ ॥ ఆదాయ
సీతాంపాతాశేన్యాహాయాంసన్నివేశ్యచ । తేనైవరక్షసాస్పృష్టాంపు
రావేదవతీంశుభామ్ ॥ ౨౧ ॥ అగ్నోవిసృష్టదేహంతాంసంహర్తుంరా
వణంపునః । సీతాయారూపసదృశీంకృత్వాచైవోత్ససర్జహ ॥ ౨౨ ॥
సారావణిహృతాభూత్వాలంకారాయాంచనివేశితా । హతేతురావణే
పశ్చాత్పునరగ్నింవివేశసా ॥ ౨౩ ॥ అగ్నిస్తురక్షితాంలక్ష్మీంస్వాహా
యాంమమజ్ఞానకీమ్ । దత్వాహస్తేచమామాహసీతయాసహితంశిఖి ॥
ఇయంవేదవతీదేవసీతాయాః ప్రియకారిణీ । సీతార్థంరాక్షసపురేతే
నబన్దికృతాస్థితా ॥ ౨౪ ॥ తస్మాదేనాంవరేణైవప్రీణయత్వంశ్రియాస
హ । ఇతివహ్నివచశ్శృత్వాసీతామామవదచ్ఛుభే ॥ ౨౫ ॥ మమ
ప్రీతికరీనిత్యమియంవేదవతీవిభో । తస్మాత్పరంభాగవతీందేవైనాంవర
యప్రభో ॥ ౨౬ ॥ శ్రీభగవాన్ ॥ తథాదేవికరిష్యామిహ్యస్తావిం
శేకతాయుగే । తావదేషాబ్రహ్మలోకేవసత్వమరపూజితా ॥ ౨౭ ॥
పశ్చాత్తుభూమితనయాభవిష్యతివియత్సుతా । ఇతిదత్తవరాపూర్వం
మయాలక్ష్మ్యైచసుద్ధరీ ॥ ౨౮ ॥ అద్యనారాయణపురేసమ్భూతాధ
రణీతలాత్ । పద్మాసమాపద్మనేత్రీపద్మాదత్తవరాసతీ ॥ ౩౦ ॥ స
ఖిభిరనురూపాభిర్వనేపుష్పాణిచిన్వతీ । మృగయామటతాతత్రమయా
దృష్టామనోరమా ॥ ౩౧ ॥ తస్యాయాపంమయావక్తుంసశక్యంశతహా
యనైః । లక్ష్మ్యైవచతయామేఽద్యసజ్జమోభవితాయది ॥ ౩౨ ॥ ప్రాణా
స్థిరాభవిష్యన్తిసత్యమిత్యవధారయ । త్వంతత్రగత్వాతాంకన్యాందృ
వియద్రాజపురమ్భృతివకుళమాలికాగమనమ్.

ప్ర్యావకుళమాలికే ॥ ౩౩ ॥ జానీహిదూపలావణ్యాదియంయోగ్యేతిచా

౧౮ శ్రీవేంకటాచలమహాత్మ్యే * వా * ధ * వ * ద్వి * భాగే (౨-౫)

స్యవై । అనవద్యావిశాలాక్షీపద్యేన్ద్రివరలోచనా ॥ ౩౪ ॥ ఇత్యుక్త్వామో
హమాపన్నంతంప్రాహవకుళాపునః । ఇతోగచ్ఛామిదేవేశమనోజ్ఞాత
వయత్రసా ॥ ౩౫ ॥ మార్గంపదరమాధీశగమిష్యేయేనతామ్ప్రీతి । ఏ
వముక్తోరమాధీశస్తామ్ప్రీహవకుళస్రజమ్ ॥ ౩౬ ॥ ఇతోగచ్ఛమహాభా
గేశ్రీనృసింహగుహాయతః । తన్తాగ్గేణావతీర్యాస్తాద్భూధరేంద్రాస్త్వనో
రమాత్ ॥ ౩౭ ॥ అగస్త్యాశ్రమమాసాద్యదృష్ట్యాల్లింజంతదర్శితమ్ । అగ
స్త్యేశఇతిఖ్యాతంసువర్ణముఖరీతతే ॥ ౩౮ ॥ తీరేణైవతతోగచ్ఛశుకబ్ర
హ్మఋషీర్వనమ్ । పశ్యన్తిస్వర్ణముఖరీంతత్రకల్లోలమాలినీమ్ ॥ ౩౯ ॥
తత్రపద్మసరోనామపావనంపద్మసంయుతమ్ । తత్రస్నాత్వాఽథతత్తీరేత
పస్తంమునిసత్తమమ్ ॥ ౪౦ ॥ ఛాయాశుకంసమసక్త్యైకృష్ణశ్చబల
సంయుతమ్ । ఆరాధ్యమానంమునినాశుకేనసతతంశుభే ॥ ౪౧ ॥ ఇ
న్ద్రసింహమణిశ్యామంపీతనిర్మలవాససమ్ । తీర్థయాత్రాంగమివ్యస్తంజ
లభద్రంసితాకృతిమ్ ॥ ౪౨ ॥ ఉపాసయస్తంమన్త్రాణిముక్తాన్వితకర
ద్యయమ్ । ఉద్యస్తంపాదుకాయుక్తంబలభద్రంప్రణమ్యచ ॥ ౪౩ ॥ ఆ
దాయస్వర్ణకమలంసరసోఽస్మాద్వరాననే । తీర్త్వాసువర్ణముఖరీంవనా
న్యవవనానిచ ॥ ౪౪ ॥ అరణీతిరమాసాద్యవిశ్రమ్యచవనాన్తరే । నారా
యణపురీందృష్ట్యావిస్తయశ్చగమిష్యసి ॥ ౪౫ ॥ తస్యాశ్చోపవనేవృ
క్షాన్పుష్పాభ్యాన్ఫలసంయుతాన్ । పనసామ్రశిరీషాంశ్చక్రస్తతిన్ద్రకపాట
లాన్ ॥ ౪౬ ॥ పున్నాగనాగవరుణరసాలాజ్ఞోలచమ్పకాన్ । వకుళా
మలకాన్తస్మిలాంస్తాలహింతాలపద్మకాన్ ॥ ౪౭ ॥ జమ్బూనిమ్బకద
మ్రైలాపిప్పలీమధుకార్జునాన్ । ప్రియఙ్గుహిఙ్గుఖర్జూరమాయారాశోక
లోధ్రకాన్ ॥ ౪౮ ॥ అశ్వత్థోదుమ్బరప్లక్షబదరీభూర్జకీచకాన్ । చిచ్ఛా
కింశుకమద్దారశాలల్లీబీజపూరకాన్ ॥ ౪౯ ॥ పూగనారజ్గలికుచనారి
కేశవనాకులాన్ । మల్లికామాలతీకున్దయూధికాకేతకీయుతాన్ ॥ ౫౦ ॥
కరవీరాబ్జసమ్పన్నాన్రాజరమ్భావిరాజితాన్ । మయూరకీరగరుడశుక
సారససఙ్ఖలాన్ ॥ ౫౧ ॥ భృగ్గర్భుజ్జాగరనిబిడానారామాన్తృమ
నోహరాన్ । పశ్యన్తిపరమంహర్షమవాప్యచనదీతతే ॥ ౫౨ ॥ గ
త్వాపుష్పాత్తరేమాగ్ధేపురీమిన్ద్రీపురీసమామ్ । గజ్జయేవావృతాంనిత్యం

సరితాఽరణినామయా ॥౫౩॥ ఆకాశరాజసగరింగత్వాతత్రోచితంకురు ॥
 శ్రీవరాహః ॥ ఇత్యాదిశ్యసురాధీశస్సఖింతాంవకుళాభిధామ్ ॥ ౫౪ ॥
 విసృజ్యశయనేశుభ్రేసశిశ్యేశ్రీనమన్వితః । ప్రణమ్యదేవదేవేశంసఖివకు
 శమాలికా ॥౫౫॥ గుఙ్గామణిసమాకారంరక్తాశ్వమధిరుహ్యసా । యథో
 క్తమార్గేణయయాపశ్యస్తీవివిధాన్తృగా ॥౫౬॥ మత్తేభాః పర్యతాకా
 రాఞ్శ్చైతదస్తవిభూషితా ॥ కరిణీయూధసహితాన్జలదాదానతత్ప్ర
 రా ॥ ౫౭ ॥ సింహాఞ్శ్చైతఃకునప్రఖ్యాత్పింహీయూధైరనుద్రుతా ॥
 శార్దూలర్థాంశ్చఖడ్గాంశ్చశరభాన్గవయాన్తృగా ॥ ౫౮ ॥ కృష్ణసా
 రాంశ్చగోమాయూఞ్చశాంశ్చప్రియకానపి । సారసాంశ్చమయూరాం
 శ్చమూర్జారావనగోచరా ॥ ౫౯ ॥ వృకాఞ్చుకాఞ్చుకరాం
 శ్చసువాచపక్షిణస్తథా । పశ్యస్తీవివిధాకారాంస్తుష్యస్తీచముహుర్ము
 హుః ॥ ౬౦ ॥ ఆససాదాఽరణితీరంపశ్యిమంపాదపాకులమ్ । అవతీర్య
 రుణాదశ్వాదగస్త్యేశసమీపతః ॥ ౬౧ ॥ దృష్ట్వాఽగస్త్యేశ్వరంలిజ్జమ
 గస్త్యేనసుపూజితం । తత్రస్నాత్వాచపీత్వాచవిశశ్రామనదీతతే ॥౬౨॥

❧❧❧ దివ్యోద్ధానస్థపద్మావతీసఖిఃప్రతివకుళమాలికాక్షిః ❧❧❧

• తత్రాగతారాజగృహద్యోషితోదేవసన్నిధౌ । సఖిఃపద్మాలయా
 స్తాదృష్ట్వావకుళమాలికా ॥ ౬౩ ॥ గత్వాసమీపంతాసాంసాకింవద
 స్తీంస్తృపుచ్ఛతి । వకుళమాలికా ॥ కాయూయంయోషితోబ్రూతవిచిత్రా
 భరణస్రజః ॥ ౬౪ ॥ కుతస్సమాగతాహ్యత్రకింకార్యంవోఽమలాననాః ॥
 తాస్తుతస్యావచశ్శృత్వాస్తితపూర్వమథాబ్రువ ॥ ౬౫ ॥ శ్రుణుష్వా
 వహితాదేవివయంవత్సృమహేఽధునా ॥ ౬౬ ॥ ... *

ఇతిశ్రీవారాహపురాణేభూగోళోపాఖ్యానేధరణీ వరాహసంవాదే
 శ్రీవేంకటాచలమాహాత్మ్యేపద్మావతీదర్శనేనశ్రీనివాసస్యమో
 హపాప్రస్తాదికధనంనామ పంచమోధ్యాయః.

❧❧❧ వకుళమాలికామృతీసఖివినివేదితపద్మావత్యుదస్తః ❧❧❧

యోషితః ॥ వయమాకాశరాజస్యశుద్ధాన్తనిలయాస్త్రియః ।
 సఖ్యిఃపద్మాలయావైదుహితంర్వసుధాపతేః ॥ ౧ ॥ రాజపుత్రీంపు

౨౦ శ్రీవేంకటాచలమహాత్మ్యే * వా * ధ * వ * ద్వి * భాగే (౨-౬)

రసస్మృత్యగతాః పూర్వం వనాస్తరమ్ । కుర్వంత్యః పుష్పాపచయం రాజ
పుత్ర్యర్థమాకులాః ॥ ౨ ॥ పృథ్విమూలేన మాసీనాస్తతాపశ్యామ పూ
రుషమ్ । ఇన్ద్రసిలశిలాశ్యామ మిన్దిరామన్దిరోరసమ్ ॥ ౩ ॥ ఈషత్సి
తముఖంచారుషీనదీర్హభుజద్వయమ్ । మృష్టపీతామ్బరం హేమబాణబా
ణాననోజ్జ్వలమ్ ॥ ౪ ॥ సువర్ణమకుటంహారకేయూరాదివిభూషితమ్ ।
తంతువద్దాలయాదృష్ట్యాసఖికమలలోచనమ్ ॥ ౫ ॥ ద్రుతహేమనిభా
కారాపశ్యపశ్యేతి సాబ్రవీత్ । పశ్యంతీనాంతదాస్తాకంగతోస్తద్ధాన
మాశుసః ॥ ౬ ॥ సాసఖీమూర్ఖితాస్తాభిర్నీతారాజగృహంతతః ॥

❧ పద్మావతీముద్దిశ్యదైవజ్ఞమ్పురివియద్రాజకృతప్రశ్నాదిః ❧

దృష్ట్వాస్తవస్థాం నృపః పుత్రీమపుచ్ఛద్దైవచింతకమ్ ॥ ౭ ॥ వదవిప్రేన్ద్ర
పుత్ర్యామేగ్రహచారఫలం మునే । బృహస్పతీసమోవిప్రోవిచార్యాత్మని
భేదరాజా ॥ ౮ ॥ అనుకూలాగ్రహస్సర్వేతవపుత్ర్యానృపోత్తమ । కిన్తు
నిత్యగ్రహఫలంకించిద్భాన్తికరం నృప ॥ ౯ ॥ తమువాచ పునర్ధీమాన్పు
శ్చకాలం విచార్యచ । ఛాయాంగుణిత్యాలగ్నంచఫలానిచ విచార్యచ ॥
లగ్నేలగ్నాధిపశ్చన్ద్రః కేన్ద్రేచైవ బృహస్పతిః । నిద్రాతిదిసపక్షీతుప్రశ్న
పక్షీతురాభ్యుగః ॥ ౧౦ ॥ శృణురాజన్మలంతస్యస్వాస్థ్యమేవభవిష్యతి ।
ఉత్తమః పురుషః కశ్చిదాగతః కన్యకామ్మృతి ॥ ౧౧ ॥ తందృష్ట్వా మూ
ర్ఖితాపుత్రీతేనయోగం సమేష్యతి । తేనైవప్రేషితాకాచిదాగమిష్యతి
కన్యకా ॥ ౧౨ ॥ సాతువత్సృతీయద్వాక్యంతద్ధితం తేభవిష్యతి । తత్కు
రుష్యమహారాజసత్యం సత్యం వదామ్యహమ్ ॥ ౧౩ ॥ కిన్చన్సర్వాధదం
యత్తు సర్వవ్యాధినిశానమ్ । వత్సృమితత్కురుష్యాద్యపుత్ర్యాస్తవ
సుఖావహమ్ ॥ ౧౪ ॥ కారయాగస్త్యలిజస్య బ్రాహ్మణైరభిషేచన
మ్ । ఇత్యుక్త్వాధగృహం యాతోరాజానందైవచింతకః ॥ ౧౫ ॥ ఆకా

❧ దైవజ్ఞోక్త్యాగస్త్యలిజార్చనాయైవిప్రాదిప్రేషణమ్ ❧

శరాజోపితదా విప్రానాహలాయవైదికా ॥ అభ్యర్చ్యాన్జ్ఞాపయా
మాసగత్వాదేవాలయంద్విజాః ॥ ౧౬ ॥ మహాభిషేకం శమోశ్చ
కురుధ్వం మస్త్రీపూర్వకమ్ । ఇత్యనుజ్ఞాప్యతానస్తానాహలాయాభ్య

వదచ్ఛుభే || ౧౮ || మహాభిషేకసమ్భారాత్సమ్పాదయతకన్యకాః |
 ఇత్యజ్ఞప్తాన్మపేక్షైవవయందేవాలయంగతాః | బ్రూహిత్వంసుభగేఽ
 స్తాకంత్వదాగమనమజ్ఞసా | కుత్తోఽసికన్యవాఽర్థేనకన్యవాజగమిషా
 హితే || ౨౦ || దివ్యాశ్వమధిరుహ్యేమందేవలోకాదివాగతా || శ్రీవరా
 హః || ఇతితాభిస్తదాపృష్టాహృష్టావకుళమాలికా || ౨౧ || ప్రోవాచ
 వాచంమధురాంహర్షయస్తీవబాలికాః || వకుళమాలికా || శ్రీవేంకటా
 ద్రదేప్రాప్తాహంనామ్నావకుళమాలికా || ౨౨ || ధరణీంద్రప్రకామా
 హమారుహ్యేమంతరజ్ఞమమ్ | ద్రప్తుంశక్యాభవేద్దేవీకిముతత్రస్యపాల
 యే || ౨౩ || ఇతితస్యావచస్సుక్రిత్యాతాఃప్రోచుర్నృపకన్యకాః | అ
 స్తాభిస్సహితాత్వంవైద్రక్ష్యసేధరణీంశుభే || ౨౪ || ఇత్యుక్తాతాస్త
 యాసార్థమాగతాన్మపమద్దిరమ్ | ఆగచ్ఛస్తీషుతాస్వేవంధరణీతుపులిన్ది

ధరణీకృతప్రశ్నస్యపులిన్దిప్రతివచనమ్.

నీమ్ || ౨౫ || ఆయాస్తీంవీధికాయాంసాగుజ్ఞాశజ్ఞవిభూషితామ్ | శిశుంస్త
 నన్ధయంపుష్టేబద్వావస్తాగ్చ్ఛలేనవై || ౨౬ || వదామిసత్యంశృణుతభూ
 తంభవ్యంభవిష్యకమ్ | వదస్తీంవీధీవీధీషుతామాహలాయశుచిస్త్రితా ||
 స్వర్ణశూర్పంసమాదాయతస్త్రిన్దుక్తానిధాయచ | త్రిప్రస్థమాత్రాం(స్త్రీ)
 ప్రాశీన్మృత్వాతస్త్రినిధాయచ || ౨౮ || వదసత్యంపులిన్దేవమేవ్య
 ద్వాభూతమేవనా | ఇత్యేవంధరణీదేవీపుచ్ఛస్తీతాంస్థితాఽభవత్ ||
 పృష్టాసాఽవదదస్యాస్తుమనసాయద్ధిచిన్తితమ్ | మధ్యరాశౌచిన్తితస్తేవద
 కల్యాణిమేఋజు || ౩౦ || ఓమిత్యాహాఢధరణీపులిన్దాంరాజవల్లభా |
 ధరణీ || రాశిరుక్తఃఫలంబ్రూహిధనరాశిందదామితే || ౩౧ || పులిన్దా ||
 సత్యంవదామితేనుభుగిశోరన్నంప్రయచ్ఛమే | ఇత్యుక్తాసాతుధరణీస్వ
 ర్ణపాత్రేఽన్నమాదదే || ౩౨ || దత్వాతస్త్రిపులిన్దైన్యసత్యంబ్రూహీతి
 సాఽవదత్ | సక్షీరమన్నమాదాయదత్వాపుత్రాయభామినీ || ౩౩ ||
 సాసత్యమవదత్పుభూర్ద్దహితుర్దేహశోషణమ్ | పురుషాదాగతమ్భీరుత
 ద్రాపాదర్శనాదియమ్ || ౩౪ || అజ్ఞతాపంసమాపన్నాహ్యనజ్ఞశరపీ
 డితా | సతుదేవాదిదేవోవైవైకుణ్ఠాదాగతస్త్వయమ్ || ౩౫ || శ్రీవే
 ంకటాద్రిశిఖరేస్వామిపుష్కరిణీతటే | మాయావీపరమానన్దశ్శ్రియా

౧౨ శ్రీవేంకటాచలమహాత్మ్యే * వా * ధ * వ * ద్వి * భాగే (౧-౬)

సహరమాపతిః ॥ ౩౬ ॥ కామరూపీవిహరతేస్వభక్తాభీష్టదోహరిః ।
 సతురజ్జంసమారుహ్యవిహరన్కాననాస్తరే ॥ ౩౭ ॥ ఆగత్యోపవసం
 రాజ్ఞితవకన్యాంసదృష్టవాన్ ॥ రమాసమామిమాన్స్తృప్త్యాస్వయంజా-
 మవశజ్గతః ॥ ౩౮ ॥ స్వసఖీంలలితాందేవఃప్రేషయిష్యతితేనైకమ్ ॥
 రమేవతంసమేత్యైషారమిష్యతిసుఖంచరమ్ ॥ ౩౯ ॥ ఏతత్సత్యంమమ
 వచఃపశ్యాద్యైవనృపాత్మజే । పుత్రస్యాన్నప్రయచ్ఛేతితూష్ణీమాసపు
 ల్లిన్దినీ ॥ ౪౦ ॥ అన్నందత్వాపునరూభమిస్తస్యైతాంవిసంక్షమా । త
 స్యాంవినిర్గతాయాస్తుపుల్లిన్ద్యామనిన్దితా ॥ ౪౧ ॥ ఉత్థాయచాగ్గణాత్
 స్నాద్వివేశాస్తఃపురంశుభమ్ ॥ యత్రపద్మాలయాకన్యాసమాస్తేస్వస
 ఖీవృతా ॥ ౪౨ ॥ గత్వాపుత్రీసమీపస్థాఃకన్యాఃకామాతురాంసుతామ్ ।
 పుత్రికిస్తేకరిష్యామివస్తుకింవాప్రియంశుభే ॥ ౪౩ ॥ ఇతిమాత్రాభిఽపృష్టా

→→→ పద్మావతినివేదితభగవల్లక్షణభాగవతలక్షణాని. ←←←

సామస్తమాహమనస్వినీ । నేత్రాభిరామంయల్లోకేసతామపిమనఃప్రి
 యమ్ ॥ ౪౪ ॥ యద్విష్టుకామాబ్రహ్మద్యా యత్తుసర్వగతంమహత్ ॥
 తేజసామపితేజస్విదేవానామపిదైవతమ్ ॥ ౪౫ ॥ భక్తైస్సద్భిరిహప్రా
 ప్యమభక్తైర్నకదాచన । తస్మిన్నేవమనోమేఽమృతస్తునీహప్రవర్తతే ॥
 తదేవాన్విష్యతాంమాతర్భక్తానాంసర్వకామదమ్ ॥ శ్రీవరాహః ॥ ఏత
 చ్ఛ్రిత్యాఽథధరణీతామపుచ్ఛత్పునస్సుతామ్ ॥ ౪౬ ॥ తద్భక్తలక్షణం
 బ్రూహియైఃప్రాప్యంతత్సులోచనే ॥ పద్మాలయా ॥ భక్తానాంలక్షణం
 మాతశ్శృణుగుహ్యాంసమాహితా ॥ ౪౭ ॥ శఙ్ఖచక్రాఙ్గితానిత్యంభు
 జయుక్తేవసుధరే । ఊర్ధ్వపుణ్డ్రింసాన్తరాళంతేషామేవవిశేషతః ॥
 పుణ్డ్రాణిద్వాదశపునర్ధారయన్తితథాఽపరే । లలాటోదరహృత్కణ్ఠేజ
 తరేపార్శ్వయోపి ॥ ౪౮ ॥ భుజద్వంద్వేసయుక్తేచపృష్ఠేచగళపుష్టకే ।
 కేశవాదీనినామానిద్వాదశాక్షేషుద్వాదశ ॥ ౪౯ ॥ వాసుదేవేతితస్మార్ద్వి
 ధారయన్తినమోఽస్త్వితితేషాస్తునియమాన్వత్సేమాతశ్శృణుమనోర
 మాన్ ॥ ౫౦ ॥ వేదపారాయణరతాఃకర్మకుర్వన్తివైదికమ్ । సత్యంవదన్తియే
 దేవినాసూయన్తిపరాన్భూచిత్ ॥ ౫౧ ॥ పరనిష్ఠాంసకుర్వన్తిపరస్వంసహర
 న్తియే । నన్తరన్తినపశ్యన్తినస్పృశన్తికదాచన ॥ ౫౨ ॥ పరదారాన్

తస్మాదపాంశ్చయేచతాన్విధివైష్ణవాః । సర్వభూతదయావస్తస్సర్వ
భూతహితేరతాః ॥ ౫౫ ॥ సదాగాయన్తీదేవేశమేతాన్భక్తానవేహి
వై । యేనకేనచసన్తుష్టాస్సద్విదారనిరతాశ్చయే ॥ ౫౬ ॥ వీతరాగభ
యక్రోధాస్తాన్భక్తాన్విధివైష్ణవాః । ఏవంవిధైర్గుణైర్భక్తైఃపశ్చాయధ
ధరాఅపి ॥ ౫౭ ॥ పితృచాచార్యరూపేణశిష్టేనాన్యేనవాపునః । స్వ
గృహ్యాక్తవిధానేనవహ్నిమాదాయవైబుధః ॥ ౫౮ ॥ చక్రాద్యా
యుధమస్తేగ్రిణజహుయాత్ షోడశాహుతీః । మూలమస్తేగ్రిణసూక్తేన
పారుషేణతతఃపరమ్ ॥ ౫౯ ॥ జాతవేదస్సమస్తేగ్రిణపశ్చాదప్తోత్తరంశ
తమ్ । హుత్యామహావ్యాహృతిభిశ్చక్రాదీంస్తత్రతాపయేత్ ॥ ౬౦ ॥ స
హస్రంతుతప్తాన్గుణామస్త్రవద్ధారయేద్భుధః । భుజద్వయేశజ్ఞచక్రేమూ
ర్ధ్విశాఙ్గశరాతథా ॥ ౬౧ ॥ లలాటేతుగదాధార్యాహృదయేఖడ్గమేవచ ।
ఏవంధార్యాణిపశ్చైవవిష్ణుభక్తైర్ముక్షుభిః ॥ ౬౨ ॥ అధవాభుజయో
శ్చక్రశక్తౌచైవనులక్షణౌ । ఏవంలాఙ్ఘనయుక్తాయేభక్తాస్తేవైష్ణవాఃస్త్రు
తాః ॥ ౬౩ ॥ త్రైరేవభ్యంతద్బ్రహ్మసదాచారసమన్వితైః । తస్మిన్నేవమమ
ప్రీతిస్తత్ప్రాప్తింకాఙ్క్షతేమనః ॥ ౬౪ ॥ మాతర్విష్ణుంవినాన్యేషువా
ఙ్ఘాకాచిన్నజాయతేస్త్రామిశ్యామలంవిష్ణుంపదామిహారిమచ్యుతమ్ ॥
తేనైవమాతర్జీవామితద్యోగేచిస్త్రతాంవిధిః ॥ శ్రీవరాహః ॥ ఇత్యుక్త్వా
మాతరందీనావరరామామ్బుజాననా ॥ ౬౫ ॥ తచ్ఛ్రుత్వాచిస్తయా

❧ వకుళమాలికయాసార్థంసఖినాంధరణీసమీపాగమనమ్. ❧
మాసవిష్ణుఃప్రీతఃకథంభవేత్ । ఏతస్మిన్నస్త్రైకేన్యాఅగస్త్యేశంసమ
ర్చ్యచ ॥ ౬౬ ॥ అగతాధరణీంద్రప్రస్థంసహైవవకుళస్రజా । అగతా
న్బ్రాహ్మణాంస్తత్రపూజయిత్వాసుభోజనైః ॥ ౬౭ ॥ దత్వా౭ధదక్షిణాః
పూర్ణావస్త్రైలజ్జ్వరసంయుతాః । ఆశిషోవాచయిత్వా౭ధవాఙ్ఘృతా
ర్థస్యసిద్ధయే ॥ ౬౮ ॥ విసృజ్యబ్రాహ్మణాత్సర్వానధా౭పుచ్ఛత్స్వయో
షితః । పూజయిత్వాహ్యగస్త్యేశమాగతాస్తామనన్వినీః ॥ ౭౦ ॥ *

ఇతిశ్రీవారాహపురాణే భూగోళోపాఖ్యానే ధరణీవరాహసంవాదే శ్రీవే
ఙ్కటాచలకూశత్వేవకుళమాలికామృత్రిసభీవినీవేదితవద్వాస
త్యుదస్తవిష్ణుభక్తలక్షణాదికథనంనామ షష్ఠోధ్యాయః.

౨౪ శ్రీవేంకటాచలమహాత్మ్యే * వా * ధ * వ * ద్వి * భాగే (౨-౨

ధరణీదేవ్యైవకుళమాలికాని వేదితశ్రీనివాసోదంతః.

ధరణీ || కైమాబ్రాతవరాకన్యాయుష్టాభిస్సజ్జతాకుతః | కిమ
ర్థమాగతాచేహపూజ్యైషాప్రతిభాతిమే || ౧ || కన్యకాః || ఏషాది
వ్యాజ్ఞనాదేవిత్యయికార్యార్థమాగతా | దేవాలయేసజ్జతేయమస్తాభి
శ్శివసన్నిధౌ || ౨ || పుష్టావదచచ్ఛభవతీంద్రప్రమేవాగతేతివై | శక్యా
ద్రష్టుంరాజగృహేమయారాజ్ఞీముఖేనవః || ౩ || ఏవంపుష్టాస్తతో
బ్రామసహస్తాభిశ్చగమ్యతామ్ | వయస్తుధరణీదాస్యోగమిష్యామో
న్మపాలయమ్ || ౪ || ఇత్యుక్తాస్తాభిరాయాతాత్వత్సమీపంవసుస్థరే |
భవత్యాపృచ్ఛ్యతామేషాకిమిత్యాగమనంతవ || ౫ || శ్రీవరాహః || ఇతి
తాసాంవచస్కృత్యాతామపుచ్ఛద్వసుస్థరా || ధరణీ || కుతస్త్వమా
గతాదేవికింవాకార్యంమయాతవ || ౬ || బ్రాహ్మసత్యంకరిష్యామిత్వ
దాగమనకారణమ్ | వకుళమాలికా || వేంకటాచేస్సమాయాతానా
మ్నావకుళమాలికా || ౭ || స్వామీనారాయణోఽస్తాకమాస్తేశ్రీవేంకటా
చలే | కదాచిద్ధయమారుహ్యహంసశుక్లంమనోజవమ్ || ౮ || మృగ
యార్థజ్ఞతోరాజ్ఞివేంకటాచేస్సమీపతః | వనానివిచరన్మాలేశోభనే
కుసుమాకరే || ౯ || పశ్యన్ప్రగాఢజాఙ్గింహంనవయాఞ్చరభాను
రూక | శుకాన్పరావతాన్స్తంసాన్ప్రతిణోఽన్యాన్వనాస్తరే || ౧౦ ||
గజరాజంతత్రకఞ్చిద్యుధపంమదవర్షిణమ్ | కరేణుసహితంతుల్యమనుగ

శ్రీనివాసోక్త్యాశ్శఙ్ఖనృపస్యస్వామిరీర్థతపఃకరణప్రాప్తిః.

చ్ఛక్రత్సరోత్తమః || ౧౧ || వనాద్వనాన్తరజ్జత్వాన్మపంశఙ్ఖముపాగ
మత్ | తపస్యస్తంబృహచ్చైలేప్రతిష్ఠాప్యజనార్దనమ్ || ౧౨ || శ్రీభూ
మిసహితంనిత్యమర్చయన్తృచ్ఛభక్తితః | శఙ్ఖనాగబిలంనామసరఃపా
వనముత్తమమ్ || ౧౩ || తత్సరస్తీరమాసాద్యతురక్లాదవరుహ్యచ | రా
జవేపంసమాసాద్యతమపుచ్ఛన్నరోత్తమమ్ || ౧౪ || క్రియతేకింసృపశ్రేష్ఠ
పాదేఽస్త్రిత్యేషభూభృతః || శఙ్ఖః || అహంహైహయదేశీయఃపుత్రశ్వేత
స్యభూభృతః || ౧౫ || మహావిష్ణోఃప్రీతయేఽత్రకృతవానఖిలాన్బ్రహ్మణా |
అదర్శనాన్తహావిష్ణోర్నిర్విణ్ణోఽహంసృపాత్కజ || ౧౬ || తదానీమభవ
ద్దివ్యావాణీసర్వార్తినాశినీ | రాజన్నాత్రభవిష్యామిప్రత్యక్షస్తేవచశ్శృ

ణు || ౧౭ || గచ్ఛనారా యణాద్రింత్యం తపఃకుర్వీ తిమా౭వదత్ || త
తోదేశమహంత్యక్త్వాతపసా౭రాధయామ్యహమ్ || ౧౮ || అత్రదేవంస్స
సాచి స్త్యంప్రతిష్ఠాప్యశ్రియఃపతిమ్ | అగస్త్యానుగ్రహాన్నిత్య మర్చయా
మి విధానతః || ౧౯ || ఇతితస్య వచశ్శ్రుత్వా సోత్పాస్రిసం ప్రాహతం
విభుః | గచ్ఛనారాయణాద్రింత్య మస్యపాదేకిమాన్యతే || ౨౦ || ఆ
రుహ్యనేనమార్గేణ పశ్చిమేశిఖరేస్థితమ్ | ప్రణమ్యవిష్వక్సేనం త్వంబాల
న్యగ్రోధమూలతః || ౨౧ || స్వామిపుష్కరిణీజ్ఞత్వా స్నాత్వాతీరే౭ధప
శ్చిమే | అశ్వత్థంతత్రవర్తికంద్రక్ష్యసేనృపనన్దన || ౨౨ || తయోర్నధ్యం
సమాసాద్య తపఃకుర్వీత్యచోదయత్ | కశ్చిచ్ఛేతోవరాహో౭స్త్రి
న్వలీ కేచరతిధ్రువమ్ || ౨౩ || సతుపుణ్యవతామేవసేవాంయచ్ఛతిభూ
పతే || శ్రీవరాహః || ఇత్యాదిశ్యహయారూఢోజగామమృగయాంవిభుః||
చరన్వనాద్వనంసుభ్రు సమాసాద్యా౭రణీంనదీమ్ | అవరుహ్యహయాత్త
త్ర విచచారతటేశుభే || ౨౪ || వనాన్తాదాగతోవాయుః పద్మకల్పారశీత
లః | శ్రమాపనయనోమన్దం సిఘేవే పురుషోత్తమమ్ || ౨౫ || తరవః
పుష్పవర్షాణివికిరన్తస్సిఘేవిరే | ఏవంసవిచరన్దేవః పుష్పభారానతాన్త
రూ౯ || ౨౬ || విచిన్వన్దజరాజంతం పుష్పలావీర్ణదర్శహ | కన్యాస్సువే
షారుచిరామేఘేష్వివశతప్రదాః || ౨౭ || తాసాంమధ్యగతాంతస్త్విం
దదర్శాతి మనోహరామ్ | లక్ష్మీసమాం హేమవర్ణాం తస్యాంసక్తమనా
అభూత్ || ౨౮ || తాజ్ఞుర్ధ్నురాహతాఃకన్యాః కేయమి త్యేవపూరుషః | ఉక్త
స్తాభిరియజ్కున్యా వియద్రాజ్ఞోమహాబల || ౩౦ || ఇదంశ్రుత్వావచస్తాసాం
హయమూరుహ్యవేగవా౯ | ఆజగామాశుభగవా౯ తస్వలయంరుచిరగ్గీ
రిమ్ || ౩౧ || తత్రస్వలయమాసాద్య స్వామిపుష్కరిణీతటే | మామాహవా
యా౭వదద్దేవోహళావకుళమాలికే || ౩౨ || వియద్రాజ్యపురజ్ఞత్వాప్రవి
శ్యాన్తఃపురంసఖితత్ప్రతీంధరణీమ్ప్రవృత్తౌకుశలమేవచ || ౩౩ || యా
చస్వతనయాంతస్యగుచిరాజ్కుమలాలయామ్ | రాజ్ఞో౭భిమతమాజ్ఞా
య శీఘ్రమాగచ్ఛభామిని || ౩౪ || ఇత్థందేవేనచాజ్ఞప్తా దేవితృద్వహ
మాగతా | యథోచితజుగుప్సేహ రాజ్ఞామన్త్రియుతేనచ || ౩౫ ||

❧ వకుళమూలికోక్త్యాధరణ్యాదికృతవై వాహికనిశ్చయకమ్రుః. ❧
 కన్యయాచచిచారైవ ప్రోచ్యతాముత్తరంవచః || శ్రీవరాహః || అథత
 స్యావచక్ష్మ్యైత్వా ప్రీతారాజ్ఞీబభూవహా || ౩౬ || ఆహూయాకాశ రా
 జస్త ముపేత్యకమలాలయామ్ | మన్త్రిమధ్యేవదద్దేవీ వచనంవకుళ
 స్రజః || ౩౭ || శ్రుత్వాప్రీతోవదద్రాజా మన్త్రిణస్స పురోహితాః ||
 ఆకాశరాజః || కన్యాత్వయోనిజాదివ్యా సుభగాకమలాలయా || ౩౮ ||
 అర్థితా దేవదేవేన వేంకటాద్రి నివాసినా | పూర్ణోమనో రథోమేవద్య
 బ్రూతకిం సమృతస్తువః || ౩౯ || శ్రుత్వామన్త్రి గణాస్సర్వే రాజ్ఞోవ
 చనముత్తమమ్ | ప్రోచుస్సుప్రీతమనసో వియద్రాజంమహీపతిమ్ || ౪౦ ||
 వయంకృతాథారాజేన్ద్రి కులంసర్వోన్నతమ్భవేత్ | భవేత్కన్యేయమ
 తులా శ్రియాసహరమిష్యతి || ౪౧ || దీయతాద్దేవదేవాయ శార్ఙ్గణేపర
 మాత్మనే | అయంవసన్తస్మిమాంశ్చ శుభంశీఘ్రంవిధీయతామ్ || ౪౨ ||

❧ బృహస్పత్యుక్త్యావివాహ లగ్నస్థిరీకరణమ్. ❧
 ఆహూయధిషణంలగ్నం వివాహార్థంవిధీయతామ్ | తథా స్త్రిత్యాహ్వా
 యామాస సురలోకా ద్భృహస్పతిమ్ || ౪౩ || పప్రచచ్ఛకన్యా వరయో
 ద్వివాహార్థంసరేశ్వరః || రాజా || కన్యాయాజన్తనక్షత్రం మృగశిర్ష మి
 తిస్తృతమ్ || ౪౪ || దేవస్య శ్రవణర్షస్తు తయోర్యోగో విచార్యతామ్ |
 శ్రుత్వాబ్రవీత్సధిషణ స్తయోరు త్తరఫల్గునీ || ౪౫ || సమృతాసుఖవృద్ధ్య
 ర్థం ప్రోచ్యతేదైవచిన్తకైః | తయోరు త్తరఫల్గున్యాం వివాహఃక్రియతా
 మితి || ౪౬ || వై శాఖమాసేవిధివ త్క్రియతామితిసేబ్రవీత్ || శ్రీవరా
 హః || రాజాతుధిషణ స్తత్ర సమ్పూజ్యాభవస్సృజ్యచ || ౪౭ || దేవస్య
 దూతి కామాహ గచ్ఛదేవా లయంశుభే | వై శాఖేదేవదేవాయ కల్యా
 ãంవదనువ్రతే || ౪౮ || వై వాహికవిధానస్తు కృత్వాచాగవ్యతామితి
 తతోదేవ్యాః ప్రియకరం శుకందూతం తయాసహ || ౪౯ || విసృజ్యవా

❧ విశ్వకర్మాదికృతపురాలజ్ఞారాదిక్రమః. ❧
 యుంస్వసుత మింద్రోద్యానయనేనృజత్ | ఆహూయవిశ్వకర్మాణం పు
 రాలజ్ఞారకర్తృణి || ౫౦ || నియోజయామాససోపినిర్తమేనిమిషాస్త
 రాత్ | ఇన్ద్రోనృజత్సుప్తవృష్టిం నన్మతుశ్చాపురోగణాః || ౫౧ || ధన

దోధనధాన్యాద్యైః పూరయామాసవేత్తత్త్వత్ । యమస్తురోగరహితాం
కారమనుజాన్భువి ॥ ౫౨ ॥ వరుణోరత్నజాలాని మాక్తికాదీన్యపూర
యత్ । ఏవంసమ్పాద్యసర్వాణి యయుర్దేవావృషాచలమ్ ॥ ౫౩ ॥ శ్రీ

పద్మావతీశుకేనసహవకుళాయాశ్శ్రీనివాససమీపగమనమ్. ✽
వరాహః ॥ తతస్సహాయమారుహ్య శుకేనసహితాయయా । శ్రీవేంకటా
ద్రిమాసాద్య దేవాలయసమీపతః ॥ ౫౪ ॥ అవరుహ్యతురజ్ఞాత్సాన
శుకాభ్యస్తరంయయా । దృష్ట్వాదేవంరత్నపీఠే శ్రియాసహసులోచ
నమ్ ॥ ౫౫ ॥ ప్రణమ్యహ్యవదత్ప్రీతా కృత్యస్తత్రకృతంవిభో । మాఙ్గ
ళ్యవార్తాం వక్తుంవై శుక ఏషసమాగతః ॥ ౫౬ ॥ వదేతిదేవే నాజ్ఞప్తః

శ్రీనివాసాయశుకావేదితపద్మావతీపరిణయవృత్తాంతః. ✽
శుకోనత్యాతమబ్రవీత్ । త్వాంప్రత్యాహసుతాభూమే ర్తామగ్నీకురు
మాధవ ॥ ౫౭ ॥ వదామితవనామాని స్తరామిత్యద్వపుస్సదా । ధ్రియ
స్తేతవచిహ్నాని భుజాద్యజ్ఞైరమాపతే ॥ ౫౮ ॥ త్వద్భక్తానర్చయామీహ
పశ్యసంసాకరసంయుతాః । త్వత్ప్రీతయేహికర్తాణి కరోమిమధుసూ
దన ॥ ౫౯ ॥ ఏవంసదైవాచరన్త్యాః పిత్రోరనుమతేమమ । కురుప్రసాద
ద్దేవేశ మామగ్నీకురుమాధవ ॥ ౬౦ ॥ శుకః ॥ ఇతివిజ్ఞాపయామాస కమల
స్థాధరాసుతా శుకస్యవచనంశ్రుత్వా సుప్రియంత్వాత్తనోహరిః ॥ ౬౧ ॥

పద్మావత్యాశ్శుకదత్తశ్రీనివాసమాలాధారణమ్. ✽
శ్రీభగవాన్ ॥ కర్తుంకల్యాణముద్వాహ మాగమిష్యామిచామరైః । శు
కగచ్ఛవదైవంతామిత్యందేవోబ్రవీతిది ॥ ౬౨ ॥ శుకశ్శ్రీత్వాదేవవాక్య
మాదాయ వనమాలికామ్ । దేవదత్తాం యయాశీఘ్రం వియద్రాజసు
తామ్ప్రీతి ॥ ౬౩ ॥ తులసీమాలికాన్దత్వా మృగనాభిసుగంధిసీమ్ । ప్రణ
మ్యదేవీమవద చుఛకోదేవవచశ్శుభమ్ ॥ ౬౪ ॥ శ్రుత్వాతన్తాలికాఙ్గల్య
భూమిజాశిరసాదధౌచక్రేలఙ్కారముచితం దేవాగమనకాక్షిణీ ॥ ౬౫ ॥
వియద్రాజోపిసానన్ద మిన్దుమాహూయసాదరమ్ । అన్నంవిధీయతాం
రాజన్వివిధం రససంయుతమ్ ॥ ౬౬ ॥ విష్ణోర్నైవేద్యయోగ్యం య
త్పరమాన్నం విధీయతామ్ । దేవానాం ఖుషీణాం నరాణామపిస
న్తుతమ్ ॥ ౬౭ ॥ చతుర్విధం సుగంధాఙ్గ మమృతాం శైస్సుధాకర ।

౨౮ శ్రీవేంకటాచలమహాత్మ్యే * వా * ధ * వ * ద్వి * భాగే (౮-౮

ఏవంకృత్వా సంవిధానం ప్రతీత్యై గమనంవిభోః ॥ ౬౮ ॥ సభాయాం
మన్త్రిసహిత స్సమాస్త ప్రీతమానసః । పుత్రీమల జన్మతాజన్మత్వా
ధరణీసహితోన్మతః ॥ ౬౯ ॥ *

ఇతి శ్రీవారాహపురాణే భూగోళోపాఖ్యానే ధరణీవరాహసంవాదే
శ్రీవేంకటాచలమహాత్మ్యే ధరణీదేవ్యైవకుళమాలికా నివేదిత శ్రీనివా
సోదస్త కమలాలయాకల్యాణ విధ్యాదికథనంనామ సప్తమోధ్యాయః.

శ్రీనివాసస్యలక్ష్మ్యైదికృతపరిణయాలంకారశ్రమః.

శ్రీవరాహః ॥ తతోదేవాధిదేవోపి లక్ష్మీమాహూయభామినీమ్ ।
కింకార్యం వదకల్యాణి వివాహార్థం సులోచనే ॥ ౧ ॥ ఆజ్ఞాపయస్వస్వ
సఖీ రమేకార్యజురుప్రియమ్ । శ్రీస్తుకృష్ణవచస్కృత్వా సఖీనామభ్య
చోదయత్ ॥ ౨ ॥ శ్రియాఽజ్ఞప్తతతఃప్రీతి స్సుగంధంత్రైలమాదదా । శ్రుతిః
తామం సమాదాయ తస్థాదేవస్య సన్నిధౌ ॥ ౩ ॥ భూషణాని సమాదా
య స్మృతిరప్యాయయాముదా । ధృతిరా దర్శమాదత్త కాన్తిర్మృగ
మదందదా ॥ ౪ ॥ యక్షకర్ణ మమాదాయ హ్రీస్థితా పురతోహరేః ।
కీర్తికనక పట్టాచ్చ సరత్నం మకుటస్తదా ॥ ౫ ॥ ఛత్రస్తదా తదేన్ద్రాణీ
చామరస్తుసరస్వతీ । ద్వితీయఞ్చమరంగారి వ్యజనేవిజయాజయే ॥ ౬ ॥
ఆగతాస్తాస్సమాలోక్య శ్రీరుత్థాయాథసత్వరా । సుగంధంత్రైలమాదాయ
దేవమభ్యజ్య శీర్షతః ॥ ౭ ॥ ఉద్వర్తితం గంధచూర్ణై దేవాణాం పరిమృజ్య
చ । ఆనీతాన్కురిభిస్తోయ కలశాన్ కాఞ్చనాఞ్చితమ్ ॥ ౮ ॥ వియద్గ
జ్ఞాదితీర్థేభ్యః కర్పూరాదిసువాసితాన్ । ఏకమేకంసమాదాయ త్వభ్య
షిఞ్చద్ర మాహరిమ్ ॥ ౯ ॥ సంఘాప్యకేశాన్ ధూపేన తానాశ్వానా
న్పబన్ధచ । సుగంధేనానులిప్యజ్ఞం స్వర్ణవర్ణేనతద్విభోః ॥ ౧౦ ॥ పీతకాశే
యకమ్పద్మా కట్యాంకాఞ్చీసమన్వితమ్ । మకుటాదివిభూషాభి ర్భూష
యామాస చేన్దిరా ॥ ౧౧ ॥ అఙ్గుళీయకరత్నాని సర్వాస్త్యేవాఙ్గుళీ
షుచ । ఆదర్శందర్శయామాస ధృతిద్దేవస్యసన్నిధౌ ॥ ౧౨ ॥ దృష్ట్వాఽద
ర్శదేవదేవో హ్యూర్ధ్వపుష్కరింస్వయన్దధౌ । ఆరుహ్యగరుడంపశ్చాత్స్వ

బ్రహ్మదిభిస్సకంశ్రీనివాసస్యవియద్రాజపురగమనమ్.
 యంలక్ష్మీ సమన్వితః || ౧౩ || బ్రహ్మేశవజ్రివరుణ యమయక్షేశ సేవి
 తః । వసిష్ఠాద్యై ర్మునీనైః^{౦౪} సనకాద్యైశ్చ యోగిభిః || ౧౪ || భక్తై
 ర్భాగవతై ర్మృత్యో నారాయణపురీంయయా । జగుర్గర్భవృషతయో ననృతు
 శ్చాపురోగణాః || ౧౫ || దేవదున్దుభయోనేదు స్తదాదేవస్యసన్నిధౌ ।
 జపస్తస్వస్తిసూక్తాని మునయస్తంసమన్వయః || ౧౬ || దేవోదేవగణై
 ర్మృత్యో విష్వక్సేనాది పార్షదైః । సఖిభి స్సృన్దనస్థాభి ర్వకుళా ద్యాభి రన్వి
 తః || ౧౭ || ఆకాశరాజస్యపుర మాససాదస్వలజ్జ్మతమ్ । దేవమా

పద్మావతీపరిణయఘట్టః.

గతమాలోక్య కన్యామైరావతస్థితామ్ || ౧౮ || పురీంప్రదక్షిణీకృత్యగో
 పురద్వారమాగతామ్ । ఆలోక్యాకాశరాజోపి సమాసీయవధూవరా||
 బద్ధుభిస్సహిత స్తస్థా దేవమాలోక్య కేశవమ్ । విష్ణుర్కాలాం స్వకణ్ఠస్థాం
 హస్తేనాదాయ సస్తితః || ౨౦ || కమలాయా స్సు-స్థదేశే ముమోచ
 సుమనశ్చితామ్ । ఆదాయమల్లికామాలాం సాఽస్యకణ్ఠే సమర్పయత్ ||
 ఏవంత్రివారంతోకృత్వా వాహనాదవ రుహ్యచ । స్థిత్యావీరేక్షణంపశ్చా
 ద్గృహంవివిశతుశ్శుభమ్ || ౨౨ || బ్రహ్మదిదేవయూధైశ్చ సహితౌభూ
 మిజాహరీ । మాన్దల్య సూత్రబద్ధాది సాఙ్కురా ర్పణమబ్జజః || ౨౩ ||
 వై వాహికం కారయిత్వా లాజఘోమాస్తమేవచ । వ్రతాదేశంసమా
 జ్ఞాయ శాయితౌ కమలాహరీ||౨౪||చతుర్థేదివసేసర్వం సమాపయ్యచతు
 ర్ముఖః । అనుజ్ఞాప్య వియద్రాజ మారోప్య గరుడేహరిమ్ || ౨౫ || దేవీ
 భ్యాంసహితస్తేవం దేవైర్గన్తుంప్రచక్రమే । దివ్యదున్దుభినిర్ఘోషైస్సమృ
 ప్యవృషభాచలమ్ || ౨౬ || తుష్టుపుర్దేవదేవేశంబ్రహ్మద్యాదేవతాగణాః।
 శుకాదయోమునిగణా స్తుష్టువుఃపురుషోత్తమమ్ || ౨౭ || స్త్రాయమా
 నోఽథదేవోపి వివేశమణిమణ్డవమ్ । రమాధరణిజాభ్యాశ్చ తత్రసింహాస

వధూవరయోర్వియద్రాజవిత్తీర్ణప్రాభృతాదిః.

సంయయా || ౨౮ || ఆకాశరాజోపితదా మహేంద్రాది సురైస్సహా।
 పుత్రీవిష్ణ్వేఽపియార్థస్తుప్రాభృతంక ర్దుముద్యతః || ౨౯ || సావర్ణేషుకటా
 హేషు తణ్డూలాశ్శృభి సమ్భవాకా । ముగ్ధపాత్రాణ్యనేకాని ఘృతకుమ్భ

30 శ్రీవేంకటాచలమహాత్మ్యే * వా * ధ * వ * ద్వి * భాగే (అ-౯)

శతానిచ || 30 || పయోఘట సహస్రాణి దధిభాణ్డాన్యనేకశః | దివ్యాని
చూతకదళీ నాళికేరఫలానిచ || 3౧ || ధాత్రీఫలానికూత్లాన్త రాజరమ్భా
ఫలానిచ | పనసాన్తాతులుక్లాంశ్చ శర్కరాపూరితాః ఫుటాః || 3౨ || సు
వర్ణమణి ముక్తాశ్చ డ్మకోట్ట్యమ్బరాణిచ | దాసీదాస సహస్రాణి కోటి
శోగా స్తథైవచ || 33 || హంసేన్దు శుక్ల వర్ణానాం హయానామ యుతస్త
దాత్తుక్లానాం నిత్యమత్తానాం గజానామధికం శతాత్ || 3౪ || అస్త్రపుర
చరానాం ర్నైత్యగీతవిశారదాః | దదౌచతుస్సహస్రాణి శ్రీనివాసాయవి
ష్ణవే || 3౫ || దత్వాచైతాని సర్వాణి తసాదేవపురోవిభుః | దృష్ట్వాదే
శ్రీనివాసకృపయావియద్రాజస్యభక్తిప్రాప్తిరూపవరప్రాప్తిః |
వోపితత్సర్వం దేవీభ్యాం సహితోహరిః || 3౬ || సుప్రీతః ప్రాహరాజా
నం శ్వశురం వేంకటేశ్వరః | వరంవృణోష్యేహరాజా గురోమత్తోయది
చ్ఛసి || 37 || ఇతి శ్రీశవచశ్చ త్వావియద్రాజోఽవదద్విభుమ్ | త్వత్ప్రేవై
వేహదేవై వం భూయాదవ్యభిచారిణీ || 3౮ || మనస్త్వత్పాదకమలే త్వ
యిభక్తిర్మమాస్తువైః || శ్రీభగవాన్ || త్వయాయదుక్తం రాజేంద్ర సర్వ
మేతద్భవిష్యతి || 3౯ || ఇతి దత్వావరస్తస్త్వే సమ్మాన్యైవ యథోచితమ్ |

వివాహార్థమాగతానాం బ్రహ్మాదీనాం స్వావాసగమనమ్. |
బ్రహ్మేశాదిసురాత్సర్వా సమభ్యర్చ్య యథోచితమ్ || ౪౦ || స్వర్లో
కగమనాయైవ మనుమేనేముదాహరిః | గతేషు తేషు సర్వేషు శ్రియాభూ
మిజయాయుతః || ౪౧ || విహరన్త యథాపూర్వం స్వామిపుష్కరిణీ
తటే | ఆస్తేదివ్యాలయేదేవోఽవ్యర్చ్యమానోగుహేనవై || ౪౨ || *

ఇతి శ్రీవారాహపురాణే భూగోళోపఖ్యానే ధరణీవరాహసంవాదే
శ్రీవేంకటాచలమహాత్మ్యే బ్రహ్మాదిభిస్సాకం శ్రీనివాసస్యవియద్రాజ
పురగమనకమలా లయాపరిణయాది కథనం నామాఽష్టమోధ్యాయః.

వసునామకనిషాదవృత్తాంతః.

ధరణీ || కలాయుగేభూమిధర కేనత్వంద్రక్ష్యసేప్రియ | విమానం
కేనతేదేవ కార్యతేఽస్మిన్మహీధరే || ౧ || శ్రీనివాసోపకేనైవ ద్రక్ష్యతే
సుభగాకృతిః | ఏతద్భూమిహిమమప్రీత్యా శ్రోతుంకౌతూహలంవిభో || ౨ ||

శ్రీవరాహః॥ * వత్సోమిశృణుహేదేవిభవిష్యద్వద్వదామితే । అస్మిన్
హీధరేపుణ్యేనిపాదోవసునామకః ॥ 3 ॥ శ్యామాకవనపాలోభూద్భు
క్తిమాన్పురుషోత్తమే । శ్యామాకతన్జ్జులాన్పక్వామధునాపరిషిచ్ఛచ॥౪॥
నివేద్యదేవదేవాయ శ్రీభూమిసహితాయచ । ఏవంభక్తిమతస్తస్యభా
ర్యాచిత్రవతీశుభా ॥౫॥ అనూతతనయంబాలాపీరనామానముత్తమమ్ ।
వసుఃపుత్రేణ సహితో భార్యయాపతిభక్తయా ॥ ౬ ॥ కస్తింశ్చిద్దివసే
పుత్రం శ్యామాకం పాలయేతిచ । విసృజ్యపత్నీ సహితో మధ్వస్త్యే
వణతత్పరః ॥ ౭ ॥ గతోవనాన్తరంశీఘ్రం మధుచ్ఛత్రదిదృక్షయా । బా
లశ్యామాకపక్వానిగృహీత్వాగ్నానిధాయచ ॥౮॥ సిష్టానివేదయా
మానవృక్షమూలేశ్రియఃపతే । నైవేద్యంభక్షయిత్యైవ వీరస్త్యాససు
భేనవై ॥౯॥ తదస్తరేవసుశ్యాపిమధ్వాదాయసమాగతః । శ్యామాకా
న్భక్షితాన్ద్రప్త్యా సన్తర్జ్యసుతమాత్మనః ॥ ౧౦ ॥ ఖడ్గమాదాయతంహ

→→→ సుతహననోద్యుక్తంవసుమ్ప్రతిభగవదుక్తిః. ←←←

స్తుంత్వరయాహస్తముద్దధౌ । తద్వృక్షస్థస్తదావిష్ణుఃఖడ్గంజగ్రాహపాణి
నా ॥ ౧౧ ॥ ఖడ్గంగృహీతంకేనేతిపశ్యన్వృక్షందదర్శనః । శఙ్ఖచక్రగదా
పాణిం వృక్షగూఢార్థవిగ్రహమ్ ॥ ౧౨ ॥ ముక్త్యావసుశ్చతంఖడ్గంప్రణ
మ్యోవాచకేశవమ్ । కిమిదన్దేవదేవేశచేష్టితంక్రియతేత్వయా ॥ ౧౩ ॥
శ్రీభగవాన్ ॥ వసోశృణువచోమేత్వంపుత్రస్తేభక్తిమాన్మయి । త్వతో
పిమేప్రియతమస్తస్తాత్ప్రతివృక్షమాగతః ॥ ౧౪ ॥ తస్యసర్వత్రతిష్ఠామి
తవస్వామిసరస్తటే । ఇతిదేవవచస్సత్వాప్రీతిమానభవద్వసుః ॥౧౫॥
ఏతస్మిన్నేవకాలేతుపాణ్డ్యదేశాత్సమాగతః । బాల్యాత్ప్రతిభూదో

*వత్సోమిశృణుభవిష్యద్వత్ప్రకథనప్రతిజ్ఞాపరం-అస్మిన్హీధరఇత్యాద్యు
పరితనగ్రంథఃపూర్వకల్పవృత్తాన్తవరః-ఏవంభూతఏవవృత్తాన్తాభవిష్యతిత్యభిప్రాయేణ
ప్రవృత్తః-తదిదం-దశమాధ్యాయాన్తే-ఏతద్భవిష్యం-దేవేశమయోక్తంవరవర్ణినిత్యనే
నవ్యక్షీభవిష్యతి॥ యద్వాభావివృత్తాన్తవసంభూతవచస్సతే భావివృత్తాన్తంభూత
వత్సాత్ప్రత్యతత్కాలానుసంహితసాత్ప్రత్యతవృత్తాన్తాత్తరదశాపన్నేనవక్త్రా
యథావత్సాత్ప్రత్యత పాటువాతిశయేనభూతవత్సాత్ప్రత్యతస్య శ్రోతృమనోరజ్ఞ
సాయభూతవదేవాభిధానస్యాస్మిన్ ప్రకరణేభిమతత్వాదితివాచోధ్యం.

3-౨ శ్రీవేంకటాచలమహాత్మ్యే * వా * ధ * వ * ద్వి * భాగే (అ-౯)

→→→ రజదాసస్య శ్రీనివాససేవార్థం శ్రీశేషాచలాగమనమ్. ←←←
 పివిష్ణుభక్తిసమన్వితః || ౧౬ || నారాయణపురిం ప్రాప్య శ్రీవరాహం
 ప్రణమ్యచ | తత్ర శ్రీత్వా శ్రీనివాసం వేంకటాద్రినివాసినమ్ || ౧౭ ||
 స్వయమ్భూదేవదేవేశసేవితంప్రయయాతతః | సువర్ణముఖరిం ప్రాప్య
 స్నాత్వా చోత్తీర్వ తత్తతే || ౧౮ || కమలాశ్యేనరసిచస్నాత్వా పుణ్య
 ప్రదాయని | తత్తీరవాసినస్తేవంకృష్ణం రామేణసంయుతమ్ || ౧౯ || స
 మస్మృత్య తతః ప్రియాద్వనంగజఘటాయుతమ్ | శనై స్సంపాగ్ర్య
 శేషాద్రిం నిర్వరం సందదర్శహ || ౨౦ || తత్సమీపం సమాసాద్య కపిలా
 పూజితం శివమ్ | తత్పురచ్చక్రతీర్థస్తదగాధం పాపనాశనమ్ || ౨౧ ||
 తత్ర స్నాత్వా తతోఽగచ్ఛద్వేంకటాద్రిం శనై శ్వనైః | ఆరాధ్యంగచ్ఛతా
 మార్గే యుక్తో వై ఘానసేనచ || ౨౨ || రజదాసస్త్యా రురోహ బాలోద్వా
 దశవాక్షిః | స్వామిపుష్కరిణీం ప్రాప్య స్నాత్వా భక్తిసమన్వితః || ౨౩ ||
 వై ఘానసేనమునినా గోపీనాథేన పూజితమ్ | వసమధ్యే తరోర్ములే స్వా
 మిపుష్కరిణీ తతే || ౨౪ || తిష్ఠ స్తంపుణ్డరీకాక్షం శ్రీభూమిసహితం హరిమ్ |
 ఆకాశస్థం సందదర్శపీతసీలాకృతిం శుభమ్ || ౨౫ || పార్శ్వస్థశఙ్ఖచక్రా
 భ్యాంగదాఽసిభ్యాం నిపేవితమ్ | పక్షౌ విస్తార్య చాకాశే దేవమూర్ధ్ని వితా
 నవత్ || ౨౬ || స్థితః శ్చ గరుడేశానం పశ్యాచ్ఛార్ఙ్గం శరంతథా | ఏవద్ద్రు

→→→ శ్రీనివాసార్థం రజదాసకృత దివ్యోద్భాసమన్తపనిర్మాణాని. ←←←
 ప్త్వా శ్రీనివాసం విస్తీర్ణో రజదాసకః || ౨౭ || అస్య దేవస్య చారామంక
 రిమ్యామీత్యచిన్తయత్ | నిశ్చిత్వ మనసా సర్వంతరుమూలేఽవసత్సుధీః ||
 కృత్వా వై ఘానసాద్విష్ణో రైవేద్యఞ్చ దినేదినే | శనై శ్చిత్వా వసన్ఘ్నో
 రంపుక్షౌంశ్చిచ్ఛేదపార్శ్వగాః || ౨౮ || ఆస్థానచిహ్నాన్దేవస్వరమూ
 యాశ్చ మృకంతరుమ్ | దేవాజ్ఞప్రోవర్జయిత్వా తావహాదేవసేవితౌ ||
 దేవస్య పరితోభూమాశిలాకుడ్యంతదాఽకరోత్ | తత్కుడ్యస్యైవ పరితః
 పుష్పారామాంశ్చ కారహ || ౩౦ || మల్లికాకరపీరాబ్జకుండమద్దారమా
 లతీః | తులసీచమ్పకానాస్తువనాన్యేవచ కారహ || ౩౧ || ఖనిత్వా
 తత్రీకూపస్తు వర్ధయంస్తజ్జలర్వనమ్ | ఆరామపుష్పాణ్యాదాయస్వ
 యద్దామాన్యథాఽకరోత్ || ౩౩ || విచిత్రాణితదాబద్ధాపూజకస్య

కరేదదా । ఆదాయపూజకస్తానిసు-ధేమూర్ధ్నిబబన్ధచ ॥ 3౪ ॥ శ్రీని
వాసస్యదేవస్య శ్రీభూమిసహితస్యచ । ఏవద్దేవస్యకైజు-ర్యంకుర్యం
స్తథాపుదారధీః ॥ 3౫ ॥ తస్యైవంవ ర్తమానస్యసమాస్తావస్తతేర్గ
తాః । కుర్వాణేపుష్పాపచయం రజ్జదాసేమహాత్మని ॥ 3౬ ॥ ఆరామే

❧ రజ్జదాసస్యగన్ధర్వక్రీడాదర్శనేనభగవతైఃజు-ర్యవిస్తృతిః. ❧

సరసిస్నాతుంగన్ధర్వః కశ్చిదాయయా । గన్ధర్వరాజః కన్యాభిస్తరుణీభి
స్సమన్వితః ॥ 3౭ ॥ జలశ్రీటాంకరోతిస్తదివిస్థాప్యవిమానకమ్ । సురూ
పాభిశ్చసహితం క్రీడంతంకమలూకరే ॥ 3౮ ॥ పశ్యశ్చీరజ్జదాసోఽ
యంస్యస్తరన్తాల్పసశ్చయమ్ । జితేన్ద్రియోపితతీక్రీడాంపశ్యకరేత
స్ససర్జహ ॥ 3౯ ॥ పశ్యతస్తస్యసరసస్సముత్తీర్యమనోహరః । దివ్య
వస్త్రాణిచాచ్ఛాద్యకాంతాభిసహసస్త్రితమ్ ॥ ౪౦ ॥ అధికుహ్యవిమా
నస్తుయయాసథనదాలయమ్ । గతేగన్ధర్వరాజేతురజ్జదాసోవిమోహి
తః ॥ ౪౧ ॥ త్యక్త్వాచతానిమాల్యానిస్నాత్వాసరసిలజ్జితః । పునరా
హృత్యపుష్పాణిశనైర్దేవాలయంయా ॥ ౪౨ ॥ వైఘానసస్తుతస్తృప్త్యా
పూజాకాలమతీత్యచ । ఆగతంకిమితిప్రాహసఖేఽతిక్రమ్యచాగతః॥౪౩॥
నబద్ధామాలికాశ్చపిత్వయాఽరామేచకింకృతమ్ ॥శ్రీవరాహః॥ ఇత్థంపు
ష్టోరజ్జదాసోనావదల్లజ్జయాతతః ॥ ౪౪ ॥ లజ్జితంరజ్జదాసస్తంపోవా

❧ స్వరూపానుసన్ధానేనలజ్జితంరజ్జదాసమ్ప్రీతిశ్రీనివాసవచనమ్. ❧

చమధునూదనః ॥ శ్రీభగవాన్ ॥ లజ్జయాకింరజ్జదాసమయాత్యంమో
హితోహ్యసి ॥ ౪౫ ॥ నతావజ్జితకామస్త్యంధీరోభవమహామతే । గన్ధ
ర్వరాజవద్రాజాభవితాసిమహీతలే ॥ ౪౬ ॥ తత్రభక్త్వామహాభోగా
భక్తిమాన్తయిసర్వదా । ప్రాకారశ్చవిమానశ్చకారయిష్యసిమేతదా॥
తత్రముక్తింప్రదాస్యామిప్రీత్యాపరమయాయుతః । అత్రైవకురుసేవాం
త్వమాశరీరవిమోక్షణాత్ ॥ ౪౭ ॥ మద్భక్తానాంసకామానామేవమ్ము
క్తిర్భవిష్యతి । ఇత్యుక్త్వాభగవాన్విష్ణుఃపునర్నోవాచకిశ్చన ॥ ౪౮ ॥
శ్రుత్వాతద్రంగదాసోపిచకారారామముత్తమమ్ । సాగ్రంశతాబ్దంసే
విత్యాగతస్సర్వమమన్దధీః ॥ ౪౯ ॥ జాతసానిమకులేతుక్లేతోన్దమానితి

❧❧❧ తోడ్డమాన్నా మకన్మపవృత్తాన్తః. ❧❧❧

విశ్రుతః । సువీరతనయోవీరోనస్తిగర్భనమ్భుపః ॥ ౫౦ ॥ సపఞ్చవర్షా
దుద్భూతవిష్టుభక్తిస్త్వయంసుధీః । సాశీల్యశౌర్యవీర్యాదిగుణానామా
కరోమహాన్ ॥ ౫౧ ॥ పాణ్డ్యస్యతనయాంపద్మాముపయేమేమనోహ
రామ్ । తతోరాజాశతంకన్యానానాదేశ్యాస్త్వయంవరాః ॥ ౫౨ ॥
రేమేదేవేన్ద్రవద్భూమౌనారాయణపురేవసన్ । అనుజ్ఞాంప్రాప్యపితృ
తఃపుత్రఃపఞ్చస్యవిక్రమః ॥ ౫౩ ॥ ఉద్దిశ్యమృగయాంవీరోవేంకటా

❧❧❧ తోడ్డమాన్న పస్యమృగయార్థంశ్రీశేషాచలాగమనమ్. ❧❧❧

ద్రేస్సమీపతః । పాదచారేణవిచరన్పరివారైస్సమన్వితః ॥ ౫౪ ॥ మద
ధారాంవిముఞ్చన్తందదర్శగజయాధపమ్ । తన్ద్రప్త్యావిస్త్రితోభూత్వా
గృహీతుంతమనుద్రుతః ॥ ౫౫ ॥ సువర్ణముఖరీంతీర్త్వాబ్రహ్మక్షింశుకము
త్తమమ్ । నమస్కృత్యాభ్యనుజ్ఞాతస్తతోఽగచ్ఛద్వనాద్వనమ్ ॥ ౫౬ ॥
దదర్శరేణుకాన్దేవీంపత్నీకాకారసంస్థితామ్ । ఇప్తదామిప్తభక్తానాంది
వ్యారామనివాసీనీమ్ ॥ ౫౭ ॥ పరివారైస్సదోపేతాంపూజితాన్త్రిద
శైరపి తోడ్డమానపితాంసత్వాతతఃపశ్చన్తుఖోయయా ॥ ౫౮ ॥ పఞ్చ

❧❧❧ శ్రీనివాససమీపస్థపఞ్చవర్ణశుకవృత్తాన్తః. ❧❧❧

వర్ణంశుకందృష్ట్వాతంజిఘృక్షురనుద్రుతః । సపఞ్చోన్మివాసేతిగిరింశీ
ఘృతరంయయా ॥ ౫౯ ॥ అనుద్రవత్సరాజాపిగిరిరాజంసమూరుహ
త్ । దరిశ్చవివిధాఃపశ్యన్శిఖరాణిసమన్తతః ॥ ౬౦ ॥ శుకమన్వేష
మాణోసౌశ్యామాకవనమేయివాన్ । తమదృష్టాశుకవరంవనపాలస్తద
ర్శహ ॥ ౬౧ ॥ తన్తురాజానమాయాన్తంప్రత్యుద్గచ్ఛన్ససత్పరః । ప్ర
ణమ్యవినయోపేతఃకృతాజ్ఞలిపుటస్థితః ॥ ౬౨ ॥ తోడ్డమానపిసంపూజ్య
తంప్రచ్ఛవనేచరమ్ । పఞ్చవర్ణశ్శుకఃకశ్చిద్దృష్టశ్చత్రాగతస్త్వయా ॥
శ్రీనివాసేతిచవదక్ష్యగతోసౌవనేచర । వనచరః ॥ సపఞ్చవర్ణోరాజే
న్ద్రశ్రీనివాసప్రియస్సదా ॥ ౬౩ ॥ పార్శ్వవర్తీసదాతస్యశ్రీభూమిభ్యాం
వివర్ధితః । స్వామిపుష్కరిణీతీరేసదాన్తేదేవసన్నిధౌ ॥ ౬౪ ॥ గృహీ
తుంసశుకశ్శ్రీమాన్నతుకేనాపిశక్యతే । విహృత్యస్వేచ్ఛయానిత్యమ
స్త్రిన్గిరివరేశుభే ॥ ౬౫ ॥ దినాన్తేదేవమాసాద్యతత్సమీపేవసత్యయమ్ । తదే

వమారాధయితుం గమిష్యామిన్మపాత్తజ || ౬౮ || విశ్రమ్యతాంవృక్ష
 మూలేయా వదాగమనంమమ । పుత్రేణానేనసహితో విహరత్వంయ
 ధానుఖిమ్ || ౬౯ || రాజా || త్వయాసహా గమిష్యామి ద్రష్టుదేవం జ
 నార్దనమ్ । త్వంమేదర్శయదేవేశం వేజ్జటాద్రినివాసినమ్ || ౭౦ || త
 స్యరాజ్ఞోవచశ్శ్రుత్వా శ్యామాకంమధుమిశ్రితమ్ । చూతపత్రపుటేక్షి
 తోడ్డమాన్నపస్యనిపాదేనసహశ్రీనివాససేవాగమనమ్.

ప్తా రాజ్ఞాసహాయయాహరిమ్ || ౭౧ || గత్వాసుదూరమధ్వానంపశ్య
 న్తాతేశిలాతలమ్ । ముహూర్తా దేవసంప్రాప్తా స్వామిపుష్కరిణీంశు
 భామ్ || ౭౨ || స్నాత్వాతత్ర విధానేన రాజ్ఞాసహ నిపాదపః । దర్శ
 యామాస దేవేశం రాజ్ఞస్తస్య మహాత్మనః || ౭౩ || స్వామిపుష్కరిణీ
 తీరేస్థితం శ్రీవృక్షమూలకే । అతసీపుష్పసజ్జాశ మమ్బుజాయతలోచ
 నమ్ || ౭౪ || చతుర్భుజముదారాజ్ఞ మీషత్త్వైర్నతముఖామ్బుజమ్ । దివ్యపీ
 తామ్బరధరం కిరీటకట కోజ్జ్వలమ్ || ౭౫ || పార్శ్వస్థాభ్యాం సురూపా
 భ్యాం శ్రీభూమిభ్యాంసమన్వితమ్ । పరితశ్శృణ్వచక్రాసి గదాశాఙ్గేషుసేవి
 తమ్ || ౭౬ || అనైర్విరివాన్య యుధైశ్చాపి దివ్యమాలైర్న ర్నిపేవితమ్ ।
 సుదైవా రాధ్యమానస్తం త్రిసన్ధ్యం పురుషోత్తమమ్ || ౭౭ || వల్మీక
 గూఢపాదాబ్జమాజానుపురుషోత్తమమ్ । తతోదృష్ట్వాముదాదేవంప్రణే
 మతురుభాతదా || ౭౮ || రాజాతుప్రాజ్ఞ లిర్భూత్వా విస్తయో త్కుల్ల
 లోచనః । ఆనన్దలహరీంప్రాప్య నప్రాజ్ఞాయతకిఞ్చన || ౭౯ || నిషాదో
 పినివేద్యైవశ్యామాకంమధుమిశ్రితమ్ । రాజ్ఞేతదర్థందత్త్వైవశిష్టార్థంభు
 క్తవాన్సవ్యయమ్ || ౮౦ || పీత్యాపుష్కరిణీతోయం తేనరాజ్ఞాసమన్వి
 తః । సపునశ్శ్యామాకవనే పుణ్యాంపర్ణ కుటీంయయా || ౮౧ || ఉషి
 త్వాయై కరాత్రస్తు ప్రాతరుత్థాయభూమిపః । స్వస్తి న్యేనసమాయుక్తో

తోడ్డమాన్నపంప్రతిరేణుకోక్తిః.

నివృత్తస్వపురంయయా || ౮౨ || పునర్దేవీవసన్గత్వా హయాదవత
 తారహ । చైత్రశుద్ధనవమ్యాస్తు పూజయా మాసరేణుకామ్ || ౮౩ ||
 హవిష్యంపరమాన్నం సోపస్కరమనేకశః । పశూపహారసహితంధూ
 పదీప సమన్వితమ్ || ౮౪ || సురాఘటి శతస్తత్త్వా జాతికేసరవాసి

3౬ శ్రీవేంకటాచలమహాత్మ్యే * వా * ధ * వ * ద్వి * భాగే (అ-౯)

తమ్ । ఏవంసంపూజితాదేవీప్రీతారాజ్ఞేవరస్తదా ॥ ౮౫ ॥ ఆవి
ష్టఃపురుషఃకశ్చిదవదన్నృపస త్తమమ్ । శృణురాజన్భవిష్యత్తేరాజ్యం
నిహతకణ్డకమ్ ॥ ౮౬ ॥ రాజంస్తవై వనామ్నాఽత్రరాజధానీభవిష్య
తి । మత్సమీపేమహారాజచిరంరాజ్యంకరిష్యసి ॥ ౮౭ ॥ దేవదేవ
ప్రసాదశ్చభవిష్యతితవానఘ । ఇతిదత్వావరంతస్మా ఆవిష్టఃప్రకృతింయ
యా ॥ ౮౮ ॥ తతోల్బభవరోరాజాయయాశుకమునింపునః । అభివా

శుకవర్ణితపద్మసరోవరమహాత్మ్యమ్.

ద్యుచునిం తేనపూజితోముదితోఽభవత్ ॥ ౮౯ ॥ మాహాత్మ్యంసరసో
బ్రూహికమలాఖ్యస్యమేమునే । శ్రీశుకః ॥ పురాదూర్వాససశ్శాపా
దవతీర్ణానురాలయాత్ ॥ ౯౦ ॥ పద్మాపద్మాక్షదయితావిష్ణునాసహి
తాన్రుప । సరఃకాఞ్చనపద్మాఢ్యమిదంప్రాప్యమహేశ్వరీ ॥ ౯౧ ॥ త
పశ్చకారవర్షాణాందివ్యానామయుతంరమా । తతోదేవావిచిన్వంతశ్చి
యంవిష్ణుసమన్వితామ్ ॥ ౯౨ ॥ పురస్తరేణసంయుక్తారాజన్నస్తింత్స
రోవరే । స్థితాంసువర్ణకమలేపుండరీకాక్షసంయుతామ్ ॥ ౯౩ ॥ దృష్ట్వా
ప్రీతినమాయుక్తాఃప్రణమ్యామ్భుజధారిణీమ్ । కృతాజ్ఞలిపుటాసేన్ద్రా

దేవాదికృతశ్రీలక్ష్మీస్తుతిః.

స్తుప్తుపుల్లోకమాతరమ్ ॥ ౯౪ ॥ దేవాః ॥ నమశ్చియైలోకధాత్ర్యైబ్ర
హ్మమాత్రేనమోనమః । నమస్తేపద్మనేత్రాయైపద్మముఖ్యైనమోనమః ॥
ప్రసన్నముఖపద్మాయైపద్మకన్త్యైనమోనమః । నమోబిల్వవనస్థాయై
విష్ణుపత్నైనమోనమః ॥ ౯౬ ॥ విచిత్రక్షౌమధారిణ్యైపుభుశోన్త్యైన
మోనమః । పక్వబిల్వఫలాపీనతుగ్ధస్తన్త్యైనమోనమః ॥ ౯౭ ॥ సు
రక్తపద్మప్రతాభకరపాదతలేశుభే । సురత్నాగ్ధదకేయూరకాఞ్చీనూపు
రశోభితే ॥ ౯౮ ॥ యక్షకర్దమసంలిప్తసర్వాణ్ణేకటకోజ్జ్వలే । మాగ్ధశ్శా
భరణ్ణేచ్ఛితైర్ముక్తాహారైర్విభూషితే ॥ ౯౯ ॥ తాటంకైరవతంపైశ్చశోభ
మానముఖామ్భుజేపద్మహస్తేనమస్తుభ్యంప్రసీదహరివల్లభే ॥ ౧౦౦ ॥ ఋ
గ్యజుస్సామరూపాయైవిద్యాయై తేనమోనమః । ప్రసీదాస్తానకృపాదృ
ష్టిపాతైరాలోకయాభిజే ॥ ౧౦౧ ॥ దృష్టాత్వయాయేతేబ్రహ్మరుద్రేన్ద్ర

❧❧❧❧ ఇన్ద్రాగ్రీష్ణత్రిస్తుతిప్రసన్నలక్ష్మీవచనమ్. ❧❧❧❧

త్వంసమాప్పు యుః || శ్రీశుకః || ఇతిస్తుతాతదాదేవైర్విష్ణువక్షస్థలాలయా ||
విష్ణునాసహస్రస్త్వశ్చ రమాప్రీతావదత్సురాః || శ్రీః || సురారీన్ త్స
హసాహత్వా స్వపదానిగమిష్యథ || ౧౦౩ || యేష్ఠాసహీనాస్సస్థానా
ద్భృంశితాయేనరాభువి | తేమామనేనస్త్రోతేణ స్తుత్వాస్థానమవాప్పు
యుః || ౧౦౪ || అఖణ్డైర్బిల్వపత్రైర్గ్రా మర్చయన్తినరాభువి | స్తోత్రే
ణానేనయేదే వానరాయుష్కృత్యతేనవై || ౧౦౫ || ధర్మార్థకామమో
క్షాణామాకరాస్తేభవన్తివై | ఇదంపద్మసరోదేవాద్యే కేచననరాభువి ||
ప్రాప్యస్నానంకరిష్యన్తిమాంస్తుత్వావిష్ణువల్లభామ్ | తేపిశ్రియందీర్ఘమా
యర్వి ద్యాంపుత్రాఃత్సువర్చసః || ౧౦౬ || లభ్యాభోగాంశ్చ భుక్త్వా
స్తేనరామోక్ష మవాప్పు యుః | ఇతిదత్వావరద్దేవి దేవేనసహవిష్ణునా ||
ఆరుహ్యగరుడేశానంవై కుణ్డస్థానచూయయా || ౧౦౭ || ... *

ఇతిశ్రీవారాహపురాణే భూగోళోపాఖ్యానే ధరణీవరాహసంవాదే
శ్రీవేంకటాచలమాహాత్మ్యేవసునామకనిషాదవృత్తాంతపద్మస
రోమాహాత్మ్యాది వర్ణనంనామనవమోధ్యాయః.

❧❧❧❧ తోడ్డమాన్నృపస్యస్వపితుస్సకాశాద్రాజ్యప్రాప్తిః. ❧❧❧❧

శ్రీశుకః || ఇదంపద్మసరోనామ సర్వపాపప్రణాశనమ్ | కీర్తనా
త్సనిరణాత్సానాన్నృణాంలక్ష్మీప్రదంభువి || ౧ || కృత్వాస్నానంత్యమ
ప్యస్త్రి స్వృజస్య పితురన్తికమ్ || శ్రీవరాహః || ఏతచ్చుకవచశ్శ్రుత్వా
స్నాత్వాపద్మసరోవరే || ౨ || తంసత్వాహయమారుహ్య తోడ్డమాన్
త్స్వపురంయయా | తంపితాయువరాజానంకృత్వాత్రీన్వత్సరానథ || ౩ ||
రజ్జకత్వృచ్ఛామర్థ్యం శౌర్యంవీర్యంసుశీలతామ్ | భక్తింవిప్రేషుపుత్ర
స్య వీక్ష్యరాజాస్యమన్త్రిభిః || ౪ || స్వపదేస్థాపయామాస స్వభిషిచ్య
విధానతః | అనునీయసుతంపత్న్యా సార్థంరాజా వసంయయా || ౫ ||

❧❧❧❧ వసోర్వల్క్యేశ్రీవరాహసందర్శనమ్. ❧❧❧❧

తోడ్డమానపిసామ్రాజ్యంలభ్యైరాజ్యృచ్ఛకారహ | నిషాదస్యవనేదేవో
వారాహంరూపమాస్థితః || ౬ || శ్యామాకపకన్వంభక్షీత్వారాత్రౌరాత్రౌచ

చారహా । పదానిసవరాహస్యచాన్వియేషదివాదివా ॥2॥ అదృష్ట్యాతం
 వరాహంసరాత్రౌజాగ్రధనుర్ధరః । స్థితోఽపశ్యచ్ఛరన్తంతం చన్ద్రకోటి
 సమప్రభమ్ ॥ ౮ ॥ వరాహం నుభగాకారం శ్యామూక వనమధ్యతః ।
 తన్ద్రస్వాధనురాదాయసింహనాదఞ్చకారహా ॥ ౯ ॥ వరాహస్తద్ధ్వనిం
 శ్రుత్వా వనాన్నిష్క్రమ్యసత్పరమ్ । యయాతంచాప్యనుయయావరా
 హంసనిపాదపః ॥ ౧౦ ॥ రాత్రిశేషమనుద్రుత్య వనేచన్ద్రసమప్రభమ్ ।
 వల్లీకంప్రవిశన్తఞ్చదదర్యసనిపాదపః ॥౧౧॥ గచ్ఛన్తంపూర్ణిమూచన్ద్ర
 మస్తంగిరివరంయథా । విస్తితోఽఖానయతోఽపాద్వల్లీకంసనిపాదపః॥
 ధరావరాహోదదృశే మూర్ఖితోఽయమ్పాతహా । పితరమ్మూర్ఛితం
 దృష్ట్యాతత్పుతోభక్తిమాంస్తదా ॥౧3॥ వరాహదేవంతుష్టావయేనప్రీ
 తోభవేద్ధరిః । ఆవిశ్యపితరస్తస్యప్రోవాచమధుసూదనః ॥ ౧౪ ॥ శ్రీభగ
 వాన్ ॥ అహంవరాహదేవేశో నిత్యమస్మిన్వసామ్యహమ్ । రాజ్ఞేత్వము
 క్త్వామామత్ర ప్రతిష్ఠాప్యైవపూజయ ॥ ౧౫ ॥ వల్లీకంకృష్ణగోక్షీరైః
 తౌశయిత్వాతదుత్థితే । శిలాతలేచవారాహముద్ధృత్యధరణీస్థితమ్ ॥౧౬॥
 కారయిత్వాప్రతిష్ఠాప్యవిపైర్వైర్వఖానసైశ్చమామ్ । పూజయేద్విశిష్టా
 ర్భౌగైస్తాన్ద్రమాన్రాజసత్తమః ॥ ౧౭ ॥ ఇత్యుక్త్వాతంజహౌదేవ సుచన్ద్ర
 స్థోబభూవహా । నుఖాసీనస్తుపితరం నమస్కృత్య నిపాదపః ॥ ౧౮ ॥
 న్యవేదయద్దేవవచఃపిత్రేసర్వంయథాతథమ్ । సశ్రుత్వావిస్తితోభూత్వా
 స్థితోండమాన్నపాయవసుని వేదితవరాహోదంతః॥
 కృత్స్నంపుత్రవచశ్శుభమ్ ॥ ౧౯ ॥ రాజ్ఞేవక్తుంయయాశీఘ్రం నిపాద
 స్సన్ద్రుసగైస్సహా । వసుర్నిపాదాధిపతీరాజద్వారముపాగమత్ ॥౨౦॥
 నిపాదాధిపమాజ్ఞాయద్వారపాలైర్నృపోత్తమః । ఆహూయతంనిపాదే
 శం సభాయామ్మన్త్రిభిస్సహ ॥ ౨౧ ॥ సత్కృత్యతంవసుంరాజా సపు
 త్రంసపరిచ్ఛదమ్ । పప్రచ్ఛప్రీతిమాన్రాజావసుంతంవనగోచరమ్ ॥౨౨॥
 కిమాగమనకృత్యస్తేవదత్వంవనగోచర ॥వసుః॥ రాజన్తమవనేదృష్టమా
 శ్చరన్తంశృణుభూపతే ॥ ౨3 ॥ కశ్చిచ్ఛేతోవరాహస్తు శ్యామూకమచ
 రన్నిశి । తంవరాహంధనుష్పాణిరన్వధావమహాన్రృప ॥౨౪॥ అనుద్రు
 తోవాయువేగోగత్వావల్లీకమావిశత్ । స్వామిపుష్కరిణీతీరేపశ్యతో

మమభూపతే || ౨౫ || వల్క్రికమఖనంక్రోధా న్ముద్భితోన్యపతమ్భువి ।
 మత్పుత్రోఽయంసమాగత్యమాస్తృప్త్యామూర్ఛితమ్భువి || ౨౬ || శుచి
 ర్భూత్వాదేవ దేవంతుష్టావమధుసూదనమ్ । తతోమయిసమావిశ్యవరా
 హోఽప్య వదత్సుతమ్ || ౨౭ || రాజ్ఞేనివేదయషీప్రం మచ్ఛ్చరిత్రం నిషా
 దప । కృష్ణగోక్షీరసేకేన పల్క్రికంతాశయేన్నృపః || ౨౮ || దృశ్యతేచ
 శిలాకాచి ద్వల్క్రికస్థానుశోభనా । వామాఙ్గస్థభువంమాఞ్చవరాహవ
 దనంస్థితమ్ || ౨౯ || కారయిత్వాశిల్పినాఽధప్రతిష్ఠాప్యమనీశ్వరైః । వై
 ఘానసైర్దునివరైరర్పయే * తోడ్డమానపి || ౩౦ || అథగత్వాశ్రీనివాసంవ
 ల్క్రికావృతపద్మయమ్ । కపిలాకృష్ణగోక్షీరసేచనైః తాశయేచ్ఛనైః || ౩౧ ||
 ఆపాదపీఠపర్యంతంతాశయిత్వాదినేదినే । కుర్యాత్ప్రకారముభయో
 రుత్తరేదక్షిణేతథా || ౩౨ || ఇత్యుక్తాంచైవమాఽముఞ్చద్దేవస్సస్థాఽభ
 వంన్యప । ఇదస్తేవక్రమాయాతో దేవదేవచిక్షీత్సతమ్ || ౩౩ || శ్రీవరాహః ||
 నృపస్యనిషాదవాక్యస్వప్నా భ్యామ్బులమార్గేణ శేషాచలగమనమ్ ।
 తోడ్డమానపితచ్ఛ్చ్రిత్యాసుప్రీతోవిస్తితోఽభవత్ । తతఃకార్యంవినిశ్చి
 త్యమన్త్రిభిఃపుష్కరాదిభిః || ౩౪ || వేఙ్కటాద్రింజిగమిష్యుర్గోపానాహూ
 యసర్వశః । కృష్ణాశ్చకపిలాగావోయాః కాశ్చిన్నస్తమామికాః || ౩౫ ||
 తాసువతాసనయద్ధ్వం వేఙ్కటాద్రిసమీపతః । ఇత్యాజ్ఞాప్యనృపోగో
 పాఞ్ఞోఽయత్రేతి చమన్త్రిణః || ౩౬ || విసృజ్యప్రకృతీస్సర్వా వివే
 శాస్త్రఃపురంవశీ । ఉక్త్యాకథాంతాంపత్నీభ్యస్సమ్యాపనిశిపార్థివః || ౩౭ ||
 తంస్వప్నే శ్రీనివాసోపి బిలమార్గంహృదయత్ । స్వపురాదాబిలంమా
 గ్నే పల్లవాన సృజన్ధరిః || ౩౮ || ఏవంస్వప్నం నృపోద్భుష్ట్యా ప్రాతరుత్థా
 యసత్వరః । ఆహూయమన్త్రిణస్సర్వాప్రకృతీర్బ్రాహ్మణానపి || ౩౯ ||
 స్వప్నంతథావిధంచోక్త్యాఽపశ్యద్వా రేఽధపల్లవమ్ । యుక్తేముహూ
 రైప్రయయా హయమారుహ్య తోడ్డమాన్ || ౪౦ || పశ్యంశ్చ పల్లవా
 న్గాశ్చ శస్త్రైః ప్రీతోయయాబిలమ్ । నృప్త్యావిస్తయమాపన్నో నిర్కమేత

౪౦ శ్రీవేంకటాచలమహాత్యై * వా * ధ * వ * ద్వి * భాగే (అ-౧౦

* భగవదుక్త్యాతోడ్డమాన్నప్రకృత క్షీరాభిషేకవప్రనిర్మాణాదికమ్. *
 త్రపట్టణమ్ || ౪౧ || బిలమస్తఃపురేకృత్వా ప్రాకారంచాప్యకారయత్ |
 వసంస్తతన్మపేద్దోగ్రే సా నిర్జిత్యపృథివీమిమామ్ || ౪౨ || యథోక్తం దేవ
 దేవేన క్షీరప్రతౌశనాదికమ్ | కృత్వాప్రాకారనిర్మాణం కర్తుముద్యోగ
 మాయయా || ౪౩ || తదానీందేవదేవేన స్వయమాజ్ఞాపితోనృపః | తి
 స్త్రిణీంచముకఖ్యాభౌ పాలయైతేనగోత్తమా || ౪౪ || మమచాస్థాని
 కీచిచ్ఛా లక్ష్మ్యోస్థానినశ్చచముకః | నమస్కార్యా నృపైస్తాహి ఋషి
 దేవ నరైస్తుదా || ౪౫ || సంస్థాప్యైతౌ నృపశ్రేష్ఠ ఛేదయాన్యాన్న
 గోత్తమా || ప్రాకారమాత్రంకురుమేద్వారగోపురసంయుతమ్ || ౪౬ ||
 విమానస్తభవద్వంశోనామ్నానారాయణోనృపః | కారయిష్యతిమద్భ
 క్త స్వస్థేనాలంకరిష్యతి || ౪౭ || ఏవముక్త్యా తోడ్డమానం విరరామ
 శ్రియఃపతిః || శ్రీవరాహః || ఏవద్దేవవచస్సుక్తిత్వా కృత్వాప్రాకారమే
 వచ || ౪౮ || పూజయామాసమునిభిరైవభూనసకులోద్భవైః | నిత్యం
 బిలేనచాగత్య దేవంనత్వానృపోత్తమః || ౪౯ || రాజ్యశ్చకార ధర్మేణ
 భుజ్జానోభోగము త్తమమ్ | ఏతస్మిన్నేవకాలేతు దాక్షిణ్యాత్యోద్విజోత్త

➤➤➤ గంగాస్నానాగతపీఠశర్కాఖ్యవిప్రచరితమ్. ➤➤➤

మః || ౫౦ || గంగాస్నానాయ గచ్ఛన్వై సదారఃప్రయయాపురాత్ |
 మార్గేఽథగర్భిణీజాతా బ్రాహ్మణీబ్రాహ్మణస్సచ || ౫౧ || తాంతుగర్భ
 వతీందృష్త్వా స్వాత్మానుగమనేఽక్షమామ్ | రాజానంద్రష్టుకామోఽసా
 రాజద్వారముపాగమత్ || ౫౨ || ద్వాధేసనజ్ఞాపితోరాజాతమాహూ
 యద్విజోత్తమమ్ | పూజయిత్వాతువిధివ త్ప్రప్రచ్ఛకుశలంద్విజమ్ || ౫౩ ||
 రాజా || కిమాగమనకృత్యంతే కింకరిష్యామ్యహంద్విజ || ద్విజః || వా
 సిష్ఠో పీఠశర్కాఽహం సామవేదీనృపోత్తమ || ౫౪ || సదారో నిర్గతోరా
 జః గంగాస్నానాయసాదరః | మార్గేఽథగర్భిణీచేయం కాశికీపుణ్యశాలి
 నీ || ౫౫ || నామ్నాలక్ష్మీరితిఖ్యాతా సుశీలాచపతివ్రతా | స్థాప్యచైనాం

తవగృహే వ్రతం నిర్వర్తయామ్యహమ్ ॥ ౫౬ ॥ తస్మాద్రాజస్త్రియచ్ఛా
స్త్రియథేష్టంభక్తవేతనే । తావచ్ఛరత్వతాంలక్ష్మీర్యావదాగమనంమ
మ ॥ ౫౭ ॥ శ్రీవరాహః ॥ రాజాతస్య వచశ్శ్చుత్వా తణ్డూలాని ధనాన్య
పి । దత్వాషణ్ణాసపర్యస్తం గృహమస్తః పురేదదా ॥ ౫౮ ॥ తాన్య
స్యబ్రాహ్మణఃప్రీతో గజ్ఞాస్సనాయనిర్యయా । గత్వాభాగీరథీంగజ్ఞాం
ప్రయాగేక్షేత్రఉత్తమే ॥ ౫౯ ॥ స్నాత్వాకాశీం తతోగత్వా తత్రోషి
త్వాదినత్రయమ్ । గయాంప్రాప్యపితృశ్రాద్ధ మకరోద్భూత్వాహోత్ర
మః ॥ ౬౦ ॥ గత్వాఽయోధ్యామపిపురీంప్రయయాబదరీవనమ్ । సా
లగ్రామంతతోగత్వాస్యదేశంప్రతినిర్యయా ॥ ౬౧ ॥ సంవత్సరద్వయేఽ
తీతేచైత్రేమాసిశుభేదినే । నివృత్తోఽసాద్విజశ్రేష్ఠశ్చనై రాగత్యమాధవే॥
ఏకాదశ్యాంశుక్లపక్షే పునారాజానమాయయా । రాజాతువిస్మృత్యత
దాబ్రాహ్మణీంనాఽస్త్వరన్నృపః ॥ ౬౩ ॥ బ్రాహ్మణీమానినీగేహేమృతా
శుషా-బభూవహ । వీరశర్త్త తతోవిప్రో గజ్ఞాతోయ కరణ్డకే ॥ ౬౪ ॥
విముచ్యబన్ధనం త్యేకం గాజ్ఞన్తుకరకంశుభమ్ । ప్రదాయరాజ్ఞే పప్రచ్ఛ
పత్నీ కుశలినీతిమే ॥ ౬౫ ॥ స్త్వత్వాఽథరాజావిప్రంతం స్థీయతా
మితి చాబ్రవీత్ । అస్తఃపురంతతోగత్వా తామపశ్యన్స్తతాగ్లృహే॥
అనుక్త్వా బ్రహ్మణేతస్మై ప్రవిశ్యబిలము త్తమమ్ । శ్రీన్మసింహానమస్కృ
త్య పునఃప్రాప్య బిలోత్తమమ్ ॥ ౬౭ ॥ శ్రీనివాసం యయాద్రష్టుం శ్రీ
భూమిసహితమ్మరమ్ । తందృష్ట్వా సహసాఽయాస్తం జుగూహతేధ
రారమే ॥ ౬౮ ॥ ప్రణమస్త మవోచ త్తం కిమకాలే నృపాఽగతః ।
నృపోఽవద త్ప్రణమ్యేశం భీతోఽథబ్రాహ్మణీంమృతామ్ ॥ ౬౯ ॥ త

అస్థిసరోవరమాహుత్యమ్.

చ్ఛ్చుత్వాదేవదేవోపి మాభీరాజన్ద్విజోత్తమాత్ । ఆన్దోళికాంతామా
రోప్య స్త్రీభిసాన్విభి సుమన్వితామ్ ॥ ౭౦ ॥ మదాలయా త్పూర్వ
భాగే ద్వాదశ్యాంస్నాపయప్రభో । అస్థినామ్నిసరస్యస్త్రి న్నపమృత్యుని
వారణే ॥ ౭౧ ॥ ప్రాప్తజీవా సమంస్త్రీభి ర్భ్రాహ్మణేన చయోక్ష్యతే ।
శీఘ్రంయాహిన్యపశ్రేష్ఠ యథోక్తంవచనఙ్కురు ॥ ౭౨ ॥ ఇతిదేవ వచ
శ్శ్చుత్వా ప్రయయాస్వపురంనృపః । ఆన్దోళికానురమ్యా సుస్త్రియః

౪౨ శ్రీవేంకటాచలమహాత్మ్యే * వా * ధ * వ * ద్వి * భాగే (అ-౧౦

రోవ్యతామపి || 23 || బ్రాహ్మణాచ్చపురస్కృత్యద్రష్టుదేవంయయాన్త
పః | అస్థికూటసరఃపావ్యస్నాపయామాసతాస్త్రియః || 2౪ ||
త్వగస్థిరూపాసాచాపి తాభిఃక్షిప్తాసరోవరే | ప్రాప్తజీవాయధాపూ
ర్వంసువ్యజ్జితశరీరజా || 2౫ || ఉత్థితాసరస్సన్నత్యారాజ్ఞీభిస్సహమ
జ్జళా | ప్రాప్తాచబ్రాహ్మణంప్రీతాభర్తారంపునరాగతమ్ || 2౬ || రా
జాహరింపూజయిత్వా బ్రాహ్మణాయధనందదా | సహస్రవిష్కపర్య
స్తంవస్తాగ్రివివిధానిచ || 27 || స్వదేశగమనాయైవసాదరంవిససర్జ
హ | విప్రశ్శుక్త్యాస్త్రియోవృత్తంప్రభావంవేంకటేశితః || 2౮ ||
ఆశీఃప్రయుజ్యరాజ్ఞేఽథస్వదేశంప్రయయాద్విజః | విప్రేగతేశ్రీనివా
సోరాజానంపునరబ్రవీత్ || 2౯ || దినేదినచమధ్యాహ్నౌనైవేద్యాన
స్తరంనృపఃకర్తవ్యమామర్చయిత్వా యథేష్టంస్వర్ణపఞ్చజైః || ౩౦ ||
గత్వాపురీంస్వధర్మేణరాజ్యఙ్గురునరాధిప | యద్యదిష్టంతవన్మపభవి
ష్యతినసంశయః || ౩౧ || నాఽగస్తవ్యమకాలేతుత్వయాన్మపకదాచన | ఏ
వంకాలార్చనంకృత్యాగత్వాత్వంస్వపురేవస || ౩౨ || రాజా || తథా
కరిష్యేదేవేశమధ్యాహ్నౌచార్చయామ్యహమ్ | ఇతిదేవాంజ్ఞయానిత్య
మర్చయిత్వస్వర్ణపఞ్చజైః || ౩౩ || తదూర్ధ్వంతులసీపుష్పంజాత్వ

➤➤➤ కుర్వగామిస్థకులాలవంశజభీమాఖ్యభక్తోదస్తః. ➤➤➤

పశ్యత్సమృత్తయమ్ | విస్తితోదేవదేవేశమప్యన్మన్నుపసత్తమః || ౩౪ ||
రాజా || కేనార్చ్యసేమృత్తయైశ్చకోమతైస్తలసీనుమైః | రాజ్ఞాపృష్టో
దేవదేవస్సన్నత్యా రాజానమబ్రవీత్ || ౩౫ || కశ్చిత్కులాలోమద్య
క్తః కుర్వగామేవసత్వసా | స్వగృహేఽర్చయతేరాజంస్తదగ్గీక్రియతే
మయా || ౩౬ || ఇతిదేవచశ్శుక్త్యాతన్ద్రప్రస్తుంప్రయయాన్తపః | గ
త్వాకుర్వపురస్తస్థకులాలస్యగృహంయయా || ౩7 || రాజానమాగ
తన్ద్రప్రస్తుప్రణమ్యైవాగ్రతస్థితః | స్థితంతంభీమనామానంప్రచ్ఛన్నప
సత్తమః || ౩౮ || తోడ్డమాణ || భీమపూజయసేదేవంకథంవదకులో
త్తమ || శ్రీవరాహః || పృష్టఃప్రాహకులాలోపిజాతుజానేనచార్చనమ్ ||
కేనోక్తంనృపతిశ్రేష్ఠకులాలోఽర్చయతీతిహి || తోడ్డమాణ || దేవేన

శ్రీనివాసేనమమోక్తంహిత్యదర్శనమ్ ॥ ౯౦ ॥ సతుశ్రుత్వాన్మపవచ
స్త్వన్మత్వాదేవవరంపురా ॥ భీమః ॥ యదాప్రకాశితాపూజాయదారా
జాసమాగతః ॥ ౯౧ ॥ తోడ్డమాంస్తేనసంవాదస్తదామోక్షజ్ఞమిష్యసి ।
ఇతిపూర్వంవరద్దేవోదత్తవాన్వేజ్జతుశ్చరః ॥ ౯౨ ॥ ఇత్యుక్త్వా౭థ

➤ కుర్వగ్రామస్థభీమాఖ్యభక్తస్యపత్నాన్మహవై కుణ్ఠపాప్తిః. ➤
కులాలోపిపత్నాన్మసార్థంతదైవచ । విమానమాగతస్తప్తప్తాదేవస్తప్తప్తా
జనార్దనమ్ ॥ ౯౩ ॥ ప్రణమన్ప్రజహకాప్రాణాత్సదారోభక్తసత్తమః ।
పశ్యతోరాజరాజస్యవిమానమధిరుహ్యచ ॥ ౯౪ ॥ దివ్యరూపధరోదే
వ్యాసార్థంవిష్ణుపదంయయా । దృష్ట్వారాజా౭ద్భుతంతత్రస్వపురంప్రా
ప్యహర్నితః ॥ ౯౫ ॥ స్వపుత్రంశ్రీనివాసాఖ్యమభిషిచ్యవిధానతః । ప
రిపాలయథర్తేణమానవాంశ్చవసుస్థరామ్ ॥ ౯౬ ॥ ఇత్యాజ్ఞాప్యసుతం
ధీమాంస్తతాపపరమస్తపః । తప్యతస్తస్యదేవో౭పిప్రత్యక్షమభవద్గరిః ॥

➤ శ్రీనివాసకృపయాతోడ్డమాన్మృపస్యసారూప్యపాప్తిః. ➤
ఆచార్యగరుడద్దేవోరమాభూమిసమన్వితః ॥ శ్రీభగవాన్ ॥ కింకరో
మిన్మపశ్రేష్ఠతషసాతోషితస్తవ ॥ ౯౭ ॥ ఇత్యుక్తోదేవదేవేనతోడ్డమా
నపిరాజరాట్ప్రీతిమాన్ప్రీతిలిర్భూత్వాసగర్గదమువాచహ ॥ ౯౮ ॥
త్వల్లోకేవస్తుమిచ్ఛామిజరామరణవర్జితే । ఇదమేవవరద్దేహిమాధవైత
స్తమేషితమ్ ॥ ౧౦౦ ॥ శ్రీవరాహః ॥ ఇత్యుక్త్వానిపపాతోర్వాన్మసా
ప్తాజ్ఞందేవసన్నిధౌతదాకశేబరమ్ముక్త్వావిమానన్వారోహచ ॥ ౧౦౧ ॥
గర్భరైవస్తుయమానో౭సాసారూప్యంప్రాప్తశార్ఙ్గిణః । యచ్ఛోకమో
హరహితంజరామరణవర్జితమ్ ॥ ౧౦౨ ॥ పునరావృత్తిరహితంతద్విష్ణుః

➤ అధ్యాయఫలశ్రుతిః. ➤

పదమాయయా । ఏతద్భవిష్యందేవేశిమయోక్తంవరవర్ణిని ॥ ౧౦౩ ॥
యశ్చావయేద్యశ్శృణుయాద్విష్ణులోకంసగచ్ఛతి ॥ శ్రీసూతః ॥ ఇత్యు
క్తాందేవదేవేనసభవిష్యాంసఘోతరామ్ ॥ ౧౦౪ ॥ శృణుయా

౪౪ శ్రీవేంకటాచలమహాత్మ్యే * వా * ధ * వ * ద్వి * భాగే (ల-౧౦)

ద్యుపతేద్భక్త్యా కథాంపుణ్యాంపురాతనీమ్ । సతుభక్త్యాఽఖిలానా-
మానస్తేవిష్ణుపదంప్రజేత్ ॥ ౧౦౫ ॥ *

ఇతిశ్రీవారాహపురాణే భూగోళోపాఖ్యానే ధరణీవరాహసం
వాదేశ్రీవేంకటాచలమహాత్మ్యేభవిష్యద్వర్ణనేతోడ్డ
మాకాచక్రవర్తిచరితకథనంనామదశమోధ్యాయః.

ఇతిశ్రీవారాహపురాణే భూగోళోపాఖ్యానే ప్రథమప్రభృతి
దశమపర్యస్తదశాధ్యాయాత్కథోధరణీవరాహసంవా
దాఖ్య శ్రీవేంకటాచలమహాత్మ్యపరోద్వితీ
యోభాగస్సమాప్తిమగమత్

ఓంతత్సత్ .

శ్రీవారాహపురాణశ్రీవేంకటాచలమహాత్మ్యద్వితీ
యభాగాస్తర్గతసముదితాధ్యాయసంఖ్య-౧౧.

శ్రీ ర మ్మ.

శ్రీ శ్రీనివాసపరబ్రహ్మణేనమః.

శ్రీయైపద్మావత్యైనమః.

శ్రీ మ తేవిష్వక్సే నా య న మః.

అథ శ్రీ పా ద్మ పు రాణా న్త ర్గ త

శ్రీ వేంకటాచలమాహాత్మ్యమ్

ప్రారభ్యతే.

ఆం { శ్రియః కాంతాయకల్యాణనిధయేనిధయేఽర్థినామ్ |
శ్రీవేంకటనివాసాయ శ్రీనివాసాయమజ్జశమ్ || }

మేరుశిఖరాచ్ఛక్రబ్రహ్మర్షేర్వేంకటాచలాగమనమ్.

హరిఃఓమ్ || దేవలః || దేవదర్శనదేవర్షేబ్రహ్మభూయకరమృరమ్ |
ముకుందానందకంబూహితధర్మకర్తృవిమోచనమ్ || ౧ || దేవదర్శనః || సాధు
దేవలభూదేవయత్పృష్టోహమిహత్వయా | శృణువిద్యన్విశేషేణవత్సా
మితవసువ్రత || ౨ || ఇతిహాసమిమంపుణ్యం చతుర్వర్గఫలప్రదమ్ |
యశస్కరంరజ్జనకమాయురారోగ్యభూతిదమ్ || ౩ || పురానుమేరుశి
ఖరేనానారత్నవిచిత్రితే | ఖచితానేకమాణిక్యేసావణ్ణేకుటిమస్థలే || ౪ ||
అనుసూతప్రవదేవప్రవస్తినిర్హరాప్లుతే | మయాభోద్దామరత్నోఘఖ
ణ్ణితధ్వాస్తకుజ్జకే || ౫ || సాన్ద్రస్త్రిగ్ధతరుచ్ఛాయసురద్రుమవనోద
రే | మకరన్దసప్రవస్తిభిస్సృగ్ధిస్తుపరిలమ్బితే || ౬ || మాణిక్యస్తమ్భ
మహితేమకరాననతోరణే | విచిత్రరత్నప్రత్యుష్టస్వర్ణస్తమ్భచతుష్క-

౨ శ్రీవేంకటాచలమహాత్మ్యే - శ్రీపాద్మపురాణాంతర్గతే (అ-౧)

కే ॥ ౭ ॥ సింహాసనేమహారత్నవిచిత్రాంశువిరాజితే । సావిత్యాచస
రస్వత్యాసహాసీసఃపితామహః ॥ ౮ ॥ గన్ధర్వైర్గర్వనిర్వాహైర్గానవి
ద్యావిచక్షణైః । గాయద్భిఃకిన్నరగణైర్గీయమానశ్చవీణయా ॥ ౯ ॥
స్తూయమానస్తుమ్భురుణాహాహహహావచాత్థతేజసా । సేవ్యమానస్స
హాసాక్షప్రముఖైస్సురసత్తమైః ॥ ౧౦ ॥ బ్రాహ్మీభిశ్చక్షిభిర్బ్రహ్మభా
షాభూషాభిరాత్మభూః । అంశుకాభరణాలేపాకల్పహస్తాభిరన్తికే ॥
వసన్తిప్రముఖైర్బ్రహ్మమునిభిస్సిద్ధచారణైః । మూర్ఖణ్డేయమరీచ్యుతి
భృగుపూర్వైర్మహర్షిభిః ॥ ౧౧ ॥ శాపానుగ్రహసామర్థ్యసాధనైశ్చ
తపోధనైః । మాహాత్మ్యంపుణ్యదేశానామూచివద్భిఃపరస్పరమ్ ॥ ౧౨ ॥
సమన్తతస్సేవ్యమానస్సేవారసవిశారదైః । నిషద్గణైరుపనిషద్గణైశ్చ
తిగణైరపి ॥ ౧౩ ॥ సాక్షైస్సంశితమనావిశ్వసన్దవిలాసభూః । ఆస్తేన
మాలవస్సృహ్మస్వపదాహ్లాదనిర్భరః ॥ ౧౪ ॥ కథాప్రసక్తాదతైవ
నారాయణగిరేర్మహత్ । మాహాత్మ్యమావిర్భావంచశ్రీనివాసస్యశా
ర్దణః ॥ ౧౫ ॥ శ్రుత్వాశుకఃపరమర్షిస్సభాయాంసముపసితః । సదేశం
తందిదృక్షుస్సనాత్మాహలసమాకులః ॥ ౧౬ ॥ విజ్ఞాపయస్సృహ్మణే
తన్నమస్మ్రత్యచసర్వతః । జగామతస్మాద్దేవాద్వైద్యేణాభిముఖస్సు
ధీః ॥ ౧౭ ॥ వాసుదేవేవహస్సంక్తింపురాణపురుషోత్తమే । తత్కథాలా
పకుతుకస్త్యయమానముఖోమునిః ॥ ౧౮ ॥ దదర్శనారాయణాద్రింతత్ర

శ్రీవేంకటాచలవర్ణనమ్.

నారాయణాశ్రయమ్ । నీలజీమూతముదితనీలకణ్ఠవిడమ్బనమ్ ॥ ౨౦ ॥
శృంగకోటిరవిశ్రాంతచాలఖిల్యకులాకులమ్ । తిగ్మాంశ్వశ్వశ్చురక్షుణ్ణశృంగ
మాణిక్యమణ్డలమ్ ॥ ౨౧ ॥ అమృతాంశుకరస్పర్శనిర్వదిస్తుదృఢద్రవమ్ ।
తుంగశృంగస్ఫురద్రత్నతరళీకృతతారకమ్ ॥ ౨౨ ॥ మాణిక్యకుణ్డలమ
హోమాద్యద్భుతమణిమణ్డలమ్ । వియల్లిహోత్తుంగశృంగవిశజటవిట
జటకమ్ ॥ ౨౩ ॥ చంద్రకాంతప్రవాసాద్విదిచకోరకులసజులమ్ ।
స్ఫటికాశ్చదరీశృంగనిర్వనిర్మలనిర్మలమ్ ॥ ౨౪ ॥ అధిత్యకారూఢపుల్లలో
ధసింహవిడమ్బనమ్ । మాకన్దకుసుమామన్దమకరన్దసముక్షితమ్ ॥ ౨౫ ॥

దస్తావళభుటాఽఘాతదర్దరప్రస్థకన్దరమ్ । పుష్కరామక్రమణాక్రాంతశర
భప్రస్థదుష్టలమ్ ॥ ౨౬ ॥ మహాస్థకారమహిమదుర్నిరీక్షమహర్షభమ్ । ఆ
ఘాతవ్యాకులప్రాణి వ్యాఘ్రభీమభృగుష్టలమ్ ॥ ౨౭ ॥ నిర్ఘరాపాతపర్య
స్తగ్రస్తముస్తార్ధసూరకమ్ । యమవాహనదుర్దర్శనినదన్తహిషాకులమ్ ॥
శాఖాశిఖాక్రమచ్ఛాఖామృగసానుమహీరుహమ్ । విక్రీర్ణశ్వాపదానీకా
ధిత్యోపత్యకాత్యఘమ్ ॥ ౨౮ ॥ అభ్రజుషాగ్రవివిధవిటపాటవిపాట
వమ్ । ధాతుప్రస్థస్థలీనిర్య దోఘప్రసవణాకులమ్ ॥ ౩౦ ॥ అస్తకాస్య
ప్రతీకాశగుహాగేహాపితార్థకమ్ । ఝిల్లికానాదబధిరీ భూతదిచ్ఛక్రవా
ళకమ్ ॥ ౩౧ ॥ దివ్యంవిభూత్యపాదానం గాయద్భిరుషితాస్తరమ్ । నా
నామణి మయాభాఘ మహేంద్రా యుధవర్చసమ్ ॥ ౩౨ ॥ శృష్టసారవ
ద్రోక్త హరిణీకులసంఘాటమ్ । విభూన్వద్వాల్విమల చమరీచఙ్క
తటమ్ ॥ ౩౩ ॥ లాఙ్గాలవేల్లితలస ద్రోలాఙ్గాలకులకులమ్ ।
ప్రవాళకాణ్డప్రస్తారమణ్డీతాస్తరకన్దరమ్ ॥ ౩౪ ॥ ఇతస్తతస్తపస్యద్భిర్భ
షిభిర్నిర్ఘరాన్తికే । ఆస్థాతవ్యప్రస్థదేశంబ్రహ్మధ్యానపరాయణైః ॥ ౩౫ ॥
అశ్రితార్తిహరచ్ఛాయవిశాలవనపాదపమ్ । తస్యసానుమతస్సీపిపాదా
శుక్లస్యశ్రీవేజ్జటాచలస్థపుణ్యతీర్థావగాహనప్రాప్తిః.

నాశిత్యసత్వరః ॥ ౩౬ ॥ నిర్ఘరేష్వాన్లవంకుర్వన్విమలోదేవ్వనన్యధీః ।
హృదేషుదేవఖాతేషు నదీప్రసవణేషుచ ॥ ౩౭ ॥ అన్యేష్వమలతీర్థేషు
త్రివృద్భిర్హృజపన్తునిః । సంసారమోచనీంబ్రహ్మవిద్యాంవిద్యావిజృమ్భి
ణీమ్ ॥ ౩౮ ॥ జపన్నపాంశుమనసాఽవద్యాఽవిద్యానిబర్హిణీమ్ । నివ
సన్రజనీమేకాంతత్రతసమాహితః ॥ ౩౯ ॥ అతస్మిన్తోఽజ్ఞనగిరిం ప్రా
పవిప్రోపవేశనమ్ । తత్రతత్రగుహాగేహే హ్వానీనైర్నునిపుజ్జవైః ॥ ౪౦ ॥
యోగిభిస్సిద్ధసజ్జైశ్చ విశుద్ధజ్ఞానశాలిభిః । వైఘానసైశ్చమునిభిఃకృతాతి
ధ్యసపర్యకమ్ ॥ ౪౧ ॥ శిలాతలేషునివసన్విపులేషునైశ్శ్వనైః । కుమా
రధారాంధారాశ్చ్యవమానాఽమలోదకామ్ ॥ ౪౨ ॥ ఆససాదాష్టవ

సూన్దస్యకుమారధారాన్నానేనశక్త్యాయుధప్రాప్తిః.
ఞ్చిత్ర చక్రేవ్యాసారసోమునిః । అస్యామాహాత్మ్యమతులం తులితాన
న్యతీర్థకమ్ ॥ ౪౩ ॥ శక్తిప్రదంశక్తిపాణే శ్శరణ్యంశరణార్థినామ్ । పు

రామరైః ప్రార్థితేన శఙ్ఖరేణ పురాణిణా ॥ ౪౪ ॥ ఔమాపత్యో
బాహులేయ సేనాపత్యే నియోజితః । తద్వోఘమనహస్సోపి సేనా
పత్యే నివిష్టధీః ॥ ౪౫ ॥ అనేకాపాయసదన ముపాయ రహితోగు
హః । దైత్యా రేప్రాప్తుకామ సుంస్తత్ప్రీతికారమాత్మవాన్ ॥ ౪౬ ॥
త్రిసంధ్యమాప్లవంకుర్వం స్త్రిపుద్బ్రహ్మ జపకత్పుధీః । త్రిసంధ్యమర్చ
యన్విష్టుం దివ్యైఃపుష్పైరనన్యధీః ॥ ౪౭ ॥ అస్యానిర్దురధారాయాస్త
పస్తేపేనమీపతః । తపసాతస్యసన్తుష్టో భగవాన్విష్టరశ్రవాః ॥ ౪౮ ॥
ఆవిర్భూయదదాశక్తింతస్త్వసోపితిరోదధే । కుమారస్తంప్రణమ్యాథ దేవం
స్వర్గం జగామసః ॥ ౪౯ ॥ తస్మాత్కుమారధారేతి విఖ్యాతావిమలోద
కా । ప్రథమానప్రశంసాభూదప్రమేయఫలప్రదా ॥ ౫౦ ॥ తతోగతః

❧ ఇన్ద్రస్యపాపనాశనస్మా నేనవృత్రవధజనితపాపనిర్మకః ❧
పాపనాశం కృత్వాస్మానాదికంవశీ । ఉవాసత్రిదినంతస్య తీర్థస్యనికటే
తటే ॥ ౫౧ ॥ యత్రతీర్థే సకృతస్నిత్వా మఘవావృత్రహపురా ।
బ్రహ్మహత్యావిముక్తస్కా ప్రాపచైన్ద్రంపునఃపదమ్ ॥ ౫౨ ॥ పాపనా
శస్సువిఖ్యాతోనిర్దురోజర్హైరైనసామ్ । దేవతిర్యక్తునుష్యాణామష్టాణే

❧ ఆకాశగణ్ధామహాత్మ్యమ్ ❧

స్తలాపహమ్ ॥ ౫౩ ॥ ఆకాశగణ్ధామన్వాస్య సమస్తఫలదాయకమ్ ।
ఆసాద్యాస్యామాప్లవంశ్చ చకారనిరుపప్లవః ॥ ౫౪ ॥ యస్యాస్సంసారా
ర్ణవస్య కర్ణధారేమలేమభిసి । దేవస్త్రియోనాగకన్యా గర్భర్వ్యఃకిన్న
రాజనాః ॥ ౫౫ ॥ సిద్ధాజ్ఞనాశ్చకుర్వన్తి స్నానంవైఘానసాజ్ఞనాః । నా
రాయణగిరేశ్వరే స్తదీశస్యప్రభావకమ్ ॥ ౫౬ ॥ ప్రథయన్తససాత్రివ

❧ వ్రతతీవ ర్తనీతీర్థస్మానకాలేశుకబ్రహ్మర్షిమృత్యుశరీరోక్తిః ❧
స్తయమానోమహామునిః । వ్రతతీవ ర్తనీతీర్థమాససాదమహామునిః ॥ ౫౭ ॥
తత్రాఘమర్షణశ్చక్రే సూక్తంవైష్ణవముచ్చరన్ । స్మరన్భగవతోవిష్ణో
ర్జిష్టోర్దైవాయనాత్మజః ॥ ౫౮ ॥ జలేమగ్నతనోస్తస్యేదభూద్వాగశరీ
రిణీ । అమృతోదన వృదుత్తుజ్జ తరజ్జమహిమావళీ ॥ ౫౯ ॥ శ్రీవత్సవత్సాని
త్యశ్రీరదృశ్యశ్చమలాత్మనామ్ ॥ అనస్తభోగాయతనోనస్తోనస్తఫల
ప్రదః ॥ ౬౦ ॥ అతోస్తాదగ్నిదిగ్భాగే సార్థయోజనమాత్రకే । అస్య

సానుమతఃపాద మూలేకూలజ్జ-వద్రుమే || ౬౧ || సద్యాస్పద్యోఽఘ
నాశిన్యాస్పర్శముఖ్యాస్తతేశుభే । పద్మమిత్యుత్తరేఖ్యాతం పవిత్రంపర
మంసరః || ౬౨ || తస్యగత్వాతతేతూర్ణ మత్యుగంతపటచర । పశ్చా
దచక్ష్పలత్వంతే మసీపాయాభవివ్యతి || ౬౩ || తదాస్యాద్భగవాన్విష్ణుః
ప్రత్యక్షస్సర్వసాక్షిభూః । ఏవంసాదర ముక్త్యావా జ్జనానాంశృణ్వతా

➤➤➤ అశరీరోక్త్యాశుకస్యపద్మసరోవరాగమనమ్. ➤➤➤

మపి || ౬౪ || ప్రతౌశయస్తీశమలంమునేర్యాతాశరీరణీ । ఏవమేతాం
నిశమ్యాసా జలాదుత్తీర్యతీర్థతః || ౬౫ || అతిన్నేహో విస్తితశ్చ వై
యాసిర్దునిరత్పరః । ఏవమాలోచయన్పద్మ్యాశరీరాత్త విశోధనీమ్ || ౬౬ ||
ప్రసాదనూచినీంవిష్ణుః ప్రభవిష్ణుఃప్రశంసినీమ్ । జగామవేగాత్తందేశం

➤➤➤ పద్మసరోవరవర్ణనమ్. ➤➤➤

యత్రపద్మసరోవరమ్ || ౬౭ || ప్రసన్నంసన్ననభవ వై డూర్యవిమలోదకమ్ ।
ఉత్పల్లైఃపుణ్డరీకైశ్చ కల్పారైఃకనకామ్బుజైః || ౬౮ || నీలోత్పలైః కువ
లయైరక్తజైరాకులాన్తరమ్ । మకరన్దమదోన్నతమధురాశికులాకులమ్ ||
కారణైఃకలరవైర్వాచాటితదిగన్తరమ్ । భ్రమద్భ్రమరబృద్దైశ్చమధు
పానమదోద్ధతైః || ౬౯ || గృహీతగ్రాహదుగ్రాహం వలమానసుమీన
కమ్ । వరాహానజైరభీతోగ్రస్తముస్తైరలజ్జుతమ్ || ౭౦ || మృణాళకబ
ళాక్షీర్ణకరైఃకరికదమ్బుకైః । ఏతైస్సశాబైరేణీభిరుపాన్తేపరితోవృతమ్ ||
మదోన్నతైర్వనచరైర్వయోభిరభీతోవృతమ్ । తపస్యతాపసక్లేశహరణం
రమణంహరేః || ౭౩ || శ్రీమదేతత్పద్మతీర్థం మహాతీర్థం శుకోమునిః ।

➤➤➤ శుకస్యపద్మసరసిక్రీనివాసధ్యానపూర్వకస్నానాదికరణమ్. ➤➤➤

దదర్శనసగతక్లేశస్సాన్నినపాననిషేవణైః || ౭౪ || స్తరన్నారాయణంవి
ష్ణుమభూన్నిశ్చలచేతనః । మహూర్తంతత్రవిశ్రమ్య సంయమీనియమస్థి
తః || ౭౫ || వనైర్నిరపాకైఃపక్ష్యైశ్చ ఘ్రైస్సృపతితైరపి । దినస్యపశ్చ
కాలేవై కృతాహారోఽభవన్మునిః || ౭౬ || శిశ్యేచదర్శశయ్యాయాం
సనిర్వర్త్యాహ్నికీంక్రియామ్ । బ్రాహ్మేముహూర్తేచాన్యేద్యురుత్థాయ

ప్రయతోవశీ || 22 || చింతయన్మన్దోరీకాక్షం శఙ్ఖచక్రగదాధరమ్ | కరుణారసకల్లోల తరక్లితకటాక్షకమ్ || 2౩ || శరత్కృష్ణేష్టువక్త్రాభం పీతకాశేయవాససమ్ | మహోరస్కముదారాజ్ఞం శ్రీనివాసం మహామతిః || 2౪ || సన్ధ్యాముపాస్యవిధివ తస్మిన్పూర్వం సమాహితః |

→ పద్మసరోవరతీర్థదివ్యారామవర్ణనమ్. ←

దదర్శసరస్వత్య తీరేత్వభిసవంవనమ్ || ౨౫ || పున్నాగ నాగపసన పాటలాశోక కింశుకైః | కున్దుమద్దా రమాకన్ద హరిచన్దన చన్దనైః || ౨౬ || తాలచమ్పకహిన్తాలహరితాలతమాలకైః | నక్తమాలైశ్చసరశైర్నాభికేరైశ్చకేసరైః || ౨౭ || పనసైః కేతకైస్సాలైఃపాలాశైఃపిప్పలైర్వృతైః | ఖర్జూరైఃఖాదిరైఃప్లక్ష్యైరుద్రాక్షైరసన్దేర్ధవైః || ౨౮ || సజ్జీర్ణమభితస్సన్దగ్రిం మహేష్టోపవనోపమమ్ | మాధవీమల్లికాయూధీ వనయూధీసుజాతిభిః || ౨౯ || శతపత్రిభిరాకీర్ణం సుమనోభిస్సుగన్ధిభిః | దమనీమరుశాఖాభిస్తులసీభిర్విజృంభితమ్ || ౩౦ || కున్దుచుల్లికయోపేతం కుశకాశప్రకాశితమ్ | విశ్వామిత్రైఃపవిత్రైశ్చముక్తైరప్యభిజృంభితమ్ || ౩౧ ||

ఇతిశ్రీపాద్మపురాణేక్షేత్రకాణ్డే శ్రీవేంకటాచలమహాత్మ్యే దేవలక్షణ.

దర్శనసంవాదే సుమేరుశిఖరాచ్ఛకస్య శ్రీవేంకటాచలాగమనపద్మసరఃప్రాప్త్యాదికథనం నామ చతుర్థింశోధ్యాయః.

→ దివ్యారామేశుకబ్రహ్మరేర్ధహనియమపూర్వకతపఃకరణమ్. ←

దేవదర్శనః || తతేశ్రీ పద్మతీర్థస్య పద్మవాటి పటీయసః | వటాటవీజటాటోప విశేష్కటవియ త్తతే || ౧ || అధితవేదవేదాస్తతాపసాఘునిమేవితే | అనూదిత బ్రహ్మఘోషై రన్వితేవయసాజ్గణైః || ౨ || పతజ్జాధ్యాపితామ్నాయప్రమోదర్షి కుమారకే | హుతవై తానవహ్నుర్విష్ణవ విర్లస్థసుమోదితే || ౩ || మృగశాబ విలూనాగ్ర కుశగుల్మ విజృంభితే | మనస్సున్తోషకరణే సర్వోపకరణాన్వితే || ౪ || విచిత్ర వివిధామోదే వనేచైత్ర రథోపమే | తపఃకరివృన్దిప్త్యాతు సమాహితమనామునిః || ౫ || విచింతయన్వియద్వాక్యం విమలాత్మావృత్తివృత్త | స్వాధ్యాయంసమధీయానోపిష్ఠమేవాగ్రతోయజ్ఞ || ౬ || పర్ణాశనోహితాచార నియతోనియ

మస్థితః । మితభాషీమితాహారశ్శాన్తోదాన్తోగురుప్రియః ॥ 2 ॥ సాత్వి
కస్సత్త్వసమ్మన్నో విష్ణుభక్తోబభూవహా । శ్రీనివాసమనారాధ్యశిశ్చ
న్నాశ్చాతినీత్యశః ॥ ౩ ॥ తుభాతౌమోఽప్యనై వేద్యంనోపజీవతిచైక
దా । విష్ణుపాదోదకాదన్యత్త్రపారోపినచాపిబత్ ॥ ౪ ॥ నిర్ద్వంద్వో
నిరహంజ్ఞారోధీరోవిగతమత్పరః । కుశేశయాసనాసీనః కుశాస్తరణ
భూతలే ॥ ౫ ॥ కుశాగ్రబుద్ధిరచలః కుశహస్తపవిత్రకః । కృష్ణాజినో
త్తరాసంజః కృష్ణవర్త శిఖాజటః ॥ ౬ ॥ కృష్ణాజినామృతధరఃకృష్ణదైవ
పాయనాత్తజః । అక్షమాలాధరకరోవిజితాక్షఃక్షమాక్షమః ॥ ౭ ॥
నానాగ్రన్యస్తనయన ఆర్జవోర్జితకాయకః । దక్షైరసంస్పృశస్తనాన్జిహ్వ
గూహితతాలుకః ॥ ౮ ॥ ధారణాధ్యానసమ్మన్నఃప్రాణాయామవి
శుద్ధధీః । ఉపాంశుమానసజపగూఢోష్ఠస్ఫురణాననః ॥ ౯ ॥ వై
కుణ్ఠేఽకుణ్ఠితమతిర్గాయత్రీంవైష్ణవీంజపకః । వర్షానుజలమధ్యస్థోగ్రీష్ఠే
పశ్చాన్నిమధ్యగః ॥ ౧౦ ॥ అధ్యర్కదృక్సమద్వంద్వోపద్రవోపితని
ద్రకః । కాలానలప్రతిభటకాయఃకమలలోచనః ॥ ౧౧ ॥ ఏవంప్ర
శుకమునితపోఽగ్నిజ్వాలాభిలోకోపద్రవోత్పత్తిః ।
పుత్రోఽఘోర్నశ్చతపశ్చర్తుస్తపోధనః । తపసాతన్యసస్తప్తాచచాలచవసు
న్ధరా ॥ ౧౨ ॥ మూర్తాణ్డశ్చణ్డకిరణోనతతాపనభోఽస్తరే । అబ్ధయఃక్షు
భితాసుర్వేవవర్షుర్నవల్లాహకాః ॥ ౧౩ ॥ జాతవేదానజజ్వాలవిమా
నానిదివోకసామ్ । నభోమధ్యేనచేరుశ్చబభూవేన్ద్రశ్చశజీతః ॥ ౧౪ ॥
పుత్రోవైరీమహేన్ద్రోపికింకర్తవ్యవిమూఢధీః । చిస్తయన్నస్యతపసోవి
శుకతపోభక్తాయమహేన్ద్రోక్తరమ్భాదిసాస్త్యవచనాని ।
ఘ్నమపురసస్తదా ॥ ౧౫ ॥ సమావళాయాహవచనం సాదరంసా
స్త్యపూర్వకమ్ । విస్మయోవేదసాయూయంనిసర్గాజ్జగతోహితే ॥ ౧౬ ॥
రూపయావనలావణ్యశాలిన్యఃపద్మలోచనాః । మత్తమాతజ్గమినో
మన్దమన్ధరగీతయః ॥ ౧౭ ॥ సుభ్రువశ్చసుకేశాన్తాఃఘనవీనపయోధరాః ।
శుచిస్త్రీతాఃపక్వవిమ్బాధరోష్ఠామదలాలసాః ॥ ౧౮ ॥ యుష్మాభిర్లో
హితంవిశ్వంససురాసురమానుషమ్ । వీక్షణాదైర్విలాసైస్తునిర్జితా
మమశత్రవః ॥ ౧౯ ॥ కామినీఃపురతోదృష్ట్యాకస్సమాభాప్రవర్తతే । ని

ర్యాతిమానసస్తస్మాత్కార్తుకాత్సాయకోయథా || ౨౫ || యూయ
మాపదినర్వత్రబలమస్మాకమేవహి | నాశక్యమస్తివఃకింశ్చిత్సర్వేషుభువ
నేష్వపి || ౨౬ || ఉపస్థితమిదానీనస్సకలానర్థకమ్భువి | కర్తవ్యఃప్రశ
మస్తస్యభవతీభిర్హృదిత్యపి || ౨౭ || వాసవేనైవముక్తానాంప్రధానా
పురసాంవరా | ప్రణమ్యప్రాణ్జాలిఃప్రాహరమ్భమధురభాషిణీ || ౨౮ ||

➤➤➤ మహేంద్రనికతురమ్భాదికృతప్రతిజ్ఞా. ➤➤➤

రమ్భా || యత్ప్రశాస్తిసురేశానతదద్యవిదధీమహి | భవత్కృతేజీవి
తంనస్త్రిదశాధ్యక్షకేవలమ్ || ౨౯ || శ్వేతద్వీపంబ్రహ్మలోకంకైలాసం
వాఽన్యమూర్జితమ్ | ప్రవేక్ష్యామోవయన్దేశంవర్తనేయత్రతేఽరయః ||
మోహితాశ్చభవిష్యంతిేస్తద్వీక్షణవీక్షితాః | ఏకాకినస్సదైకాస్త
భావాసాన్నికసత్తమాః || ౩౦ || ప్రణమన్తిస్సహదాఞ్చురోభిర్క్త
హితాస్సయమ్ | ఏవముక్తస్తుదేశేశస్తయామధురభాషయా || ౩౧ ||
ఏవమాహనసస్తప్తారమ్భామపురఃసరామ్ | సత్యముక్తంత్వయార
మ్భేమునిమోహనరూపయా || ౩౩ || భూమాకశ్చిన్దునివరశ్శుకిత్యేవ
నామతః | సువర్ణముఖరీతీరేతవశ్చరతిదుశ్చరమ్ || ౩౪ || తత్రగత్వా
మునిశ్రేష్ఠం మోహయన్ధ్వంవరాజ్ఞనాః | ఇత్యుక్తాదేవరాజేనప్రేషితా
సాసరజ్జిల || ౩౫ || దేవస్త్రియస్తంప్రణమ్యజగ్గుర్యత్రతపోధనః |

➤➤➤ శుకతపోవనమ్ప్రత్యాగజానాంరమ్భాదీనాంశృంగారలీలా. ➤➤➤

మునేస్సమీపతోగత్వాతాస్త్రియోమధురజగః || ౩౬ || మదోద్ధతా
శ్చనన్మతుర్వేణువీణారవాన్వితమ్ | కన్దర్పదర్పకలితాఃకథయన్త్యః క
థామిధః || ౩౭ || వదన్తిస్సహసన్తిస్త్యేషయన్తిమదాలసాః | స్థిత్యా
పురస్తాత్రస్యేత్థంమదాన్ధాసురయోషితః || ౩౮ || శృంగారచేష్టాశ్చ
కుశ్చవివిధాశ్చాటుపూర్వకమ్ | ఇన్ద్రప్రచోదితస్తత్రతపనోనతతా
పచ || ౩౯ || వాయుఃకల్లారసురభిర్వహమన్దస్సుఖావహః | సుభానిధి
శ్చవప్రథేమదయసురసుందరీః || ౪౦ || కాలస్సర్వర్తుకుసుమోపేతస్త
త్రబభావహ | ఏవంవిధేమధూద్వేగమహితేఽస్త్రింస్తపోవనే || ౪౧ ||
ఇతస్తతశ్చమ్బరారిగ్విశజ్జో-విచచారహ | అతశ్చానన్దవివశాశ్చేష్టయ
న్యై-మరాజ్ఞనాః || ౪౨ || తానశేకుస్తస్యనేత్రేనివర్తయితుమగ్రతః |

శ్రీనివాసధ్యానేనజితకామంశుకమ్పితరమ్భాదిహాసోక్తిః ॥
సోపిధ్యాయశ్చీనివాసంశఙ్ఖార్థబృగదాధరమ్ ॥ ౪౩ ॥ వాసుదేవం
హృషీకేశంజగతాంకారణమ్మరమ్ । సమాశ్రితార్తిహరణంసుహృదం
సర్వదేహినామ్ ॥ ౪౪ ॥ నాచిస్తయచ్చాన్తికస్థాస్తాస్త్రియస్తపస్తై
ధితః । సమీక్ష్యతాస్తందుర్ధ్వమూచురపురసస్తదా ॥ ౪౫ ॥ లజ్జాశోభ
సమావిష్టాశ్చైవమూచుఃపరస్పరమ్ । కోవాహ్యస్తైత్రదుర్బద్ధిపూ
ష్టినిక్షిప్తపీక్షణః ॥ ౪౬ ॥ ఉపస్థితముపేక్ష్యమంగణమపురసాంస్వయ
మ్ । సమీపస్థమసమ్ప్రేక్ష్యసర్వస్వతపసఃఫలమ్ ॥ ౪౭ ॥ దురాత్మ
నాఽతిమూఢేనాముత్రీకిశ్చిన్యతేఽధునా । దృష్ట్వాముఖాన్యపురసాంస
హసాగ్నిశ్శచీపతిః ॥ ౪౮ ॥ సురాధీశస్సహస్రార్జునసాఫల్యంసమ్య
గశ్చతే । యాగాదికాఃక్రియాసుర్వాః కుర్వన్త్యస్తత్రతేనరాః ॥
దదుశ్చధనధాన్యానితప్యన్తిస్తతవాంసిచ । యస్తస్వాకంప్రియాలా
పాన్నశృణోతిమనోరమా ॥ ౪౯ ॥ అచేతనోవృథాజీవీభవత్యల్పమ
తిస్సుహి । స్తనాక్షేషంసరోఽస్తాకంలభతేయస్సదుర్లభమ్ ॥ ౫౦ ॥
సధన్యఃపురుషోలోకేగణ్యతేపుణ్యకోవిదైః । విద్యానామార్జనమ్బుత్యే
యావనేవిషయైషితా ॥ ౫౧ ॥ వృద్ధత్యేతపసాంవృత్తిరిత్యుశన్తిమనీషి
ణః । సుకుమారోయువాఽత్యస్తసుభగస్తపసిన్ధితః ॥ ౫౨ ॥ శృంజారిణీ
నాఃశృంజారస్సుందరీజనసుందరః । దేశకాలావతిక్రమ్యయత్కర్తుమరుతేన
రః ॥ ౫౩ ॥ తత్తస్యనిష్కలమితిప్రవదన్తిమనీషిణః । స్వధర్మచారని
రతావేదశాస్త్రవిశారదాః ॥ ౫౪ ॥ కరస్థరత్నముత్యైశ్చమూఢధీర
న్యదిచ్ఛతి । దివ్యాజ్ఞానాఃపూజనీయామనుష్యాణాంవిశేషతః ॥ ౫౫ ॥
అయమస్తాననాదృత్యతిష్ఠత్యత్యస్తదుర్జితః । పూజ్యపూజావిపర్యాస
శ్చేయోహస్తీత్యుశన్తిహి ॥ ౫౬ ॥ తాస్విత్థంజల్పమానాసుసురయో
రమ్భాదిదుర్వ్యాపారాన్విలోక్యశుకబ్రహ్మైశ్చనుతాపక్రమః ॥
పిత్తుసుప్రతః । తపఃకృతరాకారః కృష్ణదైవాయనాత్మజః ॥ ౫౭ ॥
నాచిస్తయత్సమస్తాస్తాఘ్నస్తీరివగర్భః । ఉపస్థితంతపోవిఘ్నంచిస్త
యామాసచస్థిరః ॥ ౫౮ ॥ కేనేమూఃప్రేషితావ్యాస్తత్పోభజ్జచిక్షీర్ష
ణా । అవ్యాజవైరిణాకశ్చిల్లోభోపహతచేతసా ॥ ౫౯ ॥ నిదానంపా

పచేష్టానాం పాపీయస్యస్వస్వతస్త్రియః । అనేకానర్థసాధాస్తా వ్యక్త
ముక్తామనీషిభిః ॥ ౬౧ ॥ వీరభావిజ్ఞానమాస్తిక్యం పౌరుషంశ్రుతిరున్న
తిః । దర్శనాదేవనశ్వస్తి స్త్రీణామేతానిసర్వశః ॥ ౬౨ ॥ ధైర్యపార
జితస్పర్శధర్మశాస్త్రవిశారదః । యోషిద్దర్శనమాత్రేణ ముహ్యతిక్షు
భ్యతిస్వయమ్ ॥ ౬౩ ॥ స్త్రీయోహి నరకద్వారం నిర్మితం పరమేష్ఠి
నా । తస్మాత్తద్దర్శనంపాపం నరాణాస్తు తపస్వినామ్ ॥ ౬౪ ॥ స్త్రీపుం
విభాగోఽగతాంభూతైర్వధాత్యావినిర్మితః । తేనప్రవర్తతేలోకఃపురు
షార్థాత్తకేనతు ॥ ౬౫ ॥ అజ్ఞానినోనరాముహ్యస్త్యనోన్యప్రణయా
దిహ । పురుషాశ్చస్త్రీయోదృష్ట్యాతాంశ్చదృష్ట్యాచతాస్తథా ॥ ౬౬ ॥
తిత్తిర్దుస్తపసాఽజ్ఞానమయంసంసారసాగరమ్ । నివృత్తవిషయోఽత్యైవ
స్థితోస్తివిజనేవనే ॥ ౬౭ ॥ విధినాఽపాదితశ్చైవాన్తరాయస్తపసామ
మ । స్త్రీయస్తపోవిఘ్నకర్యఃపరిహార్యాఃప్రయత్నతః ॥ ౬౮ ॥ తిత్తి
ర్దుందుస్తరంఘోరం మహాసంసారసాగరమ్ । గృహ్లాతివిషయగ్రా
హణామధ్యేపురుషమిత్యుత ॥ ౬౯ ॥ తపోలోభభయాదిత్యేంచిన్తయన్
త్సహసామునిః । సమదర్శీతుసర్వత్ర జితక్రోధోజితేంద్రియః ॥ ౭౦ ॥
కస్తర్పసాయకాన్ఘోరాఽజిత్వాఽక్షోభ్యోహినిర్తమః । శ్రీనివాసరహృషీ
కేశంసహసాశరణంయయా ॥ ౭౧ ॥ కమలవిభవలోభనైరనన్యభిన
వవిభూతివిభాగభాగధేయైః । అధరితమునిమానసానుభావైరవమణిమా
కలయన్విలోకనైశ్చ ॥ ౭౨ ॥ శిఖరదళనదీధితిప్రతానప్రసభనిరస్తతమ
శ్చైతఃప్రహసైః । నటనవికటవిభ్రమైశ్చిక్కిర్వన్నయనవిలాసభరైస్తపోఽ
న్తరాయమ్ ॥ ౭౩ ॥ ఇతివిబుధవిలాసినిగణస్తంమునిమభితిఃపరివార్యచావ
తస్థే । వ్యవసితమతిరచ్యుతప్రపత్తౌసచనశశాపతపోవినాశకీరుః ॥ ౭౪ ॥

ఇతిశ్రీపాద్మపురాణే షేత్రకాణ్డే శ్రీవేంకటాచలమహాత్మ్యే

దేవలదేవదర్శనసంవాదే పద్మసరస్తీరస్థదివ్యారామే

శుకబ్రహ్మరేర్మహానియమపూర్వకతపఃకర

ణాదికథనంనామ షష్ఠ్యంశోధ్యాయః.

శ్రీనివాసముద్దిశ్యరమ్భాద్యపురస్కృతభీతశుకస్తుతిః.

అథవిబుధవిలాసిసీమ విష్వజ్ఞునిమభితఃపరివార్యతస్థుషీమ । మ
దవికృతివికత్తనప్రలాపాస్యవమతినిర్మితనై జపాపలాను ॥ ౧ ॥ త్రిభువన
ముదముద్యతాసుకర్తుం మధుసహసాగతిగర్వనిర్వహాను । మధురసభరి
తాఖిలాత్మభావా స్వగణితభీతిమశాపతశ్శుకస్య ॥ ౨ ॥ అతివిమలమతి
ర్మహానుభావోమునిరపిశాన్తమనానిజాత్మగుప్తైః । అఖిలభువనరక్షకస్య
విష్ణోస్తుతిమధకర్తుమనామనాగ్భభూవ ॥ ౩ ॥ శ్రియశ్శ్రియంషడ్గుణపూ
రపూర్ణం శ్రీవత్సచిహ్నంపురుషంపురాణమ్ । శ్రీకణ్ఠపూర్వామరబృన్దవ
స్యం శ్రియఃపతింతం శరణంప్రపద్యే ॥ ౪ ॥ విభుంహృదిస్థం భువనేశమీ
ద్యం నిరాశ్రయంనిర్మలచిత్తచిన్త్యమ్ । పరాత్పరంపారమపారమేనము
పేన్ద్రముర్తిం శరణంప్రపద్యే ॥ ౫ ॥ స్తేరాతసీసూనసమానకాన్తిం
సురక్తపద్మప్రభపాదహస్తమ్ । ఉన్నిద్రపక్షేరుహచారునేత్రం పవిత్ర
పాణిం శరణంప్రపద్యే ॥ ౬ ॥ సహస్రభానుప్రతిమోపతాఘ స్ఫురతి-
రీటప్రవరోత్తమాఙ్గమ్ । ప్రవాళముక్తానవరత్న తారహారంహరింతంశర

శుకకృతదశావతారస్తోత్రమ్.

ణంప్రపద్యే ॥ ౭ ॥ పురారణోదుష్టధియోవిధాతు రపాకృతాన్యోమధు
కైటభాభ్యామ్ । నేదానుపాదాయదదౌచతస్త్వేతంమత్స్వరూపంశరణం
ప్రపద్యే ॥ ౮ ॥ పయోధిమధ్యేపురుషుస్తరాద్రింధర్తుంశ్చయఃకూర్తవపు
ర్భభూవ । సుధాంసురాణామవనార్థమిచ్ఛంస్తమాదిదేవంశరణంప్రప
ద్యే ॥ ౯ ॥ వసున్ధరాందుర్భరదైత్యవీడితాం రసాతలాన్తస్యవరాభివిష్టా
మ్ । ఉద్ధారణార్థశ్చవరాహాసీచ్ఛతుర్భుజంతంశరణంప్రపద్యే ॥ ౧౦ ॥
నఖైరురస్తీక్ష్యముఖైర్హిరణ్యమరాతిమామర్దిత సర్వసత్త్వమ్ । విదార
యామాసహియో నృసింహో హిరణ్యగర్భం శరణంప్రపద్యే ॥ ౧౧ ॥
యోయజ్ఞవాటీమభిగమ్యపూర్వం బలేర్యయాచేత్రిపదీంభువశ్చ । పశ్చా
ద్దదౌ తత్పదమేవతస్త్వే శ్రీవామనంతం శరణంప్రపద్యే ॥ ౧౨ ॥ త్రి
స్సప్తకృత్వఃక్షీతిపాలలోకం పరశ్వధేనాపినిహత్యపిత్రే । దదౌనివాపం
తిదస్యగతామైస్తంభార్గవంరామమహాంప్రపద్యే ॥ ౧౩ ॥ దశాననం

౧౨ శ్రీవేంకటాచలమహాత్మ్యే - శ్రీపాద్మపురాణా స్తవతే (౭-3

దాశరథిసభూయ శ్చిత్వాశిరాంస్యేకశరణవీరః । లజ్జాందదాయశ్చ
విభీషణాయ తంరామభద్రంశరణంప్రపద్యే ॥ ౧౮ ॥ హలాయుధోయో
యదువంశదీపః ప్రలమ్బపూర్వామరవైరిహంతా । అభూద్వదాన్యోబల
భద్రరామో విరాట్పరంతంశరణంప్రపద్యే ॥ ౧౯ ॥ పృష్ఠ్యన్యవాయప్ర
భవంధరిత్రీ భారాపహర ప్రథితప్రభావమ్ । కృష్ణంపరంపాణ్డవ భాగధే
యంయోగీంద్రవన్ద్యంశరణంప్రపద్యే ॥ ౨౦ ॥ కలింస్వతఃకల్మషదుష్ప్ర
ధర్మంకలానువిద్ధంవికరాశవేషమ్ । సంహర్తుకామోభవితాచకలీయ
స్తంముకుస్తంశరణంప్రపద్యే ॥ ౨౧ ॥ అహంమహాత్మ్యేన్ద్రియపఞ్చభూ
తతన్నాత్రమాత్రాప్రకృతిఃపురాణీ । యతఃప్రసూతాపురుషస్తదాత్మాత
మాత్మనాథం శరణంప్రపద్యే ॥ ౨౨ ॥ పురాయ ఏతత్సకలం బభూవయే
నాపితద్యత్రచలీనమేతత్ । ఆస్తాయతోఽనుగ్రహనిగ్రహశాచ తంశ్రీని
వానంశరణంప్రపద్యే ॥ ౨౩ ॥ నిరామయంనిశ్చలసీరరాశినికాశనద్రూ
పమయంమహస్తత్ । నియస్తృనిర్మాతృనిహస్తృనిత్యం నిద్రాణమేకం
శరణంప్రపద్యే ॥ ౨౪ ॥ జగన్ద్రియస్థానవరజగ్గమానినంహృత్యసర్వాణ్య
దరేశయాని । ఏకాక్షవాస్తర్వటవత్రతత్సే స్వపిత్యనస్తంశరణంప్రపద్యే
నిరస్తదుఃఖాఘమతీన్ద్రియంతంనిషాఠణంనిషకశమప్రమేయమ్ । అ
ణోరణీయాం సమస్తస్తమస్తరాత్మానుభావం శరణంప్రపద్యే ॥ ౨౫ ॥
సప్తామ్బజీరజ్జక రాజహంసం సప్తార్ణవీసంసృతి కర్ణధారమ్ । సప్తా
శ్వబిమ్బస్థహిరణ్మయంతం సప్తార్చిరజ్జంశరణంప్రపద్యే ॥ ౨౬ ॥ నిరాగ
నంనిర్మలపూర్ణబిమ్బనిశీఢినాథనిభాననాభమ్ । నిర్ణీతసీతంనిగమాస్తవి
త్య నిశ్చేయసంతంశరణంప్రపద్యే ॥ ౨౭ ॥ ద్వితీయహీనం రచితాజ
డాత్మ నిజాస్తరాఠోపితవిశ్వవిశ్వమ్ । నిసీమకల్యాణగుణాత్మభూతంని

శ్రీనివాసముద్దిశ్యశుకబ్రహ్మర్షిప్రార్థనా.

ధినిధీనాం శరణంప్రపద్యే ॥ ౨౮ ॥ త్వక్చర్మమాంసాష్ట్యస్యగత్రమూ
త్రశ్లేష్మాస్త్రవిల్కుక్లసముచ్చయేషు । దేహేవ్యసారేషునమేస్పృహై
షు ధ్రువంధ్రువంత్యం భగవన్ప్రసీద ॥ ౨౯ ॥ కారుణ్యపాథోనిధివల్ల
దూర్షి మాలాలసచ్చైవలకజ్జలాక్షైః । రాజీవరాజీరమచైరపాశ్చరనా

భమానస్తయనాకనాథ || ౨౭ || భక్తిః క్షమేత్వ చ్చరణారవిష్టమధూ
దమాద్య స్తహిమాప్యనన్యా । బుద్ధిః క్షమేత్వే ద్వియవాజిరూఢా నైక
త్రతేజ స్తిమిరస్థితిర్హి || ౨౮ || నవిద్యతే త్వత్పదపద్మపీఠ నిషేవితాం
శ్వాప్యశుభం సరాణామ్ । ఉపస్థితం మే భయముత్పలాక్షీ విలోకనై
ర్లో పయలోకనాథ || ౨౯ || సమాధిభక్తోఽయమిహప్రవృత్తో దు
రాత్మనాకేనదురస్తచిస్తః । త్వమేవమాంరక్షభయాదముష్మాత్త్వదన్య
తో నాస్తిగతిర్ముకుంద || ౩౦ || అనాథనాథధిషణామమత్వయ్యేవవర్త
తే । సర్వధాసర్వకాలేషు తదాస్తాంత్వత్ప్రసాదతః || ౩౧ || ప్రస
న్నే త్వయిగోవిందేఽలభ్యం సర్వత్రకింప్రభో । స్వర్గాపవర్గాభగవం స్త్వ
ద్భక్తానామదుర్లభా || ౩౨ || భవతాపీత్యతేయస్తు తస్యత్వద్భక్తిరూర్జితా
తా । ఉపేత్యతేతుయస్తస్య భోగేచ్ఛాచాభిజాయతే || ౩౩ || అత
శ్శృంగారయోగ్యస్త్రీ భయవిహ్వలమత్రమామ్ । రక్షత్వామేవశరణామ
నన్యశరణోగతః || ౩౪ || నమస్సకలకల్యాణకారిణేకరుణాత్మనే । శ్రీ
వత్సపక్షసేతన్తే లక్ష్మీనారాయణాత్మనే || ౩౫ || పారాశరే బ్రహ్మము

➤ రమ్భాదీనాంస్వలావణ్యనిన్దాపూర్వకయథాఽగతగమనమ్. ➤

నాపురాణంపుమాంసమిత్యంశరణంప్రపన్నే । దేవస్త్రీయః కామశరే
ణవిద్ధా యథాఽగతంక్షీణధియఃప్రతీయః || ౩౬ || అధసురవనితాభిరీక్ష
ణాద్యైర్నిజవికృతైరగృహీతచిత్తవృత్తిః । విధురివతమసాగృహీతముక్తో
మునిరపినిశ్చలధీస్తపఃప్రపన్నః || ౩౭ || ఫలాన్యలభమానానుతపోభక్తే
మహామునేః । రూపవేషాభ్యనూయాను నిర్గతాస్యపురస్సీతః || ౩౮ ||

➤ భగవత్ప్రపయాశుకకృతదృఢతరభక్తిపూర్వకభగవదుపాసనమ్. ➤
తతస్తనిరన్భగవతోహృషీకేశస్యశార్ఙ్గిణః । ఇంద్రియగ్రామమఖిలం సం

యమ్యాన్తై సమర్పయన్ || ౩౯ || పరాంకాష్టాంసమాకాఙ్క్షానాఃప్రా

శ్చ సమకాయకః । అతితాపసచారిత్రం కుర్వన్నజ్ఞుష్టభూమిగః || ౪౦ ||

భక్తార్తిభజ్జనపరం భక్తవత్సలమవ్యయమ్ । హృత్పుష్కరికనిలయంచిస్త
యన్సుష్కరేక్షణమ్ || ౪౧ || విజ్ఞానవైరాగ్యనిధిః కార్ణవైస్థాపాయనిర్దు

నిః । అతిఘోరతరంక్రూరంచకారసుమహత్తపః || ౪౨ || తపసాతస్య

౧౪ శ్రీవేంకటాచలమహాత్మ్యే - శ్రీపాద్మపురాణాంతర్గతే (అ-౩)

శుకమునిసమీపమ్ప్రతితపస్తుష్టశ్రీనివాసాగమనమ్.

సర్వాత్మాసస్తుష్టః పద్మలోచనః । సంహరారక్షితాస్రప్తా భువనానిచ
తుర్దశ ॥ ౪౩ ॥ అనుగ్రహితాస్త్ర్యామీనిగ్రహితానిరస్తరః । శఙ్ఖ
చక్రగదామౌఞ్జ రాజత్కరచతుష్టయః ॥ ౪౪ ॥ ముక్తాతపత్రితా
నస్త సహస్ర ఫణమణ్డలః । నవైరభి నవాకల్పై స్తపనీయమయాంశు
కైః ॥ ౪౫ ॥ సుమనోభి ర్దివ్యగన్ధై ర్దివ్యాలేఖన చంద్రైః । అలంకృ
తాఙ్గ మహిమా స్తయమాన ముఖామ్బుజః ॥ ౪౬ ॥ మకరస్త్రవత్పు
ద్మప్రభావగుణవీక్షణః । ఆపాదచూడమాధుర్య మహిమామహతోమ
హాన్ ॥ ౪౭ ॥ సేవావిశారదైస్సార్థం గణైస్తుకుముదాదిభిః । విచిత్ర
హేతిహస్తేన విష్వక్సేనేనసేవితః ॥ ౪౮ ॥ పఞ్చాయుధై ర్హృద్విమర్శిః
పరీక్షితసమీక్షణః । మహర్షిభిర్మరీచ్యత్రిభృగుపూర్వైర్మహాత్మభిః ॥ ౪౯ ॥
ఇంద్రాదిభి ర్లోకపాలై స్సేవానుగుణభూతిభిః । త్రయస్త్రింశ తోక్తిభి
శ్చ దేవబృందైరభిష్టుతః ॥ ౫౦ ॥ పఞ్చాత్మనస్సువర్ణస్య పఞ్చాపిపనిషదాత్మ
నః । పఞ్చవక్త్రప్రతికృతేః పఞ్చాధర్వాఙ్గ సమ్పదః ॥ ౫౧ ॥ ఋగ్యజు
స్సామవపుషో నాగాభర భూషిణః । అప్రమేయ ప్రభావస్య సుస్థపీతమ
ధిష్ఠితః ॥ ౫౨ ॥ అహంప్రథమపూర్వాభి ద్వాత్రింశతోక్తిభిః
వైష్ణవీభిస్సేవ్యమానో దేవఃపద్మసరస్తపే ॥ ౫౩ ॥ శ్రీభూమినీశాసహ

భగవన్తంవిలోక్యశుకమునికృతనటనాదికమ్.

తః ప్రాదురాసీత్పరఃపుమాన్ । తతస్తపఃకర్మితాఙ్గో ముక్తఃపరమపావ
నః ॥ ౫౪ ॥ పురుషూతజితస్సుగంధ పురుషీతమధిష్ఠితమ్ । పురుషూ
తానుజంపూతం పురుషన్తంపురాతనమ్ ॥ ౫౫ ॥ కటాక్షవీక్షావిధ్వస్త
శ్రితక్షేతభరంపరమ్ । ప్రసన్నవదనందృష్ట్వా విష్టరశ్రవనంవిభుమ్ ॥ ౫౬ ॥
వైయాసిర్దునిశార్దులస్తపోవిగతకల్మషః । ససంభ్రమంసముత్థాయనివి
ష్టఃకుశవిష్టరాత్ ॥ ౫౭ ॥ రోమాఞ్చకఞ్చుకతను ర్హర్షోత్ఫుల్లవిలోచనః ।
సహసన్నుత్రరాసఙ్గం చిద్రసమృగత్వచమ్ ॥ ౫౮ ॥ విఠీచన్నక్ష
మాలాఞ్చ తూర్ణంభిద్రసమణ్డలుమ్ । ఆనందాశ్రుపరీతాక్షో గద్గదగ్గళక
స్థరః ॥ ౫౯ ॥ తతశ్చనర్తనంకర్తుం వికర్తనవిభాస్వరః । నివృత్తిధర్మని

ష్టాతోమునిఃప్రవవృతేముదా || ౬౦ || మతజ్జజక్రమభ్రమోభ్రమన్త
జ్జజభ్రమ*స్సుధాభిలాష దేవభూ రమన్దమన్దవిక్రమః | నివాతదీపనిశ్చల
శ్చలతక్-రారవస్ఫుటద్విగ న్తరాశమణ్డలోనన ర్తనన్దయన్విభుమ్ || ౬౧ || పరి
భ్రమన్దక్షిణంప్రదక్షిణం పరిభ్రమన్విభావయన్విలోకయన్న భావయ
న్న లోకయన్ || శనై శ్శనై రసచ్ఛరన్ త్పునఃచ్ఛరన్ శనై శ్శనై ర్ముదావి
లావలోకనోమదావిలావలోకనః || ౬౨ || తతస్తుతోటకంవృత్తం
కరతాడనపూర్వకమ్ | రచయన్దణ్డమాదాయక రాభ్యామవలమ్బయన్ ||
ఆస్ఫోటయన్త్రైశ్చయంశ్చ స్వపదస్పర్శిమన్తకః | నన ర్తపరమానన్దోవా
చయన్నామశార్ఙ్గిణః || ౬౩ || చరణచ్ఛటులంకలయన్కులయన్క
మలారసికంసరసంరమయన్ || నటనంఘటయన్సుపదం సుపదన్ హరి
నామమునిశ్శుభదాయశుకః || ౬౪ || అరుణారుణపఙ్క-జసోదరదృ
క్-రుణా పరిణామికటాక్షచణమ్ | రథనేమిలనతక్-ర నీరరుహంరమ
యన్తసీకుసుమాగ్లగుచిమ్ || ౬౫ || సరసంవిచరన్పరతఃపరితో
విలసన్న సక్యన్తురనైరివిభోః | కరపఙ్క-జతాడన తాశలనద్గమనం నిగ
మాన్తవిలాసభువః || ౬౬ || భుజబద్ధజటః కరయుగ్మధృతాజ్ఞలికోమృ
గయూధపదృప్తవపుః | మృగయన్నివయూధపతింపరితఃపునరప్యసక్యద్వి
కృతస్సుకృతః || ౬౭ || అతికుణ్డలితాజ్ఞభుజజ్ఞసమోనటనస్ఫుటకుటీత
కుటీమభూః | రజసీముఖతాణ్డనకుణ్డలితత్రిపురాన్తకరీతిపురశ్చరణః || ౬౮ ||
ఇతిదృఢకృతభక్తిర్వాసుదేవేపరస్త్రిన్న కళసకళమి శ్రత్రేయసిశ్రీనివాసే |
విగతకలిలకాయో ౭ పాయసూన్యాత్ భూతి ర్విమలధివణభూతస్సంయ
మీవ్యాససూనుః || ౭౦ || హృదయకమలమధ్యాధ్యాసితంపఙ్క-జాక్షం
పరిజనపరిబర్హాభూషణాస్త్రాదిసేవ్యమ్ | బహిరివపురతన్తం వీక్ష్యచ
క్షుఃపదస్థం నియమితనిగమాన్తః పూర్ణకామోబభూవ || ౭౧ || ఈదృ

* సుధాభిలాష దేవభూః - సుధాయాంస్వస్వయోగ్యసర్వవిధభగవదనుభ
వలక్షణాయాం - అభిలాషాయేషాంతేషాం - దేవానాంసర్వేన్ద్రియాణాం - భూః- స్థా
నభూతః - సుధాభిపూరితేక్షణఇతిపాలేతు - భగవత్సాక్షాత్కారజానన్దపూరితలో
చనఇతిసుగమార్థః.

శ్రీనివాసకృపయాశుకబ్రహ్మరేర్షుక్తిప్రాప్తిః.

శంతాదృశమృషింభక్తివిహ్వలచేతనమ్ । భక్తార్తిభజ్జనకరోభగవాం
స్తార్త్యవాహనః ॥ ౭౨ ॥ దయామితామృధాధితుజ్జలలోకల్లోలకేళినా ।
సమీక్ష్యకమలాభోగభాగధేయేనచక్షుషా ॥ ౭౩ ॥ శబ్దబ్రహ్మవ్యూహ
గర్భంసంసర్తుశ్చ సముద్యతః । స్నేహగర్భేణవచసా బభాషేహ్లో
దయన్వరిః ॥ ౭౪ ॥ శ్రీభగవాన్ ॥ మునేతాపనశార్దూల తపస్తప్తం
సుదుశ్చరమ్ । ఆనందకప్తనద్గర్భనిశ్చేయియనకరమృతమ్ ॥ ౭౫ ॥
ముక్తిర్దత్తాముదాకారా సశరీరావినిశ్వరీ । కల్పక్షయేచసాయుజ్యమ
స్తన్నస్తాగ్జనమృగమ్ ॥ ౭౬ ॥ ఇత్యుక్త్వాభగవాన్విష్ణుః కృష్ణదైవా
యనాత్మజమ్ । భక్తిప్రతారితోభక్తైస్తతైర్వానర్తకేనైవ ॥ ౭౭ ॥
ముక్తశ్శుకోమునిరపిముకుందగతచేతనః । అప్రాకృతాఙ్గప్రథయన్సృకృ
త్యాప్రకృతిప్రభామ్ ॥ ౭౮ ॥ ప్రణమ్యదడ్డవద్భూమా సాష్టాంగంతత్రసత్పు
రః । అవాప్తాభీష్టకామస్సంస్తతాస్తేసుఖమాశ్రమే ॥ ౭౯ ॥ ... *

ఇతిశ్రీపాద్మపురాణేక్షత్రకాణ్డే శ్రీవేంకటాచలమహాత్మ్యే దేవలదే

వదర్శనసంవాదేశ్రీనివాసముద్దిశ్యరమ్భాద్యపురస్సంజ్ఞభీత

శుకస్తుత్యాదికథనంనామ షడ్వింశోధ్యాయః.

శుకమునికృతశుకపురాణోత్తరశతవిప్రనిర్మాణాని.

దేవదర్శనః । తత్రశ్రీపద్మతీర్థస్యతీర్థేస్తస్మిన్నవసంభుకః । ధ్యానయో
గవరోధ్యాత్మబ్రహ్మవిద్యావిశుద్ధభీః ॥ ౧ ॥ ఏకాస్తభావమాత్మిష్టన్నేకా
యననిదాంవరః । సాంఖ్యయోగవరోనిత్యంసంధ్యానాధ్యయనాన్వితః ॥ ౨ ॥
ద్వాదశాక్షరశిక్షాక్షఃప్రత్యక్షరనిరీక్షకః । పరాశరాత్మజసుతస్సుతరాం
పరమోమునిః ॥ ౩ ॥ ఉవాససుచిరజాగ్రంశ్రీనివాసపరాయణః । స్వా
మిపుష్కరిణీతీర్థముపగస్తుమనాస్తతః ॥ ౪ ॥ చక్రేస్వనామ్నాగ్రహార
మష్టోత్తరశతద్విజ్ఞాన్ । నిత్యత్రయీకాంశ్రుయ్యస్తముఖ్యాన్తఖముఖ
క్రియాన్ ॥ ౫ ॥ సువృత్తాశ్శుభ్రమనసోనివృత్తావైదికక్రియాన్ । నానా
గోత్రానబ్జదలైర్నిర్మమేనసుసాదరాన్ ॥ ౬ ॥ బలభద్రేణబలినా మాయ

శుకపురేబలభద్రసహకృత కృష్ణప్రతిష్ఠాకరణమ్. యానహమాయినమ్ । దేవత్యావనుదేవస్య యశోదానందగోపయోః ॥ ఆనందపర్థకంకృష్ణంభద్రంభువనహర్షకమ్ । భూభారంహర్తుకామంచకా మరూపిణమవ్యయమ్ ॥ ౮ ॥ కుమానాగోపవపుషంమేఘశ్యామంపురా తనమ్ । పారాశరిః పరమర్షిః ప్రతిష్ఠాప్రేమాభూతలే ॥ ౯ ॥ వ్యజిజ్ఞప త్సన్నిధానమత్రబ్రహ్మమునిశ్శుకః । వైకుణ్ఠేతుయథావాసః క్షీరామ్బా ధాయథావిభో ॥ ౧౦ ॥ వాసోయథాఽస్తరాదిత్యే యోగినాంహృదయే యథా । తథాసదాకురుష్వాత్రసన్నిధిః-మలేక్షణ ॥ ౧౧ ॥ ఇతివిజ్ఞా ప్యదేవేశందణ్డవత్ప్రణిపత్యచ । స్నిహ్యతామనసాధ్యాయ స్వీక్షమాణ

శుకస్యస్వపురాచ్ఛేషచలగమనమ్. స్వచక్షుషా ॥ ౧౨ ॥ ఆజగామప్రసన్నాత్తాస్వామిపుష్కరిణీంప్రతి । ఉపాస్తేచోక్షతైలస్కృపేత్యనిర్మలనిర్మరమ్ ॥ ౧౩ ॥ తత్రత్రిషవణస్నా నంకృత్యావ్యాపారసోమునిః । ఉపత్యకాయామాసీనముదయాదిత్యవ ర్చసమ్ ॥ ౧౪ ॥ ఉపాంశుమానసజపముదారందారనయంతమ్ । మ హోత్పలనిభంత్యక్షం మహోపనిషదజ్ఞకమ్ ॥ ౧౫ ॥ అగ్నిజ్వా లాజటాజాలలనద్గజ్జేంద్రభోగినమ్ । వ్యాఘ్రాజినోత్తరానజ్ఞవాసనం కృత్తివాసనమ్ ॥ ౧౬ ॥ కాలకూటస్ఫురతః-ఞ్ఞానాశంసత్యనవక్తృ కమ్ । సమీక్ష్యహృష్టమనసా నమస్కృత్యచతంహరమ్ ॥ ౧౭ ॥ ఉపిత్వాత్రిదినంతతోపాసకఃపూర్ణమానసః । ద్రష్టుకామోఽఖిలా శ్చర్యం పునరప్యజ్ఞానాచలే ॥ ౧౮ ॥ సిద్ధైర్విద్యాధరైసానిర్థం యోగి భిః కస్తరస్థితైః । శనైశ్చనైస్సశ్చరంశ్చ నిర్మరేషుకృతాప్లవః ॥ ౧౯ ॥

స్వామిపుష్కరిణీతీరవర్ణనమ్. ధ్యాయన్ప్రహ్లానభావృత్తం పృతాస్తంతస్యవైగిరేః । స్వామిపుష్కరిణీ తీరమాససాదశుభాస్పదమ్ ॥ ౨౦ ॥ సుగధపుష్పవల్లిభిర్వేల్లితైర్వకులై ర్యుతమ్ । ఖర్జూరైర్నారికేలైశ్చకేతకైస్సర్వకేతకైః ॥ ౨౧ ॥ షటీర పాలటాశోకకింశుకాసనచమ్పకైః ॥ సక్తమాలైశ్చపనసైర్మధూకైస్సుర లైర్ధవైః ॥ ౨౨ ॥ పున్నాగమరపున్నాగశిశుపున్నాగపూగకైః ॥ కద లీకృష్ణకదలైర్మహాకదలికాగణైః ॥ ౨౩ ॥ హరిద్రాభిశ్శృంగజైఃకస్తూరీ

రజనీకులైః । మల్లికామాలతీభిశ్చమాధవీభిర్నధూత్కటైః ॥ ౨౪ ॥
 యూధిభిశ్చతపత్రీభిర్జాతిభిర్వనజాతిభిః । నన్ద్యావర్తాదిసుమనః కక్షైఃకు
 షీపథజ్జలైః ॥ ౨౫ ॥ సమస్తతస్సమాక్షీర్ణంసాస్త్రీచ్ఛాయాసమజ్జనైః ।
 సాగన్ధికైస్సుగన్ధిభిస్తుశనీభిస్సుమోదితమ్ ॥ ౨౬ ॥ దమనీభిఃపుష్పగన్ధగ
 ర్భపుష్పలతాశతైః । అతిమృష్టామోదపుష్పామోదితాశావకాశకమ్ ॥
 తాపనైస్తరుణాదిత్యవర్చోభిరభితోవృతమ్ । వరాహసింహశార్దూలమా
 తజ్గకులసంకులమ్ ॥ ౨౭ ॥ సితాసితైస్సారమేయగణైర్ద్వర్వారగర్వ
 కైః । సేవితేనాతిభీమనక్షేత్రపాలేనపాలితమ్ ॥ ౨౮ ॥ విపరన్నత్ర
 విపినేమునిర్విగతతృట్సుచిః । పరమాంముదమాపన్నోముకుందానందకన్దధీః ॥

→→→ స్వామిపుష్కరిణీవర్ణనమ్. ←←←

స్వామిపుష్కరిణీపుణ్యాం దదర్శవిమలాదకామ్ । కాశ్చనామ్బుజక
 ల్పారకమలైశ్శ్వేతపజ్జలైః ॥ ౩౧ ॥ నీలోత్పలైరుత్పలైశ్చఫులైఃకువ
 లయైరపి । కైరవైరపిక్షీర్ణాంతాముద్గిరత్పుణ్యగన్ధకైః ॥ ౩౨ ॥ తరక్ణాస్త
 రసశ్చంద్రైరతైఃకారణైరపి । తారాభిశ్చతరస్వీభిరనైర్జలపతత్రీభిః ।
 కలహంసకలాలాపైర్వాచాలితదిగస్తరామ్ । తస్యాస్తీరసముల్లాసినమ
 గ్రాభీష్టనస్తతే ॥ ౩౩ ॥ తీర్థనోయముపస్పృశ్య లక్ష్మ్యైస్సఖ్యైఃపుష్ప
 భుమ్ । ప్రసన్నమానసోల్లాసశ్చక్రేతత్రాఘమర్షణమ్ ॥ ౩౪ ॥ బద్ధ
 పద్మాననాసీనోభితటం యోగమేయిచాకా । పరమైకాన్తిభిస్సార్థంబ్ర
 హ్మవిద్భ్రహ్మదర్శనః ॥ ౩౬ ॥ తత్రైవసుచిరజ్ఞానమువాసపరమర్షిభిః ॥

→→→ శ్రీనివాసావిర్భావఖుట్టః. ←←←

రహస్యనోన్యసల్లాపస్వాంతాస్తేవాసినస్తతైః ॥ ౩౭ ॥ కదా
 చిద్భగవాన్నిష్ఠః కారుణ్యాగణ్యపుణ్యధీః । దర్శయన్సకలాన్లోకా
 త్సితూదక్షిపథజ్గతః ॥ ౩౮ ॥ దివ్యానందమయాకారైర్గరుత్తచ్ఛేషనైని
 కైః । పశ్చాయుధైఃపరికరైర్గణైస్తుకుముదాదిభిః ॥ ౩౯ ॥ పరిబర్తాభూ
 షణాన్యజినవస్త్రాంశుకానిచ । ఆయుధాన్యప్రమేయానిదధానైర్భ్రహ్మ
 శక్తిభిః ॥ ౪౦ ॥ శక్తిభిశ్చాజ్కరిభిశ్చసేవ్యమానోముదాన్వితః । శ్రీభూ
 మినీళాపూర్వాభిరపూర్వాకల్పభూతిభిః ॥ ౪౧ ॥ మహిషీభిర్దుదాన
 స్తమావహన్తీభిరీశితః । ముమోదసహసర్వాత్క్రీడాదమ్బరడామ్భి

కః ॥ ౪౨ ॥ లీలావిభూతివిహిత వివిధానస్తవేషభావః । కాలకాదమ్బినీ
 కాంతాఽకుఞ్చితాళకబద్ధనః ॥ ౪౩ ॥ ఉద్బుద్ధ్యమణిబిమ్బశ్రీ శిఖామణిమహా
 మహాః । అష్టమీదుకళాకారలలాటస్థోర్ధ్వపుష్టాక్షః ॥ ౪౪ ॥ సావర్ణ
 పద్మకల్పారపుష్పకణ్ణావతంసకః । సేవాన్తరసాఽశాసిశార్ఙ్గభూమిమణ్డల
 ద్వయః ॥ ౪౫ ॥ అతినూత్నస్ఫురత్రారాఽకర్ణపూర్ణారుణేక్షణః । కరు
 ణాద్ధిసముద్భూతలోలపద్మవిలోచనః ॥ ౪౬ ॥ తిలపుష్పసమాకార నా
 సాకాణ్డపుటద్వయః । పక్వబిమ్బఫలాకారరమణీయోష్ణయగ్నః ॥ ౪౭ ॥
 ప్రభావసారిశిఖరిదశనావళివక్త్రః । ఖాఽకారకర్ణపాశాత్తముక్తామా
 ణిక్యకర్ణికః ॥ ౪౮ ॥ శరన్నిర్మలపూర్ణేంద్రమణ్డలాననమణ్డలః । కమ్బుక
 ణ్ఠోవృషసంధో భోగిభోగోల్లసద్భుజః ॥ ౪౯ ॥ శార్ఙ్గజ్యోహతికారక
 శ్యరమణీయప్రకోష్ఠకః । విశాలవక్షోవిలసచ్ఛ్రివత్సకాన్తుభోజ్యులః ॥ ౫౦ ॥
 శఙ్ఖచక్రగదాపద్మపరిమృతచతుర్భుజః । నిమ్ననాభిసముల్లాసిమాణి
 కోదరబద్ధనః ॥ ౫౧ ॥ మేఖలాఽలఙ్కృతకటితీచ్ఛురికయోద్భటః ।
 హస్తహస్తసదృక్షోరుజానుమణ్డలమణ్డితః ॥ ౫౨ ॥ క్రమవృత్తాయతా
 భోగజఙ్ఘాకాణ్డసుపార్ణికః । కూర్మపుష్టప్రపదకః కిఙ్కిణీహంసకాఙ్ఘ్రి
 కః ॥ ౫౩ ॥ శిఙ్ఖన్తాణిక్యమజ్జేరప్రభాసితపదామ్బుజః । నానాసేవార
 సోద్భాసిచంద్రబిమ్బనఖావళిః ॥ ౫౪ ॥ సుధాసూతిగృహోద్దామస్ఫు
 రదఙ్గుప్తసౌప్తవః । పఙ్కుజశ్రీపరిచితాన్యోన్యతుల్యాఙ్ఘ్రిపఙ్కుజః ॥ ౫౫ ॥
 అతసీకుసుమజ్యోతిఃప్రఖ్యవిఖ్యాతవిగ్రహః । సంవీతవివిధాశ్చర్యతప్తచా
 మీకరామ్బరః ॥ ౫౬ ॥ ఆంసాదాప్రపదాలమ్బివనమాలావిరాజితః ।
 విచిత్రరత్నఖచితతపీయకిరీటకః ॥ ౫౭ ॥ హారకేయూరకటకకఙ్కు
 ణాఙ్గస్పకణికః । మణికుణ్డలతాటఙ్కువీరపట్టాఙ్గాలీయకః ॥ ౫౮ ॥ అం
 సలమ్బిసమాయుక్తసౌవర్ణబ్రహ్మసూత్రకః । త్రిపంచసప్తసరిభిర్ముక్తా
 దామభిరఙ్గితః ॥ ౫౯ ॥ సర్వాభరణసంయుక్తస్ఫురగన్ధానులేపనః ।
 సర్వర్తుకాలోత్థపుష్పదామోద్దామభుజాన్తరః ॥ ౬౦ ॥ భక్తానుకమ్పా
 సహితశ్శ్రీనివాసఃపరఃపునూత్ । ఆవిర్భభూవభగవాన్సాన్వమిపుష్కరి

శుకబ్రహ్మర్షి కృతశ్రీనివాసస్తుతిః.

ణీతతే ॥ ౬౧ ॥ వ్యాసాత్మజోమునిర్ముక్త స్తద్వప్త్యా హృప్తమానసః ।
 ప్రణమ్యదణ్డవద్భూమా వవాఙ్మనసగోచరమ్ ॥ ౬౨ ॥ తుప్తావచహృషీ
 కేశం కేశవంక్లేశనాశనమ్ । జితస్తేపుణ్డరీకాక్ష వాసుదేవామితద్యుతే ॥
 రాగాదిదోషనిర్ముక్త సమగ్రగుణమూర్తయే । నాథజ్ఞానబలోత్పృష్టన
 మస్తే విశ్వభావన ॥ ౬౩ ॥ సజ్కర్షణవిశాలాక్ష సర్వజ్ఞపరమేశ్వర । న
 మస్తేస్తుహృషీకేశ సర్వేశ్వరజగన్తయ ॥ ౬౪ ॥ దేవవిశ్వరూపీర్యాత్మ
 న్ప్రద్యుమ్న జగతాంపతే । స్థితుత్పత్తిలయత్రాణహేతవేశక్తితేజసే ॥
 జయాఽనిరుద్ధభగవన్తహాపురుషపూర్వజ । జితస్తేపుణ్డరీకాక్ష నమస్తేవి
 శ్వభావన ॥ ౬౫ ॥ నమస్తేస్తుహృషీకేశ మహాపురుషపూర్వజ । శ్రీని
 వాస జగన్నాథ నారాయణ దయానిధే ॥ ౬౬ ॥ కృతార్థోఽహంకృతా
 ర్థోఽహంకృతార్థాస్సర్వజ న్తవః । ప్రసీదభగవన్నిష్ఠోప్రసీదపురుషోత్తమః ॥
 ప్రసీదపుణ్డరీకాక్షప్రసాదాదాత్మసాతుగు । ఇతిస్తువన్తమాగత్యమహా
 ర్షిమ్ముల్లలోచనమ్ ॥ ౬౭ ॥ ఆనందనిర్భరాపూర్ణమానసంశ్రీఃకంమునిమ్ ।
 సమీక్ష్యసుప్రసన్నస్తం ప్రసాద్య ప్రణయాన్వితః ॥ ౬౮ ॥ దివ్యైఃపరి
 జనైస్సార్థంశ్రీనివాస స్తిరోదధేః మునిఃపునఃప్రణమ్యాత్రదణ్డవచ్చముహూ
 ర్ముహూః ॥ ౬౯ ॥ పరమైకాన్తిభిర్యోగివరైర్వై రావైర్వై సుహాపరైః । అ
 ర్చావతారవిభవ పరపూజహంస్తరాదికాః ॥ ౭౦ ॥ అవిర్భావాత్తన్
 రన్విష్టోర్యయామేరుగిరిమ్ప్రతి ॥ ౭౧ ॥

ఉతిశ్రీపాద్మపురాణే తేత్రకాణ్డే శ్రీవేంకటాచలమహాత్మ్యే దే

వలదేవదర్శనసంవాదే శుకమునికృత శుకపురాట్టోత్తర

శతవిప్రనిర్వాణాదికథననామసప్తవింశోధ్యాయః.

శ్రీవరాహవిర్భావవృత్తాంతః.

దేవలః ॥ సింహసానుమతఃకుక్షౌ స్వామిపుష్కరిణీతతే । శ్వేత
 స్య పోత్రిపోతస్య ప్రాదుర్భావః కథంవిభో ॥ ౧ ॥ దేవదర్శనః ॥ చరా
 చరగురోరస్య చారిత్రఞ్చరుపోత్రిణః । శృణువిద్వన్విశేషేణవ్యాచక్షేఽ

అనురోపద్రవమసహమానాయాధరాయాః సాతాళగమనమ్.
 హంవిచక్షణః || ౨ || పురాధర్మచ్ఛిదోదృష్టాదైత్యాస్సేచ్ఛాచ్ఛిచావిహారిణః ।
 ఛాయాంస్వకీయామపిచహస్తుకామామదోద్ధతాః || ౩ || మునిభిర్గత
 మాదైర్యేశస్తాభూమిజ్ఞతాత్తి । తేభిజాతేకులేజాతారాజ్ఞామాజ్ఞా
 విలక్ష్మినః || ౪ || పాపిష్ఠాహ్య సురశ్రేష్ఠా నృపశ్రేష్ఠవపుర్ధరాః । నక్తన్ది
 వంహిబాధస్తేత్రిలోకీకూమకేతవః || ౫ || క్షోధంమహీక్షితామేవం దు
 ర్దర్పబలశాలినామ్ । సర్వంసహ౨సహమానా నిమమజ్జరసాతలే || ౬ ||

సాతాళగతభూమ్యుద్ధరణోద్యుక్తవరాహవిగ్రహవర్ణనమ్.
 భూతధాత్యాగ్రానిమగ్నాయామధోభువనసద్దని । సంరక్షకస్సర్వసాక్షీ
 కరుణావానధోక్షజః || ౭ || సముద్ధర్తుమనాస్తూర్ణం సాతాళనిలయామ్భు
 వమ్ । మహావరాహో భగవాన్స్వభూవ పరమఃపుమాన్ || ౮ || య
 త్కిరీటస్థరత్నాని సత్యలోకనివాసినః । అకాణ్డోదితమూర్తాన్డప్రచణ్డా
 మలమణ్డలమ్ || ౯ || పఞ్చోపనిషదాత్మానస్సిద్ధాముక్తాశ్చమేనిరే । య
 స్యశ్రోతైక్రకదేశస్థం ఖపదంశబ్దమాత్రకమ్ || ౧౦ || తేజాంసినిమమజ్జుశ్చ
 నేత్రయోర్వివరాస్తరే । నాసాగ్రేచసమాయుక్తో మాతరిశ్వాబభూవ
 హ || ౧౧ || బభూవపారావారోదో పాదపఙ్కుజ పఙ్కుదః । ఖురోద
 రేకణకణాస్సురాద్రిశ్చకులాద్రయః || ౧౨ || దశోత్తరైరావరణైర్లోకా
 లోకాచలస్థితః । బభూవబాహ్యవయవభావనా౨శేషవేషభాక్ || ౧౩ ||
 పోత్రీపాదైకరోమాస్తర్వివరస్థాంవసుస్థరామ్ । సపత్నీంపద్మవాసిన్యాస్స
 ర్వభూతనివాసినీమ్ || ౧౪ || ముస్తాభిఃపూర్ణపఙ్కాఙ్కాం మూర్గమాణో
 బభూవహ । తాందృష్ట్వావేపమానాక్షీంలజ్జాలోలవిలోచనామ్ || ౧౫ ||
 పోత్రీరోమా౨స్తరాసీనాం పావనీంపరమేశ్వరీమ్ । వైకుణ్ఠో౨కుణ్ఠితోద

సాతాళగతధరణీవరాహయోర్నర్నవ్యాపారాదిః.
 స్తకణ్డమూలమధోక్షజః || ౧౬ || రహస్యస్యాస్సమాఖ్యాయ వరాహవపు
 రాత్తభూః । గాఢాజ్ఞపాళీకబలీభూతగూఢాజ్ఞపాళికామ్ || ౧౭ || సత్య
 సన్ధోహిముముదేనవోధాఞ్చవధూమివ । శరత్ప్రత్యగ్రపక్షేజా౨భిన
 వాభోగలీలయా || ౧౮ || స్నేహకామనయాదృష్ట్యా౨భివీక్ష్యవిగతజ్వరః ।
 తామ్బభాషేసురసయాసుధాకల్లోలలీలయా || ౧౯ || సర్వభావనయా

❧ దూర్వాసశ్శాసాత్కిన్నరదమ్పత్యోక్తైరాతదూపప్రాప్తిః. ❧

కదాచిత్స్వశ్రమేపుణ్యే దూర్వాసాఃకోపనోమునిః । క్షీడంతాకామమో
హేనదృష్ట్యాకిన్నరదమ్పతీ ॥ ౩౭ ॥ శశాపనిర్ఘరేపుణ్యేసింహనామ్నిమ
హీధరే । కైరాతంమిథునంస్యాతం వన్యాహరంయువామితి ॥ ౩౮ ॥ త
తఃకిన్నరదమ్పత్యో ర్నిర్విణ్ణమనసోస్తుతోః । శాసమోచనమాచఖ్యా
కృపయాసచతాపసః ॥ ౩౯ ॥ తత్రస్వామిసరస్తీరే సృజ్యరఞ్ఞేష్విత
సూకరః । శాపాన్తదీప్త్యావిహితాన్తోచయిష్యతితేయువామ్ ॥ ౪౦ ॥
తథేతిదీనమనసా పుక్త్యాకిన్నరదమ్పతీ । తూర్ణంతందేశమాగత్య జజ్ఞాతే

కైరాతదమ్పత్యోశ్చేషాచలేపుత్రప్రాప్తిప్రియఙ్గుకృషికరణాదీని.

వ్యాధదమ్పతీ ॥ ౪౦ ॥ శాకమూలఫలాహారా దుష్టనత్వ నిబర్హణా ।
ఆసాతేనుచిరజ్కాల మస్మిన్సింహశిలోచ్చయే ॥ ౪౧ ॥ ఋక్షశార్దూల
శరభసింహేభవ్యాశ దుర్గమే । అరణ్యేఽగణ్యపుణ్యాఘే ధీమణేరోమ
హర్షణే ॥ ౪౩ ॥ వసత్కిరాతమిథునం పుష్పాసవమదోద్ధతమ్ । అనూత
పుత్రఞ్చిత్రాఙ్గంచిరకాలసమీప్సితమ్ ॥ ౪౪ ॥ ప్రసూతంతంసమీత్యౌఘసుకు
మారంసుతంతదా । శబరశ్శబరీచైతావాస్తాంసమ్పూర్ణమానసా ॥ ౪౫ ॥
స్తనైర్వనృనృనై రనైర్వస్తమాపఞ్చషవర్షకమ్ । తావవర్ధయతాంపుత్రం
చిత్రావయవమర్భకమ్ ॥ ౪౬ ॥ సింహహస్తనఖత్రోటీని శాతశతధారతః ।
విభిన్నమత్తమాతఙ్గ కుమ్భాద్భిన్నోరుమాక్తికైః ॥ ౪౭ ॥ దణ్డశేఖరవా
సోభిర్బహైర్బహ్నివతత్రితామ్ । త్రిమదోద్రిక్తమాతఙ్గ మదపఙ్కుద్రవై
రపి ॥ ౪౮ ॥ శ్రేయసస్సరసాంస్వామిసరసశ్వేతమృత్స్నయా । అలఞ్చ
క్రతురన్యోన్యం పితరాసుతరాంసుతమ్ ॥ ౪౯ ॥ కదాచిత్సర్వటంస్తత్ర
విపినేనవనేచరః । కస్యచిద్వటపృథ్వస్య సమీక్ష్యసంస్థకోటరే ॥ ౫౦ ॥ పక్వం
కార్తస్వరనిభం ప్రియఙ్గుంప్రియదర్శనమ్ । గృహీత్వాశబరస్సర్వం గృ
హిణ్యైతత్సమర్పయత్ ॥ ౫౧ ॥ సాపిపై గ్రియజ్వనాన్య ముచ్ఛోష్యచ
సమాచినోత్ । తతస్సస్యంచక్రతుశ్చ పై గ్రియజ్వమతద్విత్రై ॥ ౫౨ ॥
వృతిభిర్గోపయంతాతౌ శుత్రూషాభిస్సమస్తతః । ఆపక్వఫలమాకాఙ్క్షన్తి

౨౮ శ్రీవేంకటాచలమహాత్మ్యే - శ్రీసాదృపురాణాంతర్గతే (౨-౬)

ఘనంతద్భూవహా ॥ ౫౩ ॥ గోపనార్థంహితస్యైవ పుత్రంప్రేషితవాన్స్వయమ్ । తుష్టోబభూవచక్షేత్రం వీక్ష్యపక్వఫలోద్ధతమ్ ॥ ౫౪ ॥ ... *
ఇతి శ్రీసాదృపురాణే తేత్రకాండేశ్రీవేంకటాచలమహాత్మ్యే దేవలదేవదర్శనసంవాదేశ్రీవరాహవిరాభవపుత్రాంతర్గతసంవామాష్టావింశోధ్యాయః.

❧❧❧ ప్రియఙ్గుగోప్తుకిరాతసమీపమ్ప్రతివరాహాగమనమ్. ❧❧❧

దేవదర్శనః ॥ ప్రియఙ్గావభితోగుప్తేవాద్రాభిర్వృతిభిస్తతః । తప్తచామీకరాభారుపక్వధాన్యధరానతే ॥ ౧ ॥ శబరస్తం సమీక్ష్యౌథమధ్యేకృత్వాతుమశ్చకామ్ । తద్రక్షణార్థంతత్రైవా తిష్ఠన్నక్తందివంస్వయమ్ ॥ ౨ ॥ కదాచిద్భగవాన్స్వేతః పోత్రిపోతోబుభుక్షుయా । వల్లీకరస్థాన్నిర్గత్య తేత్రమధ్యంవివేశహ ॥ ౩ ॥ తందృష్ట్వాబహుశసాసి శబరోవిస్తయంయయా । తతస్తన్మణ్డలేశాయ రాజ్ఞేవిజ్ఞాపితుండ్రుతమ్ ॥ రాజధానీంప్రవిశ్యాన్యా వేదయచ్ఛక్రవర్తినః । తచ్ఛ్చత్వాసార్వభౌ

❧❧❧ శ్రీవరాహదర్శనార్థంశేషాచలమ్ప్రతిసృపాగమనమ్. ❧❧❧
మస్తు రాజాకౌతూహలాన్వితః ॥ ౫ ॥ మృగయావేషభృద్భూత్వా పదాతిరుపనిష్క్రమన్ । ఏకాకీతేనసార్థంహి జగామజగతాంహితః ॥ ౬ ॥ స్వామిపుష్కరిణీంపుణ్యాం విగాహ్యవిగతక్లమః । దణ్డవత్తాంప్రణమ్యాథ వ్యాధవాక్య విచిత్రతామ్ ॥ ౭ ॥ మనసాలోచయన్సమ్యక్సన్త్యక్తాన్యపరాక్రమః । ప్రియఙ్గేఃతేత్రమాసాద్య ప్రియఙ్గుప్రియదర్శనః ॥ ౮ ॥ చతుస్తమ్భసమాయుక్తాం చతురశ్రాంసముచ్చితామ్ । మృదుపల్లవసంస్తీర్ణాముపాస్తీర్ణమృదుత్వచమ్ ॥ ౯ ॥ ఆదాయసశరంచాపం తుఙ్గశృఙ్గ వినిర్కితామ్ । మశ్చకామూరురోహితాం తేనసార్థంనరాధిపః ॥

❧❧❧ నృపస్యవల్లీకవివరాగతవరాహదర్శనప్రాప్తిః. ❧❧❧
శబరసాన్వృభౌమశ్చ జాగ్రతౌనిశ్యతిష్ఠతామ్ । వల్లీకవివరాచ్చిత్రసూకరో నిర్జగామహ ॥ ౧౦ ॥ పృథింవిలజ్ఘ్న వాద్రాభిః పాశైరవ్యతిదుర్గమామ్ । తేత్రమధ్యశ్చుధావస్తం సూకరంసుభగాఙ్గమ్ ॥ ౧౧ ॥ ఆత్మాభిలాషమాహారే దంష్ట్రాదీధితిసశ్చయైః । ధ్వాంతంశకలయస్తశ్చభాన్వద్వివ్యాఙ్గసఙ్గతైః ॥ ౧౩ ॥ రాజాతం వీక్ష్యసహసా విస్తయం పర

మజ్జతః । సజ్జేధనుషిసన్ధాయ సాయకంసాధువిక్రమః ॥ ౧౪ ॥ తూర్ణ
 మాకర్ణమాకృష్య చలలక్ష్యప్రవేధినమ్ । గ్రహీతుకామోన్మపతి స్తేనసా
 ర్థంతమన్యగాత్ ॥ ౧౫ ॥ సూకరోపిక్ష్యధావస్తం చాపహస్తంమహీప
 తిమ్ । యుడితిక్షణమాత్రేణ వల్క్రికవివరంయయా ॥ ౧౬ ॥ వ్యర్థప్రతిజ్ఞోన్మ
 పతిః ప్రాజ్ఞఃప్రఖ్యాతవిక్రమః । వల్క్రికమూలమాగత్య ద్రష్టుంసూకరమ
 త్వరః ॥ ౧౭ ॥ శిశ్యేచదర్శశయ్యాయాం స్వప్నంకాఙ్క్షన్తితీర్థరః । ప్ర
 బుద్ధఃప్రాకృతఃప్రాత రదృష్ట్యాస్వప్నదర్శనమ్ ॥ ౧౮ ॥ కింకర్తవ్యత్వశూ
 న్యాత్మాచింతయనాన్యశోధనమ్ । మహదాశ్చర్యమాహర్తంస్నాత్వా
 స్వామిసరోజలే ॥ ౧౯ ॥ తపోవేషంసమాస్థాయ ధ్యాయత్సూకరమీశ్వర
 మ్ । కర్తుంప్రవవృతేపీరస్తతఃప్రాయోపవేశనమ్ ॥ ౨౦ ॥ నిర్ద్వంద్వోఽవస్థ్యని
 వృత్తానిష్ఠావానస్యదర్శనే । ఏవంహివర్తమాసేఽస్తిన్నపతౌనియతాత్మని ॥

→→→ నృపన్పుత్ర్యశరీర్యుక్తిః. ←←←

శబరేశశబర్యాచపరిష్కృతసపర్యకే । వృత్తంవిష్టుపదేవాక్యం విశుద్ధమ
 మృతోపమమ్ ॥ ౨౧ ॥ ద్రష్టుకామోయదిభవాత్ తాస్మిన్పుత్రంమహీ
 పతే । తపసాఽలంసగర్వేణ సూకరార్భకదర్శనే ॥ ౨౨ ॥ యతస్త్వవృ
 త్తంతచ్చర్తుం యద్వత్సౌమిచసువ్రత । సవత్సాఽసితగోక్షీర ధారాభిరభి
 షేచయ ॥ ౨౩ ॥ అచ్చిన్నస్తతాభిశ్చవల్క్రికస్థంవరాహకమ్ । ఏవం
 సిక్తస్స భగవాన్పీత్రివక్త్రః పురాతనః ॥ ౨౪ ॥ ప్రాదురాసివ్యతేత
 స్తాద్వల్క్రికవివరాద్విభుః । ఏవముక్తాతువాక్యంత త్పునర్నోవాచకించ
 న ॥ ౨౫ ॥ నృపతిస్తన్నిశమ్యాశువిస్తయోవిస్తయజ్జతః । తంప్రయత్నం
 ప్రవవృతేప్రయతోఽప్రాకృతాత్మనః ॥ ౨౬ ॥ అస్యనారాయణగిరీర్లక్ష్మీ
 నారాయణేశితః । వసతేర్దక్షిణేభాగే ద్వియోజననియోజితే ॥ ౨౭ ॥
 తీరేస్వర్ణముఖ్యాశ్చ దక్షిణేదక్షిణక్రమే । ప్రాగ్భాగేగర్జ్జలస్య సరో
 వకరణాన్వితే ॥ ౨౮ ॥ గ్రామేసక్లామవిజయీసమాహితమనస్తతః ।
 సజ్జిత్యసర్వాత్సమ్భారాంస్తస్మాదాహృత్యసత్వరః ॥ ౨౯ ॥ తంవ
 రాహంచవల్క్రికమభిషేక్తుమనామనాక్ । విశుద్ధవాసానిష్ఠాతో వైష్ణవః
 పూర్ణమానసః ॥ ౩౦ ॥ నిష్ఠాతస్తత్సమర్యాయాం బభూవవసుధాధిపః ।
 సావధానస్సహమాత్యస్సాఽపత్యశబరాన్వితః ॥ ౩౧ ॥ అతన్నితస్సాధు

౨౬ శ్రీవేంకటాచలమహాత్మ్యే - శ్రీపాద్మపురాణా స్తవతే (౨-౬)

సాష్ట్రమశరీరివచస్సరత్ ॥ గోక్షీరైర్హైమకుమ్భస్థైర్వల్లీకవివరోదరమ్ ॥

❧ ❧ ❧ క్షీరాభిషేకాద్వరాహస్యవల్లీకాదావిర్భావః. ❧ ❧ ❧

అనున్యూతాచ్ఛిన్నధారైరభిషేక్తుంప్రచక్రమే । క్రియమాణేభిషేకేతు
వల్లీకవివరాస్తరాత్ ॥ ౩౪ ॥ ఆవిర్భభావభగవాన్వరాహవపురీశ్వరః ।
కోటిరకోటివిలసన్మణిమణ్డలమణ్డితః ॥ ౩౫ ॥ అమృతాంశుకలాకల్పదం
ష్టాగ్రదస్తరప్రోతకః । లలాటపట్టఘటితవేణుపత్రోర్ధ్వపుష్టాగ్రకః ॥ ౩౬ ॥
కమ్ముబిమ్ముసదృశకణ్ఠోమాంసశస్కన్ధమణ్డలః । సుపారిజాతవిటపవిడ
మ్బితచతుర్భుజః ॥ ౩౭ ॥ శఙ్ఖచక్రధరోవామణోరుపీఠేస్థితాంమహీమ్ । దే
వీంద్రపాగోపితాక్షీంలోలావిలవిలోచనామ్ ॥ ౩౮ ॥ సర్వాత్మసంభృతద
యాకాయినీంహర్షదాయినీమ్ । గాఢంగాఢంసమాలిజ్జన్నస్యఅజ్గంపద
ద్వయమ్ ॥ ౩౯ ॥ గృహ్లానసాస్త్రహర్షణాలోకయన్వత్ప్రసజ్జ-జమ్ । విశా
లవత్సాశ్శ్రీవత్సకౌస్తుభాభ్యాశ్చల్లాశ్చితః ॥ ౪౦ ॥ యజ్ఞోపవీతోత్తరీయ
దృఢబద్ధనబద్ధరః । హారకేయూరకటకరమృహీరాజ్ఞాశీయభృత్ ॥ ౪౧ ॥
సమభ్యుత్థితవామాఙ్ఘ్రిశిజ్జైన్ద్రజ్ఞేరహంసకః । నవరత్నాస్తరప్రోతముక్తా
హారభుజాస్తరః ॥ ౪౨ ॥ అప్రమేయైరభినవైరాకల్పైరాత్మహారిభిః । తప
నీయైశ్చిత్రవస్త్రైశ్చిత్రైశ్చీనాంశుకైరపి ॥ ౪౩ ॥ మాలాభిరమలా
మోదమాలాభిర్ధునూతిభిః । అష్టాత్మగర్భసన్దైర్భరపారైశ్చపరిమళై
తః ॥ ౪౪ ॥ ఆజానుచావిర్భవతిపురుషేనూకరాత్మని । విచ్ఛిన్నాక్షీరధా
రాభూధారాశాతుప్రచూదతః ॥ ౪౫ ॥ తావాన్మృత్యుక్షుదృష్టసుతద
ధోనహ్యదృశ్యత । పశ్చాదనేకవిధయా రాజాపిద్రష్టుమశక్తః ॥ ౪౬ ॥ ప్రయ
త్నాదప్రతీకారోఽతిష్ఠత్తాష్ట్రీంసతృష్ఠధీః । శుష్కజిహ్వకణ్ఠసృక్విణోన్య
ష్టసోస్థిష్ఠంవినిశ్వనత్ ॥ ౪౭ ॥ విదీర్ఘమానసామానీవికీర్ణాజ్గోవిఘ్నార్ణితః । ఏ

❧ ❧ ❧ రాజానమ్మృతిభగవదుక్తిః ❧ ❧ ❧

పంపుత్రేరాజ్ఞితదాభగవాన్భూతభావనః ॥ ౪౮ ॥ వరాహరూపవిభవః పు
రాణః పురుషోత్తమః । ఉవాచవచనంశ్రీమాన్మహానాపరిణామభూః ॥
రాజన్నలమలంవృథప్రయత్నేనాతిభూయసా । ఏతావాంస్తవదృశ్యోఽ
హంతదధోనన్మృపాధిప ॥ ౫౦ ॥ ఏతద్రూపంప్రతిష్ఠాప్య శుద్ధయాశిలయా

నృప । తస్మై దేహ్యాఖిలాన్భోగాన్స్వార్థోభూత్వానుపుష్కలాన్ ॥ ౫౧ ॥

అప్రాకృతాజ్ఞోవిరజాస్సాస్త్వికోఽయమితిస్తరత్ ॥ నైఘానసైర్తహర్షి
భిరర్చాపయనరాధిప ॥ ౫౨ ॥ పశ్చాన్తామాన్నయాగచ్ఛసాధుశాధివసు
స్థరామ్ । ఏవముక్త్యాకోలవపూరాజ్ఞోఽమూంకాలయాపనామ్ ॥ ౫౩ ॥

శ్రీవరాహకృతకిన్నరమిథునకిరాతత్వనిర్మక్తిః.

కిరాతవపుషోపీక్ష్య విష్ణుఃకిన్నరదమ్పతీ । మునిశాపాన్తోచయిత్వా దదౌ
తాభ్యాం స్వకంపదమ్ ॥ ౫౪ ॥ తతశ్చాస్తద్ధేదేవో వరాహవపురత్ర

నృపస్యశ్రీవరాహప్రతిష్ఠాకరణపూర్వకస్వపురగమనమ్.

వై । తతఃపూర్ణమనారాజా దివ్యంత్యష్టారమాహ్వయత్ ॥ ౫౫ ॥ దే
వంనిర్తాపయామాన మనసావిశ్వకర్తృణా । భూవరాహశిశుంపూర్ణం
రాజానం నాకవాసినామ్ ॥ ౫౬ ॥ వారాహవపుషంశౌరిం దణ్డవత్ప్రణిప
త్యచ । శిరస్యజ్జలిమాలధ్నత్సనిర్నాశ్చర్యమీదృశమ్ ॥ ౫౭ ॥ జితేంద్రియో
జితక్రోధో జితప్రకృతిసంస్తరః । జితామిత్రోజితాశేషో రాజర్షిస్సాన్వం
పురీంయయా ॥ ౫౮ ॥ తదాప్రభృతిదేవేశో వరాహవపురాత్మభూః ।
అనంతాచలశృంగేఽస్తర్మిషీప్రాజ్ఞీసరోరుహః ॥ ౫౯ ॥ దేవ్యావసుధయా
సార్థంస్వామిపుష్కరిణీతతే । సుఖమాస్తేనురేశాన సుఖీరహసినుస్తరః ॥

శ్రీనివాసస్యస్వామితీర్థదక్షిణతీరవాసిత్వకథనమ్.

శ్రీనివాసోపిశేషాదౌతతస్వామిసరస్తతే । సేవసన్నాత్తనఃకుర్వన్నర్వా
చీనాస్సుఖాత్తనః ॥ ౬౦ ॥ సచ్చిదానందసందోహో వృద్ధిక్షయవివర్జితః ।
కారుణ్యపుణ్యపదవీ కమలాకాముకఃకవిః ॥ ౬౧ ॥ అభూమిరాపదాం
భూమి సుష్టుదాంసంవిదుర్గమః । సమస్తసామసగ్గీతసచ్చరిత్రః పవిత్ర
హృత్ ॥ ౬౨ ॥ పురాణపురుషోధాతా పురుషస్తమసఃపరః । వైకుణ్ఠపూ
ర్వవసతింత్యక్త్యేదాసీంహితివృత్తి ॥ ౬౩ ॥ ... *
...

ఇతి శ్రీపార్థపురాణేత్రకాండే శ్రీవేంకటాచలమాహాత్మ్యే దేవలదే
వదర్శనసంవాదేప్రియఙ్గుగోప్తృకిరాతసమీపమ్ప్రతివరాహాగమన
శ్రీవరాహవిర్భావాదికథనంనామైకోనత్రింశోధ్యాయః.

శ్రీసృసింహచలస్థనీలకణ్ఠతపఃక్షేత్రవర్ణనమ్. ❧❧❧

దేవలః || సం చ స - రే స ప ర్వాం క్వ నీలకణ్ఠో మ హేశ్వరః | వై కు
 ణ్డస్యాముత్రగోత్రేనరకణ్ఠీరవాకృతేః || ౧ || దేవదర్శనః || శృణువిప్రసమా
 చక్షే పురా ౭ రాతేః పురావిదః | చరితంచరితార్థానాం యోగినామ్నో
 గసాధనమ్ || ౨ || అభీష్టఫలదంరమ్యం చతుర్వర్గఫలప్రదమ్ | నరకేస
 రిణోవిష్ణోః పరబ్రహ్మస్వరూపిణః || ౩ || ప్రసాదప్రసవప్రాప్తిహేతుబద్ధ
 నిబద్ధనే | ఇతఉత్తరభాగేతు త్రింశద్వోజనసమ్మితే || ౪ || ప్రదేశేభీష
 జేరోమహర్షజేభూతభీషణే | కశ్చిత్త్వితధరఃకుక్షికక్షితరుహో ౭ త్మ
 యః || ౫ || త్యక్తాశ్రమఃపక్షియాధవాసస్థతాక్షకోటరః | విశజ్ఞ
 తటటారూఢవృక్షగుల్మగుహాతమాః || ౬ || శృజ్ఞక్రోడగుహావాస వై
 ఘానసవనేచరః | తుజ్జశృజ్జదరీనిర్యదోఘనిర్మలనిర్మరః || ౭ || నిర్మరా
 పాతపర్యస్తస్నిధానోకహవాటికః | తప్తహాటకసజ్జాశ్శగైరికాక్షీర్ణ
 కన్దరః || ౮ || భానూపలముఖోహీర్ణచిత్రభానుశిఖాశతః | చన్ద్రప్ర
 భాభిన్నముఖ చన్ద్రకాన్తసుధాద్రవః || ౯ || కణ్ఠీరవనఖత్రుట్యతుజ్జ
 రీకుమ్భమాక్షికః | గభీతైర్కాక్షికైర్విష్వగాక్షీర్ణప్రస్థదుష్ఫలః || ౧౦ ||
 మాణిక్యధామన్యగ్భూతరవిమణ్డలచణ్డరుక్ | నానావిధమణివ్రాత మ
 యూఖోద్వోతిఖస్థలః || ౧౧ || విద్రుమవ్రతతివ్రాత సంవృతా ౭ స్తరకన్ద
 రః | విక్షీర్ణపద్మపాషాణపాటలస్థల కుట్టిమః || ౧౨ || శృజ్ఞకోటిరసశ్శీత
 సంవివాద్యపురోగణః | లతాకుసుమసంక్లృప్తలీలా ౭ లయనివాసిభిః || ౧౩ ||
 మిధునైః కిన్నరాణాంహి తాశశ్రుతివికల్పనైః | దివ్యావిర్భావచరితం
 సక్లాయద్భిరితస్తతః || ౧౪ || అధిష్ఠితభృగుప్రాన్తః ప్రస్థగుఞ్జాభిర
 జ్జతః | గన్ధర్వైర్గర్వవిభవైర్గీతవాద్యవిశారదైః || ౧౫ || మన్ద్రము
 ధ్యోచ్చమహితైర్మహితానేకకన్దరః | మూర్తాణ్డమణ్డలక్షీప్తస్ఫురన్న
 యనమణ్డలైః || ౧౬ || పుణ్డరీకసుహృచ్చుణ్డమయాళీమణ్డలాదిభిః |
 తాపనైశ్చుణ్డతేజోభిర్మణ్డితోచ్చుణ్డకన్దరః || ౧౭ || క్వచిడ్డమగురో
 ధ్మూర్ణ త్మరైరుగ్రోర్ధ్వకేశకైః | విఘూర్ణమాననయనైర్మదస్థలితకా
 యకైః || ౧౮ || భైరవైర్భైరవీభిశ్చనిబిడాడమ్బురైర్యుతః | దేవానాం
 పూర్వదేవానాం సిద్ధానాంయోగినామపి || ౧౯ || భూతానాం యో

గినీనాచ్చమాతృణాంయక్షరక్షసామ్ | అన్యేషాం దేవయోసీనామావా
సోపత్యకాశ్రయః || ౨౦ || ధ్యాయద్భిశ్చపరంబ్రహ్మక్వచిద్యోగాసనస్థితైః |
యోగివర్త్యేహార్యభావైర్యోగాభ్యాసవిచక్షణైః || ౨౧ || ఏకాయనైరేక
భావైరాలక్షితగుహాక్షయః | కృష్ణసారపురోయాయహరిణీకులసంకులః ||
పరస్పరపరిత్యక్తవైరైర్భీమైర్మృగైర్వృతః | అప్రమేయప్రభావోయః | ప్ర
సిద్ధఃపర్వతోత్తమః || ౨౩ || తస్యపర్వతవర్యస్య పుణ్యారణ్యసమీపతః |
ప్రత్యగ్రపల్లవైఃకీర్ణమబిల్వవనవాటికైః || ౨౪ || ప్లతైరుద్రాక్షవృక్షైశ్చ
శ్చక్తైస్సుశ్శక్తృపర్ణకైః | అభ్రంలిహోర్ధ్వశాఖాగైర్జ్ఞాతజ్ఞాత సం
జ్ఞకైః || ౨౫ || యజ్ఞశాఖిభిరాకీర్ణంసంకీర్ణంయజ్ఞవాటకైః | అనోకహై
రవిరశైస్స రశైస్సర్వతోవృతమ్ || ౨౬ || సమాశ్రితార్తిహరణసానుచ్ఛా
యంసమస్తతః | అహిర్బుధ్నృతపఃక్షేత్రంక్షేత్రక్షేత్రజ్ఞబద్ధహృత్ || ౨౭ ||
నరకణ్ఠీరవస్థానం కణ్ఠీరవరవోద్ధతమ్ | భైరవాభైరవాశ్చర్యం భూరిభీష

నీలకణ్ఠాశ్రమస్థ పుణ్యపుష్కరిణీవర్ణనమ్.

ణభీషణమ్ || ౨౮ || పవిత్రమత్రవివినేవై డూర్యవిమలోదకా | కాఞ్చ
నామ్బుజకల్పార కమలేందీవరోత్కటా || ౨౯ || ప్లవమానప్లవామీనమక
రగ్రాహమణ్డీతా | మరాళమల్లమహితా కారణ్డవకులాకులా || ౩౦ ||
తారాతరశకల్లోలమాలాలాలాస్తరాళకా | ఉత్ఫుల్లకైరవాపుల్లపుణ్డ
రీకపురస్కృతా || ౩౧ || మకరస్తరసాస్పాదమాద్యద్వనవయోగ
ణా | త్రిమదోన్నతమాతజ్గ మదవార్యావిలాఽమలా || ౩౨ || దేవ
ర్విభిస్తపస్యద్భిరాజ్జర్విభిర్హృత్తభిః | ఉపాస్తపర్యస్తభువినివసద్భిస్సమ
స్తతః || ౩౩ || తపోవిమలవిశ్వాక్షైర్విశజ్జటతటోత్కటా | మస్త్రంషణ్ణవతీ
భేదంజపద్భిర్నారసింహకమ్ || ౩౪ || నిమగ్నంసకశంమిశ్రమాశ్రితాఽవన
విశ్రుతమ్ | శ్రీవత్సాంజగంనారసింహగర్భాగర్భకమద్భుతమ్ || ౩౫ || జ్ఞానా
నస్తమయంజ్ఞానగమ్యంవైరాగ్యభోగ్యకమ్ | ధ్యాయద్భిస్తత్పరంబ్రహ్మ
తీన్ద్రియంవిజితేన్ద్రియైః || ౩౬ || బ్రహ్మర్షిభిస్సేవ్యమానా బ్రహ్మభూయ
జ్జతైస్సదా | పురుషిచ్చరణ స్పర్శ పూతాపురుషపావనీ || ౩౭ || పురా
ణపుణ్యభవనంపురుషోత్తమపూర్తిదా | పూర్వసేవాపురస్కరిపుష్పణ్డ

ల పురస్కృతా || 3౮ || పుణ్యపుష్కరిణీ స్వామిపుష్కరిణ్యాత్ భూ
మికా | దర్శనాత్స్పర్శనాత్పానా త్సర్వేషాం సర్వకామదా || 3౯ ||

❧ అశ్వస్యగ్రోధమూలస్థనీలకణ్ఠాశ్రమవర్ణనమ్. ❧

తస్యా స్తీరేమహానశ్వస్యగ్రోధోగిరికన్దరే శాఖాశతైః పరిచ్ఛన్న దశాఽశా
చక్రవాళకైః || ౪౦ || సంవర్ధితా స్థతమస స్వాస్తిస్తద్భాస్త మలాపహాః |
తాపత్రయార్తమనసాం జస్తానామార్తిహరకః || ౪౧ || కల్పవృక్షప్ర
తినిధి ర్నిధిర్నిగమవర్చసామ్ | నరాణామాశ్రితపతాం మహాపాతకనాశ
నః || ౪౨ || తస్యోపలవటాఖ్యస్య మూలేకూలిసఆశ్రమమ్ | హరిణైర్హరి
ణీభిశ్చ నారసింహ వివర్ధితైః ౪౩ || సమధ్యాసి తపర్యస్త భూతలం వృష
మూర్తిభిః | చణ్డక్రమైః పుణ్డరీకై ర్నణ్డితాశాస్తమణ్డలైః || ౪౪ || విశ్వా
మిత్రైః కుశైర్ముఖైః కాశైశ్చాపిసమావృతమ్ | మందారకున్దమాకన్దహరి
చన్దనచన్దనైః || ౪౫ || పాటలాశోకతిలకకృతమాలతమాలకైః | నక్త
మాలైర్నారకేళైః పనసైరసనైర్ధవైః || ౪౬ || పున్నాగపూగరుక్ష
క్ష వకుళాక్షహరీతకైః | సమస్తత స్సమచ్ఛాయం వన్ద్యైరవన్ద్యైరనో
కహైః || ౪౭ || నన్ద్యైవర్తైర్జాతియూధీకరవీరాతి వీరకైః | శతపత్రీ
దమనకీమాధవీమాలతీన్దభిః || ౪౮ || తులసీభిర్గన్ధలతాజాతిభిః పరితో
వృతమ్ | పల్మృభిః పారిజాతాది పాదపైశ్చ పరిష్కృతమ్ || ౪౯ || పవి
త్రేన్ద్రస్త్వైర్హరిక్షేత్రే హరింసరహరింహరః | అభ్యర్చితుమనాస్థానైః రాజ

❧ నీలకణ్ఠకృతస్మసింహారాధనసంకల్పః. ❧

గామజగన్తయః || ౫౦ || స్నాత్వాఽస్యాంపుణ్యపూర్వాయాం పుష్క
రిణ్యాంపురాన్తకః | హరోదివ్యావృద్ధరో హరిచన్దనచర్చితః || ౫౧ ||
సర్వర్తుకాలోత్థఫల మాలాశతపరిష్కృతః | దివ్యైరాభరణైర్ముక్తా ఫల
రత్నప్రవాళకైః || ౫౨ || సమలజ్మృతసర్వాణ్ణ స్తుజ్జమజ్జశసంయుతః |
కల్యాణవేషకలితై ర్నన్దిప్రముఖకైర్గణైః || ౫౩ || సేవితోభూతతతిభి సే
వారసవిశారదైః | సితాసితైస్సారమేయై ర్దుర్వారైః ప్రమదైస్సహ || ౫౪ ||
నరసింహ సపర్యాయాః ప్రత్యూహప్రతిఘాతినా | సేవితః క్షేత్రపాలేన
సుప్రసన్నో మహేశ్వరః || ౫౫ || పరావరాణా మ్భూతానాం స్రష్టా

రంపరమేశ్వరమ్ | సంహర్తారంచపాపానానిగ్రహితారమచ్యుతమ్ || ౫౬ ||
 అనుగ్రహితారమీశ మీశానస్యతపఃఫలమ్ | సకళంనిష్క-శంమిత్రం పర
 స్తాత్పరమ వ్యయమ్ || ౫౭ || లక్ష్మీనృసింహం సంహార నృసింహం దివ్య
 సింహకమ్ | అఖిలార్తిహరంవీర ముగ్రంప్రత్యగ్రవిగ్రహమ్ || ౫౮ || శబ్ద
 బ్రహ్మమయంశబ్దై తీతంశబ్దవిజృంభణమ్ | అర్థబ్రహ్మవపుఃపూతం పురా
 ణం పుణ్యపూరణమ్ || ౫౯ || అవ్యాజమిత్రం శత్రుఘ్నం శరణ్యం శర
 ణాత్మకమ్ | భక్తార్తి భజ్జనపరమాత్మనా మభయప్రదమ్ || ౬౦ || స
 చ్చిదానందసందోహం పృథ్విక్షయవివర్జితమ్ | పూర్ణషాఙ్గణ్యవిభవం త్రై
 గుణ్యవిభవాస్పదమ్ || ౬౧ || శ్రీవత్సలక్షణంసర్వం సర్వలక్షణల
 క్షీతమ్ | అప్రపంచం ప్రపంచాత్ప్రప్రపంచత పరాక్రమమ్ || ౬౨ || వి
 శ్వేశం తత్పరంబ్రహ్మ ధ్యాయన్నే కాగ్రమానసః | వసానః కృత్తివసనం
 హేమార్చితోత్తరచ్ఛదః || ౬౩ || పంచరాత్రవిధానేన పంచకాలపరా
 యణః | తస్యోపలవటస్యాథో నరకేసరిణస్వయమ్ || ౬౪ || సర్వ
 లోకహితార్థాయ సర్వావాసస్యశార్ఙ్గణః | సపర్యాం సుకృతాంకర్తు
 మగ్నిరేతాః ప్రచక్రమే || ౬౫ || ... *
 ఇతి శ్రీపార్వపురాణే షోడశాక్షే శ్రీవేంకటాచలమూహాత్మ్యే దే
 వలదేవదర్శన సంవాదే శ్రీనృసింహాచలస్థనీలకణ్ఠతపఃషో
 డత్రాది వర్ణనంనామ త్రింశోధ్యాయః.

→→→ నీలకణ్ఠకృతనృసింహారాధనవిధిః. ←←←

దేవదర్శనః || శ్రీకణ్ఠశృంగరశ్చాన్తో నరకణ్ఠీరవంమహాః | వైకు
 ణ్ఠం వైజయన్త్యాఘ్ర మకుణ్ఠితమనాస్త్సనిర || ౧ || సర్వలోకహితార్థా
 క్షీణాణుస్వస్థాత్మమానసః | అస్మిన్నన్యగ్రోధమూలస్య మూలేవై యా
 ఘ్రుచర్తణి || ౨ || అగర్భసాగ్రదర్భాగ్య సద్దర్భాక్షతనిర్మితే | పద్మా
 సనేసమాసీన స్సంయమీసమదర్శనః || ౩ || కారుణ్యార్థవకల్లోలలోల
 లీలాకులేక్షయా | త్రిక్షణ్యాపీక్షయన్విష్వక్తిలోకింత్రిపదాఙ్కితా
 మ్ || ౪ || తరుణాదిత్యకిరణసహోదరజటాసటః | నీలకణ్ఠః పశుప
 తిశ్శ్రీకణ్ఠః పరమేశ్వరః || ౫ || కపర్దజూట కలితకమలారి కలాలయః |

3-౨ శ్రీవేంకటాచలమహాత్యే - శ్రీపాద్మపురాణాంతర్గతే (అ-౮)

విలయోదస్త పీఠశ్రీ రిద్వరాగ్నిత్రిలోచనః ॥ ౬ ॥ జటాటవీలనద్వజ్ఞా
శిరోమాలాభిమణ్డనః । అష్టమూర్తిరనంతాత్మా విశిష్టవిభవేష్టభూః ॥ ౭ ॥
శరన్నిర్మలపూర్ణేంద్రమణ్డలాననమణ్డలః । ఉద్యత్సంవర్తమాంతాంతా చణ్డరు
చ్యజ్ఞమణ్డనః ॥ ౮ ॥ పవిత్రితాజ్ఞోఽహిర్బుధ్వశ్చిక్రీర్షన్విశ్వరక్షణమ్ ।
దక్షిణామూర్తిరవ్యగ్ర సుమగ్ర ద్రవ్యసాధనః ॥ ౯ ॥ శత్రువిధ్వంసకం
బ్రహ్మ నృకేసరికిశోరకమ్ । నిష్కలంసకలీకృత్య నిత్యాభ్యర్చనకాముకః ॥
కారుణ్యపుణ్యపదవీమృడఃకా త్యాయనీసఖః । చరాచరాణాంసర్వేషా
మమీషాంమిత్రమాత్మనామ్ ॥ ౧౦ ॥ ఆనందకందమహిమా బభూవభువనే

➡➡➡ నీలకణ్ఠప్రతిష్ఠితశ్రీనృసింహభగవద్వర్ణనమ్. ❄️❄️❄️

శ్వరః । నృసింహగర్భంసకశం శత్రుసాదకరమృరమ్ ॥ ౧౧ ॥ త్రీక్ష
ణీకోణన్నిర్వృతకృష్ణవర్తశిఖాజటమ్ । దంష్ట్రాకోటివిటజ్ఞాగ్ర నిస్స
రద్వహ్నికీలకమ్ ॥ ౧౨ ॥ ఊరూపరి సముత్తాన నిపాతితహిరణ్యకమ్ ।
నఖత్రుటితదైత్యేంద్రవక్త్రోవివరగహ్వరమ్ ॥ ౧౩ ॥ అసురాసృక్కణ్ఠశి
రోలుణ్టాకానేకబాహుకమ్ । అనేకశస్త్రాస్త్రధరానేకబాహుసహ
స్రకమ్ ॥ ౧౪ ॥ ఘోరాటహాసనినదవిపాటిత వియత్రటమ్ । భవద్భ
వ్యాత్మకం బ్రహ్మ భాసకం భక్తవత్సలమ్ ॥ ౧౫ ॥ అతిభూతి ప్రదందే
వం విభవానందదాయకమ్ । దేవానాం పూర్వదేవానాం సామాన్యమ
ధి దైవతమ్ ॥ ౧౬ ॥ రత్నప్రతానప్రత్యుష్ట కిరీట మకుటోజ్జ్వలమ్ ।
ద్యుమణిప్రతికాశాభ్యాం కుణ్డలాభ్యాంవిరాజితమ్ ॥ ౧౭ ॥ నవర
త్నాస్తరప్రోతచూక్తికత్రిసరాన్వితమ్ । పంచసప్తసరీభిశ్చ మణ్డితోరు
భుజాస్తరమ్ ॥ ౧౮ ॥ స్ఫురత్కట కకేయూరకజ్జణాఙ్గుళిభూష
ణమ్ । ఉత్తరీయబ్రహ్మసూత్రోదరబద్ధనబద్ధరమ్ ॥ ౧౯ ॥ ఘట్టాని
నాదలుణ్టాక ఘట్టికాదామనాదకమ్ । ప్రపదప్రస్ఫురద్రోచిర్కణిమజ్జీరహం
సకమ్ ॥ ౨౦ ॥ చిన్నవీరుత్సనూయుక్తపాదకిజ్జిణిశోభితమ్ । ప్రత్య
గ్రోత్ఫుల్లరక్తాబ్జప్రతిమాఘ్రికరస్థలమ్ ॥ ౨౧ ॥ విచిత్రరత్నఖచిత పీఠ
కాశేయవాసనమ్ । సర్వర్తుకామోదయుక్తప్రసూనస్రగలఙ్కృతమ్ ॥
౨౨ ॥ దివ్యసద్గతసద్గతార్థగర్భారుణవిలేపనమ్ । అనేకచీనాంశుకస్ర గా

లేపాలజ్యుతాజ్ఞకమ్ || ౨౮ || సేవ్యమానంసురశ్రేష్ఠపురుషచాతపు
రోగమైః | బృద్ధారకైశ్చమద్ధారపుష్పాజ్జలలసత్కరైః || ౨౯ || సమ
స్తతస్సేవ్యమానం సనన్దసనకాదిభిః | సప్తతస్త్రిగాడగర్భాభర్వశ్రుతి
విలాసినా || ౩౦ || ఉపవీణయతానన్తాపదానం భక్తితోమయా |
సంస్తూయమానంగన్ధరై స్తుచ్ఛురుప్రముఖైర్ముదా || ౩౧ || పక్షీన్ద్రవి
ష్వక్సేనాభ్యాం గజైస్తుకుముదాదిభి | రహస్యదానత్కపర్యస్తే సంవృతం
పరిచారకైః || ౩౨ || పరిబర్హాభూషణాని హేతిమిగ్గితవేదినీమ్ | దధతీ
భిరైవ్యవీభి శ్చక్తిభిర్వృతమన్తికే || ౩౩ || రాద్రీభిశ్చక్తిభిశ్చైవబ్రా
హ్మీభిఃపరితోవృతమ్ | పరమాత్మానమాత్మీయ మాత్మనామభయప్రద
మ్ || ౩౪ || సేవ్యమానం సిద్ధసజ్జే స్సప్తలోకనివాసిభిః | నరసింహత్క

కంబ్రహ్మ ప్రతిష్ఠాప్యేహభూతలే || ౩౫ || సన్నిధింప్రార్థ్యసర్వేషాం దృ
ష్టాదృష్టఫలప్రదమ్ | ఉపచారై సమభ్యర్చ్య సంసాగరై ససంస్కతోభ
వన్ || ౩౬ || పరావరాణామ్భూతానా మీశ్వరస్సమహేశ్వరః | సమతిష్ఠత
సర్వాత్మా కుర్వన్నయనమాత్మని || ౩౭ || ధర్మంభాగవతంతత్ర చరన్భగవ
తీసఖః | పురాణేసుఖిమాస్తేనస్త్వి న్పురాణిఃపురుషస్సదా || ౩౮ || తస్మా
దయంనీలకణ్ఠః ప్రసిద్ధస్సర్వతోమహాన్ | జన్మానామపి జీవాతు ర్జ్జగమా

శ్రీనృసింహసాన్ని ధ్యేన నీలకణ్ఠాశ్రమస్యాధిక్యవర్ణనమ్.

జగమాత్మనామ్ || ౩౯ || పుణ్యపుష్కరిణీసేయం పుణ్యాపుణ్యఫలప్రదా |
పురుషార్థప్రదాపుంసాం పురాని ప్రీతిపూరణీ || ౪౦ || వనమేతదహిర్బు
ధ్న్య తపఃక్షేత్రంపవిత్రభూః | పుణ్యారణ్యంయత్రతప్తం తపఃకోటివిధం
భవేత్ || ౪౧ || అసావత్రోపలవటః పటుఃపాపవినాశనే | సకృద్దర్శ
నమాత్రేణ సర్వాభీష్టఫలప్రదః || ౪౨ || నరకణ్ఠీరవతనో ర్నన్దిరంత్యిన్దిరా
పతేః | శ్రీకణ్ఠార్చితత్వప్రస్య వైకుణ్ఠస్యమహాత్మనః || ౪౩ || సింహాహ
ర్యోహరఃపాపా త్కృతశౌచ స్త్యహాబిలే | నీలకణ్ఠాశ్రమ ఇతి స్థానాని
స్తూహరేర్హరేః || ౪౪ || ఏతేషామపిపంచానాంస్థానానాంస్థానసేవితమ్ |
స్థానమేతత్సముద్దిష్టం ప్రధితంసుప్రతిష్ఠితమ్ || ౪౫ || నీలకణ్ఠాశ్రమేసింహ
మహీధరమహాహ్వయమ్ | మహితాశ్చర్యమాహాత్మ్యభూమిరూభిమి
ర్నిరాగసామ్ || ౪౬ || కింశ్చవత్సౌమివిప్రరేనమాహితమనాశ్శృణు |

→→→ పాణ్డవతీర్థమహాత్మ్యమ్. ←←←

ప్రాచీన బర్హిర్హ్యురితి శ్రీనివాసగిరేస్సరిత్ || ౪౩ || ప్రస్థతాప్రస్థత స్వామి
పుష్కరిణ్యవిదురతః | విద్రావిచీచావద్యానాం నిరవద్యాతిభూమి
దా || ౪౪ || మాయావినోమహావిష్ణో ర్మహామాయాసమాశ్రయాః |
పురాజ్ఞాతివధంకృత్వా పాణ్డవాశ్చపాణ్డవిక్రమాః || ౪౫ || సమేత్యయత్ర
తత్త్వప సు త్రయేదీనమానసాః | కాశీయచ్యాళకాలేన వాసు దేవేనచోది
తాః || ౪౬ || సమ్పూర్ణమానసాశ్చక్రు రాష్ట్రవంనిరుపప్లవాః | మలప్ర
ధ్వంసినీమాయాం మహిషాసురమర్దినీమ్ || ౪౭ || సమ్పూజ్యసంస్తూ
య తేఽపి శ్రీనివాసమథోక్షజమ్ | అతీన్ద్రీయంసమభ్యర్చ్య స్వామిపుష్కరి
ణీతతే || ౪౮ || నిరేనసశ్శుద్ధధియో యయు స్తస్మాద్యథాగతమ్ | విధి
జ్ఞావిమలప్రజ్ఞా నానాజ్ఞానవిలాసినః || ౪౯ || అమూముశ్చ నిసరితం తీర్థం

→→→ నారాయణగిరిప్రభావకథనమ్. ←←←

పాణ్డవమిత్యతః | పశ్చాత్తస్యాః పుష్కరిణ్యా నారాయణగిర్మహా ||
యస్యదర్శనమాత్రేణ ముచ్యతేజ స్తవస్త్వతః | సంవర్తోదితమర్దర్శ సహ
స్రకిరణప్రభః || ౫౦ || తేజఃపుష్కారజ్ఞతాశః కణ్డకిణ్డలగ్న పిణ్డరః | పర్వ
తాధిపతి స్తత్ర సుఖమా స్తేసురోత్తమః || ౫౧ || ... *
ఇతి శ్రీపాద్మపురాణే తేత్రకాండే శ్రీవేంకటాచలమహాత్మ్యే దేవలదే

వదర్శనసంవాదే నీలకణ్ఠాశ్రమవర్ణనే నీలకణ్ఠకృతనృసింహ
రాధనవిధ్యాదికథనంనామైకత్రింశోధ్యాయః.

→→→ నారాయణాద్రిస్థభైరవాఖ్యతేత్రపాలకోదస్తః. ←←←

దేవలః || కుతౌపుక్షుషీతిభృతో దివ్యదేశస్యవై భవమ్ | దేవద
ర్శనమాచక్ష్య వైష్ణవంవై దికర్షభః || ౧ || దేవదర్శనః || శృణు దేవలమే
ధావి స్సమాహితమనామునే | కణ్ఠీరవగిరేర్వృత్తం వై కుణ్డవనతేరిదమ్ ||
వై కుణ్డాదీద్వివ్యలోకా స్స స్త్యజ్యభగవాన్స్వయమ్ | మాయావీతత్రరసిక
శ్శ్రీనివాసః పరఃపుమా || ౩ || సర్వావాస స్సహస్రాక్షః పరమా
త్మాసనాతనః | ఇచ్ఛాప్రప్యత్రప్రపఞ్చో హృషీకేశశ్చకేశవః || ౪ || తం
దేశంరక్షతిసదా భైరవఃపరిచారకః | అసితైస్సారమేయైశ్చ ప్రమథైర్కధి

తానురైః ॥ ౫ ॥ కాకోదరాలజ్ఞతాజ్ఞస్ఫురజ్ఞకపాలభృత్ । రవ
 స్ఫురజ్జమయకత్రిశూలశూలిభృత్యకః ॥ ౬ ॥ ప్రాచీనేతస్య దేశస్య
 ✽ కార్యానారాయణాదితపఃకరణేనదుగ్ధాత్వశివార్థశరీరత్వప్రాప్తిః ✽
 స్థితోఽజ్ఞానగిరేస్తతే । తరుణాదిత్యసజ్జాశాఖిలాభీష్టఫలప్రదా ॥ ౭ ॥
 పరిభూతాపురాగారీదక్షయాగేపురాఽరిణా । అస్తర్హితాఽభూదుద్వే
 గాత్కపర్దిచతిరోదధే ॥ ౮ ॥ ఆహర్తృకామావామార్ధంతనాతస్యహరస్య
 సా । తపస్తపుమనాస్తూర్ణమాజగామతటిమిమామ్ ॥ ౯ ॥ సమాహిత
 మనాస్తస్యాంసాతేపేదుర్గమంతపః । ఘోరేణతపసాతాంతుదుర్గేత్యు
 చుర్తహర్షయః ॥ ౧౦ ॥ ప్రీతఃకపర్దిదత్వాఽస్యైశరీరార్ధంప్రసాదతః ।
 అర్ధనారీఫపూరుద్రోయయాసోపియథాఽగతమ్ ॥ ౧౧ ॥ పురారిదయి
 తాపుణ్యపురుషార్ధఫలప్రదా । సమీపేశ్రీనివాసస్యసైషాఽజ్ఞానగిరేస్తతే ॥
 ✽ అత్యౌగిదిపఞ్చశన్తహర్షిప్రశంసితస్వామిపుష్కరిణీమాహాత్మ్యమ్ ✽
 స్వామిపుష్కరిణీతత్రపురాణీపుణ్యపూరణీ । స్వర్భూపాతాళవాసిన్యా
 స్త్రిప్రోతసఃప్రసూతిభూః ॥ ౧౩ ॥ త్రివిక్రమకృతోవిష్ణోస్పవర్షాయై
 దాత్తజా । సురజ్యేష్ఠేననియమాత్కమణ్డలుసముద్భృతా ॥ ౧౪ ॥ య
 స్యాస్తీరేచవిద్వన్తిచతుర్వర్గానభీషితాః । సురానరాశ్చతిర్యశ్చఃప్రప
 ఞ్చకృతకారణాః ॥ ౧౫ ॥ మాహాత్మ్యమూచిరేతన్యః పరస్పరమతీద్రి
 యమ్ । ఆప్లుతావిమలప్రజ్ఞా మునయోబ్రహ్మవాదినః ॥ ౧౬ ॥ అత్రిః ॥
 జపంకుర్వన్నసాంమధ్యేతద్విష్ణోరితియశుకృత్ । స్వామిపుష్కరిణీస్నా
 తోముచ్యతేపాతకాత్పుత్ర ॥ ౧౭ ॥ వ్యాసః ॥ అవగాహ్యజలేస్వామి
 పుష్కరిణ్యాస్సమాహితః । వ్యపోహ్యభూణహత్యాఽఘమశ్నుతేఽభీష్ట
 సమ్పదమ్ ॥ ౧౮ ॥ వసిష్ఠః ॥ యస్నన్నయాద్వారిణీస్వామిపుష్కరి
 ణ్యాస్తనిరన్తారిమ్ । సప్తజన్తకృతంపాపంసహసాసవ్యపోహతి ॥ ౧౯ ॥
 పరాశరః ॥ యఃకరోత్యాప్లవంస్వామిసరసీజలమధ్యతః । సోఽతీత్యనిర
 యంసర్వంబ్రహ్మభూయాయకల్పతే ॥ ౨౦ ॥ గౌతమః ॥ కీర్తయిత్వా
 జలేఽన్యత్రస్వామిపుష్కరిణీతియః । స్నాయాధ్యాయశ్చీనివాసంము
 చ్యతేసోఽతిపాతకాత్ ॥ ౨౧ ॥ భరద్వాజః ॥ ప్రాతరుత్థాయయేప్రా
 జ్ఞాస్వామిపుష్కరిణీతివై । కీర్తయన్త్యాహితాత్సానస్తేయాన్తిపరమం

పదమ్ || ౨౨ || మనుః || స్వామిపుష్కరిణీతీర్థజలంప్రీతాఃపిబన్తియే ।
 తేఽపినిర్ధూతపాష్టానో యాన్తిబ్రహ్మసనాతనమ్ || ౨౩ || యమః ||
 స్వామిపుష్కరిణీకూలేనరాన కన్దివచ్ఛయే । వసన్త్యభోజనాస్తేఽపిల
 భేరన్సరమంపదమ్ || ౨౪ || యాజ్ఞవల్క్యుః || విగాహ్యస్వామిసరసో
 జలంవీతక్లమాజనాః । ప్రార్థితంప్రాప్నుయఃప్రాజ్ఞాః ప్రజాపతిరువాచ
 హ || ౨౫ || హరితః || హరింస్మరన్తఃకుర్వన్తిస్నానంస్వామిసరోజలే ।
 వీతాఽంహసోవీతనిద్రావిశన్తివిమలంపదమ్ || ౨౬ || అగ్గిరాః || యేఽను
 తిష్ఠన్త్యనుష్ఠానంస్వామిపుష్కరిణీజలే । అనేకజన్తజనితమేషామేనోవిన
 శ్యతి || ౨౭ || ఉశనాః || ఉదీరయన్తియేనిత్యం స్వామిపుష్కరిణీతిచ ।
 దుష్కర్తృపజ్జంనిర్ధూయాఽశ్నువతేతేఽపిసత్ఫలమ్ || ౨౮ || శంవర్తః ||
 యేకీర్తయన్తిసర్వత్రసదాస్వామిసరోవరమ్ । తేఽప్యవద్యంవినిర్ధూయ
 నిరవద్యాభవన్తివై || ౨౯ || ఆపస్తమ్భః || స్వామిపుష్కరిణీతోయేస్నా
 నపానాదికర్తృయే । కుర్వన్తిపాపస్తమ్భం తేపరిత్యజ్యాన్నవన్తిసత్ || ౩౦ ||
 మరీచిః || నారాయణగిరేఃప్రాస్తేస్వామిపుష్కరిణీతతే । యఃకిల్బిషీ
 వసత్కేకం దినంనిష్కిల్బిషీభవేత్ || ౩౧ || మృకణ్ణుః || కణ్ఠీరవ
 గిరేఃకుక్షేపక్షిరాడ్వాహహర్షకే । యస్సేవతేస్వామిసరస్సుసరస్సుర
 సమ్మతః || ౩౨ || పులస్త్యః || క్రోడేవేంకటశైలస్యసరఃక్రోడా
 భినన్తకమ్ । గాయతేయస్త్రిషవణం సనరస్సర్వసమ్మతః || ౩౩ ||
 కాత్యాయనః || వైకుంఠస్యప్రీతికరేకణ్ఠీరవగిరేస్తతే । స్వామిపుష్కరి
 ణీంయోఽసాసేవతేసమహాన్భవేత్ || ౩౪ || బృహస్పతిః || కుక్షేఽ
 జ్ఞానగిరేస్వామిపుష్కరిణ్యపుయోనరః । కృతాప్లవస్సకృత్సత్యంకృత
 కృత్యోభవేన్నరః || ౩౫ || భృగుః || ప్రాతరుత్థాయాఽనుదినంస్వామి
 పుష్కరిణీంస్మరన్ || గోఘ్నాయోమాసమాసీతగోప్రదానాత్పశుధ్వ
 తి || ౩౬ || వాల్మీకిః || స్వామిపుష్కరిణీతీరేయోవసత్కృపపాతకీ । మా
 సంగోదానతశ్శుద్ధోభవేన్నరఃకఠినుతి || ౩౭ || శఙ్ఖలిఖితౌ || పారేస్వామి
 సరోవిద్వాత్త్వార్తంశ్రౌతంకరోతియః । సహస్రధాకృతం తేనేత్యుశ
 న్తిబ్రహ్మవాదినః || ౩౮ || శాతాతపః || హవ్యకవ్యాత్కంకర్తృస్వామి
 పుష్కరిణీతతే । వాఘషిర్నాస్తికోవాపియఃకరోతిసత్ఫలః || ౩౯ ||

బోధాయనః || స్వామిపుష్కరిణీతీర నివాసీహరిమేధసః | అశ్వమేధాది
 కంఠంజంఘరకరోతిమహేశ్వరః || ౪౦ || మూర్ఖజ్ఞేయః || మృగరా
 డ్ద్రుకుహరేహరేరానందదాయని | కీర్తయత్స్వామిసరసీంనావసీదతి
 మానవః || ౪౧ || మాణ్డవ్యః || గోవిందమద్దిరేస్వామిపుష్కరిణ్యాస్తటే
 వసత్ | వాసుదేవపరోమర్త్యభవేద్వాసవపూజితః || ౪౨ || శాణ్డి
 ల్యః || స్వామిపుష్కరిణీతీరేషచ్ఛకాలపరోవసత్ | అపశ్చత్వోభవేన్ము
 క్తఃపశ్చోపనిషదాత్మకః || ౪౩ || కాశ్యపః || యోనరస్వామిసరసిన్తరన్
 శౌరింకృతాప్లవః | కర్మనిర్మలకోధీరఃకృతకృత్యోభవేత్సహి || ౪౪ ||
 కణ్వః || స్వామిపుష్కరిణీతీర్థం యఃపిబేచ్ఛుశుకత్రయమ్ | అహోరా
 త్రకృతంపాపంతత్తాదేవనశ్యతి || ౪౫ || అగస్త్యః || ఇన్ద్రియైఃకర్మభిజ్ఞాన్
 నైర్మనసానహయత్కృతమ్ | ఆప్లవాత్స్వామిసరసితదేనశ్శుద్ధ్యతిక్ష
 ణాత్ || ౪౬ || దూర్వాసాః || కీర్తయత్స్వామిసరసీంసహసర్వేన్ద్రి
 యైర్హియః | పూజ్యతేసిద్ధసంఘైస్సనందనకాదిభిః || ౪౭ || విశ్వామిత్రః ||
 పవిత్రంస్వామిసరసిస్పృష్ట్యాతోయంనిరేనసః | విజ్ఞానసమ్పదోవిష్ణుం
 ద్రష్టుకామాభవన్తిహి || ౪౮ || శక్తిః || పవిత్రవస్త్రపరమూపశ్చసన్న్
 న్ద్రివిగ్రహః | భవన్తితేవగాహన్తేయస్వామిసరసీజలమ్ || ౪౯ ||
 శుకః || స్వామిపుష్కరిణీనైషాపురాణీపుణ్యపురణీ | సురాణాశ్చనరా
 ణాశ్చతిరశ్చాశ్చత్త్రశోధినీ || ౫౦ || యస్యాంకోలవపుర్భూత్వాశ్రీని
 వాసఃపరఃపుమాన్ | దేవీభిశ్చక్తిభిశ్చైవక్రీడానుగుణభూతిభిః || ౫౧ ||
 విచిత్రవివిధానేకశృంగయన్ద్రిధృతిక్రమైః | జలక్రీడాంవితనుతేవిశ్వా
 ప్తాయకరీంసదా || ౫౨ || శౌనకః || సైషాహిస్వామిసరసీసమజ్ఞా
 సజగద్ధితా | కీర్తనస్నానపానైశ్చతాపత్రయనివారిణీ || ౫౩ ||
 నారదః || మూఢవానందజననీమదనజ్వరమాధినీ | మదయత్యాత్మజ్ఞా
 తానిస్వామిపుష్కరిణీహ్యసా || ౫౪ || క్రతుః || స్వామిపుష్కరిణీ
 సామ్యాసామపీధీసురర్షభః | యస్యామవభృథస్నానం కురుతేద్యాపివి
 శ్వనూః || ౫౫ || కుశ్లరాగిరీరేకుశ్లేవృజ్ఞైతాఖిలభావనాః | సాధవ
 స్స్వామిసరసిస్నానాత్సంసారతారితాః || ౫౬ || వేదప్రధానావిబు
 ధాయస్యాంస్నాత్వానిరంహసః | విష్ణుంసాక్షాత్కర్తుకామాస్వామి

3౮ శ్రీవేంకటాచలమహాత్మ్యే - శ్రీపాద్మపురాణా నర్తకే (అ-౯)

పుష్కరిణీహిసా ॥ ౫౭ ॥ సత్యాపాదః ॥ ఆపాధానామాశ్రమశ్రీ రా
శ్రమాచారశాలినామ్ । అన్యేషాంభూతిభూమిశ్చ సై మాన్వామిసరోఽభి
ధా ॥ ౫౮ ॥ కుణ్డినః ॥ కుహరేసింహశైలస్యసరసీస్వామిపూర్వీకా ।
శీలాచారవతాన్యౌణామశీలానామపీష్టదా ॥ ౫౯ ॥ హారితః ॥ జయ
స్తీచాపదామ్భూమిస్సమ్మదాన్సర్వకామదా । సరసీస్వామ్యుపపదానై
షావిష్ణుపదీజనిః ॥ ౬౦ ॥ జైమినిః ॥ శిరస్యజ్జలిమాబద్ధౌ తస్యైవమిపు
ష్కరిణీంస్తువత్ ॥ స్త్రరస్త్రరింస్వానుష్ఠానంయఃకరోతిసపుణ్యభాక్ ॥ ౬౧ ॥
స్నానంసకృతుర్వతేయేస్వామిపుష్కరిణీజతే । హవ్యకవ్యేషుతేయో
జ్యోసరానారాయణః పియూః ॥ ౬౨ ॥ జాబాలిః ॥ స్నానాదన్యేషుతోయేషు
స్వామిపుష్కరిణీంస్తరత్ ॥ కృతకృత్యైకృతాత్కాసమర్త్యస్తస్థలమా
పున్నయాత్ ॥ ౬౩ ॥ పితామహః ॥ స్వామిపుష్కరిణీతీర్థపరిచర్యాప
రోహియః । సమర్త్యోవైష్ణవీంభూతింమర్త్యత్యేసమవాపున్నయాత్ ॥ ౬౪ ॥
సనకః ॥ యస్యాస్తీరేనివసతి శ్రీనివాసఃపరాత్పరః । సాధన్యాస్వామి
సరసీ సేవతేతాన్యతత్సర్వాత్ ॥ ౬౫ ॥ సనద్దనః ॥ విష్ణుపాదోద్భ
వంబ్రహ్మకరస్పర్శపవిత్రితమ్ । పవిత్రితేశానజటాజూటంస్వామిసరోజ
లమ్ ॥ ౬౬ ॥ సనతులమారః ॥ యాపునాత్యాప్లవాత్సమ్యగ్భువనా
నిచతుర్దశ । స్వామిపుష్కరిణీధన్యా సాసర్వఫలదాయినీ ॥ ౬౭ ॥
వామదేవః ॥ సరాన్సియానిదివ్యానిన్పత్రిజగతీతలే । తేషామేషా
స్వామినీహి స్వామిపుష్కరిణీత్యతః ॥ ౬౮ ॥ సనాతనః ॥ యేనరాః
ప్రాతరుత్థాయతామిమాంకీర్తయన్తితే । స్వామిపుష్కరిణీధక్తావిశ
న్తివిమలంపదమ్ ॥ ౬౯ ॥ దేవదర్శనః ॥ ఇత్యుచివాంసోవిద్వాంసఃకృ
తకృత్యాహ్యమర్షణాః । తస్యాస్తీరేపుణ్యభూమావాసతేమునిపుష్కవాః ॥
క్వచిత్కదాచిత్క్రిడార్థం దివ్యైఃపరిజనైస్సుహ । శేషసేనేశగరుడప్ర
ధానైస్సేవితంశుభమ్ ॥ ౭౦ ॥ సేవమానాశ్శ్రీనివాసం సాక్షాదక్షిప
ధజతమ్ । చతుర్భుజముదారాజమతసీగుచ్ఛసచ్ఛిమ్ ॥ ౭౧ ॥ *

ఇతిశ్రీపాద్మపురాణేక్షేత్రకాణ్డేశ్రీవేంకటాచలమహాత్మ్యేదేవ
లదేవదర్శనసంవాదే-అత్యాదిపంచశత్యక్షాత్సర్వకృతస్వామి
పుష్కరిణీప్రశంసాదికధనంనామ ద్వాత్రింశోధ్యాయః.

దైత్యోపద్రవజ్ఞాపనార్థం బ్రహ్మాదీనాం క్షీరసాగరగమనమ్.

దేవలః || స్వామిపుష్కరిణీకూలేనారాయణగిరేర్భృగౌ | ఆ
విర్భావఃకథంవిష్ణోశ్చీగ్రివివాసస్యశాక్తిణః || ౧ || దేవదర్శనః || శృణు
బ్రహ్మన్నమాచక్షేసమాహితమనామునే | ప్రశ్నంసర్వాణ్ణగర్భస్యప్రచు
ర్భావాత్తకంవిభోః || ౨ || పురాదుర్ధేధసాదైత్యప్రవరేణామరా
ణా | వీడితారుద్రభక్తేనధృశంబ్రహ్మాదయస్సురాః || ౩ || శాంతాగ్ని
సదృశాశ్శుష్కవదనాశ్శోకవిహ్వలాః | పరాజితాజడాత్తానః కింకర
వ్యాఽవివేకినః || ౪ || దైత్యారింశరణంప్రాప్తుంప్రయతాయతమాన
సాః | క్షీరాబ్ధింప్రాపురప్రాప్తస్వావాసాస్తస్యశాస్తయే || ౫ || తు

బ్రహ్మాదికృతక్షీరాబ్ధినాథస్తుతిః

మృపుస్తతదైతేయవిధ్వంసనవిచక్షణమ్ | లక్ష్మీన్యపలక్ష్మితంవిష్ణుంవిశ్వ
రక్షణదీప్తితమ్ || ౬ || దేవాః || ఓన్నమోదేవదేవాయ పూర్వదేవా
యఖడ్గినే | శ్రీవత్సజాగ్రయచనమఃపరమస్మైపరమాత్మనే || ౭ || నమః
పరస్మైవ్యూహోపవ్యూహస్తరవిభూతయే | విభవాయనమస్తస్మై వి
శ్వాస్తర్యామిణేఽణవే || ౮ || అర్చావతారాయనమోఽజస్తనేజస్తభా
జినే | మాయావినేజగత్ప్రప్టేలక్ష్మీనారాయణాత్మనే || ౯ || జగ
త్ప్రత్యవరోహయజగదానందినేనమః | జగన్నజ్జగభూతాయజాహ్నవీజ
నకాఙ్ఘ్రియే || ౧౦ || జగమాజగమజగద్ధాతుర్జననకారిణే | జనార్దనాయజ
మ్భారేరనుజాయనమోనమః || ౧౧ || శ్రియఃపతేనమస్తుభ్యంసభ్యసద్దోహ
సజ్గినే | సదావిష్ణోమహావిష్ణోవిష్ణోఽపారాదిరూపిణే || ౧౨ || నమోనభిన
నేత్రాయ నేత్రభూతాయనాకినామ్ | నారాయణాయనాథాయనాగ
భోగశయాయతే || ౧౩ || విశ్వేశ్వరాయవిశ్వాయ విశ్వతీతాయతే
నమః | విశ్వాధ్యతాయవీశానవాహనాయాదివేధనే || ౧౪ || నిత్య
యనిరవద్యాయనిరాకారాయనీతయే | నిస్సీమకళ్యాణగుణగుణాతీతా
యతేనమః || ౧౫ || సచ్చిదానందసద్దోహదేహవృద్ధిక్షయాఽక్షమ | అ
చ్యుతానస్తగోవిందనమస్తుభ్యంమహాత్మనే || ౧౬ || అపారకరుణామ్భా
ధేనిస్తరణ్ణాత్మనిశ్చల | లక్ష్మీవిలక్షణవిభోవిచక్షణసమోఽస్తుతే || ౧౭ ||

౪౦ శ్రీవేంకటాచలనూహిత్యే - శ్రీపాద్మపురాణా స్తవతే (అ-౧౦)

ఋతసత్యపరబ్రహ్మ కృష్ణపిఙ్గళపూరుష । ఊర్ధ్వరేతోవిరూపాక్ష విశ్వ
రూపనమోఽస్తుతే ॥ ౧౮ ॥ నమోనమఃకారణకారణాయ నమోన
మోఽనంతమహావిభూతయే । నమోనమశ్శబ్దరూపహరిణేనమోన
మశ్శాశ్వతశాశ్వాధన్వినే ॥ ౧౯ ॥ నమోఽస్తరాదిత్యహిరణ్యరూపసీరూ
పతుభ్యంపురుషోత్తమాయ । నమోనమోభిర్నిగమాస్తభూతైఃకృతస్తు
తప్రస్తుతభావనాయ ॥ ౨౦ ॥ ప్రసీదపుణ్డరీకాక్షప్రసీదపురుషోత్తమ ।
ప్రసీదపరమానందప్రసీదపరమేశ్వర ॥ ౨౧ ॥ ప్రసీదకమలాకాస్తప్రసీదక
రుణాకర । ప్రసీదభక్తార్తిహరప్రసీదవిబుధర్షభ ॥ ౨౨ ॥ దేవదర్శ

❧ బ్రహ్మదీనామ్మరతఃక్షీరాద్ధవాల్లక్ష్మీసఖీప్రాదుర్భావః. ❧

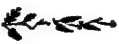
సః ॥ దేవమేవంస్తుతవతాందేవానాంమహితాత్మనామ్ । హిరణ్యగ
ర్భపూర్వాణాం భవిష్యద్భూతభావినామ్ ॥ ౨౩ ॥ ప్రాదుర్భూ
వపురతః క్షీరాద్ధేర్దుహితుస్సఖీ । పుణ్డరీకనిభాసాపి పుణ్డరీకాయతేక్ష
ణా ॥ ౨౪ ॥ పుణ్డరీకాననాపుణ్యా పుణ్డరీకాక్షశాసనాత్ । అఖ
లక్లేశహరిణ్యా వ్యాహరిణ్యాఽర్థసమ్పదామ్ ॥ ౨౫ ॥ సుధాంస

❧ లక్ష్మీసఖీకథితభగవదావాసజ్ఞాపనపూర్వకాభయోక్తిః. ❧

వన్త్యావాచాచబభాషేతాన్దివోకసః । స్వాగతంభవతామస్తుకార్యసి
ద్ధిశ్చ దేవతాః ॥ ౨౬ ॥ బాధాక్వచిదిదానీంకింసురాదైత్యానురైరపి ।
తేమాస్తునిధనంకర్తుంధుఃప్రమవ్యాజరక్షకః ॥ ౨౭ ॥ శ్రీవత్సలక్షణశ్శాక్టీ
దక్షిణోవశ్చరక్షణే । మాఽభైషిష్టసురాయూయం మాప్రత్యూహో
భవిష్యతి ॥ ౨౮ ॥ అచిరాద్భగవాన్విష్ణుశ్శ్రీనివాసస్సర్వాఙ్విభుః ।
ప్రత్యక్షోభవితావశ్చ సర్వంసిద్ధంసమీహితమ్ ॥ ౨౯ ॥ ఆమోదా
దీద్దివ్యలోకాకాత్సస్త్యజ్యభగవాన్స్తరిః । ఇదానీంరమతేలక్ష్మ్యా నా
రాయణగిరేస్తటే ॥ ౩౦ ॥ స్వామిపుష్కరిణీతీరే సర్వాన్త్రయమ్యథో
క్షజః । సహస్రశీర్షాపురుషస్సహస్రాక్షస్సహస్రపాత్ ॥ ౩౧ ॥ త
దితోదక్షిణంభాగం భూమేర్గచ్ఛతసత్వరాః । అవిఘ్నమస్తువఃకార్యం
బ్రహ్మాన్ద్రీప్రిదివోకసః ॥ ౩౨ ॥ ఇత్యుక్త్వాతుసఖీలక్ష్మ్యా సహసాఽ
స్తర్దధేపిచ । తస్యాశ్శ్రిత్యావచోవిష్ణుపత్నీ సఖ్యాస్సమాహితాః ॥ ౩౩ ॥
ప్రణమ్యదణ్డవద్దేశం తంపరియుఃప్రదక్షిణమ్ । సమ్ప్రీతమానసాదేవా

సావధానాస్ససమ్భ్రమాః ॥ ౩౪ ॥ తస్మాద్దక్షిణతోభూమిభాగంగ

బ్రహ్మాదీనాంక్షీరార్థవాచ్ఛినారాయణాచలాగమనమ్. స్తంప్రచక్రముః । తతస్తేవిబుధాస్సర్వేపరమేష్టిపురోగమాః ॥ ౩౫ ॥ భూయోనారాయణగిరేః పాదానాశిత్రయర్కదా । పుణ్యానిపుణ్యతో యాని సరాంసినరితశ్చహి ॥ ౩౬ ॥ సేవమానాఃకృతాతిధ్యాసిద్ధస జ్ఞేశ్వతాపనైః । మిథునైఃకిన్నరాణాంహి లతాగేహనివాసిభిః ॥ ౩౭ ॥ గీయమానానిగీతాని ప్రాదుర్భావాత్తకానిచ । మన్ద్రమధ్యోచ్చమహి మమాధురీహూర్వహాణిచ ॥ ౩౮ ॥ శిలాతలేషుశ్వాస్త స్పర్పాయేషు సమాశ్రితాః । సప్తతస్త్రినాదగర్భసప్తస్వరవిభావనమ్ ॥ ౩౯ ॥ వేణువీణామృదక్లాఢ్యం నవనాట్యరసాన్వితమ్ । ఆవిర్భావాత్తకంకాల శ్రుతికల్పితమూర్చనమ్ ॥ ౪౦ ॥ అపురోగణసక్షీతం లోకయన్తోఽథతే శనైః । వీతక్లేశావీతమోహః విమలానన్దభావనాః ॥ ౪౧ ॥ నారాయ

 శ్రీస్వామిపుష్కరిణీతీరవర్ణనమ్.

ణాద్రాప్రాపుశ్చస్వామిపుష్కరిణీతటమ్ । క్రోడ్యైకారణైర్హంసై సానరసైస్సరసస్వరైః ॥ ౪౨ ॥ తారాభిశ్చబలాకాభి రన్యైర్వనవ యోగజైః । నిబిడాన్తరకల్లోలకోలాహలసమాకులమ్ ॥ ౪౩ ॥ తమాలైస్థిలకైఃపూర్నైర్నారికేళైశ్చపాటలైః । కేతకైస్సురపున్నా గైఃపున్నాగైఃపుత్రదీపకైః ॥ ౪౪ ॥ జమ్బైశ్చమ్మకైశ్చూతైర్లికుచైః కుటజైర్వృతైః । మద్దారైఃకేసరైశ్చేతమద్దారైర్హరిచన్దనైః ॥ ౪౫ ॥ కింశుకాశోకసన్తానసాలసీపహరీతకైః । శ్రీవృక్షైశ్చన్దనైర్చిత్రైఃకదళీ భిశ్చదాడిమైః ॥ ౪౬ ॥ మాతులుజైఃకురవకైఃకున్దైరామలజమ్బుభిః । సమస్తతస్సమాకీర్ణంసాన్ద్రాచ్ఛయైశ్చభూరుహైః ॥ ౪౭ ॥ వీరుద్భిర్దమ నీభిశ్చమాధవీమాలతీధవైః । ఘలపుష్పద్రుమైఃపుల్లర్కల్లికావనజాతిభిః ॥ ౪౮ ॥ నన్ద్యావదైస్త్రిసదీభిర్జపాభిఃకరవీరకైః । శృంగబేరైర్హ రిద్రాభిఃకర్పూరైరజసీకులైః ॥ ౪౯ ॥ షనసైరార్ద్రపనసైరనేకైఃకన్ద జాతిభిః । పుణ్యగన్ధంకిరస్తీభిర్లతాతతిభిరావృతమ్ ॥ ౫౦ ॥ కల్పారకమలా

౪౨ శ్రీవేంకటాచలమహాత్మ్యే - శ్రీపాదపురాణాంత్యే (అ-౧౦)

నీకమధుమ త్రమధువ్రతైః | కూజద్భిఃకోకిలై శ్చాపిమదాంధైర్హితాస్త
రమ్ || ౫౨ || సమాశ్రితా ర్తిహరణసాస్త్రచాచయంసమస్తతః | తత్ర
స్థిత్యాముహూర్తతే బ్రహ్మాద్యాదేవతాగణాః || ౫౩ || క్షీరాద్భిః

కమలాఽఘృక్త్యాబ్రహ్మాదికృతశ్రీనివాస సాక్షాత్కారప్రయత్నః.

న్యాసఖ్యాస్తుసంస్తరంతో వచశ్శుభమ్ | శ్రియశ్చియంశ్రీనివాసం శ్రీవ
త్సకృతలక్షణమ్ || ౫౪ || శ్రీకణ్ఠకృతకై జగర్యం శ్రీమహీమహితంహి
తమ్ | ఏకమేకాయనవిదామేకాస్త హృదయాలయమ్ || ౫౫ || ద్వితీ

యామ్నాయనిష్ఠానామాత్మనామాత్మభూతిదమ్ | త్రిమూర్తిమత్త్రిగుణ
కంత్రివిధాత్మకకాలకమ్ || ౫౬ || చతుర్మూర్తిధరంశాస్త్రం చతుర్వింశతి
మూర్తికమ్ | చతుర్ధావస్థాఽతిభూమిశ్చతుర్వర్గఫలప్రదమ్ || ౫౭ || ప

ఞ్చోపనిషదాత్మానంపశ్చరాత్రప్రవర్తకమ్ | పశ్చాద్ధర్వశిరోరత్నంప
శ్చమూర్తిధరమ్పరమ్ || ౫౮ || షడధ్వమయచక్రస్థం షట్కృతిగృహ
మేధినమ్ | సప్తార్చిఃపశ్చరావాసహంసంపరమహంసకమ్ || ౫౯ ||

అష్టాజయోగవిత్సద్ధసజ్జహృత్పద్మవాసకమ్ || ౬౦ || దశావతారచతు
రందశాననశిరశ్చిదమ్ | చరమోపాయసుగమంచరాచరగురుంహరిమ్ ||

గక్ష్టజన్మగృహంజ్ఞుపచదపజ్జజనైభవమ్ | ప్రణతార్తిహరంప్రాజ్ఞం
ప్రణవార్ణప్రభావకమ్ || ౬౧ || ప్రసాదమాత్రప్రభవప్రమామాత్రప్ర
మాణకమ్ | అవ్యాజమిత్రంశత్రుఘ్నంశరణ్యంశరణార్థినామ్ || ౬౨ ||

జ్ఞానశక్తిబలైశ్వర్యవీర్యతేజోవిజృంభితమ్ | రజస్తమస్సత్త్వసజ్జని
మోహితజగత్త్రియమ్ || ౬౩ || సంసృష్టిస్థితిసంహారనిగ్రహానుగ్ర
హాత్మకమ్ | భక్తానామప్యభక్తానాం చిన్తనాంతోక్షకారణమ్ || ౬౪ ||

నాదాస్తగగనావాసంశుద్ధంసూక్ష్మం నిరజ్జనమ్ | నిరవద్యంనిరాకారం
నిరాబాధంనిరామయమ్ || ౬౫ || నిరాశ్రయంని స్తరజ్జనీరరాశినిభంవిభుమ్ |

అతీంద్రియంపరంబ్రహ్మచేంద్రియైస్సృష్టుమిచ్ఛవః || ౬౬ || పూర్వహాత్మ
కమిదంసూక్తం సుపర్వాణస్సుముత్సుకాః | ఉదాత్తముచ్చైరుచ్చైరుస్స

➤ శేషాద్రాశ్రీనివాససాక్షాత్కారాయబ్రహ్మాదికృతస్తుతిః.

ఘృతంనిరుపప్లవాః || ౬౭ || ఓంజితస్తేపుణ్డరికాక్షనమస్తేవిశ్వభావననమ
స్తేస్తుహృషీకేశమహాపురుషపూర్వజ || ౬౮ || నమశ్శ్రీధామనిలయనమ

శ్రీవత్సలక్షణ । నమస్త్రిధాత్వ నేతుభ్యంనమశ్శ్రీఘనమోహన ॥౨౦॥
నాకాకఃప్రత్యసీకారేనారాయణనమోఽస్తుతే । నాగపర్యజ్ఞశయనాఽ
నాథనాథ నమోనమః ॥ ౨౧ ॥ విశ్వస్రష్ట్రే విశ్వభక్తే విశ్వతా
త్రేవిచక్షణ । విశ్వాన్తర్యామిణేతుభ్యంవిశ్వోష్ఠీర్ణవిభోనమః ॥ ౨౨ ॥

→ స్వామిపుష్కరిణీతీరేస్తుతిప్రసన్నభగవద్విమానావిర్భావః. ←
ఏవముచ్చరతాం తేహంహర్షోత్పుల్లాస్యచక్షుషామ్ । అగ్రేసుధాన్దసాం
వ్యగ్రమనసాంసమృద్ధినామ్ ॥ ౨౩ ॥ న్యకృతాఖిలతేజసఃచక్షుర్హరి
సమీక్షితమ్ । పశ్యిమేస్వామినరసస్తీరేప్రత్యగ్రవిగ్రహమ్ ॥౨౪॥ విమాన
మావిర్భూభూవవిమలానందకారకమ్ । దివ్యదుస్తుభినిర్ఘోషజయశబ్దసమన్వితమ్ ॥ ౨౫ ॥
ద్యోతయచ్చదిశస్సర్వాః పుష్పవృష్టిపురస్సరమ్ । తద్వీ
త్యోఽనిమిషాస్సర్వేవిమానంవిన్దయాన్వితాః ॥ ౨౬ ॥ అభితుష్టుపురా
→ విమానమధ్యగతంశ్రీనివాసముద్దిశ్యబ్రహ్మదిస్తుతి. ←
త్రేతంశ్రీనివాసంసమజ్జనమ్ । జయశ్రియఃపతేవిష్ణోజయసత్యాచ్యుతాని
శమ్ ॥౨౭॥ జయానిరుద్ధభగవన్జయపూరుషపూర్వజజయేశనర్వజగతాం
జయశ్రీకణ్ఠపూజిత ॥ ౨౮ ॥ జయాత్రేశ్వరజీవాతోజయత్వమపరాజిత ।

→ శ్రీశ్రీనివాసావిర్భావఘట్టః. ←

స్తుత్యాఽనయాప్రసన్నోఽస్తి న్విమానేపరమస్వరాట్ ॥ ౨౯ ॥ స
హస్రాదిత్యసంజాత సుహస్రేస్తుసమప్రభః । సహస్రహుతభుక్ప్రభో
విఖ్యాతవిభవోదయః ॥ ౩౦ ॥ చతుర్భుజశ్శక్తిచక్రవరాఽవనతిహస్తకః ।
శ్రీవత్సకాస్తుభోరసోఽవై జయన్త్యావిరాజితః ॥ ౩౧ ॥ ఉద్యత్ప్రచణ్డ
మార్తాణ్డప్రతీకాశకిరీటకః । మాణిక్యకణ్ఠహరశ్రీవీరపట్టవిరాజితః ॥౩౨॥
కర్ణపాళినమాలమ్బిమకరాననకుణ్డలః । హారకేయూరకటకకంజకాంజ
దనుర్దరః ॥౩౩॥ అఙ్గుళీయచ్చన్నకరోదరబద్ధనశోభితః । ప్రచాళముక్తాప్ర
త్యుప్తనవరత్నసుదామకః ॥ ౩౪ ॥ శృంఖలాబద్ధకామ్యేయకింకిణీకట
స్థలః । పీతకాశేయవననోదీప్తమజ్జీరహంసకః ॥ ౩౫ ॥ కింకిణీవా
మాఙ్గుళీయ విరాజితపదామ్బుజః । సర్వాభరణసంయుక్తసర్వావయ
వనుద్దరః ॥ ౩౬ ॥ పుణ్డరీకవిశాలాక్షఃపుష్పదామవిరాజితః । అష్టాక్ష
ధూపకైర్దివ్యాలేపనైఃపుణ్యగంధిభిః ॥ ౩౭ ॥ సమృద్ధానకితాఙ్గుశ్రీః పూ

ర్ణచంద్రనిభాననః | అప్రాకృతాజ్ఞమహిమాప్రాకృతాజ్ఞవిడమృతః ||౧౮||
 ప్రాదుర్భూవభగవాన్బుక్తకభావాత్కృతకపుమాన్ | ఈషదుత్తమయమాన

❖ ❖ ❖ బ్రహ్మదీన్పత్రిభగవత్కృతకుశలప్రశ్నః ❖ ❖ ❖

స్తుగీర్వాణాన్విత్యువిస్తితాః ॥ ౮౯ ॥ బభాషేచసురశ్రేష్ఠపూర్వాన్నూ
ర్వవిదాత్తభూః ॥ శ్రీభగవాన్ ॥ కచ్చిద్దేవాన్నాన్వగతంవసుప్రాక్షుపు
రోగమాః ॥ ౯౦ ॥ పితామహంపురస్కృత్యకిమర్థంయూయమాగతాః।
కచ్చిత్ప్రియేణబాధ్యద్దేధుఃప్రమవ్యాజశత్రుభిః ॥ ౯౧ ॥ ఏవముక్తే

❧ భగవత్తేబ్రహ్మకృతలోకోపద్రవకార్యసురోద న్నజ్ఞాపనమ్. ❧

మృషీకేశే కేశవేశిమర్దనే । ప్రత్యుచేవిబుధశ్రేష్ఠః ప్రణిపత్యపితామ
 హః ॥౯౦॥ జాగరూకేత్రభవతిభగవన్సక్తవత్సలే సర్వతారిష్టమాప
 న్నంత్యదధీనావయంహియత్ ॥ ౯౩ ॥ కింవాకుశలమస్మాకంజీవితంకష్ట
 లోచన । ఇంద్రాదయోలోకపాలావివర్ణవదనాఞ్శమే ॥ ౯౪ ॥ స్వపదప్ర
 చ్యుతాదుష్టాస్పృష్టానప్రచకాశిరే । దైవతానామమీషాంతుభీతివిహ్వల
 చేతసామ్ ॥ ౯౫ ॥ సక్తందివంసచేరుశ్చవిమానానివియత్తలే । ఏతేహి
 ద్వాదశాదిత్యాస్తమోవిధ్వస్తదీప్తయః ॥ ౯౬ ॥ గ్రస్తాఞ్జవతమోభిస్తు
 నభభ్యుగతప్రభాః । అష్టేషమగుణాఃప్రాయోనాసత్యోద్వాచనాకినా ॥
 బభాసిరేనవీతాభాఃప్రణష్టవసుకాఞ్జవ । మమలోకేనివాసశ్చదుస్థితో
 స్వస్థచేతసః ॥ ౯౮ ॥ కైలాసవాసోరుద్రస్యమహాక్షేశకరోభవత్ ।
 స్వకృతిప్రీత్యాసాపితతైవవ్యవతిష్ఠతే ॥౯౯॥ కశ్చిన్నిదానమేతేషాంత్ప
 ణీకృతజగత్త్రయః । అమరారితిభ్యాతోదైతేయేంద్రోమహేంద్రజీత్ ॥
 శివివిష్ణంసముద్దిశ్యదుర్విసీతగణాధిపమ్ । ఘోరాకారోఘోరతరంచకా
 రాతిచిరంతపః ॥ ౧౦౧ ॥ తపసాతేనసన్తుష్టఃపినాకీంచతామసః । అజ
 య్యత్వమవధ్యత్వమమరైరమరాధిపైః ॥ ౧౦౨ ॥ అన్యైరతిబలైశ్చై
 వతస్తేదుర్లేధసేదదా । అమరారిద్వివిషదామన్యేషాంచసతామరిః ॥౧౦౩॥
 దుష్టాత్కాదుష్టచేతాస్సత్రిషులోకేషుచేష్టతే । విశేషతోదేవవర్గాద్ధరి
 ద్రాస్తీనమానసాః ॥ ౧౦౪ ॥ దివానిశంసదాక్రూరస్తదాప్రభృతిబా
 ధతే । దైత్యైరిద్దేవతామిత్రంశార్క్లీఖగ్గీచచక్రభృత్ ॥౧౦౫॥ దేవఃప్ర

మాణంస ర్వేషామస్తర్యామీభవాన్స్వతః । నమస్తేకమలాకాస్తనమఃక
మలలోచన ॥ ౧౦౬ ॥ నమఃకారుణ్యపుణ్యశ్రీర్నమఃకాలాత్కకప్రభో ।
అర్దితానసురేంద్రేణదుర్హృదాచామరాణా ॥ ౧౦౭ ॥ అన్తాననేకవి
ధయాభవాన్రక్షతురక్షతు । ఇతిబ్రువాణేగీర్వాణగణశ్రేయోభిశంసిని ॥

➤➤➤ బ్రహ్మదిప్రార్థనయా భగవదుక్తాభయోక్తిః. ➤➤➤

శరత్ప్రత్యగ్రపుల్లాబ్జవక్త్రాభేషరమేష్ఠిని । కారుణ్యామృతవారాశిక
ల్లోలామృతలీలయా ॥ ౧౦౮ ॥ వీక్షయావీక్ష్యవిశ్వాత్కవిధ్వస్తజర
యాదరాత్ । ఉవాచభగవాన్విష్ణుస్త్వయమానముఖామ్బుజః ॥ ౧౦౯ ॥
దస్తపజ్జిదుర్బిజ్యోతస్నిస్సపితాశాస్తరాశకః । మాభిభ్యస్తుభవ
న్తోహం కరిష్యేతత్ప్రతిక్రియామ్ ॥ ౧౧౦ ॥ స్వస్తిస్వస్తి స్వదే
యూయంస్థాతారోవార్తమేవచ । వధ్యవవత్సవధ్యత్వంప్రాప్తవానపి
శూలినః ॥ ౧౧౧ ॥ అమరారిరముష్యాస్తుత్రిలోక్యాదుష్టకట్టకః । ఇత్యు

➤➤➤ రక్షోగణసంహారాయ భగవత్కృతకుముదాక్షునియోజనమ్. ➤➤➤

క్వాతాత్కత్సురగణాన్సుప్రసన్నసురర్షభః ॥ ౧౧౩ ॥ ఇక్ష్వితాకారచేష్టా
జ్ఞమింద్రిరారమణఃప్రభుః । కుముదాక్షుంగణాధ్యక్షంగదాపాణిముదైక్షత ॥
శ్రీవత్సకాస్తుభాభ్యాఞ్చబుతేసారూప్యసంప్రదమ్ । విష్వక్సేనాభిధానఞ్చ
సైనాపత్యంప్రదాయచ ॥ ౧౧౪ ॥ నియుజ్యతంతస్యవధేమరారాతే

➤➤➤ భగవతోబ్రహ్మదిప్రేషణపూర్వకాస్తర్థానఘట్టః. ➤➤➤
ర్గణాధిపమ్ । దేవాన్సమ్భాష్యసహసాసర్వాన్స్వపదకాక్షీణః ॥ ౧౧౬ ॥
కృత్వాభయప్రదానఞ్చదత్వాశిషమనేకశః । స్త్యయమానముఖశ్శ్రీ
మానచ్యుతస్తుతిరోదధే ॥ ౧౧౭ ॥ తతోదేవాదేవదేవాభిహితంవచ
సంహితమ్ । శ్రుత్వాప్రీత్యాప్రణమ్యైతం దేశముద్దిశ్యచోర్జితమ్ ॥ ౧౧౮ ॥
శిరస్యజ్జలిపుష్పానప్యబధ్నస్తస్సుధాన్ధసః । ప్రదక్షిణంపరిక్రమ్యయయు

➤➤➤ శ్రీనివాసావాసస్థలస్యసర్వఫలప్రదత్వవర్ణనమ్. ➤➤➤

స్సంహృష్టమానసాః ॥ ౧౧౯ ॥ ఇతిదేవార్చమిత్రస్యసర్వాస్తర్యామి
ణోవిభోః । ఆవిర్భానోమయాభ్యాతశ్శ్రీనివాసస్యదేవల ॥ ౧౨౦ ॥
శృణ్వతాంపతాంచైవచతుర్వర్గఫలప్రదః । ఏతద్వైవైష్ణవంక్షేత్రంప
విత్రంచిత్రవైభవమ్ ॥ ౧౨౧ ॥ అనాయాసేనజగతామభీష్టఫలదాయ

౪౬ శ్రీవేంకటాచలమహాత్మ్యే - శ్రీపాద్మపురాణాంతర్గతే (అ-౧౧)

కమ్ । ముక్తిభాజాంముముక్షూణాంలక్ష్మీవై భవకాఙ్గీణామ్ ॥౧౨౨॥
కిన్నరాణాంనరాణాఞ్చసురాణాంసుఖశాలినామ్ । భూతానాంభూత
యోసీనాంభైరవాభైరవాత్తనామ్ ॥ ౧౨౩ ॥ పరమైకాన్తినాంపఞ్చ
కాలాఽకలుషితాత్తనామ్ । పఞ్చశాఖాఽధర్వవిదాంపఞ్చోపనిషదా
త్తనామ్ ॥ ౧౨౪ ॥ నిత్యానానియమస్థానానివాసోయోగినామపి ।
మాహాత్మ్యమస్యదేశస్యవక్తుంవర్షశతైరపి ॥ ౧౨౫ ॥ అశక్యందేవలభ

శ్రీశ్రీనివాసావతారదేశకాలనిర్ణయః.

వాస్కృతకృత్యశ్శుచిశ్రవాః । ఇథమాత్మభువఃకల్పేహాద్దామౌజభువో
హరేః ॥ ౧౨౬ ॥ ఆచాకృతయుగేజమ్బూద్వీపేభారతవర్షకే । గంగాయా
దక్షిణేభాగేయోజనానాంశతద్వయే ॥ ౧౨౭ ॥ పఞ్చయోజనమాత్రే
తుపూర్వామౌఘేస్తుపశ్చిమే । మాసేభాద్రపదేవిష్ణుతిథావిష్ణుసమన్వితే
॥ ౧౨౮ ॥ సిద్ధయోగేసోమవారేగిరారానారాయణాహ్వయే । స్వా
మిపుష్కరిణీతీరేపశ్చిమేభూత్యపశ్చిమే ॥౧౨౯॥ బృహ్దారకాణాంబృందై
స్తుప్రాధ్ధితోలోకరక్షకః । ఆవిర్భభూవభగవాఞ్చ్ఛ్రీనివాసఃపురఃపుమాన్ ॥
శ్రీనివాసాయమహాసేనిష్కలాఽనిష్కలాత్తనే । నమోఽస్తుపద్మనేత్రా
యపవిత్రాయాదివేధసే ॥ ౧౩౦ ॥ ... *

ఇతి శ్రీపాద్మపురాణే తేత్రకాణ్డే శ్రీవేంకటాచలమహాత్మ్యే
శ్రీశ్రీనివాసావిర్భావకథనంనామత్రయస్త్రింశోధ్యాయః.

పద్మసరోవరమహాత్మ్యమ్.

దేవలః ॥ దేవదర్శనభూయోపిశ్రోతుంకౌతూహలంహిమే । ప
ద్మాఖ్యసరసోబ్రహ్మాంతాహాత్మ్యంజన్తమేవద ॥ ౧ ॥ యస్మిన్స్తవస్యత
స్తస్యవైయాసేస్సిద్ధిరాగతా । శుకస్తుముక్తఇతివైప్రసిద్ధిర్జగతీతతే ॥౨॥
బ్రహ్మలోకాదాగతోయశ్శుకోఽనోయవావదస్వమే । కృపామయికురు
ష్వాద్యవదసర్వజ్ఞమేగురో ॥ ౩ ॥ దేవదర్శనః ॥ శృణుపద్మాఖ్యసరస

భృగుపాదాహతికుపితాయాలక్ష్మ్యైకపిలాలయగమనమ్.

ఉత్పత్తిందేవలాఽద్యభాః । భృగోఃఖ్యాత్యాంసముత్పన్నాశ్రీపూర్వంధ
ర్మనాయికా ॥ ౪ ॥ భృగుపాదాహతస్యాస్యవిష్ణోర్వైకగుణశాయినః ।
విప్రపాదరజస్సృష్టాకుపితాకపిలాలయమ్ ॥ ౫ ॥ గత్యానాతాళమూ

లంసామునినా తేనపూజితా । శ్రీమతాసాహితేనై వకపిలేనకృతాలయా॥
పూజితాచచిరజ్ఞానం తత్రవాసంతదాకరోత్ ॥ ధరణీసహితోవి

❧ లక్ష్మ్యస్వేషణార్థంధరాతలమ్ప్రతిభగవదాగమనమ్. ❧

ష్ఠ్యర్చీ శయాధృతచామరః ॥ ౭ ॥ తంమునింపూజయిత్వా౭ ధభృగుంబ్ర
హ్మస త్రమమ్ । నీశాంనిక్షిప్యవై కుణ్డేభూదేవ్యాభూమిమాగతః ॥ ౮ ॥
శబ్దచక్రగదాకుస్తపాణిః పద్మదళేక్షణః । శ్రీదేవ్యస్వేషణంకుర్వన్నానా
రూపీజనార్దనః ॥ ౯ ॥ పట్నఞ్చాశత్సుదేశేషువిచిన్వన్నురుషోత్తమః ।
కోల్లాపురంసమాగమ్యశ్రియో౭ధిష్ఠానముత్తమమ్ ॥ ౧౦ ॥ తత్రతాపశ్య
న్మహాలక్ష్మీమర్పారూపేణరాజతీమ్ । అగస్త్యారాధితాంపూర్వం ప్రతి
ష్ఠాప్యాలయోత్తమే ॥ ౧౧ ॥ తాందృష్ట్వాతత్రదేవేశోమహితాంముని
సత్తమైః । అర్చయంశ్చస్వయంవిష్ణురువాసదశవత్సరాన్ ॥ ౧౨ ॥

❧ శ్రీకోల్లాపురవాసిలక్ష్మీమర్చయన్తంభగవన్తమ్ప్రత్యశరీర్యుక్తిః. ❧
అథా౭బ్రవీత్తదావిష్ణుమశరీరాసరస్వతీ । విష్ణోప్రసీదభగవన్లక్ష్మీదర్శన
లాలస ॥ ౧౩ ॥ ఇతోదక్షిణతోగచ్ఛక్రష్ణవేణ్యాశ్చదక్షిణే । ద్వావింశ
ద్యోజనేవిష్ణోసువర్ణముఖరీనదీ ॥ ౧౪ ॥ తీరమాసాద్యతస్యాస్తవముత్త
రంమునిసేవితమ్ । కున్తేనాహత్యతత్తీరేనరఃకృత్వాతపఃకురు ॥ ౧౫ ॥
ఆహృత్యదేవలోకాత్త్వంసువర్ణకమలానిచ । స్థాప్యతస్మింశ్చసరసిస
ర్వాణికమలానిచ ॥ ౧౬ ॥ తత్తీరేపుష్పజాతీశ్చపుష్పవృక్షశతానిచ ॥
పద్మారామేచసరసి పద్మాయాఃపద్మవల్లభ ॥ ౧౭ ॥ జపన్నేకాక్షరమ
నుంసహస్రాక్షరమేవవా । అర్చయన్కమలైఃపద్మాం ద్వాదశాబ్దంవ
సప్రభో ॥ ౧౮ ॥ తతఃప్రసన్నాసాదేవీస్వయమావిర్భవిష్యతి । సువ
ర్ణకమలేదేవసువర్ణకమలాకృతిః ॥ ౧౯ ॥ ఊనఘోడశవహ్నాసాశ్రీఃపద్మ
నయనావత ॥ గచ్ఛశీఘ్రిమితోవిష్ణోసువర్ణముఖరీతటమ్ ॥ ౨౦ ॥ ఇతిసా

*శేషాచలాధ్వనారాజరూపస్యభగవతస్సువర్ణముఖరీతీరాగమనమ్. *
మ్యంవచశ్చృత్వావిష్ణురాకాశసమ్భవమ్ । జగామగరుడారూఢస్సువర్ణ
ముఖరీతటమ్ ॥ ౨౧ ॥ పశ్యంశ్చవివిధాదేశాన్పర్వతాంశ్చవనానిచ ।
వరాహాధిష్ఠితంపుణ్యమజ్జనాద్రింసురారిహా ॥ ౨౨ ॥ స్వామిపుష్కరి
ణీస్తృప్త్యాభూవరాహస్యసన్నిధౌ । గరుడాదవతీర్యాసాస్నాత్వాస్వామి

౪౮ శ్రీవేంకటాచలమహాత్మ్యే - శ్రీపాద్మపురాణా నర్తకే (అ-౧౧)

సరోజలే॥ ౨౩ ॥ వై ఘానసై శ్చమునిభిరాతి ధ్యేనసుపూజితః | నజ్ఞాతోరాజ
రూపేణమునిభిఃపురుషో త్తమః ॥ ౨౪ ॥ యయాప్రాతససముత్థాయము
నీనామస్త్ర్యతాన్విభుః | అశ్వరూపస్తుగరుడమారుహ్యపురుషో త్తమః॥
గదాకుస్తథరోదేవోగిరేర్దక్షిణతోవ్రజత్ | సువర్ణపజ్జ-జాకీర్ణాంసువర్ణ

➡➡➡ భగవత్కృతపద్మసరోవరనిర్మాణప్రకారః. ➡➡➡

ముఖరీంహరిః ॥ ౨౬ ॥ దృష్ట్వాసవిన్నయోభూత్వా గరుడాదవరుహ్య
చ | తత్రపుణ్యేసమేదేశేకుస్తేనాహత్యభూతలమ్ ॥ ౨౭ ॥ గోకర్ణమూ
త్రవిస్తారంచకారదుచిరంసరః | స్తృత్యావాయుం సమాహూయతము
వాచమహామనాః ॥ ౨౮ ॥ ఇన్ద్రస్యానుమతేవాయోరుక్తపద్మానిచా
హర | స్థాపయిష్యామిసరసిలక్ష్మీపూజావిధౌమరుత్ ॥ ౨౯ ॥ తచ్చు
త్వావాయురాహేసమస్యాంసద్యాంహిసన్తివై | కాఞ్చనానిచపద్మా
నికిమర్థంసురలోకతః ॥ ౩౦ ॥ శ్రీభగవాన్ ॥ కోల్లాపురేమహావా
ణీహ్యశరీరాబ్రవీత్పురా | దేవలోకాత్సమానీయకాఞ్చనాబ్జానిచార్చ
య ॥ ౩౧ ॥ ఇతిమామబ్రవీద్వాయోతస్తాదానయమేఽమృజమ్ | గ
త్వాలోకంతతోవాయురిన్ద్రలోకాదుదారధీః ॥ ౩౨ ॥ దేవేన్ద్రాను
మతేశీఘ్రమానయామానతానివై | కాఞ్చనాబ్జానినిషీవ్యత్స్త్రితృరసి

పద్మవికాసనైరన్తర్యార్థంభగవత్కృతసూర్యనారాయణప్రతిష్ఠా.
మాధవః ॥ ౩౩ ॥ విష్ణుసుస్సర్వంప్రతిష్ఠాప్యప్రాఙ్ముఖంసరస్సతే |
అర్చయన్పజ్జ-జాధీశంకమలాఽవాప్తయేవిభుః ॥ ౩౪ ॥ శక్తిపూర్వం
శ్రియోబీజంకామబీజమతఃమరమ్ | ఆద్యస్తప్రణవోపేతమక్షరత్రయస

➡➡➡ లక్ష్మీమన్తోపాసనపూర్వకభగవత్కృతతపోవిధిః. ➡➡➡
మ్పుటమ్ ॥ ౩౫ ॥ త్రిసహస్రంజపన్నిత్యం దశాంశంతర్పయన్విభుః |
అర్చయన్పద్మసాహస్రైర్ద్రివైక్రికాఞ్చనసమ్భవైః ॥ ౩౬ ॥ తర్పయన్ప
ద్మసరసారసేనోషసిమాధవః | క్షీరాఽహరోయతాఽహరోలక్ష్మ్యైరా
ధనతత్పరః ॥ ౩౭ ॥ తద్భానుసన్నిధౌతీరేపశ్చిమాభిముఖోవిభుః | దీ
క్షాంవివేశదేవేశోద్వాదశాబ్దమనన్యధీః ॥ ౩౮ ॥ ఏవంస్థితేమహావిష్ణో

నృపశంక-యాభగవత్తపోభక్తాయేంద్రాదికృతరమ్భాదిప్రేషణమ్.
శ్రీకాష్ఠీణిసమాహితే | ఇంద్రాదిదేవాస్సక్షుభౌమాయామోహసమ

న్వితాః ॥ ౩౯ ॥ భూపతేఃపార్థివేద్ద్రస్యవిష్టోక్తానుషరూపిణః । వి
 ఘ్నృచ్ఛతపసఃకర్తుముద్యమంచక్రురుద్ధతాః ॥ ౪౦ ॥ ఆహూయాపుర
 సస్పర్వాః ప్రోచుస్సేద్దాగ్దివౌకసః । యూయంగచ్ఛతభూలోక మజ్ఞ
 నాద్రేస్సమీపతః॥౪౧॥ సువర్ణముఖరీనామనదీమునినిషేవితా తస్యాఏవో
 త్తరేతీరేకుమ్భయోనేర్త హఃశ్రమః ॥ ౪౨॥ తదాశ్రమాత్సూర్యభాగే
 కశ్చిద్రాజాతపస్యతి । కనకాబ్జసరస్తీరేపురస్తాద్భాసహరస్యచ ॥౪౩॥
 త్రైలోక్యలక్ష్మీమాకాఙ్క్షన్తాయావీసచతుర్భుజః । క్షోభయద్ధ్వంసృ
 * రాజవేషభృద్భగవత్తపోవనమ్మృతీన్ద్రప్రేషితరమ్భాద్యాగమనమ్. *
 త్తగీతైరనైశ్శృంగారచేష్టితైః ॥ ౪౪ ॥ ఇతిదేవైశ్చమాదిష్టాస్పర్వా
 హ్యపురసాంవరాః ॥ వసన్తకామసహితా జగ్తుఃపద్మసరోవరమ్ ॥
 అవతీర్ణోవసన్తస్తుజప్యమృతద్వనేభశృమ్ । చూతకింశుకమన్దారకర్ణికా
 రాఽసనోజ్జ్వలైః ॥ ౪౫ ॥ కోకిలైర్భృగైరాజైశ్చ శోభితేవివిధైఃఖ
 గైః । రమ్యేవనేతపస్యన్తంపురుషంసుభగాకృతిమ్ ॥ ౪౬ ॥ దృష్ట్వా
 చతుర్భుజంచిత్రంమోహితాశ్చాపురోగణాః । జగుఃకశ్శచ్చనన్మతుస్తద
 గ్రేతావరాజ్ఞనాః ॥ ౪౭ ॥ కల్తారశీతభోవాయుశ్చలయన్సుష్పవాటి
 కామ్।వవౌమలయసమ్భూతోమదయన్వనవాసినః ॥ ౪౮ ॥ ఏతస్మిన్న
 * స్వాశ్రమాగతాపురోవఞ్చనార్థంభగవత్కృతమాయానిర్లాణమ్. *
 స్తరేవిష్ణుఃకింశ్చదుస్తీల్యచతుషీ । మాయామన్యాంవిసస్యజేతాసాంసం
 మోహనాయవై ॥౪౯॥ తాంవిష్ణుచూయాంవీత్యైవవివశావినతాఽన
 నాః । సతుపద్మానిసఞ్చన్వంశ్చచారసరసీజలే ॥ ౫౦ ॥ యథాపూర్వం
 పూజయంశ్చనిర్వికారోనిరజ్జనః । తందృష్ట్వానిర్వికారంతావికర్తుంపు
 రుషోత్తమమ్॥ ౫౧॥ అశక్తాజగ్గురాకాశంవిష్ణుమాయావిమోహితాః।
 తాంమాయాంభగవానాహలోకపూజ్యాభవివృసి ॥ ౫౨ ॥ ఇత్యుచా
 పాసిచక్రాబ్జపుష్పబాణధరాసతీ । చతుర్వర్గప్రదాపుంసాం పర్ణక్షీరాది
 పూజితా ॥ ౫౩॥ ఇత్యాదిశ్యచతాందేవీమర్చయామాసపద్మీనీమ్। ఏవం

➤➤➤ పద్మసరోవరాల్లక్ష్మీప్రాదుర్భావఘట్టః. ➤➤➤

తపస్యతస్తస్యద్వాదశాబ్దాగతాద్విజ ॥ ౫౪॥ తతస్త్రయోదశేవర్షేకా
 ర్తికేశుక్లపక్షే । పశ్చిమ్యాంశుక్రవారేచముహూర్తేమైత్రసంజ్ఞకే ॥

౫౦ శ్రీవేంకటాచలమహాత్మ్యే - శ్రీపాద్మపురాణాంతర్గతే (అ-౧౧)

వపుఃపుణ్యాస్సుఖావాతాడత్రరామాథతారకే । ప్రసన్నంసలిలంసర్వం
తైరిలోక్యాంతర్గతన్ద్విజ ॥ ౫౭ ॥ మప్రభోభానుమానాసీత్ప్రసన్నాని
మనాంసించ । తతఃపద్మసరోమధ్యేతేజోరాశిర్మహానభాత్ ॥ ౫౮ ॥ బా
లభానుసహస్రాభ స్సువర్ణసదృశచ్ఛవః । తన్మధ్యేకాశ్చన్ద్రైఃపద్మై ర్ని
ర్మితోరథఃకత్తమః ॥ ౫౯ ॥ పద్మభిర్ధృతపార్శ్వశ్చచతుర్ధిర్మదగన్ధిభిః ।
తన్మధ్యేకాశ్చనేపద్మేసహస్రదళశోభితే ॥ ౬౦ ॥ తత్పద్మకర్ణికామధ్యే
పద్మాసనసమన్వితా । పద్మహస్తాపద్మనేత్రీరక్తపద్మపదద్వయా ॥ ౬౧ ॥
సువర్ణపద్మముకుళద్వయశోభికుచానతా । స్తేరపద్మరజోగన్ధిసము
చ్ఛాప్సముఖామ్బుజా ॥ ౬౨ ॥ బిమ్బాధరసుసంవర్ధిన్మితశోభిసుధా
రసా । సమ్పల్లక్తిసమావాసవిశాలనయనద్వయా ॥ ౬౩ ॥ సర్వర
త్నసముక్షిప్తజామ్బూనదవిభూషణా । కర్ణికోత్పలతాటబ్జమాక్రికా
లకబద్ధనా ॥ ౬౪ ॥ ఆముక్తముక్తామకుటకటకాజ్ఞదకజ్జ-ణా । విద్యు
త్పుష్పప్రతీకాశవిచిత్రావృరచిత్రితా ॥ ౬౫ ॥ మన్దస్మితామనోజ్ఞాగ్గీమా
ధవంవిక్ష్యసాదరమ్ । కల్పారమాలామాదాయయక్షకర్దమలేపనామ్ ॥
సుగన్ధితులసీదూర్వామధూకకమలోత్పలామ్ । స్థితాపదరథేదేవీదేవం
వీక్ష్యచతుర్భుజమ్ ॥ ౬౬ ॥ తతోదేవగణాస్సర్వేవాదయదేవదు
న్దభిః । శఙ్ఖానాపూరయామాసుర్వీణాశ్చముముచుస్సర్వరాజా ॥ ౬౭ ॥
షడ్జాదీతమతాశేనగన్ధర్వాలలితంజగుః । నన్మతుర్ద్దివ్యాపురసస్సుస్వ
రక్లేతలాలసాః ॥ ౬౮ ॥ తూర్యఘోషేణమహాతాకృత్సుమాపూ
రితంజగత్ । లేనఘోషేణవిజ్ఞాయశ్రియఃప్రత్యక్షతాంవిధిః ॥ ౭౦ ॥

లక్ష్మ్యవతారదర్శనార్థంపద్మసరస్తీరమ్ప్రతిబ్రహ్మద్యాగమనమ్.
హంసారూఢస్సహమునిర్బ్రహ్మతత్రసమాయయా । కైలాసాచ్ఛబ్ద-
రశ్మాపిగోరిగణసమన్వితః ॥ ౭౧ ॥ ఇన్ద్రశ్శిశ్మచ్ఛాలోకపాలైశ్చత్వా
శఙ్ఖధ్వనియయా । వసిష్ఠాద్యాశ్చమునయస్సనకాద్యాశ్చయోగినః॥౭౨॥
కాశ్చనాబ్జసరస్తీరేపద్మనాభాశ్రమంయయుః । సర్వలోకేశ్వరీంతత
శ్రియంపద్మరథస్థితామ్ ॥ ౭౩ ॥ దృష్ట్వావిద్యాధరాస్సర్వేపుష్పవృష్టి
ముచోవిది । విస్మితాస్సన్మితాస్సర్వేదేవాస్తథుశ్చసన్పృహః ॥ ౭౪ ॥
దైతేయాదానవాశ్చాపినాగాఃపాతాళవాసినః । సాభిలాషారమాంవీ

త్యస్థితామదనమోహితాః ॥ ౭౫ ॥ మామాశ్రయేన్నామాశ్రయేత్స
త్యేకంమేనిరేహృది । ఇతితేషుస్సరత్యేవదేవదానవభోగిషు ॥ ౭౬ ॥

❧ లక్ష్మీకృతమాలాఽర్పణపూర్వకభగవద్వరణమ్. ❧

ఉత్థాయసస్తితాలక్ష్మీ రాగత్యహరిమజ్జనా । కల్వారమాలామున్నుచ్య
విష్ణోఃకణ్ఠే సమర్ప్యచ ॥ ౭౭ ॥ ఆలిङ్యతం చతుర్బాహుం సర్వలో
కాన్వయలోకయత్ । హరివక్షఃప్రతిష్ఠాయాశ్చియోదృప్త్యశ్చలేషీ
తాః ॥ ౭౮ ॥ స్వస్వాధికారాన్సమ్ప్రపుద్దేవదానవయోగినః ।
శ్రియాసమేతోభగవాన్మౌతార్థకమలాపతిః ॥ ౭౯ ॥ పాద్మంస

❧ భగవతఃపద్మసరోవరవరదానపూర్వకశేషాచలగమనమ్. ❧

రస్సమీక్ష్యాఽథవరంతస్తేదదాహరిః । హేసరస్తవతీరేఽస్మిన్నద్వకాస్త
స్యభాస్వతః ॥ ౮౦ ॥ తపఃమర్వన్నహంపద్మామాప్తవానస్తిశాశ్వతీమ్ ।
తస్మాత్త్వమద్యప్రభృతి పద్మవాసీతినామతః ॥ ౮౧ ॥ పాద్మంపద్మ
సరశ్చేతిపద్మాప్రీతికరంభువి । త్రిలోకీప్రథితంభూయాహృద్దేశకమలాల
యమ్ ॥ ౮౨ ॥ ఇత్యుక్త్వాగరుడేశానమధిరుహ్యరమాసఖః । భో
గిరాజగిరింగత్వాస్వామిపుష్కరిణీతటే ॥ ౮౩ ॥ రమతేరమయైకాస్తే

❧ నారదాద్యప్రమహర్షిప్రశంసితపద్మసరోవరమాహాత్మ్యమ్. ❧

రమణీయేశ్రియఃపతిః । తన్ద్రష్టామునయస్సర్వే ప్రశశంసుస్సరోవ
రమ్ ॥ ౮౪ ॥ నారదః ॥ యఃపద్మసరసిస్నాతస్సప్తజన్మాఽఘనాశనే ।
శ్రియమాప్నోతివిమలాంశ్రియఃపతిరివామలః ॥ ౮౫ ॥ వసిష్ఠః ॥ రుక్మా
బ్జసరసిస్నాతోరుక్తనద్యాస్తటోద్భవే । కోటిజన్మకృతైఃపాపైర్మచ్యతే
శ్రియమాప్నుయాత్ ॥ ౮౬ ॥ మరీచిః ॥ సువర్ణముఖరీకూలేస్నా
తఃపద్మసరోవరే । మహాపాతకయుక్తోయస్సముచ్యేతాఽంహసఃక్ష
ణాత్ ॥ ౮౭ ॥ అత్రిః ॥ అత్రపద్మసరస్నాతోయోరుక్తతటినీతటే ।
ససర్వపాపనిర్ముక్తో శ్రియమాప్నోత్యసంశయః ॥ ౮౮ ॥ అగ్గిరాః ॥

౫౨ శ్రీవేంకటాచలమహాత్మ్యే - శ్రీపాద్మపురాణాంతర్గతే (అ-౧౧)

భగ్నిష్టరాజ్యస్తుయోరాజాన్నాత్యస్మిన్నణ్డలంయమీ । పద్మాకరాఖ్యేసర
సిసరాజ్యంప్రాపుయాచ్ఛ్రియమ్ ॥ ౮౯ ॥ పులస్త్యః ॥ విప్రోయః
పద్మసరసివ్రాత్యోమస్త్రవివర్జితః । సోపిపూతస్త్రిమవణాద్దినేనై కేన
శుద్ధ్యతి ॥ ౯౦ ॥ పులహః ॥ వైశ్యోయోవశ్చనాజీవీవ్యవహరవిశా
రదః । సపద్మసరసిన్నాత్వారాజాభవతిధార్మికః ॥ ౯౧ ॥ క్రతుః ॥
శూద్రస్త్వాచారవిభక్తిః దేవబ్రాహ్మణదూషకః । సపద్మసరసిన్నాత్వా
పూతోవైశ్యోభవిష్యతి ॥ ౯౨ ॥ దేవదర్శనః ॥ ఇతిప్రస్తుతమున
యోయయుస్తేస్వాశ్రమాన్తునే । ఉత్పత్తిఃపద్మసరసస్తవోక్తాదేవలా

శుకచరిత్రవర్ణనమ్.

మల ॥ ౯౩ ॥ ఇతఃపరంశుకోత్పత్తింవదామిశృణుదేవల । పురాశు
కోబ్రహ్మచారీసాక్షాద్వైయాసిరాత్మవాక్ ॥ ౯౪ ॥ లబ్ధ్వాబ్రహ్మ
పదేశస్తురుద్రాష్టానీబభూవహ । తపస్సిద్ధోజగామైవపశ్యన్నగ్రహ్మత్కం
జగత్ ॥ ౯౫ ॥ ఏవంజగౌచసతతంజ్ఞానోన్మత్తస్సబాలవత్ । ఊన
షోడశవర్షోస్తాసాక్షాత్కృష్ణఐవోజ్జ్వలః ॥ ౯౬ ॥ మాతాచకమలా
దేవీ పితాదేవోజనార్దనః । బాన్ధవావిష్ణుభక్తాశ్చ స్వదేశోభవనత్ర
యమ్ ॥ ౯౭ ॥ ఇత్యుక్త్వావ్యసమున్నచ్యభానుంప్రతిజగామహ । గచ్ఛ
స్తంశుకమాలోక్యతీవ్రాంశోశ్చసమీపతః ॥ ౯౮ ॥ వ్యాసఃపుత్రేతిచ
క్రోశపుత్రేతిచపునఃపునః । ఆలోక్యాఽథశుకమ్భానురువాచప్రణయాద్వృ
టుమ్ ॥ ౯౯ ॥ హేవటోగచ్ఛభూలోకమపుత్రస్త్యమవాక్చిరాః । ముక్తః
పితృఋణాత్పుత్రముత్పద్యాగచ్ఛశీఘ్రతః ॥ ౧౦౦ ॥ అపుత్రస్యగతి
ర్నాస్తీతపఃకృత్వాఽపిభూతలే । యజ్ఞంకృత్వాఽపిలోకాద్ధీస్వర్గంనావా

ఛాయాశుకోత్పత్తిః.

పుయాత్పుమాక్ ॥ ౧౦౧ ॥ ఇతిభానువచస్సుగ్రీత్వాశుకోధ్యాత్వాజ
నార్దనమ్ । ఆత్మఛాయామధశ్శీర్ణామస్యజత్వాత్మపూరుషమ్ ॥ ౧౦౨ ॥

ఛాయాశుకశ్చతంకృత్యాస్వాత్మపుత్రమివాత్మవాన్ । పితుర్దేశోకనా
 శంత్యంకురుపుత్రత్వమాగతః ॥ ౧౦౩ ॥ ఇత్యుక్త్వాభానుమాలోక్య
 వివృతంతత్పథజ్ఞతః । ఛాయాశుకస్సమాగత్యవ్యాసంక్రోశన్తమాత్మ
 జమ్ ॥ ౧౦౪ ॥ నమస్కృత్యపితుఃపాదాశ్రుత్యాభాగవతంసుధీః । కృ
 త్యావై వాహికంకర్తృపుత్రానుత్పాద్యపుణ్యధీః ॥ ౧౦౫ ॥ పురాణం
 శ్రీభాగవతంప్రతిష్ఠాప్యవనౌసుధీః । కృష్ణప్రసాదాత్సశుకఋషిత్వశ్చ
 ప్రపద్యచ ॥ ౧౦౬ ॥ సశరీరోబ్రహ్మలోకం గత్వాప్రీతోవసన్సుధీః ।
 శ్రీవేంకటాద్రిమాహాత్మ్యంశ్రుత్వాపద్మసరోవరమ్ ॥ ౧౦౭ ॥ ప్రాప్య
 కృత్యాతప స్తీవ్రంసరోఽమృజదలైస్సృజన్ ॥ సభేయాన్తానసాన్సుతా
 నష్టోత్తరశతంద్విజాన్ ॥ ౧౦౮ ॥ తానధ్యాప్యబ్రహ్మవిద్యాంతైస్సహాద్రిం
 గతోమునిః । మాసిభాద్రపదేపుణ్యేబ్రహ్మణానిర్మితోత్సవే ॥ ౧౦౯ ॥
 వర్తమానేశ్రీనివాససేవార్థంవ్యాసపుత్రకః । ఉత్సవేవాహకాన్కృత్యా
 శతమష్టోత్తరంద్విజాన్ ॥ ౧౧౦ ॥ ఉత్సవాన్తేచావభృథే శ్రవణక్షేప్ర
 సన్నధీః । స్నాత్వాచస్వామిసరసిత్తైర్ద్విజైఃకమలోద్భవైః ॥ ౧౧౧ ॥
 సభాయాంవేంకటేశస్య వాహకార్థంవృజిజ్ఞపత్ ॥ స్వనామ్నాయ
 త్పురందేవ మయాశ్చౌప్తంసురేశ్వర ॥ ౧౧౨ ॥ తత్రేత్రసమ్భవంసస్యం
 జీవితంశ్రీపతేకురు । సేవాంకుర్యన్త్యాప్రళయంవాహకాఉత్సవేషుతే ॥
 శ్రుత్వామునివచోదేవశ్రీనివాసస్తథాఽస్త్వితి ఛాయాశుకస్యాత్మజా
 నాంసభ్యానాంజీవమబ్రవీత్ ॥ ౧౧౩ ॥ బ్రహ్మలోకంజగమిషుఃపునశ్చా
 యాశుకోమునిః । కృష్ణశ్చబలభద్రంచభానుంపద్మసరోవరమ్ ॥ ౧౧౪ ॥
 ప్రదక్షిణీకృత్యశుకస్థీనియతామితిచాత్మజాన్ ॥ భరద్వాజాదిషడ్గోత్రా
 న్యతమష్టోత్తరంసుధీః ॥ ౧౧౬ ॥ సభ్యాస్సభాసదఃపాద్మానుక్త్వాఽకాశంజ
 గామహ ॥ దేవదర్శనః ॥ ఉక్తంపద్మసరోజన్తఛాయాశుకమునేరపి ॥
 సభార్హాణాంద్విజాతీనాం శుకమానసజన్తనామ్ ॥ దేవలః ॥ దేవదర్శ

౫౪ శ్రీవేంకటాచలమహాత్మ్యే - శ్రీపాద్మపురాణాంతర్గతే (అ-౧౧)

నసర్వజ్ఞకృతార్థోఽస్మి నతోఽస్మితే ||౧౧౦౮|| నాస్తిశోతవ్యమేతస్మాత్సం
శయోవిగతోమమ ||౧౧౦౯||

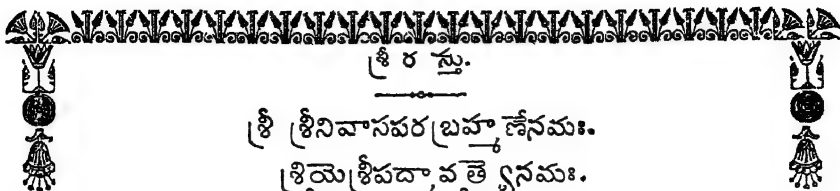
ఇతిశ్రీపాద్మపురాణేతైత్రకాణ్డేశ్రీవేంకటాచలమహాత్మ్యే
దేవలదేవదర్శనసంవాదేపద్మసరోవరమహాత్మ్యే
దికధనంనామ చతుస్త్రింశోధ్యాయః.

ఇత్థంశ్రీపాద్మపురాణే చతుర్వింశప్రభృతి చతుస్త్రిం
శపర్వనైకాదశాధ్యాయాత్మక శ్రీవేంకటా
చలమహాత్మ్యపరోభాగస్స
మాప్తిమగమత్.

{ శ్రియఃకాంతాయకల్యాణ నిధయేనిధయేర్థినామ్ |
శ్రీవేంకటనివాసాయ శ్రీనివాసాయమజ్గళమ్ ||
శ్రీవేంకటాద్రినిలయఃకమలాకాముకఃపుమౌకా |
అభజ్ఞురవిభూతిర్నస్తరజ్గయతుమజ్గళమ్ || * }

శ్రీపాద్మపురాణాంతర్గత శ్రీవేంకటాచలమహాత్మ్యే
సముదితాధ్యాయసంఖ్యే ౧౧.

శ్రీ ర మ్మ.

శ్రీ శ్రీనివాసపరబ్రహ్మజేనమః.

శ్రియైశ్రీపద్మావత్యైనమః.

అథ శ్రీ గారుడపురాణాస్తోత్ర

శ్రీవేంకటాచలమాహాత్మ్యపారమ్భః.

* వసిష్ఠమ్మృతిశ్రీవేంకటాద్రిమాహాత్మ్యశ్రవణేచ్ఛ్వరున్దతీప్రశ్నః. *

శ్రీగరుడః॥ అరున్దతీసమస్తానామగ్లనానాంపతివ్రతా । పతింస్వం
పరిపప్రచ్ఛలోకానాంహితకామ్యయా ॥ ౧ ॥ అరున్దతీ ॥ బ్రహ్మాత్మజన
మస్తుభ్యమిదంవిజ్ఞాపనంశృణు । పతిశుశ్రూషణాదన్యస్తీన్రిణాంధర్మిన
విద్యతే ॥ ౨ ॥ నయాగయోగానతపోనతీర్థంనసురార్చనమ్ । సర్వధ
ర్మాధికంస్త్రీణాంపత్యుచేపప్రహర్షణమ్ ॥ ౩ ॥ ఇతిశుతమ్మయాత్వత్త
ఋషిభ్యోఽన్యేభ్యవచ । తథాపిజాయతేప్రీతిర్మమకాచిద్గరియసీ ॥ ౪॥
విష్ణుక్షేత్రేకవచిత్సుజ్యేష్ఠీర్థేనర్వాతిశాయినీ । కళ్ళితాకలంతపఃకృత్వా
విష్ణుముద్దిశ్యయత్నతః ॥ ౫ ॥ విష్ణోర్ముఖేనసద్ధర్మంవాచయిత్వాజగత్కృ
తే । సర్వధర్మోత్తమంస్మాణాందర్మయామీతిమేమతిః ॥ ౬ ॥ అనుజ్ఞ
యాస్త్రీయోభద్రుర్ధర్మాచరణముత్తమమ్ । విష్ణుక్షేత్రంతాదృశంమేవ
దతీర్థోత్తమంతథా ॥ ౭ ॥ గరుడః॥ అరున్దత్యాపుష్టఇత్థంవసిష్ఠోవాక్య
మబ్రవీత్ । సమ్యక్పుష్టమిదందేవిసర్వలోకహితేచ్ఛయా ॥ ౮॥ తథా
వదామిశృణుమేయథాహృత్సమ్మృహృష్యతి । శ్రోతర్యప్రతిపత్తైతువక్తు
ర్వాక్యంతథాభవేత్ ॥ ౯ ॥ యథాఽన్యేభర్తరిస్త్రీణాంసాక్షర్యంసకలం
పుథా । సావధానమనాభూత్వాశృణుతస్మాద్వచోమమ ॥ ౧౦ ॥ సు

వసిష్ఠవర్ణితశ్రీవేంకటాచలమాహాత్మ్యమ్.

వర్ణముఖరీతిరేకశ్చిదస్తిమహీధరః । వేంకటాచలనామాఽసానర్వభూ
భృతుకలోత్తమః ॥ ౧౧ ॥ అతిప్రీతిర్హావిష్టోస్తత్ర వేంకటభూధరే ।
శ్వేతద్వీపాచ్ఛవైకుంఠాద్భానుమణ్డలమధ్యతః ॥ ౧౨ ॥ యన్నామకీర్త
యిత్వాఽపిసర్వపాపక్షయోభవేత్ । సమస్తశ్రేయసాంసిద్ధిస్తాదృశో
వేంకటాచలః ॥ ౧౩ ॥ యస్మైవేంకటశైలాయనమస్మత్కత్యాపిదూ

౨ శ్రీవేంకటాచలమహాత్మ్యే - శ్రీగారుడపురాణాంతర్గతే (అ-౧)

రతః । సర్వపాపైఃప్రముచ్యేతతత్పుణ్యంక్షేత్రము త్తమమ్ ॥ ౧౪ ॥ త
త్రస్వామిసరోనామతీర్థమేకంవిరాజతే । తత్పశ్యిమేభూమికోలస్తటే
రాజతిదేవరాట్ ॥ ౧౫ ॥ శ్రీమద్వరాహదేవస్య వేంకటాచలవాసినః ।
సమయాశక్యతేవక్తుం మహిమాబహుహాయనైః ॥ ౧౬ ॥ దక్షిణస్వా
మితీర్థస్యతీరే నీరజలోచనః । శ్రీవేంకటేశోభక్తానాంవరదఃశ్రీనికేతనః ॥
నివసత్యచ్యుతోనిత్యం సులభస్సర్వదేహినామ్ । తస్యసేవామపేక్షస్తేబ్ర
హ్మరుద్రాదిదేవతాః ॥ ౧౭ ॥ తస్యవేంకటశైలస్యసన్నిమాన్యనేకశః ।
కీర్తనాత్పహరీణిశ్రేయోదానిశృణుష్వమే ॥ ౧౮ ॥ అజ్ఞానాద్రిశ్యేషగిరి
ర్వృషాద్రిర్వృషభాచలః । నారాయణాద్రిస్సింహాద్రిశ్శ్రీశైలస్సింహభూ
ధరః ॥ ౧౯ ॥ ఏవమాదీనినామానియఃకీర్తయతిమానవః । ప్రాతఃకాలేప్రతిది
నంతస్యపుణ్యమనన్తకమ్ ॥ ౨౦ ॥ తస్మిచ్ఛ్రీవేంకటాధీశేభక్తిమన్తఃకలా
యుగే ॥ మనోరథాన్పాప్నువన్తిమనుష్యాభాగ్యశాలినః ॥ ౨౧ ॥ ఉత్తరే

➤ శ్రీవేంకటాచలస్థాకాశగంగాపాపనాశనతుమ్బుతీర్థప్రశంసా. ◀

స్వామితీర్థస్యవియద్గజ్జావిరాజతే । తస్యామాహాత్మ్యమతులంప్రవదన్తి
మనీషిణః ॥ ౨౩ ॥ తతఃపాపవినాశాఖ్యఉత్తరేతీర్థనాయకః । స్నానేనత
త్రనశ్యన్తిపాపానివిధాన్యపి ॥ ౨౪ ॥ తతఉత్తరవిశానేభాగేగిరివనా
న్తరే । తుమ్బుతీర్థమితిభ్యాతఃకశ్చిదస్తివరాననే ॥ ౨౫ ॥ అనేకవృక్ష
వితతిసింహశార్దూలసంయుతే । నిమ్నాన్నతస్థలేతత్రప్రకృప్తస్తీర్థనాయ
కః ॥ ౨౬ ॥ దేవగన్ధర్వమునయస్తుమ్బుతీర్థేకృతాప్లవాః । కృతార్థాల
భవన్సూర్యమితిమేబ్రహ్మణస్సృతమ్ ॥ ౨౭ ॥ స్వామిపుష్కరిణీంగ
త్వాన్నాత్వాతత్రయధావిధి । ఆదిపోత్రణమాలాక్యవేంకటేశేకృతా
నతిః ॥ ౨౮ ॥ ఆకాశగజ్జాతీర్థేచపాపనాశేకృతాప్లవా । తత్రగత్వాతు
మ్బుతీర్థేన్నాత్వానిర్మలమానసా ॥ ౨౯ ॥ ప్రాజ్ఞుభీత్వంస్థితాభూత్వా
తపఃకుర్విత్యచోదయత్ । వసిష్ఠేనాభ్యనుజ్ఞాతాఽరున్ధతీతంప్రణమ్యచ ॥
* వసిష్ఠోక్త్యాఽరున్ధత్యాస్తుమ్బుతీర్థతపఃకరణాయశేషాచలాగమనమ్. *
ఆగత్యవేంకటాధస్తాతఃపిలాఖ్యేసరోవరే । కృత్వాన్నానంతదాఽరు
హ్యవేంకటాద్రితటేశుభే ॥ ౩౦ ॥ కృతన్నానాస్వామితీర్థే భూవరా
హంప్రణమ్యచ । శ్రీనివాసంవేంకటేశంనమస్కృత్యాస్యసన్నిధౌ ॥

పార్థివయామాసభగవత్ పరిపాలయమాంహరే । తపఃకరోమ్యహంతు
 మ్బుత్థీర్థంగత్వాకృపానిధే ॥ ౩౩ ॥ తత్రోత్పంఠమయాసార్థం సన్నిధే
 హ్యచిరేణమేఽఐతివిజ్ఞాప్యగగనగజ్ఞాంపాపవినాశనమ్ ॥ ౩౪ ॥ గత్వాత
 త్రనిమజ్జ్యాశుతుమ్బుత్థీర్థముపాగమత్ । స్మరన్తిభర్తృవచనంతత్రీన్నా
 త్వావిధానతః॥౩౫॥పతిహోక్తంవిష్ణుమస్త్రంజపన్తితపసిస్థితా । వయ
 స్యాసుమతిర్నామశుశ్రూహామకరోత్సదా॥ ౩౬ ॥ ద్వాదశాబ్దంతపశ్చ
 కేనిరాహారాయతవ్రతా దేవగన్ధర్వమునయస్తాందృష్ట్యాతపసిస్థితామ్॥
 ఆశ్చర్యమాశ్చర్యమితిబ్రువాణాముదమాయయః । తస్యాస్తసస్సుప్రస

➤➤➤ అరున్ధతీసమీపేభగవదావిర్భావః. ➤➤➤

న్నఃప్రాదురాసీత్పరఃపుమాన్ ॥ ౩౭ ॥ ఫాల్గునేమాసిపౌర్ణమ్యాంమీ
 నేభాస్వతిభాస్వతి । తదాబ్రహ్మదయోదేవాఋషయోవ్యాసపూర్వ
 కాః ॥౩౮॥ సనద్దసనకాద్యాశ్చ యోగినస్సర్వవహి । మునిపత్నోన్య
 దేవపత్న్యస్సమీయుస్సజ్ఞశోమునే ॥౪౦॥ అరున్ధతీమహాభాగాలత్యైః
 లిక్లేతవక్షసమ్ । దృష్ట్వాహరింవేజ్జు-తేశంప్రణనామముదాన్వితా ॥౪౧॥
 తాందృష్ట్వాప్రణతాంవిష్ణురిదమాహదయానిధిః । ఉత్తిష్టారున్ధతీదేవితప
 సాక్లేశవత్ససి ॥ ౪౨ ॥ తవేప్థితమహందాస్యేవరంవరయసువ్రతే । సు

➤➤➤ అరున్ధతీకృతభగవత్తునితిః. ➤➤➤

ప్రీతంతంవిదిత్వాసాతుస్తావాజ్ఞానశైలపమ్ ॥ ౪౩ ॥ అరున్ధతీ ॥ నమస్తు
 భ్యంమహాదేవనారాయణకృపానిధే । పాహిమాంఘణిశైలేశభక్తబన్ధో
 దయానిధే ॥ ౪౪ ॥ నజానేవేజ్జు-టాధీశలక్ష్మీనాయకకేశవ । త్వాం
 వినాసర్వలోకానాందృష్టా దృష్టఫలప్రదమ్ ॥ ౪౫ ॥ యస్యారస్యనిశం
 విభాతిజగతీసాభాగ్యధాత్రీరమాధతేయస్యపదావనేజనజలం మూర్ధ్నా
 పురారిస్సదా । శ్రీమద్వేజ్జు-టశైలనిత్యనిలయందేవోత్తమంత్యాంవినా
 దృష్టాదృష్టఫలప్రదంకిమపరందృష్టంక్షితౌదైవతమ్ ॥ ౪౬ ॥ ఇతిస్తుత్వా
 పునఃప్రాహ శేషశైలశిఖామణిమ్ । యదిప్రీతిర్తత్పసాతవశేషాద్రివైభ
 వమ్ ॥ ౪౭ ॥ తుమ్బుత్థీర్థస్యమాహాత్మ్యంవదలోకోపకారకమ్ । వసిష్ఠ
 పత్నేన్యతిపుష్టఃప్రాహవేజ్జు-టవైభవమ్ ॥ ౪౮ ॥ శృణ్వత్సుసర్వలో
 కేషుబ్రహ్మాదిషుసురేషుచ ॥ శ్రీనివాసః ॥ శృణ్వార్థతిమద్వాక్యంసర్వ

→→→ భగవద్వర్ణితవేంకటాచలముత్పత్తిర్థమాహత్మ్యాని. →→→
 లోకోపకారకమ్ || ౪౯ || వేంకటాచలాస్వామి తీర్థవేంకటేశేచయే
 మయిభక్తిమస్తః ప్రజైశ్వర్యాఽయుష్మత్సృభవంతి || ౫౦ || వేంకటా
 చాద్రిస్వామి తీర్థమన్నామానిచకుర్వతే | పుత్రాణాంతేపునస్సర్వసమ్మ
 దామేకభాజనమ్ || ౫౧ || శ్రీవేంకటేశేతి సదావాచి షష్ఠాక్షరంయ
 ది | బ్రహ్మదీనాశ్చ సర్వేషాంవన్యావనసంశయః || ౫౨ || యేతుమ్మ
 తీర్థాభిషేకమాచరంతియదాతదా | తేనిష్పాపామత్కృపయా లక్ష్మ్యైః
 పాత్రంసంశయః || ౫౩ || పాల్కున్యాంపార్ణమాస్యాన్తు ప్రత్యక్షదివసే
 మమ | స్నాన్యన్తిభక్తిమన్తోయేతేషాంశృణుఫలోన్నతిమ్ || ౫౪ || య
 త్సర్వతీర్థస్నానేన తత్ఫలంభవతిద్రువమ్ | ఫల్గునీతీర్థమిత్యస్య నామలో
 కేభవివ్యతి || ౫౫ || బ్రహ్మవిట్టత్రశూద్రాణామపిస్త్రీణామరున్ధతి | అ
 త్రస్నానేనదురితంసశ్యతిశ్రేయవతిచ || ౫౬ || మనోవాక్కాయవిహి
 తంపాపంసశ్యతినర్వధా | యతిశ్చిదర్థముద్దిశ్యపురుషావాస్త్రీయోఽపి
 వా || ౫౭ || స్నాన్యన్త్యత్రాపునస్త్యేవతంతమర్థంసంశయః | పు
 త్రాన్తీర్థపుత్రమాప్నోతిధనాన్తీర్థలభతేధనమ్ || ౫౮ || ఆరోగ్యకామఆరోగ్య
 మపత్యంపుత్రకామవాక్ | సశ్యన్త్యాపదఆశ్యస్యసిద్ధయోహస్తసంశయః ||
 అత్రస్నాన్వాత్మతుదానానికుర్వతాంబహళంఫలమ్ | యేచన్దనశ్చతామ్బూ
 లంప్రయచ్ఛన్త్యపిచోదకమ్ || ౬౦ || తేమత్ప్రియాస్తువిజ్ఞేయాసృత్యం
 సత్యంవదామ్యహమ్ | అయంసర్వోత్తరోధర్మఉక్తస్తవవరాననే || ౬౧ ||
 పతివ్రతానాంముఖ్యాచభవత్సత్త్వసుపుత్రిణీ | ఇతినర్వంవరందత్వాన్స్త
 ర్దధేవేంకటేశ్వరః || ౬౨ || యఇదంపఠతిధ్యాయశ్చృణుయాచ్ఛనమా
 హితః | ఘోరతీర్థస్నానఫలంప్రాప్నోతిహిసంశయః || ౬౩ || *

ఇతిశ్రీగారుడపురాణే శ్రీవేంకటాచలమహాత్మ్యవర్ణనం

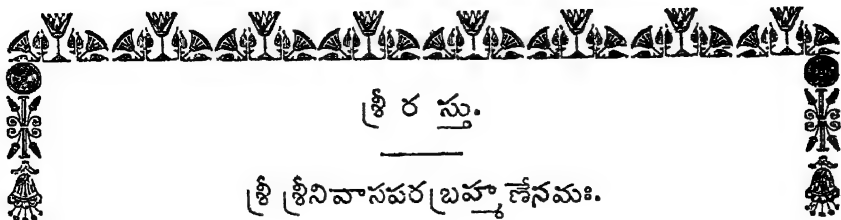
సంనామత్రిషష్టితమోఽధ్యాయః.

ఇత్థంగారుడపురాణేత్రిషష్టితమాధ్యాయాత్మకశ్రీవేంకటాచల

మహాత్మ్యపరోభాగస్సమాప్తిమగమత్.

శ్రీగారుడపురాణాస్త్యతశ్రీవేంకటాచలమహాత్మ్య

సముదితాఽధ్యాయసంఖ్య ౧.

శ్రీ రస్తు.

శ్రీ శ్రీనివాసపరబ్రహ్మణేనమః.

శ్రీ యై శ్రీ పద్మావత్యై నమః.

అథ శ్రీహరివంశాంతర్గత శ్రీశేషధర్మఘటక

శ్రీ వేంకటాచలమహాత్మ్యప్రారమ్భః.

➔ నారదాదీనాంభగవత్సేవార్థం శ్రీవేంకటాచలగామనమ్. ➔

యుధిష్ఠిరః ॥ దేవవ్రతమహాభాగసురసింధుసుతప్రభో । శ్రీనివా
సస్యమాహాత్మ్యంవదనోవదతాంవర ॥ ౧ ॥ వైకుంఠవాసీదేవేశోవిష్ణుస్స
ర్వగతఃప్రభుః ॥ కథంప్రాప్తోవృషగిరింతన్నేత్వంకృపయావద ॥ ౨ ॥ శ్రీ
భీష్మః ॥ పురావై నారదశ్రీగ్రీమాన్బ్రహ్మపుత్రోమహాద్యుతిః । హరింద్ర
ష్టుమనాస్తాతవై కుంఠంసముపాగతః ॥ ౩ ॥ తత్రాదృష్ట్వాహరింపార్థ
క్షిరందధ్యుపకణ్ఠతః । ఆయాస్తమృషయోదృష్ట్వాముదమాపుశ్చనార
దమ్ ॥ ౪ ॥ అగస్త్యప్రముఖాస్సర్వేపారాశర్యపదానుగాః । అనుజ్ఞా
తోమునిగణైఃపారాశర్యోమహాద్యుతిః ॥ ౫ ॥ వ్యాసోవచసమక్లిబంనా
రదంప్రత్యువాచహ । కృతకృత్యోమునేబ్రహ్మాంస్తవమేకోజగతీతలే ॥ ౬ ॥
విష్ణుభక్తోఽసినాన్యోఽస్తిసదాకీర్తయసేయతః । అహోఖలుమనుష్యా
ణాం మోక్షదోవిష్ణురవ్యయః ॥ ౭ ॥ సత్వయాసేవ్యతేనిత్యం కృతకృ
త్యోభవానతః । సప్తాపాలయితాహంతా హ్యేక ఏవజనార్దనః ॥ ౮ ॥
సత్వయాపూజితోనిత్యంతస్మాత్తలుకృతీభవాః । యోఽనస్తస్సర్వభూ
తానాంసేతుభూతోజగన్నయః ॥ ౯ ॥ సంసారపాశవిచ్ఛేదీసత్వయా
పూజితోహరిః ॥ ఏతేవయంమునిశ్రేష్ఠద్రష్టుకామాజనార్దనమ్ ॥ ౧౦ ॥
తన్నివేశితచిత్తాహి ప్రాప్తాఃపరమధార్మిక । ఈదృశంపచనంశృత్వా
వ్యాసస్యజగతీపతే ॥ ౧౧ ॥ ప్రోవాచనారదోధీమా నృషీన్వేదవిదాం

౨ శ్రీవేంకటాచలమహాత్మ్యే - శ్రీశేషధర్మపురాణాంతర్గతే (అ-౧)

వరః । కృతకృత్యోఽస్తిభద్రంవోయూయంభూతహితేరతాః ॥ ౧౨ ॥
 శాస్త్రైర్ధర్మైస్తదాలోకా భక్త్యా రక్షితమిచ్ఛథ । వైకుంఠలోకేన
 మూతావార్తాపరమపావనీ ॥ ౧౩ ॥ అశ్రావిసామయాసనోవత్సే
 శృణ్వన్తుతాంకథామ్ । మాయావీపరమానందస్వత్వావైకుంఠముత్ర
 మమ్ ॥ ౧౪ ॥ స్వామిపుష్కరిణీతీరేరమయాసహమోదతే । ఇత్య
 ద్భుతతమంవాక్యం శ్రుత్వాసేంద్రామరుద్గణాః ॥ ౧౫ ॥ తత్రసేవితు
 ముద్యుక్తాస్తదాఽహంపజగద్గురుమ్ । కింకరిష్యథవిప్రేంద్రాహ్యత్రదు
 ర్లభదర్శనాః ॥ ౧౬ ॥ తస్మాత్తత్రగమిష్యామిత్సుక్త్యాఖంసమారు
 హత్ । అగస్త్యప్రముఖాసుర్వేత్స్వప్నయశ్చతపోధనాః ॥ ౧౭ ॥ జగ్తు

శ్రీవేంకటాచలవాసిమహాజనచరిత్రవర్ణనమ్.

స్తేవ్యోమమార్గేణయత్రధర్మగిరౌహరిః । స్వామిపుష్కరిణీతీరంగత్వా
 తఋషయస్సురాః ॥ ౧౮ ॥ స్నాత్వాపీత్యాశుభంతోయంహరింద్రప్రం
 తదాఽచరన్ । పశ్చిమంభాగమాసాద్యమునయోవిష్ణుతత్పరాః ॥ ౧౯ ॥
 తత్రాఽపశ్యన్తహద్భూతంమేరుమందరసన్నిభమ్ । సహస్రాదిత్యసజ్జా
 శంవిద్యుచ్ఛృంఖలలోచనమ్ ॥ ౨౦ ॥ సర్వాయుధధరందేవందృష్ట్వావి
 శ్చయమాగతాఃదక్షిణాందిశమాజగ్తుస్స్వామిపుష్కరిణీతటాత్ ॥ ౨౧ ॥
 తత్రాఽనురాదానవాదీనాక్షసాన్నిశితాశనాన్ । నమస్యతోధ్యాయ
 తశ్చజపతశ్చాపితాన్బహున్ ॥ ౨౨ ॥ దృష్ట్వావిస్తయమాపన్నాఃపూ
 ర్వాందిశముపాయయుః । తత్రాసీనందేవపతింత్రిదశైరుపసేవితమ్ ॥ ౨౩ ॥
 యక్షకిన్నరగన్ధర్వచారణాద్యైరభిష్టుతమ్ । సిద్ధకిమురుషాద్యైశ్చఋషి
 భిశ్చాపురోగణైః ॥ ౨౪ ॥ స్తూయమానంహరింసాక్షాచ్ఛ్రీనివాసంజ
 గత్పతిమ్ । కదాద్రక్ష్యేమితద్రూపంయోగినామపిదుర్లభమ్ ॥ ౨౫ ॥
 కదామేజన్తసాఫల్యంభవిష్యతిసురార్చిత । దేహిమేదర్శనందేవప్రణతా
 ర్త్రిప్రణాశన ॥ ౨౬ ॥ త్వంగతిస్సర్వభూతానాందేవానామపిమోక్ష
 ద । పాహిపాహిజన్నాథభూయోభూయోనమోఽస్తుతే ॥ ౨౭ ॥ ఇతి
 స్తువన్తందేవేశందేవరాజంపురందరమ్ । వేంకటాదేఃపురోభాగేస్వా
 మిపుష్కరిణీతటే ॥ ౨౮ ॥ దేవతాభిస్సమాసీనంధ్యాయన్తంపురుషో
 త్తమం । తందృష్ట్వావిస్త్రితాసుర్వేహ్యగస్త్యప్రముఖాద్విజ్ఞాః ॥ ౨౯ ॥

కౌబేరిందిశమాజగుర్ద్రిష్టుకామాజనార్దనమ్ । తత్రాపశ్యద్విజవరా
 న్నప్తద్వీపనివాసినః ॥ ౩౦ ॥ రాజ్ఞోముసిగణాంశ్చైవభూసురాన్వేదవా
 దినః । భూలోకవాసినశ్చైవమనుజాన్తనుజేశ్వర ॥ ౩౧ ॥ ముదమా
 పుర్తహంతానోమునయశ్శుద్ధబుద్ధయః । స్తువన్తినృత్యన్తినమన్తికేచిదా
 నన్దజాశ్చాగ్రణిసృజన్తికేచిత్ ॥ ౩౨ ॥ ఆపుత్యచాపుత్యనదన్తికేచిద్దా
 యన్తిగీతంపరితోమహాంతః । రాత్ర్యాంశశీదేహభృతాంచచక్షుర్దీనా
 ర్తిహానోదినకృద్దివాచ ॥ ౩౩ ॥ ఏకోఽపివిష్ణుర్బహుధావిభిన్నోధాతాజ
 నానాందివిదేవతానామ్ । కృపానిధిస్తత్రబభూవలక్ష్మ్యస్పర్శస్యలోకస్య
 హితాయనూనం ॥ ౩౪ ॥ వన్ద్యైపుష్పఫలైఃకేచిత్ప్రసౌత్త్రైశ్చవివిధైర్జ
 వైః । వేదపారాయణైఃకేచిత్పూజయన్తిజనార్దనం ॥ ౩౫ ॥ ధూపదీ
 పైర్గంధమాలైర్వరణ్యేసామాదికీర్తనైః । దీప్తహటకకుమ్భైశ్చత్రోరణై
 ర్ధ్వజరాశిభిః ॥ ౩౬ ॥ విచిత్రకుసుమైఃకేచిత్పూజయన్తిజనార్దనమ్ । తు
 లసీమంజురీభిశ్చకరవీరైశ్చజాతిభిః ॥ ౩౭ ॥ మల్లికాకేతకీపుష్పైశ్చమృ
 తైఃపూజయన్తితే । భూసురాముషయశ్చైవకలశైఃపరిపూరితైః ॥ ౩౮ ॥
 పుణ్యోదకైర్కన్త్రీపుత్రైఃకమణ్డలుగతైశ్శుభ్రైః । పత్రకుమ్భాహ్వాతైఃకే
 చిత్పూజయన్తిజనార్దనమ్ ॥ ౩౯ ॥ పత్రశాకైర్మూలఫలైర్చైవేద్యంక
 ల్పయన్తిచాఘ్నోదకైర్కన్త్రీపుష్పైర్ధ్యానైస్తాన్త్రజపైఃపరే ॥ ౪౦ ॥ ఏవం
 తేషాంతుపూజాభిఃపూజితోమధునూదనః । ఆస్తేతత్రజగన్నాథస్సాన్వ
 మిపుష్కరిణీతపే ॥ ౪౧ ॥ హరేమురారేపురుషోత్తమేతివదన్తికేచిత్ప్
 రిరమ్భయన్తి । తూష్ణీంతుతిష్ఠన్తిహనన్తికేచిద్ధ్యాయన్తికేచిత్కలశం
 వహన్తి ॥ ౪౨ ॥ పూర్ణంమురారేరభిషేకహేతోపుష్పాణిసారభ్యయు
 తానిగన్ధాః । కర్పూరకస్తూరినమగ్రమేఢానాదాయసర్వేపృథ్విభాది
 నాథమ్ ॥ ౪౩ ॥ తేమాగ్గమాణావిచరన్తితత్రదేవామనుష్యాఅపియోగిన

శ్రీభగవదావిర్భావవర్ణనమ్.

శ్చ ॥ భీష్మః ॥ ఏవంకృత్యేషుదేవేషుఋషిగన్ధర్వకోటిషు ॥ ౪౪ ॥ పుష్ప
 పృష్ఠిఃపపాతాఽశు పర్వతోపరిసర్వతః । భేరిమృదఙ్గపటహైర్నిస్సాణా
 ద్యైశ్చడిణ్డిమైః ॥ ౪౫ ॥ శఙ్ఖకాహాశనన్నాదైస్సంజుగ్ధంసమజాయ
 త । తస్మిన్నవసరేభిష్టుఃప్రాదురాసీత్సరస్తపే ॥ ౪౬ ॥ మేరుమన్దర

౪ శ్రీవేంకటాచలమహాత్మ్యే - శ్రీశేషధర్మపురాణాంతర్గతే (అ-౧)

సజ్జాతైర్జ్ఞామ్భూనదపరిమళైః । నానారత్నచితైర్దివ్యైర్విమానైరు
పశోభితః ॥ ౪౭ ॥ కోటిసూర్యప్రతీకాశశ్చంద్రకోటిసుశీతలః । స్వర్లో
కాద్భూమిపర్యంతం ప్రాచురాసీచ్ఛ్రియఃపతిః ॥ ౪౮ ॥ స్వామిపుష్క
రిణీతీరే రవిమణ్డలసన్నిభే । విమానసేవితోదేవైశ్శ్రీనివాసోఽవసత్ప్ర
భుః ॥ ౪౯ ॥ బ్రహ్మశివశ్చంద్రిదివాకరాససేంద్రాయమాగ్నీధనరాట్పుపా
శీ । రక్షోఽనిలోఽసౌవసవశ్చదప్రావిరిభికోటిగణదేవతాశ్చ ॥ ౫౦ ॥ పి
తాపితృణాంజనకస్సరాణాం మాతాశిశూనాంమహతాంమహాత్మా ।
పతిఃప్రియాణాంతరణిర్జనానాం నిధిఃకృశానామివనిర్ధనానాం ॥ ౫౧ ॥ ఆ
విర్భభూవాత్రమహోజ్జ్వలాఙ్గః ప్రియాయుతశ్శ్రీపుష్పభాదినాథః । ప్ర
సన్నమూర్తిర్జగదేకబంధుః ప్రసన్నధామాఽభజగన్నివాసః ॥ ౫౨ ॥ త

శ్రీనివాససేవార్థం శ్రీభీష్మకృతయుధిష్ఠిరప్రేరణమ్.
స్తాత్పుజయితుంరాజా శ్రీనివాసంజగద్గురుమ్ । గచ్ఛసౌమ్యసదాన
ందం భుక్తిముక్తిఫలప్రదం ॥ ౫౩ ॥ మహాపాతకయుక్తోవా యుక్తోవాస
ర్యపాతకైః ॥ యస్యస్మరణమాత్రేణ నరఃప్రాపైఃప్రముచ్యతే ॥ ౫౪ ॥
శ్రీనివాసస్యసేవార్థం యోవాకోవాప్రజేద్యది । తస్యైవవంశజాస్సర్వే
ముక్తావనసంశయః ॥ ౫౫ ॥ యానిత్యేతాణిపుణ్యాని తీర్థాన్యాయత
నానిచ । తానిసర్వాణిసేవస్తే శ్రీనివాసంజగత్కయమ్ ॥ ౫౬ ॥ ఇదం
యేపుణ్యమాఖ్యానం శృణ్వన్తిశ్రద్ధయానరాః । తేహంముక్తికరస్థైవ
గతానాంకిమువైభవమ్ ॥ ౫౭ ॥ ... *
ఇతి శ్రీ శేషధర్మే శ్రీవేంకటాచలమహాత్మ్యే కథనంనా
మాఽష్ట చత్వారింశోధ్యాయః.

ఇతి శ్రీ మహాభారతే హరివంశే - ఆశ్చర్యపర్వణి శేషధర్మే - అష్ట
చత్వారింశాధ్యాయాత్కశ్శ్రీవేంకటాచలమహాత్మ్యే
పరోభాగస్సమాప్తిమగమత్.

శ్రీశేషధర్మాంతర్గత శ్రీవేంకటాచలమహాత్మ్యే
సముదితాధ్యాయసంఖ్య - ౧.

శ్రీ రస్తు.

శ్రీ శ్రీనివాసపరబ్రహ్మణేనమః.

శ్రియై శ్రీపద్మావత్యైనమః.

శ్రీమతేవిష్వక్సేనాయనమః.

అథ శ్రీ బ్రహ్మణ్డపురాణాంతర్గత

శ్రీవేంకటాచలమాహాత్మ్యపారమ్భః.

{ శ్రియఃకాంతాయకల్యాణనిధయే నిధయేర్థినామ్ | }
{ శ్రీవేంకటనివాసాయ శ్రీనివాసాయమజ్జళమ్ || }

భృగునారదసంవాదాత్మకసూతోక్త శ్రీవేంకటాచలమాహాత్మ్యమ్.

ఋషయః || కథితానిమహాభాగ పుణ్యక్షేత్రాణ్యనేకశః | ప్రశస్తానిచతీర్థాని తానితానిమహీతలే || ౧ || తేభ్యోఽధికతమంక్షేత్రం తీర్థం పాపవినాశనమ్ | యచ్చాస్తితాదృశంతీర్థంతన్నోబ్రూహిసునిశ్చితమ్ || ౨ || యస్మిన్వసతిసర్వాత్మా మాధవోభక్తవత్సలః | విహరన్తుడితోనిత్యం శ్రియాభూమ్యాచనీశయా || ౩ || యస్మిన్శ్వవసతిప్రాప్తోదుస్తరంభవసాగరమ్ | సుఖేనజన్తుస్తరతిప్రాప్తవీత్తశ్శుచంయథా || ౪ || తస్యక్షేత్రస్యమాహాత్మ్యం విస్తరాద్వక్తుమర్హసి | నచతేఽవిదితంకింశ్చిత్పశ్యామోభువనత్రయే || ౫ || శ్రీసూతః || స్మరితోఽస్మిమహాభాగా సామప్సితంవచనేనవః | కథయిష్యామిమునయ శృణుతైకాగ్రమానసాః || ౬ || అముమేవాధికృత్యార్థం పురానారాయణాత్మకమ్ | అపృచ్ఛమ్మనిశాద్దూలం వ్యాసంసత్యవతీసుతమ్ || ౭ || అథపృష్టోమయాప్రాహ వ్యాససత్వవతీసుతః || శ్రీవేదవ్యాసః || శృణుసూతపురావృత్త మాఖ్యానంకథయా

౨ శ్రీవేంకటాచలమహాహత్యై - శ్రీబ్రహ్మణ్డపురాణాంతర్గతే (అ-౧

మితే || ౮ || కదాచిత్పర్యటన్భుమిం నారదోమునిసత్తమః | ఆజగా
మాశ్రమంపుణ్యం భృగోర్దుదితమానసః || ౯ || శారదాభనిభశ్శ్రీమా
న్వీణాంచమహతీందధత్ | ఉదతిష్ఠద్భృగుశ్చిష్యై ర్దృష్ట్యాదేవస్త్రిమాగ
తమ్ || ౧౦ || పూజయిత్వాచతంహృష్టః పాద్యాఘ్నాసనపద్దనైః | పృ
ష్ఠాచకుశలంభూయః పప్రచ్ఛమునిపుజవమ్ || ౧౧ || భృగుః || జగత్ప
ర్యటితంసర్వం భగవన్నారదత్వయా | తేనజానాసిజగతాం వృత్తాంతమ
ఖిలంమునే || ౧౨ || షేత్రాణామధికంషేత్రం తీర్థానాంతీర్థము త్రమమ్ |
యద్యస్తిభువివిప్రేంద్ర తన్నేబ్రూహితపోనిధే || ౧౩ || ఆస్తేవిష్ణురచి
న్వ్యాత్తా విహరన్రమయాసహ | యత్రసాక్షాత్కృతోదేవో వరదస్స
ర్వదేహినామ్ || ౧౪ || తపాంసియత్రసిద్ధ్యన్తి నచిరేణతపస్వినామ్ | య
స్త్రింశ్చనివసన్దన్తు రజ్జసామోక్షమాప్నుయాత్ || ౧౫ || ఏతదాచత్వ
భగవన్విస్తరేణతపోనిధే జ్ఞాతుమర్థమిమంబ్రహ్మన్మత్పదన్యోఽస్తిభూ

➤ వేంకటాచలస్యానేకనామానువర్ణనపూర్వకమాహాత్యైకధనమ్. ❧

తలే || ౧౬ || శ్రీనారదః || శృణుష్వైకమనాబ్రహ్మన్మత్తకథయతోమునే |
షేత్రాణాంషేత్రముతృప్తం తీర్థానాంతీర్థము త్రమమ్ || ౧౭ || శ్రీవేంకట
గిరిర్నామ షేత్రంపుణ్యంమహీతలే | సర్వపాపప్రశమనం సర్వపుణ్య
వివర్ధనమ్ || ౧౮ || వక్తుంసతస్యమాహాత్యైం బ్రహ్మణాఽపిసురైరపిశక్య
తేవాతథాస్త్వర్తం మనసాపిమహామునే || ౧౯ || ఆరాధ్యస్సర్వదేవానాం
మాధవోభక్తవత్సలః | విహాయస్వంపరంధామ రమతేరమయాసహ ||
అజ్ఞానాద్విరృపాద్విశ్చ శేషాద్విగ్రహాచలః || ౨౦ || తీర్థాద్రిశ్శ్రీనివాసా
ద్రిశ్చిన్తామణీగిరిస్తథా | వృషభాద్విరృరాహాద్రి జ్ఞానాద్రిఃకనకాచలః ||
ఆనన్దాద్రిశ్చసీలాద్రి స్సుమేరుశిఖరాచలః | వైకుంఠాద్రిఃపుష్కరాద్రిరితినా
మానివింశతిః || ౨౧ || బ్రాహ్మణఃక్షత్రియోవైశ్య శూద్రశ్చేతరజా
తయః | తన్నామానిపశేయుర్యేముచ్యన్తేతేఽఘబద్ధనాత్ || ౨౨ || వేంకటా
ద్రిసమంస్థానం బ్రహ్మణ్డేనాస్తికించన | వేంకటేశశసమోదేవో నభూ
తోనభవిష్యతి || ౨౩ || తస్మిన్సహానితీర్థాని సురసిద్ధనిషేవితే | రమ్యాణి
సన్తిశతశ సుర్వాఘాఘూహరాణ్యపి || ౨౪ || సర్వతీర్థాతిశాయీని స
ర్వాశ్చర్యకరాణిచ | సర్వసిద్ధ్యనుకారీణి సర్వమజ్జకదాన్యపి || ౨౫ ||

స్వామిపుష్కరిణీనామ సరసీరాజతేశుభా । యస్యాస్తీచేరవిదాక్షో
వసతిప్రీతమానసః ॥ ౨౭ ॥ భృగుః ॥ తస్మిన్నిరౌత్రియాసార్థం హిత్యా
వై కుణ్ఠముత్తమమ్ ॥ కిమర్థంవసతిబ్రహ్మ నాన్యాయాన్యాయస్వయ

నారదకృతక్షీరాబ్ధివాసిభగవద్వర్ణనమ్.

మ్ ॥ ౨౮ ॥ శ్రీనారదః ॥ కథయిష్యామి తేసర్వం వై కుణ్ఠోయేన హేతునా ।
తస్మిన్నిరివరేరమ్యే చిరమాస్తేత్రియాసహ ॥ ౨౯ ॥ నారాయణమహాంద్ర
ష్టం కదాచిత్తీరసాగరమ్ ॥ గతవాంస్తత్రచాద్రాక్షం శ్వేతద్వీపంమ
హాచ్ఛ్రితమ్ ॥ ౩౦ ॥ తత్రకల్పద్రుమవనే శాతకుమ్భమయంగృహ
మ్ ॥ నానారత్నసమాకీర్ణ మనేకస్తమ్భశోభితమ్ ॥ ౩౧ ॥ సహస్రారక
ప్రతీకాశం దీప్యమానమివశ్రియా ॥ దుష్ప్రాప్తమమరేంద్రైశ్చ సుప్రా
పంకృతభక్తిభిః ॥ ౩౨ ॥ తత్రతాపశ్యంసభాన్దివ్యాం దేవదేవస్యశాక్తిణాః ।
అనస్తవిహగాధీశసేనాన్యాద్యైరధిష్ఠితామ్ ॥ ౩౩ ॥ తత్రతాపశ్యంహృ
షీకేశం సర్వలోకైకకారణమ్ ॥ సర్వాశ్చర్యమయం దేవం శయానంశే
షతల్పకే ॥ ౩౪ ॥ ద్విలక్షయోజనోపేతవిగ్రహంకామరూపిణమ్ ॥ రజ
తాచలసంలీన నీలజీమూతసన్నిభమ్ ॥ ౩౫ ॥ పుణ్డరీకవిశాలాక్షం పురా
ణపురుషంశుభమ్ ॥ తథాసర్వావినీతానాం శాసితారంసురోత్తమమ్ ॥
సంవాహ్యమానచరణం శ్రియాభూమ్యాచసాదరమ్ ॥ శ్రీవత్సాజ్జగముదా
రాజం శతపత్రనిభాననమ్ ॥ ౩౬ ॥ యుగపన్నిర్గతాదిత్యసహస్రసదృ
శద్యుతిమ్ ॥ శఙ్ఖచక్రధరదేవం జ్వలచ్చుల్లలకుణ్డలమ్ ॥ ౩౭ ॥ వైజయ
న్త్యాచవిపులే విభూషితచురస్థలే సాదామనీశతాధిక్యజ్వలత్ప్రీతామ్బరో
జ్వలమ్ ॥ ౩౮ ॥ లావణ్యామృతసంద్రోహం భవసంతాపనాశకమ్ ॥ యుగా
న్తారకసహస్రాభమకుటోజ్వలమస్తకమ్ ॥ ౪౦ ॥ అచలస్తేఘసజ్జాశ
మతీవప్రియదర్శనమ్ ॥ కర్ణభూషోజ్వలందీప్తకణ్ఠికాద్యోతికాస్తుభమ్ ॥
అరూఢమణిరత్నాద్యైర్జ్వలచ్చుల్లలకుణ్డలమ్ ॥ అత్యుజ్వలీతహరచ్చ
వనమాలావిభూషితమ్ ॥ ౪౧ ॥ స్ఫురతాబ్రహ్మసూత్రేణ ప్రోద్భాసితభుజా
న్తరమ్ ॥ అనేకసూర్యసజ్జాశకేయూరమణికాన్తికమ్ ॥ ౪౩ ॥ మణికాచ్చ
నముక్తాఢ్యైః కటకైరుపశోభితమ్ ॥ అఙ్గుళ్యాభరణైస్సర్వైర్నవరత్నై
రలంకృతమ్ ॥ ౪౪ ॥ కర్పూరగన్ధితాస్యాజ్ఞం సురక్రాధరపల్లవమ్ ॥ తటి

౪ శ్రీవేంకటాచలమహాత్మ్యే - శ్రీబ్రహ్మణ్డపురాణాంతర్గతే (అ-౧)

చ్యుతసహస్రాభిపీతనిర్మలవాససమ్ ॥ ౪౫ ॥ నూపురైఃకటిసూత్రేణ
తటిన్నాలాయుతోపమమ్ । బాలసూర్యసహస్రాభినాభిపజ్జ-జమద్భు
తమ్ ॥ ౪౬ ॥ మార్కణ్డేయభరద్వాజపుణ్డరీకశుకాదిభిః । యాజ్ఞవ
ల్క్యామ్బరీషాద్యై రన్యైశ్చమునిపుంజవైః ॥ ౪౭ ॥ చతుర్భుజైస్స
సారూప్యైశ్శుభ్రచక్రగదాధరైః । ప్రహ్లాదప్రముఖైర్భక్తైస్త్రిమూనానమ
నేకశః ॥ ౪౮ ॥ ససన్దసనకాద్యైశ్చ యోగిముఖైర్భిష్టుతమ్ । భుక్తి
ముక్తిప్రదంస్మాతాం సర్వాభీష్టప్రదాయినమ్ ॥ ౪౯ ॥ సేవితంవిధిరు
ద్రాద్యైర్దిక్పాలైశ్చభయాన్వితైః । ప్రణమ్యశిరసాదేవం స్తుత్వాస్తుతిభిరీ

➤➤➤ నారదమృతిధరాతలవిజహీర్షుభగవదుక్తిః. ➤➤➤

శ్వరమ్ ॥ ౫౦ ॥ భక్త్యాచావనతోభూత్వాకృతాజ్ఞలిరహంస్థితః । స్వా
గతంచైవపుష్ట్యామాం బహుమేనేగదాధరః ॥ ౫౧ ॥ దేవదేవోఽథమాం
వీక్ష్య పాత్రస్నేహతిశీతలైః । వీక్షణైర్హృదయన్నిత్యం బభాషేమధుసూద
నః ॥ ౫౨ ॥ శ్రీభగవాన్ ॥ నారదశ్రూయతాంవత్స త్వయాదృష్టంజగ
త్త్రియమ్ । బ్రహ్మణ్డకుత్రవావాసో మమదేశేభవేదిహ ॥ ౫౩ ॥ విహ
రయోగ్యశ్చతథా విశ్రమస్థానముత్తమమ్ । కథయత్వంమహాభాగయ

➤➤➤ నారదకృతభగవత్పీఠార్పదేశప్రకాశనమ్. ➤➤➤

ద్యస్తిభువితాదృశమ్ ॥ ౫౪ ॥ శ్రీనారదః ॥ నత్వయాఽవిదితంకింశ్చిత్త్రి
షులోకేషువిద్యతే । తథాఽప్యయంతవప్రశ్నో మయిన్నేహవశాత్ప్రభో ॥
త్వద్విహారోచితంస్థానం రమణీయంవిలోక్యతే । ఆశ్చర్యప్రభవంస్థానం
తత్సమంనాస్తిభూతలే ॥ ౫౫ ॥ తవపాదప్రభూతాయా గంగాయాశ్చై
వదక్షిణే । దిగ్భాగేదణ్డకారణ్యే ద్వితీయైర్వ్యోజనైర్నితే ॥ ౫౬ ॥ దక్షి
ణామ్బునిధేశ్యాపి దక్షిణేతరభాగకే । పూర్వాబ్ధేఃపశ్చిమేభాగేఃపశ్చిభి
ర్వ్యోజనైర్నితే ॥ ౫౭ ॥ రమణీయమిదంస్థానం క్రీడాయోగ్యంవిభోతవ ।
తత్రత్యాశ్చజనాసుర్వే తపస్సాన్యధ్యాయవర్జితాః ॥ ౫౮ ॥ ఆధివ్యాధి
హతాశ్చైవ పశ్యన్తిశరణంనచ । ఆనుగ్రహాయవై తేహం స్థాతవ్యంభవ
తాహరే ॥ ౫౯ ॥ శ్రీభగవాన్ ॥ చోశరాజసుతఃకశ్చి త్కతాఖలుభవి

వ్యతి । చక్రవర్తితిమద్భక్తస్తత్రమామర్చయిష్యతి ॥ ౬౦ ॥ అనుగ్రహాయతస్యాపి తత్రస్థాస్యామృతహంమునే ॥ ౬౦౫ ॥ ... *
 ఇతిశ్రీబ్రహ్మణ్యపురాణేతీర్థక్షిణ్డేశ్రీవేంకటాచలమాహాత్మ్యేభగవన్నారదసంవాదే శ్రీవేంకటాచలమహిమానువర్ణనంనామ ప్రథమోధ్యాయః.

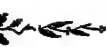
❧ ❧ ❧ అనస్తస్యభగవతీర్థాద్రిత్యప్రాప్తిః. ❧ ❧ ❧

అథాహభగవాణ్ఛేష మాహూయపురతస్థితమ్ । మేఘగమ్భీరయావాచా హర్షోత్ఫుల్లవిలోచనః ॥ ౧ ॥ శ్రీభగవాన్ ॥ అనస్తమత్ప్రియోలోకేనత్వదన్యోఽస్తికశ్చనతస్మాన్తమప్రియంకింశ్చ త్కర్తవ్యంభవతానఘ ॥ ౨ ॥ శ్రుతంహిభవతాసర్వం నారదోదీరితంవచః । క్రీడాసముచితేదేశే వస్తవ్యమితిమేమతిః ॥ ౩ ॥ తత్రభూత్వాగిరివరోభవాన్వసతుభూతలే । త్వత్పణామణ్డలభువి స్థాతవ్యంరమయాసహ ॥ ౪ ॥ శేషః ॥ అనన్తోఽహంమహాదేవ స్థాస్యామిగిరిరూపధృత్ । భవాన్స్తురమయాసార్థం మమసానుషురంస్యతామ్ ॥ ౫ ॥ గజ్జాద్యాస్పరితఃపుణ్యాస్తీర్థానిచసరాంశిచ । వనస్తుసర్వదాతత్ర మమోపరితవాఙ్మయా ॥ ౬ ॥ మమోపరిప్రభూతానాం జగ్గమస్థావరాత్మనామ్ । యద్యద్రిప్తంహితత్సర్వం తవానుగ్రహహేతునా ॥ ౭ ॥ అస్త్వితిప్రార్థయామాస శేషస్సర్వఘాతాయవై ॥ శ్రీభగవాన్ ॥ సిద్ధ్యత్వేనంఘణీన్ద్రోఽద్య భవతాయోవరోవృతః ॥ ౮ ॥ తపాంశితత్రసిద్ధ్యన్తు నిర్విఘ్నానితపస్వినామ్ । అహంహిసర్వజన్తూనాం దృష్టిగోచరతాంగతః ॥ ౯ ॥ వసిష్యామిశ్రియాసా

❧ ❧ ❧ భగవతోలక్ష్మ్యాదిమహిషీపరిజనైస్సహక్రీడాచలగమనమ్. ❧ ❧ ❧

ర్థం దదదిష్టానిదేహినామ్ । ఇత్యుక్త్వాఽథశ్రియంప్రాహ భగవాన్పార్శ్వవర్తినీమ్ ॥ ౧౦ ॥ భూమింసీళాంతథాదేవీం ప్రసన్నవదనామ్బుజామ్ ॥ శ్రీభగవాన్ ॥ సఖీభిస్సహితాయూయం సమాగచ్ఛతతత్రవై ॥ ౧౧ ॥ విహారయోగ్యోదేశోఽయం నిర్దిష్టోమునినామనా । ఇత్యుక్త్వాభగవాన్పాహ సేనాపతిమరిన్దమమ్ ॥ ౧౨ ॥ త్వదీయానుచరైస్సార్థం సర్వైఃపరిషదైర్యుతః । బ్రహ్మదైత్రీద్రుదైస్సార్థం యక్షరక్షాగణాన్వితైః ॥ ౧౩ ॥ సిద్ధవిద్యాధరైశ్చాపి కిన్నరైశ్చమహారైః । ఋషిసంక్షైర్యుతశ్శ్రీఘ్రం

యాహి శేషాచలంప్రతి || ౧౪ || వ స్తవ్యంతత్రహిమయా రమయాసహి
తేనవై | అనుగ్రహాయసాధూనాం నిత్యంచప్రయతాత్మనామ్ || ౧౫ ||
ఇత్యుక్త్వాభగవాన్దేవ శ్చియాభూమ్యాచనీశయా | వినతాసుతమా
అద్దిరూపధార్యన స్తస్యశిరఃపుచ్ఛప్రదేశవర్ణనమ్.
రూఢో యయావహిమహీధరమ్ || ౧౬ || భృగుః || శేషఃకథజ్జీరివరోబ
భూవసమహావపుః | కుత్రపుచ్ఛప్రదేశోఽస్య శిరఃపక్షభువోతథా || ౧౭||
నారదః || తస్యదక్షిణకై లాసనామకంస్థానము త్తమమ్ | కాశహస్తీతి
విఖ్యాతం శిరోదేశఃప్రకీర్తితః || ౧౮ || శివస్యశివదఃపుణ్య శ్చిరోదేశోవి
లోక్యతేపుచ్ఛస్తూ తరతఃప్రోక్తో మహతోఽస్యమహీభృతః || ౧౯ || ప్రసి
ద్ధఃపుచ్ఛదేశోఽయం శ్రీశై లఇతివిశ్రుతః|శ్రీశై లస్యప్రదేశేఽస్మిన్నీలకణ్ఠా

 వ్యాఘ్రపాదవృత్తా స్తః.

శ్రమేశుభే || ౨౦ || వ్యాఘ్రపాదాభిదః కశ్చిత్తపస్వీనియతేద్వీరియః | చిర
కాలంతప స్తస్త్వానీలకణ్ఠముమాపతిమ్ || ౨౧ || తోషయామాసనియమై
స్సమగ్ర స్తంతపోనిధిః | అథకేనాపికాలేన నీలకణ్ఠోమహాద్యుతిః|| ౨౨||ప
రితుష్టఃప్రాదురభూ ద్దాస్యన్వరమభీషితమ్ | ఆలిక్కితోగిరిజయా గాఢమా
శ్రితపార్శ్వయా || ౨౩ || కై లాసగౌరమారుహ్య వృషంగగనచారిణ
మ్ | ప్రమథాద్యైఃపరివృతో గజై స్సమ్ప్రీతమానసైః || ౨౪ || కపర్దవిల
సత్పిద్ధసిద్ధవీచిభిరాకులైః | సిద్ధగర్ధ్వయతూద్యైః పన్నగైఃపరివారితః||
భక్తానుకమ్పంపరమాంభృశమావేదయన్నివ | వ్యాఘ్రపాదఃప్రణమ్యై
నం భక్త్యాపరమయాఽన్వితః || ౨౬ || స్తుతిభిఃపరితుష్టావ పుష్కలాభిఃపు
నఃపునః || వ్యాఘ్రపాదః || భగవన్కరుణాసార సర్వలోకై కకారణ || ౨౭||
ప్రసీదత్వంప్రసన్నాక్ష విశ్వాకారవృషధ్వజ|| ౨౮||రథ్యావేదాస్త్రిపురద
హనేవేదపక్తాచవేధా సుసతోయస్యస్వయముపగతౌ పుష్పవన్తారథాగ్నే||
చాపోమేరుస్త్రిదశవసతిర్వాసుకి శ్చాపమార్ద్విబాణో విష్ణుఃస్త్రిదశవపుషే
కుర్త హే తేనమస్యామ్|| ౨౯ || స్తుత్యైవంపరయాభక్త్యా వ్యాఘ్రపా
ద స్తపోనిధిః || ౩౦ || తూష్ణీంబభూవపురతో మస్తకేవిహితాజ్జాలిః |
వ్యాఘ్రపాదంతపోనిధ్యం శాస్త్రంధర్మపరాయణమ్ || ౩౧ || నీలకణ్ఠస్స
మాహురాయ ప్రహసన్నిదమబ్రవీత్ || నీలకణ్ఠః || తపసాపరితుష్టోఽస్మి కృతే

→→→ భగవత్కృడాచలవర్ణనమ్. ←←←

భృగుః || శ్రీవేంకటగిరిస్సృప్య భగవాన్పురుషోత్తమః | ఆవా
సమకరోత్తత్ర తతఃకిమకరోత్స్వయమ్ || ౧ || ఉదస్తమిమమాచక్ష్య విస్త
రేణైవనారద | నత్వదన్యోఽస్తివిప్రేంద్ర రహస్యానాంహివేదితా || ౨ ||
శ్రీనారదః || ఇదంరహస్యంవత్సేద్య విస్తరేణైవతేభృగో | నత్వద
న్యోఽస్తివిప్రేంద్ర కథాయాంశ్రవణేయతః || ౩ || యదైవరమయాసార్థ
మనాదిఃపురుషోత్తమః | అవతీర్ణోగిరివరం నానాధాతువిభూషితమ్ ||
గిరినిర్ఘరసంయుక్త నదీప్రసవణైర్యుతమ్ | వివిధైర్వృక్షపక్షైశ్చ పుష్పి
తైరుపశోభితమ్ || ౪ || మాలతీకుండకుటజై సిన్ధువారైఃకురణ్ణకైః | కద
మ్బాద్జనవంశైశ్చ చంద్రైఃపనస్తస్తథా || ౫ || అశోకవకుళైర్గుఙ్గాస్త
మాలైస్సమలఙ్కృతమ్ | నానావిహగసజ్జుష్టం మయూరారావనాది
తమ్ || ౬ || తుప్తపుష్పమృగాకీర్ణం సింహశార్దూలశోభితమ్ | విగళన్త
దధారైశ్చ గజసజ్జస్సుశోభితమ్ || ౭ || గోలాఙ్గాలగణైశ్చాపి వా
నరైర్దగర్జితైః | క్రీడావిలాసనిరతైర్మృగపక్షిభిరావృతమ్ || ౮ ||
నానారత్నసమాకీర్ణం సానుభిర్యాపితశ్శిరమ్ | బ్రహ్మణాచసమాదిప్తః

→→→ నారాయణాఖ్యవిప్రవృత్తాంతః. ←←←

నారాయణదిదృక్షయా || ౧౦ || నారాయణాఖ్యోవిప్రేంద్రోగిరా
వస్తిఞ్చుభోత్తరే | స్వామిపుష్కరిణీతీరే సురసిద్ధనిషేవితే || ౧౧ ||
ఇంద్రియాణినియమ్యాస్త రాస్థితోయోగభావనామ్ | నారాయణంత్రి
జగతా మధీశంభక్తవత్సలమ్ || ౧౨ || శ్రీభూమిసీళాసహితం ధ్యా
యన్ప్రాదిశుభాస్పదమ్ | నాసాగ్రన్యస్తనయనో విశుద్ధాత్మాచిరన్ద్వి
జః || ౧౩ || తపశ్చచారధర్మాత్కాదుశ్చరందుష్టమానసైః | విశుద్ధా
త్మనివిప్రేంద్రే తపస్యతిచిరస్తదా || ౧౪ || ఫలన్తివివిధావృతాస్త
త్రత్యాస్సమయంవినా | సత్త్వేషుబలవత్సత్త్వం బభాధేనైవదుర్బలమ్ ||

→→→ నారాయణాఖ్యవిప్రతపస్తుప్తభగవదావిర్భావః. ←←←

తపస్యతిద్విజేశాన్తే శాస్తంసర్వమభూద్వనమ్ | అథాఽస్మిన్నస్తరేత
స్య తపసాపరితోషితః || ౧౫ || వాసుదేవఃప్రాదురభూద్వరదస్సర్వ

దేహినామ్ । వినతాసుతమారూఢస్సుమేరుశిఖరోపమమ్ ॥ ౧౭ ॥
 దయుతామజ్జమారోహ్యజ్వలతాఙ్గనమాలినీమ్ । యుగపత్స్సురితా
 నేకతటిత్సదృశవర్చసమ్ ॥ ౧౮ ॥ సహధర్మచరింవిష్ణోరవతారానుకా
 రిణీమ్ । భక్తానుకమ్పాభరితైరపాజ్ఞశ్శీతలైస్సదా ॥ ౧౯ ॥ ఆహ్లాదయ
 స్తీమసకృజ్జగత్సంవరజగ్గమమ్ । పద్మప్రియాంపద్మహస్తాంపద్మాలయనివా
 సినీమ్ ॥ ౨౦ ॥ ఉన్నిద్రపద్మనయనాంపద్మనాభమనఃప్రియామ్ । నీలజీ
 మూతసజ్జాశస్సుస్ఫురతీతామృరోజ్జ్వలః ॥ ౨౧ ॥ తులసీదామహృ
 ద్యేనస్ఫురచ్ఛ్రీవత్సలత్క్షణా । కాస్తుభద్యుతిదీప్తేనవపుషాసువిరాజితః ॥
 నిబద్ధోదరబద్ధేనతమమధ్యేనశోభితః । విధాతృగృహనాభీకముకుళోద్భవ
 హేతునా ॥ ౨౩ ॥ నాభిహృదేననిమ్నేనగమ్భీరావర్తశోభినా । రమ్భే
 భహస్తశోభాభ్యా మూరుభ్యాముపశోభితః ॥ ౨౪ ॥ జఙ్ఘాభ్యాంచారు
 తూణీరసదృశీభ్యాంవిరాజితః । ప్రసన్నవదనామ్భోజఃపద్మపత్రనిభేక్ష
 ణః ॥ ౨౫ ॥ జ్యోతిర్మయేనవపుషాదీప్యమానోఽగ్రతస్థి నతః । అథనారా
 యణంవిప్రోహర్షపర్యాకులేక్షణః ॥ ౨౬ ॥ సర్వదాఽనన్దసన్దోహనయనా
 శ్రుసమాప్లుతః । ఆనన్దామృతసారాశ్లామగ్నఃకీఞ్చిన్నబుధ్యతే ॥ ౨౭ ॥
 ప్రదక్షిణంతదాకృత్వాభగవన్తందయానిధిం । భక్త్యాపరమయాఽవిష్టోవి
 వేదానన్తరంససః ॥ ౨౮ ॥ కింకరవ్యమజానానోముహూర్తంస్తావ

నారాయణాఖ్యవిప్రకృతభగవత్సుతిః.

తిష్ఠతే । అఘ్రానంపరితుష్టావవాగ్భిరగ్యాభిరాకులః ॥ ౨౯ ॥ విప్రుః॥
 దేవదేవజగన్నాథప్రసీదపురుషోత్తమ । పరిపాలయమాంభక్తంశరణా
 గతవత్సల ॥ ౩౦ ॥ కాలాభకరుణాసారకరీన్ద్రవరదప్రభో । అవ
 లోకయమాంనాథ శీతలైర్నయనాఙ్చలైః ॥ ౩౧ ॥ త్వమేవధాతా
 సర్వసృజగతోఽసృజగన్తయ । రక్షితాచత్వమేవాస్యసంహర్తాచసురే
 శ్వర ॥ ౩౨ ॥ ప్రకృతిఃపురుషశ్చైవసర్గకాలేనుసజ్జతౌ । తవేక్షణవ
 శేనైవసృజతోజగదవ్యయ ॥ ౩౩ ॥ నత్వత్సమోఽస్తిలోకేస్త్విన్నాథలో
 కత్రయేషివా । కుతస్త్వదధికస్తస్మాన్నిస్సమాభ్యధికోభవాన్ ॥ ౩౪ ॥
 వేత్తాత్వమసివేద్యఙ్చవేదనోపాయవచ । వేదనఙ్చఫలంతస్యత్వదృతే

౧౦ శ్రీవేంకటాచలమహాత్మ్యే - శ్రీబ్రహ్మణ్డపురాణాన్తర్గతే (అ-౩

నాస్తికిచ్చన || ౩౫ || పితాత్వమసిలోకస్యసర్వస్యజగతఃపతే | మా
తాస్వయంవిశాలాక్షీలక్ష్మీస్త్వదనపాయినీ || ౩౬ || విధాతృప్రము
ఖాదేవాసునకాద్యాశ్చయోగినః | మహతాతపసావాపినత్వాంజూ
నన్తితత్త్వతః || ౩౭ || నవేదాధ్యయనేనత్వాం నయజ్ఞైర్నియమై

రపి || నదానైశ్చతపోయోగై ర్విनाభక్త్యానదృశ్యసే || ౩౮ ||
మద్యాగ్నోపచయేనత్వందృగ్గోచరముపాగతః | నిజరూపఞ్చదేవేశప్రద
ర్మయదయానిధే || ౩౯ || ధన్యోఽస్త్వనుగృహీతోఽస్తిదర్శనేనతపప్రభో |
చక్షుషోస్సఫలంజన్తజాతమద్యనురేశ్వర || ౪౦ || నత్వాంపశ్యతియో
మర్త్యోవ్యర్థజన్తాసమేమతః | దర్శనేనైవమచ్ఛిత్రమాప్నోత్సున్నత్రతు
ల్యతామ్ || ౪౧ || ఏవంస్తువతివిప్రేంద్రే భగవాన్స్పృతమానసః | త
మువాచప్రసన్నాత్తోమేఘగమ్భీరయాగిరా || ౪౨ || శ్రీభగవాన్ ||
తపశ్చరసిప్రేంద్రగిక్తస్త్వమత్రజితేంద్రియః | కిమర్థఞ్చవదాద్యత్వంధా

➤ భగవన్తముద్దిశ్యవిప్రకృతసర్వజనదృశ్యత్వాదిప్రార్థనా. ➤

స్యామ్యహమభీష్మితమ్ || ౪౩ || నారాయణః || వరదోయదిదేవేశశ్రీ
నిధేకరుణానిధే | పుణోమివరమిష్టంమేశ్వణుష్వప్రీతమానసః || ౪౪ ||
అహంనారాయణోనామభవద్దశ్యనకాఙ్క్షయా | భువంసర్వాంపరిక్ర
మ్యనాపశ్యంత్యామహంప్రభో || ౪౫ || బ్రహ్మణంతపసాఽరాధ్యతన్ని
ర్దిష్టోఽహమాగతః | స్వామిపుష్కరిణీతీరే తపసాఽరాధితోభవాన్ || ౪౬ ||

తపశ్చరన్వసామ్యద్యచిరేణనియతేంద్రియః | ఏవంకిలతపశ్చర్తుమశక్యం
భువిమానవైః || ౪౭ || తేషామనుగ్రహాద్ధాయ సర్వప్రత్యక్షగోచరః |
సర్వాభీష్టందదన్నిత్యంస్వామిపుష్కరిణీతీరే || ౪౮ || అనన్తవిహగే
శానసేనాపతిముఖైస్తుదా | సేవ్యమానశ్శ్రియాసార్థం విహరన్వసమా
ధవ || ౪౯ || గిరిశ్చాయంహిమన్నామ్నాప్రసిద్ధిమధిగచ్ఛతు || శ్రీభగ

➤ భగవత్కృతనారాయణాఖ్యవిప్రప్రార్థనాభ్యుపగమప్రకారః. ➤

వాన్ || తథాభవతువిప్రేంద్రేవచనంతవసువ్రత || ౫౦ || బ్రాహ్మణో
యదివాప్తేశ్యః క్షత్రియశ్శూద్రజోపివా | సపాపోయిదివాఽపాపస్సన్వి
మిపుష్కరిణీజలే || ౫౧ || స్నాత్వాచాత్రవసన్తంమాంయేనమస్యన్తి
మానవాః | దదామ్యాకల్పమేవాహం తేషాంవాసంత్రివిష్టపే || ౫౨ ||

యఃకరోత్యాష్టపం స్వామిసరసీజలమధ్యతః ॥ సోఽతీత్యనిరయంసర్వం
 బ్రహ్మభూయాయకల్పతే ॥ ౫౩ ॥ భుక్తిముక్తి ప్రదంస్తానాంసర్వసి
 ధ్ధిప్రదాయకమ్ । ఇదంస్థానంసరశ్చేదం నాత్రకార్యావిచారణా ॥ ౫౪ ॥
 అద్యప్రభృతిచైవాయంగిరి స్త్వన్నామతస్సదా । నారాయణాచలఇతిప్రసి
 థోభవతుద్విజ ॥ ౫౫ ॥ ఇతితస్మైవరస్తత్వాస్వసాయుజ్యన్దదాహరిః ॥
 స్వామిపుష్కరిణీతీరే స్వసంకల్పాగతేతతః ॥ ౫౬ ॥ దివ్యేవిమానేస
 ర్వేషాంవిలోచనపథజ్ఞతః । శ్రీభూమినిశాసహితశ్శృఙ్ఖచక్రగాధారః ॥
 కోటికస్తర్పలావణ్యోనీలజీమూతసన్నిభః । దయాపరవశోనిత్యం వసతి
 శ్రీతమానసః ॥ ౫౮ ॥ *

ఇతిశ్రీబ్రహ్మేష్టపురాణేతిర్థఖణ్డేభృగునారదసంవాదేశ్రీవేంకటాచల
 మాహాత్మ్యేభగవదావిర్భావోనామమత్పతీయోధ్యాయః.

➡➡➡ భగవతఃక్రీడాద్రావీలార్థమృగయావిహారః. ➡➡➡

భృగుః ॥ తత్రీవాసముపేత్యాభదేవఃకిమకరోత్తతః । విస్తరే
 ణసమాఖ్యాహి పృచ్ఛతోమమసర్వశః ॥ ౧ ॥ నారదః ॥ తతఃకదా
 చిన్త్యగయా విహారాకాక్షి మానసః । సేనాపతిమువాచేదం ప్రహసన్ని
 వమాధవః ॥ ౨ ॥ శ్రీభగవాన్ ॥ సేనేశవిషివోద్దేశే విహర్తుంమతిర
 స్తిమే । సింహవ్యాళసమాకీర్ణే మత్తద్విపనిషేవితే ॥ ౩ ॥ సజ్జీభవన్తు
 సైన్యానినిదేశాద్భవతోఽధునా । చతురజ్ఞసమేతానిసమరేష్వజితానివై ॥
 ఇత్యుక్త్వాభగవాన్స్తూర్ణం నిర్యయామృగయామతిః । సేనాపతిముఖా
 శ్చాపితమేవానుయయుస్తదా ॥ ౪ ॥ అథోత్తరగిరారమ్యేవిచచారనదై
 త్యహా । సింహవ్యాళగణాన్విధ్యై నృరై రాశీవిషోపమైః ॥ ౬ ॥ తత్రత్యా
 శ్శబరాఽధీశా సస్పిపహారాస్సమాగతాః । ప్రణమ్యదేవదేవేశ మతిష్ఠన్తు
 మ్రమాళయః ॥ ౭ ॥ నిర్దిశ్యమానమార్గస్తు తై స్తైశ్శబరపాలకైః । విచచార

➡➡➡ వృషభాఖ్యాసురవృత్తాంతః. ➡➡➡

బహుదైశాన్తృగయాకృష్టమానసః ॥౮॥తస్మిన్యాతేశివేభక్తోవృషభా
 ఖ్యోమహాసురః ॥ శ్రీశైలాద్దక్షిణేదేశే విచచారమహామనాః ॥ ౯ ॥ త
 తోగిరివరస్తప్తస్త్వా ప్రాదుర్భూతంసువిస్తృతమ్ । విస్తయావిష్టచేతాస్తు

౧౨ శ్రీవేంకటాచలమహాత్యే - శ్రీబ్రహ్మణ్డపురాణా స్తర్గతే (అ-౪)

చిస్తయామాసకారణమ్ || ౧౦ || అహణోకోప్యస్య మాయావీప్రప్తాఽ-
 ద్రేరుపరిధృవమ్ | తమ స్వేష్టుంయతిష్యామిమాయినంగతభీరహమ్ || ౧౧ ||
 అన్విష్యసహసాఽనేనయోత్సామిగతభీరహమ్ | ఇతిసంక్లిప్తతతా-
 యంమృగయన్నపకారిణమ్ || ౧౨ || బలగర్వసమావిప్లస్తత్రితత్రిచచార
 వృషభాసురశబరవేషధారిభగవతోర్యుధప్రకారః.
 హ | అథాపశ్యత్సదేవేశంవిహరన్తమభీతవత్ || ౧౩ || శార్ఙ్గపాణింహ
 యారూఢంశబరాకృతిధారిణమ్ | తన్ద్రష్టాదైత్యరాట్కుఢససీయమే
 వేతినిశ్చితః || ౧౪ || అభ్యధావతతంతూర్ణంతిష్ఠతిష్ఠేతిచాబ్రవీత్ | తతస్స
 మభవద్యుద్ధంఘోరరూపంభయానకమ్ || ౧౫ || శబరాధిపతిందైత్యస్స
 మాహలూయాఽశపత్తదా | తతస్సశబరఃక్రుద్ధస్సర్వసన్నాహసంయుతః ||
 శ్వగణైస్సృగణైశ్చైవబాణైశ్చనిశితైస్తథాప్రాప్తైఃఖడ్గైర్గదాభిశ్చశక్తి
 శూలపరశ్వాధైః || ౧౬ || కునైర్మసలసజ్జైశ్చవృక్షైఃసామాణరాశిభిః |
 అయుధ్యతతదాతేనఘోరంయుద్ధమభూద్వనే || ౧౭ || తతస్తాన్సబ
 రాన్సర్వాన్వినిర్జిత్యాగ్రతఃపరమ్ | ఆయాన్తమసురన్ద్రష్టావిష్వక్సేనం
 దిదేశసః || ౧౮ || సోపిగన్ధర్వసజ్జైశ్చసహితఃప్రత్యయుధ్యత | తతస్సుతు
 ములంయుద్ధంబభూవభయదాయకమ్ || ౧౯ || అస్త్రైశ్చస్త్రైర్జహూనాశు
 విష్వక్సేనఃప్రతాపవాన్ | దైత్యస్తందుర్జయంజ్ఞాత్వామాయావీచమ
 దోద్ధతః || ౨౦ || తతస్సన్వమామాయాస్థాయదైత్యఃపరపురజ్జయః | అస్స
 జదాగ్రీక్షాస్థోరాన్సృతశోఽథసహస్రశః || ౨౧ || అస్త్రాణ్యపిచదివ్యానిశ
 స్తాగ్రీణివివిధానిచ | ప్రాయుజ్ఞదైత్యరాట్కుఢోనారాయణజిఘాంస
 యా || ౨౨ || యదనేనప్రయుక్తంవైశస్త్రమస్త్రమథాపివా | భస్త్రీ
 కృతశ్చతత్సర్వంహరిణానిజమాయయా || ౨౩ || తతస్తమసురోమత్వా
 దుర్జయంహరిమాహవే | మాయాంప్రయుజ్యమామాయీస్వయమస్తద్ద
 ధేతతః || ౨౪ || తాంమాయామాయతీన్ద్రష్టాతతస్సర్వేశ్వరోహరిః |
 ప్రేషయామాసనాశాయతతశ్చక్రంజనార్దనః || ౨౫ || నాశకంసర్వ
 దుష్టానాంసర్వదేవసమస్కృతమ్ | చక్రరాజాత్తతోజ్వాలాఃప్రాదు
 ర్భూతాస్సహస్రశః || ౨౬ || తాభిస్తతైస్సన్యమత్కుగ్రంజ్వలితంకాస

నంయథా । జ్వలత్కఞ్చునోపీరా దగ్ధశ్శ్రుశోరుహః ॥ ౨౮ ॥ ఆ
యుధానివిచిత్రాణి దగ్ధాన్యాసస్త్వవిర్భుజా । తేనచక్రప్రభావేన హ్య
సురంబలమద్భుతమ్ ॥ ౨౯ ॥ సకించద్దృశ్యతేతత్ర పర్వతేపరమాద్భు
తే । తతస్సమీక్ష్యదైత్యోవై మాయాంస్వీయాంవినాశితామ్ ॥ ౩౦ ॥

❧ భగవన్తమ్ప్రతిసంహారాభ్యుపగన్తృప్రపభాసురప్రార్థనా. ❧

చిన్తయామానచమునే విన్తయాకులమానసః । సిహనివృత్తిమాంచాపి
చక్రంసూనంతదీరితమ్ ॥ ౩౧ ॥ సమయోమరణస్యాపి సంపృతోనై వసం
శయః । అమానుషమిమంమనో పరబ్రహ్మస్వరూపిణమ్ ॥ ౩౨ ॥ స్రష్టా
రంసర్వలోకానాం సర్వదేవసమస్కృతమ్ । అనేననిహతోనూనం విము
క్తస్సర్వకిల్బిషాత్ ॥ ౩౩ ॥ సంసారార్థవము త్తీర్య గమిష్యేముక్తిసమ్మ
దమ్ । ఇతిసంశ్చిన్తయద్దేవం వధాత్సంహృష్టమానః ॥ ౩౪ ॥ ప్రార్థ
యామానచాభీష్టం కింశ్చిద్ధృదయసంశ్రితమ్ ॥ వృషభః ॥ దేవదేవజగ
న్నాథ సర్వలోకైకకారణ ॥ ౩౫ ॥ శరణంత్యామనుప్రాప్తః ప్రణతా
ర్తిహరప్రభో । త్వయాతతమిదంసర్వం జగత్స్థివరజజ్ఞమమ్ ॥ ౩౬ ॥
త్వయావిహీనంనోకించ త్త్రిషులోకేషువిద్యతే । బ్రహ్మద్వాస్సుకలా
దేవా స్త్వన్నిదేశకరామతాః ॥ ౩౭ ॥ నిదేశాద్వాతీతేవాత సూర్య
శ్చోదేతిచాన్వహమ్ । వహ్నిర్జ్వలతితేభీత శ్శక్రశ్శాసతిశాసనాత్ ॥ ౩౮ ॥
యమోధావతిభీతస్త ఇతివేదానుశాసనమ్ । తాపిత్రాహిమహాదేవ స
జానేశరణంపరమ్ ॥ ౩౯ ॥ యోగినోయంవిచిన్త్వన్తి నియతాస్తాన్త్వావి
ముక్తయే । సత్వమద్యమహాబాహో దృగ్లోచరగతోఽసిమే ॥ ౪౦ ॥
క్షమస్త్వమత్కృతంసర్వ మపకారంసుదుస్సహమ్ । కృతాగసాంత్యాదృ
శేషు ప్రణామఃఖలునిష్క్రూతిః ॥ ౪౧ ॥ జీవితంతునయాచేహం క్షుద్రం
పాపస్యకారణమ్ । అశోయాస్యామినిహత శ్చక్రేణపరమాంగతిమ్ ॥ ౪౨ ॥
తస్మాత్క్షమస్వభగవత్ శ్రీనిధేకరుణానిధే । త్రాతారంనై వపశ్యామి త్వాం
❧ అసురప్రార్థనయాక్రీడాదేర్భగవద్దత్తృప్రపభానామధేయప్రాప్తిః. ❧
వినామధుసూదన ॥ ౪౩ ॥ అద్యప్రభృతిచాయంవై గిరుచ్చిత్రశేఖ
రః । మదాఖ్యయాప్రధాంయాతు వృషభాచలఇత్యపి ॥ ౪౪ ॥ ఇత్యేవం
శోకసన్తప్త మశ్రుపూర్ణాకులేక్షణమ్ । వృషభంతమువాచేదం ప్రహసన్

౧౪ శ్రీవేంకటాచలమహాత్మ్యే - శ్రీబ్రహ్మణ్డపురాణాంతర్గతే (౬-౪

రుడధ్వజః ॥ ౪౫ ॥ శ్రీభగవాన్ ॥ వృషభాసురమధ్యక్త్యా విముక్తిం
యాస్యసిద్ధువమ్ । గిరిశ్చాయంభవన్నామ్నా ప్రసిద్ధిమధిగచ్ఛతు ॥ ౪౬ ॥
ఇత్యుక్తవతిగోవిందే దైత్యేంద్రః ప్రీతమానసః । చింతయామాసనిధనమను

→→→ వృషభాసురవధప్రకారః. ←←←

గ్రహమథోమునే ॥ ౪౭ ॥ తతస్సుదర్శనశ్చాపి జ్వాలాజటిలవిగ్రహః । జ
హరసురశత్రోర్హి కణ్ఠనాశాచ్ఛిరోఽమ్బుజమ్ ॥ ౪౮ ॥ తతోనిపాతితే
భూమా వసురేయుద్ధమర్కదేవవృషః పుష్పవర్షాణి దేవాసుష్పీతమా
నసాః ॥ ౪౯ ॥ దేవదుస్తుభయోనేదు ర్నృతుశ్చాప్సరోగణాః । దిశః
ప్రసేదుర్విమలా వాతాశ్చైవసుఖంపవః ॥ ౫౦ ॥ గోవిందోపిదయాసా
రో వరందత్వాఽనురాయనై । పునరభ్యేత్యశేషాద్రా యథాస్థానంస్థితో

→→→ అజ్ఞనాదేవ్యత్పత్తిక్రమః. ←←←

మునే ॥ ౫౧ ॥ భృగుః ॥ భూయఃకథయదేవస్య చరితానిమహాత్మనః । శృ
ణ్వతోనా స్తిమేత్పత్తి రద్భుతానిమహామునే ॥ ౫౨ ॥ శ్రీనారదః ॥ శ్రు
ణుష్వైకమనాబ్రహ్మన్తతఃకథయతోమునే । మాహాత్మ్యం దేవదేవస్య
చిత్రంహిమునికీర్తితమ్ ॥ ౫౩ ॥ తేతాయుగేఽనురఃకశ్చి త్కేసరీత్యేవవి
శ్రుతః । పుత్రార్థి దేవముద్దిశ్య తపస్తేపేమహామనాః ॥ ౫౪ ॥ నియతా
త్తాశుచిర్నిత్యం నిరాహారోజితేంద్రియః । పశ్చాత్తరేణజప్యేన తోష
యామాసశజ్జరమ్ ॥ ౫౫ ॥ ప్రీతఃప్రాదురభూదగ్రే శజ్జరోలోకశ
జ్జరః । భక్త్యాతమానతంభూమా పువాచపహసన్నివ ॥ ౫౬ ॥ శ
జ్జరః ॥ పరితుష్టోఽస్మిభద్రస్తే తపసాఽనేనసువ్రత । వరంవృణీష్వదా
స్యామి మనసాయదిహేచ్ఛసి ॥ ౫౭ ॥ కేసరీ ॥ దేవదేవమహాప్రాజ్ఞ ప
రితుష్టోఽసిచేత్తను । వరదోభవమేఽభీష్టం వరయామిసునిశ్చితమ్ ॥ ౫౮ ॥
పుత్రమిచ్ఛామిబలినం సమరేష్వనివర్తనమ్ । మహాధైర్యంమహాప్రాజ్ఞం
త్వత్తస్మస్తుప్తమానసాత్ ॥ ౫౯ ॥ శజ్జరః ॥ నపుత్రందాతుమిచ్ఛామి
పరితుష్టోప్యహంతవ । యస్మాచ్ఛవిధినాపూర్వం విహితాపుత్రహీనతా ॥
తథాపిదాస్యేకన్యాంవై రూపయావనశాలినిమ్ । తస్యాముత్పత్స్యతేపు
త్రస్త్యదభీష్టోఽచిరాద్ధ్రువమ్ ॥ ౬౦ ॥ ఇతిసన్నిత్యభర్గోఽపి తత్రైవా

స్తరధీయత | అనురేంద్రోపిలభ్యాఽయం వరమిష్టంముదంయయా || ౬౨ ||
 తతస్తస్యాభవత్కన్యా లోకవిస్తయకారిణీ | చకారనామతస్యావై హ్యజ్ఞా
 నేతిసదైత్యరాట్ || ౬౩ || క్రమేణవపుధేసేయమజ్ఞానామజ్ఞుభాషిణీ |
 కలేవశశినఃపక్షే సితేనయననద్దినీ || ౬౪ || పితుస్తస్యాంచవపుధే ప్రమో
 దస్తుదినేదినే | పుత్రప్రీతిరభూత్తస్య తస్యామితచనశ్శ్రితమ్ || ౬౫ ||
 ప్రక్రాస్తకస్తకక్రీడా మాభిభిన్నహకన్యకామ్ | ఏత్య్వీత్యయయాత్పప్తిం
 ప్రహ్వోత్ఫుల్లలోచనః || ౬౬ || తతఃకపివరఃకశ్చి త్కేసరీతిభువిశ్రుతః |
 అభిగమ్యయయాచేతాం కన్యాయావనశాలినీమ్ || ౬౭ || తస్మైతామ
 జ్ఞానాంప్రాదా దైత్యసుమ్ప్రీతమానసః | సచిక్రీడకపిశ్చాయం కన్య
 యాకామరూపయా || ౬౮ || ... *
 ఇతి శ్రీ బ్రహ్మణ్డపురాణే తీర్థఖణ్డే భృగు నారదసంవాదే శ్రీవేంకటాచల
 మాహాత్మ్యే వృషభాచలహేతు కథనంనామ చతుర్థోధ్యాయః.

అజ్ఞానాయాశ్శ్రీవేంకటాచరాతపఃకరణేనాజ్ఞానేయాఖ్యసుతోత్పత్తిః.
 నారదః | విహరన్తీచిరంతేన కపినాసాధుకన్యకా | నలేభేనదృ
 శంపుత్రం చింతాశోకపరాయణా || ౧ || అహోమమపితామాంవై పు
 త్రస్నేహసమాకులః | పోషయామాసతస్యాహ మాన్యణ్యంకేనవా
 ప్నయామ్ || ౨ || తస్యామేమన్దభాగ్యాయా స్సస్తతిశ్చవినాకృతా | నా
 రీణాంపుత్రహీనానాం నసుఖంపారతాకికమ్ || ౩ || పుత్రేణమేవి
 హీనాయాః కిన్నవిశ్రమ్యతేకులమ్ | ధన్యాఃఖలుస్త్రియస్తానై యాః
 వశ్యన్తిశుచిస్త్రితమ్ || ౪ || ముఖమజ్ఞేశయానానాం పుత్రాణాం
 పుత్రవత్సలాః | ఇతిసంఖ్యైత్యబహుధా పుత్రార్థంసానులోచనా || ౫ ||
 ద్విజానభ్యర్చ్యవిధివ దాశిషోవాచయన్త్యథో | దదావభీషితంతేభ్యస్స
 ర్వదైవయశస్వినీ || ౬ || నిమిత్తజ్ఞాంశ్చపృచ్ఛన్తి తామవాచతదాజ్ఞా
 నా | ప్రతేషుచాప్యనేకేషు నియతాచావసత్స్వయమ్ || ౭ || ఆస్తీర్య
 ముసలాంశ్చాపి గోష్ఠేషునియతేన్ద్రియా | ఉపవాసపరాభూత్వా తు
 స్టావజగదీశ్వరమ్ || ౮ || ఏవంవిధాన్యనేకాని కృత్వానియతమానసా |
 చరన్తీనైవలేభేనసా పుత్రజన్మకృతంసుఖమ్ || ౯ || కన్యచిత్త్వభకాల

౧౬ శ్రీవేంకటాచలమహాత్మ్యే - శ్రీబ్రహ్మేంద్రపురాణాంతర్గతే (అ-౫)

స్వదయయాధర్మదేవతా । బిభ్రతీపులహసీరూపం ధృత్వావేతంచపుత్రి
కామ్ ॥ ౧౦ ॥ పృచ్ఛన్ధ్వంచేత్యనుపదం భాషమాణాగతశ్రమా । పశ్య స్త్రీ
బాలిశాన్నాశౌ వదన్తీలక్షణాన్యథ ॥ ౧౧ ॥ అజ్ఞానాయాస్సమీపంవై ప్ర
యాతాధర్మదేవతా । అజ్ఞానాతాంసమాహూయ వినివేశ్యవరాసనే ॥
సూర్యేస్వర్ణమయేముక్తా తణ్డూలాన్స్రగిణీధాయవై । తర్పయిత్వానిమి
త్రజ్ఞాం పర్యపుచ్ఛదనాకులా ॥ ౧౩ ॥ అజ్ఞానా నిమి త్రజ్జేకథంబూ
హి మమపుత్రోఽస్త్రీవానవాసశ్యేనవదధర్మజ్ఞే పృచ్ఛన్త్యామమసర్వశః ॥
యద్యహంప్రాపుయాంపుత్ర మిష్టంబలినమజ్ఞసా । దాస్యామితవతత్స
ర్వం యద్యదిచ్ఛసిచేతసా ॥ ౧౫ ॥ పులహసీ ॥ అఙ్గీష్టస్తవపుత్రోవై భవి
ష్యతినసంశయః । మాశోకంకురుకల్యాణి ధర్మేణమమతేశపే ॥ ౧౬ ॥
శ్రీవేంకటగిరాసప్తసాహస్రంవత్సరాన్సునః । తపఃకురుతతఃపుత్ర మవా
ప్సుసినుశోభనమ్ ॥ ౧౭ ॥ ఇత్యుక్త్వాసానిమి త్రజ్ఞా యథాగతమథో
యయా । అజ్ఞానాచింతయన్తీతద్వాక్యంతస్యామనోహరమ్ ॥ ౧౮ ॥
ప్రచక్రమేతపశ్చర్తుం శ్రీవేంకటగిరేస్తతే । ఆకాశగణ్గానికతే సిద్ధసజ్ఞ
నిషేవితే ॥ ౧౯ ॥ వాయ్వాహారాచవాయుంవై సముద్దిశ్యనుదారుణమ్ ।
తపశ్చచారదాన్తేయం ప్రీత్యైస్త్రీవతైరిమమ్ ॥ ౨౦ ॥ తతఃప్రీతమనా
వాయుః ఫలమేకందినేదినేభక్షణార్థందదాతస్యై దృగ్గోచరముపాగతః ॥
అతీతేనప్తసాహస్రే వత్సరాణామనస్తరమ్ । పార్వతీసహితశ్శమ్భుస్త
దాశ్రమముపాగమత్ ॥ ౨౧ ॥ విజహరచతత్రాయం తత్రతత్రవనాస్త
రే । తస్మిన్నవసరేతత్ర విలాసార్థముపాగతమ్ ॥ ౨౩ ॥ చిక్రీడవానరద్వ
న్ద్యం తదద్భుతమివాభవత్ । పార్వత్యైదర్శయామాస పశ్యపశ్యేతిధూ
ర్జటిః ॥ ౨౪ ॥ సాచదృష్ట్యాకపిద్వన్ద్యం క్రీడితంప్రీడితాశనైః । అథతస్యా
మనశ్చాసీ దావాంకపితనూధరా ॥ ౨౫ ॥ విహరిష్యావఇతిహి లోకస్య
రుచిరీదృశీ । తతఃకపియుగంభూత్వా పార్వతీపరమేశ్వరా ॥ ౨౬ ॥
చిక్రీడతుర్వనాస్తేఽస్మిన్నుభౌముదితమానసా । తయోర్విర్యంతదావా
యురథవత్రపుటాస్తరే ॥ ౨౭ ॥ ఆహృత్యప్రదదాతస్యా అజ్ఞానాయాః
కరాస్తరే । మన్వానాభక్ష్యమిత్యేవ తద్భక్షితవతీహ్యసా ॥ ౨౮ ॥ దధౌ
దాహృచచిహ్నాని క్రమేణనియతేన్ద్రియా । అజ్ఞానాకజ్ఞానయనా ప్రఫుల్లన

శినాననా ॥ ౨౯ ॥ చిన్తయన్తికిమేతన్నేనిర్దోషాయాస్సమాగతమ్ ।
 అథవావిధివైరూప్యమహోమేమస్తభాగ్యతా ॥ ౩౦ ॥ కేనదోషేణచా
 హంవాఞ్శుశంకాపమాగతా । చిన్తయన్తిచిరంసావైప్రిశితాదుఃఖ
 తాస్థితా ॥ ౩౧ ॥ ఆశ్వాసయన్తితాంప్రాహదివివాగశరీణి । మావి
 షాదంగమఃపుత్రిభవితవ్యమిదంతవ ॥ ౩౨ ॥ దుష్టాత్కరావణోనామరా
 క్షసోలోకకణ్డకః । సతుదేవస్త్రియస్సర్వాబద్ధిగ్రాహంగ్రహిష్యతి ॥ ౩౩ ॥
 త్రిలోకీమపియస్సాద్వైరావయిష్యతికర్తౄణా । తస్మాద్రావణఇత్యేవప్ర
 సిద్ధిమధియాస్యతి ॥ ౩౪ ॥ తతస్తన్నిగ్రహాధాయహరిఃప్రత్యర్థితస్సరైః ।
 ఆగమిష్యతిభూలోకేరఘూణామన్వయేశుభే ॥ ౩౫ ॥ తతస్తస్యసహ
 యార్థమసహ్యబలవిక్రమః । శౌర్యధైర్యగుణోపేతో బలీయాన్విజితే
 న్ద్రియః ॥ ౩౬ ॥ అప్రమేయగుణోపేతఃపుత్రస్తవభవిష్యతి । ఇమామా
 కాశగాంవాచంశుత్వాసమ్ప్రీతమానసా ॥ ౩౭ ॥ పిత్రేన్యవేదయత్స
 ర్వంచరితంచనభస్వతః । తచ్చుత్వాపశితాతస్యాఃప్రయయాపరమాం
 ముదమ్ ॥ ౩౮ ॥ సుతోత్పత్తిమథాకాఙ్క్షంస్తస్యానిభృతమున్ననాః ।
 ఆపాణ్డరీకృతాతస్యారరాజతనువల్లరి ॥ ౩౯ ॥ కళంకహీనాచన్ద్రస్య
 లేఖేవాసితపక్షకే । వినీలచూచకంరేజేకుచమణ్డలమున్నతమ్ ॥ ౪౦ ॥
 పద్మకోశస్యసంలీనభ్రమరస్యశ్రియందధత్ । నశశాకభవంగస్తుంగర్భ
 స్యాతిభరాత్తతః ॥ ౪౧ ॥ ఇత్థంప్రవవృధేతస్యాగర్భఃప్రీతివివర్ధనః । తతోవైద

❧ ❧ ❧ ఆజ్ఞనేయోత్పత్తిదివసనక్షత్రమాసనిర్ణయః. ❧ ❧ ❧

శమేమాసిసమ్ప్రీప్తేనశినేక్షణా ॥ ౪౨ ॥ అనూతపుత్రంబలినముదయత్య
 హిమత్విషి । శ్రావణేమాసిసక్షత్రేశ్రవణేహరివాసరే ॥ ౪౩ ॥ కుణ్డలోద్భా
 సిగణ్డాస్తముపవీతినముజ్జ్వలమ్ । కాపీనోద్భాసితంచైవదీప్యమానమివశ్రి
 యా ॥ ౪౪ ॥ బిభ్రాణంవానరాణాంవైరూపమత్యద్భుతంమహత్ ।

❧ ❧ ❧ ఆజ్ఞనేయస్యఫలబుద్ధ్యారవిమణ్డలంప్రత్యుత్పత్తసమ్. ❧ ❧ ❧

రక్తాస్యపుచ్చమూలంతునువర్ణసదృశద్యుతిమ్ ॥ ౪౫ ॥ అతోఽయంజా
 తమాత్రోఽపినితరాన్తుబుభుక్షితః । ఉదయాచలసంరూఢందదర్శరవిమణ్డ
 లమ్ ॥ ౪౬ ॥ నితాన్తరక్తవర్ణేనఫలబుద్ధిరభూత్తదా । ఫలమిత్యేవమ
 న్వానోరవింభక్షితుముద్యతః ॥ ౪౭ ॥ గ్రహిష్యామీతినిశ్చిత్యశ్రేవేఙ్కట

౧౮ శ్రీవేంకటాచలమహాత్మ్యే - శ్రీబ్రహ్మణ్యపురాణాంతర్గతే (అ-౫)

గిరే స్తూత్ । ఉదతిష్ఠన్తహావేగాదుదయాచలశేఖరమ్ ॥ ౪౮ ॥ గ్రహీతుముద్యతేతస్మిన్బిమ్బంసూర్యస్యతద్బలాత్ । హాహాకృతమభూత్సర్వం జగత్థస్వివరజజ్ఞమమ్ ॥ ౪౯ ॥ తతశ్చతుర్ముఖోబ్రహ్మ స్వయమాగత్యవేగతః । బ్రాహ్మమస్త్రంయుయోజాన్తైకుపిత స్తజ్జిఘాంసయా ॥ ౫౦ ॥

తదస్త్రమాగతందృష్ట్యాబాలః క్షీడన్నివక్షణాత్ । నిరస్యపుచ్చప్రాస్తేన బభూవవిగతజ్వరః ॥ ౫౧ ॥ ప్రత్యాఖ్యాతంతతోదృష్ట్యాతదస్త్రంబ్రహ్మణేరితమ్ । విసిస్త్యేసురాణాంవైగణఃకిమిదమిత్యపి ॥ ౫౨ ॥ కథమాకాశయానంవైకథంసూర్యాభిధానవమ్ । ప్రత్యాఖ్యానంకథంచాసీదిత్యుచ్యుస్మిత్తాస్తదా ॥ ౫౩ ॥ ససురాసురగన్ధర్వం సయక్షోరగరాక్షసమ్ । భువనంవిస్త్యంప్రాప కర్తృదృష్ట్యాఽదృశ్యతంకపేః ॥ ౫౪ ॥ హనూచానపితందృష్ట్యాసూర్యంనిర్విణ్ణమానసః । భూమాపపాతతేజస్వీ బ్రహ్మణాఽస్త్రేణతాడితః ॥ ౫౫ ॥ అథాజ్ఞానాసమాగత్య శోకపర్యాకులాస్వయమ్ । అశ్రుపూర్ణాక్షిపత్సూగ్రాబభాషేసురసత్తమా ॥ అజ్ఞానా ॥ భవన్తోనిర్ఘృణాదేవాజాతమాత్రేశికౌకథమ్ । బ్రాహ్మమస్త్రంప్రయుజ్యాఽశుకృతార్థాభవసమ్ప్రీతి ॥ ౫౬ ॥ ఈదృశాభవతాం పుత్రానసన్తికిముదేవతాః । ప్రారబ్ధమీదృశంకర్తృకథంఘోరతరంమ

అజ్ఞానేయస్యబ్రహ్మదిదత్తసర్వావధ్యత్వవరప్రాప్తిః.

హత్ ॥ ౫౭ ॥ వదన్తింపరుషంవాక్యమజ్ఞానామిత్యమజ్ఞానా । సా స్త్యయస్తస్సురాస్సర్వేవీర్యజాతముమాపతేః ॥ ౫౮ ॥ దేవకార్యంచనంపీత్యువాచమూచురిమాంతదా ॥ దేవాః ॥ అజ్ఞానేమావిషీదస్త్యంతవపుత్రస్యధీమతః ॥ ౬౦ ॥ దాస్యామోదుర్లభానస్యవరాన్వయమమానుషా ॥ ససురాసురగన్ధర్వైర్యక్షురక్షోగణైస్తథా ॥ ౬౧ ॥ విశాచైర్గుహ్యకైస్సోమమవధ్యోభవతుధున్రివమ్ । తథాచశస్త్రంసంఘైశ్చ బాణైశ్చవివిధైరపి ॥ ౬౨ ॥ అవధ్యత్వమవాప్నోతిశాసనాన్నస్తపాత్తజః । బలేనప్రజ్ఞయాచాపి యాతుసర్వాతిశాయితామ్ ॥ ౬౩ ॥ శతూన్రిణామపిదుర్ధ్వఃపుత్రస్తవభవివ్యతి । ఇతిదత్వావరందేవగణేషువిరతేవృథ ॥ ౬౪ ॥ చతుర్ముఖస్సమాహవాయ చాజ్ఞానామిదమబ్రవీత్ ॥ బ్రహ్మ ॥ అజ్ఞానే

❧❧❧ క్రీడాదేరజ్ఞనాచలనామధేయప్రాప్తిః. ❧❧❧

త్వంహిశేషాద్రాతపస్తప్త్వాసుదారుణమ్ || ౬౫ || పుత్రంసూతవ
తీయస్తాల్లోకత్రయహితాయవై । ప్రసిద్ధింయాతుశైలోఽయ మజ్జ
నే నామతస్తవ || ౬౬ || అజ్ఞనాచలఇత్యేవ నాత్రకార్యవిచార
ణా । ఇతితస్యైవరందత్యాదేవాబ్రహ్మపురోగమాః || ౬౭ || స్వం
స్వంస్థానంసముద్దిశ్యయథాఽగతమథోయయః । అజ్ఞనాపుత్రమాదా
య శ్రీవేంకటాగిరేస్తటమ్ || ౬౮ || పునరాగమ్యసామోదమలఞ్చ
క్రేనిజాశ్రమమ్ || ౬౯ ||

ఇతి శ్రీబ్రహ్మణ్యపురాణేభృగునారదసంవాదేతీర్థఖణ్డే శ్రీవేంకటా
చలమాహాత్యే - అజ్ఞనాచలాభిధాన హేతుకథనం
నామపఞ్చమోధ్యాయః.

❧❧❧ క్రీడాదేశ్శ్రీవేంకటాభిధాన హేతుప్రోద్ఘాతః. ❧❧❧

భృగుః || అయంశిలోచ్చయఃకేనవేంకటాచలఇత్యపి । మునీ
న్ద్రభువివిఖ్యాతస్తద్వదస్వసహేతుకమ్ || ౧ || శ్రీనారదః || అత్రా
పికారణంవక్ష్యేశైలోయంయేనహేతునా । వేంకటాదిరితిఖ్యాతశ్శృ
ణుష్వైకమనామునే || ౨ || శ్రీగిరేఃపశ్చిమేభాగేపురంనందనసంజ్ఞికమ్ ।
హస్త్యశ్వరథసమ్భాధంబభావభువివిశ్రితమ్ || ౩ || పురస్తరా
భిధఃకశ్చిత్సోమయాజీద్విశోత్తమః । ఉవాసతస్కిన్నగరేయాజకోవే
దపారగః || ౪ || తస్యజజ్జేఽతిమతిమాన్సుతోమాధవసంజ్ఞికః । కా
లక్రమేణవపుధేవేదాధ్యయనతత్పరః || ౫ || యోగుఁడైఃపితరంసర్వై
రత్యక్రామదివాజ్ఞసాక్రమేణమాంసశౌభావచూబభారద్విజపుత్రకః || ౬ ||
యావనేనమనుప్రాప్తే వక్షస్యతివిశాలతామ్ । తస్మాసీచ్ఛన్ద్రలేఖా
ఖ్యాపత్నీకమలలోచనా || ౭ || సర్వలక్షణసమ్పన్నాదివృనారీవభా
మినీ । సతస్యామనురక్తోభూద్భృశంద్విజకుమారకః || ౮ || తన్వాన్వి
హృతోయావనేనరూపేణాప్రతిమేనచ । విహరన్తుదితోనిత్యమాస్తేన
హభార్యయా || ౯ || విహరయోగ్యేదేశేచవనోద్దేశేషనోహరే ।
అథాఽస్త్రిన్నన్తరేకాలోవసన్తఃప్రాదురాసహ || ౧౦ || ఉపదేష్టు

౨౦ శ్రీవేంకటాచలమహాత్మ్యే - శ్రీబ్రహ్మణ్డపురాణాంతర్గతే (అ-౬

మివక్రీడావిశేషాంస్తుద్విజన్తనః । పుంసోఽకిలాశ్చకూజురైర్వ చూత
 వృక్షసమాశ్రితాః ॥ ౧౧ ॥ వియోగిమానసేష్వస్త ర్జనయన్తఃపరాం
 రుజమ్ । అశోకకుసుమంలోకాన్తదనస్యదిధక్షతః ॥ ౧౨ ॥ ప్రతప్తమి
 వనారాచంస్యరోచతమనోహరమ్ । ప్రసూనాపచయంక స్తుంనిర్గతశ్చ
 స్త్రీలేఖయా ॥ ౧౩ ॥ విలాసవిపినోద్దేశేనర్వపుష్పమనోరమే । ఆ
 రామేవిహరంస్తస్కింస్తత్రతత్రసభార్యయా ॥ ౧౪ ॥ సరసీంసత్త్వ
 సమ్పన్నాందదర్శవిమలోదకామ్ । పద్మపండ్లైశ్చసంపూర్ణామింద్రివరవ
 నాకులామ్ ॥ ౧౫ ॥ సుగంధిభిఃప్రసూనైశ్చపూరితాంతలభూరుహమ్ ।
 తన్వ్యాచసశ్చరంస్త్రీరే స్నిగ్ధచ్ఛాయాసమావృతే ॥ ౧౬ ॥ చణ్డాల
 కన్యకాంతస్వీందదర్శనుమనోహరామ్ । ఇంద్రివరదళశ్యామాంప్రఫుల్లకమ
 లేక్షణామ్ ॥ ౧౭ ॥ పీనోన్నతకుచాంతస్వీంపూర్ణచంద్రనిభాననామ్ ।
 మూర్తామివాజ్ఞాంమూరస్యసుస్నిగ్ధకుటిలాలకామ్ ॥ ౧౮ ॥ తనుమ
 ధ్యాంవరారోహంమాలినీనామనామతః । తాందృష్ట్యావిస్తయావిప్లశ్చి
 స్తయామాసవైద్విజః ॥ ౧౯ ॥ జాతేరననురూపాంతాంమత్వాద్విజ
 కుచూరకః । అత్యద్భుతమిదంరూపంవిధినాకేననిర్మితమ్ ॥ ౨౦ ॥ మ
 న్యేద్రప్తమశక్యంవై విధేర్వాపూపమీదృశమ్ । అన్ధఃఖలుజగత్సృష్టావి
 ధాతారూపమీదృశమ్ ॥ ౨౧ ॥ యతశ్చకారవైవ్యర్థమభోగ్యమపి
 మాదృశామ్ । అథవాకిమురత్నస్యన్యర్థయాజాతిచిస్తయా ॥ ౨౨ ॥
 కేనేదమద్భుతంరూపంలభ్యతేసుకృతంవినా । అథైనాముపసర్పామిసోఽ
 హంస్సృశ్యేతరామపి ॥ ౨౩ ॥ చణ్డాలవాటికాదృప్తంకింరత్నందూ
 వ్యతేఽశవా । ఇతిసశ్చిత్త్యవైతస్యాస్సమీపముపజగ్న్యవాక్ ॥ ౨౪ ॥
 అనురాగవతీచాస్త్విన్విప్రేచణ్డాలకన్యకా । తయోర్ద్విధమథూచ్ఛేత శ్చి
 తైర్నదనసాయకైః ॥ ౨౫ ॥ ప్రాపయిత్వాగృహంభార్యాంచంద్రరేఖాం
 ద్విజోత్తమః । శనైశ్చనైస్సమీపంవైతస్యాస్వయముపాగమత్ ॥ ౨౬ ॥
 అథైనాంవరయామాసహృష్టోద్విజకుచూరకః । అవిచార్యమహత్పాపం
 తత్సజ్జమసముద్భవమ్ ॥ ౨౭ ॥ మాభైస్సీస్త్యంవరారోహేద్విజోఽయ
 మితిభామినిఃస్త్రిరత్నందుష్కులాచ్ఛాపిగ్రాహ్యమిత్యనుశాసనమ్ ॥ ౨౮ ॥
 అతోఽహంభవతీంయాచేవాచామధురపూరయా । నుమచానుమతిం

దాతుంత్యయారస్తుమిహార్హసి ॥ ౨౯ ॥ ఇత్యుక్త్వాపాణిమస్యావైస్వి
న్నంజగ్రాహపాణినా । సజ్జతస్సీఽథమాలిన్యాతథాద్విజకుమారకః ॥
తదీయమేవమాంసాదిమాహారంరోచయన్సదా । సురామపిబన్నిత్యం
చిక్రీడచిరమున్ననాః ॥ ౩౦ ॥ చిరకాలేవ్యతీతేతుదరిద్రశ్చభవద్ద్విజః ।
విధాయచౌర్యహత్యాదిపాపానిధనమార్జయన్ ॥ ౩౧ ॥ తచ్ఛతస్త్వైద
దద్విత్తంకన్యత్యాగంనినాయసః । తతస్తత్రాప్యశక్తోఽయంతదీయైశ్చ
నిరాకృతః ॥ ౩౨ ॥ చచారభువనేభాన్త్రోన్మోహసంప్రాప్యకుత్రచిత్ ।
ఆజగామచరన్సోయంసమీపంశేషభూభృతః ॥ ౩౩ ॥ ఆరురోహగిరిం
చాపికథంచిద్దీనచేతసా । తస్మిన్నేవక్షణేతస్యశరీరమభితస్తదా ॥ ౩౪ ॥
ఆపాదచూడంజజ్వాలతదద్భుతమివాభవత్ । తత్తస్యపాపజాతశ్చ
భస్మీభూయక్షణాన్తరాత్ ॥ ౩౫ ॥ కృత్యాచటచటారావంపతితంధ
రణీతలే । జాజ్వల్యమానోవిప్రోఽపిబ్రహ్మతేజోభిరజ్జనా ॥ ౩౬ ॥ రరా
జవిగతైనస్కశ్శరదీవదివాకరః । తస్మైప్రస్థావిస్త్రితాస్సర్వేమునయస్త
త్రసజ్గతాః ॥ ౩౭ ॥ పప్రచ్ఛస్తంమహాభాగాద్విజపుత్రంమహార్జయః ।
కిమిదంవదవిప్రేంద్రినఃపరోవిస్తయోమహాన్ ॥ ౩౮ ॥ ఆచక్ష్యస్తాక
మామూలాద్వృత్తాస్తమిహసర్వతః । ఇతితేహంవచశ్శ్రీత్వామాధవో
విస్త్రితోద్విజః ॥ ౩౯ ॥ ఆదితఃప్రభృతిప్రాహవృత్తాస్తంనిజమజ్ఞసా ।
తచ్ఛ్రీత్వామునయస్సర్వేవిస్త్రియంపరమజ్గతాః ॥ ౪౦ ॥ ఊచుర్వచన
మక్లిష్టంపుష్పశైలాశ్రితంమహత్ ॥ ఋషయః ॥ అనేనపాపజాలంవై
యస్మాద్దగ్ధంద్విజస్తనః ॥ ౪౧ ॥ వేజ్జటాచలఇత్యస్యప్రసిద్ధిర్భువివర్త
తామ్ । సర్వపాపానివేంప్రాహుఃకటస్తద్దాహఉచ్యతే ॥ ౪౨ ॥ సర్వ
పాపదహోయస్మాద్వేజ్జటాచలఇత్యభూత్ । ఇత్యుక్త్వామునయస్స
ర్వేయథాఽగతమథోయయః ॥ ౪౩ ॥ ద్విజోపిశాస్తచిత్తోస్త్రిన్నచలే
సంయతేన్ద్రియః । దుశ్చరంవైతపఃకృత్వాతేనకైవల్యమాప్తవాన్ ॥ ౪౪ ॥

ఇతి శ్రీ బ్రహ్మణ్డపురాణేతీర్థఖండేభృగునారదసంవాదే శ్రీవేంకటాచలమాహాత్మ్యే శ్రీవేంకటాచలనామధేయహేతుక

ధనం నామ షష్ఠో ధ్యాయః.

౨౨ శ్రీవేంకటాచలమహాత్మ్యే-శ్రీబ్రహ్మణ్డపురాణాంత్యతే (౨-౭)

❖ ❖ ❖ శ్రీవేంకటేశ్వరారాధకచోళరాజసుతోత్పత్తిక్రమః. ❖ ❖ ❖

భృగుః॥ చోళరాజసుతఃకశ్చిత్-తాఖిలుభవిష్యతి । చక్రవర్తి
శేషాద్రావై కుట్రంహ్యర్చయిష్యతి ॥ ౧ ॥ ఇత్యేవంకథితంపూర్వంత్వ
యామేమునిసత్తమ । తస్మాచ్ఛ్రావ్యవిప్రేంద్రవిస్తరేణైవనారద ॥ ౨ ॥
చోళరాజసుతఃకోఽయంకుత్రదేశేవసిష్యతి । కథంవాశేషమైలేంద్రమర్చ
యిష్యతిభక్తిః ॥ ౩ ॥ తస్యవాకీదృశీభక్తిర్భవిష్యతిరమాపతే । నత్వ
దన్యోఽస్తిభూలోకేవేదితాభావినాంక్వచిత్ ॥ ౪ ॥ మయ్యనుగ్రహబు
ద్ధ్యాత్వంకథయస్వకథామిమామ్ ॥ శ్రీనారదః ॥ * కతాచోళసృపఃకశ్చి
ద్భృహవభువిచిత్రతః ॥ ౫ ॥ ధార్మికోసీతిశాస్త్రజ్ఞశ్శశానపృథివీమిమామ్ ।
సకదాచిద్వినేరస్తుమాఖేచనమహీపతిః ॥ ౬ ॥ కింకరాన్యనపాలాంశ్చ
వ్యాదిదేశమహామనాః । స్వయంవినిర్వయాతూర్ణంహయమూరుహ్యరం
హసా ॥ ౭ ॥ శేషాచలవనోద్దేశేచచారమృగాస్తకః । అశ్వనాంచ
గజానాంచశ్రుత్వాఘోరంమహారవమ్ ॥ ౮ ॥ గుహాభ్యఃప్రతినిర్వాతా
స్సింహవ్యాఘ్రముఖామృగాః । ఇతేస్సింహాఇతోవ్యాఘ్రాః । ఇతశ్చవనవార
ణాః ॥ ౯ ॥ ఇతినిర్దిశ్యమాన్వాన్వైజఘానమృగయాధపాణా । సజ్జ
శశ్చపరాహాణాన్యాధానినిశితైశ్శరైః ॥ ౧౦ ॥ ఖడ్గాఘ్నగ్నేననృపతిర్వి
వ్యాధివిషినాస్తరే । మృగయాకృష్ణచిత్తోఽయంచరన్మానసేముహూః॥

చోళరాజన్యమ్మగయావిహారకాలేనాగగన్యకాదర్శనాదిః, న
 నలేభేవిశ్రమంరాజాయథేంద్రియవశజ్ఞతః । తతస్తేననరేంద్రేణికన్యా
 కాశ్చనరూపిణీ ॥ ౧౨ ॥ నళినోత్ఫుల్లనయనాచంద్రబిమ్బనిభాననా ।
 విశ్వవిస్తయలావణ్యాశ్యామాపీనపయోధరా ॥ ౧౩ ॥ రాజహంసీచ
 రస్త్రివద్భస్మాయావపశాలిసీ । తతఃపసూనాపచయంకురగ్రసిసుమనోర

* కవచోపేక్ష్యపక్షిత్వారభ్య పూర్వకల్పవృత్తాన్తర్యంతేతస్మిన్కాకలితే-సూ-
ర్యాచష్టామసౌధాతాయథాపూర్వముకల్పయదితిప్రతిన్యాయేనా త్రాపికల్పేతత్తేష-
భవిష్యతితి శ్రోతుస్సమాధానార్థమితిబోధ్యం-అన్యథాభావివృత్తాన్తప్రశ్నేభూతకాల-
వృత్తాన్తకథనకారణాభావాత్-ధరణీపరామసంవాదే వ్యేవజేవభూతవృత్తాన్తాభిధా-
నేనభావివృత్తాన్తనిదర్శనాచ్చ-యద్వాభావివృత్తాన్తవివభూతపదవ్యతేభావి వృత్తాన్తం
భూతపత్యాత్మత్యైతత్కృత్య తత్కాలానుసంహితసాత్మత్యైతవృత్తాన్తా త్తర దశాపన్నేన
పత్త్రాయితావ త్సాత్మత్యైతాపాటవాతితయేన భూతపత్యాత్మత్యైతస్య శ్రోతృకు
సూరజ్ఞానాయ భూతపదేవాభిధానస్యాస్మిన్ ప్రకరణేఽధికుతత్వాదితివాచోధ్యం.

మమ్ ॥ ౧౪ ॥ జహారచేతస్తస్యేయంనదీవపుళినంజలైః । ప్రసూనాన్యప
చిన్వన్త్యా సున్నమధ్యపళిత్రయమ్ ॥ ౧౫ ॥ ఉన్నమతు-చమాలాక్య
వపుస్తస్యాభ్యశోతుకః । నశశాకవనోద్దేశాత్పదాత్పదమపిస్వయమ్ ॥
చలితుంనృపతిస్త్రవ్యాధవిధ్ధోమృగోయథా । నిర్జితస్సరబాణేనసోఽ
యంమర్తసుభేదినా ॥ ౧౬ ॥ విసృజ్యసర్వసైన్యాని తత్సమీపంయయా
నృపః । తతస్సాచవరారోహావిలోక్యనృపతింతదా ॥ ౧౭ ॥ మనో
జ్ఞవేషంసమ్ప్రప్తంన్యస్తచాపమివస్తరమ్ । విధ్ధామన్తథబాణేనబభూ
వాయతలోచనా ॥ ౧౮ ॥ అపచేతుంనపుష్పాణిశక్తాతద్గతమానసా । ము
హుర్విలోకయన్త్యేనంరాజానంసామనస్వినీ ॥ ౨౦ ॥ కరేణపుష్పప
చయందృగ్భృంగరాజావలోకనమ్ । కుర్వస్తీతన్నాస్తస్వీతథాచస్తర
విభ్రమా ॥ ౨౧ ॥ దర్శయస్తీతథాతస్వినాతిక్రాంతాచదృక్పథమ్ ।
తతోరాజాసమాగమ్యపృష్టవాన్తజ్జుభాషిణీమ్ ॥ ౨౨ ॥ కులంవృత్తం
చశీలంచతస్యాస్వయమనిద్దితమ్ ॥ రాజా ॥ కాత్వంచరసికల్యాణివనేవి
గతభీకథమ్ ॥ ౨౩ ॥ పితాకోజననీకావాకుత్రవావసతిస్తవ । పరిగ్ర
హణోఽసికస్యత్వంనవాపాణిగ్రహస్తవ ॥ ౨౪ ॥ పాణిగ్రహాణకాలోఽ
యంవర్తతేతవశోభనే । నచేత్పరిగ్రహణోఽన్యస్యవరాగ్గీవరయేతదా ॥ ౨౫ ॥
స్వాయత్తీకర్తృమాత్మానంజీవితంచత్వమర్హసి ॥ కన్యకా ॥ ధనజ్ఞయాభి
ధానస్యసర్పరాజస్యధీమతః ॥ ౨౬ ॥ పుత్రీవసామిపాతాశేలాలితా
పితురన్తికే । భోగానమానుషాంశ్చాపిభుజ్జానాతత్ప్రసాదతః ॥ ౨౭ ॥
క్రీడస్తీచవయస్యాభిః పాతాశేన్యవసంచిరమ్ । పాణిగ్రహాణకాలేవై
సమ్ప్రప్తేఽపిపితామమ ॥ ౨౮ ॥ చిస్తయామాసకోవాఽస్యాభవితా
సదృశోవరః । పిత్రానానుమతాచాహమభిలాషంతవప్రభో ॥ ౨౯ ॥
బద్ధభిశ్చతతోఽభీష్టైరనుమన్తుమిహోత్సహే । పితరంమమపృచ్ఛస్వ
గత్వాపాతాశమజ్ఞసా ॥ ౩౦ ॥ దాస్యత్వనుమతినూనంగుణతశ్శీలత
స్తవ । వినయంరక్షకల్యాణకథంచదపిచానఘ ॥ ౩౧ ॥ చన్ద్రోదయవి
వృద్ధోఽభిఃకింవేలామతిలఙ్ఘతే ॥ రాజా ॥ నాయంవ్యతిక్రమస్సుభుగ్నా
ధర్మశ్చాత్మవిద్యతే ॥ ౩౨ ॥ గాన్ధర్వోఽయంవివాహోహిమునిభిఃప

౨౪ శ్రీవేంకటాచలమహాత్మ్యే - శ్రీబ్రహ్మణ్డపురాణాంతర్గతే (అ-౨

రికీర్తితః । పరస్పరానురాగేణ సజ్జతారాజకన్యకాః ॥ ౩౩ ॥ శ్రూయ
స్తేబహవశ్చాపి నవిహాతుమిహార్హసి । అయంవివాహోధర్మశ్చ స్వ
గ్మ్యశ్చ నశినేక్షణే ॥ ౩౪ ॥ అస్మిన్నథేవిశాలాక్షీప్రత్యవాయోనవిద్యతే ।
అత స్త్వయ్యనురక్తంమాంకృతార్థయితుమర్హసి ॥ ౩౫ ॥ జీవితంవాసు
ఖంవాపిత్వాంవిహాయనరోచతే । ఇతిబ్రువతిభూపాలేకన్యాకామవ
శంవదా ॥ ౩౬ ॥ లజ్జానతముఖీభూమింలిఖస్తీనఖరేణసా । వక్తుకామే
వసంరభాసంహృతాలజ్జయాముహుః ॥ ౩౭ ॥ అక్లిచకారచోద్వా
హంరాజ్ఞానాగన్యకన్యకా । జోషమాస్థాయవిపులంముహూర్తంస్తావ
తిష్ఠతే ॥ ౩౮ ॥ అధానయాసమాగత్యలతామణ్డపసంశ్రితః । అన్వ
భూత్పురతంతన్యాభూయోరాగవివర్ధనమ్ ॥ ౩౯ ॥ యామావశేషే
ధదినేగన్తుకామాకృతత్వరా । ఆమస్త్రీయామాసన్మపంకథశ్చిద్విర
హాకులా ॥ ౪౦ ॥ నృపశ్చదుఃఖితోఽత్యర్థమౌల్లిష్యాశ్చివ్యభామినీమ్ ।
కథంచిదనుమస్తువైశశాకగమనంతదా ॥ ౪౧ ॥ నృపేణానుమతాసా
ధసజ్జమశ్రమవిహ్వలా । నిమీలితార్ధనయనానిర్గతావరవర్జినీ ॥ ౪౨ ॥
తతఃపాతాళమావిశ్యగత్వాచపితురన్తికమ్ । చోళరాజస్యచరితంకథ
యామాససర్వతః ॥ ౪౩ ॥ నాగరాజోపితాంశ్రుత్వాకథితాంకన్య
యాకథామ్ । ప్రహర్షమతులంలేభేనదృశోఽయమితిబ్రువత్ ॥ ౪౪ ॥
నిర్గత్యనృపతిశ్చాపిలతామణ్డపసంశ్రయాత్ । భావయన్విభ్రమాంస్త
స్యాజగామమృగయంశ్చమూమ్ ॥ ౪౫ ॥ పశ్చిమాచలశృంగైగేలమ్బమా
నేదివాకరే । వ్యలోకతమహారాజస్సేనామనుగతాంతదా ॥ ౪౬ ॥ అ
పరాందిశమాసాద్యవ్యాన్వరజ్యతభాస్కరః । బిభ్రతీకుంజుమారక్తం
పయోధరభరంతదా ॥ ౪౭ ॥ బభౌసన్ధ్యారుణంవ్యోమస్ఫురత్తారకమ
ణ్డలమ్ । ప్రవాళరక్తముక్తాభిరజ్జితోవారిధిర్యథా ॥ ౪౮ ॥ జగాహే
జగదణ్డాస్తస్మిమిరంచశనైశ్శనైః । హృదయంవిషయాసక్తమవిద్యాతి
మిరంయథా ॥ ౪౯ ॥ సచనైన్యాన్వితస్తావత్ప్రియయానిజమాస్ప
దమ్ । స్తారంస్తారంవిశాలాక్షీంసురతశ్రమవిహ్వలామ్ ॥ ౫౦ ॥ ఆ
* చోళరాజస్యనాగకన్యాయాంసార్వభౌమలక్ష్మణోపేతసుతోత్పత్తిః *
పన్నసత్త్వాదపృతేనాగరాజస్యకన్యకా । సర్వలక్షణసమ్పన్నాపితు

ర్విదధతీముదమ్ || ౫౧ || తామథాలోక్యదై వజ్ఞా ఇదమూచుర్వచస్త
దా । అన్యముత్పత్స్య తేపుత్రశ్చక్రవ ర్తీమహాద్యుతిః || ౫౨ || పృథివీం
సాగరోపేతాంసశైలవనకాననామ్ । పాలయిష్యతిధ ర్శేణమహేంద్ర
సదృశఃప్రభుః || ౫౩ || అథసాదశమేమాసి పుత్రంప్రాసూత సుందరమ్ ।
సర్వలక్షణసమ్పన్నంసార్వభౌమపదోచితమ్ || ౫౪ || ... *

ఇతిశ్రీబ్రహ్మాండ్లపురాణేతిర్థఖణ్డే భృగునారదసంవాదేశ్రీవేంకటాచల
మాహాత్మ్య చోళరాజసుతోత్పత్తికథనంనామసప్తమోధ్యాయః.

→→→ చోళరాజసుతస్యపాతాళాత్స్వపిత్రన్తికాగమనమ్. ←←←

నారదః|| పుత్రస్యముఖిలావణ్యేపుత్రికాయాధనజ్ఞయః । తృప్తిం
నవిన్దతిస్థాయంప్రీత్యత్కుల్లేనచక్షుషా || ౧ || వపుధేనాగరాజస్యఘరి
తోషేణవైశిఖః । చంద్రమాఇవకృష్ణాన్యపక్షేనతిదినేదినే || ౨ || కస్య
చిత్త్వథకాలస్యపోషితోమాతురన్తికే । పప్రచ్ఛమాతరంబాలఃపితరంద
ర్మయేతిహ || ౩ || తచ్ఛుత్యాపూర్వవృత్తాన్తంసామాతాన్స్తేన్యవేద
యత్ । తదాకర్ణ్యచబాలోఽయంపునఃపప్రచ్ఛమాతరమ్ || ౪ || పిత
రంవీక్షితుంశీఘ్రింక్షణేతలనివాసినమ్ । వర్తతేహ్యభిలాషోమేమహా
న్మనసిసమ్ప్రతి || ౫ || భూలోకగమనేయోగ్యం మార్గమావేదయన్వ
మే । యేనాహంపితురుత్సంగమిష్యామిముదాన్న్వితః || ౬ || ఇతితస్య
వచస్సుత్యాప్రహృష్టానాగకన్యకా । భూలోకగమనేయోగ్యంబిలంచా
దర్శయత్తదా || ౭ || సోపితేనైవమాగ్దేణప్రాప్యశుభరణీతలమ్ । చో
ళరాజముపాగమ్యవవన్దేపాదయోస్తదా || ౮ || పప్రచ్ఛప్రణతంభూ
మాకన్స్తమిత్వవసేపతిః । పృష్టఃప్రాహసబాలోఽయంవృత్తాన్తమఖి
లంమునే || ౯ || వృత్తాన్తమఖిలంరాజాశ్రుత్వాతుతదుదీరితమ్ । గ్రహ
ణేబాలకస్యాన్యసంశయంపరమంయయా || ౧౦ || సంశయావిష్టచి
త్తోఽయంజోషమాస్థాయభూపతిః । ముహూర్తమివభూయోపితమేవా
→→→ చోళరాజసుతస్యాశరీర్యుక్త్యాపితృకృతరాజ్యాభిషేకక్రమః. ←←←
లోకయన్స్థితః || ౧౧ || తతశ్చాకాశగావాణీన్సృపంసంశయితంము
హుః । ఆశ్వాసయన్ప్రవచనైరుచ్ఛచారనవీక్షితా || ౧౨ || మావిచార

యరాజేంద్రపుత్రోఽయం తేనసంశయః । చక్రవర్తిమహారాజోభవిష్య
త్యసమోభువి ॥ ౧౩ ॥ అతీవవిష్ణుభక్తశ్చభవిష్యతిమహామతిః । శేషా
ద్రాచస్వయంవ్యక్తంవిష్ణుమభ్యర్చయిష్యతి ॥ ౧౪ ॥ ప్రీతశ్చాపిమహా
దేవోహ్యర్చాభావమతిక్రమన్ ॥ సల్లాపం తేనసుచిరంకరిష్యతిదినేదినే ॥
అభిషేచయరాజేంద్రపుత్రంరాజ్యేఽవిచారతః । ఇతిరాజాసమాకర్ణ్య
నాన్యుతంసురభాషితమ్ ॥ ౧౫ ॥ శ్రద్ధధేపుత్రమిత్యేనం జయస్తంవాస
వోయథా । తతోరాజాసమాగమ్యసంవృత్తోయత్రసజ్గమః ॥ ౧౬ ॥ ఆత్మ
నస్తస్యమాతుశ్చతందేశంసుమనోరమమ్ । తత్రనిర్తాయవిపులంపురం
పుత్రస్యనామతః ॥ ౧౭ ॥ తత్రాభ్యషేచయచ్చైనమాధిరాజ్యేసమా
గతః ॥ తతస్సచక్రవర్తిప్రథితోభువిపార్థివః ॥ ౧౮ ॥ శశాసపృథివీంకృ
చక్రవర్తినప్రతిగోపాలనివేదితవేంకటాచలవల్క్రితోదస్తః ॥
తన్నంసముద్రవసనాన్వితమ్ । తతఃకదాచిద్గోపాలాస్తదాజ్ఞాపరిపా
లకాః ॥ ౨౦ ॥ సమాగమ్యమహీపాలమిదంవచసమబ్రువన్ ॥ గోపా
లాః ॥ శేషాచలేవయంరాజన్విహారామోగవాంప్రజాత్ ॥ ౨౧ ॥ క్షీ
రంనిదేశాద్దేవస్యభాణ్డేషునిశితంసదా । తదానయనకాలేవైదృశ్యతే
మేహదద్భుతమ్ ॥ ౨౨ ॥ వివృద్ధంతత్రవల్క్రిమేకంవసతిభూధరే । ఆగ
చ్ఛామోహిమార్గేణవయం తేనమహీపతే ॥ ౨౩ ॥ ఆదాయభాణ్డంక్షీరా
ణాంసర్వంతత్రహిభజ్యతే । సావధానాఅపివయంనపశ్యామోఽత్రకా
రణమ్ ॥ ౨౪ ॥ విచారయమహీపాలకిమేతదితిసవృత్తి । రాజాదై
వికమేవేతిసునిశ్చిత్యసువిస్తితః ॥ ౨౫ ॥ సాయంధ్యాయస్తృప్తీకేశంత
ద్గతేనాంతరాత్తనా । శుచిర్భూతశ్చసుష్వాపయతవాక్కాయమానసః ॥
చక్రవర్తినోభగవత్ప్రకాశితస్వప్నదర్శనమ్ ॥
దదర్శస్వప్నమేకంచనృపస్తస్మిన్నిశాంతరే । ప్రాతరుత్థాయవిధివత్సన్ధ్యా
మన్వాస్యభూపతిః ॥ ౨౬ ॥ ఆహూయమన్త్రిప్రరానిదం వచసమబ్ర
వీత్ ॥ రాజా ॥ మన్త్రిణశ్శృణుతాస్యాంవైనిశాయాంస్వప్నమద్భుతమ్ ॥
అదృష్టపూర్వంచాన్యేనగుహ్యద్గుహ్యతరంమహత్ । కాలమేషునిభఃక
శ్చిదతిసుందరమూర్తిమాన్ ॥ ౨౭ ॥ అద్భుతఃపురుషోద్భవఃపుణ్డరీకా
యతేక్షణః । అపృచ్ఛంపురుషంచాహంకుత్రత్యఃకోభవానితి ॥ ౩౦ ॥

కిమర్థంవాగతోస్యద్యతవకింకరవాణ్యహమ్ । ఇతిపృష్టోమయాప్రాహదే
 వేనగిరివాసినా ॥ ౩౧ ॥ ప్రేషితోఽహంనరవ్యాఘ్రశ్రీనివాసేనధీమతా
 అహంవసామిశేషాదేస్సదాతస్యాస్తికేముదా ॥ ౩౨ ॥ శ్రీవేంకటగిరేర
 స్యప్రభావంతుమహద్భుతమ్ । నివేదయేతిదేవేనప్రేషితోఽస్మితవాన్తి
 కమ్ ॥ ౩౩ ॥ శిలోచ్చయేఽత్రవైశశ్చచక్రావనతహస్తకః । శ్రీభూమిన
 హితోనిత్యంవిహరనాజితేతరామ్ ॥ ౩౪ ॥ అద్రేద్దక్షిణతస్తస్యరాజ
 ధానీవిరాజతే । గజవాజరథోపేతాసర్వాద్యుతమయీసదా ॥ ౩౫ ॥
 తస్మిన్గిరాత్రయస్త్రింశతోఽటిసంఖ్యశ్చదేవతాః । సర్వేమహర్షయశ్చా
 పిసిద్ధాయోగివరాస్తథా ॥ ౩౬ ॥ వసన్తినర్వత్తిథానితస్మిన్గిరివరేశుభే
 అణిమామహిమాచైవగరిమాలఘిమాతథా ॥ ౩౭ ॥ ప్రాప్తిఃప్రాకామ్య
 మీశిత్యంవశిత్యంచాప్తభూతయః । తస్యాద్రేపూర్వభాగేవైచరన్తివిపు
 లంతపః ॥ ౩౮ ॥ పూర్వస్యాందిశితస్యాద్రేకాశహస్తీతివిశ్రుతమ్ ।
 పురేతస్మిన్తహదేవోవసతిస్వయమాదరాత్ ॥ ౩౯ ॥ కాశహస్త్యుత్త
 రేభాగేనువర్ణముఖీనదీ । సర్వపాపప్రశమనీదృశ్యతేమునిసేవితా ॥ ౪౦ ॥
 శుకాదయోమునివరాస్తస్యాస్తీరేయతేన్ద్రియాః । శేషశైలేశముద్దిశ్య
 తపస్తప్యన్తిదారుణమ్ ॥ ౪౧ ॥ తస్యాద్రేపరితస్సప్తయోజనాస్తస్థితా
 జనాః । సర్వపాపవినిర్మక్తావిష్టులోకంప్రయాన్తివై ॥ ౪౨ ॥ అష్టార్ణం
 మనురాజంతంజప్తాతుకిముతప్రభో । తంద్రప్థం దేవదేవేశంద్రప్థంస
 ద్మచశోభనమ్ ॥ ౪౩ ॥ ఏహిశేషచలంశ్రీఘ్రిమిత్రమాహవాతవాన
 మామ్ । అథతేనైవపుంసాఽహంశేషచలముపాగమమ్ ॥ ౪౪ ॥ వ్యో
 మాస్తర్వితతోదారశృంగాస్తస్మితద్రుమమ్ । తత్రగత్వాసపురుషోజ్వ
 లతాఽఽచ్చనశోభితమ్ ॥ ౪౫ ॥ దివ్యంప్రదర్శయామాసవిమానంరత్న
 శోభితమ్ । స్వయమస్తర్దధేసాఽయంపశ్యతోమమపూరుషః ॥ ౪౬ ॥
 అస్తర్దధేవిమానంచతస్త్రిన్నేవక్షణాన్తరే । ఇతిస్వప్నోమయాదృష్టో
 హ్యద్భుతోరోమహర్షణః ॥ ౪౭ ॥ అదృష్టపూర్వశ్చాన్యేనకిమేతది
 తిచిన్యతామ్ ॥ మన్ద్రిణః ॥ దేవేనత్యయికారుణ్యాద్దర్శితంరాజప
 త్రమ్ ॥ ౪౮ ॥ వల్మీకస్థానతశ్చైవదేవస్తిష్ఠత్యనంశయమ్ । క్షీరభా
 ణ్డంచగోపాలాభగ్నమూవేదయంస్తవ ॥ ౪౯ ॥ గోపాలైర్యతనమా

౨౮ శ్రీవేంకటాచలమహాత్మ్యే - శ్రీబ్రహ్మణ్డపురాణాన్తర్గతే (అ-

దిష్టంవల్క్రికస్థానము త్తమమ్ । తత్రక్షీరాభిషేకేణదేవోవ్యక్తింగమివ్య
 నృపనికటమ్ప్రతిశేషాచలోదస్తజ్ఞాపనాయశబరాగమనమ్. ౧౦
 తి ॥ ౫౦ ॥ ఇతిసంశ్చిన్యనూనేవైశబరఃకశ్చిదాయయా । కాశమే
 ఘనిభాధస్త్విఖడ్గతూణీరభూషితః ॥ ౫౧ ॥ బహ్విపిశ్చాన్వితశిరోలతా
 పల్లవభూషితః । తూర్ణమాగత్యరాజానంప్రణమ్యశిరసాతతః ॥ ౫౨ ॥
 వ్యజిజ్ఞపచ్చరాజానంప్రణతఃప్రాజ్ఞలిస్థితః । స్వామిన్వసామిశేషాద్రా
 ప్రియఙ్గుకృషిమాచరణ ॥ ౫౩ ॥ తేనజీవామిసతతంసపుత్రస్సహబా
 న్ధవః । కశ్చిచ్ఛేత్తోవరాహోవైతతాగత్యదినేదినే ॥ ౫౪ ॥ ప్రి
 యఙ్గుంభక్షయత్యేవనిశ్యేషంమిషతాంచనః । తదర్థంరక్షణేతస్యనియు
 జ్యమమపుత్రకమ్ ॥ ౫౫ ॥ ప్రియంప్రియఙ్గుం దేవాయనివేదయితుముద్యతః ।
 మధ్వర్థమగమంసోఽహంసుదూరంతత్రపర్వతే ॥ ౫౬ ॥ తస్మిన్నవసరే
 పుత్రఃప్రియఙ్గుంలొలుపఃకరే । సంమర్ద్యభక్షయిత్వాఽస్తేతదపశ్యంస
 మాగతః ॥ ౫౭ ॥ దేవాఽనివేదితేప్రీతిర్మమనాసీత్కదాచన తతఃక్రు
 డ్ధోరుదస్తంవైపుత్రంహస్తుంసముద్యతః ॥ ౫౮ ॥ తదాహ్యకాశగావా
 ణీమామవోచత్పుదారుణమ్ । మావధీఃపుత్రమేనంవైప్రియఙ్గుమనివేది
 తమ్ ॥ ౫౯ ॥ దేవస్త్వికృతవానేవత్వద్వృత్తేనైవతోషితః । చక్రవ
 ర్తినమీపంచగత్వాస్వప్నంచదర్శితమ్ ॥ ౬౦ ॥ అభిజ్ఞానతయాచోక్త్యా
 తచూగచ్ఛేతివైవద । ఇతితేనసమాఖ్యాతంవాచావ్యోమగయాతదా॥
 వచస్మృత్యావిచార్యాభకిమేతదితిమన్త్రిభిః । రాజాఽథగోపవాక్యం
 చస్వప్నంశబరభాషితమ్ ॥ ౬౧ ॥ ఏకీకృత్యసహనేననిర్యయాశబరే
 ణసః । ఆదిత్యమన్త్రిణశ్చైవగోసహస్రభవంభువి ॥ ౬౨ ॥ క్షీరమా
 నయతేత్యేతచ్ఛేషాచలతటంయయా ॥ ౬౩ ॥ ... *

ఇతిశ్రీబ్రహ్మణ్డపురాణేతీర్థఖడ్గేభృగునారదసంవాదేశ్రీవేంకటా
 చలమహాత్మ్యే - చోళరాజస్వప్నవృత్తాంతకథనంనా
 మాప్తమోధ్యాయః.

చక్రవర్తినశ్చబరేణసహవరాహదర్శనార్థంశేషాచలగమనమ్. ౧౧
 శ్రీనారదః ॥ నిర్గత్యరాజాశబరేణసార్థంప్రియంప్రియఙ్గుంప్రతిభ
 క్షయస్తమ్ । శ్వేతంవరాహంశబరోపదిష్టందివ్యంవిమానంచదిదృక్షుర

త్ర ॥ ౧ ॥ విలోకయశ్చేత్సతవరాహమేకం ప్రియఙ్కుసస్యంకిలభక్షయ
స్తమ్ ॥ గర్జస్తమాయాస్తమితస్తతోపిఘాణారవంభీమపరాక్రమంచ॥
దివ్యంవిమానంచదదర్శతత్రస్తపస్తదారత్నవిభూషితంతత్ ॥ అనేకసా
హస్రవిప్రకాశంస్వప్నేద్భుతందృష్టమదృష్టపూర్వమ్ ॥ ౩ ॥ తతోవ
రాహస్సహసాప్రియఙ్కుంవ్యాధస్యహృష్టస్తమథోపభుజ్య ॥ దృగ్గోచరం
తస్యసమీపజాతంవల్లీకమేషప్రవివేశభూయః ॥ ౪ ॥ నతద్విమానంచ
దదర్శభూయస్తస్మిక్షుణేవిస్థితచిత్రపః ॥ పప్రచ్ఛతంశాబరమేవతస్య
చక్రవర్తికృతక్షీరాభిషేకేణవల్లీకాచ్ఛ్రిశ్రీనివాసావిర్భావః॥

హేతుంవదస్వేతిసరాజపుత్రః ॥ ౫ ॥ సశాబరస్తస్యచతేనహేతుంత
త్వేనపుష్టస్సజగాదతస్మై ॥ అయంవరాహానవరాహమాత్రందేవ
స్వయంయోధరణీంబభార ॥ ౬ ॥ ఇదంవిమానంచతదీయమేవది
వ్యంత్యయాదృష్టమదృష్టపూర్వమ్ ॥ వాసోఽస్యవల్లీకమిదంమహాత్మకామ
హత్తరంనూనమితస్తుహేతోః ॥ ౭ ॥ వల్లీకతోఽస్తాచ్ఛ్రినిర్గతోసాభూ
యోపితతైవవిలీనతస్తే ॥ అతోత్రరాజన్నిశితైఃఖనితైర్విల్లీకమేత
త్ప్రవిదార్యసద్యః ॥ ౮ ॥ విలోక్యతాంనూనమిహైవదేవోవసివ్యతీతి
ప్రతిభాతిమేఽద్య ॥ శ్రుత్వాచతచ్ఛాబరవాక్యమేవవల్లీకమేతన్నవిభేదభీ
తః॥ ౯ ॥ అథాభ్యషిజ్యత్సతమేవభక్త్యాగోపాహ్వాతైఃక్షీరఘపైరనేకైః ॥
సతత్రవాచాంమనసామభూమిందదర్శరతోజ్జ్వలమద్భుతంచ ॥ దివ్యం
విమానోత్తమమాశుదృష్ట్యాహృష్టశ్చమూర్ధ్నాప్రణామభూయః॥ ౧౦ ॥
తన్నధ్యేఽసానీలజీమూతకల్పంపద్మావాసంసంశ్రితతాణహేతుమ్ ॥ ౧౧ ॥
శ్రీవత్సజ్ఙంపుణ్డరీకాయతాక్షంశఙ్ఖంచక్రంధారయస్తంకరాభ్యామ్ ॥
దాతారంతంపాణినైవరాణామన్యేనాఙ్ఘ్రంబిభ్రతంభ్రాజమానమ్॥
పీతంవస్త్రంబిభ్రతంరాజమానంకోటిరాస్తప్రోతరతోపశోభమ్ ॥ శా

చక్రవర్తికృతశ్రీశ్రీనివాసస్తుతిః॥

నాకారంశాశ్వతంశ్రీనివాసంసేవ్యందేవైర్వాసుదేవందదర్శ ॥ ౧౩ ॥ న
రాజపుత్రోదృష్ట్యాథదేవేశంభక్తవత్సలమ్ ॥ ప్రాదుర్భూతంప్రణమ్యై
నంతుష్టావస్తుతిభిస్స్వయమ్ ॥ ౧౪ ॥ రాజపుత్రః ॥ బ్రహ్మరుద్రోవస

వోయేచసాధ్యావిశ్వేదేవామరుతస్సప్తపూర్వే । ఏతేచాన్యేదేవము
ఖ్యానియోగంపశ్య స్తస్మేవిష్టవాన్వర్తయన్తే ॥ ౧౫ ॥ నాకారంవారూ
పమత్యద్భుతం తేపశ్యన్త్యేతేయోగిముఖ్యాఃపురాణాః । ఇత్థంభూతేమా
దృశానుగ్రహార్థంప్రత్యక్షం తేహపమేతద్భూవ ॥ ౧౬ ॥ హోతవ్యం
త్వంపావకాన్తస్తుహోత్రం హోతాచత్వంపావకోపిత్యమేవ । ఉద్దేశ్య
స్త్వంసిద్ధిరస్యత్వమేవత్వత్తఃకించన్నాన్యదతాన్తిదేవ ॥ ౧౭ ॥ సదై
వైక స్త్వంపరంబ్రహ్మపూర్వంయస్తాన్నాన్యంప్రాహురేతత్ప్రపంచమ్ ।
యత్సజ్జలత్ప్రాకృతస్సర్గఆదాయచ్చాన్తస్థంశాస్తిసర్వాత్సనేమమ్ ॥
౧౮ ॥ నబ్రహ్మసీతూర్వమీశోనచాసీన్నేమేవ్యాప్తేరోదసీవాప్యభూతామ్ ।
ఏక స్త్వంవైజాగరూకస్తుశేషే శేషేతల్పేచారున్మష్ట్యాతదాపః ॥ ౧౯ ॥
నోలోకస్త్యాంవేదవేత్తత్వమేననాదిర్నభ్యంవిద్యతేతేదభవాన్తః । స
త్యంహంపంతేశ్రుతిఃకీర్తయన్తిజ్ఞానాకారంయత్తదేతన్నమామి ॥ ౨౦ ॥
కాలోసిత్వంలోకసంహారహేతుస్సప్రాచాదారక్షకశ్చత్వమేవ । సం
హార్య స్త్వంసృజ్యవస్తుత్వమేవప్రాయోరక్ష్యంత్యంహికర్తాచకర్త ॥ ౨౧ ॥
త్వంయజ్ఞోదీక్షిత స్త్వంచస్యాహంసాత్వంహుతాశనః । త్వయావ్యా
ప్త* మిమంలోకమనువ్యాప్తారమాతవ ॥ ౨౨ ॥ సోహంత్యాంశరణంప్రా
ప్తఃపద్మాసఖమజంవిభుమ్ । శేషిణంసర్వగజతాం ప్రణతార్తిహరంశు
భమ్ ॥ ౨౩ ॥ స్తుత్వేతిభూపఃప్రణతఃపృథివ్యాంతుష్టావభూయఃప్రణా
మభూయః । అథాస్యభక్తింసవిలోక్యదేవోన్మపాత్తజంప్రీతమనాజ
గాద ॥ ౨౪ ॥ గుహాసుబద్ధైఃప్రతిశబ్దజాతైర్ముహుస్త్రిసహృత్వప
యోధిఘోషమ్ ॥ శ్రీభగవాన్ ॥ ప్రీతోస్త్రిరాజేన్ద్రపరంతవాహంభ
క్త్యానయాచాన్యసుదుర్లభంచ ॥ ౨౫ ॥ వరంవృణీష్వాద్యయదిచ్ఛ
సిత్వందాస్యామిసర్వంతవమూవిషాదః ॥ ౨౫౪ ॥ రాజపుత్రః ॥ య
త్తద్రూపందుర్లభంయోగివరైర్వైరమ్యం భూయాదీదృశంసర్వదృశ్యమ్ ॥
అత్రైవత్వంసర్వదావాసమీయాస్సర్వేషాంవైమానవానాంహితాయ ।

ఓమిత్యుక్త్యాధావరంప్రాహవాక్యం మద్భక్తస్త్వంనాస్తి తుల్యస్త్వ
యాఽస్యః ॥ ౨౭ ॥ సన్తుష్టోహంమత్సఖిత్వంప్రదాస్యేవేత్థత్వంమాం
సుహృదంభక్తవశ్యమ్ । ఇత్యుచివాన్తాధవోరాజపుత్రం భూయః
ప్రాహున్మస్తేరవక్తాగ్రవిద్యః ॥ ౨౮ ॥ సేవాంరాజన్నస్వహంమే
త్రిసన్ధ్యంకర్తుంభూయశ్శాసనాన్తేర్హసిత్వమ్ । ఏతచ్ఛ్రీత్వారాజపు
త్రస్సధీమాణేవేవానిత్యంనోజహాప్రీతచిత్తః ॥ ౨౯ ॥ సేవాంకుర్వ
న్వేజు-శేషస్యరాజాతస్మిన్వాసంపత్తనేన్ద్రప్రయాతి ॥ ౩౦ ॥ సేవాకా
లేషుతస్యాయంరాజ్ఞోవైభక్తవత్సలః ॥ ౩౦ ॥ అర్చాభావమతిక్రమ్యహితా

శ్రీశ్రీనివాసమహోత్సవసేవార్థంబ్రహ్మరుద్రాద్వాగమనమ్.
ద్ధానప్యూపాదిశత్ । సకదాచిన్ద్యజారోహమహోత్సవమతద్గ్రీతః ॥
అకారయచ్ఛ్రద్ధైకన్యాంయాదితివాకరే । ధ్వజంనిర్దాయవిధివద్గరు
డాధిష్ఠితంశుభమ్ ॥ ౩౧ ॥ ఆరోపయత్సమభ్యర్చ్యధ్వజస్తమ్భమనుత్త
మమ్ ॥ ౩౨ ॥ బ్రహ్మణమీశంసగణంశతక్రతుంయేచైవాన్యేసన్దిక్పాల
ముఖ్యః ॥ ౩౩ ॥ తానజ్ఞసామన్త్రీవరైర్వద్విజాశ్చసేవార్థంవైస్వైరమా
హూతవన్తః ॥ ౩౩ ॥ తతోహంసంసమారుహ్యప్రాజ్ఞలిఃకమలాసనః॥
ఆగతోమునిభిస్సార్థంకాఙ్క్షన్సేవాంరమాపతే । శబ్ద-రోపివృషారూఢస్సే
వాయైగిరిజాన్వితః ॥ ౩౪ ॥ ప్రమథాద్యైఃపారిషదైరన్వితఃప్రయయా
ముదా । ఇన్ద్రోపిసాన్ద్రసిన్ధూరప్రస్ఫురతుమ్భుమణ్డలమ్ ॥ ౩౫ ॥ ఆ
రుహ్యైరావతంనాగండ్రప్టుంయాత్రోత్సవంయయా । అన్యేచాపిదిశా
పాలాస్త్వంస్వంవాహనమాస్థితాః ॥ ౩౬ ॥ శేషాచలతటిదేశమగమ
న్నాద్యుతోత్సవాః ॥ ౩౭ ॥ నారదోపిహరినామసహస్రంకలయన్విమృ
శమహతీంచముహూః । ఆయయాహృదిచభాన్వరభూతంకలయన్వి
వృణన్నిగమాదిమపి ॥ ౩౮ ॥ అథాయయుర్ద్రప్టుకామామహాస్తంక్షోణీ
పాలాఃప్రాణినస్సర్వపివ । పుత్రంనేత్రంప్రార్థయానాశ్చ భూయోనా
నాదిగోభ్యోనమ్రశీర్వాస్తదానీమ్ ॥ ౩౯ ॥ తస్యచోత్సవయాత్రాయాంశే
షాచలపతేస్తదా ॥ ౪౦ ॥ వేజు-శేషంప్రార్థయన్తోనానాదిగ్భ్యోస్సమాగ
తాః । కింజరాశ్చైవగాయన్తికీర్తితస్యమహోత్సవః ॥ ౪౧ ॥ ఇత్థంప్రవ

3-౨ శ్రీవేంకటాచలమహాత్మ్యే - శ్రీబ్రహ్మణ్డపురాణా స్తవ తే(అ-౧౦

వృధేతస్యదివ్యశ్చై రేర్మహోత్సవః । అదృష్టపూర్వస్సర్వేషాంవిస్తయం
వ్యతనోద్భృతమ్ ॥ ౪౨ ॥ పజ్జవోజవనాసనాన్కానై మారదర్శనాః ।
బభూవుర్వాగ్నినోమూకాజనా స్తస్మిన్మహోత్సవే ॥ ౪౩ ॥ తదాప్రభృతి
యస్మిన్వైవర్షేవర్షేమహోత్సవే । నమస్యతిహరింతత్ర సమృద్ధియా
స్యతిధృవమ్ ॥ ౪౪ ॥ తస్యచోత్సవయాత్రాయాంశేషాచలపతేస్తదా ।

❧❧❧ శ్రీ శ్రీనివాసస్యరథోత్సవావభృథోత్సవప్రకారః. ❧❧❧

పయోదావిరజీచక్రుఃప్రతోఽభీర్వాసచాజ్ఞయా ॥ ౪౫ ॥ సౌవర్ణంకల్ప
యామాసరథంరత్నపరిమృతమ్ । తస్మిన్రథవరేరమ్యేదీవ్యతిస్తాప్తమే
దినే ॥ ౪౬ ॥ అథాప్తసువ్యతీతేషుదివసేషుమహోత్సవే । శ్రవణేవిష్ణున
క్షుతేముహూర్తేతుశుభేతదా ॥ ౪౭ ॥ చక్రంభగవతాఽజ్ఞప్తంస్వామి
పుష్కరిణీజలే । చకారావభృథస్నానంమఖేఽస్మింశ్చసమాపితే ॥ ౪౮ ॥
అథాస్యాంవిధివద్రాతౌ ధ్వజస్యాప్యవరోహణమ్ । చక్రుర్విప్రవరాస్త
త్రమహానైవేద్యమేవచ ॥ ౪౯ ॥ అథాన్యస్మిన్దినేదేవమానర్చవిధివత్తదా ।
ప్రసూనైర్వివిధైశ్చాపిసుగంధైస్సుమనోహరైః ॥ ౫౦ ॥ హరిర్విసర్జయా
మాసదేవాన్తేవార్థమాగతాన్ । బ్రహ్మరుద్రపురోగాంశ్చప్రణమ్రశి
రసస్తదా ॥ ౫౧ ॥ ఇత్థంసరాజావృషశైలభర్తుర్మహోత్సవందీవ్యమిమం
సమాప్య । హృష్టఃకృతార్థంబహుమన్యమానోహ్యత్తానమావాసమి
యాయభూయః ॥ ౫౨ ॥ ... *
...

ఇతి శ్రీబ్రహ్మణ్డపురాణేతీర్థఖండే భృగునారదసంవాదే శ్రీవే

ంకటాచలమహాత్మ్యే శ్రీ శ్రీనివాసావిర్భవాది

కథనంనామ నవమోధ్యాయః.

❧❧❧ చక్రవర్తిసమీపాగతకృష్ణశర్కాఖ్యవిప్రోదస్తః. ❧❧❧

నారదః ॥ ఉత్సవాస్తేద్విజఃకశ్చిదాజగామతదన్తికమ్ । భార్య
యాసహితశ్చైవతదైవాచిరసూతయా ॥ ౧ ॥ ద్విజంతమాగతంరా
జాపాద్యాఘ్రినసవద్దనైః । అభిపూజ్యయథాన్యాయందృష్టాకుశలమ్
బ్రవీత్ ॥ ౨ ॥ రాజా ॥ కస్తేదేశోద్విజశ్రేష్ఠకిమర్థమితలగతః । వదస్వ

కిమహంవాతే కరవాణినిదేశకృత్ || 3 || విప్రః || దక్షిణామ్బునిధేస్తీ
 రే శ్రుతాచన్ద్రపురీశుభా । తస్యాంవసతిధర్మజ్ఞః కూర్హోనామద్విజోత్త
 మః || ౪ || తస్యాహంనై సుతోరాజః కృష్ణశర్మేతివిచితః । భార్యాసు
 ధర్మిణీనామ్నా మమేయంపుత్రిణీశుభా || ౫ || కాశీక్షేత్రమహాండ్రప్టుం
 ప్రయాస్యేముక్తిసాధనమ్ । అస్యాశ్శిశుస్త్రిమాసోఽయం దుర్బలాచైవ
 భామినీ || ౬ || ప్రవాసాయోగ్యతామస్యా దుర్బలాయాశ్చమన్త్ర
 యః । త్వత్సకాశమహంరాజః సమ్ప్రప్తస్త్వంహిరక్షితా || ౭ ||
 విలోక్యకాశీమాయాస్యే సేయంతావన్తనస్వినీ । సమీపేతవరాజేన్ద్ర
 వాసంయాత్వితిమేమతిః || ౮ || ఓమిత్కుక్తోభూపేన త్వక్త్వాభా
 ర్యాంసుతాన్వితామ్ । ఆమన్త్ర్యచమహీపాలం యయాకాశీంప్రతిద్వి
 జః || ౯ || రాజాచతస్యావాసార్థం గృహమేకంప్రకల్ప్యసః । ధాన్యం
 షణ్మాసపర్యాప్తం దాపయామాసచన్దయమ్ || ౧౦ || సనిర్గచ్ఛగృహం
 చేతి శశాసద్విజభామినీమ్ । స్వవ్యాపారేస్థితోరాజా నైవసన్తారతాం
 తతః || ౧౧ || కృష్ణశర్మా తతోవిప్రో గత్వాప్రస్థానముత్తమమ్ । పునరా
 గత్యభూపాల మిదంవచనమబ్రవీత్ || ౧౨ || కృష్ణశర్మా । ఆగతఃకృష్ణ
 శర్మాహం గజాన్దృష్ట్వాసుశోభనామ్ । న్యస్తాతవాన్తికేభార్యా దీయ
 తాంవిరహాతురా || ౧౩ || ఇత్యుక్తోభూపతిస్తేన చిన్తయామాసదుఃఖ
 తః । అహోమయాప్రమత్తేన విషయాసక్తచేతసా || ౧౪ || నచిన్తి
 తామహాభాగా భామినీతుద్విజన్తనః । ధాన్యంషణ్మాసపర్యాప్తందత్తమ
 స్యైపురామయా || ౧౫ || సకాలస్తువ్యతీతోఽద్య కింకరోతుద్విజన్తజా ।
 గృహంన్నిర్గమనంచాస్యాః ప్రతిషిద్ధంమయాతదా || ౧౬ || ఇత్థంసశ్చి
 న్త్యరాజాఽసౌ ప్రేషయామాసపూరుషమ్ । ద్రప్టుంస్వనిర్తి తేగేహేన
 పుత్రాన్దవిజభామినీమ్ । ౧౭ || సవిలోక్యాగతస్తూర్ణం రాజానంతంవ్య
 జిజ్ఞప్త । శిశునాసహభార్యాఽస్య కాలధర్మముపాగతా || ౧౮ || శరీ
 రేచానయోశ్శుష్కే వరైతేచిరకాలతః । ఇతితస్యవచన్ముత్త్వా సరాజా
 భృశదుఃఖతః || ౧౯ || ద్విజమాహూయసమ్భ్రాన్త మిదంవచనమబ్ర
 వీత్ || రాజా || తవభార్యాద్విజశ్రేష్ఠ మామనుజ్ఞాప్యభామినీ || ౨౦ ||
 దేవదేవస్యసేవార్థ మిదానీమేవనిర్గతాశ్వఆసేష్యామిభద్రం తే గతాంసే

వార్ధమజ్జసా || ౨౧ || దినమేకంచవిశ్రమ్య తతోయాస్యసిభార్యయా |
 ఇత్యుక్త్వాఽభద్విజశ్చేస్తం నృపశ్శజ్జితమానసః || ౨౨ || గృహన్నిర్గత్యశే
 షాద్రి మారుహోహక్షణా స్తరాత్ | దేవస్యావసరంవీక్ష్య ప్రాజ్ఞలిఃప్రయ
 తస్థితః || ౨౩ || సముహూర్తంవినిశ్చస్య సఖేదంచవ్యజ్ఞపత్ | స్వా
 మిన్విజ్ఞాపనామద్య శృణుష్వైకమనామమ || ౨౪ || సోహంహిభవతా
 రక్ష్యశ్శరణగతఇత్యపిఅప్రబుద్ధేనమ త్తేన మయావై దుష్కృతంకృతమ్ ||
 న్యాసీకృతామృతహాభాగాం ద్విజవర్త్యేణధీమతా | నవ్యచారయమాన
 క్తోవిషయేషుయశస్విసీమ్ || ౨౬ || ఇదానీమాగ తేవిప్రే పూర్వవృత్తమ
 నుస్మరత్ || కిమేతదితిభీతోహం తదుదస్తంవిచారయత్ || ౨౭ || శ్రుత్వా
 మృతాంనిరాహారాం సపుత్రాంశుష్కదేహినీమ్ | పరంనిర్విణ్ణచిత్తోహ
 మవదంద్విజనుగ్రతః || ౨౮ || గతాఽసాదేవసేవార్థం శ్వఙ్మనోహ్యమితాం
 ప్రియామ్ | సపుత్రాంతవభార్యాంవై మాభైషీర్ద్విజపత్రమ్ || ౨౯ ||
 భవిష్యతికథంచేతి భృశంచింతాముపాగతః | త్వామేవశరణందేవ ప్రణతా
 ర్థివారంగతః || ౩౦ || యథావాపంసవిద్యేయం చరితార్థోయథాద్విజః |
 దేవదేవతథాకర్తం శక్తోనాస్యస్త్యయావినా || ౩౧ || త్రాహిమాంశ
 రణంప్రాప్త మిత స్త్వందుఃఖనాగరాత్ | గతి స్త్వమేవచాస్మాకం నా
 న్యోస్తిజగతీవతే || ౩౨ || ఇతిప్రణమ్యదేవేశం స్థితస్తూష్టీంనృపోత్తమః |
 సాస్త్యయన్తధురైర్వాక్త్యై రువాచమధుసూదనః || ౩౩ || శ్రీభగవాన్ ||
 మాతేవ్యధాభూద్రాజర్షేమాభైషీ స్త్వంకదాచన | తవోపాయమహం
 వక్ష్యే ద్విజభార్యాప్రజీవనే || ౩౪ || విప్రఃకాశీంప్రయాస్యన్తాం దృష్ట్వాఽ
 నుజ్ఞాప్యవైగతః | సుధర్మిణీచమద్భక్తా సాధ్వీమగ్గతమానసా || ౩౫ ||
 తతస్తదీయాఃప్రాణావై యమాయకిలనార్చితాః | శరీరేమమరాజేన్ద్రస్థా

❧ ❧ ❧ అస్థి కూటాభిధసరోవరమహాత్మ్యమ్. ❧ ❧ ❧

పితాస్తుప్రియానవః || ౩౬ || ఇత్యుక్త్వాఽశ్వాస్యభూపాలం విష్వక్సేన
 మభాషత | ప్రాజ్ఞలింవినయానమ్రం వేత్రపాణింపురస్థితమ్ || ౩౭ ||
 విష్వక్సేనమహాభాగ మదీయాజ్ఞామిమాంశృణు | ఇత ఈశానదిగ్భాగే
 త్వస్థి కూటాభిధంశుభమ్ || ౩౮ || తీర్థమ స్థితస్తోయం సమాహృత్యసు
 పావనమ్ | సుధర్మిణ్యాన్సుతస్యాపి శరీరమభిషేచయ || ౩౯ || సపు

త్రాసాప్రస్రుప్తేవ తతఉత్థాస్యతిధ్రువమ్ | విష్వక్సేన స్తథేత్వత్వాతో
యమాహృత్యతీర్థతః || ౪౦ || సుధర్మిణ్యాశ్వరీరంత దభ్యషిచ్ఛత్సుతస్య
చ | ఉత్థితాసనుతాసాధ్వీ ద్విజభార్యాసుధర్మిణీ || ౪౧ || అథరాజా
నమాహూయ ప్రోవాచమధుసూదనః | దృష్ట్వాగిరివరస్నాయం మహి
మాభవతానఘ || ౪౨ || ప్రభావమచలస్యాస్య సనకాద్యాశ్చయో
గినః | బ్రహ్మద్యాసుకలాదేవా నజానన్తియథామమ || ౪౩ || య
ద్యదిచ్ఛతివైజస్తర్మనసాభీప్సితంసృప | తథాసిద్ధ్యతితత్సర్వం గిరేరస్యప్ర
భావతః || ౪౪ || అథవిప్రంసమాహూయ భార్యాంచాస్యసుధర్మిణీమ్ |
ద్విజభార్యమథాపుచ్ఛ ద్వద తేకిమభీప్సితమ్ | ౪౫ || సాతథోక్తాతుదే
వేన వరయామాసమాధవమ్ | త్వన్భక్తిస్తుదృఢాచాస్తు మమ దేవేశనిత్య
శః || ౪౬ || ఏవంసంప్రార్థితోదేవోదదౌతస్యా అభీప్సితమ్ | తతోవిధిశివా
ద్యాశ్చ సనకాద్యాశ్చయోగినః || ౪౭ || వృషాద్రిమగమత్సర్వే ద్రష్టుకా
మాస్తదద్భుతమ్ | కృష్ణశర్మాచనస్తుష్టో విస్త్రితశ్చమహామునే || ౪౮ ||
ప్రణామ్యస్తోత్రయామాస దేవదేవంరమాపతిమ్ | దేవదేవోన్మపంప్రహ
నచాస్యనదృశోభువి || ౪౯ || విప్రస్యమయిభక్తస్య తదైవనియతాత్మ
నః | అసాజన్మాంతరేరాజం స్త్రుయ్యన్తార్థప్రవర్తకః || ౫౦ || భవిష్యతిత
దస్తేచ మత్సాయుజ్యమవాప్స్యతి | రాజాచవిప్రమాహూయ సభార్యంపు
రుషర్షభమ్ || ౫౧ || స్వావాసంప్రేషయామాస ప్రహృష్టేనాస్తరాత్మ
నా || ౫౧౪ || తదనుచన్మపతిర్వృషాచలంతం స్వయమధిగమ్యదినేది
నేమహాత్మా | విరచితదృఢధర్మిరస్యకుర్వన్వివిధమనోరథకిఙ్కరత్వమా
సీత్ || ౫౨౪ || కథితంభావివృత్తాస్తం దేవదేవస్యశార్థిణః || ౫౩ || అర్చితశ్చక
తాభక్తైరదృభృతానిప్రదర్శయత్ | విహరన్రమయాచైవ సాకంతత్రమహీ
ధరే || ౫౪ || వసిష్యతిచహృష్టాత్సా సురసిద్ధనిషేవితః | ఇత్యేవంభృగ
వేతస్తై కథయామాసనారదః || ౫౫ || వేఙ్కటాచలమాహాత్మ్యం ప
రంవ్యాసేనకీర్తితమ్ || ౫౫౪ || ... *

ఇతి శ్రీబ్రహ్మణ్యపురాణే తీర్థఖండే భృగు నారదసంవాదే శ్రీవేఙ్కటాచల
మాహాత్మ్య-అష్టికూలతీర్థమాహాత్మ్య కథనంనామ దశమోధ్యాయః.

❧❧❧ సింహాదాఖ్యాసురవృత్తాంతః ❧❧❧

భృగుః || నమోనమోస్తేదేవదేవే సర్వజ్ఞకరుణానిధే | వేంకటాచ
లమహాత్మ్యం భూతంభావిచమేశ్రుతమ్ || ౧ || కేనాకారేణభగవా
నాకల్పంనివసిష్యతి | కింకరిష్యతివాదేవ శ్శ్రీమాన్వేంకటనాయకః || ౨ ||
ఏతత్సర్వంసజ్జహేణ బ్రూహిమేమునిసత్తమ | యస్యశ్రవణమాత్రేణ
శ్రోతవ్యంనావశిష్యతే || ౩ || నారదః || శ్రూయతామిదమాఖ్యాన్యే
చరితంవేంకటేశుతః | సమ్భాషితమగస్త్యేన భావివృత్తేప్రసజ్జతః || ౪ ||
చక్రవర్తిచభూపాల శ్శాసిష్యతివసున్ధరామ్ | భవిష్యతితదాదైత్యసిం
హాదోనామవీర్యవాన్ || ౫ || సదురాత్మాతపస్తేపే నిధ్యాయస్సర
మేష్టిసమ్ | ఉత్తరేపావనాశస్య సార్థయోజనదూరతః || ౬ || సర
స్వమువినాశాభ్యే కుర్వంస్త్రిషవణాప్లవమ్ | ప్రజాపతేత్వదన్యోన వి
శ్వోపరిబభావహః || ౭ || వయంశ్రేయస్విన్సన్యామ సోస్తుయోనో
మనోరథః | ఇతిమన్తంజపన్నిత్య మారరాధచతుర్ముఖమ్ || ౮ || వర్షే
పూర్ణేసభగవాన్మంసారూఢస్సరోజభూః | ఆవిర్భూహపురతస్సింహాద
స్యతపస్వినః || ౯ || బ్రహ్మ || ఉత్తిష్ఠోతిష్ఠభద్రంతే సింహాదకుశలీభవ |
తపసాతపతుష్టాస్తి వరంవరయసువ్రత || ౧౦ || సింహాదః || నమోనమ
స్తేపిశ్వేశ సర్వకారణకారణ | యదిప్రీతోసిభగవన్దేహిమేవరముత్తమమ్ || ౧౧ ||
దేవదానవగన్ధర్వయక్షరాక్షసపన్నగాః | వశేతుమమ
వర్తంతాన్తేభ్యోనచభయంమమ || ౧౨ || సింహాదవచనంశ్రుత్వా తథా
స్త్వితివిరిచ్ఛినః | ఆభాష్యాన్దధేసాకం యోగీశైరస్యపశ్యతః || ౧౩ ||
తదాప్రభృతిదుష్టాత్ బభాధేదేవతాగణాన్ | క్షత్రియైస్సహదేవాన్శై

❧❧❧ సింహాదభీతదేవానాంశ్రీనివాససమీపాగమనమ్. ❧❧❧

ర్ముసీనన్యాంశ్చమానవాన్ || ౧౪ || ఏవస్తేనార్దితాదేవా మునయశ్చ
తపోధనాః | శరణ్యంశరణంజగ్దు ర్వేంకటేశంయథానిధిమ్ || ౧౫ ||
దేవాః || దైత్యా రేదేవదేవేశ శరణాగతవత్సల | త్రాహిణఃపుణ్డరి
కాక్ష సింహాదాదసురాధమాత్ || ౧౬ || త్రిలోకీంబాధతేనిత్య
మనుభుక్తేచరూపిణీః | సింహాదఃకూరచారిత్రః పాపఃప్రాప్తవరో
విధేః || ౧౭ || ఇతితేషాంవచస్కృత్వా భగవాన్భూతభావనః |

అభయాగతదేవానాంచక్రవర్తినికటగమనాయభగవదాజ్ఞా.
 మేఘధ్వనిగభీరేణవచసాఽన్యగ్రహీత్పురా ॥ ౧౮ ॥ శ్రీభగవాన్ ॥ అ
 భయంబ్రహ్మణాదత్తందేవేభ్యసురసత్తమాః । నదానవాశ్చతంఘ్ను
 న్నినాసురానచపన్నగాః ॥ ౧౯ ॥ నైవశక్తిర్మనుష్యాణాంసంహారేఽన్య
 దురాత్మనః । సహాయాస్తస్యబహవస్సన్తిదైత్యాంశసమ్భవాః ॥ ౨౦ ॥
 ఖరఃకణ్డారఃపిక్లాక్షఃకనకకద్రుకఃకపిః । ఏతేహిరణ్మాలజాష్టాష్టాసాన్య
 త్రసన్తిహి ॥ ౨౧ ॥ ప్రహ్లాదాయవరోదత్తఃపురాప్రీతిజహామయా ।
 తద్వంశ్యానైవహస్తవ్యాసృత్యపిత్రిజగత్త్వయే ॥ ౨౨ ॥ తత్రోపాయంప్ర
 వత్యోమిసింహదక్షపణాయవః । చక్రవర్తివసత్యత్రకాశహస్తిసమీప
 తః ॥ ౨౩ ॥ సువర్ణముఖరీతీరేపశ్చిమేపుణ్యధామని । సమాప్తాయయ
 తస్యాంచైర్మద్భక్తంచక్రవర్తినమ్ ॥ ౨౪ ॥ సింహదంసుమహాబాహుం
 మహాబలపరాక్రమమ్ । ససంహరిష్యతిబలీరాక్షసానివరాఘవః ॥ ౨౫ ॥
 స్వస్థాభవతదేవేశాసుర్వంభద్రంభవిష్యతి । ఇత్యుక్త్వాభగవాన్విష్ణు
 సుర్వభూతాత్మభావనః ॥ ౨౬ ॥ వినర్జయామాససురావిమానంచా

అభగవదాజ్ఞాయాదేవానాన్ద్విజవేషేణచక్రవర్తినికటగమనమ్.

విశత్ప్రభుః । తతోదేవాసుగర్ధస్వాసిద్ధాశ్చపరమర్షయః ॥ ౨౭ ॥
 అనుగ్రహీతుకామాస్తమాజగ్నుశ్చక్రవర్తినమ్ । బ్రాహ్మణాకారమాల
 మ్భృతదేవగర్ధస్వతాపసాః ॥ ౨౮ ॥ శుభాశిషంప్రయుజ్ఞానారాజానము
 పతస్థిరే ॥ ఆగతాంస్తామహాభాగఃపూజయిత్వాయథావిధి ॥ ౨౯ ॥
 పప్రచ్ఛకుశలంసర్వానభివాదనపూర్వకమ్ । పూజితాస్తేనభూషేనదే
 సింహదవధాయచక్రవర్తినమ్ప్రీతిదేవకృతచోదనా.

వాబ్రాహ్మణవిగ్రహః ॥ ౩౦ ॥ అబ్రువన్నేకకణ్ఠాస్తేరాజానంప్రశ్రయా
 నతమ్ ॥ బ్రాహ్మణాః ॥ రాజనుశ్చలమస్మాకంత్యయిశాసతిమేది
 నీమ్ ॥ ౩౧ ॥ నహిసూర్యేప్రతపతిలోకేసమ్పద్యతేతమః । సింహదో
 నామదైత్యేన్ద్రోబాధతేబ్రాహ్మణానిహ ॥ ౩౨ ॥ నయజ్ఞాసుమ్మృషర్త
 స్తేనహోమానచసత్కీరియాః । ఉత్తరేపాపనాశస్యసార్థయోజన
 దూరతః ॥ ౩౩ ॥ సవసత్యసదాచారఃఖలోబ్రాహ్మణహింసకః । తం

3౧ శ్రీవేంకటాచలమహాత్మ్యే - శ్రీబ్రహ్మణ్డపురాణా నర్గతే (అ-౧౧)

సంహరదురాత్మానం సర్వలోకైకకణ్డకమ్ || 3౦ || కృతస్తేనుగ్రహోఽస్మాభి సుర్వదేవాత్కభిర్నృప || చక్రవర్తి || అనుగ్రహేణయుష్మాకం సంహరామినసంశయః || 3౧ || సింహాదఃకీదృశస్తస్యబ్రూతకింవాబలంబుధాః || బ్రాహ్మణాః || విరిఞ్చినాదత్తవర సింహాదఃక్రూరవిక్రమః || అవధ్యసుర్వదేవానాం దేవస్యచరణాక్షిణః | త్వమేవతస్యరాజేన్ద్ర సంహరతానచసంశయః || 32 || దేవాఃకుర్వంతసర్వేపి సన్నిధానంత్యయి ప్రభో | ఇత్యుక్త్వాబ్రాహ్మణాసుర్వే సంప్రయుజ్యయాశిషః || 3౩ ||

సింహాదవధోపాయవేదనాయభగవత్సన్నిధిమృతిచక్రవర్తిగమనమ్.

అన్తర్ధానంగతాస్తత్రతదద్భుతమివాభవత్ | అథరాజామహాతేజాశ్చక్రవర్తినధార్మికః || 3౪ || మన్త్రిభిర్నన్ద్రయామాస వధోపాయందురాత్మనః | నిశ్చిత్తకృత్యవిత్కృత్యం మన్త్రిభిఃసహమన్ద్రవిత్ || ౪౦ || జగామ వేంకటేశస్య సన్నిధింసన్నిధియథా | స్వర్ణపద్మస్వర్ణపుష్పైస్తులసీదళసంయుతైః || ౪౧ || అర్చయిత్వా యథాపూర్వం వేంకటేశంన్ద్రపోఽవదత్ | బ్రాహ్మణప్రవరాస్వామిన్ సింహాదేననిషీడితాః || ౪౨ ||

❧ చక్రవర్తికృతాసురవధార్థభగవద్దత్తపశ్చాయుధధారణమ్. ❧

తత్సంహరియోగంమే ప్రదదుఃకింకరోమ్యహమ్ || శ్రీభగవాన్ || శఙ్ఖచక్రేప్రదాస్వామి భావిసాయుజ్యసూచకే || ౪౩ || తథాకామోదకింశాఙ్గం నన్దకంచమహామతే | పశ్చాయుధధరోభూత్వా దురాత్మానంసురద్రుహమ్ || ౪౪ || సబద్ధువర్గంసామాత్యం జహిసక్త్యామమణ్డలే | ఇత్యుక్త్వాప్రదదాత్స్తే శుచయేచక్రవర్తినే || ౪౫ || శఙ్ఖచక్రగదాశాఙ్గఖడ్గానిమధుసూదనః | తతస్సరాజతనయః పునశ్చస్వపురంగతః || ౪౬ ||

❧ సింహాదేనసహయుద్ధాయకిరాతరూపేణచక్రవర్తిగమనమ్. ❧

సేనాంసంయోజయామాస దేవతేజస్సమేధితామ్ | సర్వదైవతతేజోభిరుపబృంహితవిగ్రహాః || ౪౭ || కైరాతంవపురాస్థాయ ప్రతస్థేసహస్రైః | కిరాతవపుషస్సర్వే సహితావిశ్వక్రద్రుభిః || ౪౮ || సమేతం మృగయాసక్తం చక్రవర్తినమన్వయః | ఘ్నన్తోవ్యాఘ్రావృకాన్సిం

హా తరక్షూ శల్యకా కిటికా ॥ ౪౯ ॥ ప్రతీరంపాపనాశస్య ప్రాపూరా
జేష్ఠ సద్భటాః । చోళరాజకుమారస్య వాహినీబలగర్వితా ॥ ౫౦ ॥
మన్దంమన్దంప్రతీయాయ ఘోరసింహదకాననమ్ । వనదుర్గాద్వినిష్కృ
మ్యు సింహదోదై త్యభూపతిః ॥ ౫౧ ॥ అవైక్షతకిరాతాంస్తా నిర్విషాద
స్త్రితాననః । నదేవానచదై తేయా నగస్థర్వానదానవాః ॥ ౫౨ ॥ నచ
క్రవ ర్తిసన్నయాః కిమర్థంనోభయాభుతా । ఇతినిశ్చిత్త్యధీరాత్మా నిర్గ
తస్సైన్వికై స్సుహా ॥ ౫౩ ॥ సింహదస్సింహమారుహ్య ప్రతీయాయప్రభో
ర్బలమ్ । కోటిశతసహస్రేణ ఖరస్సై న్యేననిర్యయా ॥ ౫౪ ॥ సర్వతస్సు
హితస్సైన్వైః కడాఠష్టష్టికోటిభిః । విక్లాత్సస్పృహకోటిభిః కనకోదశకో
టిభిః ॥ ౫౫ ॥ కద్రుకోన్యర్బుదానీకః కపిపద్మసరావృతః ॥ అన్యేచదై

పాపనాశనతీర్థసమీపప్రవృత్తచక్రవ ర్తిసింహదయుద్ధక్రమః.

త్యపతయ స్వస్వస్సైన్యసమావృతాః ॥ ౫౬ ॥ ఆగతాస్సర్వవై తే మి
శ్రిత్యాఽక్షాహిణీశతమ్ । త్రిదశాక్షాహిణీనాథ శ్చక్రవ ర్తిమహాబలః ॥ ౫౭ ॥
సింహదేనసమయుద్ధం చకారభగవత్ప్రియః । సేనయోరుభయో
శ్చాభ సింహదహరిభక్తయోః ॥ ౫౮ ॥ సమరస్సుమహానాసీ గ్లక్ష్ణ
యమునయోర్యథా విమానరత్నాన్యారుహ్య ప్రవీరవరణోత్సుకమ్ ॥ ౫౯ ॥
ఆగతందేవగాణిక్యం మధ్యేగగనమణ్డలమ్ । ఆగతాదేవతాస్సర్వాః పర
మేష్ఠిపురోగమాః ॥ ౬౦ ॥ ద్రష్టుకామామహాయుద్ధం దైత్యరాజాధి
రాజయోః । తతోయుద్ధంసమభవ త్సింహదన్రవసేనయోః ॥ ౬౧ ॥
పరాధేకలహంచక్రు ర్దైవ్యశ్చాపురసోమిథః । సేనాసుక్షీయమాణాసు
చక్రవ ర్తిధృతాగ్రహః ॥ ౬౨ ॥ శార్ఙ్గంధనురుపదాయ సన్దధేనిశి
తాశరాః । బాణేనై కేనరాజేన్ద్రో జఘానదశవింశతిమ్ ॥ ౬౩ ॥
శతంసహస్రమయుతం నియుతంప్రయుతంతథా । తస్యవిక్రమమాలో
క్య సింహదస్సింహవాహనః ॥ ౬౪ ॥ గదయారాజరాజాశ్వం నిజఘా
నాతిరంహసా । నిహతేతురగేరాజా గజమైరావతోపమమ్ ॥ ౬౫ ॥
ఆరుహ్యమఘవేవాన్యో గదాంకామోదకిందథా । సావిసృష్టాస్తృపేద్దే
ణ హత్వాసింహదవాహనమ్ ॥ ౬౬ ॥ మమద్దాక్షాహిణీష్టప్తిం పునా

౪౦ శ్రీవేంకటాచలమహాత్మ్యే - శ్రీబ్రహ్మణ్డపురాణాంతర్గతే (అ-౧౧)

రాజానమాశ్రితా । మాయామాన్థాయసింహదః ప్రభూతాంచక్షణా
 న్తరే ॥ ౬౭ ॥ పునరుజ్జీవయామాససేనాంకౌమోదకీహతామ్ ।
 నై నిశోజ్జీవనందృష్ట్వా సింహదస్యమహాజనః ॥ ౬౮ ॥ విస్మితాస్స
 స్మితాశ్చానన్దివిదేవాశ్చ తాపసాః । అర్థచంద్రేణబాణేనశాఙ్గమాదా
 యవీర్యవాన్ ॥ ౬౯ ॥ శతవారంచచిచ్ఛేద సింహదస్యశిరోమృతః ।
 కృత్తంకృత్తంపునఃకృత్తంపునర్జ్జాతంపునఃపునః ॥ ౭౦ ॥ వీక్షమాణాశ్చి
 రోదేవావిషాదంప్రతిపేదిరే । అస్త్రంసన్ధాయగాన్ధర్వంశాక్షేశ్రీవతివ
 ల్లభః ॥ ౭౧ ॥ ప్రాయుజ్ఞువైరిసేనాయాంరామోమూలబలేయథా ।
 ఖాదన్తఃప్రహరన్తశ్చదైతేయాస్తేపరస్పరమ్ ॥ ౭౨ ॥ ఉన్మత్తాఞ్చభూ
 తుసమరసమయేచక్రవర్తినేవాయుకృతసుదర్శనమన్తోపదేశః.
 తేనగ్రస్తాఞ్చవచబ్రభముః । విరిశ్చేనాభ్యనుజ్ఞాతోవాయుర్బాహ్మ
 ణయాపధృత్ ॥ ౭౩ ॥ జజ్ఞాపన్తపతేకర్ణేసాదర్శనషడక్షరమ్ । గోబ్రా
 హ్మణహితార్థాయచక్రేణన్రుపనన్దన ॥ ౭౪ ॥ హరదైత్యశిరశ్శ్రీఘ్రిమిత్సు
 త్వాన్తర్దధేచనః । బ్రాహ్మణస్యవచస్సుత్వాచక్రవర్తీమహామనాః ॥

 చక్రాయుధేనచక్రవర్తికృతసింహదవధప్రకారః.

సుదర్శనంసహస్రార మాదదేభగవానివ । చక్రపాణింన్రుపంవీక్ష్యమ
 త్వాచక్రధరంహరిమ్ ॥ ౭౬ ॥ భయవిభ్రాన్తచిత్తస్యసింహదస్యశిరస్త
 దా । సుదర్శనేనచిచ్ఛేదచక్రవర్త్యపునర్భవమ్ ॥ ౭౭ ॥ అన్యేతుత
 స్యానుచరాదైత్యవీరాస్సనైనికాః । గాన్ధర్వమోహితాస్తస్థుస్తత్రై
 వరణమణ్డలే ॥ ౭౮ ॥ తస్యాపరినరేన్ద్రస్యపుష్పవర్షాణిజజ్ఞిరే । అథ
 చామరవాద్యానివాద్యస్తేన్మసమస్తతః ॥ ౭౯ ॥ అశరీరిగిరంశ్రుత్వా
 చోశరాజస్యనన్దనః । అస్త్రిస్యమోహనస్యాస్యనచక్రేప్రతినంహృతిమ్ ॥
 నారదః ॥ ఏవముక్తమగస్త్యేనతథోక్తంభవతోమయా । అన్యచ్ఛక్తిఞ్చి
 ద్వక్తవ్యముచ్యతేచరితంమయా ॥ ౮౦ ॥ కతాయుగేనరాస్సర్వేతత్రా
 యోధనమణ్డలే । శ్రోవ్యన్దిదైత్యవీరాణాంరాత్రాకోలాహలంసదా ॥

క్షేత్రపాలాజ్ఞయాసర్వేసింహదాసురనైనికాః । నయనాగోచరాన్తా
ణాంభ్రమిష్యన్తితస్తతః ॥౮౩॥ తతస్సింహదసంహారిచక్రవర్తిమహీ
పతిః । వ్యజ్ఞపత్స్వపూతాంతంవేజ్జ-తేశాయసర్వతః ॥౮౪॥ శఙ్ఖచ
క్రగదాశాఙ్గనస్తకాన్మృపనస్తనః । అర్పయామాసహరయేవేజ్జటాద్రిని

➔➔➔ భగవత్కృతపంచాయుధకృత్యనిర్ణయః. ➔➔➔

వాసినే ॥౮౫॥ రాజానంచతథాపంచాయుధాన్యపిచమాధవః । ఉ
వాచమేఘనిర్ఘోషగమ్భీరిమభృతాగిరా ॥౮౬॥ రాజన్యదేచ్ఛసిజయ
మజయ్యేసామృరాయకే । తదేమాన్యాయుధాన్యచ్చైస్సహాయ్యంకు
ర్వతాంతవ ॥౮౭॥ హేశఙ్ఖచక్రశాఙ్గానేకామోదకిమహాగదే ।
రాజ్ఞోస్యకామదాఃకాలే స్వస్వతీర్థేఘతిష్ఠత ॥౮౮॥ స్నాతానాం
స్వస్వతీర్థేఘమమసాయుజ్యభోగదాః । విహరద్ధ్వంయథాకామంమ
యిధ్యానపరాయణాః ॥౮౯॥ దత్తైర్మృష్టాభిరేతస్యసాయుజ్యంయ
దిహాదిశమ్ । తన్నవ్యాహన్యతాంసద్యఃపునరాగమనేనవః ॥౯౦॥
మానసామేస్తసద్యోహం ప్రత్యక్షవిగతాయుధః । కశ్చిత్కాలంవసి
ష్యామితతఃకేనాపిహేతునా ॥౯౧॥ కలకశ్చిన్తహాభాగశ్శఙ్ఖచ
క్రేతుకృత్రిమే । కారయిత్వాస్థాపయిత్వావిమానాదీంశ్చమేపునః ॥౯౨॥
తతస్తద్భక్తివశగస్సర్వప్రత్యక్షగోచరః । ఆకల్పంనివసిష్యామివరాభయ
దహస్తదః ॥౯౩॥ ఉద్ధాన్భ్యామపిచాన్యభ్యాంహస్తాభ్యామతిసు
ద్దరే । దధానశ్శఙ్ఖచక్రేచకల్పితేలోకతుప్తయే ॥౯౪॥ దత్తంహిమ
మసాయుజ్యంమయాతేరాజనస్తన । గచ్ఛప్రశాధిరాజ్యంచమాంసేవస్వ
దివానిశమ్ ॥౯౫॥ ఇత్యాజ్ఞస్తాభగవతాశఙ్ఖచక్రగదాఽసయః । శాఙ్గం
చస్వస్వతీర్థానిపుణ్యానిప్రతిపేదిరే ॥౯౬॥ పుత్రోపిచోశరాజన్య
దేవతాఽశాస్త్వవైభవః । జగామనగరీంస్వీయాంమఘవేవామరావతీ
మ్ ॥౯౭॥ ఇత్థంనారదవాక్యానిశ్రుత్వాభృగురుదారధీః । వేజ్జ-
తేశేపరాంప్రీతిమవిస్త్రతమహామనాః ॥౯౮॥ భృగురపివృషభాచల

౪౨ శ్రీవేంకటాచలమహాత్మ్యే-శ్రీబ్రహ్మాంధపురాణాన్తర్గతే (అ-౧౧

ప్రభావంమునివరసజ్గుణితంనిశమ్యభూయః । తదనుసచవిలోకితుంర
మేశంస్థిరరతినామనసాయయాగిరిన్ద్రమ్ ॥౯౯॥ ... *

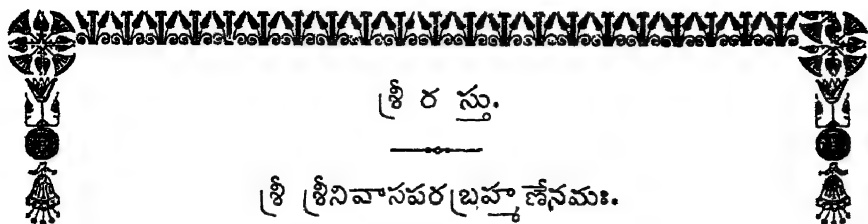
ఇతి శ్రీబ్రహ్మాంధపురాణే తీర్థఖండే భృగునారదసంవాదే
శ్రీవేంకటాచలమహాత్మ్యే చక్రవర్తిపరాక్ర
మకథనంనామైకాదశోధ్యాయః.

ఇత్థం శ్రీబ్రహ్మాంధపురాణే తీర్థఖండే భృగునారదసంవాదే
ప్రథమప్రభృత్యేకాదశ పర్వనైకాదశాధ్యాయా
త్తకశ్చీవేంకటాచలమహాత్మ్యే పరోభా
గస్సూప్తిమగమత్.

{ శ్రీవేంకటాద్రినిలయఃకమలాకాముకఃపుమాః । }
{ అభజ్గురవిభూతిర్నస్తరజ్జయతుమజ్గళమ్. }

శ్రీబ్రహ్మాంధపురాణాన్తర్గత శ్రీవేంకటాచలమహాత్మ్యే
సముదితాధ్యాయసంఖ్యే. ౧౧

శ్రీ రస్తు.

శ్రీ శ్రీనివాసపరబ్రహ్మణేనమః.

శ్రియై శ్రీపద్మావత్యైనమః.

శ్రీమతేవిష్వక్సేనాయనమః.

అథ శ్రీమార్కండేయపురాణాంతర్గత

శ్రీవేంకటాచలమాహాత్మ్యప్రారంభః.

{ శ్రియఃకాంతాయకల్యాణనిధయేనిధయేర్థినామ్ । }
{ శ్రీవేంకటనివాసాయ శ్రీనివాసాయమజ్జళమ్ ॥ }

తీర్థయాత్రేచ్ఛయాపితృనికటేమార్కండేయవిజ్ఞప్తిః

ఋషయః॥నూతనస్వార్థతత్త్వజ్ఞవేదవేదాంతపారగ । వేంకటాచల
మాహాత్మ్యంవదస్వమునిపుంగవ॥ ౧॥ శ్రీసూతః॥పురామృకణ్ణుతనయఃపు
రుషోత్తమసేవయా । దీర్ఘమాయురవాప్యథముదాపరమయామునిః ॥
స్వపూత్రమపదంగత్వాతపస్విజనసన్నిధౌ । మాతూఃపితృస్సమతిమా
ప్రణామమకరోద్భువి ॥ ౩ ॥ అతస్తాభ్యాంయథావృత్తమాఖ్యాయముని
పుంగవః । శ్రేయస్కరంకించ్చిదిచ్ఛకర్తుంవైవాక్యమబ్రవీత్ ॥ ౪ ॥
మాతఃపితర్తమేష్టంయచ్ఛృణుతంబ్రవతోమమ । దేవతానుగ్రహ
ద్ధాయఃపరిపూర్ణమభూత్కిల ॥ ౫ ॥ పుణ్యస్థలేషుతీర్థేషుచరితుంవిద్య
తేమతిః । సుఖంగచ్ఛేతికృపయామాంప్రస్థాపయతంయువామ్ ॥ ౬ ॥
తాకికేవైదికేకార్యేపిత్రనుజ్ఞావిశిష్యతే । అథాబ్రవీత్ప్రకణ్ణుస్తుస్వపు
త్రంపుత్రవత్సలః ॥ ౭ ॥ సావితోఽహంత్వయాపుత్రకులంచమమపావి
తమ్ । పుణ్యస్థలేపుణ్యతీర్థేచలనేచ్ఛాయతస్తవ ॥ ౮ ॥ తస్మాత్తవమతి
సాన్మ్యసమ్యగేవేతిమేమతిః । త్వంప్రస్థాపయితుంపుత్రీకథంభవతిమా

౨ శ్రీవేంకటాచలమహాత్మ్యే - శ్రీమార్కణ్డేయపురాణా న్నర్గతే(అ-౧

నసమ్ || ౯ || పుత్రమాత్రస్యపిత్రోస్తువిరహోదుస్సహోభవేత్ |
 లోకేనర్వత్రవిదితంసత్పుత్రస్యతుకింపునః || ౧౦ || ఉత్తమోత్తమపు
 త్రస్త్యంవియోగస్తేతిదుస్సహః | సత్పుత్రలక్షణంసద్భిరుచ్యతేతత్తథై
 వహి || ౧౧ || యఃప్రీణయేత్స్వచరిత్రైఃపితరంసపుత్రోయద్భుర్తురేవ
 హితమిచ్ఛతితత్కళత్రమ్ | తన్నిత్రమాపదినుభేచసమక్రియంయదేత
 త్త్రియంజగతిపుణ్యకృతోలభస్తే || ౧౨ || ఆవయోఃప్రియకృత్త్వంత
 మతిమానాస్తీకోఽవ్యసి | కథంతద్విరహస్సహోభ్యభవిష్యతినుతావ
 యోః || ౧౩ || ఆనందేషుచసర్వేషుసవకానన్దఉత్తమః | మాతాపిత్రో
 సుమీపేతువర్తతేతనయోయతః | ౧౪ || తనయస్యసచానన్దస్తదేవ
 సుకృతంమహత్ | పిత్రోశ్శుశ్రూషమాణస్తుసశ్చరేతసమీపతః || ౧౫ ||
 అతఃపాంపిహాయత్వంకథంగచ్ఛసితద్వద || శ్రీసూతః || మార్కణ్డేయ
 సుఇత్యుక్తఃపితరావాక్యమబ్రవీత్ || ౧౬ || మాతఃపితర్క్తాచశోకోయు
 వయోర్మత్కృతేక్వచిత్ | ప్రత్యబ్దంసర్వథాఽగత్యయువాంపశ్యామిన
 ర్వదా || ౧౭ || పుణ్యక్షేత్రాభిగమనేపుణ్యతీర్థావగాహనే | యత్పు
 ణ్యంతతులంసర్వంపావయేదితిహిశ్రుతమ్ || ౧౮ || కృత్వాశీర్వచ
 నంభూయఃప్రస్థావయతమజ్ఞసా | ఇత్యుక్తవాక్యేతనయేనయశాలిని
 తాపుభా || ౧౯ || ఆలిగ్లత్యతనయంగాఢమాశీర్వాదపరాతదా | చి
 రంజీవసుపుత్రత్వంచిరమానన్దవాన్భవ || ౨౦ || చిరంధర్మపరశ్చత్వ
 మావయోర్హర్షమావహా | ఇత్యుక్తస్తనయఃకృత్వాప్రదక్షిణముదార

➤పిత్రనుజ్ఞయామార్కణ్డేయకృతపుణ్యదేశతీర్థయాత్రాక్రమః.❧
 ధీః || ౨౧ || తీర్థయాత్రాంజగమిషుఃఖేచరేణజగామహ | కాశీస్థ
 లేఽవరుహ్యసాన్నాత్వాగక్ష్మాజలేశుచిః || ౨౨ || తీరమారుహ్యవిశ్వే
 శంసత్వాక్వచిదవస్థితః | తత్రాకాశేచరస్తంతందదర్శఖగపుజ్గవమ్ ||
 వైష్ణవాగ్రేసరంశ్రీమద్గుడంపుష్పవానసా || మార్కణ్డేయః || విష్ణువా
 హనమస్తుభ్యంక్వగచ్ఛసిమహామతే || ౨౩ || పుణ్యస్థలంపుణ్యతీర్థమిచ్ఛ
 న్నహమిహాగతః | అతీవపుణ్యంకింకింయత్తన్నేవదఖగేశ్వర || ౨౪ ||
 మార్కణ్డేయంప్రతిగరుడోపదిష్టశ్రీవేంకటాచలమహాత్మ్యమ్.
 శ్రీసూతః || ఇత్యుక్తోగరుడస్తస్మైరహస్యముపదిష్టవా || గరుడః ||

మూర్ఖణ్డేయమునిశ్రేష్ఠ శృణుత త్వంవదామితే || ౨౬ || తీర్థానామధి
 కంత్తిర్థంస్థలానామపిచోత్తమమ్ | సర్వేష్వపిచతీర్థేషు శృణుష్వగదతో
 మమ || ౨౭ || ఇతోద్దక్షిణదిగ్భాగే సువర్ణముఖరీతపే || ౨౮ || అస్తి
 శ్రీమాణావేజ్జటాభ్యానగేంద్ర) స్వస్తిప్రాపుష్వశక్యతేతత్రసర్వైః | వ
 స్తుద్రష్టుంపరమయోగివర్యాస్తోతుంవాసంసర్వదాకుర్వతేతత్ర || ౨౯ ||
 నామానిసన్తిసుబహునిహితస్యలోకేతానిబ్రహ్మిమిశృణుపుణ్యతమానిత
 త్ర | శ్రీవేజ్జటాద్దిరితిశేషమహీధరేతి నారాయణాద్దిరితిచాజ్ఞానభూధ
 రేతి || ౩౦ || స్వర్ణాచలేత్యపిచరత్నమహీధరేతి భూయాంసినన్తిభువనో
 త్తమపావనాని | తత్కిర్తనంసకలపాపహరంమునీంద్ర) తద్దర్శనంసకల
 సౌఖ్యదమేవలోకే || ౩౧ || యాత్రాపితంప్రతిస్మరై రపిపూజనీయా తాదృ
 జ్మహాభవతివేజ్జటాశైలముఖ్యః || ౩౨ || తస్మాన్మహావంప్రవదామిభూయ
 స్సమస్తతీర్థానిభవన్తితత్ర | ఏవంసమస్తేషుచముఖ్యతీర్థం శ్రీస్వామినా
 మ్నాన్తిసరోవరంతత్ || ౩౩ || మాహాత్యమేతస్యమయోచ్యతేక
 థంయత్సృజ్యమేరోధసిభూవరాహః | ఆలిఙ్గ్యకాంతామతిసౌమ్యమూర్తి
 ర్విరాజతేవిశ్వజనోపకారి || ౩౪ || తద్దక్షిణతరుమ్యేనై కుణ్డపురవల్లభః |
 ఆలిఙ్గితవపుర్లత్యై వరదోవర్తతేచిరమ్ || ౩౫ || కుర్వన్తవవతిత్యేవాంవర్త
 న్తేసర్వనిర్జరాః | త్వంవేజ్జటాచలంగత్వాన్నాత్వాస్వామిసరోజలే || ౩౬ ||
 విలోక్యవేజ్జటాధీశమానద్వాత్తాభవిష్యసి | అహంచతత్రగచ్ఛామిసే
 వితుంవేజ్జటేశ్వరమ్ || ౩౭ || విష్వక్సేనశ్చశేషశ్చ సేవేతేతందివాని
 శమ్ | పుణ్యదేశోవేజ్జటాద్రేస్తుల్యోనైవమహీతలే || ౩౮ || స్వామి
 పుష్కరిణీతిర్థతుల్యంభువిసవిద్యతే || శ్రీనూతః || ఇత్యుక్త్వాగరుడస్తత్ర
 వేజ్జటాచలమాగతః || ౩౯ || సమునిర్గారుడగిరా విస్త్రయావిష్టమాన
 సః | అహోశ్రుతంమహాపుణ్యస్థలంత్తిర్థంగరుత్తతా || ౪౦ || ఇతిమ
 త్వాన్ద్రినేనాయా మభవచ్ఛాభిలాషవాక్ || ౪౧ || ... *

ఇతి శ్రీమూర్ఖణ్డేయపురాణే శ్రీవేజ్జటాచలమాహాత్మ్యే

గరుడమూర్ఖణ్డేయసంవాదోనామ ప్రథమోధ్యాయః.

౪ శ్రీవేంకటాచలమహాత్మ్యే - శ్రీమార్కండేయపురాణా స్తవ తే(అ-౨

మార్కండేయస్యశుద్ధాఖ్యాగ స్త్యశిష్యేణసహవేంకటాచలగమనమ్.

శ్రీసూతః || మార్కండేయోఽథమతిమాన్ సువర్ణముఖరీంగతః |
తతః తరదిగ్భాగే దృష్టవాన్ శేషభూధరమ్ || ౧ || దైవాదగ స్త్యశిష్యోఽపి
శేషాద్రినికటంగతః | వేంకటాచరభోభాగే తీర్థంకించుత్సమాగతః || ౨ ||
య తీర్థంకాపిలంచాపి చక్రతీర్థంవిదుష్పథాః | తస్యోపరిక్రమాత్స నితీర్థా
నికతిచిద్దిశా || ౩ || ఇద్ద్రస్యవిష్వక్సేనస్య చక్రాదీనాంచపశ్యకమ్ | అగ్ని
తీర్థంబ్రహ్మతీర్థం సప్తక్షిణాంక్రమేణచ || ౪ || అగ స్త్యశిష్యసహితో
మార్కండేయోమహామునిః | చక్రాదిసప్తదశసు తీర్థేషుస్నానకృచ్ఛుచిః ||
తత్పశ్య మేచతీర్థాని విద్యస్తేవేంకటాచలే | బ్రహ్మక్షత్రవిడన్త్యానా మవ
రోహక్రమేణతు || ౫ || స్నాత్వాతేవ్యపిశుద్ధేనాగ స్త్యశిష్యేణసం
యుతః | ఆరుహ్యవేంకటంచైలం మధ్యేమార్గందదర్శసః || ౬ || నార
సింహగుహస్థానం లోకేవిఖ్యాతవై భవమ్ | లక్ష్మీనృసింహప్రహ్లాద వరదా
నస్తవై భవ || ౭ || దాసానుదాసందేవేశ మాంపాహిమధుసూదన |

➤ మార్కండేయస్యస్వామితీర్థస్నానపూర్వకశ్రీవరాహసేవాప్రాప్తిః. ➤
ఇతిప్రణవ్యశుద్ధేన స్వామిపుష్కరిణీంగతః || ౮ || తత్రస్నాత్వామహా
తీర్థే సజ్కల్ప్యవిధిపూర్వకమ్ | తత్పశ్యిమతతేవేతసూకరంవసుధాధ
రమ్ || ౧౦ || సాష్టాంగంచప్రణమ్యాథ స్తోత్రంసముపచక్రమే || ౧౦౪ ||
మార్కండేయః || జలౌఘమగ్నానచరాచరాధరా విమాణకోట్యాఽఖిల
విశ్వమూర్తినా | సముద్భృతాయేనవరాహరూపిణా సమేస్వయమ్భూర్భ
గవాన్ప్రసీదతు || ౧౦౫ || పోత్తిరూపనమస్తుభ్యం పురుషోత్తమ తేనమః |
స్వామిపుష్కరిణీతీరవాసి నేవరదాచ్యుత || ౧౦౬ || శ్రీవేంకటవరా
హాయ విశ్వమజ్జశకారిణే | భక్తానాంరక్షిణేతుభ్యం భగవన్ సతతంనమః ||

➤➤➤ శ్రీమార్కండేయకృతశ్రీశ్రీనివాసస్తుతిః. ➤➤➤
ఇతిస్తుత్వాఽథపీత్వాచ తత్పాదనలిలంముదా | నిర్గత్యదక్షిణేతిరే జగా
మహరిమద్దిరమ్ || ౧౦౭ || సమస్కృత్వావిమానాస్తఃప్రవిశ్యా
సాదదర్శహ | శఙ్ఖచక్రధరందేవం వరదంవారిజేక్షణమ్ || ౧౦౮ ||
వేంకటేశంప్రణమ్యాసా చకారస్తుతిముత్తమామ్ || ౧౦౯ || భా
స్వచ్ఛంద్రమసాయదీయనయనేభార్యాయదీయారమా యస్మాద్విశ్వస్థ

డప్యభూద్యమికులంయధ్యానయుక్తంసదా । నాథోయోజగతాంసగే
 న్ద్రదుహితూర్నాథోఽపియద్భక్తిమాణా తాతోయోమదనస్యయోదురి
 తహతంవేజ్కటేశంభజే ॥ ౧౭ ॥ పాహిమాంవేజ్కటాధీశ ప్రణ
 తార్తిప్రభజ్జన । ఆత్మబన్ధోక్యపాసిన్ధో సతతంతేనమోనమః ॥ ౧౮ ॥
 నారాయణాద్రికృతవాసహరేనమస్తే నారాయణాఖిలజగత్పతయేనమ
 స్తే । కారుణ్యపూర్ణకమలాపతయేనమస్తే కజ్జాక్షరక్షకమనీయతనోనమ
 స్తే ॥ ౧౯ ॥ వినావేజ్కటేశంసనాథోసనాథస్సదావేజ్కటేశం
 స్సరామిస్సరామి । హరేవేజ్కటేశప్రసీదప్రసీదప్రియంవేజ్కటేశప్ర
 యచ్ఛప్రయచ్ఛ ॥ ౨౦ ॥ అహందూరతస్తేపదామ్భోజయుగ్మప్రణామే
 చ్చయాఽగత్యసేవాంకరోమి । సకృత్సేవయానిత్యసేవాఫలంత్యంప్ర
 యచ్ఛప్రయచ్ఛప్రభోవేజ్కటేశ ॥ ౨౧ ॥ అజ్ఞానినామయాదోషానశే
 షావిహితాహారేక్షమన్వత్స్వంక్షమన్వత్స్వంశేషశైలశిఖామణే॥౨౨॥
 మార్కండేయః ॥ ఇతిస్తుత్వాతుభావేన శుద్ధేనసహసాదరమ్ । తూష్ణీంబ

➤ మార్కండేయస్యభగవద్దత్తభక్తినైరస్తర్యవరప్రాప్తిః. ➤

భూవపురతో మస్తకేవిహితాజ్జాలిః ॥ ౨౩ ॥ తమాహవేజ్కటాధీశో
 మార్కండేయంమహామునిమ్ । మార్కండేయమహాబుద్ధే ప్రసన్నోస్తి
 తవానఘ ॥ ౨౪ ॥ శ్రుత్వాగరుడవాక్యంతదాగతోయద్వృషాచలమ్
 స్తుతిర్హివిహితాసమ్యక్తస్మాదిష్టందదామితే ॥ ౨౫ ॥ ఇత్యుక్తస్సమునిః
 ప్రాహ మమేష్టంకింజనార్దన । యథాతవస్త్పతిర్భూయాత్సతతంవేజ్క
 టేశ్వర ॥ ౨౬ ॥ తథామాంపాహిదేవేశభక్తవత్సలతేనమః । తథాఽస్త్వి

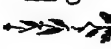
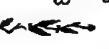
➤ శుద్ధాభ్యాగస్త్యశిష్యస్యభగవదనుగ్రహేణనిష్పాపత్వప్రాప్తిః. ➤

తికృపాంకృత్వా హరిశ్శుద్ధమువాచహ ॥ ౨౭ ॥ శుద్ధశుద్ధదురంతాని పా
 పానివిహితానితే । తాసీసర్వాణిశాంతాని సేవయామేనసంశయః ॥ ౨౮ ॥
 గుర్వాశ్రమమితోగత్వాధర్మతస్తస్మింసమాచర । ప్రదక్షిణంమద్విమా
 నం కరుతాదిచోక్తవాణ్ ॥ ౨౯ ॥ ప్రదక్షిణంతతఃకృత్వా విమానంస
 మ్ప్రణమ్యచ ॥ తిరావృత్వాక్వచిత్తిష్ఠా శుద్ధంమునిరథాబ్రవీత్ ॥ ౩౦ ॥
 కుతస్త్యమాగతశ్శుద్ధోగురుఃకుత్రవాఽశ్రమః । తతస్కానిపాపాని

౬ శ్రీవేంకటాచలమహాత్మ్యే - శ్రీమార్కండేయపురాణాంతర్గతే (అ-౨)

మార్కండేయమృతిశుద్ధకృతస్వీదస్తజ్ఞాపనమ్.

శాంతానిహరిసేవయా || ౩౧ || ఏతత్సర్వంపదక్షిప్తం సఖేమయిదయా
యది | ఇతిపృష్టోఽగస్త్యశిష్య సుఖేశ్వణితిచాబ్రవీత్ || ౩౨ || యాథా
ర్థ్యంశృణుమత్తస్త్వంమార్కండేయమునీశ్వర | కాశ్చేదేశేమధ్యరాష్ట్రే
ద్విజోబహుకుటుమ్భ్యహమ్ || ౩౩ || కుటుమ్భభరణాథాయ దుద్దానా
నిగృహీతవాః | వసనాశనహీనత్వా ద్భ్రమూమిదగతీతలే || ౩౪ || ఏ
కోద్దిప్తంఊడశాని బహుభుక్తానిపాపినా | ధనంధనమితిభ్రాంతం భ్రాంతచి
త్రేనకేవలమ్ || ౩౫ || స్నానంసన్ధ్యాజపోహోమో దేనాచాఽతిథికర్త
చ | వైశ్యదేవంబ్రహ్మయజ్ఞో నకదాచిత్కృతంమయా || ౩౬ || పాపినంమాం
సమాలోక్య సర్వేగ్రామమహాజనాః | మహాబ్రాహ్మణ్యత్యేవ శపంతో
నామచక్రే || ౩౭ || రేవతీనామమేభార్యా మామవోచన్త నీషిణీ | బహు
నిపాతకాన్యత్ర కుటుమ్భభరణేచ్ఛయా || ౩౮ || కుర్వన్నపిధనంకింశ్చి
న్నప్రాప్తోషిక్వచిద్ద్విజ | ప్రేతోద్దేశకృతాగావో గృహీతాఃప్రేతభో
జనమ్ || ౩౯ || ప్రేతవాసాంసిబహుశో నిష్క్రమన్తసదాకృతం | ఏవం
కృతేషుపాపేషు గృహేకింశ్చిన్నదృశ్యతే || ౪౦ || అద్యాహారోనైవగృహే
క్షుధితాఃపుత్రబాలకాః | తపమేబాలకానాంచ ఛాదనంనైవవిద్యతే || ౪౧ ||
అతీవదీనోఽహమితి నిశ్చయంనాథిగచ్ఛసి | ఆయురారోగ్యమైశ్వర్యం
దాతుంసర్వమనోరథమ్ || ౪౨ || నకృదప్యానతికృతాం శస్త్రోవేంకట
నాయకః | ఇతిప్రాజ్ఞావదస్తీహ తత్ప్రియాణంకురుద్విజ || ౪౩ || ఉ
త్తరస్యాందిశినదీ సువర్ణముఖరీతివై | తత్త్రీరేవేంకటోనామ హరిః
త్రంమహీధరః || ౪౪ || తత్త్రేవేంకటనాశస్య సేవాంకర్తుమితోవ్రజ |
లక్ష్మ్యంశాయోషితస్సర్వా ఇతివిద్వద్భిరీరితమ్ || ౪౫ || ప్రమాణీకృత్య
మద్వాక్యం శీఘ్రంగచ్ఛసుఖాయవై || శుద్ధః || ఆకణ్ఠాప్రేయసీవాక్యం
పశ్యభిర్దివసై రహమ్ || ౪౬ || సువర్ణముఖరీంప్రాప్త్యాగస్త్యాశ్రమము
పేయివాః | సువర్ణముఖరీతీరే తపస్యస్తంశివాగ్రతః || ౪౭ || ప్రణామ
మాచరందృష్ట్వా నమస్తుభ్యమితిబ్రువః | కుమ్భాద్భవోఽథమాందృష్ట్వా
కృపాశుర్మసిస్తమః || ౪౮ || కుతస్త్వంకేనదుఃఖత్వం కింకార్యమితి
సృష్టవాః || శుద్ధః || మాంపాహికరుణాసిన్ధో పాపినామపిపాపినమ్ |

మత్కృత్యంతపసానర్వం త్వమేవజ్ఞాతుమహాసి । కాభ్యేప్రదేశేమద్ధా
 మస్తద్ధామస్యమహాజనాః ॥ ౫౦ ॥ పావీతికృత్వామాంసర్వే మహా
 బ్రాహ్మణమబ్రువన్ । తస్మాదహంధుఃఖితస్సన్వేజ్కటాద్విచ్ఛయాగ
 తః ॥ ౫౧ ॥ మత్పుణ్యేచభవాన్మధ్యే మాగ్నేదృష్టోఽసికేవలమ్ । పూ
 ర్వపుణ్యవిపాకేన దృశ్యస్తేఖలుసజ్జనాః ॥ ౫౨ ॥ ప్రతిగృహ్ణీష్వామాంశి
 వ్యం తవశిష్యోఽస్మిసామ్ప్రతమ్ । పాపోఽహంపాపకర్తాణాం పావనీకురు
 మాంమునే ॥ ౫౩ ॥ ఇతివాదినమాలోక్య మామువాచఋహమునిః ।
 బహుత్వయాకృతంపాపం విదితంతపసామమ ॥ ౫౪ ॥ బుద్ధిర్వేజ్కట
 యాత్రాయాం యతశ్శుద్ధోఽసిసామ్ప్రతమ్ । అయంశుద్ధోఽస్త్వితిబూ
 త సర్వేవిప్రాఇతిబ్రువన్ ॥ ౫౫ ॥ మామాహత్పరితంగత్వా వేజ్కటా
 హ్వయభూధరమ్ । భూవరాహంచలక్షీశం సేవిత్యాపునరావ్రజ ॥ ౫౬ ॥
 నష్టపాపస్యతేపశ్చాచ్ఛేయోదాస్యామిమాచిరమ్ ॥ ౫౬౪ ॥ ఇత్యే
 వముక్త్యాభగవానగస్త్యస్సేవాక్రమంచాపినుమోపదిశ్య । ప్రస్థాపయా
 మానతదాగతోహంమార్గేభవస్తంఖలుదృష్టవాన్ముదా ॥ ౫౬౪ ॥ ఏవం
 * మార్కండేయస్యశుద్ధేనసహస్వర్ణముఖీరస్థాగస్త్యాశ్రమగమనమ్. *
 త్వగస్త్యశిష్యోహం శుద్ధనామాస్మిసామ్ప్రతమ్ ॥ ౫౭ ॥ యామ్యాశ్ర
 మంచదీతీరే హ్యగస్త్యస్యదయానిధేః । వేజ్కటాచలమాహాత్మ్యవిదా
 మగ్రేసరంమునిమ్ ॥ ౫౮ ॥ ద్రష్టుంమయాసహత్వంచ కిమాయాసివదా
 ధునా । ఇతిబ్రువస్తంతంశుద్ధం మార్కండేయోఽబ్రవీద్వచః ॥ ౬౦ ॥ అహ
 మప్యగమిష్యామి ద్రష్టుంతంమునిపుజ్జవమ్ । సువర్ణముఖరీతీరే మాంస
 యస్వతదాశ్రయమ్ ॥ ౬౧ ॥ ఇత్యుక్త్వాసహితౌవిప్రా వవరుహ్యగిరేర
 ధః । సువర్ణముఖరీతీరే త్వగస్త్యాశ్రమమీయతుః ॥ ౬౨ ॥ తత్రాశ్రమేమ
 హర్షిభి స్సేవ్యమానమనేకశః । వేజ్కటేశకథావ్యాఖ్యాతత్పరంతమపశ్య
 తామ్ ॥ ౬౩ ॥ తేభ్యోనమస్కృత్యతదా తంప్రణమ్యవిశేషతః । తపోధ
 నేనాగస్త్యేన బహుమానేనపూజితౌ ॥ ౬౪ ॥ మార్కండేయశ్చశుద్ధశ్చ
 అగస్త్యవర్ణితశ్రీవేజ్కటాచలవైభవమ్.
 తస్మిన్సదసితస్థతుః । విప్రావేజ్కటమాహాత్మ్యం శృణుతేతిప్రసన్నధీః ॥
 ఉవాచానన్దభరితో లోపాముద్రాపతిస్తదా ॥ అగస్త్యః ॥ సువర్ణముఖ

౮ శ్రీవేంకటాచలమహాత్మ్యే - శ్రీమార్కండేయపురాణాంతర్గతే (౮-౨)

రీతిరద్వయనిత్యనివాసినః ॥ ౬౬ ॥ వేంకటాచలమహాత్మ్యం శ్రోతవ్యం
పాపనాశనమ్ । శ్రీవేంకటాచలం నామ పుణ్యక్షేత్రం మహితలే ॥ ౬౭ ॥

శేషాద్రిర్వృషతైలశ్చ గరుడాచల ఇత్యపి । పుణ్యాని న నినామాని పునర
న్యానికానిచిత్ ॥ ౬౮ ॥ వైకుంఠలోకాద్గరుడేన విష్ణోః క్రీడాచలోవేంకట
నామ ధేయః । ఆసీయ చన్ద్రర్థముఖ సమీపే సంస్థాపితో విష్ణునివాస హే
తోః ॥ ౬౯ ॥ తత్ర తాచలే వసన్ విష్ణుః కమలాలయయాసహ । ఆనన్దనిల

శ్రీనివాససేవార్థం బ్రహ్మరుద్రాదీనాం శ్రీవేంకటాచలగమనకథనమ్.

యేచైవ వర్తతే లోకరక్షకః ॥ ౭౦ ॥ పురాకదా చిత్కరిచిత్సమేతా వయం
హరిం సర్వజగచ్ఛరణ్యమ్ । అన్విష్య వై కుంభపురే పృథుష్ట్యా సమాగతా బ్ర
హ్మగిరావృషాద్రిమ్ ॥ ౭౧ ॥ సమాగతాస్తత్ర తపోవిధాతుం సమాశ్మతం
సర్వతపస్విసజ్ఞాః । శ్రీస్వామి తీర్థస్య జలేప విత్రే స్నానాది సర్వం కృతవన్త
ఏవ ॥ ౭౨ ॥ తత్ర తాగతా బ్రహ్మముఖాసుమస్తాస్తత్ర తాగతా జిష్టుముఖా
స్సురాశ్చ । తత్ర తాగతాస్తేన కాదియోగిన స్సేవాపరాస్తేష్వపై లభ
ర్తుః ॥ ౭౩ ॥ గణైశ్చ నర్వైశ్చ హాశముఖైరాగతః క్షీరాబ్ధివాసా అపి సిద్ధ
సజ్ఞాః । బృహస్పతిశ్చైవ గురుశ్చ శుక్రో వసుశ్చ రాజా హరిభక్తముఖ్యః ॥ ౭౪ ॥
దేవాశ్చ ఋషయస్సిద్ధాశ్చార్చనావమకిన్నరాః । సర్వే చ స్వామి సరసి
స్నాత్వా ప్రయతమానసాః ॥ ౭౫ ॥ ధ్యాయంతో దేవదేవేశ మవతస్థుశ్చ

శ్రీభగవత్ప్రార్థనామైశ్వర్యవర్ణనమ్.

తత్తతే । ప్రాదుర్భూతంతతస్తేజ ఏకమత్యద్భుతంతదా ॥ ౭౬ ॥ విమా
నమేకంతన్తధ్యే దదృశే దివ్యమజ్జళమ్ ॥ ౭౭ ॥ తన్తద్భస్మం దివ్యమూ
ర్తిం వరోఽయం శంఖం చక్రం ధారయన్తంకరాభ్యాం । సేవ్యత్వేన స్వంపదా
మౌజయుగ్లం సర్వేషాం సప్తర్షయన్తంకరేణ ॥ ౭౮ ॥ స్వాష్టిద్య
న్త్యంసంశ్రితానాం జనానాం సంసారాబ్ధిర్జానుదఘ్నః కిలేతి । న్యస్తేనోరా
వామతోదర్శయన్తం సవ్యేనాస్యేనాపిహస్తేన సమ్యక్ ॥ ౭౯ ॥ సర్వా
భీష్టందాతుముద్యుక్తమేతిం భక్తానాం శ్రీవాసవక్షుణ్ణలంచ । మన్తస్త్రైరశ్రీ
ముఖం భూషణాఽధ్యంసర్వే శ్రీమద్వేంకటేశం హ్యపశ్యత్ ॥ ౮౦ ॥ కృ

బ్రహ్మరుద్రాదికృతశ్రీశ్రీనివాసస్తుతిః.

తప్రణామాస్తే సర్వే స్తోత్రయామాసురీశ్వరమ్ ॥ ౮౦ ॥ జయదేవజగన్నా

ధ సర్వలోకైకవద్దిత । జయవేంకటలై లేళ కరుణాకరపాహినః ॥ ౧౧॥
 త్వాంసమామోవయంవిష్టే వేంకటాచలనాయక । అస్తాకంవాఙ్మతం
 దత్వా పాహిపాహిజగద్గురో ॥ ౧౨ ॥ ఇతిస్తుతశ్చీరినివాసో దేవై స్సిద్ధై
 శ్చచారణైః । మునిభిర్వసుముఖైశ్చ బ్రహ్మదైత్యశ్చ జగద్రేణచ ॥ ౧౩ ॥ సర్వా
 స్విలోక్యతానాహ కరుణాపయసాం నిధిః । సర్వేషామపియమాకమ్ ప్రస
 న్నోస్మి సురేశ్వరాః ॥ ౧౪ ॥ యుష్మాకంయద్యదిష్టంస్యా త్తత్తద్దత్తంమ
 యానసమాః । ఇతి తేభ్యోవరంప్రదా త్సర్వేభ్యోవేంకటేశ్వరః ॥ ౧౫॥
 అథ తేమునయస్సర్వే బ్రహ్మద్యాఃకించిదబ్రువన్ । కృపానిధేనమస్తుభ్యం
 వరదాయనమోనమః ॥ ౧౬ ॥ వేంకటాధీశవిశ్వేశ శతకృత్త్వోనమోనమః ।
 విజ్ఞాప్యంకించిదస్తీహ శృణుష్వకరుణాకర ॥ ౧౭ ॥ అనుగృహ్యన్న శేషాం
 స్త్వం దదదిష్టానిసర్వశః । మానవానామపిసహన్న పరాధానశేషతః ॥ ౧౮ ॥
 దయాభుత్వంప్రకటయన్నిహత్వంతిష్ఠకేశవ । దృగ్గోచరంత్యామాలా
 క్య వేంకటాద్రిశిరోమణే ॥ ౧౯ ॥ కతాయుగేమనుష్యాశ్చ భూయాస్తుర్వి
 తకల్తమాః । ఏవంసర్వోపకారార్థ మతస్యామిసరస్తటే ॥ ౨౦ ॥ రమా
 సమేతస్సంతిష్ఠన్వైతన్నఃప్రార్థితంహరే । ఇతిసంప్రార్థితస్సర్వైస్త
 త్రైవాస్తేకృపానిధిః ॥ ౨౧ ॥ *

ఇతి శ్రీ మార్కండేయపురాణే శ్రీవేంకటాచలమహాత్మ్యే శ్రీ
 శ్రీనివాసావిర్భావకథనంనామ ద్వితీయోధ్యాయః.

అగస్త్యకృతస్వామితీర్థమహాత్మ్యభగవద్వివోత్సవవర్ణనమ్.

అగస్త్యః ॥ ఏతాదృశోవేంకటాద్రి సుర్వలోకేశువిశ్రుతః । గ
 జ్ఞాదికానితీర్థాణి తత్రసన్నిభహూస్యపి ॥ ౧ ॥ తానివక్తుంసశక్నోమిబ
 హుత్వాదృషిసత్తమాః । రాజతేసర్వతీర్థానాంస్వామిస్వామిసరోవ
 రమ్ ॥ ౨ ॥ తత్రస్నాతుంసమాయాన్తి ప్రతివర్షంజనాభువి । ధనుర్మా
 సేశుక్లవక్షే ద్వాదశ్యామరుణోదయే ॥ ౩ ॥ ఆయాన్తిసర్వతీర్థాని తత్ర
 స్నాతానిరేనసః । తస్యశ్రీవేంకటేశస్య బ్రహ్మలోకపితామహః ॥ ౪ ॥
 చకారకన్యామాసేతు ధ్వజారోహణహోతృఫమ్ । ప్రతివర్షంచతత్సే
 వా నిమిత్తంసర్వమానవాః ॥ ౫ ॥ అజ్ఞకోసలకర్ణాటకాశీఘూర్జరదేశ

౧౦ శ్రీవేంకటాచలమహాత్మ్యే - శ్రీమారకణ్డాయపురాణాంత్యతే (౮-౩

గాః । చోళకేరళసాన్ధ్యాదినర్వదేశసముద్భవాః ॥ ౬ ॥ సకుటుమ్భా
శ్చసేవార్థమాయాన్తిప్రతిపత్సరమ్ । దేవాశ్చఋషయస్సిద్ధాయోగిన
స్సనకాదయః ॥ ౭ ॥ యేభాద్రపదమాసేతువేంకటేశమహాత్మవే ।
సేవాంకుర్వన్తితేసర్వేనిష్పాసాః త్రమోత్రమాః ॥ ౮ ॥ పునస్త్యహం
ప్రవక్ష్యామి తీర్థవైభవమద్భుతమ్ । తచ్ఛృణుధ్వంసావధానం శ్రవణేపిమ
హాఫలమ్ ॥ ౯ ॥ ఉత్తరేస్వామి తీర్థస్య పాపనాశనసజ్జకమ్ । తీర్థం

➡➡➡ కుమారధారామహాత్మ్యమ్ ❄️❄️❄️

మహాత్సర్వపాపవినిర్మోచనసాధనమ్ ॥ ౧౦ ॥ తతోవాయవ్యదిగ్భాగే
కౌమారంతీర్థముత్తమమ్ । కుమారధారికాచేతినామలోకేప్రశస్యతే ॥ ౧౧ ॥
అద్భుతంతస్యమాహాత్మ్యం శృణుతద్విజపుంగవాః । పురాకశ్చిద్విజో
వృద్ధోదారిద్యే గోచపీషితః ॥ ౧౨ ॥ కుటుమ్భభరణాయోగ్యోవిలలాపది
వానిశమ్ । ఇహలోకేపరేలోకేసాఖ్యహేతుగ్ధనంకిల ॥ ౧౩ ॥ తన్నాస్తి
మమపాపేన పూర్వజన్తకృతేనచ । పరలోకహితంధర్తాచరణేనహి
సాధ్యతే ॥ ౧౪ ॥ శక్తిస్తదస్తికర్తుంనవృద్ధత్వాద్దుర్బలస్యమే । వృధా
జన్తమమైతద్ధి కర్తవ్యంకిమితఃపరమ్ ॥ ౧౫ ॥ ఇతినిన్దాపరోభూత్వాపు
త్రదారాన్విహాయచ । ఆగత్యదుఃఖితసానికస్వర్ణముఖ్యాస్సమీపతః ॥ ౧౬ ॥

➡➡➡ దారిద్యగ్రదుఃఖాసహమానవృద్ధకృతభృగుపతనయత్నః. ❄️❄️❄️

అహంశేషాద్రిశిఖరాత్పతివ్యగ్గతినిశ్చితః । ఆరుహ్యవేంకటంశైలంభృ
గోపాతసమీహయా ॥ ౧౭ ॥ ఉచ్చైస్సర్వరేణుచక్రోశ తత్రస్థిత్యాన
భూసురః । బ్రహ్మవిష్ణుమహేశానాశ్చద్రిసూర్యాతథాఽశ్వినౌ ॥ ౧౮ ॥
సర్వభూతానిశృణ్వన్తుదుఃఖితస్యచోమమ । దారిద్యాద్వృద్ధభావా
చ్ఛజన్తవృద్ధమభూదితి ॥ ౧౯ ॥ పతిప్యేహంపతిప్యేహంపతిప్యేహంస

➡➡➡ భృగుపతనోద్యుక్తంవృద్ధమ్ప్రతిభగవదుక్తిః. ❄️❄️❄️

సంశయః । ఇత్యాకోశస్తమాగత్యవేంకటేశోదదర్శనా ॥ ౨౦ ॥ మృ
గయూరకసికస్త్రితనశ్చరన్యదుపుంగవః । అధస్తాత్సర్వతప్రాస్తేరాజపు
త్రాకృతిందధత్ ॥ ౨౧ ॥ హస్తముద్భృత్యతంపశ్యన్నవాచేదంద్విజం
తదా । విప్రవిప్రావరోహత్వంమాసాహసమిదంకురు ॥ ౨౨ ॥ విప్రస్య
తుభ్యగోపాతశ్చాస్తేషునహినిశ్చితః । తస్మాత్ప్రేత్యచదుఃఖాయమా

సాహసమిదంకురు || ౨౩ || మయోచ్యతేతవహితమవరుహ్యశృణుష్వ
తత్ | శ్రుత్వేతితంసృపాకారందృష్ట్యావృద్ధోమహీసురః || ౨౪ || అవ
రుహ్యతమాహేదంపుణ్యాచ్చైలోత్తమాత్రదా | పుత్రదారాంశ్చమాం
రక్షమహైశ్వర్యప్రదోభవ || ౨౫ || ఇత్యుక్తవతివిప్రేస్త్రిమాధవోవా
క్యమబ్రవీత్ | సర్వందదామిహస్తంత్వమవలమ్యానుయాహిమామ్ ||

శ్రీవృద్ధస్యకుమారధారాస్నానేనకౌమారసమృత్పాప్తిః || ౨౬ ||
ఇత్యుక్తస్తత్రురాలమృంశృత్వామందంయయాద్విజః | తమాదాయహ
రిశ్శ్రీమద్వేంకటాచలనాయకః || ౨౭ || పాపనాశాదుత్తరతపతత్త్రి
ర్థంనినాయతమ్ | ఉవాచఖిన్నంసభృశమ్ఫేదశాస్త్యర్థమత్రవై || ౨౮ ||
స్నానంకురుతతఃఫేదశాన్తిస్తత్రభవిష్యతి | ఇత్యుక్తేతతత్త్రిధేస్నాతోష్ఠి
త్థాయయువాభవత్ || ౨౯ || మనఃప్రసన్నతాంయాతంకుమారశ్చ
తదాభవత్ | తీరంతుసర్వతఃపశ్యంస్తమదృష్ట్యాన్వతప్యత || ౩౦ ||
కుమారధారాస్నానప్రాప్తయావనవృద్ధమృత్యుస్తర్హితభగవదుక్తిః
మదిష్టదేవోమామత్రత్యక్త్వాకుత్రగతోనుకిమ్ | అస్తర్హితస్సభగవానా
కాశస్థాభ్రవీదిదమ్ || ౩౧ || అయంతువేంకటాధీశస్తవస్వామీనసంశ
యః | దత్తంతవకుమారత్వంతీర్థస్నానేనభూసుర || ౩౨ || వేంకటేశే
నతేదత్తమైశ్వర్యమిహభూసుర | త్వద్దేశంగచ్ఛశీఘ్రంవైస్త్రీబాలసహి
తోభవ || ౩౩ || శరీరేచబలంజాతంశారీరంధర్మమాచర | దానానిది
శవిప్రేభ్యోబద్ధభృశ్చధనందిశ || ౩౪ || భోజనందిశవిప్రేభ్యస్స్వయం
భుజ్జ్వయభాసుఖమ్ | అనిషిద్ధసుఖత్యాగీపశురేవనసంశయః || ౩౫ ||
నిషిద్ధసుఖభోక్తాచపశురేవనసంశయః | శ్రీవేంకటేశఃప్రియతామిత్యే
వసకలంకురు || ౩౬ || స్త్రీత్యాగభోగాకరణేనిన్ద్యేఐతివిదుర్బుధాః | ఇత్యు
క్తేసర్వదేవాశ్చసమాగత్యాబ్రువన్వచః || ౩౭ || అస్యతీర్థస్యమహిమాహ్య
హోవాచామగోచరః | కుమారత్వంధనిత్వంచనద్యవపద్విజోభజత్ |
యతఃకుమారతాంయాతస్సద్యోవృద్ధమహీసురః | తస్మాత్కుమారధారే
తిలోకేఖ్యాతింగమిష్యతి || ౩౮ || కుమారతీర్థేయస్నాతోనిష్పాపస్సుసుఖభ
వేత్ | ఇత్యుక్తాసర్వదేవేషుగతేషుత్రిదివంద్యిజః || ౪౦ || యాతస్సదేశం
సన్తోషాన్తహదైశ్వర్యమాప్తవా | పుత్రదారాదినహితోబహుధర్మం

౧౨ శ్రీవేంకటాచలమహాత్మ్యే-శ్రీమూర్తిష్టోత్రపురాణాంత్యస్తోత్రే(అ-౪

చకారహ ॥౪౧॥ శ్రీవేంకటేశఃప్రియతామిత్యేవకథయానదాదృష్టంఘ
లమవాప్యాస్తేవిష్ణులోకంజగామహ ॥౪౨॥ కుమారధారికేత్యేవవిష్ణునా
ప్యేకదోదితమ్ ॥ ఋషయః ॥ తత్కదాగత్యదేవేనవిష్ణునాప్రభవిష్ణునా ॥
కుమారధారికేత్యేతదు క్తంతద్విస్తరాద్వద ॥౪౩॥ ... *

ఇతి శ్రీమూర్తిష్టోత్రపురాణే శ్రీవేంకటాచలమహాత్మ్యే కుమార
ధారామాహాత్మ్యకథనంనామ తృతీయోధ్యాయః.

స-స్తస్యకుమారతీర్థతపఃకరణేనతారకవధోత్థబ్రహ్మహత్యావిముక్తిః.

అగస్త్యః॥ కుమారధారికాఽఽఖ్యానంవేంకటేశకథాన్వితమ్ ।
సర్వేశ్వణుతవిప్రేంద్రావాజపేయఘలాధికమ్ ॥ ౧ ॥ కదాచిచ్ఛంజ-
రసుతస్తారకాఖ్యంమహాసురమ్ । హత్యాతత్కర్తృపాకేనబ్రహ్మహత్యా-
మవాప్తవాన్ ॥ ౨ ॥ శమ్భోస్సకాశమాగత్యదుఃఖితస్తారకాస్తకః ।
ఉవాచపితరంస్వామి మత్పాపంశృణుమేపితః ॥ ౩ ॥ దేవానాముప-
కారార్థంతారకోనిహతోమయా । తేనతస్యవధేనైవహత్యామాంబాధ-
తేఽధికమ్ ॥౪॥ తత్ప్రాయశ్చిత్తమధునాప్రబూహిమమశంజకర । స-
ర్వజ్ఞశృంఖలఃప్రాహపుత్రగ్రంధేవహితావహమ్ ॥ ౫ ॥ సకృన్నారా-
యణేత్యక్త్వాపుమాకల్పశతత్రయమ్ । గణ్గాదిసర్వతీర్థేషుస్నాతోభ-
వతిపుత్రక ॥౬॥ ఏతత్ప్రావరహస్యంవైసదామనసితిష్ఠతు । అన్యచ్చ-
కించితేవక్ష్యేప్రాయశ్చిత్తమనుత్తమమ్ ॥ ౭ ॥ సువర్ణముఖరీతిరేలక్ష్మీ-
పతినివాసభూః । వేంకటాద్రిరితిఖ్యాతస్సర్వలోకేషువర్తతే ॥ ౮ ॥
తత్రతీర్థాన్యనంతాని తేషుకించిద్వదామి తే । చక్రతీర్థంస్వామితీర్థంమత్స్య-
పాణ్డవతీర్థకమ్ ॥ ౯ ॥ నాగతీర్థంబిల్వతీర్థంజాబాలేస్తీర్థమేవచ । ఆకా-
శగణ్గాతీర్థంచపావనాశనమేవచ ॥ ౧౦ ॥ తుమ్బువామనతీర్థేచకామా-
రంముఖ్యమేవచ । వేంకటాచలతీర్థానియఃకీర్తయతినర్వదా ॥ ౧౧ ॥
అనేకజన్తపాపానిసశ్యంత్యేవననంశయః । స్వామీతీర్థస్యతీరేతుశ్రీనివా-
సఃపరాత్పరః ॥ ౧౨ ॥ నిత్యంవసతిసర్వేషాంలోకానాంహితకామ్య-
యా । తత్రవేంకటేశైరేకంవేంకటేశేతినర్వదా ॥ ౧౩ ॥ యోవై-
స్మరతితంనిత్యంతస్యవిష్ణుఃప్రసీదతి । గత్వాతంచప్రణమ్యత్వంకామారఠ

ప్రజతీర్థకమ్ || ౧౪ || తత్రస్మాత్వాతీర్థవచ్యేతపఃకురుజితేన్ద్రియః । శ్రీ
 వేంకటేశాయనమఃప్రణవపూర్వకమ్ || ౧౫ || మస్త్రంజపన్మహా
 ధ్యేతపఃకుర్విత్యచోదయత్ । పితృవాక్యంతతశ్శ్రుత్వా దేవసేనాపతి
 స్తదా || ౧౬ || చక్రతీర్థేకృతస్మానసాన్ద్విమిపుష్కరిణీంయయా । వే
 ఙ్కటాద్రేఃక్రోశమాత్రేక్రోశస్త్రీవిస్వరంస్థితా || ౧౭ || బ్రహ్మహత్యా
 తస్యగిరేర్మాహాత్మ్యంవర్ణ్యతేకథమ్ । ప్రయాతసాన్ద్విమిసరసిస్మాత్వా
 సూనురుమాపతేః || ౧౮ || వేంకటేశంప్రణమ్యాభక్త్యాచాపిప్రద
 యీణమ్ । బ్రహ్మరుద్రాదివన్ద్యంత్యాంభజేవేంకటనాయకమ్ || ౧౯ ||
 నివారయన్ననిష్టానిసాధయేష్టానిమాధవ । ఇతిస్తుత్వావేంకటేశంపాప
 నాశనమాయయా || ౨౦ || తత్రస్మాన్నేనసర్వాణిపాపానివిలయంయ
 యుః । తతోవాయవ్యదిగ్భాగేకాశ్చిద్ధారాంజగామహా || ౨౧ || ధా
 రాయావేణపతితామత్యస్తగిరిగహ్వరే । చూతమద్దారపనసకుటజైశ్చ
 పిచాద్జనైః || ౨౨ || నయనానన్దజననైర్బహుశాఖభిరావృతే । సిం
 హశార్దూలశరభైర్వరిణాదిమృగాన్వితే || ౨౩ || తాపనైర్నియతా
 హరైస్తపోనిష్ఠైస్తుమన్వితే । తస్మిన్తీర్థేకృతస్మానసకృతదేవర్షితర్పణః ||
 వసానోవాససీశుద్ధేయతవాక్యాయమానసః । ప్రాజ్ఞుఖస్సుఖమా
 సీనోవేంకటేశమనుస్మరన్ || ౨౪ || లక్ష్మీమహీభ్యాంసహితంభూ
 షణోత్తమభూషితమ్ । స్తేరాననామ్బుజంవీతవాససంతమథోక్షజ
 మ్ || ౨౫ || మహాదేవోక్తమస్త్రేణజపంకుర్వన్దివానిశమ్ । ఫలాహ
 కుమారధారాతీరేన్గుప్తపస్తుప్తభగవదావిర్భావః ।
 రోజలాహరోనిరాహారస్తతస్థితిః || ౨౬ || తపఃకుర్వతిశేషాద్రాసీలకణ్ఠాత్త
 జేశుభే । కుమ్భమాసేపౌర్ణమాస్యాంమఘాయాంసౌమ్యవాసరే || ౨౭ ||
 మధ్యాహ్నేప్రాయశ్చిరభవద్యథామనసిచింతితః । భోకుమారకుమారేతి
 ప్రాహగమ్భీరయాగిరా || ౨౮ || ఉస్త్రిల్యచక్షుసాంషితదామణ్ముఖోఽప
 శ్యదన్తికే || ౨౯ || శబ్దంచక్రంధారయస్తంకరాభ్యాంఫలప్రదర్శ్యురు
 గవామహస్తమ్ । ప్రాప్యేత్రమేతత్ప్రపరేణపాదేనన్దర్శయస్తంకరపఙ్క
 జేన || ౩౦ || లక్ష్మీమహీభ్యాంలలితాకృతిభ్యామశేషభూషోత్తమభూషి
 తాభ్యామ్ । అతిప్రసన్నానసపఙ్కజాభ్యాంనిషేవ్యమాణానితరాంప్రహ

౧౪ శ్రీవేంకటాచలమహాత్మ్యే - శ్రీమారకజ్ఞేయపురాణాంతర్గతే (అ-౪

ష్టః || ౩౧౪ || దృష్ట్వృత్తితోదేవవరఃకుమారఃప్రదక్షిణానాంత్రితయంవిధా
య | ప్రణమ్యసాష్టాజమనన్యచేతాః కృతాజ్ఞలిస్తాంత్రమథోచకార ||
జయదేవజగన్నాథ జయలక్ష్మీపతేహరే | జయలోకేశసర్వేశ దోషాప
హనమోనమః | సర్వబాధ్యాన్యవాద్యస్త శఙ్ఖధ్వనిరభూస్త హాన్ || ౩౧ ||
అభగవత్సేవార్థంకుమారధారామృతిబ్రహ్మరుద్రాద్యాగమనమ్. ||
తుమ్మరున్నారదశైవ వీణాహస్తానమాగతౌ | బ్రహ్మచర్యస్తసాన్ని
ధ్యం జ్ఞాత్వాసర్వైస్సమాగతః || ౩౧ || పార్వతీసహితశ్శమ్ముః పుత్ర
స్నేహాదుపాగతః | ఆరుహ్యవృషభంవిఘ్నరాజాద్యైఃప్రమథైర్వృ
తః || ౩౨ || ఇంద్రాదయోలోకపాలా స్వశేషాలమృతాన్ధసః | వైఖా
నసావాలఖిల్యా ఋషయోయేతపోధనాః || ౩౩ || గన్ధర్వాపురసాంస
క్లానాగవిద్యాధరాదయః | యోదేవయోనయస్సన్తి తేషిన్ ర్వేనమాగ
తాః || ౩౪ || జయజయవేంకటశైలనాథవిష్ణోమునిజనసేవితశేషశైల
వాస | సకలజనహితావర్తిర్ణదేవజయజయభక్తజనాభిరామపాహీ || ౩౫ ||
ఇతిస్తుత్వాప్రణమ్యాథ దదృశుర్వేంకటేశ్వరమ్ | శ్రీభూమిసహితంవి
ష్ణుం చతుర్బాహుంకీర్తినమ్ || ౩౬ || శఙ్ఖచక్రధరందేవం వనమాలావి
భూషితమ్ | శేషేణపక్షిరాజేన విష్వక్సేనేనపార్షదైః || ౩౭ || ప్రత్య
హంసేవ్యమానంచ ప్రహ్లాదాదిభిరేవచాశుకేనశుకసన్తానై శ్చత్రచామర
ధారిభిః || ౩౮ || ప్రసన్నంవేంకటాధీశం ప్రణమ్యపునరుత్థితాః | వ్యాసాద

సకలస్తకృతశ్రీశ్రీనివాసస్తుతిః.

యఃప్రణమ్యాథ సర్వేతూష్ణీంస్థితాస్తదా || ౩౯ || సర్వేషుశృణ్వతు
తదా హరనూనుస్తమబ్రవీత్ || ౪౦ || నమామ్యహంవేంకటనాథవి
ష్ణో నారాయణాశేషజగన్నివాస | భక్తార్తిహారిభగవన్తురారే భాన్వి
స్తునేత్రాఖిలలోకపూజ్య || ౪౧ || బ్రహ్మరుద్రాదివంద్యాయబ్రహ్మణేనస్త
శక్తయే | నారాయణగిరిశాయ నమోనారాయణాయతే || ౪౨ || దేవాధి
దైవతపతేనతతంనమస్తే సేవాపరేషునుతరాంకరుణాకరాయ | దావా
నలాయమహాతేదనుజాటవీనాం శ్రీవాసవక్షసిధృతోత్తమకౌస్తుభాయ ||
పశ్యన్తిత్వాంభాగ్యవన్తోహిలోకే విశ్వత్రాణాయోద్యతంవేంకటేశమ్ |
లక్ష్మీభూభ్యంపార్శ్వయుగ్మస్థితాభ్యాం ద్వాభ్యాంనిత్యంసేవితం నిత్య

బద్ధమ్ || ౪౭౪ || అహోభాగ్యమహోభాగ్యమహోభాగ్యమ
 హోమహత్ | వేజ్క తేశంకృపాసిద్ధం దృష్టవానస్త్రిసామ్ప్రతమ్ ||
 ఇత్యుక్త్వాపార్వతీపుత్రః ప్రేమావేశవశాత్తదా | అశేషవదనైర్విష్ణు
 మాబభాషేఘనధ్వనిః || ౪౭౫ || చక్షూంషి మేకృతార్థానిదర్శనాద్వేజ్క తే
 శతే | శ్రీసూక్తామృతసేకేన కర్ణానపితథాకురు || ౪౭౬ || ఇతివాదినిపుత్రేతు
 మహాదేవమువాచహ | హరిస్తేరముఖామ్భోజశ్శృణ్వత్పునకలేష్వపి ||
 ధన్యోసినుతరాంశమ్భో సత్పుత్రేణామునాత్వహో | అనేకజన్మతప
 సాం ఫలంసత్పుత్రతాఖలు || ౪౭౭ || అనేకజన్మపాపానాం ఫలందుమ్పు
 త్రతాభువి || ఇత్యుక్త్వాపునరూచేతం తనయంశూలపాణినః || ౪౭౮ ||
 ధన్యోసికృతకృత్యోసి వరంవరయసామ్ప్రతమ్ | తపసాతపసస్తప్తిస్తాన్
 త్రేణాచమమాభవత్ || ౪౭౯ || ప్రమాణీకృత్యవచనం పితుఃప్రామాణికోత్త
 మ | ద్వాదశాబ్దంతపఃకృత్వా శ్రాన్తోసీహసుఖీభవ || ౪౮౦ || సగ్రస్తః ||
 అతఃపరంకింకరణీయమాస్తేమయాద్యలభ్యాతపదేవసేవా | సమస్తలోకై
 రపివేజ్కతేశ సంప్రార్థ్యతేతావకపాదసేవా || ౪౮౧ || అహో
 హ్యాస్యాపిభూభర్తుర్మహిమానుతరాంహరేషమాద్యతారకవధోద్భూ
 తాహత్యాపునశ్చింతా || ౪౮౨ || శ్రీనివాసదయామ్భోధే దురితక్షయ
 భగవద్వర్ణితకుమారధారాస్నాన కాలాదినిర్ణయః. ||
 కారక || ౪౮౩ || శ్రీభగవాన్ || మదీయంమన్త్రముచ్చార్య సుఖీభవమ
 హమతే | ఏతత్సర్వతమారోఘం వాఙ్మాయస్యావివేకినః || ౪౮౪ || పా
 తకందూరతోనశ్యేతిక్రిముభక్తిమతస్తవ | తత్రాపిస్వామిసరసిస్నానం
 కోట్యఘనాశనమ్ || ౪౮౫ || శృణ్వన్తుదేవతాస్సర్వా శృణుస్కన్దవచో
 మమ | కుమారధారికేత్యేవ త్వన్నామ్నేదంభవిష్యతి || ౪౮౬ || తత్ర
 స్నాతిపుమాంస్త్రీవాఽవశ్యంకోపితుమానవః | తస్యపాపానినశ్యన్తిస
 త్యంసత్యంవదామ్యహమ్ || ౪౮౭ || యోమాఘమాసే వరపచ్చదశ్యాం
 మఘాయుతాయామథవాపికశ్చిత్ | స్నాత్యత్రభక్త్యాచకుమారధారి
 కాతీర్థేనవన్ద్యోవిధిరుద్రజిష్టుభిః || ౪౮౮ || మదావిర్భావదివసేయస్నాన్
 తిమనుజోత్తమః | తస్యపుణ్యఫలంవక్తుం శేషేణాపినశశక్యతే || ౪౮౯ ||
 వర్షేవర్షేచదివసే స్నాతవ్యమఖిలైరపి | కుమారధారికాస్నాన మశేషా

౧౬ శ్రీవేంకటాచలమహాత్మ్యే - శ్రీమూర్తిష్టోత్రం పురాణాన్తర్గతే (అ-౫)

ఘూహరంవిదుః || ౬౫ || తస్యపుణ్యఫలంవక్తుం శేషేణాపినశక్యతే | తస్మిన్కీర్తయేత్సర్వదాన మణుమేరుసమంభవేత్ || ౬౬ || వస్తుదానంచ గోదానంభూదానంచతతోఽధికమ్ | యోవాదదాతిమత్ప్రీత్యా తస్యలక్ష్మీర్నృపేస్థితా || ౬౭ || అన్నందదాతిచైకస్యే తత్తీర్థాదివసేతుయః | ఫలంసలభతేవిప్రః శుహస్రాన్నప్రదానజమ్ || ౬౮ || ప్రసాంయఃకురుతే మాధ్వేశీతలోదకపూరితాం | తత్సంతతిమహంసర్వారత్యుమిక్యపయాఽనఘ || ౬౯ || తామూర్బలంచస్తనంవాపి బ్రాహ్మణానాందదాతియః | తేనిష్పాపాభవస్త్యేవ దశపూర్వైర్దిశాపరైః || ౭౦ || కుమ్భమూసేపార్ణమాస్యాం సాదుర్భావదినేహరేః | కుమారధారికాస్నానం కులకోటింసముద్ధరేత్ || ౭౧ || ఇతిమస్త్రంసముచ్చార్య స్నాత్వాఽనస్తఫలంలభేత్ | వర్షేవర్షేకుమ్భమూసే పార్ణమాస్యాంమఘాయుజి || ౭౨ || దేవామనుష్యాసుర్వేచ స్నాతుమాయాన్తుసర్వదా | పుణ్యదేశేషుసర్వేషు వేంకటాద్విశిష్యతే || ౭౩ || తత్రసర్వేషుతీర్థేషు స్వామిపుష్కరిణీవరా | తతోవ్యేతద్దరంతీర్థం మదావిర్భావవాసరే || ౭౪ || ఇహశమ్భుకుమారత్వ మాకల్పంపూజయన్వస | ఏతత్తీర్థస్యమాహాత్మ్యం బుద్ధ్యావై సర్వదేవతాః || ప్రతివర్షంస్నాతుమత్రమాండ్రప్తంచతపోధనాః | ఆయాన్తిసావధానంవై మమావిభావవాసరే || ౭౫ || తస్మాచ్ఛమ్భుకుమారత్వం సర్వదావసపర్వతే | ఇత్యుక్త్వాతంతుహస్తేన పస్పర్శగుహమచ్యుతః || ౭౬ || ... *

ఇతి శ్రీమూర్తిష్టోత్రం పురాణే శ్రీవేంకటాచలమహాత్మ్యే కుమారధారాస్నానేన సకష్టస్య తారకవధజనిత బ్రహ్మహత్యావినిష్క్రంశికథనంనామచతుర్థోధ్యాయః.

అగస్త్యాదీనాంకుమారధారాతీర్థస్నానార్థం శ్రీవేంకటాచలగమనమ్.

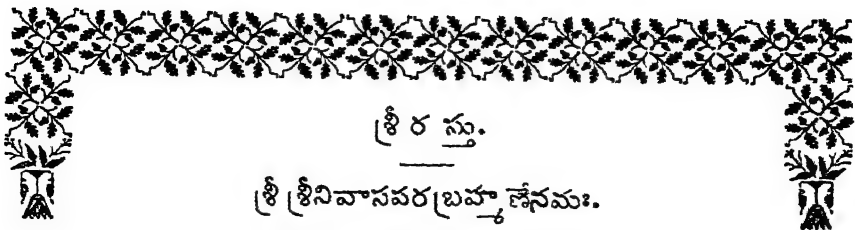
అగస్త్యః || తతస్తుదేవాఋషయశ్చసర్వే గర్భర్షవిద్యాధరయక్షసిద్ధాః | ఆశ్చర్యమాశ్చర్యమితిబ్రువాణా దివ్యంహరేర్నామచకీర్తయన్తః | కుమారధారాంసతతంస్తువన్తో యయుస్సృధామానిముదాన్వితాస్తే || ౧౫ || శివాత్మజోపితత్రైవిభజన్వేంకటనాయకమ్ | కుమారధారికాతీరే తిష్ఠత్యేవచిరంకిల || వన్దేవన్దేనమాయాన్తి సిద్ధగర్భర్షదాన

వాః । ఋషయశ్చతథాసర్వేభూలోకేప్రాణినస్తథా ॥ స్నాతుంత
స్త్రిమహాతీర్థేత్వహావేజ్జటవైభవమ్ । సువర్ణముఖరీతీరే లోహా
ముద్రాపతిస్త్వయమ్ ॥ ఇత్యుక్త్వామునిముఖ్యేభ్యః పునరేనమువాచ
హ । పజ్ఞపేభ్యోదినేభ్యః ॥ భసేయంపజ్ఞదీశుభా ॥ యాయంస
ర్వేపిమునయోమార్కణ్డేయమహామునే । శుద్ధకాశ్చేప్రదేశీయాస్సర్వే
గచ్ఛతవేజ్జటమ్ ॥ పునస్సామిసరస్తీరేవేజ్జటేశంవిలోక్యచ । త
దుత్తరేపాపనాశతీర్థే స్నానాదికారిణః ॥ కుమారధారికాంగత్వాస్నా
నంకురుతసత్తమాః । సర్వపాపవిశుద్ధ్యర్థ మైశ్వర్యసమవాప్తయే ॥
మార్కణ్డేయమహాభాగ కింతీర్థాచరణేనతే । సర్వతీర్థస్నానఫలమము
నైవభవిష్యతి ॥ శ్రీసూతః ॥ ఇత్యుక్త్వాసర్వపవైతే సమారుహ్యవృ
షాచలమ్ । స్వామిపుష్కరిణీస్నానంకృత్వాదృష్ట్వాచకేశవమ్ ॥ ౧౦౪ ॥
పూర్ణిమాదివసేమాఘే పాపనాశే కృతాప్లవాః ॥ కుమారధారికాతీర్థే
స్నాతుంసర్వేసమాగతాః ॥ ౧౦౫ ॥ సమస్తదేశజాన్తర్జ్యైక సర్వా
దేవాన్మసీనసి ॥ యోగినస్సనకాద్యాంశ్చసిద్ధగర్భర్షకిన్నరా ॥ ౧౦౬ ॥
సమాగతాస్సర్వముఖీతీరజాః ॥ ఋషినత్తమా ॥ అగస్త్యశిష్యంశు
ద్ధంచమార్కణ్డేయమథాగ్నిజః ॥ ౧౦౭ ॥ దృష్ట్వాసస్నాతుమాయా
తాప్రహృష్టహృదయోభవత్ । సర్వేకుమారధారాయాంసన్నస్స
జల్పపూర్వకమ్ ॥ ౧౦౮ ॥ వేజ్జటేశార్పణంకృత్వా దానంచకుర్చ
కేచన ॥ ౧౦౯ ॥ గర్భర్షయక్షోరగసిద్ధసాధ్యదేవాదిబృద్దేష్వపితీర్థవర్షే ।
స్నాతేషు సర్వేషు ముదాన్వితో సానస్నాన్వయం శజ్జరనస్తనోపి ॥
విష్ణోర్నుకంచశ్రీసూక్తంభూసూక్తంచజపఃసదా । తీరమారుహ్యవిప్రా
ణాంసమశ్చక్రేప్రసన్నధీః ॥ ౧౧౦ ॥ నమోబ్రహ్మణ్యదేవాయేత్యుచ్చరన్ పా
ర్వతీసుతః । తదాప్రాదురభూద్దేవోవరదశ్శబ్దచక్రధృత్ ॥ ౧౧౧ ॥ పశ్య
స్తస్తంసిద్ధజాకాశ్యపీభ్యాంయుక్తం దేవాఋషయోమానుషాశ్చ । మా
ర్కణ్డేయస్సర్వముఖ్యాద్విజాశ్చశుద్ధాస్తేసుసర్వపవప్రణామం ॥ ౧౧౨ ॥
లక్ష్మీమహీసేవితవేజ్జటేశకృపానిధేకృష్ణజగత్ప్రియేశ । మాంపాల
యానాథమనాభబన్ధోనమోనమస్తేచరణామ్బుజాయ ॥ ౧౧౩ ॥ ఇతి
కృతనర్తకదృష్ట్వాదేవః ప్రసన్నమనస్తదా విజితబలదధ్వానం వాక్యం

౧౦ శ్రీవేంకటాచలమహాత్మ్య-శ్రీమార్కండేయపురాణా స్తగ్గళే(అ-౫)

స్వయంహరిరబ్రవీత్ || ఇహవిధికృతంస్నానందానంమమప్రియబుద్ధిత
స్సకలదురితంహత్యాద త్రేసుఖాన్యఖిలాన్యపి || ౨౧ || మార్కండేయ
మహాబుద్ధేనర్వతీర్థఫలంతవ | అనేనద త్తంశుశ్రూమాంమాతాపిత్రోఃకు
రుష్వహ || ౨౨ || అగస్త్యశిష్యవిప్రేంద్రత్వత్పాపాన్యఖిలాన్యపి |
గతాన్యనేనదత్తానిశ్రేయాంసిబహుశోమయా || ౨౩ || పుత్రదారాది
సంయుక్తస్సదాచారరతస్సదా | దానానిబహుకుర్వాణ స్సుఖీభవసుఖీ
భవ || ౨౪ || ఇతిబ్రువన్వేంకటేశోదుర్గోచరమథోయయా | ఇత్థం దేవస్వా
మినోక్తేగతేష్వపిసురేషుచ || ౨౫ || శుద్ధస్స్వదేశమాగత్యపుత్రదారస
మన్వితః | స్నానందానంజపంకుర్వేవేంకటేశ ఇతిబ్రువన్ || ౨౬ || ఇహ
లోకేషరతాపిషరంసాఖ్యమవాప్తవాన్ | మృకణ్డోరాశ్రమంగత్వామా
ర్కండేయఃప్రసన్నధీః || ౨౭ || పితరౌతునమస్కృత్యవృత్తాన్తంసర్వమబ్ర
వీత్ | వాక్యంగరుత్తతఃపూర్వంవేంకటాచలవైభవమ్ || ౨౮ || అగస్త్య
శిష్యవృత్తాన్తంసువర్ణముఖరీఢమ్ | శ్రీవేంకటేశసేవాంచస్వామిపు
ష్కరిణీతతే || ౨౯ || కుమారధారికాతీర్థమాహాత్మ్యంస్మర్తవైభవమ్ |
ఆవిర్భావంతస్యహరేర్వాక్యంతస్య సుధామయమ్ || ౩౦ || ఉక్త్వాస్వపి
త్రోస్సకలంశుశ్రూమామకరోత్తదా || శ్రీసూతః || వేంకటేశస్యమాహా
త్మ్యంయశ్శృణోత్యపివాసకృత్ || ౩౧ || సర్వపాపవినిర్ముక్త స్సర్వశ్రే
యోనిధిర్భవేత్ | వేంకటాద్రేస్తుమాహాత్మ్యంకుమారసరసస్తథా || ౩౨ ||
శృణోతివాపరతివాతస్యపుణ్యమనస్తకమ్ | కుమారధారికాతీర్థతీరేపరతి
యస్త్యిదమ్ || ౩౩ || శృణోతివాతస్యతస్యసర్వాభీష్టప్రదోహరి || ౩౩ || *
ఇతిశ్రీమార్కండేయపురాణేశ్రీవేంకటాచలమహాత్మ్య-అగస్త్యాదీ
నాంకుమారధారాతీర్థస్నానాదికథనంనామపంచమోధ్యాయః.

ఇత్థంశ్రీమార్కండేయపురాణా స్తగ్గళేప్రథమప్రభృతిపంచ
మపర్యస్తపంచాధ్యాయాత్మకశ్రీవేంకటాచల
మాహాత్మ్యపరోభాగస్సమాప్తిమగమత్.
శ్రీమార్కండేయపురాణా స్తగ్గళేశ్రీవేంకటాచలమహాత్మ్యస
ముదితాధ్యాయసంఖ్య - ౫.

శ్రీ రస్తు.

శ్రీ శ్రీనివాసపరబ్రహ్మణేనమః.

శ్రీయై శ్రీపద్మావత్యైనమః.

శ్రీ మ తే విష్వ క్షే నా య న మః.

అథ శ్రీ వామనపురాణాంతర్గత

శ్రీవేంకటాచలమాహాత్మ్యపారమ్భః.

{ శ్రియఃకాంతాయకల్యాణ నిధయేనిధయేర్థినామ్ | }
{ శ్రీవేంకటనివాసాయ శ్రీనివాసాయమద్భజమ్ || }

ప్రయాగమాహాత్మ్యమ్.

యచ్ఛరీరంత్రయోవేదా యచ్ఛేష్టాఽధర్వణస్తన్మితః | యదక్లానిష
దక్లాని తస్యైవాగాత్మనేనమః || ౧ || వ్యాసః || కదాచిద్దుఃఖితఃప్రాహ
జనకోమిథిలాధిపః | శతానందంమహాభాగం సర్వజ్ఞంతత్త్వదర్శనమ్ || ౨ ||

సీతాదిస్వసుతావివాహాద్యర్థజనకస్మపకృతానుతాపక్రమః.
బ్రహ్మన్దాంబాధతేదుఃఖం సీతాదర్శనజంమహాత్ | కేనదుఃఖమిదంత్య
త్యే కఆరాధ్యోఽఘనాశనః || ౩ || దుష్టాత్తా రావణోరక్షఃపతిర్వైశ్ర
వణానుజః | హరేదయోనిజాంసీతాం కిన్ననజ్ఞాయతేమయా || ౪ || క
మారాధ్యమహాభాగ లప్యేజామాతరంవరమ్ | సమానోత్తమవంశ్యం
చ యోగ్యమస్యామహామునే || ౫ || మమావిదుహితాచైహ హ్యర్హి
థానామనామతః | కుశధ్వజస్యచసుతే కనిష్ఠభ్రాతురేవమే || ౬ || మా
ణ్డవీశ్రుకీర్త్యభ్యే సుశీలేసుమనోహరే | ఆసాంచకేవరాబ్రహ్మ నితి
చింతాకులోఽస్త్యహమ్ || ౭ || పరమధ్యాత్మవిద్యోగీ దృష్టలోకపరావరః |
పురోహితోన్యవంశస్య గతిర్నేఽస్తుభవానిహ || ౮ || వేదశాస్త్రపురా
ణజ్ఞః కాలవిత్కాలధర్మ విత్ | దుఃఖినాందుఃఖహర్తాచ సుఖినాంస్తయ

నాశనః ॥ ౯ ॥ త్వం మేగతిశ్చపదమూ భవదుఃఖవినాశనః । రాజానో
విషయానక్తాః కామక్రోధసమన్వితాః ॥ ౧౦ ॥ కన్యారత్న నిమిత్తంచ
హ్యగమిష్యంతికోటిశః । తేభ్యోయిద్ధంకథందాస్య ఏకోహంబ్రహ్మపితృ
మ ॥ ౧౧ ॥ ఏతావన్తమహాంకాలం శుభంరాజ్యమశాసిషమ్ । ఇదానీ
మస్మిదుఃఖారోవుద్ధఃపుత్రీతపోద్ధన ॥ ౧౨ ॥ అజోవివిక్తోవిమలో విష్ణుభ
క్తోమమాత్మజాః । చత్వారపతేశిశవ శ్శిఖినోనాస్త్రికోవిదాః ॥ ౧౩ ॥
మమానుజస్యపుత్రాశ్చ విచికిత్సోవికర్తనః । ప్రతర్దినఇతిత్వేతే త్రయశ్చ
శిశవస్తథా ॥ ౧౪ ॥ పృథ్విత్వాదాత్మనశ్చైషపుత్రాణాంచైవశైశవాత్ । క
న్యకానాంచరత్నత్వా ద్దుఃఖితోహంతపోద్ధన ॥ ౧౫ ॥ కస్మాదస్మాద
హంమోహోన్నిర్గమిష్యామ్యుపాయతః । తం మేవదత్వంబ్రహ్మనేగమిష్యా
మీహకాంగతిమ్ ॥ ౧౬ ॥ యేనమన్వాదయస్తీర్ణా సుంసారాఖ్యంమహా
ర్ణవమ్ । ఇవాదుఃఖంచరాజాన స్తం మేబ్రూహితపోద్ధన ॥ ౧౭ ॥ కం
ధ్యాత్వాపురుషోలోకేభ్యక్తింముక్తించవిద్వతే । ఆపద్రక్షాకరఃకోవాతం
॥ ౧౮ ॥ జపకన్యపతాపాపనోదనార్థంశతానన్దో కపురాతనేతిహసః ॥

జేవంబ్రూహిస్తమ ॥ ౧౯ ॥ శతానన్దః ॥ రాజన్మనుష్యాఅపియంప్ర
ప్లన్నా సుస్త్యక్తదుఃఖాస్సుఖినోభవన్తి । వత్సోమిదేవంవరదంరమేశం
తంప్రాప్యదుఃఖామ్బునిధింతరిష్యసి ॥ ౨౦ ॥ పురాహంచమృకారణ్యా
స్తమసాతీరముత్తమమ్ । వాల్మీకింమునిశార్దూలం ద్రష్టుమస్తిగతోనృప ॥
తేనాగమనతుష్టేన ప్రత్యుద్యాతోనృపోత్తమ । ఉపచారైశ్చపాద్యాద్యై
రభిధిపూజితోఽస్మహమ్ ॥ ౨౧ ॥ అభివన్ద్యమునిశ్రేష్ఠం తచ్చిష్యై
శ్చనమస్కృతః । క్రియాంమూఢ్యాహ్నికీంకృత్వా భుక్త్వావాల్మీకినాస
హ ॥ ౨౨ ॥ అన్యైశ్చమునిభిస్సార్థంభరద్వాజాదిభిస్తదా । వాల్మీకే
రాశ్రమేరమ్యే హ్యసంవాల్మీకినాసహ ॥ ౨౩ ॥ ఉక్త్వాకాలోచితా
వార్తాః కథాశ్చాత్రపురాతనీః । హృష్టావనోన్యసక్తేన హ్యభూషషరఘం
నృప ॥ ౨౪ ॥ ఏతస్మిన్నన్తరేస్వర్గా దాజగామచనారదః । శుద్ధస్ఫటి
కసజ్జాశో మహత్త్వమమాత్రిందధత్ ॥ ౨౫ ॥ తంపృష్ట్యామునిశా
ర్దూల ముదతిష్ఠ తదాపనాత్ । సహశిష్యేమయాసార్థం వాల్మీకిర్భగవా
న్సమీ ॥ ౨౬ ॥ కృతాజ్ఞతిపుటోభూత్వా ప్రీతిసంపూర్ణమూనసః ।

సశివ్యఃకల్పయామాస పూజాంతస్యవిధానతః ॥ ౨౭ ॥ ఇదంపా
ద్యమిదంత్యర్థ్య మిదమాసనమేవచ । ఇదంమూలంఘలంస్వాదు భగవ
స్సృతిగృహ్యతామ్ ॥ ౨౮ ॥ ఆగత స్వంచిరాద్భ్రష్టా స్వాగతంతే
తపోధన ॥ శతానన్దః ॥ ఇతివాల్మీకినాశిష్యే రభివాద్యచపూజితః ॥ ౨౯ ॥
నిషసాదచనుషీతో నారదోమృగచర్కణి । ఆస్వాద్యఫలమూలాని శ్రమం
స్వమపనీయచ ॥ ౩౦ ॥ కుశలంపరిపప్రచ్ఛ వాల్మీకింమునిపుజ్జవమ్ । ని
ర్విఘ్నం తేతపోబ్రహ్మ న్వర్థ తేత్రివిధంమునే ॥ ౩౧ ॥ అవధ్యాస్తరవఃకాలే
భవ స్త్యపితవాశ్రమే । అపిక్రియాథాస్సమిధ స్సులభాశ్చకుశాలపి ॥ ౩౨ ॥
ఇతిపృష్టస్తదాప్రీత్యా వ్రాహ్మనారదము త్తమమ్ । త్వత్ప్రసాదాన్తునిశ్రేష్ఠ
సర్వంమజ్జగమేవమే ॥ ౩౩ ॥ వర్ధతేచతపోబ్రహ్మం స్త్రివిధంకాలవిత్త
మ । అకాలేపిఫలస్త్యేవ తరవోవాసవాజ్ఞయా ॥ ౩౪ ॥ ఇత్యుక్తోనార
దస్తేన ప్రముమోదమహాద్యుతిః । కృతాజ్ఞలిపుటాస్సర్వే పరివార్యచనా
రదమ్ ॥ ౩౫ ॥ తదాగమనసంహృష్టా స్తథుస్తద్వనవాసినః । నా
రదేనాభ్యనుజ్ఞాతః వ్రాప్యకృష్ణాజినాసనమ్ ॥ ౩౬ ॥ కృతాజ్ఞలిపుటో
భూత్వా ప్రహోవ్యాక్యవిశారదః । నారదంపరిపప్రచ్ఛ వాల్మీకిర్మునిపు
జ్జవమ్ ॥ ౩౭ ॥ త్రైలోక్యేవైష్ణవంక్షేత్రం కింశ్రేష్ఠంభువి నారద । ఆ
బ్రహ్మలోకంసర్వంత్యం విశేషందృష్టవానసి ॥ ౩౮ ॥ యత్తీర్థేసర్వతీ
ర్థాని సన్నిధానంవ్రజన్తిచ । యత్తేత్రవాసినాంపుణ్యమనస్తమితీర్థ్య
తే ॥ ౩౯ ॥ యత్రాస్తేభగవాన్విష్ణుస్సశ్రీభూపురుషోత్తమః । తద్భూ
హిమమదేవరేక్షేత్రంత్రైలోక్యపాననమ్ ॥ ౪౦ ॥ నారదః ॥ సాధు
పృష్టంత్యయాబ్రహ్మక సర్వేషాంహితకామ్యయా । తత్తేవత్యామివా
ల్మీకే సమాహితమనాశ్శృణు ॥ ౪౧ ॥ ఇమమేవపురావ్రశ్మం పృష్ఠఃప్రా
హమహేశ్వరః । పుత్రేణవణ్మభేనైవ జిష్ణునాహిమవద్ధిరా ॥ ౪౨ ॥
స్మన్దః ॥ హత్వాదైవాసురేయుద్ధే తారకాఖ్యంమహాసురమ్ । ఆగ
తోఽస్మి జయీతాత పాదమూలంత్రిలోచన ॥ ౪౩ ॥ బుభుక్షాబాధతే
తీవ్రాబ్రహ్మహత్యాసముద్భవా । స్నాత్వాభోక్త్యామియత్తీర్థే తత్తీర్థం
సమస్తమృతిశఙ్కరోక్తబ్రహ్మహత్యావీముక్తిహేతుపన్యాసః ॥ ౪౪ ॥
తాతమేవద ॥ ౪౪ ॥ మహేశ్వరః ॥ సకృన్నారాయణేత్యుక్త్వా పునా

౪ శ్రీవేంకటాచలమహాత్మ్యే - శ్రీవామనపురాణాంతర్గతే (అ-౧)

జగల్పశతత్రయమ్ । గంగాదిసర్వతీర్థేషున్నతోభవతిపుత్రక ॥ ౪౫ ॥
 శ్రుత్వావరమమిత్యక్వాభుక్వాపితానహోమయా । తతఃప్రచ్య
 పితరంశజ్జరంలొకశజ్జరమ్ ॥ ౪౬ ॥ ఉక్తోనారాయణోదేవస్త్వి
 యాసర్వాఘనాశనః । జనైరారాధితఃకేనకర్తృణాదృశ్యతేభువి ॥ ౪౭ ॥
 సకుత్రసేవ్యతేదేవఃప్రియంతస్యాపికింపితః ॥ నారదః ॥ ఇతిపృష్టఃపున
 స్తేనపుత్రంప్రాహాథశజ్జరః ॥ ౪౮ ॥ యంయోగినోమునివరాహృదిన
 నివణ్ణంజ్యోతిర్త్రయంప్రణవరూపమచిన్త్యరూపమ్ । ఆదిత్యమణ్డలనివా
 సమనస్తమాద్యమారాధయన్తిసతతంతముదీరయామి ॥ ౪౯ ॥ శజ్జరః॥
 పురాదక్షాధ్వరేపుత్రతస్యశీర్షంమయాహృతమ్ । తచ్చహస్తతలేగ్నంబ్ర
 వ్తాహత్యాచసజ్జతా ॥ ౫౦ ॥ స్వర్గేశపాలీభిక్షార్థీపర్యటన్తియతేన్ద్రియః ।
 నమోక్షంబ్రవ్తాహత్యాహాపశ్యంతత్రపుత్రక ॥ ౫౧ ॥ మేరాబ్ర
 వ్తాసరస్తీరేతపఙ్గముపాశ్రితః । స్నాతుమభాగ్యతోబ్రహ్మమామప
 శ్యచ్ఛతుర్ముఖః ॥ ౫౨ ॥ తంచదృష్ట్వాప్రణమ్యాహమతిష్ఠంపురతస్త
 దా । సమాంకపాలినందృష్ట్వాకిమిత్యాహపితామహః ॥ ౫౩ ॥ తచ్చు
 త్వాబ్రహ్మణోవాక్యంతతోదేవంవ్యజ్ఞపమ్ । కింబ్రువేతాతశప్తోస్త్వి
 దక్షంహత్యాతుతేనహ ॥ ౫౪ ॥ హత్యామోక్షంనపశ్యామికుత్రవాకే
 నకర్తృణా । దృష్టోభవాన్తయాదిష్ట్యాశాపమోక్షంవదస్వమే ॥ ౫౫ ॥
 ఇత్యుక్తశ్చమయాపుత్రబ్రహ్మప్రాహచమాంతదా ॥ బ్రహ్మ ॥ మావిషీ
 దమహాదేవహత్యామోక్షంనదామితే ॥ ౫౬ ॥ పురాశజ్జరగంగాయా
 యమునాయాశ్చసజ్జమే । ధనుస్త్రిశతవిస్తీర్ణేపుణ్యక్షేత్రేచమాధవే ॥ ౫౭ ॥

ప్రయాగక్షేత్రస్యభగవద్వర్ణితప్రయాగాభిధాననిరుక్తిః.
 మాధవప్రీతయేతత్రయజ్ఞాన్పర్యేమయాకృతాః । ప్రాదురాసీత్తదావే
 చ్యాంమాధవోభక్తవత్సలః ॥ ౫౮ ॥ శజ్జచక్రగదాపాణిశ్శ్రీవత్సజ్జ
 శ్చతుర్ముఖః । ప్రాజ్ఞలిస్తంప్రణమ్యాహంప్రసీదేత్యస్తువంతదా ॥ ౫౯ ॥
 ప్రసన్నోమాధవఃప్రాహబ్రహ్మప్రీతోస్త్వితేదధ్వరైః । ప్రకృష్టాశ్చకృ
 తాయజ్ఞాఃప్రీతోహంచత్యయానఘ ॥ ౬౦ ॥ యత్తద్భ్రహ్మన్నిదంతే
 త్రంప్రయాగాఖ్యంగమివ్యతి । అస్యాంవేద్యామహంనిత్యంసన్నిధానం
 కరోమితే ॥ ౬౧ ॥ ఇతఃప్రభృతీయేపాపాపురుషాయాస్త్రియశ్చవై ।

క్షేత్రేశంకూంప్రపశ్యన్తియుక్తాస్సర్వేభవన్తుతే || ౬౨ || ఇతిదత్వావ
రందేవోమమాభీష్టంచమాధవః || ఆస్తేలక్ష్మ్యమహాదేవప్రయాగేపుణ్య
సత్తమే || ౬౩ || త్వంచహత్యాసమాయుక్తోమోక్షంతత్రగమిష్యసి ||
శజ్జరః || ఇత్యుక్త్యామాంతతోబ్రహ్మసత్యలోకంజగామహ || ౬౪ ||

శజ్జరహస్తాత్కపాలవినిర్ముక్తిప్రకారః.

తతఃప్రీతోవరంలభ్యాపుణ్యక్షేత్రంగతోఽస్తితత్ || క్షేత్రేప్రవిష్టమా
త్రేతుమయాహత్యాపుథక్కితా || ౬౫ || పశ్చాత్క్రోశాద్భహిర్భూతా
క్రోశస్తీవిస్వరంగతా | కపాలశ్చచ్యుతోహస్తాత్ప్రసనాదమనోమమ ||
తతసన్నిత్యాప్రయాగేఽహం దేవంసత్వాచమాధవమ్ | అయాచంమా
ధవంక్షేత్రందేహీదంమేజనార్దన || ౬౬ || ఇత్యుక్తోమాధవోదత్వాక్షే
త్రంమేవరదఃప్రభుః | శ్రియాపరమయాయుక్తశ్శజ్జచక్రగదాధరః || ౬౭ ||
స్వలోకంచయయాదేవస్తపఃకుర్వితిమాంవదత్ || తత్రాహంచతపఃకృ
త్వాబ్రహ్మహత్యాంవృపోవ్యాచ || ౬౮ || విహరన్ముమయాసార్థంత
తైవహిషడానన || ౬౯ || లక్ష్మీసహాయంరమణీయవేషమజంహరిం
కాలఘనాభిరామమ్ | పీతామ్బరంపాటలపాణిపాదంధ్యాత్వాఽర్చయం
స్తత్రవసామిపుత్ర || ౭౦ ||

ఇతిశ్రీవామనపురాణేక్షేత్రకాణ్డేశీవేంకటాచలమాహాత్మ్యే
ప్రయాగమాహాత్మ్యవర్ణనంనామవింశోధ్యాయః.

సకస్తమ్ప్రతిశజ్జరకృతతపస్సముచితవేంకటాద్రివర్ణనమ్.

నారదః || సకస్తమ్ప్రతిత్వాపితుర్వాక్యంమజ్జశంపాపనాశనమ్ |
పునఃప్రచ్ఛసంహృష్టః పితరంతత్త్వదర్శినమ్ || ౧ || మమాపితపసో
యోగ్యంక్షేత్రంబ్రూహిశుభాన్వితమ్ | నవిఘ్నస్తపతోయత్రప్రభవ
న్తిమమప్రభో || ౨ || త్వయాఽజ్ఞప్తస్తపస్తప్సేభవదుఃఖవిభాశన |
యోగీంద్రీవద్యచరణద్వద్వానందైకలక్షణ || ౩ || మమశజ్జరతద్భూ
హివైష్ణవంక్షేత్రముత్తమమ్ | ఏవముక్తస్తతశ్శమ్భుఃపుత్రేణప్రాప్తకా
రిణా || ౪ || ఉమామాలోక్యసంహృష్టోధ్యాత్వాచైనంబభాణహ |
శృణుపుత్రమహాభాగదేవదుఃఖవిनाశన || ౫ || వృషోనామమహావై

వృషేణారాధితఃపురా । తంగచ్చశీఘ్రానుపుత్రకురుత్వంతత్రవై తపః ॥౬॥
 నారదః ॥ ఇతిప్రతినమాదిష్టఃపునరాహచక్షణ్ముఖః । ఉక్తోయస్తత్రభవ
 తావృషాభిఖ్యోమహాగిరిః ॥ ౭ ॥ నాయంకులాచలోనూనంకుతాస్తే
 సమహాగిరిః । కిమద్ధంచవృషస్తత్రతపస్తేపేమహాతపాః ॥ ౮ ॥ వృషః
 కింవృషభోధర్మోమనుర్వాసీలలోహిత । ప్రోక్తఃకోయంభగవతాబూ
 హిమేపుత్రవత్సల ॥ ౯ ॥ ఇతిపుష్ప్స్తత్రస్తేనప్రాహతంవృషభధ్వజః ।
 నాయంకులాచలఃపుత్రమేరుపుత్రోమహాగిరిః ॥ ౧౦ ॥ అజ్ఞానోనామ
 నామ్నాచత్రిషులోకేషువిశ్రుతః । శైలస్సర్వర్థమయోవత్సరత్నసాను
 స్సుశోభనః ॥ ౧౧ ॥ శేషమూరుతసంవాదేవిధూతోదక్షిణాందిశమ్ ।
 నియుక్తోఽయంగిరిఃపుత్రపూర్వమేవతువిష్టునా ॥ ౧౨ ॥ సర్వతీర్థమ
 యఃపుణ్యఃపావనోఽజ్ఞానభూధరః । సుదుర్లభోమనుష్యాణాందేవభూ
 వ్తావసన్నిహ ॥ ౧౩ ॥ స్థాతవ్యంభవతాశైలదక్షిణాస్యాందిశీతివై
 ఏవముక్తోపిహరిణాపితృస్నేహవశేననః ॥ ౧౪ ॥ పితూరాజ్ఞామవేత్స్యో
 యంకశ్చత్కాలమవర్తత । శేషమూరుతసంవాదేప్రవృత్తేలోకభీషణే॥
 మేరుణైవాభ్యనుజ్ఞాతఃప్రయాతోదక్షిణాందిశమ్ । ఆస్తేపూర్వోదధేః
 పశ్చాద్వతానియంపశ్చయోజనే ॥ ౧౫ ॥ ఉత్తరేదక్షిణాభేస్తుషట్రిం
 శద్వ్యోజసాస్తరే । తీరేపుణ్యతమేపుత్రరుక్తనద్యాస్తథోత్తరే ॥ ౧౬ ॥
 త్రోశద్వయార్ధమాత్రేతుహరిచంద్రనమణితే ॥ పనేరమృతమేవత్సనానా
 పాదపమణితే ॥ ౧౭ ॥ సిద్ధామునిగణాస్తత్రతపఃకుర్వన్తనిత్యశః । చ
 ఙ్గాలయవనాద్యేస్తువేదబాహ్యైశ్చనాస్తికైః ॥ ౧౮ ॥ సారోధుమపి
 యశ్శక్యఃపావనఃపర్వతోత్తమః । శుకౌద్యామునయఃకేచిద్భృగ్వద్యా
 శ్చతపోధనాః ॥ ౧౯ ॥ ప్రహ్లాదప్రముఖాఃపుణ్యాల్పమ్బరీహదయోస్సృ
 పాః । విష్ణోరేవాపతందేహంమన్వానాస్తంసగోత్తమమ్ ॥౨౦॥ పద్భ్య
 మాక్రమీతుంభీతాఃపర్వస్తేష్వేవవర్తనాః । తస్మిన్గతనదీష్వేవకుర్వాణా
 సాస్మినతర్పణే ॥ ౨౧ ॥ తపఃకుర్వన్తిపాశ్చస్తసాన్తౌతఃకుంజనార్ద
 నమ్ । ఏవంవిధస్సశైలేంద్రోనిత్యమత్యస్తపావనః ॥ ౨౨ ॥ శిఖరంయ
 స్యధృష్టేవసద్యఃపాపైఃప్రముచ్యతే । తత్రాస్తేకోలరూపీతుమహావి
 ఘ్నిస్సనాతనః ॥ ౨౩ ॥ ఉద్భృతాంధరణీందేవీమాలిక్యజ్జేనిధాయ

చ | ఆరాధితోమునిగడై శ్రౌసన్ద్యంశ్రద్ధయాన్వితైః || ౨౫ || తదాప్ర
 భృతితత్పుణ్యంవారాహంక్షేత్రముచ్యతే | తస్మిన్పుణ్యతమేక్షేతేవారా
 హేవేద్యుటాచరే || ౨౬ || సన్నిధౌభూషరాహస్యయేకేచిన్నియతప్ర
 తాః | శాస్త్రోక్తేనవిధానేనవారాహంమస్త్రముత్తమమ్ || ౨౭ || జపన్తివి
 జితాత్మానోమాసఘేకంనిరస్తరమ్ | గృహక్షేత్రాధికంతేహంసద్యస్సి
 ద్ధ్యతివాఙ్మతమ్ || ౨౮ || పృథివీయేచవాఙ్మన్తరాజానశ్శాసితమిచిర
 మ్ | యేతుతతప్రతుర్వనిమహాదానానిశోడశ || ౨౯ || ప్రీత్యనోమహీం
 దేవీంద్రాభిస్తదుద్ధృతామ్ | తేహమాదివరాహస్తుభగవాన్భక్తవత్స
 లః || ౩౦ || ప్రయచ్ఛతిచిరంకాలంమహీంసాగరమేఖలామ్ | ఋద్ధజాన
 పదోపేతాంహతావగ్రహకణ్డకామ్ || ౩౧ || అనాదృత్యతుయస్తత్రఫ
 రాహవదనంహరిమ్ | ధరణీచతదజ్కుస్థాంపృథ్వీంశాసితమిచుతి || ౩౨ ||
 తేనదోషేణతద్రాజ్యంపీడ్యతేదవగ్రహైశుదా | దిమ్యుభిశ్చతుభిశ్చైవమ
 హరోగ్రస్తధైవచ || ౩౩ || తస్మాత్తతస్థితందేవంవరాహంధరణీయ
 తమ్ | సమ్యగారాధయేద్రాజాభక్తిశ్రద్ధాసమన్వితః || ౩౪ || తస్మా
 గ్రేదేవదేవస్యసరస్వేత్రిలోక్యపావనమ్ | స్వామిపుష్కరిణీ నామసరసాం
 వరమస్తివై || ౩౫ || తైత్రిలోక్యేయానితీర్థానిపావనాన్యపిదేహినామ్ |
 పుష్కరిణ్యశ్చనద్యేయాస్సన్దిబ్రహ్మణ్యగోచరాః || ౩౬ || తానిసర్వాణి
 ఘడ్వక్త్రస్వాత్తనాంపావనాయవై | వక్షేవక్షేసమాయాన్తితత్తీర్థేన్నా
 తుమాత్మజ || ౩౭ || వైవస్వతేమనాపుత్రలోకంశాసతిచాజ్ఞయా | ధర్మో
 మనుస్తపస్తేపేసోయంపుష్కరీతః || ౩౮ || తపశ్చరతితస్మిన్స్తువవృధే
 ధర్మక్షత్తమః | తతఃప్రసన్నోభగవాన్తహోలోమహీయుతః || ౩౯ ||
 సముక్షమబ్రవీధర్మంశరస్తేఘృషవస్థితః | ధర్మత్వయాతపస్తప్తంపుష్కర
 వృధేయతః || ౪౦ || తస్మాదయంగిరివరోవృషాభిఖ్యాంగమివ్యతి | తవా
 ఫిలోకపాలత్వంయమాత్మశౌచ్ఛవివ్యతి || ౪౧ || ఇత్యుక్త్వాన్తర్దధేదే
 వోగిరిమూర్ధ్నిఘడానన | అథలబ్ధవగోధర్మోజగామచయథాగతమ్ || ౪౨ ||
 ఇదానీంచమహాభాగవాయురాస్తేతపశ్చరణ | జపత్యత్సతారకంమస్త్రం
 గణయన్నక్షమాలయా || ౪౩ || పురాత్పరతరంరామమర్చయన్సిద్ధిపూ
 ర్వకమ్ | శ్రీభూమిసహితందేవంచతుర్బాహుంక్షిరీతిధమ్ || ౪౪ || శ్శుచక్రధ

౮ శ్రీవేంకటాచలమహాత్మ్యే - శ్రీవామనపురాణా నర్తకే (అ-౨)

సుర్బాణపాణింసీలోత్పలద్యుతిమ్ । దేవదేవంజగన్నాథమపరోక్షంనిరీక్ష
తుమ్ ॥ ౪౫ ॥ సర్వప్రాణాత్కోవాయుస్తపస్తీవంచరత్యహో ॥ ౪౫౪ ॥
బ్రహ్మదిదేవాఅపిదేవదేవంవాఙ్ఘ్రియంసేవితుమాత్తభావాః । తంవై
వరేణ్యంసకలాస్తరస్థండ్రప్టుంతపోవర్ధయతేసవాయుః ॥ ౪౬౪ ॥ నారదః ॥
ఇత్యుక్తోగురుణాసుస్తవప్రచ్ఛపితరంపునః ॥ ౪౭ ॥ మమూషివైష్ణవంమ
న్త్రివైష్ణవేష్వపిచోత్తమమ్ । మస్తేషువరదంశమ్భోబ్రూహితత్పా
ప్తిసాధనమ్ ॥ ౪౮ ॥ ఇతివిజ్ఞాపితశ్శమ్భుఃపుత్రేణాక్లిప్తకారిణావిధినా
శుతతఃప్రాదాన్త్రితస్తైసతారకమ్ ॥ ౪౯ ॥ లభ్యైమన్త్రిమహా

→→→ తపఃకరణాయసుస్తస్య శ్రీవేంకటాచలగమమ్. ←←←
దేవాత్సుస్తఃప్రీతోభవత్పితుః । ప్రహ్వఃప్రదక్షిణంకృత్యాపితరంసో
భ్యవాఽయత్ ॥ ౫౦ ॥ ప్రణమ్యమాతరంపశ్చాత్ప్రతస్థేశిఖివాహనః ।
తంప్రస్థితంతతోదృష్ట్వాదేవాస్త్విన్ద్రపురోగమాః ॥ ౫౧ ॥ అనుజగ్తు
ర్మహాత్మానం దేవసేనాపతింవిభుమ్ । తైర్దేవైరన్వితోగచ్ఛచ్ఛిఖినావేగ
గామినా ॥ ౫౨ ॥ గిరింసపాదలతౌఖ్యంప్రాపప్రసవణాన్వితమ్ । అ
ధ్వశ్రమహారేతస్త్రిన్విషణ్ణసుమరుద్గణః ॥ ౫౩ ॥ అదృష్ట్వాత్రపితరాభి

→→→ బృహస్పత్యుక్తస్కందోత్పత్తికమః. ←←←
షణ్ణోభూత్సురాగ్రణీః । తంవిషణ్ణంతతోదృష్ట్వాగురుఃప్రాహేన్ద్రచో
దితః ॥ ౫౪ ॥ మావిషీదమహాబాహూ దేవసేనాపతేగ్రణీః ॥ కింస
న్తరసిచాత్మానంవైష్ణవంధామశాశ్వతమ్ ॥ ౫౫ ॥ నారదః ॥ ఇత్యుక్తోగు
రుణాసుస్తఃప్రీతఃప్రాహాబృహస్పతిమ్ । కోహంబ్రూహిగురోనాహం
జానామ్యాత్మానమాత్మనా ॥ ౫౬ ॥ ఏవముక్తోగురుశ్చైనంవత్యౌమీత్యా
హకారణమ్ । ఉపప్లుతైస్తారకేణదేవైస్సేనాపతీపున్దిభిః ॥ ౫౭ ॥ యా
చితఃప్రాహాభగవాన్బ్రహ్మకారణవిత్సురా ॥ ౫౮ ॥ బ్రహ్మ ॥ సురేన్ద్రద
క్షేణవిమూనితాధనతీయదాయోగవిస్మయదేహః । తదాప్రతిజ్ఞాంహ్యకరో
త్త్రినేత్రస్సతీంవినాన్యంనభజామిచేతి ॥ ౫౯ ॥ తపశ్చచారతిమహా
త్సుఘోరందిగమృరస్థానిఋవదూర్ధ్వబాహుః । త్రిలోచనస్తమ్భితవాయు
చారోవిచిన్తయన్నాత్మనిచాత్తభావమ్ ॥ ౬౦ ॥ కాలేహితస్త్రిన్మ
సురస్తపోచరన్తాంప్రీణయన్నగ్రతపాస్సతారకః । ప్రీతస్తతోహం

వరదస్తమబ్రువం వరంవృణోష్యేతిమనోరథేషితమ్ || ౬౦౫ || అయాచతా
 న్యేనతదాహ్యవధ్యతాం వినాచశమ్భాస్తనయేనసోఽనురః | తథాస్త్వి
 తిప్రాప్తవరోమయాతతోనాశేఽనురస్యాస్యపరోనవిద్యతే || ౬౦౬ || సతీ
 చసాపర్వతరాజకన్యకాప్రవర్ధతేమేనకయోపలాలితా | తయైవసంయో
 జ్యచశజ్జ్వరంవిభుంసురేశ్వరంప్రార్థయతారకాస్తకమ్ || ౬౦౭ || విష్ణోఃశ
 ఖాంశోభవితాభగవాన్నస్సుఖావహః || ౬౦౮ || బృహస్పతిః || ఏవముక్తోవిరిం
 చేనకామమాహుయదేవరాట్ | రతీదేవీసమాయుక్తం వసస్తసహితం
 తదా || ౬౦౯ || అచోదయత్కర్మసిద్ధ్యైదేవానామేవశజ్జ్వరమ్ | వశీక
 ర్తుంచపార్వత్యాసంయోక్తుంకృతనిశ్చయః || ౬౧౦ || జగామకామస్థా
 నుంతం గిరిజాయాశ్చసన్నిధౌ | జగ్రాహాస్త్రింత్యభూద్దగ్ధస్త్రిణేత్రేణ
 తపోవ్యయాత్ || ౬౧౧ || కామందగ్ధ్యాశివస్తంచజహావశ్రమముత్తమమ్ |
 తపస్వినామయుక్తంహిసన్నిధానంతుయోషితః || ౬౧౨ || జగామ
 కైలాసగిరీరుత్తరేచాశ్రమోత్తమమ్ | తతశ్చోమాతపశ్శక్త్యావశీకృత
 పరాక్రమః || ౬౧౩ || ఉపయేమేతదాశమ్భురుమాంకామమజీవయత్ |
 కైలాసశృణ్వేహిమవత్ప్రదేశేకళాధరఃకామవశంప్రపన్నః | రేమేహిస
 మ్ప్రాప్యమనోరథాంస్తానుమాసమేతశ్శరదాంశతంహిసః || ౬౧౪ ||
 తతస్తమిన్ద్రప్రముఖాశ్చదేవాయయాచిరేదేహిసుతంభవేశ | పాపేన
 తారేణహివీడితాస్త్మనఃపాపంచతంహస్తుమలంమహస్తమ్ || ౬౧౫ || ఇతి
 యాచితోగిరిజాపతిరేతానమరాన్విజనోభవితేతిబభావ | కుపితంగిరిశం
 మరుతోవిదితాస్సహసావివిశుఃకకుభోహిదక్షైతే || ౬౧౬ || వినసర్జతదా
 తేజఃక్షుభితంగిరిజాపతిః || ౬౧౭ || తచ్చతేజోమయంభూతమావవారహి
 మేదిసీమ్ | తేనతేజోమయేనేయంవికీర్ణానర్వమేదిసీ || ౬౧౮ || ధర్మతదక్ష
 మాదేవీతేజఃప్రాహమరుద్గణాన్ | అహోదగ్ధాస్త్రిమరుతఃపాస్తుమాం
 భవతేజసః || ౬౧౯ || తతోదృష్త్వాతుదేవాస్తేమేదిసీంపరితాపితామ్ |
 ఇత్యుచురగ్నిదేవంస్వేతేజస్తేజసిధారయ || ౬౨౦ || ఇత్యాదిష్టోజాత
 వేదాస్తేజఆవార్యశామ్భవమ్ | రరక్షమేదిసీందీనామాపదోహవ్యవాహ
 నః || ౬౨౧ || తేజస్తతోధారయస్తంశామ్భవంజాతవేదసమ్ | ప్రీతాఽహ

పార్వతీదేవీ త్వమగ్నేపుత్రవాన్మన ॥ ౭౭ ॥ ధృతం తేజస్త్యయాయ
స్తా త్తస్మాత్త్వంసర్వజన్తుషు । గర్భేగర్భధరోభూత్వా విహరత్వంమ
మాజ్ఞయా ॥ ౭౮ ॥ ప్రీతాస్మి తేత్వయాహ్యగ్నే సు-న్నంగర్భంధృతం
యతః । భక్త్యా యేత్వాంపూజయన్తి తేహంపుత్రాభవన్తువై ॥ ౭౯ ॥
ఇతితస్మై వరందత్వా శశాపమరుతశ్శివా । ఇతఃప్రభృతియుష్మాక మప్రజా
స్సన్తువత్సయః ॥ ౮౦ ॥ ఉమాశశాపపృథ్వీంచ పుత్రప్రీతినలఘ్వసే ।
మత్పుత్రోనధృతోయస్తా దృహుభార్యాభవిష్యసి ॥ ౮౧ ॥ తతఃప్రసన్నా
సాదేవీ శఙ్కరేణసమాగతా । తపస్తప్తుంజగామాశుభృగుప్రసవణంత
దా ॥ ౮౨ ॥ తతోవిమనసాదేవాః పునయాచుశ్చతుర్ముఖమ్ । భవదాజ్ఞా
కృతాస్తాభి ర్వ్యర్థాసాచాభవత్స్రీభో ॥ ౮౩ ॥ శశాపసాతదాఽస్తా
న్వై కింకురోబ్రూహికాగతిః । ధాతావిజ్ఞాపితోదేవై రాహతాన్సా
యథాబ్రవీత్ ॥ ౮౪ ॥ తద్వచస్సత్యమేవాస్తు తస్యవాఙ్మనృతాభవేత్ ।
కింశ్చివయోమ్యుపాయంవో జాతవేదాఃప్రదాస్యతి ॥ ౮౫ ॥ యూయంగ
క్లాంప్రార్థయధ్వం సాగర్భంధారయిష్యతి । ఇతితస్యవచస్సుత్వా దేవా
జగ్గుర్యథాగతమ్ ॥ ౮౬ ॥ గక్లాంసమ్పూర్ణయామాసు ర్దేవాస్సర్వేసమాగ
తాః । తతస్సాప్రార్థితాదేవై ర్విసృష్టంవహ్నినావిభో ॥ ౮౭ ॥ త్వాంద
ప్రధేపార్వతీగక్లాతేజోరాశింమహాద్యుతిమ్ । సాచత్వాంవ్యసృజగ్గక్లా
సస్తప్తా తేజసాతప ॥ ౮౮ ॥ ఉమాఽశ్రమప్రదేశేత జ్ఞాతరూపమభూద్వ
నమ్ । కుమారంత్యాంతదాదృష్ట్వా జాతంహృష్టాదివౌకసః ॥ ౮౯ ॥ మటక్ర

→→→ బృహస్పతికృతసూక్తస్తుతిః. ←←←

త్యాఃప్రేషితాదేవై రదధుస్త్యాంషడాననమ్ । ఏవంప్రభావోబాల్యేత్వం
కుమారసురతాపహణ ॥ ౯౦ ॥ త్వాంప్రపద్యేసువర్ణాభ శఙ్కరాత్తజ
శఙ్కర । త్వంవిష్ణు స్త్వంవిధాతాచత్వంరుద్రఃకాలరూపధృత్ ॥ ౯౧ ॥ శిఖ
వాహనవడ్వక్త్ర కుమారస్తారకాస్తకః । సుబ్రహ్మణ్యశ్శిఖిసూన్దః కుమా
రపోడశాబ్దకః ॥ ౯౨ ॥ శరజన్తాశక్తిహస్తా గాక్లేయోఽగ్ని సముద్భవః । ఏక
వక్త్రోద్విబాహుశ్చకుమారఃపురుషోత్తమః ॥ ౯౩ ॥ మాతృప్రీత్యాచవడ్వ
క్త్రః పార్వతీప్రీతివర్ధనః ॥ ౯౪ ॥ ఉజ్జ్వలవడ్వితయాఽపి విరాజత్తు ణ్మఖశ
ఙ్కరనస్తనవీర । సర్వదిగీశ్వరసై నికనాథశందిశశక్తిధ రేశకుమార ॥ ౯౫ ॥

ద్వాదశహస్తవిరాజితహేతే దుఃఖవరామరవైరిహరేశ | ద్వాదశకోటిర
విద్యుతితేజశ్శందిశశక్తిధరేశకుమారః || ౯౫ || యేతవబాలరవిద్యుతిరాజ
త్ఫుల్లసరోరుహకాంతిపదాబ్జమ్ | నోశిరసాప్రణమన్తికుమారతేతనయం
తునహీహలభస్తే || ౯౬ || స్ఫురన్తంచలన్తంతటితోటికాన్తిమయూ
రాధిరూఢంమనోహరివేషమ్ | పుళిన్దాపతిన్త్యాన్ప్రపద్యేకుమారంకుమా
రంచమేదేహిమృత్యుజ్ఞయత్వమ్ || ౯౭ || నారదః | ప్రసన్నోబభూ
వాభవాగ్నిస్తుతీసాగురున్ప్రాహభూతేశపుత్రోమహాత్మా || సుబ్రహ్మ
ణ్యః || వరన్తేదదామీహాపుతానభీష్టాస్వమృత్యుజ్ఞయత్వంచతారుణ్య
మేవమ్ || ౯౮ || స్తోత్రేణానేనయోమర్త్యస్వయోక్తేనగురోభువి || ౯౯ ||
ఆనన్దయతిమాంనిత్యం | త్రిసన్ధ్యంమానవోత్తమః | సపుత్రధనధాన్యాదిస
మృదోలభతేధ్రువమ్ || ౧౦౦ || అపమృత్యుజయంచాపి సాభాగ్యంరాజ
పూజ్యతామ్ || నారదః || ఇతిదత్వావరంతస్తే దేవాన్సుర్వాన్విసృజ్యచ ||
జగామశిఖినాతస్మాత్కుమారోవృషభాచలమ్ | తత్రరమ్యేశుచాదేశేదద
ర్శసరఉత్తమమ్ || ౧౦౧ || స్నానార్థం దేవపూజార్థం పద్మోత్పలనుశోభి

➡➡➡ సున్దకృతపఃకరణప్రకారః. ➡➡➡

తమ్ | కృతస్నానస్సరస్తీరే కుమారస్సముపవిశత్ || ౧౦౩ || దృష్ట్వా
తపన్తంవాయుంచ తత్సమీపేషడానసః | త్రిసన్ధ్యం దేవదేవేశం నారాయ
ణమనుస్మరన్ || ౧౦౪ || అతిష్ఠత్తపఉగ్రంచ సమాధిధ్యానసంయుతః |
ధ్యాయన్నారాణందేవం శఙ్ఖచక్రధరంపరమ్ || ౧౦౫ || పాదద్వయాల
జ్జుతభూమిభాగో భాసాజ్వలనాగ్నిశ్చనతుల్యతేజాః | ధ్యాయన్సరం
బ్రహ్మకుమారఆస్తపరాత్పరంయన్తహతోమహత్తత్ || ౧౦౬ || ...*
ఇతి శ్రీ వామనపురాణే తేత్రకాండే శ్రీవేంకటాచలమహాత్మ్యే సుబ్ర
హ్మణ్యస్య పృషభాద్రిప్రాప్తికథనంనామైక వింశోధ్యాయః.

➡➡➡ శంకరకథితశ్రీనివాసావిర్భావహేతుపోద్ఘాతః. ➡➡➡

ఋషయః || తతఃకిమకరోదమ్భా కుమారేవృషశైలగే | సాపు
త్రవత్సలానూనం భవానీశివసంయుతా || ౧ || నారదః || తపసోఽర్థే
ప్రయాతేతు సున్దేకాగ్నినతేజసి | దేవసేనాసమాయుక్తే ధనుశ్శక్తిధ

రేద్విజాః ॥ ౨ ॥ భర్తారంభ క్రిసమాభపుత్రవాత్సల్యచోదితాప్రచ్యు
పార్వతీశమ్భుంహరంచంద్రార్థశేఖరమ్ ॥ ౩ ॥ కింకరివ్యతిపుత్రోమేతత్ర
బాలస్త్రిలోచన । కథంద్రక్ష్యతితం దేవమచిన్మోబ్రహ్మణాపియః ॥ ౪ ॥
ఇతిపుష్పసుతాంప్రాహసాత్పాసంపరమేశ్వరః । శృణుదేవిపరంగుహ్యం
భవిష్యత్తేమయోచ్యతే ॥ ౫ ॥ సర్వేచమునయస్తస్మిన్నాగమిష్యన్తిప
ర్వతే । ద్రష్టుకామాపరంబ్రహ్మతపస్తప్తుమనుత్తమమ్ ॥ ౬ ॥ దేవామ
నుష్యాఃపితరోగన్ధర్వాయశ్శరాశ్శసాః । సిద్ధాసాన్ధ్యాశ్చగరుడాపన్న
గాఋషయస్తథా ॥ ౭ ॥ చరిష్యన్తితపస్తస్మిన్నిరాగిరివరాత్తజే । ప్రత్య
క్షంపరమాత్మానంద్రష్టుకామాసునాతనమ్ ॥ ౮ ॥ అర్చయిష్యన్తిమాం
కేచిత్కేచిద్భృహ్మణామేవచ । కేచిత్కున్దంమహాత్మానంశక్రంకేచిత్త
థాపరే ॥ ౯ ॥ యోధుకామాస్తథాకేచిదమరైరమరారయః । ఉగ్రం
తపఃకరిష్యన్తిప్రీణయస్తశ్చనాపరమ్ ॥ ౧౦ ॥ ఆవాంతత్రగమిష్యావః
కాలేనమహాతాపియే । ద్రష్టుంతత్పరమంబ్రహ్మతత్త్వంనారాయణం
పరమ్ ॥ ౧౧ ॥ శ్రీవేంకటాచలశేషుణ్యేయత్ప్రదూర్భవిష్యతి । తత్సా
దుర్భావహేతోరైకర్తుంచాపిమహాత్తపః ॥ ౧౨ ॥ ఆవాభ్యామసిగ

➡➡➡ సుదర్శనస్యశంకరసమీపప్రాప్తిక్రమః. ➡➡➡

స్తవ్యంతథాన్వైర్దైవతర్నిభిః । యతాఖ్యంచతచ్చక్రంకరివ్యతితపో
మహత్ ॥ ౧౩ ॥ మదర్థంహిమవత్పుత్రిమద్వియోగైకదుఃఖితమ్ । వి
ష్ణునైవాభ్యనుజ్ఞాతంచక్రతీర్థేవసిష్యతి ॥ ౧౪ ॥ నారదః । శ్రుత్వైత
త్సార్వతీదేవివాక్యంశంకరమబ్రవీత్ । ఆశ్చర్యముక్తంభవతావిష్ణుచ
క్రంప్రతీశ్వర ॥ ౧౫ ॥ తత్ప్రవిత్రంకరేవిష్ణోర్వసత్సేవనదాప్రభో । త్వన్ని
మత్తంకిమర్థంతత్తపస్తప్యతిశంకర ॥ ౧౬ ॥ త్వయిన్నేహశ్చకస్తస్య
బ్రూహేతన్నేమహాద్భుతమ్ ॥ నారదః ॥ ఏతచ్చృత్యాఽఽపి కాంప్రా
హశశంకరోలోకశంకరః ॥ ౧౭ ॥ అనాదినిధనందిన్యమప్రమేయప
రాక్రమమ్ । సహస్రారసమాయుక్తంకోటిసూర్యసమప్రభమ్ ॥ ౧౮ ॥
సుదర్శనాఖ్యంతచ్చక్రం విష్ణోరేవతుపార్వతి । ధర్మమన్వైర్నశక్యంత
త్తంవినాపురుషోత్తమమ్ ॥ ౧౯ ॥ తేనచక్రేణదివ్యేనదగ్ధావారాణ
సీపురీ । సారాజధానీమేదివ్యాకృత్యాహేతోర్వివాశితా ॥ ౨౦ ॥

కస్మింశ్చిదభకాలేతుమయిప్రీతోజనార్దనః । కిమిచ్ఛసీతిమాంప్రాహవ
 రదానసముద్యతః ॥ ౨౧ ॥ ఏవముక్తేమయాతస్మాద్భ్యాచితంవరము
 త్తమమ్ । యేనచక్రేణమేదగ్ధాపురీవారాణసీహరే ॥ ౨౨ ॥ తద్వ
 థామద్యశంయాయాన్తమప్రేవ్యంచమాధవ । తథాకురుమయిప్రీతో
 నాన్యంవరమహంవృణే ॥ ౨౩ ॥ ఏవంవిజ్ఞాపితోదేవఃప్రహస్యమధు
 సూదనః । హస్తేనమమహస్తాగ్రంగృహీత్వేదమువాచహ ॥ ౨౪ ॥ క
 థంసూర్యంపరిత్యజ్యప్రభాఽన్యస్యభవిష్యతి । ఏవంశ్రీకౌస్తుభంచక్రంగ
 రుడశ్శార్ఙ్గమేవచ ॥ ౨౫ ॥ ఏవమాదీనివస్తూనినిత్యసిద్ధానిశజ్జర । నైతే
 హంజన్తవిలయకానాన్యస్తేహంవ్యపాశ్రయః ॥ ౨౬ ॥ అశక్యమిదమత్య
 ర్థంయోచితంప్రమథాధివ । నచాహమస్మతంవత్సేతతైవాస్తుయభేషి
 తమ్ ॥ ౨౭ ॥ ఏతత్పుదర్శనందివ్యంకుతశ్చిత్కారణాన్తరాత్ । బ్రహ్మ
 ణానిర్మితంభూత్వాలేశేనావతరిష్యతి ॥ ౨౮ ॥ అవతీర్ణంతుతచ్ఛక్రంత్య
 త్ప్రేవ్యత్వంగమిష్యతిదివ్యంవర్షసహస్రంతుత్వత్సమీపేవసిష్యతి ॥ ౨౯ ॥
 త్వయాప్రత్యర్థితంపశ్చాత్స్వంభావముపయాస్యతి । ఏవంవిష్ణుప్రసా
 దేనవరదానసమాగతమ్ ॥ ౩౦ ॥ దేవిచక్రంమమైతద్ధిసహస్రరవిసన్ని
 భమ్ । విష్ణువేచపురాదత్తంమయాపురవిమర్దనే ॥ ౩౧ ॥ మన్తోపదేష్టే
 కాలాఖ్యందక్షిణార్థంహిపార్వతి । చిరంమయాధృతంచక్రంబ్రహ్మణా
 నిర్మితంపురా ॥ ౩౨ ॥ రక్షణార్థంచదేవానాంనాశార్థంసురవైరిణామ్ ।
 మయావిహీనంతచ్చక్రంమదర్థంచైవతస్యతి ॥ ౩౩ ॥ నారదః ॥ శ్రు
 త్వైతత్పార్వతీప్రీతా పునఃప్రప్రచ్ఛశజ్జరమ్ । చక్రతీర్థమితిప్రోక్తం
 త్వయాశజ్జరకుత్రతత్ ॥ ౩౪ ॥ బ్రూహిమేవిస్తరాచ్ఛమ్భాపావనం
 తీర్థముత్తమమ్ । ఇతిపృష్టస్తుపార్వత్యాప్రాహౌనాంశజ్జరఃపునః ॥ ౩౫ ॥
 పృషాదేర్దక్షిణేపార్వేబహుప్రసవణేతతే । సన్త్యాశ్రమాస్సప్రదశచ
 క్రాదీనాంమహాత్మనామ్ ॥ ౩౬ ॥ తావన్నిచైవతీర్థానితేషుపుణ్యతమా
 నివై । తత్రాద్యంచక్రతీర్థంయద్వజ్రతీర్థాదధస్థితమ్ ॥ ౩౭ ॥ కాలచక్ర
 తపస్థానంకపిలోద్గమజంసరః । తత్రస్నానేననశ్యన్తిసర్వపాపానివైన్మ
 ణామ్ ॥ ౩౮ ॥ తద్ధివిష్ణోఃపరంక్షేత్రంమహాపుణ్యతమంస్మృతమ్ । ఇత్యు
 క్తాపార్వతీప్రాహభర్తారంభక్తిమత్యథ ॥ ౩౯ ॥ వజ్రతీర్థమితిప్రోక్తం

కేనేదం హేతునాసరః | యదూర్ధ్వంచక్రతీర్థాత్తువిద్యమానముదీరితమ్ || ౪౦ ||

→→→ ఇన్ద్రస్యసహస్రాక్షత్వప్రాప్తిప్రకారః. ←←←

ఇతిప్రప్తస్తుపార్వత్యాప్రాహైవానాంశంకరఃపునః | పురాశక్రోమహాతే
జాగౌతమస్యస్త్రియంప్రియామ్ || ౪౧ || భామినీంతాంసమాక్రమ్య
శప్తోభూచ్ఛమహర్షిణా | తనైకామిచ్ఛతోయోనితత్సహస్రంభవ
త్స్వతి || ౪౨ || శంకరః || ఇత్యుక్తమాత్రేమునినాసర్వాక్షేయోసయో
భవత్ | దృష్ట్వాసహస్రంయోనీనాంవిష్ణోభూచ్ఛచీవతిః || ౪౩ ||
కష్టంమయాబతకృతంయ్యుక్తంగస్తుంక్వవేతిచ | ఇతిసంజ్ఞిన్ద్రస్యసహసాజ
గామబ్రహ్మణస్సరః || ౪౪ || తత్రపజ్జనాశేననిలీనోభూత్సురేశ్వ
రః | తతోదేవాసుగన్ధర్వాసుసిద్ధాశ్చరణైస్సహ || ౪౫ || ద్రష్టుకా
మామహేన్ద్రగింతంనాపశ్యన్నమరాలయే | అనిన్ద్రగింసురసైన్యంతడీనం
దృష్ట్వాసురారయః || ౪౬ || ఆక్రమ్యదేవలోకంచవివిశుశ్చామరావ
తీమ్ | మరుతస్తేశచీందేవీంవాక్పతిప్రముఖాయయుః || ౪౭ || ప్రణమ్య
తాంమహాభాగాం సర్వేప్రాజ్ఞలయోబ్రువత్ | క్వయాతస్తేపతిర్భి
ద్రదేవయంశతుభిరర్దితాః || ౪౮ || అదృష్ట్వారక్షితారంతమస్తాకంవృధి
తావయమ్ | ఇత్యుక్తానాశచీదేవీజగాదసురసత్తమాః || ౪౯ || తే
నాహంనిశితయ్యాయాంభర్త్రాసుప్తాసురోత్తమాః | క్వయాతస్సతు
మాయావీమయానజ్ఞాయతేప్రభుః || ౫౦ || గురుస్సురాణామస్తాకం
నూనంజానాతివాక్పతిః || శంకరః || ఇత్యుక్తాస్తేమరాస్సర్వేపులో
మసుతయాతదా || ౫౧ || ప్రణమ్యచగురుంభర్త్రాబ్రహ్మణమివశాశ్వ
తమ్ | అస్తాకంబ్రూహిభగవన్నిన్ద్రఃక్వాస్తేమహేశ్వరః || ౫౨ || యా
చితసాసీభద్రేన్ద్రైరపశ్యద్యోగవర్తనా | విహస్యకించదమరాన్ప్రహ
వాచస్పతిస్తదా || ౫౩ || కృత్వాకృత్యమసాతస్యఫలంప్రాప్యశచీవ
తిః | ఆస్తేలజ్ఞాసమావిష్టోమేరాపజ్జనాశకే || ౫౪ || గచ్ఛామస్త
త్సరోదేవాద్రక్ష్యామస్తంసురేశ్వరమ్ | ఇత్యుక్తాత్వాత్సురాణాం
ర్వాజగామసహతైర్గురుః || ౫౫ || తత్సరఃప్రాప్యతానాహగాయ
ధ్వంసురసత్తమాః | ఇత్యాదిప్రాజగుస్సర్వేగన్ధర్వాపురసోగణాః || ౫౬ ||
దేవాశ్చఋషిభిస్సార్థంతౌర్యత్రికసమన్వితమ్ || ౫౬౫ || నాథత్రయాణా

మపివిష్టపానాముషప్లుతాస్సనురవైరిభిఃప్రభాః । ఆగచ్ఛదేవేంద్రజగచ్ఛ
 రక్షసరోజలీనోఽసికృతంచకింత్వయా ॥ ౫౭౪ ॥ శజగః ॥ శ్రుత్వాగీతం
 సురేశోఽథజ్ఞాత్వాతానాగతాన్సురాః ॥ ౫౭౫ ॥ వహన్యోనిశతం దేవో
 దృశ్యోఽభూద్బలసూదనః । నిర్గత్యాస్తాత్పద్మనాళాత్స్వపదాద్నితలా
 చనః ॥ ౫౭౬ ॥ అవాఙ్ముఖోగురోఃపాదా జగ్రాహవలసూదనః । ఉ
 వాచదీనయావాచాదేవేంద్రోఽక్లిరసస్సుతమ్ ॥ ౫౭౭ ॥ ఆదిత్యానాం
 హితాథ్థాయతపోవిఘ్నంహితుర్వతా । మయాఘలమిదంప్రాప్తం గౌ
 తమస్యమహాత్మనః ॥ ౫౭౮ ॥ ఏతచ్ఛ్రుత్వాభధిషణోవిహస్యగిరిజే
 వదత్ । కృతమేతత్త్వయావజ్జినామినాజ్ఞాతమేవమే ॥ ౫౭౯ ॥ దే
 వార్థంకర్తృకృత్యైతత్ఫలంప్రాప్తంభృగోరుషా । దేవాయూయంప్రా
 ర్థయద్ధ్వమేతామేధ్రాభవన్ద్వితీ ॥ ౫౮౦ ॥ గురోరేతద్వచస్శ్రుత్వా
 దేవాస్సుర్వేవరాననే । తానన్నేధ్రాభవన్ద్వేతాయోనయశ్చేంద్రమాశ్ర
 తాః ॥ ౫౮౧ ॥ ఇత్థముక్తేషుదేవేషుయోనయోమేధ్రతాయయుః । అథదృ
 ష్ట్వాసహస్రంతుమేధ్రాణామపురోగణః ॥ ౫౮౨ ॥ ఉవాచాస్త్మనలంభో
 క్తుంబహ్వైరేకక్షణాదయమ్ । ఇతితాసాంవచస్శ్రుత్వాప్రీతోఽభూద్బల
 సూదనః ॥ ౫౮౩ ॥ తతోవిమానమారుహ్యదంశనంచోద్వహన్తహత్ । గీత
 వాదిత్రనిఘ్తోషైఃపూరయన్నమ్బరందిశః ॥ ౫౮౪ ॥ వివేశచపురీమింద్రోని
 హత్యసురవైరిణః । సుఖమాత్యన్తికంభేజేబహుభిసాసీపురోగణైః ॥ ౫౮౫ ॥
 విజహరైకవారేణవిషయాసక్తచేతనః । ఏవంసవిహరన్తక్తందివాచగి
 రికన్యకే ॥ ౫౮౬ ॥ నతృప్తిమాయయాకామీకామభోగైస్సుదుస్తృజైః ।
 నజాతుకామఃకామానాముషభోగేనశామ్యతి ॥ ౫౮౭ ॥ హవిషాకృష్ణవ
 త్తేవభూయఏవాభివర్ధతే । దేవేంద్రోవిహరన్నేవమశక్తసాసీఘమద్రజే ॥
 ౫౮౮ ॥ మేహానానాంసహస్రంతు తేషాంమోక్షమచిన్తయత్ । కేనైతత్కర్త
 నామోక్తుంశక్యంశిశ్నసహస్రకమ్ ॥ ౫౮౯ ॥ నాశయిష్యామ్యహంక్షే
 తత్తపసేతిసునిశ్చితః । ధిషణేనాభ్యనుజ్ఞాతోవిష్వక్సేనసరోయయా ॥
 విసృజ్యదేవానిద్ద్రాణ్యాహ్యతిష్ఠత్తపసేనహ । విష్వక్సేనసరోఽథస్తాద్వ
 జ్రేణాహత్యభూధరమ్ ॥ ౫౯౦ ॥ స్నానార్థం దేవపూజార్థంపాతాళాజ్ఞ

౧౬ శ్రీవేంకటాచలమహాత్మ్యే - శ్రీవామనపురాణాంతర్గతే (అ-3

లమాదదే । క్షీరాహారోజితక్రోధోజితకామోజితేంద్రియః ॥ ౭౫ ॥
 పాదాఙ్గుష్ఠేనసమ్పిడ్య హ్యతిష్ఠన్తేదినీంశుభే । జపంశ్చనియతందేవీం
 గాయత్రీంవేదమాతరమ్ ॥ ౭౬ ॥ పూర్ణంవర్షసహస్రంతుతతఃప్రీతోఽ
 భవద్ధరిః । పరాహరూపోభగవాన్ధరణ్యాసమాభూధరే ॥ ౭౭ ॥ ప్రా
 హచేంద్రింసురేశాహం వరదస్తేసమాగతః । వృణీష్వయదభీష్టంతేదదా
 మిసురసత్తమ ॥ ౭౮ ॥ ఏవముక్తోఽథదేవేంద్రిఃప్రణమ్యధరణీధరమ్ ।
 ప్రీతస్త్యవసిదేవేశ వరందేహిదయానిధే ॥ ౭౯ ॥ సహస్రమేతచ్చి
 శ్చానాంవిన్దైకంనశ్యతాంమమ । ఏతమేవవరందేహి మమైతావద్ధికా
 జ్ఞీతమ్ ॥ ౮౦ ॥ తతోవరాహణోదేవాయ వరందత్వాయథేషితమ్ ।
 తత్రైవాస్తర్దధేదేవోవృషభాద్రావరాననే ॥౮౧॥ తతశ్చిశ్చాస్సహస్రం
 తేన్యపతస్వజ్జిదేహతః । సద్యస్తేజోమయాభూత్వా బ్రాహ్మణావేదపా
 రగాః ॥ ౮౨ ॥ సహస్రమబ్రువన్నిద్ర్యంప్రీత్యాపరమయాయతాః ।
 శృణుదేవవయంవిప్రాఃపౌలోఘీసజ్జమేచ్ఛవః ॥ ౮౩ ॥ తపఃకృత్వాత
 తోభూమాతవాక్లేదేవసత్తమ । మేధాస్సహస్రమేవైతే గాతమస్య
 తపోబలాత్ ॥ ౮౪ ॥ స్వర్గస్త్రియోఽనుభుక్తాశ్చ తథేంద్రిణీయథా
 నుభుమ్ । వరందదామతేప్రీతావృణీష్వవలనూదన ॥ ౮౫ ॥ ఇతితేషాం
 వచస్సుత్వా ప్రీత్యావజ్ర్యబ్రవీద్ధితాన్ । యదిప్రీతాస్తస్మేవిప్రాప్ర
 ణానాంతుసహస్రకమ్ ॥ ౮౬ ॥ భవస్తుచక్షూంషీసదాభవతాంతుప్ర
 సాదతఃతథాఽస్త్వితిబ్రువన్తస్తేద్విజాజగ్కుస్తపోధనాః ॥ ౮౭ ॥ సహ
 స్రదృక్ష్వదేవోఽథ జాతోఽభూదద్భుతాకృతిః । సహశచ్యావిశాలాఽత్యై
 ప్రవివేశామరావతీమ్ ॥ ౮౮ ॥ దిస్యమజ్గళవాద్యైశ్చహర్షయన్తృప్త
 దేహినః ॥౮౮॥ లభ్యవరందేవవరోవృషాద్రాతుజ్ఞంసమూరుహ్యతురజ్జ
 యుక్తమ్ । వజ్రీరథంకాశ్చనమపురోభిస్సక్తీయమానశ్చ యయాస్వ
 గేహమ్ ॥ ౮౯ ॥ *

ఇతిశ్రీవామనపురాణే క్షేత్రకాణ్డే శ్రీవేంకటాచలమహాత్మ్యే
 సున్దరకృతతపఃకరణప్రకారాదికథనంనామద్వావింశోధ్యాయః.

→→→ సువర్చలాయాంశ్రీవిష్వక్సేనోత్పత్తిక్రమః. ←←←

నారదః || శ్రుత్వాచిత్రాంకథాం దేవీ పునఃప్రీతాఽహశజ్జరమ్ |
విష్వక్సేనశ్చకోవాసా కిమర్థంచతపోఽచరత్ || ౧ || కింలేభకుత్రచాస్తే
సా బ్రూహిమేతత్త్వదర్శన | శ్రుత్వాకృపార్వతీవాక్యం ప్రీతఃప్రాహహ
హేశ్వరః || ౨ || పురాకృతయుగేదేవీ కుస్తభానామచాపూరా |
దూర్వాసఆశ్రమంప్రాప్య రమ్యమింద్రేణచోదితా || ౩ || సాలాశ్శమ
కరోద్బాలా మహావేర్భావితాత్మనః | అగ్రతోరుచిరాంబృష్ట్యాసోఽశప
తోఽపనోమునిః || ౪ || కిరాతీభవదుర్బుధ్ధే కుస్తలేనీలకుస్తలే | సాశ
ప్తాకుస్తభాభీతా ప్రాజ్ఞలిఃప్రణతాఽవదత్ || ౫ || స్వాధీనానాస్త్రిభగ
వత్ క్షమస్వమమదుర్నయమ్ | ప్రాజ్ఞలింప్రణతాంబృష్ట్యా దూర్వాసా
వాక్యమబ్రవీత్ || ౬ || నాస్మతావాక్సమేబాలే శాపమోక్షంవదామి
తే | భీరుపుత్రముఖంబృష్ట్యా పునస్సర్గంగమిష్యసి || ౭ || ఇత్కుత్రా
సాపునఃప్రాహ పుత్రంవిష్ణుచరాక్రమమ్ | దీర్ఘాయుషంతపోనిష్ఠం సోతా
స్త్రితవనైభవాత్ || ౮ || ఇతిసమ్రాంపునస్తాంతు తథా స్త్రిత్యబ్రవీన్ము
నిః | వీరబాహోఃకిరాతస్య పత్న్యాంజజ్ఞేసువర్చలా || ౯ || పుత్రీ
హ్యపుత్రీనస్తస్య వపుధేప్రీతివర్ధనీ | వరాసాహుపలావణ్యగుణైర్నారీగ
ణేష్వభూత్ || ౧౦ || ధర్మపుత్రాయభద్రాయ తాంపితాప్రదదాతదా |
ప్రీనోన్నతస్తనీశ్చామ సాబాలాతనుమధ్యమా || ౧౧ || కదాచిత్స్థాల్లు
నేమాసి శుక్లపక్షేశుభేదినే | ఋతుస్నాతానర్తదాయాం స్థితాఋక్షవ
తస్తతే || ౧౨ || అపశ్యత్తాంతువరుణ సృజన్మృహ్యవదచ్చతామ్ | ప్రీ
తోఽహంసుభగేసుధ్రు వృణీష్యవరమీప్సితమ్ || ౧౩ || సువర్చలా || ప్రీ
తోయదిభవాన్దద్యా దేవమేపుత్రముత్తమమ్ | వరుణస్తావహకల్యాణి
సుపుత్రాత్వంభవిష్యసి || ౧౪ || శజ్జరః || ఇతిదత్వావరంతస్త్రియయా
జలపతిస్తతః | తచ్చృత్యావచనంతస్య ప్రీతాసాఽభూత్పువర్చలా || ౧౫ ||
సాఽనూతపుత్రంతపనీయగాత్రం పూర్ణేనువక్త్రంజలజాభనేత్రమ్ | శ
జ్ఞాసిబాణాసనకుమ్భరేఖాసముజ్జ్వలారక్తకరాక్షియుగ్మమ్ || ౧౬ ||
దేవదున్దుభయోనేదుః పుష్పవృష్టిశ్చఖాచ్ఛృతా | వవోవాయుస్సుఖ
స్పృశ్యస్తజస్తదివసేతదా || ౧౭ || పుష్పశ్రేకర్మతేజాత స్సువర్చలాసు

౧౮ శ్రీవేంకటాచలమహాత్మ్యే - శ్రీవామనపురాణాంతర్గతే (అ-౪

తోబలీ । వపుధేపీర్యవాంస్తత్ర శుక్లపక్షానోడురాట్ ॥ ౧౮ ॥ పుత్ర
స్యదశమేవర్షే కాలధర్మయయాచసా । తతస్త్యక్తశ్చపిత్రాసా కా
శ్యవస్యాశ్రమంయయా ॥ ౧౯ ॥ ఆయాస్తంతంమునిర్బుష్టా జ్ఞాత్వా
తంవరుణాత్మజమ్ । రాజపుత్రంమహాత్మానం రూపలావణ్యసంయుతమ్ ॥
ప్రీతోజగ్రాహతంశివ్యం మస్త్రంపాదాన్తహమునిః । లభ్యామస్త్రం
మునివరా ద్యేదానాన్జ్ఞానధీత్యచ ॥ ౨౦ ॥ అనుజ్ఞాతోయయా తేన తప
సేవృషభాచలమ్ । తపస్తప్తాచిరంకాలం తైస్తైశ్చనియమైస్సహ ॥ ౨౧ ॥
సమ్పూర్ణేద్వాదశేవర్షే మాసిచాశ్వయుజేశుభే । పూర్వాషాఢేచపుణ్య
ర్థేవరంలభ్యాజనార్దనాత్ ॥ ౨౨ ॥ సారూప్యంశ్రీవతే స్తస్య సై నాపత్య
మవాప్యచ । శఙ్ఖచక్రగదాపాణి ర్విష్ణావజ్ఞాపరిపాలకః ॥ ౨౩ ॥ పశ్చా
యుధాశ్రమాధస్థాద్యయాస్వాశ్రమతస్తటమ్ । నారాయణాదేర్గిరిజే
గన్ధర్వైఃపరివారితః ॥ ౨౪ ॥ చతుర్దశానాంజగతామధీశ్వరైర్మహాబ
లైర్భూతగణైర్మహాస్వనైః । జ్వలచ్ఛితైరుజ్జ్వలచిత్రహేతిభిర్వృతో
నైర్మత్యామవసద్గిరీస్తటే ॥ ౨౫ ॥ విష్వక్సేనస్యదిదంజస్తప్రోక్తంమ
యాతవ । ఆశ్రమాణాంప్రసక్లేననతతర్కనిబన్ధనమ్ ॥ ౨౬ ॥ అవతీర్ణ
స్తుదేవోసాదేవైరభ్యర్థితఃపురా । విష్ణోరాజ్ఞాంపురస్కృత్యవిష్ణుతుల్యప

చక్రాదిసప్తదశతీర్థమహాత్మ్యమ్.

రాక్రమః ॥ ౨౭ ॥ విష్వక్సేనాశ్రమాదూర్ధ్వంసరస్యఃపశ్చచ్ఛోజ్వలాః ।
పశ్చాయుధైర్భగవతోదేవినిత్యముపాశ్రితాః ॥ ౨౮ ॥ తత్తదాకారయు
తాస్తాదృశ్యస్తే2ద్యాపివర్వతే । తాసామూర్ధ్వంజాతవేదాస్తపస్తేపేన
రోవరే ॥ ౩౦ ॥ తత్సరస్తుదురారోహమగాధంపాపనాశనమ్ । ఆగ్నేయ
మితివిఖ్యాతంతీర్థానాముత్తమోత్తమమ్ ॥ ౩౧ ॥ బ్రాహ్మంసరస్తతశ్చో
ర్ధ్వంపావనంపరికిరీతమ్ । సప్తర్షీణాంతతశ్చోర్ధ్వమాశ్రమాశ్చసరాం
సిచ ॥ ౩౨ ॥ ఏషాంసప్తదశానాంచహ్యేకైకంపాపనాశనమ్ । దర్శనాత్మీ
ర్తనాచ్ఛాపిన్నానాత్పానాచ్ఛపార్వతి ॥ ౩౩ ॥ నారదః । శ్రుత్యైతత్పా
ర్వతీప్రాహుభ్రాతరంభక్తవత్సలమ్ । ఆదితస్సరసామేషాంమహాత్మ్యం
వదశజ్జర ॥ ౩౪ ॥ సర్వలోకహితార్థాయపావనంపుణ్యవర్ధనమ్ । శ
జ్జరఃప్రాహుద్వాక్షీ శృణుదూర్వాససేపురా ॥ ౩౫ ॥ బ్రహ్మణాపు

చ్చతేప్రోక్తంకాపిలంలిజ్జముత్తమమ్ । ఋషిణాకపిలాభ్యేనపాతాశేపూ
జితంసదా ॥ ౩౬ ॥ క్షీరాభిషిక్తంసురభేరుద్బుద్ధ్యభువముద్గతమ్ । కుపి
తాసురభిస్తస్యమూర్ధ్నాన్యధాయాన్వశాత్తురమ్ ॥ ౩౭ ॥ మావర్ధస్వే
తిలిజ్జస్తనావర్ధతఖురాక్షి-తమ్ । ఆచారజతవర్ణంచమధ్యేస్వర్ణప్రభంమ
హత్ ॥ ౩౮ ॥ అగ్రేఽరుణాభంసమ్భూతంపశ్చువక్త్రంత్రియమ్భుకమ్ ।
పశ్చువర్ణంమహాభీమంపాతాళాధిష్ఠితంసదా ॥ ౩౯ ॥ కపిలేనమహర్షి
ణాకృతేపూర్వంప్రపూజితమ్ । కపిలేశ్వరగత్యేతత్కృతేఖ్యాతంయు
గేపురా ॥ ౪౦ ॥ త్రేతాయామగ్నినాపశ్చాదాగ్నేయమితికీర్తితమ్ ।
అనాద్యస్తంమహాలిజ్జంద్వాపరేచక్రపూజితమ్ ॥ ౪౧ ॥ కతాయుగేభవి
వ్యత్రతకపిలాపూజితంశివమ్ । అగ్రేకాపిలలిజ్జస్యసరోవరమనుత్తమ
మ్ ॥ ౪౨ ॥ పాతాళాదుద్గతస్యాస్యకపిలస్యమహాత్మనః । మార్గహిత
ద్బిలంగుహ్యంకాపిలంపరికీర్తితమ్ ॥ ౪౩ ॥ జలాభిపూరితంతత్తుసరోవ
రమనుత్తమమ్ । దర్శనాదేవతతీర్థంసర్వాఘాఘువినాశనమ్ ॥ ౪౪ ॥
దర్శనాత్సర్వదంపుంసాంస్త్రీణామపిచపార్వతి । స్నానపానేకృతేత
స్త్రికజరామరణనాశనమ్ ॥ ౪౫ ॥ సకృతస్నితస్యతుఫలంజనస్యశృ
ణుపార్వతి । వాజపేయాశ్వమేధానాంపుష్కలంఫలమశ్నుతే ॥ ౪౬ ॥
వాజపేయాత్పునర్జన్తసకృతస్నితస్యనచ్యుతిః । తదూర్ధ్వసరసిస్నా
తోవజ్రతీర్థమితిస్త్రుతే ॥ ౪౭ ॥ దశాధికఫలంలభ్యాశక్రలోకంసగచ్ఛ
తి । వజ్రతీర్థోర్ధ్వతఃకుణ్డేవిష్వక్సేనసరోవరే ॥ ౪౮ ॥ స్నాతస్తుయస్తస్య
ఫలంశతాధికమితీరితమ్ । ఏవంసప్తదశానాంతుతీర్థానామధికంఫలమ్ ॥

→→→ కాపిలాఖ్యచక్రతీర్థస్నానకాలనిర్ణయాదిః ←←←

త్రైలోక్యేసర్వతీర్థానికార్తికేమాసివర్వణి । మధ్యాహ్నేకాపిలేతీర్థే
సాన్నిధ్యంయూన్నిపార్వతి ॥ ౫౦ ॥ తిష్ఠన్త్రిప్రాణిరతూర్థంమధ్యాహ్నేద
శనాడికాః । తత్రస్నాతాస్తుయేపాపాః పురుషాయాషితోఽమలే ॥ ౫౧ ॥
సర్వపాపవినిర్ముక్తాబ్రహ్మలోకంప్రయాన్తివై । తత్రదానానికుర్వన్తి
యేనరాస్తీర్థసన్నిధౌ ॥ ౫౨ ॥ తిలమాత్రహిరణ్యంతుదత్తంమేరుసమంభ
వేత్ । భిక్షూమాత్రంతథాన్నస్యదానంకాపిలసన్నిధౌ ॥ ౫౩ ॥ కుర్వ
న్తియేనరాదేవిసోమలోకంప్రజన్తితే । కన్యాగోభూప్రదాతారోవిద్యా

౨౦ శ్రీవేంకటాచలమహాత్మ్యే - శ్రీవామనపురాణాంతర్గతే (అ-౫)

మనోఽపదేశకాః ॥ ౫౪ ॥ స్వర్గకైలాసవైకుంఠబ్రహ్మలోకాన్వృజన్తి
తే । వక్షేవక్షేతుకార్తికాన్పార్థమోసాన్మహాతిథౌ ॥ ౫౫ ॥ ఆయా
నిసర్వతిథౌనిమిథ్యాహ్నే కాపిలంసరః । ఇమంమన్త్రంసముచ్చార్య
న్నాతస్తత్ఫలమూహ్నుయాత్ ॥ ౫౬ ॥ స్నానస్తుదుర్లభంతత్రతద్విష్ణోః
శరమంపదమ్ । ఇతితేకథితంసర్వతీర్థమహాత్మ్యముత్తమమ్ ॥ ౫౭ ॥
అతఃపరంప్రవక్ష్యామిపవనస్యతపోమహత్ ॥ ౫౮ ॥ ... *

ఇతిశ్రీవామనపురాణే శ్రీవేంకటాచలమహాత్మ్యేచక్రాదినప్తద
శతీర్థమహాత్మ్యకథనంనామత్రయోవింశోధ్యాయః.

భగవన్తముద్దిశ్యవాన్యోద్వికృతతపఃప్రకారః

శంకరః ॥ వాయోస్తపఃప్రభావంతుశృణుదేవితతఃప్రియే । గ్రీ
ష్మేషశ్చతపావాయుర్వర్షానుభవితిష్ఠతి ॥ ౧ ॥ హేమస్తేశిరేచాపిశే
తేస్వామినరోజలే । ఏవంవర్షసహస్రాస్తేదేవదేవోజనార్దనః ॥ ౨ ॥
ప్రాదుర్భవిష్యతిహరిర్యాయోఃప్రియచిక్రీయా । తతఃపశ్చాత్తుశ్శబ్దస్య
రాజ్ఞఃప్రియచిక్రీయా ॥ ౩ ॥ విశ్వవిఖ్యాతసుమహాప్రాదుర్భావంక
రిష్యతి । సర్వలోకహితాయైవశబ్దవ్యాజేనవైహరిః ॥ ౪ ॥ శ్రీవేంకటా
చలేపుణ్యప్రాదుర్భావంగమిష్యతి । తస్యహేతోస్తతఃపూర్వంకర్తుం
చనుమహాత్తపః ॥ ౫ ॥ ఆవాంతత్రగమిష్యావశ్చిరకాలాదనస్తరమ్ । గ
మిష్యన్తినురాసుర్వేసహసర్వైర్కహర్షిభిః ॥ ౬ ॥ తదాకుమారంద్ర
త్యూహోవిష్టుభక్తిపరాయణమ్ । ఇత్యుక్తాశంకరేణాథవిరరామతదా
సతీ ॥ ౭ ॥ తతఃకాలేనమహాతాశంకరోగమనోస్తుభిః । బభాషే
పార్వతీదేవీంపుత్రదర్శనలాలసామ్ ॥ ౮ ॥ శంకరః ॥ అయంసకా
లస్సమ్ప్రప్తోయఃపురాతేమయోదితః । శ్రీవేంకటాహ్వయంగన్తుం
మహాపుణ్యంసగోత్తమమ్ ॥ ౯ ॥ ఇతిసంస్కారతాదేవితదాపప్రచ్ఛశంక
రమ్ ॥ పార్వతీ! కిన్నువాయోస్తపఃపూర్ణంప్రాదుర్భూతఃకిమీశ్వరః ॥ ౧౦ ॥
కథంప్రత్యక్షతాంయాతోవాయోర్నారాయణోహరిః । కింనుతస్మైవ
రంప్రాదాత్తత్సర్వంశంసమేవిభో ॥ ౧౧ ॥ ఇతిపుష్టోమహాదేవఃపార్వ
తీమబ్రవీత్తదా ॥ శంకరః ॥ చచారఖలువైచాయుర్దారుణంసుమహా

ప్రాదుర్భూతంభగవన్తముద్విశ్వవాయుకృతవిశ్వరూపస్తుతిః. శ్లో-
 త్తపః ॥ ౧౦ ॥ తతోవర్షసహస్రాస్తేదేవదేవోజనార్దనః । ప్రాదుర్భూ-
 వభగవాన్స్వరమాత్మాసనాతనః ॥ ౧౩ ॥ శ్రీభూమిసహితోదేవోగరు-
 షోపరిసంస్థితః । సశేషశృంఖచక్రాభ్యామన్వితశ్శార్ఙ్గబాణధృత్ ॥ ౧౪ ॥
 తందృష్ట్యావిస్మితోభూత్వావాయుస్సర్వాత్తగోచరః । ఆసనాదుదతిష్ఠ-
 త్సమత్తోన్నతైశ్చవభ్రమకా ॥ ౧౫ ॥ సమృతమ్నతృతన్వత్నాదుద్భ్రమ-
 న్విభ్రమన్నపి । అద్భుతంకిమిదందృష్టంపుష్పభాద్రామయాద్యవై ॥ ౧౬ ॥
 ఇత్యున్నాదాద్విసంజ్ఞోఽభూన్ముహూర్తంపరమేశ్వరి । ఉదతిష్ఠత్సంజ్ఞో-
 థదదర్శహరిమణ్ణసా ॥ ౧౭ ॥ యోవేదైశ్చతపోభిశ్చయోగిభిర్బునిభి-
 స్తథా । ద్రష్టుంశక్యోనదేవస్తుతమపశ్యత్సనాతనమ్ ॥ ౧౮ ॥ ప్రణవా-
 మపునశ్చాపిసాష్టాంగంపురుషోత్తమమ్ । వాయుస్తుష్టావగిరిశేభగవన్తం-
 జనార్దనమ్ ॥ ౧౯ ॥ తత్త్వార్థయుక్తయావాచావేదవేద్యంసనాతనమ్ ।
 నమస్తేదేవదేవేశపురాణపురుషోత్తమ ॥ ౨౦ ॥ శ్రీధరానస్తగోవిన్దజిహ్వా-
 వేవిష్ణవేనమః । ఏకస్త్యంపురుషస్సాక్షాదాదామాయాసమన్వితః ॥ ౨౧ ॥
 జగదేకార్ణవీకృత్యశేషేసాగరసల్లువే । త్వన్నాభిపజ్జజోద్భూతోబ్ర-
 హ్మబ్రహ్మవిదాంపరః ॥ ౨౨ ॥ యేనేదంజగదుత్పత్త్యంచరాచరసమన్వి-
 తమ్ । రజోగుణంసమాశ్రిత్యజగత్పత్త్యంత్యయావిభో ॥ ౨౩ ॥ సత్త్వంగు-
 ణంసమాశ్రిత్యరక్ష్యతేహ్యఖిలంజగత్ । తమోగుణంసమాశ్రిత్యహ్రీయ-
 తేచపునస్త్యయా ॥ ౨౪ ॥ జాతాస్త్యయిబ్రహ్మరూపేతేప్రజాపతయోన-
 వాయోభ్యస్సమ్భూతమేతత్తుదైవమానుషరాక్షసమ్ ॥ ౨౫ ॥ మధుకైటభ-
 హంతాత్వంసంప్రాప్తేబ్రహ్మనజ్జటే । తతోఽసురంసోమకాశ్యంహత్వా-
 వేదజ్యుతతక్రూరాత్ ॥ ౨౬ ॥ గృహీత్వాబ్రహ్మణేప్రాదామీనరూపీమహే-
 శ్వర । నిరాధారేజగత్సన్నిరాలమృచరాచరే ॥ ౨౭ ॥ ఆధారకూర్మ-
 రూపీత్వంపురుషోత్తమతిష్ఠసి । గతాముద్భృత్యచాతాశంభువంసగిరికా-
 ననామ్ ॥ ౨౮ ॥ వోధాసిపోత్తిరూపేణత్వంమహాత్మాసనాతనః ।
 పునఃకృతయుగాదాతుహిరణ్యఖ్యేఽనురేసతి ॥ ౨౯ ॥ సైంహింప్రహ్లాదర-
 ఠౌద్ధంసరాద్ధతనుముద్వహకా । స్తమ్భూతాకాలాయసాజ్ఞాతోవిదారా-
 ధమహాసురమ్ ॥ ౩౦ ॥ లక్ష్మీమాలిజ్యభగవన్రక్షితాత్వంజగత్త్రయమ్ ।

౨౨ శ్రీవేంకటాచలమహాత్మ్యే - శ్రీవామనపురాణాంతర్గతే (అ-౫)

అథకాలాంతరేవిష్ణోయాగేవైరోచనేర్విభో || ౩౧ || త్వమింద్రోచోదితోదే
 వవామనోవాగ్నినాంవరః | పదానిత్రీణీయాచిత్యాప్రతిగృహ్యమహాబ
 లేః || ౩౨ || ఆక్రమ్యభూర్భువోలోకాదత్వేంద్రాయజగత్త్రయమ్ |
 చంద్రమణ్డలమూసాద్యపద్మాననగతోవిభో || ౩౩ || అమృతాన్నాధిపో
 విష్ణోజగత్స్వాసిచరాచరమ్ | జామదగ్న్యైమహాబాహూరాక్షసానా
 జరూపిణః || ౩౪ || హత్వాతద్రక్తకుణ్డేషుకృత్వాపితృజలక్రియామ్ |
 మహీంనిఃక్షత్రియాంకృత్వాయజ్ఞంకృత్వాశ్వమేధికమ్ || ౩౫ || దక్షిణా
 ర్థంమహీందత్వాకాశ్యపాయజగత్ప్రభో | గత్వామహోదధితత్రస
 ముద్రదేణకృతాలయః || ౩౬ || సహ్యద్రారమణీయేత్వంతపశ్చరసిభార్గవః |
 రావణేరాక్షసేదేవసమ్భూతేదేవకట్టకే || ౩౭ || తతస్త్రీతాయుగేజిష్ఠో
 రామోదాశరథిస్త్వయమ్ | లక్ష్మణానుచరోభూత్వాభార్యాహరారమా
 హవే || ౩౮ || సపుత్రపౌత్రంసగణంసామాత్యంసంహరిష్యసి | బలభ
 ద్రోథకృష్ణస్త్వంవాసుదేవస్సనాతనః || ౩౯ || కల్యస్తేకల్మషీచభవి
 తాసిత్రిలోకధృత్ | ఆదిత్యానాంచవిష్ణుస్త్వం జ్యోతిషాంత్యంప్రభా
 కరః || ౪౦ || వసూనాంపావకశ్చత్వం రుద్రాణాంశమ్భురుత్తమః |
 గ్రహాణాఞ్చబుధోసిత్వం దేవానాంవలభిద్భవాన్ || ౪౧ || సిద్ధానాంకపి
 లోసిత్వం దేవర్షీణాఞ్చనారదః | యజ్ఞానాంజపయజ్ఞోసి తపశ్చాసితప
 స్వినామ్ || ౪౨ || యతౌణాఞ్చధనేశస్త్వంయమస్సంయమతాంభ
 వాన్ | మత్స్యినాంమకరోసిత్వంవరుణోయాదసాంపతిః || ౪౩ ||
 ఆపగానాఞ్చగక్లోత్వంసరసాంసాగరోభవాన్ | వాయూనాంప్రాణ
 వాయుస్త్వంవిధాతృణాంచతుర్ముఖః || ౪౪ || వర్ణానాంబ్రాహ్మణశ్చత్వ
 మాశ్రమాణాంగృహీభవాన్ | తారకాణాఞ్చచంద్రస్త్వమింద్రియా
 ణాంమనోభవాన్ || ౪౫ || సింహోసిత్వంమృగాణాఞ్చగజేన్ద్రోసిచ
 తుష్పదామ్ | ద్విపదాంబ్రాహ్మణశ్చసిపత్కీణాంగరుడోభవాన్ || ౪౬ ||
 వాసుకిస్త్వంతుసర్పాణాం విషాణాంకాలకూటధృత్ | నాగానాంత్వ
 మనన్తోసి మేరుస్త్వంకులభూభృతామ్ || ౪౭ || గిరీణాంహిమవాంశ్చ
 త్వం వేదానాంసామరూపధృత్ | ఛందసామపిగాయత్రీమన్త్రాణాంప్ర
 ణవోభవాన్ || ౪౮ || పశూనాంసురభిశ్చత్వంహుతభుగ్యజ్ఞభోజినామ్

అచరాణాంగిరిశ్చత్వంపుటాణాంపిప్పలోభవాన్ ॥ ౪౯ ॥ సేనాసీనాంభ
వాన్ సున్ద్రక్షమాశౌర్యవతామ్భవాన్ । బీజానామజుగ్రశ్చాసిప్రా
ణినాంప్రాణధృగ్భవాన్ ॥ ౫౦ ॥ బ్రహ్మర్షీణాంవసిష్ఠస్త్వం చరతాంఘవనో
భవాన్ । మహర్షీణాంభృగుశ్చత్వంవ్యాసోవేదవిదామ్భవాన్ ॥ ౫౧ ॥
వాల్మీకిశ్చకవీనాంత్యం జనానాంత్యంజనేశ్వరః । యత్సత్త్వంసర్వలో
కేషు తేజోబలసమన్వితమ్ ॥ ౫౨ ॥ తద్భవానితివిజ్ఞేయమితిబ్రహ్మవిదో
విదుః । సహస్రశిరశేతుభ్యంపురుషాయనమోనమః ॥ ౫౩ ॥ భుజాస
హస్రయుక్తాయతేసహస్రపదేనమః । నానావిధానిదేవత్వదాయుధానిస
హస్రశః ॥ ౫౪ ॥ దీప్యమానానిసర్వాణిద్యోతయన్తిదిశోదశ । వక్త్రాణి త
వతీవ్రాణిదంష్ట్రాప్రతిభయానిచ ॥ ౫౫ ॥ బాలార్కమల్లలాకారకుణ్డ
లాభ్యాంవిభాన్తివై । త్వత్పదామ్భారుహైరేతే సహస్రైర్భూతితే
పదమ్ ॥ ౫౬ ॥ బాలార్కద్యుతినమ్భిన్నరక్తమ్భాజైరివాచితమ్ ।
పృథివీపూరితాపద్మిరాకాశంమూర్ధభిస్తవ ॥ ౫౭ ॥ బాహుభిశ్చది
శోవ్యాప్తామహావిష్ణోనమోస్తుతే । వేదాస్తవేవనిశ్వాసాశ్చస్త్రసూర్యా
తవాక్షిణీ ॥ ౫౮ ॥ జ్యోతిష్కణాశ్చ తారాణిజగద్రూపనమోస్తుతే । కలా
కాస్తాముహూర్తాదిదినరాత్రిశరీరణీ ॥ ౫౯ ॥ చతుర్మయగాయకాలాయ
నమోనన్తాయతేవిభో । కాలధృక్కాలరూపీచకాలాత్కాలకారణః ॥
కాలవిద్భిరవేద్యస్త్వంవిశ్వమూర్తేనమోస్తుతే । అనాదీనిచభూతానిమ
హాన్తిమధుసూదన ॥ ౬౦ ॥ తవమూర్తానిరూపాణిభూతభావనతేనమః ।
ప్రాణాత్ప్రాణధృక్ప్రాణీ సాక్షీత్వంసర్వకర్తృణామ్ ॥ ౬౧ ॥ నిత్య
స్సర్వగతస్థానిఋరచలస్తేనమోనమః । శరీరభృచ్ఛరీరీత్వంశరీరాత్తాశరీ
రగః ॥ ౬౨ ॥ శరీరకర్తృణాఽస్సృష్టశ్శుద్ధమూర్తేనమోస్తుతే । అణీయ
సామణీయాం స్త్వంమహీయాంశ్చమహీయాసామ్ ॥ ౬౩ ॥ బృహతాంఘ
బృహచ్చత్వంవిశ్వమూర్తేనమోస్తుతే । ఖన్దస్త్వంఖగుణశ్చపిఖగుణా
తీతవచ ॥ ౬౪ ॥ ఖమూర్తిఃఖగతిశ్చాసిఖగేశారూఢతేనమః । జ్ఞానా
త్తాజ్ఞానదృగ్జ్ఞానీజ్ఞానంజ్ఞానవతాంభవాన్ ॥ ౬౫ ॥ జ్ఞానవిద్భిరవిజ్ఞేయ
స్త్వభ్యంజ్ఞేయాత్తేనమః । వేదాత్తావేదవిద్యేద్యోవైద్యోవేదవిదాంవ
రః ॥ ౬౬ ॥ వేదాస్తవేద్యరూపాయబ్రహ్మరూపాయతేనమః । అక్షరా

౨౪ శ్రీవేంకటాచలమహాత్మ్యే - శ్రీవామనపురాణాంతర్గతే (అ-౫)

యాక్షరాద్యాయహ్యక్షరాకారధారిణే || ౬౮ || క్షరాక్షరవిభక్తాద్వా
వతీతాయచ తేనమః | నమోనిరస్తరానస్తమూలకన్దాయజిష్ణవే || ౬౯ ||
ఉష్ణత్వమగ్నైశ్చ త్యంచజలేపృథ్వాన్యంచగన్ధితా | స్పృశ్యత్వచ్ఛబా
న్వాయానైర్మల్యంభేనమోస్తుతే || ౭౦ || ఘనాఃకేశేషునద్యస్తేభగవత్
సర్వసన్నిధిషు | కుఱ్ఱోచసిన్ధవస్సప్తనమస్తేజలఘూర్తయే || ౭౧ || స్తోత్రే
స్తునితాయస్తోత్రాయస్తోత్రకృత్ప్రియకారిణే | స్తోత్రజ్ఞేయాయస్తుత్యా
యస్తోతృరూపాయతేనమః || ౭౨ || అద్భుతాకారరూపాయనమస్తే
శార్ఙ్గపాణయే | భక్తప్రియాయశాంతాయభక్తచిత్తానువర్తినే || ౭౩ || భ
క్తపాపవినాశాయనమస్తేశార్ఙ్గపాణయే | రఘోకరాయజగతాంరక్షో
ఘ్నేరాక్షసారయే || ౭౪ || శ్రీవత్సవక్షసేతుభ్యం శార్ఙ్గపాణేనమోన
మః | శ్రియాసరోజకరయాసరోజాన్తరవర్ణయా || ౭౫ || దివ్యాభర
ణవిద్యోతిదేహయాదివ్యవేషయా | చలాశశ్యామయాదేవ్యాధరణ్యే
త్పహస్తయా || ౭౬ || సంశ్రితోభయపార్శ్వాన్యనమస్తేశార్ఙ్గపాణ
యే | చరాచరాణిభూతానిభీతానిచలితానివై || ౭౭ || లభస్తేనస్థితిం
దేవభీమహాపనమోస్తుతే || ౭౮ || యుగాన్తకాలానలోటితుల్యప్ర
భాభిరావూరితలోకజాల | రత్నాన్లదాలజ్జుతబాహుదణ్డనమోన
మస్తేస్తునహస్రీబాహు || ౭౯ || నమోస్తుదేవాలపిలోకపాలాభూ
తావిశేషేణవిరూపనేత్ర | విమానగాస్తేప్రణమన్తిచైతేప్రసీదదేవేశజ
గన్నివాస || ౮౦ || పశ్యామిదేవేశతవైవదేహేచరాచరాణీహగతా
గతాని | భూతానిచైతానిచభూతవాసతపఃప్రభావాచ్ఛభవత్ప్రసా
దాత్ || ౮౧ || అనేకరత్నాన్వితభూషణానాంప్రభాభిరాచీపితలోక
జాల | తటిద్గుణాలజ్జుతమేఘకాస్తేప్రసీదదేవేశజగన్నివాస || ౮౨ ||
త్వదీయవక్త్రాణిమహాద్యుతీనికల్పాన్తనూర్వానలసన్నిభాని | దంష్ట్రా
కరాళానిమహాస్వనానిబిభేమిపశ్యన్భగవన్ప్రసీద || ౮౩ || బ్రహ్మత్రి
నేత్రప్రముఖాంశ్చదేవాత్మయక్షగన్ధర్వమహోరగాంశ్చ | పశ్యామి
సర్వాన్స్తవదేవదేహేప్రసీదదేవేశజగన్నివాస || ౮౪ || దిశోనవాసేన
లభేచశ్రీర్మనీదామ్యహోదేవవరప్రసీద | భక్తానుకమ్పిన్పృథమార్థరూ

పప్రసీదవిష్ణోభగవన్నగ్రసీద ॥ ౮౪ ॥ శబ్దరః ॥ ప్రసీదేతినమసక్త
 త్యవాయుః ప్రాజ్ఞలిరాసవై ॥ ౮౫ ॥ ప్రీతోఽభగవాన్విష్ణుశ్శబ్దచక్రగదా
 ధరః । శ్రీభూమిసహితోదేవోవరదోవాయుమబ్రవీత్ ॥ ౮౬ ॥ వరం
 వృణీష్వభద్రం తేవాయోయన్ననసేచ్ఛసి ॥ వాయుః ॥ వరంనయాచేదేవేశ
 శ్రీనాథపరమేశ్వర ॥ ౮౭ ॥ త్వత్సన్నిధ్యంమమైవేదంనిత్యమస్తురమా
 వాయుమృతిభగవత్కృతానవరతస్వసాన్నిధ్యవరప్రదానమ్. ౮౮
 పతే ॥ శబ్దరః ॥ ఏతచ్ఛ్రుత్వాహరిః ప్రాహదేవతానాంచసన్నిధౌ ॥ ౮౯ ॥
 శ్రీభగవాన్ ॥ చతుష్టప్తింత్యయోక్తానాంశ్లోకానాంయఃపతేన్నరః । భు
 క్తింముక్తింసలభతేమత్ప్రసాదాన్నసంశయః ॥ ౯౦ ॥ త్రిసంధ్యంయః
 పతేద్భక్త్యాపూజయన్తామనన్యధీః । మన్తాసాన్తమసాన్నిధ్యంలభతేస
 నసంశయః ॥ ౯౧ ॥ తవాస్తుయద్యదిష్టంతద్దేవానామపిదుర్లభమ్ । అ
 న్సన్మన్దకుమారస్యపూజనంమమనిత్యశః ॥ ౯౨ ॥ ఆకల్పాంతంమయా
 దత్తంతథాసాన్నిధ్యమత్రనైశబ్దరః ॥ వాయుర్లభ్యైవరాన్విష్టోర్యయా
 వథసురాలయమ్ ॥ ౯౩ ॥ ఆస్తేవృషాచలేదేవశ్రీభూమిసహితోఽనఘే
 అప్రత్యక్షోలయోఽదృశ్యోవిహరగ్గిరిమూర్ధని ॥ ౯౪ ॥ నానాద్రుమల
 తాకీర్ణేనర్వరుగణసంయుతే । స్వామివాపీసమీపేతు కోటికన్దర్పరూప
 వాన్ ॥ ౯౫ ॥ ఆస్తేలక్ష్మ్యచధరయారమః షోడశవార్షికః । దృష్త్వా
 గుహోపితం దేవంచైత్రమాసిశుభేతిథౌ ॥ ౯౬ ॥ ఆరాధయంప్రిసంధ్యం
 వై దేవగన్ధర్వకిన్నరైః । నృత్యైరపురసాంచైవగీతవాదిత్రనిన్వనైః ॥ ౯౭ ॥
 రమయంశ్చరమానాథముత్తరేగహ్వరేగిరేః । కుమారధారికానామత
 త్రనిర్ఘరిణీశుభా ॥ ౯౮ ॥ మయూరవాహకోదేవి తస్యాస్తీరేవసత్య
 హో । బ్రహ్మహత్యాతుయాతస్య దుస్సహాఘోరరూపిణీ ॥ ౯౯ ॥
 సావృషాచలశృంగైర్దృష్టమాత్రేబహిష్ఠితా । కామయమానశ్చేషా
 ద్రానిత్యసేవాంహరేరసా ॥ ౧౦౦ ॥ పునరాగమనం దేవిషణ్ణుభోనాభివా
 ఇచ్ఛతి । అథకాలేగతేదేవిబహువర్షగణాయతే ॥ ౧౦౧ ॥ గరుత్మాంస్తు
 వృషాద్రింతంకాశ్చనంరత్నమణ్డితమ్ । ఉద్ధృత్యాహంవిష్ణులోకంగ
 మిష్యామీత్యచింతయత్ ॥ ౧౦౨ ॥ తద్ధాత్వాభగవాన్విష్ణుగృహంత్వా
 హసుస్మితః ॥ శ్రీభగవాన్ ॥ పక్షిరాజమహానత్వశృణుకారణముత్త

మమ్ ॥ ౧౦౨ ॥ గరుత్తన్నిహసర్వేవైవసామగిరిమూర్ధని । త్వంగిరేర్ద
 షీణంసానుమాసాద్యవసనిత్యశః ॥ ౧౦౩ ॥ శేషాగచ్ఛసేహత్యంతా
 ద్భ్యాశ్చైలరూపధృత్ । తావన్నిత్యంమమప్రీత్యైశైలమాశ్రిత్యసర్వ
 తః ॥ ౧౦౪ ॥ ఆకల్పాంతంవసామీహజగత్పాలనకారణాత్ । యుగే
 యుగేగిరియంనామానివిధానివై ॥ ౧౦౫ ॥ గమిష్యతివరాణ్యేవవ
 రదోయంపుషాచలః । కృతేవృషాద్రింవక్ష్యన్ప్రీతేతాయాంగరుడాచ
 లమ్ ॥ ౧౦౬ ॥ ద్వాపరేశేషశైలంచవేంకటాద్రింకతాయుగే । వకా
 రోఽమృతబీజంతుకటమైశ్వర్యముచ్యతే ॥ ౧౦౭ ॥ అమృతైశ్వర్యసంఘా
 ద్యేంకటాద్రిరితిస్మృతః । వివిధామునయశ్చైవ మనుష్యాశ్చయుగేయు
 గే ॥ ౧౦౮ ॥ నారాయణాద్రింవక్ష్యన్ప్రీతామభిర్వివిధైరముమ్ । ఇ
 త్యాజ్ఞాప్యచతౌదేవోరమయావిహరత్ప్రదా ॥ ౧౦౯ ॥ ఆస్తేసురాసు
 రైర్వంద్య సాస్విమిపుష్కరిణీతటే । ఆవాంగచ్ఛావతంతైలం గిరిజేగణ
 సంయుతౌ ॥ ౧౧౦ ॥ నిత్యంవసావతతైవపశ్యంతాగుహామవ్యయమ్ ।
 దేవసేనాపుశ్చిద్రాభ్యం విహరంతంపుషాచలే ॥ ౧౧౧ ॥ నారదః ॥ ఇ
 ఁ దేవ్యాసహగతస్యశమ్భోశ్శేషాచలాగ్నేయదిగవస్థానప్రాప్తిః ॥
 త్యుక్త్వాపుషభారూఢః పార్వత్యాసహశజ్వరః । సగణశ్చయయా
 న్గస్తం ద్రష్టుంతంపుషభాచలమ్ ॥ ౧౧౨ ॥ ఉషిత్యావసంతీస్త్రిస్రామా
 గ్నేపర్వతమూర్ధను । ఆరాధితస్తదాతత్రదేవైసామిమృషధ్వజః ॥ ౧౧౩ ॥
 సజగామాస్థికూటాఖ్యంపుషభాద్రాసరోవరమ్ । మృతానామస్థికూటా
 నిప్రక్షిప్తానిసరోవరే ॥ ౧౧౪ ॥ యేషాంతుపూర్వరూపాస్తేసముద్గచ్ఛన్
 తజ్జలాత్ । తస్మాత్తదస్థికూటాఖ్యమాగచ్ఛత్సరఉత్తమమ్ ॥ ౧౧౫ ॥
 అవరుహ్యచత్రీరేపుషభాదుమయాసహ । స్నాత్వాతీర్థేమహాదేవఃపా
 ర్వత్యాసహశూలభృత్ ॥ ౧౧౬ ॥ సత్వాశ్రీశంపుషాద్రిశందృష్ట్వాస
 న్తంతతఃపరమ్ । మయూరవాహనంబాలంసోమసోమకలాధరః ॥ ౧౧౭ ॥
 ఆససాదసరోముఖ్యం శివసాస్విమిసరస్తతః । స్నాత్వాశ్రీశాభ్యనుజ్ఞా
 తఃపూర్వదక్షిణతోగిరేః ॥ ౧౧౮ ॥ కపిలస్యసరస్తీరేకాపిలంలిజ్గముత్ర
 మమ్ । అపశ్యద్పుషభారూఢశ్చక్రపూజితమత్రవై ॥ ౧౧౯ ॥ ప్రాదు

చక్రతీర్థేతపస్యస్తం సుదర్శనమ్ప్రతిశజ్జరవచసమ్.
 ర్భభూవసగణస్సుదర్శనపురశ్చివః । దృష్ట్వాసుదర్శనోదేవంసత్వాబద్ధాజ్ఞా
 లిస్థినితః ॥ ౧౨౦ ॥ ప్రీతోథభగవానాహసుదర్శనముమాపతిః । ప్రీతస్తే
 తపసాచక్రయదభీష్టంవృణీష్వతే ॥ ౧౨౧ ॥ దదామిదేవైరపితత్పార్థితం
 దుర్లభంచయత్ । సుదర్శనోవరంవప్రేక్షాత్వాప్రీతంచశజ్జరమ్ ॥ ౧౨౨ ॥
 యదిప్రీతోగిరిశత్రుమస్తరాత్మనిమేవస । నిత్యంభీమశ్చసామ్యశ్చవరదో
 మృత్యుహాభవ ॥ ౧౨౩ ॥ నారదః ॥ గిరిశఃప్రాహసుప్రీతఃకాలచక్రమ
 నుత్తమమ్ । హేతిరాజమహాబాహోపర్యాప్తంతపసాతప ॥ ౧౨౪ ॥
 విష్ణోర్వరప్రసాదేన స్నేహోమయితవాధికః । ప్రాగేవదర్శితస్సమ్యక్
 శాత్యంతత్రనకించున ॥ ౧౨౫ ॥ దృష్టవానహమద్యత్వాంచాంప్రీతయ
 సికింపునః । తదలంతపసాదేవనావయోర్విద్యతే ॥ ౧౨౬ ॥ అ
 స్తరాత్మనితేవాసఃప్రార్థితోయస్తయానఘ । తదశక్యంమహాచక్రవి
 ష్ణోరన్యత్రకస్యచిత్ ॥ ౧౨౭ ॥ అస్తరాత్కాహిసర్వేషామేకోనారాయ
 ణఃప్రభుః । స్నేహాతిశయతస్తేవంభవానాహేతిమేమతిః ॥ ౧౨౮ ॥
 దక్షిణార్థంతుదత్తస్త్యంచిరమాకాక్షితోపియత్ । తత్రైవాశజ్జమా
 సేనహరిణాత్వముదీరితః ॥ ౧౨౯ ॥ ప్రసాదయపునశ్శమ్భుమిత్యావహ
 యమహత్తనా । తదేతద్విదితంసర్వంమయామోగబలేనవై ॥ ౧౩౦ ॥ ఉ
 పాయశ్చాత్రదృష్టోమేత్వయివాసోమమేభిః । మమాపిహిమతంతావ
 త్త్వయానిర్వర్త్యతాంసఖే ॥ ౧౩౧ ॥ శుద్ధసత్త్వస్యతద్విష్ణోస్సర్వయజ్ఞ
 మయంవపుః । సాక్షాత్స్ప్రప్టుమహంభీతస్తమోగుణసమాశ్రయః ॥
 వస్తవ్యంచమయావిష్ణోర్దివ్యమజ్జశవిగ్రహే । త్వామేవతదహంనిత్యంవిష్ణో
 ర్నిత్యానపాయినమ్ ॥ ౧౩౩ ॥ అనుప్రవిశ్యతద్దేహేవసిష్యామిసుదర్శన ।
 ఏవంసతిమమాభీష్టంప్రార్థితంచతవాద్భుతమ్ ॥ ౧౩౪ ॥ ఉభయంప్రా
 ప్యతేతస్తాతురువ్వవచనంమమ । జ్వాలాలాలావృతోనిత్యంవహమాం
 హృదయేస్థితమ్ ॥ ౧౩౫ ॥ సువర్ణాభంశతభుజమష్టావింశతకరంత

౨౦ శ్రీవేంకటాచలమహాత్మ్యే - శ్రీవామనపురాణాంతర్గతే (అంగ

థా । అథవాషోడశభుజ మష్టబాహుంచతుర్భుజమ్ ॥ ౧౩౬ ॥ * జ్వాలాకేశంత్రిణయనం బ్రహ్మవిష్ణుశివాత్మకమ్ । అర్చయిష్యమిమాంసాం
కే వసస్తంత్యయినిత్యశః ॥ ౧౩౭ ॥ ఉపచారైస్తథాసాక్షైః పీతేషైవే
చవైష్ణవే । పురుషావాస్త్రియోవాపి భవస్తుఫలభాగినః ॥ ౧౩౮ ॥
ఇతిదత్వావరంతస్తై వరదోపృషభధ్వజః । ఆస్తేతతేశ్వరోనిత్య మదృశ్య
స్సగణస్తటే ॥ ౧౩౯ ॥ వరంలభ్యాభవచ్ఛ్రోపి పశ్చాయుధసరోయయా ।
ఆసాద్యస్వంసరోదృశ్యస్తవశ్చరతినిత్యశః ॥ ౧౪౦ ॥ శతానన్దః ॥
శ్రుత్వైతన్తునయఃప్రీతా ఆఖ్యానంనారదేరితమ్ । సార్థంవాల్మీకినాసర్వే
జగ్తుస్తంపుషభాచలమ్ ॥ ౧౪౧ ॥ అహంతైరభ్యనుజ్ఞాతో మిథిలా
మాగతోన్మవ । ఇతితేకథితంసర్వ మాఖ్యానంతుయథాశ్రుతమ్ ॥ ౧౪౨ ॥
వ్యాసః ॥ శ్రుత్వాసవిస్తరంవాక్య మద్భుతంరోమహర్షణమ్ । పునఃప్రీ
తోభవద్రాజా శతానన్దంపురోధసమ్ ॥ ౧౪౩ ॥ శృణ్వతస్తేకథాంబ్ర
హ్మంస్తృప్తిమేనోపజాయతే । భూయఃకథయమేబ్రహ్మ వేంకటా
ద్రీశ్వరంప్రతి ॥ ౧౪౪ ॥ వ్యాసః ॥ శతానన్దఃపునఃప్రాహ జనకంమిథిలా
పతిమ్ । వత్సోమివిస్తరేణాహం సావధానమనాశ్శృణు ॥ ౧౪౫ ॥ వా
మదేవేనమునినా కథితాంజనకాయవై । నిమిపుత్రాయచపురాకథాం
యజ్ఞాస్తరేన్మవ ॥ ౧౪౬ ॥ ... *
ఇతి శ్రీవామనపురాణే శ్రీవేంకటాచలమహాత్మ్యే వాయుస్మృతిభ

గవత్సాన్నిధ్యవరప్రదానాదికథనంనామచతుర్వింశోధ్యాయః.

* జ్వాలాకేశమిత్యాది - త్వయినిత్యశోవసస్తంజ్వాలాకేశంత్రిణయనంహం
లాకేశేచనజనావిష్ణుశివాత్మకంబ్రహ్మర్చయిష్యమి - విష్ణుశివాత్మకబ్రహ్మత్వేనార్చయి
ష్యమి - విష్ణ్వంశశివాంశసమ్మిశ్రవరబ్రహ్మబుద్ధ్యాంబ్రహ్మర్చయిష్యమితియావత్ - అత్ర
విష్ణ్వత్త్రకత్వంవిష్ణుసమ్మన్దిగుదర్శనాంశసమ్మిశ్రచతుర్భుఖనిర్మితకాలాఖ్యచక్రశరీర
వర్ణితయావరమృతయావిష్ణుసమ్మన్దిత్వరూపం - నతుసాక్షాత్తత్సమ్మన్దిత్వరూపం -
పూర్వమస్మిన్ప్రకరణేసాక్షాత్తత్సమ్మన్ధానర్హత్వాభిధానాత్ - త్వయివసస్తమిత్య
త్రైవిశ్లోకేచక్రసంబంధిత్వస్యవిష్ణ్వత్త్రకత్వవీజతాయాస్సస్పృతరంప్రదర్శితత్వాచ్చే
త్యవధేయం - అత్రబ్రహ్మవిష్ణుశివాత్మకమితిచనైకంపదం - అత్రచతుర్భుఖసంబంధ
ప్రసక్తేరథావాదుత్తరశ్లోకే - పీతేషైవేచవైష్ణవఇతివిష్ణుశివసంబంధఃప్రజ్ఞాపనాచ్ఛు.

జనకమ్ప్రతిశతానన్దో కథగవదావిర్భావకథోపాద్ధాతః.

శతానన్దః || పురాతుజాహ్నవీతీరే జనకంసంశితవ్రతమ్ | అశ్వ
మేధేమహాయజ్ఞే దీక్షితంమునయోఽభ్యయః || ౧ || తానభ్యర్చ్యమునీ
స్సర్వా న్రాజాసముషిన త్తమాన్ | జనకఃప్రీతినంహృష్టో వాక్యమేతదు
వాచహ || ౨ || అద్యమేనఫలంజన్త సుతఃప్రచమహ త్తపః | సగ్ధమ్య
యూయమస్తాకం యజ్ఞవాటమిహగతాః || ౩ || తేనైవమునయస్సర్వే
సంహృష్టాఃపరమాంముదమ్ | యయుస్తత్రనిశామేకా మవసన్తునిన త్త
మాః || ౪ || బహుసమ్భాషమాణానా మన్యోన్యంవై మహత్తనామ్ |
పర్యస్తారజసీచాపి ప్రాతఃకాలోహ్యవర్తత || ౫ || కృత్వాప్రాతస్తనీంస
న్ధ్యాం మునయశ్చసమాగతాః | యజ్ఞవాటంమహత్తానో జనకోయత్రతి
ష్ఠతి || ౬ || నారాయణకథాశ్చాపి కథయన్తఃపరస్పరమ్ | ఆసీనాస్త
త్రతేసర్వే జనకేనమహత్తనా || ౭ || తస్మిన్కాలేమహాతేజాః పర్యట
న్పుథీమిమామ్ | బ్రహ్మర్షిర్వామదేవస్తు సగ్ధతోమునిన త్తమః || ౮ ||
అభ్యుత్థితాస్తతస్సర్వే ఋషయోవేదపారగాః | పప్రచ్ఛస్సగ్ధతాస్సర్వే
వామదేవంద్విజోత్తమమ్ || ౯ || భూరియంవామదేవాద్య పరిక్రాంతా
త్వయావిభో! శ్రోతుమిచ్ఛామహేత్వతో నారాయణకథాంశుభామ్ || ౧౦ ||
కవ్వావసతిదేవేశ శ్రీనివాసోజగత్పతిః | ఉత-శ్రావిద్యతేచాస్య జన
కస్యమహత్తనః || ౧౧ || ఇతితైఃపరిపుష్టస్తు వామదేవస్తదాబ్రవీత్ |
నారాయణగిర్నామ భూధరేన్ద్రోద్విజోత్తమాః || ౧౨ || ఇతోదక్షిణ
తశ్చాపి ద్విశతేయోజనేపునః | తత్రదేవాసుగన్ధర్వా సిద్ధాశ్చపరమర్ష
యః || ౧౩ || వసన్తినియతాహారా వేజ్జటాహ్వయభూధరే | అహమ
ప్యాగతస్తత్ర భూధరేన్ద్రోద్విజోత్తమాః || ౧౪ || అగస్త్యంనారదంచైవ
పులస్త్యంపులహంతథా! ఆక్లిరసంక్రతుంచైవ దక్షంజాబాలిమేవచ || ౧౫ ||
యోగాభ్యాసరతాంస్తాంస్తు దృష్ట్వాఽహంపునరబ్రువమ్ | కిమత్రసగ్ధతా
యూయ మాసీనాఃపర్యతేద్విజాః || ౧౬ || ఇతిపుష్టాస్తు తేసర్వే ప్రత్యూ
చుర్తేనకిచ్ఛన! అగస్త్యఃపరమర్షిస్తు మామాహూయమహాయశాః || ౧౭ ||
ఉవాచమునిశార్దులః నివాసేతత్రకారణమ్ | భగవన్తముపాసీనో నా
రదోయోగవిత్తమః || ౧౮ || వసన్తోదావరీతీరే నదదర్శయిషతిమ్ | వై

కుణ్డేతుపరేలోకే తేనోద్విగ్న మనామునిః || ౧౯ || బ్రహ్మణంసముపా
గమ్య పర్వపుచ్చత్సనాతనమ్ | నివాసస్పర్శభూతానాం పరమాత్మాన
నాతనః || ౨౦ || క్వప్రయాతఃపరోదేవ స్తన్నేబ్రూహిపితామహ | ఇతి
పృష్టస్తదాతేన బ్రహ్మలోకపితామహః || ౨౧ || ధ్యాత్వాచిరమువాచే
దం నారదంప్రాజ్ఞలింస్థితమ్ | నారాయణగిర్నామ భూమాక్వాపిమహా
మునే || ౨౨ || తస్మిన్నిరమయాసార్థం రమతేపురుషోత్తమః | ప్రీతి
స్సుమహాతీజాతా తస్మిన్స్తుగిరిమూర్ధని || ౨౩ || గచ్ఛనారదసర్వేశంద్ర
ష్టమిచ్చసిచేత్ప్రభుమ్ | ఇతి తేనసమాదిష్టో నారదోమునిసత్తమః || ౨౪ ||
తతస్తస్మాదపాక్రమ్య సశైలేన్ద్రముపాగమత్ | ఆగచ్ఛంతంసయంసర్వే
సజ్జతాఃపథినారదమ్ || ౨౫ || అస్మాభిస్సహసజ్జత్య పర్వతేన్ద్రముపా
గమత్ | తతశ్చతుర్ముఖశ్చాపి దేవైస్సహసమాగతః || ౨౬ || అస్మాభి
స్సహితఃపూర్వం తస్మిన్పర్వతసత్తమే | చచారభగవాన్ప్రహ్లా పరమా
త్మానమవ్యయమ్ || ౨౭ || అదృష్ట్వానారదంచాస్మా నిత్యువాచపితామ
హః | యావత్సస్మరిత శ్చాస్మిన్ సరాంసించమహామునే || ౨౮ || యాశ్చ సన్తి
మహాపుణ్యాః పుష్కరిణ్యశ్శుభోదకాః | తటాకాన్యదపానాని తథాప్రస
వణానిచ || ౨౯ || వాప్యశ్చ సర్వదాపుణ్యా హ్రదాశ్చమునిసేవితాః | యాని
సన్త్యేవమాదీని పుణ్యేన్తిన్పర్వతోత్తమే || ౩౦ || తానిసర్వాణివిప్రేన్ద్రసే
వమానస్సుమంతతః | కుర్వన్ప్రదక్షిణంచైవ విచరస్వమహీధరమ్ || ౩౧ ||
యావతాభగవాన్దేవః కాలేనద్రక్ష్యతేహరిః | తావత్కాలమిహైవత్వం
విచరస్వమహామునే || ౩౨ || ఇత్యుక్త్వాభగవాన్దేవో బ్రహ్మలోకపితా
మహః | స్వానుగైస్సహదేవైశ్చ తత్రైవాన్తరథీయత || ౩౩ || వామ
దేవః || అగస్త్యోధమహీపాలతైరేవమునిభిస్సహ | ప్రణమ్యతస్త్వేదేవా
య బ్రహ్మణేవ్యక్తజన్తనే || ౩౪ || చిన్తయన్వాసుదేవాఖ్యం పరబ్రహ్మ
స్వరూపిణమ్ | ద్రష్టుకామశ్చతందేవం వృషభాద్రినివాసినమ్ || ౩౫ ||

అగస్త్యస్యశేషాచలవాయవ్యదిశిమహాభూతవిలోకనం.

అతీత్యవశ్చిమంభాగం పర్వతస్యమహీయసః | ఉదీచీదిశమభ్యాయాత్త
పసాచసమన్వితః || ౩౬ || చిన్తయన్దేవదేవేశం భూపాలహరిమీశ్వరమ్ |
సంస్మరన్ప్రహ్లాణోవాక్యం విచచారతతస్తతః || ౩౭ || ఋషిభిస్సహ

తస్మై స్తవసాభావితాత్మభిః । ఆదిత్యకల్పతేజోభిర్జలామణ్యలధారి
భిః ॥౩౮॥ సంయుక్తోవిచరంస్తత్రభూపతేపర్వతోత్తమే! వాయవ్యాం
దిశిచాద్రాక్షీదిదమాశ్చర్యము త్రమమ్ ॥ ౩౯ ॥ శుద్ధస్ఫటికసజ్జాశా
తత్రాసీన్దహతీశిలా । దర్శనీయతమాస్నిగ్ధావిస్తేణావిమలాశుభా॥౪౦॥
తస్యాంశిలాయామాస్తేస్స సముచ్చితతనుఃపుమాః । దీప్యమానస్సవ
పుషాపర్వతేద్ద్రీశివాపరః ॥ ౪౧॥ మహాబాహుర్విశాలాక్షోమహాదం
ష్ట్రోమహాహనుః । రక్తమాల్యామృరధరోరక్తగన్ధానులేపనః ॥ ౪౨ ॥
విభ్రద్రక్షేతథాదివ్యకుణ్డతేరత్నభూషితే । విభ్రచ్ఛస్త్రప్రతీకాశంస్నిగ్ధ
హేమవిభూషితమ్ ॥ ౪౩ ॥ అనేకరత్నసంఘానైర్నరృషణైస్సువిభూ
షితమ్ । శ్యామంనానావిధైరతైశ్శోభమానకీరీటకమ్ ॥ ౪౪ ॥ తము
పేత్యమహాకాయంమహావీర్యంమహాభుజమ్ । అగస్త్యవిస్తయ్యావిష్టో
భూయోభూయోఽన్వనైక్షతః ॥ ౪౫ ॥ తతస్తమృషిశార్దూలఃప్రాహచై
వంవచోనృప । ప్రణమ్యతస్త్వదేవాయద్వలద్భాస్కరతేజసే ॥ ౪౬ ॥

అగస్త్యః ॥ శోభవానుమహావీర్యకస్యవాప్రియదర్శన । ఏతన్నస్త్యం
తుతత్తేనపృచ్ఛతాంబూహినానృతమ్ ॥ ౪౭ ॥ వామదేవః ॥ ఏవము
క్షేతతస్తేననరేంద్రమునినాతదా । శృణ్వతాంప్రీతిదాయిన్యావాచామ
ధురయాగిరౌ ॥ ౪౮ ॥ మహాజనంమునీంద్రంతంసకించితృత్వభావ
తస్త్రువంతతదాగస్త్యముదైక్షతపునఃపునః॥౪౯॥పశ్యతాంచైవసర్వే
హంమునీంద్రాణాంమహాత్మనామ్ । అస్తర్దధేమహాతేజాస్తదద్భుతమివా
భవత్ ॥ ౫౦॥ తతస్తేమునయస్సర్వేవిస్తయోత్ఫుల్లలోచనాః । అహో
దృష్టమహోదృష్టమాశ్చర్యమితిచాబ్రువత్ ॥౫౧॥ దర్శయిత్వామహాశ్చ
ర్యంరూపంభాస్కరసన్నిభమ్ । మాయయామోహయిత్వాఽస్తా స
ద్యోక్యాన్తరధీయతః॥౫౨॥ ఇతిబ్రువంతస్తేనరేవమునయోఽద్భుతతేజసః ।
ప్రణమ్యతస్త్వదేవాయవ్యచరంస్తంమహీధరమ్ ॥౫౩॥ సంపృతోమునిభి

స్సరైర్వరగస్త్యోభగవాంస్తదా । తమేవదేవదేవేశంద్రప్తుకామోఽనపా
యినమ్ ॥౫౪॥ భాగంపరిత్యజ్యనరేంద్రపశ్చన్నారాయణాదేర్విమలం
విశాలమ్ । ద్విజేంద్రపర్యస్సహసామహాత్మాతస్యోత్తరంభాగమథప్రపేదే॥

ఇతివ్రాహ్మనపురాణేక్షేత్రకాణ్డేశ్రీవేంకటాచలమహాత్మ్యేభగవదావిష్ణువో
షోఘాతాదికథనంనామపంచమింశోధ్యాయః.

శేషాచలో త్తరదిశ్యగస్త్యాదికృతభగవదన్వేషణప్రకారః.

వామదేవః ॥ తత స్తస్మిన్నహతేజావిచరన్సర్వతోత్తమే । ఉత్త
రంభాగమాశ్చర్యం దదర్శాద్భుతదర్శనమ్ ॥ ౧ ॥ లమ్బమానమహాశా
ఖైర్జమ్భూవృక్షైశ్చపాణ్డరైః । శుద్ధస్ఫటికసజ్జాశఫలవద్భిస్సుశోభిత
మ్ ॥ ౨ ॥ సరితఃపుణ్యదాస్తత్రదదర్శవిమలోదకాః । సర్వపాపహరా
శ్శుద్ధాశ్శతశశ్శుభదర్శనాః ॥ ౩ ॥ సర్వాసుతాసుపుత్యాసుసరిత్యువిమ
లాసుచామునీన్ద్రోమునిభిస్సార్ధంకృతశౌచోయథావిధి ॥ ౪ ॥ స్నానం
చక్రేప్రయత్నేనప్రయతస్సుసమాహితః । చిస్తయన్వాసుదేవాఖ్యంహృ
దినారాయణంహరిమ్ ॥ ౫ ॥ కృత్వాస్నానక్రియాస్సర్వా అర్చయా
మాసకేశవమ్ । అర్చయిత్వాజగన్నాథంజగామసుసమాహితః ॥ ౬ ॥
నరేన్ద్రమునిభిస్సార్ధంద్రష్టుకామస్సురేశ్వరమ్ । విచరన్సర్వశస్త్రత్ర
మునీన్ద్రైఃపర్వతోత్తమే ॥ ౭ ॥ దదర్శచోత్తరంభాగం శోభితంవివి
ధైర్దుగ్రైః । మేఘైశ్చైలనిభైశ్చాపి శోభితంశుభదర్శనమ్ ॥ ౮ ॥
మృగసర్పమహావ్యాశద్విజపక్షినిషేవితమ్ । బహుపుష్పలతాభిశ్చసు
సంఘన్నమహీతలమ్ ॥ ౯ ॥ సుఖవాతానుచరితంశీతోదకతటాకకమ్ ।
భ్రమరైర్గీయమానంచపిబద్ధిఃపుష్పజంమధు ॥ ౧౦ ॥ తైలకన్దరనిష్కా
న్తైఃకోకిలైర్నర్మధురస్వనైః । సుస్వరైర్గీయమానంచగన్ధర్వైస్తునిషేవితమ్ ॥
నృత్యద్విశ్చమహాపక్షైర్మయూరైరుపశోభితమ్ । అశ్వత్థక్షుబిలైశ్చ
శోభితంబహుశాఖిభిః ॥ ౧౧ ॥ తిలకైఃపుష్పితైశ్చాపికృతమాలైశ్చ
పుష్పితైః । కరణ్ణైఃకోవిదారైశ్చపాటలైశ్చాపిపుష్పితైః ॥ ౧౨ ॥ అ
జోలైర్దుచుళిందైశ్చశోభితంచిత్రశాఖిభిః । శిరీషశింశుపోద్దాలహిన్తా
లపనస్తథా ॥ ౧౩ ॥ తిమిశైర్నక్తమాలైశ్చసప్తనైశ్చప్తనైస్తథా ।
వకుళైః పుష్పితైశ్చాపిరాజద్భిరక్తచన్ద్రనైః ॥ ౧౪ ॥ ఏవంబహువిధైర్వృ
క్షైర్నానాశాఖోపశోభితైః । శోభితంశుభగన్ధాఢ్యంనానాధాతుసమన్వి
తమ్ ॥ ౧౫ ॥ పర్వతస్యాత్తరంభాగంమణిప్రవరసేవితమ్ । దదర్శన్మప
తేధీమామునిభిర్భగవాన్స్తదా ॥ ౧౬ ॥ అథతైర్కునిభిస్సార్ధంవిరచన్తి
రిమూర్ధని । దదర్శదివ్యామాశ్చర్యాంపద్మినీంపద్మశోభితామ్ ॥ ౧౭ ॥

ఉత్పల్లెదుత్పల్లె శ్చాపి ప్రభులైఃకుసుమైస్తథా । శోభితాంశుభగన్ధా
 ధ్యాం ప్రసన్నసలిలాంశుభామ్ ॥ ౧౯ ॥ ఇన్ద్రస్థటికసజ్జా-శాం రాజ
 హంసనిషేవితామ్ । సింహవ్యాఘ్రమృగైశ్చాపి నిసదద్భిర్నిషేవితామ్॥
 జలాద్భిశ్చమాతృజై శ్శోభితాంశుభదంష్ట్రీభిః । క్రౌంచైఃప్లవజ్జైర్వారా
 హైశ్శోభితాంశుభదర్శనైః ॥ ౨౦ ॥ అధికంశోభమానాంతాం కూజద్భి
 శ్చవిహజ్జమైః । సేవితాందేవగన్ధర్వయక్షవిద్యాధరాదిభిః ॥ ౨౧ ॥ ఏ
 వమత్యద్భుతాంతాంతు సర్వదుఃఖప్రణాశినీమ్ । దృష్ట్వాసవిస్తయావిష్టో
 మునీంద్రఃప్రాహతాత్మునీమ్ ॥ ౨౩ ॥ అగస్త్యః ॥ అస్యాంస్నాత్వా
 భగచ్ఛామో దిశంప్రాచీంమహాగిరీః । లోకేస్త్విశ్రూయతేచైషాపాప
 హానిప్రదేతివై ॥ ౨౪ ॥ సర్వపాపహరాశుద్ధాపద్మినీలోకవిభుతా । స
 ర్వదుఃఖహరాచాపి సర్వతీర్థఫలప్రదా ॥ ౨౫ ॥ ఏవమక్తాత్తుతైస్సార్థ
 మృషిభిర్భావితాత్మభిః । నివేశ్యహృదిదేవేశం మమజ్జనహసాజలే ॥ ౨౬ ॥
 స్నానంకృత్వాభదేవేశం ప్రణమ్యత్తనితంప్రతి । అభ్యర్చ్యచహృషీకేశం
 వాసుదేవంసనాతనమ్ ॥ ౨౭ ॥ విచచారయథాపూర్వమృషిభిస్సహ
 అగస్త్యాదీనాంసనత్కుమారవిలోకనపూర్వకపూర్వదిగ్గమనమ్ ॥ ౨౮ ॥
 తోమునిః । తస్యావహోత్తరేతీరే వృక్షమూలంసమాశ్రితామ్ ॥ ౨౯ ॥ స
 మాహితాత్మునీనా నృద్ధిన్యాస్సుమహాజనః । దక్షిణాభిముఖా
 న్భూపయోగీంద్రాన్సదదర్శహ ॥ ౩౦ ॥ సనత్కుమారప్రముఖా భ
 గవన్నృప్తమానసామ్ । భక్త్యాపరమయా యుక్తాన్నిమీలితవిలోచనామ్ ॥
 తాన్దృష్ట్వాసహసాహృష్టో యోగీంద్రాన్యోగపారగామ్ । తేషాంసమీప
 మభ్యాగా దగస్త్యోభమహామునిః ॥ ౩౧ ॥ తమాయాంతంతతోదృష్ట్వా
 మునీన్ద్రింమునిభిస్సహ । సనత్కుమారప్రముఖా యోగీంద్రాన్తమపూజ
 యమ్ ॥ ౩౨ ॥ సజ్జమ్యసహితస్సర్వై ర్యోగీన్ద్రైర్మునిపుంజవైః । సంపూ
 జితోయథాన్యాయం తతస్తైర్నిధిలేశ్వర ॥ ౩౩ ॥ అథతాన్తధురంవాక్య
 మువాచేదంమహామునిః ॥ అగస్త్యః ॥ కిమత్రదృష్టమాశ్చర్యం శోవాత్ర
 వసతేపుమామ్ ॥ ౩౪ ॥ యుష్మాభిశ్చిన్త్యమానఃకః కింవాయాయంస
 మాగతాః । ఏతదిచ్ఛామ్యహంశ్రోతు మేతన్నేశంసతామలాః ॥ ౩౫ ॥

ఏవంపుష్టాస్తదాతేన మునినాభావిత్తాత్తనా । సనత్కుమారప్రముఖా
యోగీంద్రాస్తమథాబ్రువన్ ॥ 3౬ ॥ సర్వాత్తాభగవాన్విష్ణు ర్వసత్వ
స్త్రిన్మహాగిరా । చిన్తనీయస్సపవైకో మునీన్ద్రపురుషోత్తమః ॥ 3౭ ॥ తమ
చిన్త్యంవిధాతారం చిన్తయామోఽనపాయినమ్ । నాన్యంవయంజగన్నా
థా చ్చిన్తయామోజనార్దనాత్ ॥ ౩౮ ॥ ద్రక్ష్యసేతంమహాత్మానం త్వం
చాపిపురుషోత్తమమ్ । అచిరేణైవకాలేన బ్రహ్మభూతంసనాతనమ్ ॥ ౩౯ ॥
నారాయణంహరింవిష్ణుం సర్వలోకపరాయణమ్ । దృష్టవన్తోవయంచాపి
సకృత్తమమరార్చితమ్ ॥ ౪౦ ॥ వేంకటాఖ్యగిరావస్తి న్నూర్వంపుణ్య
ప్రదాయని । అస్త్యన్యద్దృష్టమాశ్చర్యం ప్రాచ్యాందిశిమహామునే ॥ ౪౧ ॥
పర్వతస్యాస్యదివ్యస్య శృణుతద్వదతాంవర । శక్రశ్చసహితోదేవై సా
తౌద్వజ్రధరస్స్వయమ్ ॥ ౪౨ ॥ ద్రష్టుకామోగిరావస్తి న్వసత్వవ్యక్త
రూపిణమ్ । త్వంచాపిసురలోకేశం ద్రక్ష్యసేతంశచీపతిమ్ ॥ ౪౩ ॥ ఏ
తైస్సార్థంమునీన్ద్రైస్త్యం ప్రాచీంగచ్ఛశుభాందిశమ్ ॥ వామదేవః ॥ ఇ
త్యుక్త్వాన్దర్శితాస్సర్వే మునీంద్రాస్తంమహాజనః ॥ ౪౪ ॥ సనత్కుమ
రప్రముఖాస్తదదృశ్యతమివాభవత్ । అన్దర్శితేషుసర్వేషు యోగీంద్రైషు
మహాత్మసు ॥ ౪౫ ॥ అగస్త్యోమునిభిస్సార్థం సర్వైస్తైర్మునిసత్తమః । పరా
జితాయామద్రాక్షీ దాశ్చర్యందిశిభూపతే ॥ ౪౬ ॥ తస్యాందిశిమహా
వృక్ష ఇన్ద్రకేతురివోచ్చితః । లమ్బమానమహాశాఖః పుష్పభారనిషీడితః ॥
ఆసీదాచ్ఛాదయన్సర్వం భూధరంఛాయయానృప । తస్మాల్లేతుసమాసీ
ఆదిత్యసమతేజసః ॥ ౪౭ ॥ సప్తర్షయోమహాత్మానో భగవన్నస్త్రిస్త
మాససాః । తాన్దృష్ట్యాసమునిస్తేషాం సమీపముపచక్రమే ॥ ౪౮ ॥
అగస్త్యోమునిభిస్సార్థం తపసాభావితాత్మభిః । తమాయాన్తంతతోదృ
ష్ట్యా మునయోయమినాంవరమ్ ॥ ౪౯ ॥ స్నేహాన్వితాయథాన్యాయం
మహాత్మానమపూజయన్ । తతోబ్రవీన్మహాతేజా అభివాద్యచతాన్తు
నీన్ ॥ ౫౦ ॥ అర్థవన్తధురంవాక్యం ప్రశ్రయాన్తృదుశాక్షరమ్ ॥ అగ
స్త్యః ॥ కిమర్థమాగతాయూయం దివ్యేన్ద్రిన్సర్వతోత్తమే ॥ ౫౧ ॥ కోవా
ధ్యేయోమహాదేవో యుష్మాకంమునిసత్తమాః । ఏతదాఖ్యాతమేయూ
యం సర్వంసత్యేనపృచ్ఛతః ॥ ౫౨ ॥ పృచ్ఛామిశ్రోతుకామోహం కా

తూహలసమన్వితమ్ || వామదేవః || ఏవంపుష్టాస్తదాతేన మహినాము
నిపుజ్జవాః || ౫౪ || ఇదంప్రోచుర్మహాత్మానం వత్సోమశ్శూక్రియతా
మితి || ఋషయః || వయమత్రాగతాబ్రహ్మణా ద్రష్టుం దేవంజనార్దనమ్ ||
నారాయణంవిశాలాక్షం జగద్ధాతారమీశ్వరమ్ | సపవదేవస్సర్వాత్మా
ధ్యేయోనఃపురుషోత్తమః || ౫౬ || సచాన్యోవిద్యతేధ్యేయస్తమృతేజ
గతాంపతిమ్ | తమజంసర్వలోకేశం కృష్ణమచ్యుతమీశ్వరమ్ || ౫౭ ||
పూజ్యంవరేణ్యంవరదం చిస్తయిష్యామహేవయమ్ | త్వంచాపిసర్వలో
కేశం ద్రష్టాసికమలేక్షణమ్ || ౫౮ || సింహాఖ్యేపర్వతేహ్యస్మిన్గచ్ఛప్రా
చీందిశంమునే || వామదేవః || ఏవముక్తోమునిశ్రేష్ఠైర్నృపశ్రేష్ఠమ
హామునిః || ౫౯ || అభ్యనుజ్ఞాయతాస్సర్వాస్తగామమునిసత్తమః | చిస్త
యస్తనసాదేవం విశ్వకర్తారమీశ్వరమ్ || ౬౦ || చిస్తయస్తనసావాక్యం
పితామహసమీరితమ్ | జగామసహసాదివ్యాం దిశంప్రాచీంగిరేస్త
తః || ౬౧ || సృష్టేద్దృష్ట్యాభగవానగస్త్యస్తస్యాత్తరంభాగమదృ
ష్టపూర్వమ్ | తత్రాప్యదృష్ట్యాభగవస్తమాద్యం ద్రష్టుంతదాపూర్వమథ
ప్రపేదే || ౬౨ || *

ఇతి శ్రీ వామనపురాణే తేత్రకాండే శ్రీవేంకటాచలమహాత్మ్యే
అగస్త్యాదీనాం సనతు-మారాది దర్శనపూర్వక భగవదన్వే
షణప్రకారాదివర్ణనంనామ షడ్వింశోధ్యాయః.

శేషాచలపూర్వదిశ్యగస్త్యాదీనామద్భుతవస్తుదర్శనప్రాప్తిః.

వామదేవః || అథపూర్వాంసమాసాద్యదిశం తాంమునిభిస్సహ |
నారాయణిరేస్తస్య ద్రిమమణ్డలభూషితమ్ || ౧ || విచచారయథా
పూర్వం సహితస్తైర్మహాత్మభిః | జ్వలద్భాసకరతేజోభిర్దునిభిర్భావితా
త్మభిః || ౨ || సోపశ్యద్దిరిశ్యక్ష్ణాభాన్వృతౌస్సుష్పఫలాన్వితాః | లమ్ప
మానమహాశాఖాః మృదుపల్లవశోభితాః || ౩ || సమదాన్వారణం
శ్చాపి సుదంష్ట్రాః సమ్యగుచ్ఛ్రితాః | నదతశ్చమహాసింహాః వదా
హంశ్చాపిధావతః || ౪ || గుహ్యకిన్నరగన్ధర్వాః యతౌద్వాంశ్చస
హస్రశః | ఏవమాద్యైస్తథావైశ్చ శోభితంపర్వతోత్తమమ్ || ౫ ||

3౬ శ్రీవేంకటాచలమహాత్మ్యే - శ్రీవామనపురాణాంతర్గతే (అ-౮)

పశ్యత్సమంతాత్సోగస్త్యోవిచచారమహామునిః । విచరక సదదర్శాధము
నివ్రవరసేవితమ్ ॥ ౬ ॥ మహాభాగంమహాపుణ్యంమృగయాధపసేవి
తమ్ । నిత్యపుష్పఫలోపేతైర్ద్దుమైర్నానావిధైర్ద్యుతమ్ ॥ ౭ ॥ మత్త
ద్విపానుచరితంమత్తకోకిలనాదితమ్ । మహాద్భిరుచ్ఛితైశ్శృంగైశ్శోభ
నీయైశ్శశోభితమ్ ॥ ౮ ॥ భయజ్జరమహానాగం మహాసానుంశుభావ
హమ్ । ఉచ్ఛ్రితామలకైశ్చాపిఫలవద్భిశ్శశోభితమ్ ॥ ౯ ॥ ఏవంభూ
తంమహాశ్చర్యం మహాభాగంమహాగిరిమ్ । అగస్త్యభగవాన్సుర్వాం
దిశందృష్త్వామహాగిరేః ॥ ౧౦ ॥ హృష్టోభవిచచారాశుమునిభిస్తైస్సమా
వృతః । తత్రాద్భుతమథాపశ్యదగస్త్యఃపర్వతోత్తమే ॥ ౧౧ ॥ బిలంపాతా
శసజ్జాశంపశ్యతాంభయదాయకమ్ । మహాస్తంభైరవందుర్గమదృష్టం
మానుషైర్నృప ॥ ౧౨ ॥ నిపతేయ్యర్హిపశ్యన్తోనరాయస్త్విన్విష్టాహితాః ।
తద్బిలంసముపాగమ్యమునీన్దోమునిభిస్సహ ॥ ౧౩ ॥ పునఃపునర్నిరీక్ష్య
దంవచఃప్రోవాచధర్మవీత్ ॥ అగస్త్యః ॥ దృష్త్వాచైవంవిధంసర్వేనిపతి
ష్యన్తిమోహితాః ॥ ౧౪ ॥ మానవాద్రష్టుకామాయే సమారూఢామ
హీధరమ్ । తస్మాదేతన్నచైవాస్త్విన్భవేదితిమతిర్కమ ॥ ౧౫ ॥ బిలం
తుభైరవంఘోరం మృత్యువక్త్రసమంగిరా ॥ వామదేవః ॥ ఇత్యు
క్తోమునినాతేనసద్యశ్చాంతర్హితంబిలమ్ ॥ ౧౬ ॥ అగస్త్యస్యప్రభావేన
తదద్భుతమివాభవత్ । అస్తర్హితేతత్తస్త్విన్విచచారమహామునిః ॥ ౧౭ ॥
తస్మిన్నేవమహాపుణ్యేవేంకటాశ్వేమహాగిరా । దదర్శాథచిరంతత్రశత
శాఖసముచ్ఛ్రితమ్ ॥ ౧౮ ॥ సాలంమహాద్భుతాకారంమృదుపల్లవశోభి
తమ్ । మహాస్తంమహదాశ్చర్యమదృష్టంభువిమానుషైః ॥ ౧౯ ॥ తద్దృ
ష్త్వాశీఘ్రమభ్యాయాదగస్త్యోభమహామునిః । తత్సమీపేమహాతేజావిస్త
యావిష్టచేతనః ॥ ౨౦ ॥ తముపేత్యమహాసాలంమునీంద్రోమునిభిస్సహ ।
భగవత్సాక్షాత్కారాయతపఃకుర్వంత మింద్రీమ్పూర్త్యగస్త్యక్తిః
దదర్శశక్రమూసీనం దేవంసాక్షాచ్ఛచేపతిమ్ ॥ ౨౧ ॥ సాలస్కంధప్రతీకాశ
బాహుశాఖంశతక్రతుమ్ । రత్నజాలోపసమ్పన్నమకుశేనవిరాజితమ్ ॥
వైడూర్యమణిరత్నాఢ్యకుణ్డలాభ్యామలజ్జుతమ్ । వజ్రపాణింవిశా
లాక్షం నారాయణమివాపరమ్ ॥ ౨౩ ॥ సూర్యాగ్నియమవస్వశ్వికు

బేరవరుణైస్తథా । గర్భర్వకిన్నరేంద్రైశ్చశుభకుణ్డలధారిభిః ॥ ౨౪ ॥
 దివ్యామృతరథైరారాత్మైర్వైసుముపసేవితమ్ । తందృష్ట్వానృపతేదేవం
 దేవజన్మామహామునిః ॥ ౨౫ ॥ తత్సమీపంమహాతేజాస్సుహాసావ్యగమ
 త్తదా । సంవృతం దేవదేవేశంత్తైగ్రీలోక్యాధిపతింద్విజః ॥ ౨౬ ॥ ముని
 భిస్సహితస్త్వైర్వరపూజయదరిష్టమమ్ । దేవాశ్చసహశ్రక్షేణమునీ
 ద్ద్రానాగతాంస్తదా ॥ ౨౭ ॥ అపూజయన్యథాన్యాయంస్థితైస్సాన్ధం
 మహాత్మనా తానువాచసశక్రాంస్తుతతోగస్త్యస్సురోత్తమాన్ ॥ ౨౮ ॥
 శ్రూయతామితీచాభావ్యద్రహసన్నివవిస్తితః కిమర్థమాగతాయూయం
 కింవాచిస్తయథామరాః ॥ ౨౯ ॥ ఆశ్చర్యంచాపికిందృష్టమస్మిన్నుజ్యే
 సగోత్తమే । ఏతత్సత్యేనమేసర్వమాఖ్యేయంత్రిదశేశ్వరాః ॥ ౩౦ ॥
 శ్రోతుమిచ్ఛామ్యహం త్వేతద్యుష్మాభిస్సముదీరితమ్ ॥ వామదేవః ॥ అగ
 స్త్యేనైవముక్తాస్తేసర్వవతతస్సురాః ॥ ౩౧ ॥ ఏవమూచుర్దునిశ్రేష్ఠం
 నృపశ్రేష్ఠాసురార్దనాః । ద్రష్టుకామావయం దేవంపద్మపత్రనిభేక్షణమ్ ॥
 నారాయణంహృషీకేశం శఙ్ఖచక్రగదాధరమ్ । ప్రణతార్తిహరంవిష్ణుం
 బ్రహ్మభూతంసనాతనమ్ ॥ ౩౩ ॥ సమాగమ్యమునిశ్రేష్ఠసింహాఖ్యేన్స్త్రి
 న్నగోత్తమే । జయందేవజిదాదీనాం దైత్యేంద్రాణాంమహాజనామ్ ॥
 ప్రార్థయామోవయంబ్రహ్మ దేవదేవాజ్జనార్దనాత్ । తంద్రష్టుమజ
 రందేవంసమాసీనంమహాజనమ్ ॥ ౩౫ ॥ చిస్తయస్తస్తమేవేశం సృష్టి
 స్థిత్యంతకారణమ్ । ఏవమూచుర్దునిశ్రేష్ఠంనృపశ్రేష్ఠాసురార్దనాః ॥ ౩౬ ॥
 సఏవభగవాన్దేవో ధ్యేయోస్త్వాభిస్సనాతనః । నాన్యోధ్యేయఃపునాం
 స్తస్మాద్విద్యతేనచదృశ్యతే ॥ ౩౭ ॥ దృష్టంచాపిమహాశ్చర్యం పర్వతే
 స్త్రిన్దహామునే । శుభేతుదక్షిణేభాగే గిరేరస్యమహీయసః ॥ ౩౮ ॥
 ఇన్ద్రోక్త్యాగస్త్యస్యశఙ్ఖరదశనాయాగ్నేయదిగ్గమనమ్ ॥
 ఆశ్చర్యభూతోభగవాన్సవతీశస్సదాహరః । పినాకపాణిస్సర్వాత్మా స
 ర్వశక్తిర్హేశ్వరః ॥ ౩౯ ॥ స్వైరేవసంవృతోభూతైః కింసరోరగరా
 త్మనైః । తత్రగత్వాచదేవేశం ద్రష్టాసిభువనేశ్వరమ్ ॥ ౪౦ ॥ ఋషిం
 దూర్వాససంచాపి నద్దికేశ్వరమేవచ । యేచాప్యనుచరాస్తత్రతాం
 శ్చాపిద్రక్ష్యసేమునే ॥ ౪౧ ॥ ఇతోగచ్ఛస్వతందేశంయత్రాస్తేభగవాన్స

3౮ శ్రీవేంకటాచలమహాత్మ్యే - శ్రీవామనపురాణాంతర్గతే (అ-౯

రః । ఏభిర్బునివరైస్సార్థంమావిశమ్భతుమర్హసి ॥ ౪౨ ॥ వామదేవః ॥
 ఏవముక్తస్సురైస్సర్వైరభ్యనుజ్ఞాయతాకాత్పురా ॥ పూర్వభాగంవిహః
 యాథ భూధరస్యమహీయసః ॥ ౪౩ ॥ అభ్యుగాద్దక్షిణంభాగం తైరేవ
 మునిభిస్సహ ॥ సపశ్యద్దక్షిణంభాగమగస్త్యైః ధమహామునిః ॥ ౪౪ ॥ ఆ
 గ్నేయ్యాందిశిచాద్రాక్షీదిదమాశ్చర్యము త్తమమ్ ॥ శఙ్ఖచక్రగదాశాఙ్గ
 శక్తిలాఙ్గలనస్తకా ॥ ౪౫ ॥ సైస్వస్వైర్నాపైస్సమాసీనాభాజయ
 ద్భిర్నిశోదత ॥ దివ్యాభరణమాలాభిర్భాజితాశుభదర్శనా ॥ ౪౬ ॥
 రక్తచందనద్ధాక్షాద్భివ్యమాల్యోపశోభితా ॥ శుభనూపురకేయూరక
 టకాదివిభూషితా ॥ ౪౭ ॥ అథతాత్సహసాదృష్ట్యా మునీంద్రైః
 పురుషర్షభా ॥ తేషాంసమీపమాగమ్యసహర్షోమునిభిస్సహ ॥ ౪౮ ॥
 అగస్త్యశ్చతతస్తేభ్యః ప్రణామమకరోత్తదా ॥ ప్రణమ్యప్రాఙ్మలిర్భూత్వా
 ప్రస్తూయచమహాద్యుతిః ॥ ౪౯ ॥ కృత్యాప్రదక్షిణంచాపి దక్షిణాందిశ
 మభ్యుగాత్ ॥ అత్యంతంవిస్తయావిష్టోమునిభిస్సహితోన్మవ ॥ ౫౦ ॥
 ఆదిదేవంమహాదేవం ద్రష్టుకామోజనార్దనమ్ ॥ ఆశ్చర్యరూపమూరుహ్య
 ప్రేక్షమాణోమహాగిరిమ్ ॥ ౫౧ ॥ పరీత్యతస్యైవసగోత్తమస్య ప్రాచీం
 దిశం దేవగణాభిజుష్టామ్ ॥ అవాప్యతస్యైవగిరేర్మహాత్మాతందక్షిణంభా
 గమసాప్రపేదే ॥ ౫౨ ॥ ... *
 ఇతి శ్రీవామనపురాణే తేత్రకాణ్డే శ్రీవేంకటాచలమహాత్మ్యే
 అగస్త్యస్యశేషాచలవాసీంద్రాదితపఃకరణప్రకారభగవద్దివ్యా
 యుధదర్శనాదికథనంనామ సప్తవింశోధ్యాయః.

అగస్త్యకృతశేషాచలదక్షిణభాగస్థశంఖరసేవాక్రమః

వామదేవః ॥ తస్యాథదక్షిణంభాగం భూధరస్యమహీయసః ॥
 అవాపపరయాప్రీత్యామునీంద్రోమేఘసన్నిభమ్ ॥ ౧ ॥ శుభగుల్మలతా
 గూఢంనానాపాదపసంక్కులమ్ ॥ మాహారైర్వానరైశ్చాపి గోవుచైచ్చ
 శ్చనిషేవితమ్ ॥ ౨ ॥ ఫలవద్దుగ్రిమషణ్డైశ్చపుష్పభారనిషీడితైః ॥ దర్శనీ
 యతమైర్దివ్యైశ్చోసిభితంశుభశాఖిభిః ॥ ౩ ॥ భిన్నాఙ్జనచయాకారంశిలా
 భిరుపశోభితమ్ ॥ హంససారసగృధ్రైశ్చశతపత్రైశ్చశోభితమ్ ॥ ౪ ॥

శోభితంరమణీయైశ్చ చక్రవాక్తైర్నహస్ననైః । నానాధాతుసమూక్తిర్ణం
 నానాప్రసవణాకులమ్ ॥ ౫ ॥ గుహ్యవిద్యాధరాద్యైశ్చసభారైశ్శుభద
 ర్శనైః । శోభితంశుభగన్ధాఢ్యంశుభమాయతసేవితమ్ ॥ ౬ ॥ గాయద్భిః
 కిన్నరైశ్చాపిగన్ధర్వైశ్చనిషేవితమ్ । ప్రసాదయద్భిర్దేవేశంకృష్ణమక్లిప్త
 కారిణమ్ ॥ ౭ ॥ ఏవమత్యద్భుతందివ్యం డక్షిణంభాగమాత్తవా ॥
 దదర్శమునిశార్దూలఃపర్వతస్యమహీయసః ॥ ౮ ॥ తత్రాపిన్ద్రపతేంద్రా
 షీత్పుష్పితంబహుశాఖనమ్ । అత్యుచ్చ్రితంమహాశ్చర్యం దర్శనీయత
 మంస్రప ॥ ౯ ॥ అతీవశుభగన్ధాఢ్యమ్మృదుపల్లవశోభితమ్ । పృథుంమ
 హాద్భుతందివ్యంయోనదృప్తఃపురాతనైః ॥ ౧౦ ॥ తంసృష్ట్యాసహసాఽగ
 స్త్యాయయాశీఘ్రతరంమునిః । మునీనైస్సహితస్సర్వైర్నరేంద్రసిహవి
 స్త్రితః ॥ ౧౧ ॥ తత్సమీపంసమాగమ్యకౌతూహలసమన్వితః । ఉదైక్షతమహా
 తేజాస్తంవృక్షంబహుశాఖనమ్ ॥ ౧౨ ॥ తత్రాసీనంతతోఽపశ్యద్భగవన్త
 ముమాపతిమ్ । నేత్రైర్గ్రక్తైస్సమాయుక్తంత్రిభిఃప్రిభిరివాగ్నిభిః ॥ ౧౩ ॥
 ఉదఙ్ముఖంమహాశ్చర్యజటామణ్డలధారిణమ్ । చతుర్భుజంమహాదేవంనీల
 కణ్ఠంపినాకినమ్ ॥ ౧౪ ॥ తరుణాదిత్యసజ్జాశంజ్వలస్తంసేవనతేజసా ।
 స్వేనైవతేజసాదేవంభాసయస్తందిశోదశ ॥ ౧౫ ॥ కపిలాక్షంవిశాలా
 క్షంచార్యోష్ఠంచారుషక్షసమ్ । సమున్నతతనుంసౌమ్యం సర్వలోకనమ
 స్కృతమ్ ॥ ౧౬ ॥ నానామణిగణచ్ఛన్నజ్వలతుగ్ణలధారిణమ్ । త్రై
 స్సైరసుచరైశ్చాపి నానాయాపనరైస్తథా ॥ ౧౭ ॥ అనేకబహుసాహ
 వైర్బలవద్భిర్నిషేవితమ్ । నద్వికేశ్వరదూర్వాసాబాణాద్యైశ్చనిషేవిత
 మ్ ॥ ౧౮ ॥ యక్షకిన్నరగన్ధర్వైర్దేవైశ్చాపినిషేవితమ్ । హాహాహూహూ
 భ్యాంచతథాగన్ధర్వాభ్యానిషేవితమ్ ॥ ౧౯ ॥ త్రైస్సైరభిప్రుతంచైవమహా
 దేవంమహాద్యుతిమ్ । దృష్ట్వాశమ్భుంతదాగస్త్యననామశిరసాభువి ॥ ౨౦ ॥
 ప్రణేముర్ఛనయశ్చాపిభగవన్తంమహేశ్వరమ్ । బ్రువన్తోదేవదేవేశంప్ర
 సీదేతిపునఃపునః ॥ ౨౧ ॥ ప్రస్తూయతంమహాదేవంభగవన్తంమహేశ్వ
 రమ్ । ఉవాచచత్రదాగస్త్యస్సమాసీనంమహాజనమ్ ॥ ౨౨ ॥ నానా
 రత్నవిచిత్రైశ్చవలయైశ్చవిభూషితమ్ । జామ్బూనదమయైశ్చాపికే
 యూరైస్సమలఙ్కృతమ్ ॥ ౨౩ ॥ వరదంసర్వభూతానాంసర్వదేవన

౪౦ శ్రవెజ్జటాచలమూహాత్మ్య - శ్రవామనపురాణాస్తగతే (అ-౯)

మస్కృతమ్ । కింసమాంభావసేదేవత్వత్సమీపమిహాగతమ్ ॥ ౨౪ ॥
 కోవాధ్యేయస్త్వయాదేవ కోస్త్విన్వానివసత్సహా ॥ వామదేవః ॥
 భగవత్సేవాకాంతీణమగస్త్యమ్ప్రతిశజ్జరోక్తిః ॥
 ఏవముక్తోమహాతేజామహాదేవోమహామునిమ్ ॥ ౨౫ ॥ జలదస్వనగ
 మ్భిరవచసావాక్యమబ్రవీత్ ॥ శజ్జరః ॥ పరావరపత్తిదేవోవిశ్వయో
 నిర్జనార్దనః ॥ ౨౬ ॥ మయాచాన్యైశ్చసర్వాత్తాధ్యేయోనారాయ
 ñోహరిః । నాన్యోధ్యేయఃపుమాలోకేదృశ్యతేనచవిద్యతే ॥ ౨౭ ॥
 తస్మత్తేజగతాంనాథంసర్వవ్యాపినమీశ్వరమ్ । నారాయణగిరావస్త్వి
 న్వసత్తేషసనాతనః ॥ ౨౮ ॥ నారాయణోజగద్యోనిర్భగవాన్పురుషో
 త్తమః । అస్త్విన్నస్తమనోయస్తాస్తయాసర్వేష్వరేహరా ॥ ౨౯ ॥
 తస్మాత్సమాగతంత్యాహంనాభిభాషేనచాన్యథా । త్వంచాపితంవిశా
 లాక్షంజనానామీశ్వరేశ్వరమ్ ॥ ౩౦ ॥ శరణ్యంసర్వభూతానామనాదిని
 ధనంహరిమ్ । జ్వలన్తకుటకేయూరకటకాదివిభూషితమ్ ॥ ౩౧ ॥ మా
 లయాదివ్యయాచాపివైజయన్త్యావిరాజితమ్ । పతత్రిరాజమారూఢంద్ర
 శ్యసేవిశ్వరూపిణమ్ ॥ ౩౨ ॥ బ్రహ్మణాపిమయాచాత్రప్రోక్తమేతత్త
 వానఘ । ద్రష్టాసీతిజగన్నాథంభవత్సేతన్నసంశయః ॥ ౩౩ ॥ అచిరే
 శైవకాలేనభగవాన్పురుషోత్తమః । కరిష్యతినవిశ్వాత్సాన్నిధ్యంతవ
 కేశవః ॥ ౩౪ ॥ విచరస్వయథాపూర్వంపర్వతేస్త్విన్తహామునే । మా
 విషాదంకృథాబ్రహ్మతస్త్విన్నస్తమనాభవ ॥ ౩౫ ॥ ఏవముక్తస్తుదేవే
 నశమ్భునాపరమేష్ఠినా । పునఃపునఃప్రణమ్యేశంతస్తాన్నైవాభ్యయా
 న్మునిః ॥ ౩౬ ॥ స్నేహాన్వితోమునిశ్రేష్ఠతస్త్విదేవేపినాకినిపశ్యతాంతు
 మునీంద్రాణామగస్త్యస్యతుపశ్యతః ॥ ౩౭ ॥ సానుగస్సహసాశమ్భుస్త
 తైర్వాస్తరధీయత । మునయశ్చాపితందేవంసంస్తూయపరమేశ్వరమ్ ॥
 ప్రణమ్యచమునీంద్రేణసహతేభ్యగమంస్తదా । ఏవమేతన్తహాశ్చర్యం
 సంవాదంశమ్భునాసహ ॥ ౩౮ ॥ ఋషిభిర్విస్తితంలొకేహ్యగస్త్యస్య
 మహాత్మనః । ఆఖ్యాతంతేమయాచాపిమిథిలేశమహాద్భుతమ్ ॥ ౪౦ ॥
 సర్వపాపప్రశమనంకిమన్యచ్ఛోతుమిచ్ఛసి ॥ జనకః ॥ ఆశ్చర్యమిదమా
 ఖ్యానంకథితంమేమహామునే ॥ ౪౧ ॥ శ్రితంచాపిమయాసమృక్ష్ప

హృష్టేనాస్తరాత్మనా । తతఃపరంమునీన్ద్రోసావకరోత్కింమహాద్యుతిః॥
 ఏతదాచక్షుషేబ్రహ్మః శ్రోతుమిచ్ఛాప్రవర్తతే ॥ వామదేవః ॥ అగ
 స్త్యోభమహాతేజాః ప్రణిపత్యమహేశ్వరమ్ ॥ ౪౩ ॥ త్యక్త్వాభదక్షిణం
 భాగం నైరృతీందిశమాస్థితః ॥ ౪౩౪ ॥ తందక్షిణంభాగమతీత్యరాజన్నా
 రాయణాదేస్తుహతైర్మునీశ్వరైః । అథోత్తమాందక్షిణపశ్చిమాందిశం
 ద్రప్తుంపరేశంప్రయయాప్రతాపవాన్ ॥ ౪౪౪ ॥ *

ఇతి శ్రీవామనపురాణే షేత్రకాణ్డే శ్రీవేంకటాచలమాహాత్యే
 అగస్త్యకృతశేషాచలదక్షిణభాగవాసిశబ్జరదర్శన
 ప్రకారాదికథనంనామాష్టావింశోధ్యాయః.

శేషాచలనైరృతిదిశ్యగస్త్యాదీనాంవిష్వక్సేనదర్శనప్రాప్తిః.

వామదేవః ॥ తాందిశంసమనుప్రాప్య నైరృతీంభగవానభ । మ
 స్తరాద్రిప్రతీకాశం శతశాఖంమహోచ్ఛ్రితమ్ ॥ ౧ ॥ వటంమహాస్త
 మాశ్చర్యం దదర్శసమహామునిః । తస్యమూలేసమాసీనం భగవన్తంసురే
 శ్వరమ్ ॥ ౨ ॥ శిలాయామద్భుతాయాంతు మహత్యాందీప్రతేజసమ్ ।
 విత్వక్సేనంసురాధ్యక్షం భగవన్నస్తమానసమ్ ॥ ౩ ॥ సర్వైరనుచ
 రైశ్చాపిమహేష్ట్రసమవిక్రమైః । సంవృతంబలిభిర్దైవైశ్చతక్రతుమివాప
 రమ్ ॥ ౪ ॥ గ్రసన్తమివచాకాశం భక్షయన్తమివప్రజాః । దైత్యే
 ద్ద్రాబలవన్తస్తం పరివార్యోపతస్థిరే ॥ ౫ ॥ శతశోదృష్టకర్మాణో రాక్ష
 సాశ్చభయావహః । గర్భర్వపతయశ్చాపి యతాశ్చాపిసహస్రశః ॥ ౬ ॥
 తమాసీనంమహావీర్యం విష్వక్సేనంసరాధిప । ఉపాతిష్ఠన్తతేనర్చ్య గృహీ
 తవివిధాయుధాః ॥ ౭ ॥ భూతయూధానిచోగ్రాణి వైష్ణవానిసహస్రశః ।
 మేరుమస్తరసజ్కాశరూపవన్తిమహాన్తిచ ॥ ౮ ॥ క్రుద్ధానియానిభూతా
 ని నిర్దహేయురిమూఃప్రజాః । పిబేయుస్సహసాసర్వా నుదధీంశ్చాపిసర్వ
 శః ॥ ౯ ॥ తానిచావార్యతందేవ ముపాతిష్ఠన్తసర్వశః । ఏవమేతైస్త
 థాన్త్యైశ్చ సమేతైస్తత్రభూధరే ॥ ౧౦ ॥ ఉపాస్యమానంతందేవం ప్రాస
 తోమరసాణిభిః । సుస్వైర్దాయమానాశ్చ గర్భర్వాస్తస్యసన్నిధౌ ॥ ౧౧ ॥
 జగుర్నారాయణందేవం కిన్నరేంద్రాస్తుసర్వశః । గాయన్త్యసుస్వనా

౪౨ శ్రీవేంకటాచలమహాత్యై - శ్రీవామనపురాణా స్తవతే(అ-౧౦)

శ్చాపి నృత్యన్యోఽపురస స్తథా ॥ ౧౦ ॥ విష్వక్సేనస్య దేవస్య సన్నిధౌ
తస్యధీమతః । దేవాబ్రహ్మర్షయశ్చాపి సిద్ధాశ్చాపినహస్రశః ॥ ౧౩ ॥
ఉపతథ్స్థుర్హితం దేవం నారాయణమివాపరమ్ । తం దృష్ట్వా విస్తయా విప్రో
గోమాశ్చ తతసు స్తదా ॥ ౧౪ ॥ అగస్త్యమునిశార్దూల స్తత్రమీపముపే
యివాక్ ॥ తత్రమీపముపాగమ్య ప్రణామమకరోద్భువి ॥ ౧౫ ॥
వ్యాహరణశ్శక్త్యాయా వాచా ప్రసీదేతి పునఃపునః । ప్రణేమూర్తునయశ్చాపి త
మాసీనం మహాబలమ్ ॥ ౧౬ ॥ సుఖాసీనం మహేష్వానం నారాయణమి
వాపరమ్ । శఙ్ఖచక్రగదాపాణి మథ యోద్యతపాణికమ్ ॥ ౧౭ ॥ తా
నబ్రవీన్నహావీర్యో విష్వక్సేనో నరాధిప । అగస్త్యప్రముఖాస్సర్వా నృషీన్
అగస్త్యాదీన్ప్రతివిష్వక్సేనకథితభగవద్దర్శనోపాయః ॥
రపురజ్జయ ॥ ౧౮ ॥ విష్వక్సేనః ॥ యుష్మాభిర్భగవాన్దేవో విశ్వరూప
ధరోహరిః । అస్మిన్నిరామహాతేజా ద్రష్టుం శక్యోహి సోఽవ్యయః ॥ ౧౯ ॥
సర్వవేదోదితస్యాస్య దేవస్యానుచరావయమ్ । దృష్టవన్తోఽజితం పూ
ర్వం సమాసీనం మహాజనమ్ ॥ ౨౦ ॥ నారాయణం సురాధ్యక్షం శఙ్ఖచ
క్రాసిధారిణమ్ । వసత్యస్మిన్నవిశ్వాత్కా నారాయణగిరాద్విజాః ॥ ౧ ॥
విచరద్ధ్వంయథా పూర్వ మస్మిన్నర్వతస త్రమే । ఏతస్మిన్నర్వతేదివ్యే ప్ర
సాదా త్రస్య శాక్తిణః ॥ ౨౧ ॥ అదృష్టరూపమాశ్చర్యం దృష్టవన్తః పురావ
యమ్ । తపస్తప్యన్తి యేచాస్మిన్ ద్రష్టుకామాస్తమీశ్వరమ్ ॥ ౨౩ ॥ దదా
తిభగవాన్స్తేషాం దర్శనం పురుషోత్తమః । యూయమప్యత్ర చాస్మాభిర్వి
మలేపర్వతోత్తమే ॥ ౨౪ ॥ పరమంతపఃస్థాయ భక్త్యా పరమయాయు
తాః । చరతాన్తేషభూతానామీశ్వరేవ్యస్తమానసాః ॥ ౨౫ ॥ విష్ణోబ్ర
హ్మణి గోవిందే జగద్ధాతరికేశవే ॥ వామదేవః ॥ ఏవముక్త్యా భగవాన్వి
ష్వక్సేనససీర్యవాక్ ॥ ౨౬ ॥ అస్తర్దధేతదాదేవ స్తతైవనృపతే ప్రభుః । స
ర్వైరనుచరైస్సార్థం సర్వదేవనమస్మృతః ॥ ౨౭ ॥ పశ్యతామేవసర్వేషాం
మునీంద్రాణాం మహాత్మనామ్ । మునయశ్చాపి తేనర్వే సహసైవ మహాద్యు
తిమ్ ॥ ౨౮ ॥ ప్రణమ్యతం మహాత్మానం విష్వక్సేనం ముదాయుతాః । పునశ్చా

అగస్త్యాదీనాం శేషాచలస్థవిష్వక్సేనానుచరావలోకనమ్ ॥

పియథా పూర్వం విచేరురవసీపతే ॥ ౨౯ ॥ వేంకటాఖ్యే గిరాతస్మిన్ వృ

క్షువణ్ణవిభూషితే । గిరిమూర్ధ్నిచరస్తస్తే మునయస్సర్వవవతు ॥ ౩౦ ॥
 దదృశుస్తత్రరమ్యాణి శిఖరాణిమహానిచ । పుష్పితద్రుమవండైశ్చమణి
 తానిసహస్రశః ॥ ౩౧ ॥ నీలజీమూతవర్ణాణి పాణ్డరాభ్రనిభానిచ । దే
 వదానవగన్ధర్వ యక్షకిమ్బురుషైస్తథా ॥ ౩౨ ॥ గుహ్యవిద్యాధరావై
 శ్చ సేవితానిమహత్కభిః । శిఖరాచ్ఛిఖరంగత్వాచరస్తస్తేమహీపతే ॥ ౩౩ ॥
 దదృశుశ్శిఖరేరమ్యే కస్తింశ్చిన్తునయోఽమలాః । సమాసీనాన్తహవీర్యా
 న్తహసాలనిభాన్స్తథా ॥ ౩౪ ॥ కామరూపధరాఘోరాన్వాయు
 వేగసమాజవే । మేరుమద్దరసజ్కశాన్సుమవేగాన్సుహస్రశః ॥ ౩౫ ॥
 కిన్నరాంశ్చాపిగన్ధర్వా యక్షాంశ్చాపిమహాసురా । తాస్త్రప్త్యాస
 మునీన్ద్రస్త్తు మునీన్ద్రానిదమబ్రవీత్ ॥ ౩౬ ॥ విస్తయోత్ఫుల్లనయనోవి
 స్తయోత్ఫుల్లలోచనా ॥ అగస్త్యః ॥ నూనమేతైఃపురాశక్రో బలవీ
 ర్యసమన్వితైః ॥ ౩౭ ॥ దేవాసురమహాయుధై దైతేయానజయద్వి
 జాః । ఏతేహిబలిసస్సర్వే విచిత్రాద్భుతవాససః ॥ ౩౮ ॥ నానాప్ర
 హరణోపేతా దృశ్యస్తేద్భుతరూపిణః । ఏతాస్త్రప్త్యాధగచ్ఛామోద్ర
 వ్యమేతంమహాగిరిమ్ ॥ ౩౯ ॥ ఆలయంసర్వభూతానామీశ్వరస్యావ్య
 యాత్మనః ॥ వామదేవః ॥ ఇతినిశ్చిత్తమనసానరేన్ద్రమునిభిర్వృతః ॥ ౪౦ ॥
 తేహంసమీపమభ్యాసాన్దన్ధర్వాణాంతరస్వినామ్ । తమాయాస్తంత
 తోదృష్త్వా మునీన్ద్రమిథిలేశ్వర ॥ ౪౧ ॥ ఉపతస్థుర్హితేసర్వే బ్రహ్
 ణంత్రిదశాథవ । ప్రణేముశ్చమహత్త్వానం తత్సమీపముపాగతాః ॥ ౪౨ ॥
 తానువాచతతోఽగస్త్యో బ్రహ్మర్షిశ్శక్త్యాగిరా । శ్రూయతామితిచా
 భావ్య మధురంవదతాంవరః ॥ ౪౩ ॥ అగస్త్యః । యూయంసర్వేమ
 హవీర్యా శ్శృణుధ్వంమధురంవచః ॥ ౪౪ ॥ కస్యయూయంకిమర్థంవా
 చరస్తథహపర్వతే । ఆశ్చర్యంవామహత్త్వానోద్రవ్యవ్యందృష్టమేవవా ॥ ౪౫ ॥
 ఏతద్యాయంసమాసేన సర్వమాఖ్యాతతత్త్వతః । పృచ్ఛామిశ్రోతుకా
 మోహం యుష్మాన్సర్వాన్సమాగతాన్ ॥ ౪౬ ॥ ఏవంబ్రువాణంబ్రహ్మ

అగస్త్యాదీన్సృతివిష్వక్సేనపరిజనకృతస్వాదస్తజ్ఞాపనమ్.

ర్షిం ప్రోచుస్తంత్రూయతామితి ॥ గన్ధర్వాద్యాః ॥ దేవస్యానుచరాస్త
 స్య వయంబ్రహ్మన్తహత్తనః ॥ ౪౭ ॥ బలవీర్యాభిజ్ఞాస్త్య విష్వక్సేనస్య

౪౪ శ్రీవేంకటాచలమహాత్మ్యే - శ్రీవామనపురాణా స్తవ తే (అ-౧౦

ధీమతః । యస్సర్వలోకనాథస్యమధుకైటభఘాతినః ॥ ౪౪ ॥ హరే
 రనుచరస్తస్యవయంబ్రహ్మన్నిదేశగాః । ఉపతిష్ఠన్తియంసర్వే విష్వక్సే
 నంసమాహితాః ॥ ౪౫ ॥ యద్వశేవర్తతేవిప్రాజగదేతచ్ఛరాచరమ్ ।
 ససురాసురగన్ధర్వం సయక్షోరగరాక్షసమ్ ॥ ౪౬ ॥ మునయోదేవగ
 ధ్రాస్తదైత్యాస్పిధాస్తథోరగాః ॥ ప్రణేమూర్యంమహావీర్యం నారాయణ
 మివాపరమ్ ॥ ౪౭ ॥ దేవదేవేనచాజ్ఞప్తఋషభంయోఽవధీత్పురాదై
 త్యేన్ద్రంనుమహావీర్యంశక్రతుల్యపరాక్రమమ్ ॥ ౪౮ ॥ దైవాసురేమ
 హాయుద్ధేదారుణేరోమహర్షణే । సూదితాయేనదైత్యేన్ద్రాశ్శతశోభన
 హస్రశః ॥ ౪౯ ॥ సదాహియోజగద్ధాతుర్నిదేశేపరివర్తతే । అచిన్త్య
 బలవీర్యాజ్ఞావిష్ణుసాదాబ్రసంశ్రయః ॥ ౫౦ ॥ సంక్రుద్ధస్సహసాలా
 కాన్దాన్తుంశక్తస్సవాసవాః । సయక్షనాగగన్ధర్వగుహ్యాకిన్నరరాక్ష
 సాః ॥ ౫౧ ॥ ఏవంప్రభావోయోదేవోహరేరనుచరోబలీ । విశ్రు
 తస్సర్వలోకేషు తస్యైవానుచరావయమ్ ॥ ౫౨ ॥ వామదేవః ॥
 ఏవముక్తస్తదాతైస్తుగన్ధర్వాద్యైర్నరేశ్వర । ప్రశశంసతదాదేవం వి
 ష్వక్సేనంమహామునిః ॥ ౫౩ ॥ ప్రణమ్యచతదాదేవం హరింభక్త్యాచ
 తైస్సహ । తపోబలసమాయుక్తైర్గునిభిర్భావితాత్మభిః ॥ ౫౪ ॥ తాన
 నుజ్ఞాప్యసంహృత్తోగన్ధర్వాద్యాంస్తపస్వినః । విచచారయథాపూర్వం
 అగస్త్యాదికృతశేషాచలస్థానేకపుణ్యతీర్థావలోకనక్రమః ॥ ౫౫ ॥
 నారాయణదిదృక్షుయా ॥ ౫౬ ॥ తస్మిన్నిరివరేరమ్యే వృషభాఖ్యేమహీ
 యసి । గిరిమూర్ధనిరాజేన్ద్రవిచరన్వైతతస్తతః ॥ ౫౭ ॥ దదర్శశత
 శోవుతాన్పుష్పితాన్సర్వతోపమాః । శుభోదకవహాశ్శుద్ధాస్సరితశ్చా
 తిశోభనాః ॥ ౫౮ ॥ గుహాశ్చవివిధాస్తత్ర ద్రుమషణ్డవిభూషితాః ।
 కన్దరాణిచదివ్యాని దరీశ్చప్రియదర్శనాః ॥ ౫౯ ॥ శిఖరాణిచముఖ్యా
 నిసీలమేఘునిభానిచ । తటాకాంశ్చతథాదివ్యాన్సోభితాంశ్చశుభైర్జలైః ॥
 హంసకారణ్డవాకీర్ణాః సారనైశ్చానునాదితాః । జీవజ్ఞోవైశ్చసారంగై
 ర్వారణైశ్చసదామదైః ॥ ౬౦ ॥ రాజద్భిశ్చక్రవాకైశ్చ శకున్తైరనునా
 దితాః । ఏవమాద్యైస్తథాన్యైశ్చశోభితాన్విమలోదకాః ॥ ౬౧ ॥
 సరసీశ్చతథాదివ్యా నారాయణమహాగిరౌ । కున్దేర్నిపైస్తథాసాలైర

భువై స్థిలకై స్తథా || ౬౬ || చమృకాశోకపున్నాగకోవిదారాసనాది
 భిః | తీరజైర్ద్రిమషణ్ణైశ్చ శోభితేషుసరస్సుచ || ౬౭ || ప్రీత్యాన్నా
 త్వాతథాచక్రుర్దేవపూజాయథావిధి | సగచ్ఛన్నథవిప్రేన్ద్రోగ్నిరేన్ద్ర
 మునిభిర్వృతః || ౬౮ || దదర్శపర్వతేభూయోదర్శనీయతమాన్తునీక |
 శషాంజురకృతాహారాన్ హరిణాన్వనచారిణః || ౬౯ || చరతస్సర్వ
 తోభూపస్థలేషుమృగపోతకాన్ | కుజ్జరాన్తేఘసజ్జా-శాన్ శుభదన్తవి
 భూషితాన్ || ౭౦ || శిఖరాచ్ఛిఖరంశీఘ్రం పతతశ్చాపివానరాన్ |
 ఏవమాద్యైస్తథాన్యైశ్చశోభితేగిరిమూర్ధని || ౭౧ || విచచారతథాగస్త్య
 శ్చిరకాలంన్యపేశ్వరః ఋషిభిస్సహితస్సర్వైః పితామహావచస్సర్వ || ౭౨ ||
 దిదృక్షుర్దేవదేవేశం భగవన్తంసనాతనమ్ | అన్యాయపశ్యత్సోగస్త్యస్త
 స్తిన్నద్రాజలాశయాన్ || ౭౩ || సరితశ్చమహాపుణ్యా నైడూర్యవిమ
 లోదకాః | పుష్కరిణ్యశ్శుభాశ్చాపి సరాంసివిమలానిచ || ౭౪ ||
 సర్వేషులేషుపుణ్యేషు తీర్థేషుమునిసత్తమః | స్నాత్వాన్నాత్వాజగ
 త్సాగస్త్యాదీనాంకుమారధారాన్నానప్రాప్తిః.

న్నాథ మర్చయామాసభక్తిమాన్ || ౭౫ || ఏకదాతుసధర్మాత్కా వి
 చరన్గిరిమూర్ధని | కౌమారీంమహాతీంధారాంపతన్తీందదృశేమునిః || ౭౬ ||
 అత్యుచ్చగిరిపుష్టాత్తు కార్తికేయేనసేవితామ్ | తందృష్ట్వావిస్తయావి
 స్త్వ సుర్వపాపహరాంశుభామ్ || ౭౭ || దేవర్షిసిద్ధమనుజై స్సేవితాం
 పుణ్యకాక్షీభిః | యత్రసానిపతత్యుచ్చాచ్ఛిఖరాద్విమలోదకా || ౭౮ ||
 తటాకేవిమలేదివ్యే పవిత్రేపావనాశనే | యస్త్విన్దసతిరాజేన్ద్ర శమ్భు
 పుత్రః ప్రతాపవాన్ || ౭౯ || దారుణంతపఃస్థాయ ప్రీతయేమధుఘా
 తినః | దేవసేనాపతిశ్శ్రీమాన్సుబ్రహ్మణ్యోఽనురార్దనః || ౮౦ || త్రికాల
 మర్చయన్విష్ణుంశ్రీనివాసంజగత్పతిమ్ | తస్త్విన్దత్వామునీన్ద్రస్తునరేన్ద్ర
 మునిభిస్సహ || ౮౧ || ఆచమ్యప్రయతోభూత్వామమజ్జనుసమాహితః |
 సర్వపాపహరేశుద్ధే తీర్థేత్స్యన్నదామలే || ౮౨ || చిన్తయద్దేవదేవే
 శం నారాయణమనామయమ్ | స్నాత్వామునివరస్తస్త్విన్నాచమ్యచ
 యథావిధి || ౮౩ || దేవదేవంజగద్యోనిం వాసుదేవమథోక్షజమ్ |
 అర్చయామాసగోవిన్దం దివ్యైఃపుష్పైస్సుగంధిభిః || ౮౪ || ఋషయ

శృమహాత్మానసాన్ని త్యాతస్త్విన్దహోదకే । అర్చయామాసురవ్యగ్రం
 దేవదేవంజనార్దనమ్ ॥ ౮౫ ॥ సమాధాయమనస్తస్మి స్మృహ్యన్య
 మితతేజసి । మనోనివేశ్యజగతామీశ్వరేపురుషోత్తమే ॥ ౮౬ ॥ నారా
 యణేజగద్ధామ్ని సర్వపాపహరేహరా । అథతంవరదంవిష్ణుం సర్వలో
 కనమస్మృతమ్ ॥ ౮౭ ॥ ప్రణేముర్తుని శార్దూలావేంకటాద్రినివాసినమ్ ।
 ప్రణతార్తిహరందేవం కృష్ణంసర్వేశ్వరంహరిమ్ ॥ ౮౮ ॥ రమస్తం
 రమయాసార్థమర్చయిత్వాసురోత్తమమ్ । యథాపూర్వంమునిశ్రేష్ఠశ్చ
 చారగిరిమూర్ధని ॥ ౮౯ ॥ విచరంశ్చతతస్తత్రతీర్థాన్నాపప్రణాశనాః ।
 దేవదానవగన్ధర్వై స్సిద్ధచారణపన్నగైః ॥ ౯౦ ॥ ఋషిభిర్వాల్మీకి
 శ్చసేవితంపర్వతోత్తమమ్ । అగస్త్యమునిభిస్తత్రదదర్శవిమలంగిరిమ్ ॥ *

ఇతి శ్రీవామనపురాణేక్షేత్రకాణ్డే శ్రీవేంకటాచలమహాత్మ్యే
 అగస్త్యాదిమహర్షికృతవిష్వక్సేనతత్పారిషదాదిదర్శన
 కథనంనామైకోనత్రింశోధ్యాయః.

శ్రీవేంకటాచలస్థపుణ్యతీర్థవర్ణనమ్.

జనకః ॥ మునినాతేనదృష్టానామగస్త్యేనమహాత్మనా । నామా
 నితేషాంతీర్థానాం పర్వతేష్ట్రనివాసినామ్ ॥ ౧ ॥ మాహాత్మ్యంచాపి
 సర్వేషాంపాపహనివదస్వమే । యద్వాసంప్రాప్యతేమర్త్యైసాన్ని
 త్వాతేషుఘలంమునే ॥ ౨ ॥ విస్తరేణైతదాశ్చర్యంవక్తుమర్హస్యశేష
 తః । శ్రోతుకామోహ్యహంబ్రహ్మస్మచ్చామిత్యాంతపోధన ॥ ౩ ॥
 వామదేవః ॥ శూయతాంస్రపతేవక్ష్యేయత్పుష్టోహమహాత్వయా ।
 తీర్థానాంనామధేయానిమాహాత్మ్యంచతథాద్భుతమ్ ॥ ౪ ॥ విస్తరా
 న్నైతదాఖ్యాతుం శక్యంవర్షశతైరపి । సక్షేపేణమయాత్వే తతః-భ్య
 మానంనిశామయ ॥ ౫ ॥ వారాహంవామనంసౌమ్యం దివ్యంపఞ్చన
 దంతథా । శిలాతోయంమహాతీర్థం పార్ద్యంసౌరంతథాపరమ్ ॥ ౬ ॥
 పాపనాశనమైంద్రంచవాయవ్యంవారుణంతథా । బ్రహ్మతీర్థంతథాఽఘ
 ఘ్నుమాగ్నేయంసర్వకామదమ్ ॥ ౭ ॥ పఞ్చతీర్థంమహాపుణ్యం సర్వ
 లోకేషుపూజితమ్ । గౌరీతీర్థంచవిఖ్యాతమాశ్వినంపారమేశ్వరమ్ ॥ ౮ ॥

చక్రతీర్థం మహాపుణ్యం శబ్దతీర్థ మతః పరమ్ । విజయం విమలంచాపి శోకనా
శనమేవచ ॥ ౯ ॥ మాతస్త్వంకౌర్మంతథాదివ్యంగారుడంసాణ్ణవంత
థా । మాయామయం మహాతీర్థంకాణ్ణవంకాహళంతథా ॥ ౧౦ ॥
దాడిమం మధురంచాపి సర్వపాపప్రణాశనమ్ । తీర్థాన్యేతానిపుణ్యానివి

కపిలతీర్థపశ్చిమభాగస్థపశ్చాత్తీర్థమాహత్త్వమ్.

ద్యస్తేవేజ్జటాచలే ॥ ౧౧ ॥ జనకః ॥ పశ్చాత్తీర్థమితప్రోక్తంయత్త్వ
యామునిసత్తమ । తన్నేబ్రూహిమహాభాగశ్రోతుమిచ్ఛామితత్త్వతః॥
వామదేవః ॥ కాపిలంనామయత్తీర్థంతస్యపశ్చిమభాగతః । పశ్చాత్తీర్థమి
తిఖ్యాతంపావనంపుణ్యవర్ధనమ్ ॥ ౧౩ ॥ విప్రశ్శ్రుతియిటూచ్చద్రావ్యో
చాన్తావ్యపాపయోనయః । తేషాంక్రమేణతీర్థానిపక్ష్యాతానిసరోత్త
మ ॥ ౧౪ ॥ దేవాస్తత్రతపస్యస్తిపశ్చజాత్యభిమానినః । వసన్తికాపి
లంలిజ్జంపశ్యంతఃపరయాముదా ॥ ౧౫ ॥ వరాహరూపిణందేవమజ్జ
నాద్రినివాసినమ్ । అర్చయన్తస్తునివన్తశ్చసదాతద్భావభావితాః ॥ ౧౬ ॥
ఉపరిప్రథమంతీర్థంబ్రాహ్మణానాంశుభోదకమ్ । సద్యస్సిద్ధికరంతేషాం
స్నానపానజపాదిభిః ॥ ౧౭ ॥ తస్యాధస్తాన్తహాతీర్థంక్షత్రియాణామ
భీష్టదమ్ । అనన్తరంచవైశ్యానాంతీర్థమాశుఫలప్రదమ్ ॥ ౧౮ ॥ తస్య
త్వనన్తరంతీర్థంశూద్రాణామఘనాశనమ్ । చతుర్థామవ్యధస్తాత్తుచక్ష్ణా
లానాంచపాపినామ్ ॥ ౧౯ ॥ తీర్థంపర్వతమూలేతుసద్యఃపాపనిబర్హ
ణమ్ ॥ వరాహరూపీభగవాన్విష్ణుర్భక్తాసుకమ్పయా ॥ ౨౦ ॥ తేషుప
శ్చసుతీర్థేషుసాన్నిధ్యంకురుతేసదా । వర్ణాశ్రమాణానూచారవైకల్యం
నాశయత్యహో ॥ ౨౧ ॥ తేషామన్యతమంతీర్థంసేవమానోనరోన్మ
ప । తాన్స్తాంశ్చసమవాహ్నీతికామాన్స్తీర్థప్రభావతః ॥ ౨౨ ॥ ప్రసా
దాత్తస్యదేవస్యప్రాహ్నీతిశుభముత్తమమ్ । తీర్థాన్యేతానిసమ్భూయవ
ర్తస్తేవర్వతోత్తమే ॥ ౨౩ ॥ సద్యస్సమస్తాఃపాపఘ్నస్తాసాంసజ్జాన్
నవిద్యతే । తథాపిశృణువత్సౌమిషట్పప్తికోటయస్తథా ॥ ౨౪ ॥ నారా
యణాచలేతస్తిన్నజ్జనాభ్యేనగోత్తమే । దేవస్తిస్థిగధర్వయక్షరాక్షస
పన్నగైః ॥ ౨౫ ॥ గుహ్యవిద్యాధరైశ్చాపిహ్యపురోభిస్సమస్తతః । కిన్న
రైర్గడుడైశ్చాపిదేవైర్దేవాధిపైరపి ॥ ౨౬ ॥ ఏవమాద్యైస్తథావైశ్చ

౪౦ శ్రీవేంకటాచలమహాత్మ్యే - శ్రీవామనపురాణాంతర్గతే (అ-౧౧)

సేవితాఃపుణ్యకాక్షీభిః | తీర్థానితేషాంమాహాత్మ్యంగదితుంనైవశక్యతే ||
 యస్మిన్యస్మిన్గిరేశ్వర్యక్షేవారిసందృశ్యతేశుభమ్ | తదద్భుతంమహా
 పుణ్యంతీర్థభ్యస్సమ్భవంసృప || ౨౮ || తేషుతేషుచతీర్థేషుస్వాత్వాన్న
 త్వాబుధోజనః | ఆభ్యస్తరవిశుద్ధ్యర్థంవిచరేత్పునమాహితః || ౨౯ || వామ
 దేవః || పునరత్రప్రవత్యౌమితీర్థానిమునిసత్తమ | యానితానితుసర్వాణి
 స్వామిపుష్కరిణ్యాదిసర్వతీర్థమాహాత్మ్యవర్ణనమ్.
 శృణుష్వైకమనావిభో || ౩౦ || పర్వతస్యత్తరేభాగేపుణ్యతీర్థానిమే
 శృణు | సర్వదోషప్రశమనంగిరిరూపమతఃపరమ్ || ౩౧ || శాలివాహం
 తథాచాన్యద్రోగఘ్నంశాస్త్రమేవచ | సర్వదుఃఖప్రశమనంకృష్ణనిధ్యాన
 మేవచ || ౩౨ || స్వామితీర్థంమహాపుణ్యంసర్వపాపప్రణాశనమ్ | య
 స్యతీరేజగన్నాథోరమతేరమయాసహ || ౩౩ || విశ్రుతంసర్వలోకే
 షువిశేషేణస్మృతాత్తజ | పాణ్డరాధ్రీఘనప్రఖ్యాతరాజహంసైర్నిషేవిత
 మ్ || ౩౪ || కోకిలైశ్చతథామతైశ్చక్రవాకైశ్చకోభవైః | ద్రుమైర్నా
 నావిధైశ్చాపిపుష్పభారనిషీడితైః || ౩౫ || తోయార్థమావతద్భిశ్చైతే
 స్త్రీసదృశైర్గజైః | ఋతైస్సింహైర్వరాహైశ్చవృక్షైశ్చహరిణైశ్చివైః || ౩౬ ||
 ఏవమాద్యైస్తథాన్యైశ్చలోలితంవిమలోదకమ్ | ధనుశ్చతైకవిస్తీర్ణంచ
 స్త్రీకాన్తామలోదకమ్ || ౩౭ || ముఖ్యాన్యేతానిరాజేస్త్రీతీర్థానికథితా
 నితే | సర్వతీర్థానికథితుంనశక్యంసృపసత్తమ || ౩౮ || ఉద్దేశతస్తవో
 క్తానినారాయణమహీధరే | యామయాభవతఃప్రాక్తాస్వామిపుష్కరి
 ణీశుభా || ౩౯ || తస్యాఃప్రభావమతులంసనురైరపిచూనుషైః | వక్తుం
 నశక్యతేచాపియస్యాస్తీరేహరిస్త్వయమ్ || ౪౦ || రమతేహ్యాధికంత
 స్తీన్నారాయణగిరావపి | యాంగత్యాసర్వపాపఘ్నించేవర్షిగణసేవి
 తామ్ || ౪౧ || విశ్రుతాంసర్వలోకేషుపూజితాంత్రిదశైరపి | అనేక
 బహుసాహస్రైఃపాతకైరపిసంవృతః || ౪౨ || సరస్తేభ్యస్సమస్తేభ్యః
 పాపేభ్యోపిప్రముచ్యతే | సాక్షాన్నారాయణస్యాదేస్సర్వలోకవిమో
 హినీ || ౪౩ || సర్వదోషప్రశమనీమాయైషాపరమేశ్వరీ | పరిష్టాసర్వతీ
 ర్థభ్యస్సాన్వమిపుష్కరిణీసృప || ౪౪ || యేనరాఃప్రాతరుత్థాయస్వామి
 పుష్కరిణీతివై | కీర్తయన్తిమహాత్మానస్తేయాన్తిపరమాంగతిమ్ || ౪౫ ||

తస్మాంస్తా త్వాచతద్వారిదృష్ట్యాచమహదద్భుతమ్ । సర్వపాపవినిర్ముక్తాస్సర్వశోకవివర్జితాః ॥ ౪౬ ॥ విమానందివ్యమూరుహ్యవ్రజ నిత్రిదశాలయమ్ । యేచాప్యస్యాస్తథావారిపిబ నిమిథిలాధిప ॥ ౪౭ ॥ అనేకబహుసాహస్రై గ్రిహతకై శ్చాపిసంయుతాః । నరాస్తేభ్యోవిముచ్యస్తేపాపేభ్యఃపాపకృత్తమాః ॥ ౪౮ ॥ ముచ్యస్తేరోగిణోరోగాన్ముచ్యస్తేసుఖినోఽసుఖాత్ । ముచ్యస్తేమోహమాపన్నానరామోహాన్మరాధిప ॥ ౪౯ ॥ శోకసాగరమాపన్నా ముచ్యస్తేశోకసాగరాత్ । సంసారదుఃఖతాపారాఃపురుషాద్వస్తమానసాః ॥ ౫౦ ॥ యాంసమాశ్రిత్యతద్భ్రష్టప్రాప్నువన్తిసదామలమ్ । యాపురాదేవదేవేనవిష్ణునాప్రభవిష్ణునా ॥ ౫౧ ॥ బ్రహ్మణాలోకనాథేనప్రభుణావ్యక్తరూపిణా । గజ్జాదైవ్యశుకలైస్తీర్థైస్సర్వపాపప్రణాశనైః ॥ ౫౨ ॥ ప్రోక్తాసమేతిదేవేనమేఘగమ్భీరయాగిరా । శృణ్వతాంసర్వదేవానామృషీణాంచతథాన్మప ॥ ౫౩ ॥ జనకః ॥ కథంప్రోక్తాపురాబ్రహ్మ స్యామిపుష్కరిణీశుభా । గజ్జాదైవ్యశుకలైస్తీర్థైస్సమేతిహరిణాపురా ॥ ౫౪ ॥ ఏతద్భ్రష్టాన్తహాభాగయాథాధ్యేనాద్యశంసమే । ఏతచ్ఛ్రీతుమిహేచ్ఛామిత్యత్తోహంమునిపుజ్జవ ॥ ౫౫ ॥ శతానన్దః ॥ ఏవంపుష్టస్తదాతేనజనకేనమహాత్మనా । మునిఃప్రాహనరేంద్రేంతంవక్ష్యేహంశ్రూయతామితి ॥ ౫౬ ॥ ... *

ఇతిశ్రీవామనపురాణేక్షేత్రకాండే శ్రీవేంకటాచలమాహాత్మ్యస్వామిపుష్కరిణ్యాదిసర్వశీర్థమాహాత్మ్యవర్ణనంనామత్రింశోధ్యాయః.

శక్తిఖ్యనృపవృత్తాంతః.

వామదేవః ॥ శక్తీనామపురారాజా రాజన్నాసీన్తహాద్యుతిః । హేహయానాంకులేజాతఃకర్మణావిశ్రుతోభువి ॥ ౧ ॥ శ్రుతస్యబలినోరాజ్ఞఃపుత్రఃపరపురజ్జయః । సోన్వశాసన్తహీంకృతాన్నుంసలైలవనకాననామ్ ॥ ౨ ॥ సోభవద్భగవద్భక్తఃప్రహ్లాదేనసమోభువి । గుణైస్సర్వైస్సమూయుక్తశ్శ్రీమాన్పరమధార్మికః ॥ ౩ ॥ సోఽయజత్సర్వభూతేశమశ్వమేధాదిభిర్వ్రతైః । నారాయణంజగన్నాథంప్రణతార్తిహరంహరిమ్ ॥ అదదాద్భక్తిమాన్దేవేదక్షిణాశ్చసహస్రశః । సర్వేషుతేషుయజ్ఞేషుప్రీ

౫౦ శ్రీవేంకటాచలమహాత్యై - శ్రీవామనపురాణాంతర్గతే (అ-౧౨)

తయేమధుఘాతినః ॥ ౫ ॥ నచాద్రాక్షీత్సతైర్వజైర్భగవన్తంసనాతనమ్ |

నారాయణంనృపాచిన్త్యంపుణ్డరీకనిభేక్షణమ్ ॥ ౬ ॥ ద్రష్టుంతమజరం

దేవంకృతవానపితాన్తఖాన్ | శ్రద్ధయాపరయాయుక్తోవివిధైర్భూరిదక్షి

ణైః ॥ ౭ ॥ సోభవద్దుఃఖసన్తప్తస్తతోఽపశ్యజ్జనార్దనమ్ | భక్తిభావేనమ

* స్వామిపుష్కరిణ్యాభగవదుక్తగణ్గాద్యశేషపుణ్యతీర్థసామ్యప్రాప్తిః *
నసాచేష్ట్యాసర్వమతైరపి ॥ ౮ ॥ ఏకదాతుమహత్త్వానంభూపతేభూప

తింవిభుః | అన్తర్హితోజగాదైవంభగవాన్పురుషోత్తమః ॥ ౯ ॥ తస్య

దుఃఖంసమాలోక్యవాసుదేవోమహీపతే | శృణ్వతాంసర్వభూతానాం

మేఘగమ్భిరయాగిరా ॥ ౧౦ ॥ నారాయణగిరామాంత్యం ద్రక్ష్యసే

హేమహీపతే | భక్తిభావేనమనసాతపస్తప్త్వాసుదుస్తరమ్ ॥ ౧౧ ॥

తత్రపుష్కరిణీదివ్యావిపులాపాపహరిణీ | ధనుశ్చతపరీణాహవైడూర్య

విమలోదకా ॥ ౧౨ ॥ త్రైలోక్యవిశ్రుతాపుణ్యాస్వామిపుష్కరిణీతి

వై | గణ్గాద్యైస్సకలైస్తీర్థైస్ససమావిమలోదకా ॥ ౧౩ ॥ తస్యాం

స్నాత్వాభవిష్యన్తి నరాసాపవివర్జితాః | తస్యాస్తీరేమహాపుణ్యే పు

ష్కరిణ్యాంనృపాత్తజ ॥ ౧౪ ॥ మహతాతపసాయుక్తస్తివత్త్వంసుస

మాహితః | వత్సరాణాంసహస్రేతు సమతీతేమహామునిః ॥ ౧౫ ॥

ఆయాస్యతిమహాతేజాలగస్త్యమునిభిస్సహ | అనేకశతసాహస్రైఃప

రీతస్తంమహీధరమ్ ॥ ౧౬ ॥ ద్రష్టుకామశ్చమాంవిప్రో విచరన్గిరిమూ

ర్ధని | వహన్తయిపరాంభక్తిం సర్వబ్రహ్మవిదాంపరః ॥ ౧౭ ॥ ఆగ

తేభమునాతస్మిన్నచిరేణైవమాంనృప | ద్రష్టాసిమత్ప్రసాదేనతేనసా

ర్ధంమహాత్మనా ॥ ౧౮ ॥ త్వయానశోకకర్తవ్యో దాస్యేతవయభేషి

తమ్ | నూవిషాదంకృణావీరగచ్ఛత్వంతంమహీధరమ్ ॥ ౧౯ ॥ వామ

దేవః ॥ ఏవంపురాహిభగవాన్గణ్గాద్యైస్సామ్యమాదిశత్ | దేవదేవో

భగవదుక్త్యాశ్ఙ్భనృపకృతస్వామితీర్థతపఃప్రకారః.

జగన్నాథస్వామిపుష్కరిణీంప్రతి ॥ ౨౦ ॥ శఙ్ఖోపిన్ద్రపతిర్ధీమాగది

తంతస్యశాన్తీణః | నారాయణస్యదేవస్యవిష్ణోరస్తర్హితస్యసః ॥ ౨౧ ॥

నిశమ్యమధురంవాక్యంనరేన్ద్రోఽథనరేశ్వర | అభిషిచ్యసుతంవీరంమహే

స్త్రీసమవిక్రమమ్ ॥ ౨౨ ॥ సామ్యంపురుషశార్దూలంవజ్రపాణిమిహ
 పరమ్ । నారాయణాలయందివ్యంనారాయణగిరింతదా ॥ ౨౩ ॥ అభ్య
 గాద్ద్రీష్టుకామస్సవాసుదేవంసరాధిప । తత్రగత్వామహీపాలస్సతే
 పేపరమంతపః ॥ ౨౪ ॥ స్వామిపుష్కరిణీతీరేయథోక్తంపరమేష్ఠినా ।
 విషయేభ్యస్సమస్తేభ్యస్సమాహృతమనోరథః ॥ ౨౫ ॥ నివేశ్యచమన
 స్తస్మిన్పరేబ్రహ్మణికేశవే । తపశ్చరంశ్చవిశ్వేశమర్చయంశ్చయథా
 విధి ॥ ౨౬ ॥ వత్సరాణాంసహస్రంతుసోభవన్నియతాత్మవాః । ఏవమే
 హమహాపుణ్యాస్వామిపుష్కరిణీశుభా ॥ ౨౭ ॥ ఏనాంపురాతనీంపు
 ణ్యాంసేవమానోనసీదతి । నరస్సమస్తపాపైస్తుసంయుక్తోపినరేశ్వర ।
 యస్త్యేనాంసేవతేభక్త్యాసగచ్ఛేత్పరమాంగతిమ్ । దేవదేవప్రసాదే
 సకృష్టస్యపరమాత్మనః ॥ ౨౮ ॥ సకామాశ్చాపిసేవస్తేయేనరానియ
 తేన్ద్రియాః । స్వామిపుష్కరిణీమేనాంతానామానామ్నవన్తిహి ॥
 ఋషయోవాలఖిల్యాశ్చ సిద్ధాశ్చాపిసహస్రశః । అస్యాంస్నాత్వాజగ
 న్నాథమర్చయన్తిదివేదినే ॥ ౩౦ ॥ అస్యాస్తీరంసమాగమ్య గర్భరావ
 శ్చసహస్రశః । ప్రసాదయన్తోదేవేశం ముష్కరంబహుకిన్నరాః ॥ ౩౧ ॥
 గాయన్తివివిధైర్దివ్యైఃకర్తభిస్తమహర్నిశమ్ । నృత్యస్త్యపురసశ్చాపి
 గాయన్తిశుభలోచనాః ॥ ౩౩ ॥ ప్రసాదయన్త్యోదేవేశందివారాత్రమ
 తన్ద్రితాః ॥ ౩౩౪ ॥ ఏహమహాశ్చర్యతమామహీపతేమహీతలేదేవగ
 జైరభిష్టుతా । నారాయణాద్రిప్రవరంసమాశ్రితానారాయణేనాప్యది
 తాప్రియేతిసా ॥ ౩౪౪ ॥ *

ఇతిశ్రీవామనపురాణేత్రకాణ్డే శ్రీవేంకటాచలమాహాత్మ్యే
 స్వామిపుష్కరిణీ మాహాత్మ్యకథనంనామైక త్రింశోధ్యాయః.

➤ స్వామి తీర్థేభగవత్తముద్దిశ్యాగస్త్యాదికృతతపశ్చిన్తాప్రకారః. ❧
 వామదేవః ॥ అగస్త్యభమునీన్ద్రీస్తునరేన్ద్రీమునిభిషుహ । ఏతా
 నితీర్థానిమునిస్వామిపుష్కరిణీంవినా ॥ ౧ ॥ మనఃప్రహ్లాదజనసేంద్ర
 హ్వాహర్షముపాగమత్ । తేషుతేషుచసర్వేషుతీర్థేషుశుభవారిషు ॥ ౨ ॥
 స్నాత్వాస్నాత్వాప్రణమ్యేశమర్చయామాసకేశవమ్ । మునయశ్చాపి

౫౨ శ్రీవేంకటాచలమహాత్మ్యే - శ్రీవామనపురాణాంతర్గతే (అ-౧౩

తేనర్వేపరాంప్రీతిముపాగతాః ॥ ౩ ॥ దృష్ట్యాతీర్థానిపుణ్యాని శతశోభ
సహస్రశః । తేచాపితేషుతేష్యేవంన్నా త్వాన్నా త్వాద్విజోత్తమాః ॥౪॥
అర్చయామానురవ్యగ్రాభగవస్తంసనాతనమ్ । అథతైస్సహితైస్సర్వై
రగస్త్యోనియతాత్మవాక్ ॥ ౫ ॥ అర్చయిత్వాజగన్నాథ మభ్యగాత్పు
రుషోత్తమమ్ । ద్రష్టుకామోమహీపాలభూతభవ్యభవత్ప్రభుమ్ ॥ ౬ ॥
ఆదిదేవంవిశాలాక్షంకృష్ణమగ్నిప్తకారిణమ్ । మునీన్ద్రైపరమాయత్తోవి
చరన్గిరీమూర్ధని ॥ ౭ ॥ కాలేనమహతాచాపినాద్రాక్షీత్పురుషోత్తమమ్ ।
స్రష్టారమీశ్వరందేవం సర్వలోకపరాయణమ్ ॥ ౮ ॥ దుఃఖేనమహతావి
ష్టోమునీన్ద్రోమునిభిస్సహ । నిషసాదతతోభూపకన్తింశ్చిద్గిరిగహ్వరే ॥౯॥
భూధరంసర్వతఃపశ్యత్ కిమేతదితిచిన్తయత్ । యత్పురాబ్రహ్మణాప్రో
క్తంద్రష్టాసీతిసురేశ్వరమ్ ॥ ౧౦ ॥ తచ్ఛాపిసంస్తరన్వాక్యం నిషసాదసు
దుఃఖతః । ఋషయశ్శాపిదుఃఖార్తాహ్యపశ్యన్తస్సురేశ్వరమ్ ॥ ౧౧ ॥
పరివార్యమునీన్ద్రంతం నిషేదురవనీపతే । రాజంస్తేషాంమునీన్ద్రాణాం
చరతాంతత్రభూధరే ॥ ౧౨ ॥ వేంకటాభ్యైర్భ్యగాత్పుణ్యేవర్షాణామ
ధికంశతమ్ । తతస్తేషాంపవిత్యేషుమునీన్ద్రైషుమహీధరే ॥ ౧౩ ॥ ఆజ
గ్రాభగవత్సేవార్థం వేంకటాచలమ్ప్రతిగురుశుక్రాద్యాగమనమ్. ౧౪
గ్నుశ్శిఖరేతస్త్విద్రుమషణ్డవిభూషితే । బృహస్పతిశ్చభగవాన్ శుక్రశ్చా
పితథాత్మవాక్ ॥ ౧౫ ॥ తథాచభగవద్భక్తోరాజోపరిచరోవసుః । సా
న్నిధ్యంకురుతేయస్య సదాకృష్ణోమహీపతే ॥ ౧౬ ॥ యఃపురావిప్రశా
పేన సాతాళతలపాతితః । ఉద్ధృతోహరిణాతస్మాత్సంసారగహనా
దివ ॥ ౧౭ ॥ జనకః । కథంసవిప్రశాపేన సాతాళతలపాతితః । ఉద్ధృ
తోహరిణాకస్మాత్సంసారగహనాదివ ॥ ౧౮ ॥ ఏతన్మునేమహాశ్చర్యంశ్రో
తుమిచ్ఛామ్యశేషతః । నారాయణాశ్రితత్వేనప్రసాదసుముఖోపద ॥౧౯॥
శతానన్దః ॥ ఇత్థంనిశమ్యవచనంజనకస్యమునిస్తదా । వామదేవోమహీ
పాలశ్రూయతామితిచాబ్రవీత్ ॥ ౨౦ ॥ ఇదంచోవాచభగవాన్ సర్వ
శాస్త్రవిశారదఃపుణ్యమేతన్మహాశ్చర్యంశ్రుత్వాచైవావధారయ ॥౨౧॥
వాసుదేవాశ్రయంపుణ్యమితిహాసంపురాతనమ్ ॥ వామదేవః ॥ ఋష
యశ్చపురారాజన్ సేన్ద్రాశ్చత్రిదివౌకసః ॥ ౨౨ ॥ తందేశంప్రస్థితా

→→→ ఉపరిచరవసువృత్తాస్తః. ←←←

సుర్వేయత్రోపరిచరోవసుః । ధర్మసంశయమాపన్నాః ప్రప్టుంతంవసు
ధాధిపమ్ ॥ ౨౨ ॥ అత్రాస్తరేసమాయాతస్సయంమార్గవశాద్వసుః ।
అభిజగ్దుశ్చతందేవాఋషయశ్చతదావసుమ్ ॥ ౨౩ ॥ తానాగతాంస్త
తోదృష్ట్యా దేవాన్బ్రహ్మర్షిభిస్సహ । పూజయామాసథర్మాత్కా సము
త్థాయవరాసనాత్ ॥ ౨౪ ॥ సంపూజ్యతాన్యథాన్యాయం ప్రణమ్యచ
కృతాజ్ఞలిః । సకౌతుకసమావిష్టఃప్రాహచేదంవచోన్మప ॥ ౨౫ ॥ కృ
తార్థోస్మినుహాభాగాయద్యాయంమమచాస్తికమ్ । ఆగతాస్త్రిషులో
కేషు పూజితావేదపారగాః ॥ ౨౬ ॥ ఏష్యాసనేషుసర్వేషు విశంతు
చయథావిధి । ప్రసీదన్తుభవన్తోత్రదేవాబ్రహ్మర్షయోఽమలాః ॥ ౨౭ ॥
ఇత్యుక్త్వాప్రదదాతేహమాసనానిమహాస్త్వివై । మణికాఞ్చనచిత్రాణిదీ
ప్యమానాన్యనేకశః ॥ ౨౮ ॥ మునీన్ద్వాణాఞ్చసర్వేషాంత్రిదశానాంచధర్మ
విత్ । తేషు తేషూపవిష్టేషుదేవేషుమునిభిస్సహ ॥ ౨౯ ॥ కృతాజ్ఞలిర్బుదా
యుక్తఃప్రచ్ఛాభసచేదిరాట్ । కిమర్థమాగతాయాయంకింకార్యంభవ
తాంమయా ॥ ౩౦ ॥ ఏతత్సర్వంసమాసేనత్వాఖ్యాతమునిసత్తమాః । వా

→→→ ఉపరిచరవసువృత్తిమహర్షి కృతప్రశ్నః. ←←←

మదేవః ॥ ఇత్యుక్త్వావసునాహృష్టామునీన్ద్వాస్తేసురైస్సహ ॥ ౩౧ ॥
ధర్మసంశయమాపన్నా ఆచఖ్యస్తస్యభూపతే । ధర్మసంశయమాపన్నా
వయంసర్వేసమాగతాః ॥ ౩౨ ॥ ధర్మతత్త్వంపరిప్రప్టుంఛిన్ధినోధర్మసం
శయమ్ । భోరాజసేనయష్టవ్యంసద్భిఃకింపశునాఽథవా ॥ ౩౩ ॥ ఔ
షధైరేవయష్టవ్యం తదేతద్వదతత్త్వతః । ఏతంససంశయంఛిన్ధిప్రమా
ణంనోభవాన్తతః ॥ ౩౪ ॥ ఇత్యేవముక్తస్సవసుః కృతాజ్ఞలిరభాషత ।
కస్యవైకోమతఃపక్షోబ్రూతసత్యంద్విజోత్తమాః ॥ ౩౫ ॥ ఇత్యుక్త్వాఋ
షయఃప్రోచుఃపక్షోద్వాచపుథక్పృథక్ । ధాన్యైర్యష్టవ్యమిత్యేషపక్షోఽ
స్మాకంనరాధిప ॥ ౩౬ ॥ పశుపక్షస్తుదేవానాం మతోరాజన్యదన్వనః ।
నిశమ్యవచసంతేషాం సృషేన్ద్రోవసురాత్కవాన్ ॥ ౩౭ ॥ ప్రశ్నమేతం
సమాధిత్సుర్మనస్యేవమచిన్తయత్ । మహర్షిభ్యస్తుదేవానాం పూర్వం
పూజ్యాహిదేవతాః ॥ ౩౮ ॥ తతోమయాఽద్యసంగ్రాహ్యః పక్షోఽత్ర

౫౪ శ్రీవేంకటాచలమహాత్మ్యే - శ్రీవామనపురాణా స్తవ తే (అ-౧౩)

మరుతామితి దేవానాంతమతంజ్ఞాత్వావసుస్తత్పక్షసంశ్రయాత్ || ౩౯ ||
 ఛాగేనైవతుయప్తవ్యమిత్త్యుచరమరాస్తుయత్ | ఏవమేవైతదిత్యాహ
 నాన్యథేతినరోత్తమ || ౪౦ || తేనోక్తంవచనంశ్రుత్వా వసునారక్త
 మహర్షిశాపేనోపరిచరవసోః పాతాళకుహరప్రాప్తిః
 వీక్షణాః | మునీంద్రాస్తేతుసంక్రుద్ధాఃప్రోచురేవంవచోన్మపమ్ || ౪౧ ||
 యదిత్వయోక్తంపరమోధర్మోనస్యాత్పరంతప | రసాతలతలజ్ఞోరంనివి
 శేఘాహ్యకామతః || ౪౨ || యదిస్యాత్పరమోధర్మస్త్యయోద్దిష్టోనరే
 శ్వర | వయమేవాద్యతద్భోరంప్రవిశేమరసాతలమ్ || ౪౩ || విధాతా
 భగవాన్దేవస్సర్వాత్మాపరమేశ్వరః | నారాయణస్సభగవాన్ కృష్ణఃక
 మలలోచనః || ౪౪ || సఏవదేవదేవేశోవేత్త్యేషమధుసూదనః | నవే
 దాన్యఃపుమాన్లోకేవేదైతద్వాపితామహః || ౪౫ || వేదదేవవరస్సా
 త్మోచ్ఛజ్జురోవాపురాస్తకః | యంవిదుస్సర్వభూతానాం సంహరేతి
 పురావిదః || ౪౬ || ఏవముక్తేతతస్తైస్తునివపాతసచేదిరాట్ | అనిచ్ఛ
 న్నేవభూపాలఘోరదుర్గరసాతలే || ౪౭ || భావయాత్పూజితేవేశం
 త్రాతారంమధుఘాతినమ్ | భక్త్యాపరమయాయుక్తః కృష్ణమక్లిప్తకారి
 ణమ్ || ౪౮ || పతమానంతతోవాయుర్విచరన్వైత్వతదాబితే | దధౌపర
 మయాప్రీత్యాభక్తోయమితిశాక్తిణః || ౪౯ || వహన్నేవశనైర్దేవోవాయు
 స్తంచేదిపుజ్జవమ్ | ప్రవేశయామాసతదాపాతాళందైత్యసేవితమ్ || ౫౦ ||
 ప్రవిష్టస్సనరేంద్రోభవేదిరాడ్విశ్రుతోభువి | మనస్యచ్యుతమీశేశంకృత్వా
 సర్వేశ్వరంహరిమ్ || ౫౧ || వాసుదేవంసురాధ్యక్షం శఙ్ఖచక్రగదాధ
 రమ్ | స్థితిసంయమకర్తారం కృష్ణమక్లిప్తకారిణమ్ || ౫౨ || నారాయ
 ణంసమస్తానాంలోకానాంప్రభుమీశ్వరమ్ | ద్వాదశాక్షరమేవైకంపరం
 మస్తంజిజ్ఞాపహ || ౫౩ || సర్వేంద్రియాణిసంయమ్య భక్త్యాపరమ
 యాయుతః | విషాదంనాగమద్భోరంప్రవిష్టోపిరసాతలమ్ || ౫౪ || శోకం
 భగవత్ప్రేరితచక్రకృతవసుహననోద్యుక్తాసురవధప్రకారః
 మోహంభయంచాపినాగమత్పుధివీపతిః | ప్రవిష్టమథతందృష్ట్వాచేదిరా
 జంజిఘాంసహ || ౫౫ || పూర్వవైరంస్మరన్తస్తుదైతేయాశ్శస్త్రపా
 ణయః | ఆజగ్ముస్సృజ్ఘశస్త్రతశతశోభనహస్రశః || ౫౬ || మహాబలా

మహావీర్యామహాదంష్ట్రామహాజనః । తేనమేత్యమహాత్మానంచేదిరా
జంమహాభుజమ్ ॥ ౫౭ ॥ నిజఘ్నుస్సహసాతైస్తైరస్త్రైశ్చస్త్రైస్త్రస్వినః ।
నశేకుస్తంమహాత్మానంహస్తుందైతేయాదానవాః ॥ ౫౮ ॥ బ్రహ్మదైవ్రస్తు
జాలైశ్చస్త్రైశ్చాపిమదారుణైః । చక్రంభగవతాజ్ఞప్తరత్నార్థంత
స్యధీమతః ॥ ౫౯ ॥ ఆగతంతత్రసాతాశేదుర్దర్శంతద్దురాసదమ్ । చక్రా
గ్నైదైత్యనిర్దుక్తశస్త్రాణ్యస్త్రాణిభూపతే ॥ ౬౦ ॥ లయంయాతానిస
ర్వాణిపతజ్ఞాఇవపావకే । అథతేపాపకర్తాణోదైతేయాదానవాస్త
దా ॥ ౬౧ ॥ జగ్గుర్యథాగతంసర్వేస్వాంలయాన్నిధితేశ్వర । వసుశ్చాపిసరా
జర్విశ్చింతయన్తథుసూదనమ్ ॥ ౬౨ ॥ ఇష్టాభిర్వాఙ్భీరీశేశంతుష్టావపు
రుషోత్తమమ్ । భగవాన్పివిజ్ఞాయచేదిరాజంరసాతలే ॥ ౬౩ ॥ పతి

వస్వానయనాయపాతాశబిలమ్ప్రతిభగవత్కృతగరుడప్రేషణమ్.

తంవిప్రశాపేనసర్వేశస్సర్వభావనః । పరఃపరాత్మాపురుషఃపరమాత్మా
సనాతనః ॥ ౬౪ ॥ అవ్యక్తరూపోవిశ్వాత్మా విష్ణుర్నారాయణస్స
యమ్ । నాగేన్ద్రశయనేరమ్యేశయానోమధుసూదనః ॥ ౬౫ ॥ భ
క్తానుకంపీదేవేశఃక్షీరాద్భవనికేతనః । వైనతేయంజగన్నాథస్సస్తారశు
భలోచనః ॥ ౬౬ ॥ సంస్తృతోగరుడస్తేనవినతానన్దనస్తతః । శీఘ్ర
మేవహరేస్తస్యపార్శ్వమభ్యాగమత్తదా ॥ ౬౭ ॥ ఆగతంతంగరుత్త
స్తంసమీక్ష్యవసుధాధిప । మేఘగమ్భీరయావాచాప్రోవాచేదంప్రజాప
తిః ॥ ౬౮ ॥ శ్రీభగవాన్ ॥ వైనతేయసరాజర్విర్వసుర్నిత్యంమమప్రి
యః । విప్రశాపభయాన్ఘోరేపాతాశేపతితఃకిల ॥ ౬౯ ॥ పతితోపిన
పాతాశేభక్తావరమయాయుతః । మామేవభజతేచిత్త్యంమయ్యావేశ్య
మనోగతిమ్ ॥ ౭౦ ॥ తమానయస్వభూపాలంగరుత్తన్దచనాన్తమ ।
తస్తాదుద్ధృత్యపాతాశాత్ప్రదేశంప్రాపయాన్యయమ్ ॥ ౭౧ ॥ క్షీప్రం
గచ్ఛస్వరాజర్విర్భద్రక్రొయత్రసంస్థితః । నైవమర్హతిభూపాలస్సవసు
ర్గరుడామలః ॥ ౭౨ ॥ వామదేవః । ఇత్యుక్తోగరుడస్తేనపారిశాపరమే
ష్ఠినా । తథేత్యుక్తావతశ్శీఘ్రమభ్యగాదైవ్రసాతలమ్ ॥ ౭౩ ॥ భూ
పప్రవిశతస్తస్యపాతాశంతుతరస్వినః । గరుడస్యాగ్రవేగస్యపక్షవాతేన
వేగతః ॥ ౭౪ ॥ ఆహతాశ్చతశోనేనుపన్నగేన్ద్రాసాతలే । పాతాశ

వాసినశ్చాపిదైతేయాశ్శతశస్తదా || ౭౫ || తద్భయాచ్చమహావీర్యా
 నిపేతుశ్శతశస్తతః | చుక్షుభుస్సాగరాశ్చాపిపర్వతాశ్చచకంపితే || ౭౬ ||
 సమూలాన్యవతన్వృతౌభగ్నసంధాస్సుమూర్భితాః | పరిత్యజ్యతదా
 కాశం ఖేచరాఃప్రయయర్దివమ్ || ౭౭ || అంతర్గత్యాథపాతాళే గరు
 త్కాన్విసతాసుతః | దదర్శతంసమాసీనంచేదిరాజంమహీపతిమ్ || ౭౮ ||
 భగవంతంజగన్నాథంస్తువంతంపురుషోత్తమమ్ | గరుత్మన్తంతతోదృష్ట్వా
 సహసావసురుత్థితః || ౭౯ || ధృతాజ్ఞలిర్తహతేజాఃపూజయామాస
 భక్తిమాణాః | గరుడశ్చాపిభూపాలంసంపూజ్యేదమథాబ్రవీత్ || ౮౦ ||
 స్తయన్నివమహావీర్యోహర్షయన్నివతంవసుమ్ | శ్రూయతాంభూపతే
 వాక్యంకృష్ణస్యాక్లిప్తకారణః || ౮౧ || సృష్టిసంయమనేశస్యవిష్ణోరమి
 తతేజసః | ఆనయస్యవసుంభక్తంరసాతలతలంగతమ్ || ౮౨ || స్తువం
 తంమాంసమావేశ్యమయ్యేవమతిముత్తమామ్ | ఇత్యుక్తోలోకనాథేన
 తవానయనకర్తృణి || ౮౩ || ఆగతోహంమహీపాలసమారోహమమో
 పరి || వామదేవః || వైసతేయేనతేనేవంప్రోక్తస్సపథ్నివీపతిః || ౮౪ ||
 ఉవాచపరయాశ్రీత్యాగరుత్మన్తంవసుర్నృపః | తవపుష్టంసమారోఘం
 నచేచ్ఛామిశుభేక్షణ || ౮౫ || యత్రారోహతిగోవిన్దఃకృష్ణశ్శుభవిలో
 చనః | నాథశ్చజగతాంధాతాయస్త్రిశ్చక్రగాదాధరః || ౮౬ || ఆరోహతిమ
 యాతస్త్రిన్నాస్థాతుంనైవచోచితీ || వామదేవః || ఇత్యుక్తోగరుడస్తేనచేదిరా
 జేనధీమతా || ౮౭ || తవానురూపంవచనముక్తమిత్యబ్రవీత్తతః || ఇత్యుక్త్వా
 తంతథాభూతంగరుత్మాన్వన్నగాశనః || ౮౮ || బాహుభ్యాంసంపరివ్వజ్య
 పాహ్లాచైసంపునఃపునః | ఉత్పాతాశువేగేనబాహుభ్యాంపరిగృహ్య
 తమ్ || ౮౯ || మహాజవోమహావీర్యోమహాదంష్ట్రోమహామనాః | త
 తఉత్పతతస్తస్యగరుడస్యతరస్వినః || ౯౦ || పక్షవాతేనసంత్రస్తాఃపా
 తాళతలవాసినః | మహారగామహావీర్యాఃప్రయయస్సర్వతోదిశ
 మ్ || ౯౧ || దైతేయాదానవాశ్చాపిరాక్షసాశ్చసహస్రశః | దిశోద
 శసమాజక్తుః కృష్ణాగమనశ్చజగయా || ౯౨ || పాతాళంసమతీత్యాథ
 వైసతేయఃప్రతాపవాణాః | స్వదేశంప్రాపయామాసతంవసుంచేదిపుష్ట
 వమ్ || ౯౩ || హస్తాభ్యాంభువినిక్షిప్యతంవసుంగరుడస్తదా | అత్రైవ

స్థీయతాంరాజన్నిత్యక్త్వాప్రయయాబలీ || ౯౪ || ననుశ్చాపిసరాజన్ని
స్వీరాజ్యంప్రాప్యభూపతిః | బుభుజేసకలానామూఽశశాసచవసుభ
రామ్ || ౯౫ || విష్ణురేవప్రసాదేనసర్వభూతనివాసినః | జగద్ధాతురనస్త
స్యపశ్చాన్తుక్తిమవాప్తవాః || ౯౬ || ఏవమేతత్పురావృత్తంకథితంతే
నృపోత్తమ | నారాయణాశ్రితంపుణ్యంయఃపరేద్భక్తిమాన్సరః || ౯౭ ||
ప్రణమ్యాచ్యుతమీశేశం సయాతిపరమాంగతిమ్ | నారాయణేతిహాసం
యశ్శృణోతిశ్రావయిష్యతి || ౯౮ || శ్రద్ధయాభగవద్భక్తింప్రాప్నోతి
సనరాధిప | ముచ్యంతేనరాసుద్యోదుఃకృతైస్సకలైర్నృప || ౯౯ ||
ఉద్ధ్రియంతేచసంసారాత్పతాళాచ్ఛేదిరావ | విభునావాసుదేవే
నకృష్ణేనైవదయాభునా || ౧౦౦ || హరిఃకనాథేన సర్వకామప్ర
దాయినా || ౧౦౦౪ || *

ఇతిశ్రీవామనపురాణేక్షేత్రకాణ్డే శ్రీవేంకటాచలమాహాత్మ్యే
ఉపరిచరసనూపాఖ్యానకథనంనామద్వాత్రింశోధ్యాయః.

శక్ష్ణాదీనాంభగవద్వివృతముఖ్యవిగ్రహసేవాప్రాప్తిః.

వామదేవః || తతస్తేత్రయతశ్చర్యంగిరేస్తస్యసమాయయః |
శిఖరంమేరుసజ్జాశం నానాధాతువిభూషితమ్ || ౧ || శ్రియాపరమ
యాయుక్తం భాసయంతస్త్వతేజసా | శిఖరేణచయేనైవ పర్వతస్సువి
రాజితః || ౨ || యస్మింశ్చాపిసమాసీనామునయశ్శతశోనృప | అగ
స్త్యప్రముఖాసుర్వే భాసకరోపమతేజసః || ౩ || అగత్యసహసాభూప
దీప్యమానాభివాగ్నయః | భాసయంతోదిశస్సర్వాస్తేజోభిర్భాసకరో
పమైః || ౪ || అగస్త్యప్రముఖాన్విప్రాన్సర్వాన్స్తాన్తదృశుస్తదా | నిషణ్ణం
స్తస్యశిఖరేవిషణ్ణాన్భృశదుఃఖితాః || ౫ || తానాగతాన్స్తతోద్భృష్టా
హ్యదిత్యానపరానివ | సముత్తస్థుర్ద్విజాస్తత్రనిషణ్ణాయేనగోత్తమే || ౬ ||
పూజయంతిస్సతాన్సర్వానగస్త్యప్రముఖాన్స్తదా | సజ్జత్యమునిభిస్స
రైస్త్రిప్రయస్తేథమహాజనః || ౭ || ప్రోచుఃపరమసంహృష్టానాదయంతోది
శోదశశుభావృష్టానిశాస్తాకంశుభాశ్చతిథయోమలాః || ౮ || యుష్మా
భిస్సజ్జతాయస్తాద్వయంబ్రహ్మర్షీనత్రమాః | కిమర్థమాగతాయూయం

పర్వతేస్త్రిన్ద హీయసి ॥౯॥ విషణ్ణాశ్చక్రిమర్ధం నైకంవాద్రప్టుమిహంగతాః ।
 ఏతన్తు నివరాయూయమస్తాకంపుచ్చతాంద్విజాః ॥౧౦॥ సర్వమాఖ్యాతత
 త్యేనశ్రోతుమిచ్ఛామహేవయమ్ । ఏవంమునివరాస్తైస్తునమ్యకృష్టప్రామ
 హాత్మభిః ॥౧౧॥ శ్రూయతామితిచాభాష్యప్రోచు స్తేమిథిలేశ్వర ॥ఋషయః॥
 శఙ్ఖచక్రధరందేవంసీతవాససమచ్యుతమ్ ॥౧౨॥ నారాయణగిరావస్త్రిన్ద
 సంతంపురుషోత్తమమ్ । ఈశితారంసమస్తస్యప్రప్తారంజగతోఽవ్యయం ॥
 తంవయంశుభదాతారంద్రప్టుకామాసుమాగతాః । నచదృష్టోజగన్నాథో
 విచరద్భిస్సమస్తతః ॥ ౧౩ ॥ కాలేనమహతాచాపివిషణ్ణాస్తేనతేవయ
 మ్ । అదృశ్యమానేగోవిందేహరావవ్యక్తజన్మని ॥ ౧౪ ॥ శోకేనమహ
 తావిష్టాభృశముద్విగ్నమానసాః । నిషణ్ణాశ్చశుభేహ్యస్త్రిన్ద శిఖరేధాతు
 ముణ్డీతే ॥ ౧౫ ॥ ఏవముక్తేమునీంద్రైస్తుతతస్తజ్జనకామరాః । మునీ
 న్ద్రాస్తానమాభాష్యప్రోచు స్తేశ్రూయతామితి ॥ ౧౬ ॥ వస్వాదయః ॥
 శఙ్ఖోనామమహీపాలోహేహయాధిపతిఃప్రభుః । అసీచ్ఛ్రితస్యతనయ
 సుత్పథేనిష్ఠితశ్శుభే ॥ ౧౭ ॥ స్వామిపుష్కరిణీతీరేనచరాజార్చయన్
 హరిమ్ । తపశ్చరతిరాజేన్ద్రితస్యరాజ్ఞోజనార్దనః ॥ ౧౮ ॥ సాన్నిధ్యం
 కరుతేదేవోభగవానితివిశ్రుతమ్ । సోయంసమాగతఃకాలోయస్త్రిన్దకా
 లేజనార్దనః ॥ ౧౯ ॥ శఙ్ఖేనద్రక్ష్యతేరాజవిశ్వరూపధరోహరిః । తాం
 తుగచ్ఛామహేపుణ్యాంస్వామిపుష్కరిణీంశుభామ్ ॥ ౨౦ ॥ సర్వకా
 మప్రదాంశుద్ధాంసేవితాంత్రిదశైరపి । తత్రగత్వావయంచాపిద్రక్ష్యో
 మఃపురుషోత్తమమ్ ॥ ౨౧ ॥ సర్వకామప్రదాతారం సర్వేశంసర్వభా
 వనమ్ । తస్మాద్యాయంవయంచాపిగచ్ఛామద్విజసత్తమాః ॥ ౨౨ ॥ నా
 త్రస్థేయంక్షణమపిత్వర్యతాంత్వర్యతామితి । ఇత్యుక్తేకతదాభూపవస్వా
 ద్యైస్తైర్మహాత్మభిః ॥ ౨౩ ॥ సంహృష్టమనసస్సర్వే బభూవుర్ద్విజసత్త
 మాః । ప్రోచుశ్చశ్రీఘ్రమేవాస్తాద్గమ్యతాంగమ్యతామితి ॥ ౨౪ ॥ గత
 మోహమహత్తానోగతశోకాగతజ్వరాః । మునయోధయయస్వర్వేవ
 స్వాద్యైస్సహితాన్మప ॥ ౨౫ ॥ స్వామిపుష్కరిణీతీర్థం మునీనాంగణసే
 వితమ్ । గచ్ఛన్తస్తేధసంహృష్టాఃప్రోచురేవంపరస్పరమ్ ॥ ౨౬ ॥ సరే
 న్ద్రమునిశార్దూలావీక్షమాణామహీధరమ్ । అయంకిలజగద్ధాతుర్వాసు

దేవస్యశాస్త్రాణాః ॥ ౨౮ ॥ భూధరోబహువృక్షాధ్యస్సదాప్రియతమో
 భువి । ఏనంసమాశ్రితాఃపుణ్యంమునయశ్చపురాతనాః ॥ ౨౯ ॥ పురా
 తనంసురాధ్యక్షంధృష్టవస్త్రఃకిలావ్యయమ్ । భక్తాశ్చాపిజగద్ధాతుస్తునివ
 స్త్రఃపురుషోత్తమమ్ ॥ ౩౦ ॥ ఏనమారుహ్యశైలేన్ద్రగ్రంధక్యన్తిపురుషాః
 కిల । స్థానేభ్యశ్చసమస్తేభ్యస్తస్యేశస్యమహాత్మనః ॥ ౩౧ ॥ అయంగి
 రిర్హవద్వివ్యస్సహ్యక్ప్రియతరఃకిల । నారాయణాద్రిత్యేతన్నామైవవద
 తిస్వయమ్ ॥ ౩౨ ॥ నారాయణస్యస్థానేషు నైతస్మాద్విద్యతేపరమ్ ।
 ఏవంవిధానివాక్యాని బ్రువన్తస్తేద్విజోత్తమాః ॥ ౩౩ ॥ యయుస్తేసర్వ
 తస్త్రతశతశోమిథిలేశ్వర । ఏతస్మిన్నస్తరేతత్రసమాజగ్తుస్సహస్రశః ॥
 తద్విజ్ఞాయతతస్మిద్ధాశ్వేతద్విపనివాసినః । యైప్రాప్తం దేవసారూప్యం
 ప్రసాదాత్తస్యశాస్త్రాణాః ॥ ౩౪ ॥ నారాయణస్యదేవస్యహరేక్షీరో
 దశాయినః । సర్వదానుగతాయేవైప్రీణయన్విజనార్దనమ్ ॥ ౩౫ ॥ క్షీ
 రోదశాయినం దేవంవిశ్వకర్తారమీశ్వరమ్ । తేసంగతాస్తుతైస్సర్వైర
 గస్త్యప్రముఖైర్ద్విజైః ॥ ౩౬ ॥ తపసామహతాయుక్తైర్విచరద్భిర్మహీ
 ధరమ్ । అగస్త్యప్రముఖాఃసర్వాశ్వేతద్విపనివాసినః ॥ ౩౭ ॥ హవేణ
 మహతాయుక్తాయథాన్యాయమపూజయన్ ॥ తేచాపిమునయస్సర్వే
 ప్రహర్షోత్ఫుల్లలోచనాః ॥ ౩౮ ॥ తానాగతాంస్తతోదృష్ట్వాభాస్కరో
 పమతేజసః । అపూజయన్తహత్కానోయథాన్యాయమరిన్ద్రమమ్ ॥ ౪౦ ॥
 సర్వేతేసంగతాస్త్రతైస్సర్వైర్నునిపుణ్ణవైః । యయుఃపరమయాప్రీ
 త్యాశ్వేతద్విపనివాసినః ॥ ౪౧ ॥ స్వామిపుష్కరిణీతీరం దేవాసురనిపే
 వితమ్ । సర్వేమునివరాశ్చాపిసిద్ధాశ్చాపిసహస్రశః ॥ ౪౨ ॥ బృహ
 స్పతిశ్చభగవాన్శుక్రశ్చాపితథావసుః । స్వామిపుష్కరిణీతీరమవాపు
 రవసీపతే ॥ ౪౩ ॥ సాన్నిధ్యంకురుతేయత్రభగవాన్భూతభావనః । తత్ర
 గత్వా౭థతేసర్వేనాపశ్యన్తురుషోత్తమమ్ ॥ ౪౪ ॥ నీలమేఘప్రతీకాశం
 పద్మపత్రనిభేక్షుమ్ । తత్రాపశ్యంస్తతోరాజంస్తప్యంతంసుమహాత్మపః ॥
 విష్ణోరారాధనాథాయ శంఖంచనియతేన్ద్రియమ్ । తానాగతాంస్తతో
 దృష్ట్వాశంఖోధన్వపతేన్సుతః ॥ ౪౫ ॥ రోమాశ్చితాజ్గన్తుహసా పరాంప్రీ
 తిముపాగమత్ । కృతకృత్యంతదాత్మానంమేనేనరవరాత్తజః ॥ ౪౬ ॥

సంస్కరన్పుర్యమేవోక్తం హరిణాహరిమేధసా । అథ తేషుమునీంద్రేషు
ద్రష్టాసీతివచస్తస్మిన్ ॥ ౪౮ ॥ సహసోత్థాయతాన్సర్వాః ప్రణనామన్సృ
పస్తదా । వ్యాకులీకృతసర్వాజ్ఞస్తతస్సమ్భ్రాంతమానసః ॥ ౪౯ ॥ సి
ద్ధాంశ్చాపితథాసర్వాః శ్వేతద్వీపనివాసినః । వాగీశంచతథాశుక్రం వ
సుంచాపిమహామతిమ్ ॥ ౫౦ ॥ కృతాజ్ఞలిఫుటోభూత్వా ప్రణనామ
చతాన్నప్రప । అగస్త్యప్రముఖాశ్చాపిసిద్ధాశ్చాపిసహస్రశః ॥ ౫౧ ॥
బృహస్పతిశ్చభగవాన్ శుక్రశ్చాపిమహామునిః । తథాచభగవద్భక్తోరా
జోపరిచర్యోవసుః ॥ ౫౨ ॥ శుతసృతనయశ్చాపి శిఖ్భిఃపరపురజ్జయః ।
ఏతేసర్వేమహాత్మాన స్సమవేతాహ్యకల్మషాః ॥ ౫౩ ॥ స్వామిపుష్క
రిణీతీరే ద్రష్టుకామాజనార్దనమ్ । అపశ్యన్తస్తుతేసర్వేగోవిందంవిభుమ
చ్యుతమ్ ॥ ౫౪ ॥ అనాదిమధ్యనిధనం సర్వభూతనివాసనమ్ । తపఃపర
మమాస్థాయ ప్రయతానియతేంద్రియాః ॥ ౫౫ ॥ చిన్తయన్తస్తుదేవే
శంతత్రాతిష్ఠంస్తతోన్మప । తస్మామేవతదాసర్వేన్నాత్వాపీత్వాముదా
న్వితాః ॥ ౫౬ ॥ పుష్కరిణ్యాంశుభాయాంతు విమలాయాందినేదినే ।
అర్చయన్తోహృషీకేశం దివ్యైఃపుష్పైస్సుగధ్ధిభిః ॥ ౫౭ ॥ అశుర్యంస్తే
తపోఘోరం ద్రష్టుమవ్యక్తరూపిణమ్ । తిరాత్రమేవంభూపాలవ్యతిష్ఠం
స్తేదివానిశమ్ ॥ ౫౮ ॥ తతోవిమలఽదిత్యే చతుర్థేహ్ని శుభేదినే । తప
సోఽస్తేచపుణ్యక్షేత్రేవిమలేచామృతేశుభే ॥ ౫౯ ॥ తదాప్రసన్నసర్వాత్మా
సాక్షాన్నారాయణస్వయమ్ । ఆవిర్భభూవభగవాన్నప్రపతేపురుషోత్త
మః ॥ ౬౦ ॥ భాగ్యకాంక్షాసర్వలోకేశస్సర్వాలోకాఃస్వతేజసా ॥ ౬౦౪ ॥

ఇతిశ్రీవామనపురాణేక్షేత్రకాణ్డే శ్రీవేంకటాచలమహాత్మ్యే శ్లోకా
దీనాంభగవత్సేవాప్రాప్తికథనంనామ త్రయస్త్రింశోధ్యాయః.

❖ ఆవిర్భూతభగవద్దివ్యమజ్గళవిగ్రహవర్ణనమ్. ❖

జనకః ॥ కీదృశంవైహారేస్తస్యరూపమవ్యక్తరూపిణః । కియన్తో
వాభుజాస్తస్య కియంతివదనానిచ ॥ ౧ ॥ కియన్తోవాధృతాస్తేన తీక్ష్ణః
ప్రహరణాస్తథా । బ్రూహితద్రూపసంస్థానంవిశ్వమూర్తేర్హరేర్దునే ॥ ౨ ॥
దృష్టవన్తోయథాసిద్ధా మునయశ్చపురాతనాః ॥ శతానన్దః ॥ జనకేనైవ

ముక్తస్తువామదేవోమహామునిః ॥ ౩ ॥ శ్రూయతామిత్యథాభావ్యజన
కంతంవచోబ్రవీత్ । వక్ష్యేహంసృపతేనమ్య క్షూయతామిదమాద
రాత్ ॥ ౪ ॥ యథాశ్రుతంమయాగస్త్యా స్తునీంద్రాత్యుమ్భజన్తనః ।
వామదేవః ॥ తద్రూపంవాసుదేవస్య హరేరప్యక్తరూపిణః ॥ ౫ ॥
ఉద్యతాదిత్యసజ్జాశై ర్నయనైశ్శోభితంశుభైః । నానారత్నచితైశ్చ
తైః కిరీటైరుపశోభితమ్ ॥ ౬ ॥ ప్రసన్నైర్బహుభిశ్చాపి వదనైరుపశో
భితమ్ । ప్రవాళమణిహేమదైవ్య శ్చిత్రితైహ్వామకుణ్డలైః ॥ ౭ ॥ నానా
వర్ణైరనేకైశ్చ రుచిరైస్సమలజ్జ్వలమ్ । దివ్యాభరణజాలైశ్చ నానార
త్నవిచిత్రితైః ॥ ౮ ॥ అనేకశతసాహస్రైశ్శోభితంశుభలోచనైః ।
కమ్బుగ్రీవంమహారస్కం మహాబాహుంమహాద్యుతిమ్ ॥ ౯ ॥ సహ
స్రబాహుకందివ్యంరత్నజాలవిభూషితమ్ । ఆయతాశ్చసుపీనాశ్చసువృ
త్తాశ్చభుజాశ్శుభాః ॥ ౧౦ ॥ నానాప్రహరణోపేతా నానాభూషణభూ
షితాః । సాలస్కన్ధోపమాశ్చాపి భూషితాభూషణోత్తమైః ॥ ౧౧ ॥
శ్యామాఃపురుషురాదివ్యాస్తరుణాదిత్యతేజసః । తరుణాస్త్రిగ్ధవర్ణాశ్చ
సుఖస్పర్శనఖాఙ్కురాః ॥ ౧౨ ॥ శుభరేఖాస్సురక్తాశ్చ సమామృదుత
రాస్తథా । దృశ్యస్తేతతశస్తత్రరాజస్కరికరోపమాః ॥ ౧౩ ॥ యైర
ణ్డమేతద్భూపాలససాగర మహీధరమ్ । సపతాళతలంసర్వం సదే
వాసురమానుషమ్ ॥ ౧౪ ॥ ససప్తలోకంసద్వీపం సర్వభూతసమాకు
లమ్ । రక్షితంబహుశోదివ్యైర్నిహతాయైశ్చదానవాః ॥ ౧౫ ॥ యే
దుఃఖహానిదానిత్యంవైష్ణవానాంవిశేషతః । వసంతియాన్సమాశ్రిత్యదై
త్యేభ్యోనిర్భయాసురాః ॥ ౧౬ ॥ తేకరాస్సురనాథస్య దృశ్యమానాశ్చ
కాశిరే । ఉదయాదుద్యతస్తస్య భాస్కరస్యకరాగ్రవ ॥ ౧౭ ॥ సద్ర
త్నజాలకాకీర్ణహరేణాపినుశోభితమ్ । మేఘకాలేతటిన్నాలాశోభిత
స్యమహాత్మనః ॥ ౧౮ ॥ మేఘజాలస్యవర్ణేనసదృశంరుచిరంవపుః । చా
రురక్తలోఽంతచ్ఛారురక్తరేక్షణమ్ ॥ ౧౯ ॥ మృదుచారుకపోలై
శ్చకుండలైరుపశోభితమ్ । శోభమానంజ్వలద్భిశ్చలలాటఫలకైరపి ॥ ౨౦ ॥
శోభమానైస్తథాచారుభ్రాచూపైరుపశోభితమ్ । ఐరావతకరాకార
చారుపీనశుభోరుకమ్ ॥ ౨౧ ॥ ద్యుతిమన్తణిరత్నాఙ్గచలన్నూపురశో

భితమ్ । కాఞ్చనేనవిచిత్రేణబ్రహ్మసూత్రేణశోభితమ్ ॥ ౨౨ ॥ సహ
 ప్రాదిత్యసంజాతమచిన్త్యంమహదద్భుతమ్ । మేరుమందరసంజాతంసీల
 పర్వతసన్నిభమ్ ॥ ౨౩ ॥ సముచ్చితోరసంసౌమ్యంసమాయతవిలో
 చనమ్ । దివ్యపీతాంబురధరందివ్యగంధానులేపనమ్ ॥ ౨౪ ॥ దివ్యయా
 వైజయంత్యాచనుసంస్థగతయాతథా । చకాశేతద్యథామేఘావిద్యు
 న్తాలావిరాజితః ॥ ౨౫ ॥ జామ్బూనదమయైర్దివ్యైర్నిస్సృనద్భిరనేక
 శః । కిషికిణీజాలసంఘైశ్చ శోభనైరుచిరప్రభైః ॥ ౨౬ ॥ స్వనద్భి
 ర్మణిజాలైశ్చ శోభయద్భిర్దిశోదశ । సురక్షైర్బహుసాహస్రైర్జ్వలద్భి
 ర్భాస్కరోపమైః ॥ ౨౭ ॥ ఉద్యదిస్తుప్రతీకావైర్దివ్యైశ్చసఖమణ్డలైః ।
 రక్తానైరున్నతైశ్చాపి శోభమానంసదాఽమృజైః ॥ ౨౮ ॥ అంజుశ
 ధ్వజచక్రాబ్జశంఖవజ్రాఙ్గీతైస్తథా । సుపాదతలపద్మైశ్చ శోభితంవసుధా
 ధిప ॥ ౨౯ ॥ ముక్తాదామభిరన్యైశ్చవజ్రసూర్యాంకుసన్నిభైః । ప్రభ
 యాద్యోతమానైశ్చ శోభమానపదామృజమ్ ॥ ౩౦ ॥ అనేకశతసాహ
 సైర్గ్రంథులీయకభూషణైః । నానారత్నచిత్రైశ్చాపిసంశోభికరశాఖిభిః ॥
 మూర్ధజైఃకుంభితైశ్చాపిసీతైర్మృదుతరైస్తథా । లమ్పమానైర్వినిఘాత
 నైఃకిరీటాచ్ఛుభదర్యనాత్ ॥ ౩౧ ॥ ప్రచ్ఛాద్యమానపదనంమేఘైరివనిశా
 కరమ్ । రత్నన్యూతేనసూత్రేణ కాఞ్చనేనవిరాజితమ్ ॥ ౩౨ ॥ నా
 నామణినిబద్ధేనశోభమానేనశోభితమ్ । శోభితందివ్యమాలాభిరూపితం
 పృథులోచనమ్ ॥ ౩౩ ॥ నానాశ్చర్యసమాయుక్తంనానామణిగణాన్వితమ్ ।
 సమన్తాద్దివ్యమానంతద్భూరిణాన్వేన తేజసా ॥ ౩౪ ॥ ఆదిత్యఋషతేజో
 భిరుద్యన్నదయపర్వతాత్ । తేజోభిఃకాఞ్చనాభైశ్చ సమన్తాన్నిరతై
 స్తథా ॥ ౩౫ ॥ జాఙ్గ్వల్యమానంతద్రూపంచకాశేఽద్భుతదర్శనమ్ । స్వ
 భాసాదుర్నిరీక్షంత స్తునిభిశ్చసురైరపి ॥ ౩౬ ॥ తప్యతేతేజసాతస్మాన్ని
 ర్గతేనస్తభూరిణా । ససురాసురగంధర్వంజగదేతచ్ఛరాచరమ్ ॥ ౩౭ ॥ జ్వ
 లద్భిరరంభణైశ్చజామ్బూనదమయైస్తథా । అనేకశతసాహస్రైస్సం
 యుక్తంహేమభూషణైః ॥ ౩౮ ॥ కరేషుతేషుసంయుక్తాస్త్రైశ్చాఙ్గ
 హరణాస్తథా । జ్వలన్తశ్చస్ఫురన్తశ్చమిథిలేశచకాశిరే ॥ ౪౦ ॥ అర్చిం
 పితేభ్యోనిష్కేతురైర్దిశోవిమలీకృతాః । ఉదయాద్రిసమారూఢాత్మాన్

ర్యాదీప్తాంశవోయథా ॥ ౪౧ ॥ వ్యాలోలాలోకనాథస్యప్రసన్నాశ్చ
 భదర్శనాః । ఆయతాఃకృష్ణరక్తాశ్చభూచాపదృష్టిమార్గణాః ॥ ౪౨ ॥
 రక్తపద్మదళప్రఖ్యాతాన్తిమంతసువర్చసః । త్రియాపరమయాయుక్తాః
 పక్షరాజవిరాజితాః ॥ ౪౩ ॥ యేహంనిపాతైదైతేయానేదుర్భీతాస్స
 హాసశః । రక్షాంసిదానవాశ్చాపిజగ్తురైవవస్వతక్షయమ్ ॥ ౪౪ ॥ దు
 ర్లభంచాపిదేవత్వంప్రాప్నువన్తినరాఅపి । అన్యాంశ్చదుర్లభాన్కామాన్
 ముక్తించాపిసుదుర్లభామ్ ॥ ౪౫ ॥ యాద్వక్త్రీష్టకామాస్తద్భక్తాశ్శోచం
 తిహిదివానిశమ్ । తేభూపశతశోదివ్యారాజస్తైరుచిరప్రభాః ॥ ౪౬ ॥
 అనేకశతసాహస్రాఃకాలాగ్నిసదృశప్రభాః । నానాప్రహరణాఘోరా
 సుంయుక్తాస్తతహాపలుషు ॥ ౪౭ ॥ భయదాన్సురశత్రూణాందైత్యే
 న్ద్రాణాంమహాజనామ్ । సర్వగాస్సర్వదేశేషుభక్తానామభయప్ర
 దాః ॥ ౪౮ ॥ జాజ్వల్యమానాస్తేజోఙ్గీరూక్షకైస్సామ్యుకైరపి । అకుర్వ
 న్నిష్ప్రభాసదృశ్చన్ద్రసూర్యాస్వరత్తిభిః ॥ ౪౯ ॥ తద్రూపమాశ్చర్యమ
 నేకవర్ణంకిరీటమాలాభిరశేషమూరైః । వ్యారాజతాదిత్యిఇవాంతకాలే
 స్వరత్తిమాలాభిరనేకరత్తిః ॥ ౫౦ ॥ తద్దీప్తవక్త్రంవిమలంవిశోకంజా
 జ్వల్యమానంమహతాస్వతేజసా । అశోభతాద్యంవపురద్భుతేక్షణం
 యుగాస్తకాలాగ్నిరివప్రదీప్తమ్ ॥ ౫౧ ॥ *

ఇతిశ్రీవామనపురాణేక్షేత్రకాణ్డేశీవేంకటాచలనూహాత్మే
 భగవద్వివ్యమణ్ణశవిగ్రహవర్ణనంనామచతుస్త్రింశోధ్యాయః.

❧ అవిర్భూతంభగవత్తమృతిమహర్నికృతప్రణామాదిక్రమః. ❧

వామదేవః ॥ ఏవంవిధంహరిస్తేభ్యో౭ దర్శయద్భగవాన్వపుః ।
 యన్నదేవానమునయోనాసిసిద్ధానచారణాః ॥ ౧ ॥ నయోగినోన
 గన్ధర్వానాపివిద్యాధరాఅపి । నచయతౌనచాప్యస్యేవాలఖిల్యాశ్చతా
 పసాః ॥ ౨ ॥ నోరగానాపిదైతేయానాపికిమ్పరుమాస్తథా । దృష్ట
 వస్తఃపురారాజకృష్ణస్యవపురద్భుతమ్ ॥ ౩ ॥ తతస్తుమునయోది
 వ్యంరూపంతద్విశ్వతోముఖమ్ । అనేకరత్నసంభాన్కీరీటోజ్జ్వలితాన
 నమ్ ॥ ౪ ॥ వ్యాలోలమానైర్బహుభిఃకుండలైస్సుమలజ్జ్వలతమ్ । పిబ

స్తవననేతై స్తేనంక్షోభ స్తిమితై స్తదా ॥ ౫ ॥ దదృశున్తుదితాస్స ర్వేన
రేన్దా నిమిషేక్షణాః । భృశమార్తాస్తన్దేవేతినహసాభువిభూపతే ॥
నిపేతురథతేన ర్వేనమ్భా స్తమనసోఽమలాః । అథదృష్ట్వాజగన్నాథం
వేంకటాద్రినివాసినమ్ ॥ ౬ ॥ సహస్రశస్సమాగమ్యభక్తిభారావనా
మితైః । శిరోభిరవనీపాలప్రణేముస్సహసాభువి ॥ ౭ ॥ బృహస్పతిరగ
స్త్యశ్చశుక్రశ్చాపివనుస్తథా । భగవంతంతోదృష్ట్వాగరుడోపరిసంస్థిత
మ్ ॥ ౮ ॥ జామ్బూనదాద్రిశిఖరేనీలమేఘమివోత్థితమ్ । భక్త్యాప్రణేముస్తం
దేవంవీక్షమాణా ఇతస్తతః ॥ ౧౦ ॥ ఉత్థాయోత్థాయతేన ర్వేభూయో
భూయోనిరీక్ష్యతమ్ । ప్రసీదేతిబ్రువస్తస్తంప్రణేమర్చహుశోన్మవ ॥ ౧౧ ॥

* భగవదావిర్భావకాలేదేవాద్యాపూరితశఙ్ఖాదిమజ్జశవాద్యక్రమః *
ఏతస్మిన్నస్తరేఖ్యైశ్చతశోధసహస్రశః । పాశ్చజన్యోపమాశ్శఙ్ఖాదద్ధి
రేహేమభూషణాః ॥ ౧౨ ॥ అవాద్యంతచదివ్యానివాద్యానిబహుశోఽ
మృరే । మృదజ్ఙాదీనిసర్వాణిహేమరత్నచితానివై ॥ ౧౩ ॥ మహతా
శఙ్ఖనాదేనవాదిత్రాణాంస్వనేనచ । జగదాపూరితంసర్వంక్షుభితా
శ్చాపిదానవాః ॥ ౧౪ ॥ నివసన్తిచయేతత్రనారాయణగిరాన్మవ । తేన
ర్వేనహసాహృష్టాస్సముత్రస్థుశ్చసజ్జశః ॥ ౧౫ ॥ తస్మిన్శబ్దేశ్రుతేన
ర్వేసింహపక్షిమృగాస్తథా । ప్రసన్నతాంయయుస్సర్వేవేంకటాద్రిని
* భగవత్సేవాధకంవేంకటాచలమ్ప్రతిబ్రహ్మరుద్రాద్యాగమనమ్ *
వాసినః ॥ ౧౬ ॥ శ్రుత్వాతంశబ్దమతులంబ్రహ్మలోకపితామహః । జ్ఞా
త్వాశవాసుదేవంతంహరింప్రత్యక్షతాంగతమ్ ॥ ౧౭ ॥ ఆజగామాథత
త్పార్శ్వంకృష్ణస్యాక్షిప్తకారిణః । మునీంద్రైర్దేవసంఘైశ్చగన్ధర్వైశ్చసమా
వృతః ॥ ౧౮ ॥ భగవాన్శంకరశ్చాపిత్రయమ్భకస్త్రిపురాన్తకః । జ్వలద్భా
స్కరసజ్గాశజటామణ్డలశోభితః ॥ ౧౯ ॥ తేనశబ్దేనవిజ్ఞాయసాన్నిధ్యం
హరిమేధసః । అభ్యగాదాశుతత్పార్శ్వంద్రష్టుంతంవసుధాధిప ॥ ౨౦ ॥
దూర్వాససామునీంద్రేణ నద్దినాచసమంవిభుః । శక్రశ్చత్రిదశశ్రేష్ఠశ్చ
త్వాతంశబ్దమద్భుతమ్ ॥ ౨౧ ॥ హరింప్రత్యక్షతాంయాంతంజ్ఞాత్వా
దేవంజనార్దినమ్ । దేవైఃపరివృతఃపార్శ్వంయయావవ్యక్తజన్మనః ॥ ౨౨ ॥

తతశ్శంఖధ్వనింశ్రుత్వావిష్వక్సేనఃప్రతాపవాః । జ్ఞాత్వాప్రత్యక్షతాం
యాంతం నారాయణమనామయమ్ ॥ ౨౩ ॥ సహసోత్థాయభూ
పాలశీఘ్రమేవాభ్యగాత్తదా । సప్తభిస్సుచివైస్సార్ధం సకాశంశార్ఙ్గధ
న్వనః ॥ ౨౪ ॥ అనురక్షైర్హవీరైః ప్రయతైస్సుసమాహితైః । సనం
దనాదయశ్చాపి యోగినస్తేభచక్రిణః ॥ ౨౫ ॥ పార్శ్వమభ్యాయయు
శ్శ్రుత్వా తంశబ్దంమిథిలేశ్వర । సప్తర్షయశ్చయేపూర్వం మయోక్తా
మునిసత్తమాః ॥ ౨౬ ॥ తేపిశ్రుత్వాచతశబ్దం హరేఃపార్శ్వంయ
యుస్తదా । యశ్చాపిమునిభిర్దృష్టో వాయవ్యాందిశిభూభృతః ॥ ౨౭ ॥
శిలాతలేసమాసీనః పురుషోఽద్భుతదర్శనః । సోపిశంఖధ్వనింశ్రుత్వా భ
గవత్పార్శ్వమాయయా ॥ ౨౮ ॥ బ్రహ్మప్రజాపతిశ్చాపి భగవాన్చ
మ్భురేవచ । విష్వక్సేనశ్చభగవాన్ శక్రశ్చత్రిదశాధిపః ॥ ౨౯ ॥ సప్తర్షయ
శ్చమునయస్సనకాద్యాశ్చయోగినః । వాయవ్యాందిశియోద్దృష్టోమునిభి
సంసీధూపతే ॥ ౩౦ ॥ ఏతేసర్వేసమాగమ్య సకాశంశార్ఙ్గధన్వనః ।
భక్త్యాపరమయాయుక్తా రాజకసంహృష్టమానసాః ॥ ౩౧ ॥ దశశు
స్తేసమారూఢం వైనతేయంమహాబలంహరిం హేమాద్రిశిఖరేనీలమేఘ
మివస్థితమ్ ॥ ౩౨ ॥ శిరోభిస్తేప్రణేముస్తం విశ్వేశంవిశ్వరూపిణమ్ ।
జయదేవజయేశేతి వదంతస్సహసాభువి ॥ ౩౩ ॥ సర్వేదేవగణాశ్చాపి
ప్రణేమఃపుధులోచనమ్ । ప్రసీదదేవదేవేతి వదంతస్తేపునఃపునః ॥ ౩౪ ॥
బ్రహ్మద్వాదేవతాశ్చాపి మునయశ్చతపోధనాః । సిద్ధాశ్చాపితథాసర్వే
శ్వేతద్వీపనివాసినః ॥ ౩౫ ॥ ఏతేసర్వేహరేస్తస్య రూపంపరపురంజ
యద్రప్తంనాశక్నువన్నతైః । స్తేజసాతస్యతాపితాః ॥ ౩౬ ॥ ప్రతపంతమి
వాదిత్యం సంహరసమయేనరాః । న్యమీలయంతనేత్రాణి బ్రహ్మద్వాస్తే

➤➤➤ బ్రహ్మకృతభగవత్సుతిః ➤➤➤

తతోన్మప ॥ ౩౭ ॥ తేజసావీడితాస్తస్య దేవదేవస్యశార్ఙ్గణః । తుష్టావాభ
తదాబ్రహ్మదేవాధిపతిమవ్యయమ్ ॥ ౩౮ ॥ పతత్త్రిరాజమారూఢం శిరోభిః
ప్రణివత్యతమ్ ॥ బ్రహ్మ ॥ నమామిత్వాంజగన్నాథ సహస్రవదనేక్షణ ॥ ౩౯ ॥
జ్వలతిర్ఘోరిసాహస్రధారిణంపురుషోత్తమమ్ । రుచిరైర్బహుభిర్దివ్యై
ర్బాహుభిఃపరిఘాపమైః ॥ ౪౦ ॥ సంయుక్తంత్వాంసమామ్యాద్యం విశ్వే

శంవిశ్వతోముఖమ్ | అణియసామశేషాణా మణియాంసంసనాతనమ్ || ౪౧ ||
 భూతాదీనాంసమస్తానాం గరిష్ఠంచగరియసామ్ | నారాయణంత్యాంవర
 దం నమామిపరమేశ్వరమ్ || ౪౨ || యోగిభిర్గమ్యమానంత్యాం జనలోక
 గతంవిభుమ్ | పరంపురాణంపురుషం నమామిసురనాయకమ్ || ౪౩ ||
 ప్రసీదతుభవాన్విష్ణో రహితఃప్రాకృతైర్గుణైః | శుద్ధఃపునఃస్సమస్తేభ్యో
 భూతేభ్యస్సర్వసమ్భవః || ౪౪ || సాక్షిభూతస్సమస్తస్య జగతోఽస్యజగ
 త్పతే | నమామిత్వామహానిత్యం వ్యాలోలాయతలోచనమ్ || ౪౫ ||
 యఃప్రోచ్యతేవిశుద్ధోహి సర్వేశ ఇతికేశవ | తంత్యాంసమామ్యశేషాణా
 మాత్మానంసర్వదేహినామ్ || ౪౬ || సమస్తకారణానాంత్యం కారణం
 ప్రభురవ్యయః | బ్రహ్మవిద్యోగినాంచాసి ప్రజానాంచప్రజాపతిః || ౪౭ ||
 యన్నజానంతిమునయో నాపిదేవానదానవాః | నాహంసశమ్భుర్విష్ణో
 ఖ్యం తత్పదంపరమంభవాత్ || ౪౮ || ఇంద్రాద్వాశ్శతశోయస్య దేవా
 స్త్రిభువనేశ్వరాః | ద్రష్టుకామానజానంతి రూపమవ్యక్తరూపిణః || ౪౯ ||
 తదహంవిమలందేవ శాశ్వతంపదమవ్యయమ్ || ౫౦ || నస్తాత్మమీశో
 నచదేవవక్తుం గుణాంస్తవేశాచ్యుతలోకనాథ | ప్రసీదదేవాధిపతేసమ
 స్తా నాలోకయాస్తాన్విమలైస్సునేత్రైః || ౫౦౫ || ఇత్యుక్తేబ్రహ్మణాతే

శమ్భుకృతభగవత్పుతిః

స శమ్భురవ్యక్తిరూపిణమ్ || ౫౧ || అస్తాషీద్భగవంతంతమచ్యుతంపురు
 షోత్తమమ్ || శమ్భుః || పరావరేశంపురుషం దుష్టదైత్యేన్ద్రాఘాతినమ్ ||
 జగత్పాలనకర్తారం జగదుత్పత్తికారణమ్ | ప్రజాపతీనాంసర్వేషాం స్ర
 ష్టారమమలేక్షణమ్ || ౫౩ || భక్తార్తిహానిదాతారం భక్తానాంప్రియకా
 మదమ్ | త్యాంసమామిహరేదివ్యం పరబ్రహ్మస్వరూపిణమ్ || ౫౪ ||
 ప్రధానపుంసోరజయో ర్జగత్కారణభూతయోః | నిత్యయోర్వ్యాపినో
 శ్చాపి ప్రభుంత్యాంకారణంపరమ్ || ౫౫ || తంత్యాంసమామిభూతేశం
 భూతానామపికారణమ్ | సూరయోచ్యుపశ్యంతి పరమంధామశా
 శ్వతమ్ || ౫౬ || తత్త్వమేతత్పరంధామ పరంబ్రహ్మసనాతనమ్ | తం
 త్యాంసమామిగోవిందం సహస్రాదిత్యసన్నిభమ్ || ౫౭ || మునయస్త్యాం
 సమభ్యర్చ్య బహువక్షశతానివై | త్వత్ప్రసాదాచ్చదేవేశ త్వయ్యేవల

యమాగతాః ॥ ౫౮ ॥ పురందరోపిదేవేశ త్వామేవపురుషోత్తమమ్ ।
అశ్వమేధశతైరిష్ట్యాదేవేంద్రత్వమవాప్తువాత్ ॥ ౫౯ ॥ బ్రహ్మశ్వమేధ
సాహసైః స్వామిష్ట్యాజగదీశ్వరమ్ । స్రాపబ్రహ్మపదందివ్యం దుఃఖశో
కవివర్జితమ్ ॥ ౬౦ ॥ అహమారాధ్యదేవత్వాం సర్వమేధేమహాక్రతౌ ।
స్రాప్తవాద్దేవదేవత్వం దుర్లభంసర్వదైవతైః ॥ ౬౧ ॥ త్వమేవేశజగ
ద్ధాతా త్వమేవజగతోగతిః । సప్తాత్వమేవజగత స్సంహర్తాచత్వమేవ
హి ॥ ౬౨ ॥ తంత్యాంనమామిశోకార్తిమోహహానిప్రదాయినమ్ । ప్ర
సీదేశమహామాయ సహస్రపదనేక్షణ ॥ ౬౩ ॥ సర్వలోకపతేనాథ స
ర్వలోకపరాయణ ॥ ౬౩౪ ॥ విష్ణోతవైతద్భవలబాహుళాఖం తమాల
వర్ణంబహువక్త్రినేత్రమ్ । జ్వలతిర్జ్వలన్మహురత్నవద్భిర్జ్వాజ్వల్యమా
నంప్రణమామిరూపమ్ ॥ ౬౪౪ ॥ వామదేవః ॥ ఏవంస్తు తేజగన్నాథే

➡➡➡ మహర్నికృతభగవత్తునిః, ❄❄❄

శమ్భునాపరమేష్ఠినా ॥ ౬౫ ॥ తుష్టుపుర్దునయోభూప ప్రణమ్యామ
లచేతసః ॥ మునయః ॥ నమఃకృష్ణాయహరయే పరస్మైబ్రహ్మరూపి
ణే ॥ ౬౬ ॥ నమోభగవతేతస్మై విష్ణవేపరమాత్మనే । సర్వభూతశర
ణ్యాయ సర్వజ్ఞాయనమోనమః ॥ ౬౭ ॥ వాసుదేవాయభక్తానాం
సర్వకామప్రదాయినే । నమఃపఙ్కజనేత్రాయ జగద్ధాతేఽచ్యుతాయ
చ ॥ ౬౮ ॥ హృషీకేశాయసర్వాయ నమఃకమలమాలినే । అనంతనా
గపర్యక్తే సహస్రఖణశోభితే ॥ ౬౯ ॥ దీప్యమానేఽమలేదివ్యే సహస్రా
ర్కసమప్రభే । యోగనిద్రాముపేతాయ తస్మైభగవతేనమః ॥ ౭౦ ॥ య
ద్రూపంనచపశ్యన్తి సూరయోనచయోగినః । తంసతాస్త్సజగన్నాథం
క్షీరోదార్ణవశాయినమ్ ॥ ౭౧ ॥ త్వామేనార్తాఃప్రపన్నాస్త్స శరణ్యంవ
యమీశ్వరమ్ । అస్మాన్వాహిశరణ్యేష ప్రణతార్తిహరప్రభుః ॥ ౭౨ ॥ త్వ
ద్రూపమేతద్గోవింద సహస్రార్కసమద్యుతే । జాజ్వల్యమానం తేజోభిర్జ్వ
లీతుంశక్నుమోషయమ్ ॥ ౭౩ ॥ కురుప్రసాదమస్మాకం ప్రసన్నపదనే
క్షణ । త్వమేవగతిరస్మాకంసర్వేషామేవకేశవ ॥ ౭౪ ॥ సతాస్త్సదివ్యం
పురుషంపురాణం త్వామేవసర్వేశ్వరమీశ్వరాణామ్ । యుగాంతకాలా

౬౮ శ్రీవేంకటాచలమహాత్మ్యే - శ్రీవామనపురాణాంతర్గతే (అ-౧౬)

గ్నిసమప్రతాపంప్రదీప్తవక్త్రేక్షణమప్రమేయమ్ || ౭౫ || వామదేవః ||

➤➤➤ సప్తర్షికృతభగవత్సుతిః. ➤➤➤

ఇతి తేషాం మునీంద్రాణాం వచశ్శ్రుత్వా తతోన్మపః సప్తర్షయో మహాత్మా
 నోవాగీశశ్చ మహాద్యుతిః || ౭౬ || వసుశ్చభగవద్భక్తో మహేష్ఠ్విశ్వప్ర
 తాపవాన్ | తుష్టువుద్దేవదేవేశం శిరోభిః ప్రణిపత్య తమ్ || ౭౭ || సప్త
 ర్షయః || నమోనమోస్తువిశ్వాత్త్వం స్త్వం బ్రహ్మత్వం పినాకధృత్ | చంద్రే
 ద్ద్వారాగ్నిమరుత స్త్వమేవ జగతః పతే || ౭౮ || సహస్రాదిత్యసంజా-
 శచక్రహస్తాయ తేనమః | శంఖహస్తాయ తేనిత్యం నమోవిష్ణోమహాత్మనే ||
 నమః కిరీటినేనిత్యం నమః కాస్తుభధారిణే | నీలమేఘప్రతీకాశవపుషే బ్రహ్మ-
 ñేనమః || ౮౦ || అసిరత్నగదాచాపశక్తితోమరపాణయే | ప్రదీప్తాయు
 ధజాలాయప్రదీప్తవపుషేనమః || ౮౧ || యజ్ఞేశాయ నమస్తుభ్యం జ్వల
 తుగ్జ్వలధారిణే | నమోస్తుపద్మనాభాయ నమస్తేవిశ్వయోనయే || ౮౨ ||
 పరావరాణాం పతయే కరాళవపుషేనమః | కాలనేమిహిరణ్యాక్షహిర
 ణ్యాదివిఘాతినే || ౮౩ || ఉగ్రరూపాయ తేనిత్యం నృసింహాయాప్యనా
 దయే | నమోస్తుపద్మనాభాయ నమోస్తువరదాయచ || ౮౪ || భూయో
 భూయో నమోనిత్యం వ్యాపినేశాం జగదాపాణయే || ౮౫ || నతాస్త్యుచైత
 త్తవవిశ్వరూపం సర్వాయుధోపేతమపాస్తదోషమ్ | విద్మోనచాద్యం పర

➤➤➤ సనకాదిపరమయోగికృతభగవత్సుతిః. ➤➤➤

మంతవాద్యరూపం పరం వేదనచాబ్జయోనిః || ౮౫౫ || వామదేవః ||
 ఏవముక్తేతతస్తేతు సనకాద్యాశ్చయోగినః || ౮౬ || ప్రణమ్య తుష్టువుద్దే
 వం వైనతేయోపరిస్థితమ్ || సనకాద్యాః || జయయజ్ఞపతేదేవ జయనా
 థజయాక్షర || ౮౭ || జయశంఖధరాచిన్త్యజయచక్రధరావ్యయ | విభో
 జయవిశాలాక్షపరమాత్మజయాయుత || ౮౮ || జయదంష్ట్రాగ్రవిన్ద్య
 స్తమహీపద్మజయేశ్వర | జయసర్వదసర్వేశజయసర్వపృథివీత || ౮౯ ||
 పద్మనాభజయాజయ్యజయపూరుషమానద | మాయయాతవమోహి
 న్యాదేవాశ్చాపివిమోహితాః || ౯౦ || అనేకరత్నసంభృన్నసువర్ణమ
 కుటాయతే | నతాస్త్యుచిన్త్యరూపాయయోగిధ్యాయాయతేనమః || ౯౧ ||
 నతాస్త్యుత్యంతశుద్ధాయ సర్వజ్ఞాయాదివేదసే | పరబ్రహ్మస్వరూపా

యనతాస్సోపరదాయినే || ౯౨ || అవ్యక్తాయాప్రమేయాయశ్రీధరాయనువర్చసే | శ్రియఃకాంతాయదాంతాయభక్తానాంముక్తిదాయినే || ౯౩ || శక్రాదిలోకపాలానాం పాలయిత్రేనమోస్తుతే | పీతామృతాయతేనిత్యంసతాస్సస్థురుషోత్తమ || ౯౪ || వ్యాప్తంత్యయానాథనభస్సుదీప్తంవిశ్వాత్తనా^౨ శేషనివాసిసావిభో | త్వామద్యసర్వేవయమీశితారంసతాస్సస్థుపద్మాభవిలోలలోచన || ౯౫ || తన్నాస్తికించిద్రహితంత్యయాహరే సమస్తలోకేష్వపిజాతుయత్స్యత్ | వందామహేత్వాంవిమలార్కవర్ణంకీటహారోజ్జ్వలితంశుభోరుకమ్ || ౯౬ || ఏతత్పరంరాపమపేతజన్మజరాదిదోషంవిమలంవిశోకమ్ | అదృష్టపూర్వంమనుజామరాద్యైర్నతా

❧❧❧ ఇంద్రాదిదిక్పాలకృతభగవత్స్తుతిః. ❧❧❧

స్సస్థువిద్యుజ్జ్వలితోరుశోభమ్ || ౯౭ || వామదేవః | ఏవంస్తుతేజగన్నాథేసనకాదిమహాత్మభిః | శక్రాద్యాలోకపాలాస్తంతుష్టుపుర్కధుసూదనమ్ || ౯౮ || వందమానాశ్చిగోభిస్తంభూతభావనభావనమ్ | అజ్ఞలింమూర్ధ్నిసన్ధాయవిస్తయోత్ఫుల్లలోచనాః || ౯౯ || ఇంద్రాదిదయః | నమోస్తువిశ్వరూపాయపీతామృతధరాయతే | నమస్తేస్తుజగద్ధాత్రేశాజ్ఞాచాపాసిధారిణే | మధుహస్తేనమోనిత్యంసమః కైటభఘాతినే | కాలాగ్నిసమచక్రేణనిహంత్రేసురవైరిణామ్ || ౧౦౦ || సర్వకల్యాణభూతాయ వరదాయవరాధినామ్ | నమోనిత్యమదృశ్యాదృశ్యరూపాయతేనమః || ౧౦౧ || పరస్మైబ్రహ్మణేతుభ్యంసమోయజ్ఞస్వరూపిణే | నమోభవ్యాయతేనిత్యం శ్రీవత్సాజ్ఞితవక్షసే || ౧౦౨ || భయదాయసమోనిత్యం దైత్యేంద్రాణాంబలీయసామ్ | భోగదాయసమోనిత్యమస్తాకంస్వర్గపాసినామ్ || ౧౦౩ || వరేశ్శాయసమోనిత్య మచలాయావ్యయాయచ | శరణాయసమోనిత్యం నమఃక్షీరోదశాయినే || ౧౦౪ || యోగాత్మనేనమోనిత్యంసమోదామోదరాయచ | క్షయవృద్ధివిహీనాయనిర్గుణాయసమోనమః || యత్తత్పరమనిర్దేశ్యమచిన్త్యమజమక్షరమ్ | అవ్యక్తమజరంనిత్యమవ్యయంధామశాశ్వతమ్ || ౧౦౫ || అరాపమమలంబ్రహ్మ సర్వేశమచలంవిభుమ్ | యద్బ్రహ్మతత్పరంధామభవానేవనచాపరః || ౧౦౬ ||

తన్నవిద్యఃపరంరూపంతవయత్తుపురాతనమ్ । ఏతచ్ఛాసినజాసీమోయ
దేతద్దర్శితంత్యయా ॥ ౧౦౯ ॥ ప్రసీదవిశ్వేశ్వరవిశ్వతోముఖప్రసీదవిశ్వ
క్షయపాలనేశ । ప్రసీదవిశ్వాలయవిశ్వమూర్తే విశ్వస్యయోనేభగవ

శ్వేతద్వీపవాసిసిద్ధకృతభగవత్సుతిః.

స్ప్రసీద ॥ ౧౧౦ ॥ వామదేవః ॥ ఏవంస్తుతేఽథదేవేశే శక్రాద్యై
స్త్రిదశేశ్వరైః । తుష్టుపుస్తంప్రణమ్యేశం శ్వేతద్వీపవాసినః ॥ ౧౧౧ ॥
సిద్ధాః ॥ యంవిష్ణుమాద్యంపురుషంపురాణం దేవానమస్య నిశుభా
రుబాహుమ్ । నతాస్త్యతం దేవమజంసురేశం విశ్వస్యకర్తారమనాది
మూర్తిమ్ ॥ ౧౧౨ ॥ యేనైవదంష్ట్రాగ్రసముద్భృతాధరాబిభర్తివి
శ్వంససురాసురేంద్రమ్ । నతాస్త్యతస్త్వవరదాయపుంసే సర్వాత్తనేఽ
శేషవిభూతిదాయినే ॥ ౧౧౩ ॥ యేనేదమణ్డంసకలంమహీయసావ్యా
ప్తంత్యయైకేనసురారిఘాతినా । తంత్యాంనతాస్త్వాచ్యుతమీడితారో
వయంవిభుంలోకవిభూతిహేతుమ్ ॥ ౧౧౪ ॥ యేనాస్తకాలేజగదేత
దాదినాగ్రస్తంత్యయాహ్యక్షయశక్తిరూపిణా । జ్ఞానైకదృశ్యంపరమార్థ
తత్త్వంతం బాలరూపంప్రణమామనిత్యమ్ ॥ ౧౧౫ ॥ యేనాదికాలే
విభునామహీయసాస్వనాభిపద్మాన్తరుపేతమణ్డమ్ । విసృష్టమప్పుస్వ
పతాత్తలీలయాతంత్యాంనతాస్త్వామరలోకనాథ ॥ ౧౧౬ ॥ యేనే
దమణ్డంబహుశోభిభూతందురాత్తభిరైత్యవరైస్తుఘోరైః । నిహత్యదై
త్యాకౌసహసామహారణేనంరక్షితంతంప్రణమామనిత్యమ్ ॥ ౧౧౭ ॥ జాన
న్తియన్నైవసితామహాద్యాఃపరంపదంనైవవయచ్ఛనాన్యే । త్వంతత్ప
దంవృద్ధివినాశహీనంరక్షస్వచాస్తాన్భగవన్నస్రీద ॥ ౧౧౮ ॥

ఇతి శ్రీవామనపురాణే షోడశాక్షే శ్రీవేంకటాచలమహాత్మ్యే
బ్రహ్మాదికృతభగవత్సత్త్వేత్రకథనంనామపంచమోఽశ్వాధ్యాయః

బ్రహ్మాద్యావృతభగవత్తమ్ప్రతిపాదకన్యకాదికృతగీతిక్రమః.

వామదేవః ॥ ఏవంస్తుత్వాథతేనర్వేబ్రహ్మాద్యాదేవతాగణాః
అగస్త్యప్రముఖాశ్చాపిమునయోఽమలచేతసః ॥ ౧ ॥ సిద్ధాశ్చాపితథా

సర్వే క్షేత్రద్వీపనివాసినః । వాగీశవసుశుక్రాశ్చమూర్ధాసాశ్చమహా
మునిః ॥ ౨ ॥ సప్తర్షయశ్చరాజేష్టసనకాద్యాశ్చయోగినః । సర్వద
తేమహిపాలయేచాప్యజ్ఞేసమాగతాః ॥ ౩ ॥ ద్రష్టుం తమీశ్వరం దేవం
తత్ప్రసాదానువర్తినః । భూయోభూయఃప్రణమ్యేశం నారాయణమరి
ద్దమమ్ ॥ ౪ ॥ కృతాజ్ఞలిప్తూస్తంతుపరివార్యోపతస్థిరే । తతస్తేషాం
సభగవాన్మధ్యేరాజీవలోచనః ॥ ౫ ॥ స్త్రయన్నివమహాబాహుర్విస
తానందనేస్థితః । అతిష్ఠద్దేవదేవేశస్సతాన్సర్వాన్విలోకయన్ ॥ ౬ ॥
దీప్యమానస్సర్వతేజోభిరంగుమానివరశ్శిభిః । ఏతస్మిన్నస్తరేదేవంవా
యాహారాగ్లానానృప ॥ ౭ ॥ అగాయన్కర్తృభిర్దివైర్విద్యభూషణభూ
షితాః । రావణాదివధంకేచిద్గర్భర్షపతయోజగుః ॥ ౮ ॥ కంసకేశిజ
రాసస్థసాల్యాదీనాంవధంతథా । బాణదుర్యోధనాదీనాంవధంచాపిమ
హాద్భుతమ్ ॥ ౯ ॥ అగాయన్నపరేతత్రగర్భర్షపతయోఽమలాః । హిర
ణ్యకశిపోస్తత్రవధంచాపిజగుఃపరే ॥ ౧౦ ॥ అవతారేషుచాన్యేషుయా
నియానికృతానివై । కేచిజగుర్జగత్సృష్టింబ్రహ్మదిష్టావరాన్తికామ్ ॥
గర్భర్షపతయస్తత్రసుస్వరాహరినన్నిధౌ । నృత్యన్త్యోఽపురసస్తత్రా
దృశ్యస్తతశోనృప ॥ ౧౧ ॥ గాయన్త్యోదేవదేవేశంనాదయన్త్యోదిశోద

❧ ❧ ❧ బ్రహ్మాదీనాంభగవద్విశ్వరూపదర్శనప్రాప్తిః. ❧ ❧ ❧

శ । అథ తేప్రేక్షమాణాస్తంనారాయణమనామయమ్ ॥ ౧౩ ॥ విస్త
యావిష్టహృదయాబ్రహ్మాద్యాదేవతాగణాః । అగస్త్యప్రముఖాశ్చాపి
మునీంద్రాశ్చసహస్రశః ॥ ౧౪ ॥ దదృశుర్దేవదేవస్యదివ్యేరూపేమహా
ద్భుతే । తస్మిన్నహతిభూపాలపద్మపత్రనిభేక్షణే ॥ ౧౫ ॥ అణ్డమేతద
శేషంవైసాద్రిగ్రామనదీవనమ్ । సఘర్వతంసపాతాశంసదేవాసురమా
నుషమ్ ॥ ౧౬ ॥ ససప్తలోకంసదీప్యంసయక్షోరగరాక్షసమ్ । సాసు
రంసామరపురంజజ్ఞమాజ్ఞమాకులమ్ ॥ ౧౭ ॥ సతిర్వక్తరుపాషాణం
సకాననమహోరగమ్ । ఏవమూద్యైస్తథాఽనైర్విశ్వసంయుక్తంమహా
దద్భుతమ్ ॥ ౧౮ ॥ అదృష్టపూర్వమాశ్చర్యందృష్టేవాక్షమహాగమన్ ।
విస్మితాశ్చాభవంస్తేఽథముదితాశ్చాభవన్నృప ॥ ౧౯ ॥ వ్యాకులీకృత
నేత్రాస్తేవ్యాకులీకృతమానసాః । వ్యాకులీకృతసర్వాజ్ఞాఆసన్సర్వే

భయాకులాః ॥ ౨౦ ॥ అథతాన్భగవాన్భూషప్రసన్నైర్విమలైశ్శుభైః ।
పద్మోత్పలదళాభైస్తైర్నైతైఃస్తాన్సమలోకయత్ ॥ ౨౧ ॥ అథతేభూష
తేసర్వేబ్రహ్మద్యాస్తేనశాక్షిణాః । ప్రసన్నైర్నయనైర్దివ్యైరాయతై
రవలోకితాః ॥ ౨౨ ॥ ప్రసన్నతాంయయుస్సర్వే త్యక్తమోహ
భయాస్థితాః । మునీంద్రానవలోక్యాభగవానిదమబ్రవీత్ ॥ ౨౩ ॥

➡➡➡ మహర్షీన్ప్రతిభగవదుక్తిః. ➡➡➡

నృపతేనర్వలోకేతోవిశ్వరూపభరోహరిః । శృణ్వతాంసర్వదేవానాం
బ్రహ్మాదీనాంసనాతనః ॥ ౨౪ ॥ మేఘగమ్భిరయావాచాశ్రావ్యయా
శ్శక్తిరూపయాః । జగదాపూరయన్సర్వంసుతరాంప్రియయాతదా ॥ ౨౫ ॥
శ్రీభగవాన్ ॥ యుష్మాభిర్భూరితేజోభిర్త్వోయత్పార్థ్యతేద్విజాః ।
ప్రియతాంతదశేషేణనాత్రకార్యావిచారణా ॥ ౨౬ ॥ మాన్ద్రప్రస్వాపా
ర్థితాన్కామాప్రాప్నువన్తినరాభుషి । అచిరేణైవకాలేనముక్తించా
పిసుదుర్లభామ్ ॥ ౨౭ ॥ అప్రాప్యపార్థి తాన్కామాన్నయాస్యన్తిద్వి
జోత్తమాః । మయిదృష్టేఽచిరాత్తస్మాద్భూతపార్థితముత్తమమ్ ॥ ౨౮ ॥
మునయః ॥ కృతార్థాస్త్యవయం దేవత్వయిదృష్టేసనాతనే । త్వత్ప్రసాదం
వినానాథనత్వంద్రష్టుంహిశక్యసే ॥ ౨౯ ॥ త్వంద్రష్టుకామాగోవింద
విచరన్తోవయంవిభో । నారాయణగిరావస్తింస్త్యత్పదతలవాసితే ॥
త్వాందృష్టాభృశముద్విగ్నాభగవన్పురుషోత్తమమ్ । సంసారాన్తో
క్షమిచ్ఛన్తోదేవత్వత్పదమాశ్రితాః ॥ ౩౦ ॥ ముక్తింప్రయచ్ఛదేవేశ
సంసారాద్భీతివర్ధనాత్ ॥ వామదేవః ॥ ఏవముక్తోధగోవిన్దోవరేణ్యః పు
రుషోత్తమః ॥ ౩౧ ॥ భగవాన్భూతభవ్యేశః ప్రోవాచేదంవచోన్మప ।
యేనయత్పార్థితంమతోదత్తంతద్ధినసంశయః ॥ ౩౨ ॥ ముక్తిర్నచైషా
భవతాంప్రసన్నేమయిదుర్లభా । కల్పాన్తేమత్ప్రసాదేనముక్తింప్రా
ప్యథనత్తమాః ॥ ౩౩ ॥ తావత్కాలంజగత్సన్తి తపసేకృతనిశ్చ
యాః । శృణ్వన్తస్మాద్రవయన్తశ్చమత్కథాంమునిసత్తమాః ॥ ౩౪ ॥

➡➡➡ మునీనాశ్వాసయంతంభగవన్తమృతిబ్రహ్మకృతవిజ్ఞప్తిః. ➡➡➡

తిష్ఠద్ధ్వంతపఆస్థాయమహత్పరమదారుణమ్ ॥ వామదేవః ॥ ఏతస్మిన్నం
తరేరాజకబ్రహ్మలోకపితామహః ॥ ౩౫ ॥ శిరస్యంజలిమాధాయప్ర

ణమ్యజగతాంపతిమ్ । ఇదంవిజ్ఞాపయామాస దేవాయామితతేజసే॥౩౭॥
 బ్రహ్మ ॥ భగవత్సర్వలోకేశ సర్వయజ్ఞమయాచ్యుత । దైత్యైర్నిరా
 కృతాహ్యేతేదేవాసుర్దేవవాసవాః ॥ ౩౮ ॥ యజ్ఞభాగాంశ్చదై
 తేయా భుజ్జితేనదివోకసః । తాహంతుంసమరేహ్యేతే సశక్తాదేవతా
 గః ॥ ౩౯ ॥ వివృద్ధాన్లుతయాద్యేతా సర్వానసురోత్తమాః ।

→→→ భగవత్కృతబ్రహ్మద్యభీష్టవరప్రదానమ్. ←←←

వామదేవః ॥ ఇత్యుక్తేబ్రహ్మణారాజన్మహాసన్నిదమబ్రవీత్ ॥౪౦॥ శ్రీభ
 గవా ॥ ఏతేచదానవాఘోరాబాధస్తేదేవతాగణాః । మహావీర్యా
 మహామాయా మహాకాయామహాజనః ॥ ౪౧ ॥ రణకర్తృణిసంయుక్తా
 దుర్జయాదుర్నివారణాః । ఏతాం స్తవమద్యదైత్యేన్ద్రాన్ద్రాన్యాసుర్వా
 సబాన్ధవాః ॥ ౪౨ ॥ ఏవముక్త్యాహృషీకేశో విష్వప్తేనంప్రతాపినమ్ ।
 విలోక్యసర్వభూతాత్మా వసుంనారాయణోబ్రవీత్ ॥ ౪౩ ॥ తవదత్తం
 మహావీర్య చేదిరాజన్మహోత్తమ । సంసారబంధనాన్తోక్ష మచిరేణాథగ
 చ్ఛసి ॥ ౪౪ ॥ మద్భక్తప్రవృత్తమోనైవ త్రిషులోకేషువిద్యతే । హిరణ్య
 కశిపోపుత్ర మృతేదైత్యేన్ద్రానత్తమమ్ ॥ ౪౫ ॥ ప్రహ్లాదస్సర్వభూతేభ్యో
 యఃపురారక్షితోమయా ॥ వామదేవః ॥ ఏవముక్త్యామహిషాల చేది
 రాజంప్రజాపతిః ॥ ౪౬ ॥ అగస్త్యమవలోక్యాథ బాష్పపర్యాకులేక్షణ
 మ్ । భక్త్యాపరమయాయుక్తం జగాదేదంవచోవిభుః ॥౪౭॥ ప్రసన్నో
 హంద్యిజశ్రేష్ఠ ప్రీయతాంయత్తవేఫితమ్ । మత్తస్సుదుర్లభంచాపితత్తే
 దాస్యామ్యసంశయమ్ ॥ ౪౮ ॥ వామదేవః ॥ ఏవముక్తస్తదేవేన హర్షా
 త్కింశ్చిదిదంవచః । విజ్ఞాపయామాసమునిః పరస్మైహరిమేధసే ॥ ౪౯ ॥
 మూర్ధన్యజ్జలిమాధాయ ప్రోత్ఫుల్లపులకోద్గమః ॥ అగస్త్యః ॥ నారాయ
 ãగిరావస్త్వి చరతోమమకేశవ ॥ ౫౦ ॥ సమతీతంమహాబాహో న
 ర్హణామధికంశతమ్ । సుచిరంకాలమత్రైవ విచరన్వైతతస్తతః ॥౫౧॥
 నచాపశ్యంవిశాలాక్షం త్వమాద్యమజమక్షరమ్ । తతోహంభృశముద్వి
 గ్నో విషాదంచాప్యవాప్తవాః ॥౫౨॥ దిష్ట్యాదృష్టోజగత్స్వమీ త్వమద్య
 పురుషోత్తమ । వృణేతత్వత్ప్రసాదేన ప్రాప్తుంయద్వాఙ్మతంమయా॥
 భూతేభ్యేతథాకాలే వర్తమానేతథాప్రభో । సర్వేషామేవభూతానాం

దుర్జయేగతిరుత్తమా || ౫౪ || దుర్జయేమపితాంసమ్యజ్ఞాతుమిచ్ఛా
 మ్యహంహరే । సహస్రశస్త్రయూత్రుత్వా దుర్జయేచసురైరపి || ౫౫ ||
 త్వత్ప్రసాదేనభగవన్భవేత్సావిదితామమత్రవ్యభక్తిఃపరాచాపి నిశ్చ
 లాస్యాన్తమామలా || ౫౬ || వామదేవః || ఇత్యుక్తేమునినాభూపప్రహసన్ని
 వలోకధృత్ । ఉవాచశ్శక్త్యయావాచా మేఘగమ్భిరయాతదా || ౫౭ ||
 శ్రీభగవాన్ || అగస్త్యయత్త్వయాప్రోక్తమేతద్దత్తంమయాతవప్రసన్నే
 నాత్రభవతా పూజితేనమహీధరే || ౫౮ || అగస్త్యః || త్వంచదృశ్యోవసనేహే
 శసర్వేషాంప్రాణినామపి || శ్రీభగవాన్ || అహందృశ్యోవసామీహ శ్రీభూ
 మిసహితోనఘ || ౫౯ || విమానంమమదివ్యంతు గూఢంముక్తిప్రదంభ
 వేత్ । ఆకాశగమచిన్త్యంచ నానారత్నసమన్వితమ్ || ౬౦ || అన్యేపి
 యేమునీంద్రాస్త్రిన్ద్రానారాయణగిరౌనరాః । సమూరుహ్యమలాంచేమాం
 స్వామిపుష్కరిణీంశుభామ్ || ౬౧ || దృష్ట్వాన్నాత్వాఽథపీత్వాతు
 తస్యాఃపుణ్యజలంశుభమ్ । అస్యాస్తీరేమహాత్మ్యస్త్రిన్ద్రా విమానేమదధిష్ఠి
 తే || ౬౨ || మమప్రీతికరేపుణ్యే సర్వపాపహరేశుభే । భక్తామామర్చ
 యిష్యన్తి మయినన్యస్తమానసాః || ౬౩ || దదామీష్టతమానామూం
 స్తేషామపిమదుర్లభాన్ । యేనరాఃకుర్వతేవిప్రయోజనానాంశతేష్వ
 పి || ౬౪ || ప్రణామందిశముద్దిశ్య భక్త్యామత్సర్వతోత్తమే । తేనరామ
 త్ప్రసాదేన పాపరాశింవ్యపోహ్యవై || ౬౫ || ప్రాపువన్తిపదంపుణ్య
 మప్రవిష్టందురాత్తభిః । యవనాంసేవతేనిత్యం స్వామిపుష్కరిణీంశు
 భామ్ || ౬౬ || సోపిభుక్తిమవాప్నోతి ముక్తించాపినసంశయః || ౬౭ || *
 ఇతి శ్రీవామనపురాణే ఊత్రకాణ్డే శ్రీవేంకటాచలమహాత్మ్యే భగవ
 త్కృతాగస్త్యాద్యభీష్టవరప్రదానకథనంనామ షట్త్రింశోధ్యాయః.

➡➡➡ మహర్షీణాంభగవద్దివ్యవిమానదశానప్రాప్తిః. ➡➡➡

వామదేవః || మునయస్తేభూపాలతద్వాక్యసమనంతరమ్ ।
 దదృశుర్విమలందివ్యం విమానంభాస్కరోపమమ్ || ౧ || స్వామిపుష్క
 రిణీతీరే దక్షిణేలోకవిశ్రుతే । నారాయణాశ్రితందివ్యం నిత్యంచమహద
 ద్భుతమ్ || ౨ || పాణ్డరాభ్రఘనప్రఖ్యం నానాశృక్లేరలజ్జుతమ్ । అ

నేకరత్నసంఘాన్నం ముక్తాదామవిభూషితమ్ || ౩ || భాసయత్యేజసాన
 ర్వా దిశోదశసరాధిప | దీప్యమానంస్వతేజోభి ర్నానారత్నవిభూషిత
 మ్ || ౪ || అత్యుచ్చితంసుదుష్పేక్షం పశ్యతాంహర్షవర్ధనమ్ | య
 న్నదృష్టంమునీదైస్తై ద్వేవై రవినవాసవైః || ౫ || తస్మిన్మహీధరేదివ్యే వి
 చరద్భిరితస్తతః | మునీంద్రాస్తేతుతద్దృష్ట్వా విమానంపరమాద్భుతమ్ || ౬ ||
 అదృష్టపూర్వమన్యస్మి న్నా లేనరవరాత్ || ౭ || ఇతస్తతోవిచిన్వద్భి స్తస్మి
 న్నేవమహీధరే || ౮ || విన్మయంపరమంజగ్తు స్తతోమునిగణాస్తదా |
 కిమిదంనైవచాస్తాభి ర్దృష్టమాసీత్పురాతనమ్ || ౯ || పురావిమానమా
 శ్చర్యం విచరద్భిరితస్తతః | విమానమద్భుతాకారం తంచాపిపురుషోత్త
 మమ్ || ౧౦ || దృష్ట్వాతతోప్రిచరాశ్చర్యం తేహర్షోత్ఫుల్లలోచనాః |
 అహోబలమహాశ్చర్యం నూనమేతన్మహాత్మనా || ౧౧ || అనేనాంతర్హి
 తంయస్తా త్పూర్వంతన్నహ్యదృశ్యత | విమానంపుణ్యమాశ్చర్యం జ్వల
 ద్భాస్కరసన్నిభమ్ || ౧౨ || అస్యావవశుభేతిరే పుష్కరిణ్యాస్థినితై
 రపి | అస్తాభిసుహితైస్సర్వై స్సద్భిరత్రైవచాదరాత్ || ౧౩ ||
 హరిణాద్రువమేతత్స్య దనేనైవస్వమాయయా | అన్తర్హితంకృతంది
 వ్యం విమానంసిద్ధసేవితమ్ || ౧౪ || ఏవంవిధానివాక్యాని మునయస్తేప
 రస్పరమ్ | ప్రోచుద్దేవాధిదేవస్య సన్నిధౌతస్య శాక్తిణః || ౧౫ || ఏతస్మి
 శ్శఙ్ఖనృపవరప్రదానపూర్వకభగవత్తిరోధానఘట్టః.

న్నస్తరేదేవశ్శఙ్ఖంప్రోవాచకేశవః | హేహయాధిపతేపుత్రం శుతస్యను
 మహాత్మనః || ౧౬ || శ్రీభగవాన్ || వరంపరయభూపాలయత్యేమనసివర్తతే |
 తద్దాస్యేతవతుష్టోహం వరదస్సముపస్థితః || ౧౭ || వామదేవః || ఇదంనిశమ్య
 వచనంగదితంతస్య శాక్తిణః | జగద్ధాతురనస్తస్యవిశ్వయోనేర్మహాత్మనః ||
 శఙ్ఖః పరమసంహృష్టో రోమాశ్చుతతనుస్తదా | ఇత్థంవిజ్ఞాపయామాస బ్ర
 హ్మణేఽవ్యక్తజన్మనే || ౧౮ || ఏతస్మదేవదేవాయ పరస్మైహరిమేధసే |
 శఙ్ఖః || త్వల్లోకంప్రాప్తుమిచ్ఛామి త్వత్ప్రసాదాదధోక్షజ || ౧౯ || త్వ
 త్పదేవస్తుకామోహం తపస్తీవ్రంసమాస్థితః | త్వంమమైతత్ప్రియచ్ఛా
 శు విష్ణోరాజీవలోచన || ౨౦ || నాన్యడిచ్ఛామిదేవేశ త్వత్ప్రప్రాప్తుంసు

రేశ్వర ॥ వామదేవః ॥ ఇత్యుక్తస్తుప్రహసన్యనంశఙ్ఖంప్రాహజనార్దనః ॥
హర్షయన్నివభూతానిస్వయామధురయాగిరా ॥ శ్రీభగవాన్ ॥ యా
వత్కల్పంమహాభాగస్వర్లోకేనివసిష్యసి ॥ ౨౨ ॥ సదాసమ్పూజితస్స
రైవరిస్త్రీలోకనివాసిభిః ॥ వామదేవః ॥ ఇత్యుక్త్యాభగవాదేవస్తత్రై
వాన్తరధీయత ॥ ౨౩ ॥ పశ్యతామేవసర్వేషాంబ్రహ్మాదీనాంసురేశ్వ
రః । నారాయణఃపరోనిత్యఃపరమాత్మాప్రజాపతిః ॥ ౨౪ ॥ సర్వస్వభూ
తోభక్తానాంసర్వలోకపరాయణః । అన్తర్హితేతతస్తస్మిన్జగద్ధాతరి
భగవదన్తర్ధానాన్తరందేవాద్యసుభూతానుతాపవర్జనమ్ ॥
కేశవే ॥ ౨౫ ॥ విష్ణోసమస్తజగతామాధారేపురుషోత్తమే । సర్వస్వ
భూతేదేవానాంసర్వేశేపరమాత్మని ॥ ౨౬ ॥ తేజోరాశియుతేకృ
ష్ణైరాజీవాయతలోచనే । దేవాబ్రహ్మర్షయశ్చాపిమునీంద్రాశ్చతపోధ
నాః ॥ ౨౭ ॥ సిద్ధాశ్చాపితథాసర్వేమునీంద్రావిమలాశయాః । వాగీశవసుము
ఖ్యాశ్చసనకాద్యాశ్చయోగినః ॥ ౨౮ ॥ సర్వేసప్తర్షయశ్చాపిశ్వేత
ద్వీపనివాసినః । ఏతేచాన్యేచయేతత్రసమేతాద్రష్టుమీశ్వరమ్ ॥ ౨౯ ॥
సర్వపతేమహీపాలభూయోభూయస్సనాతనమ్ । అన్తర్ధానంగతం
దేవంప్రణేముర్విస్తితేక్షణాః ॥ ౩౦ ॥ దీనచిత్తాస్తతస్సర్వేపశ్యన్తిస్సది
శోదశ । ఏతేసర్వేమునిశ్రేష్ఠాశురుదుస్తేథతత్రవై ॥ ౩౧ ॥ ప్రణమ్యహ
రయేతస్త్వదేవాయాన్తర్హితాయతే । బ్రహ్మాద్యాస్తేథభూపాలసర్వ
ఏవేదమబ్రువన్ ॥ ౩౨ ॥ అహోభగవతస్తస్యమాహాత్మ్యమమితోజ
సః । బ్రహ్మాణ్డకమశేషంతత్రేనవ్యాప్తంస్వతేజసా ॥ ౩౩ ॥ ఆయుధాని
జ్వలన్తిస్త్వక్రాదీనిధృతానివై । దహన్తివజగత్సర్వంశోషయన్తివచోద
ధీన్ ॥ ౩౪ ॥ ప్రసన్నాస్తేకటాక్షాశ్చదీపయన్తోదిశోదశ । చకాశిరేస్వ
తేజోభిశ్శతతస్తస్యశాక్లిణః ॥ ౩౫ ॥ శతశోబాహవశ్చాపిహరేశకరి
కరోపమాః । స్పర్ధన్తఇవచాన్యోన్యంరేజిరేరుచిరప్రభాః ॥ ౩౬ ॥
వదనానిజ్వలన్తిస్త్వపూర్ణేంద్రుసదృశానివై । శోభితాన్యమలైర్ద్వివృన్సుర
తైఃకుండలైస్తథా ॥ ౩౭ ॥ ఇంద్రుమణ్డలసంజ్ఞాశనఖమణ్డలశోభితే । పాద
పద్మేహరేస్తస్యశోభితేవిమలప్రభే ॥ ౩౮ ॥ అహోహిభూధరేన్ద్రస్య
మాహాత్మ్యమమితోజసః । యస్మిన్నేవంవిధోదేవోనివసత్యచ్యుతోహ

రిః ॥ ౩౯ ॥ సశక్యమస్యమాహాత్మ్యంవక్తుంవర్షశతైరపి । అస్మాభిస్సహితైస్సురైర్విరిమలేనాపితేజసా ॥ ౪౦ ॥ వేఙ్కటాద్రిసమంస్థానంబ్రహ్మజ్ఞేనాస్తికించున । వేఙ్కటేశసమోదేవోనభూతోనభవిష్యతి ॥ ౪౧ ॥ నాస్తిపుణ్యతమంతీర్థంస్వామిపుష్కరిణీసమమ్ । సమమస్తీతియోబూరియాత్తత్సమోనాస్తిపాతకీ ॥ ౪౨ ॥ యాశ్చసప్తమహాపుర్యఃకీర్త్యస్తేముక్తిదాయకాః ॥ తావేఙ్కటాద్రిపర్వస్తద్రామకోట్యంశశక్తయః ॥ వామదేవః ॥ ఏవంవిధానివాక్యానివదంతస్తుబహూనివై । సర్వేసంహృప్తమనసోబ్రహ్మద్యాస్తేసురోత్తమాః ॥ ౪౪ ॥ స్వామిపుష్కరిణీతీర్థేన్న

శ్శోభగద్విమానాదిదర్శనపూర్వకబ్రహ్మదిప్రతిప్రయాణమ్.

త్వాపీత్వాద్విజోత్తమాః । దదృశుస్తంమహాశ్చర్యంవిమానంపునరద్భుతమ్ ॥ ౪౫ ॥ అప్యదృష్టంపురానైర్బ్రహ్మదైర్విరపిసత్తమైః । ప్రహృష్టాస్తేమహాత్మానోవిమానేహరిమేధసః ॥ ౪౬ ॥ దదృశుర్దేవదేవేశంవిమలార్కసమప్రభమ్ । చతుర్బాహుమశేషేశందివ్యకుణ్డలధారిణమ్ ॥ ౪౭ ॥ తిష్ఠస్తమచ్యుతందేవంనానాభూషణభూషితమ్ । శోభమానంకిరీటేననానారత్నచితేనవై ॥ ౪౮ ॥ సుధృతాయుధజాతంతంవరదంసర్వదేహినామ్ । దివ్యరత్నచితైశ్చిత్రైర్వలయైరుపశోభితమ్ ॥ దివ్యామృతధరంసామ్యందివ్యరత్నవిభూషితమ్ । ప్రణతార్తిహరంవిష్ణుంత్రైలోక్యతిలకంవిభుమ్ ॥ ౫౦ ॥ స్ఫురన్మణిగణచ్ఛన్నచారుహారవిరాజితమ్ । స్ఫురన్నాపురసంశోభిపాదంపద్మనిభేక్షణమ్ ॥ ౫౧ ॥ సేవ్యమానంశ్రియాచాపిస్వపార్శ్వగతయాతథా । చారుమత్యాపృథివ్యాచసేవ్యమానంస్యకాంతయా ॥ ౫౨ ॥ ఏవంభూతంతదాదృష్ట్యాబ్రహ్మద్యావిస్త్రితేక్షణాః । ప్రణేముర్ముదితాస్సుర్వేశిరోభిర్భువికేశవమ్ ॥ ౫౩ ॥ ప్రస్తూయచఙ్గద్వ్యోనింస్తుతిభిశ్శుభలోచనాః । నిశ్చక్రముస్తదాతస్మాద్విమానాద్దీప్తచక్రిణః ॥ ౫౪ ॥ నిష్క్రమ్యసహితాసేముశ్శిరోభిర్భువికేశవమ్ । కృత్వాప్రదక్షిణంచాపితద్విమానమనుత్తమమ్ ॥ ౫౫ ॥ యథాగతంయయుస్సుర్వేప్రశంసంతోమహీధరమ్ । పితామహశ్చభగవాన్ఖచరైఃపరివారితః ॥ ౫౬ ॥ సంస్తూయమానస్త్రిదశైర్నిజలోకమథాభ్యయాత్ । పినాకపాణిర్భగవాన్చురస్త్రిపురాంతకః ॥ ౫౭ ॥

20 శ్రీవేంకటాచలమహాత్మ్యే - శ్రీవామనపురాణా స్తవతే (అ-౧౯)

జగామవిశ్రుతందివ్యం కైలాసంరజతాచలమ్ । నానారత్నైర్విరాజ
స్తంపారిజాతైరలఙ్కృతమ్ ॥ ౫౮ ॥ నానాతపస్విభిర్వృత్తం నానాసిద్ధిని
షేవితమ్ । ఋషయశ్చ తథాసర్వే కైలాసంప్రతినిర్వయః ॥ ౫౯
ఇతి శ్రీవామనపురాణే త్రైతకాండే శ్రీవేంకటాచలమహాత్మ్యే
భగవద్విమానదర్శనపూర్వకబ్రహ్మదిప్రతిప్రయాణవర్ణ
నంతామసప్రతింశోధ్యాయః.

శ్రీవేంకటాచలాత్మైకలాసగస్త్రుశంకరగమనవర్ణనమ్.

జనకః॥ కథంసభగవాంః శ్చమ్భుశ్చంకరశ్చస్త్రైశేఖరః । ప్రయతః
పర్వతాద్దివ్యం కైలాసంస్థాలయంశివః ॥ ౧ ॥ ఏతన్మనివరాశేషం శ్రో
తుమిచ్ఛామితత్త్వతః । కథయైతన్మహాశ్చర్యంశృణ్వతాంహర్షవర్ధన
మ్ ॥ ౨ ॥ వామదేవః । శ్రూయతామిదమాశ్చర్యంవత్సృమిన్మపతేతవ
యదాహిభగవాన్దేవః ప్రయాతస్థాలయంప్రతి ॥ ౩ ॥ వృషభంతంమ
హావీర్యం మేరుమద్దరసన్నిభమ్ । నానామణిగణైశ్చిత్తైస్సన్వనవద్భిరనే
కశః ॥ ౪ ॥ అలఙ్కృతంమహావీర్యంమహాకాయంమహాబలమ్ । మే
ఘాభంమేఘసన్నాదందివ్యతాంశోకవర్ధనమ్ ॥ ౫ ॥ విశ్రుతంసర్వలో
కేషుసర్వరత్నవిభూషితమ్ । ఉదగ్రకకుదందివ్యంవాయువేగసమంజవే ॥ ౬ ॥
రజ్జుభిశ్చ తదాద్విజైర్జామ్బూనదమయైశ్చభైః । స్ఫురన్మణిగణాకీణైః స్స
మంతాత్పరివేష్టితమ్ ॥ ౭ ॥ ఆకాశగమహాశృంగంహేమమాలాపరిఙ్కృత
మ్ । జాఙ్వల్యమానంవపుషాదర్శనీయతమంశుభమ్ ॥ ౮ ॥ అనేకశతసా
హస్రైర్జామ్బూనదమయైస్తథా । కింకిణీజాలసంఘైశ్చ సమంతాత్పరివేష్టి
తమ్ ॥ ౯ ॥ ముక్తాదామభిరాలోలైర్భ్రాజమానైస్సురశ్చిభిః । అలఙ్కృత
మహాకర్ణంమహాకాయంమహాక్షకమ్ ॥ ౧౦ ॥ ఆరుహ్యభగవాన్దేవ
స్సర్వపాపహరోహరః । బలిభిర్భూతసంఘైశ్చ భేతాశ్చైశ్చమహాబలైః ॥ ౧౧ ॥
అనేకబాహుభిశ్చైవసంవృతః పరమేశ్వరః । సంస్తూయమానస్సదృశైః
భేదరైరవ్యభిప్లుతః ॥ ౧౨ ॥ స్వభాసాభాసయద్దివ్యంజగదేతచ్ఛరాచరమ్ ।
శృణ్వంశ్చవదతాంతేహంనారాయణగిరేఃకథాః ॥ ౧౩ ॥ శనైర్జగామ
భూపాలకైలాసనిలయంశివః । సమంతాపరివారైర్వినంభూతసజ్జాస్సహ

స్ర్శః ॥౧౪॥ తన్ని దేశకరాజగ్నర్నానూపాభయావహః। కేచిన్నీలా
 చలప్రఖ్యాః కేచిద్భిసనిభాస్తథా ॥ ౧౫ ॥ సన్ధ్యామేఘనిభాః కేచి
 తే-చిద్వైసూర్యవర్పః । కేచిత్కా-లాగరునిభాః కేచిదగ్ని శిఖోప
 మాః ॥ ౧౬ ॥ కేచిద్దశభుజారాజః కేచిదేకభుజాస్తథా । జానుదే
 శశిరాః కశ్చిదురుదేశశిరాస్తథా ॥ ౧౭ ॥ పాణిదేశశిరాః కశ్చిత్తత్రాస
 న్నిధిలేశ్వరః । తేషాంవర్ణంచరూపంచవక్త్రునామనశకృతే ॥౧౮॥ కేచిద్ద్వి
 పముఖాస్తత్ర కేచిదశ్వముఖాస్తథా । కేచిత్థరాభవదనాః కేచిద్ద్వాన్యము
 ముఖాస్తదా ॥ ౧౯ ॥ శకృం దేవైర్న కాలేనమహతాచాపితానివై । రూ
 పాణితేషాంభూతానాంవక్త్రునానాకృతీనివై ॥ ౨౦ ॥ ఏవంవిధైర
 నేకైస్తుభూతసంఘైస్సమావృతః । త్రిపురాన్తకరోదేవోజగామరజతా
 చలమ్ ॥ ౨౧ ॥ హరస్యతద్రూపమపాస్తదోషంసితాచలాభంశి
 తికణ్ఠకాయమ్ । వ్యరాజతాశేషజగత్ప్రభోస్తన్నారాయణస్యేవవ
 పు(స్త్రి)విక్రమే ॥ ౨౨ ॥ నృపేంద్రసింశాస్తమపేతదోషంసమీక్ష్యదేవం
 త్రిపురారిమీశమ్ । సర్వాణిభూతానిసమేత్యపార్శ్వంభక్త్యాప్రణేముః
 ప్రణతైశ్చిరోభిః ॥ ౨౩ ॥ అథతంభీమకర్తాణంభగవన్తముమాపతిమ్ ।
 వహస్వపేంద్రః ప్రయయాల్లీలయైవాన్తరిక్షగః ॥ ౨౪ ॥ రరాజహత్వ
 ద్భుతచారుశృంగస్సుతప్తచామీకరచారుభూషణః । హంసేన్దుకున్దస్ఫటి
 కాచలాభోగచ్ఛన్నహమేఘవివాన్తరిక్షే ॥ ౨౫ ॥ తంయాస్తమనుజ
 గ్నుస్తేదేవాబ్రహ్మర్షయస్తదా । కృతాజ్ఞలిపుటాదేవంస్తువన్త(స్త్రి)పురా
 న్తకమ్ ॥ ౨౬ ॥ జనకః ॥ స్తువంతిస్సకథందేవందేవాబ్రహ్మర్షయస్తదా ।
 శూలపాణింప్రయాన్యంతంకైలాసనిలయంప్రతి ॥ ౨౭ ॥ శతానందః ॥
 జనకేనైవముక్తస్తువామదేవోమహతపః । వత్సేహమేతద్భూపాల
 శూయతామిత్యథాబ్రవీత్ ॥ ౨౮ ॥ దేవాద్యాః ॥ పినాకపాణిందేవే
 శంసతాన్స్సగిరిజేశ్వరమ్ । గరుత్మతియథావిష్టుస్తద్రూపమివసంస్థితమ్ ॥
 త్రిపురస్యనిహంతారంత్రిణేత్రంశూలధారిణమ్ । విష్ణుభక్తంవిరూపా
 క్షంవిష్ణుప్రియకరంశుభమ్ ॥ ౩౦ ॥ దుష్టదైత్యనిహంతారంకైలాసనిల
 యంహరమ్ । శర్వంభవన్తమీశానంశజ్జగంకామరూపిణమ్ ॥ ౩౧ ॥
 ఉగ్రరూపంమహాదేవమప్రధృవ్యందురాసదమ్ । నీలకణ్ఠంవిరూపాక్షం

౧౦ శ్రీవేంకటాచలమహాత్మ్యే - శ్రీవామనపురాణా స్తవశే (అ-౨౦

సర్వసంహారమూర్తికమ్ ॥ ౩౨ ॥ కపిలాక్షుంవిశాలాక్షుంజటామకు
టధారిణమ్॥నతాస్త్వచర్మవసనంవయంత్యాంవృషభధ్వజమ్ ॥ ౩౩ ॥
త్రాహ్యస్తాత్సర్వలోకేశ త్వామద్యశరణంగతా ॥ త్వమేవగతిర
స్తాకంసర్వేషామేవశఙ్కర ॥ ౩౪ ॥ ఏవంస్తువన్తోదేవేశందేవాబ్రహ్మ
ర్షయస్తదా ॥ అనుజగ్గుర్మహాత్మానంనారాయణమివాపరమ్ ॥ ౩౫ ॥
ఏవంసంస్తూయమానోఽసాతదాపశుపతిర్నృప ॥ ప్రపేదేతంమహాపు
ణ్యంకైలాసంపర్వతోత్తమమ్ ॥ ౩౬ ॥ తత్రాపిస్థాలయందివ్యం సర్వ
భూతనిషేవితమ్ ॥ దేవర్షిసిద్ధమనుజైర్గంధర్వైశ్చాపిసేవితమ్ ॥ ౩౭ ॥
అతీవశుభగన్ధాఢ్యంప్రపేదేత్రిదశేశ్వరః ॥ ౩౮ ॥ తేషాంమునీనామథపశ్య
తాంతదాగౌరీశ్వరోదేవవరఃప్రతాపవా ॥ అంతర్దధేనానుచరఃప్రభావ
తస్తత్రైవరాజంస్తదభూన్మహద్భుతమ్ ॥ ౩౯ ॥ కిమన్యదిచ్ఛసేభూయ
స్తత్ప్రచ్ఛోతుంమహీపతే॥వాసుదేవాశ్రితంపుణ్యంతత్ప్రచ్ఛకథయేతవ॥

ఇతిశ్రీవామనపురాణేక్షేత్రకాణ్డేశ్రీవేంకటాచలమహాత్మ్యే
శ్రీవేంకటాచలాచ్ఛఙ్కరస్యకైలాసగమనవర్ణనంనా
మాప్తత్రింశోధ్యాయః.

భగవద్విమానాస్తర్ధానహేతుకథనమ్.

జనకః ॥ అస్తర్హితంకథం తేషాంమునీనామంజనాచలే ॥ ఆసీద్వి
మానమాశ్చర్యం శ్రోతుమిచ్ఛామ్యశేషతః ॥ ౧ ॥ ఆఖ్యాహిమేమహాశ్చ
ర్యమేతత్పుణ్యమనుత్తమమ్ ॥ వామదేవః ॥ లీలయాదేవదేవేనవిష్ణునా
ప్రభవిష్ణునా ॥ ౨ ॥ తదాసీదద్భుతందివ్యంవిమానంమునిసేవితమ్ ॥ అం
తర్హితంకృతంరాజా మాయయాదివ్యయాస్వయా ॥ ౩ ॥ సర్వపతే
మునిశ్రేష్ఠాస్సుచిరంగిరీమూర్ధనిచరేయురితిదేవేనహ్యదావంతర్హితంకృ
తమ్ ॥ ౪ ॥ స్వేనైవతేషాంసర్వేషాంమునీంద్రాణాంమహాత్మనామ్ ॥ మా
యామపాస్యస్వాందివ్యాంవిమానందర్శితంపునః ॥ ౫ ॥ తస్మాన్తునివ
రాఃపూర్వంనాపశ్యేదివ్యముత్తమమ్ ॥ విమానంసర్వపాపఘ్నం సర్వ
లోకేషువిశ్రుతమ్ ॥ ౬ ॥ అప్రాకృతమనాద్యంతం వైకుణ్ఠాదాగతంమ
హత్ ॥ శ్రీసహాయస్యతద్విష్ణోర్విహారాయతనంసదా ॥ ౭ ॥ దృష్టవం

తశ్చైతద్విచ్యం ప్రసాదాజ్జగదీశితః । హరేర్భగవత స్తస్య తదద్భుతమివాభ
 వత్ ॥ ౮ ॥ ఏతచ్ఛాపిసమాఖ్యాతం యత్పృష్టోహంత్యయానృప । శో
 తవ్యం యత్త్వయాచాన్య తత్ప్రచ్ఛకథయామి తే ॥ ౯ ॥ జనకః ॥ అగ
 స్త్యప్రముఖాస్తత్ర కిమకుర్వం స్తతఃపరమ్ । మునయోమునిశార్దూల త
 స్త్వామిపుష్కరిణ్యామగస్త్యాదికృతభగవన్సంత్రోపాసనప్రకారః ॥
 స్తేకథయసువ్రత ॥ ౧౦ ॥ వామదేవః ॥ అగస్త్యాద్యాస్తత స్తస్మిన్ భగవ
 త్యచ్యుతేఽమలే ! అంతర్హితేజగద్ధామ్ని పరేబ్రహ్మణికేశవే ॥ ౧౧ ॥ కృ
 తవన్మోమహాత్మానో యత్తత్రకథయామ్యహమ్ । చిరకాలంవిమానేస్త్వి
 న్పుణ్యేపుణ్యప్రదాయినీ ॥ ౧౨ ॥ వసామతత్పరంబ్రహ్మ చిన్తయామోజ
 నార్దనమ్ । పుష్కరిణ్యావిశాలాయా స్తస్యావసశుభేజలే ॥ ౧౩ ॥ సర్వపా
 పహరేశుద్ధే స్నాత్వాస్నాత్వాదినేదినే । సర్వేశంపూజ్యతపసా సమా
 సాచ్యదివానిశమ్ ॥ ౧౪ ॥ ఏవమక్వాతతస్సర్వే మునయోఽమలచేతసః ।
 ఊషుస్తస్మిన్విమానేతే ద్వాదశాబ్దంసరాధిప ॥ ౧౫ ॥ తపస్త్రీవ్రంసమా
 స్థాయ విష్ణోరారాధనోద్యతాః । స్వామిపుష్కరిణీందివ్యాం సేవమానా
 అహర్నిశమ్ ॥ ౧౬ ॥ జేపురష్టాక్షరంమంత్రం ముక్తిబీజమనుత్తమమ్ ।
 విద్వద్భిఃపత్యతేపూర్వై ర్యోమంత్రోముక్తికాక్షీభిః ॥ ౧౭ ॥ అథ్ధార్మిభిస్త
 థాన్వైశ్చ కామసంసిద్ధయేనృప । జ్ఞాపయంపరంమంత్రం పురాబ్రహ్మ
 సనాతనమ్ ॥ ౧౮ ॥ కల్పదాసర్వదేవేశ సిన్ధుక్షుర్వివిధఃప్రజాః ।
 తథాసంహారసమయే సంప్రాప్తేచన్ద్రశేఖరః ॥ ౧౯ ॥ యమభ్యస్యమ
 హామంత్రం శక్తింప్రాప్నోతిదుర్లభామ్ । యత్సమంచాధికంవాన త్రిషు
 లోకేషువిద్యతే ॥ ౨౦ ॥ తథాసర్వేషుమంత్రేషు వైదికేషుశుభేషుచ ।
 యంజ్ఞాత్వాసర్వపాపేభ్యో విముచ్యం తేఽత్రమానవాః ॥ ౨౧ ॥ సర్వానా
 మాంశ్యవిన్దన్తి యంజస్తామంత్రముత్తమంత్రంమంత్రంసర్వపాపఘ్నం
 సర్వశోకప్రణాశనమ్ ॥ ౨౨ ॥ జేపుస్తేమునయస్సర్వే ద్వాదశాబ్దమహా
 అగస్త్యాదికృతభగవత్సేవాపూర్వకస్వావాసగమనోద్యోగః ॥
 ర్నిశమ్ । సమాప్తేద్వాదశేవర్షే మునయస్తేతపోధనాః ॥ ౨౩ ॥ అగ
 స్త్యప్రముఖాస్సర్వే సమారాధ్యజగత్పతిమ్ । శఙ్ఖచక్రధరందేవం చతు
 ర్భాహుంకిరీటినమ్ ॥ ౨౪ ॥ శ్రీభూమిసహితందేవ ముదయాదిత్యసన్ని

౮-౨ శ్రీవేంకటాచలమహాత్మ్యే - శ్రీవామనపురాణా స్తవతే (౮-౨౦

భమ్ । సహస్రశోవిమానంత త్కృత్వాచాపిప్రదక్షిణమ్ ॥ ౨౫ ॥ ప్రణ
మ్యచజగన్నాథం సర్వలోకేశ్వరంహరిమ్ । గంతుంప్రచక్రము స్తస్మా ద్వే

❧ భగవద్విమానమ స్తర్హితంధృష్ట్యాఽగస్త్యాదికృతచింతాక్రమః ❧

జ్ఞుటాఖ్యాన్న గో త్తమాత్ ॥ ౨౬ ॥ ఏతస్మిన్నంతరేతత్ర విమానంముని

సేవితమ్ । పశ్యతామేవసర్వేషాం మునీంద్రాణాంమహాత్మనామ్ ॥ ౨౭ ॥

పునశ్చాపిజగద్ధాతు ర్థాయయాదివ్యయాస్వయా । అంతర్హితంకృతం

చాసీ త్తదద్భుతమివాభవత్ ॥ ౨౮ ॥ తతస్తుమునయస్స ర్వేషరంవిస్తయ

మాగతాః ॥ మునయః ॥ అహోఽతీవమహాశ్చర్యం కృతమేతన్మహాత్మ

నా ॥ ౨౯ ॥ పునశ్చ దేవదేవేన హరిణాద్భుతకారిణా । యదేతన్మహదా

శ్చర్యం విమానంపుణ్యసేవితం ॥ ౩౦ ॥ అంతర్హితంకృతంపూర్వం దర్శి

తంచపున స్తథా । ఇదాసీంచపున స్తేన మాయయాఽంతర్హితంకృతమ్ ॥

అహోబతమహాశ్చర్యమహోబతమహాద్భుతమ్ । దృష్టమేతత్తదధ్య

క్షే సేవితేమాధవేశుభే ॥ ౩౧ ॥ ఏవంవిధానివాక్యాని ప్రోచ్యప్రోచ్యపునః

పునః । విస్తయావిప్రహృదయా స్తథు స్తతై వతేద్విజాః ॥ ౩౩ ॥ *

ఇతి శ్రీవామనపురాణే శ్లోకాశ్చ శ్రీవేంకటాచలమూ

హాత్మ్యే భగవద్విమానా స్తద్ధానహేత్వాదిక

థనంనామైకోనచత్వారింశోధ్యాయః.

* శేషాద్రివాయవ్యభాగస్థితమహాభూతస్యనారాయణాద్రిత్వవర్ణనమ్. *

జనకః ॥ వాయవ్యాదిశియోదేవో గిరే స్తస్యమహీయసః ।

దృష్టోమునివరైఃపూర్వం కోసాబ్రహ్మన్వదస్వమే ॥ ౧ ॥ వామదేవః ॥

సరాజన్నగరాజస్తునారాయణగిరిస్త్వయమ్ । ఆసీనోవపురాస్థాయ

❧ వసోర్భగవత్స్త్రోహసనపూర్వక స్వామిత్వీర్థస్థితికథనమ్ ❧

స్వకందివ్యంమహాద్భుతమ్ ॥ ౨ ॥ జనకః ॥ అంతర్హితేజగన్నాథే వనుః

పరమధార్మికః । తతఃపరంసరాజర్షిరకరోత్కింమహామునే ॥ ౩ ॥

వానుదేవః ॥ సరాజాంతర్హితేదేవే వేదవేద్యసనాతనే । కృతవాన్య

స్త్తహిసాల తదాఖ్యాన్యేనిశామయ ॥ ౪ ॥ తస్మిన్నేవవిమానేసా రాజో

పరిచరోననుః । ఆరాధయన్హృషీకేశం వానుదేవంసనాతనమ్ ॥ ౫ ॥

ద్వాదశాక్షరమేవైకం పరం మంత్రం జజ్ఞాపహాసేవమానశ్చ తాందివ్యాం
 స్వామిపుష్కరిణీం శుభామ్ ॥ ౬ ॥ ఉవాచ పరయాభక్త్యా ద్వాదశాక్షం
 మహామతిః । నృపేంద్రకథయిష్యేన్య చూర్ణాయ తామిత్వభాబ్రవీత్ ॥ ౭ ॥
 శ్వేతద్వీపవాసిసిద్ధాదీనాం శ్రీవేంకటాచలాత్స్వవాసగమనమ్ ॥
 తేన ర్వేసంగతాస్తత్ర నారాయణగిరౌన్మప । శబ్దచక్రధరాస్థుర్వే శ్వేత
 ద్వీపనివాసినః ॥ ౮ ॥ నమోభగవతే వాసుదేవాయేత్యజపంస్తదాతస్మిన్న్వి
 మానేన్యవసంశ్చిరకాలమథోన్మప ॥ ౯ ॥ అర్చయన్తశ్చగోవిందంభక్త్యాపర
 మయాతదా । అనుజ్ఞాతాశ్చదేవేన శ్వేతద్వీపమథాగమ ॥ ౧౦ ॥ ఏత
 చ్ఛాపిసమాఖ్యాతం యత్పుష్టోహంత్యయాన్మప । యదన్యత్రనవక్రవ్యం
 తత్పుచ్చకథయామితే ॥ ౧౧ ॥ జనకః । సనకాద్యామహాత్మానో
 యేన్యేతత్రసమాగతాః । అంతఃపితేజగన్నాథేకిమకుర్వంస్తతఃపరమ్ ॥
 వామదేవః ॥ సప్తర్షయశ్చదేవాశ్చశుక్రశ్చాపిమహామతిః । బృహస్ప
 తిశ్చభగవాన్ త్సనకాద్యాశ్చయోగినః ॥ ౧౩ ॥ సర్వవీతేమహాభాగా
 నమస్కృత్యజనార్దనమ్ । మహీధరంప్రశంసంతస్వాస్థిలయాన్ప్రతిపే
 దిరే ॥ ౧౪ ॥ శబ్దశ్చాపిజగద్ధాతుః ప్రసాదాదేవభూపతే । విమానమ
 ద్భుతాకారమప్సరోగణసేవితమ్ ॥ ౧౫ ॥ ఆరుహ్యగీయమానస్తుశక్ర
 లోకమవాప్తవాన్ । విష్వక్సేనశ్చభగవాన్ త్సచివైర్బలిభిర్వృతః ॥ ౧౬ ॥
 సప్తభిర్భూరితేజోభిర్త్వహేంద్రసమవిక్రమైః । అనురాణాంపథంచక్రే
 యథోక్తంపరమేష్ఠినా ॥ ౧౭ ॥ జనకః । అంతర్హితేతతస్తస్మిన్న్విమానే
 మునిసేవితే । అగస్త్యోభగవాన్సృష్టాన్మకరోత్కింమహామునిః ॥ ౧౮ ॥
 అగస్త్యకృతభావివిమానావిర్భావహేతుకథనమ్ ॥
 వామదేవః ॥ అగస్త్యోభగవాన్సూభమమనీంద్రానిదమబ్రవీత్ । యదేత
 ద్దర్శితందివ్యం విమానం లోకపావనమ్ ॥ ౧౯ ॥ పూర్వంభగవతా
 తేన విష్ణునాప్రభవిష్ణునా । తదత్యైవమహాశైలే సదాతిష్ఠతిపూజిత
 మ్ ॥ ౨౦ ॥ అంతర్హితంనకేనాపి శక్యతేద్రష్టుమంజసా । యుగే
 యుగేతుయఃకశ్చిత్తపసాభావయేద్ధరిమ్ ॥ ౨౧ ॥ సతస్యకృపయా
 దివ్యం విమానంపశ్యతిధ్రువమ్ । ఆగామినికతాచాపి సంప్రాప్తేపుణ్యము

౧౪ శ్రీవేంకటాచలమహాత్మ్యే - శ్రీవామనపురాణాంతర్గతే (అ-౨౨)

త్రమమ్ ॥ ౨౨ ॥ విమానంసర్వపాపఘ్నంవిష్ణునాధిష్ఠితంసదా । పశ్య
తాంసర్వభూతానామాహ్లాదజనకంశుభమ్ ॥ ౨౩ ॥ దేవర్షిదైత్యగంధ
ర్వదేవసిద్ధనిషేవితమ్ । మనుజైరేవతద్భక్తైఃకారితంలక్షణాన్వితమ్ ॥
భవిష్యతిమహాశ్చర్యంమునీంద్రానాత్రసంశయః । తత్రైవభగవాన్వి
ష్ణుస్థానిస్యత్యక్షయశఃకీధృత్ ॥ ౨౪ ॥ విమానేతుజగన్నాథఃపూర్వంధృ
ష్టోహరిస్త్వయమ్ । శఙ్ఖచక్రధరశ్శ్రీమాంశ్చతుర్బాహుస్త్వయాప
వాక్ ॥ ౨౫ ॥ అస్మిన్జగతివిప్రేంద్రావిశ్రుతంచభవిష్యతి । విమానంతద
ఘాఘ్నుంతైర్లోక్యతిలకోపమమ్ । ౨౬ ॥ వామదేవః ॥ ఏవము
క్త్యామునీంద్రాంస్తానగస్త్యభగచాంస్తదా । గంతుంచక్రేషునస్తస్మా
త్ప్రణీపత్యజనార్దనమ్ ॥ ౨౭ ॥ అగస్త్యభమహాతేజావరాన్ప్రవృన్తు
దుర్లభాక్ । మునిభిస్సంవృతోరాజన్తహేంద్రమగమద్గిరిమ్ ॥ ౨౮ ॥ ఏవ
మేషాపురావృత్తాకథాతేకథితామయా । విశ్రుతాసర్వలోకేషుకిమన్య
ద్రాతుమిచ్ఛసి ॥ ౩౦ ॥ *

ఇతి శ్రీవామనపురాణేక్షేత్రకాణ్డే శ్రీవేంకటాచలమహా
హాత్మ్యే భవిష్యద్విమానప్రాదుర్భావవర్ణనం
నామచత్వారింశోధ్యాయః.

దేవజిదాద్యసురకృతలోకోపద్రవకథనమ్.

జనకః ॥ బ్రహ్మన్నియుక్తోదేవేనవిష్వక్సేనస్సవీర్యవాక్ । తేహం
వశంకథంచక్రేదైత్యేంద్రాణాంతరస్విరామ్ ॥ ౧ ॥ ఏతస్మైమహాశ్చర్యం
చరితంతస్యధీమతః । విష్వక్సేనస్యదేవస్యతత్త్వేనాఖ్యాతుమర్హసి ॥ ౨ ॥
వామదేవః ॥ ఏతత్తేకథయిష్యామిశృణుష్వశ్రద్ధయాన్వితః । పురావధీద్య
థాదైత్యాన్విష్వక్సేనోమహాబలః ॥ ౩ ॥ పురాభవన్తహావీర్యాహిరణ్యా
క్షస్యవంశజాః । దేవజన్తృత్యుజిచ్ఛాపిత్రుజిచ్ఛేతితేత్రయః ॥ ౪ ॥
భ్రాతరస్సుమహాసత్వామహామాయామహాజనః । బ్రహ్మాణంతేసమా
రాధ్యస్రిష్టారంభువనేశ్వరమ్ ॥ ౫ ॥ సర్వదేవైరవధ్యత్యమవాపుర్న
జేశ్వర । తతస్సకలదైత్యైర్నహమాత్రైర్నహబలైః ॥ ౬ ॥ అనేకశత
సాహస్రైస్సువృతాస్తేనుహీమిమామ్ । విచేరురవసీపాలనాశయంత

ఇమాః ప్రజాః ॥ ౭ ॥ ఖోభితాస్తైస్తుసహసాశోషితావరుణాలయాః ।
 తేహంవీర్యేణమహతాపర్వతాశ్చచకంపితే ॥ ౮ ॥ యయుర్వి నాశంసహ
 సాప్రజాస్సర్వాః ప్రజేశ్వర । యజ్ఞభాగభుజోదేవాయజ్ఞభాగంసలేభిరే ॥
 తవనబుభుజుస్తైత్యాయజ్ఞభాగాత్సదుర్మదాః । నయజ్ఞాస్సమవర్తం
 తతపశ్చక్రుర్నతాపసాః ॥ ౧౦ ॥ నతతాపతదాసూర్యోనజజ్వాలచసా
 వకః । నిర్జితాశ్చాభవద్దేవాయుద్ధేపరమదారుణే ॥ ౧౧ ॥ దైతేయైర్వి
 జితాదేవాశ్చరణంప్రతిపేదిరే । నారాయణాచలేదివ్యేవసంతంపురుషో
 దేవజిదాద్యసురపధార్థంసపరికరవిష్వక్సేనగమనమ్.

త్తమమ్ ॥ ౧౨ ॥ ఏవంప్రవృత్తేలోకేస్తిదైతేయైస్తైర్నదోతః ॥ విష్వ
 క్సేనస్సమాజ్ఞప్తోవిభునాహరిణాబలీ ॥ ౧౩ ॥ తేహంపధార్థంసర్వేహందై
 త్యేంద్రాణాంబలీయసామ్ ॥ అభ్యగాత్సచివైస్సార్థంసప్తభిర్బలశాలిభిః ॥
 అనేకశతసాహస్రైర్భూతసంఘైస్సమావృతః ॥ మహాబలైర్మహావీరై
 ర్భూభారహరణాత్మమైః ॥ ౧౪ ॥ సంవృతస్తైమహాతేజాసాసైగచ్ఛద్విమ
 లేమ్బురే । న్యరాజతయథాశక్రస్సంవృతస్త్రిషశేశ్వరైః ॥ ౧౫ ॥ ఆకా
 శంతదనాకాశంకృతమాసీదభాస్కరమ్ । ఆయాస్తమథిచాకర్ణ్యవిష్వ
 క్సేనంచతద్బలమ్ ॥ ౧౬ ॥ తేపిదైత్యామహావీర్యాబలవన్తోయశస్వినః ।
 ఆహూయసర్వానసురావాతాశ్చతలవాసినః ॥ ౧౭ ॥ సాగరేషుచత్రై
 లేషునదీషుచవనేషుచ । దేవసన్తిమహావీర్యాదారుణాదానవేశ్వరాః ॥
 తాసర్వాంస్తేసమాహూయ సమరేష్వనివర్తినః । యుద్ధాభిమానిన
 స్తేఽథసహదైతేయదానవైః ॥ ౧౮ ॥ దేవజత్ప్రముఖాజన్తుర్యోద్ధుంతే
 నమహాత్మనా । విష్వక్సేనేనతేతేనగిరిశేనేవరాక్షసాః ॥ ౧౯ ॥ దేవస్య

విష్వక్సేనాసురసైనికప్రవృత్తయుద్ధక్రమః.

సైనికాశ్చాపిదైత్యేంద్రాణాంచసైనికాః । తతోయుద్ధంమహారాద్రంసమ
 వర్తతదారుణమ్ ॥ ౨౦ ॥ సేనయోరభయోశ్చాపిదైవాసురమివాపరమ్ ।
 నానాప్రహరణైరుగ్రైర్నిజఘ్నస్తేపరస్పరమ్ ॥ ౨౧ ॥ విష్వక్సేనానుగా
 శ్చాపిదైత్యేంద్రాశ్చబలీయసః । తైర్మత్తైరమ్రుజాలైశ్చశస్త్రైఃసైన్యైశ్చాపి
 సంయుగే ॥ ౨౨ ॥ దహన్మానానమివాశాశమాసీత్సర్వగ్రహకులమ్ । జాజ్ఞస్య

౮౬ శ్రీవేంకటాచలమహాత్మ్యే - శ్రీవామనపురాణాంతర్గతే(అ-౨౨)

ల్యమానంతద్వప్త్యాగగనంగగనేచరాః || ౨౫ || పరిత్యజ్యస్తపాకాశంభ
యాజ్ఞగ్నద్వికోదశ | తతో దేవజితాముక్తాయాఘోరామహాజనా ||
తాత్పర్యాన్తోహయామాసవిష్వక్సేనస్యసైనికాః | విష్వక్సేనస్యస
చివస్తతఃక్రుద్ధోమహామతిః || ౨౬ || మేధావీనామబలవాత్పర్యమాయా
విశారదః | మాయాబలేనతాంమాయామజయత్పర్యమోహినీమ్ || ౨౭ ||
తతోధనుర్హృద్దివ్యమదాయవిమలప్రభమ్ | అచ్ఛేద్యంసర్వశత్రుణాం
దత్తమవ్యక్తరూపిణా || ౨౮ || అనేకరత్నసంఘస్సంజామ్బూనగపరిష్కృ
తమ్ | ముమోచచిశితాన్బాణాదైత్యేన్ద్రాణాంమహాజనమ్ || ౩౦ ||
నిహతాస్తేనదైతేయాశ్వతశోధసహస్రశః | ముక్తాప్రియతరాన్ప్రా
ణాన్నిపేతుర్ధరణీతలే || ౩౧ || నిహతాంస్తానభాలోశ్వమృత్యుజితోగ్రీధ
మూర్ఛితః | మోహయామాససర్వాంస్తాన్తాయయాదేవసైనికాః ||
శత్రుఘ్నానామశత్రుఘ్నైకోధేనమహతాఽస్యితః | అసిరత్నంసమా
దాయవిమలార్కసమప్రభమ్ || ౩౩ || చిచ్ఛేదతస్యదైత్యస్యశిరోజ్వలితకు
ణ్డలమ్ | తస్యాసీద్భూయవవాశుశిరస్తుజ్లకీరీటవత్ || ౩౪ || శత్రుజితస్యత
త్కర్తృశత్రుఘ్నస్యబలీయసః | సమృశ్యఘోరసంజాగ్రోమాయాము
గ్రామథాదధే || ౩౫ || విజేతుందుర్దదస్పర్వాన్విష్వక్సేనముఖాన్తృణే | త
యాతేనిష్ప్రభాతసన్విష్వక్సేనస్యసైనికాః || ౩౬ || తాన్ద్రప్త్యాసహసా
క్రుద్ధస్సచివస్తస్యధీమతః | మాయాముగ్రాంమహాతేజాఃకాలాగ్నిర్నా
మవీర్యవాః || ౩౭ || ఆసురింనాశయామాసతదద్భుతమివాభవత్ | ఆదదే
మహతీంశక్తింశత్రుజిద్వధకారణాత్ || ౩౮ || ముమోచాథసతాందీప్తాం
కాలాగ్నిస్తరసాబలీ | శక్త్యావిదారితోదైత్యఃపపాతాథమహీతలే || ౩౯ ||
గతాసురివనిశ్చేష్టఃపునశ్చాపిసముత్థితః | దేవజన్తృత్యుజిచ్ఛాపిశత్రుజి
చ్ఛాప్యథాత్మవాః || ౪౦ || కోధేనమహతావిష్టాస్త్రయస్త్రయవి
వాగ్నయః | ధనూంష్యాకృష్యదివ్యానిదత్తాన్యవ్యక్తజన్తనా || ౪౧ ||
బ్రహ్మణాదేవదేవేనకల్పదాపరమేష్ఠినా | బ్రహ్మాస్త్రంచతథాదివ్యం
భీమంపాశుపతంతథా || ౪౨ || వాయవ్యంవారుణంచాపిసారమాగ్నే
యమేవచ | ఐన్ద్రంచాపితథాకాద్రంయామ్యంచాపిసుదుస్తరమ్ || ౪౩ ||
విమోహనకరంఘోరంగాఢ్ధర్మంచసుదుర్జయమ్ | జృమ్భణాస్త్రంతథా

ఘోరంకౌ జేరంవారుణంతథా ॥ ౪౪ ॥ ఏవమాదీనిచాన్యానిదివ్యా
 న్యస్తాస్త్రిణిసంయుగే । ముముచుశ్శతశోరాజా సేనాయాంతస్యధీమ
 తః ॥ ౪౫ ॥ బ్రహ్మస్తాద్వైస్తథాదీపైరస్తైశ్శత్రుభయంకరైః | జ్వా
 లార్చిష్మత్తదాకాశమపేతగ్రహభాస్కరమ్ ॥ ౪౬ ॥ అపేతచస్త్ర
 తాకాఘంనిపతచ్ఛక్ శారికమ్ | దృశ్యతేసజ్జులంత్రసంహారసమయే
 విష్వస్నేనకృతనారాయణాస్తప్రయోగపూర్వకానురవధప్రకారః
 యథా ॥ ౪౭ ॥ తతో దేవస్సభగవాన్విష్వస్నేనఃప్రతాపవాక్ | దృష్ట్వావిస్త
 యమాపన్నోదైతేయాంస్తానలోకయత్ ॥ ౪౮ ॥ సాధుసాధ్వితిచాభా
 వ్యజహర్షచననాదచ | స్వకంధనుర్మహద్దివ్యంతక్షజామ్బూనదప్రభమ్ ॥
 విష్ణుర్వసమహతేజాశ్శాన్తఃకంచాపమివాపరమ్ । నారాయణీయంస
 హసాసన్దధేఽస్త్రంశరాసనే ॥ ౪౯ ॥ తదస్త్రంవృత్త్యగజాశమనివా
 ర్యంసురాసురైః । కాలాగ్నిరివజ్జ్వాలకల్పాస్తేసర్వనాశనః ॥ ౫౦ ॥ త
 తస్సజ్జీభమాయాతంజగదేతచ్ఛరాచరమ్ । చుక్షుభుస్సాగరాస్సర్వే
 పర్వతాశ్చచకమ్పిరే ॥ ౫౧ ॥ తదస్త్రం తేననిర్దుక్తంజ్వాలామలిమహ
 త్తనా । సమీక్ష్యసర్వభూతానిరాజన్నేదుస్సుదారుణమ్ ॥ ౫౨ ॥ ఆగతా
 స్తేపియేతత్ర యుద్ధదర్శనలాఽసాః । తేనర్వేగగనంత్యక్తాద్విదుద్రువుస్స
 ర్వతోదిశమ్ ॥ ౫౩ ॥ దేవాశ్చాపితదాసర్వమునయశ్చతపోధనాః । దృ
 ష్ట్వాతదస్త్రమత్యుగ్రంప్రోచురేవంపరస్పరమ్ ॥ ౫౪ ॥ సంహారసమయః
 ప్రాప్తోవిస్తయఃక్రియతేత్రతిమ్ । నారాయణేనభూతానామాదిభూతేన
 శాన్తీణా ॥ ౫౫ ॥ సంహారఃక్రియతేనానంలోకానామద్యవిష్టానా | విష్వ
 స్నేనేనసర్వాత్తాజగత్సంహారమీశ్వరః ॥ ౫౬ ॥ కరోమీనానంభగవాక్
 త్సంహారకుతుకీహరిః | క్రిమయంక్రియతేతేనవ్యాపారఃపరమేష్ఠినా ॥ ౫౭ ॥
 అకాలేజాతమస్తాకంసిష్ఫులందర్శనంవిభోః । ఏవంవిధాన్యసేకానివాక్యా
 నిత్రిదశాలయాః ॥ ౫౮ ॥ వదన్తోభృశముద్విగ్నాజగ్తుస్తేసర్వతోదిశమ్ ।
 అథదేవస్సభగవాన్విష్వస్నేనస్తదాన్తప ॥ ౫౯ ॥ నారాయణీయమస్త్రం
 తన్తుమోచాదిత్యసన్నిభమ్ | ముక్తంతదస్త్రమత్యుగ్రంసర్వసంహారకా
 రణమ్ ॥ ౬౦ ॥ అదహద్వాహినీంతాంతుదైత్యేన్ద్రాణాందురాత్మనామ్ ।
 దేవజిత్ప్రముఖైస్సాన్ధింపుత్రకల్పైర్వహబలైః ॥ ౬౧ ॥ సాతుసేనాప్రజ

౧౦ శ్రీవేంకటాచలమహాత్మ్యే - శ్రీవామనపురాణ స్తోత్రే (అ-౨౩)

జ్వాలదహ్యమానాఽస్త్రపావకైః | శమ్భునాడహ్యమానానిత్రిపురాణీయ
థాపురా || ౬౩ || అస్త్రాగ్నిదగ్ధదేహః స్తేసాశ్వాస్పరథకుఞ్జరాః | దేవజి
త్సముఖాస్స ర్వేసానుగాస్సహబంధవాః || ౬౪ || నిపేతుర్ధరణీపుష్పేద
గ్ధపక్షాః ఇవద్విజాః || ౬౫ || గతాసవస్తేన్యవతః సహస్రశోనరేన్ద్రభూ
మోదితిజేశ్వరాత్మజాః | ప్రచ్ఛాదయస్తస్సకలామ్మహీమినుంప్రదగ్ధ
కేశామ్భరభూషణోత్తమాః || ౬౬ || సాచోగ్రవేగాదితిజేశ్వరాణాంసే
నాఽతిభీమాసమరేష్వజేయా || అస్త్రాగ్నిదగ్ధానచభూతసంఘైరదృశ్య

→→→ దేవాదికృతవిష్వక్సేనవిజయోపచారస్తుత్యాదిః. ←←←

తాకాశగతైర్నదేవైః || ౬౭ || తతస్తుదేవాశ్చనిశాచరాశ్చగర్ధర్యయక్షో
రగపన్నగాశ్చ | మహర్షయశ్చాప్రతిమప్రభావానిపాతితాంస్తానవలోక్య
దైత్యా || ౬౮ || అపూజయంస్తేసముపేత్యసర్వేదేవంమహావీర్యము
పస్థితంతమ్ | ప్రణమ్యదేవాధిపతేరమాత్యంశిరోభిరుత్కుల్లవిలోలలోచ
నైః || ౬౯ || తమూచురేనంవచనైర్నరేన్ద్రసర్వేసురాద్యాః పరమం
ప్రహృష్టాః | సమస్తతస్తంపరివార్యదేవంగృహీతచాపంనిపాతేన్ద్రశత్రు
మ్ || ౭౦ || ఇన్ద్రాదయః | కృతంత్యయైతద్భగవత్పురాణాంసుదుష్క
రంకర్తృతవానురూపమ్ | అన్యేననైతేసమరేనిహన్తుంశక్యావినాత్వాం
సముదగ్రవీర్యమ్ || ౭౧ || తైరేవముక్తస్సహసామహాత్మాసంపూజిత
స్తాన్ప్రతిపూజ్యసర్వాః | అస్తద్దేసానుచరస్సహానస్తతైవతేహ
మథపశ్యతాంతథా || ౭౨ || మయాన్యపేన్ద్రాఖిలమేతదుక్తంతవాద్భు
తందేవజిదాదినాశనమ్ | ఏవంవిధంనైవపురాప్రవృత్తమృతేదశగ్రీవవ
ధాత్సుఘోరాత్ || ౭౩ || *

ఇతిశ్రీవామనపురాణేక్షేత్రకాండేశ్రీవేంకటాచలమహాత్మ్యేవిష్వ
క్సేనకృతదేవజిదాదివధకథనంనామైకచత్వారింశోధ్యాయః.

→→→ భవిష్యచ్ఛ్రీభగవద్వివేకవిమానవర్ణనమ్. ←←←

వామదేవః | ఏవందైత్యవధందేవోవిష్వక్సేనస్తువీర్యవాక్ | చ
క్రేపురామహీపాలదేవదేవాజ్ఞయాబలీ || ౧ || ఏతన్మయాసమాఖ్యాతంపు
రావృత్తమనుత్తమమ్ | ఇతిహాసంమహాపుణ్యంసర్వలోకేషువిశ్రుతమ్ ||

వేఙ్కటాఖ్యైగరాతస్త్విన్నత్యర్థంతేనధీమతా|అగస్త్యేనమునీంద్రాణాం
భవిష్యత్కథితంనృప || ౩ || ఆగామనియుగేచాపి సమ్ప్రాప్తేతుకతా
యుగే | అదృశ్యత్వాద్విమానస్య నిత్యస్యామితతేజసః || ౪ || తస్యా
ఏవశుభేతిరే పుష్కరిణ్యామహద్భుతమ్ | అతులంకారితంభక్తైర్విమానం
సూర్యసన్నిభమ్ || ౫ || భవిష్యతీతితస్యాపి మాహాత్మ్యంకథయేతవ|తచ్ఛా
పిమహదాశ్చర్యం విమానంసురపూజితమ్ || ౬ || శోభితందేవదేవేన భవి
ష్యతినసంశయః | బహువర్షశతైరాజన్నచశక్యంసురైరపి || ౭ || వక్తుం
తస్యవిమానస్యమాహాత్మ్యంవిస్తరేణతు | యత్రదేవాధిదేవోసాసాన్ని
ధ్యంకురుతేహరిః || ౮ || స్వభక్తానాంహితార్థాయత్రైలోక్యానుగ్రహ
యచ | శోభితందేవదేవేన శ్రీభూమిసహితేనతత్ || ౯ || విమానంమనుజై
రాజకై యైర్ద్రృష్టంపాపనాశనమ్ | విష్ణోస్తస్యప్రసాదేన తేనరాధ్వస్తబం
ధనాః || ౧౦ || ప్రాప్నువంతిపరంధామబ్రహ్మయత్యతనాతనమ్ | తత్రాపి
తుయుగేరాజంస్తద్విమానందిభృక్షవః || ౧౧ || దేవాస్సర్వేపిగచ్ఛంతిసి
ద్ధాశ్చసహచారణైః | ఋషయశ్చసగంధర్వా యతూశ్చసహపన్నగైః ||
ఆదిత్యావసవోరుద్రాదిక్పాలామరుతస్తథా | బ్రహ్మచతుర్ముఖోదేవోభ
గవాఞ్చంభురేవచ || ౧౨ || ఏవమాద్యాస్తథాస్యేచభక్త్యావరమయాయు
తాః | ఉపతిష్ఠంతితందేవం దేవదేవేశమీశ్వరమ్ || ౧౩ || స్నాత్వాచమను
జాస్తస్త్విక్వామిపుష్కరిణీజలే|ప్రణమ్యదేవదేవేశం నారాయణమనా
మయమ్ || ౧౪ || తస్త్విన్విమానేగోవిందం వసంతంపురుషోత్తమమ్ | స్తువం
తిదివ్యైస్తోత్రైశ్చసమస్తశాస్త్రపహర్షిశమ్ || ౧౫ || సర్వేపాతకినశ్చా
పితద్దృష్ట్యాపుణ్యముత్తమమ్ | విమానంసర్వశోకఘ్నం సర్వరోగప్రణా
శనమ్ || ౧౬ || విముక్తాస్సర్వపాపేభ్యో భవిష్యంతినసంశయః | యత్ర
క్వాపివసద్దేశే విమానాభిముఖంనరః || ౧౭ || వేఙ్కటాద్రింనమస్కృ
త్య సద్యఃపాపైర్విముచ్యతే | సంక్షేపేణమయాప్యేతన్నాహాత్మ్యంకథి
తంతవ || ౧౮ || తస్యపుణ్యస్యభూపాల విమానస్యమహీయసః | అతః
సరంతుస్మేహేన స్వయమేవవదామ్యహమ్ || ౧౯ || త్వయానవృష్టం
రాజేంద్రగుహ్యద్గుహ్యతరంమహత్ | అత్యద్భుతమిదంభూషశృణుష్వ
గదతోమమ || ౨౦ || నారాయణగిరాతస్త్విన్నాస్తేనారాయణస్వయ

౯౦ శ్రీవేంకటాచలమహాత్మ్యే - శ్రీవామనపురాణా నర్తకే (అ-౨౪

మ్ । గుహాసుచాపిసర్వాను సర్వేషుశిఖరేషుచ ॥ ౨౨ ॥ కందరేషుచ
సర్వేషునిర్మురేషుశుభేషుచ । భగవాన్దేవదేవేశ సుర్వస్త్రినిరిమూర్ధః ॥ ౨౩ ॥
నానావిధానిరూపాణి బిభ్రద్విహరతిస్వయమ్ । క్వచిచ్ఛదేవరూపేణ క్వ
చిన్తానుషరూపతః ॥ ౨౪ ॥ క్వచిచ్ఛమృగరూపేణ క్వచిద్బృహదీరూపతః ।
యత్రకుత్రచిదాసీన స్తస్మిన్దేవ్యేమహాగిరా ॥ ౨౫ ॥ దేవదేవసమారా
ధ్యయఉపాస్తేజనార్దనమ్ । కరోతితస్యసాన్నిధ్యం భగవానాధిహృద్ధరిః ॥
వృషభాచలభూభాగే ఘటికామపియోవసేత్ । సప్తజన్మకృతంపాపం
తత్త్రణాదేవనశ్యతి ॥ ౨౬ ॥ యేతత్రకుర్వతేపాప మజ్ఞానాద్వేంకటాచ
లే । హన్యుస్తానసర్వఏవై తే గంధర్వాశ్చప్రపాణయః ॥ ౨౭ ॥ ఆజ్ఞ
యాతస్యదేవస్య విష్వక్సేనస్యధీమతః । తస్మాన్నకుర్యాత్పాపంతు నరస్త
స్మిన్నహీధరే ॥ ౨౮ ॥ సహితత్రగికాకశ్చిద్బృహదీమృగోధవాప్రా
కృతోజాయతేదేవా సుర్వేతద్రూపిణస్తథా ॥ ౩౦ ॥ తస్యదేవస్యసేవా
ర్థం సాన్నిధ్యంకుర్వతేనదా । ఏవంప్రాహపురాగస్త్యోభగవాన్స్తునిసత్త
మః ॥ ౩౧ ॥ మయాపృష్టసమూచఖ్యా గంధమాదనపర్వతే । నారాయ
ణగిరేస్తస్య మాహాత్మ్యంపరమాద్భుతమ్ ॥ ౩౨ ॥ విస్తరేణసమాఖ్యా
తం మయాపితవభూపతే । అన్యచ్ఛాపిసమాఖ్యాస్యే త్వయాఽపృష్టంన
రాధిప ॥ ౩౩ ॥ తస్మిన్న్రాతుయత్పుణ్యం దానానిదదతాంనృప । ఇత్యు
క్తోజనకస్తేన పప్రచ్ఛాధమునింపునః ॥ ౩౪ ॥ ... *

ఇతి శ్రీవామనపురాణేక్షేత్రకాండే శ్రీవేంకటాచలమహాత్మ్యేభ
విష్వద్విమానవర్ణనంనామ ద్విచత్వారింశోధ్యాయః.

స్వామిపుష్కరిణీతీరకృతాన్నదానాదిప్రశంసా.

జనకః ॥ శ్రుతమేతన్నయాఖ్యానం వామదేవత్వయోదితమ్ । స
ర్వజ్ఞంపరమంబ్రహ్మజానీమోమునిసత్తమ ॥ ౧ ॥ క్షేత్రకాండేత్వయా
సర్వాణ్యుక్తానితపతాంవరః । క్షేత్రాణియానిపుణ్యాని తీర్థానివిమలానిచ ॥
తేషుతేషుచదానాని ప్రశస్తానిత్వయామునే । నారాయణగిరావస్తికృ
త్వాదానమనుత్తమమ్ ॥ ౩ ॥ యత్ఫలంప్రాప్నుయాద్దేహి పాపరాశింవి

ధూయవై । తద్వదస్వమునిశ్రేష్ఠ శ్రోతుంకౌతూహలంహిమే ॥ ౪ ॥ శతా
 నందః ॥ ఇతిపృష్టస్తదాతేనజనకేనమహాత్మనా । యత్స్వణ్యందదతాం
 తత్రదానానాంచయథాఫలమ్ ॥ ౫ ॥ తత్సర్వంమునిశార్దూలోవక్తుంసముప
 చక్రమే ॥ వామదేవః ॥ శృణుష్వావహితోరాజస్యత్పృష్టోహమిహత్వయా ॥
 నారాయణగిరావస్తి ॥ స్వామిపుష్కరిణీతటే । అన్నదానంప్రశస్తంహి
 దానానాందానముత్తమమ్ ॥ ౬ ॥ నిత్యమస్మిన్నివసతా మన్నపానాదికం
 త్తయః । ప్రయచ్ఛేత్సత్సహైవాశు సర్వరోగైర్విముచ్యతే ॥ ౭ ॥ భూమేర్గో
 శ్చహిరణ్యస్యవస్త్రుగంధాదికస్యచ । కన్యాయాశ్చచరేద్దానంతిలానా
 మపియోనరః ॥ ౮ ॥ ప్రేత్యసానుత్తమాలోకాః ప్రాప్నుయాత్స్వణ్యక
 ర్తృణామ్ । తేహంవసతిలోకేషు యావత్కల్పమరిందమ ॥ ౧౦ ॥ తతోభ
 క్తింపరాంప్రాప్య విష్ణుర్లోకేమహీయతే । నిష్కామోయోదదాత్యన్నం
 స్వామిపుష్కరిణీతటే ॥ ౧౧ ॥ సపుష్కలాంప్రశస్తాత్తా విష్ణుభక్తింప్రయా
 స్యతి । తద్భక్తభావమాపన్నః కాలేనాల్పేనభూపతే ॥ ౧౨ ॥ ప్రాప్యయో
 గంమునిప్రోక్తం పరమాంగతిమాప్నుయాత్ । స్వామిపుష్కరిణీంప్రా
 ప్య స్నాత్వాపీత్యాచతజ్జలమ్ ॥ ౧౩ ॥ విధూయసర్వపాపేభ్యో విష్ణులో
 కేమహీయతే । యావచ్ఛక్త్యనుసారంవై శువర్ణంగామథాపివా ॥ ౧౪ ॥
 వస్త్రాణివసుధాంవాసితిలాగంధాననుత్తమా ॥ యోదదాతినదీర్హా
 యురారోగ్యంచాపివిందతి ॥ ౧౫ ॥ ప్రాప్నుయాత్సర్వకామాంశ్చభోగా
 న్భుజ్జేతపుష్కలా ॥ ముక్తశ్చసర్వపాపేభ్యః ప్రాప్నుయాత్సర్వ
 మాంగతిమ్ ॥ ౧౬ ॥ శృణుచాస్మిన్నురావృత్తమాఖ్యానంపర్వతోత్తమే ।
 వామదేవమృతిబ్రహ్మోపదిష్టస్వామిపుష్కరిణీమాహాత్మ్యమ్ ॥ ౧౭ ॥
 యథామేకధితంపూర్వం బ్రహ్మణాపరమేష్ఠిణా ॥ ౧౮ ॥ పూర్వంభూ
 మిథరేంద్రేన్ద్రిక బ్రహ్మణంకమలాసనమ్ । ఉపాసీనస్సమాసీనో వర్షాణా
 మధికంశతమ్ ॥ ౧౯ ॥ అహంతీవ్రంతపోఽకార్షం బ్రహ్మణంప్రతిభూమిప
 కాలేనమహతాతాత భగవాన్కమలాసనః ॥ ౨౦ ॥ ఆవిర్భభూవపురతస్త
 పసాతోషితోమయా । స్వయమేవచతుర్వక్తో మూంప్రబోధ్యజనాధిప ॥
 మేఘగమ్భీరయావాచా ప్రసన్నోవాక్యమబ్రవీత్ । పరితుష్టోస్మి తేబ్రహ్మ
 న్వామదేవద్విజోత్తమ ॥ ౨౧ ॥ యదిచ్ఛసీహతద్దాతుం పరదోహమిహాంగ

౯-౨ శ్రీవేంకటాచలమహాత్మ్యే - శ్రీవామనపురాణా స్తవతే (అ-౨౪

తః।వరంవరయభద్రం తేయదిచ్ఛసిమహామునే॥౨౨॥ ఇత్సుక్తోబ్రహ్మణా
తేనప్రసన్నేనమహాత్మనా। అహమేవంస్తృపశ్రేష్ఠవృణేవరమను త్తమమ్॥
స్వామిపుష్కరిణీయేయమత్రాస్తేపర్వతోత్తమే । తస్యావవతుమాహా
త్మ్యంజ్ఞాతుమిచ్ఛామితత్త్వతః॥౨౪॥ మాహాత్మ్యంచఫలంచాపిదర్శనే
స్నానపానయోః। అస్యాస్తీరేచదానానాంయత్ఫలంతద్వదస్యమే॥౨౫॥
బ్రహ్మ॥ అస్యాస్తీరేపురాబ్రహ్మచండ్రక్షీరోదనంభవః । సౌవర్ణంభూ
షణందత్వాలావణ్యంపరమంయయా॥౨౬॥ కన్యాందత్వాపురాబ్రహ్మ
నామఃకామత్వమాప్తవాః । ధనదోషిధనేతత్వంస్వర్ణదానాదవాప్త
వాః॥౨౭॥ ఇంద్రష్టోడశదానానిస్వామిపుష్కరిణీతతే । కృత్వావలాది
నమరాదుర్లభ్యానజయత్పురా॥౨౮॥ ఆస్తినిరౌపురాకశ్చిదాగత్యబ్రా
హ్మణోత్తమః । జిజ్ఞాసుంకావ్యవిన్నామబ్రహ్మజ్ఞానస్యమానద॥౨౯॥
స్వయమూహూయవిప్రేంద్రం బ్రహ్మజ్ఞానమను త్తమమ్ । దదత్పరమధ
ర్మాత్తావాచస్పతిరభూన్తునే॥౩౦॥ ధరణ్యానిత్యసాన్నిధ్యం వేంకటా
ద్రాద్రావిశేషతః। తస్మాత్తతైవకార్యాణిమహాదానానిపార్థివైః॥౩౧॥
యత్కించిచ్ఛమునేతస్మిన్స్వామిపుష్కరిణీతతే । దద్యాదనుత్తమా
లోకా నాన్నయాత్పుణ్యకర్మణామ్॥౩౨॥ మాసిభాద్రపదేపుణ్యే

➤ బ్రహ్మకారితశ్రీవేంకటాచలాధీశమహోత్సవప్రశంసా. ➤

శుక్లపక్షేతుచైత్రభే । స్వామిపుష్కరిణీతీరేదేవస్యపరమాత్మనః॥౩౩॥
ఉత్సవఃకారితఃపూర్వం మయైవప్రీతయేహరేః । తత్రతత్రయుగేచాస్య
విష్ణోస్సామిసరస్తతే॥౩౪॥ ఉత్సవానాగరయివ్యంతి నరాపుణ్య
కృతోఽమలాః । కించిదారాధనేనైవవిష్ణుర్భాద్రపదోత్సవే॥౩౫॥
దదాతిసర్వలోకానాం వరానత్యంతదుర్లభాః । ఉత్సవేషుచదేవస్య నా
రాయణగిరింప్రతి॥౩౬॥ గచ్ఛంతియేనరాపుణ్యాస్తేషామపిఫలంశ్రేణు॥
యానిత్యాదధతేపదానిచమునేనారాయణాద్రింప్రతి స్తోకంస్తోకమపిద్వి
జాఅపిజనాస్తేషాంఫలంయచ్ఛ్రేణు॥ యావద్వేంకటశైలమాత్మగృహ
తస్తావత్పదానాంక్రమాత్సాయైవపదేపదేక్రతుఫలం భూయాద్భు

➤ మహోత్సవసేవార్థమాగతజనరాధకపుణ్యఫలవర్ణనమ్. ➤

విప్రాణినామ్॥౩౭॥ యేసేవార్థముపాగతావృషగిరౌదేవస్యదివ్యో

త్సవే ఘోషచ్చక్తుపలాశయంతిభగవాంస్తేమామశీష్టప్రదః । యస్తేమా
ముపకారమీషదపివాకుర్యాన్నలోభాదినా తస్యాకల్పమవస్థితీశ్చైము
నేఘోరేమహాకారవే ॥ ౩౦౪ ॥ యస్సాస్వామిసరసస్తీరేపుష్పద్యానాని
కారయేత్ । నందనోపవనేతస్యయావత్కల్పమవస్థితః ॥ ౩౦౫ ॥ కిమనేనబ
హూక్తేనయస్సాస్వామిసరసస్తతే । యతీంచితకరుతేపుణ్యంతస్యాఽం
తోనై నవిద్యతే ॥ ౩౦౬ ॥ వామదేవః । ఇత్యుక్త్యావధగవాన్సగ్రిహ్లోకకృ
త్లోకపూజితః । అస్తద్ధితదాతస్మాచ్ఛ్రీతమేతస్యయాపురా ॥ ౩౦౭ ॥ శతా
నందః । ఇతీరితంతస్తునినాసమస్తు శ్రుత్వామహాజాజనకోమహాత్మా ।
ప్రభుల్లనేత్రఃపులకాంచితాంగోనారాయణాద్రింప్రయయాప్రహృష్టః ॥
సమాప్యయజ్ఞంజనకోమహాత్మాధురంధరిత్యాగ్రిస్సచివేనియోజ్య । ద్రష్టుం
పరంబ్రహ్మవృషాద్రిమూర్ధ్నిస్వయంయయామైథిలరాజరాజః ॥ ౩౦౮ ॥

ఇతిశ్రీవామనపురాణే ఘోత్రకాండే శ్రీవేంకటాచలమహాత్మే

శ్రీస్వామిపుష్కరిణీతీరకృతదానఫలవర్ణనంనామ

త్రిచత్వారింశో ధ్యాయః.

స్వామిపుష్కరిణీంప్రతిసార్ధత్రికోటితీర్థాగమనకాలనిర్ణయః.

వ్యాసః ॥ శ్రుత్వైతదథమాహాత్మ్యంస్వామిపుష్కరిణీంప్రతిజన
కస్తుశతానందంప్రచ్ఛేదంముదాన్వితః ॥ ౧ ॥ జనకః ॥ లోకేషుసర్వతీర్థా
నికథమాయాన్తిజ్జలే । కిమర్థంవాతదేతన్నేకథయస్వమహామునే ॥ ౨ ॥
శతానందః ॥ పురాభాగీరథీతీరేమూర్కణ్డేయోమహామునిః । తపఃపరమ
మాస్థాయ సతేవేపరమంతపః ॥ ౩ ॥ ధ్యాయన్విశ్వస్యజగత్సస్త్రిష్టారం
భువనేశ్వరమ్ । తతఃకాలేనమహాతాబ్రహ్మలోకపితామహాః ॥ ౪ ॥ సాన్ని
ధ్యమకరోత్ప్రీత్యా మూర్కణ్డేయస్యధీమతః । వచనంవ్యాజహారేదం
మూర్కణ్డేయంపితామహాః ॥ ౫ ॥ పరంపరయదాస్వామి యదిచ్ఛసి
మహామునే ॥ మూర్కణ్డేయః ॥ పరందేహిమమబ్రహ్మకాయాచేత్రధా
సమన్వితః ॥ ౬ ॥ త్రైలోక్యేయానిపుణ్యాని సంతితీర్థానివైప్రభో ।
తేషుసర్వేషుతీర్థేషు యాత్రాయాంశక్తిరస్త్వితీ ॥ ౭ ॥ తస్యతద్వచ

సంశ్రుత్వా భగవాంశ్చతురాననః । ప్రహసన్వాన్యజహారేదం మూర్ఖజ్ఞే
యంతపస్విసమ్ ॥ ౮ ॥ బ్రహ్మ ॥ లోకేన ర్వేషుతీర్థేషున్నానంవర్షశతైర
పిక క్తుంసశక త్యేబ్రహ్మకనమయానచశమ్భునా ॥ ౯ ॥ అన్యంవత్సౌమితే
బ్రహ్మన్నపాయంమునిసత్తమ । ఇతోదక్షిణదిగ్భాగేమునేద్విశతయో
జనే ॥ ౧౦ ॥ అస్తిశ్రీవేంకటాచలమప్రథితఃపర్వతోత్తమః । ద్రిమిడేషు
మహాపుణ్యస్సేవితస్త్రిదశైర్గిరిః ॥ ౧౧ ॥ తస్యశృక్లేసుమహాతీపుణ్యాపా
పవినాశినీ । స్వామిపుష్కరిణీనామసరసీసర్వకామదా ॥ ౧౨ ॥ త్రైలో
క్యవర్తినాంబ్రహ్మంస్తీర్థానాంస్వామినీహిసా । మానేతుమార్గశీర్షాశ్చ
ద్వాదశ్యాంపూర్వపక్షకే ॥ ౧౩ ॥ అరుణోదయవేళాయాంత్రిషులోకే
షువిశ్రుతాః । తిస్రఃకోట్యార్ధకోటిచతీర్థానాంసుమహామతే ॥ ౧౪ ॥ సా
న్నిధ్యంత్రకుర్వంతిస్వామిపుష్కరిణీజలే । పాపంస్వేషువినిర్ముక్తం
తైరభుసమన్వితైః ॥ ౧౫ ॥ నిర్వరంతీహతీర్థానితస్యాస్తీర్థసమన్వయాత్ ।
మూర్ఖజ్ఞేయమహాభాగ భువనత్రయవాసినామ్ ॥ ౧౬ ॥ తీర్థానాంతత్రగ
త్వాత్వంసేవాఫలమవాప్నుహి । స్వామిపుష్కరిణీత్యేతన్నామధేయం
చతత్రైతమ్ ॥ ౧౭ ॥ మూర్ఖజ్ఞేయసమస్తానాంతీర్థానాంస్వామినీయతః
అన్యచ్ఛతవవత్సౌమిరహస్యంధర్మగోచరమ్ ॥ ౧౮ ॥ యద్జ్ఞాత్వామునిశా
ర్దులజ్ఞాతవ్యంనావశిష్యతే । గక్ష్ణాదిపుణ్యతీర్థానియావంతీహమహీతలే ॥
యానివామేరుశృంగాగ్రైకైలాసేమందరోపరి । పాతాళసింధుతీరేషు
తథాద్విపాంతరేష్వపి ॥ ౨౦ ॥ తేషుతేషుచదానానాంప్రతానాంజ
పహోమయోః । శ్రుతిస్మృతిపురాణేషువివిధంత్రాయతేఫలమ్ ॥ ౨౧ ॥
తత్సర్వంయుగపత్రాప్తంయథిచ్ఛేన్నునిసత్తమ । సమార్గశీర్షద్వాదశ్యాం
శుక్లాయాంనియతాత్తకః ॥ ౨౨ ॥ వేంకటాచలమహాపుణ్యేస్వామిపుష్క
రిణీతటే । కుర్యాదేకతరందానంవిప్రాయశ్రుతశాలినే ॥ ౨౩ ॥ విముఖక్తా
యశాంతాయదరిద్రాయానసూయవే । తేనసర్వేషుతీర్థేషుతద్దత్తం
నాత్రసంశయః ॥ ౨౪ ॥ యానిషోడశదానానిమహాంత్యాహుర్మునీశ్వరాః ।
తేషామేకంతుయఃకుర్యాత్స్వామిపుష్కరిణీతటే ॥ ౨౫ ॥ మార్గశీర్షేన
తేషుదేవాదశ్యాంవిజితేంద్రియః । తేనషోడశదానానితీర్థేషుసకలేష్వ

పి || ౨౬ || మార్కణ్డేయకృతానిన్యర్యగప త్తన్త హాద్భుతమ్ | ధనుర్మాసే
సి తేపక్షే ద్వాదశ్యామరుణోదయే || ౨౭ || ఆయాంఠిసర్వతీర్థానిస్వామి
పుష్కరిణీజలే | ఇమంమంత్రంసముచ్చార్యస్మాత్ సత్ఫలమాపున్యా
త్ || ౨౮ || ఏతద్గుహ్యంపురావిష్టః | ప్రోవాచభగవాన్తమ || శతానందః ||
ఇత్యుక్త్వా నర్తభేదబహు మార్కణ్డేయస్యపశ్యతః || ౨౯ || మార్కణ్డే
యస్తున్మపతేవిన్తయావిష్టమానసః | నారాయణగిరింస్త్రియా త్తథై
వప్రీతమానసః || ౩౦ || గత్వాతస్మిన్గిరౌపుణ్యేస్వామిపుష్కరిణీంశుభాం |
దృష్ట్వాస్మాత్వాశతస్యావై విపులేవిమలేజలే || ౩౧ || తస్మాత్ప్రేమహీపా
లభగవంతంజనార్దనమ్ | సమభ్యర్చ్యహృషీకేశంప్రసన్నేనాంతరాత్మ
నా || ౩౨ || వత్సరాణాంత్రయంరాజన్న వాససమహీధరే | ప్రతివర్షంచ
తీర్థానామాగమంప్రేక్ష్యతత్తిథౌ || ౩౩ || మార్కణ్డేయోమహీపాలప్ర
సాదాచ్ఛాఙ్గః ధన్వనః | అవాపపరమానందమనంతం శాశ్వతంమునిః ||
వామదేవః || యఇదంత్రావయేన్నిత్యంస్వామితీర్థస్యవై భవమ్ | శృణోతి
పరయాభక్తా వ్రద్వాదశ్యాంమార్గశీర్షకే || ౩౪ || తస్యప్రసన్నో భగవాన్
త్సర్వమిష్టంప్రయచ్ఛతి | ఏకాదశ్యాముపోహ్యస్మిన్సర్వతేవేష్కటాహ్వ
యే || ౩౫ || ద్వాదశ్యాంమార్గశీర్షకేతపూర్వపక్షేచయేనరాః | స్నానం
కృత్వా యథాన్యాయంస్వామితీర్థేనమాగతాః || ౩౬ || ప్రణమంజిజగ
న్నాథంతత్తీరతలవాసినమ్ | తేనరాస్తత్ప్రసాదేనపాపరాశింవిధూ
యన్తే || ౩౭ || తత్ప్రయాంతిపరంధామశాశ్వతంబ్రహ్మసంజ్ఞితమ్ | శా

* స్వామితీర్థస్నానార్థం శ్రీవేష్కటాచలమ్ పులిజనకస్థపాగమనమ్. *

స్త్రాణాంపరమోవేదోదేవానాంపరమోహరిః || ౩౮ || తీర్థానాంపరమం
తీర్థంస్వామిపుష్కరిణీన్మప | తస్మాత్త్వమపిరాజేన్ద్రగత్వానారాయ
ణాచలమ్ || ౪౦ || స్వామిపుష్కరిణీతోయేస్మాత్స్వానియతమానసః |
తత్తీరవాసినందేవంశరణ్యంసర్వదేహినామ్ || ౪౧ || నారాయణంస
మారాధ్యసర్వాన్కామానవాప్నుయి || శ్రీవేదవ్యాసః || ఏతచ్ఛ్రీత్వా
తుజనకశ్శతానందోదితంతదా || ౪౨ || ప్రహర్షమతులంబభ్యామంత్రిభిస్స
హితోన్మపః | గత్వావృషాచలంతీవ్రంస్వామిపుష్కరిణీజలే || ౪౩ || స్నా

౧౬ శ్రీవేంకటాచలమహాత్మ్యే - శ్రీవామనపురాణా న్నర్గతే (౧-౨౫)

త్వాదృష్ట్యాథ దేవేశంశ్రీభూమిసహితంతతః । తత్రస్థిత్యాచిరంకాలంస
ర్వానామనవాప్యచ ॥ ౪౪ ॥ ఆగత్యమిథిలాంరాజాశశాసపృథివీమి
మామ్ ॥౪౪౫॥ *

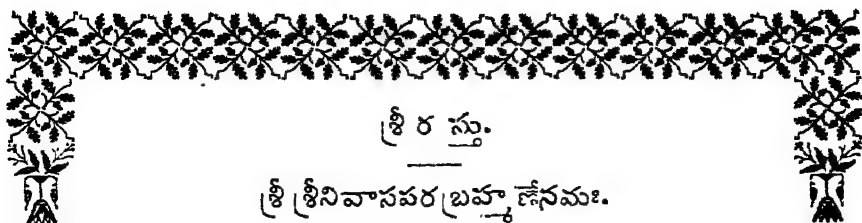
ఇతి శ్రీవామనపురాణే ష్టత్రకాణ్డే శ్రీవేంకటాచలమహాత్మ్యే
స్వామిపుష్కరిణీమృత్రిసార్థత్రికోటితీర్థాగమనతత్కాలకృ
తదానఘలాదివర్ణనంనామ చతుశ్చత్వారింశోధ్యాయః.

ఇత్థంశ్రీవామనపురాణే వింశప్రభృతి చతుశ్చత్వారింశ
పర్యంతపంచవింశాధ్యాయాత్మక శ్రీవేంకటాచల
మహాత్మ్యపరోభాగస్సమాప్తిమగమత్.

{ శ్రీవేంకటాద్రినిలయఃకమలాకాముకఃపుమాః । }
{ అభజ్జురవిభూతిర్నస్తరజ్జయతు మజ్జశమ్ ॥ ...* }

శ్రీవామనపురాణా న్నర్గత శ్రీవేంకటాచలమహాత్మ్యే
సముదితాధ్యాయసంఖ్యే ౨౫.

శ్రీ రస్తు.

శ్రీ శ్రీనివాసపరబ్రహ్మణేనమః.

శ్రీ యై శ్రీ పద్మా వత్త్యై నమః.

శ్రీమతే విష్వక్సే నాయనమః.

అథ శ్రీబ్రహ్మపురానాన్తర్గత

శ్రీవేంకటాచలమాహాత్మ్య ప్రారంభః.

{ శ్రియఃకాంతాయకల్యాణనిధయేనిధయేర్థినామ్ |
 { శ్రీవేంకటాచలనివాసాయశ్రీనివాసాయమద్గళమ్ ||
 { శ్రీవేంకటాచలార్ధశంశ్రియాధ్యాసితవక్షసమ్ |
 { శ్రితచేతనమందారంశ్రీనివాసమహంభజే ||

➔➔➔ దూర్వాససంప్రతిదిలీపకృతప్రశ్నః. ➔➔➔

శ్రీసూతః || రాజాదూర్వాససంపృష్ట్యా దిలీపోగృహమాగతమ్ |

శ్రుత్వాశ్రీరజమాహాత్మ్యం శ్రీముష్ణస్యచవైభవమ్ || ౧ || వేంకటాచ

లమాహాత్మ్య మథప్రచ్ఛసాదరమ్ || దిలీపః || నిర్దిశ్య దేవదేవస్య స్వయం

వ్యక్తాప్తవైభవమ్ || ౨ || శ్రీరజవైభవంతత్ర శ్రీముష్ణస్యచవైభవమ్ | ఉ

క్తంత్యయాదయాసిన్ధో సామృతంవదవైభవమ్ || ౩ || శ్రీవేంకటా

ద్రసంజ్ఞస్య క్షేత్రస్యానుత్తమస్యచ | వేంకటేశ్వరదేవోసా యత్రసన్ని

హితోహరిః || ౪ || తస్యాగతింవైభవంచ తీర్థసంఖ్యంతథైవచ | యేన

➔➔➔దిలీపమృతిదూర్వాసఃకథితశ్రీవేంకటాచలవైభవమ్. ➔➔➔

ప్రధాకృతాలోకే తదాచక్ష్యకృసాయది || ౫ || దూర్వాసాః || శృణు

రాజస్సృవత్కృమి వేంకటాచలవైభవమ్ | తస్యా ౭ గతింప్రవత్కృమిదే

వస్యాపిమహాత్మనః || ౬ || మేరోఃపుత్రోమహాశైలో జామ్బూనదనదీ

తతే | యోజనత్రయవిస్తీర్ణ స్త్రింశద్వ్యోజనమాయతః || ౭ || వేంకటేశ

కృతంనామ పితృతస్యమహాత్మనః । అమృతస్యేన్దిరాయాశ్చ యతో
 విస్తారకారకః ॥ ౮ ॥ జీవానాంభారతేవర్తే తతోయంగుణనామకః ।
 నిర్దోషవిష్ణోరయనం నారాయణమిమంవిదుః ॥ ౯ ॥ పృషస్యభరణాత్సో
 షా ద్వృషభంచాపితంవిదుః । ప్రసవాదజ్జనాదేవ్యా విదురజ్జనసంజ్ఞక
 మ్ ॥ ౧౦ ॥ సశేషాగమనశ్చాపి శేషాద్రింప్రాహురుత్తమాః ॥ దిలీపః ॥
 సశేషాగమనంతస్య కుతపతన్తహవిభో ॥ ౧౧ ॥ తదాచక్షుమహా
 వాయుశేషయోఃక్షీరాభిప్రవృత్తకలహోపోద్ధాతాదికథనమ్ ॥
 ప్రాజ్ఞశ్రోతుంకౌతూహలంహిమే ॥ దూర్వాసాః ॥ అనంతశయనశ్శ్రీ
 మాకదాచిత్తీరనాగరే ॥ ౧౨ ॥ లక్ష్మీవిలాసనిర్విణ్ణో భగవాన్తద్గునూ
 దనః । బ్రహ్మనద్దవనేరేమే రమయాన్తస్యపురేసహ ॥ ౧౩ ॥ సమాది
 దేశచతదా భగవాన్రమయాయుతః । శేషమస్తస్యపురద్వారే భావికృ
 త్యంచచిస్తయ ॥ ౧౪ ॥ తదాశయానుగశ్శేషస్సర్వలోకధురన్ధరః ।
 తస్థావస్తస్యపురద్వారే తస్యచానుమతేతదా ॥ ౧౫ ॥ ఖ్యావయామాస
 చాత్మానం బలిప్థంసర్వతోధికమ్ । ఏతస్త్రిన్నంతరేవాయుర్ద్దుగ్ధభిశయ
 నంయయా ॥ ౧౬ ॥ తదావాయుంసమాకాత్మీ తృణీండ్రోబలదైవతమ్ ।
 నచతేసమయశ్చాత్రప్రాపుమంతఃపురంగృహమ్ ॥ ౧౭ ॥ నాత్తజ్ఞో
 హిభవాన్వాయో కదాతేభూద్గతిఃపురా । ఇతఃపరమతీత్యత్రికత్యై
 లంతఃపురేగృహే ॥ ౧౮ ॥ ఇతితద్వచనంక్రుత్వా వాయుస్తంప్ర
 త్యవోచత ॥ వాయుః ॥ నాత్తజ్ఞోఽసిత్వమేవాత్ర త్వయోక్తమవిచా
 రతః ॥ ౧౯ ॥ శేషః ॥ బహిరంతశ్చయోనిత్యమహంనాధసమీపగః ।
 త్వంభృతోమీధుషోవిష్ణో ర్నాంతరంగోనమత్సమః ॥ ౨౦ ॥ తిష్ఠతావద్ధ
 రేద్వారీ త్యహీశోవాయుమబ్రవీత్ । తచ్చృత్యాప్రహసన్వాయుర్వా
 యుభక్షమధాబ్రవీత్ ॥ ౨౧ ॥ వాయుః ॥ దానీదాసజనాయేతు యేచాన్యే
 పరిచారకాః । తాన్వదంతితుమిత్రాణి నతేర్హంత్యాసనంవిభాః ॥ ౨౨ ॥
 బిడాలోంతస్థితోవాపి బహిష్టేభసమోసహి । మాంత్యంజానాసి నా
 ధ్యక్షం ప్రాణినాంప్రాణమీశ్వరమ్ ॥ ౨౩ ॥ బలేజ్ఞానేవిరాగేచ విష్ణుభ
 క్తానమత్సమః । సాక్షాద్విష్ణుప్రసాదస్య పాత్రభూతోస్త్రిసర్వదా ॥ ౨౪ ॥
 మర్యాదయాన్తస్థాతవ్యంవక్తుంనార్హసిచాధికమ్ । ఇత్యుక్తస్తేనసంక్రుద్ధః

➡➡➡ వాయుశేషకృతపరస్పరబలఫరీతా. ➡➡➡

ప్రత్యువాచబిలేశయః ॥ ౨౫ ॥ శేషః ॥ కింజల్పితేనబహునా పరీతా
 త్రవిధీయతామ్ | అవాభ్యాంబలశాలిభ్యాంబలశ్య తేత్రబలాబలమ్ ॥ ౨౬ ॥
 ఇత్యుక్తస్తేనఘణినా మాతరిశ్వాబ్రవీత్తతః ॥ వాయుః ॥ ఆవయోసస్య
 త్ర-థంచాత్ర పరీతాపారుషేగతా ॥ ౨౭ ॥ తద్వదస్వమహాబాహూ
 యేన తేనిశ్చయోభవేత్ | ఏవంవృత్తేవివాదేతుతత్రాగాధరీశ్వరః ॥ ౨౮ ॥
 మేతదితితౌపుష్ట్యా శేషేణోక్తోతివిస్తరాత్ | ప్రాహోద్వృత్తంత
 దాశేషం భావికార్యంసచింతయత్ ॥ ౨౯ ॥ శ్రీభగవాన్ ॥ లోకాంత
 రాత్తాబలదేవతాయః ప్రాణోమమాపిహ్యాధికోమతోఽయమ్ | త్వం
 లోకభరేతిమహాన్తదస్తేతవాపివైకూర్తవరోహివోధా ॥ ౩౦ ॥ తచ్చ
 త్వాప్రాహదేవేశం శేషస్తస్యాశయానుగః ॥ శేషః ॥ భగవన్తమవా
 యోశ్చ పశ్యాద్యబలపారుషే ॥ ౩౧ ॥ యోసామత్పాలితశ్చైలో భారే
 ంమహతావృతః | మేరుపుత్రోమహాపుణ్యో జామ్బూనదనదీతటే ॥ ౩౨ ॥
 యోజనత్రయవిస్తీర్ణస్త్రింశద్యోజనమాయతః | అహమ్మేరుమవప్తభ్యబ
 ద్ధ్వాతంకాయరజ్జునా ॥ ౩౩ ॥ స్థాస్యామితంమహాశైలం వాయురుద్ధర
 తేయది | తదామత్తోధికోవాయుః ప్రభాసత్యంసంసంశయః ॥ ౩౪ ॥ ఏ
 నముక్తోహృషీకేశశ్శేషేణాత్యంతగర్విణా | వాయుముద్వీక్షయామా
 స వాయుర్జ్ఞాత్వేంగితంహరేః ॥ ౩౫ ॥ తథాకుర్వీతితంశేషం హరిణా
 ప్రేరితోఽబ్రవీత్ | తతశ్శేషాయయాశాభూమింతత్రాపశ్యద్గిరింశుభమ్ ॥ ౩౬ ॥
 తప్తహాటకసజ్జాశం రత్నసానుంమనోహరమ్ | మేరోర్దక్షిణదేశేతు
 జామ్బూనదనదీతటే ॥ ౩౭ ॥ మేరుపుత్రంమహాపుణ్యం వేంజ్కటాచల
 సంజ్ఞకమ్ | మేరువేంజ్కటశైలేంద్రా వవప్తభ్యమహారుషా ॥ ౩౮ ॥ స్వ
 కాయరజ్జునాబద్ధ్వా శేషస్తఫ్థాజ్వలారుషా | సన్నద్ధస్సహసర్వాశ్చైః ప
 శ్చాద్వాయుమువాచహ ॥ ౩౯ ॥ యద్యస్తితేబలంఘోరం గిరిముద్ధర
 సాంప్రతమ్ | ఇత్యుక్తోవాయురాయాత స్పృశన్నాదేనవేంజ్కటమ్ ॥ ౪౦ ॥
 చిక్షేపాంగుష్ఠతశ్చైలం దర్పేణానాదరాత్తదా | అవిచాల్యంయదామే
 న శేషసంవేష్టితంగిరిమ్ ॥ ౪౧ ॥ తతఃప్రయేతేబాహుభ్యాం తంత్రోల

౪ శ్రీవేంకటాచలమహాత్మ్యే - బ్రహ్మపురాణా న్నర్గతే (అ-౨)

యితుమాదరాత్ । నశశాకయదావాయుర్బాహుభ్యామపిషీడయన్ ॥
 తంచాలయితుమీషద్వాభగ్నదర్పస్తదాభవత్ । అక్తిర్నిశంకీచతతోవా
 యుర్బ్రహ్మహృద్యపూరణః ॥ ౪౩ ॥ అత్తీయామఖిలాంశక్తింకంపనేశోష
 ణేతథా । వ్యంజయన్కంపయామాససర్వాస్థావరజజ్గమాన్ ॥ ౪౪ ॥
 అథబ్రహ్మదిభిర్దేవైరనునీతేపిమూరుతే । అకృతోహరమేశేషస్సామ్నావి
 జ్ఞాపితస్తుతైః ॥ ౪౫ ॥ లఘుర్భూత్వాకన్వచిత్కిణాంసంశ్లథయన్
 స్థితః ॥ తతస్తద్వివరంబాయుర్మహావేగోవివేశహ ॥ ౪౬ ॥ తతఃక్షణే
 నోచ్చలితస్తూలరాశిరివాంబరే । ప్రచలన్వత్కచోల్లంఘ్యదూరంలతౌ
 ర్థయోజనమ్ ॥ ౪౭ ॥ ఉత్తరేదక్షిణాంభోధేర్ద్వాత్రింశద్వ్యజనాంతరే ।
 పూర్వాంభోధేఃపశ్చిమేతుపుణ్యేస్వర్ణముఖితే ॥ ౪౮ ॥ పపాతవేగ
 తోవాయోశ్చైలశ్చేషసమన్వితః । సహస్రధాశీర్వమాణోబలేనబలశా
 లినః ॥ ౪౯ ॥ తతస్తుప్తానమరుతంమేరుస్సుతహితేచ్ఛయా । త్రాహి
 త్రాహిజగత్పాణిపుత్రభిక్షాంప్రయచ్ఛమే ॥ ౫౦ ॥ అపరాధోహిశే
 షస్యనచమేపుత్రహేతుకః । ఇతితేనస్తుతోవాయుఃపాలయామీతిచాబ్ర
 వీత్ ॥ ౫౧ ॥ తంగిరింస్వయమావిశ్యతేనసార్ధంపపాతహ ॥ * వా
 యోరావేశనాచ్చైనంప్రాహురజ్జనసంజ్ఞకమ్ ॥ ౫౨ ॥ శేషావిశీర్ణదే
 హస్తుతేనసార్ధంపపాతహ ॥ ౫౩ ॥ ... *
 ఇతి శ్రీబ్రహ్మపురాణే శ్రీవేంకటాచలమహాత్మ్యే దిలీపమార్వాన స్సం
 వాదే వాయుశేషపరస్పరబలపరీక్షాదికథనంనామప్రథమోధ్యాయః.

➤➤➤ వేంకటాచరాశేషకృతపఃప్రకారకథనమ్. ➤➤➤

దిలీపః ॥ కిమర్థం దేవదేవేశోహిత్యావై కుణ్ఠముత్తమమ్ । సాన్ని
 ధ్యమకరోత్తత్రవేంకటాఖ్యేనగోత్రమే ॥ ౧ ॥ కింతత్రకారణంబ్రూహి

* వాయోరావేశనాచ్చైత్యాది-అభ్యతే2ధిగమ్యతే - అవిశ్యతఇత్యంజనఇతి
 పుష్పత్వ్యావ్యాప్తికర్తవాచీహ్యంజనశబ్దోవాయువ్యాప్తిమూల ఇత్యభిప్రాయః - అం
 బూవ్యక్తిశక్త్యాకాంతిగతిస్త్విగత్యర్థకత్వాధాతోర్గతిర్వాప్తిరూపాభివృద్ధి-చ
 కారేణప్రాగుక్తాంజనాదేవీప్రసవనిమిత్తకత్వమంజనసంజ్ఞాస్సముచ్ఛ్రియతే.

శ్రోతుంకౌతూహలంహిమే || దూర్వాసః || శేషగతమదఃపశ్చాత్త
స్తిన్నేవనగోత్తమే || ౨ || వాయవ్యేస్వామిసరసోనాగతీర్థమనోర
మే | నానాసానుసమాక్షీర్ణేనానాపాదపమణ్డితే || ౩ || ఉత్తరేశిఖరే
పుణ్యేసాన్నిధ్యార్థంజగత్పతేః | తపస్తేపేమహాఘోరందివ్యంవర్షసహ
స్రకమ్ || ౪ || తపసాతోషితోదేవఃప్రత్యక్షస్సమజాయత | వరంవ

➔➔➔ శేషతపస్తుప్తభగవదావిర్భావః. ➔➔➔

రయభద్రేతితేనోక్తశ్చేషఃపాతమ్ || ౫ || శేషః || యదిప్రసన్నో
భగవన్నిదంమేదేహిభోవరమ్ | యథాశేషేమదంకేత్వంవై కుణ్డేభువ
నోత్తమే || ౬ || శైలాకారేచమద్దేహనిత్యమత్రవసప్రభో | ఇతిశే

➔➔➔ శేషప్రార్థనయాభగవత్కృతవేంకటాద్రివాసాభ్యుపగమః. ➔➔➔

షేణచోక్తస్సభగవాన్ప్రత్యువాచహ || ౭ || పురావిచారితంస్థానం
భూమాక్షిణాస్పదంశుభమ్ | ఏతస్మిన్నస్తరేప్రాయాన్నారదోమునిసత్త
మః || ౮ || దృష్ట్వేమునామయాచోక్తమృషేకన్నాదిహగతః | సోపిమాం
ప్రాహవిప్రేన్ద్రోద్దృష్ట్వాభూగోళమాగతః || ౯ || ఇత్యుక్తస్తేనచాచో
చంమమరంతంభువన్ధనలే | యోగ్యంకింస్థానమిత్యుక్తస్సచోవాచము
నీశ్వరః || ౧౦ || నారదః || అస్తికశ్చిద్గిరివరోవేంకటాభ్యోమనోహ
రః | త్రింశద్వ్యంజనమాయామీయోజనత్రయవిస్తృతః || ౧౧ || అష్టోత్తరస
హస్రేణతీర్థవరైశ్చశోభితః | జామ్బూనదనదీతీరేమేరుశైలస్యదక్షిణే
కింఛిదూనశ్చవై కుణ్డాద్విహారోయమ్మనోహరః | విహరస్వరమానాథ
వాసయోగ్యస్తవైవసః || ౧౩ || తదాతద్వచనంశ్రుత్వాగస్తమిచ్ఛాబ
భూవమే | ఏతస్మిన్నంతరేవాయోస్తవసంవాదహేతుకః || ౧౪ || గిరిర
త్రాగతఃపుణ్యస్త్వయాపితపసాఽర్ధితః | ఇప్తంమేప్రార్థితంపూర్వంతథా
స్త్వితివరందదా || ౧౫ || తేనవిష్ణుస్సమాయాతోహితావై కుట్రముత్తమ

➔➔➔ భగవత్సన్వామిత్థితీర్థైరైకవాసనిమిత్తకథనమ్. ➔➔➔

మిస్వామిపుష్కరిణీతీరేరమయాసహమోదతే || ౧౬ || దిలీపః || తస్మి
న్నగోత్తమేపుణ్యేనానాపాదపమణ్డితే | ఆదావంతేచమధ్యేచసంతితి
ర్థాన్యనేకశః || ౧౭ || దేశామనోహరాఃపుణ్యాస్సానూనివివిధానిచ |
హిత్యాతత్సకలంస్థానంస్వామిపుష్కరిణీతటమ్ || ౧౮ || ఆశ్రితోరమయా

తత్రమమతతాఁగణంవద ॥ దూర్వాసాః ॥ పురాసరస్వతీదేవీతీర్థో
 త్కృష్టత్వకాఙ్క్షయా ॥ ౧౯ ॥ సరస్వతీనదీనామబ్రహ్మవరైబభూ
 వహా । తస్యాస్తీరేతపస్తప్తంపులస్త్యభగవాన్యయా ॥ ౨౦ ॥ పు
 త్రభావేనతందేవినార్చయంతీస్థితామునిమ్ । తతస్తాంకుపితఃప్రాహయా
 తేకాఙ్క్షాసరస్వతి ॥ ౨౧ ॥ తవసావిఫలాభూయాన్నదీరూపేణసర్వ
 ధా । * గుణసామాన్యభావేపివిష్ణుపాదప్రభావతః ॥ ౨౨ ॥ తవాధికేనయ
 శసాధవిష్యతినరిద్వరా । తీర్థోత్కృష్టస్తానైవభూయాద్భువిగఙ్గాఖ్యయా
 శుభా ॥ ౨౩ ॥ ఇతిశస్తాపునర్దేవీతంశశాపమహామునిమ్ । రాక్షసస్తే
 భవేద్వంశోవిష్ణోరప్రియకారకః ॥ ౨౪ ॥ పునఃప్రసాదితాతేనవిశాపమ
 పిసాదదా । అంతిమోవైష్ణవోభూయాత్కల్పస్థాయీవిభీషణః ॥ ౨౫ ॥
 పునశ్చతవసాదేవీతీర్థోత్కృష్టత్వకాఙ్క్షయా । తోషయామాసదేవేశం
 తస్యైసాన్నిధ్యమాహవత్ ॥ ౨౬ ॥ వాఙ్మమేవిఫలాబ్రహ్మకాబ్రహ్మ
 దణ్డేనభూయసా । భూమావేవయథాతీర్థస్వామిత్వంమేభవేద్భవమ్ ॥
 వరయామివరందేవదేహిమేపురుషోత్తమ । తయైవంప్రార్థితోదేవోదే
 వీంతాంప్రత్యువాచహా ॥ ౨౭ ॥ బ్రహ్మదణ్డోనదీరూపేపుష్కరిణ్యాంన
 వైకృతః । అతశ్శేషగిరింగచ్ఛవాసార్థంయూమితంగిరిమ్ ॥ ౨౮ ॥ గిరే
 ర్దక్షిణభాగేతుమూర్ధదేశేనుఖంవస । స్వామిపుష్కరిణీనామ్నావసే
 యంతవదక్షిణే ॥ ౩౦ ॥ తిస్రకోట్యౌర్ధకోటిచ తీర్థానిభువన
 త్రయే । స్వస్వపాపవిమోక్షార్థంయూచయిష్యంతిమాంశుభే ॥ ౩౧ ॥
 తేహంపాపవిమోక్షార్థం త్వయిన్నానందదామ్యహమ్ । ధనుర్మా
 సేసితేపక్షేద్వాదశ్యామరుణోదయే ॥ ౩౨ ॥ స్నానార్థమాగతం
 తీర్థజాలంప్రేష్యత్వమాప్నుయాత్ । తీర్థాధిరాజ్యేత తీర్థజాలంత్వామ
 భిషేక్ష్యతి ॥ ౩౩ ॥ ఇతిదత్వావరందేవస్తత్తీరేన్యవసత్ప్రభుః । దేవ
 స్యపాచికాకాచిన్నామ్నావకుళమాలికా ॥ ౩౪ ॥ ప్రసాద్యదేవంపాకే
 నశ్రియాసంచోదితాద్విభోః । తీర్థభూమ్యాధిపత్యంచలేభేవరమనుత్తమ

* గుణసామాన్యభావేపి - గుణసాంసామాన్యభావేపి - ఉభయోస్తుల్యత్వేపి

మ్ ॥ 3౫ ॥ తత్రైవవాసందేవస్యయయాచేసాపునర్నరిమ్ । * వా
చీదేవీతీర్థరూపా భూమిరూపాచపాలికా ॥ 3౬ ॥ భోగవత్స్వాభజని
ధోక్తుష్టవేణ్యాచయాసమా । ఇతిసర్వంసమాఖ్యాతం దేవసాన్నిధ్యకా
రణమ్ ॥ 3౭ ॥ *

ఇతి శ్రీబ్రహ్మపురాణే శ్రీవేంకటాచలనూహాత్మ్యే భగవతస్సాన్నిమి
తీర్థతీర్థైకవాసనిమిత్తకథనంనామ ద్వితీయోధ్యాయః.

వా యోర్భగవద్దత్తప్రధానాన్యత్వప్రాప్తిః.

దిలీపః ॥ దేవర్షినరసంక్లేషు శైలస్యాస్యప్రధాకథమ్ । దేవేనకే
నదేవేషుమునిష్వపిచకేనవా ॥ ౧ ॥ నృణాంకేనసరేణాత్రబూహివి
స్తరతఃక్రమాత్ ॥ దూర్వాసాః ॥ పురానాయుర్మహాతేజావిష్ణోరమిత
తేజసః ॥ ౨ ॥ ధ్రువధానాంగత్వమాకాంక్షం స్తపస్తేపేనగోత్తమే । దివ్య
వర్షసహస్రాం తే సహస్రభుజకంధరః ॥ 3 ॥ ఆవిరాసీ తదాతస్మినీలాం
బుదసమప్రభః । వరంప్రదాత్ప్రధానాంగంభవేతిపురుషోత్తమః ॥ ౪ ॥
అహమత్రనివత్సాన్నిమి వసత్వంచమయాసమా । తారకాసురవిధ్వంస

* వాచీదేవీత్యాది - జలనిధోర్భగవత్స్వాభజన్యవేణ్యాచయమునయాచయా
సమా - సాపాచికావశశమాలికా - భూమిరూపా - తీర్థభూమ్యాభివత్సవరలాభేనతీర్థ
భూమ్యభిమానితయాతీర్థభూమిశరీరీణీ-అత్రవశశమాలికాయాస్తీర్థభూమిరూపతయా
స్వామిపుష్కరిణీరూపేణవరిణతయాసరస్వత్యాసంగతత్వవర్ణనం - యమునానదీతు
ల్యత్వవర్ణనంచ - సకలతీర్థాధిరాజ్యకామిన్యఅస్యాస్సరస్వత్యాఃస్వామిపుష్కరిణీ
తీర్థరూపేణవరిణతా యాయమునానదీసంగతగంగాతోన్మూలనతాపరిహారకతయా
స్యా అపియమునానదీసమశీలవశశమాలికా సమాగమాస్తీతిప్రతిపాదనాయకృత
మిత్యవగమ్యతే.

ధ్రువధానాంగత్వమిత్యాది-ప్రధానాంగత్వంసర్వప్రాణినాం స్వేతరదేహేం
ద్రియాదిసకలలోపకరణసత్తానిర్వాహకత్వలక్షణప్రాధాన్యవిశిష్టప్రాణాభ్యాంగరూప
త్వం- అమితతేజసోవిష్ణోస్సకాశాదాకాంక్షం స్తపస్తేపేనగోత్తమయః- ఛాందోగ్యవా
జసనేయకయోః-ప్రాణవిద్యాయాం-యోహవై జ్యేష్ఠంచశ్రేష్ఠంచవేదజ్యేష్ఠశ్చ
హవైశ్రేష్ఠశ్చభవతి-ప్రాణోహవావజ్యేష్ఠశ్చశ్రేష్ఠశ్చేత్యాదిసూక్తం స్వేతరదేహేంద్రి
యాదిసకలలోపకరణసత్తాకార్యాదినిర్వాహకత్వలక్షణంజ్యేష్ఠ్యైస్త్రిష్టాదిరూపంప్రా
ణవాయుగతంప్రాధాన్యమేవేహప్రధానాంగత్వమిత్యనేనవివక్షితమిత్యవగమ్యతే.

జాతనోపాపను త్రయోగః॥మమారధారికాతీర్థేస్కందోవ్యత్రతపస్యతి।ఇతి
వాయుంసమాదిశ్యపశ్చాదంతరధీయత ॥౬॥ మృడాద్యావశఃగాయస్యసో
పిబహ్నఃచతుర్ముఖః। శ్రీవేంకటాచలేశ్రీశంవాయోరమిత తేజసః॥౭॥ తపః
ఫలప్రదానార్థంసమాయాతంవిదంస్తతః। తత్తపోబలసామర్థ్యాత్సదాసా
న్నిధ్యమత్రవై ॥౮॥ భవిష్యచ్ఛాపివిజ్ఞాయతత్రతేపేస్వయంతపః। తథా
న్యేబ్రహ్మణాజ్ఞప్తాస్తపస్తేపుసుదుష్కరమ్ ॥౯॥ సబ్రహ్మేశాసుసరా
స్సర్వేససకాద్యాశ్చయోగినః। అగస్త్యాద్యాశ్చమునయశ్శక్ష్ణాద్యాశ్చనృ
పాస్తథా ॥౧౦॥ తథా౭న్యేపిసహద్రాక్షురావిర్భూతంవృషాచలే। అ
ప్రాకృతవిమూనేన సార్థమేవశ్రియఃపతిమ్ ॥౧౧॥ ఇథంవాయుముఖా
ద్దేవాబ్రహ్మేశానముఖాఅపి। భేజిరేచాపరేసిద్ధింబహవస్సిద్ధిగాక్ష్యణః॥౧౨॥

శ్రీవేంకటాద్రావగస్త్యతపస్తుప్తభగవదావిర్భావః॥
యతో౭త్రతస్మాచ్ఛైలో౭యంఖ్యాతోదేవేషువాయునా॥దిలీపః॥ భ
గవన్నస్యతైలస్యకేనాభూన్తునిషుప్రథా ॥౧౩॥ దూర్వాసాః॥ దేవం
ద్రప్తుంతపస్తేపేహ్యగస్త్యామలయాచలే। తదాగత్యా౭వదద్భ్రహ్మ
మునేవేంకటమావ్రజ ॥౧౪॥ తత్రతేభవితాసిద్ధిరత్సుక్త్యాంతర్దధేవి
భః। సోపిశైలంసమాసాద్యతపస్తేపేసుదుశ్చరమ్ ॥౧౫॥ తతోవర్ష
సహస్రాంతే తమేవాహశరీరివాక్। అష్టోత్తరసహస్రాణి సంతితీర్థాని
చాత్రవై ॥౧౬॥ స్నాత్యాతీర్థేషుసర్వేషులోకేఖ్యాపయతానిచ।
నాన్యత్రపోద్విజాతీనామృతేశాస్త్రోపదేశతః ॥౧౭॥ కింకాయక్లేశధర్తే
ణకాసిద్ధిర్భవితాద్విజ। ఉక్తంమాధ్యందినేమంత్రేమాహాత్మ్యంభూధర
స్యచ ॥౧౮॥ వచంస్త్వమంతేవాసిభ్యోగిరేకురుప్రదక్షిణమ్। ఏవం
తేభవితాతత్రకృతేషష్టేప్రదక్షిణే ॥౧౯॥ బ్రహ్మణోదర్శనంమధ్యేరా
ద్రదేవేవాదిదర్శనమ్। దేవేంద్రిదర్శనంపూర్వేహ్యగ్నేయేచహవిర్భుజః॥
దక్షిణేచర్దిసజ్ఞానాం సరుద్రాణాంభవేద్భ్రువమ్। యక్షరక్షఃపిశాచా
నాంనైరృత్యేదర్శనంభవేత్ ॥౨౦॥ విష్వక్సేనఋషేఃపశ్చాద్వాయ
వ్యేగిరిదర్శనమ్। ఉత్తరేభగవద్యోగిగణదర్శనమేవచ ॥౨౧॥ మాహా
త్మ్యజ్ఞానపూర్వంతు స్వామిపుష్కరిణీతతే। భ్యానయోగంసమాసా
ద్య తతోజ్ఞాన్యసితంవిభుమ్ ॥౨౨॥ ఏతావదుక్త్యావిరరామవాణీ

మాహాత్మ్యయోగంసతతోవివృణ్వత్ । ప్రదక్షిణంతస్యగిరేశ్చకృత్యా
 భ్యానాద్విభుంవీక్ష్యపరాంగతియయా ॥ ౨౪ ॥ తతోఽగస్త్యేన
 మునినాశైలోఽయంప్రథితోఽభవత్ ॥ దిలీపః ॥ మానుషేవ్యస్త్యశైల
 * శ్రీవేంకటాచలేశజ్ఞాఖ్యస్తపతపస్తుప్తశ్రీశ్రీనివాసావిభావకథనమ్. *
 స్యకేనజాతాద్రథాభువి ॥ ౨౫ ॥ దూర్వాసాః ॥ పురాశజ్ఞోమహా
 ప్రాజ్ఞసుసృగ్యవంశోద్భవోఽభుః । సాక్షాత్ప్రత్యమహావిష్ణుంయాచే
 యవరముత్తమమ్ ॥ ౨౬ ॥ యావచ్ఛంస్రశ్చసూర్యశ్చయావత్తిష్ఠతిమే
 దినీ । తావత్తిష్ఠతుమేసేవాకృతావిష్టోర్మయావిభాః ॥ ౨౭ ॥ ఇతిసంచిం
 త్యమనసారాజ్యేపుత్రంనిధాయవై । గత్వావసిష్ఠంపప్రచ్ఛయత్రవిష్ణుఃప్ర
 సీదతి ॥ ౨౮ ॥ తత్రేత్రంబ్రూహివిప్రేంద్రయత్రద్రక్ష్యమ్యహంవిభుమ్ ।
 ఇతిపృష్టోమునిఃప్రాహయతాగస్త్యోదిపృక్షయా ॥ ౨౯ ॥ తపశ్చరతిధ
 ర్మాత్తాతముద్దిశ్యమహామునిః । భగవాన్యత్రసర్వాత్సాన్నిధ్యంచకరి
 వ్యతి ॥ ౩౦ ॥ త్వంచతంగచ్ఛశేషాద్రింపుణ్యంస్వర్ణముఖితతే । తత్రబ్రహ్మ
 శిలాకాచిత్సరిన్నధ్యేచవర్తతే ॥ ౩౧ ॥ అగస్త్యతపసాపశ్చాద్యయాసా
 న్నిధ్యమత్రవై । పాదాశ్శానవిష్ణోదిదేవానాంతత్రసంతిహి ॥ ౩౨ ॥
 సువర్ణముఖీతత్రకల్యయాసంగతావిభాః । తయోస్తుసంగమేరాభిస్యే
 కేచనసరాభువి ॥ ౩౩ ॥ సంకల్ప్యవిధివత్సన్న్త్యాదేవక్షీనభితర్ప్య
 చ । మధ్యేబ్రహ్మశిలాయాస్తుపితృనుద్దిశ్యభక్తిః ॥ ౩౪ ॥ శ్రాద్ధతర్ప
 ణవిష్ణోదీశ్రద్ధయాసహవైవిభాః । సమాచరంతిరాజేన్ద్రితేషాంపప్ర
 కులావధి ॥ ౩౫ ॥ గయాయాంపిణ్డదానేనయథాత్మప్రాభవంతివై । త
 థాత్మవ్యంతిశితరస్సత్యమేవనసంశయః ॥ ౩౬ ॥ తస్మిన్దినేఽన్నందద్యా
 చ్చతామ్బూలంచస్తనాదికమ్ । గోభూతిలహిరణ్యాదివస్తుధాన్యానిస
 ర్వశః ॥ ౩౭ ॥ తత్రదత్తోయథాశక్తిరేణుర్ద్యోస్సమోభవేత్ ॥ త్వం
 చాపితత్రరాజేంద్రమహానద్యోస్సమాగమే ॥ ౩౮ ॥ స్నానదానక్రియా
 దీని శ్రాద్ధపిణ్డాంస్తిలోదకమ్ । కృత్వాసర్వాశిక్తార్కాణి భ్యానయోగం
 సమాస్థితః ॥ ౩౯ ॥ వాసుదేవేమనఃకృత్వాతపఃకురువృషాచలే ।
 తదాకాలాంతరేఽగస్త్య సుశిష్యస్సంగమిష్యతి ॥ ౪౦ ॥ మునినో
 క్తంచమాహాత్మ్యంశృణ్వనుర్వన్న్దక్షిణమ్ । సాకంతేనసమాధిష్ఠ

సాక్షాత్పశ్యసి తం విభుమ్ ॥ ౪౧ ॥ త్వయాపి సంస్తుతో దేవస్తవాభీష్టం
ప్రయచ్ఛతి ॥ దూర్వాసాః ॥ గురుణాచోదిత స్తే వంసగత్వా తం వృషా
చలమ్ ॥ ౪౨ ॥ తత్రక్రమేణ తపస్తప్తామునినా తేన సంగతః । ఆవిర్భూ
తం హరిం దృష్ట్వా యయాచే వరము త్తమమ్ ॥ ౪౩ ॥ యావచ్ఛస్త్రశ్చ సూ
ర్యశ్చ యావత్ప్రతిమే దినీ । తావన్నయాకృతా సేవా శైలేంద్రే తవ సం
భవేత్ ॥ ౪౪ ॥ ఇత్యుక్తో భగవాన్ పూర్వాహ శృణు భూప చోమమ । అ
ర్చావిగ్రహరూపోఽహం సచ్చిదానందవిగ్రహః ॥ ౪౫ ॥ స్వయం వ్యక్త
ప్రదేశేషు దృశ్యో బ్రహ్మదియోగినామ్ । తామేవ ప్రతిమాం కేచిజ్ఞానంతి
నృపపుంగవ ॥ ౪౬ ॥ తథా త్వేనాపి వాయోగ్యం దర్శనం మేకతాయుగే
యుగేష్వపి చ సర్వేషు దుర్లభం యత్తు పాపినామ్ ॥ ౪౭ ॥ తద్రూపస్య పి
థానాయ సాదృశ్యధ్యాన హేతవే । విమానం చ శిలాదారులోష్ఠేష్టకచి
తం కురు ॥ ౪౮ ॥ ప్రతిమాం చ శిలారూపాంతాం పశ్యంతి కుయోగినః ।
రూపద్వయం ప్రపశ్యంతి జ్ఞానినో బ్రహ్మవిత్తమాః ॥ ౪౯ ॥ భానుమా
న్భానుసంక్షేప్త రుద్ర సగ్రహీయథాభువః । సాక్షాత్పూజాశ్రయో నిత్యమ
హం బింబాంతరేణ చ ॥ ౫౦ ॥ యథాదృష్టం విమానం తేమద్రూపం పు
రుషర్షభ । తథా కురు మహాభాగ తేన తేభవి తాగతిః ॥ ౫౧ ॥ ఇత్యు
క్తాంతర్దధే దేవస్సర్వేషామేవ పశ్యతామ్ ॥ ౫౨ ॥ తేనోక్తమాగ్నేణ
విధాయ పుణ్యం విమానవర్యం ప్రతిమాంచ పుణ్యామ్ । ప్రఖ్యాత్యశ్శ్చోనర
లోకసంక్షేపగామవిష్టోః పదమవ్యయం హుభమ్ ॥ ౫౩ ॥ ... *

ఇతి శ్రీబ్రహ్మపురాణే శ్రీవేంకటాచలమహాత్మ్యే శంఖనృపాది
తపస్తుప్తభగవదావిర్భూవాదివర్ణనం నామ తృతీయోధ్యాయః.

శ్రీవేంకటాచలస్థముక్తిప్రదస్వామిపుష్కరిణ్యాదిసప్తతీర్థవర్ణనమ్.

దిలీపః ॥ అస్మిన్నగోత్రమే పుణ్యే కతితీర్థాని సంతివై । తేషాం స
జ్ఞాంత్యం చ మే బ్రూహికతిముఖ్యాని తత్రవై ॥ ౧ ॥ తత్రాప్యత్యంతముఖ్యా
ని వదమేమునిసత్తమ । సద్గర్వరతిదాన్యత్రకతిసజ్ఞాన్యన్వితాని చ ॥ ౨ ॥
కతిచజ్ఞానదాన్యత్రభక్తివైరాగ్యదాని చ । ముక్తిప్రదాని కాన్యత్రతాని

మేనదనువత్ర || ౩ || దూర్వానాః || షట్పట్టికోటి స్తీర్థానిపుణ్యాన్య
 త్రనగోత్తమే । అష్టోత్తరసహస్రంతు తేషుముఖ్యానినువత్ర || ౪ ||
 తీర్థానిసమ్మతానీహసద్ధర్మరతిదానివై । అష్టోత్తరసహస్రాచ్చముఖ్యతీ
 ర్థానివై తతః || ౫ || సద్విజ్ఞానప్రదాన్యత్ర తీర్థాన్యష్టోత్తరంశత
 మ్ । తస్మాచ్ఛాష్టోత్తరశతాన్ముఖ్యతీర్థానిభూపతే || ౬ || భక్తి
 వైరాగ్యదాన్యత్ర షష్టిషష్టోత్తరాంవిదుః । ముక్తిదాన్యత్రసప్తనము
 క్తిదాన్యత్రతేబ్రువే || ౭ || స్వామిపుష్కరిణీచైవవియక్తజ్ఞాతతఃపరమ్ ।
 పశ్చాత్పాపవిनाశంచపాణ్డ్యతీర్థంతతఃపరమ్ || ౮ || కుమారధారికాతీ
 ర్థంతుమ్బాస్తీర్థంతతఃపరమ్ । కృష్ణతీర్థమతిఖ్యాతంసర్వపాపహరంశుభ
 మ్ || ౯ || తత్రస్నాంతిచయేమర్త్యాస్తేయాంతిపరమంపదమ్ । వర్షేవ
 ర్షేచతీర్థానాంసప్తానాంపర్వతోత్తమే || ౧౦ || తిధిసక్షత్రయోగేనస
 ర్వతీర్థసమాగమః । తంచకాలంప్రవక్ష్యామిసమాహితమనాభవ || ౧౧ ||
 మకరస్థేరవౌరాజ న్పార్థమాస్యాంమహాతిథౌ । పుష్యనక్షత్రయుక్తా
 యాంస్నానకాలోవిధీయతే || ౧౨ || తద్దినేస్నాతియోమర్త్యఃకృష్ణతీ
 ర్థేమహామతిః । సర్వపాపవినిర్ముక్తస్సర్వకామాళభేతసః || ౧౩ || కు
 మ్భునూసేపార్థమాస్యాంమఖాయోగోయదాభవేత్ । కుమారధారి
 కాంయాంతిసర్వతీర్థానివై తదా || ౧౪ || తత్రయస్నాన్తిరాజేంద్రరా
 జనూయఃఫలంభేత్ । పుత్రోవిజాయతేతస్యతస్మిన్నేవహిజన్తని || ౧౫ ||
 ముక్తిశ్చభవితాత్రనాత్రకార్యావిచారణా । కుమారధారికాయాంచ
 సార్థందక్షిణయావిభో || ౧౬ || అన్నదానంచకర్తవ్యంపితౄనుద్దిశ్యయ
 త్నతః । యుక్తేచోత్తరఘల్గున్యాశుక్లపక్షీయపర్వణి || ౧౭ || తుమ్బా
 స్తీర్థంమీనసంస్థేరవౌతీర్థానిసర్వశః । అపరాజ్ఞేసమాయాంతితత్రస్నా
 త్వానజాయతే || ౧౮ || వివాహమాజ్ఞేబంధౌచకారయేద్ద్రావ్యదానతః ।
 మేషసంక్రమగేభానాసంయుతాయాంతుచిత్రీయా || ౧౯ || పార్థ
 మాస్యాంసమాయాంతివియక్తజ్ఞాంతభైవచ । తత్రేస్నాత్వానరస్పద్య
 శ్శతకృతుఃఫలంభేత్ || ౨౦ || సువర్ణదానంకర్తవ్యంకన్యాదానంవిశే
 షతః । నృషభస్థేరవౌరాజాద్వాదశ్యాంరవివాసరే || ౨౧ || శుక్లే
 వాప్యథవాకృష్ణేభౌమస్యాపిచవాసరే । పాణ్డ్యతీర్థంసమాయాంతి

౧౨ శ్రీవేంకటాచలమహాహిత్యే - బ్రహ్మపురాణా స్తవతే (అ-౫)

గజ్జాదీనిజగత్త్రయే ॥ ౨౨ ॥ తత్రస్నాత్వాచగాండత్వాముచ్యతేప్రతి
బంధకాత్ । కాలస్తుసంగవస్తత్ర ఋషిభిఃపరికీర్తితః ॥ ౨౩ ॥ ఆశ్వినే
శుక్లపక్షేతు భానువారేణసప్తమీ । యోత్తరాషాఢాయాముక్తా తస్యాం
పాపవినాశినీ ॥ ౨౪ ॥ ప్రాస్తాయాముత్తరాభాద్రాదాం ద్వాదశ్యాం
వాసమాగమః । తదాపాపవినాశాభ్యే స్నాతుర్ముక్తిర్భవిష్యతి ॥ ౨౫ ॥
సాలగ్రామశిలాండత్వా స్నాత్వాచవిధిపూర్వకమ్ । ముచ్యతేసర్వ
పాపైశ్చ జన్మకోటిశతోద్భవైః ॥ ౨౬ ॥ ధనుర్మాసేసితేపక్షే ద్వా
దశ్యామరుణోదయే । ఆయాంతిసర్వతీర్థాని స్వామిపుష్కరిణీజలే ॥ ౨౭ ॥
తత్రస్నాత్వానరసుద్యోముక్తిమేతినసంశయః । యేనజన్మసహస్రే
షు పుణ్యమేవార్జితంపురా ॥ ౨౮ ॥ తస్యస్నానంతత్రభవేన్నాన్య
స్యానుకృతాత్మనః । తత్రస్నానంసకృద్యస్య జన్మకోటిశతేషుసః ॥ ౨౯ ॥
గజ్జాదిసర్వతీర్థేషు స్నాతోభవతిమానవః । విభవానుగుణందానం కా
ర్యంతత్రయథావిధి ॥ ౩౦ ॥ సాలగ్రామశిలాంచాన్నం గాంచదద్యా
ద్విశేషతః । భూమిండద్యాత్ప్రియత్నేన బ్రహ్మలోకజగీషయా ॥ ౩౧ ॥
పితౄనుద్దిశ్యదాతవ్యంశ్రాద్ధాద్యంతత్రణేనవై । అరుణోదయమారభ్య
తత్రషష్ఠాతికావధి ॥ ౩౨ ॥ సంగమస్సర్వతీర్థానాం తత్రపుణ్యమనంతకమ్ ॥

ఇతి శ్రీబ్రహ్మపురాణే శ్రీవేంకటాచలమహాహిత్యే ముక్తిప్రదస్వామి
పుష్కరిణ్యాదినస్తీర్థమహిమానువర్ణనంనామచతుర్థోధ్యాయః.

శ్రీవేంకటాచలస్థాప్తపష్టితీర్థమహిమానువర్ణనమ్.

దిలీపః ॥ భక్తివైరాగ్యదానాంచ తీర్థానాంనామవైభవమ్ ।
శ్రోతుమిచ్ఛామిచాత్రేయప్రాస్తానాంచాప్తపష్టితామ్ ॥ ౧ ॥ దూ
ర్వాసాః ॥ భక్తివైరాగ్యదంపుణ్యం సద్యఃపాపవిమోచనమ్ । తీర్థా
నామప్తపష్టేస్తు తవవత్సోమివైభవమ్ ॥ ౨ ॥ తీర్థానాంచాత్రపుణ్యా
నాం నామసంకీర్తనాన్నృణామ్ । సద్యఏవమహాపాపకోటినాంచక్ష
యోభవేత్ ॥ ౩ ॥ కిమున్నానాదిసత్యర్కనిరతానామహాత్మనామ్ ।
తానిక్రమేణవత్సోమి సమాహితమనాభవ ॥ ౪ ॥ దేవస్యపూర్వాది
గృహే తత్రైవాగ్నేయకోణకే । చక్రతీర్థమితిఖ్యాతం చక్రేణాధిష్ఠితం

పురా || ౫ || తస్మాదపరితథాఖ్యాతం వృజితీర్థమ్ నోహరమ్ | వై^౩ష్ణ
 క్షేనంతథాతీర్థం శక్రపాపహరంపరమ్ || ౬ || తతఃపాఠచాయుధంతీ
 ర్థం తస్మద్ధ్యేవహాలాయుధమ్ | తతఃపాఠశాస్త్రభాగేతు నాఽరసింహంమ
 నోహరమ్ || ౭ || తతఃకాశ్యపతీర్థంచ మూర్త్యుధంతుతతఃపరమ్ |
 బ్రహ్మతీర్థంచాంగుస్తీర్థం గౌరీతమంతుతతఃపరమ్ || ౮ || దై^౧వ
 తీర్థందై^౩వలంచ వైశ్వానరమిత్రమతఃపరమ్ | భాగీర్థవంతుతథాతీ
 ర్థ మూర్త్యావక్రమతఃపరమ్ || ౯ || దు^౧రావోహణతీర్థంతదాగ్నే
 యాయుః సైవైదిశి | ఐశాన్యాంబై^౧రవంతీర్థం పిశాచానాంవిమోచ
 నమ్ || ౧౦ || మే^౧హతీర్థమితిఖ్యాతముదరవ్యాధినాశనమ్ | తే
 త్రపాలశిలాపార్శ్వేపశ్చిమేపాండ్లివంతథా || ౧౧ || వా^౧య
 తీర్థంతథాపుణ్యం సేవితంభూరివాయునా | అ^౧తి^౧స్థితీర్థంమహాపుణ్యం
 మృతాస్థితేషణాదిహ || ౧౨ || పూర్వదేహసమాయుక్తాః పు
 నర్జీవంతిజంతవః | మా^౩ర్కజ్ఞేయంతథాతీర్థస్నానాదాయుష్యవర్ధన
 మ్ || ౧౩ || తథాజా^౧రబాలితీర్థంచ వా^౧లఖిల్యమతఃపరమ్ | తతో
 జ్వ^౨రహరంతీర్థంసర్వజ్వరనివారణమ్ || ౧౪ || తతోవిష^౨హరంతీ
 ర్థ మూ^౩స్థికేసవినిర్మితమ్ | తక్షకేనాపిసందప్త స్నానైవేహనిర్విషః || ౧౫ ||
 లక్ష్మీ^౨తీర్థంతతఃపశ్చాత్పూర్వస్యాందిశిసంస్థితమ్ | వాయువ్యాందిశి
 తీర్థాని చోత్తరస్యాంతథైవచ || ౧౬ || ఋ^౨షితీర్థమ్మహాపుణ్యం శ
 తా^౩నందంసుతీర్థంకమ్ | వై^౩భాణ్డకమ్మహాపుణ్యం బిల్వ^౩తీ
 ర్థమతఃపరమ్ || ౧౭ || అధస్తాద్విష్ణు^౩తీర్థంచ పుణ్యంమూరుతినిర్మిత
 మ్ | శర్వ^౩తీర్థమితిఖ్యాతం శా^౩రభంతుతతఃపరమ్ || ౧౮ || తతో
 వాయువ్యదేశేతు బ్రహ్మ^౩తీర్థమ్ నోహరమ్ | అశ్వమేధేనయత్రేజే
 భగవంతంసనాతనమ్ || ౧౯ || అధస్తాదిం^౩ద్రతీర్థంతు భా^౩ర్వా
 జమతఃపరమ్ | తతస్త్వరంమ్బరగజ్జాఖ్యం తతఃప్రారంభేతసంతథా || ౨౦ ||
 తతఃపాఠపవినాశంచ తీర్థంసా^౩రస్వతంతథా | యత్రపాపానిస
 ర్వాణి ఘోరితానిచసర్వశః || ౨౧ || తోయేచశ్వేతతాంయాంతి జనా
 నాంపాపకారిణామ్ | కు^౩రమారధారికానామవాయువ్యాందిశివర్త
 తే || ౨౨ || అధస్తాద్గ^౩తీర్థంతు ఋ^౩శ్యశృజమతఃపరమ్ | తత

౧౪ శ్రీవేంకటాచలమహాత్యై - బ్రహ్మపురాణా స్తవ తే (అ-౬

స్తురమురుతీర్థంచ నారదాద్యైశ్చ సేవితమ్ || ౨౩ || తన్న ధ్యేష్టాదశతీ
ర్థం సర్వపాపవినాశనమ్ | దశాగ్రేవతారతీర్థంచ హరిలాలుధమ
తఃపరమ్ || ౨౪ || తతస్సృగేష్టతీర్థంచగజ్జికోణమతఃపరమ్ |
వైశ్చ్యేనంతథాతీర్థం పశ్చిమేతునిరాజితమ్ || ౨౫ || పశ్చిమ్యుద్ధ
సంహరతీర్థం విష్వక్సేనజయావహమ్ | ఇతిముఖ్యానితీర్థాని మహాపాత
కసంక్షయే || ౨౬ || ... *
...

ఇతి శ్రీబ్రహ్మపురాణే శ్రీవేంకటాచలమహాత్యై భక్తివైరాగ్య
ప్రదాప్తపట్టితీర్థనామనైభవకథనంనామపంచమోధ్యాయః.

➤➤➤ మన్వాద్యష్టోత్తరశతతీర్థనామాని. ➤➤➤

దూర్వాసాః || మునిర్వింశిద్రవసుసంజ్ఞాని దుగరద్రావి
త్యహ్వయానిచ | నృసింహప్రజేశసంజ్ఞాని హ్యృష్యిన్ద్రశుక్రసం
జ్ఞకమ్ || ౧ || వాకరుణంజూర్హన్వీతీర్థం కారంపేయంరగకా
ణ్యమేవచ | ఆరంభేయంనారకరదంతీర్థంసోరకమతీర్థం చభాగిర్గ
వమ్ || ౨ || ధరత్తీర్థంయరజ్జతీర్థం పరశుతీర్థంగర్జణేశ్వరమ్ |
భాగంమాశ్వంపాగిరిభద్రంచ జగత్కజ్జాడ్యహరంపరమ్ || ౩ || వి
శ్వగిక్రల్లాలతీర్థంచ తీర్థంయగిరమవినిర్మితమ్ | బాగిర్హస్తత్యం
రాగిమహర్ష మజాగిమోదంజగినేశ్వరమ్ || ౪ || ఇగ్నేష్టసిద్ధిః
కర్తృసిద్ధిర్వాటమాదుంబరంతథా | కాత్రికేయంకుంభ
బ్జతీర్థందశరప్రాచేతసంతథా || ౫ || గాగిరుడంశేఽపతీర్థంచ
వారిసుకిర్విష్ణురవర్ధనమ్ | కర్కశాణ్డంపుంజ్యవృద్ధిర్పణంగ
మోచనమేవచ || ౬ || పార్శ్వన్యంమేఘుత్తీర్థంచ యత్రనిత్యప్ర
వర్షణమ్ | సాంహకర్షణంవారాగిసుదేవంనారాయణమతఃపరమ్ || ౭ ||
దేవతీర్థం యౌతీర్థం కార్జునతీర్థంచగోంముఖమ్ | ప్రాంగ
ద్యుమ్న మాసింధుద్ధంచవిశ్రుతీర్థమతఃపరమ్ || ౮ || ఆరక్షేయం
హైశ్వర్యదేవంచ స్వేధాస్వాహవినిర్మితే | అంశ్చిత్తీర్థంచాంజ
ర్జనేయంశుంధోదకమతఃపరమ్ || ౯ || అంశ్చైరవతీర్థంచశతమ
ష్టోత్తరంత్విదమ్ | తీర్థజాతమిదంస్మాణాం జ్ఞానప్రదమనుత్తమమ్ || ౧౦ ||

తీర్థాన్యష్టో త్తరశతంసంతినైర్మతకోణకే । దక్షపుత్రసహస్రేణ యత్రత
ప్రమృహతప్తః ॥ ౧౧ ॥ నారదస్యపదేశేనయచ్ఛతై రేవనిర్మితమ్ । అ
స్తీతీర్థసహస్రంతత్పద్యస్సిద్ధిప్రదాయకమ్ ॥ ౧౨ ॥ కాశ్యపాశ్రమమార
భ్య హ్యర్థయోజనమధ్యతః । కుమారధారికాతీర్థా త్వశ్చిమేసంస్థితంచ
తత్ ॥ ౧౩ ॥ సాష్టభైరవతీర్థంతత్కుర్మసిద్ధిప్రదంనృణామ్ ॥ ౧౩౪ ॥ *

ఇతి శ్రీబ్రహ్మపురాణే శ్రీవేంకటాచలమహాత్మేయ మన్వా
ద్యష్టో త్తరశతతీర్థనామానువర్ణనంనామషష్ఠోధ్యాయః.

❧❧❧ తోండమాన్నా మకన్మపోత్పత్తిక్రమః. ❧❧❧

దిలిపః॥ కేననామ్నా ప్రసిద్ధోఽసాధగవాహరిరీశ్వరః । కింల
క్షణశ్చతత్రాస్తేతస్తేబూహితపోధన ॥ ౧ ॥ దూర్వాసాః ॥ శ్రీనివాసా
ఖ్యయా దేవశ్శృంభచక్రధరోవిభుః । శాంతభావంసమాపన్నోమృగయో
ద్దామలోచనః ॥ ౨ ॥ కటింస్పృశ్వామకరా ద్వరముద్రాంచదక్షి
ణాత్ । తిరోహితరమాభూభ్యాంధృశ్యతేమృగయుర్యథా ॥ ౩ ॥ నీల
జీమూతసంకాశః పీతకాశేయశోభితః । వీనవృత్తబృహద్బాహుస్సనా
సశ్చారులోచనః ॥ ౪ ॥ దోషగంధవిదూరశ్చగుణసాంద్రస్సుఖోచితః ।
కోటికందర్పలావణ్యస్సురస్తకరమణ్డలః ॥ ౫ ॥ బృహద్వక్షస్థలావాస
మహాలక్ష్మ్యచశోభితః । తత్తద్విష్ణుతమంకామందదద్భక్తానుకంపయా॥
దర్శయన్శక్తవాత్సల్యంయోదదాహస్తగేశుభే । శృంభచక్రేన్మపేంద్రాయ
చక్రవర్తితియంవిదుః ॥ ౬ ॥ అతవవారిశృంభాభ్యాం దృశ్యేతేరహితౌక
శా । అర్చారూపశిలారూపవిగ్రహస్యమహాత్మనః ॥ ౭ ॥ దిలిపః॥ కోయం
నృపశ్చక్రవర్తికింపూర్వస్సుచిరాదభూత్ । ఇదానీవర్తతేవాయంకా
వాభూద్విపదస్యవై ॥ ౮ ॥ యదర్థందేవదేవేనశృంభచక్రేప్రసాదితే । బూ
హివిస్తరతోబ్రహ్మకాశోతుంకౌతుహాలంహిమే ॥ ౧౦ ॥ దూర్వాసాః ॥
పురాకశ్చిద్విజవరఽసీద్వైఖానసోన్మప । కృష్ణక్షేత్రేచోశదేశేయాహరి
ద్రానదీశుభా ॥ ౧౧ ॥ తత్తీరేవర్తతప్రీత్యా హరిరోపాలవేషవాక్ ।
తప్తేతపసిచోలేనధృతవర్తాభిధేనచ ॥ ౧౨ ॥ గోపాలకృష్ణరూపస్యదర్శ
నార్థంకతాయుగే । పంచవింశేతుయోభూమాపురావై వస్వతాంతరే ॥

శూద్రోభాగవతోత్తమః || 3౨ || ఉపామృత్యచపుష్పాణి త్రికాలేపిచ
దామకృత్ | పూజాకాలేవిప్రహస్తేప్రత్యహంచసమార్పయత్ || 3౩ ||
పశ్యంతోతాపుభౌపుణ్యో ప్రత్యహంచదివౌకసామ్ | పూజాభికాంక్షీ
ణాంసంఘువిస్తయంజగ్తూఃపరమ్ || 3౪ || వనైఃఫలైశ్చపుష్పైశ్చ
కందమూలాదిభిశ్చతౌ | సపర్యాంచక్రతుస్సమ్యగ్భక్తుద్రిక్తసుఖాన్వి
తౌ || 3౫ || తతఃకాలాంతరేకశ్చిద్గంధర్వోనామకుండలః | దివ్యంవి
మానమూరుహ్య సస్త్రికోగిరిగహ్వరే || 3౬ || స్వామిపుష్కరిణీతీరే దే
వందృష్ట్యాభిపూజ్యచ | తతఃక్రమేనామభిరంజసా | తందృష్ట్యరంగదాసోపి
పంచబాణశరార్దితః || 3౭ || సీరిక్ష్యకుంజేలీనస్థైరేతస్సద్వోవిముక్త
వాక్ | పశ్చాద్గతమదోభూత్వా మనసైవాతిశంకితః || 3౮ || తదోప
హృతపుష్పాణి విసృజ్యాధిగతత్రపః | శుద్ధికామోమమజ్జాథ స్వామిపు
ష్కరిణీజలే || ౪౦ || పునరాహృత్యపుష్పాణితాన్యాదాయాలయంయ
యా | గోపీనాథోపితందృష్ట్యా ప్రాహస్తాతామ్రలోచనః || ౪౧ ||
పూజాకాలోగతఃక్వాద్య గతోసిగతసంస్తృతిః | కింతేవిలంబహేతు
స్తుక్వావాత్సీకధ్యతామితి || ౪౨ || గోపీనాథేనైవముక్తోరంగదాసోపి
లజ్జయా | సప్రత్యువాచతంవిప్రంతదాఽవనతకంధరః || ౪౩ || పునఃపు
నఃకృతేప్రశ్నేతస్మిన్స్తాప్తితేపిచ | ఆకాశవాణీతంప్రాహశృణుశూ
ద్రదేతిసాదరమ్ || ౪౪ || కామేనవ్యాకులంచితం నైవస్వాస్థ్యంగమిష్య
తి | అస్వస్థచిత్తోనక్వాపి సిద్ధిమేతినసంశయః || ౪౫ || తస్మాద్విసృజ్య
కాయంత్యంప్రజడేహంతరంశుభమ్ | తస్మిన్నుపోత్తమోభూత్వా జీ
ర్ణమేతంమమాలయమ్ || ౪౬ || గోపురాద్యైశ్శుభైఃపూర్ణంమణ్ణపైర
ద్భుతైరపి | శోభమానంనవంకుర్యాస్తేనతేభవితాగతిః || ౪౭ || తదా
నారీసహస్రాణి భోక్తృసేత్వంనసంశయః | భుక్త్వాభోగాననేకాంశ్చ
మత్పాదానక్తచేతసః || ౪౮ || తస్మిన్జన్మనితేతత్రుపీడాచైవభవిష్య
తి | తదాతవజయార్థాయ చక్రశఙ్ఖజయావహా || ౪౯ || దా
స్యామిచాంతేముక్తిం చ సకులస్యనసంశయః | ఇత్యుక్త్వాఽఽకాశవాణీ
తు విరరామతతఃపరమ్ || ౫౦ || రజ్జదాసోనిరాహరః క్రమాత్త్య

క్రకళేబరః । నారాయణపురేజ్ఞే చక్రవర్తినామతః ॥ ౫౧ ॥ తో
 ణ్ణమానితితంప్రాహుః ద్రావిడాద్రవిడేశ్వరమ్ । జన్మప్రభృతీదాసస్సృ
 సదావిష్ణుపరాయణః ॥ ౫౨ ॥ మణ్డలాధిపతిర్భూత్వా దివ్యనారీసహస్ర
 భుక్ । ప్రత్యహంచబిలద్వారాన్లత్యావేజ్జటపర్వతమ్ ॥ ౫౩ ॥ అన్వ
 శ్రీవేంకటాద్రాతోణ్ణమాన్నప్రకృతగోపురాదినిర్మాణక్రమః ।
 హంచకరోతిస్తపూజాంతస్యమహాత్మనః । భక్త్యుద్రిక్తమనాభూత్వాద
 దాగ్రామాననేకశః ॥ ౫౪ ॥ ప్రాకారద్వయసంయుక్తంగోపురద్వయ
 సంయుతమ్ । గర్భాగారసమాయుక్తమకరోద్దివ్యమాలయమ్ ॥ ౫౫ ॥
 తథామహానసాగారంయాగమణ్డపమేవచ । ధాన్యాగారంచగోశాలాం
 యద్యదంగంహరేశ్శుభమ్ ॥ ౫౬ ॥ కారయామాసతత్సర్వమష్టావింశేక
 తాయుగే । తథోత్సవవిధితస్యకారయామాసనై ద్విజైః ॥ ౫౭ ॥ భూ
 షణానిదదాతస్య నానారత్నచితానిచ । స్థితేకదాచిత్త్రితిపే శ్రీనివాసస్య
 తోణ్ణమాన్నప్రకృతభగవద్దత్తచక్రాద్యాయుధప్రాప్తిః ।
 సన్నిధౌ ॥ ౫౮ ॥ శత్రవశ్చబలోద్రిక్తారురధుస్తస్యనైపురీమ్ । శ్రు
 త్వాబలార్ణవంఘోరమాయాంతంనాతిశంకితః ॥ ౫౯ ॥ యోధుకా
 మోజగామాధపునస్తైశ్చపరాజితః । తతఃఖిన్నమనాభూత్వాతమేవశర
 ణంయయా ॥ ౬౦ ॥ బిలద్వారేణదేవేశంగత్వాపాదావ్రగృహ్యచ । రు
 రోదత్రాహిత్రాహీతితంప్రాహార్చాస్వరూపవాన్ ॥ ౬౧ ॥ మాభైషీపు
 త్రభద్రంతే చక్రశంఖాదదామితే । తాభ్యాంగచ్ఛపురీందివ్యాంతేతేశ
 తూర్ణహనివృతః ॥ ౬౨ ॥ ఇత్యుక్త్వాతౌదదాతస్త్వే తాభ్యాంసహజగా
 మనః । తౌచశత్రూన్నిహత్యాశుకృత్వారాజ్యమకణ్డకమ్ ॥ ౬౩ ॥ ఆ
 జగ్ముతుఃషీతిభృతాసాకందేవస్యసన్నిధౌ । రాజాదేవంవవందేభస్తుత్వా
 స్తౌత్రైరనేకశః ॥ ౬౪ ॥ వరంవరయభద్రేతిదేవోరాజానమబ్రవీత్ ।
 రాజా ॥ మమాయుధప్రదానస్య ఖ్యాత్యైదేవోత్తమప్రభో ॥ ౬౫ ॥ అ
 ర్హబిమ్బేశిలాబింబే చక్రశంఖానధారయ । ఇతిసంప్రార్థితోదేవోనద

ధారపునశ్చతా ॥ ౬౬ ॥ అదృశ్యోతిష్ఠతశ్చిభా పార్శ్వతశ్చార్థధన్వనః ।
 ఇత్యేతత్కథితంసర్వం యత్ప్రప్టోహంత్యయానఘ ॥ ౬౭ ॥ సకారణం
 చక్రదానంకిమన్యచ్ఛ్రితుమిచ్ఛసి ॥ ౬౮ ॥ ... *
 ...

ఇతిశ్రీబ్రహ్మపురాణే శ్రీవేంకటాచలమహాత్మ్యే తోడ్డమా
 న్నామకన్యపోత్పత్తి భగవద్దత్తశక్తిచక్రధారణప్రా
 ప్త్యాదికథనంనామ సప్తమోధ్యాయః.

శ్రీవరాహస్యస్వామితీర్థవాయవ్యభాగస్థితకథనమ్.

దీర్ఘః ॥ స్థితానిస్వామిసరసితీర్థానిమునిపుంగవ । కథితానిచపు
 ణ్యానినామధేయానికానిచ ॥౧॥ కాదేవతాకింఘలంచపదవిస్తరతోము
 నే ॥ దూర్వాసాః ॥ తీర్థానాముత్తమంతీర్థంస్వామిపుష్కరిణీశుభా ॥౨॥
 స్తర్తవ్యాసరవ్యతీర్థేషు గణేవాఘాపహరిణీ । తస్యావాయవ్యభాగేతు వా
 రాహంతీర్థముత్తమమ్ ॥౩॥ యదాహృతంకాశ్యపేనభూతలంబ్రహ్మణాత
 దా । సంస్తుతోభగవాన్విష్ణుర్భూముద్ధరణమిచ్ఛతా ॥౪॥ తన్నాసాపుట
 సంభూతఃకిటిఃపోత్రీమహాబలః । గత్వాసరాతలంహత్వాహిరణ్యాక్షంమ
 హాబలమ్ ॥౫॥ ఉజ్జహరక్షితిందంష్ట్రాకోట్యాచపురుషోత్తమః । తదూగ్రపం
 లోకరక్షార్థంస్థాపితంవేంకటాచలే ॥౬॥ స్వామిపుష్కరిణీతీరేబ్రహ్మణా
 పరమేష్ఠినా । జలాధివాసనంతస్యవాయవ్యేస్థానంచకారసః ॥ ౭ ॥ మ
 బ్రహ్మప్రార్థనయాశ్రీనివాసాభ్యుపగతప్రాథమికవరాహసేవాక్రమః
 మజ్జాథప్రతిష్ఠానైదేవర్షిపితృభిస్సహ । ఉవాచవచనంచేదంసర్వలోక
 స్యపశ్యతః ॥ ౮ ॥ వరాహతీర్థనామ్నాచభాగోయంప్రథితోభవేత్ ।
 యోఽత్రాయాతిహరింసోఽత్ర నాన్నాత్వైవాశుచిర్నమేత్ ॥ ౯ ॥
 వరాహదర్శనాత్పుర్వం శ్రీనివాసంసమేన్నచ । దర్శనాత్ప్రగ్విరా
 హస్య శ్రీనివాసోనతృప్యతి ॥ ౧౦ ॥ ఇతికృత్వావ్యవస్థాంస పరమేష్ఠీపి
 తామహః । దృష్ట్వాథశ్రీనివాసంచస్తుత్వాచవివిధైస్తనైః ॥ ౧౧ ॥

౨౦ శ్రీవేంకటాచలమహాత్మ్యే - బ్రహ్మపురాణా స్తవతే (అ-౨)

పాదాప్రగృహ్య దేవస్య యయాచేవరము త్తమమ్ । మత్థాపితవరాహా
స్యపూర్వంస్యాత్సుజనంహరే ॥ ౧౨ ॥ దర్శనంస్నానదానాద్యై రిత్యు
క్తోధశ్రియఃపతిః । తథా స్త్వితివరందత్వాకారయామాస తత్తతథా ॥ ౧౩ ॥
తస్మాత్పుణ్యతమంతీర్థం వాయవ్యాదిశిసంస్థితమ్ । పునర్యుగాంతసమ

❧ ❧ నిషాదకృతవరాహదర్శనప్రకారః. ❧ ❧

యేనప్తే దేవాలయేపిచ ॥ ౧౪ ॥ నిషాదోభూద్గిరివరేశ్వరమాకాశాం వాపక
శ్శుచిః । ఆహారభూతశ్శామాకతణ్ణులంప్రత్యహంనృప ॥ ౧౫ ॥ వైఖా
నసేద్విజవరే దత్వాపాకంవిధాయచ । దాపయిత్వాచనై వేద్యం స్వ
యంభుజ్జేతదేవచ ॥ ౧౬ ॥ కదాచి త్తణ్ణులంకృత్వాదత్వాపుత్రవశే
త్వగాత్ । వనాద్వనాంతరంవ్యాధో మధ్వన్వేషణతత్పరః ॥ ౧౭ ॥ త
స్మిన్నేవాంతరేపుత్రః క్షుధయాపరిపీడితః । కృత్వాశ్శామాకపక్వా
న్నం మనసావిష్ణవేర్పయన్ ॥ ౧౮ ॥ అభుక్త్వాధపితాప్యాగా న్నధు
చ్ఛత్రంప్రగృహ్యచ । శ్రీనివాసస్యనై వేద్యతణ్ణులం దేహిపుత్రక ॥ ౧౯ ॥
పిత్రేత్యుక్తస్సుతఃప్రాహతాతాహంక్షుధయార్దితః । తాన్పక్వాభుక్త
వానస్త్విష్ణవేమనసార్పయన్ ॥ ౨౦ ॥ ఇత్యుక్తవతిపుత్రేనతచ్ఛృత్వా
క్రోధమూర్ఛితః । ప్రాయశ్చిత్తంచీకీర్తుస్సకరవాలమథాదదే ॥ ౨౧ ॥
శిరచ్ఛేత్తుంస్వపుత్రస్య తదావల్కిశగఃకిటిః । ప్రగృహ్యతరసాఖిన్ద్రంతన్ని
షాదమువాచహ ॥ ౨౨ ॥ నాపరాధో స్తితేపుత్రేయతోన్నంచార్పితం
మమ । త్వత్తోష్యధికభక్తోయంభక్త్యాతదహమద్మినై ॥ ౨౩ ॥ ఇత్యుక్తోవి
హ్వలఃపశ్చాద్దదర్శాద్భుతకర్మతత్ । పునర్విమృశ్యతద్రూపంబహుధానచ
దృష్టవాన్ ॥ ౨౪ ॥ తమేవద్రుష్టకామసున్నిషాదోన్నవివర్జితః । వసేచచార
ధర్మాత్తాతదాకోలమ్మహాద్భుతమ్ ॥ ౨౫ ॥ శ్శామాకవనమధ్యస్థంశ్శా
మాకాంకురభక్షిణమ్ । కుర్వంతంశ్వేతముద్వీక్ష్యతంహంతుంచాన్యగా
ద్రుషా ॥ ౨౬ ॥ సోపినానావనోద్దేశాంశ్చారయిత్వాపునఃక్రమాత్ ।
ప్రవివేశస్వవల్కికం స్వామిపుష్కరిణీతటే ॥ ౨౭ ॥ అయమేవవిభుద్వి

ష్ఠురితిజ్ఞాత్వా యయాద్రుతమ్ । వల్క్లికంపరయాభక్త్యా జగప్రాకృత
యాగిరా ॥ ౨౮ ॥ తదావల్క్లికగఃప్రాహ హరిరేనంమృగాంతకమ్ । నా
హంద్యశ్యోఽస్తి తేపుత్ర సచ్చిదానందవిగ్రహః ॥ ౨౯ ॥ కింతువత్సోమి
తేపుత్ర బ్రహ్మణాస్థాపితంపురా । శిలారూపంచవల్క్లికే వర్తతేతత్సముద్ధ
ర ॥ ౩౦ ॥ విమానంకారయిత్వాచ తస్యపుష్కరిణీతః । బ్రాహ్మణై
శ్చవిధానజ్ఞైః పూజాంకారయమేవిభోః ॥ ౩౧ ॥ ఇత్యుక్తమాత్రేణనిషా
దవర్యో నల్క్లికగంవిష్ణుమభోజ్జహర । వాయవ్యభాగేచవిమానవర్యం వి
ధాపయామాసవిధానవిత్తమైః ॥ ౩౨ ॥ తతోనిషాదంతంప్రాహ కిటి

→→→ స్వామి తీర్థ మధ్యగతధనదాదినవతీర్థ వర్ణనమ్. ←←←

రూపీహరిస్స్వయమ్ । పూర్వంసేవ్యంవిమానంమే తీర్థంచశ్రీనివాస
తః ॥ ౩౩ ॥ తతఃప్రభృతిత తీర్థం పూర్వసేవ్యంబభూవహ । ఉత్తరేధన
దంతీర్థం ధనదేనవినిర్మితమ్ ॥ ౩౪ ॥ యత్రస్నాత్వాఽఘనిర్మల్లక్తో ధనసంప
దమాప్నుయాత్ । ఐశాన్యాంగాలవంతీర్థం గాలవేనవినిర్మితమ్ ॥ ౩౫ ॥
యత్రస్నాత్వాచపీత్వాచ భుక్తిమ్ముక్తించవిందతి । మార్కణ్డేయంపూ
ర్వభాగే మార్కణ్డేయవినిర్మితమ్ ॥ ౩౬ ॥ తత్రస్నాంతినరాయేతు తే
షామాయుఃప్రవర్ధతే । అగ్నినానిర్మితంతీర్థ మ్నాగ్నేయాంపాపమోచ
నమ్ ॥ ౩౭ ॥ దక్షిణేయమతీర్థంతు సరకోత్తారకారణమ్ । వసిష్ఠనిర్మితం
తీర్థం రాక్షసేత్వృణమోచనమ్ ॥ ౩౮ ॥ వారుణేవాయుతీర్థంచ సద్యః
కైవల్యదాయకమ్ । మధ్యేసరస్వతీతీర్థం మహాపాతకనాశనమ్ ॥ ౩౯ ॥
యఏషునవతీర్థేషు స్నానమేకదినేనరః । కృత్వాపశ్యేచ్ఛ్రీనివాసం నపు
నర్జాయతేతుసః ॥ ౪౦ ॥ స్వామిపుష్కరిణీస్నానం శ్రీనివాసస్మదర్శనమ్ ।
సహస్రనామపఠనం నాల్పస్మృతపసఃఫలమ్ ॥ ౪౧ ॥ అస్నాతుర్నవతీర్థే
షు వరాహంచాప్యవశ్యతః । సర్వంనిష్ఫలతాంయాతిశ్రీనివాసోనతువ్య
తి ॥ ౪౨ ॥ ఫలంధర్మధికంచైవ నయచ్ఛతిస్త్రాణాంవిభుః । తత్తత్సృశం
సిసిందివ్యాం కథాంనశ్యేయయాద్యది ॥ ౪౩ ॥ తీర్థయాత్రాచవిఫలాభ

౨౨ శ్రీవేంకటాచలమహాత్మ్యే-బ్రహ్మపురాణాంతర్గతే (అ-

న్మన్యేవమతంయథా । తస్మాత్కురుమహాభాగ కథాయాశ్శ్రవణ
సదా ॥ ౪౪ ॥

ఇతి శ్రీబ్రహ్మపురాణే శ్రీవేంకటాచలమహాత్మ్యే శ్రీవ
రాహవిర్భావస్వామిపుష్కరిణీగతతీర్థమహా
త్మ్యవర్ణనంనామాష్టమోధ్యాయః.

→→→ శ్రీవేంకటాద్రిగతపుణ్యతీర్థస్థానప్రశంసా. ←←←

దిలీపః ॥ కోవిధి స్తీర్థయాత్రాయాం కఃకాలఃకింఫలంభవేత్ । ఏ
ద్విస్తార్యమేబ్రూహి తృప్తిర్నాద్యాపిజాయతే ॥ ౧ ॥ దూర్వాసాః ॥ భు
జన్తసమాసాద్య సంస్కారైరపిసంస్కృతః । అధీతవిద్యోబాల్యేచ స్థా
కవ్రతనిష్ఠితః ॥ ౨ ॥ తీర్థయాత్రాంప్రకుర్వీత శాస్త్రాణాంప్రత్యయాయచ
నిత్యంనైమిత్తికంకామ్యమితికర్తృత్రిధామతమ్ ॥ ౩ ॥ తత్రనైమిత్తికంప్ర
వలు స్తీర్థయాత్రామృతమాత్రమాః । నావిద్యస్యాధికారోత్రవిద్యావిధిరస
త్తమః ॥ ౪ ॥ సతీర్థయాత్రాంకుర్వీత మసీషీమననేరతః । యాత్రాయా
మననాభావాచ్చిత్తవిక్షేపహేతుతః ॥ ౫ ॥ సరోవిస్తృతవిద్యత్వాజ్ఞానపీ
నోభవేత్స్వయమ్ । సప్తసంఖ్యోవిమూర్తస్థో నిరయంచాధిగచ్ఛతి ॥ ౬ ॥
రాగమస్తుతీర్థస్య తథాచాకృతసత్క్రియః । సతత్ఫలమవాప్నోతి శ్రవ
ఏవహి కేవలమ్ ॥ ౭ ॥ సత్సంగీసతకథాంశృణ్వ సదాచారసమన్వితః
తీర్థయాత్రాంప్రకుర్వాణో బ్రహ్మనిర్వాణమృచ్ఛతి ॥ ౮ ॥ తీర్థయాత్రా
పరోయస్తు విధిజ్ఞోవిధివిత్తమైః । నిర్ధూలాఖిలపాపస్సృసయాతిపరమాం
తిమ్ ॥ ౯ ॥ కామ్యంసకుర్వీతసరః కామాప్త్యాజన్తచాశ్నుతే । జాతః
ర్తాణికురుతే కర్తృణాచపునర్జనిః ॥ ౧౦ ॥ ఏహికాముష్మికంసర్వం నిష్కా
మోలభతేఫలమ్ । సర్వేషామేవజంతూనాం విద్యయామననేవిధిః ॥ ౧౧
అభ్యస్తానాంచవిద్యానాం శ్రవణాన్తననాదపి । పరాపరోక్షశాస్త్రీర్థప్ర
త్యయాలేశతోభవేత్ ॥ ౧౨ ॥ దృష్టప్రత్యయశాస్త్రార్థే పునశ్శ్రద్ధాఽభి
జాయతే । శ్రద్ధయాజాయతేభక్తిర్భక్త్యాతుష్కృతికేశవః ॥ ౧౩ ॥ తీర్థయా

త్రాంప్రకుర్వీత శాస్త్రాలాపసమన్వితః । శాస్త్రాలాపాచ్ఛజానాతి మ
నసావిభుమవ్యయమ్ ॥ ౧౪ ॥ తథాదేవాశ్చ ఋషయ స్సదాలాపసమ
న్వితాః । ఉపాసతేసంజానానా భగవంతమహోక్షజమ్ ॥ ౧౫ ॥ వసిష్ఠా
ద్యాశ్చ ఋషయో దేవతాఅపిసర్వశః । తీర్థేకృతాధివాసాశ్చ సమాధిస్థాః
పరంయయుః ॥ ౧౬ ॥ అనాగమస్తుయోమర్త్యయశ్చాజ్ఞాతవిధిస్తథా
నస్సానఫలమాప్నోతి కాకమణ్ణాకవత్తునః ॥ ౧౭ ॥ అధీతవిద్యసుకృతీ
కృతస్సానాదిసత్క్రియః । శుద్ధాంతరోజ్ఞానవాంశ్చ తేనమోక్షంచవింద
తి ॥ ౧౮ ॥ సత్కర్మసంతతిర్యాతు జ్ఞానవిజ్ఞానసంయుతా । అపరోక్షదృ
శాచాపి భక్తిశ్రద్ధావిరక్తిభిః ॥ ౧౯ ॥ పుంసఃకైవల్యదాసాహి క్రమేణా
సుకృతాత్మనః । దృష్టశ్రుతానుభావాయే దేవాశ్చ ఋషయస్తథా ॥ ౨౦ ॥
విశుద్ధ్యర్థంప్రకుర్వంతి సత్తేత్రస్యానువర్తనమ్ । భక్తిశ్రద్ధావిహీనానాం
మనుష్యాణాంతుకాకథా ॥ ౨౧ ॥ లబ్ధవిద్యాధికారశ్చ సేత్సంగత్యాచసం
యుతః । యశ్శృణ్వత్ శ్రావయంశ్చాపిసతాంసంగేనసంయుతః ॥ ౨౨ ॥
తీర్థవైభవమూకర్ణ్య సమ్యక్తేనైవనిర్వృతః । తీర్థయాత్రాంప్రకుర్వీతభక్తి
శ్రద్ధాసమన్వితః ॥ ౨౩ ॥ తేననిర్ధూతపాపస్క సయాతిపరమాంగతిమ్ ।
యత్రయత్రత్వయాకార్యా తీర్థయాత్రాక్షీతీశ్వర ॥ ౨౪ ॥ తత్రానేనవిధా
నేన ప్రీతయస్వజనార్దనమ్ । త్వదీయధనధాన్యాదీ స్ఫుక్త్యాకురుసమర్ప
తా ॥ ౨౫ ॥ వేజ్జుశేషస్యయాత్రాంవై కురునిత్యమతంద్రితః ॥ ౨౬ ॥

ఇతి శ్రీబ్రహ్మపురాణే శ్రీవేంకటాచలమాహాత్మ్యే తీర్థయా

త్రాప్రకారవర్ణనంనామ నవమోధ్యాయః.

శ్రీవేంకటాచలకర్తవ్యమహాదానప్రశంసా.

దిలీపః ॥ కానిదానానిశస్తాని కర్తవ్యానిమహీధరే । ప్రీతయేశ్రీ
నివాసస్య తానిమేవదనువ్రత ॥ ౧ ॥ దూర్వాసాః ॥ శృణుభూషప్రవ
క్ష్యామి కర్తవ్యానిమహీధరే । అన్నదానంపితృశ్రాద్ధం ద్వయమేవప్రశ
స్యతే ॥ ౨ ॥ సువర్ణంయేప్రయచ్ఛంతి ప్రీతయేమధుఘాతినః । తేయాం
తిమోక్షమమృతం వాసోదాతయురేవచ ॥ ౩ ॥ కాజ్ఞుప్రిపితరస్సర్వే

౨౪ శ్రీవేంకటాచలమహాత్మ్యే - బ్రహ్మపురాణా న్నర్గతే (అ-౧౦)

శ్రాద్ధంవేంకటభూధరే । కృతేశ్రాద్ధేప్రహృష్యంతి ప్రయాంతిపరమాం
గతిమ్ ॥ ౪ ॥ యఃకుర్యాత్కపిలాదానం ప్రీతయేశ్రీవతేర్నృప । రోమ
సంఖ్యాప్రమాణేన విష్ణులోకేమహీయతే ॥ ౫ ॥ యోదద్యాద్దేవభోగా
య గాంభూమింభక్తిసంయుతః । ససద్యోముక్తిమాప్నోతి జ్ఞానాజ్ఞాన
కృతాదఘాతే ॥ ౬ ॥ దేవభోగాయయోదద్యాద్దామనద్వాహమేవచ
సమోక్షభోగమాప్నోతి నపునర్జాయతేభువి ॥ ౭ ॥ కర్పూరంచందన
జ్ఞం యానివై భూషణానిచ । యోవిష్ణువేప్రదద్యాత్స గురుతల్పంవ్యపో
తి ॥ ౮ ॥ బహుభిర్భూషణైర్యస్తు పూజాంకుర్యాజ్జగత్పతేః । లింగైశ్చ
మవాప్నోతి స్వానుభూతించవిందతి ॥ ౯ ॥ సమస్తదేవపూజార్థం యే
వై గ్రామాన్స్త్రియచ్ఛతి । సయాతిపరమాంసిద్ధిం నిర్ధాతాఖిలబంధనః॥
కన్యాకోటేప్రదానాద్య తస్యైదర్బుదగవాంతథా । ఏకస్మాద్రథనిర్మా
ణాద్విష్ణోస్తత్ఫలమశ్నుతే ॥ ౧౦ ॥ ఛత్రంచకనకంచైవ వ్యజనంచామ
రంస్రజమ్ । యోదద్యాచ్ఛ్రిపతేర్విష్ణోర్వేంకటాఖ్యేమహీధరే ॥ ౧౧ ॥
ఆబ్రహ్మకల్పసర్వంతం మహీపాలోభవేద్ధృఃపమ్ । పశ్చాన్తోక్షమవా
ప్నోతి పితృపైతామహైర్వృతః ॥ ౧౨ ॥ యోదద్యాద్దజమశ్వంవా భు
వనాధిపతేర్విభాః । సలోకపాలతామేతి నాత్రకార్యావిచారణా ॥ ౧౩ ॥
యద్యదిష్టతమంవస్తు దీయతేమధుఘాతినః । తేనాక్షయఘలంప్రాప్య మో
దతేవిష్ణుమందిరే ॥ ౧౪ ॥ ఘలంపాత్రానుగుణ్యాత్స్యత్సాత్రమత్రహ
రిస్స్వయమ్ । అక్షయ్యమితికింబ్రూయా ద్యతిశించిదపిమోక్షదమ్ ॥ ౧౫ ॥
తత్రపుణ్యతమేకాలే శ్రోతియేబ్రాహ్మణోత్తమే । యతిశించిద్దీయతే
తత్తు వర్ధతేపటవీజవత్ ॥ ౧౬ ॥ ముక్తికామేనదాతవ్యా కన్యాపుష్కీన
రస్వతీ । సతాసాంసదృశందానం త్రిషులోకేషువిద్యతే ॥ ౧౭ ॥ గీత
వాదిత్రనృత్రాద్యం యఃకారయతిమానవః । సద్యవసముచ్ఛేత మహా
పాతకకోటిభిః ॥ ౧౮ ॥ కుర్యాద్ధ్వజపతాకాభి స్సపర్యాంపరమాత్మనః । తే
నధూతాఖిలాఘస్సకా సయాతిపరమాంగతిమ్ ॥ ౧౯ ॥ ఘట్టాందదాతియో
మర్త్యో విష్ణువేపరమాత్మనేదివ్యజ్ఞానమవాప్నోతి ప్రతిష్ఠాంచాధిగచ్ఛతి॥

యఃకుర్యాదుత్సవంవిష్ణోస్సధ్వజైర్గరుడాదిభిః । దేవేంద్రపదమాప్నోతి
 మోక్షంచైవాధిగచ్ఛతి ॥ ౨౨ ॥ పంచపర్వాణి దేవస్యయఃకారయతి
 మానవః । తస్యాపరాధసాహస్రంక్షమతేనాత్రసంశయః ॥ ౨౩ ॥ ఇ
 హాపిభుక్త్వాభోగాంశ్చమోక్షంచైవాధిగచ్ఛతి । యఃకారయతినైవే
 ద్యంస్యాదుషడ్రససంయుతమ్ ॥ ౨౪ ॥ ఐహికాముష్మికాలోకేన
 ర్వానామానవాప్పుయాత్ । సహస్రనామభిపూజాంశ్రీపతేఃకార
 యేతయః ॥ ౨౫ ॥ తేనైవసకలాపూజాకృతైవస్యాన్నసంశయః । శా
 రికాశుకపూర్వాంశ్చవిహంగాన్తర్కటాదురూకా ॥ ౨౬ ॥ సారక్లాన్తవ
 యాన్వనాన్తత్వాన్వర్గమవాపుయాత్ । పుష్పీద్యానానిరమ్యాణివనా
 నివివిధానిచ ॥ ౨౭ ॥ క్రీడాస్పదానిహర్త్యాణియఃకరోతిసముచ్యతే ।
 యఃకుర్యాద్దీపదానంతునిత్యంవిష్ణోశ్చసన్నిధౌ ॥ ౨౮ ॥ బ్రహ్మహత్యాస
 హస్రాణిగురుతల్పార్చదానిచ ॥ తథాన్యపాపకోటిశ్చనిర్దహేత్సార్వవ

❧❧❧ విష్ణువర్ధాఖ్యద్విజబన్ధవృత్తాంతః. ❧❧❧

ద్ధిమమ్ ॥ ౨౯ ॥ అత్రైవోదాహరంతీమమితిహాసంపురాతనమ్ । శ్రవ
 ణాత్సర్వపాపఘ్నంసర్వమంగళదాయకమ్ ॥ ౩౦ ॥ ద్విజబంధుఃపురా
 కశ్చిద్విష్ణువర్ధాభిధోనరః । హత్యాసంగురుమత్యుగ్రోదేవస్వామీతియం
 విధుః ॥ ౩౧ ॥ దాసవృత్త్యగృహేతిష్టితస్యపత్నీసహస్రకమ్ । ని
 వృత్త్యర్థపథోమాఘ్నోబుభుజేకామమోహితః ॥ ౩౨ ॥ భూయానా
 లోఽత్యయాత్తస్యప్రత్యహంపాపవర్తనః । తేనదోషేణమహతాశ్వే

తకుష్టోఽభ్యజాయత ॥ ౩౩ ॥ అక్లానివ్యగ్రతాంప్రాపూరోగోఽశ్చత్రా
 నిఖడ్గః । దరిద్రాగురుపత్నీస్తాఃపాతిత్యాత్యంతదుఃఖితాః ॥ ౩౪ ॥ మ
 దాదైశ్వర్యజాద్యాభక్తాబలాత్తేనతదాపిచ । తతోలోకాపవాదాచ్ఛగృ
 హస్యాప్యగ్నిదాహనాత్ ॥ ౩౫ ॥ అయంచబంధుభిస్త్యక్తోవనమేవా
 విశత్థుః । సృగాలభక్ష్యతాంప్రాప్తోనీతోయంయమకిజ్జరైః ॥ ౩౬ ॥
 జగామనరకజ్జ్వరంచణ్డకోలాహలంపరమ్ । యత్రవై నారకందుఃఖంస

❧❧❧ శ్రీవేంకటాద్రావేదాభిధద్విజకృత దీపారోపప్రశంసా. ❧❧❧

కలంచాపివర్తతే ॥ ౩౭ ॥ తత్పుత్రోవేదనానూచకదాచిద్వేంకటాచ
 లే । పితుఃపాపఞ్చసంస్తృత్యదేవదేవస్యసన్నిధౌ ॥ ౩౮ ॥ అహో

౨౬ శ్రీవేంకటాచలమహాత్మ్యే - బ్రహ్మపురాణా న్తర్గతే (అ-౧౦

రాత్రందదావేకదినేదీపంస్సపోత్తమ । తత్ప్రతాతేనపుణ్యేనవిధ్వస్తాఖిల
పాతకః ॥ ౩౯ ॥ ధిక్కుత్యయమదూతాంశ్చవిష్ణులోకముపాయయా ।
తస్మాద్దీపప్రదోమర్త్యోనపునర్దుఃఖమశ్నుతే ॥ ౪౦ ॥ యత్కించితు-
రుతేదానంవేంకటాచలమూర్ధని । తదాకల్పమవిచ్ఛిన్నంవర్ధతేవటబీజ
వత్ ॥ ౪౧ ॥ తదేతత్సకలంశ్రుత్వావేంకటేశస్యవైభవమ్ । చలతి
స్వగృహోద్యస్తుకృతనిశ్చయయాధియా ॥ ౪౨ ॥ పదేపదేసోశ్వమేధఫ
లంప్రాప్నోత్యనంశయమ్ । వేంకటేశస్యనూహాత్మ్యేశ్లోకంచార్ధంచ
భక్తితః ॥ ౪౩ ॥ పదంచాప్యక్షరంచాపియఃపఠేచ్ఛృణుయాత్సత్తు । బ్ర
హ్మహత్యాసహస్రాణిపాతకాన్యపరాణ్యపి ॥ ౪౪ ॥ ఉపపాతకముఖ్యా
నినిర్దహేత్సార్వవర్ధిమమ్ । వేంకటేశస్యనూహాత్మ్యంయస్యగేహేప్ర
వర్తతే ॥ ౪౫ ॥ ఆయురారోగ్యమైశ్వర్యంసోమేవిష్ణుపదంలభేత్ ।
సూతః ॥ ఇతిశ్రుత్వాదిలీపోపివైభవంపరమాద్భుతమ్ ॥ ౪౬ ॥ ఆనందాం
బుధిసమ్మగ్నోనవివేదతదాపరమ్ । అశ్రుత్వామహిమానంతంఫలంనప్రా
ప్యతేనరైః ॥ ౪౭ ॥ శ్రుత్వాచైవఫలంయాంతివిష్ణోస్సాయుజ్యమప్యథ ॥

ఇతి శ్రీ బ్రహ్మపురాణే శ్రీవేంకటాచలమహాత్మ్యే

శ్రీవేంకటాచలకృత మహాదానమహాత్మ్యే

వర్ణనంనామదశమోధ్యాయః.

ఇత్థంశ్రీబ్రహ్మపురాణా న్తర్గతః ప్రథమప్రభృతిదశమవర్యస్తదశా
ధ్యాయాత్మకశ్చీవేంకటాచలమహాత్మ్యపరఃప్రథమో
భాగస్సూప్తిమగమత్.

శ్రీబ్రహ్మపురాణశ్రీవేంకటాచలమహాత్మ్యప్రథమభాగా న్తర్గత
సముదితాధ్యాయసంఖ్యే ౧౦.

శ్రీ ర మ్మ.

శ్రీ శ్రీనివాసపరబ్రహ్మణేనమః.

శ్రియై శ్రీపద్మావత్యై నమః.

శ్రీ మ తే వి వ్య క్తే నా య న మః.

అ థ శ్రీ బ్ర హ్మో త్త ర ఖ ణ్డా న్త గ్గ త

శ్రీ వేంకటాచలమాహాత్మ్యప్రారమ్భః.

{ శ్రియఃకాంతాయకల్యాణనిధయేనిధయేర్థినామ్ |
 { శ్రీవేంకటాచలనివాసాయ శ్రీనివాసాయమజ్గళమ్ }
 { శ్రీవేంకటాచలాధీశం శ్రియాధ్యాసితవక్షసమ్ |
 { శ్రితచేతనమందారం శ్రీ ని వా స మ హం భ జే }

* బ్రహ్మణమ్ప్రతివసిష్టప్రార్థితస్వపాగోహితోఽన్యథపాపనివృత్తికరమః. *

ఋషయః || సూతవేదార్థతత్త్వజ్ఞవేదవ్యాసకృపానిధే । బ్రూ
 హినస్సర్వతీర్థేషుతీర్థంసర్వాఘనాశనమ్ ॥ ౧ ॥ సూతః ॥ కథయామి
 కథాంసమ్యక్సర్వపాపాపనోదినీమ్ । యస్యాశ్శ్రవణమాత్రేణదృష్టాదృ
 ష్టఫలాగమః॥ ౨॥ ప్రాపువంతిమహాత్ముణ్యమితిసర్వర్షిసమ్మతమ్ । కథా
 యాంకథ్యమానాయాంయేభవంత్యపరాఙ్ముఖాః॥ ౩ ॥ తస్మాదేకాగ్రహృ
 దయైకార్యాస్తరవినిస్సృప్తయైః । భవాదృశైఃపుణ్యకథాశ్రోతవ్యాఽం
 జలికారిభిః ॥ ౪ ॥ పురాకదాచిద్విప్రాణాముత్తమోత్తమతాంగతాః ।
 వసిష్ఠాద్యాబ్రహ్మసదాకించిత్కార్యేచ్ఛయాగతాః॥ ౫॥ తత్రదేవైస్తథా
 సిద్ధైఃపుణ్యశ్లోకైశ్చరాజభిః । ససందసనకాద్యైశ్చయోగాచారైశ్చస
 త్తమైః॥ ౬॥ గంగాద్యాభిర్నదీభిశ్చసర్వతీర్థైస్సవిగ్రహైః । సంసేవ్యమానం
 సదసిబ్రహ్మణంచతురాననమ్॥ ౭॥ వేదైరనంతైశ్చావైశ్చమూర్తిమద్భి

౨౦ శ్రీవేంకటాచలమహాత్మ్యే - బ్రహ్మోత్తరఖణ్డా స్తవతే (అ-౧)

రుపాసితమ్ । సురశ్యేష్ఠముపాగమ్య వసిష్ఠోమునిస త్తమః ॥ ౮ ॥ ప్రణమ్య
సహజానందో వాక్యమేతదువాచహ । బ్రహ్మన్నమ స్తతోకానాం నాయ
కామరశేఖర ॥ ౯ ॥ ఇదంవందనమాయాతి దయయామాంవిలోకయ ।
ఇతిప్రణమ్యాత్థితంతం వసిష్ఠమృషిస త్తమమ్ ॥ ౧౦ ॥ దయయావిధిరా
లోక్య నిషీదేత్యబ్రవీ త్తదా । తత్రబ్రహ్మసభామధ్యే వ ర్తమానకథాసుచ ॥
నివృత్తానుతతఃపశ్చా దువాచచపితామహః । కిమర్థమాగతోసీతి వసిష్ఠం
వాక్యమబ్రవీత్ ॥ ౧౧ ॥ తతోవసిష్ఠఃప్రణతో వినయావనతోమునిః । వా
క్యంవిజ్ఞాపయామాస బ్రహ్మణేనంతతేజసః ॥ ౧౨ ॥ ప్రసీదభగవన్న
హ్మక పంకజాసనతేనమః ॥ విజ్ఞాప్యంకించిదస్త్యేత ద్దయయాకర్ణయ
ప్రభో ॥ ౧౩ ॥ యద్వసిష్ఠవసిష్ఠేతి మానంకుర్వంతిమేజనాః । తత్సర్వం
మమదుఃఖాయ జాయతేనాత్రసంశయః ॥ ౧౪ ॥ జానాతిమాంరాజపు
రోహితంభవాన్సురోహితానాంబహుళంహిపాపమ్ । తేరాజనోయ
ద్యదఘంచరంతి పురోహితానాంతదితిప్రవాదః ॥ ౧౫ ॥ ప్రాయశ్చిత్తే
నాప్రవార్యం బహుళంపాపమస్తిమే । తత్సాపశాంతిమిచ్ఛన్వై సదా
వ్యగ్రోభవామ్యహమ్ ॥ ౧౬ ॥ అన్యచ్ఛకించిదస్తీహ తచ్ఛృణుష్వమహా

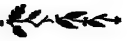

→→→ సర్వాబద్ధోపాఖ్యానమ్. ←←←

మతే । క్వచిద్ద్రామేకశ్చిదస్తి సర్వదామత్పరాయణః ॥ ౧౭ ॥ సనా
స్తీకోదుష్ప్రకృతి స్సర్వపాపరతస్సదా । దరిద్రశ్చదురాచార స్సర్వాబ
ద్ధఇతిద్విజః ॥ ౧౮ ॥ యజ్ఞస్థానేషుసర్వేషు సంతిష్ఠత్సద్విజాతిషు । య
త్కించిద్దక్షిణాపేక్షీ సోప్యగత్యస్థితఃక్వచిత్ ॥ ౧౯ ॥ తందృష్ట్వావద
దనోన్యైద్విజోరోషేణపూరితః । సర్వాబద్ధకిమర్థంత్య మహాగత్యద్వి
జాతిషు ॥ ౨౦ ॥ వసిష్ఠవత్తిష్ఠసిత్వం స్నానాచారవివర్జితః । స
ర్వాబద్ధస్తుతచ్ఛ్రిత్యా గతోన్యత్రాతిదుఃఖితః ॥ ౨౧ ॥ కోపాద్వ
సిష్ఠవదితి మాంప్రత్యుక్తంద్విజన్తనా । సవసిష్ఠోరక్షతుమాం సావనంచ
కరోతుమామ్ ॥ ౨౨ ॥ ఇతనిత్యంవదత్యేవం ధ్యాయతేహృదయేచ
మామ్ । వాగ్విసిష్ఠవసిష్ఠేతి సర్వదాతస్యవర్తతే ॥ ౨౩ ॥ కాయ
కంమానసంపాపం వాచికంనాస్తితద్భువి । యన్నానేనకృతంపాపం
తాదృక్కాన్వసిసమేమతః ॥ ౨౪ ॥ తథాపిమామాశ్రయతే తస్మాత్తస్మై

కృపామమ । మామాశ్రితస్యమమచ పాపంరాజపురోధనః ॥ ౨౬ ॥
 యథాశుద్ధ్యతితన్నేత్వం వదలోకపితామహ ॥ శ్రీసూతః ॥ బ్రహ్మతదా
 బ్రవీదేనం వసిష్ఠంమునిసత్తమమ్ ॥ ౨౭ ॥ ప్రాయశ్చిత్తాపనోద్యానిపా
 పానీత్యవధారయ । మునిర్బ్రహ్మణమవ దత్స్వమింస్తచ్చుణుసాం
 ప్రతమ్ ॥ ౨౮ ॥ మమతస్యచపాపాని ఘనానిబహుళానిచ । ప్రాయ
 శ్చిత్తైర్ననశ్యంతి తస్మాత్త్వామాగతోస్త్వహమ్ ॥ ౨౯ ॥ నమస్కరో
 మిధర్మాత్తం స్వామీవశరణంగతః । ఆవయోరల్పయత్నేన నశ్యంతేపా
 పరాశయః ॥ ౩౦ ॥ యేనదృష్టంఫలంచస్యా త్తముపాయంచదస్యమే । ఇ
 తిపృష్టస్తతోబ్రహ్మ విచార్యహృదయేహరిమ్ ॥ ౩౧ ॥ వేఙ్కటేశంనమ

➤ బ్రహ్మజ్ఞయాశ్రీవేఙ్కటాచలమ్ప్రతివసిష్ఠాద్యాగమనమ్. ➤

స్మృత్య వసిష్ఠమిదమబ్రవీత్ ॥ బ్రహ్మ ॥ కాశ్యాదక్షిణదేశేవై కశ్చి
 దస్తిమహీధరః ॥ ౩౨ ॥ వేఙ్కటాద్దిరితిఖ్యాతో విశ్వలోకైకసమ్మతః ।
 శ్రీవేఙ్కటేశతియన్నామ మర్త్యోవాచావదన్నపి ॥ ౩౩ ॥ దేవానాంపం
 దనీయత్వం యాతితాదృజ్ఞహీధరః । తత్రతీర్థానిసర్వాణి సర్వపాపహ
 రాణిచ ॥ ౩౪ ॥ షట్పట్టికోటితీర్థాని విద్యంతేవేఙ్కటాచలే । స్వామితీ
 ర్థమితిఖ్యాతం సర్వతీర్థోత్తమాత్తమమ్ ॥ ౩౫ ॥ తత్రీరేదక్షిణేవిష్ణుర్
 త్త్వైసహవిరోదతే । అగస్త్యశబ్దణాదీనా మభీష్టవరదాయకమ్ ॥ ౩౬ ॥
 వేఙ్కటేశంనమస్మృత్య దృష్టాదృష్టంచవిందతి । తస్యవేఙ్కటశైలస్య
 మధ్యేఘాణమితిస్తృతమ్ ॥ ౩౭ ॥ ఏకంతీర్థంపవిత్రంచై తత్రస్నాతశ్చ
 చిన్సుదా । మీనసంస్థేనవితరి పౌర్ణమాస్యాంమహాతిథౌ ॥ ౩౮ ॥ ఘా
 ణస్నానేనసర్వాణి నశ్యంతిదురితానిహి । త్వదాశ్రిత స్త్వంచతత్ర గత్వా
 వేఙ్కటభూధరే ॥ ౩౯ ॥ మీనమాసేపౌర్ణిమాయాం స్నాతౌపూతౌభ
 వివ్యథః । ఇత్యుక్తవంతంబ్రహ్మణం నమస్కృత్యాథహృష్టధీః ॥ ౪౦ ॥
 అవరుహ్యబ్రహ్మలోకా దత్యంతంత్యరయాన్వితః । సర్వాబద్ధముపాగమ్య
 వసిష్ఠోవాక్యమబ్రవీత్ ॥ ౪౧ ॥ రేరేబ్రాహ్మణమాంసిత్య మాశ్రితోసినదావ
 దక । త్వత్పాపపరిహారాయ కించిద్వత్సృమితచ్చుణు ॥ ౪౨ ॥ గచ్ఛామివే
 ఙ్కటగిరి యేహిశీఘ్రంమయాసహ । ఇత్యుక్తమాత్రోవిప్రోసా తేనసార్థం ।

ఘోణతీర్థస్నానేనవసిష్ఠాదీనాంపాపనివృత్తిప్రకారః.
 జగామహ ॥ ౪౩ ॥ సబ్రాహ్మణోవసిష్ఠోసౌవేంకటాచలమేయివాః। శుక
 స్యవరదంకృష్ణంసువర్ణముఖరీతతే ॥ ౪౪ ॥ దృష్ట్వాప్రణమ్యపశ్చాత్సవే
 ఙ్కటాచలమూలగః। కపిలాభ్యేకృతస్నానస్తీర్థేపాపప్రణాశనే ॥ ౪౫ ॥
 ఆరుహ్యవేంకటంశైలంస్వామిపుష్కరిణీంయయా ॥ ౪౫౪ ॥ తత్రస్నా
 త్వాభూవరాహంప్రణమ్యహ్యేనశ్శాంతింప్రార్థయిత్వాసవిప్రః। లక్ష్మీనా
 భందక్షిణేమూలభాగేనత్వానాథంస్తోత్రయామాససమ్యక్ ॥ ౪౬౪ ॥ జ
 యధాత్మగిరానిదర్శితోజయలోకావనదక్షరక్షమామ్। జయశంఖణపూ
 జితేహమాంద్విజమేనంచపునీహికేశవ ॥ ౪౭౪ ॥ తవవేంకటనాయకా
 చలేమహతిశ్రీధరఘోణతీర్థకే। అభిషేకవిధిత్సయాజితోభగవంస్తత్ర
 ఫలంప్రయచ్ఛమే ॥ ౪౮౪ ॥ ఇతిస్తుత్వోత్తరేదేశేపాపనాశనతీర్థకే॥
 సర్వాబద్ధేనసహితస్నాత్వాఘోణంజగామహ। ఏకాదశ్యాంతత్రగ
 త్వాపంచరాత్రమువాసహ ॥ ౫౦ ॥ మీనమాసేపంచదశ్యాంమధ్యా
 హ్నేస్నాతుమాగతాః। ఋషీందేవాంశ్చయత్యాంశ్చగంధర్వాన్కిన్న
 రాంస్తథా ॥ ౫౧ ॥ ఆశ్చర్యంపరమంగత్వావసిష్ఠోవిప్రసంయుతః। స్నా
 త్వాసంకల్ప్యవిధివద్దేవస్తీనభితర్వచ ॥ ౫౨ ॥ సహవిప్రేణోప
 విశ్యజపంచక్రేవిధానతః। జపాంతేశ్రీహరింధ్యాయస్సమాధిస్థాభవ
 మ్మనిః ॥ ౫౩ ॥ స్నాత్వాతిష్ఠత్సుసర్వేషుతత్రఘోణేపురోమునేః। ఆ
 వసిష్ఠమ్ప్రతిభగవద్వర్ణితఘోణతీర్థమాహత్మ్యమ్.
 విరాసీద్వేంకటేశశ్చియాసార్థంజగత్పతిః ॥ ౫౪ ॥ గరుడాసనమారూ
 ఢఃపీతామృరధరోహరిః। ప్రసన్నవదనాంమోఘజస్సర్వప్రాణిదయాపరః॥
 కటాక్షయన్కరుణయాసర్వాంస్తీర్థార్థమాగతాః। సనందనసకాద్యై
 శ్చసేనేశానంతసంయుతః ॥ ౫౬ ॥ సేవ్యమానోవేంకటేశోవసిష్ఠం
 వాక్యమబ్రవీత్। వసిష్ఠాహంప్రసన్నోస్తితవవర్ధనవైభవాత్ ॥ ౫౭ ॥
 మమతీర్థస్యమాహాత్మ్యంశ్రుత్వాబ్రహ్మముఖాద్భవాః। భక్త్యాసమా
 గతోయస్మాత్తతస్తుష్టోస్తితేమునే ॥ ౫౮ ॥ వరంవరయవిప్రేంద్రయతే
 మనసివర్తతే। ఇత్యుక్తోవేంకటేశేనమునిఃప్రొవాచకేశవమ్ ॥ ౫౯ ॥
 వసిష్ఠః॥ నమోస్తువేంకటాధీశవిశ్వరూపణేహరే। విజ్ఞాపనాంమదీ

యాంత్యంసావధానమనాశ్శృణు ॥౬౦॥ అయంవిప్రోమమసఖాకృతవాస
 పిపాతకమ్ । మయ్యనుగ్రహబుద్ధ్యాచతీర్థస్యాస్యప్రభావతః ॥౬౧॥ సర్వం
 సోధ్యాపవిత్రంచకురుపాపవివర్జితమ్ । ఉక్తోవసిష్ఠేనైవంతువేజ్జటాచల
 నాయకః ॥౬౨॥ శ్రీభగవాన్ ॥ పసిష్ఠజాతస్సంతోషోమమాతీవమహామునే ।
 మమాశ్రితోయమి త్యేవదయాతస్మిన్ స్వయాకృతా ॥౬౩॥ యత్రాశ్రితేషు
 వాత్సల్యం కురు తేన ఇహోత్తమః । తస్మిన్మమహాప్రీతి స్తస్మాదీయగు
 ణోమహాన్ ॥౬౪॥ అయంచత్వయివిశ్వాసా ద్భక్తింవిహితవానహాన్ ।
 మహాత్సుభక్తింయఃకుర్యాత్సువపపురుషోత్తమః ॥౬౫॥ తస్యలక్ష్మ్యసమే
 తోహంవసామిసతతంహృది । అయంతుబహుపాపానికృతవాన్లోకగర్హి
 తః ॥౬౬॥ ఏకోగుణోపినాస్యస్మిన్నర్వాబద్ధఇతిరితః । తథాపిత్యత్సహాయే
 నతీర్థనూగత్యభక్తితః ॥౬౭॥ స్నాతశ్చపూర్ణిమాయోగే పాపంసర్వంల
 యంగతమ్ । సర్వేచాస్మిన్గుణాజాతాసహవాసేనతేమునే ॥౬౮॥ త
 స్నాత్ససర్వసిద్ధ్యాఖ్యా మద్యప్రభృతీయాస్యతి । అస్మాహంహృదయేతి
 వ్ర్తసత్కర్తాణిప్రవర్తయన్ ॥౬౯॥ ధనికంధార్మికంచైవకరోమిసు
 ఖితంతదా । పసిష్ఠశృణుమద్వాక్యమేతేహంసన్నిభాబ్రువే ॥౭౦॥ పౌ
 రాహిత్యేనసంజాతం తవదోషంహరామ్యహమ్ । పురుషోవాఽథవా
 నారీ బ్రాహ్మణఃక్షత్రియోపివా ॥౭౧॥ పాపాన్సుక్తోవాఞ్చితాని ప్రా
 ప్నోతిహిసంశయః । మాముద్దిశ్యతేపస్తప్తాత్ముర్బుర్రభగవానిహ ॥౭౨॥
 తీర్థస్యస్వస్యనామ్నైవ ఖ్యాతింప్రార్థితవానభూత్ । అజ్ఞానాద్విహితం
 జ్ఞానాన్మనోవాక్కాయకర్తభిః ॥౭౩॥ యత్పాపంతదశే
 షంచాప్యత్రస్నానేనశామ్యతి । నారీవాపురుషోవాపి స్నాత్వాతీర్థేషు
 భేదినే ॥౭౪॥ ఇష్టార్థంస్వంస్వమాప్నోతి నాత్రకార్యావిచారణా ।
 దత్తాతుమ్బురుతీర్థాఖ్యా తీర్థస్యాస్యమహామునే ॥౭౫॥ వర్షేవర్షేమీన
 మాసే పూర్ణిమాయాంశుభేదినే । స్నాతితుమ్బురుతీర్థేస్త్రి స్సధన్యోభు
 వనత్రయే ॥౭౬॥ కన్యాభర్తారమాప్నోతి లోకేసర్వగుణోత్తరమ్ ।
 యుపతీర్థిర్లుమాంగల్యం కులోత్తారంసుతంతథా ॥౭౭॥ వృద్ధాపా
 పవినిర్ముక్తాపుత్రపౌత్రాదిసంయుతా । ధనాన్వితాబంధుమతీ జీవభర్తా

3-2 శ్రీవేంకటాచలమహాత్మ్యే - బ్రహ్మోత్తరఖణ్డాస్తోత్రే (అ-౧)

చిరంవసేత్ || ౭౦ || వంధ్యాపుత్రంప్రసూతేహ స్నానాదత్రసంశయః । పురుషోధనమన్విచ్ఛేధనీభవతినిత్యదా || ౭౧ || పుత్రార్థిలభతే పుత్రంపౌత్రంపౌత్రేపునరాపునయాత్ । మానార్థిలోకసమ్మానంవిద్యార్థిబహువిద్యతామ్ || ౭౨ || తాకికోవైదికేకార్యే పటుర్భవతినర్వదా । అత్రస్నాతాముక్తపాపాస్సమస్తాధాన్యంద్రవ్యంపుత్రభాగ్యంచలభ్యా । సౌఖ్యంలభ్యాబంధుమధ్యే సమస్తమాయుష్కంతోవిష్ణులోకంప్రజంతి || అత్రతీర్థేద్రదివసేన్నాత్వాయేభాగ్యశాలినః || ౭౩ || దానంకుర్వంతివిప్రేభ్యస్తేష్వత్యంతదయామమ । సువర్ణంయేప్రయచ్ఛంతితేహం లక్ష్మీస్థినిరాభవేత్ || ౭౪ || గోదానంరాజతందానం భూదానంచ ఫలంతిలాక । విద్యాంవస్తుంచవిప్రేభ్యోదాతాసోతీవమేప్రియః || ౭౫ || తామ్బూలంచసుగంధంచ దధితక్రంగుఱోదకమ్ । దత్వాబ్రహ్మశివాదీనాం వందనీయాభవంతితే || ౭౬ || యేబ్రాహ్మణాన్భోజయంతి భక్త్యాభాగవతానిహ । తానాలోక్యమహానందో మమలక్ష్మ్యైశ్చ జాయతే || ౭౭ || కతాయుగేచప్రఖ్యాతం తీర్థమేతద్భవిష్యతి । స్నానందానంమనుష్యాణాం సర్వాఘాఘాతవినాశనమ్ || ౭౮ || అత్ర మార్గేప్రసాంయేవై కుర్వంతిశ్రమహారిణీమ్ । తాన్తదంశాన్మృషిగణావదంత్యత్రసంశయః || ౭౯ || సర్వందానంకోటిగుణం భవత్యత్రసంశయః । తస్మాత్కుర్వంతుదానాని సర్వేమనుజపుష్కవాః || ౮౦ || సర్వదాస్తిన్పృణ్యదినే సన్నిధింవిదధామ్యహమ్ । స్నాతానామత్రసర్వేషాంవాఙ్మతానిదదామ్యహమ్ || ౮౧ || తీర్థార్థమగతాన్సర్వానాహూయఘననిస్సవనః । భగవాన్వేంకటాధీశోవాక్యమర్థవదబ్రవీత్ || ౮౨ || సర్వేషాంవససర్వపాపక్షయోభూత్సర్వేషాంవోవాంఛితందత్తమేవ । సర్వేషాంవస్తుంతుకాలాంతరేచలోకాశ్చేష్టామోగినామద్యులభ్యాః || కతాతుభారతేవర్షే మానుషంజన్మదుర్లభమ్ । తతోవేంకటయాత్రాతుదుర్లభాసుకృతంవినా || ౮౩ || తతోఽప్యస్మిన్దినేపుణ్యే తీర్థేతుమ్బురునామకే । స్నానందానంచలబ్ధంచేతైకృతార్థానసంశయః || ౮౪ || ఇత్యుక్త్వావేంకటాధీశో హరిర్గరుడవాహనః । రమయాసహితోరేమే వేంకటాభ్యేమహీధరే || ౮౫ || ఏవంతుమ్బురుతీర్థేవై స్నాత్వాదేవర్షిమూసవాః ।

వాః । హరిం న త్వత్ దద్దన సుధాంపీ త్వాయాథాగతమ్ ॥ ౯౬ ॥ ప్రశం
సంతస్తుత తీర్థం యయుస్సంతుష్టమానసాః । వసిష్ఠస్సర్వసిద్ధేనతుష్టసాన్వి

→ ఘోణాన్మ నేనసర్వసిద్ధంసర్వాబద్ధమ్ృతివసిష్ఠాదిప్రశంసా ←

వాసమాగమత్ ॥ ౯౭ ॥ కించిత్కా-లానంతరంతంపసిష్ఠోవాక్యమబ్ర
వీత్ । గచ్ఛవిప్రస్వకం గ్రామంధనవత్సగృహంప్రజ ॥ ౯౮ ॥ వే
జ్జ-తేశప్రసాదేనధనధాన్యాదికంబహు । స్నానదానజపాదీనివిప్రకర్తా
ణీచాచర ॥ ౯౯ ॥ మహత్సుపూజాంకుర్వాణోభోజయన్బ్రాహ్మణానపి ।
వేజ్జ-తేశేత్యభివదన్పుత్రపౌత్రై స్సుఖీభవ ॥ ౧౦౦ ॥ ఇత్యుక్తస్సవసిష్ఠేన
నత్వాతత్పదపజ్జ-జమ్ । స్వగ్రామమగమచ్ఛద్ధస్సరై ర్విరభ్యుద్గతో-
భవత్ ॥ ౧౦౧ ॥ సర్వసిద్ధభవాద్ధనోవేజ్జ-తేశకృపానిధిః । వసిష్ఠస్య
ప్రసాదేనత్యత్సమఃపురుషోనహి ॥ ౧౦౨ ॥ ఏవంసంపూజితస్సరై ర్వి
ర్బ్రాహ్మణక్షత్రియాదిభిః ॥ ౧౦౩ ॥ ధనధాన్యయతస్సపుత్రపౌత్రస్స
సదాచారయతస్సదానధర్మః । అవవేజ్జ-టనాయకేతిజల్పన్నవనాబ్రా
హ్మణపుజ్యవోబభూవ ॥ ౧౦౪ ॥ ఏవంసత్సంగమహిమాత్వేవంవేజ్జ-
టవైభవః । ఏవంతుమ్బురుతీర్థస్యమహిమాలోకసమృతః ॥ ఇమంప్ర
సంగంయోవిద్వాన్వేజ్జ-టాచలవైభవమ్ ॥ ౧౦౫ ॥ మీనమాసే
పూర్ణిమాయాంపఠ తేజనసంసది । వక్తుశ్చభక్త్యాశ్రోతృణాంవాం
ఛితానిదదాత్మసా ॥ ౧౦౬ ॥ యస్తువేజ్జ-టమాహాత్మ్యకథాకథన
కోవిదః । విష్ణ్వంశంతంప్రశంసంతివ్యాసాద్యామునయస్తథా ॥ ౧౦౭ ॥
నూతః ॥ వేజ్జ-టాచలమహాత్మ్యం శ్రుతంవాపావనంద్విజాః । య
స్త్రిశ్శ్రుతేనస్యమాహాత్మ్యే శ్రవణేచ్ఛానజాయతే ॥ ౧౦౮ ॥ నాస్తితు
మ్బురుతీర్థస్యనమంపాపప్రణాశనమ్ । తస్మిన్పూర్ణిమాస్యాంచేత్సర్వపు
ణ్యోత్తమోత్తమమ్ ॥ ౧౦౯ ॥ ... *

ఇతిశ్రీబ్రహ్మోత్తరఖండే శ్రీవేజ్జ-టాచలమాహాత్మ్యే

తీర్థమాహాత్మ్యే ఘోణాతీర్థమాహాత్మ్యవర్ణన

న్నామ ప జ్ఞా శో ధ్యా యః.

38. శ్రీవేంకటాచలమహాత్మ్యే - బ్రహ్మోత్తరఖండ స్తవ తే (అ-౨)

తుమ్మరోర్నారదశాపేనఘోణతీర్థప్రాప్తిః.

ఋషయః || సూతనర్రాథవిజ్ఞానవిచక్షణమహామతే | కించి
ద్భూమోవయంసర్వేతన్నోవక్తుంత్వమర్హసి || ౧ || తుమ్మరుర్నా
మభగవాన్కస్తాద్వేంకటపర్వతే | తపస్తప్త్యాకర్షచీర్థేల్లభవాన్కిం
ఫలంవద || ౨ || కస్తాద్వాఘోణతీర్థస్యస్వాఖ్యాంప్రార్థితవానభూత్ |
కిముద్దిశ్యతపస్తప్తమస్తాకంవక్తుమర్హసి || ౩ || సూతః || వేంకటేశం
నమస్కృత్యకథాంకల్పమనాశిసీమ్ | ప్రవదామిముదాయక్తాశ్శృణుత
బ్రహ్మవాదిసః || ౪ || కదాచిద్దగనేయాంతేవీణావాదనతత్పరా | ధ్యా
యంతోహరిమేకాగ్రమునీతుమ్మరునారదా || ౫ || ఆకాశమార్గేదేవ
ర్నిస్తుమ్మరుంవీక్ష్యవిస్తీతః | సర్వరత్నమయీంవీణాందధతంవాక్యమబ్ర
వీత్ || ౬ || తుమ్మరోతవవీణేయంమద్వీణాతోవిరాజతే | కేనైవంశో
భతేవీణాపూర్వమేవంశోభతే || ౭ || సత్యంవదేతిపుష్టోసాతుమ్మరు
ర్వాక్యమబ్రవీత్ | ప్రాచీనబర్హిషంభూషంగత్వాహంస్తుతిముక్తవాన్
|| ౮ || సంతుష్టస్తేనమేవీణామేవంరాజాత్వకారయత్ | నారదస్త
ద్వచశ్శ్రుత్వాకోపావిష్టోజగాదహ || ౯ || నారదః||నరస్తుతికృతాసాధో
లోకేనత్సువినిందితా|తస్మాన్స్తత్సంగయోగ్యత్వంసపశ్యామ్యథమేత్వయి ||
సర్వేషామపిలోకానాంనాయకంకేశవంవినా | నరంసస్తోత్రయామ్యేవ
తాదృగస్మిహరిప్రియః || ౧౦ || మయాసహనతేసఖ్యముచితంతన్నర
స్తుతేః | అవాక్కిరాఃపతత్వంతుభేచరత్వంసతేభవేత్ || ౧౧ || ఇత్స్వ
క్తమాత్రేమునినానారదేనతథైవసః | అవాక్కిరాఃపపాతాశువేంకటా
చలమధ్యతః || ౧౨ || ఘోణతీర్థేకర్షచిద్భాగేమనుష్యాదివిపక్షితే | సిం
హశార్దూలసహితేభీరూణాంభయదాయని || ౧౩ || పతన్నపిహరింధ్యా
యన్ప్రణతప్రీతికారకమ్ | నవ్యధామూర్తవాన్ఘోణమధ్యంకేవలమా

ఘోణతీర్థేభగవద్ధ్యానపూర్వకతుమ్మరుకృతతపఃప్రకారః.

ప్రవాన్ || ౧౪ || తతోద్భుష్టాతుతంఘోణందిశస్సమవలోక్యచ | హ
రిభక్త్యాధీరబుద్ధిరేవంచితాంచకారహ || ౧౫ || వేంకటాచార్య
దేశోనాన్యోభవితుమర్హతి | తస్మాదేతద్వేంకటేశోమాంరక్షతుసదా
హరిః || ౧౬ || గతిర్వేంకటనాథోమేనాన్యగతిరితిబ్రువన్ | సశబ్దచ

క్రంలక్ష్మీ శం తంధ్యాతుముపచక్రమే || ౧౮ || స్నా త్వాతీర్థేతత్రభక్త్యా
ప్రాజ్ఞుఖస్తూపవిశ్రవ | ప్రాణాయామశతంకృత్వా తుమ్బురుద్ధానమా
స్థితః || ౧౯ || పీతామ్బరంపీనభుజాచతుష్కం భుజాంతరాశస్థితలక్ష్మీయు
క్తమ్ | ప్రసన్నవక్త్రంప్రకటీభవత్కృపాపాథోధినేత్రంపరమంపుమాం
సమ్ || ౨౦ || అనంతపక్షీశచమూపముఖ్య భక్తైస్సమేతంపరమన్వీసే
వ్యమ్ | దేవాదిదేవందిజాస్తచక్రం సేవాపరాణాంసులభంనిధానమ్ ||
హృదయుజేహృద్యవపుర్ధరంతం సంచింతయన్వేజ్జటశైలనాథమ్ | స
ముచ్చరంప్రత్యక్షరమర్థయుక్తం నివాతనిష్కంపఞ్చస్థితోభూత్ || ౨౧ ||

→→→ తుమ్బురుతపస్తుప్తభగవదావిర్భవాదిః. ←←←

ఏవంతునియమేనైవ సంవత్సరమువాసమా | తతఃఫాల్గునమాసేతుపౌ
ర్ణమాస్యాంమహాతిథౌ || ౨౩ || ప్రాదుర్భభావభగవాం స్తత్రవేజ్జట
నాయకః | పీతామ్బరోదివ్యగంధ స్సృగ్భూషాభిరలంకృతః || ౨౪ ||
రాకాచంద్రోపమముఖో రాజీవాయతలోచనః | లక్ష్మ్యసర్వజగన్తా
త్రారమణీయభుజాంతరః || ౨౫ || సమస్తవాద్యనినద సంఘుష్టగిరికం
దరః || శ్రీభగవాన్ || తుమ్బురోతుమ్బురోవత్స మాంపశ్యోకిముపేక్షసే ||
ఇతిబ్రువంతంతమృషిర్దదర్శోన్మీల్యచక్షుషీ | సాష్టాంగంసంప్రణమ్యా
థ దేవమేవందదర్శనా || ౨౬ || తస్యపార్శ్వేసేవమానం దదర్శానంత
మవ్యయమ్ | గరుడంగిరిసంకాశం విష్వక్సేనంమహాప్రభుమ్ || ౨౭ ||
అగస్త్యమృషిముఖ్యంచ దేవపాదావలోకినమ్ | అన్యైదైవాపాయనా
దీంశ్చ ఋషీనజ్జలిబంధనా || ౨౮ || ససకాద్యాన్యోగినశ్చవై
ఖానసమునీనసి | శుకమానసపుత్రాంశ్చ శుకంచమునిసత్తమమ్ || ౩౦ ||
దేవగంధర్వసిద్ధాంశ్చ విశ్వావసుముఖానసి | యతౌనిఃపురుషాంతై
వ కిన్నరోగనాయకా || ౩౧ || జయదేవజగన్నాథ సావధాన
మనోజయ | ఇతిమేఘరవోదగ్రా న్వేత్రపాణీంశ్చకాంశ్చన || ౩౨ ||
ఆబ్రహ్మలోకాదాయాతా నపురోగణమాగతమ్ | ఆహూయాశేష
లోకంత మాహాశేషగిరీశ్వరః || ౩౩ || భోభోసర్వేపితీర్థేస్థి స్నా
నంకురుతమాచిరమ్ | సమస్తపాపహరణే సర్వశ్రేయోవిధాయిన || ౩౪ ||
ఇతివాక్యంసమాకర్ణ్య భక్త్యానంకల్పవాగ్యతాః | గోవిందేతితత

3౬ శ్రీవేంకటాచలమహాత్మ్యే - బ్రహ్మోత్తరఖండే నర్గతే (అ-౨)

సన్నాత్వా తీరమారురుహుశ్చతే || ౩౫ || శుద్ధవృత్తుంబురుశ్చా-
పిన్నాత్వాత్తైస్సహితస్తథా | భగవత్సన్నిధింప్రాప్తస్తోత్రంచక్రుఃపుం
కృష్ణభక్ || ౩౬ || జయసర్వగుహావాస లోకరత్నోమణీహరే | భక్తార్త
పాలనపర ప్రణతార్తిహరప్రభో || ౩౭ || లక్ష్మీనాథజయానంత రక్షితా
వేషభూసుర | పునీహిసకలాన్లోకా న్పాలయత్వంకృపాలయ || ౩౮ ||
తుమ్మరుః || వందేనదావేంకటేశైలనాథ త్వామేవమేపాపహరోభవత్వ
మ్ | తీర్థానుభావంచతవానుభావం శ్రోతుంమమేచ్ఛాపరివర్ధతేహి || ౩౯ ||

➤ భగవదాజ్ఞయాఽగస్త్యవర్ణితతుమ్మరుతీర్థమాహాత్మ్యమ్. ➤

సూతః || ఇతిస్తుతోవేంకటేశః కుంభసమ్భవమబ్రవీత్ | ఏతేషామద్య
సర్వేషాం వేంకటాచలవైభవమ్ || ౪౦ || మాహాత్మ్యమపితీర్థస్య వదకిం
చిన్తహమతే | ఇత్యుక్తోదేవదేవేన తత్రాగస్త్యోబ్రవీదిదిమ్ || ౪౧ || పు
ణ్యోయంవేంకటగిరి సుర్వపుణ్యస్థలేష్వపి సమస్తతీర్థాన్యత్రైవపుణ్య
నినివసంతిహి || ౪౨ || భక్తాపరాధాఃసోడ్ధైర్వ వేంకటేశోదయా
పరః | రక్షత్యేవతతసనీయం సేవ్యశ్చీవేంకటేశ్వరః || ౪౩ || సన్నా
తానామత్రతత్తీర్థే సర్వపాపక్షయోభవేత్ | సర్వశ్రేయాంసిసిద్ధ్యం
తినాత్రకార్యావిచారణా || ౪౪ || సువర్ణమన్నంతామ్బూలం సుగం
ధంశీతలంజలమ్ | అత్రదత్వానరఃపూత స్సర్వానామాసవాప్పుయా
త్ || ౪౫ || తుమ్మరుః || భగవన్తమనామ్నేవ తీర్థమేతత్ప్రసిద్ధతః |
తథాస్త్రీత్యుక్తవాన్విష్ణుస్తుంబురుంపునరబ్రవీత్ || ౪౬ || భగవాన్ ||
నారదేనసహైవత్వం పూతోమత్కీర్తనంకురు | యేత్రఫాల్గునరాకా
యాం సన్నానదానాదికుర్వతే || ౪౭ || ఇహలోకేపరత్రాపి తేషామిష్టం
దదామ్యహమ్ | ఇత్యుక్తాస్తుంబురుముఖా స్తుష్టాయాతాయధాగతమ్ ||
* ఇతి శ్రీబ్రహ్మోత్తరఖండే తీర్థమాహాత్మ్యే శ్రీవేంకటాచలమహాత్మ్యే
ఘోషతీర్థస్య తుమ్మరుర్వధిధాన కథనన్నామైక పఞ్చాశోధ్యాయః. *

ఇథం బ్రహ్మోత్తరఖండే పఞ్చాశైక పఞ్చాశాధ్యాయాత్మక శ్రీవేంకటాచలమహాత్మ్యపరోభాగస్సమాప్తః.

బ్రహ్మోత్తరఖండే నర్గత శ్రీవేంకటాచలమహాత్మ్య సముదితాధ్యాయసంఖ్య - ౨.

శ్రీ ర మ్మ.

శ్రీ శ్రీనివాసపరబ్రహ్మణేనమః.

శ్రీయై శ్రీపద్మావత్యైనమః.

శ్రీ మ తే విష్ణ్వ క్షే నా య న మః.

అ థ శ్రీ భ వి ష్ణో త్త ర పు రా ణా స్త ర్గ త

శ్రీవేంకటాచలమాహాత్మ్య ప్రారమ్భః.

{ శ్రియఃకాంతాయకల్యాణనిధయేనిధయేఽర్థినామ్ |
 { శ్రీవేంకటనివాసాయ శ్రీనివాసాయమజ్జగత్ ||
 { శ్రీవేంకటాచలాధీశం శ్రియాధ్యాసితవక్షసమ్ |
 { శ్రితచేతనమందారం శ్రీనివాసమహంభజే ||

జనకస్యపానుభూతశోకాతిరేకప్రకారః.

కౌనకః || సూతసూతమహాభాగ సర్వశాస్త్రవిశారద | త్వత్తో
 హంశ్రోతుమిచ్ఛామి మాహాత్మ్యంపుణ్యవర్ధనమ్ || ౧ || కథితంరజ్జ
 మాహాత్మ్యం త్వయాహ స్తిగిరిశితుః | జగన్నాథస్యవైవిష్టో ర్మాహాత్మ్య
 మతులంమునే || ౨ || ఇదాసీంశ్రోతుమిచ్ఛామి మాహాత్మ్యంవేంకట
 టేశితుః || శ్రీసూతః || సాధుపుష్టంత్వయాబ్రహ్మ చరితంవేంకటే
 శితుః || ౩ || యథాశ్రుతంమయాపూర్వం వ్యాసాదమిత తేజసః |
 త త్తథాహంసమాచక్షే సావధానమనాశ్శృణు || ౪ || పురాతుజనకో
 నామ రాజాపరమధార్మికః | సత్యవాక్సర్వశాస్త్రేషు కోవిదఃకోపవర్జి
 తః || ౫ || వాసుదేవప్రసాదస్య ముఖ్యపాత్రమభూన్నృపః | నిర్మమో
 నిత్యతృప్తశ్చ నిరహంకృతిరాత్మదృక్ || ౬ || తస్యభ్రాతృభవత్పూర్వం
 కుశకేతురిన్స్మృతః | కుశధ్వజస్యతనయా స్త్రయస్తైలోక్యసుందరాః || ౭ ||
 చుహిత్యాణాంత్రయంతస్య కుశకేతోర్మహాత్మనః | జనకస్యాభవత్పుత్రీ

౨ శ్రీవేంకటాచలమహాత్యే - భవిష్యత్తరపురాణా స్తవ తే (అ-౧

జానకీనామసారమా ॥ ౮ ॥ భాగ్రతాచకారయామాస రాజ్యంజనక
భూపతిః । సభాశ్రురాజ్ఞయా రాజ్యంచకారార్యేషుభక్తిమాక ॥ ౯ ॥
కదాచిజ్జనకోరాజామనసీత్థమచింతయత్ । సుఖమేవసదామేస్యాద్దుః
ఖంమాభూత్కదానచ ॥ ౧౦ ॥ దుఃఖంసవీతైనేత్రాభ్యాంసుఖంవీతై
సదాత్మనః । అసాధుసంమతంవాక్యం శ్రుత్వేత్థముదితంహరిః ॥ ౧౧ ॥
దుఃఖంప్రదర్శయామాసరాజ్యమత్తస్యభూపతేః । కదాచిద్దైవయోగేన
కుశకేతురగాన్మృతిమ్ ॥ ౧౨ ॥ హతేనుజేచతద్భార్యా తేనసాకం
మమారచ । రాజ్యంపుత్రాంస్తతస్త్వక్వాజగామపతిలోకతామ్ ॥ ౧౩ ॥
తౌదంపతీనృపోద్భష్టా త్వక్తపుత్రౌసుఖోచితౌ । విలలాపమహారాజో
భాగ్రతరంభాగ్రతృపత్నయః ॥ ౧౪ ॥ హేభద్రేబాలకాంస్త్యక్వావృద్ధ
మృంజానకీంతథా । క్వగచ్ఛసివరారోహేపతిమాలింగ్యమజ్గళే ॥ ౧౫ ॥
అశీతివర్షసాహస్రంసంప్రాప్తంమమభామిని । ఏతావతాఘోరవర్మంతం
సదృష్టోదుఃఖసంచయః ॥ ౧౬ ॥ అద్యదృష్టోవరారోహే త్వద్వియోగే
నకేవలమ్ । ఇతిసంచింత్యమనసివారంవారంమహీపతిః ॥ ౧౭ ॥ చకా
రప్రేతకార్యాణిపుత్రాణాంచైవశైశవాత్ । మాతృహీనాంస్తతోబా
లానాలింగ్యంకేనిధాయచ ॥ ౧౮ ॥ భోపుత్రాబాలభావేతుమాతృ
హీనాశ్చకర్మితః । కథంపశ్యామినేత్రాభ్యాం మాతృహీనాంశ్చబాల
కా ॥ ౧౯ ॥ ఇతిచింతాపరసస్సీభూత్వక్తరాజ్యోఽతిదుఃఖతః । త్వ
క్తాన్నస్త్యక్తభోగశ్చత్వక్తనిద్రోఽతికర్మితః ॥ ౨౦ ॥ తస్యదుఃఖోప
శాంత్యర్థంశతానందఃపురోహితః । సంప్రాప్తోదైవయోగేనవామదేవా
నుజోమునిః ॥ ౨౧ ॥ ప్రాప్తంపురోహితందృష్టౌరాజాపూజామకల్ప
యత్ । సపూజితోమునివరోనివిష్టోమృగచర్మణి ॥ ౨౨ ॥ తతఃకాలో

శతానందమ్ప్రతిజనకకృతస్వశోకనివృత్త్యపాయప్రార్థనా.

చింతాంవారాంతం కథయామాసగౌతమిమ్ ॥ జనకః ॥ శతానందమహా
ప్రాజ్ఞకాగతిస్సన్దిదితోమమ ॥ ౨౩ ॥ వృద్ధత్వాదాత్మనశ్చైవపుత్రా
ణాంచైవశైశవాత్ । కన్యకానాంచరత్నత్వాద్ధతబంధోర్మహామునే ॥ ౨౪ ॥
బహువశ్యత్రవస్సంతి రావణేంద్రజిదాదయః । తేభ్యోయుద్ధంకథందాస్యే

హ్యసహాయోతిజీర్ణవాక్ ॥ ౨౫ ॥ దివాన క్తంసమాయాతిరావణః కేన హే
తునానజా నేమునివర్యాహంప్రజ్ఞాచతుర్న విద్యతే ॥ ౨౬ ॥ నిమిత్తమేకంక
థితంద్వితీయంప్రవదామితే । సీతాయాశ్చ సురూపాయాస్సురూపః పురు
షః కథమ్ ॥ ౨౭ ॥ లభ్యతేవదవిప్రేంద్రతృతీయంప్రవదామితే ద్విధ్వాయుషశ్చ
మేపుత్రాః పుత్రస్త్రిశ్చాపిసభర్తృకాః ॥ ౨౮ ॥ ఏకదేశాధిపన్యైవస్మమా
స్తాశ్చభవంతుమేజామాతరశ్చచత్వారఏకరాజసుతాస్తథా ॥ ౨౯ ॥ వర్ధి
తంచైవమేరాజ్యంస్వయమేవపురోహితమ్ । కేనోపాయేనవైభూయాత్త

జనకాయశతానన్దోక్తశ్రీవేంకటాచలప్రభావః.

దేతతాగ్రణంవద ॥ ౩౦ ॥ శతానందః ॥ అస్తిశ్చిద్విశేషోఽస్త్రిభూ
లోకేభూమిపాలక । దుహితుస్తవకల్యాణసుఖదంశత్రునాశనమ్ ॥ ౩౧ ॥
వైకుణ్ఠగిరినూహాత్మ్యం సభవిష్యంసహోత్తరమ్ । కలాతతీర్థార్తనం
పుణ్యం సర్వదుఃఖహరంశివమ్ ॥ ౩౨ ॥ ధనకామస్యధనదంపుత్రకామ
స్యపుత్రదమ్ । రోగార్తస్యచరోగఘ్నంజ్ఞానినాంజ్ఞానసాధనమ్ ॥ ౩౩ ॥
యచ్చృత్యాసర్వలోకేశోబ్రహ్మబ్రహ్మపదంగతః । నీలకణ్ఠస్తుయచ్చృ
త్వానిర్విషస్సుఖమాప్తవాక్ ॥ ౩౪ ॥ వజ్రీనాకపదంప్రాప్తోయత్కథా
శ్రవణాదరాత్ । పదాన్యాపుర్లోకపాలాయత్కథాశ్రవణేనవై ॥ ౩౫ ॥
కిముక్తేనవిశేషేణతదనంతఫలంశృణు । ఇత్యుక్తోమునినా తేనజనకోవా
క్యమబ్రవీత్ ॥ ౩౬ ॥ జనకః ॥ వదవై కుణ్ఠనూహాత్మ్యం కలాతచ్చరితం
కథమ్ ॥ శతానందః ॥ కృతేవృషాద్రింవక్ష్యంతి తేతాయామంజనాచ
లమ్ ॥ ౩౭ ॥ ద్వాపరేశేషశైలేతికలాశ్రీవేంకటాచలమ్ । నామాని
యుగభేదేన శైలస్యాస్యభవంతిహి ॥ ౩౮ ॥ జనకః ॥ చతుర్భుగేవ్య
యాప్రోక్తం నామయద్యద్గిరేర్దునే । తస్యతస్యచవై హేతుం విస్తరాద్య

వృషభాచలనామనిష్పతిః.

దమేగురో ॥ ౩౯ ॥ కృతేవృషాచలఇతికథంనామభవిష్యతి । శతానం
దః ॥ పురాతువృషభోనామరాక్షసోరూక్షకర్తృకృత్ ॥ ౪౦ ॥ ఆక్రమ్య
శేషశైలంచ తాపసానత్యబాధత । తేనసంక్లిప్తతపసస్తదర్థంశరణంగ
తాః ॥ ౪౧ ॥ శ్రీనివాసంహృషీకేశంభక్తానామభయంకరమ్ । తుష్టు
పుర్హస్తమనసస్సుప్తారంసర్వచేతసామ్ ॥ ౪౨ ॥ వ్రాదుర్భూవభ

౪ శ్రీవేంకటాచలమహాత్మ్యే - భవిష్యత్తరపురాణాంత్యే (అ-౧)

గవాన్తుసీనాంపురతోహరిః । వ్యజ్ఞాపయన్తునిశ్రేష్ఠాఅసకృతకృతసం-
స్తవాః ॥ ౪౩ ॥ మునయః ॥ భగవన్నరవిందాక్ష వృషభోనామరాక్ష-
సః । సంబాధతేనదాకూరస్తపోభంగకరఃఖలః ॥ ౪౪ ॥ తస్మాద్రక్ష-
క్షరాతీతభయాద్రాక్షసకల్పితాత్ । బాధమిత్వైక్తవానకృష్ణోదుష్టమ-
భ్యద్రవద్రుషా ॥ ౪౫ ॥ సరాక్షసోమహావీర్యస్తీర్థేతుంబురుసంజ్ఞికే ।
స్నాత్వాత్రిషవణంపుణ్యాంసాలగ్రామశిలాంసృప ॥ ౪౬ ॥ నారసిం-
హాత్మికాందివ్యాంసకరాళామధోముఖామ్ । నిత్యమారాధయేయాహ-
మితినిశ్చిత్యపూజయత్ ॥ ౪౭ ॥ పూజాంతేస్వశిరఃపుష్పం ఖడ్గేనాహ-
త్యభూపతే । సమర్పయామాసతతస్తచ్చిరఃపునరాగతమ్ ॥ ౪౮ ॥ ఏ-
వంపంచసహస్రాణి వర్షాణివిగతానిచ । తస్మిన్కాలేఽరవిందాక్షః ప్ర-
త్యక్షస్సమజాయత ॥ ౪౯ ॥ శిలాంతర్యామీభగవాన్ శ్రీనివాససృతాం-
గతిః । తమాలోక్యహృషీకేశం వృషభోదండవద్భువి ॥ ౫౦ ॥ పసాత-
రాజశార్దూలసవిసంజ్ఞాముపేయివాన్ । ముహూర్తాంతేసముత్థాయ-
ప్రత్యభాషతకేశవమ్ ॥ ౫౧ ॥ వృషభః ॥ కేశవానంతగోవిందశ్రీనివా-
ససురోత్తమ । నచమోక్షంనచస్వర్గంపారమేష్ఠ్యపదంహరే ॥ ౫౨ ॥
నయాచేజగతాంనాథ యుగధీతాంచదేహిమే । దశావతారవిభవేశ్రు-
తస్తేవిక్రమోహరే ॥ ౫౩ ॥ అద్యతంసత్యమాధర్మవిక్రమంపురుషోత్త-
మ । దేవస్తద్భారతీంశ్రుత్వా కించిద్ధాస్యముఖోహరిః ॥ ౫౪ ॥ ఉవా-
చవచనంతంచరాక్షసంయుద్ధదుర్తదమ్ । శ్రుత్వాతదుక్తవానకృష్ణస్త-
థాస్త్యిత్వరిమగ్దనః ॥ ౫౫ ॥ తయోర్యుద్ధమభూత్తత్ర వృషభశ్రీనివా-
సయోః । యతకృతంశ్రీనివాసేన తతకృతంవృషభేణచ ॥ ౫౬ ॥
తదద్భుతమభూత్తత్ర దేవానాంపశ్యతామపి । తద్యుద్ధకాశలంధృష్ట్వా-
భగవాన్సర్వపూజయత్ ॥ ౫౭ ॥ భోరాక్షసకులోత్పన్నపశ్యమేపౌ-
రుషంబలమ్ । ఇత్యుక్త్వాదర్శయామాసగరుడంవికృతాకృతిమ్ ॥ ౫౮ ॥
తత్రస్థంవాసుదేవంచ విశ్వరూపిణమవ్యయమ్ । సహస్రభుజసంయు-
క్తం సహస్రాయుధభూషితమ్ ॥ ౫౯ ॥ తన్మాయాంరాక్షసోద్భ-
ష్ట్వా స్వయంచగరుడంహరిమ్ । దర్శయన్స్వయంజయామాస స్వమా-
యాంసురమోహినీమ్ ॥ ౬౦ ॥ సక్తంచరన్యచరితమతిక్రాంతం

క్షమోష్యయమ్ । ప్రశంసనాక్షనంవీరంసాధుసాధ్విత్వభావతః ॥ ౬౧ ॥
 రేరేరాక్షన వర్యాద్యచక్రేణత నేమినా । హరిష్యేతేశిరః కాయా
 ద్యభామక్వఫలంద్రుమాత్ ॥ ౬౨ ॥ ఇత్యుక్తోదేవరాజేనవృషభోద
 ఙ్గవద్భువి । ప్రణిపత్యాభవిశ్వేశమస్తువద్రాక్షసేశ్వరః ॥ ౬౩ ॥ వృ
 షభః ॥ చక్రపాణేనమస్తుభ్యంచక్రస్యచరిత్రంశ్రుతమ్ । యచ్ఛక్రేణప్రత
 ప్తస్తుముక్తిమేతినసంశయః ॥ ౬౪ ॥ యచ్ఛక్రేణపురానాజాకీర్తిమా
 నీర్తిమాప్తవాన్ । త్వచ్ఛక్రేణహతోరాజగచ్ఛామితవమన్దిరమ్ ॥ ౬౫ ॥
 ఏవముక్త్యాహరేపాదాపస్పర్శవృషభాసురః । వరంయయాచేవృషభ
 శ్చైలోమదభిధోఽస్త్వితి ॥ ౬౬ ॥ సమాలింగ్యభవేదేవమిత్యుక్త్యాహరి
 ణాభసః । విస్ఫుష్టశ్చక్రసంఛిన్న స్త్యక్తవాన్స్వకశేబరమ్ ॥ ౬౭ ॥ త

శతాయుగేఅజ్ఞనాచలనామనిష్పత్తిః.

స్తాద్వృషభశ్చైలోయంకృతేఖ్యాతిముపేయివాన్ ॥ జనకః ॥ కథమంజన
 శ్చైలేతిత్రేతాయాంనామమేవద ॥ ౬౮ ॥ శతానందః ॥ పురానేనరిణః
 పత్నీహ్యంజనాకంజలోచనా । అనపత్యత్వదుఃఖేనమతంగమునిమాగ
 మత్ ॥ ౬౯ ॥ ఆనమ్యమునిశార్దూలమనపత్యాతికర్షితా । ఉవాచవచ
 నంనేత్రసీరసిక్తకశేబరా ॥ ౭౦ ॥ అంజనా ॥ అపహోతాపసశార్దూ
 లాఽపుత్రాయామమకాగతిః । ఏవముక్తోంజనాదేవ్యామతంగోవాక్యమ
 బ్రవీత్ ॥ ౭౧ ॥ మతంగః ॥ పంపాయాఃపూర్వదిగ్భాగేపంచాశద్వ్యో
 జనాంతరే । నారసింహశ్రమం దేవివర్తితేవసుధాతలే ॥ ౭౨ ॥ తస్య
 దక్షిణదిగ్భాగేనారాయణగిరేస్తతే । ఉత్తరేస్యామిర్ధిగ్ధస్యవర్తతేక్రోశ
 మాత్రకే ॥ ౭౩ ॥ వియద్గంఠేవిఖ్యాతాత్రగచ్ఛయభాసుఖమ్ ॥ తత్ర
 స్నాత్వాధకల్యాణిద్వాదశాబ్దంతపశ్చర ॥ ౭౪ ॥ తేనపుణ్యేనతేపుత్రో
 భవిష్యతిగుణాధికః । మతంగేనైవముక్తాసానారాయణగిరియయా ॥
 కృత్వాస్వామిసరస్నాన్నన మశ్వత్థస్యప్రదక్షిణమ్ । వరాహరూపిణం
 త్వాపీత్యాతత్సలిలంశుభమ్ ॥ ౭౫ ॥ ఆకాశగంగామాసాద్య తపఃకర్తుం
 ప్రచక్రమే । మునీంశ్చామంత్ర్యభర్తారం వ్రతార్థంభక్ష్యవర్జితా ॥ ౭౬ ॥
 ఉపవాసరతాబాలాబాహ్యాభోగవివర్జితా । కాష్ఠవత్పర్యవస్థాప్యశరీ
 రంస్వాత్మనశ్శుచి ॥ ౭౭ ॥ పూర్ణేనంవత్సరేజాతేవాయుదేవోమహాబలః ।

ఫలమాహృత్యభక్షార్థం ప్రత్యహంహ్యదదాన్తరుత్ || ౭౯ || అథై
కస్త్రిన్దినేవాయుఃఫలేవీర్యంప్రపూరయన్ || వీర్యగర్భంఫలంతస్యాఃప్రాక్షి
పత్య-రసంపుటే || ౮౦ || ఫలంసామన్యమానాహితు ధార్తాతదభక్ష
యత్ || తతోగర్భస్సముదభూదంజనాయాశ్చభూమిప || ౮౧ || ముసీనామ
భవద్ధర్మోవాయుగర్భసముద్భవః | అథసాదశమాసాంతేసుషువేపుత్రము
త్తమమ్ || ౮౨ || హనూమంతమిమంప్రాహుర్దునయోవీతకల్మషాః | అంజ
నావ్రతమాస్థాయపుత్రంప్రాపగిరీశ్వరే || ౮౩ || తస్మాదంజనశైలోయంలో

ద్వాపరయుగేశేషాచలనామనిష్పత్తిప్రకారః

శేవిఖ్యాతకీర్తిమాన్ || జనకః || సంతోషోహ్యభవన్తహ్యంశ్రుత్వాతన్నామ
కారణమ్ || ౮౪ || ద్వాపరేశేషశైలేతికథంఖ్యాతిర్భవిష్యతి || శతానందః ||
పురావై కుణ్ఠనగరేద్వారిశేషంసమాదిశత్ || ౮౫ || జానన్భగవతోభా
వంసోఽతిష్ఠద్భావికర్తణి | చీకీర్తితేమారుతేనద్వారిజాగ్రాహ్యతావలీ ||
దేవాదిదేవోభగవాన్ రేమేచరమయాసహ | తస్మిన్కాలే మహారా
జమారుతస్తుకదాచన || ౮౬ || అకస్మాత్కారణాత్ప్రాప్తోభగవంతం
జనార్దనమ్ | ద్వారేతంరోధయామాస రుక్మదణ్డేనసర్పరాట్ || ౮౭ ||
కిమర్థంరుద్ధ్యతేమూర్ఖ కార్యస్యమహతీత్వరా | ఇత్యుక్తోవాయునాశేష
ఉవాచవచనంపునః || ౮౮ || శేషః || అహమాజ్ఞాధరోవిష్ణోర్నాత్ప్రమం
తఃపురంగమః | ఇతితస్యవచస్సుత్వాజగత్ప్రాణోబ్రవీదిదమ్ || ౯౦ ||
వాయుః || జయస్తువిజయశ్చైవ శాపితౌమునిభిఃపురా | అహంకారేణ
తౌజాతౌకుంభకర్ణదశాననా || ౯౧ || విస్తృతౌకింత్యయామూర్ఖద్వా
రపత్వేనియోజితౌ | తద్వాక్యాంతేచరాజేంద్రప్రజ్జ్వాంబిషోల్బణః ||
గహ్వానన్యచనైస్తీక్ష్ణేర్జగత్ప్రాణమహీశ్వరః || శేషః || కింగరిష్ఠం
వచఃప్రాక్తంజీవనేచ్ఛానవిద్యతే || ౯౩ || కాలేనానుగతోలోకోనైవ
జానాతిమోహితః | త్వంతాదృజ్జ్వరవద్వాయో వృధామోహాత్ప్రళా
షసే || ౯౪ || బలేజ్ఞానేవిరాగేచవిష్ణుభక్తోసమత్సమః | సదామే
న్తఃపురేవాసఃపుత్రాదప్యధికోహిరే || ౯౫ || లోకానాంచహితార్థా
యహితార్థంజగదీశతుః | స్థాపితోఽస్మిద్ద్వారపత్యేలక్ష్మ్యనారాయ

ణేనచ || ౯౬ || వాయుః || బిడాలోఽస్తస్థితోవాపిబహిష్టేభన
 మోనహి | శయానంరత్నపర్యంకేరాజానమపిసేవతే || ౯౭ || కశ్చి
 ద్దూతోనియుక్తస్తుపర్యంకాధిష్ఠితస్త్వయమ్ | కిమాధిక్యంతస్యశేషపు
 త్రేకాన్యూనతావద || ౯౮ || తయోర్వివాదోహ్యభవచ్ఛేషవాయోర్వా
 ర్హతాత్మనోః | లక్ష్మ్యైఃపబోధితశ్చేమానుత్తరైఃగరుడధ్వజః || ౯౯ ||
 కిమర్థంక్రోశసేశేషకఃపుమానాగతఃపరః | ఇత్యుక్తోదేవదేవేనఘణిరా
 జోఽభ్యభాషత || ౧౦౦ || శేషః || మలయాచలవాసస్తువాయురత్యం
 తగర్వితః | అకాలేఽస్తాపురంశీఘ్రంప్రవేష్టుంచనముద్యతః || ౧౦౧ ||
 అవాచ్యవచనంప్రోక్తమనేనాత్యంతమానినా | ఇత్యాహుతఃఘణీంద్రదే
 ణభావజ్ఞేనతదాహరిః || ౧౦౨ || సంజ్ఞాపయన్నిజంభావమింగితైర్ద్వై
 రమాయయా | ఏతస్మిన్నేవకాలేతుసాష్టాంగంప్రణిపత్యతమ్ || ౧౦౩ ||
 వాయుస్తుష్టావపురుషంపురాణంవేదగోచరమ్ | వాయుమూలోక్యవచనం
 వారిజాక్షోఽబ్రవీత్సతమ్ || ౧౦౪ || భగవాన్ || కిమర్థంకలహఃపుత్రశేషే
 ణాత్యంతమానినా | ఇత్థంహరేర్వాగమృతంపితౄకర్ణపుటద్వయాత్ ||
 తూష్ణీంబభూవన్మపతేవాయురత్యంతభక్తిమాన్ || శేషః || అహంసమ
 ర్థోభగవన్బలేజ్ఞానేతవప్రియే || ౧౦౫ || మత్సమోనాస్తిభూలోకేనాకే
 వాబ్రహ్మసద్గతి | సరీసృపవచశ్రుత్వాప్రహసన్పణినంహరిః || ౧౦౬ ||
 సాధుసాధ్వితినంభావ్యచోవాచఘణినాంపతిమ్ || శ్రీభగవాన్ || నవాజ్ఞా
 త్రేణపౌరుష్యంక్రియాకేవలముత్తరమ్ || ౧౦౭ || బలాబలంపరీక్ష్యంతాం
 దేవాశ్చేంద్రపురోగమాః | అతైర్విోత్తరదిగ్భాగేపర్వతంమేరునందన
 మ్ || ౧౦౮ || స్వకాయరజ్జనాబద్ధ్వాబలంతేయావదస్తిహి | తావతై
 వబలేనత్వంసంయుక్తస్సుస్థిరాత్మనా || ౧౦౯ || తిష్ఠభద్రమహాభాగవిష
 పూతాఽరజ్యంభితః | హృషీకేశవచశ్రుత్వాహృష్టపుష్టాంగవిగ్రహాః ||
 స్వకాయరజ్జనాబద్ధ్వాన్నానందాద్రిమహీశ్వరః | స్థిరోబభూవచామం
 త్ర్యవాయుంవేగవతాంవరమ్ || ౧౧౦ || తమాలోక్యాగ్నిదయితఃపర్వ
 తంతముపాగతః | ఆజ్ఞయావాసుదేవస్యదేవానాంపశ్యతాంసతామ్ ||
 స్వస్తిస్థగవతఃప్రీతిమ్ త్వాఽతిశయితాంమరుత్ | మదోద్ధతోమహావేగం
 చక్రేపర్వతచాలనే || ౧౧౧ || నచకంపేగిరికించిదపిశేషేణవేష్టితః |

౮ శ్రీవేంకటాచలమహాత్మ్యే - భవిష్యత్తరపురాణాంతర్గతే (అ-౧)

తతోఁపినుమహావేగంచక్రవాయుఃప్రకోపనః ॥ ౧౧౫ ॥ సంస్కర్థమా
నయోరిత్యంశేషవాయోర్మహాత్మనోః । హాహాకారోజగత్వాసీదధరో
త్తరితేతదా ॥ ౧౧౬ ॥ తతోబ్రహ్మదిభిర్ద్వైర్యాచితోఽపియదామరు
త్ ॥ ప్రపేదేనశమంకించిత్తదాసాఫణినాంపతిః ॥ ౧౧౭ ॥ జానన్మగ
వతశ్చాపిభావందేవాంశ్చతోషయత్ ॥ క్వచిత్ఫణాంతరంకించిచ్ఛధయా
మాసవైలఘుః ॥ ౧౧౮ ॥ తతఃప్రకుర్వతోవేగంమారుతస్యమహాత్మ
నః ॥ కనిష్ఠాంగుళిమాత్రేతుప్రదేశేష్లధబంధనే ॥ ౧౧౯ ॥ మహావేగస్య
సంపర్కాత్పర్వతోభోగిసంయుతః । యోజనాన్యతిలఘోనిదక్షిణాభిము
ఖోయయా ॥ ౧౨౦ ॥ మేరుస్తుష్టావన్మపతేబలదేవమ్మహాబలమ్ ॥ త్రాయ
తాంత్రాయతాంసామిత్పుత్రంబాలంభవాన్తమ ॥ ౧౨౧ ॥ ఏవముక్తోమే
రుణాయంతత్పుత్రంపర్యపాలయత్ ॥ స్వర్ణముఖాశ్రమహానద్యాఃప్రతీరేచ
తథోత్తరే ॥ ౧౨౨ ॥ స్థాపయామాసరాజేంద్రగిరిరాజంసపన్నగమ్ ॥ తతో
వాయుంసురగణాబోధయామాసురాదరాత్ ॥ ౧౨౩ ॥ అయంశేషాంశ
జోవాయోశైలశ్చైలేశ్వరాత్తజః ॥ హరేస్తుంచోదనేనైవజాతస్సాన్వివా
సహేతవే ॥ ౧౨౪ ॥ వ్యాజ్యేనైవత్యయానీతస్తేనస్వర్ణముఖీతటమ్ ॥ త్వత్సం
వాదచ్ఛలేనైషస్వస్థానోఽస్థానితోఽహినా ॥ ౧౨౫ ॥ మాయావీధగవానీ
త్యంకేవలంతావ్యవ్యమోహయత్ ॥ తదద్యుఘోరాజంత్యమంతరంగంహరే
రిమమ్ ॥ ౧౨౬ ॥ ప్రసాదయాపరాధ్యోఽసివృధాతస్మిన్మహాత్మని ॥ ఇతిసంబో
ధితోదేవైర్నితకాంక్షీభిరాదరాత్ ॥ ౧౨౭ ॥ శేషంగతమదఃపశ్చాత్తుష్టావ
మరుతాంపతిఃక్షమస్యమమదారాత్త్యమజ్ఞానేనాగతంవిభో ॥ ౧౨౮ ॥
త్వయీహాభగవాన్సితోదాగమిష్యతివైహరిః ॥ మయాపచరితమౌర్భా
న్మహాభాగేవృధాత్వయి ॥ ౧౨౯ ॥ ఇత్యంప్రసాదయామాసఫణిరాజంత
దామరుత్ ॥ నిర్వైరత్వాత్ప్రసాదంసచకారమరుతిస్వయమ్ ॥ ౧౩౦ ॥
ఇత్యంశేషాంశజంశైలంశేషేణపరివేష్టితమ్ ॥ సావాసహేతోర్హరిణా
వాహితంవాయునాఫలాత్ ॥ ౧౩౧ ॥ రాజన్యేషనిమిత్తేనశేషాచలమిమం

❧ ❧ ❧ కలియుగేశ్రీవేంకటాచలనామనిష్పత్రిప్రకారః. ❧ ❧ ❧

విమః || జనకః || కలావేజ్జటశ్చ లేలికధంనామమహామునే || ౧౩-౨ ||

శతానందః ॥ పురాపురందరోనామసోమయాజీదృఢవ్రతః । కాశహస్తాన్య
ఖ్యనగరేనత్యవాగ్బ్రహ్మణోఽభవత్ ॥ ౧౩౩ ॥ అపుత్రస్యాపివిప్రస్య
నాభూద్భుజంసుతాప్తయే । దైవేనపూర్వపుణ్యేనవృద్ధస్యాస్యసుతోఽ
భవత్ ॥ ౧౩౪ ॥ చకారనామ్నాససుతమ్నాధవంవిప్రసంసది । పిత్రో
పసితోబాలస్తువవృధేచంద్రవన్నృప ॥ ౧౩౫ ॥ వేదవేదాంగతత్త్వజ్ఞస్స
ర్షవిద్యావిశారదః । తతఃకాలాంతరేపుత్రంసదారంతంచకారహ ॥
సచంద్రలేఖయా రేమేబహుకాలంచమాధవః । పశ్చియజ్ఞపరోనిత్యంప
శ్చానసమద్యుతిః ॥ ౧౩౬ ॥ త్రిస్సప్తవర్షోరేజేనద్వితీయఐవభాస్క-
రః । సాకన్యాపాణ్డ్యదేశీయాపాణ్డ్యనాంచతథాప్రియా ॥ ౧౩౭ ॥
పత్యేసుప్తేస్వయంశిశ్యేపత్యేభుక్తేత్వభుజ్జుచ । కదాచిద్విప్రపుత్రస్తు
దివాసంగమతత్పరః ॥ ౧౩౮ ॥ రాజపుత్రీంసమాసాద్యరాజనామ-
తురోఽబ్రవీత్ । మమేచ్ఛావర్తతేభద్రేసంగమేతవభామిని ॥ ౧౪౦ ॥ ప
తివాక్యముపాకర్ణ్యపతిప్రాహప్రజాపతే ॥ చంద్రలేఖా ॥ శరీరమస్థిమాం
సాదైవ్యఃపూరితంపురుషర్షభ ॥ ౧౪౧ ॥ శరీరేణశరీరస్యసంగమస్సా
ధ్యసంమతః ॥ తత్రాపిదివసక్రీడామయుక్తాంమునయోవిదుః ॥ ౧౪౨ ॥
నికేతనేపితామాతాబాగ్నిహోత్రశ్చదేవరాట్ । ప్రభాకరప్రభాంప
శ్యత్యజకామంద్విజాత్తజ ॥ ౧౪౩ ॥ వధూవచనమాకర్ణ్యమాధవోవా
క్యమబ్రవీత్ ॥ మాధవః ॥ భవభామినిసాఖ్యేమేపూర్వయాద్యమనోర
థమ్ ॥ ౧౪౪ ॥ తవస్యాత్పుత్రసాభాగ్యంపరత్రపతిలోకతా । భర్తుర్వ
చనమాకర్ణ్యభర్తారంవాక్యమబ్రవీత్ ॥ ౧౪౫ ॥ చంద్రలేఖా ॥ గచ్ఛా
మిజలహేతోస్తుగచ్ఛత్వంపురతోమమ । తదాజగామరాజేంద్రకుశార్థం
సస్వభావతః ॥ ౧౪౬ ॥ సాజగామాధవానీయపాత్రమాదాయభామి
నీ । తామస్వగాన్తాధవోపివటకూటమభిద్రుతః ॥ ౧౪౭ ॥ తత్రాంతరే
విప్రపుత్రోదదర్శాన్యాంస్త్రీయంపునః । వనాంతరేవసంతేచవసంతీం
ద్రుమమూలగామ్ ॥ ౧౪౮ ॥ ధవళాంబరసబద్ధాంకటిమేఖలయాన్వి
తామ్ । సునాసాంసుభగాంసుభ్రాంనీలాశకవిరాజితామ్ ॥ ౧౪౯ ॥
ముమోహవిప్రస్తాంధృష్ట్యాసువద్ధాంసుపయోధరామ్ । స్నిగ్ధకంచుకసం
బద్ధాంకోకిలస్వరరంజితామ్ ॥ ౧౫౦ ॥ అంజనాలిప్తనయనామంత్య

౧౦ శ్రీవేంకటాచలమహాత్మ్యే - భవిష్యత్తరపురాణా స్తవతే (అ-౧)

జాంనామకు స్తథామ్ । పాదేనవిలిఖంతీంగాం జానుస్థితశిరోరుహమ్ ॥
 దృష్ట్వాభిన్నమనాభూత్వా చింతయన్బ్రహ్మనిర్ణయమ్ । సభార్యాంప్ర
 త్యువాచేదం గచ్ఛప్రాణప్రియేగృహమ్ ॥ ౧౫౨ ॥ ఇచ్ఛామేపూర్ణతాం
 ప్రాప్తా త్వద్భక్త్యాపరితుష్యతః ॥ చంద్రలేఖా ॥ యుక్తముక్తంత్యయా
 భద్ర గచ్ఛామిభవనంస్వకమ్ ॥ ౧౫౩ ॥ భర్తురాజ్ఞాముపాసీయ చంద్ర
 లేఖాగృహంగతా । యావద్గచ్ఛతిసాభార్యా తావత్తత్తస్థితోఽభవత్ ॥
 గతాయాంస్వప్రియాయాంతు తాంబాలాంపర్యపద్యత । శనైర్లగమ
 రాజేంద్ర స్మరేణహృతచేతనః ॥ ౧౫౪ ॥ సమీపస్థంమునిప్రేక్ష్య సారాజ
 న్పృథులోచనా । స్వరభేదంప్రకుర్వంతీ వాక్యమూచేథమాధవమ్ ॥ ౧౫౬ ॥
 కుంతలా ॥ మాయూహిమునిశార్దూల మత్సమీపంమహామతే । సచతద్వచ
 నంశ్రుత్వా సహసావాక్యమబ్రవీత్ ॥ ౧౫౭ ॥ మాధవః ॥ కాత్వంకల్యాణి
 భద్రం తే జననీజనితాచకః । ఆవాస స్తవభద్రం తే కస్మిన్ప్రాప్తే వరాననే ॥
 సాచేత్థముక్తామునినా జాతిమాహమనస్వినీ ॥ కుంతలా ॥ కింమాంపు
 చ్ఛసిపాపిష్ఠాం వ్యభిచారకులోద్భవామ్ ॥ ౧౫౮ ॥ అంత్యజాన్త్యజ
 యోర్జ్ఞాతాం సురామాంసాశినింఖలామ్ । మధ్యజేజేనివాసోమే కింత్యం
 పృచ్ఛసిభూసుర ॥ ౧౬౦ ॥ వేదవేదాంతవేదిం స్త్వం నమాంద్రష్టమి
 హర్హసి । మాంస్ప్రప్టుంక్రీడితుంవాపి కథమిచ్ఛసిమూఢధీః ॥ ౧౬౧ ॥
 ఏవమాదిప్రజల్పంతీ మ్మాధవస్తామథాబ్రవీత్ ॥ మాధవః ॥ వృథానా
 రాయణాజ్ఞాతో బ్రహ్మలోకపితామహః ॥ ౧౬౨ ॥ అంధమేనమ్మహా
 రాజ మ్మన్యతేమేమతిసుదా । వృథాయజ్ఞనయామాస వనితాంవనహే
 తవే ॥ ౧౬౩ ॥ తథాపిమమబుద్ధిస్తు త్వయ్యేవరమతేనదా । యత స్త్వ
 య్యేవనిరత మ్మనోమేకృతవాసజః ॥ ౧౬౪ ॥ అతోమనోమేసంపూ
 ర్య జీవయాద్యశుచిస్తి తే ॥ కుంతలా ॥ కులాటనంప్రకుర్వాణాః కులమా
 శతపూరుషమ్ ॥ ౧౬౫ ॥ దహంతీతివదంతిస్త్వ కులజావరమానినః ।
 మాధవః ॥ లవణోదకజాతాని రత్నానివివిధానిచ ॥ ౧౬౬ ॥ అంగీకు
 ర్వంతిదేవాశ్చ తేజఃప్రాధాన్యకారణాత్ । తస్మాదహంసురూపత్వా
 త్వయిభోగంకరోమిచ ॥ ౧౬౭ ॥ నరకంవామృతోయాస్యే సితృభి
 స్సుహసుస్తి తే ॥ ౧౬౮ ॥ ఇత్యేవముక్తాద్విజబాలకేన రురోద

కన్యాతరుణారుణాభా । దివోకసోవిప్రవరోవిమోచ్యో దోషాదముష్మా
 దసతీప్రసంగాత్ ॥ ౧౬౮౪ ॥ దిగ్దేవతాయాశ్చగణాధిపా
 యే భాన్విందుపూర్వాశ్చనవగ్రహాయే । శృణ్వంతువాక్యం మమతే
 వృధాయం విప్రోమృతిం యాస్యతి పాపసంగాత్ ॥ ౧౬౮౫ ॥
 విలలాపమహారాజ బ్రాహ్మణార్థంసుమధ్యమా ॥ ౧౭౦ ॥ మాస్పృశా
 ద్యమహీదేవ పాపినివ్యభిచారిణీమ్ । కస్పృశేదగ్నిమార్తస్త్వా స
 ర్పంవ్యాఘ్రంగజంద్విజ ॥ ౧౭౧ ॥ పరపత్నీహితత్తుల్యాః కిముచం
 డాలకన్యకా । ఉత్తమంపదమాస్థాయ నీచాన్యచ్ఛంత్యథోగతిమ్ ॥ ౧౭౨ ॥
 జ్ఞానినోనతథావిప్రా స్తవబుద్ధిస్తుతాదృశీ । జాతీద్వేనిర్మితేపూర్వం విష్ణు
 నాద్విజసత్తమ ॥ ౧౭౩ ॥ స్త్రీత్వంపుంస్త్ర్యంయథాతద్వచ్ఛాతుర్వ
 ర్ణ్యంచభూసుర । బ్రాహ్మణస్యబ్రహ్మయోన్యాం రంతుమిచ్ఛాప్రశస్య
 తే ॥ ౧౭౪ ॥ తథాన్యేషాంచవర్ణానాం స్వస్వజాతౌప్రశస్యతే । విప
 రీతమిమంమన్యే ధర్మత్యాగంద్విజన్తనామ్ ॥ ౧౭౫ ॥ శరీరంతవవిప్రేంద్ర
 వేదపూతంవిశేషతః । ఋతుకాలేచయన్తాతు స్తవప్రతాసమాగమే ॥ ౧౭౬ ॥
 రేతస్సృష్టంవేదపూతం గర్భాధానమిదంవిదుః । సీమంతంకల్పయా
 మాసు ర్త్వంత్రైర్వేదమయైర్ద్విజాః ॥ ౧౭౭ ॥ దశమేమాసిసంప్రా
 ప్తేప్రానూతజననీతవ । తదాపిత్రజాతకర్తృకృతంనామచమంత్రవత్ ॥
 అన్నప్రాశనచాలాది బ్రహ్మవాచనపూర్వకమ్ । అగ్నిసాక్షివిధానేన
 ప్రాప్తదారఃకృతోభవాత్ ॥ ౧౭౮ ॥ అధీతవేదశాస్త్రస్సన్నాహితా
 గ్నప్రతేస్థితః । ఏతాదృశస్యదేహస్యమయాసంగఃకథంభవేత్ ॥ ౧౮౦ ॥
 కణ్ఠాహరికథాశ్రుత్యా పావిత్రేనాసికాతవ । హర్యర్పితసుగంధేన పావి
 తాజరంతవ ॥ ౧౮౧ ॥ వాసుదేవార్పితాన్నేన పవిత్రంపురుషర్షభ ।
 కృష్ణార్చనప్రసంగేన కరాపావనతాంగతౌ ॥ ౧౮౨ ॥ హరినామకలాపే
 న జిహ్వతేపావనాత్మికా । పుణ్యక్షేత్రానుచారేణ పాదాతేపావనీకృతౌ ॥
 ఏతాదృశేనదేహేన కథంసంగంప్రశంససి । మమాపిశృణుమాహాత్మ్యం
 దేహస్యామితదోషిణః ॥ ౧౮౪ ॥ అవాచ్యవచనైఃకూరై ర్జిహ్వమేద
 హ్యతేనదా । సురామాంసాశనేనైవ జతరేగుల్మమాగతమ్ ॥ ౧౮౫ ॥ వ్య
 భిచారకథాలాపా తక్ష్ణామేశిధిలీకృతౌ । పాదాజారగృహంగత్వా

౧౨ శ్రీవేంకటాచలమహాత్మ్యే - భవిష్యత్తరపురాణా స్తవ తే (అ-౧)

సామాణసదృశౌమమ ॥ ౧౮౬ ॥ గోవధాన్త త్కరౌక్రూరౌ యమదండ
 సమప్రభౌ । ఏతాదృశస్య దేహస్య త్వయాసంగఃకథంభవేత్ ॥ ౧౮౭ ॥
 ఉత్తమోసీచతాంప్రాప్య కథంస్వర్గంగమిష్యతి । పరస్త్రీసంగదోషేణ
 బహవోమరణంగతాః ॥ ౧౮౮ ॥ తస్మాదుత్తిష్టభద్రం తే తవదాసీభవా
 మిభోః । పనితావచనంశ్రుత్వా వాక్యమూచేద్విజాత్మజః ॥ ౧౮౯ ॥
 మాధవః ॥ త్వదీయసంగోబహుకాలపుణ్య ప్రభావజోముక్తికరశ్శుభావ
 హః । దైవేనయోగేనహరేఃప్రసాదా త్పుణ్యేనలబ్ధఃపురుషార్థహేతుః॥
 తస్మాద్భజస్వానుగతోస్తి భామిని త్యజాద్యలజ్ఞాంకురుమేమనోగతమ్ । గ
 చ్ఛంత్యద్యమమప్రాణా స్త్వద్వియోగేనకేవలమ్ ॥ ౧౯౦ ॥ తస్మాజ్జీవ
 యభద్రం తే మరణాభిముఖంచమామ్ । ఏవముక్తాద్విజేంద్రేణ పృథుశ్రో
 ణీసముత్థితా ॥ ౧౯౧ ॥ పలాయనాయాశుమతిం చక్రేచండాలకన్యకా
 ధావమానామనుద్రుత మాధవస్తాముపాస్పృశత్ ॥ ౧౯౩ ॥ రారవం
 జనకస్యాపి జనన్యాఃకులయోగ్యువమ్ । స్యాదితిక్రోశమానాంతాంమాధ
 వోమన్మధాహతః ॥ ౧౯౪ ॥ బలాత్కరోణసంగృహ్య బుభుజేభోగ
 ముత్తమమ్ । భోగాత్యయేద్విజంబాలా వాక్యమూచేమనస్వినీ ॥ ౧౯౫ ॥
 కుంతలా ॥ అద్యప్రభృతిభోవిప్ర పతి స్త్వంమమభూసుర । త్యజయజ్ఞోప
 వీతంత్యముండయిత్వాశిరస్తథా ॥ ౧౯౬ ॥ అబ్రాహ్మణ్యముపాగమ్య
 భుంక్ష్వగోమాంసముత్తమమ్ । పిబమద్యోదకంశీఘ్రం చండాలత్వము
 పాశ్రితః ॥ ౧౯౭ ॥ తద్వాక్యచూకర్ణ్యతదా తయోక్తంసర్వమాచరత్ ।
 చండాలచరితాచారం జగామవిధిచోదితః ॥ ౧౯౮ ॥ విప్రస్తయాస
 మేతస్తు కృష్ణవేణేనదీతటమ్ । ద్వాదశాబ్దంవసన్నిప్రస్తత్యంగపరిమోహి
 తః ॥ ౧౯౯ ॥ అనిత్యత్వాచ్ఛిరీరాణాం కాలపాశేనయంత్రితా । జగా
 మమరణంరాజక కుంతలానీలకుంతలా ॥ ౨౦౦ ॥ తయావిరహితశ్శ్రీ
 మాం మాధవోదుఃఖకాతరః । అచరద్భువనంసర్వమున్నా దేనోద్భ్రమ
 న్నివ ॥ ౨౦౧ ॥ అకస్మాద్దైవయోగేన రాజానశ్చైత్తరాస్తదా । యా
 త్రార్థంసముపాజగ్గుర్వరాహస్యచపర్వతమ్ ॥ ౨౦౨ ॥ మార్గమధ్యేద
 దర్యాసామాధవస్తాన్తహేపతీ ॥ గచ్ఛన్నేవచతైస్సార్థం తదుచ్ఛిష్టాన్న
 భోజనః ॥ ౨౦౩ ॥ ప్రాపసర్పగిరింరాజక దైవయోగేనకర్తౄణా

తేరాజానస్తత్రగత్వాతీర్థేకపిలసంజ్ఞికే || ౨౦౪ || స్నాత్వాభక్తిసమో
 పేతావపనంచక్రురాదరాత్ | మాధవస్వయమప్యేత్యవాపయామా
 నవైశిరః || ౨౦౫ || పార్వణానిప్రకుర్వంతస్తత్రరాజ్ఞాక్షితీశ్వరాః |
 పిండానిచసుసంపృష్టాశ్చాగ్ధీయానిదదుస్తదా || ౨౦౬ || మాధవోపిశు
 భేతీర్థేస్నాత్వాతద్వచ్చపార్వణమ్ | కుర్వన్పిండాన్మదాకృత్వాపితృభ్య
 శ్శృద్ధయాదదా || ౨౦౭ || దైవాత్తతకర్మణైవాసౌతదాభూద్గతకల్మషః |
 తస్మాద్యోమానవోభక్త్యాకుర్యాత్తీర్థావగాహనమ్ || ౨౦౮ || పితృశ్రా
 ద్ధంపిండదానంముక్తిస్తస్యనసంశయః | మృత్పిండంకృతవాన్విప్రఃపుణ్య
 త్కేతేపురాతనే || ౨౦౯ || కింవర్ణయామఃపురుషోత్తమస్యత్కేతస్యతీ
 ర్థస్యచపుణ్యశక్తిమ్ | మృత్పిండదానాత్పితరశ్చతస్యముక్తింప్రపన్నాముర
 వైరిశాసనాత్ || ౨౧౦ || ప్రభాతేవిమలేజాతేరాజానోరాజనత్తమ |
 సమారోహన్గిరిశ్రేష్ఠంసపుత్రాశ్చసబాంధవాః || ౨౧౧ || తేషామను
 పదంరాజ్ఞప్రావశేషగిరించనః | విశ్రామ్యంతస్పర్వవతేతస్థుస్తతత
 త్రచ || ౨౧౨ || సోపితస్థామహారాజమాధవోగిరిమస్తకే | భూధరస్స
 ర్కమాత్రేణతదఘంపర్యకంపత || ౨౧౩ || మాధవస్యాభవతకృష్ణంయ
 థావైమక్షికాశినః | వమంతమేనంస్వంపాపంసమావృణ్వన్నమంతతః ||
 తదంగజాతఃకోప్యగ్నిరద్రిమాహాత్మ్యతస్తదా | ప్రజజ్ఞాల్లదహన్నాపం
 సురామాంసాశనోద్భవమ్ || ౨౧౪ || తస్యదుర్గంధధూమేనవాసితాస్స
 ర్వదేవతాః | తద్భావంవేదితుందేవాబ్రహ్మరుద్రపురోగమాః || ౨౧౫ ||
 విమానానివిచిత్రాణిభాసయంతస్సమాగతాః | ఖమాగ్లేసంస్థితాస్సచ్యే
 దృష్ట్వాతచ్చరితంనృప || ౨౧౬ || వపుషుఃపుష్పవర్షాణిమాధవస్యాత్తమాం
 గకే | దృష్ట్వాపితామహశ్శ్రీమాన్విమానాదవరుహ్యసః || ౨౧౭ || మాధవం
 గతపాప్తానమజామీశంయథాహరిః | కృపయోద్ధృతవానేనంకృపాళు
 ర్ద్విజపుంగవమ్ || ౨౧౮ || ఇతిసంచితయంస్తస్యనికటంప్రాపసాదరమ్ |
 జిఘ్రంశ్చతచ్ఛిరశ్శ్రీమాన్బ్రహ్మవాణీమధాబ్రవీత్ || ౨౧౯ || భో
 భోమాధవవిప్రేంద్రగతపాపోసికేవలమ్ | స్వామిత్థీర్థస్యనికటంగత్వా
 స్నాత్వాచతజ్జలే || ౨౨౦ || వరాహవదనంనత్వాత్యజదేహంమహీసు
 ర | మహీపాలోఽథభూత్వాత్రకురురాజ్యమకంటకమ్ || ౨౨౧ ||

౧౪ శ్రీవేంకటాచలమాహాత్మ్య-భవిష్యత్తరపురాణా స్తవ తే (అ-౨

పాణ్డవానాంచదాహిత్రకులేజాతౌఽసిక్తిర్నిమాణః । సుధర్మస్యనుతోభూ
త్వాఽఽకాశనామాధదక్షిణే ॥ ౨౨౩ ॥ నారాయణపురేవీరతోండదేశా
ధిపోభవ । తవపుత్రీజగన్మాతాజామాతాచజగత్పతిః ॥ ౨౨౪ ॥ భవి
ష్యతిమహారాజ పశ్చాద్దైవకుణ్డమాపుషీ । ఇతితస్యవరందత్వాచతుర
శ్చతురాననః ॥ ౨౨౫ ॥ తదానామచకారాద్రేవ్యేంకటాచలఇత్యపి ।
సర్వపాపానివేంప్రాహుః కటస్తద్దాహఉచ్యతే ॥ ౨౨౬ ॥ తస్మాద్ద్యే
జ్కటశైలోయం లోకేవిఖ్యాతకీర్తిమాణః । ప్రభాతకాలేరాజేంద్రయః
కీర్తయతిభూధరమ్ ॥ ౨౨౭ ॥ తస్యపుణ్యఫలంవక్ష్యేశృణురాజన్యథా
స్థితమ్ । ఫలంభవేద్ధ్రువంగంగాసేతుయాత్రాసహస్రజమ్ ॥ ౨౨౮ ॥
ఇతిహాసమిదంప్రోక్షం గౌతమేనమమోదితమ్ । పుణ్యంపరమకల్యాణం
శ్రవణాద్భద్రదాయకమ్ ॥ ౨౨౯ ॥ ... *

ఇతిశ్రీభవిష్యత్తరపురాణే శ్రీవేంకటాచలమాహాత్మ్యే
భగవత్ప్రీడాద్ర్యగభేదేన వృషభాదినామ
భేదవర్ణనంనామ ప్రథమోధ్యాయః.

➤➤➤ భగవత్శ్రీవైకుంఠాద్వైంకటాచలగమనం. ➤➤➤

జనకః ॥ మరుత్ప్రాహాహిరాజానం భగవానాగమిష్యతి । ఇతి
త్వయోదితంపూర్వం తన్తమాచక్ష్యవిస్తరాత్ ॥ ౧ ॥ కథంనారాయ
ణఃప్రాప్తఃకేనవాకారణేనభోః । తత్రాగత్యకృతంకింను తన్తమాచక్ష్యవి
స్తరాత్ ॥ ౨ ॥ కథంవైకుంఠలోకంతుత్యక్తవాన్పురుషోత్తమః । చరితః
తస్యమాహాత్మ్యంతీర్థానాంవర్వతస్యచ ॥ ౩ ॥ వరాహరూపిణోవిష్ణోర్మా
హాత్మ్యంవదవిస్తరాత్ । ఆకాశనామ్నశ్చరితంరాజ్ఞస్తస్యమహాత్మనః ॥
యస్యపుత్రీరమాదేవీజామాతాచజగత్పతిః । దేవానాంచఋషీణాంచదే
వస్త్రిణాంసమాగమమ్ ॥ ౪ ॥ శతానందః ॥ పురాతుఋషయస్సర్వేశ్వపా
ద్యామునీశ్వరాః । సన్తఖంజాహ్నవీతీరేసంతోషాచ్చక్రిరేద్విజాః ॥ ౫ ॥ త
స్మిన్మాతేమునిశ్రేష్ఠోనారదోమునిసత్తమః । ఉదాచవచనంవిప్రాకీమర్థో
యంక్రతూత్తమః ॥ ౬ ॥ కోవాభుక్ష్యేయజ్ఞఫలంకోవాధ్యేయస్సురోత్తమః ।

కృతయజ్ఞఫలంకస్యచార్వ్యతేమునిసత్తమాః ॥ ౮ ॥ ఇతినారదవాక్యం
 తుశ్చత్వాతేమునిపుజ్జవాః । సంశయార్థంసమాపన్నాఃకథమత్రవిచార్య
 తామ్ ॥౯॥ సంమిళితాత్వతదాసర్వేభ్యగుంబ్రహ్మవిదాంవరమ్ । తమూచు
 ర్భక్తిసమ్రూంగాఃకృతాంజలిపుటాస్థితాః ॥౧౦॥ గచ్ఛశీఘ్రంమహాబుద్ధే
 పరీక్షార్థంసురోత్తమా ॥ ఇతితేషాంవచశ్చత్వాత్వాయయాకంజజమంది
 రమ్ ॥ ౧౧ ॥ తత్రదృష్ట్యాప్తబాహుంతం సాక్షాద్భక్తిహృణమగ్రజమ్ ।
 చతుర్ముఖముదారాంగం సరస్వత్యాసుసేవితమ్ ॥ ౧౨ ॥ చతురాస్యస
 ముద్భూత వేదఘోషవిరాజితమ్ । దిక్పాలకగణైస్సార్థం కిరీటమకుటా
 జ్జ్వలమ్ ॥ ౧౩ ॥ స్తువంతంజగదీశానం నారాయణమనామయమ్ । ప్ర
 ణమస్సక్తిభావేన మదదీప్తివిరాజితమ్ ॥ ౧౪ ॥ పాతయామాసకాయం
 స్వంపురతఃకంజజన్తనః । పతితంసభృగుందృష్ట్యా నోవాచవచసంవిధిః ॥
 తంమత్వాకించిదజ్ఞానా దపూజ్యమునిపుజ్జవాః । అలభ్యాస్వాత్మనఃకా
 ర్యం కైలాసంసముషిర్యయా ॥ ౧౫ ॥ కైలాసగిరిమాసాద్య తత్రాద్రా
 క్షీత్త్రిలోచనమ్ । కాముకంపార్వతీదేవ్యాక్రీడంతంనిజమందిరే ॥ ౧౬ ॥
 తస్మిన్కాలేతమాయాతం నాజానాత్కాముకోహరః । ఆగతంసామునిం
 దృష్ట్వా పార్వతీలజ్జయాఽవదత్ ॥ ౧౭ ॥ త్యజశీఘ్రంమహాబాహూ
 హ్యగతోమునిపుజ్జవాః । ఇతితస్యైవచశ్చత్వా క్రోధాత్తామ్రవిలోచ
 నః ॥౧౮॥ తంహంతుమద్రవచ్ఛీఘ్ర మృషిశ్చాపాన్నిరాకరోత్ । శశా
 పసముషిశ్శంభుం లోకేత్వంనైవపూజ్యసే ॥ ౧౯ ॥ త్వంశేఘ్రపూజనే
 నైవ లోకేఘ్యాతింగమిష్యసి । ఇత్యుక్త్వాసముషిశ్చాగా దైర్వికుణ్ఠంహరి
 మందిరమ్ ॥ ౨౦ ॥ ప్రాకారగోపురద్వార నవతోరణభూషితమ్ । చతు
 ర్దిక్షుచతుర్ద్వార పాలకైరుపశోభితమ్ ॥ ౨౧ ॥ తత్రతయ్యాగృహేరమ్యే
 శేషమంచకశాయినమ్ । లక్ష్మ్యసమేతందేవేశందదర్శనభృగుస్తదా ॥
 తతాఙ్గోరసిగోవిందం భృగుఃపాదతలేనతమ్ । తాడ్యమానోహరిస్సాక్షా
 దుత్థాయవినయాన్వితః ॥ ౨౨ ॥ పపాతభగవాన్భక్త్యా ఋషిపాదస
 రోరుహే । ఆలిలింగేభభక్తైర్జీవ చోవాచఋషిపుంగవమ్ ॥ ౨౩ ॥

➡➡➡ భృగుప్రప్తిశ్రీవైకుణ్ఠనాథోక్తవిసీతివచనమ్. ➡➡➡

శ్రీభగవాన్ ॥ కిమర్థంత్యమృషిశ్రేష్ఠ మచ్ఛిరీరంకరోరకమ్ । అతా

౧౬ శ్రీవేంకటాచలమహాత్మ్యే - భవిష్యత్తరపురాణా స్తవతే (అ-౨)

డయాఽజరాయుక్త మభేద్యం దేవమానుషైః || ౨౬ || వజ్రాదప్త
గుణాంవిధ మచ్ఛరీరేశోరతామ్ | కిమర్థంతాడితంవిప్ర కోమలాం
ఘృతలేనతత్ || ౨౭ || పాదాతేకోమలాదివ్యో మచ్ఛరీరసమాగ
మాత్ | కియద్దుష్కంసమాపన్నానజానామిద్విజోత్తమ || ౨౮ || ఇత్యు
క్తాద్విజపాదాతా ప్రత్యుభోష్టాదకేననై | దధారశిరసాభక్త్యా విప్ర
పాదోదకంశుభమ్ || ౨౯ || జగృహేనకుటుంబశ్చ సర్వలోకంవిడంబ

భగవతోభృగుకృతసాత్వికదేవతాత్వసమర్థనమ్.
యః | విబుధాదర్యనేనైవ పునంతిచజగత్త్రియమ్ || ౩౦ || ఇత్యుక్తో
దేవదేవేనఋషిశ్చాగార్థరాతలమ్ | ఋషీణామగ్రజాతీనాంసభాయాఽ
సఋషీస్తదా || ౩౧ || బోధయామాసతాత్పర్వా హరిస్సర్వో
మస్త్వయమ్ | హరిస్సర్వోత్తమస్సాత్మాద్రమాదేవీతదంతరా || ౩౨ ||
తదభోవిధివాణ్యాచతదధశ్శర్వపూర్వకాః | ఏవంతరతమాజ్ఞేయాన్మర
దైత్యనరేశుచ || ౩౩ || ఇత్యేవంబోధితావిప్రాభృగుణాతత్త్వవేదిసా |

భృగుపాదాహతికుపితాయాలక్ష్మ్యైకరవీరపురాగమనమ్.
హరినిశ్చిత్వసర్వేశం చక్రుస్తస్మైమఖార్పణమ్ || ౩౪ || తతస్తుభగవా
న్దేవవకాంతేనిజమందిరే | సార్థంచరమయాఽతిష్ఠ త్తదోవాచరమాహ
రిమ్ || ౩౫ || శ్రీరమా | గచ్ఛామిదేవదేవేశత్యక్త్యాత్వాంజగదీశ్వరః |
తాడితోసిజగన్నాథ ఋషీణాత్వంజగన్తయః || ౩౬ || మదాలింగస్థలేదేవ
పాదేనైవజగత్పతే | కరవీరపురందివ్యం గచ్ఛామిగరుడధ్వజ || ౩౭ ||
ఇతిప్రేష్టూచకలహంకృత్యాతుహరిణాసహ | రమాజగామతత్త్రేత్రంకర
వీరపురాహ్వయమ్ || ౩౮ || యదాగతామహాలక్ష్మీస్తదానారాయణో
హరిః | అష్టావింశతమేప్రాప్తేద్వాపరాంతేకతాయుగే || ౩౯ || య
స్మిన్దేశేయదాప్రేమ కలహాఽస్యాఃప్రళామ్యతి | కర్తృణాయేనచయ
లక్ష్మ్యస్తేషణార్థంశ్రీవేంకటాచలమ్ప్రతిభగవదాగమనమ్.
భాతత్తథాచకరోమితత్ || ౪౦ || ఇతిసంకల్ప్యగోవిందోలీలామాను
షవిగ్రహః | మాయావీపరమానందంత్యక్త్యావై కుణ్ఠముత్తమమ్ || ౪౧ ||
గజ్ఞాయాదక్షిణేదేశేయోజనానాంశతత్రయే | సువర్ణముఖినామనదీ
నాంప్రవరానదీ || ౪౨ || శుకస్యవరదాపుణ్యాహ్యగస్త్యమునిపూజితా |

తస్యావహోత్తరేతీరేక్రోశార్ధస్వయమాత్రకే || ౪౩ || శ్రీవేంకటాగిరిర్నామ
వర్తతేపుణ్యకాననః । సువర్ణగిరిపుత్రస్తుసర్వతీర్థసమన్వితః ॥ ౪౪ ॥ సా
తౌచ్ఛేషావతారోసాసర్వధాతువిరాజితః । వైకుంఠసదృశోదివ్యోనారా
యణసమాశ్రయః ॥ ౪౫ ॥ శేషమారుతసంవాదాదాగతఃపుణ్యకాననః ।
యోజనత్రయనిస్తీర్ణప్రింశద్యోజనమాయతః ॥ ౪౬ ॥ వదనంవేంకట
ాగిరిర్నవసింహాద్రిశ్చమధ్యమః । శ్రీశైలఃపుచ్ఛభాగస్థస్సర్వక్షేత్రమ
యోగిరిః ॥ ౪౭ ॥ సర్వవృక్షసమక్షీర్ణః సర్వధాతువిభూషితః । కుం
దమందారపనసప్లక్షోదుంబరకింశుకైః ॥ ౪౮ ॥ పించుమందైఃపారిజా
తైః సింత్రిణీజమ్బుమణ్డలైః । సరశైశ్చమహావృక్షైఃకృష్ణాగరుభిరంచితః ॥
తాలహింతాలపున్నాగైర్దేవదారుభిరాశ్రితః । హంసకారణ్ణవాక్షీర్ణోబక
కోకశుకైర్భృతః ॥ ౫౦ ॥ కపోతైఃక్షీరహంసాద్యైర్నృగపండ్తైశ్చభూషితః ।
సింహశార్దూలశరభక్రోడమూతజ్జవానరైః ॥ ౫౧ ॥ జమ్బుకైశ్చైవభల్లూ
కైఃకస్తూరీమృగమాహిషైః । తురగైర్వ్యాఖండైశ్చగోమాయుభిరపిశ్రి
తః ॥ ౫౨ ॥ మల్లికామాలతీజాతీనంద్యావరైర్విరాజితః । చమ్పకాశోకపు
న్నాగకేతకైస్సర్వకేతకైః ॥ ౫౩ ॥ ఏవంమనోహరశ్రీమాన్ పర్యతః
పుణ్యకాననః । తరహోదైవతగణామృగాశ్చఋషిపుంగవాః ॥ ౫౪ ॥ పితరః
పక్షిణస్సర్వేపాషాణాయక్షకిన్నరాః ॥ ౫౪౫ ॥ ఏవంప్రభావోన్మగిరిం
ద్రజన్తనశ్రీవేంకటాదేస్తుహరేస్తథైవచ । జానంతినబ్రహ్మశివేంద్ర
పూర్వకాటత్యల్పవీర్యామనుజాస్తుకింపునః ॥ ౫౫౫ ॥ ... *

ఇతిశ్రీభవిష్యోత్తరపురాణే శ్రీవేంకటాచలమాహా
త్మే భగవతోశ్రీవైకుంఠాద్వేంకటాచలాగ
మనవర్ణనంనామ ద్వితీయోధ్యాయః.

శ్రీస్వామిపుష్కరిణీమాహాత్మ్యమ్.

శతానందః ॥ తస్యోపరివరాదివ్యాస్వామిపుష్కరిణీశుభా ।
మత్స్యకచ్ఛపసంబాధాజలకుక్కుటభూషితా ॥ ౧ ॥ శింశుమారగ
ణాక్షీర్ణామణ్ణాకస్వరహంకృతా । తీరజైర్వృక్షసంఘైశ్చతుంగైరా
చుంబితామృరా ॥ ౨ ॥ గంగాదిసర్వతీర్థానాంజన్మభూమిర్విరాజతే ।

౧౮ శ్రీవేంకటాచలమహాత్మ్యే - భవిష్యత్తరపురాణాంతర్గతే (అ-౩)

తస్యాంయేస్మాంతిమనుజాస్తేధన్యాఃపుణ్యవర్ధనాః ॥ ౩ ॥ ధనుర్వాసే
 సితేపతే ద్వాదశ్యామరుణోదయే । కాంక్షంతివిబుధశ్రేష్ఠా మజ్జనంత
 జ్జలేశుభే ॥ ౪ ॥ కాంక్షంతిమనుజాస్సాన మితిభోఃకింవదామితే ।
 యేఽత్రశ్రాద్ధాదికర్తాణి పితౄణాంకుర్వతేద్విజాః ॥ ౫ ॥ తేషాంచ
 పితరస్తుప్తా నృత్యంతిహరిమందిరే । జన్తనాకిమనేనేహ వృధేనభవతా
 మహా ॥ ౬ ॥ స్నానదానేనత త్తీర్థే మనుజాభాగ్యశాలినః । శఙ్ఖో
 నామనృపఃకశ్చి త్స్నానమాత్రేణరాజ్యగః ॥ ౭ ॥ పురానారాయణో
 నామబ్రాహ్మణోఽగ్గీరసస్సుతః । స్వామిపుష్కరిణీతీర్థే మహిమ్నాస్నా
 నజేసహి ॥ ౮ ॥ వరంలభ్యహరిందృష్ట్వా జగామహరిమందిరమ్ । ధ్రా
 మోపిత్రస్నానేనహృతాంసీతామగాత్పురా ॥ ౯ ॥ ఏవంతీర్థవశాత్
 త్ర స్వామిపుష్కరిణీశుభా । తస్యాఃపశ్చిమదిగ్భాగే వరాహవదనోహ
 రిః ॥ ౧౦ ॥ ధరామాలింగ్యవల్లీక ఆస్తేపిష్టలరాజితే । త్రికోటితీర్థజా
 తానాం జన్తస్థానంసభూధరః ॥ ౧౧ ॥ ఏతంగిరివరంప్రాప్య భగవా
 న్వేంకటాచలమ్ । వైకుంఠాదధికంమత్వావిచచారతత స్తతః ॥ ౧౨ ॥

శ్రీనివాసస్వామితీర్థపశ్చిమతీర్థవల్లీకప్రవేశప్రకారః.
 నప్రాపకించిదాస్థానం గూహనార్థంరమావతిః । ఇత్థంచిచార్యమాణేతు
 స్వామిపుష్కరిణీతతే ॥ ౧౩ ॥ దక్షిణేవిమలందివ్యం వల్లీకందృష్టవా
 స్తుదా । తింత్రిణీవృక్షమూలస్థం భగవాన్జగదీశ్వరః ॥ ౧౪ ॥ మత్స్యే
 దంపరమంస్థానం తత్రలీనోఽభవద్ధరిః । ఏవందేవేస్థితేతత్రవిగతంవత్స
 రాయుతమ్ ॥ ౧౫ ॥ అతీతేద్వాపరేచైవత్వప్తావింశతమేకతా । అతీ
 తేవత్సరేశ్చి చోళరాజోన్మపోత్తమః ॥ ౧౬ ॥ అవతారంసమాప
 న్నో నాగకన్యోదరేతథా । తస్మిన్మాసతిభూఖడ్గం బహుపుణ్యఫల
 ప్రదమ్ ॥ ౧౭ ॥ బహుక్షీరప్రదాగావః పుత్రావై పితృవత్సలాః ।
 కాలేవర్షపర్జన్య స్సస్యావై బహుధాన్యదాః ॥ ౧౮ ॥ నార్యఃపతివ్రతా
 స్సర్వాః పురుషాశ్చసతీవ్రతాః । ఇత్థంశాసతిరాజ్ఞ్యస్త్రి ॥ జనానందత
 త్పరాః ॥ ౧౯ ॥ తస్మిన్కాలేవిధిస్సాక్షాద్దేనురూపంసమాశ్రితః । బ్ర
 హ్మధేనోపాలికాభూద్గోపాలీకమలాలయా ॥ ౨౦ ॥ సాక్షాద్బ్రహ్మ

వత్సరూపీ తాభ్యం చేయంసమాగతా । పశ్యంతీపతిమార్గంతు చోళ
 రాజంసమభ్యగాత్ ॥ ౨౧ ॥ చోళరాజగృహంప్రాప్య సామాన్యేనసవ
 త్సకాంవిక్రీయగాంమహాలక్ష్మీర్జగామనిజధామచ ॥ ౨౨ ॥ గృహీత్వా
 తామృహీపాలో ముదమాపప్రియాన్వితః । బహుక్మీరప్రదాంతాంస పు
 త్రార్థమకరోత్తదా ॥ ౨౩ ॥ తతోధేనుసహస్రేణ సాకంశ్రీవేజ్కటాచ
 లే । సాగౌర్జగామనిత్యంతురమానాథంవిచిన్వతీ ॥ ౨౪ ॥ తత్రతత్రస
 మాజిఘ్రుభూధరేంద్రేవృసాకపిమ్ । విచినోబిన్దసర్వత్రధేనురూపీవిధి
 స్తదా ॥ ౨౫ ॥ తతఃకాలేనమహతా స్వామిపుష్కరిణీతటే । వల్క్రిక
 స్థంహరింజ్ఞాత్వాతుతోషమనసావిధిః ॥ ౨౬ ॥ సమసిన్చచ్ఛవల్క్రికంస
 మన్తాత్మీరధారయా । తదాప్రభృతినిత్యంతురాజధేనుగణైస్సహ ॥ ౨౭ ॥
 తత్రగత్వాతిభక్త్యైవ వల్క్రికేక్మీరసేచనమ్ । జగన్నాథస్యసంప్రీతై ధే
 నురూపీపితామహః ॥ ౨౮ ॥ చకారానుదినం గేహే నైవక్మీరండదాత
 దా । చిరమేవంగతేకాలేచోళరాజసతీస్వయమ్ ॥ ౨౯ ॥ ధేనుపాలం
 సమాహూయవచనం చేదమబ్రవీత్ । గవాపాలకదుర్బుద్ధేపయో2
 స్వాకింకరోషిరే ॥ ౩౦ ॥ కింత్యంభుంక్షే2ధవావతోసీభుక్షే-తద్వద
 మేద్రుతమ్ । ఇతితస్యావచశ్శ్చత్వా గోపాలోభయవిహ్వలః ॥ ౩౧ ॥

❧ గోక్మీరపాయినంశ్రీనివాసమ్మృతిగోపాలకృతతాడనత్రకారః. ❧

ఉవాచవచనంమందంరాజభార్యాంసగద్గదమ్ ॥ గోపాలః ॥ నజానే2
 హంచతత్కర్తృనమయాపీయతేపయః ॥ ౩౨ ॥ స్వయంపిబతివాధేను
 ర్వతోసేవేతినవిద్మహే । సత్యంవచనమేతద్ధి విచారంకురుభామిని ॥ ౩౩ ॥
 ఇతిగోపవచశ్శ్చృత్వాసాసతీవిహ్వలేక్షణా । తాడయామాసతంగో
 పంరజ్జుభిశ్చర్మనిర్మితైః ॥ ౩౪ ॥ తతఃపరదినేప్రాప్తేతాడితోరాజభా
 ర్యయా । కంతాఘ్రిబద్ధరజ్జంతాంత్యక్తావృతత్పుష్టతోయయా ॥ ౩౫ ॥
 ధేనుఃప్రాప్యా2ధవల్క్రికండివ్యంతద్ధరిమందిరమ్ । అభ్యషించత్ప్రయోభిశ్చ
 స్వపయోధరసంభవైః ॥ ౩౬ ॥ తాందృష్ట్వాధేనుపఃకోపాత్కు-తారం
 హస్తమాత్రకమ్ । ఉద్ధృత్యతరసాతస్యావధోదోగ్వంసమాచరత్ ॥
 తదావల్క్రికగస్వామీవాత్సల్యందర్యయృహరిః । స్వభక్తహనసలోకే
 స్వాత్మార్థంసహతేతుయః ॥ ౩౭ ॥ సవనరకంభుక్షే-యావదాచన్ద్ర

౨౦ శ్రీవేంకటాచలమహాత్మ్యే - భవిష్యత్తరపురాణా న్నర్గతే (౮-౩

తారకమ్ । మదర్థేచకుతారేణమానివ్యతిచగాంఖిలః ॥ ౩౯ ॥ ఇతిమ-
త్వారమాకాంతఃశ్రీనివాసోనిరామయః । తులసీదళమాత్రేణమామేకే
నైవయఃపుమాన్ ॥ ౪౦ ॥ పూజయేద్భక్తిభావేనతంరత్నామీతిమత్పణః ।
ఇయంతుభక్త్యామాంనిత్యంసింఛతిక్షీరధారయా ॥ ౪౧ ॥ ఇత్థంవిచా-
ర్యగోవిందస్తత్ప్రహరంనిగృహ్యచ । స్వయంజగ్రాహతంఘాతంమాళా-
స్వేదజగత్పతిః ॥ ౪౨ ॥ కుతారేణాతితీక్షణేన తాడితే వేంకట-
ేశ్వరే । శిరస్సస్ఫుటంసమాపన్నే కుతారేణసహోత్థితా ॥ ౪౩ ॥
సప్తతాళప్రమాణేనరక్తస్ఫుర్తిరభూత్తదా । సతంకోలాహలంద్వ-
ష్ట్యాగోపాలోమరణంయయా ॥ ౪౪ ॥ హతేగోపేతదాసాగౌర-
వరుహ్యాగిరేస్తటాత్ । రాజానంసమనుప్రాప్యవత్సహీ నేవదుఃఖ-
తా ॥ ౪౫ ॥ లుప్తనంపరిచక్రేథ రాజాగ్రేరాజమందిరే । తాం-
మృతగోపవిలోకనార్థంశ్రీవేంకటాచలమ్ప్రతిన్మపాగమనమ్
దృష్ట్వావిహ్వలాంగాంసలుతంతీంచారమబ్రవీత్ ॥ ౪౬ ॥ కిమర్థం
లుతతీయం గౌస్త్యక్తాగోసంతతిఃకుతః । గవాసార్థంగచ్ఛచారమేళ-
యేనాంగవాంగణే ॥ ౪౭ ॥ ఇతిరాజ్ఞాసమాజ్ఞప్త శ్చార్ద్రస్తత్ప్రత్య-
తోయయా । ఆరుహ్యవేంకటగిరింవల్లీకాగ్రముపాశ్రితః ॥ ౪౮ ॥ ప-
తితంధేనుపందృష్ట్వావల్లీకాగ్రాత్సముత్థితామ్ । రక్తవృష్టింఘోరతరాం-
సప్తతాళప్రమాణికామ్ ॥ ౪౯ ॥ సంవీక్ష్యనృపచారోఢ జగామనృప-
మందిరమ్ ॥ ౫౦ ॥ చారస్తమానమ్యనరేంద్రనన్నిదాగోపాలకృత్యంచగ-
ప్రదర్శితమ్ । గోపాలఘాతేనకృతంసరక్తంవల్లీకరంధ్రంతమువాచదీ-
నః ॥ ౫౧ ॥ రక్తవృష్టింతతశ్శ్చత్వారాజావిస్మితమానసః ॥ ౫౨ ॥
ఆరుహ్యనరయాసంచశీఘ్రినూగాద్వృషాచలమ్ । వల్లీకస్యాన్తికేష్ఠి-
త్వాసఇదంవాక్యమబ్రవీత్ ॥ ౫౩ ॥ కిమిదంభోమహాత్కృష్టం కేన
పాపేనవైకృతమ్ । ధేనుపాలస్యమరణం వల్లీకంరక్తపూరితమ్ ॥ ౫౪ ॥
గవావృత్తాంతకథనంకిమిదంవేంకటాచలే । ఇతిరాజవచోఽశ్రావీద్వ

నృపమ్ప్రతివల్లీకనిర్గతశ్రీనివాసశాపః.

ల్లీకస్థాజగత్పతిః ॥ ౫౪ ॥ ఉద్భిద్యవల్లీకమనంతవీర్యవానసంతలైలేం-
ద్రతలంసమాశ్రితః । శ్రీస్వామిర్ధన్యచక్షుణేతతేవల్లీకగశ్శీభగవా

నువాచ ॥ ౫౫ ॥ సగర్వదోత్కృష్టసమాకులానన స్ఫురక్తబాహ్మీదకపూర్ణ
 లోచనః । చోశంస్మపేంద్రంబహుకష్టయాగిరా సశంఖచక్రప్రతిమాం
 సమాశ్రితః ॥ ౫౬ ॥ శ్రీభగవాన్ ॥ పాపిష్ఠోసిదురాచార రాజ్యగర్వమ
 హాంన్నత । అనాథంభక్తహీనంమాం దరిద్రంవనచారిణమ్ ॥ ౫౭ ॥
 పితృమాతృవిహీనంచ భార్యబంధువివర్జితమ్ । సుభ్రాతృహీనంకుటిలః
 కుఠారేణాసిధారిణా ॥ ౫౮ ॥ అతాడయన్నృపశ్రేష్ఠ తద్దుఃఖమతులం
 హ్యభూత్ । ధేనుపాలాయుధాఘాతాజ్ఞాతందుఃఖమహాద్భుతమ్ ॥ ౫౯ ॥
 శిరోభిన్నంధేనుపేన దయాహీనేనదుర్జితే । యజమానోగృహేయస్తు
 నవిచారపరోధవేత్ ॥ ౬౦ ॥ స్త్రీపుత్రాదైత్యకృతంకర్తృతస్యానిష్ఠకరం
 విదుః । ఇత్యుక్త్వాభగవాద్దేవ శృణాపన్యపపుజ్జవమ్ ॥ ౬౧ ॥ పిశాచో
 భవదుర్బద్ధే మద్దుఃఖాధానకర్తృణా । ఇత్థంశప్తోన్మపశ్రేష్ఠః పతితశ్శాప
 మూర్ఛితః ॥ ౬౨ ॥ మువచారాంతేసముత్థాయ ప్రోవాచజగదీశ్వ
 రమ్ ॥ ౬౩ ॥ * * *

ఇతిశ్రీభవిష్యోత్తరపురాణే శ్రీవేంకటాచలమాహాత్మ్యే
 స్వామీతీర్థపశ్చిమతీర్థవాల్మీకాచ్చినివాసావిర్భావ
 కథనంనామ తృతీయోధ్యాయః.

➔➔➔ స్మపన్యప్రితిశ్రీనివాసకృతశాపహేతున్యాసః. ➔➔➔

రాజా ॥ కిమర్థమశపోదేవమాపరాధవివర్జితమ్ । అవిచార్యజ
 గన్నాథకింమయాచరితంతవ ॥ ౧ ॥ నజానేహంకించిదపిదుఃఖదంతేర
 మాపతే । హాకష్టమతులంప్రాప్తంకథమత్రజగత్పతే ॥ ౨ ॥ ఇతితేన
 సవిజ్ఞప్తశ్చీనివాసోఽతిదుఃఖతః । ఉవాచమందంవచనంరాజానం
 శాపమూర్ఛితమ్ ॥ ౩ ॥ శ్రీనివాసః ॥ పాపిష్ఠోహందురాచారోన్మృశి
 చార్హస్మపోత్తమ । అజ్ఞానేనాతిదుఃఖేనవృధాశాపోమయూర్ఛితః ॥ ౪ ॥
 తథాపిమాంవిదుర్దేవాభగవంతంసనాతనమ్ । యతోఽత్యోమద్యచస్స
 త్యంమద్భక్తామాముపాసతే ॥ ౫ ॥ మచ్ఛాపోహ్యస్మతోసన్యాదితివేద
 విదోవిదుః । భక్తవాత్సల్యదోషేణదుఃఖితోహంభవామిచ ॥ ౬ ॥ యా
 వత్కులియుగంతిష్ఠేతావద్దుఃఖిభవాన్నృప । ఉభౌదుఃఖంసమాపన్నౌ

౨౨ శ్రీవేంకటాచలమహాహిత్యే - భవిష్యత్తరపురాణాంతర్గతే (అ-౪)

సత్యసంకల్పదోషతః ॥ ౭ ॥ భవిష్యతిన్మపశ్రేష్ఠాకాశఇతినామవాక్ ।
 సోపిమేదాస్య తేకన్యాంనామ్నా పద్మావతీంశుభామ్ ॥ ౮ ॥ కన్యాదానస్య
 కా లేచదదాతివరదక్షిణామ్ । కిరీటంశతభారంచరత్నవజ్రసమాకులమ్ ॥
 శుక్రవారేతుసాయాహ్నా కిరీటంధారయామ్యహమ్ । కిరీటధారణేస్యా
 తాంనేత్రేమేజలపూరితే ॥ ౧౦ ॥ ఘటికావటః-మాత్రంతేనుఖంతత్రభవి
 వ్యతి । ఇతికాలావధింకృత్వారాజ్ఞస్వస్యచమాధవః ॥ ౧౧ ॥ సుఖస్య
 కాలంసంసూచ్యస్వావతారప్రయోజనమ్ । స్వావతారస్యచరితంకతా
 భగవత్త తావనోదనాయగురుకృతచికిత్సాప్రకారః ।
 కన్యాపరిగ్రహమ్ ॥ ౧౨ ॥ ఇతిసంభాష్యరాజానంతత్రాస్తభగవాహ
 రిః । క్షతశాంత్యర్థమాకాంక్షావైద్యశాస్త్రవిశారదమ్ ॥ ౧౩ ॥ గురుం
 సురపతీనాంచసన్తారజగదీశ్వరః । ఆగతంచగురుంధృష్ట్యాస్వాషధంవద-
 మేద్రుతమ్ ॥ ౧౪ ॥ ఇతితేనసమాజ్ఞప్తోజీవోజీవవతాంవరః । క్షీరమా
 దుంబరందేవతథాకార్పాసమర్క-జమ్ ॥ ౧౫ ॥ మేళయిత్వారమాకాం
 తతత్త్వతోపరిధార్యతామ్ । ఇత్యేవంగురుణాజ్ఞప్తస్తచ్చకారయథోదితమ్ ॥

శ్రీవేంకటాచలస్వామియాధ్యామధురాదితౌల్యవర్ణనమ్.

ఏవంకుర్వన్రమానాథస్తత్రలీనోభవద్ధరిః । కాసల్యాకీటకగృహంతింత్రీణీ
 దశదిగ్రహః ॥ ౧౭ ॥ గిరిరూపోఽనుజస్సాత్మాదయోధ్యాభూదధిత్వకా । ఇ
 ణ్ణంరామావతారేణసమాంక్రీడామకల్పయత్ ॥ ౧౮ ॥ పల్లీకందేవకి
 సాత్మాద్వసుదేవోధతింత్రీణీ । బలభద్రశ్శేషశైలోమధురాభూదధిత్వ
 కా ॥ ౧౯ ॥ స్వామిపుష్కరణీతత్రయమునాచవ్యరాజత । యాదవా
 శ్వమృగాస్సర్వేఖగావై గోపికాదయః ॥ ౨౦ ॥ ఏవంశ్రీకృష్ణరూపేణక్రీ
 డితోవేంకటాచలే । *అరాయికాణేవికటేగిరింగచ్ఛేతితంవిదుః ॥ ౨౧ ॥
 ఏవంవేదమయంసాత్మాద్గిరిండ్రంపన్నగాచలః । స్వదేహచ్ఛన్నపల్లీకో
 వై కుణ్డాదధికోహ్యభూత్ ॥ ౨౨ ॥ సువర్ణముఖరీనామనదీసావిరజ్జాన
 ది । వై కుణ్డోవేంకటగిరిర్వాసుదేవోరమాపతిః ॥ ౨౩ ॥ ముక్తాలజాః

* అరాయి కాణేవికటే - గిరింగచ్ఛనదాన్వే - శిరింబితస్యసత్త్వభిః - తేభిష్ట్యా
 చాతయాకుసీత్యేషాఋక్ - ఋగ్వేదేఽష్టమాష్టకేఽష్టమాధ్యాయే త్రయోవశేషశ్చే
 ప్రథమా.-

పక్షిగణాముక్తార్కుద్రామ్యగోత్రమః । సనత్కుమారప్రముఖావాసరా
ద్యాద్విజోత్తమః ॥ ౨౪ ॥ మానుషంజన్మచాస్థాయయఃపుమాన్వేజ్జ-
టాచలమ్ । గంతుమిచ్ఛతిధర్మస్తస్తేనసర్వమనుస్మితమ్ ॥ ౨౫ ॥ ప్రీతో
భవేద్రమానాభస్సర్వదేవనమస్మృతః ॥ ౨౫౪ ॥ శ్రీవేంకటాదేర్మహి-
మానముత్తమంజానంతినబ్రహ్మశివేంద్రపూర్వకః । కిమల్పవీర్యామను-
జాప్తమోగతాజానంతివిష్ణోష్టనలమద్భుతంహితత్ ॥ ౨౬౪ ॥ *

ఇతిశ్రీభవిష్యత్తరపురాణే శ్రీవేంకటాచలమహాత్మ్యే
 నృపమ్మశ్రీశ్రీనివాసకృతశాపహేతుపన్యాసాది
 వర్ణనామ చతుర్థోఽధ్యాయః.

పద్మావతీపరిణయోపోద్ఘాతః.

ముషయః ॥ సూతసూతమహాభాగసర్వశాస్త్రవిశారద । శ్రు
తంశ్రీవేంకటేశస్యమాహాత్మ్యంపాపనాశనమ్ ॥౧॥ అవతారప్రభావశ్చ
చోళరాజనిబద్ధనమ్ । వైకుంఠాచ్చైవాగమనంచరితంతాకికంపరమ్ ॥
కృపాభోసిదయాసారశ్చివ్యప్రీతిపరాయణః । తత్ర-ల్యాణవిధింబ్రూహి
కోవా౭౭కాశస్త్రపోత్తమః॥ 3॥ కథంపుత్ర్యభవత్పూర్వంకథంజామాతృ
తాంగతః । యోగినామ్మనసా౭చింత్యశ్చీగ్రినివాసస్సతాంగతిః ॥ ౪ ॥
తత్త్వేనబ్రూహిభగవత్సాక్షంవైవాహికంశుభమ్ । యఃపుమాన్వేంకట-
ేశస్యమహిమక్షీరసాగరే ॥ ౫ ॥ స్నానాచారపరోసిత్వంసధన్యఃపు
ణ్యవర్దనః ॥ ౫౪ ॥ ఏవంమునీనాంవచనంనిశమ్యసూతోనితాంతంనిజజి

❖ ❖ ❖ జోషీ షా చలప్రవృత్తశ్రీనివాస వరాహ సంవాదః. ❖ ❖ ❖

వ్యసంఘాత్ । ఉవాచభక్త్యాహ్యతినమదేహసాన్నిధ్యత్యసౌతాన్మృప
యాభినందన్ ॥౬౫॥ శ్రీసూతః ॥ శృణ్వంతమునయస్స ర్వేభక్తిభావేనసం
యుతాః ॥ ౭ ॥ పన్నగాచలనాథస్యకన్యాసంగ్రహణంశుభమ్ । కదా
చిద్వేజ్జ-తేశస్తుస్వాషధార్థంస్వయంహరిః ॥ ౮ ॥ గమనాభిముఖో
భూత్వానిర్జగామారుణోదయే । తస్మిన్నా-లేవరాహస్తుమృగయాయాం
ససూకరః ॥ ౯ ॥ శ్యామాకహారిణంజిత్యాదైత్యంవృషభనామకమ్ ।
సమాగచ్ఛత్తదాదేవోవేజ్జ-తేశందదర్శనః ॥ ౧౦ ॥ గర్జంతఃకోసి

౨౪ శ్రీవేంకటాచలమహాత్మ్యే - భవిష్యత్తరపురాణా స్తవ తే (అ-౩)

కోసీతినూకరా సత్రచాయయుః । తాన్ద్రప్రస్థాజగదీశస్తుతత్రలీనోఽభవ
ద్ధరిః ॥ ౧౧ ॥ లీనంతంవేంకటేదృప్త్యా వరాహవదనోహరిః । వైకుంఠా
దాగతంమత్వావేంకటేశంశ్రియఃపతిమ్ ॥ ౧౨ ॥ ఉవాచవచనం దేవం
ధైర్యమూలంబృబుద్ధిమాన్ । సోపిశ్వేతవరాహంతం జూనన్వల్లికతస్త
దా ॥ ౧౩ ॥ సీరీక్షమూణససిత్రుణ్ణంనిర్గతోఽత్తరమభ్యధాత్ । తతోఽ
న్యోన్యవిలోకోత్థ బాష్పసందిగ్ధలోచనా ॥ ౧౪ ॥ క్రోడనారాయణౌ
సాక్షోద్రూపద్వంద్వవిరాజితౌ । ఉచతుర్భాషణంచోభాకృతలోకవిడం
బనా ॥ ౧౫ ॥ తయోస్తదద్భుతంకర్తృదృష్టాబ్రహ్మపురోగమాః । వపు
షుఃపుష్పవర్షాణి క్రోడనారాయణోపరి ॥ ౧౬ ॥ యథాయుగంయథా
దేశేయథాకాలంయథావయః । తథావతారమాకాంక్షకరమతేప్రా
కృతోయథా ॥ ౧౭ ॥ ఏవంవదస్తసురపుంగవాస్తేవిచిత్రమాయాంజ
గదీశచేష్టామ్ । స్తువంతఃకంచ స్తుమనంతవీర్యమనంతశైలంచరమాపతిం
చ ॥ ౧౮ ॥ ఇత్యన్యోన్యంభాషమాణౌ సాక్షోన్నారాయణావుభా । స
కౌతుకంచసంపీక్ష్య స్తుత్వాన్వంస్వంపదంతతః ॥ ౧౯ ॥ గతేదేవగణే

శ్రీవరాహనుజ్ఞయాశ్రీనివాసస్యశేషాచలావకాశప్రాప్తిః

తత్రవరాహోహరిమబ్రవీత్ ॥ శ్రీవరాహః ॥ త్యక్త్వావైకుంఠాలోకంతు
కిమర్థంత్యమిహోగతః ॥ ౨౦ ॥ తద్వదస్వమహాభాగజగదానందకారణ ।
ఇతితేనసమాజ్ఞప్తస్యగదతో-లరూపిణా ॥ ౨౧ ॥ శ్రీనివాసః ॥ భృగో
రంఘ్రిప్రపాతాచ్చరమూఢోల్లాపురంగతా । తేనదుఃఖేనసంతప్తస్య
క్త్వావైకుంఠముత్తమమ్ ॥ ౨౨ ॥ ఆగతోస్త్రిధరాకాంతవల్లికేతవదక్షి
ణే । నివసంతంచమాందేవధేనుపాలోహ్యతాడయత్ ॥ ౨౩ ॥ కుఠా
రేణాసిధారేణతత్త్వతమ్నాంప్రబాధతే । ఔషదార్థంవరాహాత్కాగచ్ఛా
మీహనిరంతరమ్ ॥ ౨౪ ॥ దైవేనదృష్టవానస్త్రిత్యామద్యేహధరాధరమ్ ।
అతైవనివసామీతిసంకల్పమమవర్తతే ॥ ౨౫ ॥ స్థలందేహ్యవసీ
కాంతయావత్కలియుగంభవేత్ । ఇతితేనసవిజ్ఞప్తౌవరాహవదనోహ
రిః ॥ ౨౬ ॥ ఉవాచవచనం దేవస్థలంమాల్వేనగృహ్యతామ్ । ఇతి
పాశ్యంతతత్స్మత్ప్రాప్తవాచమధురంవచః ॥ ౨౭ ॥ ప్రథమందర్శనం
భస్మాన్నైవేద్యంక్షీరసేచనమ్ । ఇదమేవపరంద్రవ్యందదామికరుణా

నిధే ॥ ౨౮ ॥ దాస్యమియ త్రేభూకాంత తదంగీకురుమాధవ । వరం
 ద్రవ్యమిదంతాత కృపాంకురుకృపానిధే ॥ ౨౯ ॥ ఇత్యుక్తోహరిణాపో
 త్రీహరయేస్థానకాంక్షిణే । తదాదదాస్థలంపాద శతమాత్రంరమాపతేః॥
 పరస్పరంవినిదంతౌ కుర్వాణావేకరూపిణౌ । మోహనార్థమభక్తానాం
 భక్తానాంభక్తిసిద్ధయే ॥ ౩౦ ॥ చిక్రీడాతేవేజు-ఁశ శ్రోడరూపాసురో
 త్తమా । తదారభ్యధరాకాంతో వకుళాంపాపకారిణీమ్ ॥ ౩౧ ॥ అర్ప
 యానూసదేవస్య సేవార్థంవేజు-ఁశశితుః । భోజనార్థంరమేశస్య శ్వా
 మాకాన్నంనిరంతరమ్ ॥ ౩౨ ॥ సమధుప్రేషయన్నిత్యం తయావకుళమా
 లయా । సాబాలాభక్తినిరతా శ్రీనివాసస్యసన్నిధౌ ॥ ౩౩ ॥ అన్నపా

వకుళమాలికాఖ్యభగవత్పరిచారికాపూర్వజన్మవృత్తాంతః ॥
 నౌషధాద్యైశ్చ పాదసంవాహనాదిభిః । పూజయామాసగోవిందం శ్రీ
 నివాసంనిరామయమ్ ॥ ౩౪ ॥ ఋషయః ॥ శ్రుతంసూతమహాభాగ దే
 వాగమనముత్తమమ్ । నశ్రుతంశ్రీవరాహస్యప్రథమందర్శనేఫలమ్ ॥ ౩౫ ॥
 శ్రీనివాసస్యకృష్ణస్య కల్యాణంశుభదంమహత్ । పునశ్శ్రీవేజు-ఁశిరా
 వాసశ్శ్రీశార్ఙ్గధారిణః ॥ ౩౬ ॥ వకుళాసేవికాప్రోక్తా కాసాపూర్వం
 వదస్వనః ॥ సూతః ॥ పురాయణోదావకుళా కృష్ణస్యజననీహ్యభూ
 త్ ॥ ౩౭ ॥ అదృష్టానంతరూపస్య కృష్ణస్యతనయస్యసా । కల్యాణం
 సుఖదంస్వస్య తదయాచతతంహరిమ్ ॥ ౩౮ ॥ యశోదా ॥ మనస్సీదతి
 మేకృష్ణ తవకల్యాణవీక్షణే । దర్శయస్వరమానాథ యశోదానందవర్ధన॥
 కల్యాణాదిమహాపుణ్యం పావనంచరితంతవ । తయేత్యుక్తోరమానాథ సో
 వదన్తధురంవచః ॥ ౩౯ ॥ శ్రీభగవాన్జన్మన్యనంతరేదేవి తావకీనంమనో
 రథమ్ । శ్రీశైలేపూరయిష్యామి కించిత్కాలాదనంతరమ్ ॥ ౪౦ ॥ దేవే
 నేత్థందత్తవరా సాత్యజత్తేనహేతునా । కళేబరంతుకల్యాణీ యశోదానంద
 వల్లభా ॥ ౪౧ ॥ తస్యాఃప్రీత్యైవాసుదేవో హ్యష్టావింశేకతాయుగే । ఆవి
 ర్భూయయశోదాయా స్తోషకైర్గుణకర్తృభిః ॥ ౪౨ ॥ క్రీడన్నాస్తేజగద్యో
 నినిర్దోషః పీశ్వరోపిచంద్రైత్యానాంవంచనాయైవ సురాణాముక్తిహే
 తవే ॥ ౪౩ ॥ స్వభక్తానాంహితార్థాయ విరక్తానాంవిశేషతః । ముక్తి
 మాపాదయద్దేవః క్రీడతేప్రాకృతాకృతిః ॥ ౪౪ ॥ ఇత్యేవంకారణాదేవ

౨౬ శ్రీవేంకటాచలమహాత్మ్యే-భవిష్యత్తరపురాణాంతర్గతే (౨-౬)

యశోదావకుళాభవత్ । సాకరివ్యతికల్యాణం హరేర్వేంకటవాసినః॥
 కిమలభ్యాహరాతుష్టే జ్ఞానవిజ్ఞానసంపదః । కశ్చిద్దేవంపూజయతి కశ్చి
 ద్దేవేనపూజ్యతే ॥ ౪౮ ॥ హనుమాతాపూజితోఽపి స్వయమస్తున
 మర్చతి । కోవర్ణయేద్ధరేఃక్రీడాం విచిత్రాంజనపావనీమ్ ॥ ౪౯ ॥ నిత్య
 శుద్ధస్యవై విష్ణో ర్యతోఽముష్యాభివందనేకృతేపుణ్యమృషీనామ పృథక్తే
 దోషసంగ్రహః ॥ ౫౦ ॥ తస్మాత్పూజ్యోహరిస్తుర్వై రృషిభిస్తత్త్వో
 విదైః । పితృభిర్భూమిపైర్విపైర్హస్తానవై రాక్షసైర్జైః ॥ ౫౧ ॥ కతా
 కలుషచిత్రానాం పాపాచారరతాత్మనామ్ । రక్షణార్థంరమాకాంతో ర
 మతేప్రాకృతేయథా ॥ ౫౨ ॥ దైత్యానామోహనార్థాయ సురాణాం
 మోదనాయచ । క్రీడతేబాలకైర్బాలో జగత్పాలకబాలకః ॥ ౫౩ ॥
 జగన్తోహనసాందర్యలీలామానుషవిగ్రహః । నైతద్రూపంకృతంచేవైర్న
 కృతంచిత్రైర్కణా ॥ ౫౪ ॥ స్వేచ్ఛయాక్రీడతేతత్ర స్వేచ్ఛారూపవిరాజితః ।
 తేత్రస్యమహిమాదివ్యస్తథాతీర్థస్యవైభవమ్ ॥ ౫౫ ॥ తత్రసాక్షాద్ర
 మాకాంతః కింతత్రనుకృతంకృతమ్ । బహుజన్తాత్తైఃపుణ్యైర్లభ్యతేతే
 త్రదర్శనమ్ ॥ ౫౬ ॥ తత్రాపివేంకటగిరేర్దర్శనంముక్తిదంపరమ్ । దు
 ర్లభంచేవసంఘానాం మనుష్యాణాంతుకాకథా ॥ ౫౭ ॥ ... *

ఇతి శ్రీభవిష్యత్తరపురాణే శ్రీవేంకటాచలమహాత్మ్యే
 పద్మావతీపరిణయోపోద్ఘాతాది కథనంనామ
 పంచమోఽధ్యాయః.

➡➡➡మృగయావిహారోద్యుక్తశ్రీనివాసాలంకారవర్ణనమ్.➡➡➡

శ్రీసూతః ॥ సకదాచిద్రమేశస్తు చింతయామాసవై హయమ్ ।
 మనసాచింత్యమానేతు హయఃప్రత్యక్షతాంగతః ॥ ౧ ॥ వాయురశ్వత్వ
 మాపన్నో రజ్జుతత్త్వాభిమానీ । ఉపాసర్పత్వయంలక్ష్మీస్తతోఽ
 శ్వంతంసపూజయన్ ॥ ౨ ॥ తస్యోపరిసమాతిష్ఠ త్సర్వాభరణభూ
 షితః । శుభ్రవస్త్రంపంచదశ హస్తంబిభ్రత్తథోపరి ॥ ౩ ॥ కాంచీబ
 ద్ధ్వారమాకాంతః కాంచీదామవిభూషితః । శుభ్రవర్ణంచోత్తరీయం పం
 చహస్తంతథాదధత్ ॥ ౪ ॥ ఆదర్శాలాకితేవక్త్రే ధృత్వాశుభ్రాంచ

మృత్తికామ్ । తన్మధ్యేకుంకుమేనాపి తిలకంసుమనోహరమ్ ॥ ౫ ॥ పూ
గీఘలంచతాంబూలంచూర్ణనిక్షేపసాత్రకమ్ । కర్పూరవాసితైఃపూగకా
చైర్జాతీఫలైశ్శుభైః ॥ ౬ ॥ లవంగైఃపత్రసమిశ్రైర్గర్భితాంరత్నపేటి
కామ్ । ఆదర్శమృత్తికాంశుభ్రాం తథాకుంకుమభాజనమ్ ॥ ౭ ॥ స్వ
ర్ణనిర్మితవస్త్రేణ బద్ధావృతకటిమధ్యతః । స్వర్ణయజ్ఞోపవీతాంగకణ్ఠభ
రణభూషితః ॥ ౮ ॥ కంకణాంకితదోర్భాగంచ సంపూర్ణవరగాత్రకః ।
భుజకీర్త్యరత్నమయ్యా రాజమానోఽఙ్గుళీయకైః ॥ ౯ ॥ కుంకుమాక్ష
సుగంధేనలిప్తోరోబాహురంజితః । కబరీకృతకేశేషురక్తవస్త్రంసువేష్ట్య
చ ॥ ౧౦ ॥ లంబితైఃపుష్పజాలైశ్చసంధగైఃపరిభూషితః । నువర్ణరత్న
సంబద్ధపాదుకాగూహితాంఘ్రికః ॥ ౧౧ ॥ ధనుర్పాణధరశ్శ్రీమూఢసా
క్షాన్తన్మధమన్తధః । ఏవంసుమనోహరంరూపంభృత్వాశ్రీవేంకటేశ్వరః॥
హయంరత్నసమాకీర్తైరుపబర్తైర్నిభూషితమ్ । సువర్ణతిలకోల్లాసివక్త్రం
వాయుమనోజవమ్ ॥ ౧౩ ॥ నీలవర్ణంపాణ్డుపాదం హస్తపచ్చదశోన్నత

➤ మృగయావిహారసమయేశ్రీనివాసస్యకన్యాదర్శనప్రాప్తిః. ➤

మ్ । ఆరుహ్యదేవమణ్యాది సర్వలక్షణసంయుతమ్ ॥ ౧౪ ॥ అవరుహ్య
గిరిశ్రేష్ఠాన్మృగయార్థంజగామసః । మృగాన్బహువిధాకారాన్ సిం
హశార్దూలజమ్బుకాన్ ॥ ౧౫ ॥ మాతంగాన్యరభాన్ఘోరాన్ తథావై
మాహిషానపి । జఘానతాన్వనేదేన స్పంచరన్సృతస్తతః ॥ ౧౬ ॥ త
త్రైకంహస్తిసందృప్త్యా మదోన్మత్తంవనేచరమ్ । తంహంతుమగమ
త్ప్రప్త మనుస్మత్యరమాపతిః ॥ ౧౭ ॥ సజగామవనేదూరం భయాద్భి
తోవృషాకపిః । యోజనంసార్ధకంగత్వా తత్రదేవంజనార్దనమ్ ॥ ౧౮ ॥
దణ్డవత్పతితోభూత్వా శుండాముద్భృత్యగర్జయత్ । యదాగతస్తదాక
న్యా దృష్టిమార్గముపాశ్రితా ॥ ౧౯ ॥ ఋషయః ॥ సాకన్యాకస్యసం
బద్ధా కిమర్థంవనమాగతా । కస్యేయంతనయాకన్యా తద్బదస్వమహాము
నే॥౨౦॥ ఇతితైశ్చసవిజ్ఞప్త సూతఃపరమధార్మికః । ఉవాచవచనంభక్త్యా
సంతోషోద్యుక్తమానసః ॥ ౨౧ ॥ శ్రీసూతః ॥ శృణ్వంతుమునయస్సర్వేక
న్యాయాజన్తపావనమ్ । పురాతుద్వాపరస్యాం తే పాణ్డవానాంమహాత్మ
నామ్॥౨౨॥ యుద్ధేతుభారతేఽతీతేత్వష్టావింశేకతాయుగే॥ విక్రమారాఙ్

౨౮ శ్రీవేంకటాచలమహాత్మ్యే - భవిష్యత్తరపురాణా స్తర్గతే (అ-౬

దయోభూపా స్వర్గలోకంయదాయయః || ౨౩ || తతా-లాం తేవత్సరే
మ సాహస్రేషుగ తేషువై | చంద్రవంశేనృపఃకశ్చి త్సువీరఇతిసామకః || ౨౪ ||
జజ్ఞేసుధర్మస్తత్పుత్రస్తత్పుతౌనృపపుజ్జవా | ఆకాశతోడ్జమానాఖ్యాజాతౌ
లోకయశస్కరా || ౨౫ || ధర్మిష్ఠౌదృఢభక్తౌ నారాయణపరాయణౌ |
శ్రేష్ఠోవియన్నృపసానిధుః కనిష్ఠస్తోడ్జమాన్నృపః || ౨౬ || తోడ్జదేశాధిపా
భూత్వా శశాసమృధివీమిమామ్ | తస్మిన్ శాసతిభూచక్ర మిహస్వర్గఇవా
భవత్ || ౨౭ || నిరాంతకమభూత్సర్వం జగత్థానివరజంగమమ్ | గావో

పుత్రతాలాభేనవియన్నృపానుభూతచింతాప్రకారః

బహుపయోదాశ్చ నార్యఃపతిపరాయణః || ౨౮ || కదాచిత్పుత్రకాం
క్షీన హ్యేకాం తేభవసేస్థితః | అపుత్రోనృపతిద్వఃఖా ద్గురుంచోవాచభక్తి
తః || ౨౯ || ఆకాశరాజః | అనుభూతమిదంరాజ్యం హస్త్యశ్వరథసం
కులమ్ | నానాదానమకార్షంచ తీర్థయాత్రాంవిశేషతః || ౩౦ || నాను
భూతంపుత్రసుఖం పితౄణాంముక్తిదంద్విజ | కిమ్మయాచరితంసాపం క
స్యపుత్రోహతఃపురా || ౩౧ || కేనపాపేనవిప్రేంద్ర నప్రాప్తంపుత్రజ
న్తమే | నేత్రాభ్యాంనై వదృష్టంచ పుత్రస్యముఖపంకజమ్ || ౩౨ || కర్ణా
భ్యాంసశ్రుతశ్శబ్దః పుత్రేణరుదతాకృతః | ద్విజేంద్రపితృబంధూనాం దు
ర్గతిశ్చభవేత్తథా || ౩౩ || అపుత్రస్యగర్భిర్నాస్తీ త్యేవంవేదవిదోవిదుః |
పుత్రేణరుక్తపాత్రేతు నాన్నంభుక్తంమయాసహ || ౩౪ || కృతదోషే
ణసమయా కదాచిల్లాలితస్సుతః | భూషణాన్యాదరాతక్రత్వా నపుత్రో
లంకృతోమయా || ౩౫ || ససంజాతోనమేయస్సన్య త్పుత్రఃపితృహితే
రతః | సుతార్థంకవచంకృత్వా త్వమేహీతిసనోదితః || ౩౬ || పుత్ర
హీనంచమాందృష్ట్యా కర్షంతియమకింకరాః | గచ్ఛరాజ౯జవేనై వయ
మస్యభవనంత్వతి || ౩౭ || పాశకుణ్డితసర్వాంగః కిమువత్యోమ్యపుత్ర
వాన్ || చిత్రగుప్తేనలిఖిత మపుత్రత్వంమహామతే || ౩౮ || మద్గర్భజా
తపుత్రేణ మార్జితంతుకదాభవేత్ | దురాచారోసిదుర్బుద్ధిరపుత్రేతియ
మేనచ || ౩౯ || భాషితంవచనంశ్రుత్వా కఃపుమాన్సుఖమాఘ్నయాత్ |
నష్టదీపోఽతివైష్ణవ్యః కష్టోద్భూతకశేబరః || ౪౦ || వృధాజాతోతిపాపా
త్కృత్సాన్యైత్తనోనరకావహః | తంతుహీనంకులంచాపి విగతాంబుంచ

వాపికామ్ || ౪౧ || అంగనాంభ ర్తప్రసీనాంచ సంతోనిందంతిసంసది ।
 కింకరోమిమహీదేవ క్వగచ్ఛామీహకాగతిః || ౪౨ || కంఠేవంశరణంగ
 త్వాభవాద్భింత్రతరామ్యహమ్ । రుదంతంపుత్రమాలాక్య కదాప్రేష్టూ
 తమాహ్వాయే || ౪౩ || ఘంటాంచప్రతిమాండత్వాపుత్రస్యఫలకందు
 కా । గజమారోఘ్యమాంతాతకుర్వన్ప్రప్రదక్షిణమ్ || ౪౪ || సభాం
 గచ్ఛాథరాజేంద్ర తథాతాళస్వనేనచ । ఇతిపుత్రేణసోత్కంఠం కృతాం
 మంజుభభాషిణా || ౪౫ || కదాచిదపినై వాహంశ్రుతవాన్ప్రార్థనామితి ।
 అజాతపుత్రశ్శోకేనమూర్ఛామాపమహీపతిః || ౪౬ || పునస్సంజ్ఞా
 మవాప్యథ విలలాపసుదుఃఖితః । కవచంకారయిత్వాతుశిరోభూష
 ణమశ్యథ || ౪౭ || కేశభూషణమత్యర్థం రత్నవజ్రసమాకులమ్ । కదాచి
 దంకమారోఘ్యనమయాలంకృతస్సుతః || ౪౮ || నోపసీతోపిచప్రీత్యాను
 తోమేపంచవార్షికః । అష్టమేవాథదశమేనకృతోదారసంగ్రహః || ౪౯ ||
 బాలస్యజాతకర్తాపి నాకార్షంనాపిచాభిధామ్ । పుత్రార్జితంధనంబ్రహ్మ
 న్నోపజీవితమద్యమే || ౫౦ || అభిషిచ్యసుతంరాజ్యే భార్యయాకృతభోజి
 నా । నగతంచవనంవిద్యక్ పారంపర్యక్రమాన్తయా || ౫౧ || అహోదరిద్ర
 స్యమహానుభావమే పుత్రేణసీనస్యకథంగతిర్భవేత్ । వృధాశరీరంఘటకు
 డ్యసన్నిభంజాతంసుధర్మస్యకులేసుపావనే || ౫౨ || మనుష్యాణామనాథా
 నాందుర్లభంపుత్రజన్తచ । బహుపుణ్యవశాత్పుత్రోజాయతేమానవోద
 రే || ౫౩ || కన్యకాపినసంభూతా హ్యస్మాకమతిపాప్తనామ్ । సత్పు
 త్రాఃక్వసుజాయేరక్ ధర్మసంతానసంజ్ఞికాః || ౫౪ || వరదాచ్యుతరం
 గేశజగన్నాథజగద్గురో । సుబ్రహ్మణ్యసురాధీశ రామకృష్ణనమోస్తుతే ||
 వేంకటేశ్వరమాకాంతవరాహవదనాచ్యుత । నారాయణరమాధీశకృ
 పాంకురుకృపానిధే || ౫౫ || సుపుత్రవంతఃఖలుభాగ్యవంతోహ్యపుత్ర
 వంతోభువిదుఃఖవంతః । సంసారసింధోస్తరణేన్స్యశక్తః కామగతిక
 ర్మఫలానుభోగినః || ౫౬ || ఏవముక్త్యామహీదేవం విరరామమహీప
 తిః । పాపిష్టోహందురాచారఃపుత్రేణాహందరిద్రతః || ౫౭ || హాకాన్లో
 కాన్లమిష్యామిక్రూరంవానరకంగురో । కడపాయోమహాప్రాజ్ఞ పుత్ర
 లాభేద్విజోత్తమ || ౫౮ || ఇతిరాజవచస్సుత్వాగురుర్వాక్యమువాచహ |

➡➡➡ ధరణీతలాత్పద్మావత్యుత్పత్తివర్ణనమ్. ➡➡➡

గురుః || యజ్ఞంకురున్మపశ్రేష్ఠ పుత్రస్తేనభవిష్యతి || ౬౦ || గురోర్వా
 క్యంసమాకర్ణ్యయజ్ఞాయాశోధయద్ధరామ్ | స్వర్ణలాంగలసంఘైశ్చ
 ద్విజమంత్రిగణైస్తథా || ౬౧ || శోధ్యమాసేధరాపుష్టేతత్రపద్మంద
 దర్శనః | సహస్రపత్రంరాజేంద్రః కిమేతదితివిస్మితః || ౬౨ || కన్యాం
 చపత్రేషురమాకృతింశుభాం దృష్ట్వాతినంతుష్టమనాబభాషే | దేవేన
 దత్తాత్మీయమిందిరాభా కన్యాకుమారికమలాభనేత్రీ || ౬౩ || ఇత్థంస
 మాభాష్యన్మహోత్తమో సాహస్రేప్రగృహ్యశుబభాణదీనః | మాయామ
 హేశస్యదురత్యయాహరే కేయంతుయాసంప్రతిగృహ్యతేమయా || ౬౪ ||
 ఇత్యేవంసంశయానంతమాకాశాఖ్యంనరాధిపమ్ | ఉవాచాకాశగావా
 ణీపుత్రీయంతవపుణ్యదా || ౬౫ || సంరక్షైనామ్మహాభాగబహుకీర్తిఫల
 ప్రదామ్ | ఇత్యనంతగతాంవాణీం శ్రుత్వా రాజాతిహర్షితః || ౬౬ ||
 తాంకన్యాంప్రతిగృహ్యశున్వభార్యాంప్రత్యువాచహ | శృణుభద్రేమ
 హప్రాజ్ఞే దేవదత్తామిమాంశుభామ్ || ౬౭ || సంవర్ధయవరాంపుత్రీం
 గర్భజాతాంసుతామివ | ఇత్యుక్త్వాతతః రేదత్వా బహుదానమథాక

➡➡➡ వియన్నృపస్యవసుదానాఖ్యనుతోత్పత్తిక్రమః. ➡➡➡

రోత్ || ౬౮ || కన్యా౬౬గమనపుణ్యేనసాదేవీగర్భమాదధే | గర్భిణీంస్వస
 తీందృష్ట్వా చక్రేపుంసవనంపతిః || ౬౯ || పంచమాసేతుసంజాతే సీమం
 తంనృపపుష్కవః | కారయామాసవిధినా బ్రాహ్మణైర్యజుసాంగణైః || ౭౦ ||
 తతఃకాలేనసాసాధ్వీ నవమాసేగతేనతి | మాసేతుదశమేప్రాప్తే నుషు
 వేపుత్రముత్తమమ్ || ౭౧ || కన్యారాశిగతేభానా దశమ్యాంరోహిణీ
 యుజి | పక్షేతుప్రథమేదేవీ సాయంకాలేగురోర్దినే || ౭౨ || పుత్రోత్ప
 త్తిప్రవక్త్రాణాం సర్వస్వందత్తవాంస్తదా | గవాంకోటిసహస్రాణి చా
 శ్వినామయుతంతథా || ౭౩ || నవధాన్యానివస్త్రాణి వినాస్వేఛత్రచా
 మరే | దానంకృత్వాన్మపశ్రేష్ఠ స్వస్తివాచనమాచరత్ || ౭౪ || జా
 తకర్మాదికంకర్తృ కృతవాత్తత్తేనృపః | దినేతుద్వాదశేప్రాప్తే కృ
 త్వాపుత్రాభిధాంతథా || ౭౫ || తద్దినేబహువిప్రాఘానన్నాద్యైఃపర్య
 తోషయత్ | నామ్నాసవసుదాతేతి లోకేఖ్యాతింగమిష్యతి || ౭౬ ||

ఋషయః || శ్రుతంపుత్రస్యచరితం నశ్రుతంవ్యాసవల్లభ | అయోని
జాయాస్తత్పుత్ర్యాఃకింనామచతదాకరోత్ || ౨౨ || శ్రీసూతః ||
పద్మోదరాంపద్మగర్భాంపద్మజాతాంవరాననామ్ | పద్మాయా
అవతారాంతాం మత్వాతస్యాతదాకరోత్ || ౨౩ || అనురూపంనా
మకర్తనామ్నాపద్మావతీతిచ | వర్ధమానాసుతౌదృష్ట్వా రాజాసంతోష
మాగతః || ౨౪ || అకళక్షేన్దునదృశౌ రనూచంద్రమసావివ | కింతే
ననుకృతంరాజ్ఞా బహుజన్తసుసంచితమ్ || ౨౫ || అగ్రజాంపుత్రికాం
దృష్ట్వా తదంతేపుత్రముత్తమమ్ | దృష్ట్వాతుతోషమనసా సంపూర్ణా
నందవిభ్రమః || ౨౬ || ఇత్థంకాలేగతేతస్మిన్ సాబాలాయావనంగతా
యావనాప్తాంవిశాలాక్షీం దృష్ట్వారాజావ్యచింతయత్ || ౨౭ || విచా
రయన్సన్మపతిః పుత్ర్యర్థంవరముత్తమమ్ | నప్రాపదుఃఖసంతప్తః కస్తై
దేయామయానుతా || ౨౮ || ఇతిచింతాబ్ధిమగ్నోసా పుత్రీపరిణయేత
దా | అసమ్మతో౭కరోత్పుత్రం పరంసంస్కారసంస్కృతమ్ || ౨౯ ||
శ్రుత్వారాజసుతాబాలాబ్రాహ్మణైరనుజంపరమ్ | తదోషసీతంసద్యో౭
భూత్పుత్రీయావనపీడితా || ౩౦ || సాకదాచిద్వనంబాలాసఖీభిఃపరి
వారితా | జగామపుష్పాణ్యాహర్తుం కన్యాకమలలోచనా || ౩౧ || వ
సంతమాగతంపీత్యవసేతాభిర్భయాకులా | పుష్పాణ్యాహరయామా

➤➤➤ నారదోక్తపద్మావతీశరీరసల్లక్షణాని. ➤➤➤

సతరుమూలముపాశ్రితా || ౩౨ || తదాగతోనారదస్తు వృద్ధోభూత్వా
జటాధరః | ధూళీధూసరితాంగశ్చ కర్పూరసదృశద్యుతిః || ౩౩ || ఆగ
తంతంమునిందృష్ట్వా విస్తయాకులమానసా | పద్మావతీసఖీప్రాహచ
టులాభృతకాతరా || ౩౪ || కోసౌభయంకరోబాలాః క్వాయాత్యత్ర
విచార్యతామ్ | ఇత్యుక్తాస్తాస్తదాకన్యాః పప్రచ్ఛస్థనివిరంద్విజమ్ || ౩౫ ||
కన్యాః || కోసివిప్రమహాప్రాజ్ఞకిమర్థంత్యమిహాగతః | వాక్యంతాసాం
సమాకర్ణ్య గురుఃప్రోవాచసద్వచః || ౩౬ || నారదః || అహంకులగు
రుస్సౌత్వా ద్యుష్టాకంవరయోషితామ్ | హస్తందర్శయమేపుత్రిలక్షణా
నివదామి తే || ౩౭ || ఉవాచలజ్జయాదేవీకింపదిష్యసిహేద్విజ || నారదః ||

3-2 శ్రీవేంకటాచలమహాత్మ్యే - భవిష్యత్తరపురాణా స్తవ తే (అ-2)

విద్ధితస్యంపితృతుల్యంమాంమనసానిర్వలేనచ || ౯౩ || ఇత్యుక్తా
మునినాతేన దత్వాహస్తంవరాంగనా | ప్రాహాభావిశుభంశ్రోతుం నిజ
లక్షణలక్షితమ్ || ౯౪ || పద్మావతీ || సత్యంవదమహాప్రాజ్ఞ లక్షణాని
విలోక్యమే | తతోద్భవస్త్వాపాణితలం ప్రాహస్తాజతనూభవః || ౯౫ ||
నారదః || పతిర్భవతిధర్మజ్ఞే తిలోకేశోరమాపతిః | పాణీపద్మదళోపే
తౌ పాదాతేస్వస్తికాయుతౌ || ౯౬ || ముఖంచంద్రసమాకారం చ
క్షుఃకమలకుట్టలమ్ | తిలపుష్పసమాకారా నాసికాతేవిరాజతే || ౯౭ ||
కపోతాముకురాభాతే భ్రువౌతేధనుషాసమే | దంతాదాడిమబీజాభా
ఆస్యంకర్పూరభాజనమ్ || ౯౮ || అధరంరక్తపద్మాభం జిహ్వమ్మదు
తరాశుభా | అరాళాలకసంబద్ధా శ్యామలాభాతివేణికా || ౯౯ || ల
లాటంరత్నపీఠాభం శ్రోత్రేశఘ్నలికాసమే | తనుస్తేమస్తథాగారప్ర
తిమాప్రతిమప్రభా || ౧౦౦ || కణ్ఠస్సూర్యాంశుసదృశతాంబూలరస
దర్శకః | స్తనౌపీనాఘనాకుజ్జాశుభాతేమగ్నమాచుకౌ || ౧౦౧ || ఉ
దరంకదళీపర్ణసదృశంనిమ్ననాభికమ్ | కటిస్తవకరిధ్వంసి కటిసామ్య
యుతాశుభా || ౧౦౨ || రంభాస్తంభసమాకారం తవోరుయుగళం
రమే | పృష్ఠంతేవేదివద్భాతికింత్యయాసుకృతంకృతమ్ || ౧౦౩ || గమ
సంకరిరాజస్య సదృశంతేవరాసనే | ఇతిసంభాష్యతాందేవీం దేవర్షిఃప
ద్మసంభవామ్ || ౧౦౪ || అంతర్దధేనారదస్తు సర్వాసాంపురతోమునిః |
సంస్తుత్యకమలాందేవీంమనసాచింతయన్రమామ్ || ౧౦౫ || మనసావద్ద
సంకృత్వాజగామాభఙ్ముషేస్తదా || ౧౦౫౪ || *

ఇతిశ్రీ భవిష్యత్తరపురాణే శ్రీవేంకటాచలమహాత్మ్యే
మృగయావిహారోద్యుక్త శ్రీనివాసాలంకారాది
వర్ణనంనామషష్ఠోధ్యాయః.

→→→పద్మావత్యాఃపుష్పాపచయసమమేశ్రీనివాసదర్శనమ్.←←←

శ్రీసూతః || కన్యాయాజననంప్రోక్షం కుమారస్యాపివై తతః | త
స్యావదామిచారిత్రం వైవాహంపుణ్యవర్ధనమ్ || ౧ || కరీంద్రసంగేనస
మాగతోహరిస్తురజ్జమాస్థాయవరాజ్జనానామ్ | శ్రీగంధలేపారుణచారు

వక్షోబాలార్కభాసస్థి-ధనమీపమాయయా ॥ ౨ ॥ గర్జస్తంగజరాజం
తం దృష్ట్వాపద్మావతీముఖాః । వనస్పతిముపాశ్రిత్య తత్రలీనాస్తదాభ
వ ॥ 3 ॥ నిమిల్యనేత్రవర్తాని పూహంకృత్వావరాజ్ఞనాః । పశ్యన్తోఽ-
ధతరుచ్ఛన్నాఃపునఃపునరవస్థితాః ॥ ౪ ॥ తదస్తరేఽబలాస్సర్వాదదృశు
ర్హయముత్తమమ్ । బాలార్కసదృశాకారంస్వస్థాభరణభూషితమ్ ॥ ౫ ॥
పురుషేణసమాయుక్తం మన్తథాకారతేజసా । తందృష్ట్వాగజరాజోపి
హయస్థంపురుషోత్తమమ్ ॥ ౬ ॥ సమస్కృత్యయథాన్యాయం జగామ
విపినంనదః । దంతృష్ట్వాయోషితస్సర్వావిస్తయాకులమానసాః ॥ ౭ ॥
కరసమ్ముటమాపన్నాశ్చలితాస్తుభయాతురాః । వృక్షమూలంగతాబా
లాఅన్యోన్యంవాక్యమబ్రువన్ ॥ ౮ ॥ కోయమత్రవరారోహే సఖి
కజ్జాతలోచనే । కోసాకిరాతరూపీచ కింసదృష్టస్త్వయాపురః ॥ ౯ ॥
తురజ్లోపరిసంస్థాయ యఆగచ్ఛతిహేసఖి । ఏవంవదస్త్యస్తాస్తథుస్సాచ
పద్మావతీశుభా ॥ ౧౦ ॥ ఉవాచమద్దంవచనం సఖీస్తాస్తుతతోద్విజాః ।
పృచ్ఛన్తుతస్యవృత్తాంతం పితృమాతృస్వబాధవాన్ ॥ ౧౧ ॥ దేశంవృ
త్తంకులంశీలం నామగోత్రాదికంతథా । ఇతిసఖ్యాసమాజ్ఞస్తాస్తాః
చుర్వచనంస్త్రియః ॥ ౧౨ ॥ ఆగతంపురుషందృష్ట్వా కోసికోసీతిచాబ్రు
వన్ ॥ కన్యాః ॥ కిమర్థమాగతోసిత్వం కింతేకార్యంవదప్రభో ॥ ౧౩ ॥
ననన్తిపురుషాహ్యత్రగచ్ఛగచ్ఛేతిచాబ్రువన్ । తాసాంతద్వచనంశ్రుత్వా
హయస్థోవాచమూచివాన్ ॥ ౧౪ ॥ శ్రీభగవాన్ ॥ అస్తికార్యంవరా
రోహారాజపుత్ర్యాస్సమీపకే ॥ స్త్రియః ॥ కింకార్యంవదశీఘ్రేణయత్తేమ
నసివర్తతే ॥ ౧౫ ॥ క్వతేవాసశ్చకింనామ కాతేమాతాచకఃపితా । కో
భాతాకాచభగినీకింకులంగోత్రమేవచ ॥ ౧౬ ॥ ఇతితాసాంవచశ్శు

పద్మావతీశ్రీనివాసయోఃపరస్పరసంవాదః.

త్వాన్యగదజ్జగదీశ్వరః ॥ శ్రీనివాసః ॥ కన్యాపేక్షాముఖ్యకార్యం తదస్తే
ప్రవదామివః ॥ ౧౭ ॥ ఇతితాఃప్రోచ్యచోవాచ దేవీంపద్మావతీమథ ।
సిన్ధుపుత్రకులంప్రాహు రస్తాకంతుపురావిదః ॥ ౧౮ ॥ జనకోపసుదేవ
స్తుదేవకీజననీమమ । అగ్రజశ్చేత్తకేశస్తుసుభద్రాభగినీమమ ॥ ౧౯ ॥
పార్థోపిమేసఖాదేవిపాణ్డూహమమబాధవాః । వణ్ణాంతుమృతపుత్రా

౪౩ శ్రీవేంకటాచలమహాత్మ్యే-భవిష్యత్తరపురాణాన్తర్గతే (అ-౨

ణాంకృతనామ్నామహాత్మనామ్ || ౨౦ || వియోగతప్రాపితరాసప్రమం
 రామకృత్యథా చక్రతుస్సంస్కృతంనామ్నాపితృలింజముపాగతమ్ || ౨౧ ||
 జాతోహమప్యమోఽప్తమ్యాంసుభద్రామదనస్తరమ్ | మాతృవర్ణశ్చమే
 దేవికృష్ణపక్షేజనిర్తమ || ౨౨ || తస్మాత్కృష్ణేతిమాందేవిచక్రతుర్నామ
 సంస్కృతమ్ | వర్ణతోనామతశ్చాపి కృష్ణంప్రాహుర్నసిషిణః || ౨౩ ||
 పృతాన్తోహ్యఖిలోమత్త శ్చుక్రితఃపణ్డితనద్దిని | భవత్యాక్షచ్యుతాంవా
 ర్తాగోత్రనామకులాదికమ్ || ౨౪ || ఇతితేనసమాజ్ఞప్తాప్రోవాచనృప
 నద్దిసి || పద్మావతీ | ఆకాశరాజతనయాంనిపాదాధిపవిద్ధిమామ్ || ౨౫ ||
 నామ్నాపద్మావతీంకృష్ణ కులంశీతకరస్యచ | అత్రిగోత్రంకిరాతేంద్ర శీ
 ఘ్రింగచ్ఛేతిచాబ్రవీత్ || ౨౬ || శ్రీనివాసః || కిమర్థంనిష్ఠురంవా
 క్యంమన్దంకింసప్రభాషసే | అన్నంకాఙ్క్షన్తివైలోకా యోదదాతిసరో
 త్తమః || ౨౭ || సపుమాన్స్వణ్యమాప్నోతి జలదోపిఫలంలభేత్ | అది
 శస్త్రదుభాషీచ నతునిష్ఠురభాషణః || ౨౮ || అథాఽహంకామముద్ది
 శ్య పాత్రభూతోస్మిసామ్నోత్రమ్ | సుఖమేవ్యసిదానేన త్వస్తేస్వర్గం
 మివ్యసి || ౨౯ || ఆత్మానందిశమహ్యంత్యం కింపుధానిష్ఠురోక్తిభిః |
 సాతస్యవచనంశ్రుత్వాక్రోధాత్మామ్రవిలోచనా || ౩౦ || పద్మావతీ ||
 అవాచ్యంపదసేమూఢ జీవనేచ్ఛానవిద్యతే | ఆకాశరాజస్త్యాం దృష్ట్వా
 హనివ్యతిసంశయః || ౩౧ || యావన్నాయాతితావత్త్వం గచ్ఛత్రీ
 ఘ్రింస్వమాలయమ్ || శ్రీనివాసః || కార్యాస్తేమరణంసాఖ్యంకార్య
 హానామృతిఃకుతః || ౩౨ || కథంహన్యాత్పురాజేంద్ర స్తవధర్తాభిముఖో
 హిమామ్ | త్వంకన్యాహంవరోదేవికోతాన్యాయోమహీసుతే || ౩౩ ||
 పద్మావతీ || శృణుమూఢసజ్జానాసి బాలభావేనకింపుధా | త్వాందృ
 ష్ట్వాఽఽకాశరాజోపి కృత్వాతేగళబద్ధనమ్ || ౩౪ || బద్ధీయాన్నిగళై
 ర్మూర్ఖ భవిష్యత్ప్రేవదామ్యహమ్ || శ్రీనివాసః || నిశ్చిత్తమరణందేవిర
 న్తుకామోస్త్యహంత్యయా || ౩౫ || జాతస్యమరణంనిత్యంపూర్వకర్మ
 ఫలానుగమ్|ఆకాశరాజోధర్తాత్కథంహన్యాదనాగనమ్ || ౩౬ || పద్మా
 వతీ || కారవంయన్నిపాదేంద్రీనృపస్యాస్యహరేర్యథా | వరదస్యాధరజ్జ
 స్య వేంకటాచలవాసినః || ౩౭ || తద్రక్ష్యత్వమ్మహాబాహోసుఖం

గచ్ఛన్వమాలయమ్ । ఇత్యుక్తోపితయాదేవ్యానిషాదేన్ద్రాకృత్స్వారిః ।
 నిరాకృత్యచతద్వాక్యం హయస్థఃపునరాపతత్ । హయమగ్రాగతంపీ
 త్యసాబాలావాక్యమబ్రవీత్ ॥ ౩౯ ॥ పద్మావతీ ॥ త్యక్త్యాచపితరాబ
 స్థూణభ్రాతృముఖ్యాన్వసేచరత్ । అనాథోమియసేవ్యర్థంకిమర్థంకాక
 భాజనమ్ ॥ ౪౦ ॥ ఇతితస్యావచస్సుత్వాతామూచేవారిజేక్షణః ।
 శ్రీనివాసః ॥ విధినాలిఖితంయత్తునతద్వ్యర్థంభవిష్యతి ॥ ౪౧ ॥ జయో
 వాపజయోవాస్యాత్త్వయిభోగంకరోమ్యహమ్ । ఇత్యుక్తాశోపతా
 మ్రాక్షీసఖిభిఃపరివారితా ॥ ౪౨ ॥ తర్జయన్తిజగద్యోనింశిలాపాణిస్స
 మాగమత్ । తాడయామాసగోవిందంశితాఘ్రేష్ఠీఘ్రిగత్వరైః ॥ ౪౩ ॥
 తాడ్యమాసశ్శిలావర్షైర్వ్యవతఘ్నోటరాట్నైవయమ్ । త్యక్తాసుంసహ
 యందృష్ట్యాముక్తకేశోమహర్తుహుః ॥ ౪౪ ॥ పశ్యన్పశ్యన్దిశస్సర్వాల
 భ్రమద్విభ్రమన్నివ । హయోవైసజుటంప్రాప్తోమమాత్రకృతసన్నిధేః॥
 ఇత్యుచ్ఛరన్రచుఃకాంతోజగమోత్తరదిక్షుఖః ॥ ౪౫ ॥ ఆరూఢసోపా
 నగణోగిరేర్విభుర్విడమ్పయత్ లోకమవాపశయామ్ । ప్రాప్త్యాధిమా
 నస్తయుతోపి నూఢవోయథాయుగానేవటపత్రశాయీ ॥ ౪౬ ॥

ఇతిశ్రీభవిష్యోత్తరపురాణే శ్రీవేంకటాచలమహాత్మ్యే
 పద్మావతీ శ్రీనివాసపరస్పరప్రవృత్తసంవాదాదిక
 ధననామసప్తమోధ్యాయః.

పద్మావతీపరాజితశ్రీనివాసమ్ప్రేతివకుళమాలికాసాస్తవచనం॥
 శ్రీసూతః ॥ శయనంప్రాపపర్యజ్ఞే-శ్రీనివాసోవృషాకపిః । తదా
 గతాచసాదేవీసేవార్థంవకుళాశుభా ॥ ౧ ॥ షడ్విధాన్నంసమాదా
 యసూపాపూపరసాన్వితమ్ । రమాపతేస్తుబహుళభక్తిభావేనసంయు
 తా ॥ ౨ ॥ శయానంశ్రీనివాసంచవల్లీకస్థానసంస్థితమ్ । శ్వసంతందీ
 ర్ఘనిశ్వాసంరుదంతంనేత్రబిందుభిః ॥ ౩ ॥ అభాషమాణంశ్రీకాంతంబ
 భాషేవకుళాశుభా ॥ వకుళా ॥ ఉత్తిష్ఠోత్తిష్ఠగోవిందకింశేషేపురుషో
 త్తమ ॥ ౪ ॥ నకదాపిదివాఽస్వాప్సిర్నాకాన్వీరోదనంహరే । కిమర్థం

3౬ శ్రీవేంకటాచలమహాత్మ్యే - భవిష్యత్తరపురాణాంతర్గతే (అ-౮)

దుఃఖమేకాక్షరవద్వృత్త్యసేకుతః ॥ ౫ ॥ మనోగతంవాకిందేవతద్వ
దస్వయథార్థతః । పరమాన్నంకృతందేవభోక్తుమాగచ్ఛమాథవ ॥ ౬ ॥
ఘణితంవచనంశ్రుత్వానోవాచవచనంహరిః । హరిందృష్ట్యాహిరణ్యాం
గీపునర్వాచమువాచహ ॥ ౭ ॥ వకుళా ॥ కిందృష్టంవివేకృష్టకిమర్థం
దుఃఖముల్బణమ్ । ఆర్తిహీనోపిదేవత్వమార్తవద్వృత్త్యసేకుతః ॥ ౮ ॥
మనోగతంవదాదేశంగౌరవంమయిమాకృధాః । గౌరవంబలరామేస్యా
ద్దేవకీవసుదేవయోః ॥ ౯ ॥ దుఃఖంభవతిదృష్ట్యాత్వామభుక్తింభూతభా
వనఃసర్వలోకార్తినంహర్తృఃపుణ్యమూర్తేనమోస్తుతే ॥౧౦॥ కాదృష్టాక
న్యకాకృష్టగాంధర్వీవాసురోత్తమ । కన్యాస్సంగంసమాపేక్ష్యచిత్తవై
కల్యమద్యతే ॥ ౧౧ ॥ కాచపుణ్యవతీబాలాబాలంభక్తవశంహరిమ్ ।
మోహయామాసకామార్తానజానామిజగద్గురో ॥ ౧౨ ॥ వదగోవింద
తేకార్యంక్షణమాత్రాతగ్గోమ్యహమ్ । మృగందృష్ట్యాభయంవాప్తం
చోరంవాక్రూరరూపిణమ్ ॥ ౧౩ ॥ పిశాచభూతప్రేతాన్వాసజానామి
రమాపతే । మంత్రంవాయంత్రపూగాన్వామూలికాబేషధాన్యపి ॥౧౪॥
కారయిత్వాయథాశాస్త్రంతత్సర్వమ్క్తాచయామ్యహమ్ । ఇత్యుక్తేపి
హరాతూష్ణింస్థితేవకుశమాలికా ॥౧౫॥ఆనీతంత్రనిక్షిప్యతత్సమీపముపా
శ్రితా । పాదసంవాహనంకృత్వాసాంత్యయామాసచాసకృత్ ॥ ౧౬ ॥
సాంత్యయంత్యాతయా౨౨యాసస్విన్నందేహంసమంతతః । ఆపాద
వక్తాశివర్యంతంకరాభ్యాంపరిమృజ్యచ ॥౧౭॥ బోధితోపిరమాకాంతోనో
వాచవచనంయదా । తదాసావకుళాభేదాదువాచవచనంహరిమ్ ॥౧౮॥
పృథక్కృత్వాచ్ఛన్నవస్త్రంహస్తేనపరిమృజ్యచ । దేవదేవజగన్నాథపు
రాణపురుషోత్తమ ॥ ౧౯ ॥ మనోగతంకరిష్యామినాత్రకార్యావిచారణా
సత్యంవదమనన్తం తేమాలజ్ఞామ్నాభయంకృధాః ॥ ౨౦ ॥ పూరయా
మ్యవిలంబేనయావస్తేవర్తతేబలమ్ । ఇతితద్వచనంశ్రుత్వాహరిరుష్ణంస
ముచ్ఛ్వస ॥౨౧॥ ఉవాచచాతిదుఃఖేనమందంమందమ్మనోగతమ్ ॥శ్రీని
వాకవకుళామృతిశ్రీనివాసోక్తస్వమనోనిర్వేదహేతుకథనమ్ ॥
వాసః ॥ నామోహయాన్తాంగాంధర్వీనర్సిపుత్రీనరాక్షసీ ॥ ౨౨ ॥ నపి
శాచాభూతగణాప్రేతావామేధయావహః । మృగాశ్చరణ్యకాశ్చీరా

నక్రూరామేకదాచన || ౨౩ || మన్నామస్తరణాదేతే విద్రవంతిదిశోద
 శ | తత స్తేభ్యోభయంనేహ మృత్యుమృత్యోర్మమానఘే || ౨౪ || మయా
 దృష్టావరాకన్యా నామ్నా పద్మావతీశుభా | తాందృష్ట్యామేమనోభ్రాం
 తం కామమోహవశంగతమ్ || ౨౫ || సురూపాంసుందరింసుభ్రూం నీ
 లాలకవిరాజితామ్ | పూర్ణేందునదృశీంశ్యామాంసీలమాణిక్యవిగ్రహా
 మ్ || ౨౬ || సాక్షాద్రమాసమాంకన్యాం ఘటయాశువరాసనే
 బహుజన్తార్జ్జితేనైవ పుణ్యేనైవ హిలభ్యతే || ౨౭ || మత్పుణ్యంపక్వ
 తాంయాతం దర్శనేననులోచనే | మానుషందేహమాసాద్య తాంక
 న్యాంకఃపుమాంస్త్యజేత్ || ౨౮ || లోకేవివాజడమతిమన్నసాన
 వివర్జితమ్ | జీవనేనకిమేతేన కార్యహీనేనమేనఖి || ౨౯ || ఘట
 యాశువరాంగీం తామాకాశన్తపనందినీమ్ | తాంవినాసహిజీవామి స
 త్యమిత్యవధారయ || ౩౦ || తాడితోహంశిలావస్తైర్హతాశ్వోస్త్రివ
 రాననే | మజ్జీవనంపుభామాతర్జ్జితంవై వేజ్జటాచలే || ౩౧ || య
 తోఽభూదవలారోఽత్ర పద్మావత్యర్థమేవమే | పుత్రోమేనైరమాపన్నః
 కింకృతంపూర్వజన్తని || ౩౨ || దృష్టిహీనేనవిధినా నిర్మితాకన్యకావరా
 నాయాసేనమేసాన్యా దితిమేనిశ్చితామతిః || ౩౩ || కిందృష్టంబ్రహ్మణా
 పూర్వం మత్పాపంఘోరదర్శనమ్ | యత్పాపమనుసృత్యైవం ఘటనం
 నాకరోద్విధిః || ౩౪ || మద్భాగస్థోవిధి స్త్వంహి సాహాయ్యంకురుమేఽజ్ఞ
 నే | సకరోషియదాబాలే తదామేమరణంధ్రువమ్ || ౩౫ || మరణేజీవ
 నోపాయంయేకుర్వంతినరోత్తమాః | తేదివయాంతియానేనపుణ్యమా
 గ్లేణకన్యకే || ౩౬ || ఇత్థంధర్తార్థకామాత్వం ధర్తమార్గముపాశ్రయంకిము
 క్తేనవిశేషేణ విదితాశాసినజ్ఞమ్ || ౩౭ || త్వంమేమాతాపితాదేవిభ్రాతా
 మాతులవవచ | త్వంప్రహ్లాదస్త్యమక్రూర స్త్వంధ్రువ స్త్వంగజేశ్వరః ||
 త్వముద్ధవోఽతిభక్తోమే త్వంకిరీటీబలిస్తథా | అజామీశోద్రాపదీచ భక్తో
 మేత్వంవిఙ్గేషణః || ౩౮ || త్వందృష్ట్యామేమనోహర్షంగచ్ఛతీహనిరంతర
 మ్ | మద్దుఃఖవ్యపనోదాయ నిర్మితావిధినాజ్ఞనా || ౪౦ || గవాంకోటిసహ
 స్రేణ హయానామయ్యుతైస్తథా | సువర్ణతిలదానైశ్చ సమంమాంగ్యవస్థ
 నమ్ || ౪౧ || కన్యాందృష్ట్యాతుసంతోషం లభసేనాత్రసంశయః | ఇతి తేన

3౩ శ్రీవేంకటాచలమహాత్మ్యే - భవిష్యత్తరపురాణా స్తవ తే (అ-౨)

సమాజ్ఞప్తా వకుళా వాక్యమబ్రవీత్ || ౪౨ || వకుళా || కుత్రా స్తేజగదాధార
త్వయా యాఽత్ర నిరీక్షితా | తన్వార్గం వదగోవింద గచ్ఛామి కరుణానిధే ||
కాసాపూర్వం కిమర్థంచ కన్యకాజనితాభువి | తద్వృత్తమఖిలం బ్రూహి స
త్యేన మమ కేశవ || ౪౩ || ఇత్యాజ్ఞప్తా విరించేశ వినతాంఘ్రి సరోరుహః |

❧ వకుళా మృగితి శ్రీనివాసవర్ణితపద్మా వతీ పూర్వజన్మోద స్తః ❧

ఉవాచ మందం వచనం వకుళాంధరణీధరః || ౪౪ || శ్రీనివాసః || శృణు బాలే
పురావృత్తం పద్మా వత్యాజనేశ్యుభమ్ | త్రేతాయాం రామరూపేణ త్వవ
తారమహంగతః || ౪౫ || పితృమాతృవచశ్శృణ్వత్వా దణ్డకారణ్యమాగతః | ల
క్ష్మణేన సహ భ్రాత్రా సీతయా వకుళేశుభే || ౪౬ || పురాతురావణోనామ
రాక్షసో లోకకణ్ఠకః | లోకభర్తుస్సతీంహృత్వా లంకాంగంతుమవర్తత ||
లక్ష్మణోప్యగ్రజంద్రష్టుం సీతయాప్రేషితో బలాత్ || ౪౭ || తతాఽ
లమాలక్ష్మ్యసరాక్షసేన్ద్రో విమానమారోపయితుంహి సీతామ్ | ప్రావర్త
తైషాచతదారురావహా రామహాలక్ష్మణరాఘవేతి || ౪౮ || తదార్త
రావేణ తదావనౌకసో విచక్రుశు స్తత్రవనాస్తరస్థితాః | తద్వాక్యమాక
ర్ణ్యచహవ్యవాహనః పాతాళలోకాదుదగాధరాతలమ్ || ౪౯ || సమా
యాంతం దురాధర్షమాకర్షంతంచ జానకీమ్ || ౫౦ || సంభావ్యరావణం
క్రూరం పాతాళాదుపగమ్యచ | రావణేన చపాపేన సహితస్సీతయాత
యా || ౫౧ || రావణంబోధయామాస నానావాక్యగణైస్తదా | ఇయం
జనకపుత్రీన విప్రవత్సీతుభేచర || ౫౨ || రాఘవస్తద్భయోద్రక్షాజా
నకీం మమ సన్నిధౌ | సంస్థాప్య విసినేరామో వ్యచరత్సహలక్ష్మణః || ౫౩ ||
శిష్యోసి పరమోదార మమకల్యాణరావణ | ప్రియోఽసి మాగమోవిప్రప
త్నాన్యం సీతాభ్రమం వృధా || ౫౪ || ఇతి ప్రతారయన్రక్ష శ్చద్మనాజనకా
త్కజామ్ | ఇత్థంస్వలోకమాదాయ తాం సంపూజయితుం ద్రుతమ్ || ౫౫ ||
స్వాహాయాం సన్నివేశ్యాథ నామ్నా వేదవతీం శుభామ్ | ప్రాగ్రావణాప
చారేణ ప్రతిశుత్యచతద్వధమ్ || ౫౬ || కృతప్రవేశాంక్రోధేన సమిధ్దే
జాతవేదసి | తతః తరభ్యసమయ మాకాంక్షంతీంస్థితాం సతీమ్ || ౫౭ ||
సీతాకృతిధరాం కృత్వా మాయయా మేషవాహనః | ప్రదర్శయన్న వా
చాథ రావణం ప్రీయన్నివ || ౫౮ || ఇమాంసీతాం సమాదాయ గచ్ఛ

శీఘ్రునిశాచర । ఇత్యుక్తః పావకేనాయం తామాదాయాగమద్భ్రతమ్ ॥
 మారేచాగ్నా విశేషేణ భక్తిర్వైరావణస్యచ । తస్మాదగ్నివచశ్శ్రుత్వా
 జానకీమేవతాంతదా ॥ ౬౧ ॥ అజ్ఞానాన్తన్యమానోసా రావణోమో
 హదర్పితః । లంకాంగత్వాఽశోకవనే శింశుపావృక్షమూలతః ॥ ౬౨ ॥
 సీతాకృతంతాంసంస్థాప్యవిష్ణోవిష్టాంసరాక్షసః । కృతకృత్యంతదాఽఽ
 త్కానం మేనేవైకాలచోదితః ॥ ౬౩ ॥ రామోగత్సత్త్వతంహత్వా రా
 వణంసగణంఖలమ్ । సీతాంప్రాప్యజగన్నాథోయుద్ధాం తేపర్యచింతయ
 త్ ॥ ౬౪ ॥ తాంతులోకాపవాదేన పావకేనవిశోధితామ్ । జిఘృత్సు
 ణారాఘవేణ సీతాచాగ్నాప్రవేశితా ॥ ౬౫ ॥ సీతాద్వంద్వంతత్రదృ
 ష్ట్యాప్రోవాచనిజభామినీమ్ । కాసాదేవీతవసమూతవరూపసమన్వితా ॥ ౬౬ ॥
 నజానేహంవరాంగీతాం తవబింబనిభాంశుభామ్ । రాఘవేణైవముక్తా
 సా జానకీవాక్యమబ్రవీత్ ॥ ౬౭ ॥ జానకీ ॥ మద్దుఃఖంహ్యేతయాభు
 క్తం నిర్నిమిత్తందయాజుషా । యాసావేదవతీదేవ స్వాహాయాస్సన్ని
 ధాస్థితా ॥ ౬౮ ॥ తామంగీకురుగోవింద వివాహవిధిపూర్వకమ్ । ఇతిసీతా
 వచశ్శ్రుత్వా రామోవచసమబ్రవీత్ ॥ ౬౯ ॥ శ్రీరామః ॥ ఏకపత్నీవ్రతం
 మేద్య కృతంజానాసిభామిని । ద్వాపరేఽక్లికరోమీతి బహునానంవరదో
 యతః ॥ ౭౦ ॥ తవవాక్యంకరిష్యామి త్వష్టావింశేకతాయుగే । తావ
 దేషాబ్రహ్మలోకే బ్రహ్మణాపూజితాభవేత్ ॥ ౭౧ ॥ శ్రుత్వైవంరా
 మవాక్యం సాజగామభవనంవిధేః । పద్మావత్యాకారణస్తు భణితంతవ
 సువ్రతే ॥ ౭౨ ॥ నమేవాక్యమసత్యంస్యా దితివేదవిదోవిదుః । శ్రుత్వా
 తజ్జననేహేతుం వకుళానందనిర్భరా ॥ ౭౩ ॥ కౌతూహలసమావిష్టా

శ్రీనివాసానుజ్ఞయానారాయణపురమ్మృతివకుళాగమనమ్.

శ్రీనివాసమభాషత ॥ వకుళా ॥ ౭౩౪ ॥ గచ్ఛామిరాజేంద్రసభాంస
 భాసదోయత్రాసతేపర్వకలావిశారదాః । ఆకాశరాజస్యపురీంసురో
 త్తమై స్సంస్తూయమానాంచరమావిగూహితామ్ ॥ ౭౪౪ ॥ ఇత్యేవము
 క్తోభగవాన్జగద్గురు స్సంప్రేషయిష్యన్వకుళాంస్వకారణాత్ । ఉత్థా
 యతల్పాత్ప్రీతిమితాంతరంగ స్తస్థాతదానీంభృశహృష్టచేతాః ॥ ౭౫౪ ॥
 భుక్త్వాఽన్నముత్తమమసౌ వకుళాశ్రుద త్రమానందపూర్ణ సుమనాస్సుర

౪౦ శ్రీవేంకటాచలమహాత్మ్యే - భవిష్యత్తరపురాణా స్తవతే (అ-౪)

బృందవంద్యః | తస్మావలంకృతవపుశ్చవిభూషణౌ ఘోర్యక్తాఫలై స్సురుచ్చైః
రథపుష్పసంఘైః || ౭౬ || దివ్యాంతురంగీమారుహ్యనిర్మితాం దేవమాయయా || ౭౭ || మార్గం విజ్ఞాతుకామాతమాపుచ్ఛ్యవకుళావదత్ | వకు
ళా మార్గం వదరమాధీశగచ్ఛామిన్రుపస త్తమమ్ || ౭౮ || శ్రీనివాసః || అస్మా
దేవవరాన్తాగ్దాదవరుహ్యగిరే స్తూత్ | త్వంగచ్ఛాధః ప్రదేశేచకాపిలం
లిజ్జము త్తమమ్ || ౭౯ || తత్రాస్తేత్తిర్థరాజోయఃకపిలేశ్వరసన్నిధౌ | తత్ర
స్నాత్వాత్యభాయోగ్యం మదర్థంతీర్థపుజ్యవే || ౮౦ || కపిలేశ్వరమాసా
ద్యయాచ్యతాం వరమవ్యయమ్ | శ్రీనివాసేనబాలేనసదాకల్యాణకాం
క్షీణా || ౮౧ || ప్రేషితాహంతదర్థం వైకురుమేభీషితంప్రియమ్ | ఏవ
ముక్త్యాశివం దేవితతఃపద్మతటంగతా || ౮౨ || తత్రదృష్ట్యాకృష్టరామా
నత్వాతౌభక్తిభావతః | పద్మతీర్థసముద్భూతైఃకమలైఃకమలాననే || ౮౩ ||
పూజాంకురుమదర్థంతౌ భ్రాతృభూతౌహిమేమతౌ | సుపర్ణముఖరీం
తీర్త్వాతత్రగచ్ఛయథాసుఖమ్ || ౮౪ || ఉచితంకురుకల్యాణికన్యా
ర్థేకమలాననే | ఆజ్ఞప్తాదేవదేవేనత్పిత్రంవకుళమాలికా || ౮౫ ||
జగామశనకైశ్శేషశైలాదుత్తీర్థచాంగనా | యదుక్తంశ్రీనివాసేనతచ్ఛ
కారతదాబలా || ౮౬ || హయమారుహ్యవకుళాసువర్ణముఖరీంత
దా | తీర్త్వాగస్త్యశ్రమంప్రాప్య సఖిస్తస్యావ్యలోకయత్ || ౮౭ ||

➤ వకుళామృతిపద్మావతీసఖిజ్ఞాపితపద్మావత్యుదస్తః. ➤

శివాలయేశివంద్రష్టుమాగతాయాస్తుతత్రవై | తత్రదృష్ట్యావరాకన్యాః
కాయాయమితిచాబ్రవీత్ || ౮౮ || తయాసంభాషితాబాలాఙ్గచురే
నాంతదోత్తరమ్ || కన్యాః || వయమాకాశరాజస్యసన్నిధానగతాస్స
దా || ౮౯ || ఇతఃపూర్వదినేకచిత్పురుషంతురగాస్థితమ్ | పద్మావ
త్యాస్సమీపంచసంప్రాప్తంమన్నధాకృతిమ్ || ౯౦ || దృష్టవత్కృత్యవయం
సర్వాఃకిరాతాకృతిశోభనమ్ | దృష్ట్యాపద్మావతీభీత్యాజ్వరతాపవిమూ
ర్చితా || ౯౧ || తత్రాపస్యపశాంత్యర్థంరాజ్ఞాజ్జప్తావయంత్యిహ | అ
గస్త్యేశాభిషేకార్థంవసామోద్యసమాగతాః || ౯౨ || ఇదానీంక
న్యకారూపాంత్యాంతువీక్షామహేవయమ్ | ఇతితద్వచనంశ్రుత్వావ
కుళావాక్యమబ్రవీత్ || ౯౩ || వకుళా || కోసాకిరాతరూపీచభవతీభి

శ్చసంగతః । వదద్ధ్వంకన్యకాసుర్వాస్తద్వృత్తమఖిలంమమ ॥ ౯౮ ॥
 కన్యాః ॥ పద్మావత్యాచసహితాఃకదాచిద్వయమాగతాః । పుష్పాపచ
 యనంకర్తుమారభ్యాస్తువనాంతరే ॥ ౯౯ ॥ తత్రకశ్చిత్పుమాన్ప్రాప్తో
 విచిత్రతురగాన్వితః । అస్మాన్ప్రేత్యుదితంతేనహ్యవాచ్యవచనంతదా ॥
 తచ్చుత్వాతనయారాజ్ఞోరుష్టావచనమబ్రవీత్ । తయోఃకలహాపన్నః
 కలహేతాడితోహయః ॥ ౧౦౦ ॥ నిపపాతతదాశ్వస్తుశిలాభిర్వృతచేతనః ।
 సఘోటంసంపరిత్యజ్యజగామోత్తరదిక్కుఖః ॥ ౧౦౧ ॥ గతేకిరాతేక
 మలోద్భవాఽథమూర్ఛాముపాగమ్యపపాతభూమౌ । కన్యాంతతస్తా
 ముపవేశ్యయానేవయంస్వకంరాజపురంగతాస్తః ॥ ౧౦౨ ॥ తామాగ
 తాయానగతాంసుతాంస్తృపశ్చింతాముపాగమ్యరురోదదీనః । అంకే
 చిఘాయాత్మసుతాంచపశ్యన్ముఖంముదాహీనమభాషణంచ ॥ ౧౦౩ ॥
 కావాఽభవన్తేదుహితుర్దురానదాబిభీషికావిశ్యవినాశకారిణీ । తస్యావి
 నాశంనవిజానతేనరాగురుంవినేతిప్రసమీత్యభూమిపః ॥ ౧౦౪ ॥ తతస్సు
 రాణాంగురూమాత్తకంపస్సమానయత్తత్రసుతేనశీఘ్రమ్ । తద్వాక్యమా
 కర్ణ్యగురుర్ధరాతలంశీఘ్రంప్రపన్నోన్మపమందిరంచ ॥ ౧౦౫ ॥ ప్రా
 ప్తంగురుంప్రాణమివాగతం తదాప్రాప్త్యేనపుణ్యం పరిపక్వమాగతమ్ ।
 దత్వాసనంరత్నమయం సమర్పయన్సుసాధనై సార్థ్యై సుపుష్పభోజ
 నైః ॥ ౧౦౬ ॥ కృతాతిథేయోద్విజమాబభాషేనుతానిమిత్తంగగనాభి
 ధోన్మపః । తద్వాక్యమాకర్ణ్యగురుస్సతాంపతిస్సంప్రీతయన్వాక్యమువా
 చభూషమ్ ॥ ౧౦౭ ॥ బృహస్పతిః ॥ దుహితుస్తవసంకష్టనిమిత్తంశృ
 ణభూమిప । పుష్పార్థంతుగతాబాలాభీతాపురుషదర్శనాత్ ॥ ౧౦౮ ॥
 తస్యశాంతింప్రవక్ష్యామిశ్రూయతామవధానతః । కారయస్త్యధునా
 విప్రాఅభిషేకంశివస్యచ ॥ ౧౦౯ ॥ ఆగస్త్యేశస్యవైరుదైస్త్య
 మేకాదశభిఃప్రభో । ఏవముక్తోధగురుణారాజావిప్రానామూదితత్ ॥
 సంపాద్యసర్వసంభారావయంవిప్రసమన్వితాః । తత్పుత్రీజ్వరతా
 పేనశాయితానిజమందిరే ॥ ౧౧౦ ॥ తచ్ఛాంత్యర్థంవయంప్రాప్తాఅభిషే
 కార్థమంగనే । ధిషణేనసమాజ్ఞప్తాద్విజవర్యాస్తుమాగతాః ॥ ౧౧౧ ॥
 తేహంసంగాద్యయంప్రాప్తాఃకైలాసపతిమందిరమ్ । గచ్ఛసిత్వంకుత్ర

౪౨ శ్రీవేంకటాచలమహాత్మ్యే - భవిష్యత్తరపురాణాంతర్గతే (అ-౮
 బాలేకిమర్థంత్యమిహాగతా ॥ ౧౧౦ ॥ వదాదేశమితిస్త్రీభిర్వకుళా
 పద్మావతీసఖఃప్రతివకుళావేదితస్వాగమనవృత్తాంతః. చోదితాబ్రవీత్ ॥ వకుళా ॥ శృణ్వంతుకన్యకాన్సర్వామద్వాక్యమ
 విచారతః ॥ ౧౧౧ ॥ ప్రభావమాత్మానుభవస్యవిష్ణోర్యాయంనజా
 నీభపురాణపుంసః । కృష్ణంముకుందంతనయంవిదంత్యా వృధాశరీరం
 పునరాగతంమమ ॥ ౧౧౨ ॥ జగద్విధీశానమహేంద్రపూర్వంసృ
 జన్నయంమానుషవద్విభాతి । యుష్మాన్సహస్కాభిరిహన్యదైవతాన్సం
 ప్రార్థయంతీస్సృశుభంకరోత్యసా ॥ ౧౧౩ ॥ హరిరేవబలంయస్మా
 త్సర్వాథానామలంభవేత్ । ధ్రువంతతోన్మణాంమోహాత్కుపహోఽన్య
 సమాశ్రయః ॥ ౧౧౪ ॥ హరేర్వమమృతంయస్మాత్కుంపదంచతదా
 శ్రయమ్ । లాలయామితతోమాంవైవకుళామవగచ్ఛత ॥ ౧౧౫ ॥
 మామాంలాలయతీత్యేవమ్మలామప్యవగచ్ఛత । అహంశ్రీవేంకటాధీశ
 దాసీభూతాస్మిసాంప్రతమ్ ॥ ౧౧౬ ॥ ధరణ్యాశ్చసమీపేమేకించిత్యా
 ర్యంతువర్తతే । నారాయణపురందివ్యమభేద్యంపరదేశిభిః ॥ ౧౧౭ ॥
 భవతీసంగమాత్రేణకరిష్యేస్తఃప్రవేశనమ్ । ఇత్థముక్త్యాస్థితాబాలాక
 శ్రీనివాసస్యపులకసీరూపేణనారాయణపురగమనమ్.
 న్యాభిసాచనంగతా ॥ ౧౧౮ ॥ ఏవంగతాయాంతస్యాంతునవిశ్వా
 సమగార్ధరిః । ఏకపుత్రోహ్యపుత్రస్సన్య దేకనేత్రోహ్యనేత్రవాన్ ॥
 స్త్రీభిస్తుయత్యతంకర్తనతత్కార్యంఘలప్రదమ్ । ఇతిసంచింత్యగో
 విందోలీలామానుషవిగ్రహః ॥ ౧౧౯ ॥ స్వయంశ్రీవేంకటాధీశోవని
 తారూపమాయయా । చీరవస్త్రంతతోబద్ధ్యాఛిద్రకంచుకరంజితా ॥
 బ్రహ్మాణంచశిశుంకృత్వాయష్టింకృత్వామహేశ్వరమ్ । బ్రహ్మాండంజ
 గదాధారంతైగుణ్యంగుల్మమేవచ ॥ ౧౨౦ ॥ ఆకీర్యకేశపుంఖాని
 పంచాశద్దర్శనంయతా । గుంజామణివిభూషాంగాశంఖబద్ధసుహారి
 కా ॥ ౧౨౧ ॥ వేణుగుల్మంస్వశిరసిదధానాధాన్యపూరితమ్ । లంబో
 దరీలంబకర్ణాలంబితార్థపయోధరా ॥ ౧౨౨ ॥ అదంతాశుష్కవద
 నాతదాభూద్ధర్మదేవతా । బ్రహ్మాణంనాభిసంజాతంసప్తమాసవయో
 యుతమ్ ॥ ౧౨౩ ॥ రుదంతంశుష్కవదనంకృశాంగందీర్ఘబాహుకమ్ ।

శిశుంబద్వాచీరవస్త్రే నృత్యంతీజగదీశ్వరీ ॥ ౧౨౬ ॥ యష్టింధృ
 త్వాకరేచాగా త్సబాలాధర్మదేవతా । నారాయణపురంప్రాప్తా నార
 దాబ్జవద్ధితా ॥ ౧౨౭ ॥ పురీంసమాగత్యజగర్జచేత్థం పతీస్తుతాన్తం
 ధుగణాన్దదామి । శ్రుత్వావచస్తర్గదితంపురాంగనాఊచుస్తదాతాన్తం
 పుల్కసీరూపధారిభగతఃపద్మావతీజనన్యాశ్చాన్యోన్యసంవాదః ॥
 పవల్లభాన్ప్రతి ॥ ౧౨౮ ॥ గ్రామికాః ॥ ధర్మదేవీసమాయాతానరనా
 రాయణాశ్రమాత్ । వృద్ధాసావర్తతేహ్యమ్బుమితభాషేవదృశ్యతే ॥
 మనోగతంవదామీతి వదతీయంపునఃపునః । తామాహ్వయమహాభాగే
 ధర్మదేవీంపతివ్రతామ్ ॥ ౧౩౦ ॥ తామిత్థమావేదితచిత్తవేదితావిద్యాం
 నిజగ్రామభవాన్జనాగణైః । ఆహ్వయత్రైత్రసఖీభిరాదరాత్సంప్రా
 ప్తభాగ్యాఽహమితిస్తరంత్యసా ॥ ౧౩౧ ॥ ఆజ్ఞప్తాధరణీదేవ్యా సుఖీ
 భూతావరాంగనాః । ఊచుస్తాగ్రామగాస్సర్వా సుబాలాంధర్మదేవ
 తామ్ ॥ ౧౩౨ ॥ గ్రామికాః ॥ యాహిమజ్జళదేదేవి రాజభార్యామి
 మామితి । సాశ్రుత్వావచనంతాసాం మందమాహమనస్వినీ ॥ ౧౩౩ ॥
 ధర్మదేవీ ॥ అహందరిదాక్రిమటిలాసబాలాభాగ్యసంయుతా । ఆ
 హ్వనంకింవినోదార్థం హాస్యార్థంహసితాననాః ॥ ౧౩౪ ॥ మద్వస్త్రం
 పశ్యతచ్చిద్రమ్మదాభరణమణ్డలమ్ । నవధాన్యసమాకీర్ణంగుల్లంగుంజా
 విభూషితమ్ ॥ ౧౩౫ ॥ అన్నహీనంశిశుమ్తాంచ దృష్ట్వాదేవీహాసేద్ధృ
 వమ్ । నాగచ్ఛామివిశాలాక్ష్యః కింకార్యంరాజమందిరే ॥ ౧౩౬ ॥
 ధర్మదేవీవచశ్శ్రుత్వాజగ్స్తాధరణీంప్రతి యథోక్తంధర్మదేవ్యాతుత
 దాచఖ్యుశ్చతామ్ప్రతి ॥ ౧౩౭ ॥ తాసాంతద్వచనంశ్రుత్వా ధరణీతాం
 యయాశ్చయమ్ । ఉవాచధర్మదేవీంతాం ధరణీరాజసుందరి ॥ ౧౩౮ ॥
 ధరణీ ॥ ఏహిభద్రేమహాభాగే సాక్షాత్త్వంధర్మదేవతా । దైవయో
 గతాఽసి మమకల్యాణవర్ధినీ ॥ ౧౩౯ ॥ మనోరథోమనసంస్థస్త
 ధ్యమైకధ్యతామితి । భాషితారాజపత్న్యసాసత్యమాహధరాన్ప్రతి ॥
 ధర్మదేవీ ॥ కథినంమమవాక్యంతుశృణురాజన్యవల్లభే । మయాతుగదితం
 వాక్య మసత్యంచేత్తనస్వినీ ॥ ౧౪౦ ॥ పురాన్నిష్కాన్యమాందేవి జి
 హ్వయాశ్చేదనంకురునరనారాయణస్వామీమద్భర్తారాజసుందరి ॥ ౧౪౧ ॥

౪౪ శ్రీవేంకటాచలమహాత్మ్యే-భవిష్యత్తరపురాణాంతర్గతే (అ-౮)

తద్వీర్యజాతపుత్రంతు ప్రజాపతిమిమంవిదుః । తేనాజ్ఞప్తాత్వదధేచ సం
ప్రాప్తాతవమందిరం ॥ ౧౮౩ ॥ భూతంభవ్యంభవివ్యంచ జానామిజగదీ
శ్వరీ । ఇత్యుక్తాధర్మదేవ్యాసారాజపత్నీపతివ్రతా ॥ ౧౮౪ ॥ నువచోభి
సానింత్యయిత్వా ధరణీధర్మదేవతాం । ప్రాపయద్భవనంస్వస్య మందం
మందమ్ముదాన్వితా ॥ ౧౮౫ ॥ తామాదాయగృహంప్రాప్య వరంసిం
హాసనందదౌ । సింహాసనగతాసాచ ధర్మదేవీవచోబ్రవీత్ ॥ ౧౮౬ ॥
ధర్మదేవీ॥ మజ్జనంకురుకల్యాణి వస్త్రాలంకారభూషితా । గురుదేవన
మస్కారం కురుదేవిహరిప్రియం ॥ ౧౮౭ ॥ ఏవముక్తాఽథకల్యాణీ తథాచ
క్రేయఘోదితం । తస్యాశ్చభిముఖీభూయపశ్చాద్వాక్యమువాచసా ॥ ౧౮౮ ॥
ధరణీ॥ కింకార్యంవదభద్రమ్మేకరోమితవశాసనాత్ ॥ పుళిందా ॥ వాయ
నం దేహికల్యాణి దేవానాంప్రీతిసాధకం ॥ ౧౮౯ ॥ ఇత్థంపుళిందావచనంశ్రు
త్వాసాధరణీతదా । స్వర్ణశూర్పంసమాదాయ ముక్తాతండులపూరి
తం ॥ ౧౯౦ ॥ నిశ్చిప్యపురతశ్శీఘ్రంధర్మదేవీవచోబ్రవీత్ ॥ ధరణీ॥
సత్యంవదమహాప్రాజ్ఞే మమదుఃఖంప్రణోదయ ॥ ౧౯౧ ॥ ధరణీవాక్య
మాకర్ణ్య ధర్మదేవీవచోబ్రవీత్ ॥ ధర్మదేవీ॥ సత్యంవదామినుశ్రోణి
శిశోరన్నంప్రయచ్ఛమే ॥ ౧౯౨ ॥ అహాకృతంరాత్రికృతే సుపక్వరస
సంయుతం । శ్రుత్వాతద్వచనంరమ్యంత్యరయానీయభామినీ ॥ ౧౯౩ ॥
క్షీరాన్నంస్వణాపాత్రస్థ మభాకాయదదాన్మప । తద్దృష్ట్వాస్వణాపా
త్రస్థంమానుషాన్నంనభుక్తవాక్ ॥ ౧౯౪ ॥ రురోదచశిశుస్తస్యాధర్మ
దేవ్యాస్సభూమిప । రుదంతమాత్మజందృష్ట్వావినింద్యవ్రతతాడసా ॥ ౧౯౫ ॥
దరిద్రోసిదురాచారకందమూలఫలాశనః । కథంనభోత్యనేమృష్టంక్షీరా
న్నంరాజనిర్మితం ॥ ౧౯౬ ॥ కదాపిరోదనమ్మతఃకింకరోపీతిభూమిప ।
శిశుంతంభత్సయిత్వాభ స్వయంభోజ్యేఽన్నముత్తమమ్ ॥ ౧౯౭ ॥
మమోదరగతంచాన్నంపుత్రస్యహితకారణం । ఇత్యుక్త్యాసాధర్మదేవిశి
శోర్దత్తంనృపోత్తమ ॥ ౧౯౮ ॥ క్షీరాన్నంస్వర్ణపాత్రస్థం భుక్త్వా
స్వస్థాతదాబ్రవీత్ । సత్యంవదామినుశ్రోణి తాంబూలందేహిమేఽజ్ఞ
నే ॥ ౧౯౯ ॥ ఇత్యుక్తాధరణీదేవిధర్మదేవ్యాపుళిందయా । ఏలాలవంగ
కపూరనాగవల్లీదశై ర్యుతమ్ ॥ ౨౦౦ ॥ తాంబూలమప్యాయామాస

పులిందాయైపతివ్రతా । తతస్సప్రాజ్ఞుభీభూత్వాపుత్రమంకేనిధాయచ॥
 నిక్షిప్యపురతోగుల్మంపాదావాస్తీర్యసంస్థితా । ఏవంరూపంగతంకృష్ణం
 శ్రీనివాసంసురోత్తమాః । ౧౬౨ ॥ ద్రష్టుకామాస్సమాయాతావైఖ
 రీంప్రాకృతోచితాం । సంవశ్యంతస్తస్యఖిన్నాస్సవిమానగణాస్తథా ॥
 సల్లాపంచక్రరన్యోన్యంసంభ్రమాతౌతుకాన్వితాః । కింతయాసుకృ
 తంరాజ్ఞాకృతంపూర్వంయయాఽధునా ॥ ౧౬౪ ॥ లక్ష్మీసహాయోభ
 గవాక్రీడతేప్రాకృతోయథా ॥ ౧౬౪౫ ॥ ఏవంహరేచ్ఛిత్రవిచిత్రకర్త
 గాయంతికంజోద్భవశంభుశక్రాః । కతాయుగేపాపకృతాన్సరాణాం
 హ్యుద్ధారణాథాఃజగదీశచేష్టాః ॥ ౧౬౪౬ ॥ *

ఇతి శ్రీభవిష్యత్పురాణే శ్రీవేంకటాచలమహాత్మ్యే
 శ్రీనివాసస్య పులిందస్త్రీరూపవర్ణనంనా
 మాప్తమోఽధ్యాయః.

➤ ధరణ్యైపులిన్దోక్తపద్మావతీదేహశోషణనివృత్త్యపాయః. ➤

శతానన్దః ॥ భోజనాస్తేఽస్మరద్దేవీదేవాన్స్వకులపూజితాన్ ।
 ఆదానారాయణంధ్యాత్వాపశ్చల్లక్ష్మీంపితామహం ॥ ౧ ॥ సరస్వతీ
 ముమాకాస్తముమామిన్ద్రమతఃపరం । శచీమగ్నియమాద్యాంశ్చసదా
 రాక్షాదికృతినథ ॥ ౨ ॥ దేవాన్పుషీన్పితౄన్రాజన్గర్భర్వాన్రాజసత్త
 మాన్ । కాశీశంవిశ్వనాథంచబిందుమాధవమేవచ ॥ ౩ ॥ విష్ణుపాదం
 ప్రయాగంచగోదాతీరనివాసినం । నారసింహంజగన్నాథంపాండురంగ
 మహాబిలం ॥ ౪ ॥ పంచాధ్యక్షంవిరూపాక్షంశ్రీశైలంపుణ్యకాననం ।
 శ్రీవేంకటగిరిశంచకాశహస్తీశ్వరంహరమ్ ॥ ౫ ॥ ఘటికాచలసంస్థా
 నంవృద్ధాచలనివాసినం । వరదంసర్వలోకేశంశ్రీరంగంశ్వేతరూపిణం ॥
 కుమ్భఘోణాలయంకృష్ణంశార్ఙ్గపాణింమహీపతే । సేతుంరామకృ
 తంరాజకపద్మనాభంజనార్దనం ॥ ౬ ॥ సుబ్రహ్మణ్యంకుమారాఖ్యంమ
 ధుసూదనశంకరా । చంద్రేశ్వరంచగోకర్ణంతథాహరిహరాన్మప ॥ ౭ ॥
 గంగాంగోదావరీంకృష్ణాంతుంగభద్రాంమలాపహం । కావేరీంకపిలాం
 క్షీరాంసువణముఖరీంతథా॥౮॥ మూకామ్బికాంభైరవంచకాలభైరవ

౪౬ శ్రీవేంకటాచలమహాత్మ్యే-భవిష్యత్తరపురాణాస్తర్గతే (అ-౯

మేవచ | కామాక్షీంచవిశాలాక్షీంచతస్త్రిక్షీమవిసాఖ్యదాం || ౧౦ ||
 సస్మారలోకభావేన చోవాచమధురంవచః | రమేకోల్లాపురాధ్యక్షే
 పాహిమాంపరదేశగాం || ౧౧ || ఇతిస్వకీయభావేనస్తరంతీధర్మదేవ
 తాకృత్వామాక్తికరాశీం(స్త్రీ) మధ్యరాశౌవిచిన్ద్రతాం || ౧౨ || హస్తేద
 త్వాపరాంయష్టిమేష్వేకమనయాస్పృశ | ఇత్యుక్తయాతయాదే
 వ్యాచుధ్యరాశౌవిలోడితే || ౧౩ || భావసామ్యంతతోజ్ఞాత్వాప్రహృ
 ప్తావాక్యమబ్రవీత్ || ధర్మదేవీ || వదేయంకారణందేవిదుహితుస్తేజ
 శోషణే || ౧౪ || ఆగతఃపురుషేణాస్యాయేనకేనాపుష్పద్రవః | ఇతః
 పూర్వదినేకంచిత్పురుషంతరగాస్థితం || ౧౫ || దృష్ట్వామోహమావశం
 యాతాకామజ్వరసుపీడితా | శృణుమాతస్సవిస్తారంశపేగుల్మంసపు
 త్రకం || ౧౬ || భర్తారంబదరీవాసంమాతరంపితరంగురం | పతింశ్రీ
 వేంకటాధీశంకర్తుమిచ్ఛతితేనుతా || ౧౭ || తథాభవిష్యతిశుభంవాగి
 యంనాన్యథాభవేత్ | స్వాత్మానంతుశపేరాజ్ఞసత్యమిత్యవధారయ ||
 సత్యంవదామిసుశ్రోణితామ్బాలందేహిమేజ్జగన్ | ఏలాలవంగక
 ర్పారజాతీవతైస్సపూగతైః || ౧౮ || నాగవల్లీదళైర్మృక్తంపునర్దే
 హివరాననే || ఇత్యుక్తాధరణీదేవీతామ్బాలంపునరవ్యదాత్ || ౨౦ ||
 పునరాలోచయస్తీసాపుభిన్దావాక్యమబ్రవీత్ || పుభిన్దా | యోసా
 తురగమారూఢఃపురుషఃపూర్వమాగతః || ౨౧ || కిరాతమాపథా
 రీససాక్షాన్మన్మథమన్మథః | తందృష్ట్వామోహమాయాతాకామజ్వ
 రసుపీడితా || ౨౨ || దుహితాతేజభవద్రాజ్ఞితతోఽస్యాలంగశోషణ
 మ్ | తచ్ఛాంత్యర్థంవరాలోహేతస్త్వేసాసమ్ప్రదీయతాం || ౨౩ ||
 ఇత్యుక్తాధరణీదేవీధర్మదేవీంచోబ్రవీత్ || ధరణీ || క్వాస్తేకిరాతరూ
 పీసమహితుర్దేజశోషకః || ౨౪ || వదతన్నామకింభద్రేవరందా
 స్యేతవేషితం | ఇతిపుష్టాధర్మదేవీధరణీంవాక్యమబ్రవీత్ || ౨౫ || ధర్మ
 దేవీ || వైకుంఠస్థాహరిసాక్షాద్వరతేవేంకటాచలే | శ్రీనివాసేతివి
 ఖ్యాతోవిద్యావాక్ధనవాక్బలీ || ౨౬ || తస్యాశ్వంత్యత్సుతాబాలా
 తాడయామాసచాశ్శభిః | ఆరామద్వారనికటే పతితస్సహయోత్త
 మః || ౨౭ || అశ్శభిస్తాడితోఽత్యస్తంవిహ్వలఃపుచ్ఛతత్సభిః |

గౌరవాద్రాజపుత్ర్యాస్తుక్షమతేపురుషస్సతత్ ॥ ౨౮ ॥ ఇతిమేన
త్యవచనందత్వాతాంసుఖమేవ్యసి । అదత్వాదుఃఖమాప్నోషిసమేవా
ణీమృషాభవేత్ ॥ ౨౯ ॥ అదానేదినమాత్రేణసామియేతనసం
శయః । ఇతితస్యావచశ్శ్చత్వాధరణీపునరబ్రవీత్ ॥ ౩౦ ॥ ధరణీకిం
మాంవదసిదుర్వాక్యమసత్యంవామలోచనే । ఇతితస్యావచశ్శ్చత్వాపు
నరాహమనస్వినీ ॥ ౩౧ ॥ ధర్మదేవీ ॥ నాసత్యంవచనందేవిమయోక్తం
పూర్వమేవతత్ । ఇతిభీతాతద్వచనాద్రాజ్ఞీవాక్యమథాబ్రవీత్ ॥ ౩౨ ॥
ధరణీ ॥ అయాచితామయాకన్యాకథందేయాభవిష్యతి । ఇతిచింతాపరా
రాజ్ఞీధర్మదేవీంవచోబ్రవీత్ ॥ ౩౩ ॥ ధర్మదేవీ ॥ అద్యైవఘటికాంతేత్వా
మాగమష్యతికాచన । అబలాబహువృద్ధాచధర్మార్థకుశలాభువి ॥ ౩౪ ॥
మద్వాక్యంవిశ్వసంతీత్యంరాజానంపరిచోదయ । తోండమానంచతేభర్తు
ర్భాగ్రతరంససుహృద్గణం ॥ ౩౫ ॥ సంబోధ్యసాధుమార్గంత్యంసమాశ్ర
యన్మపప్రియే । సన్నిధౌమమసంకల్పంకురుకన్యానిమిత్తకం ॥ ౩౬ ॥
ధరణీ ॥ యేనకేనాప్యసాయేనజీవితాస్యాత్సుతామమ । సుతాంతస్యైవ
దాస్యామిగిరిగహ్వరవాసినః ॥ ౩౭ ॥ ధర్మదేవీ ॥ ఏవంచేత్తేసుతారాజ్ఞీజీ
విష్యతినసంశయః । పతిర్దేవర్తతేయత్రదేవితత్రవ్రజామ్యహం ॥ ౩౮ ॥
ఇత్యుక్తాతద్వచస్సత్యంద్రష్టుకామాధరాబ్రవీత్ ॥ ధరణీ ॥ తదాతేవ
చనంసత్యంయద్యేవంసంభవిష్యతి ॥ ౩౯ ॥ ఇత్యుక్తాసాజగామాశుని
జధామవరాజ్ఞనా । సాపితాంబాధమిత్యుక్తానిజగమాపురాద్భూషాః ॥
కక్షేబద్ధాసుతంరాజన్వస్థాశూర్పంసగుల్మకం । జగామోత్తరమభ్యేత్య
పుల్గిమిథిలేశ్వర ॥ ౪౦ ॥ పుల్గిందాయాంగతాయాంతుధరణీమామలో

ధరణ్యైవద్వావత్సృక్తం శ్రీనివాసప్రాప్తిరూపమనశ్చింతాప్రకారః

చనా । పుత్ర్యానికేతనంప్రాప్యరుదంతీభృశదుఃఖితా ॥ ౪౧ ॥ ధరణీ ॥
కింతేమనోగతంపుత్రియత్త్వమిచ్ఛసితద్వద । నచమాతృసమంమిత్రంపు
త్రీణామస్తినద్దినీ ॥ ౪౨ ॥ కిన్నకార్యమకార్యంవాతన్నమాచక్ష్యభామిని
పూరయామిమనస్థంచకిమర్థంతవశోషణం ॥ ౪౩ ॥ అభాగ్యాహంమహా
భాగేవిషపానంకరోమిచ । ఇత్యుక్తాసాపరాధీనాదుఃఖితారుదితాభ
వత్ ॥ ౪౪ ॥ దుఃఖితాంజననీందృష్ట్వామందమాహమనోగతం ॥

౪౮ శ్రీవేంకటాచలమహాత్మ్యే - భవిష్యత్తరపురాణా స్తోత్రే (ఆ-౯)

పద్మావతీ || కింపదిష్యామి హేమాత సుసృతికాదుఃఖమాగతం || ౪౬ ||
అథవాపుత్రలాభంకిం ప్రపదామినిగూఢజం । నాకృత్యంతాదృశంకిశ్చ
జ్ఞాతాక్వాపితుమేవరే || ౪౭ || కాంతౌసమ్మృతితామద్య వక్తుంశ
త్యోమినస్వయంతథాపితవవత్సోమి మాతృత్వాచ్ఛృణుభామిని || ౪౮ ||

→→→ పద్మావతీకథితభగవల్లక్షణతద్భక్తలక్షణాని. ←←←

త్వయాజ్ఞప్తాగమంమాతః పుణ్యారామంసఖీయుతా । తత్రాయాతః
పుమాకాశ్చ త్వరాణపురుషోత్తమః || ౪౯ || మాతస్సనిరామితద్వ
క్త్రం పుణ్డరీకనిభేక్షణంతవినానహిజీవామి సత్యమిత్యవధారయ || ౫౦ ||
చరితంతస్యకృష్ణస్య జ్ఞానన్తివిబుధేశ్వరాః । పాపాలయాశ్చమనుజాన
జ్ఞానన్తిహరింపరమ్ || ౫౧ || సత్యంసర్వోత్తమస్సాతౌ త్వవపురుషో
త్తమః । దక్షిణంపాణిమాశ్రిత్య రాజతేచక్రముత్తమం || ౫౨ || తథా
సవ్యేశజ్ఞరాజో రాజతేరాజవల్లభే । యతఃసంకౌసుభంరత్నం శ్రుత్యో
ర్మకరకుట్టలే || ౫౩ || యస్యచక్రప్రభావేన దద్ధావారాణసీపురీ । య
స్యేశజ్ఞధ్వనింశ్రుత్వా విద్రవ స్త్యసురాదయః || ౫౪ || తద్భక్తలక్షణం
వత్స్య శృణుమాతస్సనిస్తరం । వేదశాస్త్రప్రపరాయేచ స్వధర్మాచరణే
రతాః || ౫౫ || వేదోక్తంకర్మకుర్వన్తి తద్భక్తావిద్ధివైష్ణవాః । శంఖ
చక్రాంకితాయేచా పూర్వార్థపుండ్రధరాశ్చయే || ౫౬ || నాసత్యవచనా
యేతు పితృమాతృమతేస్థితాః । తద్భక్తలక్షణంత్వేత త్తవినాకోనుజీ
వతి || ౫౭ || తనయావచనంశ్రుత్వా సానన్దావాక్యమబ్రవీత్ । స
త్యంపదమహాప్రాజ్ఞేభ్రమోవాఙ్మరకారణం || ౫౮ || పద్మా । సత్యంపదా
మిమాతర్వో దృష్టపూర్వోమహాప్రభుః । తద్దర్శనధియామేద్య జాయతే
దేహశోషణమ్ || ౫౯ || సాంత్యయిత్వాసుతాంభద్రా భర్తుర్భవనమభ్య
గాత్ । పాకార్థంపరమానన్దా భరితాభాగ్యసంపదా || ౬౦ || పుత్య్రం
గశోషసంతుబ్ధం కృచ్ఛ్రసంతాపసంయుతం । అవదత్స్వపతింప్రాప్య పు
త్రీకాయవిశోషణే || ౬౧ || కారణంధర్మదేవ్యక్తమథతచ్ఛాంతికారణం ।

→→→ ధరణీమ్మృతిపద్మావతీసఖిభిస్సహవకుళాగమనమ్. ←←←

సర్వంసంబోధయామాస పుత్య్రహృద్గతమాదరాత్ || ౬౨ || ఏత
స్మిన్నేవనమయే కన్యాశ్చవకుళాన్వితాః । అభిషిచ్యావ్యగస్త్యేశం శంకరం

బ్రాహ్మణైస్సహ || ౬౩ || సంభారాశ్చరసాధృత్వా బ్రాహ్మణైస్స
పురోహితైః | రాజధానీంసమాసాద్య భర్తుర్భవనమభ్యయః || ౬౪ || స
మాగతాద్విజాత్పుర్వా త్సంపూజ్యవిధిపూర్వకమ్ | గంధపుష్పాక్ష
తాద్యైశ్చ వస్త్రాలంకారభూషణైః | విప్రాశీర్వాదమంత్రైశ్చ మా
ర్జయిత్వాస్వకాంసుతామ్ || ౬౫ || అభ్యజ్ఞ-చస్వయంరాజా బ్రాహ్మ
ణానామథాజ్ఞయా | సాభ్యక్త్వాభమహాభాగా ధరణీబహిరాగతా || ౬౬ ||
దదర్శ తాంమహారాజవకుళాంసవరూపిణీమ్ | ధర్మదేవ్యావచస్త్సన్మత్వా
తత్సమీపముపాగతా || ౬౭ || పప్రచ్ఛ తాస్తదాకన్యా ఏతద్వృత్తాంతకో
విదాః || ధరణీ || కైషాకస్మాదుపాయాతా పూజ్యేవప్రతిభాతిమే || ౬౮ ||
పుచ్ఛ్యతాంకన్యకాఅస్యాః కిమాగమనకారణమ్ | ఏవముక్తాఃకన్యకాస్తు
ధరణీమబ్రువంస్తదా || ౬౯ || కన్యకాః || వాసఃపన్నగశైలేనస్యాస్వా
మిశ్రీవేజుః శుశ్రవః | తదాజ్ఞాకారికాకాచిన్నామ్నావకుళమాలికా || ౭౦ ||
అసయాధరణీదేవ్యా సున్నిధౌమమకించన | కార్యమస్తీతికథితం తతస్తు
సహితాస్తయా || ౭౧ || వయంప్రాప్తామహాభాగే త్వత్సమీపమహాధు
నా | పుచ్ఛ్యతాంసైవవృత్తాంతంతదాగమనకారణం || ౭౨ || ఏవముక్తా
థకల్యాణీవకుళాంసమభావత | తిష్ఠభద్రేవరారోహే రత్నపీఠేసునిర్క
లే || ౭౩ || ఇత్యుక్తానందభరితా వకుళాతత్రసంస్థితా | మేనేకృతార్థ
మాత్మానం సాఫల్యంజన్మనోపిచ || ౭౪ || ధరణీ || స్వాగతంతేవరా
రోహే మమపుణ్యసముచ్చయాత్ | మన్యేకృతార్థమాత్మానం సఫలం
సాధుసంగమాత్ || ౭౫ || నిర్దేష్టవ్యంభవతర్క తదద్యవిదధీమ
హి | కిమర్థమాగమోమాత శ్చీఘ్రంతతః-భ్యతామితి || ౭౬ || బ

➡➡➡ ధరణీమ్ప్రతివకుళోక్తస్వాగమనకారణాని. ➡➡➡

భాషేవకుళాభార్యాం రాజస్తస్యమహాత్మనః || వకుళా || కన్యాపే
క్షాముఖ్యకార్యం పునఃకార్యశతేనకిం || ౭౭ || ముఖ్యకార్యంతతశ్చ
త్వా వకుళామబ్రవీదిదం || ధరణీ || సమ్యగుక్తంత్వయాదేవి వరాపే
క్షాపివర్తతే || ౭౮ || కోవరఃకశ్చదేశోఽస్య గోత్రంసక్షత్రకంచకిం | కి
న్నామూజనకశ్చాస్య మాతాచాపిమహాత్మనః || ౭౯ || కింకులంకోస్యచా

౫౦ శ్రీవేంకటాచలమహాత్మ్యే - భవిష్యత్తరపురాణా స్తవ తే(అ-౯)

చారో జాతిర్వాతస్య కావద | కులాచారాదికంపుష్టా వకుళావాక్యమబ్ర
వీత్ || ౮౦ || వకుళా || శృణురాజ్ఞిసవిస్తారం గోత్రబంధుజనంతథా |
దేవకీజననీతస్య జనకశ్శూరనందనః || ౮౧ || నిశాకరకులంతస్య నామకృష్ణ
ఇతిస్త్రుతం | వసిష్ఠగోత్రేచోత్పత్తి ర్నక్షత్రంశ్రవణంతథా || ౮౨ || ఆ
వాసోవేంకటగిరి ర్విద్యావాణాధనవాణబలీ | బహుళాచారసంపన్నో
వయసాపంచవింశకః || ౮౩ || పాణిగ్రహణకాలేతు తందృష్ట్వాసుఖమే
వ్యసి | కిమత్రబహునోక్తేన దర్శనాత్తేనుఖంభవేత్ || ౮౪ || తద్వృత్త
మఖిలంశ్రుత్వా తామాహానందనిర్భరా || ధరణీ || శంకాజాతావరా
రోహే మమతేవచనాత్సుఖ || ౮౫ || సభాగ్యశ్చకులీనశ్చ బుద్ధిమాంశ్చ
యువాబలీ | వాగ్మీచోక్తోఽస్యచైతావ ద్వివాహానకృతఃకుతః || ౮౬ ||
సాతద్వచనమాకర్ణ్య సపత్ర్యమనుచింత్యతం | ధైర్యేణవచనంప్రాహధర
ణీంరాజవల్లభాం || ౮౭ || వకుళా || కృతవై వాహికోదేవి బాల్యేభాగీర
థీపితా | తత్రాపత్ర్యమనాలోక్య ద్వితీయంకర్తుముత్సుకః || ౮౮ || నదో
షమితరంవిద్ధి శ్రీనివాసేనిరామయే | తద్వృత్తమఖిలంశ్రుత్వా సమా
హూయస్వకంసుతం || ౮౯ || సృపమాహ్వపయామాస ధరణీపతిమాత్మ
నః | ఏకాంతేరాజశార్దుల మిదంవచనమబ్రవీత్ || ౯౦ || ధరణీ ||

➤ ధరణ్యుక్త్యావియన్నృపకృతపద్మావత్యాశ్వాసనప్రకారః. ➤

కన్యార్థమాగతారాజా వకుళావేంకటాచలాత్ | సుతంసంప్రేష్యచా
పిత్వం స్వపురోహితమానయ || ౯౧ || పరస్యాపివిచార్యాశు కులవిద్యాబ
లాదికం | గోత్రఋతౌద్యానుకూల్యం బ్రాహ్మణైర్వేదపారగైః || ౯౨ ||
విచార్యపరవధోశ్చ యోనినాడీసుసంగతిం | సర్వంసమ్యక్సమాలోచ్య
కన్యాదానంకురుప్రభో || ౯౩ || కన్యార్థమాగతాసాధ్వీ దుహితువీ
దితంమనః | తమేవేచ్ఛతితేపుత్రీ వేంకటాచలవాసినం || ౯౪ || ధర్మ
దేవీవచస్సత్యం శుభంశీఘ్రుంవిధీయతాం | ఇతిపత్న్యావచశ్శ్రుత్వా సో
భూదానందనిభః || ౯౫ || ఆకాశరాజః | అహోమంగళమ
స్మాకం సంప్రాప్తంపూర్వపుణ్యతః | అస్తాకంపితరస్సర్వే కృతార్థా
ముక్తిభాగినః || ౯౬ || తద్వాక్యామృతపానేన రోమహర్షస్తుజాయతే |
కదాపశ్యామికల్యాణం వధూవరసమాగమం || ౯౭ || సభర్తృకాంరాజ

పుత్రీం రాజసింహాసనేస్థితాం । కదాపశ్యామినేత్రాభ్యాం బంధుమండ
లమధ్యగాం ॥ ౯౮ ॥ ఇత్యుక్త్వాభవనంచాగా ద్దుహితుద్దుహితృ
ప్రియః । నృపఃపద్మావతీంప్రాహ సాంత్యయన్వచసానుతామ్ ॥ ౯౯ ॥
నృపః ॥ భద్రేదుఃఖంమనస్థస్య తేత్యజశ్రీఘ్రమతఃపరం । హృదయేతవక
ల్యాణికాపేక్షావర్తతేవద ॥ ౧౦౦ ॥ తామద్యాహంకరిష్యామి నాత్ర
కార్యావచారణా ॥ జనకస్యవచస్సు త్యాజనసీంవాక్యమబ్రవీత్ ॥ ౧౦౧ ॥
పద్మా ॥ మాతస్తేకథితంసర్వం జనకస్యవచోమమ । సమాచక్ష్యాద్య
సంకోచాన్నాహంవక్తుంసముత్సహే ॥ ౧౦౨ ॥ పుత్రీగిరంవిదిత్వాసాభ
రారంవాక్యమబ్రవీత్ ॥ ధరణీ ॥ సాధయస్యమహాభాగ వివాహంవిధి
పూర్వకమ్ ॥ ౧౦౩ ॥ విలంబోనైవకర్తవ్య శ్శుభార్థంతుశుభానన । రా
జా ॥ తస్మైదాస్యామి కృష్ణాయశ్రీనివాసాయధీమతే ॥ ౧౦౪ ॥ ఇత్యాశ్వ

❧ వియన్నృపాజ్ఞయాధరాతలమ్ప్రతిబృహస్పత్యాగమనమ్. ❧

స్యనుతాంరాజాపుత్రమింద్రనికేతనం । ప్రేషయామాసరాజేంద్రగుర్వా
నయనకాంక్షయా ॥ ౧౦౫ ॥ విలిఖ్యప్రతికాంరాజా పుత్రీకల్యాణసూచి
కాం । సంప్రేషయామాసతదా స్వపుత్రేణవియన్నృపః ॥ ౧౦౬ ॥ స
గత్వావాయువేగేన చంద్రాంశత్వాత్తుభూమిప । అవందతానందపూ
ర్ణో గురుమింద్రస్యచక్షుణాత్ ॥ ౧౦౭ ॥ సప్తత్రంరాజపుత్రంచ సమాలో
క్యగతంగురుః । ప్రతిష్ఠాప్యాసనేతంచతేనాసీతాంతదాశుభామ్ ॥ ౧౦౮ ॥
పపాతచమహారాజ పత్రికాంశుభసూచికామ్ । తత్తక్షణాదాగమద్రాజ
రాజానంసపురోహితః ॥ ౧౦౯ ॥ ప్రాప్తంపురోహితందృష్ట్వా కృ
త్వార్చాంవిధిపూర్వకమ్ । కాలోచితంచాయిత్యా వస్తమానఉవాచ
సః ॥ ౧౧౦ ॥ రాజా ॥ తవాజ్ఞయాకరిష్యామి వివాహందుహితు
మమ । శ్రీనివాసస్యసంబంధో విదితస్యప్రశస్యతే ॥ ౧౧౧ ॥ క
న్యార్థమాగతాసాధ్వీ విదితేగోత్రనామసీ । తథావితవవాక్యేనవివాహం
కర్తుముత్సహే ॥ ౧౧౨ ॥ సరాజ్ఞోవచనంశ్రుత్వా రాజానంప్రత్యభాష
త ॥ గురుః ॥ సఫలంవృక్షమాశ్రిత్య జీవంతిబహవోభువి ॥ ౧౧౩ ॥ త
థావయంచజీవామస్తవభాగ్యావలంబినః । అహంకదాచిదేవాత్రసమాగ

౫౨ శ్రీవేంకటాచలమహాత్మ్యే - భవిష్యత్తరపురాణా న్నర్గతే (అ-౯)

చ్చామిభూతలం ||౧౧౮|| నజానామితతస్సమ్యక్కుకఆశ్రితవాకసదా । స
జానాతిమహారాజస్థితిమేతస్యశాన్తిః || ౧౧౯ || అత్రైవోత్తరదిగ్భా
గే పంచక్రోశమితేన్మప । శుకోస్త్రివ్యాసతనయ శ్చీనివాసపరాయణః ||
తమాహ్వయమహారాజశై ఘేన్యణపుధివీపతే | సవత్స్యత్యాత్మనసానిఖ్యం
వృత్తాంతంతస్యచాదితః || ౧౧౯ || ఏవముక్తోఽగురుణా భాగితరంబ్రా

➡➡➡ బృహస్పత్యుక్త్యావియన్నప్రకృతశుకాహ్వచనమ్. ➡➡➡

హ్మాణప్రియం । సంది దేశమహారాజ శ్శుకాశ్రమమరిందమః || ౧౧౮ ||
సగత్వావాయువేగేనరథేనాదిత్యవర్చసా । ధాన్యయోగాదుత్థితంతందృ
ష్ట్యాశుకమువాచహ || ౧౧౯ || తోండమాక || శృణుతాపసశార్దూల
వచనంరాజభాషితం । పద్మావతీవివాహార్హా సంపన్నాగురుపూజితా ||
శ్రీనివాసాయతాంకన్యాం ప్రదాతుంకాంక్షతేన్మపః । యుక్తాయుక్తవి
చింతాయై గురుమాహూతవానపి || ౧౨౦ || తదర్థమేవచాద్యత్వాం స
మాహ్వయతిభూమిపః । యుక్తాయుక్తేచింత్యాథ లిఖితుంశుభపత్రి
కామ్ || ౧౨౧ || అవకాశంచకృత్వాద్యగచ్ఛతాంసగరీంప్రతి । ఏవముక్తో
మహీదేవోమహీపాలేనభూమిప || ౧౨౨ || ససంభ్రమాత్సముత్థాయవ్య
భ్రమద్విభ్రమన్నివభిందన-మండలంరాజంశ్చిందకృష్ణమృగత్వచం ||
విద్భిద్యమణిమాలాశ్చససన ర్తమహామునిః । ముహూర్తమిత్థంరాజేంద్ర
తద్బుద్ధిరవశంగతా || ౧౨౩ || ఉవాచపచ్చాద్రాజానంకాష్టదైవాయ
నిర్తునిః || ౧౨౪ || శ్రీశుకః || సాధూదితంవాక్యముదారవిక్రమత్వయా
హరేర్వేంకటశైలవాసినః । కన్యాప్రదానంపురుషార్థసాధనంసమస్తలో
కస్యపవిత్రతాకరం || ౧౨౫ || ఆకాశరాజధిపశౌశ్రీనివాసకృపాబలాత్ ||
మహాదానపరావిత్తం భూయాస్తాంచదినేదినే । ఇత్యాశిషాప్రశస్యాథ ప
ద్మతీర్థేవగాహ్యచ || ౧౨౬ || కృత్వామాధ్యాహ్నికీంసంధ్యాం త్యక్త్యాజీ
ర్ణోపబర్హణమ్ । సనవానికుశాగ్రాణి నికృత్యమునిసత్తమః || ౧౨౭ || కిరీ
టంబంధయిత్వాతైరుత్తమాంగనిబంధనం । కవచంకల్పయామాసకుశా
గైశ్శికుసుమైస్తదా || ౧౨౮ || తులసీమణిమాలాభిఃకంఠకర్ణవిభూషితః ।
ఆపాదలంబికృష్ణత్వక-వచైస్సమలంకృతః || ౧౨౯ || అశ్వయానేఽధిరో
ప్యైనంనినాయసస్మపాసుజః । తమాయాంతంమునిందృష్ట్యా చతురంగ

బలాన్వితః || ౧౩౨ || పురోహితంపురస్కృత్య కుశమూలఫలాదక్షైః | అభి
యాత స్తదారాజా సంతోషంప్రాపసాపురీ || ౧౩౩ || యానాదు త్తీర్థరా
జేంద్ర సాన్విష్టాంగంప్రణిపత్యతం | గజమారోఘ్యనగరీం సపురోహితం
యత్ || ౧౩౪ || నికేతనాంతర్భవనేనివేశ్య నిధింముసీనాంప్రవరంసరాజా |
సంపూజయామాసవిధానవిత్తమో విద్యాగురుంజ్ఞానగురుంచనత్వా ||
పద్మావతీపరిణయోద్యుక్తవియన్నప్రమ్మృతిశుకకృతశ్లాఘాక్రమః.
రాజా || తాపసంపరిపూర్ణ కన్యార్థంధిషణాగ్రతః | పద్మావతీంప్రదా
స్యామి భవద్భ్యామనుమోదితః || ౧౩౬ || శ్రీనివాసాయకృష్ణాయ నిశ్చి
తేత్థంమయామతిః | సతద్వచనమాకర్ణ్య రాజానంరాజసత్తమ || ౧౩౭ ||
శుకోబ్రవీద్గిరంపుత్రీకారణాత్కరుణాన్వితః || శ్రీశుకః || మాకురుష్వమ
హారాజ సందేహందానకర్తృణి || ౧౩౮ || ధన్యోసిత్వంమహీపాల కు
లంపావనతాంగతమ్ | పితరస్తుదివంప్రాప్తానాత్రకార్యావిచారణా || ౧౩౯ ||
కింత్యయాచరితంపుణ్యం పూర్వజన్త నిభూమిప | భగవానరవిన్దాక్షః
శ్రీనివాసస్సతాంగతిః || ౧౪౦ || జామాతృత్వంసమాపన్నస్తన్తాన్నా
స్తితవాధికః | విశంభోనైవకర్తవ్య శ్శుభంశీఘ్రంవిధీయతామ్ || ౧౪౧ ||
వయంధన్యైకృతార్థాన్సన్నిస్తవసంగేనభూమిప | వయంతుతపసారా
ధ్య కన్దమూలఫలాశనాః || ౧౪౨ || సర్వసంగంపరిత్యజ్య సపశ్యామో
త్రతంవిభుమ్ | సంగతేస్తవపశ్యామ శ్శ్రీనివాసంశ్రియాయుతమ్ || ౧౪౩ ||
సంగతిస్తవభద్రానోభవేజన్త నిజన్త నిష్వంతముక్తార్వా రాజ్నింతూష్ణీమా
ససతాపసః || ౧౪౪ || శుకవాక్యంతతశ్శ్రుత్వా సరాజానందనిర్భ
రః | వైయ్యాసికేర్వచశ్శ్రుత్వా ప్రశశంసప్రజాపతిః || ౧౪౫ || మ
నేకృతార్థమాత్మానం వ్యాసపుత్రసమోస్తుతే | గ్రహాణాంచగతిస్తాత
తయోర్యోగోవిచిన్త్యతామ్ || ౧౪౬ || ఋక్షయోగంగోత్రయోగంప
శ్యవిప్రబలాబలమ్ | ఇతిరాజ్ఞోవచశ్శ్రుత్వా సురాచార్యస్ససంభ్రమమ్ ||

➤ గురుకృతపద్మావతీశ్రీనివాసయోగాద్యానుకూల్యవిచారః. ➤

౧౪౭ || ఛాయాశాస్త్రవిధానజ్ఞో పకుళాంవాక్యమబ్రవీత్ || బృహస్పతిః ||
గోత్రంశ్రీవేంకటేశస్య తన్నామాచక్షుభామిని || ౧౪౮ || నక్షత్రం
చనరారోహే కథ్యతామితిచాబ్రవీత్ | సాతస్యవచనంశ్రుత్వా కించి

౫౪ శ్రీవేంకటాచలమహాత్మ్యే - భవిష్యత్తరపురాణాంతర్గతే (అ-౯

తోపాన్వితాబ్రవీత్ || ౧౪౯ || వకుళా || బ్రాహ్మణాస్తత్యసంప
 న్నాః కలమిథ్యాప్రవాదిసః | జానంతోపిమహారాజం సవదంతిహితా
 హితమ్ || ౧౫౦ || శ్రీశుకః || అవిశ్వాసశ్చవిప్రేషు క్షత్రియాణాంవ
 రాసనే | ధర్మోవ్యధర్మతామేతి హ్యధర్మోధర్మతాంగతః || ౧౫౧ || త
 స్మాత్త్వయామహాభాగే కథనీయంహితాహితమ్ || వకుళా || సక్ష
 త్రంశ్రవణంతస్యగోత్రంవాసిష్ఠసంజ్ఞకమ్ || ౧౫౨ || ఊచుఃపురాతనా
 మత్స్యకూర్మకృష్ణాదిరూపిణః || రాజా || గోత్రమత్రేర్హవభాగ సక్షత్రం
 మృగశీర్షకమ్ || ౧౫౩ || సీతాసత్యాదిరూపాయాః పద్మావత్యావిదు
 ర్బుధాః | ఉభయోర్వచనంశ్రుత్వా గురుర్యోగంవిచింత్యసః || ౧౫౪ ||
 హర్షోద్రిక్తమనాభూత్వా సత్యమాహమహామతిః || గురుః || నాడీకూ
 టంవిశేషేణ సూత్రకూటంవిశేషతః || ౧౫౫ || యోనికూటంచానుకూ
 లం గ్రహశ్చశుభదర్శనాః | సర్వంవిచార్యభూపాల స్వార్యభావంసమా
 శ్రితః || ౧౫౬ || సమృద్ధ్యైబంధుమిత్రాద్యైః కన్యాదానంకురుప్రభో
 ఏవంగురువచశ్శ్రుత్వా విచార్యాశుచిచక్షుః || ౧౫౭ || భక్త్యాపరమ
 యారాజా స్వార్యభావంసమాశ్రితః | జ్ఞాతిబాంధవసంబంధి సుహృన్న్
 త్రజనైర్యుతః || ౧౫౮ || మంత్రశ్చకారరాజేంద్ర కన్యాదాననిమిత్తకం
 తేనర్చేబంధువర్గాశ్చ రాజానంప్రత్యపూజయత్ || ౧౫౯ || సభాంచ
 కారయామాస రత్నసింహాసనేస్థితః | వాచయిత్వాధపుణ్యాహం కన్యా
 నిశ్చయకారణాత్ || ౧౬౦ || తామ్బూలందక్షిణాంచాదా త్పుజయ
 త్వాగణాధిపమ్ | భుజముద్భృత్యరాజేంద్ర సుభామధ్యేవచోబ్రవీత్ || ౧౬౧ ||
 రాజా || పద్మావతీంప్రదాస్యామి శ్రీనివాసాయశార్ఙ్గణే | యూయంబం
 ధుగణాశ్చాత్రదయాంకురుతమాంప్రతి || ౧౬౨ || ప్రతిజ్ఞామకరోది
 త్థం కన్యాధేవేభక్తేభిః | సచోవాచమహారాజో గురుంగురుజనప్రి
 యః || ౧౬౩ || రాజా || కింకార్యంవదవిప్రేంద్ర సంకల్పానంతరమ్
 యా | రాజానమబ్రవీద్రాజ స్సంగిరాదేవతాగురుః || ౧౬౪ || బృహ
 శ్రీనివాసమ్ప్రతివియన్నప్రతిభివచివాహప్రతికాప్రకారః || ౧౬౫ ||
 స్పతిః || విలిఖ్యప్రతికాంరాజా శ్రీనివాసాయవిష్ణవే | విప్రంప్రేషయ
 రాజేంద్ర తస్యాగమనకారణాత్ || ౧౬౬ || స్వగురోర్వాక్యమాక

శ్రీ రాజాగురుమఖావత || రాజా || కింలేఖ్యంప్రాకృతైర్విద్యన్మ
 ప్రాకృతశరీరిణః || ౧౬౬ || తథాపిలేఖనీయంయత్తద్బ్రాహ్మిగురుసత్త
 మ | ఆకాశరాజవచనం శ్రుత్వాగీష్పతిరాదరాత్ || ౧౬౭ || లేఖ్యేశం
 బోధయామాస రాజస్తస్యమహాత్మనః | గురూపదిష్టమాగ్నేః విలిలేఖస
 పత్రికామ్ || ౧౬౮ || అప్రాకృతాయనిత్యాయ సచ్చిదానందమూర్తయే |
 స్వతంత్రాయాద్వితీయాయా నంతరూపాయశార్ఙ్గణే || ౧౬౯ || భక్తప్రి
 యాయభక్త్యైకవేద్యోపాదేయరూపిణే | దేవాదిదేవపూజ్యాయ బ్రహ్మ
 పూజ్యాయవిష్ణవే || ౧౭౦ || శ్రీనివాసాయకృష్ణాయ వేంకటాచలవాసి
 నే | సాక్షైస్తురైశ్చవేదామై రాగమైస్సపురాణకైః || ౧౭౧ || ఆవేది
 తానంతగుణకర్తృణ్లేఖరాయతే | ఆశీర్వాదంకరిష్యామి బంధుత్వాత్తేను
 రోత్తమ || ౧౭౨ || త్వత్పాదపద్మసంపీడనాకామ ఆకాశనామకః | త్వ
 దాశ్రయంసమాకాక్ష్యలేఖయామ్యద్యమాధవ || ౧౭౩ || స్త్రీపుత్ర
 భ్రాతృభిన్నానకం సర్వైశ్శుభలినోపయమ్ | త్వదనుగ్రహమాత్రేణ వసా
 మోఽత్రహరేపురే || ౧౭౪ || సర్వేషాంభవతాంక్షేమం పత్రద్వారా
 నిబోధయ | చైత్రశుక్లత్రయోదశ్యామేతత్ప్రత్రంవిలిఖ్యతే || ౧౭౫ ||
 కన్యాంపద్మావతీంతుభ్యం దాస్యామీతిమత్తిర్కమ | తామంగీకురుగోవింద
 వివాహవిధిపూర్వకమ్ || ౧౭౬ || శుకోవేత్తిగురుర్వేత్తి హృదయంమమ
 సర్వదా | మాకురుష్వాత్రసందేహం కన్యార్థంపురుషోత్తమ || ౧౭౭ ||
 వై శాఖశుక్లదశమీభృగువారేశుభేదినే | బంధుభిస్సహసంప్రాప్య మా
 ముద్ధృత్యానుగైస్సహ || ౧౭౮ || హర్షేణపాణిగ్రహణం కర్తవ్యంమేమ
 నోగతమ్ | అధికంలేఖనీయంతే కిమస్తిపురుషోత్తమ || ౧౭౯ || శుకో
 వదతియత్సత్యం తత్సర్వంకురుకేశవ || ౧౮౦ || ఇత్యాశిష్యసంతుమహాను
 భావతే సమస్తకల్యాణగుణార్ణవప్రభో | నిత్యాయనత్యాయసుఖస్వరూ
 పిణే సమస్తలోకప్రభవేమహాత్మనే || ౧౮౦ || ఇత్థంలిఖిత్వావరపత్రికాం
 శుభా మాకాశరాజోజగదీశసన్నిధిమ్ | సంప్రేషయామాసశుకంమహాం
 తం సపుత్రమిత్రస్సహబాంధవానుగః || ౧౮౧ || క్రోశమాత్రముపాగ
 మ్య శుకంపచనమబ్రవీత్ || ౧౮౨ || రాజా || యేనకేనప్రకారేణ తస్యచి

౫౬ శ్రీవేంకటాచలమహాత్మ్యే - భవిష్యత్తరపురాణా స్తవః

త్రంవశీకురు । అయుతంస్వర్ణలక్ష్మంవాకోటింవాఽర్చ్యదమేవవా ॥ ౧౦౩౫ ॥
 దాస్యామిద్రవ్యనిచయంనాత్రకార్యావిచారణా । ఏవముక్తోమహీదేవో
 గతశ్చేమాచలంప్రతి ॥ ౧౦౩౬ ॥ మధ్యంగతేభానుమతౌమహాత్మాసమా
 గతస్తత్రశుకస్సశిష్యః । హరేర్జనన్యానుగతోవిరాగీతద్దర్శనాహ్లాదగతా
 ధ్వజేషః ॥ ౧౦౩౭ ॥ అంబామవీక్ష్యచాయాంతీంవేంకటాద్దిశిఖామణిః ।
 మాతాచనాగతాకస్తాద్దితిచింతాపరోహరిః ॥ ౧౦౩౮ ॥ ఏతస్మిన్నేవకా
 లేతుకృష్ణద్వైపాయనాత్తజమ్ । దదర్శసశిరఃపాణింకృతకార్యవినిశ్చ
 యమ్ ॥ ౧౦౩౯ ॥ శుకంప్రాహాతిభక్త్యైవచాసనాదుత్థితోహరిః ॥ శ్రీని
 వాసః ॥ కార్యంమదీయంవిప్రేంద్రపక్షంవాఽపక్షమ్మేవవా ॥ ౧౦౪౦ ॥
 శ్రీశుకః ॥ కార్యంతవకృపాసింధోపక్షవేవసంశయః । శుభంవాక్యమితి
 శ్రుత్వాదణ్డవత్ప్రణతంభువి ॥ ౧౦౪౧ ॥ సమాలింగ్యశుకంకృష్ణోభక్త్యా
 హర్షవశంగతః । అతిచిత్రచరిత్రాత్మాశుకమాహమహీపతే ॥ ౧౦౪౨ ॥
 శ్రీనివాసః ॥ వదంతిలోకాలస్యతాస్సహస్రాన్ద్వివాహకామానరజన్త్రనో
 యే । తేయాంతిమద్ధామకిమత్రవాచ్యంజగత్కుటుంబస్యవివాహకామే ।
 నరోభిభర్తిస్వసుతంస్వభార్యాంస్వజనంగృహమ్ । బ్రహ్మాంధవనంవిద్య
 స్ప్రహ్మమేనాభినంధషః ॥ ౧౦౪౩ ॥ యాలక్ష్మీర్మమకల్యాణీయేచాన్యేమ
 మచారసాః । చతుర్నవతిలతౌజిజీవాస్సంతిహ్యసంఖ్యకాః ॥ ౧౦౪౪ ॥
 ఏతేపాంరక్షణేబద్ధదీక్షోహంమునిసత్తమ । మహాకుటుంబయుక్తస్యమ
 మకల్యాణకారణాత్ ॥ ౧౦౪౫ ॥ యన్ద్విభ్యాభాషితంస్వామింస్తవయా
 ద్యమునిసత్తమ । త్వత్కృతస్యోపకారస్యప్రతిదాతుంనవిద్యతే ॥ ౧౦౪౬ ॥
 తథాపితవదాస్యామిశరీరాలింగనమ్మనే । మచ్ఛరీరాద్గరిష్ఠంతునవిజా
 నామితేశుభమ్ ॥ ౧౦౪౭ ॥ ఏవముక్త్వాంగసంగంచతస్యాదాత్పురుషో
 త్తమః । త్వత్పుణ్యస్యావధిర్నాస్తిమత్సంగస్తవపుణ్యజః ॥ ౧౦౪౮ ॥
 యథాత్వయాకృతంకర్మతథాపూర్వంకషీశ్వరః । సీతానిమిత్తంయఃక
 ర్మకృతవాన్తార్కతాత్మజః ॥ ౧౦౪౯ ॥ తస్మైప్రాదాంమహీదేవసంతు
 ష్టస్సహభోజనమ్ । సత్యలోకాధిపత్యంచసీతావార్తావలంబినే ॥ ౧౦౫౦ ॥
 తస్మాద్గరిష్ఠంతేకర్మమునేతాపసపుంగవ । ఏవముక్త్వాసుభద్రాణివా
 క్యానివివిధానిచ ॥ ౧౦౫౧ ॥ తతఃప్రోవాచభగవాన్కాకక్షేకింభాతిభాను

శ్రీనివాససన్నిధౌవియన్నప్రవేశితశుకోక్తవివాహాదస్తః. వత్ || శ్రీశుకః || రాజరాజేనలిఖితాపత్రికాపురుషోత్తమ || ౨౦౧ || ప్రోక్తంతేచమహాభాగపూర్వమేవాస్యకారణం । ఇత్యుక్తస్త్వరమాకాంతఃపత్రికాంశిరసాదధౌ || ౨౦౨ || శ్రీనివాసః || కుశలీవర్తతేరాజాభార్యాతస్యపతివ్రతా । భార్యాతాతస్యమహాభాగఃపుత్రస్తస్యవిశాంపతేః || ౨౦౩ || శ్రీశుకః || సర్వంతుకుశలతస్యభగవత్భూతభావన ।

వియన్నప్రమ్మత్రిశ్రీనివాసవిలిఖితశుభపత్రికా. ఏవముక్తఃపపాతాధపత్రికాంపురుషోత్తమః || ౨౦౪ || పతన్జహృష్టమనాభూత్వావాచమూచేరమాపతిః || శ్రీనివాసః || పత్రికాలిఖ్యతేవిప్రమయా౭౭కాశన్మపాయచ || ౨౦౫ || త్వద్వాచమనుసృత్యైవరాజ్ఞఃప్రీతివిధాయికా || ౨౦౬ || తతస్సపత్రంపురుహూతమిత్రంస్వయంలిలేఖాథమహాభగవంయుతమ్ । అత్యంతసంహృష్టమనఃప్రసూచకంకృష్ణావతారేప్రతిరుక్తిణీమివ || ౨౦౭ || రాజాధిరాజపూజ్యాయసుధర్మతనయాయచ || నమోనమోతిభక్త్యవకృత్యేయంపత్రికాధునా । లిఖ్యతేశ్రీనివాసేనశుభవిజ్ఞప్తిగభిణీ || ౨౦౮ || శ్రీమద్రాజాధిరాజేంద్రకిరీటాఘృష్టపాదుక । అస్తద్భంధువరేణ్యాధ్యగుణపూణఃసమృద్ధిమన్ || ౨౦౯ || సుధర్మతనయాకాశనామ్నా౭౭శాసుసుకీర్తిమన్ || నమోనమోస్తుతేరాజశ్రీనివాసస్యశాక్తిణః || ౨౧౦ || శ్రీనివాసేనబాలేనవిజ్ఞప్తిక్రియతేత్వీయం । భవద్భిలిఖితందృష్ట్యాసంతోషోహ్యభవన్తమ్ || ౨౧౧ || వైశాఖశుద్ధదశమీభృగువారేమహోత్సవే । అంగీకరోమిరాజేంద్రకన్యాంతపవిత్రాంపతే || ౨౧౨ || యథాపురాసాగరోమేకన్యాయానసుకీర్తిమన్ । తథాదత్వాతుమేకన్యాంభవేస్త్యంబహుకీర్తిమన్ || ౨౧౩ || యథావైసాగరాపూర్వార్వాకపిలేననిపాతితాన్ । భగీరథోమహారాజోగంగామాదాయవైపురా || ౨౧౪ || ఉద్ధృత్యకీర్తిమాపేదేతథాత్వంరాజసత్తమ । దత్వామేసుభగాంకన్యాంతపపూర్వోత్తరంకులం || ఉద్ధృత్యబహుశాంకీర్తింలభస్వేతరదులభాం । లిఖితవ్యంవిశేషేణకింతే౭స్తిన్మపసత్తమ || ౨౧౫ || విశేషజ్ఞో౭సిధర్మాత్కావేత్తిసర్వంశుకోమునిః । ఇతివిజ్ఞాపనంజ్ఞేయంమమప్రణతిపూర్వకం || ౨౧౬ ||

౫౦ శ్రీవేంకటాచలమహాత్మ్యే - భవిష్యత్తరపురాణాంతర్గతే (అ-౯)

ఇత్థంలిఖత్వావరపత్రికాంశుభాంశేషాద్రినాథోమునినాశుకేన | సంప్రేష
యామాససురేంద్రపూజ్యంపురంస్రపేంద్రస్యవియన్నప్రసవ్య || ౨౦౮ ||
శ్రీనివాసః || అవిదిత్వాకులంగోత్రంనామసంస్థానమందిరం | కథం
వాస్యతిరాజేంద్రకన్యాంమమమహీసుర || ౨౦౯ || శ్రీశుకః || నకులంసచ
గోత్రం తేనజన్మమర్హణేహరే | నజరానచవృద్ధిశ్చనచస్థానసమాశ్రయః ||
విడంబమాత్రంగోవిందకురుషేపురుషోత్తమ | నతేఽవేక్ష్యంకులంగో
త్రంవిదితస్యజగత్పతేః || ౨౧౦ || మమవాక్యాద్వియద్రాజకన్యాంతే
సంప్రదాస్యతి | మమవాక్యాజ్జగన్నాథదయాంకృత్యావియన్నప్రపే ||

➤➤➤ శ్రీనివాసాష్టయాశుకస్యవియన్నప్రసవగరగమనమ్. ➤➤➤
ఇయంచకన్యాగోవిందస్త్రీకార్యాకృపయాత్వయా | ఇతిస్తుత్వాశుకస్త్రీ
ప్రంవిస్మృష్టోహరిణాపునః || ౨౧౩ || హరిసందర్శనాల్లభ్యహర్షోరాజపు
రంయయా | గతేతుమునిశాదూలేభగవాన్భక్తవత్సలః || ౨౧౪ ||
మాతరంసందదశాభమాగశ్రాంతాంవయోగతామ్ | వకుళాం

➤➤ శ్రీనివాసమ్ప్రీతివకుళాకథితపద్మావతీపరిణయోదస్తః. ➤➤
ప్రణిపత్యభమాభవోవాక్యమబ్రవీత్ || ౨౧౫ || శ్రీనివాసః ||
అంబకాలవిళంబస్తేకిమథంకమలాననే | కాతత్రవార్తానగరేతన్నమా
చక్షుభామిని || ౨౧౬ || వకుళా || సాధితాబహుయత్నేనకన్యాతేపు
రుషోత్తమ | దైవమేవపరంమన్యేపౌరుషంనైవకారణం || ౨౧౭ || నా
రాయణాశ్రమాత్కృష్ణధర్మదేవీసమాగతా | దైవయోగేనసాభద్రాసం
ప్రాప్తారాజమందిరం || ౨౧౮ || ఉవాచతాంభవద్దానయోగ్యాంక
న్యాంస్సపాత్కజాం | కన్యాపితృద్రతాన్యంసానైవాకాంక్షతిలోకికం ||
తయోర్వాక్యంసమాకణ్యదాతుంతేసోన్యమన్యత | ఇమాందాస్యా
మహేపుత్రీంవేంకటాద్రినివాసినే || ౨౧౯ || ఇత్థంసంకల్పమాయాస
సభామధ్యేముదాన్మః | త్వయైవజాతమేతద్ధిన్దైవంభవతఃపరం || ౨౨౦ ||
ఇతిమాతృవచశ్శ్రీత్వాకించద్ధాస్యముఖోహరిః | మాతరంప్రతినన్ద్యా
ధచింతయన్వాక్యమబ్రవీత్ || ౨౩౨ || ... *

ఇతి శ్రీమద్భవిష్యత్తరపురాణే శ్రీ వేంకటాచలమహాత్మ్యే
పద్మావతీ పరిణయనిశ్చయోనామ నవమోధ్యాయః.

→ శ్రీనివాసాష్టయాబ్రహ్మద్యానయనార్థశేషగరుడగమనమ్. ←

జనకః || మాతుర్వచనమాకణ్యకృతవాక్కింరమాపతిః | తస్మా
మాచక్ష్యభగవత్ సవిస్తారంసతాంప్రియ || ౧ || శతానందః || త్వం
హరేరసిభక్తేషు ప్రథమోఽతిప్రియస్సదా | తస్మాద్ధరికథాసక్తమనా
స్తేతువదామితత్ || ౨ || స్వయమానందపూణోఽపి కర్మభుజ్జ్వరపద్ధ
రిః | మాత్రాచోదితమాకణ్యతామూచేమధురంవచః || ౩ || శ్రీనివా
సః || మహతోత్సవంవిధాతుంహి మమబుద్ధినజాయతే | అబంధో
బంధుయుక్తస్య సంబంధోనప్రశస్యతే || ౪ || యయోరేవసమంవి
త్తంయయోరేవసమోఽన్వయః | తయోర్వివాదోమైత్రిచనోత్తమాధ
మయోరపి || ౫ || వివాహశ్చవివాదశ్చ సమయోరేవశోభతే | అహ
మేకస్సపిబంధుసమేతోధరణీపతిః || ౬ || కథంస్మకస్యాస్యమయోచిత
స్సాన్విదబంధునాబంధుయుతస్యసంగః | భవేత్సుఖంనేతివదంతినంత
ఇత్యద్యచింతాఖలుబాధతేమాం || ౭ || బంధుహీనస్యమేరాజా కథం
కన్యాంప్రదాస్యతి | వాసుదేవవచశ్శ్రుత్వావకుళావాక్యమబ్రవీత్ ||౮||
వకుళా || త్వద్వశఃపురుషోలోకేనాసత్యంవదతిక్వచిత్ | సత్యమేవప్ర
శంసంతి మునయోవీతకల్మషాః || ౯ || శుకస్త్యత్కూర్మనిష్ఠస్తు దేవా
నాంగురురక్లిరాః | సద్ధర్మిణోమహిశస్యతస్యాశాంమావృధాకురు ||౧౦||
స్తరబంధూత్సురాంత్యర్వాబ్రహ్మరుద్రపురోగమాః | పుత్రాపౌ
త్రాంస్తథాభ్రాతృత్వాన్నమేశ్చపురుషోత్తమ || ౧౧ || తదాగతిస్తుగో
విందదులభాచకతాయుగే | సోఽపిపశ్యతురాజమిన్స్త్యత్యంబంధిజనా
నిహ || ౧౨ || మాతుర్వచనమాకణ్యమనసాశేషపక్షిణౌ | సస్కారవృ
థివీపాల శ్రీనివాసస్సతాంగతిః ||౧౩|| తావాగతౌశేషవియచ్ఛరాతదాక్ష
ణేనశేషాచలవల్లభాంతికం | దదశభక్త్యాపురతస్థినితావిమానిదేశయా
మాసపురాణపూరుషః || ౧౪ || శ్రీనివాసః || పక్షిరాడ్గచ్ఛమేషుత్రం సత్య
లోకేశ్వరంస్మక | గచ్ఛాహిభూషణంశేషమమపౌత్రముమాపతిం ||౧౫||
ఇత్యుక్త్వాపత్రికాంతాభ్యాంవిలిఖ్యాదాచ్ఛుభాత్త్రికాం | ప్రణిపత్యాథవి
శ్వేశం ఖగమాగేణజగ్ముః || ౧౬ || సత్యలోకంతతోగత్వా బ్రహ్మ
ణంభాసగోపమం | దృష్ట్వానత్వాథభక్త్యైవపక్షిరాట్ పత్రికామదాత్ ||

౬౦ శ్రీవేంకటాచలమహాత్మ్యే-భవిష్యత్తరపురాణా స్తవతే (అ-౧౦

పితామహస్తుతందృష్ట్యాగరుడంప్రత్యభాషత || బ్రహ్మ || చిరకాలేనసం
ప్రాప్తః పక్షిరాట్కశ్యపాత్తజ || ౧౮ || కుత్రాస్తిశ్రీనివాసస్సవాసుదే
వఃపితామహః | పితామహవచశ్శ్రుత్వాపక్షిరాడాన్యమబ్రవీత్ || ౧౯ ||
గరుడః || వాసుదేవోవసత్యంగవై కుంతగిరిమూర్ధని | తద్వివాహార్థమా
యాతంమాంవిద్ధిచతురానన || ౨౦ || నారాయణేనలిఖితంపత్రికామ
వలోకయ | పపాతపత్రికామిత్థంచోదితోనేనవైవిధిః || ౨౧ || చిరంజీ
వాయపుత్రాయ బ్రహ్మణేనాభిజన్తనే | శ్రీవేంకటాద్రినాథస్య శ్రీనివాస
స్యసుంగళాః || ౨౨ || వైదిక్యతశిషస్సర్వాస్సర్వదాసంతుప్తుమలః |
కలవాకాశరాజోమే కన్యాదానంకరిష్యతి || ౨౩ || పత్రికాదశకానా
దేవసపుత్రస్సపరిగ్రహః | సలోకపాలస్సస్త్రీకస్సగంధర్వస్సహార
గః || ౨౪ || సమాగత్యాశుకల్యాణందృష్ట్యాగచ్ఛయథాసుఖం | పత్రికా
థకమితిజ్ఞాత్వాకించిద్ధ్యానముపాగతః || ౨౫ || సంతోషమతులంలేభే
* శ్రీనివాసవివాహదశకానార్థం శేషాచలమ్ప్రతిబ్రహ్మద్యాగమనమ్. *
విధిఃకల్యాణకౌతుకీ | ద్వారపాలాత్ప్రమాహూయ చేదంవచనమబ్ర
వీత్ || ౨౬ || బ్రహ్మ || భేరీదుందుభయశ్చాద్య వాద్యంతాంసర్వతో
ముఖం | భవద్భిమేఖ్యాపయద్భి గమనంధరణీతలే || ౨౭ || ఇత్యు
క్తాద్వారపాలాస్తే వాద్యానిసమవాదయన్ | బ్రహ్మణంప్రణిపత్యాథ
నిదేశజ్ఞోవచోబ్రవీత్ || ౨౮ || ప్రయాణభేరీనిసదస్సుమంగళస్సం
శ్రూయతేసర్వజనైఃకుతూహలాత్ | కందేశముద్దిశ్యపితామహాద్యసం
తాడ్యతేవాద్యగణోపదాద్య || ౨౯ || చతుముఖః || భారతేస్త్రి
మహావశేజంబూద్వీపస్యదక్షిణే | శేషాచలంసముద్దిశ్యనియుంక్ష్యచ
తురంగిణీం || ౩౦ || సేనాంపరాంమమేత్యుక్త్వా సేనాపతిమథాబ్రవీత్ |
సూందాహ్వయసురాత్పుర్వాత్ పుర్వాదిద్వీపకానితి || ౩౧ || స
త్యలోకజనాంపుర్వాత్ స్వయమాహపితామహః | భవంతోరసికాస్స
ర్వే కల్యాణార్థంకతాయుగే || ౩౨ || శ్రీనివాసస్యకృష్ణస్యపితౄర్వేపురుషో
త్తమః | సమాగచ్ఛంతుసర్వేమే సేనాధీశామయాసహ || ౩౩ || ఇ
తిబ్రహ్మవచశ్శ్రుత్వా సేనానాథాస్తమబ్రువన్ || సేనాపతయఙ్గః ||
వాషికందేహినోబ్రహ్మన్నాగచ్ఛమస్త్యయాసహ | ఏవముక్తోధనం

తేహందత్తవాన్సపితామహః ॥ వాహనానివిచిత్రాణిరథాంశ్చవివి
 ధానసి ॥ ౩౫ ॥ భూషణానిచవస్త్రాణిరత్నానివివిధానిచ । పత్నీస్సం
 దేశయామాసవివాహార్థంపితామహః ॥ ౩౬ ॥ స్వయమంతగత
 శ్చీమానాత్మానంసమభూషయత్ । దధారశిరసాశీఘ్రంకిరీటంపశ్చి
 మేనతు ॥ ౩౭ ॥ అన్యేనశిరసాధాతారక్తోష్ణీషమధారయత్ । దక్షిణే
 నోత్తమాంగేనశిరోవేష్టమబంధయత్ ॥ ౩౮ ॥ నీలమాక్తికవైడూర్య
 యుతేమకరకుండలే । కర్ణయోర్భూషయామాసకరాకనకకంకణైః ॥
 కవచంధారయామాసనవరత్నసమాకులమ్ । కాశ్చీదామసమాబద్ధం
 ముక్తామణివిభూషితమ్ ॥ ౪౦ ॥ కుశకేతుంకుశశ్రేష్ఠైర్భృతవానైనస్య
 మూర్ధని । సరస్వతీంచసావిత్రింగాయత్రీంచైతతఃపరమ్ ॥ ౪౧ ॥ పు
 త్రాన్పూత్రాన్స్తథాసర్వాత్సవాజిరథకుంజరాన్ । మనఃపుత్రాన్స్వీర్య
 పుత్రాన్ సమాహూయపితామహః ॥ ౪౨ ॥ అలంకారయంతాస్మత్స్వా
 గచునాభిముఖోభవత్ । స్వసేనాంపురతఃకృత్వానాభిజోనిర్యయా
 పురాత్ ॥ ౪౩ ॥ హంసంచంద్రప్రతీకాశమారురోహపితామహః । వి
 మానానివిచిత్రాణివద్వజరుహస్తదా ॥ ౪౪ ॥ ఘట్టాశ్చామరనిఘ్నో
 పైస్సహితాన్మపరేజరే । శూరావీరాసనాధీరాగజాశ్వరథసంస్థితాః ॥
 సముచితైర్ధ్వజైర్దీర్ఘపతాకైస్సమలంకృతాః । నానాయుధధరావీ
 రాస్తేహంమధ్యేపితామహః ॥ ౪౬ ॥ రరాజచంద్రమారాజంస్తారాభి
 ర్గగనేయథా । శ్వేతచ్ఛత్రంహేమదండంరత్నకుంభయుతంధృతమ్ ॥ ౪౭ ॥
 యోజనప్రాయవిస్తీర్ణందశలక్షజనైర్వృతమ్ । నభఃప్రకాశయామాసదే
 వదేవస్యవైతదా ॥ ౪౮ ॥ అవాదయన్తహారాజవాద్యానివివిధానిచ ।
 భేరిశ్చనవసాహస్రందుందుభీనాంశత్రయమ్ ॥ ౪౯ ॥ మృదంగపణ
 వాన్ధక్ష్కామడ్డునిస్సాణిండిండిమాన్ । గోముఖాన్తురజాన్వీణాస్తథా
 వైరుర్మురాదికాన్ ॥ ౫౦ ॥ బర్హతేశ్వతశ్చంగైశ్చదీర్ఘశ్చంగైశ్చనుస్య
 రైః । సప్తస్వరైస్సప్తరాగైస్సర్వాణామపిమోహకైః ॥ ౫౧ ॥ పూ
 తాన్రైశ్చపషటూరైర్ధ్వనయద్భిశ్చవారిజాన్ । గంధర్వైర్గాననిపు
 నైస్సర్వరథేదవిచక్షణైః ॥ ౫౨ ॥ వీణాదండఫసూతైశ్చపదయద్భి
 స్సుఖావహైః । సర్వైర్నటైశ్చైవహాహాహూహూముఖైర్వృతమ్ ।

౬౨ శ్రీవేంకటాచలమహాత్మ్యే-భవిష్యత్తరపురాణాస్తర్గతే (అ-౧౦)

స్తూయమానంతుంబురుణాసూతమాగధవందిభిః । సురాస్పర్శేశ్రీనివా
సమహోత్సవదిదృక్షువః ॥ ౫౪ ॥ అనుజగ్గుర్మహారాజంబ్రహ్మాణం
యాంతమగ్రతః । సత్యలోకేతపోలోకేజనలోకేతతఃపరమ్ ॥ ౫౫ ॥
మహర్లోకేసువర్లోకేస్వర్గలోకేమహీతలే । ఏవంక్రమాన్తహాభాగంబ్ర
హ్మాణందదృశుర్జనాః ॥ ౫౬ ॥ ఋషయస్సత్త్వసంపన్నాస్తదాత్మ్య
ద్భుతదర్శనమ్ । వాసుదేవసమాకారంవై శ్యానరసమాననమ్ ॥ ౫౭ ॥
దదృశుస్సర్వలోకేశంసాక్షాద్బ్రహ్మాణమగ్రజమ్ । కేచిన్నారాయణం
తంహిగాంధీర్యదబ్రువంస్తదా ॥ ౫౮ ॥ కేచిన్నారాయణోనాయం
వదనానాంవిపర్యయాత్ । ఇత్యబ్రువంస్తతస్పర్శేమత్వాతంచతురాస
నమ్ ॥ ౫౯ ॥ హంసస్థంభూవణైర్మృక్తంకవచాడంబరాన్వితమ్ । అ
పృచ్ఛంస్తేమహీదేవాబ్రహ్మాణోనుచరాజనాః ॥ ౬౦ ॥ మహీదేవాః॥
కంవాదేశంప్రతిజనాఃకుతోవాగమనంవిధేః ॥ జనాః ॥ గచ్ఛామో
ద్యవివాహార్థంశ్రీనివాసస్యభూతలమ్ ॥ ౬౧ ॥ తేనైవావాహితాస్స
ర్శేసత్యలోకాన్తహీనురాః । తచ్చుత్త్రావచనంతేషామనుజగ్గుర్మ
హర్షయః ॥ ౬౨ ॥ సాగ్నిహోత్రాస్సపుత్రాశ్చసశిష్యాస్సపరిగ్ర
హాః । ఏవంవిభవమాస్థాయబ్రహ్మాగార్హస్థ్యేఽచలమ్ ॥ ౬౩ ॥ వా
దిత్రాణాంస్వనేనైవమందుభీనాంచనిస్సన్వయైః । ఆపూరితంజగదిదం

శ్రీనివాసమృతిచారాదిజ్ఞాపితబ్రహ్మగమనమ్.

సశైలవనకాననమ్ ॥ ౬౪ ॥ ఏతస్మిన్నేవకాలేతుభగవాన్తాకికైస్స
మః । అదృష్ట్యాఖిగరాజంతంమాతరంవాక్యమబ్రవీత్ ॥ ౬౫ ॥ శ్రీ
నివాసః ॥ కిన్నాగతోఽమృఖగరాటపుత్త్రార్థంప్రేషితోమయా ।
మార్గేనిరోధితఃకేనకింవాన్యాత్కారణంవద ॥ ౬౬ ॥ ఏవంవదతి
గోవిందే చారోదృష్టిపథంగతః । చారందృష్ట్యాతినంతోషం సలేభే
పురుషోత్తమః ॥ ౬౭ ॥ శ్రీనివాసః ॥ క్వచారమమపుత్రస్తుకేనవై
ప్రేషితోభవాన్ ॥ చారః ॥ ఆగమిష్యతిగోవిందగంగాంతరతితే
సుతః ॥ ౬౮ ॥ ఏవంవదతితచ్చారేపునరేభ్యభాషత ॥ ద్వితీయః ॥
గోదావరీంతరతితేపుత్రఃపౌరజనైస్సహ ॥ ౬౯ ॥ సదూతవచనం
శ్రుత్వాకించిద్ధాస్యముఖోభవత్ । తదాజగామగరుడఃపక్షిరాడ్భ్య

హ్నుచోదితః ॥ ౭౦ ॥ ప్రణిపత్యశ్రీనివాసంప్రోవాచచవచస్తదా ॥
 గరుడః ॥ కృష్ణాంతీర్వాతుతేపుత్రశ్శ్రీశైలముపగమ్యచ ॥ ౭౧ ॥
 అహోబిలంచాససాదతత్రాజ్ఞప్తోహమాగతః । ఇత్యేవముచ్యమానే
 తుగరుడేనమహాత్మనా ॥ ౭౨ ॥ తత్తతేనైవరాజేంద్రవిష్వక్సేనోభివం
 ద్యచ । వినీతోవాచమూచేఽథశ్రీనివాసంపరాత్పరమ్ ॥ ౭౩ ॥ విష్వ
 క్సేనః ॥ తుంబురోస్తీర్థమాసాద్యహరేతత్రావగాహతే । పుత్రస్తవమ
 హారాజఃపరమాత్మాచతుర్ముఖః ॥ ౭౪ ॥ పుత్రస్తవాగచ్ఛతీహభవద్దర్శన
 కాతుకీ ॥ సేనావతౌవదత్యేవంభగవానుత్థితోముదా ॥ ౭౫ ॥ గరుడ
 స్కంధమారూఢఃప్రయాణాభిముఖోహరిః । ఉత్తరాభిముఖఃప్రాయా
 త్పుత్రస్నేహేనభూమిప ॥ ౭౬ ॥ విష్వక్సేనోతివేగేనబ్రహ్మణముపగమ్య
 చ । ఆనమ్యశిరసాభక్త్యాప్రోవాచవచనంవిధిమ్ ॥ ౭౭ ॥ విష్వక్సేనః ॥

➤ చతుర్ముఖశ్రీనివాసయోఃపరస్పరప్రణయావలోకనసంవాదః. ➤

భగవానరవిందాత్మస్తవదర్శనలాలసః । గరుడస్కంధమారుహ్యసమా
 గచ్ఛతితేఽన్తికమ్ ॥ ౭౮ ॥ తచ్ఛ్చృత్వావచనంతస్యవిష్వక్సేనస్యధీ
 మతః । చంద్రబింబనిభాద్ధంసాదవరుహ్యపితామహః ॥ ౭౯ ॥ పాదా
 భ్యామూగమచ్ఛిఘ్రింయత్రాగచ్ఛతికేశవః । సదదర్శమహారాజజనకం
 చతురాననః ॥ ౮౦ ॥ దండవత్ప్రణిపత్యాథచాగ్రేబద్ధావకాస్థితః ।
 సచావరుహ్యగరుడాదాససాదపితామహమ్ ॥ ౮౧ ॥ ఉత్థాప్యాలిం
 గ్యచాప్యేనమువాచమధుసూదనః ॥ శ్రీనివాసః ॥ ఉత్తిష్ఠతాతభద్రం
 తేపశ్యమామాతురంకృతమ్ ॥ ౮౨ ॥ బహుకాలేనతేబుద్ధిర్మమదర్శన
 లాలసా । తచ్ఛదైవమరింమన్యేత్వద్బుద్ధిర్మమదర్శనే ॥ ౮౩ ॥ కాతూ
 హలంనోపసీతాకదాచిదపియేనవై । నకశ్చిద్ధ్రియతేక్వాపిత్వాంవినా
 చతురానన ॥ ౮౪ ॥ వదత్యేవంహృషీకేశేనోవాచచతురాననః । ము
 హూర్తద్యయమాత్రంతఃశ్రీనివాసోపినోచివాక్ ॥ ౮౫ ॥ ఆనందబా
 ష్పసందిద్ధనయనాతౌపరస్పరమ్ । స్నేహాత్ప్రేఘల్లవదనౌముఖందదృ
 శతుర్ముదా ॥ ౮౬ ॥ పితౄర్ముఖంసుతోఽపశ్యత్పుత్రవక్త్రంహరిస్తథా ।
 తతస్సంతుష్టమనసాలేభాతేపరమాంముదమ్ ॥ ౮౭ ॥ తౌక్రీడంతౌశ్రీ
 నివాసబ్రహ్మణౌదేవసంసది । పితృపుత్రౌతదాదృష్టాన్వసత్యలోకనివా

౬౪ శ్రీవేంకటాచలమహాత్మ్యే - భవిష్యత్తరపురాణాంతర్గతే (అ-౧౦)

సినః || ౮౮ || లేభిరేపరమానందం తన్మాయామోహితాస్సురా
దేవాః || నతేనసదృశఃపుత్రో నతేనజనకోభువి || ౮౯ || ఇత్యేవంప్రశ
శంసుస్తేభక్తిస్తేహవశంగతాః | తతస్సుతంసమాశ్వాస్య పరిమృజ్యా
క్షిజంజలమ్ || ౯౦ || బ్రహ్మణఃపాణిముద్భృత్య స్వనేత్రజలమున్నృజ్ఞా
వల్లీకస్థానమాశ్రిత్య పుత్రేణసహతస్థివాన్ || ౯౧ || తత్రచశ్రీనివాసస్త
మువాచపురుషోత్తమః || శ్రీభగవాన్ || కచ్చిత్తేకుశలంతాతన్నుమాయామ
మనంప్రతి || ౯౨ || పుత్రపౌత్రప్రపౌత్రాణాంక్షేమంప్రబూహిమేసుతమ్
|| బ్రహ్మ || సర్వమజ్జశమస్తాకం త్వత్ప్రసాదేనకేశవమ్ || ౯౩ || తాతమేవదతేక్షే
చతుర్ముఖమ్ప్రతిశ్రీనివాసజ్ఞాపితస్వపరిణయోదస్తః ||
మంపురాణంపురుషోత్తమమ్ || శ్రీభగవాన్ || ద్వాపరాంతేకృతంకర్మశృణు
పుత్రసమాధినా || ౯౪ || వైకుణ్ఠేశేషతల్పస్థంభృగుఃపాదతలేనమామ్ | త
తాఞోరసిలేమాతురాస్పదేకమలాసస || ౯౫ || తదాతేజననీపుత్రకరపీ
రపురంగతా | తేనదుఃఖేనసంతప్తస్త్యక్త్వావైకుణ్ఠముత్తమమ్ || ౯౬ ||
ఇహగతోవేంకటాద్రిం నాత్రాపశ్యంనికేతనమ్ | అత్రవల్లీకగంనిత్యం
చోశభృత్యఃకుఠారతః || ౯౭ || ప్రాహరన్తాంరాజభార్యాతాడితోధే
నుకోపతః | బృహస్పతేఃప్రసాదేనజీవామికరుణానిధేః || ౯౮ || అభి
వాదయకల్యాణీమృతరంమమనందన | ఇత్సుక్తోవకుళాంబ్రహ్మవవం
దేహరిమాతరమ్ || ౯౯ || బ్రహ్మ || జననీతవగోవిందకుత్రేయంజనితా
పురా | ఏతదాఖ్యాహిభగవన్ శ్రోతుంకౌతూహలంహిమే || ౧౦౦ || శ్రీ
భగవాన్ || యశోదావకుళాభూత్వావర్తతేవేంకటాచలేరక్షితోహం
తయాభద్రబహుకాలంపితామహా || ౧౦౧ || ఆపత్కాలేతుయోర
క్షేత్తంవిద్యాత్పితరంగురుమ్ | కదాచిన్త్యగయాసక్తః పద్మతీర్థసమీప
తః || ౧౦౨ || ఆగామహంతత్రపుష్పవనేకన్యాఉపాగమన్ | తాసాం
మధ్యేవిరాజంతీకన్యాకాచిదుపాగమత్ || ౧౦౩ || యామాకాశప్రభాః
పుత్రీం నామ్నాపద్మావతీంవిదుః | తామవేక్ష్యత్రమోహాన్తే మనస్తామే
వకాంక్షతే || ౧౦౪ || తామేవఘటయాశుత్వం పుత్రోసిపరమోమమ |

శ్రీనివాసపరిణయార్థంశేషాచలమ్ప్రతిరుద్రాద్వాగమనమ్ ||
వదత్యేవంహృషీకేశే శుశ్రువేదుందుభిస్వనః || ౧౦౫ || భగవాన్ || కస్య

వాద్యమిదంబ్రహ్మ కశ్యమాముపగచ్ఛతి । వదత్యేవంపరేధామ్ని నీలక
 ణ్ణోఽన్వపద్యత ॥ ౧౦౬ ॥ పితామహంచపితరం వవందేవసుధాధిప । పా
 ర్వత్యావణ్ణుభేనాపి ప్రమథాధిపనేవకైః ॥ ౧౦౭ ॥ తమాలింగ్యహృషీ
 కేశః ప్రాహశజ్జరమాగతమ్ । వత్సత్రాయాహినికటం తిష్ఠభద్రవరా
 సనే ॥ ౧౦౮ ॥ ఏవంసంభాషమాణేతు నీలకణ్ఠేనకేశవే । తతస్సుమాగమత్ప
 ద్యః కుబేరోనరవాహనః ॥ ౧౦౯ ॥ యత్నేంద్రఃపుత్రభృత్యైశ్చభార్యబం
 ధుభిరన్వితః । తమాయాంతముపాలత్య భగవానాహభూమిప ॥ ౧౧౦ ॥
 ధనాధిపమహాప్రాజ్ఞ ధనవాన్భవసర్వదా । ఇత్యాశిమానందయతి హృషీ
 కేశేధనేశ్వరమ్ ॥ ౧౧౧ ॥ స్వాహాస్వధాభ్యాంసహితఆరూఢోమేషవా
 హనమ్ । అగ్నిశ్చాగాత్సపుత్రశ్చ సబంధుర్దేవజటాచలే ॥ ౧౧౨ ॥ స
 జాతవేదసందృప్త్వా జాతాహ్లాదోజగత్పతిః । తమాలింగ్యాతివేగేన తిష్ఠతి
 ష్టేతిచాబ్రవీత్ ॥ ౧౧౩ ॥ తతఃప్రేతపతిశ్చాపి స్వదూతైశ్చస్వభార్యయా ।
 స్వవాహనంసమూరుహ్య ప్రాపశేషగిరింస్వయం ॥ ౧౧౪ ॥ చిత్రగుప్తోమ
 హాప్రాజ్ఞ స్సంప్రాప్తోరాజస త్తమతతోజలపతిశ్చాగాన్మక్రమూరుహ్యభ
 క్తిమా ॥ ౧౧౫ ॥ భార్యయాబహురత్నాఢ్యోనారాయణగిరింప్రతి । ఆరు
 హ్యగజరాజంస్వ మింద్రస్సాత్మచ్ఛచీపతిః ॥ ౧౧౬ ॥ భోగిరాజగిరింరాజ
 సర్వభోగాలయోమహా ॥ పౌలోమ్యూనహపుత్రేణ సంప్రాప్తస్త్రిదశే
 శ్వరః ॥ ౧౧౭ ॥ యథార్హంశ్రీనివాసేన సత్కృతోనిషసాదచ ॥ ౧౧౮ ॥ ఏ
 ణంసమూరుహ్యచభారతీయుతస్సుగంధయు క్తస్సముపాయయాగిరిమ్ ।
 భక్తోధవాయుస్తమిమంజనార్దనః తేమంచపప్రచ్ఛతదాముదాన్వితః ॥
 స్థీయతామితిరాజేంద్ర హరిర్వాయుమభావత ॥ ౧౧౯ ॥ ఏతస్మిన్నేవకాలే
 తు సంప్రాప్తౌచంద్రభాస్కరా । మన్మథోప్యాగమద్రూపీ సరతిస్తురగోపరి ॥
 మునయశ్చమహారాజ సమాజగ్తుర్మహాగిరిమ్ । కశ్యపోఽత్రిభృరద్వాజో
 వామదేవశ్చగౌతమః ॥ ౧౨౦ ॥ విశ్వామిత్రోవసిష్ఠశ్చ వాల్మీకిర్జమదగ్నిజః ।
 పులస్త్యశ్చదధీచిశ్చ శునశ్శేషశ్చగాలవః ॥ ౧౨౧ ॥ గార్గ్యఃకృష్ణోమహా
 రాజ సపుత్రాసుపరిగ్రహః । గన్ధర్వాపురసత్సైవ సర్వేసిద్ధాసుహార
 గాః ॥ ౧౨౨ ॥ ఏవంమహర్షయోదేవారాజానశ్చసమాగతాః । వివాహ
 ర్థంసమాజగ్తు స్సర్వేసంభ్రమకాతరాః ॥ ౧౨౩ ॥ సమాశ్వాస్యాథగో

౬౬ శ్రీవేంకటాచలమహాత్మ్యే - భవిష్యత్తరపురాణా స్తవ తే (అ-౧౦)

విందో యథాయోగ్యంతదాన్తప । స్థీయతామితిచోవాచ సర్వేమార్తాగ

❧ బ్రహ్మజ్ఞయావిశ్వకర్మకృతపరిణయార్హపురనిర్మాణక్రమః. ❧

తోహరిః ॥ ౧౨౫ ॥ తతోఽభూద్వాసుదేవస్య విశ్వకర్మాఽఽగోచరః ।

తనూలోక్యహృషీకేశఇంద్రమాహస్తమన్యుమాన్ ॥ ౧౨౬ ॥ శ్రీభగవాన్ ॥

ఇంద్రాస్యగర్వబాహుశ్చం పశ్యవిశ్వకృతోఽధునా । భ్రాతుర్బాహుబ

లాదేష సజానాతిహితాహితమ్ ॥ ౧౨౭ ॥ యథాఽన్యాన్పశ్యతిసురాం

స్తథామామపిపశ్యతి । సాధుజాతంసురశ్రేష్ఠ త్యజై నమసమంజసమ్ ॥

అన్యంశాలాకర్మరతం శుద్ధంమద్భక్తిసంయుతమ్ । నియోజయసురశ్రే

ష్ఠ దేవతాగృహకర్మణి ॥ ౧౨౮ ॥ ఇత్యప్రియంవచన్సుత్వా విశ్వకర్తాన

రేశ్వర । ప్రణిపత్యాహాగోవిందం వర్ధకీభయవిహ్వలః ॥ ౧౩౦ ॥ వర్ధకీ ॥

భగవం స్త్యదభీష్టంయ దజ్ఞానాన్నమయాకృతమ్ । త్నమస్యమమదౌరా

త్త్యం భగవన్-రుణానిధే ॥ ౧౩౧ ॥ దేవాదిదేవదేవేశ స్వల్పస్యమమ

కారణాత్ । ఇయానో-పఃకిమర్థంతే సంజాతోభగవన్మాహరే ॥ ౧౩౨ ॥

ఏవంసంప్రార్థితశ్శక్రం శ్రీనివాసఉవాచహా । సభాంకారయదేవేంద్ర దే

వార్థంమునికారణాత్ ॥ ౧౩౩ ॥ పంచాశద్యోజనగణ విశాలాంసుమనో

హరామ్ । సువిచిత్రాంచమహతీం త్రింశద్యోజనమాయతామ్ ॥ ౧౩౪ ॥ ఇ

త్యేవంశాసితశ్శక్ర స్తేనవర్ధకినాతదా । కారయామాసవిపులాంవిచిత్రాం

మహతీంసభాం ॥ ౧౩౫ ॥ చక్రేశక్రాజ్ఞయాతత్ర విశ్వకర్తామయాగ్ర

జః । అనంతరంవాక్యమూచే శతక్రతుమనామయమ్ ॥ ౧౩౬ ॥ శ్రీభగ

వాన్ ॥ ఆకాశరాజనగరం శీఘ్రంగచ్ఛశచీపతే । రాజానంసాంత్యవచ

నైః కా ర్యేకర్తృణిబోధయ ॥ ౧౩౭ ॥ తత్రాప్యనేనకర్తవ్యం సభాగేహాది

కారయ । వాసుదేవస్యవాక్యాని శ్రుత్వాతస్యశచీపతిః ॥ ౧౩౮ ॥ జగా

మరాజనగరం సహితోవిశ్వకర్మణా । విస్తార్యనగరంరాజ్ఞః పరితోబహు

యోజనమ్ ॥ ౧౩౯ ॥ సంచ్ఛిద్యచమహారాజ వనానిగిరిగర్వాన్ । వి

షనూంచసనూంచక్రే ధరాంతాంధరణీపతేః ॥ ౧౪౦ ॥ గృహణిచవిచి

త్రాణి సభాశ్చపటమంటపాన్ ॥ ౧౪౦౪ ॥ కల్యాణవేదీంసదదర్శరత్నై

సంవాసవోవిశ్వకర్మణా ॥ ౧౮౨ ॥ కారయామాసరాజేంద్రసరత్నస్తం
భగోపురమ్ । ధనధాన్యసమూక్తిర్ణంరత్నతోరణమండితమ్ ॥ ౧౮౩ ॥ వా
పీకూపశతంవాజిగజానాంభవనంతథా । వాసవేతుగతేరాజవాసుదే
వోదేవాదికృతపరిణయార్థభగవత్ప్రార్థనాభ్యుపగమః ॥ ౧౮౪ ॥
వోదేవదత్సురా ॥ ౧౮౪ ॥ శ్రీభగవాన్ ॥ ఆకాశరాజస్యనుతాస్తి
యానురా ఇచ్ఛామికర్తుంకిలతత్కరగ్రహమ్ । అంగీకృతంచేద్భవదీయ
మండలైరంగీకరోమ్యద్యతురాజకన్యకామ్ ॥ ౧౮౫ ॥ వాసుదేవవచస్సు
త్వావాసుదేవాత్మజాదితాః । వాక్యమాహుర్నహారాజవాసుదేవపరా
యణాః ॥ ౧౮౬ ॥ బ్రహ్మాదిదేవాః । వయంతుదాసభావేన తిష్ఠామః
పురుషోత్తమ । త్వత్ప్రసాదాద్వయంసర్వే పశ్యామోత్ర షహో
త్సవమ్ ॥ ౧౮౭ ॥ శంకరః । వినోదవచనంకృష్ణభాషనేప్రాకృతో
యథా । మనసస్తేప్రశస్తంచేత్క్రియతామితిచాబ్రవీత్ ॥ ౧౮౮ ॥
శంకరస్యవచస్సుత్వా ప్రశశంసహసహరిః । తతశ్చతుర్ముఖఃప్రా
హ శేషాచలపతింప్రతి ॥ ౧౮౯ ॥ బ్రహ్మ । సర్వజ్ఞస్త్యందయా
సార సత్యసంకల్పవానసి । అష్టవర్గంతతఃకార్యం వివాహాత్పురస్క
వహి ॥ ౧౯౦ ॥ తస్మాదాజ్ఞాం దేహిమమపుణ్యాహేపురుషోత్త
మసిష్ఠాదీన్ప్రతిభగవత్కృతవివాహకార్యనియోజనప్రకారః ॥ ౧౯౧ ॥
మ । సపుత్రవచనంశ్రుత్వా వసిష్ఠంమునిమానయత్ ॥ ౧౯౧ ॥ వసి
ష్ఠంచమహాభాగం పౌరోహిత్యేన్యయోజయత్ । యాజుశ్చాఖైర్నహ
మంత్రైఃకర్తవ్యంస్వస్తివాచనమ్ ॥ ౧౯౨ ॥ సర్వేషామపిదేవానాం
యజమానోభవాతిని దేవానాంచఋషీణాంచమాననేశంకరంన్యథాత్ ॥
దేవాహ్వనేకుమారంతు ప్రత్యుత్థానేచమన్తృభమ్ । దత్వాతేహంవీటి
కాంతుకృష్ణవర్ణానమూర్వాయత్ ॥ ౧౯౩ ॥ గృహణత్వంవీటికాంచవా
కార్థంహవ్యవాహనఋషీణాంసర్వదేవానాంతవపాకస్తుసంమతః ॥ ౧౯౪ ॥
తస్మాత్స్పాకంకురుష్వత్వం స్వధాస్వాహాసమన్వితః । ఇతిశిష్టోయజ్ఞమూ
ర్తిస్తథాస్త్రివృత్ప్రవీధరిమ్ ॥ ౧౯౫ ॥ తతస్సప్రాహవరుణం జలార్థంసర్వ
దేహినామ్ । దుష్టానాందండనేరాజా శిష్టానాంపరిపాలనే ॥ ౧౯౬ ॥
యమంసంకల్పయామాసనుగంధేవాయుమాదిశత్ । ధనదానేబ్రాహ్మ

౬౮ శ్రీవేంకటాచలమహాత్మ్యే-భవిష్యత్తరపురాణాస్త్యతే (అ-౧౦

ణార్థే వస్త్రాల్లంకారదాపనే ॥ ౧౫౮ ॥ కుబేరంయోజయామాస భగవాన్నృపసత్తమ । ప్రదీపధారణేరాజన్ని శాకరమయోజయత్ ॥ ౧౫౯ ॥ వసూన్నస్తేశయామాస భాండానాంశుద్ధికారణాత్ । గ్రహాంశ్చప్రోణపాత్రేషు న్యయోజయదరిందమ ॥ ౧౬౦ ॥ ఏవంసంశాసితాస్సర్వే పురాణపురుషేణచ । ఆజ్ఞామాదాయతేఽభూవత్ సర్వేస్వస్థాస్వకర్తృసు ॥ ౧౬౧ ॥ తతోవాక్యమువాచేదం బ్రహ్మలోకపితామహః ॥ బ్రహ్మ ॥ మజ్జనంకురుగోవింద మంగళంమధునూదన ॥ ౧౬౨ ॥ పుణ్యాహపూర్వంకర్తాణి స్వేష్టదేవప్రపూజనమ్ । కులదేవప్రతిష్ఠాం

❧❧❧ వివాహార్థంకరవీరపురాద్రమాహ్వపనమ్. ❧❧❧

చ సాంగంకురురమాపతే ॥ ౧౬౩ ॥ సపుత్రవచనంశ్రుత్వా సస్త్రా రజగదీశ్వరః । రమాంరాజీవనయనాంకరవీరపురాలయామ్ ॥ ౧౬౪ ॥ మత్వావియోగినింరాజన్ దుఃఖితస్సురసత్తమః । రురోదలోకకీర్త్యైవ భగవాన్తాకికైస్సమః ॥ ౧౬౫ ॥ నశోభతేసభాదివ్యా తయావిరహితాసుత । భవానహంమహాప్రాజ్ఞదేవాశ్చసఖరిగ్రహః ॥ ౧౬౬ ॥ నశోభంతేయథాకాశేతారాస్తారాపతింవినా । అపాదపంయథాఽరణ్యమపతౌశ్చవిహంగమాః ॥ ౧౬౭ ॥ అఫలాశ్చయథావృతౌఅధనాస్సుహృదోయథా । తథావయంమహాప్రాజ్ఞ రహితారమయాతయా ॥ ౧౬౮ ॥ వాసుదేవవచశ్శ్రుత్వావాసుదేవమభాషతశంకరఃపృథివీపాలసముత్త్రిష్టమహాభుజః ॥ శంకరః ॥ కిమర్థంరోదనంతాత కింతేకార్యంవిడంబనమ్ । అసంగస్యాప్రమేయస్యచాక్రూరవరదస్యచ ॥ ౧౭౦ ॥ అక్లేశకస్యదేవేశకిమర్థంరోదనంవృథా । సచతద్వచనంశ్రుత్వానీలకంఠమభాషత ॥ ౧౭౧ ॥ శ్రీభగవాన్ ॥ త్వంనజానాసిభోశ్శంభోబాలభావేనపౌత్రక । యదాబ్రహ్మవసానేచ నకించిదవశిష్యతే ॥ ౧౭౨ ॥ తదాక్షీరోదకేశంభో నిరాలంబేనిరాశ్రయే । సామేశయ్యాసఖీభూత్వాక్రీడతేహితకారిణీ ॥ ౧౭౩ ॥ ఏతాదృశీంవినాశంభోమమసౌఖ్యంకథంభవేత్ । వదత్యేవంజగన్నాథేవేథావాక్యమభాషత ॥ ౧౭౪ ॥ బ్రహ్మ ॥ నోక్తంత్వయేదంగోవిందపూర్వమేవంజనార్దన । అద్యమాంకమలానాథ రమాహ్వనేనియోజయ ॥ ౧౭౫ ॥ శ్రీభగవాన్ ॥ సోపిపుత్రవచశ్శ్రుత్వాద్యుమణింశీఘ్రమాహ్వయత్ ।

శ్రీ భగవదుక్త్యైరమానయనాయకరవీరపురమ్మృతిసూర్యగమనమ్. ❀
 వణ్ణు ఖేనమహారాజ సోపితత్రసమాగతః ॥ ౧౭౬ ॥ ననామభక్త్యాస్తు
 త్వాథ ప్రాంజలిస్సమ్ముఖస్థితః । భాస్కరంభక్తిసమ్రాంగం భగవానాహ
 వృద్ధతమ్ ॥ ౧౭౭ ॥ శ్రీభగవాన్ ॥ సృగాలవాసుదేవస్య నగరంగచ్ఛ
 భానుమన్ । తత్రాస్తేజగతామూతా తామానయమమాంతికమ్ ॥ ౧౭౮ ॥
 భారతీంవాసుదేవస్య శ్రుత్వాపౌత్రోదివాకరః । వినయేనసమాయుక్త
 శ్చిరసా౭నమృచావదత్ ॥ ౧౭౯ ॥ భానుః ॥ కథంతాంలోకజననీ మా
 నయిష్యేతవాంతికమ్ । తన్నమాచక్ష్యగోవింద కథంమాంవిశ్వసేద్రమా ॥
 శ్రీభగవాన్ ॥ అస్థితస్యాస్త్యయిన్నేహ సుదాలోకమహాదయే ।
 తద్దాగమనసంహృష్టా సమాయాతిమమాంతికమ్ ॥ ౧౮౦ ॥ ఉపాయం
 ప్రవదిష్యామి తదాగమనకర్తృణి । అశ్రుముంచన్నపమృజంస్తద్ద్వారికురు
 సంస్థితమ్ ॥ ౧౮౧ ॥ త్వంతుదృష్ట్వాజగన్నాతా సాంత్యయిష్యతిభాను
 మన్ । ఏవంవదంతీవాక్యంత్వాంకించిద్దుఃఖసమాకులా ॥ ౧౮౨ ॥ శా
 సనం తేహృతంకేన ధరణ్యాంకభ్యతామితి । త్వంసమాచక్ష్యతాందేవీ మి
 త్థమత్యంతదుఃఖతః ॥ ౧౮౩ ॥ నశాసనంహృతంమేద్య మాతఃకేనాపి
 భూతలే । శయనంతుకృతంతేన తవభర్తృద్యభూతలే ॥ ౧౮౪ ॥ యే
 నవై శాసనందత్తంమాతర్నేకృపయేదృశమ్ । నిశ్చేతనోద్యపతితోభర్తాజీ
 వతితేనవా ॥ ౧౮౫ ॥ భర్తాతవజగన్నాథ స్త్యశక్తోద్యవిభాతిమే । కదా
 ద్రక్ష్యామిదేవీంతా మిత్యాస్తేప్రలపన్నితి ॥ ౧౮౬ ॥ సాత్వద్వచనమాక
 ర్ణ్య సమాయాతినసంశయః । ఉపాయంతుతతశ్శృత్వా కించిద్ధాస్యము
 ఖాన్వితః ॥ ౧౮౭ ॥ బభాషేభక్తిసమ్రాంగోభయభక్తిసమన్వితః । స
 ర్వజ్ఞాసర్వలోకేషు విశ్రుతాకమలాలయా ॥ ౧౮౮ ॥ జానాతిహృద్గతం
 సర్వం కథంమాంవిశ్వసేద్విభో । అరోగస్యచరోగంహి కథంవక్ష్యామి తే
 హరే ॥ ౧౮౯ ॥ సభానోర్వచనంశ్రుత్వా భానుమాహమనోగతమ్ । శ్రీ
 భగవాన్ ॥ మన్తాయయామోహితాసా భవిష్యతినసంశయః ॥ ౧౯౦ ॥
 ఇత్యుక్తఃప్రణిపత్యాథ వాసుదేవంరథేస్థితః । కరవీరపురంగత్వా యథో

❀❀❀ కరవీరపురాచ్ఛేషాచలమ్మృతిరమాగమనమ్. ❀❀❀

క్తంతత్తథా౭కరోత్ ॥ ౧౯౧ ॥ సాత్వద్వచనమాకర్ణ్య యథాదేశంతదా

20 శ్రీవేంకటాచలమహాత్మ్యే - భవిష్యత్తరపురాణా స్తవ తే (అ-౧౦)

రమా । రథమారుహ్యభేదేన భానువాక్యాదరేణసా ॥ ౧౯౩ ॥ సంప్రా
ప్తావాయువేగేన రవియుక్తారమాపతిమ్ । తదాగమనవార్తాంచ శ్రుత్వా
తస్మిన్ కక్షణేహరిః ॥ ౧౯౪ ॥ జగముదర్యనాపేక్షీ హ్యశక్త ఇవసముఖ
మ్ । తాదృశీమాకృతింప్రాప్య తదద్భుతమివాభవత్ ॥ ౧౯౫ ॥ దేవా
నాంపూర్వదేవానాం మునీనామూర్ధ్వరేతసామ్ । భుజేభుజంగభూషస్య
వామంసంస్థాప్యవై భుజమ్ ॥ ౧౯౬ ॥ తథాఽపరంబ్రహ్మకంఠే నిధాయా
గాద్భుజంస్వభూః । ఏవంభూతంశ్రీనివాసం దదర్యకమలాలయా ॥ ౧౯౭ ॥
రథాదు త్తీర్యవేగేన కించిద్ధాస్యముఖాంబుజా । చాంపకంపుష్పనిచయం
వికీర్యపదపంకజే ॥ ౧౯౮ ॥ సమాలింగ్యాతిభక్త్యైవ ముహూర్తద్వయమా
స్థితా 1 తదాలింగనమాత్రేణ పుష్టాంగోవిష్టరశ్రవాః ॥ ౧౯౯ ॥ కుశలం
పరిపప్రచ్ఛ తస్యాసాసిహారే స్తదా । పితరాసర్వలోకానాం రమానారా
యణాపుభౌ ॥ ౨౦౦ ॥ సంప్రాప్తాస్వస్థతాంరాజా సర్వదేవనమస్కృతౌ ॥

➡➡➡ రమాయైశ్రీనివాసకథితపద్మావతీపరిణయోదస్తవః. ➡➡➡

శ్రీరమా ॥ మాంమోహయతిగోవింద తవమాయాదురత్యయా ॥ ౨౦౧ ॥
భానునామయిగోవింద కర్తచిత్రంత్యయాకృతమ్ । త్వన్తాయామోహి
తాస్సర్వేబ్రహ్మేశానాదయస్సురాః ॥ ౨౦౨ ॥ వదాదేశంవాసుదేవ
మమాద్యాహ్వనకారణమ్ । సరమావచనంశ్రుత్వా సాధ్వీమాహుషీ
పతే ॥ ౨౦౩ ॥ శ్రీనివాసః ॥ త్వయా రామావతారేతు కథితంస్తరభా
మిని । వేదవత్యావివాహస్య సంప్రాప్తఃకాలఏషవై ॥ ౨౦౪ ॥ త్వత్స
న్నిధౌవోభుమేనాం కామయేఽహంకతాయుగే । వదత్యేవంహృషీకేశే
సాఽస్తరత్పుర్వికాంగిరమ్ ॥ ౨౦౫ ॥ శ్రీరమా ॥ తామంగీకురుగో
విందవివాహవిధిపూర్వకమ్ । ఇతిమేవచనంకృష్ణసఖలంకురువత్సల ॥ ౨౦౬ ॥
ఇత్యుక్త్వాశ్రీనివాసంసా ననామచముదాన్వితా । హరిస్తులోకజనసీ మా
నందయదుదారధీః ॥ ౨౦౭ ॥ సరమాగిరమాకర్ణ్య పరిపూర్ణమనో
రథః । పరమానందసంపూర్ణ ఉరగాద్రావ్యరాజత ॥ ౨౦౮ ॥ సం

తోషసంసూచకసర్వగాత్రఆనందబాష్పేణసమృద్ధనేత్రః । బ్రహ్మదిదే
వైర్నుతసచ్చరిత స్తదాబభావేజ్జటైలవిత్రః ॥ ౨౦౯ ॥ ... *

ఇతి శ్రీభవిష్యోత్తరపురాణే శ్రీవేంకటాచలమాహాత్మ్యే సర్వబంధు
లక్ష్మీసమాగమయోగోనామదశమోఽధ్యాయః.

భగవతఃపద్మాదికారితపరిణయార్హమంగళాభిషేకక్రమః.

జనకః ॥ తతఃకేమకరోత్కృష్ట శ్రీనివాసస్సతాంగతిః । తస్మా
చక్షుభగవత్ విస్తరేణమహామునే ॥ ౧ ॥ శతానందః ॥ శ్రీలక్ష్మీసహిత
శ్రీమాత్ శ్రీనివాసఃపితామహమ్ । అబ్రవీత్ప్రేతమనసా ప్రయుంజా
నఃప్రయోజనే ॥ ౨ ॥ శ్రీనివాసః ॥ కర్మాణిపుత్రకార్యాణి కరుశీఘ్రమ
తంద్రితః । సతద్వచనమాకర్ణ్య ససంతోషఃపితామహః ॥ ౩ ॥ కటా
హభాండనిచయ మానేతుంపైష్యయత్సురాగరుడప్రముఖాన్వీరా
నారాయణపరాయణా ॥ ౪ ॥ తేతస్యవచనంశ్రుత్వా క్షణేనగరుడా
దయః । కటాహాదీన్సహిత్యాభ సమాజగ్గురనేకధా ॥ ౫ ॥ అపూర
యత్రతస్తేషు సవాయుస్సలిలాధిపః । సుగంధంతోయనిచయం దివ్యతీర్థో
ద్భవంశుభమ్ ॥ ౬ ॥ తతస్సర్వాస్సువాసిన్యో వస్త్రాలంకారమండి
తాః । అరుంధతీంపురస్కృత్య కృతమంగళకాతుకాః ॥ ౭ ॥ సదీపకల
శానాజ న్సార్వతీప్రముఖాస్త్రియః । చక్రస్సమంతాన్తంగళ్యాన్ స
సావిత్రిపురోగమాః ॥ ౮ ॥ గాయంత్యశ్శుభగానాని నిరాతంకకృతంత
ధా । కృష్ణావతారవిభవం గాయంత్యశ్చామరాంగనాః ॥ ౯ ॥ సిద్ధాంజ
నాశ్చరాజేంద్ర తస్థురైవఘానసాజ్ఞనాః । ఏవంప్రవృత్తేపుణ్యేస్త్రి వివా
హేవేంకటేశుతః ॥ ౧౦ ॥ స్నుషాశ్చవాసుదేవస్య జహాసుశ్చారులోచ
నాః । శ్వశ్రూంచపురతఃకృత్వా మాతరంవకుళాంహరేః ॥ ౧౧ ॥
ఏవంమహోత్సవస్తత్రసమభాత్సప్తమీదినే । చతుర్దిక్షుచసంస్థాప్య
కలశాజలపూరితా ॥ ౧౨ ॥ సూత్రేణవేష్టయిత్వాతు తస్య ధ్యేరత్న
పీఠికామ్ । సంస్థాప్యసంభ్రమైర్యుక్తా ఇదమాహుస్సురాంగనాః ॥ ౧౩ ॥
ఉత్తిష్ఠపురుషశ్రేష్ఠ తిష్ఠత్వంసూత్రమండలేన ఇత్థముక్తోభగవాన్యో
షితాంపురతోహరిః ॥ ౧౪ ॥ ప్రోవాచదీనవదనః ప్రసవన్నేత్రజంజలమ్ ।

2-౨ శ్రీవేంకటాచలమహాత్మ్యే-భవిష్యత్తరపురాణా స్తర్గతే(అ-౧౧

పితామహమహాప్రాజ్ఞవివాహవిభవేమమ || ౧౫ || కఃకరోత్యభిషే
కంతుతై లేనాశీఃక్రమేణవై | యస్యనా స్తిమహారాజమాతావాపిపి
తాతథా || ౧౬ || వివాహేచవిపత్తౌచతస్యధిక్ జన్తజీవనమ్ | భగినో
భ్రాతరశ్చైవమాతులాభాగినేయకాః || ౧౭ || సమేసంతిమహాప్రాజ్ఞ
కఃకరోత్యభిషేచనమ్ | మాతాపితృవిహీనానాంకాగతిరైవభవిష్యతి ||
సచమాతృసమంమిత్రంజనకేనసమంసుఖమ్ | సభార్యాసదృశంభాగ్యం
సపుత్రేణసమాగతిః || ౧౮ || సహిభ్రాతృసమోబంధుర్నవిష్టోదైవ
తాపరా | ఇతిసంభాష్యగోవిందోలీలామానుషవిగ్రహః || ౨౦ || రురో
దలోకరీత్యైవపశ్యన్బ్రహ్మనసంహరిః | ఉపధార్యహరేర్వాక్యంసభవః
కంజసంభవః || ౨౧ || సాంత్వయన్వాసుదేవంతుభారతీమాహభూపతే ||
బ్రహ్మ || కిమర్థంమోహయసి నోమాయాపంజరవాసినః || ౨౨ || కోపినా
స్తీతియత్రోక్తంతదసత్యంచతుర్భుజః పుత్రోహంతవకల్యాణపౌత్రస్సా
త్పౌత్రిలోచనః || ౨౩ || మన్మథోఽన్యఃపుమాన్పుత్రఃపౌత్రపుత్రష్టడాననః |
జగత్ప్రిణోజ్యేష్ఠపుత్రస్సుపాతేభారతీహరే || ౨౪ || సరస్వత్యాదికా
స్సర్వాస్త్రీయస్త్యత్పదసేవికాః | త్వంపుమాన్సరమస్సాత్పజగద్ధాత్రీ
తవాంగనా || ౨౫ || క్రీడామాత్రమిదంమన్యేత్వతక్రూతంపురుషోత్తమ |
ఏవంవిభవమావన్నస్త్యంనోమోహయసేవృథా || ౨౬ || ఇత్థముక్త్వా
చతుర్వక్త్రోవాసుదేవంరమాసఖమ్ | రమాంసంకేతయామాససారమా
సఖమబ్రవీత్ || ౨౭ || శ్రీరమా || విదితంహృదయం దేవతవవేంకటవల్ల
భ | తైలాభ్యంగాదికర్తాణికరిష్యేపురుషోత్తమ || ౨౮ || ఉత్తిష్ఠత్యజ
దుఃఖం తేసమారోహవరాసనమ్ | సరమాగిరమాకర్ణ్యసంతోషాన్నయ
నాజ్జలమ్ || ౨౯ || ముంచన్తునివరానాజన్నందయన్నరసారథిః | కశ్య
పాత్రిభరద్వాజవిశ్వామిత్రపురోగమాన్ || ౩౦ || ప్రణవత్యవసిష్ఠంసఆహ
విశ్వంవిడంబయన్ || శ్రీనివాసః || అనుజ్ఞాం దేహిమేబ్రహ్మమజ్జనార్థం
మహామునే || ౩౧ || తథాస్త్రీత్యబ్రవీత్కృష్ణంవసిష్ఠస్సపురోహితః | స
హస్మీ కాన్తపురాన్ సర్వాన్ సభార్యానృసిమణ్డలాన్ || ౩౨ || అనుజ్ఞా
ప్యానుగై సాన్తముదతిష్ఠత్సురోత్తమః | వికీర్యకేశమూలానిపూర్వాశాభి
ముఖంతతః || ౩౩ || ఆరోపయన్రత్నవీరేశ్రీనివాసంసుయోషితః | తా

సాంమధ్యేసింధుపుత్రీరమాకమలోలచనా || 3౪ || రుక్మపాత్రంసమా
దాయతైలపూరితమాదరాత్ | అభ్యాంజయ త్తదాదేవీస్వాశీర్భిరభినం
ద్యతమ్ || 3౫ || శ్రీరమా || దీప్తాయుర్భవగోవిందబహుపుత్రోధనాధిపః |
చతుర్దశానాంలోకానామేకచ్ఛత్రాధిపోభవ || 3౬ || ఏవముక్త్యాతదాదే
వీసాఽభ్యనక్తిస్త్వమాధవమ్ | దేవాంగంమర్దయామాసతైలేనాతిసుగంధి
నా || 3౭ || తదాదదాబ్రహ్మపత్నీచంద్రకాశ్చీరకర్దమమ్ | తేనమార్జా
లతైలేనతథామృగమదేనచ || 3౮ || హరిద్రాచూర్ణపిష్టేననిర్మలజ్యచ
వృషాకపిమ్ | సుమంగళైర్వాద్యఘౌషైసుహసర్వపరిచ్ఛదైః || 3౯ ||
సమంతాత్సర్వవిధీషుకరికుంభైరుపాహృతైః | సమంతాత్పుణ్యతీర్థస్థ
పుణ్యతీర్థాభిపూరితైః || ౪౦ || సరత్తైఃకాంచనైఃకుంభైస్తాపితోదక
మిశ్రితైః | అభిషేకంతతశ్చక్రేకమలాజగదీశితుః || ౪౧ || ఆపాదమ్నా
భివర్ణంతంసాకృత్వోద్వర్తనంహరేః | మేనేకృతార్థమాత్మానంసేవయా
కేశవస్యతు || ౪౨ || చతస్రస్తుసువాసిన్యఃపాణిభిఃకలశాన్నృప | ధృ
త్వామాక్తికతోయైస్తమభ్యపింఛన్సురేశ్వరమ్ || ౪౩ || జలైర్మీరాజ
యామానుఃపుత్రవాన్ధనవాన్భవ | ఇత్యాశిషాఽభినందంత్యశ్శ్రీనివా
సంసురాంగనాః || ౪౪ || గాయంత్యశ్శుభగీతానికౌఞ్జుమైసులిలైస్త
తః | ఆరాత్రికాంమాంగళికీంసర్వాశ్చక్రస్తథాఽఙ్గనాః || ౪౫ ||
తదాదదాబ్రహ్మపత్నీసావిత్రివస్త్రముత్తమమ్ | తేనవస్త్రేణసర్వాం
గంమమార్జవిధివద్రమా || ౪౬ || పార్వతీధూపమాదాయదదాలక్ష్మీక
రాంబుజే | ధూపయిత్వాసుధూపేనవికీర్వోజ్ఞితబంధనా || ౪౭ ||
బబంధకమలాదేవీమూర్ధజాన్తధుఘాతినః | ఆదర్శందర్శయామాససావి
త్రిస్వర్ణభూషితమ్ || ౪౮ || రతీశచ్యాచామరేచవీజయంత్యైస్థితేతదా |
ఛత్రందధారసాదేవీభారతీభక్తిసంయుతా || ౪౯ || పాదుకేప్రదదాభ
ద్రాగఙ్గాగఙ్గాపితృస్తదా || ౫౦ || నిధాయపాదావరపాదుకాద్వయేయ
యావ్రపన్నార్తిహరోహరిస్సయమ్ | యాభ్యాంపురాపావనతాం
గతామునేశ్శాపేనశైలీత్యముపాగతాఽబలా || ౫౧ || పాదుకా
భ్యాంచరన్భూమింవరాసనమగార్ధరిః || ౫౨ || బ్రహ్మాదయసురశ్రే
ష్ఠాఇంద్రాద్యాలోకపాలకాః | కశ్యపాదిమునిశ్రేష్ఠావసిష్ఠాదితపోధ

౭౪ శ్రీవేంకటాచలమహాత్మ్యే - భవిష్యత్తరపురాణాస్తర్గతే (అ-౧౧

నాః ॥ ౫౨ ॥ ససకాద్యాశ్చ యోగీంద్రాభ్యుద్వాద్యాశ్చ ఋషీశ్వరాః ।
 అర్యమూద్యాశ్చ పితరస్తుంబుర్వాద్యాశ్చ గాయకాః ॥ ౫౩ ॥ రంభాద్యా
 శ్చైవ సర్వకన్యస్సూతమాగధవందినః । ఉపాసతాసనేరమ్యేషశ్యంతఃపురు
 షోత్తమమ్ ॥ ౫౪ ॥ స్వామిపుష్కరిణీతీరేదక్షిణేపక్షివాహనమ్ । అష్ట
 మీందుకలాకారేలలాటేదర్పణస్ఫుటే ॥ ౫౫ ॥ ఊర్ధ్వపుండ్రందధారా
 భశ్రీనివాసస్సతాంగతిః ॥ ౫౬ ॥ తదాహకమలాంరాజ్జవకుళాలో
 కమాతరమ్ । రేఖాంరచయకల్యాణిలలాటేకుంకుమేనతు ॥ ౫౭ ॥ ఏవ
 ముక్తాదేవమాత్రారమాకుంకుమమాలిఖత్ ॥ ౫౮ ॥ తదాముహూర్త
 కాలస్తుదర్శితోదైవచింతకైః । భూషణాని*స్వపుత్రస్యపాత్రంతుజగదీశి
 తుః ॥ ౫౯ ॥ యాచయిత్వామహారాజకుబేరమథసారమా । ఆదాయ
 తందదర్శాభభగవానాహతాంస్తప ॥ ౬౦ ॥ భగవాన్ ॥ సంభూషయవ
 రారోహేభూషణైర్హ్రీంవరాననే । ఏవముక్తాహసంతీసాభూషణైస్తమ
 భూషయత్ ॥ ౬౧ ॥ పీతాంబరందధారాశుకటిసూత్రమనర్హకమ్ । స్వ
 శ్చైరాభరణైర్హస్తైర్భూషితస్తుతతోహరిః ॥ ౬౨ ॥ కశ్యపాత్రిభరద్వా
 జవసిష్ఠాదీన్తహమునీన్ ॥ నమశ్చక్రేవిరించేశవిసతోపివిడంబయన్ ॥ ౬౩ ॥
 సంధ్యాముపాస్యవిధివత్కృత్వాతాత్కాలికక్రియాః । వసిష్ఠమాహూ
 యోవాచసంతోషోద్రిక్తమానసః ॥ ౬౪ ॥ శ్రీభగవాన్ ॥ మునిశ్రేష్ఠవ
 సిష్ఠత్వముత్తరంకార్యమాచర । వాసుదేవవచస్సుక్రిత్వావసిష్ఠోవదతాం
 వరః ॥ ౬౫ ॥ విరచ్యవేదికాంతత్రమౌక్తికైశ్చతురశ్రికామ్ । శ్రీనివాసం
 ప్రతిష్ఠాప్యసంకల్ప్యవిధిపూర్వకమ్ ॥ ౬౬ ॥ చక్రేపుణ్యాహకర్మాభవర
 యిత్యాద్విజన్తనః । అష్టవర్గంతతశ్చక్రేస్సృష్టికర్తాపితామహః ॥ ౬౭ ॥ త
 తోనియుక్తావిధినాదత్వాతాంబూలదక్షిణాః । విప్రాణాంవేదవిదుషాం
 తథామజ్జశవాదినామ్ ॥ ౬౮ ॥ దదుర్దేవాధనంవస్త్రంవాసుదేవ
 స్యయేప్రియాః । తతస్సమాప్యకర్మాణిశాస్త్రక్రిత్వానియధావిధి ॥ ౬౯ ॥

* స్వపుత్రస్యజగదీశుఃప్రహ్లాదః-పాత్రంతుబేరం-పులస్త్యపుత్రత్వాత్పాత్రం.

→→→భగవత్కృతపరిణయాశ్లకుల దేవతావ్రతిష్ఠావిధానం←←←

కులదైవమపుచ్చత్తంవసిష్ఠోవసుధాధిప । సతస్యవచనంశ్రుత్వాభగవా
నాహవైమునిమ్ ॥ ౨౦ ॥ శ్రీభగవాన్ ॥ వసిష్ఠమమకల్యాణీకులదేవీశ
మీస్తృతా । మమాపిపాండవానాంచ నాత్రకార్యావిచారణా ॥ ౨౧ ॥
క్వచాస్తిసద్రుమశ్రేష్ఠఇత్యుక్తేగస్త్యఊచివాన్ ॥ అగస్త్యః ॥ అతై
వోత్తరదిగ్భాగేతీర్థకౌమారసంజ్ఞకే ॥ ౨౨ ॥ వర్తతేవృక్షరాజస్సతత్ర
గత్వాతమానయ । అగస్త్యవచనేనైవంతత్రగత్వాభతంద్రుమమ్ ॥ ౨౩ ॥
క్వత్వాప్రదక్షిణంరాజన్ భగవాన్ లోకికైస్సమః । నమశ్చక్రేశమీవృక్షం
కులదైవంవృషాకపిః ॥ ౨౪ ॥ శ్రీనివాసః ॥ శమిపాపంశమయమేశమిశ
త్రువినాశి । అర్జునస్యధనుర్ధాత్రిరామస్యప్రియదర్శని ॥ ౨౫ ॥ మాతర్కేకురు
కల్యాణమవిఘ్నేనసురప్రియే । కలహస్సర్వదేవానాం రాజస్తస్యచనో
ద్భవేత్ ॥ ౨౬ ॥ ఇతిసంప్రార్థ్యదేవేశఃకులదేవీంసురార్చితామ్ । అర్చయి
త్వావిధానేనసంధమల్పంమహీపతే ॥ ౨౭ ॥ నికృత్యశిరసాధృత్వావా
దిత్రాణాంస్వనేనచాపూరయన్నంబరంసర్వంపునస్సన్ధానమాగతః ॥ ౨౮ ॥
శ్రీనివాసః ॥ సాకుతస్థాప్యతేబ్రహ్మవసిష్ఠకులదేవికా । వదత్యేవంవా
సుదేవేవసిష్ఠంవసుధాధిప ॥ ౨౯ ॥ నారదశ్చాంతికంగత్వాప్రోవాచమ
ధుసూదనమ్ ॥ శ్రీనారదః ॥ వారాహశరణేదేవస్థాప్యతాంకులదేవ
తా ॥ ౩౦ ॥ యస్మిన్స్థానేస్వకంధామతత్రతాంకృష్ణపూజయేత్ । ఏవం
విద్వన్తతంపూర్వం నిర్మితంపరమేష్ఠినా ॥ ౩౧ ॥ సనారదవచశ్శ్రుత్వా
వసిష్ఠసహితోహరిః । వరాహశరణంగత్వావచసతత్తమబ్రవీత్ ॥ ౩౨ ॥
శ్రీనివాసః ॥ ప్రసాదాత్తవగోవిందవివాహంకర్తుముత్సుకః । సహితోధ
రయాసార్ధంత్యమాగచ్ఛన్మపాలయమ్ ॥ ౩౩ ॥ గురుస్త్వంసర్వలోకా
నాంకృతకృత్యంచమాంకురు । శ్రీనివాసవచశ్శ్రుత్వాభూధరోవాక్యమ
బ్రవీత్ ॥ ౩౪ ॥ శ్రీవరాహః ॥ మమస్థానేమహారాజ వకుళాంవిద్ధిమేన
భిమ్ । తేత్రంపక్వంమదీయంయత్తస్మాన్తాంత్యక్తుమర్హసి ॥ ౩౫ ॥ వ
రాహవచనంశ్రుత్వా వాసుదేవోభ్యభావత ॥ శ్రీనివాసః ॥ కులదేవీప్ర
తిష్ఠాంచకరిష్యేశరణేతవ ॥ ౩౬ ॥ ఇత్యేవంప్రార్థయంతంశ్రీనివాసం
పరాత్పరమ్ । తథాస్త్విత్యబ్రవీద్రాజకోలరూపీహరిస్త్వయమ్ ॥ ౩౭ ॥

౭౬ శ్రీవేంకటాచలమహాత్మ్యే-భవిష్యత్తరపురాణా స్తవ తే (అ-౧౧)

కలశేస్వర్ణఖచితే ముక్తారాశింప్రపూర్వచ । వస్త్రేణవేష్టయిత్వా౭భ
పూజాంకృత్యావిధానతః ॥ ౮౮ ॥ ప్రతిష్ఠాప్యవరాహస్య సన్నిధౌప్రా
కృతోయథా । స్వస్థానంపునరాగత్యశ్రీనివాసస్సతాంగతిః ॥౮౯॥ అభో
కుబేరాచ్ఛ్రీనివాసకృతస్వపరిణయార్థముణాదానప్రకారః.

జనేనగంతవ్యంనారాయణపురాహ్వయమ్ । ఆకాశరాజనగరమితినిశ్చిత్వ
చేతసి ॥౯౦॥ బ్రహ్మణమబ్రవీద్రాజం స్త్వరయాగమనేరతః ॥శ్రీనివాసః॥
విధే౭దైవనియుంత్వైతాం సేనాంతేచతురంగిణీమ్ ॥ ౯౧ ॥ శీఘ్రం
గంతుంచతుర్వక్త్రీనారాయణపురంప్రతి । మాభూతాలోవృధైవా
త్రదూరోధ్వాహ్యస్యవర్తతే ॥ ౯౨ ॥ బలంసర్వంవనేతాత వృద్ధబాలా
బలాన్వితమ్ । శనైర్గచ్ఛతురాజేంద్ర మునిమండలపూర్వకమ్ ॥ ౯౩ ॥
సతస్యవచనంశ్రుత్వా చక్రపాణేశ్చతుర్ముఖః । వచనంవ్యాహరచ్ఛీఘ్రం
పితరంపురుషోత్తమమ్ ॥ ౯౪ ॥ బ్రహ్మ ॥ కృత్యాపుణ్యాహకర్తాణి ప్ర
తిష్ఠాప్యకులేశ్వరీమ్ । నోపవాసేనగోవిందగంతవ్యమితిమేమతిః ॥ ౯౫ ॥
మునయఃక్షుధితాసుర్వేబాలవృద్ధాదయస్తథా । వదత్యేవంచతుర్వక్త్రే
చక్రపాణిరభాషత ॥ ౯౬ ॥ శ్రీనివాసః ॥ వచనానిమహర్హ్మాణి తవపు
త్రపితామహ । కథంకార్యమకార్యంచనై వజానాసిపుత్రక ॥ ౯౭ ॥ దే
శకాలావనాలోచ్య భాషసేబాలిశోయథా । ద్రవ్యాణామయుతంతాత
గతంమేకాననేగిరా ॥౯౮॥ ఏవంవ్యయంసమాపన్నం కథంపశ్యసిచక్షు
షా । జ్ఞాత్వాపిరిక్తతాంవాచా త్వేవముక్తేకథంభవేత్ ॥ ౯౯ ॥ వద
త్యేవంస్వపితరి బ్రహ్మలోకపితామహః । తూష్ఠీమాసమహారాజ భగ
వత్పురతస్తదా ॥ ౧౦౦ ॥ నీలకంఠో౭బ్రవీద్వాక్యంపితరంస్వపితృస్తతః ।
నీలకంఠః ॥ శ్రోతవ్యంవచనంతాతమమబాలస్యమాధవ ॥ ౧౦౧ ॥ వివా
హకరణేదేవ తథాభవనకర్తృణి । ప్రారభస్యాంతపర్యంతంయోహియ
త్నంసమాచరేత్ ॥ ౧౦౨ ॥ సవీవపుణ్యవాణలోకే కీర్తిమేతినసంశ
యః । సంపాద్యాస్పర్వసంభారా శ్శుభకార్యేషుపుష్కలాః ॥ ౧౦౩ ॥
బహుళార్థవ్యయేనాపితదభావేత్ప్రేతంచరేత్ । సశంభవచనంశ్రుత్వా
శంబరారిపితాబ్రవీత్ ॥ ౧౦౪ ॥ శ్రీభగవాన్ ॥ సభాయాంకిమిదం
ప్రోక్తంపౌరుషేణవచశ్శివ । కోవాద్యముణదాతా౭స్తి వివాహస్యా

స్యపుష్కలమ్ ॥ ౧౦౫ ॥ పురుషఃపౌరుషాద్యత్నమాచరేన్నైవభాష
 యేత్ ॥ ఏవముక్త్యాశివంప్రాహుకుబేరంపురుషోత్తమః ॥ ౧౦౬ ॥ శ్రీ
 భగవాన్ ॥ నిమిత్తంవర్తతేకించిదితఏహిధనాధిప ॥ ఇత్యేవముక్తోధన
 దఃపితామహసమన్వితః ॥ ౧౦౭ ॥ సముత్తస్థాసభామధ్యాత్వరితంశివ
 సంయుతః ॥ బ్రహ్మణాసకుబేరేణశక్యరేణరమాపతిః ॥ ౧౦౮ ॥ ఏ
 కాంతేస్యామితీర్థస్యపశ్యమేఽశ్వత్థసన్నిధౌ ॥ గత్వోవాచధనేశానంశ్రీ
 నివాసస్సతాంగతిః ॥ ౧౦౯ ॥ శ్రీనివాసః ॥ సాధయస్వమహాభాగక
 ల్యాణంమేకతాయుగే ॥ దత్వాధనంయావదిష్టంపుత్రస్యనరవాహన ॥
 వాసుదేవవచస్సుక్రిత్యావసుపాలోఽబ్రవీధ్ధరిమ్ ॥ కుబేరః ॥ త్వదధీనందేవ
 సర్వంజగదేతచ్ఛరాచరమ్ ॥ ౧౧౦ ॥ బహునాంజీవరాశీనాంమధ్యే
 కోహంజగత్పతే ॥ నియోజితేనభవతారక్షితంత్వద్ధనంమయా ॥ ౧౧౧ ॥
 తద్దానాదానయోశ్చక్తిర్మమనాస్తిభగద్భజ ॥ గ్రహీతాత్వంచదాతాచ
 స్వతంత్రోఽత్రత్వమేవహి ॥ ౧౧౨ ॥ బుద్ధివత్త్యేవంధనపతాశ్రీపతిర్వాక్య
 మబ్రవీత్ ॥ శ్రీనివాసః ॥ ఏకస్త్విష్ణుహ్నిహితవతారాదశస్త్రై
 తాః ॥ ౧౧౩ ॥ మమావతారసమయేనానయామిధనంగృహీత్ ॥ భూగ
 తంచధనంరాజన్నైవనేష్యామిమద్గృహమ్ ॥ ౧౧౪ ॥ యథాయుగం
 యథాకాలంయథాదేశంయథావయః ॥ అవతారమహంకుర్వణమేఽ
 త్రరమయాసహ ॥ ౧౧౫ ॥ నిమిత్తమాత్రమపిమేధనంత్వంధనదాధు
 నా ॥ యుగానుసారిణీదేహీదేశకాలానుసారతః ॥ ౧౧౬ ॥ సతస్యవ
 చనంశ్రుత్వాకుబేరోవాక్యమబ్రవీత్ ॥ కుబేరః ॥ యుగానుసారిణస్తే
 ద్యుకథందాస్యామిచక్రభృత్ ॥ ౧౧౭ ॥ యదిదత్తంత్వయాపత్రంతదా
 దాస్యామితేవసు ॥ అధనస్సధనంలోకేయథాకాంతిమాధవ ॥ ౧౧౮ ॥
 తద్దేవనరశార్దూలభగవాన్లాకికైస్సమః ॥ ఏవంతద్వచనంశ్రుత్వాహరి
 ర్భక్తిహ్నిహితమబ్రవీత్ ॥ ౧౧౯ ॥ శ్రీనివాసః ॥ కథంలేఖ్యంమయాపత్ర
 మృణాదానేవదాద్యమే ॥ బ్రహ్మ ॥ ఋణగ్రాహీశ్రీనివాసోధనదాయీ
 ధనేశ్వరః ॥ ౧౨౦ ॥ ఆత్మకార్యనిమిత్తంతుకల్యాణార్థంకతాయుగే ॥
 వైశాఖేశుక్లసప్తమ్యాంవిశంబేచైవవత్సరే ॥ ౧౨౧ ॥ నిష్కాణాంరామ
 ముద్రాణాంలక్షణానిచచతుర్దశ ॥ ద్రవ్యందత్తంధనేశేనవృద్ధిగ్రహణకాం

౭౨ శ్రీవేంకటాచలమహాత్మ్యే - భవిష్యత్తరపురాణా స్తవ తే(అ-౧౧

క్షీణా || ౧౨౩ || సవృద్ధిదిత్సతామూలంస్తీకృతంచక్రపాణినా | వివా
హవర్షమూరభ్యసహస్రాం తేధనంపునః || ౧౨౪ || దాతవ్యంయక్షరాజ్ఞా
య శ్రీనివాసేనశాక్తిణాః | ఏకస్సాక్షీచతుర్వక్తోద్వితీయస్తుత్రిలోచనః ||
తృతీయోఽశ్వత్థరాజస్తువేత్తిసర్వమిదందృఢమ్ | ఇత్యేతదృణపత్రంతు
శ్రీనివాసోఽలిఖత్స్వయమ్ || ౧౨౬ || ఏవంపత్రార్థమూకర్ణ్యబుణప
త్రంరమాపతిః | లిఖిత్యాతత్తు-రేదత్వాధనేశంచాబ్రవీద్ధరిః || ౧౨౭ ||
ధనందేహీధనేశానపత్రేలిఖతమానకమ్ | ఏవముక్తోపనుపతిర్వాసుదే
వేనభూమిప || ౧౨౮ || దదాధనంకుబేరస్తుక్ష్మప్తసంఖ్యంవృషాకపేః |
దృష్ట్యాతద్ధనరాశింతుతత్తు-రేదదాద్ధరిర్నృప || ౧౨౯ || కుబేరమబ్రవీ
శ్రీనివాసాజ్ఞయాకుబేరకృతవైవాహికపదార్థసజ్జికరణప్రకారః ||
ద్వేపసంభారానయనంప్రతి || శ్రీభగవాన్ || ఆనీయతాంతండులంచ
మితంప్రేర్థనేశ్వర || ౧౩౦ || మాషాదికంచముద్గాదీగోధూ
మాంశ్చసమానయ | గుడతైలమధుక్షీరశర్కరాజ్యదధీనిచ || ౧౩౧ ||
వస్త్రాణీయోగ్యమూల్యానిసోత్తరీయాణిచానయ | తిలహింగుమరీ
చాదిజీరస్రవమేధికాన్ || ౧౩౨ || హరిద్రాక్తానికుర్వీథావస్త్రాణీద్వి
జయోషితామ్ | కంబళాశ్చధనాధీశక్రీయంతామితచాబ్రవీత్ || ౧౩౩ ||
దేవానాముత్తరీయంచదేవస్త్రీణాండుకూలకమ్ | పూగీఫలానిదివ్యాని
నాగవల్లీదళానిచ || ౧౩౪ || ఏలాలవంగకర్పూరమృగనాభీరసంతథా |
మాంగల్యతంతుంకన్యాయాఃపాదాంగుష్ఠాదిముద్రికామ్ || ౧౩౫ || హ
స్తాంగుళీయకంమేద్యకుబేరకురుశీఘ్రతః | ఇతిగోవిందవచసంశ్రుత్వాఽ
స్సానిర్తమేక్షణాత్ || ౧౩౬ || కుబేరః || త్వత్ప్రసాదేనగోవిందసర్వం
సజ్జికృతమ్యయా | పాకార్థంపుణ్డరీకాక్షునియుంత్యోగ్నమతఃపరమ్ ||

భగవదాజ్ఞయావహ్నికృతదివ్యాన్నసజ్జికరణప్రకారః ||

ఏవముక్తఃకుబేరేణశ్రీనివాసస్సతాంగతిః | వజ్రఖంప్రేషయామాసవ
హ్నేరాహస్వినకారణాత్ || ౧౩౭ || సగత్వాత్పరితంసకందశ్శాస
నంజ్ఞాపయన్హరేః | సంప్రాప్తోవాయువేగేనసహితోఽహతవేదసా ||
తతఃప్రోవాచభగవాన్ స్వరితంహవ్యవాహనమ్ || శ్రీభగవాన్ || క్షణా

శ్లోకాన్ని శాకాదిపచస్వాహాసమన్వితః ॥ ౧౪౦ ॥ ఇతినారాయణప
చక్ష్మృత్వాగ్నిస్తమభావత ॥ అగ్నిః ॥ పాకార్థంభాజనంకృష్టనాస్త్రై
కమపిమేహరే ॥ ౧౪౧ ॥ కార్యఃపాకోమహారాజబహునాంభక్తవత్స
లఇతితస్యచక్ష్మృత్వాశాఙ్గ్యఃగ్నింప్రత్యభావత ॥ ౧౪౨ ॥ భవతాం
భవనేతాత కించిజ్ఞాతేమహోత్సవే । భాజనానిమహాభాగవర్ధంతే
వటబీజవత్ ॥ ౧౪౩ ॥ మమకల్యాణసమయేభాణ్ణమేకంసదృశ్యతే ।
దైవమేవపరంమన్యేసర్వేషాంసర్వసాధనే ॥ ౧౪౪ ॥ ఉపాయంశృ
ణుసప్తాస్యపాకార్థంభాజనైర్విना । అన్నంస్వామిసరోమధ్యేనూపం
పాపవినాశనే ॥ ౧౪౫ ॥ వియక్తజ్ఞాజలేవహ్నేపరమాన్నంగుడాన్వి
తమ్ ॥ దేవతీర్థేశాకమగ్నేతుంబుతీర్థేతుచిత్రకమ్ ॥ ౧౪౬ ॥ కుమార
ధారికాతీర్థేభక్త్యాణివివిధానిచ । పాణ్ణతీర్థేచకర్తవ్యస్తింత్రీణీరస
ఉత్తమః ॥ ౧౪౭ ॥ వ్యంజనాన్యన్యతీర్థేషుకందమూలఫలైస్సహ । క్రి
యంతాంలేహ్యపేయానీతీర్థేష్వన్యేషుపావక ॥ ౧౪౮ ॥ ఇతిదేవస్య
వాక్యానిప్రశశంసుర్మహర్షయః । తథాచకృతవాన్జాతవేదావేదవిశార
దః ॥ ౧౪౯ ॥ ఏవంవిచిత్రకర్త్యాణిహరేర్వైకుణ్ఠవాసినః । యుగాను
సారిణస్తస్యతదద్భుతవిడంబనమ్ ॥ ౧౫౦ ॥ అచింత్యందేవతాకార్యమ
వాజ్ఞానసగోచరమ్ ॥ అగ్నిః ॥ దధ్యోదనతిలాన్నేచపరమాన్నంమధు
ప్రవమ్ ॥ ౧౫౧ ॥ మాషాపూపాగుడాపూపాశ్చాకద్వయమతఃపర
మ్ । సర్వంసుపక్వతాంసీతంత్యత్ప్రసాదేనకేశవ ॥ ౧౫౨ ॥ ఆమంత్ర
యద్విజేంద్రాంశ్చసురానపిమునీనపి । అగ్నివాణీంసమాకర్ణ్యశ్రీనివా

❖ శ్రీశేషాద్రాకశ్యవాదిభ్యోబ్రహ్మదిక్పతోపచారప్రకారః. ❖

సోనిరామయః ॥ ౧౫౩ ॥ సంపై శ్రవయచ్చివనుతంషణ్ముఖంమిథితేష్వ
ర । సజగామాతివేగేనజపతోగ్నిపరాయణా ॥ ౧౫౪ ॥ బ్రాహ్మణా
న్వేదవిదుష ఆజుహావజనాధిప । పాకస్సపూర్ణతాంప్రాప్త ఉత్తిష్ఠతను
రద్విజాః ॥ ౧౫౫ ॥ ఇతి తేనసమాహూతాఃకశ్యపాత్రిపురోగమాః ।
దేవాశ్చనికటంతస్యపాకస్థానస్యభేజిరే ॥ ౧౫౬ ॥ విభజ్యతత్రవిధివ
త్పాత్రభూతాన్పుథకృథక్ । పక్షీశ్చకారయత్వాథతారతమ్యా
నుసారతః ॥ ౧౫౭ ॥ పాత్రాణివ్యస్త్రణోఽఘ్నంభుఃపాత్రాపాత్ర

౧౦ శ్రీవేంకటాచలమహాత్మ్యే-భవిష్యత్తరపురాణాస్తోత్రే(అ-౧౧

విచక్షణః । పాణ్డుతీర్థంసమారభ్యశ్రీశైలావధిభూసురాః ॥ ౧౫౦
 దేవాశ్చనిబిడీభూతాస్తస్మిన్కృష్ణమహోత్సవే । స్థితాదేవద్విజ్ఞా
 స్తతస్వస్వపాత్రాంతికేపుథక్ ॥ ౧౫౧ ॥ తదాహాభగవాన్రాజ
 బ్రహ్మాణంచతురాననమ్ ॥ శ్రీభగవాన్ ॥ అనర్పితంనదాతవ్యందేవా
 నాంచద్విజన్తనామ్ ॥ ౧౫౨ ॥ బ్రహ్మ ॥ సర్వజ్ఞంసర్వభోక్తా
 రంసర్వలోకేశ్వరేశ్వరమ్ । త్వమేవవేద్మిగోవిందనత్వత్తుల్యోనచా
 ధికః ॥ ౧౫౩ ॥ కస్తేనివేదయేయంభోఃప్రశాధికమలూపతే । స
 పుత్రవచనంశ్రుత్వాపుత్రమాహహసన్నివ ॥ ౧౫౪ ॥ శ్రీభగవాన్ ॥
 అహోబిలస్మసింహస్యపూజాంకృత్వానివేదయ । ఇత్యుక్తోవాసుదే
 వేనస్మసింహస్యార్పణంనృప ॥ ౧౫౫ ॥ బ్రహ్మచకారసర్వేషాంమునీ
 నామపిసమ్మతమ్ । గృహారాధనదేవాంశ్చామంత్రాన్యనర్చితఃపరమ్ ॥
 అక్షతాఘ్నంబుగంధైశ్చభూపదీపానులేపనైః । విప్రాణామర్చనంచ
 క్రేబ్రహ్మచవిధిపూర్వకమ్ ॥ ౧౫౬ ॥ ననామానందసంపూర్ణోహరి
 స్తాతాకికైస్సమః । పరివేషంతతశ్చక్రపరమేదిక్పాలకాస్తదా ॥ ౧౫౭ ॥
 పాత్రసంసారపూర్వంచచక్రస్తేపరివేషణమ్ । పరివేషంచసంపూ
 ర్ణమాకర్ణ్యగ్నిముఖాధరిః ॥ ౧౫౮ ॥ ఏకోవిష్ణుర్నహద్భూతంపుథ
 గ్భూతాన్యనేకశః । త్రీలోకాన్వ్యాప్యభూతాత్మాభుజ్జేవిశ్వభుగ
 వ్యయః ॥ ౧౫౯ ॥ ఇథంకృష్ణార్పణంచక్రేశ్రీస్మసింహాయవిష్ణవే । కశ్య
 పాద్యాంశ్చగోవిందోజుషధ్వమితిచాబ్రవీత్ ॥ ౧౬౦ ॥ భవతాంజ్ఞాన
 పూర్ణానాంకిమనేనాద్యపూర్ణతా । భవిష్యతిమహాప్రాజ్ఞాదయావంత
 స్తపోధనాః ॥ ౧౬౧ ॥ దరిద్రంచూంచజానంతస్తస్మిన్మేసజలంల
 ఘు । బహుశ్కృత్యస్త్రీకురుతకృపయానితరామితి ॥ ౧౬౨ ॥ ప్రార్థ
 నాంబ్రాహ్మణానాంతుకృతవాన్సక్రికృతోయథా । వాసుదేవవచ
 శ్శ్రుత్వావాక్యమాచూర్మహీసురాః ॥ ౧౬౩ ॥ ఋషయః ॥ తవా
 న్నమమృతప్రఖ్యంముక్తిమార్గస్యసాధనమ్ । వయంధన్యాకృతార్థాస్తన్
 కలాపాపాకులేహరే ॥ ౧౬౪ ॥ అభినంద్యతమిథ్థంతేసుసంతుష్టాల
 భుంజత । భోజనానంతరంరాజబ్రాహ్మణానాయథార్హతః ॥ ౧౬౫ ॥

౧-౨ శ్రీవేంకటాచలమహాత్మ్యే - భవిష్యత్తరపురాణా స్తవతే (అ-౧౧)

రుద్రంకుత్వాతుదక్షిణే || ౧౯౧ || వామేవాయుంతతఃకృత్వా కుమారే
 పృష్ఠతస్తథా|రమామారోపయామాస రథంకాంచననిర్మితమ్||౧౯౨||
 మాతరంపకుళాంరాజన్ విమానంసూర్యసన్నిభమ్ | సమారోప్యమహా
 రాజ భగవాన్భక్తవత్సలః || ౧౯౩ || స్వయంతుగరుడారూఢో జగామ
 చసతాంగతిః | శేషాదధారరాజేంద్ర శ్వేతచ్ఛత్రంశశిప్రభమ్ || ౧౯౪ ||
 చామరేచంద్రసంకాశే వీజయామాసమారుతః | వ్యజనేనవిచిత్రేణరత్న
 దండేనమాధవమ్ || ౧౯౫ || వీజయామాసరాజేంద్ర విష్వక్సేనఃప్రతా
 పవాన్ | భేరీదుందుభినిర్ఘోషై ర్వాదిత్రాణాంమహాస్వనైః || ౧౯౬ ||
 నర్తకైర్నటనైశ్చైవ హాహాహూహూయతోఽజ్ఞసా | యయావిభవ
 మాపన్న సుర్వాత్సరవ్యతోముఖః || ౧౯౭ || గమనేవాసుదేవస్య దే
 వానామపిభూమిప | ఋషీణాంపూర్వదేవానాం గంధర్వాణాంతపస్వి
 నామ్ || ౧౯౮ || సంమర్దస్సంబభూవాత్ర పశూనాంమానుషాత్తనామ్ |
 వనితానాంచవృద్ధానాం బాలానాంరక్షసామపి || ౧౯౯ || అన్యోన్యం
 కలహస్తత్ర వనితానామభూత్తదా | ఋషీణామృషికన్యానాం దేవస్త్రీ
 ణాంచదైవతైః || ౨౦౦ || తత్రాధనాతుగచ్ఛంతీ మార్గమధ్యేమహీపతే |
 కాచిద్భ్రారామాంబ్య పుత్రమంకేనిధాయచ || ౨౦౧ || భారముద్ధృత్య
 శిరసి పద్భ్యామేవస్తగచ్ఛతి | తస్మిన్కాలేమహారాజ రథస్థాసురయో
 పితః || ౨౦౨ || సంధానమనురుంధంత్యోఽతర్జయంశ్చాధనాన్కృశాన్ |
 తదావియోగమాపన్నాభర్త్రాసాభారపీడితా || ౨౦౩ || కూజంతీన్
 భహానాధవనేనత్యక్తుమర్హసి | ఏవముక్త్యావిప్రపత్నీసపుత్రాపతితాభువి ||
 రుదితాశ్శిశవస్తత్రప్రహృష్టాస్తత్రకేచన | కేచిత్ప్రయస్తాంకుంతి కేచి
 దన్నంమహీపతే || ౨౦౪ || భుంజంతికేచిత్తీరాన్నం కేచిద్దధ్యోదనం
 నృప || ౨౦౫ || హసంతికేచిత్ప్రరుదంతికేచి త్ప్రయాంతికేచిత్ప్ర
 లపంతికేచిత్ | పతంతమన్యేకరవల్లవేన సముద్ధరంతిస్తహసంతికేచన ||
 సురాంగనాశ్చరాజేంద్ర తథావైఘానసాంగనాః || ౨౦౬ || ఋష్యం
 గనాశ్చగంధర్వ వనితాశ్చరులోచనాః | అవారోహాగిరేశ్చైవ శ్రీనివా
 సపరాయణాః || ౨౦౭ || శేషాచలంసమారభ్య నారాయణపురావధి |

తిలమాత్రావకాశస్త్యమూర్గమధ్యేనదృశ్యతే || ౨౦౯ || మధ్యేకృత్వాప
ద్వతీర్థంగతాసావాహినీహరేః | ఋగ్యజుసామాధర్వాద్యైర్గ్రీయమానో
జగద్గురుః || ౨౧౦ || శ్రీపతిఃపద్మతీర్థాఖ్యం మహాతీర్థంమహీపతే | ఆససాద
జగద్యోని స్సచ్చిదానందవిగ్రహః || ౨౧౧ || సమరాసురగంధర్వ సిద్ధసా
ధ్యమరుద్గణః | ప్రాప్తంగరుడమారూఢంకృష్ణద్వైపాయనాత్మజః || ౨౧౨ ||

→ → → భగవ స్తమ్మ శ్రీశుకమునికృతోపచారక్రమః. ← ← ←

సాష్టాంగస్యసనరాజః ప్రణిపత్యశుకోబ్రవీత్ | తపశ్చసఖలంమన్యే కృ
తమ్మే పురుషోత్తమ || ౨౧౩ || యోభవాన్బ్రహ్మరుద్రాద్వైరగమ్యోవే
దగోచరః | తంభవంతంప్రపశ్యామి నేత్రాభ్యాంపురుషోత్తమ || ౨౧౪ ||
సపుత్రమిత్రాఖిలలోకపాలం శేషేణలక్ష్మ్యచయుతంయతోఽహమ్ |
- పశ్యామిభాగ్యోదయశాలిదృగ్భ్యాంత్వత్పాదపూజాసఖలాతతోమే ||
విజ్ఞాపనంమేశ్వణుదేవరాజప్రసాదహేతోస్తవవానుదేవ | కృత్వాకృ
పాంవేజ్జటైలనాథ భుక్త్వామదీయంఫలకందమూలమ్ || ౨౧౬ || ఇత్యు
క్తోమునినాతేన వానుదేవోభ్యభాషత || శ్రీభగవాన్ || శృణుతాపసశా
ర్దుల వచనంసాధుసమ్మతమ్ || ౨౧౭ || భవాన్కుశోవిరాగీచ బ్రహ్మచా
రీదృఢవ్రతః | వయంసంసారనిరతా బహవశ్చాత్రభూసుర || ౨౧౮ ||
అద్వైతవనగరీంగత్వా రాజ్యస్తస్యమహాత్మనః | తత్రైవభోజనంకుర్త ఇతి
మేవ ర్తతేమనః || ౨౧౯ || వదత్యేవంహృషీకేశే వ్యాసపుత్రోభ్యభాషత |
- శ్రీశుకః || నిష్క్రించనోహంగోవింద నిష్క్రించనజనప్రియ || ౨౨౦ ||
త్వయిభుక్తేజగద్భుక్తం నాత్రకార్యావిచారణా | వదత్యేవంశుకేకృష్ణం
వకుళావాక్యమబ్రవీత్ || ౨౨౧ || వకుళా || శృణుతద్వచనంకృష్ణ త్వద్వివా
హేరమాపతే | యత్నంబహువిధంచక్రే రాజానంసహిబోధయన్ ||
ఇతిమాతుర్వచశ్శ్రుత్వా మాధవశ్శుకమబ్రవీత్ || శ్రీనివాసః || త్వద్వా
క్యామృతపానేన తృప్తిరేతే భూన్తునీశ్వర || ౨౨౩ || కిమన్యేనప్రాకృతేన
ఫలేనాల్పరసేనమే | తథాపితవవాక్యేన కరిష్యేభోజనంమునే || ౨౨౪ ||
సాంత్యయిత్వామునివరం గరుడాదవకుహ్యనః | కుటీరంసంప్రవిశ్యాథ
సపుత్రస్సపరిగ్రహః || ౨౨౫ || ముండైఃకృతాసనేరమ్యే సంస్థితఃపర
మేశ్వరః | శుకసాన్నిత్వాపద్మతీర్థేకృత్వాన్నంభక్తిసంయుతః || ౨౨౬ ||

౧౪ శ్రీవేంకటాచలమహాత్మ్యే - భవిష్యత్తరపురాణా న్నర్గతే (అ-౧౧)

అమృతాబీజనిచయం ముష్టిభిః ప్రవిహత్యచ । త త్తండులైర్మహారాజకృత
వాసన్నము త్తమమ్ ॥ ౨౨౭ ॥ బృహతీఫలసంయుక్తం తింత్రినీరససం
యుతమ్ । స్వాంతరస్థస్యయద్యోగ్యం పూజాసాధనమేవచ ॥ ౨౨౮ ॥ తే
నైవబాహ్యమూర్తేస్తు పూజనంసాధుసంమతమ్ । ఇతిమత్స్వార్థతత్త్వజ్ఞః
కృత్వాపాదావనేజనమ్ ॥ ౨౨౯ ॥ పద్మపత్రాణిచాస్తీర్యతత్రాన్నంర
సముత్తమమ్ । వినిశీష్యవిశేషేణ కృతసాష్టాంగసన్నతిః ॥ ౨౩౦ ॥ భో
జనంకురుగోవింద సదాపూర్ణమనోరథ । ఏవంసంప్రార్థితోదేవ శ్శుకే
నపరమర్షిణా ॥ ౨౩౧ ॥ తద్భక్తిపారవశ్యేన భగవానాత్మభూస్వయ
మ్ । ఋషీణాముచితాహారాః బుభుజేనర్వభోజనః ॥ ౨౩౨ ॥ లక్ష్మీ
స్తస్యాజ్ఞయామాత్రా సార్ధంవకుళమాలయా । బుభుజేమునినాదత్తం
తదన్నమమృతప్రభమ్ ॥ ౨౩౩ ॥ తస్మిన్భుక్తవతిశ్రీశ ఋషయఃకోపపూరి
తాః । తదాశుకంభీషయస్తస్మిన్భుక్తస్థుర్వరానసాత్ ॥ ౨౩౪ ॥ శాపా
నుగ్రహసామర్థ్య సాధనాశ్చతపోధనాః । తేహంమతంతువిజ్ఞాయ భగవా
న్బహిరాగతః ॥ ౨౩౫ ॥ పూతా-రంకృతవాసకృష్ణ స్సర్వేషాంతృప్తి
హేతవే । తస్మిన్భూంభోజనంభూత వాయునాత్మప్తిహేతునా ॥ ౨౩౬ ॥ సుర
ధేన్వాయథాత్మప్తాస్తదైవమునిపుజ్జవాః । శుకంసంతోషయామాసుర్వ
చనైస్తోత్రమిత్రితైః ॥ ౨౩౭ ॥ కృత్వాప్తమ్యాంతత్రవాసం నవమ్యాంగురు
వాసరే । ప్రభాతసమయేప్రాప్తే శ్రీనివాసస్త్వరాన్వితః ॥ ౨౩౮ ॥ పునర్గరు
డమారుహ్యగురువారేజగద్గురుః । చతురంగబలాధ్యక్షంబ్రహ్మణంచపితా

శ్రీనివాసాభిముఖతయాస్వపురాత్నపరికరవియన్నృపాగమనమ్.

మహమ్ ॥ ౨౩౯ ॥ నిధాయపురతోరాజః జగమజగదీశ్వరః । అస్తాద్రిం
ప్రస్థితేభానా తస్మిన్భూలేమహిపతే ॥ ౨౪౦ ॥ అప్తవర్గంస్వయంకృత్వా
కృతకౌతుకమంగళః । పద్మావతీంస్నాపయిత్వా గంధతైలేనభూమిప
అలంకృత్యవరాంకన్య మలంకారైర్మహిపతిః । గజమారోహ్యతరసా పు
త్రీంపుత్రీహితేరతః ॥ ౨౪౧ ॥ ఆకాశరాజోధర్మాత్తా పుత్రేణసహసంయు
తః । పురోహితేనశక్రేణ *తోండమానేననిర్యయా ॥ ౨౪౩ ॥ శ్రీనివాసం

* తోండమానేనేతి-తోండంతన్నామక దేశంమానయతిస్వీయత్వేనభావయతి
తితోండమానః - తోండమానితిశబ్దోఽమృతార్థ వివక్షియమైద్రప్తవ్యః.

జగద్యోనిం ద్రష్టుకామోరమాపతిమ్ । చతురజ్జలై స్సర్వైర్గజాశ్చరభ
సంయుతైః ॥ ౨౮౪ ॥ ధ్వజైశ్చైవపతాకాభి శ్చామరైర్వ్యజనైరపి ।
భేరీదుందుభినిఘ్నై ర్వాదితాణాంమహాస్వనైః ॥ ౨౮౫ ॥ న ర్తుకైర్న
టకైశ్చైవ సూతమాగధవందిభిః । స్తూయమానోమహారాజ సైస్సమ
ధ్యేవ్యరాజత ॥ ౨౮౬ ॥ యథాకాశేచంద్రబిమ్బం నక్షత్రగణమణ్డలే ।

శ్రీనివాసవియన్నపపద్మా వతీనాంపరస్పరావలోకనమ్. రాజాదదర్శగోవిందం శక్రేణపరిదర్శితమ్ ॥ ౨౮౭ ॥ గమదస్కంధమా
రూఢం శ్వేతచ్ఛత్రాదిభిర్యుతమ్ । సుకుమారంయువానంచ సుందరంసుం
దరాననమ్ ॥ ౨౮౮ ॥ శ్రీనివాసంజగద్యోనిం సచ్చిదానందవిగ్రహమ్ ।
దృష్ట్వాసంతుష్టమనసా సరథాదవరుహ్యచ ॥ ౨౮౯ ॥ పద్మావతీంస్వ
పుత్రీంచ నిఘాయపురతోన్మయః । పురోహితంపురస్కృత్య చేదంవచనమ్
బ్రవీత్ ॥ ౨౯౦ ॥ ఆకాశరాజః । ధన్యోహంకృతకృత్యోహం స్వర్గమా
ర్గంసమాస్థితః । ఏవంవదంతంతతా లే శ్రీనివాసస్సతాంగతిః ॥ ౨౯౧ ॥
దదర్శరాజశార్దూలం నారదేనప్రదర్శితమ్ । నారదః ॥ దీర్ఘశ్శ్రుందీర్ఘబా
హుం సర్వదాదీర్ఘదర్శనమ్ ॥ ౨౯౨ ॥ శ్వశురంతవగోవింద పశ్యమాధవ
భూమిపమ్ ॥ శ్రీనివాసః । ధన్యంనారదమజ్జన్మ యదాఽకాశోద్యబాంధవః ॥
సంబంధస్తేనసంప్రాప్తః కింమయాచరితంపురా । వదత్యేవంహృషీకేశే
రాజాసత్యపరాక్రమః ॥ ౨౯౩ ॥ ద్వారతోరణమాసాద్య శ్రీనివాసం
దదర్శహ । పూజయామాసగోవిందం వసనాభరణాదిభిః ॥ ౨౯౪ ॥ గం
ధతై లేనరాజేంద్ర జామాతరమపూజయత్ । సాదదర్శవరారోహా పతింప
రమపావనమ్ ॥ ౨౯౫ ॥ పద్మావతీవిశాలాక్షీ లజ్జయాపరిమోహితా ।
తాందదర్శజగద్యోనిః కమలాక్షీంనుహీపతే ॥ ౨౯౬ ॥ పద్మావతీశ్రీనివా
సా వాహనాదవరుహ్యచ । అన్యోన్యాలోకనంరాజా చక్రాతేసంస్థి
తౌతతః ॥ ౨౯౭ ॥ వాసుదేవస్యయేభక్తా స్తేనోన్యన్యంపగిరేభిరే ।

శ్రీనివాసస్యపద్మావత్యాసహదుర్గాదర్శనపూర్వకపురప్రవేశః. నగరద్వారనిలయాం దుర్గామాసాద్యభక్తిః ॥ ౨౯౮ ॥ పద్మావత్యనుగో
మాయీ దేవీనత్యావిశేషతః । వరంయయాచేగోవిందః కురుభార్యామి

౮౬ శ్రీవేంకటాచలమహాత్మ్యే - భవిష్యత్తరపురాణా స్తవ తే (అ-౧౧)

మామితి || ౨౬౦ || పద్మావతీవిశాలాక్షీ సావిత్రీవరము త్తమమ్ | పతిం
కురురమానాథం శ్రీనివాసంజగన్మయమ్ || ౨౬౧ || ఇతివృత్వాచసాదే
పీం సత్త్వైరావతమాశ్రితా | గరుడస్కంధమారూఢో భగవాన్భక్తవత్స
లః || ౨౬౨ || దీపకైస్తైలసంస్థితై స్సహస్రాయుతసంఖ్యకైః | లాజా
న్పుష్పాణ్యక్షతాంశ్చ వికీరద్భిరితస్తతః || ౨౬౩ || స్తువద్భిర్వందిభృందై
శ్చ ససూతైర్కాగధైరపి | ఆశీర్వాదంప్రకుర్వద్భి ర్దేవఘోషపురస్సర
మ్ || ౨౬౪ || బ్రహ్మాదిభిస్సురశ్రేష్ఠే యాభిసూరైశ్శుకపూర్వకైః | శ్రీని
వాసంప్రపశ్యద్భిః పౌరనారీనరైర్వృతః || ౨౬౫ || వీణావేణమృదం
గాంశ్చ పణవానకదుందుభీః | వాదయద్భిర్జనై శ్చాన్వైస్త్వార్వరనారీగణైస్త
థా || ౨౬౬ || గంధర్వైర్గాననిపుణై న్నూనతామూర్తైశ్చసంయుతః |
ఆకాశరాజోధర్మాత్తా శ్రీనివాసపరాయణః || ౨౬౭ || పద్మావత్యాన
మేతంతం శ్రీనివాసంసంభ్రమమ్ | సంచారయన్సమంతాచ్చ నారాయ
ణపురేశ్వరైః || ౨౬౮ || రంభాస్తంభైరిత్యుదండైః పూగీప్రోతైరలంకృత
మ్ | రసాలపల్లవయుతైః పూర్ణకుంభైరలంకృతమ్ || ౨౬౯ || ముక్తాజా
లూపుతై శ్చాన్వైస్త్వైఃపద్మరాగవిరాజితైః | వజ్రవైడూర్యఖచితై రింద్రనీల
సమప్రభైః || ౨౭౦ || తథామరకతప్రఖ్యై స్తోరణై రుపశోభితమ్ | కుంకుమో
దకసంపూర్ణకనకనకభాజనైః || ౨౭౧ || స్త్రీభిర్నీరాజయంతీభీ రా
జమానచతుష్పథమ్ | వీధీత్రయంపరిక్రమ్య వాసుదేవాలయంయయా ||
ప్రవేశయామానవరంసుమందిరం శ్రీవేంకటేశంబహురత్నసంమితమ్ |
తద్బంధుషండంమునివర్యగుప్తం బలంయుయోజాధనికేతనేషు || ౨౭౩ ||

శ్రీనివాసాష్టయాతోజ్జమాన్నృపకృతదివ్యాన్న సజ్జీకరణమ్.

రాత్రిస్తుపంచఘటికా సమభూచ్చతదాతతః | జగామభవనంరాజన్ స్వ
కీయంరాజవల్లభః || ౨౭౪ || తదాగతోమహారాజ తోండమానోమ
హీపతే | తమాహకరుణంశ్రీమాన్ శ్రీనివాసఃకుంభార్జితః || ౨౭౫ || శ్రీని
వాసః || వైవాహికజనాస్సర్వ ఉపవాసపరాయణాః | అహంచమమ
పుత్రశ్చ మమమూతాసురాదయః || ౨౭౬ || భార్యాపతివ్రతాలక్ష్మీః
క్షుధయాపరిమోహితా | తేషామన్నంమహారాజ భక్ష్యణివివిధానిచ ||
కురురాజన్ త్వత్స్వర్గ మృషీణామూర్ధ్వరేతసామ్ | పాకస్తవత్రవిశే

షేణ క ర్తవ్యోజాతవేదసా ॥ ౨౭౮ ॥ మమూపిచప్రేషణీయం పశ్వాన్నం
 రాజస త్తమ । వాసుదేవవచశ్శ్రుత్వా వసుధేశోఽబ్రవీద్ధరిమ్ ॥ ౨౭౯ ॥
 తోండమానః ॥ ఇదంశరీరంజగదీశరాజ్యం త్వదీయమేతద్ధిముకుందమూ
 ర్తేనరోయథాలోకగతింప్రపన్న స్తథామమాన్నంప్రతిముహ్యసిత్వమ్ ॥
 ఏవముక్త్యామహారాజ జగామభవనంస్వకమ్ । క్షణేనకారయామాస
 పాకంరాజాహవిర్భుజా ॥ ౨౮౦ ॥ ఋషీణాంవేదవిదుషాం సురాణాం
 సురయోషితామ్ । రాజాఽన్నమర్పయామాస విప్రాణాంచాన్న కాంక్షీ
 ణామ్ ॥ ౨౮౧ ॥ భోజనంకృతవంతస్తే భక్త్యాన్నరసనంయుతమ్ ।
 నాసుదేవాయరాజేంద్రః ప్రేషయామాససాదరః ॥ ౨౮౩ ॥ అన్నంబ
 హువిధంభక్త్యం సమాషంమధుసంయుతమ్ । స్వయంసమేత్యరాజేం
 ద్రోఽకల్పయద్భోజనంహరేః ॥ ౨౮౪ ॥ బుభుజేపురుషశ్రేష్ఠో లక్ష్మ్యచ
 పరమేష్ఠినా । మాత్రాచసహితోరాజః సశేషోగరుడాన్వితః ॥ ౨౮౫ ॥
 దత్వాపస్తాణిదివ్యాని జామాతుశ్శ్రీపతేర్నృప । జగామభవనంరాజా
 వాసుదేవాజ్ఞయాతదా ॥ ౨౮౬ ॥ గతేరాజ్ఞమహారాజ శ్రీనివాస స్త్వ
 రాన్వితః । నిద్రాంచకారవిధివన్నిర్దోషోపిసుఖాసనే ॥ ౨౮౭ ॥ ఏవంగ
 తాచసారాత్రిః ప్రభాతసమయోఽభవత్ । పూర్వదేవగురోర్వార స్సం
 వివాహనియమాభ్యుపగస్తభగవదుక్త్యానృపకృతమహర్వ్యవచారః ॥
 ప్రాప్తోదశమీదినే ॥ ౨౮౮ ॥ సముత్థితోవాసుదేవః కృతమజ్గళమజ్జనః ।
 వసిష్ఠమబ్రవీద్రాజః భగవాన్స్వేజు-తేశ్వరః ॥ ౨౮౯ ॥ శ్రీభగవాన్ ॥
 నమయాభోజనంకార్యం లక్ష్మ్యచపరమేష్ఠినా । మాత్రాపురోహితే
 నాపి వయంపంచాన్న వర్జితాః ॥ ౨౯౦ ॥ రాజ్ఞస్తభవనేరాజా రాజప
 త్నీపతివ్రతా । కన్యాపురోహితోభ్రాతా తేపిపంచాన్న వర్జితాః ॥ ౨౯౧ ॥
 ఏవముక్త్యావసిష్ఠంతు పురోహితమరిందమ । కుబేరమబ్రవీద్రాజః శ్రీని
 వాసస్సతాంగతిః ॥ ౨౯౨ ॥ శ్రీనివాసః ॥ గచ్ఛయక్షగణాధ్యక్ష రాజా
 నంవిప్రకారణాత్ । ఇతితద్వచనంశ్రుత్వా యక్షరాద్రాజస త్తమమ్ ॥
 గత్వాఽహభారతీంపుణ్యాం శ్రీనివాసేనభాషితామ్ ॥ కుబేరః ॥ భోజనం
 త్వృషిముఖ్యానాం క ర్తవ్యంపూర్వమేవహి ॥ ౨౯౪ ॥ ముహూర్తకా
 లేరాత్రౌతు నాడికాస్సుప్తయోదశ । తదాఽసాధ్యంమహారాజ రా

౧౦౮ శ్రీవేంకటాచలమహాశాస్త్రే-భవిష్యత్తరపురాణాంతర్గతే(అ-౧౧)

త్యాగ్రంబ్రాహ్మణభోజనమ్ ॥ ౨౯౫ ॥ ఇతిసందిశ్యరాజానం కుటేరః
పునరాగతః । తథాచకారరాజ్ఞిర్భోజనంబ్రహ్మవాదినామ్ ॥ ౨౯౬ ॥
దదాచదక్షిణానిమృతాంబూలంచద్విజన్తనామ్ । ఏవంభూతేమహీ
పాలకల్యాణాదివసేహరే ॥ ౨౯౭ ॥ శుక్రవారేదశమ్యాంచ సాయంకా
శ్రీనివాహార్థంశ్రీనివాసానయనాయతన్తద్విమృశిస్తృపాగమనమ్ ॥ ౨౯౮ ॥
లేవియన్నృపః । చతురంగబలంసర్వంనిధాయపురతస్సుతమ్ ॥ ౨౯౯ ॥
వసుదానంమహారాజ తోడ్కమానంచసోదరమ్ । పురోహితంపురస్కృ
త్యసహసంబంధిబాంధవైః ॥ ౩౦౦ ॥ ఐరావతంమహానాగం రత్నకం
బళభూషితమ్ । మేఘరాడ్వర్ణసంయుక్తంబద్ధఘంటాకులాన్వితమ్ ॥ ౩౦౧ ॥
రక్తదంతంమహారావం కర్ణబద్ధసుచామరమ్ । పురందరంపురస్కృత్యగ
జమైరావతంతథా ॥ ౩౦౨ ॥ ఆహ్వనకారణాత్ప్రాప్త శ్రీనివాసాల
యంతదా । తస్మిన్తహాగృహేరాజన్తయతస్తంభశోభితామ్ ॥ ౩౦౩ ॥
సభాంచకారరత్నాభ్యాం విశ్వకర్తావిభోషియామ్ । తత్రాసీనామ
హాభాగా బ్రహ్మాధ్యక్షస్సర్వదేవతాః ॥ ౩౦౪ ॥ విశ్వామిత్రోభరద్వాజో
వసిష్ఠోగౌతమస్తథా । భృగురత్రిపులస్త్యశ్చవాల్మీకిర్నిధిలేశ్వరః ॥ ౩౦౫ ॥
వైఘానశ్చదుర్వాసా మార్కండేయోఽథగాలవః । దధిచిశ్చ్యవనో
రాజకానకశ్చసనందనః ॥ ౩౦౬ ॥ ఏతేశ్రేష్ఠతమాలోకే మునయోపీ
తకల్తపాః । జటామకుటభూషాంగాజ్వలత్ప్రహ్లాజినాంబరాః ॥ ౩౦౭ ॥
కశ్యపంతుపురస్కృత్య సనూసీనాస్సభాంతరే । తన్తథ్యేవాసుదేవస్తుర
త్నకంబళసంస్థితః ॥ ౩౦౮ ॥ కృతాంజలిపుటస్తథ్నా బ్రహ్మలోక పితా
మహాః । తత్పథాద్వారమాసాద్యరాజాసత్యపరాక్రమః ॥ ౩౦౯ ॥ పు
రోహితంపురస్కృత్య సంప్రాప్తోహరిసన్నిధిమ్ । సముత్థస్థావాసుదేవో
దృష్ట్వారాజానమాగతమ్ ॥ ౩౧౦ ॥ పరిరంభణమాసాద్యభగవాన్వాక్య
మబ్రవీత్ ॥ శ్రీనివాసః ॥ భవాశ్రేష్ఠతమోఽత్యంతంవృద్ధోఽసిస్సప
సత్తమ ॥ ౩౧౧ ॥ కిమర్థమాగతోసిత్వం మద్గుహంరాజసత్తమ । వ
సుదానంతురాజేంద్రసమాహ్వనేనియోజయ ॥ ౩౧౨ ॥ పదత్యేవంశ్రీ
నివాసే పురోహితమభాషత ॥ రాజా ॥ విలంబఃక్రియతేకస్మాత్సా

వియన్నప్రసాదావస్థితప్రేతధరణీకృతశ్రీనివాసాపచారః. ౬౬
 జాంకురురమాపతేః || ౩౧౨ || సరాజవచనంశ్రుత్వా ధరణీంవాక్యమ
 బ్రవీత్ || వసిష్ఠః || అరుంధతీంపురస్కృత్యకురుపూజాంరమాపతేః || ౩౧౩ ||
 సాసంభ్రమాత్సముత్థాయ బాష్పసందిగ్ధలోచనా | ముఖంవిలోక్యరా
 జేంద్రకృష్ణస్యనృపవల్లభా || ౩౧౪ || మత్వాకృతార్థమాత్మానమానం
 దపరిపూరితా | సలజ్జాపూజయామాససచ్చిదానందవిగ్రహమ్ || ౩౧౫ ||
 తాందృష్ట్యామోషితస్పర్శా విస్తయాకులమానసాః | ప్రాహుఃప్రహృ
 ష్టహృదయా ధరణీంరాజవల్లభామ్ || ౩౧౬ || యోషితః || కింత్వయా
 చరితంపుణ్యంపూర్వజన్మనిహేధరే | వాసుదేవార్చనవిధౌ నిర్మితాపర
 మేష్ఠినా || ౩౧౭ || యాత్యమిత్థంపూజయసి సాక్షాన్నారాయణంస్వ
 యమ్ | ఇత్యేవంసంస్తుతాదేవీ ధరణీరాజవల్లభా || ౩౧౮ || తైలక
 రూరగంధేన చందనేనసుగంధినా | అర్చయామాసకల్యాణీ శ్రీనివాసం
 సురేశ్వరమ్ || ౩౧౯ || వస్త్రైర్నానావిధైరతైర్ రుక్మానిర్మితభూష
 ణైః | తతఃపురోహితాజ్ఞప్తః పురాణపురుషోత్తమమ్ || ౩౨౦ || గజ
 మారోపయద్రాజాజామాతరమనామయమ్ | సహితోవాసుదేవస్తుబ్ర
 హ్మణాశంభునాతథా || ౩౨౧ || కుటేరేణాహిరాజేన గరుడేనాగ్నినా
 తథా | వాయునావరుణేనాపియమేనమరుతాంగణైః || ౩౨౨ || వసి
 ష్ఠాదిమునిశ్రేష్ఠైస్తుదారైస్తుసుతైస్తథా | జగమరాజభవసంరత్నతోర
 ణమణ్డితమ్ || ౩౨౩ || నానాజనసమాకీర్ణం నానాలంకారమణ్డితమ్ |
 మహావాద్యస్వనైర్మృత్యం దీపాయుతవిదీపితమ్ || ౩౨౪ || జామాతృస
 హితోరాజాద్వారతోరణసన్నిధౌ | చతురగ్రబలంముక్త్యాగృహాంతర్గం
 తుముద్యతః || ౩౨౫ || తత్రాంతరేశ్రీనివాసంసీరాజయితుమాగతా |
 తోడ్డమాన్నప్రతేర్భార్యా కుంకుమోదకభాజనమ్ || ౩౨౬ || సమా
 దాయాశుకల్యాణీ వాసుదేవమపూజయత్ | తతఃపశ్చాచ్ఛ్రీనివాసః
 ప్రావిశద్రాజమందిరమ్ || ౩౨౭ || ద్వారాణ్యతీత్యాధబహూనిమాధ
 వోరాజ్ఞాసమేతోభవనంప్రవిశ్య | రత్నాసనేరాజవినిర్మితేహరీరరాజ
 రాజీవసమాసనేత్రః || ౩౨౮ || చతుస్తంభాంరత్నవేదీమధిష్ఠాప్యఖగ

౯౦ శ్రీవేంకటాచలమహాత్మ్యే-భవిష్యత్తరపురాణా నర్గతే (అ-౧౧)

ధ్వజమ్ । పరివార్యచతస్థుస్తేమునయోవీతకల్కమాః ॥ ౩౨౯ ॥ బ్రహ్మ-
ణమగ్రతఃకృత్వా సర్వేదేవాయథాసుఖమ్ । స్వర్ణాసనేసమాసీనాః
పశ్యంతోనయనోత్సవమ్ ॥ ౩౩౦ ॥ తతస్సరాజాధర్మాత్కాచక్రేమజ్జ
శమజ్జనమ్ । సాపిన్నాత్వామహారాజ తైలేనచసుగంధినా ॥ ౩౩౧ ॥

❧ వియన్నృపకృతవరపాదామ్బుజతౌళనమ్. ❧

అలంచకారాలంకారై సాన్విత్వానంరాజవల్లభా । స్వామిపుష్కరిణీ
తోయంహేమకుంభప్రపూరితమ్ ॥ ౩౩౨ ॥ సమాసీయబ్రాహ్మణైశ్చ
హరిపాదావనేజనమ్ । సంకల్పంవిధివచ్చక్రేకన్యాదానస్యసాదరమ్ ॥ ౩౩౩ ॥
తతశ్చకారరాజేంద్రమధుపర్కంపురోహితః । పురోహితోక్తమంత్రేణత
స్యపాదావనేజనమ్ ॥ ౩౩౪ ॥ సహస్రశీర్షాపురుష ఇతిమంత్రంసముచ్చరత్ ।
ధరణ్యాస్రావితైఃకృత్వాస్వామిశీర్షజలైశ్శుభైః ॥ ౩౩౫ ॥ హరిపాదోదకం
పుణ్యందధారశిరసాస్పృశః । భార్యాంపుత్రంభ్రాతరంచభవనంకోశమేవచ ॥
గజాగారంరథాగారం వస్త్రాగారంచతజ్జలైః । మార్జయామాసరా
జేంద్ర శ్రీనివాసపరాయణః ॥ ౩౩౬ ॥ రాజా ॥ అద్యమేనఫలంజన్త
జీవితంచసుజీవితమ్ । అద్యమేపితరస్తుప్తావానుదేవపదోదకాత్ ॥ ౩౩౭ ॥
ఏవముక్త్యామహారాజః కన్యాంకమలలోచనామ్ । అలంచక్రేవచిత్రై
స్తామలంకారైర్కపీపతే ॥ ౩౩౮ ॥ తతస్తుఘంటికాఘోషంకృతవా
నైవచింతకః । సుముహూర్తేతదాప్రాప్తేమజ్జళాప్తకమబ్రవీత్ ॥ ౩౪౦ ॥

❧ వరాయవియన్నృపదత్తవైవాహికభూషణాదికమ్. ❧
కన్యాప్రదానసమయే దక్షిణాంరాజసత్తమః । కోటిసంఖ్యాన్నిష్కపుం
జాన్ దత్తవాన్వేంకటేశితః ॥ ౩౪౧ ॥ తందృష్ట్వాధనరాశింతుభగవా
నాహభూమిపమ్ ॥ శ్రీనీవాసః । దాతవ్యంకింత్వయారాజన్ పుత్రస్య
తవభూపతే ॥ ౩౪౨ ॥ వివాహకర్తనిపుణోభవాద్దానపరాయణః । ద
దస్వభూషణాన్యంగ బహురత్నాన్వితానిచ ॥ ౩౪౩ ॥ ఇత్యుక్తోవానుదే
వేనభూషణానిదదాన్మృషః । కిరీటంశతభారంతుకంఠికామపితావతీమ్ ॥ ౩౪౪ ॥
పునరేకాంతదర్ధంచ తదర్ధంచైవకంఠికామ్ । పదకానిదదాసస్తా నర్హణ్య
భన్మపోత్తమః ॥ ౩౪౫ ॥ మాలికామౌక్తికానాంచ భుజభూషణాయుగ్మ
కమ్ । కర్ణభూషణమౌక్తికాధ్య వంసపర్యంతలంబినా ॥ ౩౪౬ ॥ కంక

ణేరత్న మూణిక్యవజ్రవై డూర్యనిర్మితే । ద్వాత్రింశద్భార సంయుక్తే అన
న్లేద త్తవాన్నృప ॥ ౩౪౭ ॥ నాగభూషణయుగ్మంచ బాహుపూరాది
కాంస్తథా । భూషణాన్యంగుళీనాంచదశానాంవీరముద్రికామ్ ॥ ౩౪౮ ॥
కటిసూత్రంస్వర్ణమయం వరవజ్రసమన్వితమ్ । ఏకాదశశతీభారం బహు
రత్నసమన్వితమ్ ॥ ౩౪౯ ॥ పాదుకేచతతోరాజా దత్తవాన్మధుఘాతి
నే । దశాభోజనపాత్రంచ షష్టిభారయుతంప్రభోః ॥ ౩౫౦ ॥ లఘుపా
త్రసమోపేతం బృహత్పాత్రమపాంతథా । కంబళానాంచతుష్టప్తిం ద
త్తవాన్రాజసత్తమః ॥ ౩౫౧ ॥ భూషణైర్భూషితాంగస్య కన్యాదానమ

➤➤➤ గురువసిష్ఠకథితపథూవరప్రవరాదికమ్. ➤➤➤

థాకరోత్ । కన్యాప్రవరమూచేథ గురుస్సత్కౌద్భృహస్పతిః ॥ ౩౫౨ ॥
బృహస్పతిః ॥ అత్రిగోత్రసముద్భూతాం సువీరస్యప్రపౌత్రికామ్ । నుధ
ర్మణస్తుపాత్రీంచ పుత్రిమూకాశభూషణేః ॥ ౩౫౩ ॥ త్వమంగీకురుగో
విందకన్యాంకమలలోచనామ్ । ఏవముక్తేమహారాజో ముదారత్నాంబ
రందదా ॥ ౩౫౪ ॥ వసిష్ఠః ॥ ప్రపౌత్రస్యయయాతేస్తు పౌత్రస్యామిత
తేజసః । శూరసేనస్యరాజేంద్ర వసుదేవస్యభూషణేః ॥ ౩౫౫ ॥ పుత్ర
స్యవేఙ్కటేశస్య గోత్రేవాసిష్ఠసంజ్ఞితే । జాతస్యాత్రికులోత్పన్నాం క
న్యాంకనకభూషితామ్ ॥ ౩౫౬ ॥ గ్రహిష్యామోవయంరాజం స్తవపు
త్రీంస్రుపోత్తమ । కన్యావరప్రవరయో రిత్యుచ్చారితయోరథ ॥ ౩౫౭ ॥
ధరణ్యాసహరాజేంద్రః కన్యాదానపరాయణః । ప్రహృష్టహృదయఃప్రా

➤➤➤ శ్రీనివాసస్యవసిష్ఠాదికారితపద్మావతీపాణిగ్రహణోత్సవః. ➤➤➤

హశ్రీనివాసంపరాత్పరమ్ ॥ ౩౫౮ ॥ ఆకాశరాజః ॥ కన్యామిమాంప్ర
దాస్యామిగృహాణపురుషోత్తమ । ఇత్యుక్త్వాప్రాక్షిపద్రాజాధరణ్యాస్రా
వితాంతదా ॥ ౩౫౯ ॥ మంత్రపూతాంస్వామితీర్థధారాంసకనకాంక
రే । దక్షిణేశ్రీనివాసస్యదదాపద్మావతీంతతః ॥ ౩౬౦ ॥ విధానంచతత
శ్చక్రే రాజేంద్రస్సపురోహితః । పూజయిత్వాజగన్నాథం గంధవస్త్రా
నులేపనైః ॥ ౩౬౧ ॥ కంకణంబంధయామాసవాసుదేవకరాంబుజే । ప
ద్మావత్యాకరాంభోజేబంధయత్కుంకణంగురుః ॥ ౩౬౨ ॥ తథామాం
గశ్యసూత్రస్యబంధంవై వాహికంతదా । శ్రీనివాసేనదేవేనాకారయత్సపు

౯౨ శ్రీవేంకటాచలమహాత్మ్యే-భవిష్యత్తరపురాణా న్నర్గతే (అ-౧౧)

రోహితః || 3౬౩ || సువాసిన్యః || సావిత్రివచకల్యాణీబహుపుత్రవతిభవ |
 సర్వలోకస్యజననీ భవమంగళదాయినీ || 3౬౪ || ఇత్థంసుమంగలీస్త్రీ
 ముగ్ధాయంతీషుశుభాశిషః | బ్రాహ్మణానాంకరస్పర్శాద్రాజ్యశ్చాసిమ
 హత్తనః || 3౬౫ || బబంధపూతంమంగళ్యసూత్రంమంత్రాభిమంత్ర
 తమ్ | కంఠేపద్మావతీదేవ్యా శ్రీనివాసోజగత్పతిః || 3౬౬ || మునిభి
 సుహవిద్యద్భిర్హృదైర్హృదయంపురోహితః | వసిష్ఠోఽకారయత్పద్మావత్య
 జ్వల్యర్చితైస్తతః || 3౬౭ || యజుశ్శాఖాక్రమేణైవ జుహోవాగ్నోయథా
 విధి | సర్వంవైవాహికవిధిం వసిష్ఠోఽధనమాషయత్ || 3౬౮ || తతః
 పురోహితోరాజ్యస్వస్తివాచనపూర్వకమ్ | మునీనామంజలిపుటేనవ
 రత్నాక్షతాన్దదా || 3౬౯ || తేవేదమంత్రైర్జగదీశమూర్ధ్నిరత్నాక్ష
 తాన్వేదవిదఃప్రచిక్షిపుః | తదాన్మణాంతత్రయహోత్సవోఽభూదాక్రా
 శరాజస్యపురీనివాసిनाమ్ || 3౭౦ || తస్మిన్నాశేమహారాజోదక్షిణాం
 బ్రహ్మవాదిनाమ్ | దాపయామాససంహృష్టో విప్రైస్తాంబూలపూర్వ
 కమ్ || 3౭౧ || గవాంకోటిసహస్రాణి చాశ్వానామయుతంతథా | వ
 స్త్రాణాంనిచయరాజా విప్రేభ్యోదత్తవాన్విభుః || 3౭౨ || ఏవంమ
 హోత్సవస్తత సమభూద్దశమీదినే | వధూవరాప్రతిష్ఠాప్య భోజయా
 మాసనైతతః || 3౭౩ || అన్నంబహువిధంసూప రసభక్ష్యసమన్వితమ్ |
 పరమాన్నంచసఘృతం సక్షీరంశర్కరాయుతమ్ || 3౭౪ || పురోహితే
 నసహితో భోజనంకృతవాహరిః | మాత్రాలక్ష్యచసహితః పుత్రే
 ణసహితస్తథా || 3౭౫ || ఆకాశరాజోధర్మాత్కృతవాన్మృష్టస
 న్నిధౌ | లక్ష్యసమేతాధరణీ తథావకుళమాలయా || 3౭౬ || అభు
 జ్జగన్మంధరస్సర్వక్తం పతిపుత్రసమన్వితా | తతఃప్రభాతేరాజేంద్ర
 సువాసిన్యస్సురేశితః || 3౭౭ || మజ్జనంకారయామాసుర్గంధతైలైస్సుని
 ర్తలైః | అన్యోన్యపూజనంతత్ర చాన్యోన్యోద్వర్తనంతథా || 3౭౮ ||
 హరిపద్మావతీదేవ్యోస్తాసుహాసమకారయన్ | సరాజావిప్రముఖ్యానాం
 సురాణాంబహుభోజనమ్ || 3౭౯ || స్త్రీణాంచపురుషాణాంచ బహు
 మానపురస్కరమ్ | యథేష్టందాపయామాస హృష్టాకాశభూమిపః ||
 అపూషాన్వివిధాంశ్చక్రే సూపశాకాదికాంస్తథా | ఘృతకుల్యాంక్షీర

కుల్యాం దధికుల్యాంతతఃపరమ్ || ౩౮౧ || తతఉద్ధృత్యనిక్షిప్తం బహిర్భు
 క్తవతాన్మృణామ్ | ఉచ్ఛిష్టపత్రజాలంచపుష్కలాన్నాదినంయుతమ్ ||
 సారమేయగణైఃకీర్ణం రాక్షసానాంగణైస్తథా | ఏవంకోలాహలంచక్రే
 దివసాంశ్చతురస్తథా || ౩౮౩ || హసస్తత్రవిసోదేసనిత్యమాసీచ్ఛమ
 జ్జనమ్ | దివసేపంచమేప్రాప్తే కృత్వానాకబలింతథా || ౩౮౪ || కల
 శాంశ్చతుగోన్యస్య దీపజ్వాలావిరాజితాః | వహూవరావ్రతిష్ఠాప్య రత్న
 సింహాసనేనృప || ౩౮౫ || పూజయామాసగోవిందం జామాతరమనా
 మయమ్ | ఆకాశరాజోధర్మాత్మాక్షీరపాత్రంకరేదధత్ || ౩౮౬ ||
 మాతరంవాసుదేవస్య నామ్నా వకుళమాలికామ్ | పూజయిత్వావిధానే
 న సస్తాగ్రిలంకారభూషణైః || ౩౮౭ || నాభింక్షీరేణసమ్మృజ్య పుత్రీంప
 ద్వావతీంతదా | అర్చయామాసదుఃఖేన బ్రహ్మణ్యోరాజసత్తమః || ౩౮౮ ||
 మహాలక్ష్మీనాభిమూలం సఘృతక్షీరసేచనమ్ | కృత్వాఽర్చయామా
 శ్రీనివాసేనసహశేషాచలమ్మృతిపద్మావతీప్రేషణమ్. ||
 సపుత్రీం రుద్రగర్భదకణ్ఠవాః || ౩౮౯ || శ్రీనివాసస్యకృష్ణస్య శేషాచ
 లనివాసినః | రాజభార్యామహాభాగారుదంతీకురరీవచ || ౩౯౦ || పుత్రీహ
 స్తంప్రదాయాథ హస్తేరాజకులాంగనా | క్షీరంసంయోజ్యకృష్ణస్య నాభి
 మూలేఽతిదుఃఖితా || ౩౯౧ || భృశంరుదంతీమంత్రేణదుగ్ధసందిగ్ధలోచ
 నా | అర్చయామాసకృచ్ఛేణ పుత్రీంపద్మావతీంతతః || ౩౯౨ || ప్రోవాచచ
 శ్రీనివాసంరుదంతీరాజవల్లభా || ధరణీ || పాలితంలాలితంపుత్రీంనవమాస
 ధృతాంమయా || ౩౯౩ || త్వదధీనాంజగన్నాథ కరిష్యేమమనందినీమ్ |
 ఇత్యేవమర్చయంత్యాంతు ధరణ్యాంరాజసత్తమః || ౩౯౪ || సతస్య
 రోదనందృష్ట్వా రాజాదుఃఖపరాయణః | రురోదదీనవదనః పుత్రీమాలిం
 గ్యభూషతిః || ౩౯౫ || రాజా || హాపుత్రిమందభాగ్యోహం త్వద్వియో
 గేనకేవలమ్ | జీవనంమమకల్యాణి నస్థిరంచభవిష్యతి || ౩౯౬ || క్రీడా
 గృహేరాజపుత్రితథాభోజననద్దని | బ్రాతాతవకథంక్రీడాంభోజనంవా
 కరిష్యతి || ౩౯౭ || ఏవంరుదంతమాలాకృతభ్రాతరందీనచేతసమ్ |
 తోడ్లమానోన్మృపశ్రేష్ఠో దుఃఖితోవాక్యమబ్రవీత్ || ౩౯౮ || తోడ్లమా
 నః || వయందరిద్రానిర్భాగ్యాః కృపణాదీనచేతసః | వయంమరణమాప

౯౪ శ్రీవేంకటాచలమహాత్మ్యే - భవిష్యత్తరపురాణాంత్యతే(అ-౧౧)

న్నా నాత్రకార్యావిచారణా || ౩౯౯ || ఏతాదృశీచకల్యాణీ నైవలభ్యా
 కతాయుగే | ఇత్థంవయంనిశ్చినుమో వియోగభృశదుఃఖితాః || ౪౦౦ ||
 ఏవంతాన్మరుదతోద్భవ్యా వసుదానోఽతిదుఃఖితః | భగినీందీనవదనా
 మాలింగ్యాహరుదస్తుహుః || ౪౦౧ || వసుదానః || మాతరంబాలకంత్య
 క్త్వా యథాలోకేధనార్జకః | గచ్ఛేత్తథామాంభగిని త్యక్త్వాత్వంక్వసు
 గచ్ఛసి || ౪౦౨ || ఏవంప్రసంగాత్తత్రాసీ ద్వేవానామపిభూమిప | ఋ
 షీణాంకశ్యపాదీనాం దుఃఖమత్యంతదారుణమ్ || ౪౦౩ || రుదంతంస్తృప
 తిందృష్ట్వా శ్రీనివాసస్సతాంగతిః | స్వయంరురోదగోవిందో భగినీంపా
 ర్థవల్లభామ్ || ౪౦౪ || స్త్రుత్వాశ్రీదేవకీపుత్ర స్తదద్భుతమివాభవత్ |
 ఇత్థంకృత్యాలోకరీతి మైరావతముసాస్థితః || ౪౦౫ || పద్మావత్యాత
 యాసార్థం సర్వవాద్యసమన్వితః | గ్రామంప్రదక్షిణీకృత్యరచఃయాస
 హితోహరిః || ౪౦౬ || స్వనివేశగృహంభేజేపద్మాసనభవాదితైః | త
 తోహరిశ్శ్రీనివాసస్సృష్టానంగంతుమైహత || ౪౦౭ || గరుడస్కం
 ధమారూఢః పత్నీంపద్మావతీమపి | ఆరోపయన్వరారోహమనోన్యన్యం
 పరిరభ్యచ || ౪౦౮ || గరుడస్కంధమారూఢో గంతుంస్వస్థానముత్సు
 కః | హరిరామంత్రణార్థంతు శ్వశ్రూశ్వశురయోస్తదా || ౪౦౯ || పున
 ర్గృహంసంప్రవిశ్య గమనేచ్ఛురభూదధ | శ్వశురాపర్యపుచ్ఛచ్ఛ సాష్టాం
 గంప్రణిపత్యవై || ౪౧౦ || ఆశీర్వాదంతతిశ్చక్రే స్వజామాతురనామ
 యమ్ | ఆకాశరాజశ్వశుర శ్వశ్వాశ్చాచధరయాసహ || ౪౧౧ || ఆ
 కాశరాజః || దీప్తాయుర్భవగోవింద సర్వలోకధురంధర | ఇత్యాశిషాఽ
 భినంద్యాథ వాసుదేవమభావత || ౪౧౨ || రాజా || మాసాంతేగచ్ఛ
 గోవింద వధ్వాసహవయోగతమ్ | శ్వశురమ్తాంచ తేశ్వశ్రూం మానయ
 స్వమహామతే || ౪౧౩ || ఇతితస్యవచస్శ్రుత్వా వాసుదేవోబ్రవీన్నృ
 పమ్ || శ్రీనివాసః || నృపవాక్యంశృణుమమ కార్యస్యమహతీర్వరా || ౪౧౪ ||
 తస్మాదాజ్ఞాంచమేదేహి రాజంస్తేస్యాత్కృపామయి | ఇత్యుక్త్వావాసు
 దేవస్తు గరుడస్కంధమాస్థితః || ౪౧౫ || జగమభగవాన్నాత్మోత్సర్వదేవస
 మన్వితః | ఆకులావ్యాకులాస్సర్వే సగరస్థాజనాస్తదా || ౪౧౬ || ప్రాకా
 రగోపురారూఢాః పశ్యంతస్సద్భృశాఽవదత్ || జనాః || ధన్వారాజదురో

❧ పద్మావతీశ్రీనివాసయోగ్యయన్నప్రపేషితపారిబర్హాదిః. ❧

త్వన్నా పద్మాకమలలోచనా || ౪౧౭ || అనుగచ్ఛతిగోవిందం పశ్యతేతిపర
స్పరమ్ । తదాదదామహారాజః పారిబర్హంశ్రియఃపతేః || ౪౧౮ || తండు
లాఁ శాలిసంభూతాఁ వృషభాణాంరథోపరి । ఆరోఘ్యప్రేషయామాస
శతంభారీర్వియన్నపః || ౪౧౯ || ముద్గాఁగోస్వామిసంయాధాఁ త్రింశ
త్థారీర్దదాహారేః । గుఢభారంమహంతంచ తింత్రీణీభారమేవచ || ౪౨౦ ||
పయోఘటసహస్రాణి దధిభాణ్ణశతానిచ । సహస్రార్ధంఘృతాపూర్ణచర్మ
పాత్రాణిసర్వపాఁ || ౪౨౧ || మేధికాఁహింగులవణతిలపాత్రాణిచై
వహి । తథాశర్కరయాపూర్ణాఁ ఘటాంస్తుద్వేషతేతథా || ౪౨౨ || వా
ర్తాకంచూతకదళీఫలజంబీరకాణిచ । కూశ్మాండకందమూలాని మరీచా
మలకానిచ || ౪౨౩ || మధుభాణ్ణశతేద్వేచరంభాకాఘ్నచయాంస్తథా ।
రంభాత్పచశ్చరాజేంద్ర పత్రాణాంనిచయంతథా || ౪౨౪ || అశ్వానా
మయుతందత్వా గజానాంచసహస్రకమ్ । ధేనూనాంపంచసాహస్ర
మావికానాంశతంతథా || ౪౨౫ || దాసీనాంద్వేషతేరాజా దాసానాం
త్రిశతంతథా । వస్త్రాణివివిధాన్యాశు పర్యంకంరత్నభూషితమ్ || ౪౨౬ ||
ఉపబర్హంరత్నయుతం పారిబర్హైఃసంయుతమ్ । ఏవమాదీనివస్తునిగృ
హీత్వానృపసత్తమః || ౪౨౭ || పుత్రేణసహితోరాజా శ్రీనివాసపరా
యణః । ఆకాశరాజోధర్మజ్ఞ శ్రీనివాసస్యసన్నిధిమ్ || ౪౨౮ || ఆగత
❧ వియన్నప్రసస్యశ్రీనివాసదత్తస్వభక్తిసైరస్తర్యరూపవరప్రాప్తిః. ❧
శ్వశురందృష్ట్వా చోత్తఘ్నేజగదీశ్వరః || శ్రీనివాసః || దూరాధ్యానంమ
హారాజ కిమర్థంత్యంసమాగమః || ౪౨౯ || దాతవ్యంకింశ్చపత్రేష్ట తవ
పుత్రస్యమేనఘ । కన్యాదత్తానుతఃప్రాప్తస్సుకృతంకింశ్చతంత్యయా ||
సంతోషశ్చాత్మలఃప్రాప్తోమమతాతనసంశయః । కింతేమనోగతంరాజం
స్తన్తమాచక్ష్యభూపతే || ౪౩౦ || సందేహంమాకురుష్వాత్ర దానాదానేమ
హిపతే । వాసుదేవవచస్సుత్వా వాసుదేవమభాషత || ౪౩౧ || రాజా ||
సర్వమృజ్జశమస్తాకం త్వత్ప్రసాదేనకేశవ । నాన్యద్యాచేజగన్నాథ తవ
సాదసరోరుహే || ౪౩౨ || భక్తిందేహ్యచలాంకృష్ట సకుటుంబస్యమేన
నఘ । తచ్చుత్వావచనగతస్య శ్వశురస్యమహాత్మనః || ౪౩౩ || దత్త

౯౬ శ్రీవేంకటాచలమహాత్మ్యే - భవిష్యత్తరపురాణా స్తర్గతే (అ-౧౧)

వాంస్తస్యసాయజ్యమాకాశస్థితేస్తదా । స్వాంకస్యదదావస్తురా
స్వాంగస్థంమథునూదనః ॥ ౪౩౫ ॥ జామాత్రాచసమాజ్ఞప్తః పుత్రీభవ
సమభ్యగాత్ । పుత్రిగచ్ఛామినగరం విహరన్వహరిప్రియే ॥ ౪౩౬ ॥ శ
యనేశ్రీనివాసస్య శయనంకురుమంగళే । ఇతిరాజాసాంత్వయిత్వాపు
త్రీంకమలలోచనామ్ ॥ ౪౩౭ ॥ శశాససాస్వపితోక్తా శీఘ్రమృతధవమభ్య

→→→ భగవత్కృతమణ్నాసావధికాగస్త్యాశ్రమవాసప్రతిజ్ఞా. →→→

గాత్ । రుద్రగన్ధదకంలేన జగామనగరంస్పృహః ॥ ౪౩౮ ॥ పద్మావత్యను
గోదేవోబ్రహ్మరుద్రాదికై ర్యుతః సువర్ణముఖరీంప్రాప్యతత్రవాసమకల్ప
యత్ ॥ ౪౩౯ ॥ మణ్నాసావధిపర్యంతం దీప్తితోయంమహామతే । నశైలరా
జమారోహమీతినిశ్చిత్య దేవరాట్ ॥ ౪౪౦ ॥ అగస్త్యభవనంగత్వాతత్రవా

→→→ స్వావాసమృతిభగవత్కృతదేవాదిప్రేషణమ్. →→→

సమకల్పయత్ । దేవాన్సుంప్రేషయామాసస్వధామానిపుషాకపిః ॥ ౪౪౧ ॥
బ్రహ్మదీనాంసురాణాంచ మునీనామూర్ధ్వరేతసామ్ । దదావస్తుంయ
థాయోగ్యం భగవాన్పుక్తవత్సలః ॥ ౪౪౨ ॥ తేనాజ్ఞప్తాజగద్ధాత్రా జగ్ము
ర్లోకంస్వకంసురాః । ఋషయశ్చతపోరణ్యం జగ్ముర్నారాయణాజ్ఞయా ॥
లక్ష్మీర్జగామరాజేంద్రకరపీఠపురంతదా ॥ ౪౪౩ ॥ మహాత్మనంతంత్య
నుభూయదేవతాబ్రహ్మేశపూర్వాస్సమహర్షినత్రమాః । జగ్ముస్స్వకం
థామమహానుభావా రాజేంద్రపూజ్యంప్రశశంసురాదరాత్ ॥ ౪౪౪ ॥
గతేదేవగణేతత్ర త్వగస్త్యనిలయంగతః ॥ ౪౪౫ ॥ భుంజానోభోగమ

→→→ వివాహాధ్యాయఫలశ్రుతిః. →→→

తులం తత్రాస్తభగవాన్హరిః ॥ శతానందః ॥ వివాహాధ్యాయమాహః
త్వయ్యేశ్వణ్యంతిజనేశ్వర ॥ ౪౪౬ ॥ తేహంభాగ్యోదయంవత్సే శృ
ణురాజన్సనిస్తరమ్ । కోటికన్యాప్రదానేన యావద్భూమిప్రదానతః ॥
యత్ఫలంలభతేదేహీ తత్ఫలంశ్రవణాదరాత్ । యఉత్సవంకారయతి నై
వాహంవేంకటేశీతుః ॥ ౪౪౭ ॥ తస్మాత్సవోభవేద్రాజన్ వేంకటేశ
ప్రసాదతః । ఇతితేకథితంరాజన్ వివాహచరితంహః ॥ ౪౪౮ ॥ శృ

ఋయాచ్ఛాపవయోద్వాపి సర్వాఙ్మమవాప్నుయాత్ । శుభదంశ్శ్వా
తాంచైవ సర్వేహంమంగళప్రదమ్ ॥ ౪౫౦ ॥ ... *

ఇతి శ్రీభవిష్యత్తరపురాణే శ్రీవేంకటాచలమహాత్మ్యే
శ్రీనివాసవివాహప్రశంసనామైకాదశోధ్యాయః.

శ్రీనివాసమ్మృతివియన్నప్రపంచంతజ్ఞాపకదూతాగమనమ్.

జనకః ॥ తతఃకిమకరోత్యుష్ణో రాజ్యేన్ద్రికపార్థసారథిః । త
న్నమాచక్ష్యవిప్రేంద్ర యత్యుతంచక్రపాణినా ॥ ౧ ॥ శతానందః ॥
ఏవంకాలేగతేతన్ద్రిక మణ్మాసాశ్చసమత్యయుః । నారాయణపురాద్దూ
త ఆగతోవేంకటేశ్వరమ్ ॥ ౨ ॥ దూతందృష్ట్వాబ్జజాతా సాసువర్ణముఖ
రీజలే । స్నాతుకామారవిందాక్షీ దూతంవచనమబ్రవీత్ ॥ ౩ ॥ పద్మా
వతీ ॥ కిమర్థమాగమోదూత కేనత్వంప్రేషితస్త్విహ । రాజ్ఞావారా
జపుత్రేణ తోడ్డమానేనవాపునః ॥ ౪ ॥ పప్రచ్ఛకుశలంతంచ రాజ్ఞస్తస్య
పితుస్తథా । కుశలీవర్తతేచార జనకోజననీమమ ॥ ౫ ॥ తోడ్డమా రా
జశార్దూలః కుశలీవర్తతేబలీ । రాజ్ఞఃప్రకృతయస్సర్వా వర్తంతేజేమ
సంయుతాః ॥ ౬ ॥ ఏవముక్తస్తదాదూతో దుఃఖనందిగ్ధలోచనః । ఉ
వాచదీనయావాచా రాజపుత్రీనిదేశతః ॥ ౭ ॥ దూతః ॥ కింవదిష్యా
మిహేమాతః పితుస్తేకాలఆగతః । మరణాభిముఖోభూత్వా కించిజ్జీవన
మన్వితః ॥ ౮ ॥ త్వంద్రప్తుకామోరాజేంద్ర శ్రీనివాసంసుహృద్వృత
మ్ । నయశీఘ్రంపతింభద్రే రాజధానీంపితుస్తుతే ॥ ౯ ॥ సాపిదూతవ
చశ్శ్చృత్వా పసాతగతచేతనా । అగస్త్యభార్యాతాంబాలా ముత్థాఘృక
మలాలయామ్ ॥ ౧౦ ॥ శ్రీనివాసాంతికంనిశ్యే రాజపుత్రీంపితృప్రియా
మ్ । తద్వార్తామవదద్దేవీ శ్రీనివాసాయవిష్ణవే ॥ ౧౧ ॥ తచ్ఛృత్వా
వాసుదేవస్తు దురోదసరసత్తమ ॥ శ్రీనివాసః ॥ అహోబలమహాత్మ-
స్తం సంప్రాప్తంమమభామిని ॥ ౧౨ ॥ కింకరోమిక్వగచ్ఛామి బ్రూహి
త్వంపద్మసంభవే । ఇత్యేవముక్త్వాతాందేవీ మబ్రవీత్కుంభసంభ

వియన్నప్రపవీలోకనాయాగ స్త్యేనసహశ్రీనివాసగమనమ్.

వమ్ ॥ ౧౩ ॥ శ్రీభగవాన్ ॥ అగస్త్యమునిశార్దూల గచ్ఛామినగగం

౯౮ శ్రీ వేంకటాచలమహాత్మ్యే-భవిష్యత్తరపురాణాంతర్గతే(అ-౧౨

ప్రతి । పద్మావత్యాసహద్యైవ సార్థంవకుళమాలయా ॥ ౧౮ ॥ ఇత్యుక్తాప్రయయారాజః భగవాన్భక్తవత్సలః । అగస్త్యేనాపిసహిత స్వరయైవమహర్షిణా ॥ ౧౯ ॥ ఆదిత్యే స్తంగతేరాజన్నగరద్వారమాగతః । పప్రచ్ఛద్వారపాలాంశ్చరాజక్షేమంసురేశ్వరః ॥ ౨౦ ॥ రాజమార్గే మహారాజభగవాన్ప్రియయాసహ । అంతర్నికేతనంప్రాప్య రాజానం
 ❀ మరణోద్యుక్తంవియన్నృపముద్దిశ్యశ్రీనివాసాదికృతనిర్వేదనమ్. ❀ పృథివీపతే ॥ ౨౧ ॥ శయానందర్శయామాస వినిశ్శాన్వసమన్వితమ్ । పపాతాస్యమహారాజకాయేకమలలోచనః ॥ ౨౨ ॥ ముఖేముఖంవినిశ్చిష్య లలాటంచలలాటకే । ఉదరేచోదరంబద్ధా నేత్రంనేత్రేనమర్పయత్ ॥ అంగసంగందదాతస్య శ్వశురస్యమహాత్మనః ॥ ౨౩ ॥ హతాతనాథకన్యతోసీచత్వంసంత్యజ్యదేహంస్వసుతంస్వపుత్రీమ్ । స్వభాతరంసూక్ష్మమతింసరాష్ట్రకం రాజ్యంత్యదీయంకన్యవిసృజ్యగచ్ఛసి ॥ ౨౪ ॥ మాతాపితృవిహీనానామస్తాకంజనకోభవా ॥ ౨౫ ॥ కథంవశ్యామి నేత్రాభ్యాం త్వన్ముఖాంభోజముత్తమమ్ । ఉత్థాపయనుతాంరాజరదంతీంతనయంతథా ॥ ౨౬ ॥ వసుదానంశిశుంరాజన్పితృహీనంచమాంస్త్వప । కస్త్రీతాత్వాంవినారాజన్నస్తాకంతుభవిష్యతి ॥ ౨౭ ॥ అనాథాన్నాథనఃపాహిప్రజాఃపాహిప్రజాపతే । ప్రలపన్తునరప్యాహలోకానిత్థంవిడంబయ ॥ ౨౮ ॥ కళేబరంకథందాస్యామ్యగ్నయేలోకమోహనమ్ । ఏతదర్థంస్వపుత్రీంమేదత్వామృతిమవాప్సుసి ॥ ౨౯ ॥ శ్రీనివాసనగచ్ఛేతిపూర్వమేవత్వయోదితమ్ । ఉక్తంహితంమయాతాతనశ్రుతంతేమహీపతే ॥ ౩౦ ॥ నతృప్తంనేత్రయుగళం దృష్ట్వాత్వన్ముఖపంకజమ్ । తోడ్లమాన్మండలాధీశోవసుధాయాం మహామతే ॥ ౩౧ ॥ కాగతిర్మమరాజేంద్రకావార్తాకవ్యభవిష్యతి । విలోకయమహారాజమాంచపద్మావతీంతథా ॥ ౩౨ ॥ మునిః । జామాతాయంసమాయాతః పద్మావత్యాసమన్వితః । బహిర్గచ్ఛపురేవత్వంసమానయనకారణాత్ ॥ ౩౩ ॥ భోజనందీయతాంతస్య జామాతుఃపరితోషకమ్ । గజానశ్వాన్మహారాజవస్త్రాణీచ్ఛతితేసుతః ॥ ౩౪ ॥ తాన్దనస్వమహారాజప్రీతయేమధుఘాలినః । ఇత్యగస్త్యేనవైరాజ్ఞిబోధితేవ్యప్రబోధిని ॥ ౩౫ ॥ విలలాపమహారాజభగవాన్తాకికైస్సయః ॥ ౩౬ ॥ తదన్యు

తంకర్తచకారదేవో విడంబయన్సర్వజనంజగత్పతిః । యథాకురూణాం
రణరంగమధ్యే కర్ణేహ తేధర్తరాజశ్చకార ॥ ౩౨౫ ॥ ఏవంరుదతిగోవిందే
రాజా౭ కాశశ్శ్వసన్నప ॥ ౩౩ ॥ కించిత్సంజ్ఞాయుతోభూత్వా వాసు
దేవమభాషత ॥ రాజా ॥ పుత్రంసభ్రాతరంత్రాహి శ్రీనివాసనిరామ
య ॥ ౩౪ ॥ ఇత్సుక్త్వాభూపతీరాజక రేకృష్ణస్యతాదదా । భా
ర్యాంసం దేశయామాస స్వలోకగమనాయచ ॥ ౩౫ ॥ ఇత్యాదిశ్యత్య

❧ మృతాయవియన్నసాయపసుదానకృతచరమకృత్యక్రమః. ❧
జన్మాగ్రణా౯ సత్యలోకంజనాధిపః । దివ్యంవిమానమారూఢో జగామస
న్మహోత్తమః ॥ ౩౬ ॥ సాపితేనజగామూశు ధరణీరాజసత్తమ । తతశ్చి
తాంసమారోఢ్యరాజానంసపరిగ్రహమ్ ॥ ౩౭ ॥ వసిష్ఠోగౌతమోత్రి
శ్చభరద్వాజోతివిశ్రుతః । వహంతోరాజశార్దూలం శ్రీనివాసప్రియంనృప
మ్ ॥ ౩౮ ॥ జహుపుర్బహ్మమేధేన మంత్రైశ్చవిధిపూర్వకమ్ । తతః
కృతానిసర్వాణి ప్రేతకార్యాణిభూపతేః ॥ ౩౯ ॥ షోడశేదివసేప్రాప్తే
మాసికాన్యకరోత్సుతః । నిమంత్రితాశ్చారుపుణ్యా బ్రాహ్మణావేదపా
రగాః ॥ ౪౦ ॥ కశ్యపోత్తిర్భరద్వాజో విశ్వామిత్రో౭థగౌతమః ।
వామదేవఃపులస్త్యథ వాల్మీకిర్వసుధాధిప ॥ ౪౧ ॥ జమదగ్నిర్భృగు
శ్శ్రీమా౯ సనందశ్చపరాశరః । యాజ్ఞవల్క్యశ్చజాబాలి శ్శునశ్శేఢో
ధకాహళః ॥ ౪౨ ॥ ఏతేమహర్షయోరాజ౯ రాజార్థేబ్రాహ్మణోత్త
మాః । అభంజతాన్నసారంచ వసుదాననిమంత్రితాః ॥ ౪౩ ॥ సమా
ప్యసర్వకార్యాణి హరిస్సప్తానమాశ్రితః । పద్మావతీంపురస్కృత్య పు
రాణపురుషోత్తమః ॥ ౪౪ ॥ అగస్త్యాలయమాసాద్య సుఖమాస్తమరేశ్వ

❧ తోండమానవసుదానయోరాజ్యముద్దిశ్యకలహప్రవృత్తిః. ❧
రః । మృతేరాజ్నిగతేకృష్ణే కలహాప్రత్యపన్యత ॥ ౪౫ ॥ తోడ్డమానప
తేస్తస్య *విష్వక్సేనస్యభూమిప ॥ తోడ్డమా౯ ॥ జ్యేష్ఠేమృతేకనిష్ఠస్య
రాజ్యమేతద్విదోవిదుః ॥ ౪౬ ॥ పరంపరాజ్జితంహీతి తోడ్డమానబ్రవీత్సు
తమ్ ॥ వసుదానః ॥ పరాక్రమార్జితంరాజ్యం పిత్రామమనృహోత్తమ ॥ ౪౭ ॥
మమైవస్యాదిదంహీతి తోడ్డమానంసుతో౭బ్రవీత్ । ఏవంవినాదమాప

౧౦౦ శ్రీవేంకటాచలమహాత్మ్యే-భవిష్యత్తరపురాణాంతర్గతే(అ-౧-౨

న్నా తోడ్గొమ్మన్నపపుత్రకౌ ॥ ౪౮ ॥ రాజశార్దూలరాజ్యార్థముభావ
 పిముహుబలా । అంతరంకృతవంతౌతౌ యుద్ధేయస్యజయోభవేత్ ॥ ౪౯ ॥
 తస్యరాజ్యమిదంసర్వ మన్యథాఽధోవ్రజేదితి । కృత్వాసమయమూర
 జ్ఞా సంగరంజయకాంక్షితౌ ॥ ౫౦ ॥ నానాదేశకిరాతాంశ్చక్షుత్రియా
 న్యుద్ధదుర్మదాః । ఆవాహయచ్చరాజేంద్ర తోడ్గొమ్మన్యుద్ధదుర్మదః ॥ ౫౧ ॥
 అక్షౌహిణీద్వయం తేనసైన్యంసంపాదితంనృప । తావద్రాజకుమారేణ
 మిళితంసైన్యమక్షయమ్ ॥ ౫౨ ॥ నారాయణపురప్రాంతేదక్షిణేరణమే
 సాహ్యశయాశ్రీనివాసమ్ప్రతితోండమాన్వసుదానాగమనమ్.
 దినీమ్ । కృత్వాసాహ్యశయారాజం స్తోడ్గొమ్మానాజనందనౌ ॥ ౫౩ ॥ సం
 ప్రాప్తౌవాసుదేవస్యచరణశరణంగతో ॥ ౫౩౪ ॥ తావాగతోరాజకుమార
 రాజౌదృష్ట్యాఽతివేగేనసచాలిలింగే । సంభాష్యదత్వాపిచరత్నపీఠం
 ప్రీత్యాఽతిహృష్టౌవచనంబభాషే ॥ ౫౪౫ ॥ శ్రీనివాసః ॥ కిమర్థమాగమస్తాత
 తస్త్వమాచక్ష్యభూమిప ॥ ౫౫ ॥ శ్రీనివాసవచశ్శ్చుత్వా స్యాలకస్తమ
 భాషత ॥ స్యాలకః ॥ యుద్ధంప్రసక్తంగోవింద కనిష్ఠజనకేనమే ॥ ౫౬ ॥
 రాజ్యార్థంమమసాహాయ్యం కురువారిజలోచన । బాలోఽస్తిపితృహీ
 నోహ మసహాయోస్తి దేవరాట్ ॥ ౫౭ ॥ స్యాలకస్యవచశ్శ్చుత్వా రాజా
 తంవాక్యమబ్రవీత్ ॥ రాజా ॥ శ్రీనివాసారవిందాక్ష కురుకార్యంపురస్థినితః ॥
 శ్రీనివాసః ॥ ఏకోహంకస్యసాహాయ్యంకరిష్యేనృపస త్తమ । తమేవముక్త్యా
 పద్మావత్యుక్త్యావసుదానసాహ్యకరణాయశ్రీనివాసాగమనమ్.
 భగవా నంతర్భవనమభ్యగాత్ ॥ ౫౮ ॥ పద్మావతీంవిశాలాక్షీం పద్మనాభో
 భ్యభాషత ॥ శ్రీనివాసః ॥ కళ్యాణికార్యమాపన్నం మహతఃకష్టతరంమమ ॥
 తవభ్రాతావరారోహే కనిష్ఠజనకస్తవ రాజ్యార్థంకలహంకృత్వా మమ
 సాహాయ్యకాంక్షితౌ ॥ ౬౦ ॥ ఛింధిసందేహమధునా కస్యసాహ్యంవిధీయ
 తామ్ । నియోజయస్వమాండేవి యుక్తమాలోచ్యవిస్తరాత్ ॥ ౬౧ ॥
 పద్మా ॥ ధర్తాధర్తామనుష్యాణాం సర్వదాసంస్థితౌహరే । ధర్తమేవప్ర
 శంసంతి సర్వదాబ్రహ్మవాదిनః ॥ ౬౩ ॥ ధర్తవత్వయాకార్యో ధర్తా
 ధారోభవానిహ । బాలకఃపితృహీనశ్చ మాతృహీనోఽధనఃకృశః ॥ ౬౪ ॥
 తస్యాపిరక్షణంపుణ్యం పురాణపురుషోత్తమ । సరాజాబహువిత్తాఞ్శ్చ

రాజ్యకాంక్షీపితుర్మమ ॥౬౫॥ సవవసర్వధర్మజ్ఞస్తోష్ణమాన్నపసత్తమః।
సర్వధర్మస్యవైతత్త్వమాలోచయితుమర్హతి ॥ ౬౬ ॥ పద్మావతీవచ.
శ్శుక్తివాస్యాలకస్యైవసాహ్యకృత్।తోష్ణమాన్నపతేర్దిప్యేశంఖచక్రే
దదాహరిః ॥ ౬౭ ॥ ఉచ్చైశ్రవస్సమంచాశ్వం సమారుహ్యఖగధ్వజః।
జగామయుద్ధకుశలస్సైలకేనాథసంగతః ॥ ౬౮ ॥ చైత్రశుక్లత్రయో
శ్రీనివాసతోష్ణమానవసుదానయుద్ధప్రకారః.

దశ్యాం యుద్ధంపరమదారుణమ్ । కురూణాంపాండవానాంచ యథాయు
ద్ధంతథాభవత్ ॥ ౬౯ ॥ రణస్తంభేమహాఘోరే హతేపశుగణేతతః।
శూరాణాంరణధీరాణాం సమృద్ధస్తుబభౌతదా ॥ ౭౦ ॥ సింహనాదశ్యంఖ
నాదస్తథాదుందుభినిస్వనః। శస్త్రాణామస్త్రముఖ్యానాం గజానాంచ
మహాస్వనః ॥ ౭౧ ॥ హయానాంవృషభాణాంచ రథానాంచపరస్పరమ్।
పద్మగుద్ధగ్రహ్యహకారీ తయోర్మధ్యేజగత్పతిః ॥ ౭౨ ॥ రరాజభగవా
న్సాతౌద్రణమండలమధ్యగః।వివ్వక్సేనస్తోష్ణమానం దశభిస్సాయకైర్నృ
ప ॥ ౭౩ ॥ తాడయామాసరాజేంద్ర మర్థచంద్రైరజింహగైః । శ్రీని
వాసస్తోష్ణమానరాజపుత్రోఽతిబాలకః ॥ ౭౪ ॥ శరాణాంపంచసాహ
స్యా శ్రీనివాసంచవక్షసి । తాడయామాసవేగేన సర్వాన్విస్తాయయా
జనాన్ ॥ ౭౫ ॥ తోష్ణమానోపిరాజర్షి ర్విష్వక్సేనంచమాధవమ్ । వా
సుదేవోరాజపుత్రం బాణైర్దశభిరేవచ ॥ ౭౬ ॥ జఘానతరసాబాలం తద
ద్భుతమివాభవత్ । చతుర్భిశ్చతురోవాహన్ బాణేనైకేనసారథిమ్ ॥ ౭౭॥
ఛత్రమేకేనరాజేంద్ర రథంపంచేషుభిస్తథా ॥ ౭౮ ॥ రథాదవప్లుత్యమహా
సుభావ స్సరాజపుత్రస్త్రిదళంచచక్రమ్ । చిక్షేపకృష్ణేచహయోత్త

రణరంగేమూర్ఛితంశ్రీనివాసందృష్ట్వాపద్మావత్యసుశోచనమ్.
మేచవక్షస్థనివాసవవజ్రకల్పమ్ ॥౭౯॥ తేనాతివిద్ధోనిపపాతభూమాచ
క్రేణచక్రాంకితబాహుదండః । శేషాచతేశోరణరంగగామినో మనుష్య
భావేనవిడంబయన్జనాన్ ॥ ౮౦ ॥ మూర్ఛాముపాగమ్యహయోత్తమా
ద్ధరిర్యథామనుష్యోరణరంగమధ్యతః । తథాహ్యసాదేవగణస్యమధ్యే సవి
స్తయోత్ఫుల్లవిలోచనస్య॥౮౧॥తదాప్రాకారమారూఢారాజపుత్రిహరి
ప్రియా ॥ ౮౧ ॥ అగస్త్యమబ్రవీద్రాజం శ్చక్రపాణేర్నిపాతనమ్॥పద్మావతీ॥

౧౦౨ శ్రీవేంకటాచలమహాత్మ్యే-భవిష్యత్తరపురాణా న్తర్గతే (అ-౧౨)

అగస్త్యపశ్యగోవిందం పతితంరణమండలే || ౨౨ || అపస్థాకిమియంప్రాప్తా
రణేకృష్ణేనదృశ్యతామ్ | మూర్ఖాంగతోవాకిమియం మనోమేభ్రమతే
మునే || ౨౩ || కిమత్రకార్యంయోగీంద్ర తన్మమాచక్ష్యకుంభజపద్మావతీవ
చక్ష్మృత్వా పద్మనాభంచసంస్మరత్ || ౨౪ || ఉవాచపచనంశ్లాఘ్యం రాజ
నాలోచితంమునిః || అగస్త్యః || దేశకాలావతిక్రమ్య యఃకర్మకురుతేన
రః || ౨౫ || ననగచ్ఛేత్కర్మఫలం నసుఖంవిందతేనరః | సర్వేస్వకార్యేనిపు
ణాః పరకార్యేనకశ్చన || ౨౬ || నాలోకయతికోవాపి త్వత్పతింపతితంరణే |
క్షత్రియాణాంశరీరాణి రణరంగగతానిచ || ౨౭ || వికసత్సంగరోత్సాహ
కాతుకాన్యత్తరోత్తరమ్జవన్తికుసుమాయంతే సజీవానిసతాంప్రియే ||
నిర్జీవానితుతాన్యేవ వీక్షతేనైవకశ్చన | ఆజీవమేవశూరేభ్యః కార్యంగృ
హ్యేతరాజభిః || ౨౮ || తస్మాత్త్వద్వల్లభదశాంనకోప్యత్రానుశోచతి | త
స్మాత్త్వమస్యభద్రేచ్ఛర్మివర్తయపతిరణాత్ || ౨౯ || స్త్రీణాంతుపర
మోధర్మః పతిభక్తిఃపతిప్రియేభద్రం తేభ్రాతురేవస్యా త్కనిష్ఠపితురేవ
వా || ౩౦ || ఏవమృత్వామహాభాగే కురుత్వంత్వత్పతేర్నితమ్ | మనసోమ
మకల్యాణి సంధియత్నుఃప్రశస్యతే || ౩౧ || తావుభారాజ్యకర్తారాపితాపు
త్రౌనసంశయః | ఇత్యుక్తామునినాతేన రాజపుత్రీసముత్థితా || ౩౩ ||
ప్రాకారాన్మునినాసార్థం సంగ్రామధరణీంయయా | ఆందోళికాంమహా
రాజహేమదండవిభూషితామ్ || ౩౪ || ఆరుహ్యరాజతనయా శ్రీనివాసప
రాయణా | గరుడధ్వజమాలాక్య పతితంపుణివీతలే || ౩౫ || రణాగ్రే
స్వపతింకృష్ణం శ్రీనివాసంసురేశ్వరమ్ | సఖిద్గవర్తసహితం సముత్థాప్య
రణాంగణే || ౩౬ || సశీతలోదకామోదై వ్యజన్తైస్సమమార్జయత్ |

➤ కుపితంశ్రీనివాసమ్మృత్యుగస్త్యకృతపద్మావత్యాశయజ్ఞాపనమ్. ◀
పద్మావత్యబ్రవీచ్ఛాపి శోచంతీతంపతివ్రతా || ౩౭ || పద్మావతీ || ఉత్తి
ష్ఠరణభూమ్యాస్త్యం త్వక్తావమూర్ఖాంగధ్వజ || ౩౮ || ఇతివిజ్ఞాపి
తోదేవ్యా పద్మావత్యాతదానృపముహూర్తమాత్రంగోవిందోనరలో
కంవిడంబయత్ || ౩౯ || మూర్ఖాంగతఇవస్థిత్యా ప్రబుద్ధఇవచోత్థితః |
ఉత్థాయరణభూమ్యాంసపశ్యన్దశశోహరిః || ౪౦ || దదర్శస్వప్రియాం
రాజాస్థితాంపద్మావతీంవిభుః | భ్రుకుటీయుతనేత్రస్తుగర్వాయన్వాక్యమ

బ్రహ్మేత్ ॥ ౧౦౧ ॥ శ్రీనివాసః ॥ అస్మిన్ కరణాజిరేఘారే వనితానాం ప్ర
 యోజనమ్ । కిమ స్తిమునిశార్దూల ద్రుతమేషాద్యగచ్ఛతు ॥ ౧౦౨ ॥ ఇథ
 ముక్తోభగవతా పద్మావత్యాసహగతః । అగస్త్యశ్శ్రీనివాసంతం ప్రత్య
 భాషత తాపసః ॥ ౧౦౩ ॥ అగస్త్యః ॥ సంధిరత్రప్రకర్తవ్యశ్శ్రీనివాస
 సతాంగతే । ఉత్తిష్ఠస్యాలకంబాలం సమానయన్మహోత్తమమ్ ॥ ౧౦౪ ॥
 తోండమానం మహారాజం తత్పుత్రంతం మహాబలమ్ । శ్రీనివాసాభిధానం
 చ తవరోషాకరంహరే ॥ ౧౦౫ ॥ సమాధానం కర్తుకామా సంప్రాప్తై
 షారణాంగణే । శోచంతీతవదుఃఖేన భ్రాతుశ్చ మరణం ప్రతి ॥ ౧౦౬ ॥ అ
 గస్త్యవచనం శ్రుత్వా కించిత్కోధసమన్వితః । భక్త్యయన్వద్దనయ
 నాం సంగ్రామస్థలమాగతామ్ ॥ ౧౦౭ ॥ అయుక్తం యోషితాంధీమన్
 సంగ్రామాగమనం మునే । అథాహంతోడ్డమానస్య శిరఃకాయాద్ధరా
 మ్యహమ్ ॥ ౧౦౮ ॥ తత్పుత్రంతం మహాభాగం శ్రీనివాసం మహాబలమ్ ।
 హత్వా రాజ్యం ప్రదాస్య మివిష్వక్సేనాయధీమతే ॥ ౧౦౯ ॥ వాసుదేవ
 వచస్కుత్వా సాష్టాంగం ప్రణివత్య సా । కృతాంజలిపుటాభూత్వా దేవం
 * పద్మావతీ ప్రార్థనయా శ్రీనివాసకృతతోడ్డమాన్వసుదానసంధిక్రమః. *
 వాక్యమభాషత ॥ ౧౧౦ ॥ శ్రీపద్మావతీ ॥ స్వామిన్నాథారవిందాక్ష శ్రీ
 నివాసకృపానిధే । దయాంకురు దయాసింధోభక్తానామభయంకురు ॥
 కిమనేన జగన్నాథ లోకనాశనకారిణా । ఉభారాజ్యస్య కర్తారా భవతాం
 రాజసత్తమా ॥ ౧౧౧ ॥ విభజ్య రాజ్యం సర్వంచ కోశం దేహిరమాప
 తే । స్వస్త్వస్తు సర్వలోకేభ్యః పిత్రేచాపికనీయసే ॥ ౧౧౨ ॥ ప్రసాదా
 త్తవగోవింద నివర్తస్వరణాంగణాత్ । ఇతి ప్రియావచస్కుత్వా శ్రీనివా
 సఉవాచ తామ్ ॥ ౧౧౩ ॥ శ్రీనివాసః ॥ క్షత్రధర్మం న జానాసి త్వంగ
 చ్ఛాద్యరణాంగణాత్ । అథాహంతోడ్డమానస్య సపుత్రస్వరణేశిరః ॥ ౧౧౪ ॥
 పాతయిష్యే మహాసంఖ్యే పశ్యతాం సర్వదేహినామ్ । స్థూలకార్థం ప్రి
 యేచాపి నాత్ర కార్యవిచారణా ॥ ౧౧౫ ॥ ఇత్యుక్తాసాకంపమానా
 మునిమహాకృపానిధిమ్ ॥ పద్మావతీ ॥ నివర్తయ రణాత్త్వం వా వేంక
 టేశం మునీశ్వర ॥ ౧౧౬ ॥ ఇతి విజ్ఞాపితో దేవ్యా లోపాముద్రాపతిస్త
 దా । మునిః ప్రోవాచ రాజేంద్ర శ్రీనివాసం రణప్రియమ్ ॥ ౧౧౭ ॥ సాం

౧౦౮ శ్రీవేంకటాచలమహాత్మ్యే-భవిష్యత్తరపురాణా స్త్యతే(అ-౧౩

త్వయిత్యాశ్రీనివాస విష్వక్సేనంమహీపతిమ్ । విభక్తంకురుగోవింద రా
జ్యంకోశంతయోరితి ॥ ౧౧౯ ॥ అగస్త్యవచనంశ్రుత్వా తోడ్డమానంస్త
పాత్మజమ్ । సమాహూయామావచనం సంధికారోజనార్దనః ॥ ౧౨౦ ॥
కింతేమనోగతంరాజ నిత్తుక్తోవాక్యమబ్రవీత్ ॥ తోడ్డమానః ॥ త్వమే
వగతిరస్తాకం త్వయ్యేవరమతేమనః ॥ ౧౨౧ ॥ తచ్చుత్వాతంసమా
హూయ స్థాలకంవాక్యమబ్రవీత్ ॥ శ్రీభగవాన్ ॥ భగీతవకల్యాణీ
సంధిస్థాలకవాంఛతి ॥ ౧౨౨ ॥ హృద్గతంతవయద్బుద్ధిహిసత్వంత
త్పుణివపతే । వాసుదేవవచస్సుత్వా విష్వక్సేనోభ్యభాషత ॥ ౧౨౩ ॥
రాజపుత్రః ॥ శాసనేతవగోవింద స్థితోహంసర్వదాహరే । యదైవే
చ్ఛాతవహరే తదైవకురుకేశవ ॥ ౧౨౪ ॥ ఇతివిజ్ఞాపితస్తాభ్యా ముభా
భ్యాంవేంకటేశ్వరః । సంధించకారరాజేంద్ర శ్రీనివాసస్తయోస్తదాశ్ర
తదారాజ్యంవిభజ్యాభ హస్త్యశ్వరథసంయుతమ్ । ధనంకోశంతథాగ్రా
మాన్ దుర్గాణిసగరాణిచ ॥ ౧౨౫ ॥ వివిచ్యసర్వరాజ్యంచ వస్త్రుమా
స్తీర్యచేవరాట్ । యయాచేషోడశంభాగం రాజానంరాజనందనమ్ ॥
భవద్భిస్తురణంకృత్వా పృథామరణమిచ్ఛతః । దాతవ్యోరాజ్యభాగస్తు మ
మవాదుహితుస్తువా ॥ ౧౨౬ ॥ ఇత్యేవంశ్రీనివాసేన పృష్టౌరాజన్మపా
త్మజౌ । దదతుస్తామహారాజ గ్రామాద్వాత్రింశతంహరేః ॥ ౧౨౭ ॥
తోడ్డమానంప్రతిష్ఠాప్య తోడ్డరాజ్యేతదాహరిః । విష్వక్సేనంప్రతిష్ఠాప్య నా
రాయణపురేన్మప ॥ ౧౩౦ ॥ తద్గ్రహేభోజనంకృత్వా స్థాలకస్యగృహే
తథా । స్వయంభుక్త్వాభోజయిత్వా పద్మావత్యనుగోయయశా ॥ ౧౩౧ ॥
అగస్త్యనిలయంరాజన్ శ్రీనివాస స్సతాంగతిః । ముముదేరమయాసా
ర్థంభగవాన్బుభదర్శనః ॥ ౧౩౨ ॥ యఇదంపుణ్యమాఖ్యానంశృణుయా
చ్ఛావయేచ్ఛయః । శ్రీనివాసప్రసాదాత్స సర్వమంగళవాన్భవేత్ ॥ ౧౩౩ ॥

ఇతి శ్రీభవిష్యత్తరపురాణే శ్రీవేంకటాచలమహాత్మ్యే తోడ్డమా
నవసుదానయుద్ధప్రశంసనంనామ ద్వాదశోధ్యాయః.

తోడ్డమాన్మృతదివ్యస్వరూపజ్ఞానపూర్వకశ్రీనివాసస్తుతిః.

జనకః ॥ తతఃకిమకరోత్యుష్ణ శ్శతానందన్మపశ్చవా । తన్మమా
చక్ష్యయోగీంద్ర రాజస్తచ్చరితమ్మహత్ ॥ ౧ ॥ శతానందః ॥ కదాచి

ద్వేజుః-తేశస్యదర్శనార్థంసరాధిపః । ఏకఏవాధిగమ్యాభననామచరణౌ
 హరేః ॥ ౨ ॥ తందృష్ట్యా రాజశాద్దూలమాలింగావహచోహరిః ॥ శ్రీని
 వాసః ॥ కిమాగమనకార్యం తేతస్మాదమాచక్ష్యభూషతే ॥ ౩ ॥ సదేవవ
 చనంశ్రుత్వావాసుదేవమభాషత ॥ రాజా ॥ దర్శనాత్తవగోవిందనాధి
 కంవర్తతేహరే ॥ ౪ ॥ త్వాంపదంతిసురాధ్యక్షంవేదవేద్యంపురాతనమ్ ।
 మునయోమనుజశ్రేష్ఠాస్తచ్చుక్రిత్యాహమిహాగతః ॥ ౫ ॥ స్వామిన్న
 చ్యుతగోవిందపురాణపురుషోత్తమ । అప్రాకృతశరీరోసిలీలామానుషవి
 గ్రహః ॥ ౬ ॥ త్వమేవసృష్టికరణేపాలనేహరణేహరే । కారణంప్రకృతే
 ర్యోనింపదంతిచమనీషిణః ॥ ౭ ॥ జగదేకార్ణవంకృత్యాభవానేకత్వమా
 వ్యచ । జీవకోటిభనం దేవజతరేవరిపూరయన్ ॥ ౮ ॥ క్రిడతేరమయాసార్థం
 రమణీయాంగవిభ్రమః । సహస్రశీర్హాపురుషస్సహస్రశ్రీస్సహస్రహస్రహ
 త్ ॥ ౯ ॥ త్వంస్థూధ్యాద్విప్రనిచయాబాహుభ్యాంక్షత్రమండలమ్ । ఊరు
 భ్యామభవన్వైశ్యాపద్యాంశూద్రాఃప్రక్షీర్తితాః ॥ ౧౦ ॥ ప్రభుస్త్యం
 సర్వలోకానాందేవానామపియోగినామ్ । అంతస్సృష్టికరస్త్యంహి
 బహిస్సృష్టికరోభవాన్ ॥ ౧౧ ॥ నమశ్శ్రీవేంకటేశాయనమోబ్ర
 హ్మాదరాయచ । నమోనాథాయకాంతాయరమాయాఃపుణ్యమూ
 ర్తయే ॥ ౧౨ ॥ నమశ్శాంతాయకృష్ణాయనమస్తేఽద్భుతకర్తృణే । అప్రా
 కృతశరీరాయశ్రీనివాసాయతేనమః ॥ ౧౩ ॥ అనంతమూర్తయేనిత్యమ
 నంతశిరసేనమః । అనంతబాహవేశ్రీమన్నంతాయనమోనమః ॥ ౧౪ ॥
 సరీసృపగిరీశాయపరబ్రహ్మన్నమోనమః । ఇతిస్తుత్వాశ్రీనివాసంకమనీ
 యకశేబరమ్ ॥ ౧౫ ॥ విరరామమహారాజరాజేంద్రోరణకోవిదః । స్తో
 త్రేణానేనసుప్రీతస్తోజ్ఞమానకృతేనచ ॥ ౧౬ ॥ సంతుప్తఃప్రాహగోవింద
 శ్శ్రీమంతంరాజసత్తమమ్ ॥ శ్రీనివాసః ॥ రాజన్నలమలంస్తోత్రంకృ
 తంపరమపావనమ్ ॥ ౧౭ ॥ అనేనస్తవరాజేనమామర్చంతిచయేజనాః ।
 తేషాంతుమమసాలోక్యంభవిష్యతినసంశయః ॥ ౧౮ ॥ ఆకాశరాజోభ
 ర్తాత్ప్రాపముక్తిపదంనృప । తేనరాజ్ఞాప్రసిద్ధోహంభూలోకేభూమి
 పాలక ॥ ౧౯ ॥ కృత్వావివాహవిభవందృష్ట్యామామాగతంగృహమ్ ।
 సంతోషమతులంలేభేరాజాపరమధార్మికః ॥ ౨౦ ॥ దైవమేవపరంమ

౧౦౬ శ్రీవేంకటాచలమహాత్మ్యే-భవిష్యత్తరపురాణా స్తవ తే(అ-౧౩

నేమమభాగ్యఫలోదయమ్ । కృతంకర్మసుఖందుఃఖమనుభోక్తవ్యమం
జసా ॥ ౨౧ ॥ కాగతిఃపురతోరాజకావినారాజ్ఞామహాత్మనా । శ్రీధర
స్యవచశ్చృత్యాతోడ్డమానాహమాధవమ్ ॥ ౨౨ ॥ తోడ్డమానః । ప్రా
రబ్ధకర్మణఃపుంసఃకథంసాఖ్యంభవేద్ధరే । కిమర్థంరోదిషిభృశంహతం
బంధుంస్తరకాహరే ॥ ౨౩ ॥ మాశోకంకురుగోవిందరాజానంస్తర్లగం
ప్రతి । పశ్యమాంపుణ్డరీకాక్షవిష్వక్సేనంచబాలకమ్ ॥ ౨౪ ॥ సాంత్యిత
స్తేనరాజ్ఞేత్థంశ్రీనివాసస్సతాంగతిః । ప్రాహవాణీంజగన్నాథస్తోడ్డమా

తోడ్డమానమ్ప్రతిదివ్యాలయకరణాయశ్రీనివాసచోదనా.

నంప్రజాపతిమ్ ॥ ౨౫ ॥ శ్రీనివాసః ॥ కుటుంబస్థాపితస్తేనరాజ్ఞాభా
త్రాగరీయసా ॥ నాస్తిమేభవనంతాతవాసార్థందుహితుస్తవ ॥ ౨౬ ॥
వియన్నృపస్యజామాతావర్తతేపరమందిరేవపాఠకీర్తిరమూనంతదుః
ఖదాదుఃఖనాశన ॥ ౨౭ ॥ పారతంత్ర్యంమహాత్మకృష్ణంమనుష్యాణాంత
కాకథా । తస్మాన్మేభవనంకార్యంత్యయారాజకులోద్భవ ॥ ౨౮ ॥
త్వాంవినారాజశార్దూలకీర్తింస్థాపయితుంస్థిరాం । కస్యమర్థోధరాప్త
ష్టేనాకేనాగాలయేపివా ॥ ౨౯ ॥ వదత్యేవంవాసుదేవేతథాస్త్విత్వ
వదన్నృపః । సుముహూర్తేసులగ్నేచసునక్షత్రేశుభేతిథా ॥ ౩౦ ॥
భోగిరాజగిరింరాజన్నాథురోహఖగద్వజః । సహితఃకమలాదేవ్యారా
జ్ఞాయుక్తస్సదేవరాట్ ॥ ౩౧ ॥ నివేశందర్శయామానవరాహాను
మతేనచ । స్వామిపుష్కరిణీతీరేదక్షిణేపక్షివాహనః ॥ ౩౨ ॥ అత్రై
వకార్యంరాజేంద్రచైత్యంపూర్వముఖంశుభమ్ । గోపురద్వయసంయు
క్తంప్రాకారత్రయమవ్యయమ్ ॥ ౩౩ ॥ సప్తద్వారసమోపేతందే
హళీతోరణాన్వితమ్ । ధ్వజస్తంభసమోపేతంసర్వలక్షణసంయుత
మ్ ॥ ౩౪ ॥ ఆస్థానమణ్డపందిర్యమద్భుతంయాగమణ్డపమ్ । గోశాలాం
ధాన్యభవనంతతోమాలాకరంగృహమ్ ॥ ౩౫ ॥ వస్త్రుగేహంతైలశాలాం
ఘృతార్థంభవనంపుథక్ । భక్ష్యశాలాంవిశాలాంచభూషణానాంగృ
హంతథా ॥ ౩౬ ॥ కర్పూరగంధమార్జాలతైలకస్తూరికాగృహమ్ । క
ల్పయాశుచరాజేంద్రగజాశ్వభవనంపుథక్ ॥ ౩౭ ॥ తామ్రపత్రై
స్సునంబద్ధంస్వర్ణాలంకారమణ్డితమ్ । శ్రీతీర్థమన్నశాలాగ్రేభూతీర్థంభూ

మిపాలక ॥ ౩౮ ॥ త్వయావినిర్మితంపూర్వంతోడ్డమానమహీపతే । త
దద్యకురుశోభాధ్యంశిలాబంధనపూర్వకమ్ ॥ ౩౯ ॥ ఇత్యుక్తోవాసుదే

→→→ భగవత్కథితతోడ్డమాన్నృపపూర్వోదస్తః. ←←←

వేసరాజావచనమబ్రవీత్ ॥ తోడ్డమానః ॥ కథంపూర్వంమయాకూషః
కృతస్తేకేనజన్తనా ॥ ౪౦ ॥ కోహంపూర్వంచకాజాతిస్తన్తమాచక్షు
విస్తరాత్ । రాజ్ఞేత్యుక్తోబ్రవీద్రాజః శ్రీనివాసస్సతాంగతిః ॥ ౪౧ ॥
శ్రీనివాసః ॥ పురావైఖానసోనామఋషిరత్యంతనిష్ఠధీః । భావికృష్ణావ
తారస్యకథాంశ్రుత్వాపురాతనీమ్ ॥ ౪౨ ॥ కాలానాంకర్తృణాంచైవశ
రీరాణాంచనస్థితిః । జనానామితినిశ్చిత్యతపస్తప్తంప్రచక్రమే ॥ ౪౩ ॥
ద్రావిడచోళదేశేతుప్రకృష్టేకుశవిస్తృతే । కృష్ణరూపంప్రపశ్యామినిరా
హరోజితేంద్రియః ॥ ౪౪ ॥ తపసాదుష్కరేణేతిసుదృఢంకృతనిశ్చయః । త
పసాతప్యమానస్యతస్యవైభక్తవత్సలః ॥ ౪౫ ॥ ప్రాదుర్భూతవభగవాన్
పురాగోపాలవేషభాక్ । ప్రాదుర్భూతంహరిందృష్ట్యాతుష్టావసమునిస్త
దా ॥ ౪౬ ॥ శ్రీవైఖానసః ॥ పూజాంకరోమిపురుషోత్తమపుణ్యమూ
ర్తేగోపాలవేషకరుః కరదేవదేవ । ఇత్థంసమీరితఉవాచమునీశ్వరంతం
తస్యోచితంవచనమేషమహానుభావః ॥ ౪౭ ॥ శ్రీకృష్ణః ॥ త్వయాధ్యే
యశ్శ్రీనివాసోనాహంధ్యేయోమునీశ్వర । గచ్ఛశేషగిరింతత్రవత్ప్రేవ
ర్తతేశుభా ॥ ౪౮ ॥ ప్రతిమాశ్రీనివాసస్యతత్పూజాంకురుసంతతమ్ ।
సంగమిష్యతితేమార్ద్రహృదశ్శ్రీరంగదాసకః ॥ ౪౯ ॥ పూజకస్యభవే
చ్ఛూద్రస్సేవకస్తేమహామునే । ఏవముక్తోధహరిణాసంప్రాప్తోవేఙ్క
టాచలమ్ ॥ ౫౦ ॥ సంగమస్తుబభూవాస్యమునేశ్వూద్రదేణవత్కృని । త
తస్తుతేనసహితోగత్వాశ్రీవేఙ్కటాచలమ్ ॥ ౫౧ ॥ వల్లీకన్ఠంహరిందృ
ష్ట్యాపూజయామాసవైమునిః । పుష్పాణ్యాహరయామాసరంగదాసో
మహాయశాః ॥ ౫౨ ॥ అకస్మాద్దైవయోగేనగంధర్వఃకుండలాహ్వయః ।
స్నానార్థమాగమచ్ఛీఘ్రంస్వాభిస్త్రిభిర్బలాశయమ్ ॥ ౫౩ ॥ వసంతే
విజనేతత్రస్వామిపుష్కరిణీజలే । జలక్రీడాపరాస్తత్రదృష్ట్యాతారంగదా
సకః ॥ ౫౪ ॥ మదోద్రిక్తమనాభూత్వారేతోఽత్యాక్షిద్ధరాతలే । పున

౧౦౮ శ్రీవేంకటాచలమహాత్మ్యే-భవిష్యత్తరపురాణా న్నర్గతే(అ-౧౩

సన్నిత్యాశుచిర్భూత్వా పశ్చాత్తాపేననిందితః ॥ ౫౫ ॥ బద్ధంమాలా
కులంసర్వంపరిత్యజ్యపునస్తదా । పునరాహృత్యపుష్పాణిశీఘ్రమూదాయ
పాదజః ॥ ౫౬ ॥ దేవాగారంసమాసాద్యస్థితవానగ్రతోహరేః । రం
గదాసంమునిర్దృష్ట్యాఽగర్హయద్వచసాముహుః ॥ ౫౭ ॥ పూజాకా
లోహ్యతిక్రాంతశ్చక్రపాణేర్హహత్తనః । కిమర్థంకృతవానాఘరివిశంబం
శూద్రసందన ॥ ౫౮ ॥ నిందిత్వామునిశార్దూలేశూద్రంపూజావిలోప
నమ్ఏవంపదతివిప్రేంద్రేన్ధితేతూష్ణేంచపాదజే ॥ ౫౯ ॥ శంఖచక్రధరశ్శూ
ద్రమువాచపరయాగిరా ॥ శ్రీనివాసః ॥ మాభైః పీఘుత్రభద్రం తేరంగదా
సమహమతే ॥ ౬౦ ॥ మాయయామోహితంవిశ్వంససురాసురమాను
షమ్ । తత్రాపితవబుద్ధిస్తుపశ్చాత్తాపేనయోజితా ॥ ౬౧ ॥ తస్మాత్త్వమ
శుభశ్శూద్రసంత్యజాత్రకశేబరమ్ । స్వామిపుష్కరిణీతీరేసర్వపాపని
వారణే ॥ ౬౨ ॥ మరణాత్పుణ్యదేశేఽస్మిన్శుద్ధోజన్మాంతరేపునః । సుధ
ర్మతనయోభూత్వాతోడ్డదేశాధిపోభవ ॥ ౬౩ ॥ తోడ్డమానితివిఖ్యాతోలో
కేశేర్రింగమివ్యసి । శతస్త్రీవల్లభోభూత్వామమభక్తశ్చకేవలమ్ ॥ ౬౪ ॥
తతస్త్యంసార్వభౌమస్సకరాజ్యభోగముపైవ్యసి । కన్యాదానప్రసంగ
శ్శుభవివ్యతినసంశయః ॥ ౬౫ ॥ తస్మాద్దేహంత్యజాతైఃప్రసిరాహారోఽ
తినిర్మలః । సుధర్మరాజతనయోరాజాఽకాశానుజోభవేః ॥ ౬౬ ॥ ఇత్యు
క్తోవాసుదేవేనతనుంతతైఃప్రసోఽత్యజత్ । సత్యమద్యాకాశరాజాఽను
జోభూద్ధార్మికోన్మపః ॥ ౬౭ ॥ తదాత్వయాకృతస్తేషకూపఆరామకా
రణాత్ । ఇతితేకథితంపూర్వంజన్మకర్మసముద్భవమ్ ॥ ౬౮ ॥ గోవిం

తోడ్డమాన్నృపప్రార్థనయాభగవత్కృతసవీనమన్దిరప్రవేశః.
దవచసంశ్రుత్వాతోడ్డమాన్రాజసత్తమః । కూపంసంశోధయామాసస్వ
కృతంపూర్వజన్మని ॥ ౬౯ ॥ విమానంకారయామాసరత్నచిత్రంమహా
న్నతమ్ । చతుర్ముర్తినమోపేతంవైనతేయవిభూషితమ్ ॥ ౭౦ ॥ క
లశేనసమోపేతంసౌవర్ణేనాద్భుతేనవై । ఆగతానాంజనానాంచసమా
రోహావరోహయోః ॥ ౭౧ ॥ మార్గంయోజనవిస్తీర్ణం ససోపానంచకా
రహ । మధ్యేమధ్యేమంటపానిప్రపాకూపాంశ్చకారచ ॥ ౭౨ ॥ శ్రీని
వాసంసమాగమ్యతోడ్డమానబ్రవీత్తతః ॥ రాజా ॥ త్వయానియమితం

దేవ సర్వసంపూర్ణతాంగతమ్ || 23 || ఆగచ్ఛాద్యజగన్నాథ చైత్యం
 తవజనార్దన । ఇతిరాజవచస్సుగ్రీత్వా భగవానాహభూపతిమ్ || 2౪ || అవ
 శ్యమనుగచ్ఛామితవభక్త్యాప్రతోషితః । ఇత్యుక్త్వా పస్థితం దేవం దేవై శ్చే
 ద్ద్రపురోగమైః || 2౫ || వైఘానసః ఋషిశ్రేష్ఠైర్బ్రాహ్మణైర్బ్రాహ్మవి
 త్తమైః । ఋక్సామగాయత్రైశ్చైవ మంత్రైశ్చ విధిపూర్వకమ్ || 2౬ ||
 వాదితైర్గ్రీర్వాద్యమూనైశ్చ ఘోషయద్భిర్దిశోదశ । దేవైర్బ్రాహ్మపురో
 గైశ్చ స్తువద్భిస్తునిభిర్హరిమ్ || 27 || ప్రవేశయామానవరంసుమందిరం
 శ్రీశ్రీనివాసంపురుషంపురాణమ్ । పద్మావతీంచాపిముదామహీపతిస్సమ
 స్తతోక్తైర్దునిభిర్మహోత్సవైః || 2౮ || పుష్పాణ్యవర్షంశ్చ సురాసురా
 ద్యా సుయక్షగంధర్వనరోరగాశ్చ । దేవస్యమూర్ధ్నావ్రతవిమానవర్షే
 తంపూజయంత స్త్యవయశ్చహర్షాత్ || 2౯ || తతః ఆనందనిలయేతో
 ణ్ణమాన్నృపనిర్మితే । విమానాగ్నేగ్రీశ్రీనివాసో రరాజభగవాన్ హరిః ||
 ఆనందజనకత్వాత్త మానందనిలయంవిదుః । వరపద్మాసనేసుస్థాం విధా
 యకమలాలయామ్ || ౩౦ || పద్మావతీంవిశాలాక్షీం భగవానాత్మవక్ష
 సి । అరిశంఖవిహీనోసా కటిన్యస్తకరోత్తమః || ౩౧ || దర్శయన్వాణి
 నైకేన దక్షిణేనవృషాకపిః । పదపద్మంసురారాధ్యం గతించపరమాంస్స
 ణామ్ || ౩2 || కటిన్యస్తకరేణాపి నిజపాదాబ్జగామినామ్ । నృణాం
 భవపయోరాశిం కటిదఘ్నంప్రదర్శయన్ || ౩౩ || విరాజతేవేజ్జ-తుశ
 స్సంప్రత్యపిరమాపతిః । ఇతితేకధితంరాజమాహాత్మ్యంవేజ్జ-తుశితుః ||
 పవిత్రంపరమంపుణ్యంమజ్జశానాశ్చమజ్జశమ్ || ౩౪ || ... *

ఇతి శ్రీభవిష్యోత్తరపురాణే శ్రీవేంకటాచలమాహాత్మ్యే
 భగవత్కృతతోణ్ణమాన్నృపనిర్మితనవీనమద్విరప్రవే
 శాదికథనంనామ త్రయోదశోధ్యాయః.

➤➤➤ బ్రహ్మకారితదీపారోపణభగవదుత్సవప్రశంసా. ➤➤➤

శతానందః || సర్వాభ్యుదయకామోఽథ భూతానాం హితకా
 మ్యయా । తదావై భగవాన్బ్రహ్మ దీపద్వయమకల్పయత్ || ౧ || ప్రా

౧౧౦ శ్రీవేంకటాచలమహాత్మ్య-భవిష్యత్తరపురాణాస్తోత్రే (అ-౧౪

ర్థయామాసగోవిందం వరమేకమనామయమ్ । యావత్కలియుగంతి
 ఘ్నే త్తానద్దీపాభివర్ధతామ్ ॥ ౨ ॥ యదావిమానపతనం యదాదీపవినా
 శనమ్ । తదావతారస్సంపూర్ణ ఇతిమేనిశ్చితోఽవధిః ॥ ౩ ॥ ఇతితస్మైవ
 రందత్వా బ్రహ్మణమవదద్ధరిః ॥ శ్రీనివాసః ॥ శ్రూయతాంవచనంతా
 త భుజముద్భుత్యచోచ్యతే ॥ ౪ ॥ ఉత్సవంకురుమేపుణ్యం బ్రహ్మన్లోక
 పితామహా । ధ్వజారోహణమారభ్యరథాంతంచసవాహనం ॥ ౫ ॥
 నైవేద్యంబహుచిత్రంచ బ్రాహ్మణైర్వేదపారగైః । కర్తవ్యంమమకల్యా
 ణం త్రికాలేభయభక్తితః ॥ ౬ ॥ తదేతద్వచనంశ్రుత్వా పితుస్సచపితా
 మహాః । తోడ్డుమానంసమాహూయ వచనంవ్యాహరత్తదా ॥ ౭ ॥
 బ్రహ్మ ॥ వాహనానివిచిత్రాణి కురుశీఘ్రంరమాపతేః । రథోదారుమ
 యస్తాత బహుచిత్రవిచిత్రితః ॥ ౮ ॥ అతంత్రేణమహీపాలకర్తవ్యోవిశ్వ
 కర్తా । ఛత్రాణిచామరేపుణ్యే వ్యజనంరాజసత్తమ ॥ ౯ ॥ ఇత్యుక్త్వా
 విశ్వకర్మాణ మాహూయస్మపతేర్వశమ్ । విధాతావిదధేపోపి యథారా
 జానుశాసనమ్ ॥ ౧౦ ॥ వాహనానిరథచ్ఛత్ర చామరవ్యజనానిచ । కృత
 మహోత్సవార్థంవేంకటాద్రిమ్ప్రతినానాదేశీయస్మపాగమనమ్ ॥
 వాత్సణమాత్రేణ ప్రీతయేమధుఘాతినః ॥ ౧౧ ॥ ఉవాచవచనంచేవో
 రాజానంసపితామహమ్ । సర్వదేశజనాకీర్ణ ముత్సవంచోత్తమంవిదుః ॥
 ఆనయస్వస్మపాత్సర్వాన్నానాదేశగతానితి । శాసితోవాసుదేవేన
 భృత్యాశంపైప్రషయస్మృషః ॥ ౧౩ ॥ అంగవంగకళింగాద్యాః పా
 గండాఃకాశికాస్తతః । కాంభోజాఃకేరళద్వీపావిరాటకురుజాంగలాః ॥ ౧౪ ॥
 బర్బరాఃపాండ్యదేశీయా శ్చైద్యామాత్యాస్సస్సైంధవాః । ఆగతాస్తేమ
 హీపాలా స్సకుటుంబాస్సవాహనాః ॥ ౧౫ ॥ కేచిద్వానగతాఃకేచి
 ద్దజ్ఞస్థాఃకేచిదశ్వగాః । కేచిచ్ఛశిబికారూఢాః కేచిత్పద్భ్యంసమాయ
 యుః ॥ ౧౬ ॥ ఛత్రైస్సచామరైర్ద్రివ్యై మాయూరశుకపింఛకైః । ఆ
 రాధనంప్రకుర్వాణా విప్రాణాంచైవభోజనైః ॥ ౧౭ ॥ బ్రహ్మక్షత్రియవి
 ట్పూద్రా యేచాన్యేనవజాతిజాః । చండాలయవనాంస్త్యక్త్వా సర్వప
 వసమాగతాః ॥ ౧౮ ॥ సమాగమేమార్గమధ్యే సంకీర్ణజనమణ్డలే ।

అశ్నంతఃకేచిదాయాంతి కేనిదన్నవివర్జితాః ॥ ౧౯ ॥ కేచిత్తీ రప్రపానా
 శ్చ కేచిద్ధారణపారణైః । సర్వేభవన్త రేర్భక్తా శ్చీ నివాసస్యభూమిపః ॥
 ధనానివస్త్రాణిచభూషణాని కాయాన్మజీవానిసుఖానిసర్వే । శ్రీవేంకటేశస్యపదార్పితాని చక్రుర్జనాభాగవతాఃకలాయుగే ॥ ౨౦ ॥ తత్రా
 హూయమునీకృత్పుర్వా న్తహిపాలాన్యథాక్రమమ్ । కన్యామాసంగతే
 భానా ద్వితీయాయాంబగత్పతేః ॥ ౨౧ ॥ ధ్వజారోహణమాధాయ సాం
 కురార్పణమేవచ । వైఘానసమునిశ్రేష్ఠః పూజామంత్రైః ప్రకల్పితా ॥
 సరయానంరత్నమయం నిధాయపురతోహరేః । వాసుదేవంబభాషేథ
 బ్రహ్మలోకపితామహః ॥ ౨౨ ॥ సరయానంసమారుహ్య కురుచైత్యప్రద
 ష్ఠిణమ్ । ఏవముక్తః ప్రత్యువాచ శ్రీనివాసఃపితామహమ్ ॥ ౨౩ ॥ శ్రీనివా
 * భగవదాజ్ఞయాబ్రహ్మకృతభగవన్నూర్చితమష్టయనిర్మాణప్రకారః. *
 సః ॥ భోపుత్రబాలభావేనసి శాసితోవేదనిర్ణయః । సచాద్యవిస్తృతస్తా
 తపరీతాదీయతాంమమ ॥ ౨౪ ॥ సతద్వచనమూకర్ణ్యకించచ్చింతాసమా
 కులః । పరీతాంచదదావిష్ణో ర్వేదానాంవేదవత్తమః ॥ ౨౫ ॥ స్థాలిత్య
 మభవత్కించిత్రరీతాయాంవిధేస్తదా । తతోఽవబోధితస్సమ్యక్ స్వే
 ధావేదానుశాసనమ్ ॥ ౨౬ ॥ నిర్తమేక్షణమాత్రేణశ్రీనివాసాత్కి కా
 శ్శుభాః । మూర్తీశ్చతస్రామంత్రైస్తు చతుర్వేదసముద్భవైః ॥ ౨౭ ॥
 పృథక్ష్వామూనితాసాంవై చకారసుమహామతిః । ఉత్సవశ్రీనివాసాఖ్యా
 త్వద్వాద్యాన్యాచోగ్రనామికా ॥ ౩౦ ॥ సర్వాధిపసమాఖ్యాన్యా లేఖ
 కాఖ్యాతదాపరా । మూలమూర్తిరభూత్తాసాం మూర్తీనాంచతురాత్మ
 నామ్ ॥ ౩౧ ॥ స్వయంశ్రీవేంకటాధీశస్సర్వాత్తా జగదీశ్వరః । దే
 వానాంకల్పయామాస తత్తన్నూత్యభిమానినామ్ ॥ ౩౨ ॥ అసంకీర్ణాని
 కార్యాణి తానితానివిధిస్తతః । పశ్చాన్నామపిదేవానాం తత్తన్నూర్త్య
 భిమానినామ్ ॥ ౩౩ ॥ చతుర్ముఖేషుచతురో మనస్యేకంవిధిస్తదా
 అనుసందధదాతేనే సర్వంకర్తృమహోత్సవే ॥ ౩౪ ॥ ఉత్సవశ్రీనివా
 సస్తు యాత్రాకర్తృణిదీక్షితః । తేననిర్వర్తయామాస యాత్రాకర్తోత్సవం
 విధిః ॥ ౩౫ ॥ నైవేద్యంబహుధాచిత్రం చక్రేబ్రహ్మోత్సవేశుభే
 గుడౌదనంతిలాన్నంచ పరమాన్నంపయశ్చిత్తమ్ ॥ ౩౬ ॥ ముద్గాన్నం

౧౧౨ శ్రీవేంకటాచలమహాత్మ్యే-భవిష్యత్తరపురాణాంతర్గతే(అ-౧౪

మాషకాన్నంచ దధ్యోదనమతఃపరమ్ । పద్విధాన్నంచసాపూపం సపా
యసశర్కరమ్ ॥ ౩౭ ॥ గుడాపూపాంస్త్రీలాపూపాన్యాపూపా
న్మనోహరాః । మోదకాంశ్చశతచ్ఛద్రప్రముఖానాంరయన్విధిః ॥ ౩౮ ॥

➤ బ్రహ్మకారితశ్రీనివాసమహోత్సవవై భవప్రకారవర్ణనమ్. ➤

అర్చయామాసదేవాయ శ్రీనివాసాయవిష్ణవే । ఉత్సవశ్రీనివాసస్య వీధి
యాత్రాంనుహోత్సవే ॥ ౩౯ ॥ కారయామాసవై వేధా ధ్వజారో
హణపూర్వకమ్ । సాయంకాలేచపూర్వేద్యుర్ధ్వజారోహణవాసరా
త్ ॥ ౪౦ ॥ అనంతగరుడాద్యాశ్చ బ్రహ్మద్యాశ్చతథామరాః । సర్వే
చాన్యేమహర్వాద్యా విష్వక్సేనపురస్పరాః ॥ ౪౧ ॥ పశ్చి కాదిభవాం
మృతస్మింపవిత్రాంనగరాద్యహిః । ఖానితాంవిధివన్తంత్రైర్హస్తా
న్స్తకరోపితామ్ ॥ ౪౨ ॥ సర్వమజ్జశవాద్యైశ్చసహసర్వపరిచ్ఛదైః
ససంభ్రమంసమాసీయ ప్రాదక్షిణ్యేనవీధిషు ॥ ౪౩ ॥ అంకురార్పణ
మాతేను స్సహర్షపులకాంకురాః । తతోఽపరేద్యురుషసి ధ్వజారోహమ
హోత్సవమ్ ॥ ౪౪ ॥ ఆరభ్యావభృథాంతంచపుష్పయాగాంతమేవ
చ । ఉత్సవంశ్రీనివాసస్యచకారవిధివద్విధిః ॥ ౪౫ ॥ తస్మిన్తహో
త్సవేవిష్ణోర్ధ్వజారోహణవాసరే । ప్రథమేప్రథమంయానం మనుష్యా
న్దోళికాభవత్ ॥ ౪౬ ॥ ద్వితీయంచతథారాత్రా వభవచ్ఛేషవాహన
మ్ । శేషేశయనశీలస్య శేషాచలనివాసినః ॥ ౪౭ ॥ సదాశేషప్రియ
స్యాస్య శ్రీనివాసస్య శాక్తికణః । ద్వితీయదివసేచాద్యం భూయాభూచ్ఛే
షవాహనం ॥ ౪౮ ॥ ద్వితీయంచతథారాత్రా వభవద్ధంసవాహనమ్ ।
తృతీయదివసేచాద్య మభవత్సంహవాహనమ్ ॥ ౪౯ ॥ ద్వితీయంచత
థాయానం రాత్రామాక్తికమండపమ్ । చతుర్థదివసేయానమాదిమంకల్ప
భూరుహః ॥ ౫౦ ॥ ద్వితీయమభవద్రాత్రా సర్వభూపాలవాహనమ్ ।
పంచమేదివసేచాద్యం యానమాందోళికాభవత్ ॥ ౫౧ ॥ హరేర
మృతసందాయ మోహినీవేషధారిణః । ద్వితీయంరజనాయానం వేదవే
ద్యస్యవైహరేః ॥ ౫౨ ॥ బభూవచస్వయంసాతౌ చ్ఛందోమూర్తిభి
గేశ్వరః । ఆద్యంయానంవృద్ధినే హనూమానభవద్ధరేః ॥ ౫౩ ॥ ద్వితీ
యమృంగళగిరి స్పాయంయానమభూద్ధరేః । మహిషీసంయుతస్యాస్య

వసంతోత్సవరాగిణిః ॥ ౫౪ ॥ తృతీయంరజనాయానమాసీదైరావతో
 గజః । సప్తమేభూద్ధినేయానమాద్యంభాస్కరమజ్జలమ్ ॥ ౫౫ ॥ ద్వి
 తీయమ్మంగళగిరిస్సాయమాసీద్రమాపతేః । రమణీయతమోద్వానవిహా
 రోత్సవరాగిణిః ॥ ౫౬ ॥ కుసుమాపచయవ్యగ్రమహిషీజనశాలినః । తృ
 తీయంరజనాయానమభవచ్ఛంద్రమండలమ్ ॥ ౫౭ ॥ అష్టమేదివసేచా
 ద్యమభవద్వాహనంహరేః । నానావిధైరలంకారైర్కండితస్సమహాన్ర
 థః ॥ ౫౮ ॥ ద్వితీయంరజనాయానమభూదుచ్చైశ్శ్రీవాహయః । న
 వమేదివసేచాద్యంయానమాందోళికాభవత్ ॥ ౫౯ ॥ ద్వితీయంమం
 గళగిరిస్సాయమాసీద్రమాపతేః । హరిద్రైఃపింగళైశ్చూడైఃరభిషిక్తస్య
 మంగళైః ॥ ౬౦ ॥ సముద్యుక్తస్యావభృథస్సానమాంగళికోత్సవే ।
 సఙ్గత్తమ్మంగళైశ్చూడైఃస్థూరిద్రైరభిషేచితః ॥ ౬౧ ॥ సుందరమ్మంగ
 లగిరింసమారుహ్యసతాంగతిః । వైత్యంప్రదక్షిణీకృత్యసహసరైర్వర్క
 హజనైః ॥ ౬౨ ॥ జపద్భిర్వైదికాన్తంత్రాణాంసహితశ్చద్విజోత్తమైః ।
 చకారావభృథస్సానంభగవానాదిపూరుషః ॥ ౬౩ ॥ స్వామిపుష్కరి
 ణితీర్థేనర్వలాకైకపావనే । అవతారదినేతస్మిన్నక్షత్రేశవణేప్రగే ॥
 తృతీయమ్మజ్జళగిరిస్సాయంరాత్రావభూత్తతః । ధ్వజావరోహణాభిఖ్యుడ
 త్సవోఽభూత్తదాహరేః ॥ ౬౪ ॥ తతోఽపరేద్వ్యురభవత్పుష్పయాగ
 మహోత్సవః । దేశాంతరాదాగతానాంసపర్యాసీత్తతోన్మణామ్ ॥
 దేవాజగ్గుస్త్వకంధామరాజానోరాజసత్తమ । జగ్గుస్త్వనగరంది
 న్యంధృష్ట్యాదేవమహోత్సవమ్ ॥ ౬౫ ॥ బ్రహ్మజగామస్వం లోకం
 నత్యావేజ్జటవల్లభమ్ । సమాప్యచోత్సవంసర్వంసరాజాతోడ్డమా
 న్నృపః ॥ ౬౬ ॥ వాసుదేవంసమస్కృత్యచాక్షామాదాయమాశినా ।
 స్వపురంప్రాప్యధర్మాత్కృత్యార్చాంవేజ్జటేశితః ॥ ౬౭ ॥ సంస్థా
 ప్యపూజయామాసస్వపురేనిజమందిరే । రాజ్యంచకారధర్మాత్కాస
 త్యేనపుధివీపతిః ॥ ౬౮ ॥ గోబ్రాహ్మణహితార్థాయచాతిథీనాంహితా
 యచ । సద్ధర్మనిరతశ్శాంతోజితమన్యుర్జితేంద్రియః ॥ ౬౯ ॥ నిత్యమా
 రాధయన్కృష్ణంబిలమార్గేణచాగతః । ఇత్థంకుర్వతిరాజేంద్రరాజరాజ

౧౦౮౧ గంగాస్నానగంతుకూర్తాఖ్యద్విజవృత్తాంతః.

కులోద్భవే || ౭౨ || కా ర్తికేమాసి సంప్రాప్తే దైవయోగేన భూపతే ||
 సమాయయాద్విజశ్రేష్ఠః కూర్తో వాసిష్ఠగోత్రజః || ౭౩ || పితరున్ధి సమాగృ
 హ్యగంగాస్నానసముత్సుకః | అకస్మాద్రాజనగరం విప్రక్షత్రియసంకుల
 మ్ || ౭౪ || సమంతతస్స మాకర్ణ్యతోడ్డమాన్కిర్తిసంభ్రమమ్ | రాఘవా
 ఖ్యసు తేనైవ మహాలక్ష్మ్యై ఖ్యభార్యయా || ౭౫ || పురాద్భహిర్వినిశ్చీప్య భా
 ర్యాంపుత్రంచ సద్విజః | సమాసద్రాజగృహం రాజదర్శనలాలసః || ౭౬ ||
 సింహాననగతం కాంతం విద్వన్మండలమండితమ్ | తమాశీర్భిర్విశేషేణ సం
 స్తుత్యపృథివీపతిమ్ || ౭౭ || రాజానమబ్రవీద్విప్రః కూర్తో వేదాంతపార
 గః || కూర్తః || శ్రుతాబహుముఖాత్కిర్తిస్తవభూపతిశాంపతే || ౭౮ ||
 తచ్చుత్వాద్యసమీపం తే సంప్రాప్తోఽహం నృపోత్తమ | ఇతి విప్రవచే
 శ్చుత్వా పూజయామాస సద్విజమ్ || ౭౯ || తోడ్డమానః || కిమా
 గమనకార్యం తే తన్మామాచక్ష్యభోద్విజ | ఇత్థముక్తోబ్రవీద్రాజా కూర్తో
 వేగవిదాంవరః || ౮౦ || కూర్తః || మత్పితావ్రేతతాంప్రాప్తః కాలే
 న పృథివీపతే | తస్మాన్ధినిచయం నీ త్వాగంగామజ్జనహేతవే || ౮౧ || కా
 శీంగచ్ఛామి రాజేంద్రమనసాకృతనిశ్చయః | దైవాచ్చగర్భిణీజాతామ
 మభార్యాపతివ్రతా || ౮౨ || పశ్చివర్షశ్చమేపుత్రోనశక్తోగంతుమాత్మ
 నా | తస్మాత్త్వయామహారాజరక్షణీయాచతాపుభా || ౮౩ || అశక్తో
 హంతయాగంతంగర్భిణ్యాతుద్విజప్రియ | స్త్రీణాంపత్న్యర్పహేవాసో
 నియతశ్చోదితోఽన్యథా || ౮౪ || పిత్రోస్సమీపేవాసస్తుతదభావేస్వసుర్గృ
 హే | అథవామాతులగృహేత్సథవారాజమందిరే || ౮౫ || షడతేపితర
 స్త్రీణామితిజానామితస్థినితిమ్ | తస్మాత్త్వంరక్షరాజేంద్రసుతంభార్యాం
 చగర్భిణీమ్ || ౮౬ || ఇత్యేవముక్తోవిప్రేణ కూర్తసంజ్ఞేనతోడ్డమాన్ | బా
 ధమిత్స్యక్తవాన్రాజాతస్యధత్వాధనంబహు || ౮౭ || తత్రసంస్థాప్యతేవి
 ప్రోబాష్పసందిగ్ధలోచనః | అబ్రవీత్ససుతాంపత్నీంబాష్పపర్యాకులేత
 ణామ్ || ౮౮ || గచ్ఛామ్యహంవరాహోహేగంగాంభాగీరధింప్రియే
 మారుదస్త్యంవరాహోహేపశ్యపుత్రంభయాతురమ్ || ౮౯ || ఇత్యే
 ముక్తాసావిప్రపత్నీభర్తారమబ్రవీత్ | నిజనాథస్యవదనంపశ్యంతీదుఃఖ

భాగినీ || ౯౦ || శీఘ్రమాగచ్ఛభోస్వామిశక్త్యాగంగావగాహనమ్ ।
పుత్రోపితేమహాప్రాజ్ఞస్తామేవమనుమన్యతే || ౯౧ || ఇత్థంవదంతీం
స్వాంభార్యాంపశ్యన్నాలింగ్యచాత్తజమ్ । జగామవిప్రోరాజేంద్రపశ్య
న్వైపుష్టతఃపునః || ౯౨ || సాజగామగృహంరాజ్ఞఃపశ్యంతీపతిమాత్త
నః । పరిమృజ్యాక్షిజంతోయంసాంత్యయిత్వాసుతంతథా || ౯౩ || రా
జపత్నీంసమాసాద్యపుత్రేణసహసంస్థితా । గతేవిప్రేసరాజర్షిస్తస్యభా
ర్యాంచనుందరీమ్ || ౯౪ || దృష్ట్వాచింతాకులోభూత్వామనసీత్యచిం
తయత్ । త్రివిధాఃపురుషాఃప్రోక్తాధియస్తేషాంపుథస్విధాః || ౯౫ || త
స్మాన్తయాతియత్నేనస్థాపనీయాద్విజప్రియా । ఇతిసంచింత్యధర్మాత్కా
తోడ్డమాన్రాజసత్తమః || ౯౬ || ఏకాంతేభవనంకృత్వాస్థాపయామా
సతత్రతామ్ । అన్నంషణ్ణాసపర్యాప్తంసకృతోసీపసఃరందదా || ౯౭ ||
తండులదైవ్యశృకాష్టాంతైస్సర్వోపకరణైస్సమమ్ । తద్గృహంశృంఖలై
ర్బద్ధ్వసరాజాతోడ్డమాన్నృపః || ౯౮ || దూతాన్విధాయవైదూరేచా
ర్థక్రోశాయతేవిజే । గృహఏవకర్వచితోఽణేనిగూఢంతాంతదాన్యధాత్ ।
ధూర్తానాంతుయథాసేయంనగచ్ఛేద్గోచరందృశామ్ । తతోరాజ్యేన
మాసక్తోరాజాకార్యవశంగతః || ౧౦౦ || రాజ్యభారేణరాజేంద్రవ్య
స్కరద్భ్రాహ్మణప్రియామ్ । ద్వివత్సరాంతేవిప్రేంద్రఃకృత్వాగంగావ
గాహనమ్ || ౧౦౧ || గయాంగత్వాగయాశ్రాద్ధంకృత్వానిజపితుస్త
థా । గంగాయావివధంచోధ్వసంధదేశేద్విజోత్తమః || ౧౦౨ ||
తోడ్డమానపురంప్రాప్యప్రవివేశన్మపాలయమ్ || రాజానమబ్రవీద్రాజ
న్నాశీర్భిరభినంద్యచ || ౧౦౩ || దీర్ఘాయుర్భవరాజేంద్రపుత్రవాఙ్మనవా
న్మన । త్వత్ప్రసాదేనరాజేంద్రకృతంగంగావగాహనమ్ || ౧౦౪ || గం
గావగాహనంరాజకరుతత్సలిలైశ్శుభైః । ఏవముక్తస్సరాజర్షిర్విస్త్ర
తాంబ్రహ్మణీంస్తరత్ || ౧౦౫ || స్తబ్ధోబభూవచాకస్మాద్దండహతః
వోరగః । పద్మవృక్షహేషడధికైర్ద్రోణకర్ణపురోగమైః || ౧౦౬ ||
నిరుద్ధానాంసైంధవేనబాలమర్జుననందనం । నిహతంపశ్యతాంరాజ
పాండవానాంమహాత్తనాం || ౧౦౭ || వాసుదేవముఖాచ్ఛృత్యాచా
ర్జునస్యమనోయథా । రామబాణేనవిధస్యరావణస్యమనోయథా ||

౧౧౬ శ్రీవేంకటాచలమహాత్మ్యే-భవిష్యత్తరపురాణాంతర్గతే(అ-౧౮

తథైవతోండమానస్యహృదయంపర్యకంపత । ధైర్యేణమనససాన్విష్ఠ్యం
ప్రాప్తవాన్సప్రజాపతిః ॥ ౧౦౯ ॥ తదాహభారతీంవిప్రఃకించిద్దుఃఖన
మన్వితః । రాజానంరాజశార్దూలంపప్రచ్ఛకుశలంతదా ॥ ౧౧౦ ॥ భా
ర్యామేగర్భిణీపూర్వంప్రసూతాకింసుతంసుతామ్ । నశ్రూయతేతయో
ర్వార్తామమచిత్తప్రతోషిణీ ॥ ౧౧౧ ॥ పుత్రోమేనిర్గుణోరాజన్సర్వ
దాక్రీడనేరతః । తటాకేపుష్కరిణ్యాంవాకూపేవావిపులాంభసి ॥ ౧౧౨ ॥
తస్మాన్నేమనసోదుఃఖంసదాభావివిశాంపతే । భార్యామేరాజశార్దూల
మమదర్శనకారణాత్ ॥ ౧౧౩ ॥ సచాగతావరారోహాకుతోమేభ్రమ
తేమనః । సుతంభార్యాంచింతయామిదివానక్తంచగర్భిణీమ్ ॥ ౧౧౪ ॥
తస్యాలాపమితీశ్రుత్వా రాజాధైర్యేణభారతీమ్ । వ్యాహరత్తోడ్డమానో
పియథాధీరోహ్యవర్తత ॥ ౧౧౫ ॥ తోడ్డమానః ॥ భోభూసురకుల
త్సన్నమాభైషీఃపుత్రకారణాత్ । జేమప్రసూతాతేభార్యాపుత్ర్యాపు
త్రేణతిష్ఠతి ॥ ౧౧౬ ॥ బహవోయోషితోవిప్రమయాదృష్టా ఇతఃపురా ।
నసుతోషచతేభార్యామమదృష్టిపథంగతా ॥ ౧౧౭ ॥ అథతద్వృత్తమ
ఖలంశ్రూయతాంభూసురోత్తమ । పూర్వదేవగురోర్వారస్సంప్రాప్త
స్తుగతేదినే ॥ ౧౧౮ ॥ తద్దినేవేజ్జటేశస్యప్రసక్తమభిషేచనమ్ । త
ద్దర్శనార్థంమేకన్యాయుర్వాజగ్దుర్మహీసుర ॥ ౧౧౯ ॥ తాభిస్సమేతా
తేభార్యాపుత్రీపుత్రసమన్వితా । జగామవేజ్జటంబైలందేవదర్శనకా
రణాత్ ॥ ౧౨౦ ॥ అద్యశోవాపరశోవాసాగమిష్యతి తేఽంతికమ్ । ఇ
తితంసాంత్యయిత్వాసగూఢంపుత్రమభావత ॥ ౧౨౧ ॥ గచ్ఛాద్యపు
త్రభవనంవిప్రపత్నీస్తుశోభనమ్ । ఛింధిశృంఖలమవ్యగ్రఃప్రవిశ్యాంత
ర్గృహంపునః ॥ ౧౨౨ ॥ తాందృష్ట్యాపుత్రసహితాంశీఘ్రిమానయభూ
మరీమ్ । సచగత్వాతివేగేనకృతవాన్జనకేరితమ్ ॥ ౧౨౩ ॥ దదర్శతత్రా
స్థిమాత్రంరుదన్తద్గదకంతవాత్ । ధ్రివంనోవంశనాశంతుచ్చిన్నమూలంభ
విష్యతి ॥ ౧౨౪ ॥ ఇతినంచింతయన్నేత్యపితరంవాక్యమబ్రవీత్ । భో
తాతరాజవంశస్యనాశకాలస్సమాగతః ॥ ౧౨౫ ॥ యతస్సాబ్రాహ్మణీ
పూర్ణగర్భాసహసుతామృతా । అస్థిభూతానిజేగేహేతదన్నాద్యవిచా
రణాత్ ॥ ౧౨౬ ॥ ఇత్యుక్తోవిప్రవర్యాయపాకార్థంతణ్ణులాదికమ్ ।

• తోడ్కొమ్మాన్పార్థనయాభగవత్కృతకూర్మద్విజపుత్రాద్యుజ్జ్వలనక్రమః •
 దదాద్ధైర్యేణరాజేంద్రస్సజగామజలాంతికమ్ ॥ ౧౨౭ ॥ తస్మిన్తేవిప్ర
 ముఖ్యేరాజాశేషాచలంయయా ॥ పుత్రేణసహితోరాజాశరణార్థం
 మాపతేః ॥ ౧౨౮ ॥ పాదద్వయంప్రపన్నస్తురుదన్నాసీన్తహీపతిః ।
 రుదంతంచనృపందృష్ట్వాశ్రీనివాసస్తదాబ్రవీత్ ॥ ౧౨౯ ॥ శ్రీభగవాన్ ॥
 అకాలేచకిమర్థంత్యమాగమోన్మపనత్తమ । రాజరాజకిమర్థంతేరోద
 నంజాయతేఽధునా ॥ ౧౩౦ ॥ ధీరత్వంచధనుష్కత్వంప్రసృతంభూత
 లేతవ । అద్యకింకారణంతాతరోదనేవదత్తమ ॥ ౧౩౧ ॥ ఇత్యుక్తశ్చీ
 నివాసేననాబ్రవీత్పచకించన । విదిత్వాహృదయంతస్యజగాదవచనం
 తతః ॥ ౧౩౨ ॥ శ్రీభగవాన్ ॥ విదితంహృదయంరాజన్నాతురస్యతవా
 ధునా । త్వయాకృతమిదంపాపంమయైవాచరితంసృప ॥ ౧౩౩ ॥ నివ
 ర్తస్యచపాపాత్తక్కింకరోమిన్మపాత్తజ । అకార్యంకర్తృభూపాలత్వ
 యాకృతమరిందమ ॥ ౧౩౪ ॥ అహంపాపోదురాచారోనిత్యదుఃఖస
 మన్వితః । ఈకాలేకాలమేష్యామిక్రూరంవానరకంసృప ॥ ౧౩౫ ॥ ఆదా
 తవ్యంహిదార్భాగ్యంస్వభక్తస్యదురాత్మనః । దరిద్రత్వంతథాభక్తస్యై
 వంధర్తవిదోవిదుః ॥ ౧౩౬ ॥ మయితేభక్తిభావేచలోపోనైవత్వయాకృ
 తః । కింకరోమిక్వగచ్ఛామిక్రూరంపాపంత్యయాకృతమ్ ॥ ౧౩౭ ॥
 తథాపితవసాహార్ద్రాత్కరిష్యేజీవితాన్మృతాన్ ॥ కతావేఙ్కటనాథే
 ననృపస్యాస్యవిమోక్షణమ్ ॥ ౧౩౮ ॥ కృతంమహాచాతకిన ఇతికీర్తిర్భ
 విష్యతి । పుత్రంప్రేమయభూపాలశాపభీరుమరిందమ ॥ ౧౩౯ ॥ తే
 హంమృతానామానేతుంసర్వాణ్యస్థీనిసంప్రతి । ఇతిశ్రీవేఙ్కటపతేర్వా
 క్యంశ్రుత్వాసచాతురః ॥ ౧౪౦ ॥ ప్రేమయామానపుత్రంతాన్యస్థీన్యా
 నేతుమాత్మనః । సజగామాతివేగేనమృతానాంభవనంసృప ॥ ౧౪౧ ॥
 బద్ధ్వాతదస్థినిచయంవస్త్రేణాచ్ఛాద్యభూపతే । సరయానేవినిషీప్య
 చాచ్ఛాద్యస్తృపనందనః ॥ ౧౪౨ ॥ తదాశేషగిరింప్రాప్యపితరంవా
 క్యమబ్రవీత్ । తదస్థిమండలంతాతసంప్రాప్తంవిద్ధిభూపతే ॥ ౧౪౩ ॥
 శ్రీనివాసాయశాంతాయతదానీతంవదాధునా । సపుత్రవచనంశ్రుత్వా
 శ్రీనివాసమభావత ॥ ౧౪౪ ॥ రాజా ॥ సమానీతఃపుత్రకేణమృతా

౧౧౮ శ్రీవేంకటాచలమహాత్మ్యే-భవిష్యత్తరపురాణా స్తర్గతే(అ-౧౮

స్థినిచయోహరే । యథాతేజీవితంకృష్ణప్రాప్ను వంతితథాకురు ॥౧౮౫॥
 ఏవము కశ్చీనివాసస్తదస్థినిచయంనృప । కరాభ్యాంప్రతిగృహ్యభ
 స్వాత్తరీయేబబంధహా ॥ ౧౮౬ ॥ స్వామిపుష్కరిణీయత్రతస్యపూ
 ర్వదిశస్థితమ్ । పాండుతీర్థంసమాసాద్యతస్యతీర్థముపాగతః ॥ ౧౮౭ ॥
 తత్రకించిద్దేవఖాతనూసాద్యమధుసూదనః । తోడ్డమానంచతత్పుత్రం
 త్యక్వాత్తీర్థముపాగతః ॥ ౧౮౮ ॥ ఆకంఠజలమధ్యేచనిమమజ్జజనార్దనః ।
 అస్థినితత్రనిశీప్యశిలాయాంతీర్థసన్నిధౌ ॥ ౧౮౯ ॥ ప్రత్యౌశ్యవిష్ణుఃపస్ప
 ర్యస్వాష్టలిక్ష్మీప్రవారిణాఃజీవనంసన్నిపతితంతదస్థినిచయేతదా ॥ ౧౯౦ ॥
 ఇతితేజీవితావిష్ణోఃపాణిస్పర్శప్రభావతః । వపుషుఃపుష్పవర్షాణితత్తీర్థే
 వాసవాదయః ॥ ౧౯౧ ॥ విస్తేరచిత్రాస్సర్వేపిదృప్తతత్తీర్థవైభవాః ।
 యదాతీర్థప్రభావేనజీవితామృతకాశ్చతే ॥ ౧౯౨ ॥ తదాసర్వేసురారా
 జాబ్రహ్మరుద్రేంద్రపూర్వకాః । అస్థిత్తీర్థమితిఖ్యాతం తస్యనామదదుర్దు
 దా ॥ ౧౯౩ ॥ యేషామత్రాస్థినిపతేన్నరకేవసతామపి । తేసర్వేస్సర్గ
 మృచ్ఛంతుసద్యఃకృత్యపితేవదత్ ॥ ౧౯౪ ॥ ఉజ్జ్వలయనోన్మీధమృతాంస
 పుత్రాంతాంకూర్మభార్యాంనిజగర్భవాసితామ్ । దదాన్మపాయాతివి
 మూఢచేతసేదత్వాధతంపార్థివమాబభాషే ॥ ౧౯౫ ॥ శ్రీభగవాన్ ॥ కృ
 తోపకారస్యకృతాహ్యుపక్రియాశతాధికాతేనృపతేమయాధునా । తవా
 గ్రజస్యాప్రతయాకృతామయాహ్యుపక్రియేయంధరణీపతేతవ ॥ ౧౯౬ ॥
 ఇతఃపరంమోనమహంప్రపద్యేనాత్యంతమేకాంతిజనాత్పరేణ । కేనాపి
 కుర్వేసహవాగ్విలాసంసాక్షాత్కలావన్యముఖాద్ధిభాషే ॥ ౧౯౭ ॥ గ
 చ్ఛత్వదీయంపురమద్యరాజత్వస్త్వద్విజాయాఖిలలోకసాక్షిణీమ్ । భా
 ర్యాంసపుత్రామతిభక్తియుక్తాంప్రదాయరాజ్యం త్వమకంటకంకురు ॥
 తోడ్డమానాజ్ఞయాస్వావాసమృతినకుటుమ్బకూర్తద్విజగమనమ్ ॥
 ఇత్యుక్తోవాసుదేవేనతత్పత్నీసహితోనృపః । గత్వాచనగరంపుత్రసహి
 తఃకూర్తమబ్రవీత్ ॥ ౧౯౮ ॥ భూదేవతవభార్యేయంసుపుత్రీపుత్రసం
 యుతా । సంప్రాప్తాదైవయోగేనతాంగృహ్నిష్ఠాష్యద్విజోత్తమ ॥ ౧౯౯ ॥
 ఇత్యుక్తాససుతాంపత్నీంసవిప్రాయన్యవేదయత్ । వృత్తాంతమఖిలం
 జ్ఞాత్వాపత్నీవరాజముఖాద్విజః ॥ ౨౦౦ ॥ రాజ్ఞస్సమక్షంప్రచు

పత్నింశిశుసుతాన్విశామ్ । క్వగతాసిమహాభద్రేయథావతః-ధ్యతామి
తి ॥ ౧౬౨ ॥ మహాలక్ష్మీః ॥ కింవదిష్యామిహేస్వామిః దేవమాయాం
దురత్యయామ్ । తస్యేదరేమయాదృష్టోవిచిత్రోలోకవిస్తరః ॥ ౧౬౩ ॥
లోకాలోకోమయాదృష్టో దృష్టాబ్రహ్మముఖాస్సురాః । సాత్త్వికా
రాజసాశ్చైవతమఃప్రకృతయస్తథా ॥ ౧౬౪ ॥ రాఘవః ॥ తాతాద్భు
తంమయాదృష్టంతినేత్రాణాంగణస్తథా ॥ శిశుః ॥ సాగరాస్సప్తమే
తాతదృష్టిమార్గముపాగతాః ॥ ౧౬౫ ॥ గుహాగిర్యటపీవృతౌదేవదాన
వరాక్షసాః । ఇత్యుక్తోబజ్జతోఽవాదీ తృప్తీసుతశిశూన్ద్విజః ॥ ౧౬౬ ॥
ధిశ్చేజన్తతపోఘోరంధిగ్వేదాధ్యయనంతథా ॥ ౧౬౬౪ ॥ నారాయణస్య
ఖిలలోకధామ్నాం నివాసభూతస్యచరాచరాణామ్ । దృష్టంభవద్భిర్జ
తరేవిచిత్రంభూగోళముఖ్యాఖిలలోకజాలమ్ ॥ ౧౬౭ ॥ త్రినేత్రముఖై
స్సహచీర్ణపూర్ణపుణ్యైర్వరపీదంమనుజైర్నలభ్యమ్ ॥ ౧౬౮ ॥ ఇత్యేవం
సంస్తువస్త్వియాపత్నీసుతశిశూన్ద్విజః । రాజానంచాపిసంస్తుత్య
దేశంగంతుంప్రచక్రమే ॥ రాజా ॥ అహోభాగ్యమహోభాగ్యం
త్వత్పత్నీసుతయోశ్శిశోః ॥ ౧౬౯ ॥ యద్దృష్టంశ్రీనివాసస్యజతరేసర్వ
మద్భుతమ్ । ఇత్యుక్తోనృపపర్యేణ సహభార్యస్సుతాన్వితః ॥ ౧౭౦ ॥ జ
గామవిప్రముఖ్యోసా రజ్జక్షేత్రంస్వమాశ్రమమ్ । శ్రీనివాసప్రసాదేన
తోడ్డమాన్భక్తిసంభమాత్ ॥ ౧౭౧ ॥ సవిప్రస్సహితఃపుత్రభార్య
భ్యాంభవనంయయా । విసృజ్యవిప్రంభూపాలస్సకుటుంబంసపుత్రకమ్ ॥
దధ్యోచిత్రంహరేకర్కనిగ్రహంతస్యచాత్మని ॥ ౧౭౨౪ ॥ వ్యచింతయద్వే
జ్జటనాథవై భవంతీర్థానుభావంద్విజదేవభక్తః । కరోమికింవేజ్జటనాథ
తుష్టయేదాస్యామికింతస్యహరేప్రసత్తయే ॥ ౧౭౩౪ ॥ ఇతిచింతాపరోభూ
ఆగ్గిరసోక్త్యాశ్రీనివాసమర్చయంతం తోడ్డమానమ్ప్రతిభగవదుక్తిః
త్వావిప్రాన్వేదవిదోఽబ్రవీత్ ॥ ౧౭౪ ॥ తోడ్డమానః ॥ భూదేవాదే
వతుష్ట్యర్థేకఉపాయోహ్యనామయః । కథంతువ్యతిగోవిందో వదమే
గురుసత్తమాః ॥ ౧౭౫ ॥ రాజ్ఞస్తువచసంశ్రుత్వానృపమాంగిరసోగురుః ।
అబ్రవీచ్ఛ్రీనివాసస్య నిగ్రహాద్భీతమాతురమ్ ॥ ౧౭౬ ॥ గురుః ॥ తద
నుగ్రహసిద్ధ్యర్థం తత్పుజాంకురుభోనృప । సహస్రనామభిర్దివ్యైస్సా

౧౨౦ శ్రీవేంకటాచలమహాత్మ్య-భవిష్యత్తరపురాణాంతర్గతే (అ-౧౪)

హస్తైస్తులసీదతైః ॥ ౧౭౭ ॥ తస్మిన్ తిహేతుస్తులసీ తస్మాత్త్వంపూ
జయాచ్యుతమ్ । తేనాపరోక్షమాయాతితవవేంకటవల్లభః ॥ ౧౭౮ ॥
తతస్తద్వచనంశ్రుత్వాతచ్ఛకారతథానృపః । తులసీదశసాహస్రంస్వర్ణ
రత్నవినిర్మితమ్ ॥ ౧౭౯ ॥ వేంకటేశాత్కైర్నామసహస్రైస్తత్పదే
ర్పయన్ ॥ క్రమేణమాసత్రితయం పూజాంతస్యచకారసః ॥ ౧౮౦ ॥
ఏవంపూజాంకృతవతి భూపాలేభూరివిక్రమే । త్యక్తవాన్నచవైముఖ్యం
నారాయణగిరిశ్వరః ॥ ౧౮౧ ॥ తదాసరాజాదుఃఖేన సర్వజ్ఞంవాక్య
మబ్రవీత్ ॥ తోడ్డమానః ॥ భక్తానామపరాధంనగణయంతిగుణాధికాః ॥
క్షమస్వమమదౌరాత్మ్యంభక్తస్యపురుషోత్తమ । వరదానేవాసుదేవ
భవాన్త్రేష్ఠతమోమతః ॥ ౧౮౩ ॥ దయాంకురుదయాసింధోభక్తోపరి
భయాపహ । ఇత్యుక్తస్తోడ్డమానేనభగవాన్వేంకటేశ్వరః ॥ ౧౮౪ ॥
తదాహభారతీంరాజన్నాకాశపథమాశ్రితః । భక్తాశ్చబహవస్సంతి
నాస్తితత్సదృశోభువి ॥ ౧౮౫ ॥ కర్తృకృత్వానుఘోరంతుబ్రహ్మ(స్త్రి)
పుత్రఘాతుకమ్ । ప్రపితృసికధంపారందుఃఖాద్రాజకుమారక ॥ ౧౮౬ ॥
తవాగ్రజోపకారేణ జీవితంతుమయాకృతమ్ । ఏవమాకాశగాంవా
ణీం శ్రుతవాన్రాజసత్తమః ॥ ౧౮౭ ॥ తదాహదేవదేవేశంరాజా
మోహవశంగతః ॥ రాజా ॥ కృతోపకారాఃపురుషా నవదంతికృతం
హరే ॥ ౧౮౮ ॥ కోవదేద్దికృతాంసేవాం మూఢోపిగుణవర్జితః । మాం
వినానహితేభక్త(స్త్రి)షులోకేషువిద్యతే ॥ ౧౮౯ ॥ కోవాపురాణ
పురుష త్వయ్యేకాంతరతస్సదా । భక్తానామగ్రణీశ్చాహం దయాభూ
నాంత్యమగ్రణీః ॥ ౧౯౦ ॥ ఏవంగర్వోక్తిమాకర్ణ్యతూష్టిమాసీద్రమా
'పతిః'తతోభూయోఽతిభక్త్యాఽయంపూజయామాసమాధవమ్ ॥ ౧౯౧ ॥

➤➤➤ కుర్వగ్రామస్థభీమాఖ్యకులాలోదస్తః. ➤➤➤

సౌవర్ణరత్నఖచిత తులసీకుసుమవ్రజైః । తతఃకదాచిదద్రాక్షీత్తోడ్డమా
న్నృపసత్తమః ॥ ౧౯౨ ॥ సౌవర్ణరత్నఖచిత తులసీకుసుమోపరి । సం
స్థితాంమృత్యుయాంశ్యానూం తులసీకుసుమావళిమ్ ॥ ౧౯౩ ॥ తతఃకదా
చిన్నృపతిర్నిరస్తాంచనుదూరతః । సౌవర్ణరత్నఖచితతులసీకుసుమావళి
మ్ ॥ ౧౯౪ ॥ దదర్శమృత్యుయాంచైవ సులగ్నాంహరిపాదయోః । శ్యా

మాంసురుచిరామాద్దాంతలసీకుసుమావళిమ్ ॥ ౧౯౫ ॥ దృష్టైవశ్రీ
పతేస్సుస్త్రిన్నిగ్రహంచితయన్నపః । ముక్తకంతంరుదన్నాచేతోడ్డ
మాన్మృశదుఃఖితః ॥ ౧౯౬ ॥ భగవన్మూరపాపంమామనాథంకిము
పేతుసే । కేనభక్తాగ్రగణ్యేన స్వీకరోషిసమర్పితామ్ ॥ ౧౯౭ ॥ మృణ్మ
యీమేవసంప్రీత్యాతులసీకుసుమావళిమ్ । ఇత్యేవముక్తోభగవాంస్తోడ్డ
మానేనవైహరిః ॥ ౧౯౮ ॥ రాజానంరమణీయాంగంప్రత్యభాషతభూ

తోడ్డమానమ్ప్రతిభగవద్దాపితభీమాఖ్యకులాలోదస్తః

పతే ॥ శ్రీభగవాన్ ॥ భక్తాశ్చబహవస్సంతి త్రిగుణాస్త్రివిధాత్మకాః ॥
తేహంమధ్యేదరిద్రోస్తి కులాలోభీమనామకః । అత్రైవోత్తరదిగ్భాగే
రాజన్యోజనదూరతః ॥ ౨౦౦ ॥ సకులాలోతిభక్త్యైవభిత్తికాచిలమధ్యతః ।
దారుభూతంచమాంశూద్రః ప్రత్యహంపూజయత్యసా ॥ ౨౦౧ ॥ స్వ
స్థశ్శాంతస్వకృత్యంచ ప్రసమాప్యహరిప్రియః । స్నాత్యావిధివదాత్మ
జ్ఞోమృణ్మయైస్తులసీసుమైః ॥ ౨౦౨ ॥ తద్భక్త్యాపరితుష్టేన తదంగీక్రి
యతేమయా । తత్రగత్వాప్రతిదినంతందృష్ట్యాతత్ప్రియాంతథా ॥ ౨౦౩ ॥
రాజన్యహువిధాస్సంతి మద్భక్తాశ్చవిరాగిణః । యదుక్తంతుత్వయాపూ
ర్వమేకోహంభక్తిమానితి ॥ ౨౦౪ ॥ తద్వచస్తద్దహంకారమహా
చ్ఛ్చాయవిజృంభితమ్ ॥ ౨౦౫ ॥ తదుక్తమాకర్ణ్యవినమ్రమస్తకస్సంత్యజ్య

భీమాఖ్యకులాలనగరమ్ప్రతితోడ్డమానగమనమ్.

వైత్యంతదనుప్రజాపతిః । పద్యాన్యంజగామోజ్ఞితరాజగౌరవస్తదాస్య
మార్గంప్రణమస్తుహుర్తుహుః ॥ ౨౦౬ ॥ తంచక్రవర్తినందృష్ట్యాపద్యాన్
ధావంతమాతురం ॥ ౨౦౭ ॥ పృచ్ఛంతతస్యభవనంపరితోఘటకారిణః । ప్రా
హుస్తంభగవద్భక్తం కులాలంమార్గవర్తినిః ॥ ౨౦౮ ॥ వసత్యత్రైవరా
జస్సకులాలోభీమనామకః । భక్తిర్యస్యహరాకృష్టసేవానిత్యంకరో
తియః ॥ ౨౦౯ ॥ ఏవముక్తస్సలోకైశ్చ పథికైః పృథివీపతిః । జగామత
స్యభవనం తోడమానరాజసత్తమః ॥ ౨౧౦ ॥ తద్గృహద్భహిరాస్థా
యస్తుతవాంస్తద్గృహంనృపః । ద్వారతోరణమాసాద్యపపాతగతవిభ్ర
మః ॥ ౨౧౧ ॥ తతఃకులాలోభ్రమితోజనైర్విజ్ఞాపితస్తదా । దదశక

౧౨౨ శ్రీవేంకటాచలమహాత్మ్యే-భవిష్యత్తరపురాణా స్తవతే-౧౮

రాజశార్దూలం పతితం ప్రాంగణేతదా ॥౨౧౧॥ కిమిదంభోమహాత్మకష్టర
రాజాసాపతితఃకుతః । మమాపరాధోనా స్త్యత్ర తథాపిమమదండనే ॥
శక్తోసారాజశార్దూల సృజ్జోహంతస్యకర్తృణి । నైవేద్యార్థంహరే స్తస్య
ఘటానాంశతకంమమ ॥ ౨౧౩ ॥ కథితం తేనభూపేన తథాద్యప్రదదా
మితాన్ । ఏవంశూద్రేచోక్తవతి రాజాసంజ్ఞాముపేయివాన్ ॥౨౧౪॥
కోసాభీమోహరేర్భక్తఃకులాలఃకృష్ణతోషణః । తత్పాదయుగళంవందే
సతతంసాధునస్తుతం ॥ ౨౧౫ ॥ ఏవంవదతిరాజషేఁ భగవాన్ భక్తవ

❧ స్వపురస్తాత్పాద్భుతం భగవన్తమ్ప్రతికులాలస్తుతిః. ❧

త్సలః । ఆవిభాభూవపురతఃకులాలస్యమహాత్మనః ॥ ౨౧౬ ॥ ఆవిభూ-
తంహరిందృష్ట్వాకులాలోభక్తిసంయుతః । తుష్టావహాషణపుష్టాంగశ్శ్రీ
నివాసంనిరామయం ॥ ౨౧౭ ॥ త్వద్ధామవైకుంఠపురంమహాత్మం స్తవ్వి-
ద్యల్లభాసాగరనందనాచ । త్వన్నాభిజాతోహిపితామహోఽపీకింత్వాం
స్తరామీశకులాలజన్తా ॥ ౨౧౮ ॥ త్వత్పాదసంభవాదేవీ సాక్షా-
ద్భాగీరథీశుభా । తవపుత్రీంవదతితాం చతుర్వేదమయోవిధిః ॥౨౧౯॥
తవాసనంసదాదేవా వదంతిఘణినంవిభో । సహస్రవదనంశేషం సుప-
ణంవాహనంవిదుః ॥౨౨౦॥ నక్షత్రమాలాతవదంతపంక్తిర్విద్యుత్ప్ర-
కాశస్తవదేహకాంతిః । మహీధరామేరుహిమాద్రిముఖ్యాస్తవదన్ధిభూ-
తాఃపురుషోత్తమాద్యాః ॥౨౨౧॥ తవాక్షిణీభానువిధూచవిష్ణోవిరాట్ప-
దంత్యాంశరణంప్రపద్యే ॥౨౨౧॥ ఏవంస్తువతిశూద్రేతంప్రసన్నాకమ-
లాలయా । జగద్ధాత్రీజగాదైవంపురుషంపరమేశ్వరం ॥౨౨౨॥ క్వా-
యంకులాలఃపురుషోత్తమాస్యకథంబభూవత్వయిభక్తిరీదృక్ । కాజాతిర-
స్యక్వచసద్గుణాస్తేకిమద్భుతంభోకరుణాంబరాశే ॥ ౨౨౩॥ ఇత్యుక్త-
స్సజగద్ధాత్ర్యగరుడంప్రత్యభావత ॥౨౨౪॥ భగవాన్ ॥ తమానయా
తివేగేనమత్సమీపంకులాలజం । ఇత్యుక్తోగరుడోవేగాదానినాయచశూ-
ద్రజమ్ ॥ ౨౨౫ ॥ ఇతవీహీతినంభావ్యసమీపంపరమాత్మనః । ససత్పా-
శిరసాదేవంప్రత్యభావతమాధవం ॥౨౨౬ ॥ కులాలః ॥ కిమథమా-
గమోదేవగృహంమేశూద్రజన్తనః । నచాహంవిదురోదేవనచాహంబశ-
బరీప్రభో ॥౨౨౭॥ నచాహంగజరాజేంద్రోనచోద్ధవవిభీషణా । కిందేయ

మస్తీమద్గేహే త్వదథంపురుషోత్తమ ॥౨౨౨॥ వదత్యేవంకులాలేతు
తస్యపత్నీ తమాలినీ । ప్రాసాదయతగోవిందంచాపదీవజనాదనం ॥
తమాలినీ ॥ అనాథనాథగోవింద బుద్ధిస్త్వయ్యేవవర్తతే । నజానే
మంత్రమాగ్నంతు నజానేకర్తృనిణయం ॥ ౨౩౦ ॥ అశౌచకులజా
తానాం కుతోవేదఃకుతస్తవః । భక్త్యామేపరితుష్టస్సు మద్భర్తుశ్చవిశే
షతః ॥౨౩౧॥ మయాపాచితమన్నంచ యావనాశకులోద్భవం । యథే
ష్టంభుక్ష్విమద్దత్తం సహామోదరసాదరం ॥ ౨౩౨ ॥ ఇత్థముక్తోజగ

❧ భగవత్కృతభీమాఖ్యభక్తోపచారాభ్యుపగమః. ❧

ద్యోనిస్తయాభక్త్యాతమాలయా । కమలాముఖమాలోక్య జహంజగ
దీశ్వరః ॥ ౨౩౩ ॥ సుప్రసన్నోభభగవాంస్తామువాచతమాలినీం ॥ అ
వశ్యమన్నంభోజ్యేతే భక్త్యాదత్తంతమాలినీ ॥ ౨౩౪ ॥ ఇత్యేవము
క్త్యాభగవాభక్తవాత్సల్యవారిధిః ॥౨౩౪॥ రమాసమేతోరమణీయ
విగ్రహఃకులాలవర్యేణకులాలజాయయా । అభుజ్జుదత్తంచతదన్నము
త్తమంభుక్త్యాతయోశ్చప్రదదాపదంస్వకం ॥౨౩౫॥ ఏతతౌతుకమా
లోక్యబ్రహ్మేశానపురోగమాః ॥౨౩౬॥ తుష్టువుహ్యప్తమనసస్సృష్టా
రంసర్వదేహినాం । దేవదుందుభయోనేదుఃఖాత్పేతుఃపుష్పవృష్టయః ॥
ఏతస్మిన్నేవసమయే వినూనంప్రాప్తముత్తమం । విమానంప్రాప్తమా
లోక్య శ్రీనివాసస్తతాంగతిః ॥ ౨౩౭ ॥ స్వకిరీటందచాతస్య శంఖచక్రే
చకౌస్తుభం । పీతాంబరమలంకారం కులాలస్యమహాత్మనః ॥౨౩౮॥

❧ భగవదనుగ్రహేణకులాలదమ్పత్యోస్సారూప్యప్రాప్తిః. ❧

రమాయాభూషణంతావత్తమాలాయాశ్చసందదా । దివ్యంవిమానమా
రూఢా విష్ణునాదత్తవైభవం ॥౨౪౦॥ కులాలదంపతీభక్తావశ్యతస్తస్య
భూషణే । జగ్ముర్విష్ణుభవనం సాయుజ్యపదపీంగతౌ ॥ ౨౪౧ ॥ కు
లాలపదపీందృష్ట్వా తోండమాన్నృపసత్తమః । ప్రీడితఃపుండరీకాక్షం

❧ తోడ్డమానస్యభగవద్దత్తసారూప్యప్రాప్తిప్రకారః. ❧

శ్రీనివాసమభాషత ॥ ౨౪౨ ॥ మద్రాష్ట్రగితకూద్రస్య సర్వదాపాప
కారిణః । సద్గతిస్తుత్వయాదత్తా కాగతిర్మమబంధవ ॥ ౨౪౩ ॥ శ్రీని
వాసః ॥ ఏతద్దేహంపరిత్యజ్య చాన్యందేహముపాశ్రయ । తత్రారాధ్య

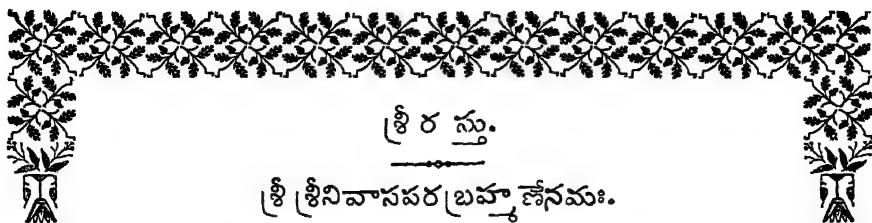
౧౨౪ శ్రీవేంకటాచలమహాత్మ్యే-భవిష్యత్తరపురాణా న్నర్గతే(అ-౧౪

హృషీకేశంగచ్ఛసారూప్యము త్తమం || ౨౪౪ || శతానందః || ఇత్యుక్తోన్మపతిస్తుద్యసన్నిత్యాస్వామిసరోజలే | కశేబరంపరిత్యజ్య పునదేహంతరంగతః || ౨౪౫ || తత్రారాధ్యహృషీకేశం శ్రీనివాసనిరామయం | సారూప్యంగతవాణరాజా స్వామినాపూర్వకల్పితం || ౨౪౬ || ఏవంహరిస్తత్రచరిత్రమద్భుతంకుర్వణజగన్మాతృసమన్వితోగిరా | ఆస్తేజగత్యాంచనురౌఘపూజితోదదద్యథేష్టంచమనోరథాత్సతాం || ౨౪౭ || ఇత్యేవంకథితంరాజా మాహాత్మ్యంవేంకటేశితుః | యశ్శృణోతీదమాఖ్యానంమనోరథఫలప్రదం || ౨౪౮ || ఇహలోకేనుఖంభుక్త్వాసోఽథయాతిహరేశదం || ౨౪౯ || ... *
 * ఇతి శ్రీ భవిష్యత్తరపురాణే శ్రీ వేంకటాచలమహాత్మ్యే కులాలభక్తిప్రశంసనంనామ చతుర్దశోధ్యాయః. *

ఇత్థం శ్రీభవిష్యత్తరపురాణా న్నర్గతఃప్రథమప్రభృతి చతుర్దశపర్యస్తచతుర్దశాధ్యాయాత్క శ్రీవేంకటాచలమహాత్మ్యే పరోయంభాగస్సూప్తిమగమత్.

శ్రియఃకాంతాయకల్యాణనిధయేనిధయేర్థినాం |
 శ్రీవేంకటనివాసాయ శ్రీనివాసాయమద్భ్యమ్ ||
 శ్రీవేంకటాద్రినిలయఃకమలాకాముకఃపుమాన్ |
 అభజ్గురవిభూతిర్నస్తరజ్జయతుమద్భ్యమ్ ||

శ్రీ ర మ్మ.

శ్రీ శ్రీనివాసపరబ్రహ్మణేనమః.

శ్రీయై శ్రీపద్మా వ త్యై నమః.

అథ శ్రీ భవిష్యత్తరపురాణాస్తర్గత

శ్రీవేంకటేశరహస్యాధ్యాయప్రారంభః.

హరిః ఓమ్.

శ్రీనూతః ॥ శృణుధ్వంమునయస్సర్వే శౌనకాద్యాస్తపోధనాః ।
 తద్విష్ణోర్వేంకటేశస్య రహస్యానుభవంపరమ్ ॥ ౧ ॥ బ్రహ్మజ్ఞేయాని
 తీర్థానిస్వయంవ్యక్తానియానిచ । చిరంతనానితేత్రాణిపుణ్యారణ్యానిపర్వ
 తాః ॥ ౨ ॥ పూర్వంశ్రుతానిసర్వాణి పురాణానిద్విజోత్తమాః । సా
 మాన్యానిచముఖ్యాని రహస్యంముఖ్యము త్తమమ్ ॥ ౩ ॥ అష్టాదశపురా
 ణానాం సారంచాంతేమయాశ్రుతమ్ । వ్యాసప్రసాదాత్కామరుణ్యాత్ప్ర
 రిప్రశ్నేనసేవయా ॥ ౪ ॥ వైకుంఠపదసాయుజ్యం పరమానందదంపరమ్ ।
 భవిష్యత్పురాణంసారాంశ స్సర్వవేదాంతసంగ్రహః ॥ ౫ ॥ తత్రాపిచో
 త్తరేఖణ్డే సాక్షాత్సంసారమోచకః । ఉమామహేశసంవాదేరహస్యా
 నుభవోద్విజాః ॥ ౬ ॥ ఆనందనిలయస్యైవ తేత్రమాహాత్మ్యము త్తమ
 మ్ । మంత్రాణాంమంత్రతే ద్వేద్వివిధంధ్యానము త్తమమ్ ॥ ౭ ॥ శృ
 ణుధ్వంపరమానంద పదావాప్త్యైచదుర్లభమ్ । దేవానామపిసిద్ధానాం
 మహతాంయోగినాంనృణామ్ ॥ ౮ ॥ అచికిత్స్యగ్రహగ్రస్తవికలాంగవి
 రూపిణామ్ । రోగిణామచికిత్స్యనాం దుష్కర్తృపరిపాకినామ్ ॥ ౯ ॥ ఆ
 పద్భిరనివార్యాభిరావృతానాంచదుఃఖినామ్ । మహాపాతకసంభూత
 కుష్టరోగకురూపిణామ్ ॥ ౧౦ ॥ కాణాంధబధిరాణాంచ మూకానాంపం
 గుకుబ్జయోః । ప్రాయశ్చిత్తవిహీనానాం పాపినాందుఃఖజీవినామ్ ॥ ౧౧ ॥

క్వాపినిర్గతికానాంచ సర్వదాక్రూరకర్తృణామ్ । భవేత్ప్రతివిధిస్తుద్యుః
ప్రత్యక్షోవేంకటాచలాత్ ॥ ౧౨ ॥ భక్తానాంభవతప్తానాం గతిశ్చా
స్యత్రనాస్త్యహా । సపరస్పర్వలోకానాం సర్వవ్యాధీన్మృపాంబు
ధిః ॥ ౧౩ ॥ నికృస్తస్త్వస్తిచక్రేణ యత్రతస్మాద్ధివేంకటాత్ । తస్మాత్స
వవగంతవ్యోభోగమోక్షరత్నైర్జనైః ॥ ౧౪ ॥ విశేషతఃక్రూరకలాసరా
ణాం పాపకరాణాంపరిపీడితానామ్ । భూగోళమధ్యేద్రవిడచపుణ్యే
శ్రీవేంకటాద్విర్గతిరేవనాన్యా ॥ ౧౫ ॥ కలాయుగేమనుష్యాణాం సంకీ
ర్ణానాంచరక్షితా । శ్రీవేంకటేశాన్నాన్యోఽస్తి సర్వానిష్టనివారణాత్ ॥
యందృష్ట్యానాపరంస్థానం యందృష్ట్యానాపరోగిరిః । యందృష్ట్యానాప
రంతీర్థం యందృష్ట్యానాపరంతపః ॥ ౧౬ ॥ యందృష్ట్యానాపరోదేవో యం
దృష్ట్యానాపరోమనుః । యందృష్ట్యానాపరాభక్తీ ర్యందృష్ట్యానాపరాగ
తిః ॥ ౧౭ ॥ యందృష్ట్యానాపరంజ్ఞానం యందృష్ట్యానాపరంపదం । యం
దృష్ట్యానాపరోలాభో యందృష్ట్యానాపరఃప్రియః ॥ ౧౮ ॥ యందృష్ట్యా
నాపరంధామ సాక్షాదానందసాంద్రకమ్ । యందృష్ట్యానాపరంధ్యానం
సమాధిరపినాపరః ॥ ౨౦ ॥ యందృష్ట్యానాపరాముక్తిస్సర్వేంద్రియమ
నోహరా । యందృష్ట్యానాపరోనిత్యో యస్యకాలభయంనహి ॥ ౨౧ ॥
యందృష్ట్యానాపరోవిష్ణు ర్భక్త్యాసర్వజగత్తయః । యందృష్ట్యాత్రివిధం
కృత్యం కృతవాన్నాత్రసంశయః ॥ ౨౨ ॥ యందృష్ట్యానాపరోదాతా ర
మేశాన్నాస్తికామదః । యందృష్ట్యానాపరంబ్రహ్మ సచ్చిదానందవిగ్ర
హాత్ ॥ ౨౩ ॥ యందృష్ట్యానాపరోయోగ సాస్తాంగస్పర్వసిద్ధిదాత్ ।
యందృష్ట్యానాపరఃపూర్ణ స్పర్వగోవేంకటేశ్వరాత్ ॥ ౨౪ ॥ నవేదాం
తాత్పరంశాస్త్రం నదేవోవేంకటేశ్వరాత్ । నవైకుణ్ఠాత్పరంధామ న
గిరిర్యేంకటాత్పరః ॥ ౨౫ ॥ సత్యంసత్యంపునస్సత్యం నదేవోవేంకటే
శ్వరాత్ । బ్రహ్మజ్ఞేనాస్తియతిగించి న్నభూతంనభవిష్యతి ॥ ౨౬ ॥ వే
ంకటేశసమోదేవో నేతివేదాంతనిర్ణయః । తద్రహస్యసుసంవాదం స్వ
చిత్తస్థముమేశయోః ॥ ౨౭ ॥ శృణుధ్వమవధానేన సిద్ధాంతంమునిపుం
గవాః ॥ శ్రీనూతః ॥ కైలాసేనంతశిఖరే పర్వతేనిర్మలాంజ్వలీ ॥ ౨౮ ॥
జ్ఞాననిర్మలచిత్తాధ్యయోగిమణ్డలసేవితమ్ । సుఖాసీనంమహాదేవం

రత్నసింహాసనోత్తమే || ౨౯ || ప్రణిపత్యకృపాసింధుం పార్వతీ
 పర్యపుచ్చత || పార్వతీ || దేవదేవవిరూపాక్ష తైలోక్యతిమిరా
 పహ || ౩౦ || తవాంతఃకరణానందరహస్యానుభవంపరమ్ | ముక్తి
 తేత్రేషుసిద్ధానాం ముక్తానాంకర్తృబంధనాత్ || ౩౧ || తేషామానంద
 సాంద్రాభ్యై రవాప్తిర్యత్రశంకర | తద్ధామగోప్యంత్వద్ధ్యాన వైభవానంద
 మీశ్వర || ౩౨ || పూర్ణానందకృపాదృష్టి రస్తిచేత్తవమేవద || ఈశ్వ
 రః || సాధుపుష్టంత్వయా దేవి భక్తానాంహితకామ్యయా || ౩౩ || ప్రి
 యాత్ప్రియతరంమేఽస్తి తద్రహస్యంవదామి తే | బ్రహ్మాణ్డమణ్డలేపు
 ణ్యే ద్రవిడేవేఙ్కటాచలే || ౩౪ || రహస్యంసర్వలోకానాం పావనంప
 రమాద్భుతమ్ | స్వామిపుష్కరిణీతీర్థం భక్తిజ్ఞానసుఖప్రదమ్ || ౩౫ ||
 -దర్శనాత్సర్వజంతూనా మాశ్చర్యంభువిరాజతే | ఆజన్తసంచితంపాపం
 దర్శనాదేవనశ్యతి || ౩౬ || తత్త్వజ్ఞానసంపన్నా ముక్తాస్తంసారబంధ
 నాత్ | పరానందపదేస్థిత్యా మోదంతేవేఙ్కటాచలే || ౩౭ || స్నా
 నపానస్పర్శనైస్తు కిమువక్తవ్యమీశ్వరి | స్వామిపుష్కరిణీతీర్థమహిమా
 కేసవర్ణ్యతే || ౩౮ || మయావక్తుంవిరించాద్యై ర్నశ్యోలోకదుర్ల
 భః | కింపునస్సిద్ధయోగీంద్రై స్సమరామరమానవైః || ౩౯ || సార్థత్రి
 శోటితీర్థానాం పాతకఘ్ని సుపావనీ | వేఙ్కటేశ్వరసద్ధామ్న సుమం
 తాద్యోజనత్రయమ్ || ౪౦ || ముక్తిభూమిశ్చిదానంద ఘనసందోహమ
 ణ్డలమ్ | తత్రస్థితానాంజంతూనాం భాగ్యంభాగ్యమహోన్మణామ్ || ౪౧ ||
 యద్దర్శనంసదాహ్లాది సచ్చిదానందసంభృతమ్ | అహోచితమహో
 చిత్ర మస్మిన్వైకుణ్ఠమణ్డలే || ౪౨ || నిద్రాసమాధిసంపత్తి ర్నివాసఃకే
 వలంతపః | కృతకృత్యమభూజన్త శేషాచలనివాసినామ్ || ౪౩ || ప్రార్థ
 యామోవయంనిత్యం తన్నివాసంన్యకాంకిము | తథాపిభక్తిసంయుక్తం
 కర్తాచారవ్రతాదికమ్ || ౪౪ || మనఃప్రసాదసంశక్త్యా స్వామిప్రీతికరం
 చరేత్ | అన్నదానంమహాపూజ్యో త్సవవైభవము త్తమమ్ || ౪౫ || స్వా
 మిప్రసాదికైంకర్యమానంత్యామోపకల్పతే | యతిహించిత్స్వర్ణదానా
 న్న పితృశ్రాద్ధాదికర్తృచ || ౪౬ || అత్రస్థానేకృతంసర్వ మనంతఫలమిష్య
 తే | జ్ఞానినోఽజ్ఞానినోవాపి సమానంభక్తిపూర్వకమ్ || ౪౭ || కా

౧౨౮ శ్రీభవిష్యత్తరపురాణాన్తర్గత - శ్రీవేంకటేశ్వరహస్త్యే (అ-౧)

లక్షేపార్థముత్సాహే కర్తృణాబంధనంసహి । చిరంతనేషుక్షేత్రేషు
ముక్తిత్రయముదాహృతమ్ ॥ ౪౮ ॥ సాయుజ్యముక్తిరానందప్రా
ప్తిశ్శీఘ్రైలమస్తకే । ముక్తిక్షేత్రేషుముక్తానాం స్వానందానుభవా
గమః ॥ ౪౯ ॥ తద్విష్ణోర్వేంకటేశ్వర్య పరానందపదేస్థితిః । ఏతద్విచి
త్రమత్రైవ వేంకటేశ్వరమణ్డలే ॥ ౫౦ ॥ వస్తుస్వభావవైచిత్ర్యాత్పర
మానందకారణమ్ । ముక్తానామ్యోగినామధ్యే కశ్చిత్పరమయోగిరా
ట్ ॥ ౫౧ ॥ ఏతత్పరంరహస్యంతు లోకేజానాతినాపరః । సర్వవేదాం
తసిద్ధాంత సారస్యానుభవంప్రియే ॥ ౫౨ ॥ బ్రహ్మానందపదప్రాప్తి కార
ణత్వాన్మమప్రియమ్ । నైతద్రహస్యమాఖ్యానం వక్తవ్యంయస్యకస్యచి
త్ ॥ ౫౩ ॥ భక్తియుక్తాయశాంతాయ వక్తవ్యంవేంకటేశ్వరే । సచ్చి
దానందసన్మూర్తేః కల్యాణగుణవారిధేః ॥ ౫౪ ॥ వేంకటేశ్వరేర్ధ్యాన
వైభవంశృణుపార్వతి । అనంతకల్పసంజాతపాపరాశివినాశనమ్ ॥ ౫౫ ॥
వాఙ్మనశ్శ్రవణానంద మకరందఫలప్రదమ్ । ధ్యానశ్రవణమాత్రేణ బ్ర
హ్మానందపదప్రదమ్ ॥ ౫౬ ॥ నశక్యతేమయావక్తుం తద్ధామధ్యానజంఘ
లమ్ । తద్ధామస్వామినశ్చిత్రమవాఙ్మనసగోచరమ్ ॥ ౫౭ ॥ కిముగీ
ర్వాణసిద్ధేంద్రైర్బ్రహ్మద్యైర్నునిమణ్డలైః । అతఏవరహస్యోఽయం ధ్యా
నానుభవఉత్తమః ॥ ౫౮ ॥ క్షేత్రేచాదివరాహస్యసాక్షాత్క్షానమయే
శుభే । స్వామిపుష్కరిణీతీరే నిర్మలాత్మభిరీడితే ॥ ౫౯ ॥ సార్థత్రికోటిసం
ఖ్యానైః పుణ్యతీర్థైస్సమావృతే । పుణ్యవృక్షలసత్పుష్పశ్రీగంధతరువా
సితే ॥ ౬౦ ॥ పారిజాతవనోద్ధానరత్నమణ్డపమణ్డితే । నానాద్రుమలతారా
మపుష్పవాటిభిరావృతే ॥ ౬౧ ॥ నిర్మరీచేవతాపక్షి మృగాణాంధ్వనిపూ
రితే । సమస్తదేవతాసిద్ధయోగిమండలసేవితే ॥ ౬౨ ॥ రమ్యేమనో
హరానందే భక్తిసారమహోత్సవే । వైకుంఠేవిరజానద్యాస్తపేభా
ధావివర్జితే ॥ ౬౩ ॥ నవరత్నమయోద్భూతసహస్రస్తంభమణ్డపే ।
జాంబూనదమయాక్ష్మప్రతన్నప్రాకారభాస్వరే ॥ ౬౪ ॥ రత్నప్రభాల
సద్దేమవైచిత్ర్యవివిధోజ్జ్వలీ । చతుర్దిక్షుచతుర్ధామచతుర్ముక్తిఫలప్రద
మ్ ॥ ౬౫ ॥ అనంతారూఢతటిచ్ఛంద్ర మండలోపరిమండలమ్ । దుర్నిరి

క్షుండురాధర్షం దుస్సహందేవతాదృశామ్ || ౬౬ || అచింత్యం తేజసా
 వ్యాప్త మప్రమేయమగోచరమ్ | ఛాదితంమాయయావిష్ణో ర్జ్వలితంస
 ర్వతోముఖమ్ || ౬౭ || మధ్యేతురీయబ్రహ్మఖ్యం స్వప్రకాశం*తదేవ
 సత్ | స్వశక్తిగుణవైచిత్ర్యాద్విసృజద్విశ్వమవ్యయమ్ || ౬౮ || ఉపా
 దానంనిమిత్తంచ కారణంజగతస్సతః | ఊర్ణనాభేస్తంతునేవ విహారస్త
 న్యమాయయా || ౬౯ || మూలప్రకృతినంగాత్త త్కార్యత్యేనాపిసం
 గతమ్ | తత్తద్వైరాబహిర్వ్యక్తం తేజస్తస్యత్రిధాకృతమ్ || ౭౦ ||
 తత్తత్కర్తానుగుణ్యేనభాతిస్థూలమ్మహత్కృశమ్ | విషయగ్రహణేపూ
 ర్వం దృశ్యతేహితదేవసత్ || ౭౧ || విదుషామహముల్లేఖపరామర్శావ
 భాసకమ్ | తదుపాదిభిరచ్ఛిన్నం మహత్కృణులంతభాకృశమ్ || ౭౨ ||
 స్థూలసూక్ష్మఛిద్రఘటాద్యభోగ్యచ్ఛతిదీపభాః | తదైవబ్రహ్మణస్తేజో
 భాతిభిన్నముపాధిభిః || ౭౩ || ఉపాధిత్రయమేతత్తుఛిత్యాభక్తిమతాం
 నృణామ్ | ఏకమేవాద్వితీయంత త్రిశూన్యంభాతిజృంభితమ్ || ౭౪ ||
 మేఘఛిద్రాణిసంచ్చిద్య భానుతేజఃకాంతితమ్ | నానాత్వకల్పనాయు
 క్తం విశ్వప్రకృతివర్జితమ్ || ౭౫ || నేతినేతీతిచక్రత్యాబోధితంయత్సరం
 పదమ్ | పరిచ్ఛేత్తుమశక్యత్వా త్సప్రకాశంతదేవసత్ || ౭౬ || స
 త్యంజ్ఞానమనాద్యంత మానందమమృతోత్థితమ్ | నిత్యశుద్ధప్రబుద్ధాత్మ
 స్వరూపంవాగగోచరమ్ || ౭౭ || సర్వతోవ్యాప్తమాత్మానంనిర్మలం
 నిష్కళంశివమ్ | శూన్యాశూన్యపదంహిత్యా ప్రజ్ఞానంబ్రహ్మజృంభి
 తమ్ || ౭౮ || భావాభావవినిర్ముక్తంద్వైతాద్వైతవివర్జితమ్ | సచ్చి
 దానందసాంద్రాభిపరిపూర్ణమనామయమ్ || ౭౯ || సత్యచిద్ధనసూ
 త్కగ్ర్యమఖండమకుతోభయమ్ | కైవల్యపదసాయుజ్యపరానందప
 దప్రదమ్ || ౮౦ || నిర్గుణంచేంద్రియాతీతంనిరాకారంనిరంజనమ్ | స్వ
 భక్తదర్శనార్థాయ లోకానాంరక్షణాయచ || ౮౧ || కృపయాసర్వదే
 వానాం సిద్ధానాంయోగినాంహితమ్ | కాలప్రవాహగంభీర మాయావ
 ర్తభవాంబుధేః || ౮౨ || తారణార్థంవరందాతుంభక్తి జ్ఞానపురస్స
 రమ్ | భజతాంవాంఛతాంసంపదాయురారోగ్యవర్ధనమ్ || ౮౩ || అణి

౧౩౦ శ్రీభవిష్యత్తరపురాణా స్తర్గత - శ్రీవేంకటేశ్వరహస్తే (అ-౧)

మాద్యష్టసిద్ధిం చ యోగసిద్ధిం చ సందిశత్ । అష్టాంగయుక్తాం సద్విద్యాసి
ద్ధిం ఛవిజయాన్వితామ్ ॥ ౮౪ ॥ మంత్రయంత్రమహాతంత్ర దేవతాసిద్ధి
కారణమ్ । స్వాంశావతారమూర్తినాం సర్వశక్తిఫలప్రదమ్ ॥ ౮౫ ॥
త్రిలకాలయోగ్యం రత్నార్థం స్వప్రసిద్ధ్యర్థకారణమ్ । స్వీకుర్వత్సగుణం బ్ర
హ్మమూర్తిమత్తదనామయమ్ ॥ ౮౬ ॥ వైకుంఠేన సహాగతం పరమిదం
శ్రీవేంకటాద్రిస్థలం పూర్వం జ్ఞానవరాహమూర్తిహరిణా భూమ్యా సహా
ధిష్ఠితమ్ । లక్ష్మ్యైలింగితరూపమద్యసగుణం కల్యాణమాస్తేదధత్ శుద్ధం
బ్రహ్మతదేవవిశ్వజననస్థేమవ్యయానాం ప్రభు ॥ ౮౭ ॥ అనంతకల్యాణ
గుణందధతం సగుణం పపుః । అనంతశక్తిం సర్వజ్ఞం సర్వకర్తారమీశ్వ
రమ్ ॥ ౮౮ ॥ సర్వాధ్యక్షం మహావిష్ణుం సర్వలోకైకనాయకమ్ ।
కారుణ్యానందబాహుళ్యాత్సర్వాశ్చర్యమయం విభుమ్ ॥ ౮౯ ॥ అనంత
తమూర్తిమానంద మంచితైశ్వర్యసంయుతమ్ । కోటిబాలార్క-సం
కాశం తటిత్కోటిసమప్రభమ్ ॥ ౯౦ ॥ చంద్రకోటిప్రభం రత్నజాం
బూనదపరిమృతమ్ । విమానదేవతామూర్తితేజోమండలసంయు
తమ్ ॥ ౯౧ ॥ దివ్యం విమానమారూఢం స్థితం పరమశోభనమ్ । సర్వో
త్తమం మహాప్రఖ్యం సర్వాలంకారభూషితమ్ ॥ ౯౨ ॥ నీలజీమూతసం
కాశం పీతాంబరతటిద్వితమ్ । రత్నతోరణవిద్యోత మానద్వారప్రభా
న్వితమ్ ॥ ౯౩ ॥ పంచాయుధవరైర్దివ్యైర్హస్తైర్మమద్భిరుపాసితమ్ ।
చండప్రచండప్రముఖైర్ద్వారపాలైరభిష్టుతమ్ ॥ ౯౪ ॥ సునందనందప్రము
ఖైః పారిషద్యైస్సమన్వితమ్ । రవికోటిసుప్రకాశం చంద్రకోటిసుశీత
శమ్ ॥ ౯౫ ॥ అనర్ఘరత్నఖచితదివ్యాభరణభూషితమ్ । అచ్యుతానంత
గోవిందప్రముఖానంతవిగ్రహమ్ ॥ ౯౬ ॥ పూర్ణబ్రహ్మతనుప్రఖ్యకృష్ణ
రామావతారకమ్ । ఆద్యంతరహితం సత్యజ్ఞానవిజ్ఞానవిగ్రహమ్ ॥ ౯౭ ॥
నిఖిలోపనిమత్సరఘనసంవేద్యవిగ్రహమ్ । శ్రీభూమిసహితం శ్యామం
సుందరం వేంకటేశ్వరమ్ ॥ ౯౮ ॥ అనేకకోటికందర్పలావణ్యమథనో
త్థితమ్ । జగన్తోహనగోపాలలీలావైచిత్ర్యకారణమ్ ॥ ౯౯ ॥ నానాగమ
రసాభిజ్ఞవైఖానససమర్చితమ్ । బ్రహ్మగస్త్యభరద్వాజ సనకవ్యాసనంద
నైః ॥ ౧౦౦ ॥ వామదేవతానందభృగ్వాద్యైశ్చప్రపూజితమ్ । జన

కాద్యైర్నృపశ్రేష్ఠైరర్చితంపురుషోత్తమమ్ ॥ ౧౦౧ ॥ మయావ్యంగిర
సాదేవి లోకపాలైస్తుమర్చితమ్ । బహువర్షసహస్రాణి స్వామిపుష్కరి
ణీతతే ॥ ౧౦౨ ॥ మత్కు-మారతపోధ్యానసమాధికుసుమార్చితమ్ । కు
మారంపరమానందపరంనిత్యాభిషేచితమ్ ॥ ౧౦౩ ॥ మమాంతఃకరణా
నంద స్వానుభూతిరసాలయమ్ । శంఖచక్రాభయోద్భుక్తనితంబస్థచతు
ర్భుజమ్ ॥ ౧౦౪ ॥ దర్శనీయతమంలోకే ప్రసన్నవదనాంబుజమ్ । ఆక
ర్ణాంతవిశాలాక్షికటాక్షాబ్ధితరంగిణమ్ ॥ ౧౦౫ ॥ మందస్థితంసునా
సాగ్రంసుభ్రువంఘాలశోభితమ్ । జాంబూనదేందుకస్తూరీకుంకుమాద్యూ
ర్ధ్వపుండ్రకమ్ ॥ ౧౦౬ ॥ పాదసూపురమారభ్యకిరీటాంతైస్తుమర్చితమ్ ।
వజ్రాంకుశధ్వజాబ్జాదిరేఖపాదలలాయయోః ॥ ౧౦౭ ॥ నఖమండల
చంద్రాణాం జ్యోత్స్నయాజితమాయయోః । కమలాశరకాఠిన్యభా
విమ్రదిమళాలినోః ॥ ౧౦౮ ॥ భజతాంపరమానందమకరందవదాన్య
యోః । లసన్తాణి కమంజీర విద్యుత్ప్వంజప్రభార్కురైః ॥ ౧౦౯ ॥ మణి
కింకిణికాజాలఘోషైర్వేదాంతరూపిభిః । పాదారవిందసౌందర్యయో
గ్యానర్హసుభూషణైః ॥ ౧౧౦ ॥ చారుజానూరులవణ్యప్రభారంజితభూ
షణైః । నితంబవిలసత్ప్రీతకౌశేయాంబరమేఖలైః ॥ ౧౧౧ ॥ అనర్హర
త్నఖచితైర్జ్ఞాంబూనదపరిష్కృతైః । విచిత్రతేజసాంపుంజైః కాంచీవై
డూర్యమండలైః ॥ ౧౧౨ ॥ నాభీపుటలసత్ప్రీతపద్మకోశశ్రియోజ్జ్వలైః ।
ఊర్ధ్వరోమావళిభాభిర్జ్ఞితేంద్రమణికాంతిభిః ॥ ౧౧౩ ॥ ముక్తాదామల
సద్వక్షస్థనిలపద్మాతటితక్రైః । జ్యోతిర్మయైర్బ్రహ్మసూత్రైః సప్తసీ
యమయోజ్జ్వలైః ॥ ౧౧౪ ॥ కంబుగ్రీవాలసత్కంఠమాలారత్నప్ర
భాంకురైః । పదకేఘలసన్నానామణిదీపావళీపరైః ॥ ౧౧౫ ॥ సురత్నాం
గదకేయూరకంకణైరంగుళీయకైః । ఇంద్రసీలమణిశ్యామరమణీయాహి
భూషణైః ॥ ౧౧౬ ॥ శంఖచక్రాభయోనామభూషితైశ్చభుజోత్తమైః । సు
చారుచుబుకోల్లాసిపల్లవాధరపాటలైః ॥ ౧౧౭ ॥ వజ్రపక్షి-లసద్దంతకాం
తిచంద్రాతపస్త్వైః । పూర్ణచంద్రముఖాంభోజరమ్యనాసాసమోన్నతైః ॥

౧౩౨ శ్రీభవిష్యోత్తరపురాణా స్తవ - శ్రీవేంకటేశ్వరహస్తే (అ-౧)

సువర్ణమకరప్రఖ్యకుణ్డలాభ్యాంకపోలయోః । జితబాలార్క-బింబాభ్యాం
 సౌందర్యాకరసీమయోః ॥ ౧౧౯ ॥ దయాంబుధిసుధాస్నానకమలాక్షీ
 ద్వయోత్పవైః । మణిచాపలతాచారు భూర్జిల్లసత్ఫలపట్టకైః ॥ ౧౨౦ ॥
 ఆసీలచికురాంతస్థముక్తారాజవిరాజితైః । రమణీయసుకన్ఠాక్షీ నిటలాల
 కకుంతలైః ॥ ౧౨౧ ॥ రాజతిరీటసౌందర్య జితకందర్పకోటిభిః । త్రి
 తేజోఽధికసంకాశై ర్నారత్నైర్మహాశ్శ్రితైః ॥ ౧౨౨ ॥ తప్తహా
 టకసంలగ్నై ర్నానావైచిత్ర్యగ్రితైః । అలంకృతంకిరీటేన సుందద
 త్తేన తేనచ ॥ ౧౨౩ ॥ రాజమానందయాంభోధిం సుధాధారాభివర్షి
 ణమ్ । సర్వాంగభూషణై స్సర్వజగన్తోహనవిగ్రహమ్ ॥ ౧౨౪ ॥ రూప
 లావణ్యసర్వాంగ భూషణాద్యై రతిప్రియమ్ ॥ ౧౨౫ ॥ ఆపాదకేశ
 విలసన్త్యణిమన్త్యహర్షనై పథ్యజాలమణికాంతితటితులలానామ్ । జాం
 బూనదప్రఖచితామలరమ్యభాసాం సోపానపాళిభిరతీవభృశాభిరామమ్ ॥
 తారాగణేందురవిమండల మండితోద్యతైస్సదామినీత్రి పథగాగ్రహరాశి
 యుక్తమ్ । తార్క్ష్యోదయాద్రికనకాచలశృంగనిష్ఠం కాలాభ్రబృంద
 మివకాంతికులాభిరామమ్ ॥ ౧౨౬ ॥ శ్రీవేంకటేశ్వరమతిసుందర
 మోహనాంగం శ్రీభూమికాంతమరవిందదళాయతాక్షమ్ । ప్రాణప్రి
 యంప్రఫులసతకరుణాంబురాశింబ్రహ్మేశ్వరవంద్యమమృతం వరదంభజా
 మి ॥ ౧౨౭ ॥ సతతంహృదయాంభోజమధ్యే శ్రీవేంకటేశ్వరమ్ ॥ ౧౨౮ ॥
 ప్రణవార్థస్వరూపంతం త్రిమండలసుసంస్థితమ్ । చంద్రసూర్యాగ్ని బిం
 బానాం ప్రకాశకరమచ్యుతమ్ ॥ ౧౨౯ ॥ భ్యానస్వరూపంచేవేశం సర్వ
 దానందదంమమ । పాదారవిందమారభ్యకీరీటాంతంసుభూషితమ్ ॥ ౧౩౦ ॥
 చందనాగరుకర్పూర కస్తూరీమృగరోచనైః । కుంకుమైర్జనసౌరభ్య సు
 వాసితదిగంతరైః ॥ ౧౩౧ ॥ మిత్రైర్ద్రివ్యగంధైశ్చ సులిప్తాంగమనో
 హరైః । నానావర్ణలసత్పుష్ప దివ్యసౌరభ్యమాలయా ॥ ౧౩౨ ॥ హి
 మాంబుసిక్తయాదివ్య నైజయంత్యావిరాజితమ్ । కుమారస్వామినాని
 త్యంభక్త్యానిర్మలచేతసా ॥ ౧౩౩ ॥ దివ్యోత్పవైర్ద్రివ్యరస ప్రవాహామృత
 పాయనైః । దధిక్షీరఘృతైర్ద్రివ్యసూపాన్నమధుశరగరైః ॥ ౧౩౪ ॥
 దివ్యసౌరభనై వేద్యైష్ట్యక్షసామృతపాయనైః । దివ్యోపచారైః కల్యాణ

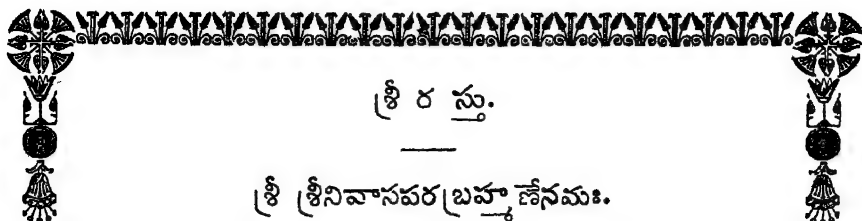
వై భవై ఘోడశాభిధైః ॥ ౧౩౧ ॥ దివ్యసారభ్యతాంబూలైర్మక్తాచూర్ణ
విమిశ్రితైః । కర్పూరపీటికాభిశ్చ దివ్యభోగైస్సుపూజితమ్ ॥ ౧౩౨ ॥
సర్వాంగభూషణాధిక్యలసత్కమలయాసహ । ధూపదీపమహాదీపరా
జనీరాజనోత్తమైః ॥ ౧౩౩ ॥ సుందరైశ్చామరైశ్చత్రైః । రవ్యజనైర్ద
ర్పణోత్తమైః । గీతవాదితనృత్యైశ్చ మృదంగపటహానకైః ॥ ౧౩౪ ॥
వీణావేణుసుతాళాద్యై ర్గోముఖస్వరమండలైః । తూర్యభేరీసుశంఖేం
ద్రదివ్యఘోషైర్దివోకసామ్ ॥ ౧౩౫ ॥ సిద్ధకిన్నరగంధర్వాపురఃకింపురు
షవ్రజైః । సతుంబురుహాహాహూహూహూనారదాదిసురర్షిభిః ॥ ౧౩౬ ॥ గరు
డోరగయతూణాం విద్యాధరవిసోదినామ్ । సంగీతమధురాలాపైస్సుఖం
దస్తోత్తైః । స్సుతోషితమ్ ॥ ౧౩౭ ॥ శుద్ధసత్త్వమయాకారమపిస్వామిసరస్త
తే । రమంతంరమయాసార్థమానందకరమానసమ్ ॥ ౧౩౮ ॥ వసంతమమ
లానందమాత్మరామమ్మదాన్వితమ్ । సమస్తదేవతావంద్యంసార్వభౌ
మశిఖామణిమ్ ॥ ౧౩౯ ॥ కర్తారంసృష్టికాలేచభర్తారంపాలనేజగత్ । హ
ర్తారంప్రళయేకాలేవేజ్జ-ఘోషైర్వరమవ్యయమ్ ॥ ౧౪౦ ॥ సర్వదేవనియంతా
రం సర్వదేవేశ్వరేశ్వరమ్ । చరాచరాత్మకంవిశ్వం రక్షితారంకృపాని
ధిమ్ ॥ ౧౪౧ ॥ కిరీటాంగదసంరాజద్విధృబాహుమరిందమమ్ । సర్వాంగలక్ష
ణానందందర్శయంతంపదాంబుజమ్ ॥ ౧౪౨ ॥ సత్యంవిశుద్ధవిజ్ఞానంఘనప్ర
జ్ఞాప్రదంహరిమ్ । కారుణ్యవిగ్రహందేవం సర్వజీవదయాపరమ్ ॥ ౧౪౩ ॥
ఉపాస్త హేవయంనిత్యం హృదయేఽష్టదళాంబుజే । అష్టాక్షరపదానం
దంరమేశంకర్ణికోపరి ॥ ౧౪౪ ॥ ఏవంధ్యేయంపురస్కృత్య పశ్చాద్ధ్యాన
మిదంవదేత్ ॥ ౧౪౫ ॥ యన్నామశ్రుతిసారసాంద్రజలధిస్థానేలస
తౌ-స్తుభంస్వాజ్ఞానాంధతమింద్రదుఃఖహరణంమత్పుత్రసంజీవనమ్ । వి
శ్వాభీష్టవరప్రదానఫలదంభోగీంద్రసదృశమణం సర్వేశ్వర్యనిదానమా
త్మవరదంశ్రీవేంకటేశంభజే ॥ ౧౪౬ ॥ సంతోషోమమవేంకటేశనిక
టేశ్రీస్వర్ణముఖ్యాస్తతే స్వావాసాంభవతీతిదివ్యసరితస్సుర్గావపర్గప్రదే ।
కైలాసేవిధికుంభసంభవనుతే శ్రీకాళహస్తిస్థలేకై వత్సేవసతామనంత
మహిమాయోగీశ్వరైర్దుర్లభః ॥ ౧౪౭ ॥ తారంసంతిసముద్భృత్యశ్రీపూ
ర్వంమంత్రముచ్చరేత్ ॥ ౧౪౮ ॥ నవాక్షరమిదందేవిసర్వగోప్యంహృదిస్థి

తమ్ । త్వయిన్నే హాత్మమాఖ్యాతంపరానందపదప్రదమ్ ॥ ౧౫౨ ॥ నమ
శ్రీవేంకటేశాయశుద్ధజ్ఞానస్వరూపిణే । వానుదేవాయశాంతాయ శ్రీ
నివాసాయమజ్గళమ్ ॥ ౧౫౩ ॥ మంత్రధ్యానమిదంధ్యాత్వాపశ్యాన్మంత్రమి
దంవదేత్ । నమశ్రీవేంకటేశాయనమోంతంవాసముచ్చరేత్ ॥ ౧౫౪ ॥
అష్టాక్షరమిదంఖ్యాతం భుక్తిముక్తిఫలప్రదమ్ । రహస్యంసర్వమంత్రా
ణాం గోపనీయంప్రయత్నతః ॥ ౧౫౫ ॥ స్వామిపుష్కరిణీస్నానం వేంకట
ేశ్వరదర్శనమ్ । మహాప్రసాదస్వీకారశ్రుయంత్రైలోక్యదుర్లభమ్ ॥
సర్వత్రకీర్తయేత్ప్రజ్ఞాస్వామిపుష్కరిణీంపరామ్ । సువర్ణముఖరీం
దివ్యాం వేంకటేశ్వరమవ్యయమ్ ॥ ౧౫౬ ॥ అజ్ఞానాంధతమస్సూర్యం
పాపినాంతునరోచతే । ఏతత్సూక్ష్మతరంపుణ్యంయోగినామపిదుర్లభమ్ ॥
స్వామిపుష్కరిణీంగంగాం సువర్ణముఖరీంపరామ్ । వేంకటేశంహరిం
సేతుం సర్వతీర్థేషుసంస్తరత్ ॥ ౧౫౭ ॥ మహాపాతకసంఘభ్యో ము
క్తఃప్రజ్ఞానవాన్భవేత్ । ఏతత్సూలమ్మహాపుణ్యం పాపినాంతునరోచ
తే ॥ ౧౫౮ ॥ స్వామిపుష్కరిణీతీర్థందివ్యైషధరసాయనమ్ । వైద్యశ్రీ
వేంకటేశోఽయం మృత్యురోగనికృంతనః ॥ ౧౫౯ ॥ యావద్వేంకట
నాయకస్యశిఖరాప్రాప్తిర్నృణాంయోగినాం తావజ్జన్మజరాదిదుఃఖనిల
యస్సంసారకోలాహలః । బ్రహ్మాండాంత పరిభ్రమ త్కృతమహాపు
ణ్యేషుచంద్రోదయే సత్సంగమృతసేవనార్ధమిదమేప్రీతిర్భవేద్వేంకట
ేశ ॥ ౧౬౦ ॥ యావన్నాస్తిసమస్తలోకరమణశ్రీవేంకటేశభిధ
స్వానందానుభవస్థిరోఽమలధియాంయోగీశ్వరాణాంనృణామ్ । నా
నాయోనిషుగర్భవాసమసుఖంవిష్ణాత్రశోకావృతం సంప్రాప్యాశు వి
నాశదుఃఖనరకాంస్తావద్భవాన్ధౌస్థితిః ॥ ౧౬౧ ॥ ఆఖ్యానందేవతాగో
ప్యం బ్రహ్మగోప్యంసమానతః । ఇదమేవమమానందం ధ్యానంహృద
యగోచరమ్ ॥ ౧౬౨ ॥ అస్యశ్రీవేంకటేశస్య సీమాయాంత్యాత్రికే
జనే । వాఙ్మనఃకాయగర్వేణయేకుర్వంతినరాధమాః ॥ ౧౬౩ ॥ ఉప్రదవం
చఘాతంచ ద్రవ్యంచాపహరంతి తే । రారవాదిషుసర్వేషునరకేషుచదా
రుణమ్ ॥ ౧౬౪ ॥ బ్రహ్మకల్పసహస్రాంతంపచ్యంతేనాత్రసంశయః । భ
క్త్యాశ్రీవేంకటేశస్య సీమారక్షాంకరోతియః ॥ ౧౬౫ ॥ సవవరాజ్యకర్తా

స్యాద్దేహం తేముక్తిమాప్నుయాత్ । పరమానందదంధ్యానంధ్యాత్వాఽ
 న్సంభుజ్య తేమయా ॥౧౬౮॥ త్వయాసహసహిధ్యానసమంబ్రహ్మాండగో
 శాకే । కిముశ్రీవేఙ్కటేశస్యసమఃకాలత్రయేపివా ॥౧౬౯॥ ఏతంరహస్యమ
 ధ్యాయం శ్రీవేఙ్కటపతేఃప్రియమ్ । జపిత్యాభుజ్యతేయేన ప్రత్యహంపర
 మాత్మనః ॥౧౭౦॥ నృత్యంతిపితరస్సర్వే సంతుష్టాస్తస్యవంశజాః । దే
 వశ్చక్షుషయస్తప్తాఃప్రయాంతిపరమంపదమ్ ॥౧౭౧॥ ఋషయః ॥
 శ్చర్యమతులంశ్రుత్వాపరమానందనిర్వృతాః । ఆనందాశ్రుపరిక్లిన్నా
 మామాంచితవపుర్ధరాః ॥౧౭౨॥ విస్మితాశ్శైనకాద్యాస్తుభక్త్యాఽఽ
 నందంపునర్గతాః । పునర్ధ్యానంసమాసాద్యపునర్గద్గయాగిరా ॥౧౭౩॥
 ఊచుశ్చనైర్మహాత్మానంసూతంపౌరాణికోత్తమమ్ । వ్యాసశిష్యంమహా
 భాగంశాస్త్రసిద్ధాంతకోవిదమ్ ॥౧౭౪॥ అద్యశ్రుతంశ్రుతంముఖ్యమ
 ద్యానందంగతావయమ్ । అద్యైవజన్మసఖిలం సాక్షాత్సంసారమోచ
 కమ్ ॥౧౭౫॥ త్వత్ప్రసాదాద్గమిష్యామోవయంశేషాచలంప్రతి ॥ శ్రీ
 సూతః ॥ అష్టాదశపురాణేతిహాసానాముపధర్మిణామ్ ॥౧౭౬॥ పురా
 ణానాంస్త్రుతీనాంచ సర్వేషాంశ్రుతిసారిణామ్ । అఖిలోపనిషత్సారవే
 దాంతానాంమునీశ్వరాః ॥౧౭౭॥ శ్రవణైశ్చకృతైర్మోక్షైర్భక్తిజ్ఞానవి
 రాగదైః । యజ్ఞదానతపఃకర్మవ్రతమంత్రజపార్చనైః ॥౧౭౮॥ ఆజ
 న్ననైమిశారణ్యకృతపుణ్యైర్వరణేకశః । భవతామాగతంహస్తేసాక్షాత్సం
 సారమోచకమ్ ॥౧౭౯॥ వైకుణ్ఠస్థానశేషాద్విప్రప్తిరూపంమహాత్మ
 లమ్ । అహంగోప్యమిదంవేద్దిశుకోవేత్తిసచాపరః ॥౧౮౦॥ మద్గురోః
 కృపయాఽధీతముక్తంచభవతాంద్విజాః । గచ్ఛధ్వమ్మునయస్సర్వే స
 స్త్రీవృద్ధాసుబాలకాః ॥౧౮౧॥ సమాప్యసత్రంసకలం విలంబోమా
 స్తుశీఘ్రతః । తత్రగతోవీపవాసేన స్నాత్వాస్వామిసరోవరే ॥౧౮౨॥
 నత్వాఽఽద్యంభూమివారాహం జ్ఞానక్షేత్రనివాసినమ్ । దివ్యంవిమాన
 మాశ్చర్యం నత్వాశ్రీవేఙ్కటేశ్వరమ్ ॥౧౮౩॥ ప్రదక్షిణసమసాకరై
 స్తుత్వాస్తోత్రైఃప్రణమ్యచ । నైవేద్యదానధమైశ్చ పూజాంకృత్వాచ
 భక్తితః ॥౧౮౪॥ మానవతమథత్యక్త్వాక్షమాపూర్వంపరప్రదమ్ ।
 సంప్రార్థ్యనివసామోఽత్ర భూయాత్తేనుగ్రహోమహాత్మా ॥౧౮౫॥
 ఇత్యేవంకాయవాక్పితైర్నివాసంసత్యమీరితమ్ । కురుధ్వంత్వరయాభ

క్త్యా యూయంవై కుంతవేంకటే ॥ ౧౦౬ ॥ పరమానందసాంద్రాద్భౌ
క్రీడధ్వంమునిపుంగవాః । సమస్తదేవతాసిద్ధసన్నిధానాత్మవేంకటే ॥
స్వామినాక్షేత్రపాలేన సుప్రసన్నేనరక్షితే । నివాసమపినిర్విఘ్నం కు
రుధ్వమవిశంకయా ॥ ౧౦౭ ॥ తయోరనుగ్రహేణైవ వై కుంతక్షేత్ర
పాలయోః । భద్రదంవోపసతాంనిత్యం శాశ్వతంభవతిద్విజాః ॥ ౧౦౮ ॥
అస్తిక్షేత్రేకృతానాంచ సాహసంపాపకర్తృణామ్ । క్షేత్రపాలాన్
శూలాగ్రే యాతనాచక్రవద్భవేత్ ॥ ౧౦౯ ॥ యుగాంతఃక్షణమాప్ర
ణ తేషాంకాలస్తుగచ్ఛతి । పాపాంతేముక్తిరస్త్యేవ వేంకటాద్రాసస్మ
శయః ॥ ౧౧౦ ॥ సత్యంసత్యంపునస్సత్యంమద్గురోర్వచనంద్విజాః । భం
తాంపుణ్యశీలానాం నైమిశారణ్యవాసినామ్ ॥ ౧౧౧ ॥ కృపయాఽను
గ్రహంబద్ధ్యా కాశీంగత్వాప్రణమ్యచ । మద్గురోపాదమూలంచ వ్యా
సస్యామితతేజసః ॥ ౧౧౨ ॥ అనుజ్ఞయాగమిష్యామి వేంకటాద్రా
ద్విజోత్తమాః । సూతవాక్యంతదాశ్రుత్వా శౌనకాద్యాఋషీశ్వరాః ॥
సమాప్యసత్రమాగత్య వేంకటాద్రింనివాశ్యచ । సూతవాక్యప్రమాణే
నతత్రానందపదామ్బుధిమ్ ॥ ౧౧౩ ॥ దేహంతంప్రాప్యమోదంతే ససూ
తాశ్శౌనకాదయః । ఇమంపవిత్రమధ్యాయంసాక్షాత్సంసారమోచకమ్ ॥
సర్వవేదాంతసిద్ధాంతం యశ్శాసయతినిత్యశః । వేంకటేశ్వరభక్తే
భ్యోబ్రాహ్మణేభ్యశ్చయోగినామ్ ॥ ౧౧౪ ॥ యశ్శృణోతిసదాభక్త్యార
హస్యానుభవోత్తమమ్ । యస్థాపయతిలోకేస్తి సిద్ధాంతమిమమద్భు
తమ్ ॥ ౧౧౫ ॥ విద్యార్థీలభతేవిద్యాంధనార్థీలభతేధనమ్ ॥ పుత్రార్థీలభతే
పుత్రాకన్యాధీలభతేవధూమ్ ॥ ౧౧౬ ॥ వశ్యార్థీవశ్యమాప్నోతిజయార్థీ
జయమాప్నుయాత్ । మోక్షార్థీమోక్షమాప్నోతిజ్ఞానార్థీజ్ఞానమాప్ను
యాత్ ॥ ౧౧౭ ॥ యాయాంకామయతేసిద్ధింతాంతామాప్నోతిసద్విజః ।
వేంకటేశేవరాంప్రీతిం లభతేసోఽతిభక్తిమా ॥ ౧౧౮ ॥ *

ఇతి శ్రీభవిష్యోత్తరపురాణే శ్రీవేంకటాచలమాహాత్మ్యే - ఉమామహేశ్వరసంవాదే సకలోపనిషత్సారసకలవేదాంతసిద్ధాంత శ్లో
వేంకటేశ్వరరహస్యానుభవోనా మాశీతితమోఽధ్యాయః.
ఇతి శ్రీవేంకటేశ్వరహస్యాధ్యాయస్సమాప్తః.

శ్రీ ర స్తు.

శ్రీ శ్రీనివాసపరబ్రహ్మణేనమః.

శ్రీ యై శ్రీ ప ద్మా వ త్యై న మః.

శ్రీమతేవిష్ణ్వేనాయనమః.

అ థ శ్రీ స హ స్త పు రాణో స్త గ్గ త

శ్రీ వేంకటాచలమాహాత్మ్యప్రారమ్భః.

శ్రీయఃకాంతాయకల్యాణనిధయేనిధయేద్ధినామ్ |

శ్రీవేంకటనివాసాయశ్రీనివాసాయమద్భజమ్ ||

హ రి : ఓ మ్.

❧ కాశ్యపాఖ్యవిప్రస్యస్వామితీర్థస్నానేనపాపవినిర్ముక్తిః. ❧

శ్రీసూతః || అథాఽతస్సమ్ప్రవక్ష్యామిస్వామిపుష్కరిణీంశుభామ్ | లక్ష్మీకృత్యకథామేకాంపవిత్రాంద్విజనత్తమాః || ౧ || కాశ్యపాఖ్యోద్విజఃపూర్వమస్మిన్తీర్థవరేశుభే | స్నాత్వాఽతిమహతఃపాపాద్విముక్తోనరకప్రదాత్ || ౨ || ఋషయః || మునేకాశ్యపనామాసావకరోత్కింహిపాతకమ్ | స్నాత్వాతీర్థవరేహ్యత్రయస్త్వాన్మక్తోఽభవత్క్షణాత్ || ౩ || ఏతన్నశ్శ్రద్ధధానానాంబ్రూహిసూతకృపాబలాత్ | త్వద్వచోఽమృతతృప్తానాంసపిపాసావివిద్యతే || ౪ || శ్రీసూతః || శ్రీస్వామిపుష్కరిణ్యాశ్చమాహాత్మ్యప్రతిపాదకమ్ | ఇతిహాసంప్రవక్ష్యామి పఠతాంపాపనా

❧ పరీక్షిద్వృత్తాస్తః ❧

శనమ్ || ౫ || అభిమన్యుసుతోరాజా పరీక్షిన్నామనామతః | అధ్యాస్తహస్తిసపురంపాలయన్ధర్మతోమహిమ్ || ౬ || సరాజాజాతువిపినే చచారమృగయారతః | వప్తివర్షవయాభూపః యుత్తృష్ఠాపరిపీడితః || ౭ || నప్తమేకంసవిపినే మార్గయన్స్మృగమాదరాత్ | ధ్యానాదూఢం మునింద్ర

ప్ర్యాప్తాప్రాహభూపాలకోత్తమః ॥ ౮ ॥ మయాబాణేనవిపినే మృగోవిద్ధోఽ
 ధునామునే । దృష్టస్యకింతవయావిద్యన్విద్రుతోభయకాతరః ॥ ౯ ॥ సమా
 ధినిష్టోమానిత్యాన్నకిచ్చిదపిసోఽబ్రవీత్ । తతోధనురటన్యాఽసాసూ
 ధేతస్యమహామునేః ॥ ౧౦ ॥ నిధాయమృతసర్పంతు కుపితస్సర్పపురం
 యా । మునేస్తస్యసుతఃకశ్చిచ్ఛృణ్వీనామబభావవై ॥ ౧౧ ॥ సఖాతస్య
 శృశాఽఖ్యోఽభూచ్ఛృణ్వీణోద్విజనత్తమాః । సఖాయంశృణ్వీణంప్రాహ
 శృశాఖ్యస్ససఖాతతః ॥ ౧౨ ॥ పితాతవమృతంసర్పంసూధేనవహతేఽధు
 నా । మాభూద్దర్శస్తవసఖేమాకృధాస్తవమిదంవృధా ॥ ౧౩ ॥ సోఽవద
 త్కుపితశ్శృణ్వీ దిత్సుశ్శాపంనృపాయవై । మత్తాతేశవసర్పంయోస్యస్త
 వాన్ముఢచేతనః ॥ ౧౪ ॥ ససప్తరాత్రాన్క్రియతాంసద్దప్తస్తక్షకాఽ
 హినా । శశాపైవంమునిసుత సౌభద్రదేయంపరీక్షితమ్ ॥ ౧౫ ॥ శమీకా
 ఖ్యఃపితాతస్య శస్త్రంశ్రుత్వాసుతేనతమ్ । నృపంప్రోవాచతనయం శృ
 ణ్వీణంమునిపుత్రవః ॥ ౧౬ ॥ రక్షకంసర్పలోకానాం నృపంకింశస్తవానసి ।
 అరాజకేవయంలోకే స్థాస్యామఃకథమజ్ఞసా ॥ ౧౭ ॥ క్రోధేనపాతకం
 భూయాద్దయయాప్రాప్యతేసుఖమ్ । యస్సముత్పాదితంకోపంక్షమ
 యైవనిరస్యతి ॥ ౧౮ ॥ ఇహలోకేపరత్రాఽసావత్యస్తంసుఖమశ్నుతే ।
 క్షమాయుక్తాహిపురుషా లభస్తేశ్రేయఉత్తమమ్ ॥ ౧౯ ॥ తతశ్శమీక
 స్సంశిష్యంప్రాహగౌరముఖాభిధమ్ । భోగౌరముఖగత్వాత్వంవద
 భూపంచరీక్షితమ్ ॥ ౨౦ ॥ ఇమంశాపంమత్సుతోక్తంతక్షకాధిపదంశనమ్ ।
 పునరాయాహిశీఘ్రంత్యం మత్సమీపంమహామతే ॥ ౨౧ ॥ ఏవముక్తశ్శ
 మీకేనయయాగౌరముఖోన్యవమ్ । సమేత్యచాబ్రవీద్భూపం సౌభద్రదే
 యంపరీక్షితమ్ ॥ ౨౨ ॥ దృష్ట్వాసర్పంపితుస్సూధే త్వయావినిహితంమృ
 తమ్ । శమీకస్యసుతశ్శృణ్వీశశాపత్వంరుషాఽన్వితః ॥ ౨౩ ॥ ఏతద్దినా
 త్సప్తమేఽహ్నితక్షకేనమహాఽహినా । దప్టోవిషాగ్నినాదగ్ధోభూయా
 దాశ్వభిమన్యుజః ॥ ౨౪ ॥ ఏవంశశాపత్వాంరాజకా శృణ్వీతస్యమునేస్సు
 తః । ఏతద్వక్తుంపితాతస్యప్రాహిణోన్మాంత్యదన్తికమ్ ॥ ౨౫ ॥ ఇతీరయి
 త్వాతంభూప మాశుగౌరముఖోయయా । గతేగౌరముఖేపశ్చాద్రాజా
 శోకపరాయణః ॥ ౨౬ ॥ అభింలిహమథోత్తుజ్జమేకస్తమ్భంసువిస్తృ

తమ్మమధ్యేగజంవ్యతనుతమణ్ణపంస్తృపపుజవః ॥ ౨౭ ॥ మహాగరుడమస్త్ర
జ్ఞైరావధజ్జిక్చికిత్సకైః । తక్షకస్యవిషంహస్తంయత్నంకుర్వన్నమాహి
తః ॥ ౨౮ ॥ అనేకదేవబ్రహ్మర్షిరాజర్షిప్రవరాన్వితః । ఆస్తేతస్మిన్నమృప
స్తుజ్ఞేమణ్ణపేవిష్ణుభక్తిమా ॥ ౨౯ ॥ తస్మిన్నవసరేవిప్రకాశ్యపోమాన్త్రి
కోత్తమః । రాజానంరక్షితుంప్రాయాత్తక్షకస్యమహావిపాత్ ॥ ౩౦ ॥
సప్తమేహనివిప్రేంద్రో దరిద్రోధనకాముకః । అత్రాస్తరేతక్షకోపివిప్ర
రూపీసమాయయా ॥ ౩౧ ॥ మధ్యేమార్గంవిలోక్యాధకాశ్యపంప్రత్య
భావత । బ్రాహ్మణత్వంకుత్రయాసి వదమేద్యమహామునే ॥ ౩౨ ॥ ఇతి
పుష్టస్తదాహదీతాశ్యపస్తక్షకంద్విజాః । పరీక్షితంమహారాజంతక్ష
కోద్యవిపాగ్నినా ॥ ౩౩ ॥ ధక్షతేతంశమయితుం తత్సమీపముపైమ్య
హమ్ । ఇత్యుక్తస్సచతంవిప్రంతక్షకఃపునరబ్రవీత్ ॥ ౩౪ ॥ తక్షకోహం
ద్విజశ్రేష్ఠమయాదప్తశ్చికిత్సితమ్ । నశకోద్యైబ్బశతేనాపిమహామన్తా
యుతైరపి ॥ ౩౫ ॥ చికిత్సితంచేన్నద్దప్తంశక్తిరస్తితవాధునా । అనేకయో
జనోచ్చాయందశామ్యుజ్జేవయన్వయమ్ ॥ ౩౬ ॥ తతోభవాన్సమర్థోహీ
త్యేవంమేభాతిహేద్విజ । ఇతీరయిత్యాతంవృక్షమదశ తక్షకస్తదా ॥ ౩౭ ॥
అభవద్భస్మసాతోసీ పృథ్వీత్యస్తసముచ్చితః । పూర్వమేవనరక
శ్చిత్తంవృక్షమధిరూఢవా ॥ ౩౮ ॥ తక్షకస్యవిషోలాభిసాసిపిదగ్ధో
భవత్తదా । తంనరంనవిజజ్ఞాతేతౌచకాశ్యపతక్షకౌ ॥ ౩౯ ॥ కాశ్యపః
ప్రతిజ్ఞేధతక్షకస్యాపిశృణ్వతః । మన్తస్త్రీశక్తింపశ్యస్తుసర్వేవిప్రా
దయోధునా ॥ ౪౦ ॥ ఇతీరయిత్యాతంవృక్షం భస్మీభూతంవిపాగ్నినా ।
అజీవయన్తస్త్రీశక్త్యాకాశ్యపోమాన్త్రికోత్తమః ॥ ౪౧ ॥ ననరస్తేనవృ
క్షేణసాకమ్యుజ్జేవితోభవత్ । అథాబ్రవీత్తక్షకస్తంకాశ్యపంమన్త
కోవిదమ్ ॥ ౪౨ ॥ యథానమునివాఙ్మిథ్యా భవేదేవంకురుద్విజ । యత్రే
రాజాధనందద్యాత్తతోపిద్విగుణంధనమ్ ॥ ౪౩ ॥ దదామ్యహంనివర్తస్వ
శీఘ్రమేవద్విజోత్తమ । ఇత్యుక్త్యానర్హరత్నానితస్యైదత్వాసతక్షకః ॥ ౪౪ ॥
న్యవర్తయతాశ్యపంతం బ్రాహ్మణంమన్త్రకోవిదమ్ । అల్పాయు
షంస్తృపంమత్వాజ్ఞానదృష్ట్యాసకాశ్యపః ॥ ౪౫ ॥ స్వాశ్రమంప్రయయా
తూష్ణింలబ్ధరత్నశ్చతక్షకాత్ । సాబ్రవీత్తక్షకస్సర్వాస్సర్వానాహవా

యతత్త్వేణే || ౪౬ || యూయంతంస్త్వపతిప్రాప్యమునీనాంవేషధారిణః | ఉప
హరళలాన్యాశు ప్రయచ్ఛతపరీక్షితే || ౪౭ || తథేత్యుక్త్వాసర్వసర్వాద
మారాజ్ఞేఫలాన్యమి | తక్షకోఽపితథాతత్రక స్తింశ్చిద్బదరీశలే || ౪౮ || క్రి
మివేషధరోభూత్వావ్యతిష్ఠద్దంశితుంస్త్వపమ్ | అథరాజాప్రదత్తానిసర్వై
ర్బ్రాహ్మణరూపకైః || ౪౯ || పరీక్షిత్వన్త్రిపుద్ధేభ్యో దత్వాసర్వఫలా
న్యపి | కౌతూహలేనజగ్రాహ స్థూలమేకంక రేఫలమ్ || ౫౦ || తస్మిన్నవన
రేసూర్యోఽప్యస్తాచలమగాహత | మిథ్యాముషివచోమాభూదితితత్ర
త్యమానవాః || ౫౧ || అన్యోన్యమవదత్తుర్వై బ్రాహ్మణాశ్చన్మపాస్త
దా | ఏవంవదత్తునర్వేషుఫలేతస్మిన్నదృశ్యత || ౫౨ || సాధుర క్తక్రిమిస్స
ర్వైరాజ్ఞాచాపిపరీక్షితా | అయంకింమాందశేదద్యక్రిమిరిత్యుక్తవాన్నల
పః || ౫౩ || నిదధేతత్ఫలంకణ్ఠే సక్రిమిందివిజన త్తమాః | తక్షకోఽస్త్రికాస్థి
తఃకణ్ఠేక్రిమిరూపీఫలేతదా || ౫౪ || నిర్గత్యతత్ఫలాదాశు స్త్వపదేహమవేష్ట
యత్ | తక్షకావేష్టితేభూపే పార్శ్వస్థాదుద్రువుర్భయాత్ || ౫౫ || అ
నస్తరంస్త్వపోవిప్రాస్తక్షకస్యవిషాగ్నినా | దధ్ధోఽభూద్భస్మసాదాశుస
ప్రాసాదోబలీయసా || ౫౬ || కృత్వోర్ధ్వదైహికంతస్య స్త్వపస్యనపురో
హితాః | మన్త్రిణస్తత్పుతంరాజ్ఞేజనమేజయనామకమ్ || ౫౭ || రాజా
నమభ్యషిజ్ఞున్వై జగద్రక్షణవాఙ్మయా | తక్షకాద్రక్షితుంభూషమా
యాతఃకాశ్యపాభిధః || ౫౮ || యోబ్రాహ్మణోమునిశ్రేష్ఠసర్వైర్నిని
తోజనైః | బ్రభామసకలాన్దేశాశిష్టైస్సర్వైశ్చదూషితః || ౫౯ || అవ
స్థానంసలేభేఽసాగ్రామేవాప్యాఽశ్రమేఽపివా | యాన్యాన్దేశానసాయా
తస్తత్రతత్రమహాజనైః || ౬౦ || తత్తద్దేశాన్నిరస్తస్సకాకల్యంశరణం
యయా | ప్రణమ్యశాకల్యమునింకాశ్యపోనిద్రితోజనైః || ౬౧ || ఇదంవిజ్ఞా
పయామానశాకల్యామహాత్తనే || కాశ్యపః || భగవన్సర్వధర్మజ్ఞశాక
ల్యహరివల్లభ || ౬౨ || మునయోబ్రాహ్మణాశ్చాన్యేమాంనిస్తన్తిసుహృజ్ఞ
నాః | నాస్యాహంకారణంజానేకింమాంనిస్తన్తిమానవాః || ౬౩ || బ్రహ్మ
హత్యాసురాపానం గురుశ్రీగమనంతథా | స్తేయంసంసర్గదోషోవామ
యానాచరితంకర్పచిత్ || ౬౪ || అన్యాన్యపిచపాపాని సకృతానిమయా
మునే | తథాపినిస్తన్తిజనావృధామాంబాన్ధవాదయః || ౬౫ || జానాసిచే

త్వంశాకల్య మయాదోషంకృతంవద । ఉక్తోఽథకాశ్యపేనైవశాక
ల్యాభ్యోమహామునిః ॥ ౬౬ ॥ క్షణధ్యాత్వాబభాషేతం కాశ్యపద్విజన

శాకల్యోక్తధర్మాః.

త్తమాః ॥ శాకల్యః ॥ పరీక్షితంమహారాజం తక్షకాద్రక్షితంభవాన్ ॥
౬౭॥ ఆయాసీదర్థమార్గేతు తక్షకేననివారితః । చికిత్సితంసమర్థోపివిష
రోగాదిపీడితమ్ ॥ ౬౮ ॥ యోనరక్షతిలోకేఽస్మిన్ స్తమాహుర్భ్రష్టా
ఘాతుకమ్ । క్రోధాతామాదృశ్యాల్లోభాన్తాత్పర్యాన్తోహతోఽపి
వా ॥ ౬౯ ॥ యోనరక్షతివిప్రేన్ద్ర విషరోగాతురంసరమ్ । బ్రహ్మహంచను
రాపీవాస్తేయీచగురుతల్పగః ॥ ౭౦ ॥ సంసర్గదోషదుష్టశ్చ నాపితస్యవి
నిష్క్రూతిః । కన్యావిక్రయిణశ్చాపి హయవిక్రయిణస్తథా ॥ ౭౧ ॥ కృత
ఘ్నస్యాపిశాస్త్రేషు ప్రాయశ్చిత్తంసవిద్యతే । విషరోగాతురంయస్తుస
మర్థోఽపినరక్షతి ॥ ౭౨ ॥ సతస్యనిష్క్రూతిఃప్రోక్తా ప్రాయశ్చిత్తాయుతైర
పి । నతేనసహపక్షాచభుజ్జీతసుకృతీజనః ॥ ౭౩ ॥ నతేనసహభాషేతసప
త్యేత్తంసరంక్వచిత్ । తత్సమ్భాషణమాత్రేణ మహాపాతకభాగ్భవే
త్ ॥ ౭౪ ॥ పరీక్షేత్సమహారాజఃపుణ్యశ్లోకశ్చధర్మకః । విష్ణుభక్తోమహా
యోగీచాతుర్వర్ణ్యస్యరక్షితా ॥ ౭౫ ॥ వ్యాసపుత్రాద్ధరికథాం శ్రుతవా
న్భక్తిపూర్వకమ్ । అరక్షేత్వాన్మృతంతంతు వచసాతక్షకస్యయత్ ॥ ౭౬ ॥
నివృత్తస్తేనవిప్రేన్ద్రైర్భాగ్ధవైరపిదూష్యసే । సపరీక్షిన్తహారాజోయ
ద్యపిక్షణజీవితః ॥ ౭౭ ॥ తథాపియావన్తరణం బుద్ధైఃకార్యంచికిత్సితమ్ ।
యావత్కణ్ఠగతాఃప్రాణా ముమూక్షోర్తానుషస్యహి ॥ ౭౮ ॥ తావచ్చి
కితానికర్తవ్యా కాలస్యకుటిలాగతిః । ఇతిప్రాహుఃపురాశ్లోకం భిషగైవ
ద్యాభిపారగాః ॥ ౭౯ ॥ తతశ్చికితానశక్తోపి యస్మాదకృతభేషజః । అర్థ
మార్గనివృత్తశ్చ తేనత్వంగర్హితోహ్యసి ॥ ౮౦ ॥ శాకల్యేనైవముదితః
కాశ్యపఃప్రత్యభాషత ॥ కాశ్యపః ॥ మమైతద్దోషశాస్త్ర్యర్థముపాయంవ
దనువ్రత ॥ ౮౧ ॥ యేనమాంప్రతిగృహ్ణీయుర్భాగ్ధవాస్సుసుహృజ్జనాః । కృ
పాంమయికురుష్వత్వం శాకల్యహరివల్లభ ॥ ౮౨ ॥ కాశ్యపేనైవముక్త
స్తుశాకల్యోపిమునీశ్వరః । క్షణంధ్యాత్వాజగాదైవంకాశ్యపంకృతయా
తదా ॥ ౮౩ ॥ శాకల్యః ॥ అస్యపాపస్యశాస్త్ర్యర్థ ముపాయంప్రవదామి

తే । తతః సర్వవ్యంతర్యామీశ్రుంవిలమ్బంమాకృధాద్విజ ॥ ౮౪ ॥ సువర్ణ
ముఖరీతిరే లక్ష్మీపతినివాసభూః । వేంకటాద్రిరితిఖ్యాత స్సర్వలోకేషు
పూజితః ॥ ౮౫ ॥ తస్మిన్నేషగిరాపుణ్యే సురాసురనమస్కృతే । బ్రహ్మహ
త్యాసురాపాన స్వర్ణస్తేయాదినాశకే ॥ ౮౬ ॥ స్వామిపుష్కరిణీచేతి స
ర్వపాపాపనోదినీ । ఉత్తరేశ్రీనివాసస్యవర్తతేమజ్జశప్రదా ॥ ౮౭ ॥ తం
గత్వావేంకటంతైలం స్వామిపుష్కరిణీంశుభామ్ । స్నాత్వాసంజకల్ప
పూర్వంతువరాహస్వామినంహరిమ్ ॥ ౮౮ ॥ సేవిత్యాపశ్చిమేతీరేనిర్గత్య
హరిమన్దిరమ్ । గత్వాతత్రవిధానేన స్వర్ణాచలనివాసినమ్ ॥ ౮౯ ॥ శ్రీని
వాసంపరద్దేవంభక్తానామభయప్రదం । శఙ్ఖచక్రధరందేవం వనమాలా
విభూషితమ్ ॥ ౯౦ ॥ దృష్ట్వానిర్ధూతపాపోఽసిసంశయంమాకృధాద్విజ ।
శాకల్యేనైవముక్తస్తు కాశ్యపోమునిపుంగవః ॥ ౯౧ ॥ గత్వావేంకట-
తైలేన్ద్రసింసురాసురనమస్కృతమ్ । పుష్కరిణ్యాం శుభాయాంతు
స్నాతోనియమపూర్వకమ్ ॥ ౯౨ ॥ స్వస్థోఽభూత్కాశ్యపోవిప్రో భి
ష్కైర్వాద్యాభిపారగః । సర్వేబన్ధజనావిప్రాః కాశ్యపంబ్రాహ్మణోత్త
మమ్ ॥ ౯౩ ॥ పూజయిత్వావిధానేన పూజ్యోసినచసంశయః । ఏవం
వఃకథితవిప్రా వేంకటాచలవైభవమ్ ॥ ౯౪ ॥ యశ్శృణోతినరోభ
క్త్యా విష్ణులోకేమహీయతే ॥ ౯౫ ॥

ఇతి శ్రీసుందపురాణే శ్రీవేంకటాచలమహాత్మ్యే శ్రీవేంకటాచలస్థస్వా
మిపుష్కరిణీస్నానాత్కాశ్యపదోషనివృత్తిర్నామప్రథమోధ్యాయః॥

➤ స్వామిపుష్కరిణీస్నానాత్కామిప్రాదిసరకనిస్తారకథనమ్. ➤

ఋషయః ॥ సూతసర్వార్థతత్త్వజ్ఞ వేదవేదాఙ్గపారగ । శ్రీస్వా
మిపుష్కరిణ్యాశ్చవై భవంవదనఃప్రభో ॥ ౧ ॥ యస్యాస్త్యనిరణమాత్రేణ
ముక్తస్సాన్యన్తానవోభవి ॥ శ్రీసూతః ॥ స్వామితీర్థంప్రశంసంతిస్నాన్తివా-
కథయంతివా ॥ ౨ ॥ అష్టావింశతిభేదాంస్తేనరకాన్నోపభుజ్యతే । తామి
నమస్థతామిసంమహారారవరారవౌ ॥ ౩ ॥ కుమ్భిపాకంకాలసూత్ర మ
సిపత్రవనంతథా । క్రిమిభక్షోఽన్ధకూపశ్చనదంశశ్శాల్మలీతథా ॥ ౪ ॥ లాలా

భక్షోహ్యపీచిశ్చ సారమేయాదనంతథా । తథైవవజ్రకణకః తూరకర్దమ
 పాతనమ్ ॥౫॥ రక్షోగణాశనంచాపిశూలప్రోతవిరోదనమ్ । తిరోధానా
 భిధంవిప్రాస్తథాసూచీముఖాభిధమ్ ॥౬॥ పూయశోణితభక్షచ్ఛవిపాగ్ని
 పరిపీడనమ్ । అష్టావింశతిసజ్జ్యక మేతన్నరకసజ్చయమ్ ॥ ౭ ॥ నయాతి
 మనుజోవిప్రాస్సౌమిత్వీర్థనిమజ్జనాత్ । విత్తాపత్యకశత్రాణాం యోఽ
 న్యేషామపహరకః ॥ ౮॥ సకాలపాశబద్ధోఽయం యమదూతైర్భయాన
 కైః । తామిద్రేనరకేఘారే పాత్యతేబహువత్సరమ్ ॥ ౯ ॥ స్నాతిచే
 త్సౌమిత్వీర్థేనతస్మిన్నాసానిపాత్యతే । మాతరంపితరంవిప్రా యోఽస్వే
 ప్తిపురుషాధమః ॥ ౧౦॥ సకాలసూత్రనరకే విస్తృతాఽయతయోజనే ।
 అధస్తాదగ్నిస్తప్తప్తఉపర్యర్కమరీచిభిః ॥ ౧౧॥ ఖలేతామ్రమయేవిప్రాః
 పాత్యతేక్షుధయాఽర్దితః । స్నాతిచేత్సుషకరిణ్యాంవైతస్మిన్నాసా
 నిపాత్యతే ॥ ౧౨॥ యోవేదమార్గముల్లఙ్ఘ్యవర్తతేకుపథేనరః । సోఽసి
 పత్రవనేఘారే పాత్యతేయమకిజ్కరైః ॥ ౧౩॥ స్నాతిచేత్సౌమిత్వీర్థే
 తుతస్మిన్నాసానిపాత్యతే । యోఽశ్వాతిపక్షిభేదేనపక్వంసూపాది
 కంనరః ॥ ౧౪॥ అకృత్యాపచ్ఛయజ్ఞాన్వాభుక్ష్యేమోహేనసద్విజాః । పా
 త్యతేఽయంయమభతైర్నరకేక్రిమిభోజనే ॥ ౧౫॥ భక్ష్యమాణః క్రిమిశ
 తైర్భక్షయన్గ్రామిసజ్చయా ॥ ౧౬॥ స్వయంచక్రిమిభూతస్సంస్తిష్ఠేద్భావ
 దఘ్నయమ్ ॥ ౧౭॥ స్నాతిచేత్సౌమిత్వీర్థేనైతస్మిన్నాసానిపాత్యతే ।
 యోహరేద్విప్రవిత్తానిస్సేహేనబలతోఽపివా ॥ ౧౮॥ అన్యేషామపివి
 త్తానిరాజాతత్పురుషోఽపివా । అయస్తయాగ్నికుడ్డేషు సదంశైస్సాతిపీ
 డితః ॥ ౧౯॥ సదంశేనరకేఘారే పాత్యతేయమపూర్వపైః । స్నాతిచే
 త్సౌమిత్వీర్థేతుతస్మిన్నాసానిపాత్యతే ॥ ౨౦॥ అగమ్యాంయోఽభిగచ్ఛే
 తస్త్రియంవైపురుషాధమః । అగమ్యంపురుషంయోషిదభిగచ్ఛేతవాద్వి
 జాః ॥ ౨౧॥ తావయస్తయనారీంచపురుషంచాప్యయస్తయమ్ । తప్తా
 వాలిజ్యతిష్ఠంతా యావచ్చస్త్రదివాకరమ్ ॥ ౨౨॥ సూచ్యాభ్యేనరకేఘా
 రే పాత్యతేయమకిజ్కరైః । స్నాతిచేత్సౌమిత్వీర్థేచ తస్మిన్నాసానిపా
 త్యతే ॥ ౨౩॥ బాధతేనర్వజస్తాన్యోనానోపాయైరుపద్రవైః । శాల్మ
 లీనరకేఘారే పాత్యతేబహుకణ్ఠకే ॥ ౨౪॥ స్నాతిచేత్సౌమిత్వీర్థేతుత

స్తిన్నాసానిపాత్యతే । రాజావారాజభృత్యోవాయఃపాషణ్డమనుద్రు
తః ॥ ౨౪ ॥ భేదకోధర్తసేతూనాం వై తరణ్యాంనిపాత్యతే । స్నాతిచే
త్స్వామితీర్థేతుతస్తిన్నాసానిపాత్యతే ॥ ౨౫ ॥ వృషలీసజ్జదుష్టోవాశౌచా
ద్యాచారవర్జితః । త్యక్తలజ్జస్త్యక్తవేదః పశుచర్యారతస్సదా ॥ ౨౬ ॥
సపూయవిష్టామూత్రాశుక్లేష్మపిత్తాదిపూరితే । అతిభీభత్సనరకే పా
త్యతేయమకిజ్జురైః ॥ ౨౭ ॥ స్నాతిచేత్స్వామితీర్థేతుతస్తిన్నాసానిపా
త్యతే । యశ్శృభిర్మృగయుర్వన్యాన్బాణైర్వాబాధతేమృగాః ॥ ౨౮ ॥
సవిధ్యమానోబాణాఘైః పరత్రయమకిజ్జురైః । ప్రాణరోధాఖ్యనరకే
పాత్యతేయమకిజ్జురైః ॥ ౨౯ ॥ స్నాతిచేత్స్వామితీర్థేతుతస్తిన్నాసాని
పాత్యతే । డామ్మికోయఃపశూన్యజ్ఞేవిధ్యనుష్ఠానవర్జితః ॥ ౩౦ ॥ హస్త్య
సాపరలోకేషు వైశసేనరకేద్విజాః । కృత్యమానోయమభఘైః పాత్య
తేయమకిజ్జురైః ॥ ౩౧ ॥ స్నాతిచేత్పుష్కరిణ్యాంవై తస్తిన్నాసానిపా
త్యతే । ఆత్మభార్యాంసవర్ణాయో రేతఃపాయయతేయది ॥ ౩౨ ॥ పర
త్రరేతఃపాయాననైతఃకుణ్డేనిపాత్యతే । స్నాతిచేత్పుష్కరిణ్యాంవై త
స్తిన్నాసానిపాత్యతే ॥ ౩౩ ॥ యోదస్యమార్గమాశ్రిత్యగరదోగ్రామదా
హకః । వణిద్ద్ర్యావ్యాపహరీచసపరత్రద్విజోత్తమాః ॥ ౩౪ ॥ వజ్రదంష్ట్రా
భిధేహారే నరకేపాత్యతేచిరమ్ । స్నాతిచేత్స్వామితీర్థేతు తస్తిన్నా
సానిపాత్యతే ॥ ౩౫ ॥ విద్యనేయానిచాన్యాని నరకాణిపరత్రవై । తాని
నాహ్నీతిమనుజస్వామితీర్థనిమజ్జనాత్ ॥ ౩౬ ॥ పుష్కరిణ్యాంసకృతస్త్ని
నాదశ్వమేధఫలంలభేత్ । ఆత్మవిద్యాభవేత్సాక్షాత్సుక్తిశ్చాపిచతుర్వి
ధా ॥ ౩౭ ॥ నపాపేరమతేబుద్ధిర్నభవేద్దుఃఖమేవవా । తులాపురుష
దానేనయత్ఫలంలభ్యతేనరైః ॥ ౩౮ ॥ తత్ఫలంలభ్యతేపుష్పిస్వామితీర్థ
నిమజ్జనాత్ । గోసహస్రప్రదానేనయత్పుణ్యంహిభవేన్నృణామ్ ॥ ౩౯ ॥
తత్పుణ్యంలభతేమర్త్యస్వామితీర్థనిమజ్జనాత్ । ధర్మార్థకామమోక్షా
ణాంయంయమిచ్ఛతిపూరుషః ॥ ౪౦ ॥ తంతంసద్యసమూహ్నీతిస్వామితీ
ర్థనిమజ్జనాత్ । మహాపాతకయుక్తోవా యుక్తోవాసర్వపాతకైః ॥ ౪౧ ॥
సద్యఃపూతోభవేద్విప్రాస్వామితీర్థనిమజ్జనాత్ । ప్రజ్ఞాలక్ష్మీర్యశస్స
మృద్ధానంధరోవిరక్తతా ॥ ౪౨ ॥ మనశ్శుద్ధిర్భవేన్నృణాంస్వామితీర్థని

మేవణాత్ । బ్రహ్మహత్యాఽయుతంచాపి సురాపానాయుతంతథా ॥౪౩॥
 అయుతంగురుదారాణాం గమనంపాపకారిణామ్ । స్త్రీయాయుతంసువ
 ర్ణానాం తత్సంసర్గాశ్చకోటిశః ॥ ౪౪ ॥ శ్రీఘ్రంవిలయమాయాన్తి స్వామి
 తీర్థనిమజ్జనాత్ । బ్రహ్మహత్యాసమానాని సురాపానసమానిచ ॥ ౪౫॥
 గురుశ్రీగమనేనాపి యానితుల్యానిచాస్తికాః । సువర్ణస్త్రేయతుల్యాని
 తత్సంసర్గసమానిచ ॥ ౪౬ ॥ తానిసర్వాణిసశ్యన్తి స్వామితీర్థనిమజ్జనాత్ ।
 స్వామితీర్థమహిమాఽశ్రద్ధాభూణాంమహానరకప్రాప్తికథనమ్.
 ఉక్తేష్వేతేషుసద్దేహానకర్తవ్యకదాచన ॥౪౭॥ జిహ్వగ్రేపరశుంతప్తం
 ప్రక్షిప్తంచకింకరః । అర్థవాదమిదంసర్వం బ్రువన్తేస్వనరకంప్రజేత్ ॥
 సూకరస్సహివిజ్ఞేయ సుర్వకర్తబహిష్కృతః । అహోమార్ఘ్యమహా
 మార్ఘ్య మహామార్ఘ్యంద్విజోత్తమాః ॥ ౪౮ ॥ స్వామితీర్థాభిధేతిథే
 సర్వపాతకనాశనే అద్వైతజ్ఞానదేవుంసాం భుక్తిముక్తిప్రదాయినీ ॥౪౯॥
 ఇష్టకామ్యప్రదేనిత్యం తదైవాజ్ఞాననాశనే । స్థితేఽపితద్విహాయాయం
 రమతేఽన్యత్రవైజనః ॥ ౫౦ ॥ అహోమోహాస్యమాహాత్మ్యం మయా
 వక్తుంసశక్యతే । స్నాతస్యస్వామితీర్థేతు నాన్తకాద్యయమస్తివై ॥౫౧॥
 స్వామితీర్థంచపశ్యన్తి తత్రస్నాన్తిచయేనరాః । స్తువన్తిచప్రశంసన్తి
 స్మృశన్తిచనమన్తిచ ॥ ౫౨ ॥ నపిబన్తిహితేస్తన్యం మాతృణాంద్విజ
 పుష్టవాః । ఏవంవశకథితంవిప్రా స్వామితీర్థస్మైభవమ్ ॥ ౫౩ ॥ భుక్తి
 ముక్తిప్రదంనృణాం సర్వపాపనిబర్హణమ్ ॥ ౫౪ ॥ ... *

ఇతి శ్రీసంప్రపురాణే శ్రీవేంకటాచలమాహాత్మ్యే శ్రీస్వామిపుష్కరిణీ
 తీర్థ మహిమాఽనువర్ణనం నామద్వితీయోధ్యాయః.

 ధర్మగుప్తచరిత్రవర్ణనమ్.

శ్రీసూతః ॥ భూయోఽపిసమ్ప్రవక్ష్యామి స్వామితీర్థస్మైభవ
 మ్ । యుష్మాకమాదరేణాహం నైమిశారణ్యవాసినః ॥ ౧ ॥ నన్దోనామమ
 హారాజస్సమిమంశసముద్భవః । ధర్మైకపాలయామాస సాగరాంతాంధ
 రామిమామ్ ॥ ౨ ॥ తస్యపుత్రస్సమభవద్ధర్మగుప్తఇతిశ్రుతః । రాజ్యరక్షా
 ధురంనన్దో నిజపుత్రేనిధాయసః ॥ ౩ ॥ జితేన్ద్రియోజితాహారః ప్రవివేశ

యథావనమ్ । తాతేతపోవనంయూతే ధర్మగుప్తాభిధోన్మపః ॥ ౪ ॥ మేది
 సింహాలయామాస ధర్మజ్ఞానోతితత్పరః । ఈజేబహువిధైర్వజ్జైర్దేవాని
 స్త్రీపురోగమాన్ ॥ ౫ ॥ బ్రాహ్మణానాందదావిత్తంత్రేత్రాణిచబహునిసః ।
 సర్వేస్వధర్మనిరతాస్తస్మిన్రాజనిశాసతి ॥ ౬ ॥ కదాచిన్నాభవస్పిడాస్తస్మిం
 శోచరాదినమ్భవాః । కదాచిద్ధర్మగుప్తోయమారూఢతురగోత్తమః ॥ ౭ ॥
 వనంవివేశవిప్రేంద్రా మృగయారసకాతుకీ । తమాలతాలహిస్తాల
 కురవాకులదిష్టుభే ॥ ౮ ॥ విచచారవనేతస్మిన్ త్సింహవ్యాఘ్రుభయాన
 కే । మత్తాళికులసన్నాద సమ్మూర్ఛితదిగస్తరే ॥ ౯ ॥ పద్మకల్పారకుముద
 నీలోత్పలవనాకులే । తటాకేరససమ్పూర్ణే తపస్విజనమణ్డితే ॥ ౧౦ ॥ త
 స్మిన్వనేనశ్చరతో ధర్మగుప్తస్యభూపతేః । అభూద్విభావరీవిప్రాస్తమ
 సాఽవృతదిష్టుభా ॥ ౧౧ ॥ రాజాపిపశ్చిమాంసన్ధ్యా ముపాస్యనియమా
 నివ్రతః । జజాపచవనేతత్ర గాయత్రీంవేదమాతరమ్ ॥ ౧౨ ॥ సింహావ్యా
 ఘ్రాదిభీత్యాఽస్మిన్వృక్షమేకంసమాశ్రితే । రాజపుత్రేతదభ్యాశ మృక్ష
 సింహభయాద్దితః ॥ ౧౩ ॥ అన్యథావతముక్షంత మేకసింహోవనేచ
 రః । అనుద్రుతస్ససింహేన ఋక్షోవృక్షముపారుహత్ ॥ ౧౪ ॥ ఆరుహ్య
 ఋక్షోవృక్షంతం దదర్శజగతీపతిమ్ । వృక్షస్థితంమహాత్మానం మహాబల
 పరాక్రమమ్ ॥ ౧౫ ॥ ఉపాచభూపతిందృష్ట్వా ఋక్షోఽయంవనగోచరః ।
 మాభీతింకురురాజేంద్ర వత్సావోరజసిమిహ ॥ ౧౬ ॥ మహాసత్తోమ
 హాకాయో మహాదంష్ట్రస్సమాకులః । వృక్షమూలంసమాయాత సిం
 హోఽయమతిభీషణః ॥ ౧౭ ॥ రాత్యగ్ధంభజనిద్రాంత్యం రక్ష్యమాణో
 మయోద్యతః । తతఃప్రస్తుప్తమాంరక్షశర్వర్యగ్ధంమహామతే ॥ ౧౮ ॥ ఇతి
 తద్వాక్యమాకర్ణ్య సుప్తేనద్రుతేహరిః । ప్రోవాచఋక్షంసుప్తోయం
 సృపోమేత్యజ్యతామితి ॥ ౧౯ ॥ తంసింహమబ్రవీదృక్షోధర్మజ్ఞోద్విజనత్త
 మాః । భవాద్ధర్మంనజానీతే మృగరాజవనేచర ॥ ౨౦ ॥ విశ్వాసఘాతినాం
 లోకే మహాకష్టాభవస్త్యహో । నహిమిత్రద్రుహంపాపం నశ్యేద్యజ్ఞా
 యుతైరపి ॥ ౨౧ ॥ బ్రహ్మహత్యాదిపాపానాం కథంచిన్నిష్కృతిర్భవేత్ ।
 విశ్వాసఘాతినాంపాపం ననశ్యేజ్జన్మకోటిభిః ॥ ౨౨ ॥ నాహంమేరుంమ
 హాభారం మన్యేషశ్చాస్యభూతలే । మహాభారమిమంమన్యే లోకేవిశ్వా

సఘాతుకమ్ || ౨౩ || ఏవముక్తోఽథ ఋక్షేణ సింహస్తూష్ణీంబభూవహ | ధర్మ
గుప్తే బ్రహ్మధేతు ఋక్షస్సుప్తాపభూరుహే || ౨౪ || తతస్సింహోఽబ్రవీ
దృభాప మేనమృక్షంత్యజస్వమే | ఏవముక్తోఽథ సింహేన రాజానుప్తమశ
జీతః || ౨౫ || స్వాజున్యస్తశిరస్కంత మృక్షంతత్యాజభూతలే | పాత్య
మానస్తతోరాజ్ఞా సమాలబ్ధితపాదపః || ౨౬ || ఋక్షఃపుణ్యవశాద్వృక్షో
న్నపపాతమహీతలే | సఋక్షోన్యపమభ్యేత్యకోపాద్వాక్యమభాషత || ౨౭ ||
కామరూపధరోరాజన్నహంభృగుకులోద్భవః | ధ్యానకాష్టాభిధో
నామ్నా ఋక్షరూపమధారయమ్ || ౨౮ || కస్తాదనాగసంసుప్త మత్యాక్షీ
న్తాంభవాన్మృప | మచ్ఛాపాదతిశీఘ్రంత్యమున్నతశ్చరభూతలే || ౨౯ ||
ఇతిశస్త్రామునిర్భూపం తతస్సింహానుభాషత | ససింహస్త్యంమహాయ
క్షః కుబేరసచివపురా || ౩౦ || హిమవద్గిరిమాసాద్య కదాచిత్త్వంవధూన
ఖః | అజ్ఞానాద్గతమాభ్యాశే విహారమతనోర్ముదా || ౩౧ || గౌతమోపు
టజాద్దైవా త్సమిదాహరణాయవై | నిర్గతస్త్యాంవివసనం దృష్ట్వాశాపము
దాహరత్ || ౩౨ || యస్తాన్తమాశ్రమేఽద్యత్వం వివశ్రుస్థినితవానసి |
అతస్సింహత్వమద్యైవ భవితా తేనసంశయః || ౩౩ || ఇతిగౌతమశాపేన
సింహత్వమగమఃపురా | కుబేరసచివోయక్షో భద్రనామాభవాన్మరా ||
కుబేరోధర్మశీలోహి తద్భృత్యాశ్చతదైవహి | అతఃకిమర్థంత్యం
హంసిమామృషింవనగోచరమ్ || ౩౪ || ఏతత్సర్వమహంధ్యానాజ్ఞానామి
హిమృగాధిప | ఇత్యుక్తోధ్యానకాష్టేన త్యక్త్వాసింహత్వమాశుసః || ౩౫ ||
యక్షరూపంగతోదివ్యం కుబేరసచివాత్తకమ్ | ధ్యానకాష్టమసావాహ
ప్రాజ్ఞలిఃప్రణతోమునిమ్ || ౩౬ || అద్యజ్ఞాతంమయాసర్వం పూర్వవృత్త
మృహమునే | గౌతమశ్శాపకాలేమే శాస్త్రమపిచోక్తవాః || ౩౭ ||
ధ్యానకాష్టేనసంవాద ఋక్షరూపేణ తేయదా | తదానిర్ధూయసింహత్వం
యక్షరూపమవాప్ససి || ౩౮ || ఇతిమామబ్రవీద్బ్రహ్మగ్నోతమోమునిపు
ణ్ణవః | అద్యసింహత్వనాశాన్తే జానామిత్వాంమహమునే || ౪౦ || ధ్యా
నకాష్టాభిదంశుద్ధం కామరూపధరంసదా | ఇత్యుక్త్వాతంప్రణమ్యాధ
ధ్యానకాష్టంసయక్షరాట్ || ౪౧ || విమానవరమారుహ్యాప్రయయావ
శకాపురీమ్ | ఉన్నతరూపంతందృష్ట్వా మన్త్రిణస్తున్మహోత్తమమ్ || ౪౨ ||

పితుస్సకాశమానిన్యూ రేవాతీరేస్థపోత్తమమ్ । తస్మై నివేదయామాసు
 ర్మతిభ్రంశంనుతస్యతే ॥ ౪౩ ॥ జ్ఞాత్వాతుపుత్రవృత్తాంతం పితావై నస్తన
 జై మినివాక్యాత్స్వామి తీర్థస్నాతస్యధర్మగుప్తస్యాన్తాదనివృత్తిః ॥
 స్తదా । పుత్రమూదాయసహసా జై మినేరన్తికంయయా ॥ ౪౪ ॥ తస్మై
 నివేదయామాసపుత్రవృత్తాంతమాదితః । భగవన్జైమినేపుత్రోమమాద్యో
 న్నత్తతాజ్ఞతః ॥ ౪౫ ॥ అస్యాన్తాదవినాశాయ బ్రూహ్యూపాయంమహా
 మునే । ఇతిపుష్టశ్చిరందధ్యాజై మినిర్తునిపుణ్ణవః ॥ ౪౬ ॥ ధ్యాత్వాతుసుచి
 రంకాలం నృపంనస్తనమబ్రవీత్ । ధ్యానకావ్యస్యశాపేన హ్యున్నత్తస్తేను
 తోఽభవత్ ॥ ౪౭ ॥ తస్యశాపస్యమోక్షార్థముపాయంప్రబ్రవీమతే । సు
 వర్ణముఖరీతీరే వేంకటేనామపర్వతే ॥ ౪౮ ॥ సర్వపాపహరేపుణ్యే నా
 నాధాతువిచిత్రితే । స్వామిపుష్కరిణీచేతి తీర్థమస్తిమహాత్తరమ్ ॥ ౪౯ ॥
 పవిత్రాణాంపవిత్రంహి మజ్జశానాంచమజ్జశమ్ । శ్రుతిసిద్ధంమహాపుణ్యం
 బ్రహ్మహత్యాదిశోధకమ్ ॥ ౫౦ ॥ సీత్యాత్రత్రసుతంతేఽద్య స్నాపయస్వ
 మహామతే । ఉన్నాదస్తత్త్రణాదేవ తస్యనశ్యేన్న సంశయః ॥ ౫౧ ॥ ఇత్యు
 క్తస్తంప్రణమ్యాసాజై మినింమునిపుణ్ణవమ్ । నన్దపుత్రంసమూదాయస్వా
 మిపుష్కరిణీంయయా ॥ ౫౨ ॥ తత్రచస్నాపయామాస పుత్రంనియమ
 పూర్వకమ్ । స్నానమాత్రాత్తతస్సద్యో నప్తోన్నాదోఽభవత్పుతః ॥ ౫౩ ॥
 స్వయంసస్నాసనన్దోఽపి స్వామిపుష్కరిణీజలే । ఉపిత్వాదినమేకస్తుస
 హపుత్రఃపితాతదా ॥ ౫౪ ॥ సేవిత్యావేంకటేశంచ శ్రీనివాసంకృపాని
 ధిమ్ । పుత్రమౌపుచ్ఛ్యనస్తస్తం ప్రయయాతపసేవనమ్ ॥ ౫౫ ॥ గతేపిత
 రిపుత్రోఽపి ధర్మగుప్తాస్థానోద్విజాః । ప్రదదావేంకటేశస్య బహువిత్తాని
 భక్తితః ॥ ౫౬ ॥ బ్రాహ్మణేభ్యోధనంధాన్యం తేత్రాణిచదదాతదా । ప్ర
 యయామన్త్రిభిసార్థం స్వాంపురీంతదనస్తరమ్ ॥ ౫౭ ॥ ధర్మేణపాల
 యామాస రాజ్యంనిహితకట్టకమ్ । పితృపై తామహంవిప్రాధర్మగుప్తో
 తిధార్తికః ॥ ౫౮ ॥ ఉన్నాదైరప్యపస్సారైర్గృహైర్దుష్టైశ్చయేనరాః । గ్ర
 స్తాభవన్తివిప్రేన్ద్రాస్తేపిచాత్రనిమజ్జనాత్ ॥ ౫౯ ॥ పుష్కరిణ్యాంవిము
 క్తాసుస్య సుత్యంసత్యంవదామ్యహమ్ । స్వామిపుష్కరిణీంత్వత్వా తీర్థ

మన్యద్వ్యజేత్తుయః ॥ ౬౦ ॥ స్నిగ్ధంసగోపయ స్త్యక్త్వా స్నుహిక్షీరంప్ర
యాచతే । స్వామితీర్థంస్వామితీర్థం స్వామితీర్థమిద్విజాః ॥ ౬౧ ॥ త్రిః
పతన్తోనరాయేతం యత్రక్వాపిజలాశయే । స్నాన్తినసర్వేనరాస్తేవైయా
స్యన్తిబ్రహ్మణఃపదమ్ ॥౬౨॥ ఏవంవఃకథితావిప్రాధర్మగుప్తకథాశుభా ।
యస్యాశ్శ్రవణమాత్రేణ బ్రహ్మహత్యావినశ్యతి ॥౬౩॥

ఇతి శ్రీసుప్రపురాణే శ్రీవేంకటాచలమాహాత్మ్యే స్వామి
పుష్కరిణీమహిమానువర్ణనంనామతృతీయోధ్యాయః.

➤➤➤ సుమత్యాఖ్యద్విజవృత్తాస్తః. ➤➤➤

శ్రీసూతః ॥ భోభోతపోధనాస్సర్వే నైమిశారణ్యవాసినః । స్వా
మితీర్థస్యమాహాత్మ్యంభూయోఽప్రిప్రవదామ్యహమ్ ॥ ౧ ॥ పురాకిరాతీ
సంసర్గా త్సుమతిర్బ్రాహ్మణస్సరామ్ । పీతవాస్సుష్కరిణ్యాం సన్నా
త్వాపాపాద్విమోచితః ॥ ౨ ॥ ఋషయః ॥ సుమతిఃకస్యపుత్రోఽసౌక
థంసచనురామ్నపౌ । కథంకిరాత్యాసక్తోఽభూత్సుతపౌరాణికోత్త
మ ॥౩॥ సర్వేషాంవిస్తరాదేతద్వదత్సంకృపయాఽధునా ॥ శ్రీసూతః ॥
మహారాష్ట్రాగ్రిధేదేశే బ్రాహ్మణఃకశ్చిదాస్తికః ॥౪॥ యజ్ఞదేవఇతిఖ్యా
తోవేదవేదాజ్లపారగః । దయాళురాతిథేయశ్చశివనారాయణార్చకః ॥౫॥
సుమతిర్నామపుత్రోఽభూద్యజ్ఞదేవస్యతస్యవై । పితరంసపరిత్యజ్య
భార్యామపిపతివ్రతామ్ ॥ ౬ ॥ ప్రయయావుతక్-శేదేశే విటగోష్ఠీపరా
యణః । కాచిత్కిరాతీతద్దేశేవసస్తియువమోహినీ ॥ ౭ ॥ యూనాంస
మస్తద్రవ్యాణిప్రలోభ్యజగృహేచిరమ్ । తస్యాగృహంసప్రయయాసు
మతిర్బ్రాహ్మణాధమః ॥ ౮ ॥ సుమతింసాచజగ్రాహకిరాతీనిర్ధనంద్వి

➤➤➤ సుమత్యాఖ్యద్విజస్యకిరాతీసక్లాన్తహాపాతకప్రాప్తిః. ➤➤➤
జమ్ । తయాయుక్తోఽథసుమతిస్తత్సంయోగైకతత్పరః ॥ ౯ ॥ ఇతస్తత
శ్చోరయిత్వా బహుద్రవ్యాణిసస్తతమ్ । దత్వాతయాచిరంరేమే తద్గృ
హేబుభుజేచసః ॥ ౧౦ ॥ ఏకేనచషకేణాసౌ తయాసహసురాంపపౌ ।
ఏవంసబహుకాలంవై రమమాణస్తయాసహ ॥౧౧॥ పితరౌనిజపత్నీంచ
వ్యస్తరద్విషయాతురః । సకదాచిత్కిరాతైస్తుచౌర్యంకర్తుంయయాస

౧౪ శ్రీవేంకటాచలమహాత్మ్యే - శ్రీస్కందపురాణా స్తవగీతే (అ-౪

హ ॥౧౨॥ విప్రస్యకస్యచిద్దేహే సోపికై రాతవేషభృత్ । యయాచోర
యితుండ్రవ్యం సాహసీఖడ్గహస్తవాన్ ॥ ౧౩ ॥ తద్గృహస్వామినంవిప్రం
హత్వాఖడ్గేనసాహసాత్ । సమాదాయబహుద్రవ్యం కిరాతీభవనంయ
యా ॥౧౪॥ తంయాస్తమనుయాతిస్తబ్రహ్మహత్యాభయజ్ఞరీ । నీలవ
స్త్రుధరాభీమా భృశంరక్షిరోరుహా ॥౧౫॥ గర్జస్త్రసాట్రహాసంసా కమ్ప
యస్తచరోదసీ । అనుద్రుతస్తయాసోఽయంబభ్రామజగతీతలే ॥ ౧౬ ॥
ఏవంభ్రమన్భువంసర్వాం కదాచిత్పుమతిస్త్వయమ్ । స్వగ్రామంప్ర
యయాభీత్యావిప్రబన్ధుర్దురాత్మవాన్ ॥ ౧౭ ॥ అనుద్రుతస్తయాభీతఃప్ర
యయాస్వగృహంప్రతి । బ్రహ్మహత్యాప్యనుద్రుత్య తేనసాకంగృహం
యా ॥౧౮॥ పితరంరక్షరక్షేతి సుమతిశ్శరణంయయా । మాభైషీరి
తితంప్రోచ్య పితారక్షీతుముద్యతః ॥౧౯॥ తదానీంబ్రహ్మహత్యేయం త
త్తాతంప్రత్యభావత ॥ బ్రహ్మహత్యా ॥ మైనంత్యంప్రతిగృహ్ణీష్వా యజ్ఞ
దేవద్విజోత్తమ ॥ ౨౦ ॥ అసాసురాపీస్తేయాచ బ్రహ్మహాచాతిపాతకీ ।
మాతృద్రోహీపితృద్రోహీ భార్యాత్యాగీచపాతకీ ॥ ౨౧ ॥ కిరాతీసజ్జదు
ష్టశ్చప్రాయానంముచ్చదురాత్మకమ్ । గృహ్ణాసిచేదిమంవిప్రమహాపాతకినం
సుతమ్ ॥ ౨౨ ॥ త్వద్భార్యామస్యభార్యాంచత్వాంచపుత్రమిమంద్విజ ।
భక్షయిష్యామివంశంచతస్మాన్ముచ్చసుతంత్యమమ్ ॥ ౨౩ ॥ ఇమంత్యజసి
చేత్పుత్రం యుష్మాన్ముచ్చామిసామ్నుతమ్ । నైకస్యాథేకులంహస్తమ
ర్హసిత్వంమహామతే ॥ ౨౪ ॥ ఇత్యుక్తసుతయాతత్ర యజ్ఞదేవోఽబ్ర
వీచ్ఛతామ్ ॥ యజ్ఞదేవః ॥ బాధతేమాంసుతస్నేహః కథమేనంపరిత్య
జే ॥ ౨౫ ॥ బ్రహ్మహత్యాతదాకర్ణ్య ద్విజోక్తంతమభావత ॥ బ్రహ్మహత్యా ॥
అయంహిపతితోభూత్వా వణ్ణాశ్రమబహిష్కృతః ॥ ౨౬ ॥ పుత్రేఽస్మి
న్నాకురున్నేహంనిదితంతస్యదర్శనమ్ । ఇత్యుక్తాబ్రహ్మహత్యాసాయజ్ఞ
దేవస్యవశ్యతః ॥ ౨౭ ॥ తలేనప్రజహారాస్యపుత్రంసుమతిసామకమ్ । రు
రోదతాతతాతేతి పితరంప్రబ్రువన్తుహుః ॥ ౨౮ ॥ రురుదుర్జనకోమాతా

సుమతిమ్పుత్రిదూర్వాసఃకథితబ్రహ్మహత్యాముక్త్యుపాయః ॥
భార్యాపిసుమతేస్తదా । ఏతస్మిన్నస్తరేతత్ర దూర్వాసాశ్శబ్దరాంశ
కః ॥ ౨౯ ॥ దిష్ట్యాసమాయయా యోగీధార్తికోమునిస్తత్తమః । యజ్ఞదే

వోభతంష్ట్రా మునిరుద్రావతారకమ్ || ౩౦ || స్తుత్యాప్రణమ్యశరణం య
యాచేపుత్రకారణాత్ | దూర్వాస స్త్వంమహాయోగి నాన్మోద్వైశ
జ్జురాంశకః || ౩౧ || త్వద్దశ్శనమపుణ్యానాంభవితానకదాచన | బ్రహ్మ
హాచసురాపీచ స్తేయీచాభూత్సుతోమమ || ౩౨ || ఏనంప్రహర్తుమాయా
తాబ్రహ్మహత్యాపివ ర్తతే | భూయాద్యథామేపుత్రోఽయంమహాపాత
కమోచితః || ౩౩ || ఘోరాచబ్రహ్మహత్యేయం యథాశీఘ్రంలయంప్ర
జేత్ | తముపాయంవదస్వాద్య మమపుత్రేదయాంకురు || ౩౪ || అయ
మేవహిపుత్రోమే నాన్యోస్తితనయోమునే | అస్తిన్య తేతువంశోమే
సముచ్చిద్యేతమూలతః || ౩౫ || తతఃపితృభ్యఃపిఙ్గానాందాతాపినభవే
ద్ధృవమ్ | తతఃకృపాంకురుష్యత్వ మస్తాసుభగవన్తునే || ౩౬ || ఇత్యు
క్తస్సతదోవాచ దూర్వాసాశ్శజ్జురాంశకః | ధ్యాత్యాతుసుచిరంకా
లంయజ్ఞదేవంద్యిజోత్తమమ్ || ౩౭ || దూర్వాసాః | యజ్ఞదేవకృతంపా
పమతిక్రూరంసుతేనతే | నాస్యపాపస్యశాన్తిస్సాన్యత్ప్రియశ్చిత్రాయు
తైరపి || ౩౮ || తథాపి తేనుతస్యాహం తస్యపాపస్యశాన్తయే | ప్రాయ
శ్చిత్తంవదిష్యామి శృణునాస్యమనాద్విజ || ౩౯ || వేజ్జటాద్రామహాపు
ణ్యేసర్వపాతకనాశనే | స్వామిపుష్కరిణీచేతి వతః తేమజ్జగప్రదా || ౪౦ ||

➤ సుమతేస్సాన్యమిపుష్కరిణీస్సానాద్భక్తిహత్యావిముక్తిః. ➤
స్నాతిచేత్తవపుత్రోఽయం పాతకాన్మోక్ష్యతేక్షణాత్ | ఏవంశ్రుత్వా
మునేర్వాక్యం యజ్ఞదేవోమహామతిః || ౪౧ || పుత్రమాదాయసుమతిం
స్వామిపుష్కరిణీంగతః | స్నాపయామానసుమతిం హత్యయాపీడితంసు
తమ్ || ౪౨ || ఆకాశవాణీతంవిప్రమువాచమధురస్వరా | యజ్ఞదేవమ
హాభాగ స్నానేనానేనసువ్రత || ౪౩ || పూతోఽభవత్తవసుతస్సంశయం
నూకృథాద్విజ | ఏవంప్రభావంతతీర్థం పాపవృక్షకుఠారకమ్ || ౪౪ || ఏ
వంవంశధితంవిప్రా ఇతిహాసంపురాతనమ్ | శ్రుణ్వతాంపతతాంచాపివా
జపేయఫలంభవేత్ || ౪౫ ||

ఇతి శ్రీసంన్దపురాణే శ్రీవేజ్జటాచలమాహాత్యే స్వామిపుష్కరిణీ
మహిమానువర్ణనంనామచతుర్థోధ్యాయః.

→→→ రామకృష్ణతీర్థమహాత్మ్యమ్. ←←←

శ్రీసూతః || వేంకటాఖ్యేమహాపుణ్యే సర్వపాతకనాశనే | కృష్ణ
 తీర్థస్యమహాత్మ్యం శృణుద్వంసుసమాహితాః || ౧ || యత్రమజ్జనమా
 త్రేణకృతఘ్నాపివిముచ్యతేపితౄన్మాతౄద్దురూంశ్చాపియేవమన్యన్తి
 మోహితాః || ౨ || యేచాప్యన్యేదురాత్మానఃకృతఘ్నానిరపత్రపాః | తే
 సర్వేకృష్ణతీర్థేఽస్తిఘ్నధ్వన్తిస్సానమాత్రతః || ౩ || కృష్ణనామామునిఃపూ
 ర్వంవేంకటాహ్వయభూధరే | అవర్తతపఃకుర్వన్విష్ణుంధ్యాయన్సమా
 హితః || ౪ || సతతకల్పయామాసస్సానార్థంతీర్థముత్తమమ్ | తతస్సా
 త్వాసకృన్తర్త్యః కృతఘ్నాపివిముచ్యతే || ౫ || అత్రేతిహాసంవత్సౌ
 మిపురాణంపాపనాశనమ్ | యస్యశ్రవణమాత్రేణ సరోముక్తిమవాప్ను
 యాత్ || ౬ || పురాబభూవవిప్రేంద్రో రామకృష్ణోమహామునిః | సత్యవా
 క్షీలవాన్యాగ్నీ సర్వభూతదయాన్వితః || ౭ || శత్రుమిత్రసమోదాన్తస్త
 పస్వీవిజితేంద్రియః | పరేబ్రహ్మణినిష్ఠాత స్తత్సబ్రహ్మైకసంశ్రయః || ౮ ||
 ఏవంప్రభావస్సమునిస్తపస్తేపేనుదారుణమ్ | నవైనిశ్చలసర్వాజ్ఞస్తిష్ఠన్స
 ర్వత్రభూతలే || ౯ || ధరమాణ్యస్తరంవాసినస్సప్తానాచ్ఛచాలనః | స్థిత్యా
 తత్రతపస్యస్తమనేకశతవత్సరాన్ || ౧౦ || తంచాక్రమతవల్క్రికంఛాదితా
 జ్ఞంచకారవై | వల్క్రికాక్రాన్తదేహోపి రామకృష్ణోమహామునిః || ౧౧ ||
 అకరోత్తపవవాసా వల్క్రికంసత్సబుధ్యత | తస్మింశ్చతప్యతితపోవాసవో
 మునిపుజ్యవే || ౧౨ || విసృజ్యమేఘజాలానివర్షయామాసవేగవాన్ | ఏవం
 దినానిసప్తాయం వవర్షచనిరస్తరమ్ || ౧౩ || ధారావర్షేణమహతా వృష్య
 మాణోఽపివైమునిః | తద్వర్షంప్రతిజగ్రాహనిమిలితవిలోచనః || ౧౪ || మ
 హతాస్తనితేనాశుతదాబధిరయఘ్నగ్రీవీ | వల్క్రికస్యోపరిష్ఠాద్వైనిపపా
 తమహాశనిః || ౧౫ || తస్మిన్వర్షతిపర్జన్యేశీతవాతాదిదుస్సహే | వల్క్రికశిఖ
 →→→ రామకృష్ణాఖ్యమహర్నితపఃప్రసన్నభగవదావిర్భావః. ←←←
 రంధ్వస్తం బభూవాశనితాడితమ్ || ౧౬ || తదాప్రాదురభూద్దేవశృంఖల
 క్రగదాధరః | వినతానస్తనారూఢో వనమాలావిభూషితః || ౧౭ || రామ
 కృష్ణస్యతపసా తోషితోవాక్యమబ్రవీత్ | తపోనిధేరామకృష్ణ వేదశా
 స్త్రార్థపారగ || ౧౮ || మదావిర్భావదివసేయస్సాన్నితిమనుజోత్తమః | త

స్వపుణ్యఫలంవ క్తుం శేషేణాపినశక్యతే || ౧౮ || మకరఫేరవౌవిప్రపౌర్ణ
మాస్యాంమహాతిథౌ | పుష్యనక్షత్రయుక్తాయాం స్నానకాలోవిధీయ
తే || ౨౦ || తద్దినేస్నాతియోమర్త్యఃకృష్ణతీర్థేమహామతిః | సర్వపాపవి
నిర్ముక్తస్సర్వానామాకలభేతసః || ౨౧ || మదావిర్భావదివసేకృష్ణతీర్థ
జలేశుభే | స్నాతుంతత్రసమాయాన్తి స్వపాపపరిశుద్ధయే || ౨౨ || దేవా
మనుష్యాస్సర్వేచ దిక్పాలాశ్చమహాజనః | ఏతేసర్వేమహాత్మానఃకోటి
సూర్యసమప్రభాః || ౨౩ || తేసర్వేకృష్ణతీర్థస్త్రిన్నాసనాత్పూతాభవన్తి
హి | త్వన్నామ్నేదంమహాతీర్థంలోకేప్రఖ్యాతిమేష్యతి || ౨౪ || ఇత్యుక్తాన్
శ్రీనివాసశ్చతత్రైవాన్తరధీయత | ఏవంప్రభావంత తీర్థంమహాపాపవిశో
ధనమ్ || ౨౫ || బుద్ధిశుద్ధిప్రదంపుంసాంసర్వైశ్వర్యప్రదాయకమ్ | ఏవం
వశకథితంవిప్రాఃకృష్ణతీర్థస్యవైభవమ్ || ౨౬ || శృణ్వతాంపఠతాఞ్చైవ
విష్ణులోకప్రదాయకమ్ || ౨౬౪ || *

ఇతిసూర్యపురాణేశ్రీవేంకటాచలమాహాత్మేయరామకృష్ణతీర్థ
మహిమానువర్ణనంనామ షడ్మోఽధ్యాయః.

శ్రీవేంకటాచరాజలదానప్రశంసా.

శ్రీసూతః || వేంకటాఖ్యేమహాపుణ్యే తృమార్తానాంవిశేషతః |
జలదానమకుర్వాణ స్త్రిర్యగ్యోనిమవాప్పుయాత్ || ౧ || తస్మాద్వేంకట
వైలేద్యేయథాశక్త్యనుసారతః | జలదానంహికర్తవ్యం సర్వేషాంజీవ
నంమహత్ || ౨ || అత్రైవోదాహరన్తిమమితిహాసంపురాతనమ్ | విప్ర
స్యగృహగోధాయాస్సంవాదంపరమాద్భుతమ్ || ౩ || పురాచేత్వాకువం

హేమాద్వైతస్యజలదానాకరణేనగృహగోధికాత్వప్రాప్తిః.

శ్లో2 భూధేమాద్వైతాగ్నిభూమిపః | బ్రహ్మణ్యోబ్రహ్మభూయిష్టోజితామిత్రో
జితేంద్రియః || ౪ || యావన్తోభూమికణికాయావస్తస్త్రియబిద్దవః | యా
వస్త్యుడూనిగగనేతావత్తిగ్దదదాత్యసా || ౫ || యేనేష్టయజ్ఞదర్శశ్చభూ
మిర్బర్హిష్టతీశ్రుతా || గోభూతిలహిరణ్యాద్యైస్తోషితాబహవోద్విజాః || ౬ ||
తేనాదత్తానిదానానినవిద్యస్తఇతిశ్రుతమ్ | తేనాదత్తంజలఞ్చైకంసుఖల
భ్యధియాద్విజాః || ౭ || బోధితోబ్రహ్మపుత్రేణ వసిష్ఠేనమహాతనా |

అమూల్యంసర్వతోలభ్యంతద్ధాతుఃకింఘలమ్భవేత్ ॥౮॥ ఇతిదుర్ధీష్టేతు
 వాదైర్నజలందత్తవాన్విభుః । అలభ్యదానేపుణ్యంస్యాదితివాదీనయన్తి
 కమ్ ॥౯॥ సతసర్పద్విజాన్వయజ్ఞాన్దరిద్రాన్వృత్తికర్మితా ॥ నానర్చితో
 త్రియాన్విప్రాన్సృహ్మజ్ఞాన్సృహ్మవాదినః ॥౧౦॥ ప్రఖ్యాతానుజయిష్య
 న్నిసర్వలోకాస్సహర్షణైః । అనాథానామవిద్యానాంవ్యజ్ఞానాఞ్చకుటు
 మ్బినామ్ ॥ ౧౧ ॥ దరిద్రాణాంగతిఃకావాతస్మాత్తేమద్దయాస్పదాః ।
 ఇతిదుష్టేషుసాత్రేషు దత్తవాన్విమషిస్వకమ్ ॥ ౧౨ ॥ తేనదోషే
 ణమహతాచాతకత్వంత్రిజన్తను । ఏకజన్తనిగృధ్రత్వంశ్వానత్వంసప్తజ
 న్తను ॥౧౩॥ ప్రాప్యవశ్చాన్ద్రుహేజాతోభూపోయంగృహగోధికా । శ్రు
 తతోరేస్తుభూషస్యమిథిలాధిపతేర్ద్విజాః ॥ ౧౪ ॥ గృహద్వారప్రతోభ్యాం
 స్సవర్తతేకీటకాశనః । అప్రాశీతిషువర్షేషుస్థితంతేనదురాత్మనా ॥ ౧౫ ॥

శ్రుత దేవపాదోదక సేవనేన హేమాజ్ఞస్యజాతిస్త రణమ్.

విదేశాధిపతే ద్వేహంకదాచిదృషిసత్తమః | శ్రుతదేవఐతిభ్యాతశ్చాస్తోమ
ధ్యామ్నా ఆగమత్ || ౧౬ || తందృష్ట్వానహసోఽథ్థాయజాతహర్షోనరాధి
పః | మధుపరైఃస్సుసంపూజ్యతస్యపాదావనేజనీః || ౧౭ || అపోమూ
ర్ధ్వాఽవమాత్తిప్రంతదోత్తిప్తైశ్చవిద్దుభిః | దైవోపదిష్టకాలేనప్రోషీతా
గృహగోధికా || ౧౮ || సద్యోజాతిస్తృతిరభూత్సృతకర్తాఽతిదుఃఖతా |
త్రాహిత్రాహీతిమక్రోశబ్రాహ్మణంగృహమాగతమ్ || ౧౯ || తిర్గ్యస్తర
వంశ్రుత్వాబ్రాహ్మణోవిన్సితోఽభవత్ | కుతఃక్రోశసిత్వంగోధేదశేయం
కేనకర్తణా || ౨౦ || ఉపదేవోఽభదేవోవాత్సవంసృపోఽభధ్విజోత్తమః |
కస్త్యంబ్రూహిమహాభాగత్వామద్యాహంసముద్ధరే || ౨౧ || ఇత్యుక్త
స్సన్తపఃప్రాహశ్రుతదేవంమహాప్రభుః | అహమిత్యోకుకులజశ్చస్త్రివిద్యా
విశారదః || ౨౨ || యావన్తోభూమికణికాయావన్తస్తోయవిద్వహః | యా
వన్త్యుడూనిగగనేతావతీర్ధాదదామ్యహమ్ || ౨౩ || సర్వైర్యజ్ఞైర్మయా

చేష్టంపూర్తాన్యచరితానిమే । దానాన్యపిచదత్తానిధర్మజాతంస్వయస్థిత-
మ్ ॥ ౨౪ ॥ తథామిధర్మతిర్జాతానమేచోర్ధ్వగతిర్విభా । త్రివారఞ్చుతక
త్వంమేగృధ్రత్వఞ్చైకజన్మని ॥ ౨౫ ॥ సప్తజన్మసుశ్వానత్వంప్రాప్తంపూ
ర్వంమయాద్విజ । ధరతాఽనేనభూపేనచాపఃపాదావనేజనీః ॥ ౨౬ ॥ బిష్ట

నోదూరముత్తిష్ఠాస్తైస్సిక్తోఽహంకథశ్చన । తదాజన్తస్త్వతిరభూ తేనమే
హతపాపనః ॥ ౨౭ ॥ గోధాజన్తానిభవ్యానిహ్యష్టావింశతిమేద్విజాః ।
దృశ్యస్తేదైవదిష్టానిబిభ్యతేజన్తభిర్భృశమ్ ॥ ౨౮ ॥ నకారణంప్రపశ్యా
మితన్నేవిస్తరతోవద । ఇత్యుక్తస్సద్విజఃప్రాహజ్ఞాతంవిజ్ఞానచక్షుషా ॥

శ్రుతదేవదత్తపుణ్యేనహేమాంశస్యగోధికాత్వవిముక్తిః ।
శృణుభూపప్రవత్యౌమితవదుగ్గతికారణమ్ । నజలంతుత్వయాదత్తంవేఙ్క
టాహ్వయభూధరే ॥ ౩౦ ॥ తజ్జలంసులభంమత్వానమూల్యమితినిశ్చితః ।
నాధ్వగానాంద్విజాతీనాంఘర్తకాలేవ్యజానతా ॥ ౩౧ ॥ తథాపాత్రం
సముత్సృజ్యహ్యపాత్రేప్రతిపాదితమ్ । జ్వలస్తమగ్నిముత్సృజ్యసహిభన్త
నిహలాయతే ॥ ౩౨ ॥ తుశసీంతుసముత్సృజ్యబృహతీపూజ్యతేనుకిమ్ ।
అనాథవ్యజ్ఞపఙ్కుత్వంనప్రయోజకతామియాత్ ॥ ౩౩ ॥ పక్ష్యాద్యాయేవ్య
నాథాహిదయాపాత్రంహికేవలమ్ । తపోనిష్ఠాజ్ఞాననిష్ఠాశ్శుభిశాస్త్రిప
రాయణాః ॥ ౩౪ ॥ విష్ణురూపాస్సదాపూజ్యానేతరేతుకదాచన । తత్రాపి
జ్ఞానినోఽత్యర్థంప్రియావిష్టోస్సదైవహి ॥ ౩౫ ॥ జ్ఞానినామపిభూపాలవి
ష్ణురేవసదాప్రియః । తస్మాజ్ఞానీసదాపూజ్యఃపూజ్యాత్పూజ్యతరస్త్వన్మితః ॥
౩౬ ॥ నజలస్తత్వయాదత్తంసాధవోవానసేవితాః । తేనతేదుగ్గతిశ్చే
యంప్రాప్తాచేత్స్వాకునందన ॥ ౩౭ ॥ వేఙ్కటాద్రాకృతంపుణ్యంతుభ్యం
దాస్యామిశాన్తయే । భూతమ్భవ్యంభవతేనకర్తజాతంవిజేవ్యసి ॥ ౩౮ ॥
ఇత్యుక్తాఽపఠపస్పృశ్యదదాపుణ్యమనుత్తమమ్ । యద్దత్తంబ్రాహ్మణేవా
పిస్నాన్సజ్జ్ఞాదినేకృతమ్ ॥ ౩౯ ॥ తేనధ్వస్తాఖిలాగాస్తుత్యక్తాచగృహగో
ధికా । రూపంకర్తోచితజ్ఞోరంసద్యోఽదృశ్యతపూరుషః ॥ ౪౦ ॥ దివ్యం
విమానమారూఢోదివ్యస్రగ్వస్త్రభూషణః । పశ్యతామేవసాధూనాంమై
ధిలస్యగృహేస్తరే ॥ ౪౧ ॥ బద్ధాజ్ఞలిపుటోభూత్వాపరిక్రమ్యప్రణమ్యచ ।
అనుజ్ఞాతోయయాశాస్తూయమానోఽమరైర్దివమ్ ॥ ౪౨ ॥ తత్రభు
క్తామహాభోగాన్వర్షాయుతమతన్నిగ్రతః । సవవచేత్స్వాకుకులేకకుఞ్ఠోఽ
భూన్తహరథః ॥ ౪౩ ॥ సప్తద్వీపప్రతీపాలోబ్రహ్మణ్యసానిధుసమ్మతః । దే
వేన్ద్రస్యసఖావిష్ణోరంశేవవహాప్రభుః ॥ ౪౪ ॥ బోధితస్తువసిష్ఠేనసర్వా
ధర్మాన్మనోహరాః । అనుష్ఠాయాఖిలాన్రాజాతేనధ్వస్తాశుభాదికః ॥ ౪౫ ॥

దివ్యంజ్ఞానంసమాసాద్యవిష్ణోస్సాయుజ్యమాప్తవాః । తస్మాద్వేంకటశై
లేంద్రఃపుణ్యఃపాపవిनाశనః ॥ ౪౬ ॥ తస్మింశ్చజలదానస్తువిష్ణులోకప్రదా
యకమ్ । ఏవంవశకథితంవిప్రా జలదానస్యవై భవమ్ ॥ ౪౭ ॥ వేంకటా
ద్రామహాపుణ్యేసర్వపాతకనాశనే ॥ ౪౮ ॥ ... *
 ఇతిసుందపురాణేశ్రీవేంకటాచలమహాత్మ్యేజలదాన
 వైభవకథనంనామషష్ఠోధ్యాయః.

➡➡➡ శ్రీవేంకటాచలక్షేత్రాదివర్ణనమ్. ➡➡➡

శ్రీసూతః ॥ వేంకటాద్రేస్తుమాహాత్మ్యంభూయోపిప్రవదామ్యహ
మ్ । యుష్మాకంసావధానేనశృణుధ్వంసుసమాహితాః ॥ ౧ ॥ పృథివ్యాం
యానితీర్థానిబ్రహ్మాణ్డాంతర్గతానిచ । తానిసర్వాణివర్తంతేవేంకటాహ్వ
యభూధరే ॥ ౨ ॥ తస్మిన్నగోత్రమేపుణ్యేవసంతంపురుషోత్తమమ్ । శబ్దచ
క్రధరందేవంపీతామృతధరంశుభమ్ ॥ ౩ ॥ కౌస్తుభాలంబుత్రోరసుంభ
క్తానామభయప్రదమ్ । దేవదేవంవిశాలాక్షంవేదవేద్యంసనాశనమ్ ॥ ౪ ॥
అజ్లకోసలకర్ణాటకాశీఘ్నూర్జరదేశగాః । చోళకేరళపాణ్డ్యాదిసర్వదేశస
ముద్భవాః ॥ ౫ ॥ సకుటుమ్బాశ్చసేవార్థమాయాన్తిప్రతివత్సరమ్ । దేవాశ్చ
ఋషయస్సిద్ధాయోగినస్సనకాదయః ॥ ౬ ॥ యేభాద్రపదమాసేతువేంకటే
శమహోత్సవే । సేవాంతుర్వన్తితేసర్వేనిష్పాపాః । త్రయోత్తమాః ॥ ౭ ॥
తత్రశ్రీవేంకటేశస్య బ్రహ్మలోకపితామహః । చకారకన్యామాసేతుధ్వ
జారోహమహోత్సవమ్ ॥ ౮ ॥ ప్రతివర్షంచతత్రేవానిమిత్తంసర్వమాన
వాః । సర్వదేవాశ్చగర్భర్వాసిద్ధాస్సధ్యామహాజనః ॥ ౯ ॥ బ్రహ్మో
త్సవేభగవతస్సమాయాన్తిద్విజోత్తమాః । విద్యానాంవేదవిద్యేవమన్త్రా
ణామ్ప్రణవోయథా ॥ ౧౦ ॥ ప్రాణవత్ప్రియవస్తూనాంధేనూనాంకా
మధేనువత్ । తథావేంకటశైలేంద్రఃక్షేత్రాణాముత్తమోత్తమః ॥ ౧౧ ॥
శేషవత్సర్వనాగానాంపక్షిణాంశురతరుర్భార్యేవసమృదాయథా ॥ ౧౨ ॥
తథావేంకటశైలేంద్రఃక్షేత్రాణాముత్తమోత్తమః । భూమహాణాంసురతరుర్భార్యేవసమృదాయథా ॥ ౧౩ ॥
తీర్థానాంతుయథాగర్జ్జాతైజసానాంరవిర్యథా । తథావేంకటశైలేంద్రఃక్షే

త్రాణాము త్తమో త్తమః ॥ ౧౮ ॥ ఆయుధానాం యథావజ్రం లోహానాం
కాఞ్చనం యథా | వైష్ణవానాం యథా రుద్రోరత్నానాం కౌస్తుభో యథా ॥
౧౯ ॥ తథా వేఙ్కటశైలేంద్రైః త్రాణాము త్తమో త్తమః | నానేన సదృ
శో లోకే విష్ణుప్రీతి వివర్ధనః ॥ ౧౯ ॥ నమాధవసమో మాహానకృతేన సమం
యుగమ్ | నచ వేదసమం శాస్త్రం సతీర్థంగజ్జయా సమమ్ ॥ ౨౦ ॥ నజలేన స
మందానం ససుఖం భార్యయా సమమ్ | నకృషేస్తు సమం విత్తం సలాభోజీ
వితాత్పరః ॥ ౨౦ ॥ సతపోఽనశనాదన్యన్నదానాత్పరమం సుఖమ్ | సధర్మ
స్తుదయా తుల్యోనజ్యోతిశ్చక్షుషా సమమ్ ॥ ౨౧ ॥ సతృప్తిరశనాత్తుల్యానవా
ణిజ్యంకృషేస్తుమమ్ | సధర్మేణ సమం మిత్రం స సత్వేన సమం యశః ॥ ౨౨ ॥
యథా తథా భగవతస్థానేన సదృశం సహి ॥ ౨౩ ॥ యతీర్థార్థనం సకలపా
పహరం మునీంద్రాయ ద్వస్తనం సకలసౌఖ్యదమేవ లోకే | యాత్రాపియం ప్రతి
సురైరపి పూజనీయా తాదృజ్జహన్భవతి వేఙ్కటశైలే లముఖ్యః ॥ ౨౪ ॥ త
స్మానుభావం ప్రవదామి భూయస్సమస్తతీర్థాని వసన్తి యత్ర | ఏవం సమస్తే
షుచముఖ్యతీర్థం శ్రీస్వామినామాఽస్తి సరోవరంతత్ ॥ ౨౫ ॥ మాహాత్మ్య
మేతస్య మయా చ్యతే కథం యత్పశ్యేమేరోధసి భూవరాహః | అలింగ్య క్తాన్తా
మతి సౌమ్యమూర్తిర్విరాజతే విశ్వజనోపకారి ॥ ౨౬ ॥ శ్రీస్వామి పుష్కరి
ణ్యాశ్చ దక్షిణే వేఙ్కటేశ్వరః ॥ ౨౭ ॥ అలింగితవపుర్లక్ష్మ్యవరదో వర్తతే చిర
మ్ | ఏవం వశకథితం విప్రైః త్రమాహాత్మ్యము త్తమమ్ ॥ ౨౮ ॥ యశ్శృణో
తి సదా భక్త్యా విష్ణులోకే మహియతే ॥ ౨౯ ॥

ఇతి సుంద్రపురాణే శ్రీవేఙ్కటాచల మాహాత్మ్యే త్రైత్ర
మహిమానువర్ణనం నామ సప్తమో ధ్యా యః.

→→→ శ్రీవేఙ్కటేశ్వరవైభవవర్ణనమ్. ←←←

శ్రీసూతః || అథేదాసిం ప్రవక్ష్యామి వేఙ్కటేశ్వరవైభవమ్ | యచ్ఛృ
త్వా సర్వపాపేభ్యోముచ్యతే నాత్ర సంశయః ॥ ౧ ॥ శ్రీవేఙ్కటేశ్వరం దే
వం యః పశ్యతి సర్వకృత్ | స సరోముక్తిమాప్నోతి విష్ణుసాయుజ్యమాపు
యాత్ ॥ ౨ ॥ ఓశవస్తైస్తు యత్పుణ్యం క్రియతే తుకృతే యుగే | తే తాయా
మేకవక్షోతత్పుణ్యం సాధ్యతే నృభిః ॥ ౩ ॥ ద్వాపరే పశ్చమానేన తద్దినేన

౧౨ శ్రీవేంకటాచలమహాత్మ్య-శ్రీస్కందపురాణాంతర్గతే (౧-౮

కతాయుగే । తత్ఫలంకోటిగుణితం నిమిషే నిమిషేన్యతామ్ ॥౮॥ నిస్సద్దేహం
భవేదేవ శ్రీనివాసవిలాకినామ్ । శ్రీవేంకటేశ్వరేదేవేతీర్థానిసకలాన్యసి ॥౯॥
విద్యస్తేనర్వదేవాశ్చమునయఃపితరస్తథా । ఏకకాలంద్వికాలంవాత్రికా
లంసర్వదైవవా ॥౧౦॥ యేస్సర్వనిమహాదేవం శ్రీనివాసంవిముక్తిదమ్ । కీర్త
యస్త్యథవావిప్రాస్తేముక్తాఃపాపపఞ్చరాత్ ॥౧౧॥ నారాయణంపరందేవంవే
ంకటేశంప్రయాన్తివై । పూజితంశఙ్ఖరాజేనసచ్చిదానందవిగ్రహమ్ ॥౧౨॥ త
స్యస్కరణమాత్రేణయమపీడాపినోభవేత్ । శ్రీనివాసంమహాదేవంయేర్చ
యన్తిసకృన్నరాః ॥౧౩॥ కిందానైఃకింప్రతేస్తేహంకింతపోభిఃకిమధ్వరైః । వే
ంకటేశంపరందేవంయోనచిన్తయతిక్షణమ్ ॥౧౪॥ అజ్ఞానీసచపాపీన్యాత్స
మూకోబధిరస్తథా । సజ్జ్వాన్తస్థశ్చవిజ్ఞేయశ్చిద్రంతస్యసదాభవేత్ ॥౧౫॥
శ్రీనివాసేమహాదేవేసకృద్దృష్టేమునీశ్వరాః । కింజాశ్శ్యాగయయాచైవ
ప్రయాగేనాపికిమ్ఫలమ్ ॥౧౬॥ దుర్లభంప్రాప్యమానుష్యంనూనవాఙ్మహ
భూతలే । వేంకటేశంపరందేవంయేపశ్యన్త్యర్చయన్తివా ॥౧౭॥ జన్మతే
హంహిసఫలం తేకృతార్థాశ్చనేతరే । వేంకటేశేపరేదేవేదృష్టేవాపూజ
తేపివా ॥౧౮॥ శమ్మునాబ్రహ్మణాకింవాశక్రేణాప్యఖిలామరైః । వేంక
టేశేమహాదేవేభక్తియుక్తాశ్చయేనరాః ॥౧౯॥ తేహమ్ప్రణామస్తరణపూ
జాయుక్తాస్తుయేనరాః । నతేపశ్యన్తిదుఃఖానినైవయాన్తియమాలయమ్ ॥
౨౦॥ బ్రహ్మహత్యాసహస్రాణినురాపానాయుతానిచ । దృష్టేనారా
యణేదేవేవిలయంయాన్తికృత్సృశే ॥౨౧॥ యేవాశ్చన్తిసదాభోగంరా
జ్యశ్చత్రిదశాలయే । వేంకటాద్రినివాసంతేప్రణమస్తుసకృన్నదా ॥౨౨॥
యానికానిచపాపానిజన్మకోటికృతానిచ । తానిసర్వాణిసశ్యన్తివేంకటేశ
్వరదర్శనాత్ ॥౨౩॥ సమ్పరాత్కౌతుకాల్లోభాద్భయాద్వాపిచసం
స్కరన్ ॥ వేంకటేశంమహాదేవంనేహముత్రచదుఃఖభాన్ ॥౨౪॥ వేంక
టాచలదేవేశంకీర్తయన్నర్చయన్నపి । అపశ్యంవిష్టుసాహస్యంలభతేనా
త్రసంశయః ॥౨౫॥ యధైథాంసిసమిద్ధోఽగ్నిర్భస్మసాతుకురుతేక్షణాత్ ।
తథాపాపానిసర్వాణివేంకటేశ్వరదర్శనమ్ ॥౨౬॥ వేంకటేశ్వరదేవ
స్యభక్తిరప్యవిధాన్తృతా । తద్భక్తజనవాత్సల్యంతత్పూజాపరితోషణమ్ ॥
౨౭॥ స్వయంతత్పూజనమ్భక్త్యైతదర్థేదేహచేష్టితమ్ । తన్మాహాత్మ్యైకథా

వాంశ్చశ్రవణేహ్యదరస్తథా॥ ౨౪॥ స్వరనేత్రశరీరేషువికారస్ఫురణస్తథా॥
 శ్రీనివాసస్య దేవస్యస్వరణంసతతస్తథా॥ ౨౫॥ వేఙ్కటాద్రినివాసంత
 మాశ్రితైవ్యోపజీవనమ్ । ఏవమష్టవిధాభక్తిర్లస్తిన్నేచ్ఛేషివర్తతే॥ ౨౬॥
 సఏవముక్తిమూర్ఖోఽతిశౌనకాద్యామహాజనః । భక్త్యాత్వనస్యయాముక్తి
 ర్భవ్వాఙ్మానేననిశ్చితా॥ ౨౭॥ వేదాంతశాస్త్రశ్రవణాద్యతీనామూర్ధ్వరేత
 సామ్ । సాచముక్తిర్వివాదానంవేదాంతశ్రవణోద్భవమ్॥ ౨౮॥ య
 త్యాశ్రమంవినావిప్రీవిరక్తిఞ్చవినాతథా । సర్వేషాఞ్శ్చవపక్షానామ
 ఖిలాశ్రమిణామపి॥ ౨౯॥ వేఙ్కటేశ్వరదేవస్యదర్శనాదేవకేవలమ్ । అ
 పునర్భవదాముక్తిర్భవిష్యత్సవిలంబితమ్॥ ౩౦॥ క్రిమికీటాశ్చదేవాశ్చమున
 యశ్చతపోధనాః । తుల్యావేఙ్కటశైలేస్తేస్త్రీనివాసప్రసాదతః॥ ౩౧॥ పాపం
 కృతంమయా ౭ నేకమితిమాక్రియతామ్భయమ్ । మాగర్వఃక్రియతాం
 పుణ్యంమయా ౭ కారీతివాజనైః॥ ౩౨॥ వేఙ్కటేశమహాదేవేశ్రీనివాసేవి
 లాకితే । నన్యూనానాధికాశ్చస్యూకిస్తుసర్వేమహాజనాః॥ ౩౩॥ వేఙ్క
 టాఖ్యేమహాపుణ్యేసర్వపాతకనాశనే । శ్రీనివాసంపరస్తేవంయఃపశ్యతిస
 భక్తిమ్॥ ౩౪॥ నతేనతుల్యతామేతిచతుర్వేద్యపిభూతలే । వేఙ్కటేశ
 వ్వరదేవేశంయః పూజయతిభక్తితః॥ ౩౫॥ సకోటికులసంయుక్తఃప్ర
 యాతిహరిమద్దిరమ్ । శ్రీనివాసార్చనసమంనాధికంపుణ్యమస్తివై॥ ౩౬॥
 వేఙ్కటాద్రినివాసంతం ద్వేష్టియోమోహమాస్థితః । బ్రహ్మహత్యాయుత
 స్తేనకృతంనరకకారణమ్॥ ౩౭॥ తత్సమ్భాషణమాత్రేణమానవోనరకం
 ప్రజేత్ । శ్రీనివాసపరావేదాశ్శ్రీనివాసపరామఖాః॥ ౩౮॥ శ్రీనివాసప
 రాస్సర్వేతస్మాదన్యన్నవిద్యతే । అతస్సుర్వంపరిత్యజ్యశ్రీనివాసంసమాశ్రయే
 త్॥ ౩౯॥ సర్వయజ్ఞతపోదానతీర్థస్నానేషుయత్ఫలమ్ । తత్ఫలంకోటి
 గుణితంశ్రీనివాసస్యసేవయా॥ ౪౦॥ వేఙ్కటాద్రినివాసంతంచిస్తయస్థ
 టికాద్యయమ్ । కులైకవింశముద్భృత్యవిష్ణులోకేమహీయతే॥ ౪౧॥ స్వామి
 పుష్కరిణీతీర్థేస్నానం దేవస్యదర్శనమ్ । యదిలభ్యేతవై పుంసాంకింకజ్ఞా
 జలసేవయా॥ ౪౨॥ వేఙ్కటేశంపరందైవంయఃకదాపిసపశ్యతి । సఙ్కర
 స్సతువిజ్ఞేయోనపితుర్బీజసమ్భవః॥ ౪౩॥ తస్మాత్సర్వప్రయత్నేనవేఙ్క
 టేశోదయానిధిః । ద్రష్టవ్యో ౭ తిప్రయత్నేనపరలోకేచ్ఛయాద్విజాః॥ ౪౪॥

౨౪ శ్రీవేంకటాచలమహాత్మ్యే - శ్రీసూర్యపురాణా స్తవ తే (అ-౯

ఏవంవశకథితంవిప్రావేంకటేశస్యవై భవమ్ । యస్తేతచ్ఛృణుయాన్ని
త్యంపతతేచసభక్తికమ్ ॥ ౪౫ ॥ సవై వేంకటనాథస్యసేవాశులమవాప్ను
యాత్ ॥ ౪౫౪ ॥ *

ఇతిసూర్యపురాణేశ్రీవేంకటాచలమహాత్మ్యేవేంకటేశ
స్వరవై భవానువర్ణనంనామాష్టమోధ్యాయః.

❧ బ్రహ్మాదీనాంనైరస్తర్యేణశ్రీవేంకటాచలస్థితకథనమ్. ❧

శ్రీసూతః ॥ అథాతస్సంప్రవక్ష్యామివేంకటాచలవై భవమ్ । యు
ష్మాకంసావధానేనశృణుధ్వంసుసమూహితాః ॥ ౧ ॥ లక్షకోటిసహస్రాణి
సరాంసిసరితస్తథా । సముద్రాశ్చమహాపుణ్యావనాన్యప్యాశ్రమాణిచ ॥
౨॥ పుణ్యానిక్షేత్రజాతానివేదారణ్యాదితానిచ । మునయశ్చవసిష్ఠాద్యా
స్సిద్ధచారణకిన్నరాః ॥ ౩ ॥ లక్ష్యైసహధరణ్యాచభగవాన్తథుసూదనః ।
సావిత్ర్యాచసరస్వత్యాసహేవచతురాననః ॥ ౪ ॥ పార్వత్యాసహదేవే
శశ్రుష్టుమ్భకస్త్రిపురాస్తకః । హేరమ్భషణ్ముఖాద్యాశ్చదేవాస్తేన్ద్రాఃపు
రోగమాః ॥ ౫ ॥ ఆదిత్యాదిగ్రహశ్చైవతథాఽష్టౌవనహోద్విజాః । పితరో
లోకపాలాశ్చతథాఽన్యేదేవతాగణాః ॥ ౬ ॥ మహాపాతకసంఘ్నానాంనాశ
నేలోకపావనే । దివానిశంవసస్త్యత్రవేంకటాచలమూర్ధని ॥ ౭ ॥ తస్యదర్శ
నమాత్రేణబుద్ధిసాఖ్యంసృణామ్భవేత్ । తన్మూర్ధనికృతావాసాస్సిద్ధచార
ణయోషితః ॥ ౮ ॥ పూజయన్తిసదాకాలంవేంకటేశంకృపానిధిమ్ । కోట
యోబ్రహ్మహత్యానామగమ్యాగమకోటయః ॥ ౯ ॥ అజ్జలగ్నావిసశ్యన్తి

❧❧❧ శ్రీవేంకటాచలారోహణసమయానుసంధానక్రమః. ❧❧❧

వేంకటాచలమూర్తుతైః । వేంకటాద్రింగిరింతంతుప్రార్థయేత్పుణ్యవర్ధన
మ్ ॥ ౧౦ ॥ స్వర్ణాచలమహాపుణ్యసర్వదేవనిషేవిత । బ్రహ్మదయోపి
యందేవాస్తేవస్తేశ్రద్ధయాసహ ॥ ౧౧ ॥ తంభవస్తమహంపద్భ్యామా
క్రమేయంనగోత్తమ । క్షమస్వతదఘంమేఽద్యదయయాపాపచేతనః ॥
౧౨॥ త్వన్మూర్ధనికృతావాసంమాధవందశ్చయస్యమే । ప్రార్థయిత్వాన
రస్తేవంవేంకటాద్రింగిత్తమమ్ ॥ ౧౩ ॥ తతోమృదుపదంగచ్ఛేత్పా
వనంవేంకటాచలమ్ । వేంకటాద్రామహాపుణ్యేసర్వపాతకనాశనే ॥

స్వామిపుష్కరిణీతీర్థే స్నాత్వానియమపూర్వకమ్ । పిండదానం
తతఃకుర్యా దపిసప్తపమాత్రకమ్ ॥ ౧౫ ॥ శమీదశసమానాన్వా దద్యా
త్పిండాన్పితృన్ప్రతి । స్వర్గస్థామోక్షమాయాన్తి స్వర్గంనరకవాసినః॥౧౬॥

→→→ పాపనినాశాఖ్యతీర్థమాహత్యమ్. ←←←

తత స్తస్యాపరిమహాత్సర్వలోకేషువిశ్రుతమ్ । సర్వతీర్థోత్తమంపు
ణ్యం నామ్నా పాపనినాశనమ్ ॥ ౧౭ ॥ అస్తిపుణ్యతమేవిప్రాః పవిత్రే
వేద్యుటాచలే । యస్యసంస్తరణాదేవ గర్భవాసానవిద్యతే॥౧౮॥తత్సా
ప్యతునరస్నాయా తస్మామితీర్థస్యచోత్తరే । తతస్నానాన్నరాయాన్తి
నై కుణ్ఠంనాత్రసంశయః॥ ౧౯ ॥ ఋషయః॥ సూతపాపనినాశాఖ్య తీర్థస్య
బ్రూహివై భవమ్ । వ్యాసేనబోధిత స్త్వంహి వేత్తీసర్వంమహామునే॥౨౦॥
శ్రీసూతః ॥ బ్రహ్మశ్రమపదేవృత్తాం పార్శ్వేహిమవతశ్శుభే । వ
త్స్యామిబ్రాహ్మణశ్రేష్ఠా యుష్మాకంతుకధాంశుభామ్॥౨౧॥తదాశ్రమప
దంపుణ్యం బ్రహ్మశ్రమపదంశుభమ్ । నానావృక్షసమాక్షీర్ణం పార్శ్వే
హిమవతశ్శుభే॥ ౨౨ ॥ బహుగుల్మలతాక్షీర్ణం మృగద్విపనిషేవితమ్ । సిద్ధ
చారణసంఘృష్టం రమ్యంపుష్పితకాననమ్ ॥ ౨౩ ॥ యతిభిర్బహుభిఃక్షీర్ణం
తాపనై రుపశోభితమ్ । బ్రాహ్మణైశ్చమహాభాగై సూర్యజ్వలనసన్నిభైః॥
నియమవ్రతసమ్మన్నై సుమాక్షీర్ణంతపస్విభిః । దీక్షితైర్యాగశీలైశ్చ
యతాహారైఃకృతాత్మభిః॥౨౪॥వేదాధ్యయనసమ్మన్నై రైవదితైఃపరివే
ష్టితమ్ । వర్ణిభిశ్చగృహస్థైశ్చ వానప్రస్థైశ్చభిక్షుభిః ॥ ౨౫ ॥ స్వాశ్ర
మాచారనిరతై స్వవర్ణోక్తవిధాయభిః । వాలఖిలైశ్చఋషిభి సుమన్తా

→→→ దృఢమత్యాఖ్యకూద్రవృత్తాంతః. ←←←

త్పరివేష్టితమ్ ॥ ౨౬ ॥ తత్రాశ్రమేపురాకశ్చి చ్ఛూద్రోదృఢమతిర్ద్విజాః ।
సాహసీబ్రాహ్మణాభ్యాశ మాజగామముదాన్వితః ॥ ౨౭ ॥ ఆగతోహ్య
శ్రమపదం పూజితంచతపస్విభిః । నామ్నాదృఢమతిశ్శూద్ర సాన్తా
జ్ఞంప్రణనామనై ॥ ౨౮ ॥ తాన్సదృష్ట్వామునిగణా ద్వేవకల్పాన్తహజ
సః । కుర్వతోవివిధాన్యజ్ఞాన్సమ్ప్రహ్యవ్యతశూద్రకః ॥ ౩౦ ॥ అథాస్య
బుద్ధిరభవత్తపఃకన్తుమను త్తమమ్ । తతోఽబ్రవీత్కులపతింమునిమాగత్య
తాపనమ్ ॥ ౩౧ ॥ దృఢమతిః ॥ తపోధనసమస్తేఽస్తు రక్షమాంకరుణా

నిధే । తవప్రసాదాదిచ్ఛామి యాగంకర్తుంప్రసీదమే ॥ ౩౨ ॥ ఏవము

➔ దృఢమతిమ్ప్రతికులపత్యాఖ్యమున్యపదిష్టశూద్రధర్మాః.

క్తుస్తుశూద్రేణ తమాహ బ్రాహ్మణస్తదా ॥ కులపతిః ॥ యాగేదీక్షయితుం
శక్యో నశూద్రోహీనజన్మభాక్ ॥ ౩౩ ॥ శ్రూయతేయదితేబుద్ధిశ్శుశ్రూ
షానిరతోభవ । ఉపదేశోనకర్తవ్యో జాతిహీనస్యకర్త్వచిత్ ॥ ౩౪ ॥ ఉ
పదేశేమహాన్దోష ఉపాధ్యాయస్యవిద్యతే । నాధ్యాయేద్బుధశ్శూ
ద్రం తథానైవచయాజయేత్ ॥ ౩౫ ॥ నపాఠయేత్తథాశూద్రం శాస్త్రం
వ్యాకరణాదికమ్ । కావ్యంవానాటకంవాపి తథాఽలంకారమేవవా ॥ ౩౬ ॥
పురాణమితిహాసంచ శూద్రంనైవతుపాఠయేత్ । యదిచోపదిశేద్విప్ర
శ్శూద్రస్యైతానికర్త్వచిత్ ॥ ౩౭ ॥ త్యజేయ్యుర్బుహ్మణావిప్రం తంగ్రామా
ద్బుహ్మసంఘంలాత్ । శూద్రాయచోపదేష్టారం ద్విజంచణ్డాలవత్త్యజే
త్ ॥ ౩౮ ॥ శూద్రంచాక్షరసంయుక్తం దూరతఃపరివర్జయేత్ । అతశ్శు
శ్రూషభద్రంతే బ్రాహ్మణాన్సృగ్ధయాసహ ॥ ౩౯ ॥ శూద్రస్యద్విజశుశ్రూ
షా మన్వాదిభిరుదీరితా । నహినైసర్గికంకర్త పరిత్యక్తుంత్యమర్హసి ॥ ౪౦ ॥
ఏవముక్తశ్చమునినానశూద్రోఽచిన్తయత్తదా । కింకర్తవ్యంమయాత్వ
ద్యవ్రతేశ్రద్ధాహిమేపరా ॥ ౪౧ ॥ యథాస్యాన్తమనుజ్ఞానం యతిష్యే
హంతథాద్యవై । ఇతినిశ్చిత్యమనసా శూద్రోదృఢమతిస్తదా ॥ ౪౨ ॥ గత్వా
శ్రమపదార్థూరం కృతవానుటజంశుభమ్ । తత్రవైదేవతాగారంపుణ్యా
న్యాయతనానిచ ॥ ౪౩ ॥ పుష్పారామాదికంచాపి తటాకఖననాదికమ్ ।
శ్రద్ధయాకారయామాస తపస్సిద్ధ్యర్థమాత్మనః ॥ ౪౪ ॥ అభిషేకాంశ్చ
నియమానుపవాసాదికానపి । బలింకృత్వాచహుత్వాచ దైవతాన్యభ్య
పూజయత్ ॥ ౪౫ ॥ సజ్జల్పనియమోపేతః ఫలాహారోజితేన్ద్రియః ।
నిత్యంకన్దైశ్చములైశ్చ పుష్పైరపితథాఫలైః ॥ ౪౬ ॥ అతిథీన్పూజయా
మాస యథావత్సముపాగతాః । ఏవంహిసుమహానాలోవ్యతిచక్రా

➔ దృఢమతయేనుమత్యాఖ్యవిప్రప్రకాశితకర్తానుష్ఠానక్రమః.

మతస్యవై ॥ ౪౭ ॥ అథాశ్రమమగాత్తస్య సుమతిర్నామనామతః । ద్వి
జోగర్గకులోద్భూత సుత్యవాదీజితేన్ద్రియః ॥ ౪౮ ॥ స్వాగతైమునిమారా
ధ్యతోషయిత్వాఫలాదికైః । కథయన్వైకథాఃపుణ్యాఃకుశలంపర్యపుచ్ఛ

త || ౮౯ || ఇత్థంసమ్ప్రతిపాద్యాద్యై రుపచారై స్తుపూజితః । ఆశీర్భిరభిన
 ద్యై నం ప్రతిగృహ్యచసత్త్రియామ్ || ౧౦ || తమాపుచ్ఛ్యప్రహృష్టాత్తాస్వ
 శ్రమంపునరాయయా । ఏవందినేది నేవిప్రశ్నూదేఽస్మిన్సక్షపాతవాః ||
 ఆగచ్ఛదాశ్రమంతస్య ద్రష్టుంతంశూద్రయోనిజమ్ । బహుకాలం
 ద్విజస్యాభూ త్సంసర్గశ్శూద్రయోనినా || ౧౧ || స్నేహస్యవశమాప
 న్న శ్శూద్రో క్తంనాతిచక్రమే । అథాగతంద్విజంశూద్రః ప్రాహస్నేహ
 వశీకృతమ్ || ౧౨ || హవ్యకవ్యవిధానంమే బ్రూహిత్యంతుగురుర్తతః । ఏ
 వము క్తస్సశూద్రేణ సర్వమేతదుపాదిశత్ || ౧౩ || కారయామాసశూ
 ద్రస్య పితృకార్యాదికంతదా । పితృకార్యేకృతేతేన విసృష్టస్సద్విజోత్త
 శ్శూద్రస్యవై దికకర్తోపదేశేనసుమత్యనుభూతదుగ్ధేతిప్రకారః || ౧౪ ||
 మః || ౧౫ || అథదీర్ఘేణకాలేన పోషితశ్శూద్రయోనినా । త్యక్తోవిప్రగణై
 సస్యియం పశ్యత్సమగమద్విజః || ౧౬ || వై వస్యతథాపైర్నీ త్వా పాతితో
 నరకేష్వపి । కల్పకోటిసహస్రాణి కల్పకోటిశతానిచ || ౧౭ || భక్త్వా
 క్రమేణనరకాం స్తదస్తేఘ్రావరోఽభవత్ । గర్భభ్రుతతోజజ్ఞే విడ్వరాహ
 స్తతఃపరమ్ || ౧౮ || జజ్ఞేఘసారమేయోసా పశ్చాద్వాయసతాంగతః । అ
 థచణ్డాలతాంప్రాప్య శూద్రయోనిమగా త్తతః || ౧౯ || గతవాన్వైశ్యతాం
 పశ్చాత్తత్రియస్తదనస్తరమ్ । ప్రబలైర్బాధ్యమానోసా బ్రాహ్మణోవై
 తదాఽభవత్ || ౨౦ || ఉపనీతస్సపిత్రాతు వర్షేగర్భాప్తమేద్విజః । వర్ష
 మానఃపితృగ్రేహే స్వాచారాభ్యాసతత్పరః || ౨౧ || గచ్ఛన్-దాచిగ్గ
 హనేగృహీతోబ్రహ్మరక్షసా । రుదన్భ్రమన్కృష్ణలస్తూఢః ప్రలపన్ప్రహస
 న్నసా || ౨౨ || శశ్వద్ధాహేతిచవదన్ వై దికంకర్తృసోఽత్యజత్ । దృష్ట్వాసు
 తంతథాభూతం పితాదుఃఖేనపీడితః || ౨౩ || సుతమాదాయచస్నేహః
 దగస్త్యంశరణంయయా । సువర్ణముఖరీతీరే తపస్యస్తంశివాగ్రతః || ౨౪ ||
 భక్త్యామునింప్రణమ్యాసా పితాతస్యసుతస్యవై । తస్యై నివేదయామాసస్వ
 * అగస్త్యక్త్యాదుగ్ధేత్యపనోదనార్థంసుమతేర్వేజ్జటాద్రిగమనమ్. *
 పుత్రస్యవిచేష్టితమ్ || ౨౫ || అబ్రవీచ్ఛతదావిప్రః కుమ్భజంమునిపుజ్జవ
 మ్ । ఏవమేతనయోబ్రహ్మ స్సృహీతోబ్రహ్మరక్షసా || ౨౬ || సుఖంసలభ
 తేబ్రహ్మ న్రక్షతంకరుణాదృశా । నాస్తిమేతనయోప్యన్యః పితౄణామ్

ణము క్తయే ॥ ౬౭ ॥ తస్యపీడావినాశార్థ ముపాయంబ్రూహికుమ్భజ |
 త్వత్సమప్రిమలోకేషు తపశ్శీలోనవిద్యతే ॥ ౬౮ ॥ త్వాంవినాఽస్య
 పరితాతానమేపుత్రస్యవిద్యతే | పుత్రేదయాంకురుగురోదయాశీలాహి
 సాధవః ॥ ౬౯ ॥ శ్రీసూతః ॥ ఏవముక్తస్తదాతేన కుమ్భజోధ్యానమా
 స్థితః | ధ్యాత్వాతునుచిరంకాల మబ్రవీద్బ్రాహ్మణంతతః ॥ ౭౦ ॥ అగ
 స్త్యః॥పూర్వజన్మనితేపుత్రో బ్రాహ్మణోఽయంమహామతే | సుమతిర్నా
 మవిప్రోఽయం మతింశూద్రాయవైదదా ॥ ౭౧ ॥ కర్తాణీవైదికాన్యేషు
 సర్వాణ్యుపదిదేశవై | అతోఽయంసరకాన్భుక్త్వా కల్పకోటిసహస్రక
 మ్ ॥ ౭౨ ॥ జాతోభువితదస్తేషు స్థావరాదిషుయోనిషు | ఇదానీంబ్రా
 హ్మణోజాతః కర్త శేషేణతేనుతః ॥ ౭౩ ॥ యమేనప్రేషితేనాత్ర గృహీ
 తోబ్రహ్మరక్షసా | క్రూరేణపాతకేనాద్య పూర్వజన్మకృతేనవై ॥ ౭౪ ॥
 ఉపాయంతేప్రవత్సామి బ్రహ్మరక్షోవినాశనే | శ్వణుష్వశ్రద్ధయాయుక్త
 స్సమాధాయచమానసమ్ ॥ ౭౫ ॥ సువర్ణముఖరీతీరే ఋషినజ్ఞునిషేవితే |
 వర్తతేదైవతైస్సేవ్యః పావనోవేంకటాచలః ॥ ౭౬ ॥ తస్యోపరిమహా
 తీర్థం నామ్నాపాపవినాశనమ్ | అస్తిపుణ్యంప్రసిద్ధంచ మహాపాతకనా
 శనమ్ ॥ ౭౭ ॥ భూతప్రేతపిశాచానాం వేతాశబ్రహ్మరక్షసామ్ | మహ
 తాంచైవరోగాణాం తీర్థంతన్నాశకంస్మృతమ్ ॥ ౭౮ ॥ సుతమాదాయ
 గచ్ఛత్వం తత్తీర్థగిరిమధ్యగమ్ | ప్రయతస్నాపయసుతం తీర్థేపాపవినా
 శనే ॥ ౭౯ ॥ స్నానేనత్రిదినంతత్ర బ్రహ్మరక్షోవినశ్యతి | నైవోపాయా
 స్తరంతస్య వినాశేవిద్యతేభువి ॥ ౮౦ ॥ తస్మాచ్ఛ్రుంప్రయాహిత్యం
 వేంకటాహ్వయపర్వతమ్ | తత్రపాపవినాశాఖ్య తీర్థేస్నాపయతేనుత
 మ్ ॥ ౮౧ ॥ మావిలమ్బంకురుష్వాత్ర త్వరయాయాహివైద్విజ | ఇత్యు
 క్తస్సద్విజోఽగస్త్యంప్రణమ్యభువిదణ్డవత్ ॥ ౮౨ ॥ అనుజ్ఞాతశ్చతేనా
 సా ప్రయయావేంకటాచలమ్ | సుతేనసాకంవిప్రోఽసా గత్వాపాపవి
 నాశనమ్ ॥ ౮౩ ॥ సజ్జల్పపూర్వంసంస్నాప్య దినత్రయమసానుతమ్ |
 సస్నాప్వయంచవిప్రస్త్రిః పితాపాపవినాశనే ॥ ౮౪ ॥ సమాగతఃపపౌ
 తోయంకృత్వాచావ్యహ్నికక్రమమ్ | అథతస్యసుతస్తత్ర విముక్తోబ్రహ్మ

రక్షసా || ౮౫ || సమజాయతనీరోగ స్వస్థస్సుప్తరదూపభృత్ । సర్వస
 మ్పత్నమృద్ధోఽసౌ భుక్త్వాభోగాననేకశః || ౮౬ || దేహస్తేప్రయయా
 ముక్తిం స్నానాత్పవినాశనే । పితాపితత్రస్నానేనదేహస్తేముక్తి
 * వైదికకర్మానుష్ఠాతుద్బంధమతేర్దుగ్ధతిప్రాప్త్యపనోదనప్రకారా. *
 మాప్తవాన్ || ౮౭ || తేనోపదిష్టోఽయంశూద్రస్య భుక్త్వానరకాన్ ||
 మాత్ । అనేకాసుజనిత్వాచ కుత్సితాన్సపియోనిషు || ౮౮ || గృధ్ర
 జన్తాభవత్పశ్చాద్ద్యేజ్ఞటాహ్వయపర్వతే । సకదాచిజ్జలంపాతుం తి
 ర్థేనాపవినాశనే || ౮౯ || సమాగతఃపపాతోయంసిపిచేచాత్తనస్తనుమ్ ।
 తదైవదివ్యదేహస్సన్సర్వాభరణభూషితః || ౯౦ || దివ్యంవిమానమారు
 హ్యప్రయయావమరాలయమ్ || శ్రీసూతః || ఏవంప్రభావమేతద్వైతీర్థం
 పాపవినాశనమ్ || ౯౧ || పాపానానాశనాద్విప్రాః పాపనాశాభిధం
 హితత్ || ౯౧౪ || ఇత్థంరహస్యంకథితంమునీంద్రాస్తద్వైభవంపా
 పవినాశనస్య । యత్రాభిషేకాత్సహసావిముక్తోద్విజశ్చశూద్రశ్చవిని
 స్త్యేకృత్యై || ౯౨౪ || *

ఇతిస్మద్దపురాణేశ్రీవేంకటాచలమాహాత్మ్యే పాపవినాశనతీర్థ
 మహిమానువర్ణనంనామనవమోధ్యాయః.

➤➤➤ పాపవినాశనతీర్థమాహాత్మ్యవర్ణనమ్. ➤➤➤

శ్రీసూతః || పునశ్చాహంప్రవక్ష్యామిపాపనాశనవైభవమ్ । భగ
 వద్భక్తిభావేన శృణుధ్వంసుసమాహితాః || ౧ || ఇతిహంసంప్రవక్ష్యామి
 సర్వపాపవినాశనమ్ । యచ్ఛ్రీత్వాసర్వపాపేభ్యో ముచ్యతేనాత్రసం

➤➤➤ భద్రమత్యాఖ్యదరిద్రద్విజవృత్తాంతః. ➤➤➤

శయః || ౨ || ఆసీత్పురాద్విజవరోవేదవేదాస్తపారగః । దరిద్రోవృత్తి
 హీనశ్చ నామ్నాభద్రమతిర్ద్విజాః || ౩ || శ్రుతానిసర్వశాస్త్రాణి తేనవి
 ప్రేణధీమతా । శ్రుతానిచపురాణానిధర్మశాస్త్రాణిసర్వశః || ౪ || అభ
 వంస్తస్యపట్నత్పత్నీకృతాసిన్ధూర్యశోవతీ । కామినీమాలినీచైవశోభాచై
 వప్రకీర్తితాః || ౫ || తాసుపత్నీమృతస్యాసీత్పుత్రాణాంచశతద్వయమ్ । తేన
 ర్వేతస్యపుత్రాద్యాః క్షుధయాపరిపీడితాః || ౬ || అకిన్చనోభద్రమతిఃక్షు

ధారానాత్మజాన్ప్రియాః । పశ్యన్ప్రియాఃకుధారాశ్చ విలలాపాకులే
న్ద్రియః ॥ ౭ ॥ ధిగ్జన్తభాగ్యరహితంధిగ్జన్తధనవర్జితమ్ । ధిగ్జన్తకీర్తిరహి
తంధిగ్జన్తాతిభ్యవర్జితమ్ ॥ ౮ ॥ ధిగ్జన్తాచారరహితంజన్తధిగ్జన్తనవర్జితమ్ ।
ధిగ్జన్తయత్నరహితంధిగ్జన్తసుఖవర్జితమ్ ॥ ౯ ॥ ధిగ్జన్తబద్ధురహితంధిగ్జ
న్తఖ్యాతివర్జితమ్ । నరస్యబహ్వపత్యస్య ధిగ్జన్తశ్వర్యవర్జితమ్ ॥ ౧౦ ॥ అ
హోగుణాస్సామ్యతాచ విద్వత్తాజన్తసత్కులే । దారిద్యాగ్రిముఖిమ
గ్నస్యసర్వమేతన్నశోభతే ॥ ౧౧ ॥ విప్రాఃపుత్రాశ్చపౌత్రాశ్చ బాధ
వాభాతరస్తథా । శిష్యాశ్చనర్వేమనుజాఃత్యజన్తైశ్వర్యవర్జితమ్ ॥ ౧౨ ॥
ఇతినిశ్చిత్తమతిమాన్ధీరోభద్రమతిర్ద్విజాః । చక్రాలోవాద్విజోవాపిభాగ్య
వానేవపూజ్యతే ॥ ౧౩ ॥ దరిద్రఃపురుషోలోకే శవపల్లోకనినితః ।
అహోసమ్పత్సమాయుక్తో నిష్ఠురోవాప్యనిష్ఠురః ॥ ౧౪ ॥ గుణహీ
నోపిగుణవాన్మూర్ఖోవాపిసపండితః । నిష్ఠురోవాగుణీవాపి ధర్మహీనోఽ
థవానరః ॥ ౧౫ ॥ ఐశ్వర్యగుణయుక్తశ్చై త్పూజ్యఏవనసంశయః । అ
హోదరిద్రతాదుఃఖం తత్రాప్యశాతిదుఃఖదా ॥ ౧౬ ॥ ఆశాభిభూతాః
పురుషాదుఃఖమన్నవతేక్షణాత్ ॥ ౧౭ ॥ ఆశాయాదాసాయేదాసాస్తే
సర్వలోకస్య ॥ ఆశాదాసీయేషాం తేషాందాసాయతేలోకః ॥ ౧౮ ॥
సర్వశాస్త్రార్థవేత్తాపి దరిద్రోభాతిమూర్ఖవత్ ॥ ౧౯ ॥ ఆకింశ్చిన్యమహా
గ్రాహగ్రస్తానానాస్తిమోచకః । అహోదుఃఖమహోదుఃఖ మ
హోదుఃఖందరిద్రతా ॥ ౨౦ ॥ తత్రాపిపుత్రదారాణాం బాహుళ్య
మతిదుఃఖదమ్ । ఏవముక్త్యాభద్రమతి సుర్వశాస్త్రార్థపారగః ॥ ౨౧ ॥ అ
త్యైశ్వర్యప్రదంధర్మం మనసాచిస్తయంస్తదా । తూష్ణీంస్థితోభద్రమ
తిర్తహాక్షేశసమన్వితః ॥ ౨౨ ॥ తదానీంతాసుభార్యాసుకామినీపతిదేవ
భద్రద్రమతిమ్ప్రీతికామినీకృతవేంకటాద్రిగమనప్రోత్సాహనమ్ ॥
తా । భార్యాసాధుగుణైర్మృత్యుక్తాతంపతింప్రత్యభావత ॥ ౨౩ ॥ కామినీ । భ
గవత్సుర్వధర్మజ్ఞ సర్వశాస్త్రార్థపారగ । మమనాథమహాభాగవాక్యంశృ
ణుమహామతే ॥ ౨౪ ॥ సువర్ణముఖరీతిరే ఋషిసజ్జనిపేవితే । వర్తతే
దైవతైస్సేవ్యః పావనోవేంకటాచలః ॥ ౨౫ ॥ తస్మివేంకటశైలేన్ద్రే
సురాసురనమస్కృతే । వర్తతేపావనంతీర్థంపాపానాందాహకంశుభమ్ ॥

తత్రగత్వామహాభాగ పాపనాశేమహామతే । కురుస్నానంప్రయత్నే
 న భార్యాపుత్రసమన్వితః ॥ ౨౬ ॥ తస్యతీర్థస్యమాహాత్మ్యం నారదే
 నశ్రుతంమయా । బాలభావేమమపితురన్తికేచోక్తవాన్సునిః ॥ ౨౭ ॥
 వేజ్జటాద్రామహాపుణ్యే సర్వపాతకనాశనే । సర్వదుఃఖప్రశమనే స
 ర్వసమృత్ప్రదాయకే ॥ ౨౮ ॥ పాపనాశేమహాతీర్థే స్నాత్వాసజ్జల్ప
 పూర్వకమ్ । అత్యైశ్వర్యప్రదంధర్మం మనసాచింతయంస్తదా ॥ ౨౯ ॥
 భూమిదానంవినిశ్చిత్వ సర్వదానోత్తమోత్తమమ్ । ప్రాపకంపరలోక
 స్యసర్వకామఫలప్రదమ్ ॥ ౩౦ ॥ దానానాముత్తమందానం భూదానం
 పరికీర్తితమ్ । తద్దత్వానమవాప్నోతి యద్యదిష్టతమంసరః ॥ ౩౧ ॥ ఇత్యే
 వంనారదేనోక్తం శ్రుత్వామేజనకోద్విజః । సమృహృష్టమనాభూత్వా
 శేషాద్రింప్రాప్తవాంస్తదా ॥ ౩౨ ॥ తత్రగత్వామహాభాగ సుర్వసమృ
 త్ప్రదాయకమ్ । భూదానంవిప్రవర్యాయశ్రోత్రియాయప్రదత్తవాః ॥ ౩౩ ॥
 తతోమేజనకోవిద్వ సుర్వభాగ్యసమన్వితః । ఇహలోకేసుఖంప్రాప్య చా
 నైవిష్ణుపదంయయా ॥ ౩౪ ॥ త్వంచగత్వామహాభాగ వేజ్జటాద్రింస
 గోత్తమమ్ । కురుదానంప్రయత్నేనభూదానంసర్వకామదమ్ ॥ ౩౫ ॥

→→→ కామినీకథితభూదానప్రశంసా. ←←←

భూమిదానస్యమాహాత్మ్యం శృణుష్వసుసమాహితః । నకోపిగదితుంశ
 క్తోలోకేఽస్తిన్భగవన్సృభో ॥ ౩౬ ॥ భూమిదానాత్పరందానం నభూతం
 నభవిష్యతి । పరంనిర్వాణమాప్నోతి భూమిదోనాత్రసంశయః ॥ ౩౭ ॥
 స్వల్పమపిమహిందత్వా శోత్రియాయాహితాగ్నయే । బ్రహ్మలోకమ
 వాప్నోతిపునరావృత్తివర్జితమ్ ॥ ౩౮ ॥ భూమిదస్సర్వదఃప్రోక్తోభూమిదో
 మోక్షభాగ్యవేత్ । భూమిదానంవృషాద్రాచసర్వపాపప్రణాశనమ్ ॥ ౩౯ ॥
 మహాపాతకయుక్తోవా యుక్తోవాసర్వపాతకైః । దశహస్తాంమహింద
 త్వా సర్వపాపైఃప్రముచ్యతే ॥ ౪౦ ॥ సత్ప్రతేభూమిదాతాయ సుర్వ
 దానఫలంలభేత్ । భూమిదస్యసమోనాన్యస్త్రిషులోకేషువిద్యతే ॥ ౪౧ ॥
 ద్విజస్యవృత్తిహీనస్య యఃప్రదద్యాన్తహింశుభామ్ । తస్యశుణ్యఫలం
 వక్తుం శేషోన్యాయకదాచన ॥ ౪౨ ॥ విప్రస్యవృత్తిహీనస్యసదాచారస్య
 కస్యచిత్ । యోల్పామపిమహిందద్యాత్సవిష్ణుర్నాత్రసంశయః ॥ ౪౩ ॥

ఇక్షుగోభూమకేదార పూగవృక్షాదిసంయుతా । పృథ్వీప్రదీయతే
 యేన సవిష్ణుర్నాత్రసంశయః ॥ ౪౪ ॥ వృత్తిహీనస్యవిప్రస్య దరిద్రస్యకు
 టుమ్మినః । స్వల్పమపిమహీందత్వా విష్ణుసాయుజ్యమశ్నుతే ॥ ౪౫ ॥
 సక్తస్య దేవపూజాసు విప్రస్యాటవికామహీ । దత్తాభవతిగజ్జాయాంత్ర
 రాత్రస్సానజంఘలమ్ ॥ ౪౬ ॥ విప్రస్యవృత్తిహీనస్యసదాచారతస్యచ
 ద్రోణికాంపుథివీందత్వా యత్ఫలంభతేశ్వణు ॥ ౪౭ ॥ గజ్జాతీరే
 శ్వమేధానాంశతానివిధివన్నరః । కృత్వా యత్ఫలమూహ్నోతి తదాహ్నోతి
 మహత్ఫలమ్ ॥ ౪౮ ॥ దదాతిఖారికాంభూమిందరిద్రాయద్విజాతయే ।
 తస్యపుణ్యంప్రవక్ష్యామి మన్నాభభగవన్ప్రభో ॥ ౪౯ ॥ అశ్వమేధసహ
 స్రాణి వాజపేయశతానిచ । విధాయజాహ్నోవీతీరే యత్ఫలం తల్లభే
 సః ॥ ౫౦ ॥ భూమిదానం మహాదాన మతిదానం ప్రకీర్తితమ్ । సర్వపాపప్ర
 శమన మపవర్గఫలప్రదమ్ ॥ ౫౧ ॥ యచ్ఛ్రీత్యాశ్రద్ధయాయుక్తో భూమి
 దానఫలంభేత్ । భార్యాయావచనం శ్రుత్వాత్వితిహాససమన్వితమ్ ॥ ౫౨ ॥
 సన్తుష్టో మనసిధ్యాత్వా శేషాచలనివాసినమ్ । గన్తుం ప్రచక్రమేబుద్ధిం
 శ్రీధాద్రమతయేభూప్రదానాత్పుఘాషస్యసద్గతిప్రాప్తిః ॥ ౫౩ ॥
 శ్రీధాచలమనుత్తమమ్ ॥ ౫౩ ॥ తతోభద్రమతిస్సామ్యస్సర్వధర్మపరా
 యణః । సుశాలినామనగరింకళత్రసహితోయయా ॥ ౫౪ ॥ సుఘో
 షంనామవిప్రేంద్రం సర్వైశ్వర్యసమన్వితమ్ । గత్వాయాచితవాన్భూ
 మిం పశ్చహస్తాయతాంద్విజాః ॥ ౫౫ ॥ సుఘోషోధర్మనిరతస్తంనిరీ
 క్షుకుటుమ్మినమ్ । మనసాప్రీతిమాపన్నస్సమభ్యర్చయేనమబ్రవీత్ ॥ ౫౬ ॥
 కృతార్థోహంభద్రమతే సఫలం మమజన్తచ । మత్కులంచానఘంజాత
 మనుగ్రాహ్యోస్మి తేయతః ॥ ౫౭ ॥ ఇత్యుక్త్యాతంసోభ్యర్చ్య సుఘో
 షోధర్మతత్పరః । పశ్చహస్తప్రమాణాంతాందదాతస్తే మహామతిః ॥ ౫౮ ॥
 పృథివీవైష్ణవీపుణ్యాపృథివీవిష్ణుపాలితా । పృథివ్యాస్తుప్రదానేనప్రీయతాం
 మేజనార్దనః ॥ ౫౯ ॥ మస్తేజానేనవిప్రేంద్రా సుఘోషస్తంద్విజేశ్వ
 రమ్ । విష్ణుబుద్ధ్యాసమభ్యర్చ్యతావతీంపుథివీందదా ॥ ౬౦ ॥ సోపిభద్రమ
 తిర్విప్రా ధీమాంస్తాయాచితాంభవమ్ । దత్తవాన్తరిభక్తాయ శ్రోత్రి
 యాయకుటుమ్మినే ॥ ౬౧ ॥ సుఘోషోభూమిదానేనకోటివంశసమన్వి

అభిధ్రమతేః పాపనాశనతీరేభూప్రదానార్థం వేజ్జుటాద్రిగమనమ్. తః | ప్రపేదేవిష్ణుభవనం యత్ర గత్వానశోచతి || ౬౨ || విప్రోభద్రమతిశ్చాపి పుత్రదారసమన్వితః | గతో వేజ్జుటశ్చైతన్ద్రం సురాసురసమస్కృతమ్ || ౬౩ || గర్భర్వయక్షసిద్ధాదిసేవితం మేరుపుత్రకమ్ | వైకుణ్ఠాదాగతందివ్యం క్రీడాచలమనుత్తమమ్ || ౬౪ || తత్రస్వామిసరస్తాయేనిర్మలేపావనేశుభే | దారపుత్రాదినంయుక్తస్సాన్నత్యాసజ్జల్పపూర్వకమ్ || ౬౫ || తత్పశ్చిమతటేశ్వతనూకరం వసుధాధరమ్ | నత్యాతత్రవిధానేన శ్రీనివాసాలయంగతః || ౬౬ || తత్రబ్రహ్మదిదేవైశ్చ సేవితం వేజ్జుటేశ్వరమ్ | దృష్టవాన్సహపుత్రాద్యైర్విష్ణుభక్తోమహామతిః || ౬౭ || భక్త్యాప్రణమ్య రేందేవం శ్రీనివాసంకృపానిధిమ్ | పుత్రదారాదినంయుక్తః పాపనాశనమాయయా || ౬౮ || తత్రస్సాన్నత్యావిధానేనకృతకర్మాదినత్రియః | కస్తేచిద్విష్ణుభక్తాయశ్రోత్రియాయమహామతిః || ౬౯ || విష్ణుబుద్ధ్యానప్రద

* భూదానప్రభావేనప్రాదుర్భూతంభగవత్తమ్యతిభద్రమతిస్తుతిః. *
దాభూదానంమోక్షదంశుభమ్ | తదాప్రాదుర్భూద్దేవశ్శృణ్వచక్రగదాధరః || ౭౦ || వినతానందనారూఢో వనమాలావిభూషితః | పాపనాశస్యతీరేతుభూదానస్యప్రభావతః || ౭౧ || తదాభద్రమతిస్సామ్యస్తోతుంసముపచక్రమే || ౭౨ || నమోనమస్తేఽఖిలకారణాయనమోనమస్తేఽఖిలపాలకాయ || నమోనమస్తేఽమరనాయకాయ నమోనమోదైత్యవిమర్దనాయ || ౭౩ || నమోనమోభక్తజనప్రియాయనమోనమఃపాపవిదారణాయ || నమోనమోదుర్జననాశకాయనమోఽస్తుతస్త్వజగదీశ్వరాయ || ౭౪ || నమోనమోఽఖిలవామనాయనారాయణాయామితవిక్రమాయ || శ్రీశార్ఙ్గచక్రాసిగదాధరాయనమోఽస్తుతస్త్వపురుషోత్తమాయ || ౭౫ || నమఃపయోరాశినివాసకాయనమోఽస్తులక్ష్మీపతయేఽవ్యయాయ || నమోస్తుసూర్యాద్యమితప్రభాయ నమోనమఃపుణ్యగతాగతాయ || ౭౬ || నమోనమోఽర్కేంద్రవిలోచనాయ నమోఽస్తుతేయజ్ఞఫలప్రదాయ || నమోఽస్తుయజ్ఞాజ్ఞవిరాజితాయనమోఽస్తుతేనజ్జనవల్లభాయ || ౭౭ || నమోనమఃకారణకారణాయ నమోఽస్తుశబ్దాదివివర్జితాయ || నమోఽ

స్తుతేఽభీష్టసుఖప్రదాయనమోనమోభక్తమనోరమాయ || 22౪ || నమో
 నమస్తేఽఖిలకారణాయ నమోస్తుతేమందరధారకాయ || నమోస్తుతే
 యజ్ఞవరాహనామ్నే నమోహిరణ్యఖ్యవిదారకాయ || 2౨౪ || నమో
 స్తుతేవామనరూపభాజేనమోస్తుతేక్షత్రకులాంతకాయ || నమోస్తుతేరా
 వణమర్దనాయనమోస్తుతేనందనతాగ్రజాయ || 2౯౪ || నమస్తేకమలాకా
 న్తనసమస్తేసుఖదాయినే || ౨౦ || శ్రితార్తినాశినేతుభ్యంభూయోభూయో
 నమోనమః | విప్రేణసంస్తుతోదేవోభగవాన్భక్తవత్సలః || ౨౧ || వా
 త్సత్యేనాబ్రవీద్వాక్యం శ్రీనివాసోదయానిధిః | తాతతుష్టోస్తిభద్రస్తేస్తో
 త్రేణమహతాద్విజ || ౨౨ || సర్వభోగసమాయుక్తః పుత్రపౌత్రాదిభి
 ర్యుతః | ఇమలోకేసుఖంప్రాప్యదేహస్తేముక్తిమాప్నుహి || ౨౩ || ఇత్యు
 క్త్వాభగవాన్విష్ణుస్తతే || ౨౪ || నందనధీయత | ఏవంపశ్యధితంవిప్రాఃపాపనాశ
 ననైభవమ్ || ౨౫ || తత్త్రిరేభూప్రదానస్యమాహాత్మ్యంచాపివర్ణితమ్ || ౨౬ ||
 ఇతిసంప్రపూరాణేశ్రీవేంకటాచలమహాత్మ్యేపాపవిनाశనతీర్థ
 భూదానఘలానువర్ణనం నామదశమోధ్యాయః.

→→→ రామానుజాఖ్యద్విజవృత్తాంతః. ←←←

శ్రీసూతః || భోభోతపోధనాస్సర్వే నైమిశారణ్యవాసినః | ఆకా
 శగజ్ఞాతీర్థస్యమాహాత్మ్యంప్రవదామ్యహమ్ || ౧ || ఆకాశగజ్ఞానికశేస
 ర్వశాస్త్రార్థపారగః | రామానుజఇతిఖ్యాతో విష్ణుభక్తోజితేంద్రియః ||
 ౨ || తపశ్చకారధర్మాత్తావైఖానసమతేస్థితః | గ్రీష్మేషశ్చగ్నిమధ్య
 స్థోవిష్ణుధ్యానపరాయణః || ౩ || జపన్నష్టాక్షరంమంత్రంధ్యాయస్త్రం
 దిజనార్దనమ్ | వద్వాస్వాకాశగోనిత్యంహేమస్తేషుజన్మయః || ౪ || సర్వ
 భూతహితోదాంత సుర్వద్వంద్యవివర్జితః | వద్వాణికతిచితోస్థాయం జీర్ణ
 పద్మాశనోఽభవత్ || ౫ || కశ్చిత్కాలంజలాహారో వాయుభక్షకీయ

→ ఆకాశగజ్ఞాతీరే రామానుజతపస్తుష్టభగవదావిర్భావః. ←

త్సమాః | అథతత్తపసాతుష్టోభగవాన్భక్తవత్సలః || ౬ || ప్రత్యక్షతా
 మగాత్తస్యశిష్టచక్రగదాధరః | వికచామ్బుజపత్రాత్. సూర్యకోటిసమ
 ప్రభః || ౭ || వినతానందనారూఢ శ్చత్రచామరశోభితః | హరకేయూర
 మకుటకటకాదివిభూషితః || ౮ || విష్వక్సేనసనన్దాదికింకరైఃపరివారి

తః । వీణావేణుమృదంగాదివాద్యకైర్నారదాదిభిః ॥ ౯ ॥ ఉపగీయమా
నవిభవఃపీతామ్బరవిరాజితః । లక్ష్మీవిరాజితోరసోఽనీలమేఘనిభచ్ఛ
విః ॥ ౧౦ ॥ సనకాదిమహాయోగినీవితఃపార్శ్వయోర్ద్వయోః । మస్త
స్మితేనసకలంమోహయన్భవనత్రయమ్ ॥ ౧౧ ॥ స్వభాసాభాసయన్
త్సర్వాదిశోదశవిరాజయన్ । సుభక్తసులభోదేవోవేఙ్కటేశోదయా
నిధిః ॥ ౧౨ ॥ పురస్సన్నిదధేతస్యరామానుజమహామునేః । ఆవిర్భూతం
తదాదృష్ట్యాశ్రీనివాసంకృపానిధిమ్ ॥ ౧౩ ॥ పీతామ్బరధరందేవంతు
ష్టింప్రాపమహామునిః । భక్త్యాపరమయాయుక్తస్తుష్టావజగదీశ్వరమ్ ॥

❧❧❧ రామానుజాఖ్యవిప్రకృతభగవత్పుతిః. ❧❧❧

౧౪ ॥ రామానుజః ॥ నమోదేవాదిదేవాయ శఙ్ఖచక్రగదాభృతే । న
మోఽనిత్యాయశుద్ధాయ వేఙ్కటేశాయతేనమః ॥ ౧౫ ॥ నమోభక్తా
ర్తిహస్తే హే హవ్యకవ్యస్వరూపిణే । నమస్త్రిమూర్తయేతుభ్యం సృష్టి
స్థిత్యస్తకారిణే ॥ ౧౬ ॥ నమఃపరేశాయనమోతిభూమ్ననమోస్తులక్ష్మీ
పతయేవిధాత్రే । నమోస్తుసూర్యేన్ద్రవిలోచనాయనమోవిభిష్ణద్యభి
వన్దితాయ ॥ ౧౭ ॥ యోనామజాత్యాదివికల్పహీనస్సమస్తదోషైరపి
వర్జితోయన్ । నమస్తసంసారభయాపహారిణే తస్యై నమోదైత్యవినాశ
కాయ ॥ ౧౮ ॥ వేదాస్తవేద్యాయరమేశ్వరాయపృథ్వివాసాయవి
ధాతృప్రితే । నమోనమస్సర్వజనార్తిహారిణే నారాయణాయామితవి
క్రమాయ ॥ ౧౯ ॥ సమస్తుభ్యంభగవతేవాసుదేవాయశార్ణిణే । భూ

యోభూయోనమస్తుభ్యం వేఙ్కటాద్రినివాసినే ॥ ౨౦ ॥ ఇతిస్తుత్వా
వేఙ్కటేశంశ్రీనివాసంజగద్గురుమ్ । రామానుజోమునిస్తూష్ణీమాస్తవిప్ర
వరోత్తమః ॥ ౨౧ ॥ శ్రుత్వాస్తుతింశ్రుతిసుఖంహరిస్తస్యమహాత్మనః ।
అవాపపరమంతోషంవేఙ్కటాచలనాయకః ॥ ౨౨ ॥ అథాలిఙ్గమునిం
శౌరిశ్చతుర్భిర్బాహుభిస్తదా । బభాషేప్రీతినంయుక్తో వరంవైప్రియతా
మితి ॥ ౨౩ ॥ తుష్టాస్మితపసాతేఽద్యస్తాత్రేణాపిమహామునే । నమసాఙ్క

❧❧❧ రామానుజాఖ్యవిప్రకృతభగవత్ప్రార్థనా. ❧❧❧

రేణచప్రీతోపరదోహంతవాగతః ॥ ౨౪ ॥ రామానుజః ॥ నారాయణ
రమానాథశ్రీనివాసజగత్తయ । జనార్దనజగద్ధామగోవిందనరకాస్తక ॥

3౬ శ్రీవేంకటాచలమహాత్మ్యే - శ్రీసుందపురాణాస్తోత్ర (౮-౧౧)

త్వద్దర్శనాత్మతాద్ధోస్తివేంకటాద్రిశిరోమణే । త్వాంసమస్యన్తి
ధర్మిష్ఠాయతస్త్వంధర్మపాలకః ॥ ౨౬ ॥ యంనవేత్తిభవోబ్రహ్మయంన
వేత్తిత్రయీతథా । త్వాంవేద్దిపరమాత్మానంకిమస్మాదధికంవరమ్ ॥ ౨౭ ॥
యోగినోయంనపశ్యన్తియంనపశ్యన్తికర్తృతాః । పశ్యామిపరమాత్మానం
కిమస్మాదధికంవరమ్ ॥ ౨౮ ॥ ఏతేనచకృతాద్ధోస్తివేంకటేశజగత్పతేయ
న్నామస్తృతిమాత్రేణమహావాతకినోపిచ ॥ ౨౯ ॥ ముక్తింప్రయాన్తి
మనుజాస్తంపశ్యామిజనార్దనమ్ । త్వత్పాదపద్మయగళేనిశ్చలాభక్తిర

➤➤➤ భగవద్వర్ణితాకాశగణ్ఠార్థస్సానకాలనిర్ణయః. ➤➤➤

స్తుమే ॥ ౩౦ ॥ భగవాన్ ॥ మయిభక్తిర్ద్రుఢాతేస్తురామానుజమహామతే ।
శృణుచాప్యపరంవాక్యముచ్యతేతేమయాద్విజ ॥ ౩౧ ॥ మేషసజ్జమ
ణేభానోశ్చిత్రానక్షత్రసంయుతే । పార్థమాస్యాంచగణ్ఠాయాం స్సానరా
కుర్వన్తియేజనాః ॥ ౩౨ ॥ తేయాన్తిపరమంధామ పునరావృత్తివర్జిత
మ్ । వియద్గణ్ఠసమీపేత్వం నసరామానుజద్విజ ॥ ౩౩ ॥ ఏతత్పారబ్ధదే
హస్తే మత్స్వరూపమవాప్యసి । బహునాకిమహోక్తేన వియద్గణ్ఠజలే
శుభే ॥ ౩౪ ॥ స్సాన్తియేవైజనాసుర్వేతేవైభాగవతోత్తమాః । భవన్తి
మునిశార్దూలనాత్రకార్యావిచారణా ॥ ౩౫ ॥ రామానుజః ॥ కింలక్షణా
భాగవతాజ్ఞాయస్తేకేనకర్తృణా । ఏతదిచ్ఛామ్యహంశ్రోతుం కాతూహ

➤➤➤ భగవద్వర్ణితభాగవతలక్షణాని. ➤➤➤

లపరోయతః ॥ ౩౬ ॥ శ్రీవేంకటేశః ॥ లక్షణంభాగవతానాం శృణు
వ్యమునిసత్తమ । వక్తుం తేహంప్రభావంతు శక్యతేనాబ్ధికోటిభిః ॥ ౩౭ ॥
యేహితాసుర్వజస్తూనాం గతాసూయావిమత్సరాః । జ్ఞానినోనిస్సృ
హాశ్చాన్తాస్తేవైభాగవతోత్తమాః ॥ ౩౮ ॥ కర్తృణామనసావాచాపర
పీడాంనకుర్వతే । అపరిగ్రహశీలాశ్చ తేవైభాగవతోత్తమాః ॥ ౩౯ ॥ స
త్కథాశ్రవణేయేహం వర్తతేసాత్వికామతిః । మత్పాదాబ్జసుభక్తాయే
తేవైభాగవతోత్తమాః ॥ ౪౦ ॥ మూతాపిత్రోశ్చశుశ్రూహంకుర్వతేయే
నరోత్తమాః । యేతుదేవార్చనరతాః యేతుతత్సగళానరాః ॥ ౪౧ ॥ పూ
జాంధృష్ట్యానుమోదస్తే తేవైభాగవతోత్తమాః । వర్ణినాంచయతీనాం
చపరిచర్యాపరాశ్చయే ॥ ౪౨ ॥ పరనిన్దామకుర్వాణాస్తేవైభాగవతో

త్రమాః । సర్వేషాంహితవాక్యానియేవదన్తినరో త్రమాః ॥ ౪౩ ॥ యే
 గుణగ్రాహిణోలోకేతేవై భాగవతో త్రమాః । అత్తవత్సర్వభూతానియేవ
 శ్యన్తినరో త్రమాః ॥ ౪౪ ॥ తుల్యాశ్చత్రుషుమిత్రేషుతేవై భాగవతా
 స్త్వన్తాః । ధర్మశాస్త్రప్రవక్తారస్సత్యవాక్యరతాశ్చయే ॥ ౪౫ ॥ తేషాం
 శుశ్రూషవోయేచతేవై భాగవతో త్రమాః । వ్యాకుర్వన్తిపురాణానితాని
 శృణ్వన్తియేతథా ॥ ౪౬ ॥ తద్వక్తరిచభక్తాయేతేవై భాగవతో త్రమాః ।
 యోగోబ్రాహ్మణశుశ్రూషాంకుర్వన్తినతతంసరాః ॥ ౪౭ ॥ తీర్థయాత్రా
 పరాయేచతేవై భాగవతో త్రమాః । అన్యేషాముదయందృష్ట్వాయేభిన
 స్తన్తిమానవాః ॥ ౪౮ ॥ హరినామపరాయేచతేవై భాగవతో త్రమాః । ఆ
 రామరోపణరతాస్తటాకపరిక్షకాః ॥ ౪౯ ॥ కాసారకూపకర్తార
 స్తేవై భాగవతో త్రమాః । యేవై తటాకకర్తారోదేవసద్మానికుర్వతే ॥ ౫౦ ॥
 గాయత్రీనిరతాయేచతేవై భాగవతో త్రమాః । యేభినస్తన్తినామానిహ
 రేశ్చుత్వాఽతిహర్షితాః ॥ ౫౧ ॥ రోమాఞ్చితశరీరాశ్చతేవై భాగవ
 తో త్రమాః । తుళసీకాననందృష్ట్వాయేనమస్కుర్వతేసరాః ॥ ౫౨ ॥ త
 త్కాష్ఠాఙ్గితకర్ణాయేతేవై భాగవతో త్రమాః । తుళసీగన్ధమాఘ్రి
 యసన్తోషంకుర్వతేతుయే ॥ ౫౩ ॥ తస్మాల్లమృద్ధరాయేచతేవై భాగవ
 తో త్రమాః । స్వాశ్రమాచారనిరతాస్తథైవాతిథిపూజకాః ॥ ౫౪ ॥ యే
 చవేదార్థవక్తారస్తేవై భాగవతో త్రమాః । విదితానిచశాస్త్రాణిపరార్థం
 ప్రవదన్తియే ॥ ౫౫ ॥ సర్వత్రగుణభాజోయేతేవై భాగవతో త్రమాః ।
 పానీయదాననిరతాహ్యన్నదానరతాశ్చయే ॥ ౫౬ ॥ ఏకాదశీవ్రతప
 రాస్తేవై భాగవతో త్రమాః । గోదాననిరతాయేచకన్యాదానరతాశ్చయే ॥
 ౫౭ ॥ మదర్థంకర్మకర్తారస్తేవై భాగవతో త్రమాః । మన్తానసాశ్చమద్భ
 క్తామద్భక్తజనలోలుపాః ॥ ౫౮ ॥ మన్నామస్తరణాసక్తాస్తేవై భాగవ
 తో త్రమాః । బహునాత్రకిముక్తేనసక్షేపాత్తేబ్రవీమ్యహమ్ ॥ ౫౯ ॥
 సద్గుణాయత్రవర్తన్తేతేవై భాగవతో త్రమాః । ఏతేభాగవతావిప్రాఃకే
 చిదత్రప్రకీర్తితాః ॥ ౬౦ ॥ మమాపిగదితుంశక్యానాద్వికోటిరతైరపి ।
 రామానుజమహాభాగమద్భక్తానాంచలక్షణమ్ ॥ ౬౧ ॥ మయిభక్తేత్వ
 యిప్రీత్యాహ్యుక్తంకిలమహామతే ॥ శ్రీసూతః ॥ ఏవంవశకథితంవిప్రా

3౮ శ్రీవేంకటాచలమహాత్మ్యే - శ్రీసుందపురాణాంతర్గతే (అ-౧౨)

శౌనకాద్యామహాజనః || ౬౨ || వృషాద్రాచవియక్షణాత్పీఠమహా
త్వము త్తమమ్ || ౬౨౪ || *

ఇతి సుందపురాణేశ్రీవేంకటాచలమహాత్మ్యే ఆకాశగణామా
హాత్మ్యరామానుజవ్రతచర్యాకథనం నామైకాదశోధ్యాయః.

→→→ దానార్హసత్పాతనిర్ణయః. ←←←

ఋషయః||భగవత్సూతసర్వజ్ఞవేదవేదాంతకోవిద|దానానికస్యదే
యానిదానకాలశ్చక్రీదృశః || ౧ || కేనచప్రతిగృహ్ణీయాత్సర్వంనోవక్తుమ
ర్హసి||శ్రీసూతః||మహాపుణ్యప్రదేక్షేత్రేవేంకటాఖ్యద్విజోత్తమాః|| ౨ ||
సర్వేషామేవవర్ణానాం బ్రాహ్మణఃపరమోగురుః | తస్యదానానిదేయా
నిసతారయతివణ్ణితః || 3 || బ్రాహ్మణఃప్రతిగృహ్ణీయాత్సర్వత్రావర్ణవర్జితః|షడ్జన్యపుత్రహీనస్యడమ్భాచారరతస్యచ || ౪ || వేదవిద్వేషిణశ్చైవ
ద్విజవిద్వేషిణస్తథా | స్వకర్మత్యాగినశ్చాపిదత్తంభవతినిష్ఫలమ్ || ౫ ||
పరదారరతస్యాపిపరద్రవ్యరతస్యచ | గాయకస్యాపివిప్రస్యదత్తంభవ
తినిష్ఫలమ్ || ౬ || అసూయావిష్టమనసఃకృతఘ్నస్యచమాయినః | జ్ఞాన
శూన్యస్యవిప్రస్యదత్తంభవతినిష్ఫలమ్ || ౭ || నిత్యంయౌహ్లాపరస్యాపి
హింసకస్యాబలస్యచ | నామవిక్రయిణశ్చైవవేదవిక్రయిణస్తథా || ౮ ||
స్తృతివిక్రయిణశ్చైవధర్మవిక్రయిణస్తథా|పరోపతాపశీలస్యదత్తంభవ
తినిష్ఫలమ్ || ౯ || యేకేచిత్సాపనిరతానిద్దితాస్సుకృతైస్తథా | నతేభ్యః
ప్రతిగృహ్ణీయాన్నదేయంవాపికించన || ౧౦ || సత్కర్తనిరతాయైవశ్రో
త్రియాయాహితాగ్నయే | వృత్తిహీనాయవైదేయందరిద్రాయకుటు
మ్బినే || ౧౧ || దేవపూజాసుసక్తాయపురాణపఠనాయచ | దేయంప్ర
యత్నతోవిప్రదరిద్రస్యవిశేషతః || ౧౨ || బహునాకిమిహోక్తేనశ్రృ
ణుధ్వంద్విజనత్తమాః | సర్వేషాంబ్రాహ్మణానాంచప్రదాతుంశక్యతే
సదా || ౧౩ || వన్ధ్యాభక్తేప్రదత్తంచేద్రాసభోజాయతేనరః | నాస్తి
కంభిన్నమర్యాదంపుత్రహీనంజడంఖలమ్ || ౧౪ || స్త్రీయినంకితవంచై
వ కదాచిన్నాభివాదయేత్ | పాషణ్డంపతితంవ్రాత్యం వేదవిక్రయి
ణంతథా || ౧౫ || కృతఘ్నంపాపనిరతంకదాచిన్నాభివాదయేత్ |

తథాస్నానంప్రకుర్వస్తంసమిత్పుష్పకరంతథా ॥ ౧౬ ॥ ఉదపాత్రధరం
 చైవభుజ్జస్తంనాభివాదయేత్ । వివాదశీలినంచణ్డంవమస్తంజనమధ్యగ
 మ్ ॥ ౧౭ ॥ భిక్షాన్నధారిణంచైవశయానంనాభివాదయేత్ । వద్ధ్యాం
 చపుష్పిణీంజారాంసూతికాంగర్భపాతిసీమ్ ॥ ౧౮ ॥ కృతిఘ్నీంచతథా
 చణ్డీంకదాచిన్నాభివాదయేత్ । సభాయాంయజ్ఞశాలాయాందేవతా
 యతనేష్యపి ॥ ౧౯ ॥ ప్రత్యేకంతునమస్కారోహస్తపుణ్యంపురాతనమ్ ।
 శ్రాద్ధప్రతేనియుక్తంచదేవతాభ్యర్చకంతథా ॥ ౨౦ ॥ యజ్ఞంచతర్పణం
 చైవకుర్వస్తంనాభివాదయేత్ । కుర్వతేవండనంయస్తుసకుర్యాత్ప్రతివస్త
 నమ్ ॥ ౨౧ ॥ నాభివాద్యసవిజ్ఞేయోయథాశూద్రస్తధైవచ । తస్మాత్స
 ర్వేషుకాలేషుబుద్ధిమాన్భాగ్మహ్నోత్తమః ॥ ౨౨ ॥ వద్ధ్యాపతిందివిజంక్రూ

→→→ ఆకాశగజ్జామాహత్త్యమ్. ←←←

రంకదాచిన్నాభివాదయేత్ ॥ శ్రీసూతః ॥ అత్రేతిహాసంవత్సామిపుణ్య
 శీలస్యధీమతః ॥ ౨౩ ॥ ససత్కుమారమునయేనారదేనప్రభాషితమ్ । తద్వ
 త్సామిమునిశ్రేష్ఠాశ్శృణుధ్వంసుసమాహితాః ॥ ౨౪ ॥ పురాగోదావరీతీ
 రేసర్వధర్మపరాయణః । పుణ్యశీలోద్విజవరస్సత్యవాదీజతేన్ద్రియః ॥
 ౨౫ ॥ దయావాస్సర్వభూతేషుదేవాగ్నిద్విజపూజకః । కర్తృణాజన్మశు
 ద్ధశ్చమాతాపితృహితేరతః ॥ ౨౬ ॥ గురుభక్తిస్సదాక్షిణ్యోబ్రహ్మణ్యసా
 ధుసమృతః । ఏతాదృశగుణైర్యుక్తఃపుణ్యశీలస్యధీమతః ॥ ౨౭ ॥ గృహం

→ పుణ్యశీలస్యవద్ధ్యాపతినిమస్త్రీణేనగర్వభముఖత్వప్రాప్తిః. ←

సంప్రాప్తవాన్విప్రోవేదవేదాజ్గపారగః । ప్రార్థితః పుణ్యశీలేనపితృ
 శ్రాద్ధేఽతివేగతః ॥ ౨౮ ॥ తంవిప్రంశ్రోత్రియంశాస్త్రంపితృశ్రాద్ధేని
 యోజ్యవై । శ్రాద్ధంచకారధర్మాత్ప్రత్యాభిక్రమనుత్తమమ్ ॥ ౨౯ ॥ త
 తఃకాలాస్తరేతస్యపుణ్యశీలస్యచాననే । వైరూప్యంప్రాప్తమత్యగ్రం
 రాసభస్యముఖస్యవా ॥ ౩౦ ॥ తతఃభిన్నమానాభూత్వాపుణ్యశీలోఽతి
 ధార్మికః । నిశ్వస్యబహుధాభిన్నప్రవేదేఽగస్త్యయోగినః ॥ ౩౧ ॥ సువ
 ర్ణముఖరీతీరేఋషిసంఘానిషేవితే । ఆశ్రమంపరమందివ్యంసర్వకామఫల
 ప్రదమ్ ॥ ౩౨ ॥ తత్ప్రాశ్రమేమహర్నిభిస్సేవ్యమానమహర్నిశమ్ । దృ
 స్త్వాఽగస్త్యంమహత్త్వానంసర్వలోకహితైషిణమ్ ॥ ౩౩ ॥ శ్రణామమక

రమ్ । గత్వాతత్రవిధానేన స్నానంకురుమహామతే ॥ ౫౨ ॥ స్నానమా
త్రాతతస్సద్యోముఖస్యాస్యమహామతే । వైరూప్యంతత్తణాదేవనశ్య
త్యేవనసంశయః ॥ ౫౩ ॥ ఏవముక్తఃపుణ్యశీలోహ్యగస్త్యేనమహాత్మనా ।
తంప్రణమ్యమహాత్మానంవేఙ్కటాద్రింతతోయయా ॥ ౫౪ ॥ తత్రగత్వా
మహాభాగస్సామిపుష్కరిణీజలే । స్నాత్వానియమపూర్వంతువియద్గ
జ్ఞానమీవగః ॥ ౫౫ ॥ తత్రస్నానేనధర్మాత్కామవక్త్రోపమంముఖమ్ ।
ప్రాప్తవాన్పుణ్యశీలస్తుఅహోతీర్థస్యవైభవమ్ ॥ ౫౬ ॥ శ్రీసూతః ॥
ఏవంవశకథితంవిప్రానారదేనప్రభాషితమ్ । సనత్కుమారమునయేశౌ
నకాద్యామహాజనః ॥ ౫౭ ॥

ఇతిస్కందపురాణేశ్రీవేఙ్కటాచలమహాత్మ్యే-ఆకాశగజ్ఞానా
హాత్మ్యవర్ణనంనామద్వాదశోధ్యాయః.

చక్రతీర్థమహాత్మ్యమ్

శ్రీసూతః॥ అథాహంసంప్రవక్ష్యామిద్విజేంద్రాస్సత్యవాదినః । చ
క్రతీర్థమహాత్మ్యంసర్వపాపప్రణాశనమ్॥౧॥ యేశ్చన్యన్తిమహాపుణ్యం
చక్రతీర్థస్యవైభవమ్ । తేయాన్తివిష్ణుభవనంపునరావృత్తివర్జితమ్ ॥ ౨ ॥
అన్నదానేచవిముఖాజలదానేతదైవచ । గోదానవిముఖాయేచశుద్ధా
స్తేత్రనిమజ్జనాత్ ॥ ౩ ॥ తస్మాత్పుణ్యతమంతీర్థంచక్రతీర్థమనుత్తమమ్ ।

పద్మనాభాఖ్యద్విజకృతతపఃప్రకారః.

శ్రీసూతః॥ పురాశ్రీవత్సగోత్రీయః పద్మనాభోజితేంద్రియః ॥ ౪ ॥ చక్ర
పుష్కరిణీతీరే సోతప్యతమహాత్తపః । దయాయుక్తోనిరాహారస్సత్యవా
గ్విజితేంద్రియః ॥ ౫ ॥ ఆత్మవత్సర్వభూతానివశ్యన్విషయనిస్సృహః । స
ర్వభూతహితోదాంతస్సర్వద్వంద్యవివర్జితః ॥ ౬ ॥ వర్షాణికతిచిత్రోసేయం
జీర్ణప్రణాశనోభవత్ । కశ్చిత్కాలంజలాహరోవాయుభక్షకియ
త్సమాః ॥ ౭ ॥ ఏవంద్వాదశవషాణి పద్మనాభోమహామునిః । అతప్య

చక్రతీర్థేపద్మనాభాఖ్యద్విజకృతతపస్తుష్టభగవదావిభావః.
తతపోఘోరందేవైరపిసుదుష్కరమ్ ॥ ౮ ॥ అథతత్తపసాతుష్టోభగవా
న్కమలాపతిః । ప్రత్యక్షతామగాత్తస్యశఙ్ఖచక్రగదాధరః ॥ ౯ ॥ వికచా

మాంరక్షరాక్షసాక్రాంతం గ్రాహాక్రాంతంగజంయథా । దామోదర
జగన్నాథ హిరణ్యాసురమర్దన ॥ ౨౮ ॥ ప్రహ్లాదమివమాంరక్ష రాక్ష
* పద్మనాభహననోద్యుక్తాసురవధాయభగవత్కృతచక్రప్రేషణమ్ *
సేనాతిపీడితమ్ । ఇత్యేవంస్తువత స్తస్యపద్మనాభస్యహేద్విజాః ॥ ౨౯ ॥
స్యభక్తస్యభయంజ్ఞాత్వాచక్రపాణిర్దయానిధిః । స్వచక్రంప్రేషయామా
నభక్తరక్షణకారణాత్ ॥ ౩౦ ॥ ప్రేరితంవిష్ణుచక్రంత ద్విష్ణునాప్రభవి
ష్ణునా । ఆజగామాథవేగేన చక్రపుష్కరిణీతటమ్ ॥ ౩౧ ॥ అనన్తాదిత్య
సంహారశ్రమనన్తాగ్నిసమప్రభమ్ । మహాజ్వాలంమహానాదం మహాసు
రవిమర్దినమ్ ॥ ౩౨ ॥ దృష్ట్వాసుదర్శనంవిష్ణో రాక్షసోఽథప్రదుద్రువే ।

→→→ భగవత్ప్రేషితచక్రకృతాసురవధః ←←←

ద్రవమాణస్యతస్యాశు రాక్షసస్యసుదర్శనమ్ ॥ ౩౩ ॥ శిరశ్చక్రర్తసహసా
జ్వాలామాలాదురాసదమ్ । తతోవిప్రవరోదృష్ట్వా రాక్షసంపతితం
భువి ॥ ౩౪ ॥ ముదాపరమయాయుక్తస్తుష్టావచసుదర్శనమ్ ॥ పద్మనాభః ॥
విష్ణుచక్రనమస్తేస్తు విశ్వరక్షణదీప్తిత ॥ ౩౫ ॥ నారాయణకరామ్భోజ
భూషణాయనమోస్తు తేయధేష్వసురసంహారకుశలాయమహారవ ॥ ౩౬ ॥
సుదర్శననమస్తుభ్యం భక్తానామార్తినాశన । రక్షమాంభయనంవి
గ్నం సర్వస్త్వాదపి కల్తమాత్ ॥ ౩౭ ॥ స్వామిత్వదర్శనవిభో చక్రతీ
ర్థేనదాభవాత్ । సన్నిధేహిహితాయత్వంజగతోముక్తికాక్షిణః ॥ ౩౮ ॥
బ్రాహ్మణేనైవముక్తంతద్విష్ణుచక్రంమునీశ్వరాః । తంప్రాహపద్మనాభా
ఖ్యంప్రీత్యయన్నివసాహృదాత్ ॥ ౩౯ ॥ సుదర్శనః ॥ పద్మనాభమహాపు

→→→ ద్విజప్రార్థనయాచక్రకృతవరదానాదిః ←←←

ణ్యంచక్రతీర్థమనుత్తమమ్ । అస్మిన్వసామిసతతం లోకానాంహితకామ్య
యా ॥ ౪౦ ॥ త్వత్ప్రీడాంపరిచిన్త్యాహం రాక్షసేనదురాత్మనా । ప్రేరి
తోవిష్ణునావిప్ర త్వరయాసముపాగతః ॥ ౪౧ ॥ త్వత్ప్రీడకోపినిహతోమ
యాఽయంరాక్షసాధమః । మోచిత స్త్వంభయాదస్మాత్త్వంహిభక్తో
హరేస్తుదా ॥ ౪౨ ॥ చక్రతీర్థేమహాపుణ్యే సర్వపాపహరేద్విజ । సతతం
లోకరక్షార్థం సన్నిధానంకరోమితే ॥ ౪౩ ॥ అస్మిన్తత్సన్నిధానాత్తే
తథాన్యేపామపిద్విజ । ఇతఃపరంనపీడాస్యాద్భూతరాక్షససమ్భవా ॥ ౪౪ ॥

౪౪ శ్రీవేంకటాచలమహాత్మ్యే - శ్రీసకస్తపురాణాస్త్యతే (అ-౧౪)

అస్మిన్మత్సన్నిధానాత్స్య చ్చక్రతీర్థమితిప్రథా । స్నానంయేత్రప్రకుర్వ
 నిచక్రతీర్థేవిముక్తిదే ॥ ౪౫ ॥ తేహంపుత్రాశ్చపౌత్రాశ్చవంశజాస్స
 ర్వపవహి । విధూతపాపాయాస్య నితద్విష్ణోఃపరమంపదమ్ ॥ ౪౬ ॥ ఇత్యు
 క్తావిష్ణుచక్రంత త్వద్దనాభస్యపశ్యతః । అన్యేషామపివిప్రాణాం పశ్య
 తాంసహసాద్విజ్ఞాః ॥ ౪౭ ॥ చక్రపుష్కరిణీంతాంతు ప్రావిశత్సాప
 నాశినీమ్ ॥ శ్రీసూతః ॥ చక్రతీర్థస్యమాహాత్మ్యం విప్రేంద్రాఃపాపనాశ
 నమ్ ॥ ౪౮ ॥ యుష్మాకంకథితంసర్వంశౌనకాద్యామహాజనః । చక్రతీర్థ
 సమంతీర్థం నభూతంనభవిష్యతి ॥ ౪౯ ॥ అత్రస్నాత్వానరావిప్రా మో
 క్షభాజోనసంశయః । కీర్తయేదిమమధ్యాయం శృణుయాద్వాసమాహి
 తః ॥ ౫౦ ॥ చక్రతీర్థాభిషేకస్య ప్రాప్నోతిఫలము త్తమమ్ ॥ ౫౦౫ ॥

ఇతిసకస్తపురాణేశ్రీవేంకటాచలమహాత్మ్యేచక్రతీర్థమహి
 మానువర్ణనంనామ త్రయోదశోధ్యాయః.

➤నుందరాఖ్యగర్భర్వస్య రాక్షసత్వప్రాప్తినివృత్తిహేతుపోద్ఘాతః.➤

ఋషయః ॥ భగవన్రాక్షసకోసా సూతపౌరాణికోత్తమ । వి
 ష్ణుభక్తంమహాత్మానం యోబ్రాహ్మణమబాధత ॥ ౧ ॥ శ్రీసూతః ॥ పత్యౌ
 మిరాక్షసంక్రూరంతంవిప్రాశ్శృణుతాదరాత్ । యథాచరాక్షసోజ్ఞా
 తోమునీనాంశాపవైభవాత్ ॥ ౨ ॥ పురాణవైకుణ్ఠసదృశే శ్రీరక్షేవిష్ణుమన్ది
 రే । వసిష్ఠాత్రిముఖాస్సర్వే విష్ణుభక్తామహాజనః ॥ ౩ ॥ శ్రీరక్షనాథంచే
 వేశం భక్తానామభయప్రదమ్ । ఉపాసాచ్చక్రిరేముక్త్యై శ్రీరక్షపురవాసి
 నః ॥ ౪ ॥ కదాచి త్తత్రగర్భర్వోవీరబాహుసుతోబలీ । సుందరోనామవిప్రే
 ద్ద్రావిటగోష్ఠీపరాయణః ॥ ౫ ॥ లలనాశతసంయుక్తో వివస్త్రిస్సలిలాశ
 యే । చిక్రీడసవివస్త్రాభిసాసకంయువతిభిర్రుదా ॥ ౬ ॥ కవేరజాయా
 స్తీర్థేతు వసిష్ఠోమునిభిస్సహ । మాధ్యన్దినంకర్తుమనాయయాశ్రీరక్షమన్ది
 రాత్ ॥ ౭ ॥ తాన్యవీనవలోక్యాథ రామాస్తాభయకాతరాః । వాసాంస్యా
 చ్చాదయామాసు స్సుందరోనతుసాహసీ ॥ ౮ ॥ తతోవసిష్ఠఃకుపితశ్శశా
 పైసంగతత్రపమ్ ॥ వసిష్ఠః ॥ యస్తాత్సుందరగర్భర్వదృష్ట్యాస్తాల్లజ్జయాత్స

యా ॥ ౯ ॥ వాసోనాచ్ఛాదితంశీఘ్రం యాహిరాక్షసతాంతతః । ఏవము
క్షేపసిష్ఠేన రామాఃప్రాజ్ఞలయస్తదా ॥౧౦॥ ప్రణివత్సవసిష్ఠంతం భక్తి
మేణచేతసా । మునిమణ్డలమధ్యేతు వసిష్ఠమిదమబ్రువత్ ॥ ౧౧ ॥ రా
మాః॥ భగవన్సర్వధర్మజ్ఞ చతురానననన్దనదయాసిన్ధోఽవలోక్యాస్తాన్న
కోపంకర్తుమర్హసి ॥ ౧౨ ॥ పతిరేవహినారీణాం భూషణంపరముచ్యతే
పతిహీనాతుయానారీశతపుత్రాపినామునే ॥ ౧౩ ॥ విధవేత్యుచ్యతేలో
కేతాసాంజన్తనిరర్థకమ్ । తత్ప్రసాదంకురుమునేపత్యావస్తాకమాదరా
త్ ॥ ౧౪ ॥ ఏకోపరాధఃక్షుప్తవ్యోమునిభిస్తత్త్వదర్శిభిః । క్షమాంకురుద
యాసిన్ధోయుష్మచ్ఛిష్యేత్రసున్దరే ॥ ౧౫ ॥ శ్రీనూతః ॥ వసిష్ఠఃప్రా
ర్థితస్తేవం సున్దరస్యాజ్ఞనాజనైః । ప్రోవాచవచనంభూయః ప్రసన్నస్స
సున్దరాఖ్యస్యవసిష్ఠోక్తరాక్షసత్వనివృత్త్యుపాయః.

ద్విజోత్తమః ॥ ౧౬ ॥ వసిష్ఠః ॥ నమేస్యాద్వచనంమిథ్యా కదాచిదపిసు
భ్రువః । ఉపాయంవఃప్రవక్ష్యామి శృణుద్వంశ్రద్ధయాసహ ॥ ౧౭ ॥
షోడశాబ్దావధిశ్శాపోభర్తురైవభవితాఘ్రువమ్ । షోడశాబ్దావధౌచైవసు
న్దరోరాక్షసాకృతిః ॥ ౧౮ ॥ యదృచ్ఛయావేజుటాద్రిం సర్వపాపహ
రంశుభమ్ । గత్వాఽసాచక్రతీర్థంతద్గమిష్యతిసురాజ్ఞనాః ॥ ౧౯ ॥ ఆస్తేత
త్రమహాయోగీ పద్మనాభోమునీశ్వరః । భూతార్థంతంమునింసోయం రాక్ష
సోభిగమిష్యతి ॥ ౨౦ ॥ తతోబ్రాహ్మణరక్షార్థం ప్రేరితంచక్రముత్తమమ్ ।
విష్టునాఽస్యశిరఃకాయాద్ధరిష్యతినసంశయః ॥ ౨౧ ॥ తతస్సన్వరూప
మాసాద్య శాపాన్కుక్తస్సుసున్దరః । పతిర్వస్త్రిదివంభూయోగన్తానాస్త్వ
త్రసంశయః ॥ ౨౨ ॥ తతస్త్రిదివమాసాద్య సున్దరోఽయంపతిర్ద్రివః । రమ
యిష్యతిసున్దర్యోయుష్మాన్సున్దరవేషభృత్ ॥ ౨౩ ॥ శ్రీనూతః ॥ ఇత్యుక్త్వా
తువసిష్ఠస్తా సున్దరస్యవరాజ్ఞనాః । స్వాశ్రమంప్రయయాత్పూర్ణం శ్రీరక్షే
శ్వరభక్తిమాన్ ॥ ౨౪ ॥ అథరామాస్తమాలిజ్య సున్దరంపతిమాత్మనః । రు
రుదుశ్శోకస్తప్తాదుఃఖసాగరమధ్యగాః ॥ ౨౫ ॥ పశ్యమానాసుతాస్త్రి
వం సున్దరోరాక్షసోఽభవత్ । మహాదంష్ట్రోమహాకాయోరక్తశ్శత్రుశి
రోరుహః ॥ ౨౬ ॥ తందృష్ట్వాభయసంవిగ్నా జగ్త్తరామాస్త్రివిష్టవమ్ ।
తతోరాక్షసవేషోఽయం సున్దరోభైరవాకృతిః ॥ ౨౭ ॥ భక్షయన్నాగ్ని

నసుర్వా నేశాద్దేశంవనాద్వనమ్ । భ్రమన్ననిలవేగోఽయం వేంకటా
ద్రింసగోత్తమమ్ ॥ ౨౮ ॥ ప్రవిశ్యాసామహాపాపీ చక్రతీర్థంతతోయయా ।
ఏవంఘోషశవమాణి భ్రమతోఽస్యయస్తుదా ॥ ౨౯ ॥ తతస్తుఘోష
శాబ్దాస్తే రాక్షసోఽయంమునీశ్వరాః । భక్షితుంపద్మనాభంతం చక్రతీర్థ
నివాసినమ్ ॥ ౩౦ ॥ ఉపాద్రవద్వాయువేగ సుచాస్తాషీజ్జనార్దనమ్ ।
యోగినాచస్తుతోవిష్ణుస్తుదాచక్రమచోదయత్ ॥ ౩౧ ॥ రక్షితుంపద్మ
నాభంతం రాక్షసేనప్రవీడితమ్ । అథాగత్యహరేశ్చక్రం రాక్షసస్యశి

శ్రీసుందరాఖ్యస్యరాక్షసత్వవిముక్తిపూర్వకస్వస్వరూపప్రాప్తిః ॥

రోఽహరత్ ॥ ౩౨ ॥ తతోయంరాక్షసందేహం త్యక్త్వాదివ్యక్తశేఖరః ।
విమానవరమారుహ్య సుందరఃపుష్పవహితః ॥ ౩౩ ॥ ప్రాజ్ఞలిఃప్రణతో
భూత్వా వవన్దేతత్పుదర్శనమ్ । తుష్టావశ్రుతిరమ్యాభి ర్వాగ్భిరగ్యాభిరా
దరాత్ ॥ ౩౪ ॥ సుందరః ॥ సుదర్శననమస్తేస్తు విష్ణుహస్తైకభూషణ । నమ
స్తేఽసురసంహరే సహస్రాదిత్యతేజసే ॥ ౩౫ ॥ కృపావేశేనభవత స్త్య
క్త్వాహంరాక్షసీంతనుమ్ । స్వంరూపమభజంవిష్ణోశ్చక్రాయుధనమో
స్తుతే ॥ ౩౬ ॥ అనుజానీహిమాంగస్తుం త్రిదివంవిష్ణువల్లభ । భార్యామే
పరిశోచన్తి విరహాతురచేతసః ॥ ౩౭ ॥ త్వన్నసోఽభవిష్యామి యావ
జ్జీవంయథాహ్యహమ్ । తథారూపంకురుష్వత్వం త్వయిచక్రనమోస్తు
తే ॥ ౩౮ ॥ ఏవంస్తుతంవిష్ణుచక్రం సుందరేణసభక్తికమ్ । అనుజగ్రాహ
సహసా తథా స్త్వితిమునీశ్వరాః ॥ ౩౯ ॥ చక్రాయుధాభ్యనుజ్ఞాత సుందరో
బ్రాహ్మణోత్తమమ్ । ప్రణమ్యతేనానుజ్ఞాతో గన్ధర్వస్త్రిదివంయయా ॥
౪౦ ॥ సుందరేతుగతేస్వర్గం పద్మనాభోమునీశ్వరాః । తచ్చక్రంప్రార్థయా
మాస విష్ణ్వాయుధనమోస్తుతే ॥ ౪౧ ॥ చక్రాయుధనమామిత్వాం మహా
సురవిమర్దన । సన్నిధానంకురుష్వత్వం చక్రతీర్థేఽమలేశుభే ॥ ౪౨ ॥ త్వత్స
న్నిధానాత్పుర్వేషాం స్నాతానాంపాపినామిహ । పాపనాశంకురుష్వ
త్వం మోక్షంచకురుశాశ్వతమ్ ॥ ౪౩ ॥ చక్రతీర్థమితిఖ్యాతిం లోకేఽస్య
పరికల్పయ । త్వత్సన్నిధానాదత్రత్యమునీనాంభయనాశనమ్ ॥ ౪౪ ॥
ఇతఃపరంభవత్వార్థ్య చక్రాయుధనమోస్తుతే । భూతప్రేతపిశాచేభ్యో
భయంమాభవతుప్రభో ॥ ౪౫ ॥ ఇతిసంప్రాప్తితంచక్రం పద్మనాభేనయో

గినా । తదైవా స్త్వితిసమ్భవ్యతస్మిన్ స్తీర్ఘేతిరోహితమ్ ॥ ౪౬ ॥ శ్రీసూతః ॥ ఏవంవశకథితోవిప్రా రాక్షసస్యోద్భవోమయా । మాహాత్మ్యంచ క్రతీర్థస్య కథితంచమలాపహమ్ ॥ ౪౭ ॥ యచ్ఛ్రుత్వాసర్వపాపేభ్యోముచ్యతేమానవోభువి ॥ ౪౭౪ ॥ ... *
 ఇతి సున్దరురాణే శ్రీవేంకటాచలమాహాత్మ్యే చక్రతీర్థమహిమానువర్ణనంనామ చతుర్దశోధ్యాయః.

జాబాలితీర్థమాహాత్మ్యకథనమ్.

శ్రీసూతః ॥ భోభోతపాదనాస్సర్వే నైమిశారణ్యవాసినః । వేంకటాచ్రామహాపుణ్యే సర్వపాతకనాశనే ॥ ౧ ॥ తతోజాబాలితీర్థస్య మాహాత్మ్యంవర్ణయామ్యహమ్ । దురాచారాభిధోయత్ర స్నాత్వాముక్తోఽభవద్ద్విజాః ॥ ౨ ॥ మునయః ॥ దురాచారాభిధఃకోసా సూతతత్త్వార్థకోవిదకింశ్చ పాపంకృతం తేన దురాచారేణవైమునే ॥ ౩ ॥ కథంవాపాతకాన్తుక్తస్తీర్థేస్మిన్ స్నానవైభవాత్ । ఏతచ్ఛ్రుతౌషమాణానాం విస్తరాద్వదనో

కావేరీతీరవాసిదురాచారాఖ్యద్విజోదస్తః.

మునే ॥ ౪ ॥ శ్రీసూతః ॥ మునయశ్శూక్రియతాంతస్య దురాచారస్యపాతకమ్ । జాబాలితీర్థస్నానేన యథాముక్తశ్చపాతకాత్ ॥ ౫ ॥ దురాచారాభిధోవిప్రః కావేరీతీరమాశ్రితః । కశ్చిదాస్తద్విజఃపాపీ క్రూరకర్తరతస్సదా ॥ ౬ ॥ బ్రహ్మహ్నేశ్చ సురాపైశ్చ స్తేయిభిర్గురుతల్పకైః । నదానం సర్గదుష్టోసా తైస్సాకంస్యవసద్ద్విజాః ॥ ౭ ॥ మహాపాతకసంసర్గదోషేణాస్యద్విజస్యవై । బ్రాహ్మణ్యంసకలంనష్టం నిశ్చేషేణద్విజోత్తమాః ॥ ౮ ॥ మహాపాతకిస్సార్ధం దినమేకంతుయోద్విజః । నివసేత్సాదరంతస్య తత్త్వేణాద్వైద్విజన్తనః ॥ ౯ ॥ బ్రాహ్మణ్యస్యతుచై కాంశో నశ్యత్యేవనసంశయః । ద్విదినంసేవనాత్పుర్నా ద్దర్శనాచ్ఛయనాత్తథా ॥ ౧౦ ॥ భోజనాత్సహపక్షైశ్చ మహాపాతకిభిర్ద్విజాః । ద్వితీయభాగోనశ్యేత బ్రాహ్మణ్యస్య నసంశయః ॥ ౧౧ ॥ ద్రితీనాచ్ఛత్రతీయాంశో నశ్యత్యేవనసంశయః । చతుర్దినాచ్ఛతుర్థాంశో విలయంయాతిహిమ్రువమ్ ॥ ౧౨ ॥ అతఃపరంతుతైస్సాకం శయనాసనభోజనైః । తత్తుల్యపాతకీభూయాన్మహా

పాతకిసజ్జవాన్ || ౧౩ || తేనబ్రాహ్మణ్యహీనోయం దురాచారాభి
 ధోద్విజః | గ్రస్తాభవద్భీషణేన వ్యాళేనేవబలియాసా || ౧౪ || అ
 సాపరవశ స్తేన వేతాళేనాతిపీడితః | దేశాద్దేశంభ్రమన్విప్రో వనాచ్చై
 వవనాస్తరమ్ || ౧౫ || పూర్వపుణ్యవిపాకేన దైవయోగేనసద్విజః | వే
 ంకటాద్రిమహాపుణ్యం సర్వపాతకనాశనమ్ || ౧౬ || అనుద్రుతఃపిశా
 చజాబాలితీర్థస్నానాద్దురాచారవేతాళయోమహాపాతకనివృత్తిః ||
 చేన వేతాళేనద్విజోయయా | న్యమజ్జయత్సవేతాళో మహాపాతకనా
 శనే || ౧౭ || జాబాలితీర్థేవిప్రేంద్రా మహాపాతకసగ్గినమ్ | ఉదతిష్ఠత్ప్ర
 ణాదేవ వేతాళేనవిమోచితః || ౧౮ || ఉత్థితోసాద్విజోవిప్రా స్తస్మాత్తీ
 ర్థాత్తుపావనాత్ | స్వప్నోవ్యచిస్తయతోయం స్వర్ణముఖ్యాస్సుమీపతః ||
 ౧౯ || కథంమయాగతమహా కావేరీతీరవాసిना | ఇతిచింతాఽకు
 లసానియం జాబాలితీర్థవాసినమ్ || ౨౦ || జాబాలినంమహాత్మానం యో
 గీంద్రవరము త్రమమ్ | సమాగమ్యప్రణమ్యాసా దురాచారోభ్యభాషత ||
 ౨౧ || సజానేభగవన్విప్ర పర్వతోఽయంవదాధునా | కావేరీతీరనిలయోదు
 రాచారోభిధోహ్యహమ్ || ౨౨ || కృపయాబ్రూహిమేబ్రహ్మ స్తయా
 త్రకథమాగతమ్ | ఇతిపుష్టోముని స్తేన దురాచారేణసువ్రతః || ౨౩ || ధ్యా
 నాజాబాలివర్ణితపార్వణశ్రాద్ధాకరణదోషప్రశంసా ||
 త్యాముహూర్తమవద ద్దురాచారంకృపానిధిః || జాబాలిః || మహాపా
 తకిసంసర్గాద్దురాచారస్య తేపురా || ౨౪ || బ్రాహ్మణ్యంనష్టమభవ ద్వేతా
 శస్త్యాంతతోఽగ్రహీత్ | తేనావిష్టస్త్వమాయాతో వివశోత్రవిమూఢ
 ధీః || ౨౫ || న్యమజ్జయత్త్వాంవేతాళ స్తీర్థేస్నిన్నతిపావనే | అత్రమజ్జ
 నమాత్రేణ విముక్తః పాతకాద్యవాన్ || ౨౬ || జాబాలితీర్థేయస్నానం
 పుణ్యేకుర్వన్తిమానవాః | తేహంసశ్యన్తివై సత్యంపశ్చపాతకసశ్చయాః ||
 ౨౭ || మతఃసర్వసాధనేపుణ్య తీర్థేస్త్విహస్నానమాత్రతః | మహాపాతకి
 సంసర్గ దోష స్తేవిలయంగతః || ౨౮ || త్వమగ్రహీద్యోవేతాళః పురా
 యంబ్రాహ్మణోభవత్ | మృతేహనిపిత్వశ్రాద్ధం నాకరోత్పార్వణే
 నవై || ౨౯ || తేనస్వపిత్వభిశ్చప్రో వేతాళత్వమగాదయమ్ | సోపిజా
 బాలితీర్థస్య జలేస్నానప్రభావతః || ౩౦ || వేతాళత్వంవిహాయైవ విష్ణు

లోకమవాప్తువాక్ । నకుర్యాద్యోనరశ్చాగ్రధం మాతాపిత్రోర్మృతే
హని ॥ ౩౧ ॥ వేతాశత్వమవాప్యాశు పశ్యాన్నరకమశ్నుతే ॥ శ్రీసూ
తః ॥ దురాచారోమహాపాపీ తీర్థస్థిక్షాన్నానమాత్రతః ॥ ౩౨ ॥ ప్రా
ప్తవాన్విష్ణులోకంవై పునరావృత్తివర్జితమ్ । ఏవంవశకథితంపుణ్యం దు
రాచారవిమోక్షణమ్ ॥ ౩౩ ॥ తస్మాత్పుణ్యతమంతీర్థం సర్వపాపహరంశు
భమ్ । యత్రహిన్నానమాత్రేణ దురాచారోవిమోచితః ॥ ౩౪ ॥ యాని
నిష్కృతిహీనాని పాపాన్యపివినాశయేత్ । శూద్రేణపూజితంలింగం వి
ష్ణుంవాయాసమేద్విజః ॥ ౩౫ ॥ ప్రాయశ్చిత్తంనతస్యోక్తం స్మృతిభిఃప
రమపిభిః । నశ్నేత్తస్యాపితత్వాపం తీర్థజాబాలినంజ్ఞకే ॥ ౩౬ ॥ విప్రని
ద్రాకృతాంచైవ ప్రాయశ్చిత్తంనవిద్యతే । విశ్వాసఘాతుకానాంచ కృత
ఘ్నానాంననిష్కృతిః ॥ ౩౭ ॥ భాతృభార్యారతానాంచ ప్రాయశ్చి
త్తంనవిద్యతే । తేషాంజాబాలితీర్థేవై స్నానాచ్ఛుద్ధిర్భవిష్యతి ॥ ౩౮ ॥ ఏవం
వశకథితంవిప్రా జాబాలే స్తీర్థవైభవమ్ । యచ్ఛృత్యాసర్వపాపేభ్యో
ముచ్యతేమానవోభువి ॥ ౩౯ ॥ *

ఇతి సుంద్రపురాణే శ్రీవేంకటాచలమహాత్మ్యే జాబాలితీర్థ
మహిమానువర్ణనంనామ పంచదశోధ్యాయః.

తుమ్మరు ఘోణతీర్థమాహత్మ్యమ్.

శ్రీసూతః ॥ అత్రాహంసమృద్ధివత్క్యమి శౌనకాద్యామహాజ
సః । ఘోణతీర్థస్యమాహాత్మ్యం సర్వపాతకనాశనమ్ ॥ ౧ ॥ తత్రస్నా
నంజనానాంతు జన్తానరతపఃఫలమ్ । ఉత్తరాఫల్గునీయుక్త శుక్లక్షాయ
పర్వణి ॥ ౨ ॥ తుమ్భాస్థీర్థంమీనసంస్థే రవౌతీర్థానిసర్వశః । అపరాష్టే
సమాయాన్తి గిక్లాదీనిజగత్త్రయే ॥ ౩ ॥ ఋషయః ॥ భగవత్సూతసర్వ
జ్ఞ సర్వశాస్త్రార్థవారగిగిక్లాద్యాసురితస్సర్వా ఘోణతీర్థేతిపావనే ॥ ౪ ॥
కిమర్థంస్నాన్తివై తత్ర మీనసంస్థేప్రభాకరే ॥ శ్రీసూతః ॥ పాపినోమ
నుజాస్సర్వే హ్యస్మానుస్నాన్తియత్నతః ॥ ౫ ॥ విసృజ్యపాపజాలాని కృ
తార్థాయాన్తివై జనాః । అస్మాకంపాపజాలంత త్కథంనశ్యతినరవృతః ॥ ౬ ॥ ఏ
వమాలోచ్యతీర్థానిగిక్లాదీనిప్రయత్నతః । సంస్మృత్యబ్రహ్మపుత్రస్యనారద

స్వమహత్త్వనః ॥ ౭ ॥ వాక్యం మనోహరందివ్యం సర్వపాపనిఘాదనమ్ । గ
త్వా శ్రీవేంకటం శైలం బ్రహ్మహత్యాదిశోధకమ్ ॥ ౮ ॥ తతస్మాత్వాతీ
ర్థవర్త్యే స్వామిపుష్కరిణీజలే । అనంతరంతతో విప్రా ఘోణతీర్థేఽతిపావ
నే ॥ ౯ ॥ ఉత్తరాఫల్గునీయుక్తశుక్లపక్షీయపర్వణి । స్నానతీర్థాని సర్వా
ణి మీనసంస్థే ప్రభాకరే ॥ ౧౦ ॥ తస్య తీర్థస్య మాహాత్మ్యం కోవేత్తిభువన

ఘోణతీర్థస్నానాకర్తృణాం మహాదోషవర్జనమ్. త్రయే । తస్మాత్పుణ్యతమంతీర్థం ఘోణతీర్థంద్విజోత్తమాః ॥ ౧౧ ॥ ఆరా
మోచ్యేదకంక్రూరం కన్యాతురగవిక్రయమ్ । ఘోణస్నానపరిత్యక్తం త
మాహుర్బ్రహ్మఘాతుకమ్ ॥ ౧౨ ॥ దేవద్రవ్యాపహర్తారం తథాదత్తాప
హరకమ్ । ఘోణస్నానపరిత్యక్తం తమాహుర్బ్రహ్మఘాతుకమ్ ॥ ౧౩ ॥
తటాకసేతుభేత్తారం పరశ్రీసంగలోలుపమ్ । ఘోణస్నానపరిత్యక్తం
తమాహుస్సేయినంబుధాః ॥ ౧౪ ॥ దదామీతి ద్విజాయోక్త్యాపశ్చ
ద్యోనాస్తికోఽధమః । ఘోణస్నానపరిత్యక్తం సురాపంతంబిదుర్బుధాః ॥
౧౫ ॥ గురువిప్రజనద్యేష్య మాత్మస్తుతిపరాయణమ్ । ఘోణస్నానపరిత్యక్తం
తమాహుస్సేయినంబుధాః ॥ ౧౬ ॥ అసంస్కృతాన్నభోక్తారం పి
తృశేషాన్నభోజినమ్ । ఘోణస్నానపరిత్యక్తం తమాహుస్సేయినంబు
ధాః ॥ ౧౭ ॥ పితృశేషాన్నదాతారం మాతాపితృవిరోధినమ్ । ఘోణస్నా
నపరిత్యక్తం తమాహుస్సేయినంబుధాః ॥ ౧౮ ॥ పరశ్రీసంగనిరతం భ్రా
తృభార్యారతిప్రియమ్ । ఘోణస్నానపరిత్యక్తం తమాహుర్గురుతల్పగ
మ్ ॥ ౧౯ ॥ చణ్డాలభాషిణం విప్రం సదై వాదర్భవాణికమ్ । ఘోణస్నాన
పరిత్యక్తం తత్సంసర్గంతుపశ్చమమ్ ॥ ౨౦ ॥ రజస్వలాశ్వచణ్డాలధ్వనిం
శ్రుత్వాన్నభోజినమ్ । ఘోణస్నానపరిత్యక్తం తత్సంసర్గంతుపశ్చమమ్
॥ ౨౧ ॥ పురాణోద్వాహమాజ్ఞాదిధర్మక్షాణాం విఘ్నకారకమ్ । ఘో
ణస్నానపరిత్యక్తం తమాహుఃపశుఘాతుకమ్ ॥ ౨౨ ॥ శరణాగతహస్తారం
సర్వతీర్థపరాఙ్ముఖమ్ । ఘోణస్నానపరిత్యక్తం తమాహుర్భూరిణహం
బుధాః ॥ ౨౩ ॥ పితృయజ్ఞపరిత్యాగం త్యక్తభార్యం కులాధమమ్ । ఘో
ణస్నానపరిత్యక్తం తమాహుర్గోవిఘాతుకమ్ ॥ ౨౪ ॥ మహాపాపసమా
నాని క్షుద్రపాపానియానిచ । ఘోణస్నానపరిత్యక్త మాశ్రయన్తి ద్విజో

➡➡➡ ఘోణస్నానస్యసర్వపాపాపనోదనత్వవర్ణనమ్. ➡➡➡

త్తమాః || ౨౫ || మహాపాపరతంవిప్రా శ్వేపచంచాకులాధమమ్ |
క్రూరంకులాత్తకంకష్ట మదత్తంకర్తవర్జితమ్ || ౨౬ || పశుఘ్నంచపర
ద్రోహ మాశ్రితంపిశునంతథా | అసత్యభాషిణండమ్భం పరపాకరతం
తథా || ౨౭ || మిత్రద్రోహంకృతఘ్నంచ భూణహంచాతిపాతకమ్ | ప
రదారరతంపాపం పరాణామర్థసూచకమ్ || ౨౮ || అన్యతంకృషికర్తా
ణం స్వామిద్రోహంచవశ్యకమ్ | సలోభంపితృహంతారం సర్వదేవపరా
జ్ఞుభిమ్ || ౨౯ || ఆత్మప్రశంసాంకుర్వాణం ధర్మవిఘ్నకరంశతమ్ | అ
పాత్రవ్యయకర్తారం సానుకూల్యవిభేదకమ్ || ౩౦ || సుపల్లవఫలోపేత
వృక్షవిచ్ఛేదకారకమ్ | విశ్వాసఘాతుకంచైవ వీరహత్యాపరాధయణమ్ ||
౩౧ || అనగ్నికమపుత్రంచవిషకర్తప్రయోగినమ్ | గురుద్వేషకరంపాపం
దమ్మత్యోర్విరసావహమ్ || ౩౨ || గ్రామాధిపత్యంకుర్వాణం తథాదే
వాలయస్యచ | భృతకాధ్యాపకంవిప్రం క్రూరకర్తపరాయణమ్ || ౩౩ ||
ప్రకటీకృతపాపిష్ఠం గుహ్యఘాతుపరాధయణమ్ | అజ్ఞానాదఘకర్తారం జ్ఞా
నదుష్కర్తకారకమ్ || ౩౪ || ఏతాన్సర్వాంశ్చవిప్రేంద్రాః ఘోణతీర్థంమ
నోహరమ్ | పునాతిస్నానపానాద్యై రఘోతీర్థస్యవైభవమ్ || ౩౫ ||

➡➡➡ తుమ్బుర్వాఖ్యగన్ధర్వచరిత్రమ్. ➡➡➡

శ్రీసూతః || అత్రేతిహంసంవత్సౌమి పురాణంపాపనాశనమ్ | సర్వపా
పప్రశమన మపవర్గఫలప్రదమ్ || ౩౬ || పురాగార్గ్యమహాతేజా సుర్వవి
ద్యావిశారదః | సర్వజ్ఞోనీతిమాన్విప్రః ప్రాహచేత్థంజితేంద్రియః || ౩౭ ||
దేవలంచమహాత్మానం నమస్కృత్యప్రసన్నః | కథయస్వమహాభాగ మ
యికారుణికోభవ || ౩౮ || ఘోణతీర్థస్యమాహాత్మ్యం సర్వపాపహరం
శుభమ్ || దేవలః || తుమ్బురుర్నామగన్ధర్వో భార్యాంశస్త్యాపతిప్రతా
మ్ || ౩౯ || అత్రస్నాత్వాసమభ్యర్చ్య వేష్కటేశందయానిధిమ్ | ప్రా
ప్తవాన్విష్ణులోకంచై పునరావృత్తివర్జితమ్ || ౪౦ || గార్గ్యః || కిమర్థం
దేవలః || భార్యాయాపవతీంస్త్రియమ్ | తుమ్బురుర్నామగన్ధర్వ
సుర్వవిద్యావిశారదః || ౪౧ || శప్తవానేనదోషేణ భార్యాంసర్వగు
ణాన్వితామ్ | తద్వదస్వమహాభాగ శ్రోతుంకౌతూహలంహిమే || ౪౨ ||

→ స్వభార్యామైతుమ్బురూపదిష్టమాఘస్నానవిధిప్రకారః. ←
 దేవలః || తుమ్బురుర్నామగర్భరోభార్యాంప్రీత్యాహ్వయవాచహ | మాఘ
 త్రయేమయాసాకం స్నానంకురుమలాపహమ్ || ౪౩ || మాఘమాస్యదితే
 సూర్యే సర్వకల్మషనాశనే | తీరేస్సన్విష్టుపూజార్థం గోమయా లేపనంకు
 రు || ౪౪ || రజనల్ల్యాదిభిశ్చభ్రష్టస్త్వస్తికథాతుభిః | శుశ్రూషాంకు
 రుమేవిష్టోర్నాసేస్తిస్త్వజ్జలప్రదే || ౪౫ || మాఘేస్తిన్తాధవస్యాస్య కురుత్వం
 దీపవత్రికామ్ | సహూపంచావకంభక్త్యా సమర్పయహరేపురా || ౪౬ ||
 కురుపాకంశుచిర్భూత్వామాధవాయమహాత్మనే | ప్రదక్షిణసమహా-
 రైర్భక్త్యామాఘేమయాసహ || ౪౭ || కురుత్వదేవదేవస్య సపర్యాంవిష్టు
 వేఽన్వహమ్ | సురాణశ్రవణంవిష్టోః కురునిత్యమతన్ద్రితా || ౪౮ || నిత్యం
 స్నాత్వాప్రయత్నేన పిబపాదోదకంహరే | కృష్ణవిష్టోముకుందేతి నారా
 యణజనార్దన || ౪౯ || అచ్యుతానస్తవిశ్వాత్మన్నితికీర్తయసస్తవమ్ |
 శ్రోధమాత్సర్వలోభాదీంస్త్యక్త్వాత్వంప్రతమాచర || ౫౦ || తేనతేజా

→ భార్యామృతితుమ్బురుదత్తశాపతద్విముక్తిప్రకారా. ←
 యతేముక్తిర్విష్టులొకశ్చశాశ్వతః | ఇత్థంసాభర్తృగదితంశ్రుత్వాగర్భ
 ర్వవల్లభా || ౫౧ || భర్తారమబ్రవీతోపాదసహ్యాందుర్గతిప్రదమ్ | మా
 ఘేచోద్భూతశీతేతుప్రాతరన్తోదితేరవా || ౫౨ || కథంనిమజ్జయేదస్తిన్తా
 ఘేశీతార్తిదేఽనఘాయత్వయోక్తానికర్తాణి నశక్యానిమయాసకృత్ ||
 ౫౩ || సకరోమిపతేస్నానంప్రాతఃకాలేత్వయాసహ | మృతేశీతాతిపాతే
 ననచమేరక్షకోభవా || ౫౪ || ఇత్యేవముదింశ్రుత్వా పతిర్గర్భర్వవల్ల
 భః | సశాన్తోపిశశాపాథభార్యాఞ్చప్రియవాదినీమ్ || ౫౫ || పుత్రంచ
 ధర్మవిముఖం భార్యాంచాప్రియభాషిణీమ్ | అబ్రహ్మణ్యంచరాజానం
 సద్యశ్చాపేనదణ్డయేత్ || ౫౬ || విచారితార్థోగర్భర్వశ్చశాపేత్థంసతీం
 తదా | వేంకటాద్రామహాపుణ్యే సర్వపాతకనాశనే || ౫౭ || ఘోణ
 తీర్థసమీపేచ పిప్పలద్రుమకోటరే | తత్రామ్బురహితేమూఢే మణ్ణాకా
 భవకేవలమ్ || ౫౮ || ఇత్యేవంభర్తృవాక్యంతచ్ఛ్రుత్వాగర్భర్వవల్ల
 భా | పతిత్వాపాదయోస్తస్య తుమ్బురుంప్రార్థయత్సతీ || ౫౯ || విశా
 పమవదత్పశ్చాద్భర్తావైతుమ్బురుస్తదా | అగస్త్యోవై మహాభాగస్తపస్వీ

విజితేన్ద్రియః ॥ ౬౦ ॥ ఘోణతీర్థవరేన్నాత్వా పార్థమాస్యాంమహా
 తిథా । శిష్యేభ్యోవై యదాతస్మిన్నశ్వత్థద్రుమసన్నిధౌ ॥ ౬౧ ॥ ఘోణ
 తీర్థస్యమాహాత్మ్యంవక్తివైబ్రాహ్మణోత్తమః । తదాపిప్ఫలపుక్షస్యకోట
 రేత్వంసమాహితా ॥ ౬౨ ॥ శ్రుత్వావై ఘోణతీర్థస్య మాహాత్మ్యంమో
 తదాయకమ్ । విధూయసర్వపాపాని మయాసాకంఠమివస్యసి ॥ ౬౩ ॥
 ఇత్యుక్త్వావిరరామాథ ధర్మపత్నీపతివ్రతా । భర్తృశాపాన్తహఃఘో
 రాన్మణ్డకతనుమాశ్రితా ॥ ౬౪ ॥ శేషాద్రిశిఖరేతస్మిన్ ఘోణతీర్థస్య
 దక్షిణే । శనైశ్చనైర్గతానారీపిప్ఫలద్రుమమకోటరమ్ ॥ ౬౫ ॥ అబ్ధాయు
 తంగతంతస్యా అశ్వత్థద్రుమకోటరే । తతఃకాలాన్తరేఽగస్త్యో వేఙ్క
 టాద్రింషునోహరమ్ ॥ ౬౬ ॥ గత్వాశ్రీస్వామితీర్థేచ స్నాత్వానియ
 మపూర్వకమ్ । వరాహస్వామినందేవం సత్వాతీర్థస్యదక్షిణే ॥ ౬౭ ॥
 వేఙ్కటేశాలయంగత్వా శ్రీనివాసంకృపానిధిమ్ । వేదవేద్యంవిశాలా
 త్నం దేవదేవంసనాతనమ్ ॥ ౬౮ ॥ సత్వాఽగస్త్యోమహాభాగో ఘోణ
 తీర్థంతతోయయాతత్రస్నాత్వాతీర్థవర్యేస్వశిష్యైర్లోగినాంవరః ॥ ౬౯ ॥
 పిప్ఫలద్రుమఛాయాయాం శిష్యేభ్యోభక్తిపూర్వకమ్ । ఘోణతీర్థస్య
 మాహాత్మ్యం బ్రహ్మహత్యావినాశకమ్ ॥ ౭౦ ॥ సర్వమజ్జశదంపుణ్యం
 సర్వసమృత్ప్రదాయకమ్ । ఉక్తవాన్లోగినాంశ్రేష్ఠో హ్యగస్త్యోభగ
 * ఘోణతీర్థే-అగస్త్యదర్శనేనతుమ్బురుపత్నాన్యవర్షాభూతస్సనివృత్తిః *
 వాన్మషిః ॥ ౭౧ ॥ తదాశ్రుత్వాతువర్షాభూః పాదయోస్తస్యయోగి
 నః । పతిత్వాజ్ఞానదీపేనవిదిత్వావై భవంమునేః ॥ ౭౨ ॥ పూర్వరూ
 పంసమాసాద్య నారీరూపంమనోహరమ్ । అగస్త్యయోగినాంశ్రేష్ఠ
 రక్షరక్షదయానిధే ॥ ౭౩ ॥ మాంరక్షదయయాబ్రహ్మ స్థితివాక్యవిరోధి
 సిమ్ । ఇత్యుక్త్వాతంవిశాలాక్షీ విరరామతతఃపరమ్ ॥ ౭౪ ॥ అగస్త్యః ॥
 కాత్వంసుశ్రోణిభద్రం తేభేకజన్మప్రదాయకమ్ । పాపంపూర్వభవేచాసీ
 త్తద్వదస్వచమాచిరమ్ ॥ ౭౫ ॥ నారీ । తుమ్బురుర్నామగర్భర్వ సుర్వ
 విద్యావిశారదః । తస్యభార్యాస్త్యహంవిప్రహ్యగస్త్యమునిసేవితః ॥ ౭౬ ॥
 భర్తామేసర్వధర్మజ్ఞోతుమ్బురుర్నున త్తమః । సర్వధర్మాన్మనోజ్ఞాత్వంకు
 రునిత్యంమయాసమా ॥ ౭౭ ॥ పతివాక్యంతదాశ్రుత్వా పరలోకోపకార

౫౪ శ్రీవేంకటాచలమహాత్మ్యే - శ్రీనాథపురాణాంతర్గతే (అ-౧౬

కమ్ । అసహ్యంవాక్యమత్యుగ్రందుర్గతిప్రదమేవహి ॥౭౮॥ మయాచో

అగ్రస్యకథితపతివ్రతాధర్మాః

క్రంహిదుర్బుద్ధ్యాహేతాతమునిసత్తమ॥అగ్రస్య॥ కుశాగ్రబుద్ధిస్తేభర్తా
శశాపత్వంరుమాన్వితః॥౭౯॥ ఏవంశాపహికర్తవ్యఃపతివాక్యవిరోధినీమ్।
పతివాక్యమనాదృత్య స్వేచ్ఛయావర్తతేతుయా ॥ ౮౦ ॥ సానారీనిరయే
ఘోరేపతత్యాచస్త్రితారకమ్।నస్వాతస్త్ర్యంతునారీణాంనోల్లఘ్యంప
తిభాషణమ్॥౮౧॥ పాతివ్రత్యేనపుణ్యేనపతిశుక్రూషణేనచ।స్త్రియోవిష్ణు
పదంయానినచాన్వైరపినువ్రతైః ॥౮౨॥ పతిరాత్మాపతిర్విష్ణుఃపతిర్బ్ర
హ్మపతిశ్శివః।పతిర్గురుఃపతిస్తీర్థమితిస్త్రిణాంవిదుర్బుధాః॥౮౩॥ పతివాక్య
మపాకృత్యయానారీసుకృతైఃపరైః । సదైవయుజ్యతేసాపినైవశుద్ధాభవే
త్సకృత్ ॥౮౪॥ పతిహీనాతుయానారీగురుభిర్ధర్మవిత్తమైః।సాకృతాజ్ఞావి
దధ్యాత్తువ్రతంధర్మఫలప్రదమ్॥౮౫॥పతినాప్రేరితానైవపతిబుద్ధిపరాయ
ణా । పతిపాదాబ్జతీర్థేనయాన్నతాసాహరిషియా ॥ ౮౬ ॥ సాన్న
తానర్వతీర్థేషుగర్జ్వాదిషునసంశయః । తస్మాత్త్వత్ప్రతదోషస్తుత్వామా
యాతీతితత్ఫలమ్ ॥ ౮౭ ॥ భుజ్జన్త్యాస్తేత్రశృణ్వన్త్యాఘోణతీర్థస్యవైభ
వమ్ । ముక్తిరాసీచ్ఛుభాజ్ఞంతన్నారీరూపంపునర్యథా ॥౮౮॥ తస్మాద్ఘో
ణస్యతీర్థస్యతుమ్బుతీర్థమితిహవై । లోకేప్రసిద్ధిరభవదహోతీర్థస్యవై
ఘోణతీర్థస్మాత్ప్రాణాంనానావిధఫలప్రాప్తికథనమ్.

భవమ్ ॥ ౮౯ ॥ శ్రీసూతః ॥ ఘోణతీర్థేమహాపుణ్యేనర్వపాపవినాశనే ।
స్నాన్తియేపార్థమాస్యాంవై శౌనకాద్యామహశాజనః ॥ ౯౦ ॥ తేషాం
క్రతుఫలంపుణ్యతీర్థాయుతఫలంభవేత్ । కపిలాగోసహస్రంతుయోదదా
తిదినేదినే ॥ ౯౧ ॥ తత్ఫలంసమవాప్నోతిస్నానాత్తుమ్బురుతీర్థకే । రత్న
కోటిసహస్రాణియోదదాతిదినేదినే ॥ ౯౨ ॥ మత్తేభానాంసహస్రాణి
తదైవాశ్వాయుతాన్యపి । తత్ఫలంసమవాప్నోతిఘోణతీర్థావగాహ
నాత్ ॥ ౯౩ ॥ కన్యాకోటిప్రదానేనయత్ఫలంఋషిభిస్త్యుతమ్ । తత్ఫలం
సమవాప్నోతిఘోణతీర్థాచ్ఛపావనాత్ ॥ ౯౪ ॥ హేమామ్బురసహస్రం
యః కురుక్షేత్రేప్రయచ్ఛతి । తత్ఫలంససమాప్నోతిఘోణతీర్థస్యవైభ
వాత్ ॥ ౯౫ ॥ గుర్వర్థేబ్రాహ్మణార్థేవాస్వామ్యర్థేస్యజేత్తనుమ్ ।

తత్ఫలంసమవాప్నోతి ఘోణతీర్థస్యవైభవాత్ ||౯౬|| అపన్నాద్రిహరా
ణాంచ తీర్థసేవాపరాత్త్వామ్ | సత్యవ్రతానాంయత్పుణ్యం ఘోణతీర్థా
చ్చతద్భవేత్ ||౯౭|| యత్ఫలంశ్రాద్ధకర్తృణాంపితృణామిన్ద్రసగ్ధ్యైః |
తత్ఫలంసమవాప్నోతి ఘోణతీర్థాద్ధిపావనాత్ || ౯౮ || గజ్జాయాంసర్వ
దాయాంచ సరయాచన్ద్రభాగయోః | సర్వేషుపుణ్యతీర్థేషు యస్మాన్
నంకురుతేనరః || ౯౯ || తత్ఫలంసమవాప్నోతి ఘోణతీర్థాద్ధిపావనాత్ |
తస్మాత్పుణ్యతమంతీర్థం ఘోణతీర్థంవిదుర్బుధాః ||౧౦౦|| యిషదంశ్చృణు
తేఽధ్యాయం సర్వపాపవిబర్హణమ్ | వాజపేయఘలంతస్య విష్ణులోకశ్చ
శాశ్వతః ||౧౦౧|| *

ఇతిస్కన్దపురాణే శ్రీవేంకటాచలమహాత్మ్యే తుమ్మరు
తీరమహాత్మ్యవర్ణనం నామషోడశోధ్యాయః.

శ్రీవేంకటాచలస్య సర్వపుణ్యతీర్థాధారత్వవర్ణనమ్.

ఋషయః|| వేంకటాచ్రామహాపుణ్యే సర్వపాతకనాశనే | సన్తి
నైకతీర్థాని సూతపౌరాణికోత్తమ ||౧|| తేహంసంఖ్యాయంచమేబ్రూహి
కతిముఖ్యానితత్రవై | తత్రాప్యత్ర సముఖ్యానివదమేమునిసత్తమ ||౨||
సద్గర్భరతిదాన్యత్రకతిముఖ్యానితానిచ| కానిచజ్ఞానదాన్యత్రభక్తివైరా
గ్యదానిచ || ౩ || ముక్తిప్రదానికాన్యత్రతానిమేవదసువ్రత|| శ్రీసూతః||
షట్షప్తికోటితీర్థాని పుణ్యాన్యత్రనగోత్తమే || ౪ || అష్టోత్తరసహస్రా
ణితేషుముఖ్యానిసువ్రత|సద్గర్భరతిదాన్యత్ర సన్తిచాష్టోత్తరంశతమ్ ||౫||
సహస్రేభ్యశ్చముఖ్యాని పృథక్తేభ్యశ్చతానిచ | భక్తివైరాగ్యదాన్యత్ర

స్వామిపుష్కరిణ్యాదిషట్తీర్థస్సానకాలనిర్ణయః

షష్టిరష్టోత్తరేశతే ||౬|| ముక్తిదాన్యత్రవత్ప్రైవవేంకటాచలమూర్ధని
స్వామిపుష్కరిణీచైవ వియగ్గజ్ఞాతతఃపరమ్ || ౭ || పశ్చాత్పాపవిनाశంచ
పాణ్డ్యతీర్థమతఃపరమ్|కుమారధారికాతీర్థంతుమ్భాస్తీర్థమతఃపరమ్ ||౮||
కుమ్భమూసేపౌర్ణమాస్యాం మఘాయోగోయదాభవేత్ | కుమారధారి
కాంయాన్తి సర్వతీర్థానిహేద్విజాః || ౯ || తత్రయస్మాన్తివిప్రేంద్రా
రాజసూయఘలంభేత్ | ముక్తిశ్చభవితాతత్రనాత్రకార్యావిచారిణా||

అన్నదానవిధిస్తత్ర సార్థందక్షిణయాద్విజాః । ఉత్తరాఫల్గునీయుక్త
 శుక్లపక్షీయపర్వణి ॥ ౧౧ ॥ తుమ్బాస్తీర్థంమీనసంస్థే రవాతీర్థానిసర్వశః ।
 అపరాష్ణేసమాయాన్తి తత్రస్నాతోనజాయతే ॥ ౧౨ ॥ వివాహం
 మాజ్ఞాబద్ధంచ కారయేద్ద్రవ్యదానతః । మేషసఙ్కమణేభానాచిత్రా
 నక్షత్రసంయుతే ॥ ౧౩ ॥ పౌర్ణమాస్యాంసమాయాన్తి వియద్గజాతదైవ
 చ । తత్రస్నాత్వానరసదృశ్యతక్రతుఫలంలభేత్ ॥ ౧౪ ॥ సువర్ణంతత్రదా
 తవ్యం కన్యాదానంవిశేషతః । వృషభస్థేరవౌవిప్రా ద్వాదశ్యాంహరివా
 సరే ॥ ౧౫ ॥ శుక్లేవాప్యథకృష్ణేవా భౌమేనాపిసమన్వితే । పాణ్డురీర్థం
 సమాయాన్తిగజాదీనిజగత్త్రయే ॥ ౧౬ ॥ తత్రస్నాత్వాచగాందత్వా
 ముచ్యతేప్రతిబద్ధకాత్ । ఆశ్వయుష్కుక్షపక్షేచసప్తమ్యాంభానువాసరే ॥
 ఉత్తరామాఢయుక్తాయాం తథాపాపవిनाశనమ్ ॥ ౧౭ ॥ ఉత్తరాభాద్ర
 యుక్తాయాం ద్వాదశ్యాంవాసమాగమః ॥ ౧౮ ॥ సాలగ్రామశిలాంద
 త్వాస్నాత్వాచవిధిపూర్వకమ్ । ముచ్యతేసర్వపాపైశ్చ జన్తకోటిశతో
 ద్భవైః ॥ ౧౯ ॥ ధనుర్మాసేసితేపక్షేద్వాదశ్యామరుణోదయే । ఆయాన్తిస
 ర్వతీర్థానిస్వామిపుష్కరిణీజలే ॥ ౨౦ ॥ తత్రస్నాత్వానరసదృశ్యముక్తిమేతి
 నసంశయః । యస్యజన్తసహస్రేషుపుణ్యమేవార్జితంపురా ॥ ౨౧ ॥ తస్యస్నా
 నంభవేద్విప్రవానస్యస్యత్వకృతాత్మనః । విభవానుగుణందానంకార్యంత
 త్రయథావిధి ॥ ౨౨ ॥ సాలగ్రామశిలాదానంగాందద్యాచ్యవిశేషతః । యే

పురాణశ్రవణస్యవిశేషతఃప్రాశస్త్యవర్జనమ్

శృణ్వంతికథాంవిష్ణోస్తుదాభువనపావనీమ్ ॥ ౨౩ ॥ తేవైమనుష్యలోకే
 స్తిన్విష్ణుభక్తాభవన్తిహి । యద్యశక్తస్సదాశ్రోతుం కథాంభువనపావ
 నీమ్ ॥ ౨౪ ॥ ముహూర్తంవాతదర్ధంవాక్షణంవావిష్ణుసత్కథామ్ । య
 శ్శృణోతినరోభక్త్యా దుగ్ధతిర్నాస్తితస్యహి ॥ ౨౫ ॥ యత్ఫలంసర్వయ
 జ్ఞేషు సర్వదానేషుయత్ఫలమ్ । సకృత్పురాణశ్రవణాత్తత్ఫలంవిన్తితేన
 రః ॥ ౨౬ ॥ కలాయుగేవిశేషేణపురాణశ్రవణాదృతేనాస్తిధర్మఃపరఃపుం
 సాం నాస్తిముక్తిప్రదంపరమ్ ॥ ౨౭ ॥ పురాణశ్రవణంవిష్ణోర్నామసఙ్కీ
 ర్తనంపరమ్ । ఉభేవమమమహ్యాణాంపుణ్యద్రుమమహాఫలమ్ ॥ ౨౮ ॥ పిబ
 న్నేవామృతంయత్నా దేకస్యాదజరామరః । విష్ణోఃకథామృతంకుర్యా

పురాణవక్తుస్సర్వపూజనీయత్వవర్ణనమ్. ❧❧❧

తుక్కులమేవాజరామరమ్ || ౨౯ || బాలోయువాభవృద్ధోవా దరిద్రోదు
ర్భగోపివా | పురాణజ్ఞస్సదావన్త్య స్సపూజ్యస్సుకృతాత్త్వభిః || ౩౦ || నీచ
బుద్ధింసకుర్వీత పురాణజ్ఞేకదాచన | యస్యవక్త్రోద్గతావాణీ కామధేను
శ్వరీరిణామ్ || ౩౧ || భవశోఠిసహస్రేషు భూత్వాభూత్వావసీదతా
మ్ | యోదదాత్యపునర్వృత్తిం కోన్యస్తస్మాత్పరోగురుః || ౩౨ || వ్యా
సాసనసమారూఢో యదాపౌరాణికోద్విజః | ఆసమాప్తేఃప్రసజ్జస్య న
మసుగ్ర్యాన్నకస్యచిత్ || ౩౩ || నదుర్జనసమాకీర్ణేనసూద్రశ్యావదావృ
తే | దేశేనద్యూతసదనే వదేత్పుణ్యకథాంసుధీః || ౩౪ || సుగ్రామేసు
జనాకీర్ణే సుతేత్రదేవతాలయే | పుణ్యేవాఽభనదీతీరే వదేత్పుణ్యకథాం
సుధీః || ౩౫ || శ్రద్ధాభక్తిసమాయుక్తానాన్యకార్యేషులాలసాః | వాగ్వి
తాశ్శుచయోవ్యగ్రా శ్శ్రోతారఃపుణ్యభాగినః || ౩౬ || అభక్త్యాయేక
థాంపుణ్యాం శృణ్వంతిమనుజాధమాః | తేషాంపుణ్యఫలంనాస్తిదుఃఖం
జన్మనిజన్మని || ౩౭ || పురాణంయేచసంపూజ్య తామ్బూలాద్యైరుపా
యంతైః | శృణ్వంతిచకథాంభక్త్యా నదరిద్రానపాపినః || ౩౮ || కథా
యాంకథ్యమానాయాం యేగచ్ఛన్త్యన్యతోనరాః | భోగాన్తరేప్రణశ్య
న్తి తేషాందారాశ్చసమ్పదః || ౩౯ || సోష్ణీవమస్తకాయేచకథాంశృణ్వ
న్తిపావనీమ్ | తేబలాకాఃప్రజాయంతే పాపినోమనుజాధమాః || ౪౦ ||
తామ్బూలంభక్షయంతోయేకథాంశృణ్వన్తిపావనీమ్ | శ్వవిష్టాంభక్షయ
న్త్యేతే సరకేచపతన్తిహి || ౪౧ || యేచతుష్కాసనారూఢాః కథాంశృణ్వ
న్తిడామ్భికాః | అక్షయాన్నరకాన్భుక్త్వా తేభవన్త్యేవవాయసాః || ౪౨ ||
యేచవీరాసనారూఢా యేచసింహాసనస్థితాః | శృణ్వన్తిసతక్థాం
తేవై భవన్త్యర్జునపాదపాః || ౪౩ || అసమ్ప్రణమ్యశృణ్వన్తోవిషవృక్షా
భవన్తిహి | తథాశయానాశ్శృణ్వన్తో భవన్త్యజగరాహితే || ౪౪ || య
శ్శృణోతికథాంవక్తు స్సమానాసనసంస్థితః | గురుతల్పసమంపాపం సం
ప్రాప్యనరకంప్రజేత్ || ౪౫ || యేనిస్తన్తిపురాణజ్ఞం సతక్థాంపాపహం
రిణీమ్ | తేవై జన్మశతంమర్యా శ్శునకాశ్చభవన్తిహి || ౪౬ || కథాయాం
కీర్త్యమానాయాం యేవదన్తిరుదుత్తరమ్ | తేగర్దభాఃప్రజాయంతేకృక

౫౦ శ్రీవేంకటాచలమహాత్మ్యే - శ్రీసుందపురాణాంతర్గతే (అ-౧౭

లాసాస్తతఃపరమ్ ॥ ౪౭ ॥ కదాచిదపియేపుణ్యాంనశృణ్వంతికథాంన
రాః । తేభుక్త్వానరకాన్లోరాకాభవన్తివనసూకరాః ॥ ౪౮ ॥ కథాయాం
కీర్త్యమానాయాం విఘ్నంకుర్వన్తియేనరాః । కోట్యబ్దంనరకాన్భుక్త్వా
భవన్తిగ్రామసూకరాః ॥ ౪౯ ॥ యేకథామనుమోదస్తేకీర్త్యమానాం
నరోత్తమాః । అశృణ్వన్తిపితేయాన్తిశాశ్వతంపరమంపదమ్ ॥ ౫౦ ॥
యేశ్రావయన్తిమనుజాః పుణ్యాంపౌరాణికింకథామ్ । కల్పకోటిశతం
సాగ్రం తిష్ఠన్తిబ్రహ్మణఃపదే ॥ ౫౧ ॥ ఆననార్థంప్రయచ్ఛన్తి పురాణజ్ఞస్య
యేనరాః । కమృతాజినవాసాంసి తథామచ్ఛకమేవవా ॥ ౫౨ ॥ స్వర్గ
లోకంసమాసాద్య భుక్త్వాభోగాన్యథేషితాకా । స్థిత్యాబ్రహ్మదిలోకే
షుపదంయాన్తినిరామయమ్ ॥ ౫౩ ॥ పురాణస్యప్రయచ్ఛన్తి యేచస్తూ
త్రంనవంపరమ్ । భోగినోజ్ఞానసంపన్నాస్తేభవన్తిభవేభవే ॥ ౫౪ ॥ యే
మహాపాతకైర్భుక్తా హ్యుపపాతకినశ్చయే । పురాణశ్రవణాదేవ తేయా
న్తిపరమంపదమ్ ॥ ౫౫ ॥ వేంకటాదేస్తుమాహాత్మ్యం శుత్వాతేఋష
యస్తతః । వ్యాసప్రసాదసంపన్నం సూతంపౌరాణికోత్తమమ్ ॥ ౫౬ ॥
పూజయిత్వా ధాన్యాయం ప్రహర్షమతులంగతాః ॥ ౫౬౪ ॥ ... *

ఇతి శ్రీసుందపురాణే శ్రీవేంకటాచలమహాత్మ్యే సర్వతీర్థ

మహిమోపసంహారపూర్వక పురాణశ్రవణప్రక్రియా

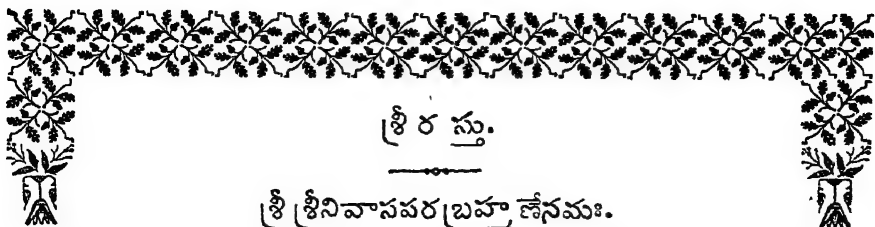
ద్యనువర్ణనంనామ సప్తదశోధ్యాయః.

ఇత్థం సుందపురాణే ప్రథమప్రభృతినప్తదశపర్వస్త సప్త

దశాధ్యాయాత్క శ్రీవేంకటాచలమహాత్మ్యే

పరః ప్రథమోభాగస్సమాప్తిమగమత్.

శ్రీ ర మ్మ.

శ్రీ శ్రీనివాసపరబ్రహ్మణేనమః.

అథస్కందపురాణాంతర్గత కటాహతీర్థమాహాత్మ్యప్రతిపాదక
శ్రీవేంకటాచలమాహాత్మ్య పరద్వితీయభాగప్రారంభః.

కటాహతీర్థమాహాత్మ్యమ్.

ఋషయః॥ సూతసర్వాథతత్త్వజ్ఞవేదవేదాంతపారగ । శ్రీవేంకటాచలేతీర్థంకటాహాఖ్యంసుపావనం ॥ ౧ ॥ శ్రూయతేతస్యమాహాత్మ్యం ఘుష్యతేచజగత్ప్రియే । అస్మాకమేతద్భూరిహిత్యం కృపయావ్యాసశాసిత ॥ ౨ ॥ పురావై నారదశ్రీమన్బ్రహ్మపుత్రోమహానృపిః । దిష్ట్యావై నైమిశారణ్యంసంప్రాప్తోద్విజనతమః ॥ ౩ ॥ తదానీంబ్రహ్మపుత్రంతమర్ష్యపాద్యాదిభిశ్శుభైః । పూజయిత్వా యథాన్యాయం పవిత్రేచకుశాసనే ॥ ౪ ॥ సన్నివేశ్యమహాభక్త్యా వినయానతకన్ధరాః । ప్రణమ్య ప్రార్థయామాసు రిమేసర్వేమహర్షయః ॥ ౫ ॥ త్వాంవి నానారదశ్రీమన్నస్మాకంభువనత్రయే । ధర్మోపదేశకఃకశ్చిన్నాస్మినాస్మిమహర్షిషు ॥ ౬ ॥ వేంకటాచ్రామహాపుణ్యే సర్వదేవనిషేవితే । వైకుంఠాదాగతేదివ్యే సిద్ధగంధర్వసేవితే ॥ ౭ ॥ కటాహతీర్థమాహాత్మ్యం వర్ణయాద్యవనాకసాం ॥ శ్రీనారదః ॥ శృణుధ్వమృషయస్సర్వే శౌనకాద్యామహాజనః ॥ ౮ ॥ కటాహతీర్థమాహాత్మ్యంకోవేత్తిభువనత్రయే । మహాదేవోవిజానాతితస్యతీర్థస్యవైభవం ॥ ౯ ॥ యానికానిచపుణ్యానిబ్రహ్మాండాంతర్గతానివై । తానిగంగాదితీర్థానిస్వపాపపరిశుద్ధయే ॥ ౧౦ ॥ కటాహతీర్థసేవాంచకుర్వంతిద్విజనతమః । బ్రాహ్మణాఃక్షత్రియావైశ్యాశ్శూద్రాశ్చేతరజాతయః ॥ ౧౧ ॥ స్పృశంతితజ్జలమితిసపిబేద్యోవిమూఢధీః । సహిచండాలతాంప్రాప్య కుంభీపాకేపతివ్యతి ॥ ౧౨ ॥ బ్రహ్మచారిగృహస్థావానానప్రస్థాయతీర్థరః । సేవయాతస్యతీర్థస్య ప్రాప్నోతిపరమంపదం ॥ ౧౩ ॥ శ్రుతిస్మృతిపురాణేషు తస్యతీర్థప్రశంసనం । బహుధావర్ణ్యతేపంచ మహావాతకనాశనం ॥ ౧౪ ॥ అత్యద్భుతతరంవిప్రా సుర్వలోకైకపా.

వనం । బ్రహ్మహత్యాఽయుతంచాపి సురాపానాయుతంతథా ॥ ౧౫ ॥ అ
యుతంగురుదారాణాం గమనంపాపకారణం । స్త్రీయాయుతంసువర్ణా
నాం తత్సంసర్గాశ్చకోటిశః ॥ ౧౬ ॥ శీఘ్రంవిలయమాయాంతి తస్యతీర్థ
స్యసేవయా । యానినిష్కృతిహీనాని పాపానివివిధానిచ ॥ ౧౭ ॥ తాని
సర్వాణిసశ్యంతి తీర్థస్యాస్యనిషేవణాత్ । ఇదంతీర్థంమహాపుణ్యం భగవ
త్పాదనిస్సృతం ॥ ౧౮ ॥ కుష్ఠాదిరోగయుక్తోయః ప్రత్యహంచపిబేదదం ।
కటాహతీర్థమహిమాశ్రద్ధాభూనాంమహానరకప్రాప్తికథనమ్.
సోపిరోగవిహీనస్స నిష్కృష్టలోకంచగచ్ఛతి ॥ ౧౯ ॥ భగవాన్కళంకరోదే
వో రహస్యానుభవేపురా । పార్వత్యైకథయామాస తస్యతీర్థస్యవైభ
వం ॥ ౨౦ ॥ ఉక్తేష్వేతేషుసందేహో నకర్తవ్యఃకదాచన । అర్థవాదోఽ
యమితిచ నవక్తవ్యంకదాచన ॥ ౨౧ ॥ యేఽర్థవాదమిమంబ్రూయు స్తే
ఘాంవైనాస్తికాత్తనాం । జిహ్వగ్రేపరశుంతప్తం ప్రక్షిపంతిచకింకరాః॥
౨౨ ॥ తస్మాత్కటాహతీర్థంతు సేవనీయంప్రయత్నతః । సర్వదుఃఖప్రశ
మనమపవర్గఫలప్రదం ॥ ౨౩ ॥ యత్రపీత్వానరోభక్త్యా సర్వానామా
నవాప్పుయాత్ । ఏవముక్త్యామహాభాగః కాశీంత్రైలోక్యపావనీమ్॥
౨౪ ॥ సంప్రాప్తోనారదశ్శ్రీమాన్ సూతపౌరాణికోత్తమ । సంక్షేపతత్త్వ
భగవాన్నైమిశేహ్యుక్తవాఖిలు ॥ ౨౫ ॥ ఇదానీంశ్రోతుమిచ్ఛామః క
టాహస్యచవైభవంసువిస్తరేణచాస్తాకం వదసూతదయారసాత్ ॥ ౨౬ ॥

 కటాహతీర్థపానక్రమః.

శ్రీసూతః ॥ భోభోతపోధనాస్స ర్వే నైమిశారణ్యవాసినః । కటాహతీర్థమా
హాత్మ్యం శృణుద్ధవంద్యజనత్రయాః ॥ ౨౭ ॥ కటాహతీర్థంభోవిప్రాసర్వ
లోకేషువిశ్రుతం । సర్వసంపత్కరంశుద్ధం సర్వపాపప్రణాశనం ॥ ౨౮ ॥
దుస్సవ్యన్నాశనంహ్యేతన్నహాపాతకనాశనం । మహావిఘ్నప్రశమనంమ
హాశాంతికరంసృణాం ॥ ౨౯ ॥ స్మృతిమాత్రేణయత్పుంసాం సర్వపాపని
షూదనం । మంత్రేణాష్టాక్షరేణైవ పిబేత్తీర్థంమనోహరం॥ ౩౦ ॥ అథ
వాకేశవాద్యైశ్చ నామభిర్వాపిబేజ్జలం । యద్వానామత్రయేణాపి పిబే
త్తీర్థంశుభప్రదం ॥ ౩౧ ॥ ఆహాస్విద్వేంకటేశస్య మంత్రేణాష్టాక్షరేణ
వై । పిబేత్కటాహతీర్థంతద్భుక్తిముక్తిప్రదాయకం॥ ౩౨ ॥ వినామంత్రేణ

యోఽవిప్రస్సంపిబే తీర్థము త్తమం । పాపంమేనాశయక్షిప్రం జన్మాంత
రకృతంమహత్ ॥ ౩౩ ॥ ఇత్యుక్త్వాసపిబేన్నిత్యం మోక్షమార్గైకసాధ
నం । స్వామిపుష్కరిణీస్నానం వరాహశ్రీశదర్శనం ॥ ౩౪ ॥ కటాహ
తీర్థంపానంచత్రయంతై గ్రహోక్యదుర్లభం । బహునాకిమిహోక్తేనబ్రహ్మ

➤➤➤ కేశవాఖ్యద్విజవృత్తాంతః. ➤➤➤

హత్యాదినాశకం ॥ ౩౫ ॥ పురాకశ్చిద్విజోమోహ తేశవాఖ్యోబహు
శ్రుతః । హత్యాఖడ్గేనదుర్బద్ధ్యా బ్రహ్మహత్యామవాప్తవాన్ ॥ ౩౬ ॥
సోపితస్త్రిన్తహాతిధే పీత్యాజలమను త్తమం । కేశవాఖ్యోమహాపాపీ విము
క్తోబ్రహ్మహత్యయా ॥ ౩౭ ॥ ఋషయః ॥ కస్యపుత్రః కేశవాఖ్యఃకథంప్రా
ప్తోభయంకరీం । బ్రహ్మహత్యామతిక్రూరామస్తాకంవక్తుమర్హసి ॥ ౩౮ ॥
శ్రీసూతః॥ తుంగభద్రాతటేరమ్యే గంధర్వైరుపసేవితే । అగ్రహారోమ
హానాసీ ద్వేదాఢ్యఃకామతః ॥ ౩౯ ॥ తస్మిన్వేదపురేరమ్యే బ్రాహ్మణా
వేదపారగాః । శబ్దశాస్త్రపరాస్పర్శే జ్యోతిశ్శాస్త్రప్రవర్తకాః ॥ ౪౦ ॥

➤➤➤ గణికాలమ్పటస్య కేశవద్విజస్య బ్రహ్మహత్యాప్రాప్తిక్రమః. ➤➤➤

మీమాంసతత్త్వశాస్త్రజ్ఞా సుర్వేవేదాంతవాదినః । ధర్మశాస్త్రేషునిర
తాలన్న దానపరాస్పదా ॥ ౪౧ ॥ పుత్రవంతశ్చ తేనర్వే హ్యగ్రహారేమహా
జనాః । వేదాఢ్యేహ్యగ్రహారేవై పద్మనాభఃకామతః ॥ ౪౨ ॥ తస్యపుత్రః
కేశవాఖ్యః సుర్వకర్మబహిష్కృతః । మాతరంపితరంత్యక్త్వా భార్యామ
పిపత్రివ్రతాం ॥ ౪౩ ॥ సర్వదాగణికాసక్తో వేశ్యాగారంవివేశహా ।
దినద్వయేచతాంవేశ్యా మనుభూయద్విజస్తతః ॥ ౪౪ ॥ నిష్క-ద్వయం
ప్రదాతవ్యంహస్తేదత్వాయథాసుఖం । వేశ్యయాచతయాత్యక్తస్తత్సం
యోగైకతత్పరః ॥ ౪౫ ॥ ఇతస్తతశ్చోరయిత్వా బహుద్రవ్యాణిసస్త
తం । దత్వాతయాచిరంరేమే తద్గృహేబుభుజేచసః ॥ ౪౬ ॥ ఏకేన
చమకేశాసాతయాసహసురాంపపౌ । సకదాచిత్కిరాతైస్తుద్రవ్యంహ
ర్తుంయయాద్విజః ॥ ౪౭ ॥ విప్రస్యకస్యచిద్గేహే సోపితైరాతవేషధృత్ ।
కేశవోవిప్రబంధురైవ సాహసీఖడ్గహస్తవాన్ ॥ ౪౮ ॥ తద్గృహస్వామి
నంవిప్రం హత్యాఖడ్గేనసాహసాత్ ॥ ౪౯ ॥ సమాదాయబహుద్రవ్యం
వేశ్యాగారంవివేశహా । తంయాంతమనుయాతిస్తబ్రహ్మహత్యాభయం

కరీ || ౫౦ || నీలవస్త్రధరాభీమా భృశర క్షణిరోరుహః | గర్జంతీసాట్టహా
సంసాకంపయంతీచరోదసీ || ౫౧ || అనుద్రుత స్తయావిప్రో బభ్రామజ
గతీతలే || ఏవంభ్రమృతధరాంసర్వాం విప్రబంధుర్దురాత్మవాన్ || ౫౨ ||
స్వగ్రామంప్రయయాభీత్యాశౌనకాద్యామహాజనః | అనుద్రుత స్తయా
భీతః ప్రయయాస్వనికేతనం || ౫౩ || బ్రహ్మహత్యాప్యనుద్రుత్య తేన
సాకంగృహంయయా | జనకంరక్షరక్షేతి కేశవశ్వరణంయయా || ౫౪ ||
మాభై పీరితినప్రోచ్యపితారక్షీతుముద్యతః | కూరై నంబ్రహ్మహత్యాసా
స్వసుతరక్షణోద్యుక్తంపద్మనాభమ్ప్రతిబ్రహ్మహత్యోక్తిః || ౫౫ ||
జనకంప్రత్యభాషత || ౫౫ || బ్రహ్మహత్యా || మైనంత్యంప్రతిగృహ్ణీష్వప
ద్మనాభద్విజోత్తమ|అయంసురాపీస్తేయాచ|బ్రహ్మహాచాతిసాతకి || ౫౬ ||
మాతృద్రోహీపితృద్రోహీ భార్యాత్యాగీచదుష్టధీః | గణికానక్తచిత్త
శ్చ హ్యేనంముంచదురాత్మకం || ౫౭ || గృహ్ణాసిచేత్సుతంవిప్రమహాపాతకి
సంవృధా | త్వద్భార్యామస్యభార్యాంచత్వాంచపుత్రమిమంద్విజ || ౫౮ ||
భక్షయిష్యామివంశంచ తస్మాన్ముంచదురాత్మకం | ఇమంత్యజసిచేత్సు
త్రం యుష్మాన్ముంచామిసాంప్రతం || ౫౯ || నైకస్యాధేకులంహంతుమర్హ
సిత్వంమహామతే | ఇత్యుక్తస్సతయాతత్రపద్మనాభోఽబ్రవీచ్ఛతాం || ౬౦ ||
పద్మనాభః || బాధతేమాంసుతస్నేహః కథంపుత్రంపరిత్యజే | బ్రహ్మ
హత్యాతదాకర్ణ్యపద్మనాభంతమబ్రవీత్ || ౬౧ || బ్రహ్మహత్యా || పుత్రో
యంపతితోభూతే వర్ణాశ్రమబహిష్కృతః | పుత్రేస్త్రిన్దాకురుస్నేహం
నిందితంతస్యదర్శనం || ౬౨ || ఇత్యుక్త్వాబ్రహ్మహత్యాసా పద్మనాభస్య
పశ్యతః || హస్తేనప్రహరారాస్యసుతంకేశవనామకం || ౬౩ || రురోదతా
తతాతేతిజనకం ప్రబ్రువన్తుహుః | రురుదుర్జనకోమాతా భార్యాతస్య
పద్మనాభమ్ప్రతిభరద్వాజకథితకేశవహత్యావిముక్త్యుపాయః || ౬౪ ||
దురాత్మనః || ౬౪ || తస్మిన్కాలేమహాభాగో భరద్వాజోమహామునిః |
దిష్ట్యాసమాయయా యోగీ శౌనకాద్యామహాజనః || ౬౫ || పద్మనా
భోధతందృష్ట్యా భరద్వాజంమహామునిం | స్తుత్వాప్రణమ్యశరణంయ
యాచేపుత్రకారణాత్ || ౬౬ || భరద్వాజమహాభాగ సాక్షాద్విష్ణవ్యం
శకోభవాన్ | త్వద్దర్శనమపుణ్యానాం భవితానకదాచన || ౬౭ || బ్ర

హ్మహాచసురాపీచ స్తేయీచాభూత్పుత్రోమమ । పుత్రంప్రహర్తుమాయాతాబ్రహ్మహత్యాభయంకరీ ॥ ౬౦ ॥ భూయాద్యథామేపుత్రోయం మహాపాతకమోచితః ॥ ఘోరేయంబ్రహ్మహత్యాచయథాశీఘ్రంలయంప్రజేత్ ॥ ౬౧ ॥ తముపాయంపదస్వాద్య మమపుత్రేదయాంకురు । ఏకఏవహిపుత్రోమే నాన్యోస్తితనయోమునే ॥ ౬౨ ॥ సుతేమృతేతు వంశోమే సముచ్చిద్యేతమూలతః । తతఃపితృభ్యఃపిండానాం దాతాపినభవేద్ధృవం ॥ ౬౩ ॥ తతఃకృపాంకురుష్వత్వమస్తాసుభగవన్తునే । ఇత్యుక్తస్సభరద్వాజ సాక్షాన్నారాయణాంశకః ॥ ౬౪ ॥ ధ్యాత్వాతు సుచిరంకాలం పద్మనాభంవచోబ్రవీత్ ॥ భరద్వాజః ॥ పద్మనాభకృతం పాపమతిక్రూరంసుతేనతే ॥ ౬౫ ॥ నాస్యపాపస్యశాంతిస్సాస్త్వత్ప్రియశ్చిత్తాయుతైరపి । తథాపితేసుతస్యాహమస్యపాపస్యశాంతయే ॥ ౬౬ ॥ ప్రాయశ్చిత్తంవదిష్యామి పద్మనాభశృణుద్విజ । గంగాయాదక్షిణే భాగే ద్విశతీయోజనేద్విజ ॥ ౬౭ ॥ పూర్వాంభోధేఃపశ్చిమేతు పంచభియోజనైమితే । సువణముఖరీతిరేచోత్తరేక్రోశమాత్రకే ॥ ౬౮ ॥ వేంకటాద్రిదితిఖ్యాతస్సర్వలోకనమస్కృతః ॥ మేరుపుత్రోమహాపుణ్యస్సర్వదేవాభివందితః ॥ ౬౯ ॥ వైకుంఠలోకాదానీతో విష్ణోఃక్రీడాచలోమహాన్ ॥ గరుత్మతావేగవతాస్సర్వముఖ్యాస్తటేశుభే ॥ ౭౦ ॥ వర్తతేదేవసంఘైశ్చ ఋషిసంఘైశ్చపూజితః । తస్మిన్వేంకటేశేలేంద్రే సాక్షాన్నారాయణస్త్వయం ॥ ౭౧ ॥ లక్ష్మీదేవ్యాచభూదేవ్యానీలాదేవ్యాసమావృతః । వర్తతేవేంకటేశస్ససాక్షాన్లోక్షప్రదాయకః ॥ ౭౨ ॥ తస్యవేంకటనాధస్యహ్యలయస్యతథోత్తరే । కటాహతీర్థంవిప్రేంద్ర వర్తతేమంగళప్రదం ॥ ౭౩ ॥ బ్రహ్మహత్యాదిపాపఘ్నంవాంఛితార్థప్రదాయకం । సుతేనసాకంవిప్రేంద్రపిబతీర్థంమనోహరమ్ ॥ ౭౪ ॥ భరద్వాజస్యవాక్యంతచ్చృత్వానైవేదసమ్మితం । శిరసాతంప్రణమ్యాభయయావేజ్జటపర్వతం ॥ ౭౫ ॥

భరద్వాజోక్తాకటాహతీర్థపాసేన కేశవస్యబ్రహ్మహత్యావిముక్తిః
తంగత్వావేజ్జటంశైలం స్వామిపుష్కరిణీజలే । సుతేనసాకంవిప్రేంద్రస్సన్ననియమపూర్వకం ॥ ౭౬ ॥ వరాహస్వామినంసత్వా శ్రీనివాసాలయంగతః । ద్రక్ష్యక్షిణంతతఃకృత్వావిమానంసంప్రణమ్యచ ॥ ౭౭ ॥

౬౪ శ్రీవేంకటాచలమహాత్మ్యే - శ్రీసుందపురాణా న్తర్గతే (అ-౧)

పద్మనాభోభవుత్రేణ కేశవేనదురాత్మనా । పపౌకటాహతీర్థంత ద్భృ
హ్మహత్యాదినాశకం ॥ ౮౬ ॥ తదానీంబ్రహ్మహత్యాసా శీఘ్రమేవ
లయంగతా । అనంతరంతతోగత్వా వేంకటేశంకృపానిధిం ॥ ౮౭ ॥
పుత్రేణసహవిప్రేంద్రః పద్మనాభోదదర్శనః । తదాప్రాదురభూద్దేవో
వేంకటేశోదయానిధిః ॥ ౮౮ ॥ కటాహతీర్థపానేనతోషితోవాక్యమబ్ర
హ్మహత్యావిముక్తసుతసహితపద్మనాభమ్మృతిభగవదుక్తిః
వీత్ ॥ శ్రీభగవాన్ ॥ పద్మనాభమహాబుద్ధేవేదవేదాంతపారగ ॥ ౮౯ ॥
భరద్వాజస్యవాక్యేన ప్రాప్యవేంకటపర్వతం । కటాహతీర్థంత్వంపీత్వా
కృతార్థోసినసంశయః ॥ ౯౦ ॥ తవపుత్రఃకేశవాభ్యో విముక్తోబ్రహ్మహ
త్యయాతస్మాత్కటాహతీర్థంతుసేవనీయంప్రయత్నతః ॥ ౯౧ ॥ తస్మిన్స్త్రీ
ర్థేమభాగ పీత్వాజలమనుత్రమం । పాపినోపికృతాద్ధాన్యు సుత్యంస
త్యంసనసంశయః ॥ ౯౨ ॥ మామకంలోకమాగత్యసుఖీభవమహామతే । ఇ
త్యుక్త్వావేంకటేశోసా వస్తద్ధానంగతస్తతః ॥ ౯౩ ॥ శ్రీనూతః॥ తస్మా
త్తపోధనాస్పర్శ్యే శౌనకాద్యామహశాజనః । కటాహతీర్థమాహాత్మ్య మి
తిహాసనమన్వితం ॥ ౯౪ ॥ యథాశ్రుతంమయాసమ్యక్తథోక్తంభవతాం
ద్విజాః ॥ ౯౫ ॥ *

ఇతిసుందపురాణే శ్రీవేంకటాచలమహాత్మ్యే సూతశౌనకసంవాదే
కటాహతీర్థప్రశంసానామసప్తత్రింశోఽధ్యాయః.

ఇత్థంసుందపురాణే ప్రథమప్రభృతినప్తదశపర్వస్త సప్తదశాధ్యాయాత్మకసప్తత్రింశాధ్యాయాత్మకాశ్రీవేంకటాచలమహాత్మ్యపరారాభాగౌ సమాప్తిమగమతామ్.

శ్రీవేంకటాద్రినిలయః కమలాకాముకఃపుమాన్ ।

అభయరవిభూతిర్నస్తరజ్జయతుమజ్జశమ్॥

సుందపురాణా న్తర్గత శ్రీవేంకటాచలమహాత్మ్యే

పరసముదితాధ్యాయసంఖ్య. ౧౫.

శ్రీ ర మ్మ.

శ్రీ శ్రీనివాసపరబ్రహ్మణేనమః.

శ్రీ యై శ్రీ వ ద్వా వ త్యై న మః.

శ్రీమతేవిష్ణ్వేనాయనమః.

అ థ సా-స్త పు రాణా-స్త ర్గ త

సువర్ణముఖరీమాహాత్మ్యప్రారమ్భః.

శ్రియఃకాంతాయకల్యాణ నిధయేనిధయేఽర్థినామ్ |

శ్రీవేంకటనివాసాయ శ్రీనివాసాయమజ్జశమ్ ||

అర్జునతీర్థయాత్రాక్రమః.

పావనేనైమిశారణ్యే శౌనకాద్యామహర్షయః । చక్రీరేలోకర
తౌర్థం సత్రంద్వాదశవార్షికం ॥ ౧ ॥ తానభ్యగచ్ఛత్కథకోవ్యాసశి
ష్యోమహామతిః । మునిరుగ్రశ్రవానామ రోమహర్షణసంభవః ॥ ౨ ॥ స
మ్యగభ్యర్చితస్తేషాం సూతఃపౌరాణికోత్తమః । కథయామాసతద్వివ్యం
పురాణంసా-స్తనామకం ॥ ౩ ॥ సృష్టిసంహారవంశానాం వంశానుచరి
తస్యచ । కథామన్వంతరాణాంచవిస్తరంసన్యవేదయత్ ॥ ౪ ॥ తథా
తీర్థప్రభావాంస్తు శ్రుత్వాతేమునిసృంగవాః । ఊచిరేవచసంసూతం కథా
శ్రవణకాంక్షయా ॥ ౫ ॥ ఋషయః ॥ తీర్థానామిహసర్వేషాం ప్రభావః
కథిత స్త్వయా । నదీనాంపర్వతానాంచ ఔత్తాణాంసరసామపి ॥ ౬ ॥ నిదే
శాత్పద్మగర్భస్య సువర్ణముఖరీనదీ । సీతాభువమగస్త్యేన వ్యాఖ్యాతాభ
వతాఽనఘ ॥ ౭ ॥ తదుత్పత్తిప్రభావంచ తీర్థాఘాం స్తత్సమాశ్రయాత్ ।
శ్రోతుంసంప్రీతిరుత్పన్నా తన్నోవక్తుంత్యమర్హసి ॥ ౮ ॥ ప్రణమ్యశమ్భుం
నందీశం షడాస్యంవ్యాసమేవచ । మునిభిఃప్రార్థితస్సాత స్తదావక్తుం
ప్రచక్రమే ॥ ౯ ॥ శ్రీసూతః ॥ సాధుపృష్టంమహాభాగా భవద్భిర్మంగళావ
హం । ఆఖ్యానమేతదామ్నాయ శ్రవణోద్భూతసిద్ధిదం ॥ ౧౦ ॥ శృణు

తావహితాదివ్యాం కథాంకల్పవనాశినీం । భరద్వాజేనకథితాం పాథ్నా
యకథయామివః ॥ ౧౧ ॥ అవాప్యద్రుపదాత్పాజ్ఞా యాజ్ఞసేనీంపుథా
సుతాః । ధృతరాష్ట్రానిదేశేన జగ్ముఃకరిపురంశుభం ॥ ౧౨ ॥ భీష్మేణచాం
బికేయేన తత్రసమ్మానితాస్తదా । దుర్యోధనాదిభిసానిర్ధం న్యవసకపంచ
వత్సరాః ॥ ౧౩ ॥ తతోసుశిష్టభీష్మాద్యైర్ధృతరాష్ట్రేమహాయశాః ।
సర్వేహంకులవృద్ధానాం వాసుదేవస్యచాగ్రతః ॥ ౧౪ ॥ ప్రదదౌపాం
డుపుత్రేభ్యస్తత్యేవాహృష్టమానసః । సార్ధరాజ్యంపురవరం ఖాండవప్ర
స్థసంజ్ఞికం ॥ ౧౫ ॥ ఆమంత్యైపాండుతనయా ధృతరాష్ట్రాదికాఃకు
రూః । జగ్ముస్తత్ఖాండవప్రస్థం పురంకృష్టసమన్వితాః ॥ ౧౬ ॥ ఇన్ద్రిప్ర
స్థాహ్వయేతత్ర రచితేవిశ్వకర్తృణా । వసకపురేఽశిషత్పుష్పీం సానుజో
ధర్మనందనః ॥ ౧౭ ॥ గతేకృష్ణేనిజపురం నారదస్యానుశాసనాత్ । ప్రతి

అర్జునతీర్థయాత్రోపాద్ధుతః

జ్ఞాంచక్రిరేపాథ్నా ధర్మజ్ఞాద్రాపదీంప్రతి ॥ ౧౮ ॥ యథాక్రమేణసాకృ
ష్టావర్షమేకైకమాదరాత్ । ఏకైకస్యగృహేతిష్ఠే త్ప్రతినిర్ణయపూర్వ
కం ॥ ౧౯ ॥ యఃపశ్యేత్తాంపరగృహేస్థితాంపాంచాలనందినీం । తేనైక
హాయనమితం విధేయంతీర్థసేవనం ॥ ౨౦ ॥ ఏవంకృతప్రతిజ్ఞాస్తే పాండు
భూపాలనందనాః । వ్యాపారైర్లోకసామాన్యైర్నిన్యఃకాలమతంద్రితాః ॥
౨౧ ॥ అథజానపదోవిప్రో రాజగేహంగణేస్థితః । చుక్రోశబహుధాధే
నుహృతామేతస్కరైరితి ॥ ౨౨ ॥ సమాశ్వాస్యచతంవిప్రం ప్రవివేశధ
నంజయః । ఆయుధానిసమానేతుం తస్యరయాశస్త్రమందిరం ॥ ౨౩ ॥ త
త్రాపశ్యత్సమాసీనా పాంచాలీధర్మనందనాః । జానన్నపిప్రతిజ్ఞాంసధనుర్జ
గ్రాహసేషుధి ॥ ౨౪ ॥ సగత్వాతస్కరానాజౌ నిహత్యన్యపనందనః । నివ
త్యధేనుంతాంతస్త్వే దదౌవిప్రాయసాదరం ॥ ౨౫ ॥ అథవిజ్ఞాపయా
మాస ఖల్లునోధర్మనందనం । తీర్థయాత్రామయాకార్యా సమయోల్లం
ఘనాదితి ॥ ౨౬ ॥ అనుజస్యవచశ్శ్రుత్వాసర్వధర్మవిదాంవరః । ఉవాచవచ
సంధీర సాదరంధర్మనందనః ॥ ౨౭ ॥ యుధిష్ఠిరః । గవార్థంబ్రాహ్మణార్థంచ
యద్వదేదన్మతంవచః । యదాచరేదసత్కర్తృ తత్సత్యంతత్సమంజసమ్ ॥
బ్రాహ్మణార్థంగవార్థంచత్వయాకర్తేదృశంకృతం । తదసద్భావమాప్నో

తి కథంకథయనువ్రత || ౨౯ || ప్రజాపాలననిత్యస్య చోరోపేక్షణశిక్ష
 ణైః | నూనంఘలంభవేద్రాజ్ఞో బ్రహ్మహత్యాశ్వమేధజం || ౩౦ || అసా
 ధ్యాన్వై రిణోజ్ఞాత్వాప్యవనీశోనభద్రభాక్ | స్వదేశోపప్లవకరాస్తస
 రాయద్యశిషీతాః || ౩౧ || అస్తాకంభూభుజాంలోకజాలస్యచహితం
 హియత్ | త్వయేదృశంకృతంకర్తనాస్తిదోషోహ్యతస్తవ || ౩౨ || శ్రీ
 నూతః || ధర్మపుత్రస్యవచనమాకర్ణ్యరచితాజ్జలిః | పునర్విజ్ఞాపయామా
 స ధర్మనిత్యోధనంజయః || ౩౩ || అర్జునః || మైవంభూపాలవాదీస్త్వం
 స్యాత్ప్రతిజ్ఞాతిలబ్ధనం | జానతాధర్మసర్వస్వముల్లసద్ధర్మమూర్తినా ||
 ౩౪ || కృత్యాకృత్యవిదాదక్షేణాత్తనాప్రాకృమీరితా | నోల్లంఘనీయా
 సతతం ప్రతిజ్ఞాపురుషేణహి || ౩౫ || అశక్తానాంగతిస్సేయం యద్బంధు
 గురువాక్యతః | ధర్మంత్యజంతిసమయం త్యక్త్వాప్రాకృస్వసమీరితం || ౩౬ ||
 కృపయాతీర్థగమనాదార్యోయదినివర్తయేత్ | హతప్రతిజ్ఞంమాంలో
 కాన్ జల్పతఃకోనివారయేత్ || ౩౭ || మమాపి తీర్థయాత్రాయాం కౌతు
 కోత్తరళంమనః | కర్తవ్యంచస్మృతంరాజన్ నారదాదిప్రశాసనం || ౩౮ ||
 తత్ప్రసీదమహారాజ మతీర్థగమనోద్యమే | సమ్మాననీయః ప్రభుభిస్సమ
 యోహ్యనుజీవినాం || ౩౯ || తథేతిభ్రాతృభిస్సార్ధం కృతానుమతిరర్జునః |
 అగ్రజంతోషయామాస ప్రణామప్రశ్రయాదిభిః || ౪౦ || యథాహంభీ
 మసేనాదీన్ భ్రాతృనామంత్యప్రాండవః | కృతస్వస్త్వయనోభవైవై
 నిర్వయాధరణీసురైః || ౪౧ || పౌరాణికాశ్వాతిషికాభిషజోధరణీసు
 రాః | అనుజగ్మభృత్యగణాశ్శిల్పినసూతమాగధాః || ౪౨ || యుధిష్ఠిరా
 జ్ఞయాతస్య భోగత్యాగక్షమంధనం | గృహీత్వానుయయుస్సిద్ధా
 అర్జునస్యగజ్ఞాదితీర్థావగాహనపూర్వకసువర్ణముఖర్యాగమనమ్ || ౪౩ ||
 సుభ్యాఃకోశాధికారిణః || ౪౩ || సరాజపుత్రః ప్రథమం ప్రావ్యభాగీరథీం
 నదీం | గంగాద్వారంప్రయాగంచ సిషేవేకాశికామపి || ౪౪ || పశ్యం
 స్తీర్థానిజాహ్నువ్యాస్త్రీరోపాంతవర్తనా | ఆససాదసముత్తంగకల్లో
 లందక్షిణోదధిం || ౪౫ || మహానదీం మహాపుణ్యాం ప్రసిద్ధంపురుషోత్తమం |
 సింహాచలంచనంవీక్ష్యప్రాప్తవాన్ కృతకృత్యతాం || ౪౬ || తతోదదర్శ
 కాంతేయః పుణ్యాంగోదావరీనదీం | సమస్తదురితవ్రాతశాతనోత్తీ

ర్ణగౌరవాం || ౪౭ || కృతాభిషేక స్తత్తోయై ర్విధివత్స్పాండునందనః । ప్ర
మోదంవివిధైర్దానై రకరోద్భూసువర్ణకైః || ౪౮ || నదీంమలాపహా
ఖ్యంచ దృష్ట్వామోదంయయాశుభాం । తతస్సమాససాదాసౌ కృష్ణ
వేణీంసరిద్వరాం || ౪౯ || శివస్యనియతావాసం చతుర్ద్వారసమన్వితం ।
నానాతీర్థగణాకీర్ణం శ్రీపర్వతమవైక్షత || ౫౦ || నదీంపినాకినీంతీర్త్వా గ
త్వాదేవషిఃసేవితం । నారాయణప్రియావాస మపశ్యద్దేవంకటాచలం ||
౫౧ || శృంగేఽన్యభూభృతస్తుంగే స్థితంలోకై కనాయకం । అపూజయ
ద్ధరింభక్త్యా ప్రసిద్ధంశుభ సిద్ధయే || ౫౨ || అవరుహ్యవేంకటమహా ద్రిశృం
గత స్సదదర్శసిద్ధమునిసంఘసేవితాం । కలశోద్భవేనమునినాసమాహృ
తాం తటిసీంసువర్ణముఖరీసమాహ్వయాం || ౫౩ ||*

ఇతి సాక్షాత్సపురాణే తీర్థఖండే సువర్ణముఖరీమాహాత్మ్యే అర్జున
తీర్థయాత్రాగమనంనామ ప్రథమోధ్యాయః.

— ❧ — సువర్ణముఖరీవర్ణనమ్. ❧ —

తథాసర్వాణి తీర్థాని సమాలోక్యాగతస్యచ । ముదంప్రగుణయాం
చక్రే సాపార్థస్యమహాపగా || ౧ || యస్యాస్తటనికుంజేషు మోదంతేవ
నితాసఖాః । సిద్ధాస్సంసేవితావాతై శ్శీకరాసారశీతలైః || ౨ || యాస
ముద్యతహస్తేవ గంగామాకాశవాహినీం । ఆలింగితుంసముత్తుంగైః క
ల్లోలైరభ్రసంగిభిః || ౩ || ధూమైరాహుతిసంభూతై స్తరుశాఖోపలంబి
భిః । వల్కులైశ్చవిరాజంతే యత్తటాశ్రమభూమయః || ౪ || మునీంద్రై
స్సురవరైశ్చ స్థాపితానిసమంతతః । యత్తటద్వితయేభాంతి దివ్యలింగాని
శూలినః || ౫ || యదీయపై కతావాస విశ్రాంతామానసంసరః । నన్త
రంతినిజావాసం మరాళావిహగోత్తమాః || ౬ || శమితావగ్రహాతంకైః
కుల్యాముఖినిర్గతైః । పుష్పాతితోయైస్సస్యాని లోకరక్షాక్షమాణియా ||
౭ || చక్రవాకకుచాచంచ ద్వీచీవలివిభూషితా । ఆపర్తనాభివిఙ్గలనత్రై
కతశ్రోణిమణ్డలా || ౮ || ప్రపుల్లపద్మవద నాచలన్తీనయుగేక్షణా । విలస
త్తేనవసనా హంసయానమనోహరా || ౯ || జలపక్షిరవాలాపా నయ
నానందకారిణీ । అపూర్వకామినీరూపా యావిభాత్యంబుధిప్రియా || ౧౦ ||

రోధస్యంతరవాహిన్యానద్యాఃప్రాచ్యాంధనంజయః । దదర్శశైలముత్తుం
గంకాళహస్తిసమాహ్వాయం ॥ ౧౧ ॥ ఉదగ్రశిఖరాభోగోల్లిఖితాకాశ
మండలం । సప్తపాతాళమూలాధోరూఢమూలోపలాఞ్చితం ॥ ౧౨ ॥

❧ అర్జునస్యస్వర్ణముఖరీతీరస్థకాళహస్తీశ్వరాదిసేవాప్రాప్తిః ❧
స్నాత్వాతస్యాంమహానద్యాం తస్మిన్ శైలేనురార్చితం । అపశ్యద్భువో
దేవంకాళహస్తీశనామకం ॥ ౧౩ ॥ సంపూజ్యచమహాదేవం సగేంద్రత
నయాసఖం । మనసాభక్తియుక్తేన కృతార్థత్వముపేయివాన్ ॥ ౧౪ ॥
తతోమహాగిరాతస్త్రిన్నద్భుతైకనికేతనే । చచారాభూతపూర్వాణాంవి
శేషాణాందిదృక్షుయా ॥ ౧౫ ॥ సిద్ధానాలోకయామాస వసతోగిరిసా
నుషు । గాయతోదేవదేవస్య చరిత్రాణ్యబలాసఖాన్ ॥ ౧౬ ॥ అప్పరో
లలనాజుష్టాన్ పుష్పసవమదాకులాన్ । నికుంజేషుసమాసీనాన్ గంధ
ర్వానైశ్చ తాదరాత్ ॥ ౧౭ ॥ వివిక్తేషుప్రదేశేషుశివధ్యానపరాయణాన్ ।
అపశ్యద్వోగినోదివ్యానాదరానందశాలినః ॥ ౧౮ ॥ ప్రశాంతాన్యాశ్రమ
పదాన్యనైశ్చ తసమంతతః । బలినీవారవిలసద్ద్వారభూమీనిపాణ్డవః ॥
౧౯ ॥ నిరాహారాన్ వాయుభుజః పర్ణదానాతపాశనాన్ । శాంతానా
లోకయామాస మునీన్నియమితేంద్రియాన్ ॥ ౨౦ ॥ ముదంవితేనిరేత
స్యనేత్రయోఃకమలాకరాః పుల్లసాగంధికామోదసంవాసితదిగంతరాః ॥
౨౧ ॥ మృగయాసంభృతధియాచరతోఽధిజ్యకార్తుకాన్ । దదర్శాన్వేషి

❧ అర్జునస్యసువర్ణముఖరీతీరస్థభరద్వాజాశ్రమగమనమ్. ❧
తమృగాన్ కిరాతాన్ వనితాసఖాన్ ॥ ౨౨ ॥ తతోదక్షిణదిగ్భాగేచరన్న
ద్రేర్హనోహరే । పుణ్యమాశ్రమమద్రాక్షీద్భరద్వాజస్యకౌరవః ॥ ౨౩ ॥
కదళీనారికేళామ్రకోలచంపకచందనైః । తక్ష్మాలాశోకహింతాళ తాళ
కేతకిదాడిమైః ॥ ౨౪ ॥ జంబూకదంబకతకఖదిరాజుఃసపాటలైః ।
నాగపున్నాగసరళదేవదారుకరంజకైః ॥ ౨౫ ॥ లవంగలుంగలవలీ
ప్రియంగుతిలకైరపి । విభీతశ్రీఘలాశ్వత్థమధూకప్లక్షకేనరైః ॥ ౨౬ ॥
పూగజంబీరనారంగనిమ్బామలకకౌశికైః । అన్యైశ్చ ఫలపుష్పాఞ్చైశ్చో
భితంధరణీమహైః ॥ ౨౭ ॥ వాసంతీకుందజాత్యాదిలతాభిఃపరివేష్టితం ।
అపూర్వసౌరభాకృష్టభ్రమరాభిస్సమంతతః ॥ ౨౮ ॥ చక్రవాకబకక్రౌం

చ హంసకారండవాశ్రయైః । సాగంధికోత్పలాంభోజ కైరవౌఘవిరాజితైః ॥ ౨౯ ॥ సరోభిరమృతస్యంది మధురస్ఫారవారిభిః । సమాపాదితలక్ష్యీకంకాతుకైకనికేతనం ॥ ౩౦ ॥ సింహదంతావళవ్యాఘ్ర తరతురురురంకుభిః । మృగైరన్యైస్సమూర్జీర్ణమన్యోన్యహితకారిభిః ॥ ౩౧ ॥ జితచైత్రరథోద్వానమధరీకృతనందనం । అతివాఙ్మనసోదారంపరమానందకారణం ॥ ౩౨ ॥ శివాగమానాందివ్యానా మర్థజాతమనుత్తమం । ప్రకాశయన్తిశాబానాంయత్రమంజుగిరశ్శుకాః ॥ ౩౩ ॥ యస్మిన్కాహుతాశనోదారధూమశ్యామలితంనభః । అకాలజలదభ్రాంతిమాతనోతిశిఖండినాం ॥ ౩౪ ॥ యస్మిన్కావిహారశ్రాంతానాంసింహానాంస్వేచ్ఛయాగతాః । నిర్వాపయంతిగాత్రాణి కరిణఃకరశీకరైః ॥ ౩౫ ॥ తదాశ్రమపదంపశ్యక్తావిస్తయాక్రాంతమానసః । ప్రభావంపాండుతనయఃప్రశశంసతపస్వినాం ॥ ౩౬ ॥ నివార్యతత్రతత్రైవ సకలాననుజీవినః । మిత్రైర్విప్రపరైస్తాన్

➡➡➡ అర్జునకృతభరద్వాజసేవాశ్రమః. ➡➡➡

ద్ధంప్రవివేశతమాశ్రమమ్ ॥ ౩౭ ॥ అగ్రేదదర్శకాంతేయస్సురత్పావకతేజసం । భరద్వాజంమునివరైరనేకైఃపరివారితం ॥ ౩౮ ॥ భస్మానులిప్తసర్వాంగం మృగచర్మోత్తరీయకం । నవవారిదసంవీతం కైలాసమివభాస్వరం ॥ ౩౯ ॥ జటాభిర్లంబమానాభి భాస్వంతంస్వర్ణకాంతిభిః । స్థిరవిద్యుల్లతాకీర్ణమివశారదసీరదం ॥ ౪౦ ॥ శ్రుతిస్త్పతిపురాణార్థైరేకీభూయసమాగతైః । అంగీకృతమివాకారందివృజ్ఞానశుభాస్వదం ॥ ౪౧ ॥ ధృతిశ్శాంతిదయాతుష్టిశాంతిభిర్నిత్యసేవితం । ప్రియాభిరవరక్తాభి రఖండబ్రహ్మవర్చసం ॥ ౪౨ ॥ ఉపగమ్యశనైఃపార్థస్తత్పాదాంబుజయోఃపురః । చక్రేప్రణామంసాష్టాంగంసనూలింగితభూతలం ॥ ౪౩ ॥ తమాగతం

➡➡➡ అర్జునప్రృతిభరద్వాజకృతాతిథ్యప్రకారః. ➡➡➡

పుథాపుత్రముత్థాప్యమునిపుంగవః । ఆశీర్భిరేదయాంచక్రేప్రహర్షోత్ఫుల్లమానసః ॥ ౪౪ ॥ సంపూజ్యచయథాన్యాయ్యం తమర్హ్యైద్యైఃప్రియాతిథిం । వినిర్దిష్టాసనాసీనం తమపృచ్ఛదనామయం ॥ ౪౫ ॥ సమ్మాననమవాప్యాస్తాస్త్యనేపాండవమధ్యమః । ప్రియైర్వాక్యైర్గునిపతేరకరోస్త్యనసోముదం ॥ ౪౬ ॥ సస్తారాధభరద్వాజ స్వర్ధేనుంకామదోహినీం ।

సవితేనేతిమహాతీం భక్త్యభోజ్యాదికల్పనామ్ ॥ ౪౭ ॥ భుక్త్వాపా
 థస్సానుచరస్తముపాస్యతపోనిధిం । దినశేషంకథాలాపకౌతుకేనాత్య
 వాహాయత్ ॥ ౪౮ ॥ తతస్సాయంతనీంసంధ్యాముపాస్యహుతపావకః ।
 విప్రైరమాత్యైస్సహితో యయాతస్యకుటీగృహమ్ ॥ ౪౯ ॥ తత్రాసీనో
 మునిపతే రాశీర్భిరభినందితః । ఆనంస్యమానోముముదేతన్నదీశీతళాని
 లైః ॥ ౫౦ ॥ సంప్రాపితాకేనభువంప్రభూతాకస్తాన్తహీధ్రాదధికప్రభా
 వా । ఇతిప్రభావంపగిప్రచ్ఛన్నద్యాశ్శీఘ్రేతుం మునీంద్రాన్తతిరస్యజ్ఞే ॥

ఇతిసాగ్రందపురాణేనువణముఖరీమాహాత్మ్యేనువర్ణ

ముఖరీమాహాత్మ్యభరద్వాజాశ్రమవర్ణనం

నా మ ద్వి తీ యో ధ్యా యః.

శ్రీసువర్ణముఖరీప్రభావశుక్రూషయా భరద్వాజమృత్యుర్జునప్రశ్నః.

శ్రీసూతః॥ కృతసాయంతనవిధింహుతాశనసమద్యుతిం । నుఖా
 సీనంమునిపతింప్రణమ్యభరతర్షభః ॥ ౧ ॥ తదీయశీతళామోదసుధాపూ
 రానుమోదితః । గంభీరంప్రశ్రయోపేతమిదంవచనమబ్రవీత్ ॥ ౨ ॥ అర్జు
 నః ॥ మునిపుంగవలోకేస్త్విధన్యవకోహమేవహి । పుత్రావిశేషంభవ
 తా యదేవంసమ్యగాదృతః ॥ ౩ ॥ భవదాదరసంజాత కౌతుకంమమ
 మానసం । భవద్వాక్యామృతందివ్యంపాతుంత్యరయతీవమాం ॥ ౪ ॥ కస్తా
 చ్చైలాదియంజాతాకేనాసీతామహానదీ । కింపుణ్యంస్నానదానాద్యైః
 కృతైస్తత్రోపలభ్యతే ॥ ౫ ॥ అస్యాప్రభావంప్రభవం ప్రహ్వస్యమమస
 న్తునే । వక్త్రమర్హసికార్యోహి భక్తానుగ్రహవతే ॥ ౬ ॥ అర్జునస్యవచ
 శ్శ్రుత్వాభరద్వాజోద్విజోత్తమః । తదాననంసమాలోక్య వాక్యంవా
 క్యవిదబ్రవీత్ ॥ ౭ ॥ భరద్వాజః ॥ త్వమర్జునమహాబాహూ కౌరవాన్వ
 యపావన । విశేషాన్మమమానోసి ధర్మపుత్రాసుజోయతః ॥ ౮ ॥ అనే
 కేభూమిపాదృష్టానతేత్వమివఫల్గున । శీలార్జవదయాదార్య ధైర్యగాంభీ
 ర్యశాలినః ॥ ౯ ॥ కులంవిద్యాధనంచైవ బలినాంమదకారణం । భవాదృ
 శానాంభవానాం తానిప్రశ్రయకారణం ॥ ౧౦ ॥ ప్రాజ్ఞేషురాజ్యభో
 గేషువిద్యమానేషుకారవ । ఋతేభవంత్యోవాన్యో నోపైతివికృతేర్వ

శం || ౧౧ || పరవానస్తి కౌంతేయ గుణైర్లోకో త్తరై స్తవ । కిమ స్తికథ
నీయం తే కౌతుకోపేతమానసః || ౧౨ || శృణురాజకౌకాథాందివ్యాం మ
యామునిముఖాచ్యుతాం । యాంశ్రుత్వాపాతకాతంకాన్తుచ్యం తేసర్వ

➤➤➤ భరద్వాజకథితశజ్జరవివాహప్రక్రియా. ➤➤➤

జంతవః || ౧౩ || పూర్వండాత్మాయణీదేవీ జనకేనావమానితా । త్వ
క్వాతనుంతాంనీహరగిరేరభవదాత్తజా || ౧౪ || సప్తర్షిభిరుపాగమ్య
ప్రార్థితోధరణీధరః । మృత్యుంజయాయస్వాంపుత్రీంవివాహేదాతుము
ద్యతః || ౧౫ || పృషభాంకోజగత్స్వామీవివోఘంసర్వమంగళాం । ప్రాప్తో
హిమవదావానమోషధీప్రస్తనామకం || ౧౬ || తచ్ఛాసనాత్సమాజగ్నుష్ఠాన్
వరాణిచరాణిచ । భూతానిభూతనాథస్య కల్యాణమభినందితుం || ౧౭ ||
తద్భూరిభారసంభగ్నా భూమిరుత్తరసంశ్రయా । నిమ్నతామాయయా
తావద్యావత్పతాశమాస్థితా || ౧౮ || నిర్భారలాఘవాదస్తాద్భృశందక్షి
ణగామినీఊర్ధ్వప్రపేదేతద్దృష్ట్యాసర్వేషామభవద్భయం || ౧౯ || జ్ఞాత్వా
తాంవికృతింభూమే దృష్ట్యాగస్త్యంమహేశ్వరః । ఇతఃపిమహాప్రా
జ్ఞేత్యుక్త్యావచనమబ్రవీత్ || ౨౦ || ఆగతేషుసమస్తేషుభూతేష్వత్రవనుం
ధరా । తద్భూరేణసమాక్రాంతాప్రాప్తావికృతిమాగతా || ౨౧ || తద్భు
వస్సామ్యకరణే త్వమర్హసిమహామతే । ఋతేత్వామత్రహిత్యత్తః పరే
ణైతత్కథంభవేత్ || ౨౨ || మత్తేజస్సంభవోహిత్యంలోకసంరక్షణోద్య
తః తస్మాన్తద్వచనాద్వత్సభువమేతాంసమీకురు || ౨౩ || మత్పాణిగ్రహణా
లోకకౌతుకాయ త్రబుద్ధిషు । ఆగతేషుసమస్తేషు స్థాతవ్యంభవతాపిచ ||
౨౪ || త్వంహితిష్ఠసిచేదత్రనకశ్చిద్వికృతింభువః । అపనేతుంహిశక్నోతిత
ద్గంతవ్యంత్యయానఘు || ౨౫ || ఇమాంగిరిసుతాపాణిగ్రహకల్యాణభాను
రాంమూర్తిప్రదర్శయిష్యామియత్రతిష్ఠసితత్రతే || ౨౬ || ఇత్యుక్త్యాతం

* భూసామ్యకరణాయాగస్త్యస్యహిమాదేర్దక్షిణదిగాగమనమ్. *

పరిష్కృజ్యవినసర్జమహేశ్వరః । తథేతితంప్రణమ్యాసాయయామామ్యాం
దిశంమునిః || ౨౭ || వింధ్యాద్రింసమతిక్రమ్యదక్షిణామాగతేదిశం । అగస్త్యే
మునిశార్దూలే మహీసామ్యముపాయయా || ౨౮ || భువోపనీయవికృతిం
స్థితంకలశజంమునిం । తుష్టువుర్హవతరళా సురగంధర్వకిన్నరాః ||

సదదశతతోగత్వా కంచిచ్చైలంసమున్నతం । వితతైర్ధరణీంపా
దై ధృత్వాసంస్థితమగ్రతః ॥ ౩౦ ॥ మహాహాధీనాంరత్నానామశే
షాణాంస్వయంభువా । అఖండతేజోదీప్తానాం వినిర్మితమివాకరం॥౩౧॥
సమున్నతైర్యశ్శిఖరై ర్విపథద్వ్యమభూతలే । ఉదారధారాసంపన్నై
ర్గదాతీవనిరంతరం ॥ ౩౨ ॥ శనైరాయత్యతంతైల మగస్త్యమునిపుంగవః ।
నివాసాయమతించక్రేరమ్యేతచ్ఛిఖరస్థలే ॥ ౩౩ ॥ తస్యమృతో
పమేయస్య పద్మోత్పలకులశ్రియః । నానాద్రుమపరీతస్య కాసారస్యోత్త
రేతపే ॥ ౩౪ ॥ మనోహరేషుహీభాగే విధాయాశ్రమమాతతం । ఆరా
ధ్యపితృదేవర్షీ విధివద్వాస్తుదేవతాం ॥ ౩౫ ॥ ఉవాససుచిరంతత్రముని
సంఘసమన్వితః । దేవతాసిద్ధగంధర్వా పురోజుష్టమహీధరే ॥ ౩౬ ॥ త
పస్సమావేశితచిత్తవృత్తై తపోవనేతిష్ఠతికుంభజాతే । ప్రశస్తసాభాగ్యస
మన్వితోద్దిరగస్త్యశైలాహ్వయమాససాద ॥ ౩౭ ॥*

ఇతి సాగ్రద్ధురాణే తీర్థఖండే సువర్ణముఖరీమాహాత్యే అర్జున
భరద్వాజసంవాదే శంకరవివాహగస్త్య దక్షిణదిగ్గమన
కథనంనామ తృతీయోధ్యాయః.

➤➤➤ సద్యత్పాదనాయాగస్త్యమృత్యుదృశ్యోక్తిః. ➤➤➤

భరద్వాజః ॥ సకదాచిన్తునివరః కృతపౌర్వాష్టికక్రియః । వివేక
దేవతాగారం సమారాధయితుంశివం ॥౧॥ అదృశ్యరూపావాగ్దేవీతత్రా
శ్రావిమహాత్మనా । తేనాద్భుతోపపన్నేన వ్యక్తవర్ణసముజ్జ్వలా ॥ ౨ ॥
ఆకాశవాణ్యువాచైన మగస్త్యంజవతాంవరం । నదీహీనోహ్వయందేశః
ప్రసిద్ధోపిసశోభతే ॥ ౩ ॥ జ్ఞానవిజ్ఞానవిముఖ సాకారఇవభూసురః ।
దీప్తేవదక్షిణాహీనాజ్యోత్వాన్నిహీనేవశర్వరీ ॥ ౪ ॥ నవిభాతినదీహీనా పృ
థివీభూసురోత్తమ । ప్రవర్తయనదీంకాశ్చిల్లోకానాంహితకామ్యయా ॥
ప్రగాఢదురితోద్భూత భీతిమోచనశాలినీమ్ । హితమేతత్పురౌఘానా
మేతన్తునివరార్థితం ॥౫॥ భద్రమేతన్తనుష్యాణామేతదాచరసువ్రత । దేవా
నామృషీవర్యాణాం భూజనానాంహితావహామ్ ॥ ౬ ॥ పాపపఙ్కప్రశమ
సింప్రవర్తయమహానదీమ్ ॥ శ్రీభరద్వాజః ॥ తదాకర్ణ్యవచోవిప్రః క్షణం

చింతాపరాయణః || ౮ || సమాప్యజేవతాపూజాం బహిర్వేద్యాముపావిశ
త్ | ఆనాయయామాసతదా తదాశ్రమగతాన్తునీ || ౯ || తేషామకథయ
చ్చాసా దివ్యవాణీరితంవచః | తదద్భుతముపశ్రుత్య మునయోహృష్టమా

→ సువర్ణముఖర్యత్పదనాయాగస్త్యమ్ప్రతిమహర్షిప్రార్థనా. ←

ససాః || ౧౦ || అభివస్త్యమునిశ్రేష్ఠం మైత్రావరుణిమబ్రువత్ | మున
యః || ఆశ్చర్యాణాంమహాశ్చర్యం మజ్జళానాశ్చమజ్జళమ్ || ౧౧ || తవైవ
శోభతేదివ్యం త్వచ్చరిత్రంకృపానిధే | తవహుజ్ఞానరమాత్రేణభ్రష్టోదే
వాధిరాజ్యతః || ౧౨ || నహుషఃకీటతాంప్రాపతతశ్చిత్రంనవిద్యతే | సమా
వృతధరాచక్రః కల్లోలాతాడితామ్బరః || ౧౩ || కిన్నవతోవిద్యతేచిత్రం య
దభిశ్చుళకీకృతః | సూర్యమార్గనిరోధార్థం ప్రవృత్తోవింధ్యభూధరః || ౧౪ ||
త్వయాప్రశాంతింగమితః కిన్నవతోవిద్యతేపరమ్ | తవాద్భుతానికర్తాణి
కస్త్యోతుంప్రభవేద్భువి || ౧౫ || మన్తహాభాగ్యయోగాత్త్వంప్రాప్తోసీహాశ
రీరిణామ్ | వయంకృతార్థాస్సంజాతాస్త్రైలోక్తేయన్తహమునే || ౧౬ ||
నివసామోత్రభవతా సనాథాహ్యశ్రమస్థలే | వర్ణ్యోహియామ్యతోదూ
రేవిషయోయంద్విజోత్తమ || ౧౭ || సమస్తవస్తుపూర్ణోపి నదీహినోనరా
జతే | కిమిల్బినదీన్నానే నామునాహతజన్తనా || ౧౮ || అనదీకేజనపదే
వాసాదజననంవరమ్ | పరిపాకస్తుభాగ్యానా మస్తాకంసముపస్థితః ||
౧౯ || యదాదిష్టోసివిబుధైః ప్రవర్తయమహానదీమ్ | ప్రవర్తితాయాం
దేశేస్తిస్తహానద్యాంతవానఘ || ౨౦ || కదానుఖలుయాస్యామః కృతన్నా
నాకృతార్థతామ్ | కింవితరేణబహునా ప్రయత్నక్రియతాంధ్రువ
మ్ || ౨౧ || సమానేతుంజగద్వంద్యాం శరణ్యాంసరిదుత్తమామ్ | శ్రీభ
రద్వాజః || సతేషాంవచసంపౌద్యం మానయిత్యామహాద్విజః || ౨౨ ||
సమానేష్యామిసరిత మితిచక్రేవినిశ్చయమ్ | మునీశ్వరైరనుజ్ఞాతస్తానభ్య
→ సువర్ణముఖర్యావిర్భావాయాగస్త్యకృతతత్పఃప్రకారః. ←
ర్చ్యసురానసి || ౨౩ || విశేషపూజాంవిధివ ద్విధాయపురవిద్విషః | అంగీకృ
త్యవ్రతంగాఢం బహుళక్లేశదుస్సహమ్ || ౨౪ || అనన్యసులభంయత్నాత్స
చకారమహత్తపః | ధూరేషుఘర్తదివసే ష్వంతరస్థాహవిర్భుజామ్ || ౨౫ ||
చతుర్థాంసవిత్పన్యస్తదృప్తిరోపయయాక్లమమ్ | వార్షికేషుదినేషా

గ్ర వాయుసంపాతదుస్సహైః || ౨౬ || ఆసారైస్తాడ్యమానోపి నోద్వేగ
మగమద్ధౌది | హేమంతసమయేతిష్ఠా కణ్ఠదక్షేషువారిషు || ౨౭ || జ
పధ్యానపరోభూత్వా నకించిద్వికృతీయయా | తతస్సమీహితార్థస్యవిలం
బమవలోక్యసః || ౨౮ || పునర్గాఢతరానిష్ఠాం ప్రపేదేలోకభీషణీ
మ్ | నిగృహ్యమానసీంవృత్తిం నిరాహారోజితేంద్రియః || ౨౯ || అవిజ్ఞాత
బహిర్వృత్తిస్తథాపాషాణవత్తదా | ఏవంతపస్యతస్తస్య సర్వాం గేషు
హుతాశనః || ౩౦ || అభంలిహణోజ్వలజ్వోతిర్నిశ్చలకామభయంకరః |
తతోద్భూతశిఖాజాలై రావృతాస్సర్వతోదిశః || ౩౧ || సముదగ్రభయోద్వి
గ్నా జనాఘాఃపరిచుక్రుశుః | తదాతథావిధం ఘోరంజగత్సంక్షోభమాగత
మ్ || ౩౨ || దేవావిజ్ఞాపయామాను ర్నమస్కృత్యాబ్జజన్తనీ | తానాశ్వా

❧❧❧ అగస్త్యశ్రమమ్ప్రీతిచతుర్ముఖాగమనమ్. ❧❧❧

స్యతతోబ్రహ్మసిద్ధగంధర్వసేవితః || ౩౩ || ప్రాదురాసీత్కుంభభువః పురోభా
గేతపస్యతః | తమాగతంసమాలోక్య బ్రహ్మణంపరమంద్విజః || ౩౪ || ప్రణ
మ్యవివిధైస్తోత్రైస్తోషయామానతన్తనాః | తతస్తంవినయానమ్రమగ
స్త్యంవీక్ష్యపద్మభూః || ౩౫ || ప్రసాదసుముఖోభూత్వా పూతాంగిరము
పాదదే || బ్రహ్మ || పరితుష్టోస్తి తపసా దుశ్చరేణతవానఘు || ౩౬ || వృణీష్యయ
ద్యదిష్టంతే తత్తద్దాస్యామిసువ్రత || అగస్త్యః || తవప్రసాదాత్సకలముప
పన్నంమమప్రభో || ౩౭ || సంప్రయచ్ఛసిచేతామం యాచేనిశ్యంకయాధి
యా | నదీహీనమిమందేశం దృష్ట్వాభిద్యతిమేమనః || ౩౮ || అథ్థావబో
ధరహితం శ్రుతిపాఠమివాధికమ్ | ఉర్వీంపావయితుందతాం రక్షితుంచ
మహానదీమ్ | ప్రసాదంకురు దేవేశ మమేష్టమిదమేవహి || ౩౯ || శ్రీభర
❧❧❧ అగస్త్యప్రార్థనయాగజ్ఞామ్ప్రీతిచతుర్ముఖచోదనా. ❧❧❧
ద్వాజః || అగస్త్యస్యవచశ్శ్చుత్వా భూయాదేవమితిబ్రువణా | సస్మారమ
నసాబ్రహ్మ సురవర్తాశ్రయాంనదీమ్ || ౪౦ || అథోపేత్యవియద్గజ్ఞా పురస్తాత్ప
రమేషినః | అతిష్ఠన్తకుటస్యస్తప్రశస్తాజ్జలిభానురా || ౪౧ || స్వశాసనా
త్సమాయాతాం వినయానతమస్తకామ్ | తాంసర్వజగతాంధాత్రీమిదం
వచనమబ్రవీత్ || ౪౨ || బ్రహ్మ || గజేమయానుశాస్యాసి కాశ్యేలోకో
పకారకే | తవాపిలోకరతాయాం మమేవనియతాస్థితిః || ౪౩ || దేవేనదీ

విహీనేత్రప్రవర్తయితుమాపగామ్ । హితార్థంసర్వలోకానాం కుంభజ
 న్నాసమీహతే ॥ ౪౪ ॥ తస్మాత్త్యమవతీర్వోర్వీంస్వాంశేనైకేనభూజనాన్ ।
 పునీహిగచ్ఛవసుధామేతద్దశైతవర్తనా ॥ ౪౫ ॥ భూలోకేనంప్రవృత్తేతు
 ప్రవాహేసిద్ధికాక్షిణః । సేవిష్యంతేసురవరామునివర్యాశ్చసంతతమ్ ॥
 ౪౬ ॥ నదీషూత్యమతాంయాహిత్రాహిత్యత్సంశ్రయాజనాన్ । కురుప్రి
 యమగస్త్యస్యగచ్ఛభద్రేయథానుఖమ్ ॥ ౪౭ ॥ శ్రీభరద్వాజః ॥ ఇత్యు
 క్త్వాన్తతర్దధేబ్రహ్మతయానద్యాచతేనచ । ప్రణామపూజనస్తోత్రైర్విశే
 షా ॥ అగస్త్యసమీపేస్వాంశత్యేనగంగాకృతసద్యుత్పత్త్యభ్యుపగమః ॥
 మైరభినందితః ॥ ౪౮ ॥ అథగజ్జామునిపతేః పురస్తాత్స్వాంశసంభవామ్ ।
 దివ్యతేజోమయింమూర్తిం దర్శయిత్వావచోబ్రవీత్ ॥ ౪౯ ॥ గంగామ
 దీయాంశోయమవసీం సంప్రాప్యమునివల్లభ । పూరయిష్యతితేభీష్టంన
 దీరూపంసమాశ్రితః ॥ ౫౦ ॥ భరద్వాజః ॥ ఇత్యుక్త్వాసిద్ధవాహిన్యాం గతా
 యాంతత్ప్రయుక్తయా । గంతవ్యంవర్తనాకేనేత్యుక్తోమునిరువాచతా
 మ్ ॥ ౫౧ ॥ అగస్త్యః ॥ గచ్ఛన్నురస్తాత్కల్యాణిత్యదీయగమనోచితమ్ ।
 అహంప్రదర్శయిష్యామి మార్గంత్వంమామనువ్రజ ॥ ౫౨ ॥ ఇత్యుక్తాము
 నినాతేన సంప్రహృష్టాతవానఘ । యదిష్టంతత్కరిష్యేహమితిప్రవా
 చసాశుభా ॥ ౫౩ ॥ అథమునిరవతార్యతాంనరేంద్రా దృతతటిసీతనుమద్ర
 సంగిశృంగాత్ । ముదితతరమనాయయాపురస్తాత్తదభిమతాం పదవీం
 ప్రదర్శయన్ ॥ ౫౪ ॥

ఇతి స్కాన్దపురాణే తీర్థఖండే శ్రీసువర్ణముఖరీమాహాత్మ్యే సువర్ణ
 ముఖర్యావిర్భావ కథనంనామ చతుర్థోధ్యాయః.

➡➡➡ సువర్ణముఖరీమ్మృతిశక్రాదిస్తుతిః. ➡➡➡

భరద్వాజః ॥ తదాదివ్యవిమానస్థాశ్చక్రముఖ్యాదివౌకసః । అ
 గస్త్యమనుయాంతీం తామనుజగ్గుర్తహాపగామ్ ॥ ౧ ॥ నవావతారాంతాం
 దివ్యాంసర్వేచమునిపుజ్యవాః । కృతాజ్ఞలిపుటాస్తోన్తైర్గిరనుయాతాస్సి
 షేవిరే ॥ ౨ ॥ సిద్ధచారణగంధర్వాస్సంభూతాశ్చసహస్రశః । తాంనదీం
 తంమునీంద్రంచ ప్రశశంసుశ్శుభైస్తనైః ॥ ౩ ॥ సుధోపమానమమలంది

ప్యోలభమిదంజలమ్ । ఇత్యేత్సుక్యరసాయత్తా ననందుర్ధరణీజనాః ॥ ౪ ॥
తదానిదేశాద్దేవస్య పద్మయోనేసమీరణః । శృణ్వతాంసర్వదేవానా

→ వాయుకథితసువర్ణముఖరీనామనిష్పత్తిః ←

మిదంవచనమబ్రవీత్ ॥ ౫ ॥ వాయుః ॥ సువర్ణమివలోకానాం భాగ
ధేయాదియంనదీ । నీతాభవమగస్త్యేనముఖరీకృతదిక్ష్మఖా ॥ ౬ ॥ తస్మా
ద్యాస్యతివిఖ్యాతిం సర్వలోకాభినందితామ్ । సువర్ణముఖరీనామ్నాథా
మ్నాకైవల్యసంపదః ॥ ౭ ॥ ఏషాసువర్ణముఖరీ సరిత్యసకలాస్త్వపి ।

→ అగస్త్యకృతస్సానీతసువర్ణముఖరీమహిమాసువర్ణనమ్ ←

విశిష్టానేవనీయాచ బ్రహ్మణోవచనంత్యదం ॥ ౮ ॥ భరద్వాజః ॥ శ్రుత్వే
త్థంపవనేనోక్తం వచనంకుంభసంభవః । తుతోషవిస్తయాక్రాంతస్వాం
తఃపులకితాంగకః ॥ ౯ ॥ ఏవమేషాదివ్యనదీస్సానపానాదికల్పనైః । సౌఖ్యావ
హమనుష్యాణాం ప్రతిష్ఠామగమద్భువి ॥ ౧౦ ॥ ఆజ్ఞయాపద్మగర్భస్యతటిన్యా
కాశవాహినీ । సువర్ణముఖరీనామ్నాపునాత్వాత్మైకసంశ్రయా ॥ ౧౧ ॥ బ

హూన్గిరీంద్రాన్వనమండలంచదేశాననేకాత్సరిదుత్తమేయం । క్రమా
దతిక్రమ్యనిషేవ్యమాణామహానదీభిర్గిరిసంభవాభిః ॥ ౧౨ ॥ రోగాహ
తానామధికాతురాణామనామయైకప్రతిపాదకాని । అంతర్బహిస్సంభృ
తభూరితాపనివారణానిప్రియకారణాని ॥ ౧౩ ॥ విహారలోలద్విరదప్రకాం
డశుండామహాఘాతరయోత్థితేన । పుష్పేపహారంపుష్పతోత్కరేణహ
ర్షాద్దదాతీవదివాకరస్య ॥ ౧౪ ॥ సౌగంధికాంభోరుహకైరవాణాం సౌర
భ్యసంవాసితదిక్ష్మఖానాం । ద్విరేఘభాగైశ్చనికేతనానామాధారభూ
తాన్యతినిర్మలాని ॥ ౧౫ ॥ లీలావగాహతోత్సుకనాకనారీసీమంతసిం
ఘారరజోరుణాని । తత్కేశపాశచ్యుతపారిజాతప్రసూనగంధైరధివా
సితాని ॥ ౧౬ ॥ సాబిభ్రతీసంభృతమంగళాని స్వాదూన్యపంకాన్యతి
నిర్మలాని । సుధోపమానానిసురేంద్రసూనోపయాంసిపాపప్రవిఘాత
కాని ॥ ౧౭ ॥ అగస్త్యశైలాత్సమవాప్తజన్తా నీతాభవంకుంభసముద్భ
వేన । ప్రశస్తీర్థాఘవిరాజమానాసమాయయాదక్షిణవారిరాశిం ॥ ౧౮ ॥
శీకరాక్షతవిన్యాసై రత్నదీపార్పణైరపి । ప్రత్యుద్యయస్తామంభోధే
ర్వీచయోభిముఖాగతాః ॥ ౧౯ ॥ తరంగహస్తైరాలింగ్య సంభావైశ్చ

నాంసమాగతాంచకారసరితాంనాథఃప్రియమాఘాషభాషణైః ॥ ౨౦ ॥
ప్రాప్తాయామనుకూలాయాం తదాతస్యామపానిధేః । ప్రహృష్టే
నతరంగేణ జీవనంవవృధేతరాం ॥ ౨౧ ॥ ఇత్థంసంస్పృజ్యసరిత మగ
స్త్యస్తాముదన్వతా । స్తుత్వాపయయాసమామంత్ర్యకృతకృత్యోద్య
చ్ఛయా ॥ ౨౨ ॥ అర్జునః॥ త్వయైషకథితోబ్రహ్మకామహానద్యాస్సము
ద్భవః । అస్యాఃప్రభావంభగవన్నిదాసింశ్రోతుముత్సహే ॥ ౨౩ ॥ భర

భరద్వాజవర్జితసువర్ణముఖరీమాహాత్మ్యమ్.

ద్వాజః॥ అంహణోనిబర్హణంసర్వశ్రేయసామేకకారణం । శృణుమాహా
త్మ్యమస్యాస్తేకథయిష్యామిపాండవ ॥ ౨౪ ॥ పాశ్చాత్యజన్మసంప్రా
ప్యజ్ఞానినాంకర్తణఃక్షయే । సువర్ణముఖరీస్నానంసిద్ధ్యేచ్ఛన్త్యైకార
ణం ॥ ౨౫ ॥ ఏతాంసువర్ణముఖరీంయోజనానాంశత్రైరపి । స్మృత్వామ
నుష్యఃపాపేభ్యోముచ్యతేనాత్రసంశయః ॥ ౨౬ ॥ నిక్షిప్తమస్థిజఠ
తూనాం సువర్ణముఖరీజలే । సోపానతాంసమాయాతి బ్రహ్మలోకాధి
రోహణే ॥ ౨౭ ॥ స్తరస్తస్పర్శముఖరీయత్రకుత్రాపిమానవాః । తో
యాస్తరేషుస్నాత్వాపి లభంతేఫలముత్తమం ॥ ౨౮ ॥ తావదేవాభిభూ
యంతేనరాఃపాతకకోటిభిః । సువర్ణముఖరీస్నానం యావత్తల్లభ్యతేశు
భం ॥ ౨౯ ॥ దివ్యాంతరిక్షభౌమానితీర్థానినిజశుద్ధయే । స్తరంత్యహారహః
ప్రాత స్సువర్ణముఖరీంసదీం ॥ ౩౦ ॥ అగస్త్యాచలసంభూతా దక్షిణోదధి
గామినీ । పాపానిస్పర్శముఖరీ స్తరణాదేవనాశయేత్ ॥ ౩౧ ॥ సువర్ణ
ముఖరీస్నానలోలుపేనాంతరాత్తనా । వాఙ్మనీమత్స్యతామేవ దే
వాశ్శక్రపురోగమాః ॥ ౩౨ ॥ సువర్ణముఖరీతోయ పుష్టస్సాన్నభోజనః ।
నలిప్యంతేమహాపాపైరురోభజనశతోద్భవైః ॥ ౩౩ ॥ అపినిషక-మితం
పీతం సువర్ణముఖరీజలం । నాశయేద్దితుల్యాని హ్యశుపాపానిదేహీ
నాం ॥ ౩౪ ॥ ప్రాప్త్యాపిమానుషంజన్త సువర్ణముఖరీజలే । యేవాస్నా
నంసకుర్వంతి తేహంజన్తనిరర్థకం ॥ ౩౫ ॥ సువర్ణముఖరీస్నానంయదేకంవి
ధినాకృతం । జాహ్నువీస్నానకోటినాం సమంభవతిపర్వసు ॥ ౩౬ ॥ గో
వింద ఇవదేవేషు నక్షత్రేష్వివచంద్రమాః । నరేష్వివమహిపాలో భూ
రుహేష్వివకల్పకః ॥ ౩౭ ॥ మహాభూతేష్వివవియ న్నాయేవాఖిలశక్తి

ఘృ | గాయత్రీవచనమంత్రేషు వజ్రం దేవాయుధేష్వివ || ౩౮ || త త్వే
 ప్సివాత్సనస్తత్త్వం రుద్రాధ్యామోయజుష్వివ | అనంతఇవనాగేషు
 హిమాచలఇవాదిషు || ౩౯ || పోత్రితేత్రమివతేత్రేష్వింద్రియేష్వి
 వమానసం | నదీష్వపిచసర్వాసు సువర్ణముఖరీవరా || ౪౦ || నిత్యంస్త
 రేన్నమనుగ్ర్యా తీర్తయేన్నసార్చయేత్ | శుద్ధితేమశివాపేక్షీసువ
 ర్ణముఖరీంశుభాం || ౪౧ || అగస్త్యాచలసంభూతాం దక్షిణోదధిగామి
 నీం | సమస్తపాపహంత్రీంత్యాంసువర్ణముఖరీంశ్రయే || ౪౨ || మహాపా
 తకవిఘ్నం గాత్రంమమతవోదకైః | త్మోళయామిజగద్ధాత్రి శ్రేయసా
 యోజయస్వమాం || ౪౩ || ఇతినూక్తద్వయంసమ్య గుచ్ఛార్చనియతో
 నరః | సువర్ణముఖరీతోయేన్నాత్వా శుద్ధఃప్రమోదతే || ౪౪ || బ్రహ్మ
 ణానిర్మితాపూర్వమగస్త్యేనసమాహృతా | స్వయంమందాకినీమూర్తా
 సువర్ణముఖరీవరా || ౪౫ || ఏవంప్రభావాదివ్యేయం కీర్తనీయాశుభా
 ర్థిభిః | మనసాభక్తియైక్తేన స్నాతవ్యాశుభకాంక్షిభిః || ౪౬ || సోమ
 సూర్యోపరాగేషు స్నానదానాదికంకృతం | స్నాదమేయఫలంపార్థ సువ
 ర్ణముఖరీతతే || ౪౭ || సంక్రాంతావయనేపుణ్యేవ్యతీపాతేభవాసరే | సు
 వర్ణముఖరీస్నానంకులకోటింసముద్ధరేత్ || ౪౮ || జన్మక్షేజన్మదివసేసు
 వర్ణముఖరీతే | స్నాత్వావిధివదాప్నోతిక్షేమారోగ్యసుఖశ్రియః || ౪౯ ||
 దుస్స్వప్నవిఘ్నజంభూతగ్రహదుష్ఠానజంతథా | సువర్ణముఖరీతోయే
 స్నాత్వాతరతికిల్బిషం || ౫౦ || సువర్ణముఖరీతీరేగోపాదప్రమితాంభు
 వందత్వాసర్వమహీదానాద్యత్ఫలంతదవాఘ్నయాత్ || ౫౧ || ధేనుంసవ
 స్త్రాలంకారాంసువర్ణముఖరీతతే | దత్వావిప్రాయవిధివద్యాత్రిబ్రహ్మస
 నాతనం || ౫౨ || పుణ్యకాలేషుదానానివిధేయాన్యఖిలాన్యపిః|ఇహాముత్రఫ
 లప్రాప్త్యై సువర్ణముఖరీతతే || ౫౩ || జపోహోపస్తపోదానం పితృకర్మ
 సురార్చనం | కృతంభవేచ్ఛతగుణంసువర్ణముఖరీతతే || ౫౪ || అన్యత్రైకధ
 యిష్యామివిధేయంవ్రతము త్రమం | సువర్ణముఖరీతీరేప్రతివర్షంసుఖాధి
 భిః || ౫౫ || మేఘకాలేరవికరైస్తిరోధానముపాగతః | యదోదేతిముని
 శ్శ్రీమాన్మిత్రావరుణానందనః || ౫౬ || తస్మిన్దినేయేనియతాస్సాన
 మస్యాంప్రకుర్వతే | తైరాకల్పంసురావాసే స్థీయతేకురునందన || ౫౭ ||

తదాగ స్త్యస్యయద్రూపంసువర్ణేనవినిర్మితం విధినాదదతేపార్థ తేయాం
తిబ్రహ్మశాశ్వతమ్ ॥౫౦॥ అర్జునః ॥ విధినాకేనకర్తవ్యంప్రతమేతన్మహా
మునే । తన్నమాచక్ష్యసకలంజిజ్ఞాసోస్తుమహామనః ॥౫౧॥ భరద్వాజః ॥

→→→ అగస్త్యప్రతిమాదానవిధిః ←←←

అగస్త్యస్యాదయదినం జ్ఞాత్వానియతమానసః । స్వశక్త్యాకారయేద్రూ
పంతస్యహేమ్నా మహామునేః ॥౬౦॥ సువర్ణభాస్వరచ్ఛాయంజటాబం
ధమనోహరం । దధానంకరపద్మాభ్యా మక్షమాలాంకమండలుం ॥౬౧॥
వసానంమృదులంవలకంమృగచర్మోత్తరీయకం । సామ్యంభస్మాంకరుచిరం
రుద్రాక్షకృతభూషణం ॥౬౨॥ ఏవంవిధాయతద్రూపం స్నాత్వానియ
తమానసః । ఆచార్యంగంధపుష్పదైర్ఘ్యలంకృత్యయథావిధి ॥౬౩॥ శా
లేయతండులानాంతా మాధకస్యాపరిస్థితాం । వస్తుద్వయసమాయు
క్తాంప్రతిమాంప్రతిపూజయేత్ ॥౬౪॥ వింధ్యసంస్తంభనోవాధిమశకీ
కృతిపేశలః । బ్రహ్మదిసర్వదేవానాం తేజసానుప్రకాశితః ॥౬౫॥ అ
గస్త్యఃకుంభసంభూతో దేవాసురనమస్కృతః । ప్రీతిమాప్నోతుమహా
తీందానేనానేనమేప్రభుః ॥౬౬॥ ఇమంమంత్రంసముచ్చార్య ధారాపూ
ర్వంసదక్షిణం । దత్వావిముక్తఃపాపేభ్యో యాతిబ్రహ్మసనాతనం ॥౬౭॥
జన్మాంతరకృతైర్నానమిహజన్తకృతైరపి । మహాపాపోపపాపౌష్ఠైము
చ్యతేనాత్రసంశయః ॥౬౮॥ బ్రహ్మద్యాస్యకలాదేవా సునకాద్యామహా
ర్షయః । చరాచరాణిభూతానిప్రీతింయాంతినసంశయః ॥౬౯॥ కృత్వాప్ర
తమిదంపుణ్యమగస్త్యస్యచసన్ననేః । ప్రీత్యర్థంభోజయేద్విప్రా యథా
శక్తిసదక్షిణం ॥౭౦॥ తస్మిన్కర్తృణిచాశక్తోయథాశక్తిమహీసురా
స్వర్ణధాన్యాదిదానేన తోషయేద్భక్తిసంయుతః ॥౭౧॥ తిథింనవితథీకు
ర్యాత్తాయత్నేనసచమారేత్ । యత్కించిదపిచావశ్యంకర్తనిర్తలపూ
రుషః ॥౭౨॥ మహామునేరగస్త్యస్యపరిపక్వంతపఃఫలం । నదీసువర్ణముఖరీ
కీర్తసియాసురాసురైః ॥౭౩॥ ఏవం తేకథితస్సమ్యక్ జ్ఞానద్యాస్సము
ద్భవః । ప్రభావశ్చతదాచక్ష్యయద్భూయశ్శోక్రితుమిచ్ఛసి ॥౭౪॥ *

ఇతిసాహస్రపురాణేతిర్థఖండేసువర్ణముఖరీమాహాత్మ్యేసువర్ణముఖరీ
ప్రభావప్రశంసా నామపంచమోఽధ్యాయః.

అగస్త్యతీర్థాగస్త్యేశ్వరప్రభావః.

అర్జునఉవాచ ॥ శ్రోత్రాంజలిభ్యాంపీత్వాపి భవద్వాక్యామృతంముహూః । మనోనోపైతిమేత్తప్తిం భూయశ్శ్రవణకాంక్షయా ॥౧॥ క్రియాసమభిహారోమే త్వద్వాక్యాకర్ణనైషిణః । మనఃభేదాయమాభూత్తేకరుణాభరితాత్మనః ॥ ౨ ॥ ఇదాసీంశ్రోతుమిచ్ఛామి నద్వామస్యాంమహామునే । కుత్రకుత్రసమథాని తీర్థాన్యఘనిబర్హణే ॥ ౩ ॥ కాః కాఃపుణ్యతరంగిణ్యస్సంగతానయామునే । కుత్రస్నానేనకృతాఘానోపయాంతియమాద్భయం ॥ ౪ ॥ హరాచ్యుతాదిదేవానాంపుణ్యాన్యాయతనానిచ । యానియానిచపుణ్యాని తిష్ఠంత్యస్యాస్తటద్వయే ॥ ౫ ॥ తేషుక్షేత్రేషుమనుజైర్యత్ఫలంసమవాప్యతే । విహితైర్విధివత్సాన్నినదానాదిశుభకర్మభిః ॥ ౬ ॥ సోపాఖ్యానమిదంసర్వం వేదితుంవేదవిత్తమ । సంజాతామహాతీప్రీతి వికస్తార్యాచక్షుమేకమాత్ ॥ ౭ ॥ భరద్వాజః ॥ యత్పుష్టంభవతాపార్థ క్రమాద్విస్తార్యకథ్యతే । ఆరభ్యాగస్త్యతీర్థేంద్రాదస్యాస్తీర్థాఃకువైభవం ॥ ౮ ॥ అఖండజ్ఞానరూపేణ సర్వలోకహితైషిణా । సురాసురాణాంసంభావ్యేనాగస్త్యేనమహాత్మనా ॥ ౯ ॥ వసుధామవతీణాఽయాం ప్రథమంతర్ధరాధరాత్ । స్నాత్వాయత్రమహానద్యాం సంప్రాప్నోతికృతార్థతాం ॥ ౧౦ ॥ అగస్త్యతీర్థమిత్యుక్తం పావనం తజ్జగత్త్రియే । తత్రస్నానేనశుద్ధిస్సన్న్యహాపాతకీనామపి ॥ ౧౧ ॥ అనేకజన్తాచరితమహాపాతకసంహతిం । నిరస్యదివిమోదంతే తత్రస్నానరతాజనాః ॥ ౧౨ ॥ యేతత్రతీర్థేయతినః కృతస్నానాయతేంద్రియాః । గోభూతిలహిరణ్యాది మహాదానానికుర్వతే ॥ ౧౩ ॥ తేప్రాప్నువంతిసంపూర్ణం గంగాద్వారేసమాహితైః । విహితానాంశతగుణం దానానాంఫలమర్జున ॥ ౧౪ ॥ అత్రాస్తిభగవానీశః ఖ్యాతోగస్త్యేశసంజ్ఞయా । స్థాపితోగస్త్యమునినాలోకానందవిధాయినా ॥ ౧౫ ॥ స్నాత్వాత్రస్యాం మహానద్యాం తల్లిగంపూజయంతియేదశానామశ్వమేధానాం ఫలంసం

సువర్ణముఖిర్స్నానకాలనిర్ణయః.

ప్రాప్నువంతి తే ॥ ౧౬ ॥ ధనూరాశింపరిత్యజ్య యదామకరమంశుమాన్ । విశేత్తదయనంపుణ్యము త్తరంపరికీర్తితం ॥ ౧౭ ॥ తస్మిన్కాదినేయేనియ

తా నద్యాంస్నా త్వాసమాహితాః । పశ్యంతిపార్వతీనాథ మగ స్త్ర్యేశంసు
రార్చితం ॥ ౧౮ ॥ అగ్నిష్టోమసహస్రస్య వాజపేయశతస్యచ । ఘలంసం
ప్రావ్యమోదంతే దివిదేవగణార్చితాః ॥ ౧౯ ॥ మృగసంక్రమవేళాయాం
పురుషైర్తంగభార్గభిః । అవశ్యమేవక ర్తవ్య మగ స్త్ర్యేశస్యదర్శనం॥౨౦॥

➡➡➡ దేవర్షి పితృతీర్థమాహాత్మ్యమ్. ❄️❄️❄️

ఐశాన్యాంతస్యతీర్థస్య దేశేక్రోశమితేర్జున । అ స్తితీర్థత్రయంఖ్యాతం దే
వర్షి పితృనామభిః ॥ ౨౧ ॥ దేవర్షి పితర స్తత్ర మునినా తేనపూజితాః । ప్ర
దదుష్మృష్టమనసః సర్వాత్సమభివాఞ్చితాః ॥ ౨౨ ॥ తదాదేవర్షి పి
తృభి రిదంతీర్థత్రయంక్రమాత్ । అస్త్వన్నా మభిరీడ్యంస్యా దిత్వ్యక్తంతస్య
సన్నిధౌ ॥ ౨౩ ॥ తస్మిం స్తీర్థత్రయేయేతు స్నా త్వావిహితతర్పణాః+ఋ
ణత్రయవినిర్ముక్తా స్తేయాంతిదివమక్షయాం ॥ ౨౪ ॥ తతఃప్రాగు త్తరక్షో

➡➡➡ వేణీసువర్ణముఖరీసజ్జమవర్ణనమ్. ❄️❄️❄️

శ్యా యోజనద్వయసీమని । ప్రాప్తాసువర్ణముఖరీం వేణీనామమహానదీ॥
౨౫ ॥ సముదగ్రరయాఘాత నిపాతితతటద్రుమా । కుల్యానిర్గతవాఃపూ
ర సమాప్లావితకాననా ॥ ౨౬ ॥ ఉత్తుంగపుల్లినోత్పంగ ఘోలతోకకులా
కులా । అంబుజామోదలోలాళి మాలాలీలారవాఞ్చితా ॥ ౨౭ ॥ అతి
క్రమ్యసముత్తుంగా ననేకాధరణీధరాః । ప్రభూతతోయరుచిరా
సువర్ణముఖరీంగతా ॥ ౨౮ ॥ నదీద్వయవ్యతిక రేకృతస్నానాయథావిధి
దశానామశ్వమేధానా మఖండంప్రాప్ను యుఃఘలం ॥ ౨౯ ॥ సంగతావేణ
యాపుణ్యా సువర్ణముఖరీనదీ । గిరిదుర్గమమార్గేణ యయాపుత్తరవాహి
నీ ॥ ౩౦ ॥ మధ్యగేనమహీధ్రాణాం మార్గేణవిష మేణసా । గత్వావిరేజేతటి
నీ యోజనానాంచతుష్టయం ॥ ౩౧ ॥ పూర్వత స్తస్య దేశస్య విషయేసా
ర్థయోజనే । ఉదక్కులేమహానద్యాః ప్రాగ్వాహిన్యామనోహరే ॥ ౩౨ ॥
అగ స్త్ర్యేశ్వరనామా స్తేఖ్యాతంలింగంపురద్విషఃస్త్రణం దేవమర్త్యానాం
సమస్తాఘనివారణం ॥ ౩౩ ॥ తతస్నా త్వామహానద్యాం యేనరానియ
తేంద్రియాః । పశ్యంతిపార్వతీనాథ మగ స్త్ర్యేనప్రతిష్ఠితం ॥ ౩౪ ॥ అనే
కైఃపూర్వజననై రార్చితంపాపసంచయం । తేనిరస్యసురావాసే మోదం
తేకాలమక్షయం ॥ ౩౫ ॥ తతస్సదఙ్ముఖీభూత్వా సువర్ణముఖరీయ

యా । యోజనార్థమితం దేశం తీర్థసంస్థానమన్వితా ॥ ౩౧ ॥ తస్మిన్ దేశే

➔➔➔ సువర్ణముఖర్యావ్యాఘ్రపదాహ్వయనదీసంస్థానః. ➔➔➔

తుహింతాల తాశసాలమనోరమే । గతాసువర్ణముఖరీం నదీవ్యాఘ్రపదా
హ్వయా ॥ ౩౨ ॥ దుర్వారభూరిదురిత వినివారణపేశలా । నీరంధ్రతీర
వానీర వనమండలమండితా ॥ ౩౩ ॥ సిద్ధగంధర్వలలనా లీలాగాహనశా
లినీ । తపస్వికన్యానితీప్త బలిపుష్పవిరాజితా ॥ ౩౪ ॥ హంసకారండవక్రం
చ కులకోలాహలాకులా । ప్రాక్ష్యవాహసమాగత్య తైలాంతరగతా
ధ్వనా ॥ ౩౫ ॥ సంగమేసరితోస్తత్ర కృతస్నానానరోత్తమాః । సమగ్ర
మశ్వమేధానాం దశానాం ప్రాప్నుయః ఫలం ॥ ౩౬ ॥ తత్రవ్యాఘ్రపదా

➔➔➔ శిష్టతీర్థవర్ణనమ్. ➔➔➔

ఖ్యాతా స్తపేలోకమలాపహే । అనఘంసర్వపాపఘ్నం శంఖతీర్థం వి
రాజతే ॥ ౩౭ ॥ బ్రహ్మర్షినియతావాసం సురగంధర్వసేవితం । దర్శన
స్నానపానాద్యై రమితానందదాయకం ॥ ౩౮ ॥ తత్రాస్తేభగవానీశ
శృంఖేశోనామఫల్గున । శంఖనామ్నా మునీంద్రేణ లింగరూపం ప్రతిష్ఠితం ॥
౩౯ ॥ యేతత్రతీర్థేనుస్నాతాః పశ్యంతి పృథగ్వాహనం । దశాశ్వమేధజంపు
ణ్యం లభ్యేయాంతి సురాలయం ॥ ౪౦ ॥ యుక్తతయా వ్యాఘ్రపదాభి
ధానయాగ త్వతతో యోజనసంక్లితాంభువం । యయా మునీంద్రైః పృ
థగ్వాచలాంతికం సంసేవ్యమానా శుభనిర్మలా దకా ॥ ౪౧ ॥ ... *

ఇతి స్కాందపురాణే తీర్థఖండే సువర్ణముఖరీమాహాత్మ్యే

సువర్ణముఖర్యాగమనవర్ణనం నామ షష్టోఽధ్యాయః.

➔➔➔ సువర్ణముఖర్యాకల్యాణనదీసంస్థానః. ➔➔➔

భరద్వాజః ॥ సువర్ణముఖరీంతత్ర సంగతామజ్గళప్రదా । కల్యాణా
మనదీపుణ్యా కాళిన్దీజాహ్నవీమివ ॥ ౧ ॥ పృథగ్వాచలసమ్భూతా తీర్థరా
జివిరాజితా । నదీనాముత్తమాకల్యాకలుషోఘవినాశినీ ॥ ౨ ॥ నానాత
రులతావ్రాత విభూషితతటద్వయా । మునిసంస్థానుఖావాసాపుణ్యాశ్రమ
సముత్కటా ॥ ౩ ॥ ద్విజదత్తార్ఘ్యవిలసత్కుశాక్షతలసత్తటా । అప్పురః
కుచకస్తూరీపజ్జితౌశనపజ్జితౌ ॥ ౪ ॥ దంతావళకటచోద్రితస్కదామ్బుసు

రభీకృతా । విప్రభూపాలవితత మఖయూపశతావృతా ॥ ౫ ॥ అనావిల
జలాపూర తోషితాశేషమానవా । ఏకై వాలంపరాకర్తం మహానద్యో
స్తుపాతకమ్ ॥ ౬ ॥ తయోస్సజ్జతయోస్సౌతుం మహిమానంక ఈశతే ।
యత్రబ్రహ్మశిలానామ సరిన్త ధ్యేచవర్తతే ॥ ౭ ॥ అగస్త్యతపసాపశ్చాద్గ
యాసాన్నిధ్యమేతిచ । నదీద్వయజలేతత్రస్నాతాఃపుణ్యేకురూద్వహ ॥ ౮ ॥
మఖానాంపౌణ్డరీకాణాం శతస్యఫలమాఘ్నయః । బ్రహ్మహత్యాదిపాపా
నిసమాయాన్తిపరిక్షయమ్ ॥ ౯ ॥ తత్రాభిషేకపూతానాం నదీద్వితయ
సజ్జమే । సజ్జతాభవనాశిన్యా కృష్ణవేణీవపావసీ ॥ ౧౦ ॥ రాజతేస్వణ-

➡➡➡ సువర్ణముఖరీతిరస్థితశ్రీవేంకటాచలవణానమ్. ⚡⚡⚡

ముఖరీ కల్యయాసజ్జతాతదా । అథోదీచ్ఛాంమహానద్యా యోజనార్ధేవి
రాజతే ॥ ౧౧ ॥ యోజనోత్పేధసహితో విఖ్యాతోవేంకటాచలః । సర్వే
షామేవతీర్థానామూశ్రయోఽయంసగోత్తమః ॥ ౧౨ ॥ అజ్ఞానానస్తప్త
వభ నీలకేసరిపోత్రిణః । ఏతాన్యపపదాన్యదే స్ఫుర్నారాయణవేంక
టా ॥ ౧౩ ॥ వరాహవపుషాపూర్వం స్వీకృతత్వాన్తధుద్విషా । వరాహ
క్షేత్రమిత్యార్యైః కీర్తితోఽయంమహీధరః ॥ ౧౪ ॥ సువణాముఖరీతిరే
విఖ్యాతేవేంకటాచలేనివసత్యచ్యుతోనిత్య మబ్ధీన్ద్రితనయాన్వితః ॥ ౧౫ ॥
తస్మిన్నికాశ్రియాసార్థం వసంతంవేంకటాధిపమ్ । సేవస్తేన్ద్రగన్ధర్వముని
మానవదానవాః ॥ ౧౬ ॥ తస్మిన్విన్యస్తచిత్తానాంభక్తానాంపురుషోత్తమే ।
వాఙ్మితాన్యాశుసిద్ధ్యన్తి నశ్యంతివిపదోర్జున ॥ ౧౭ ॥ యేస్తరన్తిజగన్నా
థంవేంకటాద్రినివాసినమ్ । నిరస్తదోషాస్తేయాన్తి శాశ్వతంపదమవ్య
యమ్ ॥ ౧౮ ॥ అర్జునః ॥ వేంకటాద్రామహాపుణ్యే సురాసురనమస్కృ
తః । కథంప్రాదురభూద్దేవోభగవాన్కమలావతిః ॥ ౧౯ ॥ కస్యవాక్ప
తినస్తత్రప్రసన్నోనిజమద్భుతమ్ । రూపంప్రకాశయాశ్చక్రే భుక్తిము
క్తిఫలప్రదమ్ ॥ ౨౦ ॥ విష్ణోర్దేవాదిదేవస్య మహిమానంమహామునే । శ్రో
తుమిచ్ఛామితత్తేన తస్మైకథయవిస్తరాత్ ॥ ౨౧ ॥ భరద్వాజః ॥ శృణు

➡➡➡ శ్రీవేంకటాచలవాసిభగవద్వైభవవణానమ్. ⚡⚡⚡

వేంకటనాథస్య మహిమానంసమాహితః । విస్తరేణసమాఖ్యాతుం బ్రహ్మ
ణావినశక్యతే ॥ ౨౨ ॥ ధన్యోసిదేవదేవస్య మాహాత్మ్యంమధువిద్విషః ।

యద్భక్తియుక్తాభూతాతశ్రోతుంమతిరరిన్దమ ॥ ౩౨ ॥ కృతపుణ్యోన్మయ
 హంపార్థ సర్వభూతపతేర్హరేః । పవిత్రాణిచరిత్రాణి స్తోమ్యస్తేయస్త
 యాధునా ॥ ౨౮ ॥ పురాభాగీరధీతీరే జనకాయమహాత్మనే । క్రతుదీప్త
 ప్రసక్తాయవిశుద్ధజ్ఞానశాలినే ॥ ౨౯ ॥ వామదేవేనకథితాం కథాంపా
 పప్రణాశినీమ్ । కథయిష్యామి తేపార్థవిష్ణుకీర్తనపావనీమ్ ॥ ౩౦ ॥ సర్వే
 షామేవభూతానా మాద్యోనారాయణఃప్రభుః । జగన్తయోజగత్క
 ర్తా చిత్స్వరూపానిరజ్జనః ॥ ౩౧ ॥ సహస్రశీర్షోభగవాన్సహస్రాక్షస్స
 హస్రపాత్ । యస్యభాసాజగదిదంవిభాతినచరాచరమ్ ॥ ౩౨ ॥ తస్మాత్ప్
 రతరంతేజస్తస్మాత్పరతరంతపః । తస్మాత్పరతరంజ్ఞానంయోగస్తస్మాత్పరో
 నచ ॥ ౩౩ ॥ విద్యాతస్మాదపిపరానాస్తీపార్థనరర్హభ । సర్వేష్యపిచభూ
 తేషు సదాసన్నిహితఃప్రభుః ॥ ౩౪ ॥ సర్వాణ్యపిచభూతాని తస్మిన్నేవా
 సతేసుఖమ్ । సవయజ్ఞోయజ్వాచ సాధనంస్రుక్స్రువాదికం ॥ ౩౫ ॥
 ఫలంఫలప్రదాతాచ తత్సంప్రాప్యగతిస్తథా । వహ్న్నాప్రణితేపశునా
 ప్రోక్షి తేనప్రజహ్వతి ॥ ౩౬ ॥ యేతముద్దిశ్యతేయాన్తిగతింతత్ప్రతిపా
 దితామ్ । కర్తృబంధంపశుంకృత్వాజ్ఞానాగ్నాసంప్రవర్తితే ॥ ౩౭ ॥ యేజ
 హ్వతేతముద్దిశ్యతేతత్సాయుజ్యభాగినః । హరిస్సదాశివోబ్రహ్మమహే
 ద్గ్రీవరమస్వరాట్ ॥ ౩౮ ॥ సర్వేశ్వరస్యతస్యైతే పర్యాయాఃపరికీ
 ర్తితాః । సమాహితోనుసంధత్యేయత్తదంపరమాత్మనః ॥ ౩౯ ॥ నారా
 యణస్యమాహాత్మ్యం సనయాతిపునర్భవమ్ । చిదానందమయస్సాక్షీ ని
 గ్గణోనిరుపాధికః ॥ ౪౦ ॥ నిత్యోపిభజతేతాంతా మవస్థాంసయదృచ్ఛ
 యా । పవిత్రాణాంపవిత్రంయో హ్యగతీనాంపరాగతిః ॥ ౪౧ ॥ దైవ
 తందేవతానాంచ శ్రేయసాంశ్రేయఉత్తమమ్ । బోధ్యానాంబోధ్య
 ఏకోసాధ్యేయానాంధ్యేయఉత్తమః ॥ ౪౨ ॥ వినయానాంసమధికోవి
 నయోనయసంయుతః । తేజసాంజనకం తేజఃప్రకృప్తంతపసాంతపః ॥ ౪౩ ॥
 ఆధారస్సర్వభూతానా మనాద్యంతోజనార్దనః । తస్యేదంభావవిజ్ఞానే
 మూఢాబ్రహ్మదయోపిచ ॥ ౪౪ ॥ అజోగృహ్లాతిజననంసర్వాత్మాహం
 తివిద్విషః । స్వతంత్రోపిస్వభక్తానాం పరతంత్రఃప్రవర్తతే ॥ ౪౫ ॥
 ససాక్షీకర్తౄణాందేవస్సర్వజ్ఞోగరుడధ్వజః । తస్యస్వరూపంమునయో

మృగయ స్తేసమాహితాః ॥ ౪౨ ॥ సంకర్షణోవాసుదేవః ప్రద్యుమ్న
శ్చ తథాపునః । అనిరుద్ధత్యతిఖ్యాతంతస్మాక్కినాంచతుష్టయమ్ ॥ ౪౩ ॥
కీర్తితఃప్రణవఃపశ్చాద్ధృదయంతస్యభాస్వరమ్ । భగవాన్వాసుదేవశ్చ
మంత్రోయంతత్ప్రకాశకః ॥ ౪౪ ॥ మస్త్రరాజమిమంత్యంతప్రజపేద్యస్స
మాహితః । సవిష్ణోఃకరుణాయోగాత్పిద్యీనాంభాజనంభవేత్ ॥ ౪౫ ॥ ఆప

❧❧❧ భగవత్కృతభూతసృష్ట్యాదివణానమ్. ❧❧❧

న్నివారకస్సమృత్ప్రవకోభుక్తిముక్తిదః । యథాసస్వభూతానికల్పా
దావేషమాధవః ॥ ౪౬ ॥ తత్సర్వంకథయిష్యామి సమాహితమనాశ్శృ
ణు । తస్యచింతయతస్సర్గం తేజోరూపాస్తరంహరే ॥ ౪౭ ॥ విరిచ్ఛతి
విఖ్యాతం రాజసంగుణమాశ్రితమ్ । తస్యదేవస్యవదనాచ్ఛ్రోదేవస్సపా
వకః ॥ ౪౮ ॥ జజ్ఞేయశ్చత్రిలోకేశః పాకకర్మణ్యఃప్రభుః । మనస
శ్చభవచ్ఛస్త్రీః కరుణానిత్యశీతళాత్ ॥ ౪౯ ॥ అపాంసర్వాషధీనాంచవి
ప్రాణాంరక్షకస్సదా । నేత్రాభ్యాముదభూతుస్సర్వ స్తస్యవిశ్వప్రకాశ
కః ॥ ౫౦ ॥ శీతోష్ణవర్షకృత్కాలకారణంతేజసాంనిధిః । ప్రాణేభ్యో
స్యజగత్ప్రాణ స్సమీరస్సమజాయత ॥ ౫౧ ॥ ధర్మాగ్రహర్షస్వర్గజ్ఞావి
మానానాంమహాబలః । నాభిదేశాత్సముత్పన్న మస్తరిక్షంమహాత్మనః ॥
౫౨ ॥ తస్మాన్సీచ్ఛిరసోవ్యోమ భూతసమ్భవకారణమ్ । పాదామ్బుజా
భ్యాముదభూ ద్భూమిర్భూతగణాశ్రయా ॥ ౫౩ ॥ వినిస్సృతాదిశస్సర్వా
శ్శ్రోత్రాభ్యాంపరమాత్మనః । భూర్భువాద్వాస్తథాలోకాస్తస్మరణాత్త
స్యజజ్ఞిరే ॥ ౫౪ ॥ రసాతలాదిలోకాశ్చ యక్షరక్షోగణాశ్రయాః । ము
ఖబాహుపాదేభ్యో జనయామాససక్రమాత్ ॥ ౫౫ ॥ బ్రాహ్మణా
స్తత్రియాన్వైశ్యాక్ సూద్రాదీంశ్చకురూద్వహా । ఛందాంసియజ్ఞాస్తు
రగాగావోమేషావికాదయః ॥ ౫౬ ॥ అతర్కప్రభవాస్తస్మాదుత్పత్తిం
ప్రతిపేదిరే । సంకల్పాద్దేవదేవస్య తస్యస్థావరజలమమ్ ॥ ౫౭ ॥ భూత
జాతమభూతాలో భూతోభావీభవంస్తథా । పిబత్యమ్బుసముద్రాణాం
బడబానలరూపధృత్ ॥ ౫౮ ॥ కల్పాస్తకాలేతత్సర్వంవిసృజత్యాత్మనిష్ఠి
తమ్ । సజ్చారయతిభూతానాం వృత్తింసూర్యేంద్రరూపధృత్ ॥ ౫౯ ॥
తమోనిరసనాచ్ఛాపికాలధర్మప్రవర్తనాత్ । జగన్తికల్పవిరమేవిన్యస్యహ్వో

దరాస్తరే || ౬౦ || లీలాబాలాకృతిశ్చే తేవటప్రతేమహామ్బుధౌ | అథ
 చోదగ్రభోగీష్టగ్రభోగతప్సేసుఖోచితే || ౬౧ || యోగనిద్రామవాప్నోతి
 సద్విత్తియోజ్జవాసయా | నాభికాసారసంభూతా జ్ఞనయామాసపజ్జ-
 జాత్ || ౬౨ || సర్వేషాంజగతాంనాథోవిధాతారంచతుర్ముఖమ్ | లీలా
 హ్యేషాముకున్దస్యస్వేచ్ఛాయోగప్రవర్తినః || ౬౩ || విజ్ఞాయతేనకేనా
 పియాథాధ్యేనసక్షశ్వరః | యదాధర్మస్యహానిస్సన్యదధర్మోవర్ధతేయ
 దా || ౬౪ || యదావామహతీంపీడాంభజస్తేదేవతాగణాః | యదా
 వలేపదుర్వారా యాన్తివృద్ధింసురద్రుహాః || ౬౫ || భూమేర్భూమిజనా
 నాంచయదోదేతిమహద్భయమ్ | యదావానిజభక్తానాంసాధూనా
 మనివారితా || ౬౬ || దురన్తాతంకజనసీవిపత్నముపపద్యతే | తదాతద
 నురూపాణిరూపాణ్యాస్థాయకౌతుకాత్ || ౬౭ || అధర్మమవధూయా
 శుకురుతేజగతోహితం || ౬౮ || సృజతివిధిసమాఖ్యోరాజసేనాత్మనా
 సౌవహతిహరిసమాఖ్యస్సత్త్వనిష్ఠఃప్రపంచమ్ | హరితిహరసమాఖ్యస్తా
 మసీమేత్యవృత్తింమధుమధనమహిన్నామస్తివేత్తానకోపి || ౬౯ || యజ్ఞా
 క్షైకృతసకలాజ్ఞసద్ధిబద్ధంవారాహంవపురధిగమ్యలోకనాథః | శైలేస్త్రిన్న
 భజదసాయధానివాసంతద్వజ్యేశ్వణవిబుధాధినాథసూనో || ౭౦ ||

ఇతిస్కాన్దేపురాణే శ్రీవేంకటాచలమహాత్మ్యే శ్రీవేంకటా
 చలమహాత్మ్యాదికథనం నామసప్తమోధ్యాయః.

❧❧❧ వరాహభగవత్కృతధర్మార్థరణ్యధరణక్రమః. ❧❧❧

భరద్వాజః || పురానిశాత్రయేధాతుఃప్రబుద్ధోమధుసూదనః | పు
 నఃప్రవృత్తింభూతానామన్వియేషధియాభృశమ్ || ౧ || వినాపసుమతీ
 మన్యేభూతౌఘధరణక్షమాః | నభవన్తిహృదయేతర్కస్తస్యాజనిధ్రు
 వః || ౨ || అపశ్యత్ప్రసిధానేనమహింపాతాళగోచరామ్ | అతిమాత్ర
 భయోద్విగ్నాంపరితాంమహతాఽమ్బునా || ౩ || ప్రతిపేదేతదాయా
 పంభూసముద్ధరణోచితమ్ | ఉపాకర్తోష్టమనలజిహ్వాంప్రణవఘోష
 ణమ్ || ౪ || చతురామ్నాయచరణంప్రాయశ్చిత్తఖురాశ్చుతమ్ | ప్రా

గ్వంశకాయంవిలసద్దర్శరోమావలీయుతమ్ ॥౫॥ ప్రవర్ణ్యావర్తసమ్పన్నం
 దక్షిణాగ్న్యదరాన్వితమ్ । స్రుక్తుణ్ణముఖైస్సతైః సుంవిభక్తాజ్జనంధి
 కమ్ ॥౬॥ దివ్యసూక్తసటాజాలంపరబ్రహ్మశిరస్తథా । హవ్యకవ్యరయో
 పేతంవిశుద్ధపశుజానుకమ్ ॥ ౭ ॥ ఉక్తాత్యుక్తాదికచ్ఛన్దోమార్గమంత్రబ
 లాన్వితమ్ । సర్వయజ్ఞమయందివ్యంవారాహంరూపమాస్థితః ॥౮॥ అ
 న్వేష్టుంధరణీమధ్యే ర్వివేశసలిలాన్తరమ్ । దంష్ట్రాబాలశశాంకోత్థలస
 త్కాంతిచయైర్హరాత్ ॥ ౯ ॥ కల్పాన్తసమయస్థితం తమిస్రమపసార
 యన్ । అభిభూతామ్బుభృద్ధోమైగుహుర్భృహ్మణ్డకస్తరాన్ ॥౧౦॥ నినా
 దముఖరానుర్వన్దాఢైర్ధురుఘురుస్వనైః । ఖురప్రఖురవిన్యానైర్జర్జరీకృ
 తవిగ్రహమ్ ॥౧౧॥ ఇతస్తతోవిలుతయన్నరగాణామధీశ్వరమ్ । తీవ్రై
 ర్నిశ్వాసపవనైరాపాతాశంసరిత్పతేః ॥ ౧౨ ॥ ప్రాపయన్నతలస్పర్శమ
 స్తరందర్శనీయతామ్ । అతీదీర్ఘేణపోతేణమగ్నీన్తగ్నేనవారిధేః ॥ ౧౩॥
 సజ్జోభితానిపాథాంసి కుర్వన్నస్తర్యయాతదా । సప్తపాతాశమూలా
 ధస్థితాంతోయేభయాకులామ్ ॥ ౧౪ ॥ వేపమానాంసమాలోక్య
 ధరణీంహృష్టమానసః । తామారోప్యస్వదంష్ట్రాగ్రమున్నమజ్జసరిత్ప
 తేః ॥౧౫॥ సంస్తూయమానోమునిభిర్జనలోకనివాసిభిః । తస్మిన్నుద్వహతి
 ప్రేష్టూదేవేవసుమతీంక్షణమ్ ॥౧౬॥ ప్రతీసీరాబభూవామ్భోవారిధేర్
 జ్జలోచితా । తదుద్ధరణవేళాయాంవరాహవపుషోద్జన ॥ ౧౭ ॥ గమ్భీర
 ఘోషైరమ్భోధిః ప్రాపమగ్గళతూర్యతామ్ । ఉద్వృత్తపీచివిక్షిప్తశీక
 రాసారసంగతః ॥ ౧౮ ॥ భేజేముక్తాఫలచయోమగ్గళాక్షతవిభ్రమమ్ ।
 ఉదూఢాతేనదేవేనసాబభాసలిలాప్లుతా ॥ ౧౯ ॥ గాఢరాగసముత్ప
 న్నస్వేదగ్లిన్నతనూరివ । ఇత్థముద్భృత్యభగవాన్తహింపాతాశమూల
 తః ॥౨౦॥ సుదృఢంస్థాపయామాసమధ్యేమ్బునిధిపాథసామ్ । తేనోద్భృ
 తాయాంమేదిన్యాం పూణాంతద్భూనభోంతరే ॥ ౨౧ ॥ జలంతత్రై
 తమర్యాదావ్యవచ్ఛిన్నమభూత్తదా । సంస్థాప్యపుథివీమిత్థంతదుర్వా
 ధారసిద్ధయే ॥౨౨॥ దిగ్గజానహిరాజంచకమతంచన్యవేశయత్ । తేషా
 మపిచసర్వేషామాధారత్వేనసాదరమ్ ॥ ౨౩ ॥ అవ్యక్తరూపాంస్వాం
 శక్తిం యుయోజచదయానిధిః । తతోధరాంసముద్భృత్యస్థితంకిటితనుం

హరిమ్ ॥ ౨౪ ॥ తుష్టుపుస్సనకాద్వాస్తం జనలోకనివాసినః । తదావరా
హవపుష మారాధ్యపురుషో త్తమమ్ ॥ ౨౫ ॥ తదాజ్ఞయాజగద్భ్రష్టాయ
థాపూర్వమకల్పయత్ ॥ అర్జునః ॥ కల్పాంతసలిలేమగ్నా కథంతిష్ఠతిభూ
రియమ్ ॥ ౨౬ ॥ సప్తపాతాళలోకాధః కిమాధారామహామునే । క
ల్పకాలఃకియానేష స్యాత్తద్వృత్తిశ్చకీదృశీ ॥ ౨౭ ॥ ఏతద్విస్తార్యనక

కల్పవృత్తాంతకథనపూర్వకశ్చేతవరాహావతారకథనమ్. ॥

లం మమబ్రహ్మన్తు నేవద ॥ భరద్వాజః ॥ వినాడికానాంషష్టాస్యాన్నాడి
కై కాదినంభవేత్ ॥ ౨౮ ॥ తత్తష్టాదివసాస్త్రింశ స్తాసఃపక్షద్వయాత్తకః ।
మూసాద్వాప్తతురిత్యుక్త పైష్ఠడ్విర్వత్సరోభవేత్ ॥ ౨౯ ॥ అయనద్విత
యాకార శ్శీతవషాఃష్టసంశ్రయః । దేవాసురాణామన్యోన్య మహా
రాత్రంవిపర్యయాత్ ॥ ౩౦ ॥ ఉత్తరందక్షిణంభానో రయనేతేయథాక్ర
మమ్ । మానుషాబ్దైఃఖిఖివ్యో మఖాక్షిపావకసాగరైః ॥ ౩౧ ॥ మహాయు

గంభవేత్పార్థ కృతాద్యాకారసంయుతమ్ । సప్తత్యాసై కయాకాలోయు
గానామస్తరంమనోః ॥ ౩౨ ॥ అస్మి శ్శ్చేతవరాహాఖ్యే కల్పేజాతాన్త
నూకశృణు । స్వామ్యమ్భువస్సాన్యత్ప్రథమ స్తతస్సాన్వరోచిషామనుః ॥
౩౩ ॥ ఉత్తమస్తామసాఖ్యశ్చరై వతశ్చాక్షుషాహ్వయః । ఏతేగతాః
ప్రాజ్ఞనవ ష్టశ్చేన్ద్రసురతాపసాః ॥ ౩౪ ॥ వైవస్వతోవర్తతేద్య సప్త
మోమసురర్జున । ఆదిత్యవసురుద్రాద్వాస్తతామలేదేవతాగణాః ॥ ౩౫ ॥
ఇష్టాశ్వమేధశతకం తేజస్వీప్రాపశక్రతామ్ । విశ్వామిత్రోఽహమత్రి
శ్చజమదగ్నిశ్చకాశ్యపః ॥ ౩౬ ॥ వసిష్ఠోగౌతమశ్చైవ తేవై సప్తమయో
ర్జున । ఇత్యౌకుప్రముఖాశ్శూరా మనుపుత్రామహాబలాః ॥ ౩౭ ॥ అవ
సింపాలయామాసు ర్నిత్యంధర్మపరాయణాః । సూర్యదక్షబ్రహ్మధర్మరు
ద్రాణాంపశ్చనూనవః ॥ ౩౮ ॥ సావర్ణికాచ్యభౌత్యాద్యా భవిష్యన్తను
సప్తకమ్ । చతుర్దశవిధాతుస్తే భవన్తిమనవోఽహని ॥ ౩౯ ॥ తత్కల్పసం
జ్ఞంతస్యాస్తేనిశాస్యాత్తత్సమంశృణు । దినావసానసమయే బ్రహ్మణఃపా
ణ్ణనస్తన ॥ ౪౦ ॥ జాయతేఽవగ్రహోఽఘోరః పృథివ్యాంశతవాషికః ।
తస్మిన్నవగ్రహేపుథ్వాన్వం నీరసాయాంధనజ్ఞయ ॥ ౪౧ ॥ చతుర్విధాని
భూతాని సమాయాన్తిపరిక్షయమ్ । తదాతప్తసిరాకారైరుపేతోఽఘర్త

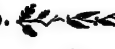
దీధితిః ॥ ౪౨ ॥ మయూఖై రగ్ని సదృశై ర్వమద్భిః పావక చ్చటాః । వినష్ట
 గ్రామనగర శైలవృక్షాదికాననా ॥ ౪౩ ॥ కూర్మ పృష్ఠోపమోర్వీస్యా త్తపా
 యఃపిణ్డనన్నిభా । తతోవిధాతుర్గాత్రేభ్య స్సముత్పన్నా మహాఘనాః ॥
 ౪౪ ॥ ఆచ్ఛాదయంతోగగనం గర్జితధ్వజబన్ధురాః । సితపీతారుణశ్శ్యా
 మాశ్చిత్రవణ్ణాశ్చభీషణాః ॥ ౪౫ ॥ శైలేభ్య సాధవృక్షాది నానారూపసమ
 నివృతాః । తేశ తాబ్జమితంకాలం మహావృష్టింవినత్వతే ॥ ౪౬ ॥ తేనాంభ సా
 శమంయాతి సూర్యోద్భూతోమహానలః । భూయశ్చనవవహ్నేణి వ
 హ్నేన్ద్రుగ్రంమహాఘనాః ॥ ౪౭ ॥ తదమృశాసముద్యేలా వికృతించూ
 న్నివార్థయఃకల్పాంతామ్బుదనిర్ముక్తం లోకాన్వ్యాప్నోతితజ్జలమ్ ॥ ౪౮ ॥
 భూర్భువస్స్వర్తహర్లోకా నావృణోతితమోమహత్ । తదానిమగ్నాస
 లిలేమహీపాతాశమూలగా ॥ ౪౯ ॥ అనప్తాకథమప్యాస్తే బ్రహ్మ శక్త్యవ
 లమ్బితా । అథనిశ్వాససమ్భూతో మారుతోబ్రహ్మణోజ్జ్వలన్ ॥ ౫౦ ॥
 ఉత్సారయతితాత్పర్యా కల్పాంతోత్థాన్మహాఘనాః । ఏవంప్ర
 వృద్ధఃపవన శ్శతసంవత్సరాత్కమ్ ॥ ౫౧ ॥ కాలంనిరస్తరంవాతి
 దుర్నివారరయోత్థితః । తముగ్రమనిలంహిత్యా హరేర్నాభినరోరు
 హే ॥ ౫౨ ॥ యోగనిద్రామవాప్నోతి తస్మిన్నాథసిపద్మభూః । యోగ
 నిద్రానుషక్తస్య యాతితస్యజగద్విభోః ॥ ౫౩ ॥ తావతీశర్వరీపార్థది
 నంయావత్ప్రమాణకమ్నిశాయాంసమతీతాయా ముత్థితోవేగవాన్ము
 నః ॥ ౫౪ ॥ సృజత్యఖిలజన్తూన్వై పూర్వవచ్ఛాననాథరే । కల్పేకల్పే
 సముచితై రూపైఃపాతిజగద్ధరః ॥ ౫౫ ॥ అస్మిన్కల్పేశ్వేతవణ్ణాం ప్రా
 ప్తవాన్యజ్ఞపోత్రితాం । వరాహావపుషాదేవో విహరన్మనసీతతే ॥ ౫౬ ॥
 స్వపూర్వనియతావాసం ప్రపేదేవేజ్కటాచలమ్ । స్వామిపుష్కరిణీతీ
 రే చరంశ్చిరమధోక్షజః ॥ ౫౭ ॥ భక్త్యాపరమయాయుక్త మపశ్యజ్జలజా
 సనమ్ । సంపూజ్యప్రార్థయామాస బ్రహ్మతంభూతభావనమ్ ॥ ౫౮ ॥
 పురాతనీనిజాంస్వామి నృజదివ్యాంతనూమితిగృహీత్వాసునయంతస్య
 త్యక్త్వాతాంసూకరాకృతిమ్ ॥ ౫౯ ॥ అనన్యభజనీయాంస్వాం ప్రాపవి
 శ్వాత్మికాంతనుమ్ । తథాస్థితంగిరౌతత్ర కృత్వాప్యతనిహమూర్జితమ్ ॥
 ౬౦ ॥ ద్రష్టుంనశేకుస్సర్వేపి కాలేనబహునాపిచ ॥ అర్జునః ॥ దర్శనస్కర

ణాదీనాం హరిరిత్యమగోచరః ॥ ౬౧ ॥ కథంప్రత్యక్షతాంప్రాప మాను
షాణాంమహామునే । భాగ్యభూతోభజగతాం యఃకోహ౨ రాధ్యతంవిభు
మ్ ॥ ౬౨ ॥ ఏవంప్రకాశయామాసకథామేతాంనివేదయ ॥ ౬౩ ॥ హరికథా
శ్రవణందురితాపహం కథయతాంసకలాగమవిద్యవాక్ । సుకృతినాంన
నుసంప్రతిధుర్యతా మునివరేణ్యమమాద్యసమాగతా ॥ ౬౩౪ ॥ ... *

ఇతి సాక్షాద్దపురాణే శ్రీవేంకటాచలమహాత్మ్యే వరాహావతార
శ్రీరసనామాష్టమోధ్యాయః.

శక్తిభిధానసృపవృత్తాంతః.

భరద్వాజః ॥ శృణుపార్థప్రవక్ష్యామి కథామాశ్చర్యకారిణీమ్ ।
యథాసాభగవానస్మి జ్ఞాత్రేప్రాప్తఃప్రకాశతామ్ ॥ ౧ ॥ శ్రుతాభిధా
నోన్మపతిరస్తిహేహయవంశజః । యఃప్రజాసన్న్విఇవచిరం శశాసధరణీప్ర
జాః ॥ ౨ ॥ తస్యపుత్రోగుణనిధి శ్శబ్దోనామమహీపతిః । పాలయామా
సవసుధాం సర్వశాస్త్రవిశారదః ॥ ౩ ॥ తస్యవిష్ణేజగన్నాథే పుణ్డరీకా
యతేక్షణే । బభూవనిశ్చలాభక్తిః పరిత్యక్తాన్యసంశ్రయా ॥ ౪ ॥ దే
వదేవంజగన్నాథ మనస్తంపురుషోత్తమమ్ । ప్రగాఢనిశ్చయోనిత్యం ధ్యా
యన్నద్భుతవైభవమ్ ॥ ౫ ॥ చక్రేప్రతానిపుణ్యాని దానానివివిధానిచ ।
వేదవేద్యస్యనియతం ప్రీత్యర్థంమధువిద్విషః ॥ ౬ ॥ తముద్వైశ్యేవవిదధేవా
జమేధాదికాన్క్రతుః । యథోక్తదక్షిణాయోగా త్ప్రీణితాశేషభూ
సురః ॥ ౭ ॥ ఇష్టాపూర్తాత్కంఛక్రే కర్మజాతమతద్విగ్రహః । విన్యస్తహృ
దయోనిత్యం కేశవేభక్తవత్పుత్రే ॥ ౮ ॥ స్మరత్యజస్రంగోవిన్దం జపత్యచ్యు
తమవ్యయమ్ । పూజయత్యజ్జనయనం సంకీర్తయతిశాక్తిః ॥ ౯ ॥ శృ
ణోతిసతతంరాజా సంసారార్థవతారిణీః । పౌరాణికైఃస్సమాఖ్యాతాః ప
విత్రావైష్ణవీకథాః ॥ ౧౦ ॥ బ్రాహ్మణానర్చితస్త్వాయం హరిప్రీత్యర్థమేవ
చ । ఇత్థంసర్వాత్తనాయుక్తోఽప్యశ్రాంతంపుణివీపతిః ॥ ౧౧ ॥ నాపశ్యచ్ఛా
శ్వతైశ్వర్యం స్వతస్త్రింపురుషోత్తమమ్ । అప్రాప్యదర్శనంవిష్ణోస్స
ర్వయజ్ఞమయాత్మనః ॥ ౧౨ ॥ సశోకాక్రాంతహృదయః పరాంచింతాము

చింతాకులంశజ్ఞనృపమ్మృత్యదృశ్యరూపభగవదుక్తిః.
 పాగమత్ || శంఖః || పరస్పహసైర్జననై రతీతైర్దుష్కృతంబహు || ౧౩ ||
 కృతంమయాయదప్రాప్తం హృషీకేశస్యదర్శనమ్ । ఉపార్జితానాంతప
 సామనేకైఃపూర్వజన్తభిః || ౧౪ || అఖణ్డంహిఃఫలంవిష్ణోర్దర్శనంమధుఘా
 తినః । కథన్నయాయాద్భగవాన్విషయంమమనేత్రయోః || ౧౫ || కదా
 వాలభ్యతేశేయస్తద్వాక్యాకర్ణనాత్తకమ్ । హాధిజ్ఞాంవిహితాగస్థం
 క్రియాసాఫల్యవర్జితమ్ || ౧౬ || నారాయణకృపాదూరం సంసారక్లేశగోచ
 రమ్ || భరద్వాజః || ఇతిచింతాకులేతస్త్రిక రాజ్ఞిజీవితనిస్పృహే || ౧౭ ||
 అదృశ్యమూర్తిస్సర్వేషాం శృణ్వతామాహాకేశవః || శ్రీభగవాన్ || మాశో
 కస్యవశంయాయా శృణ్వణవత్సౌమి తేహితమ్ || ౧౮ || మదేశశరణం
 సాధుం త్వాంత్యక్షౌమికథంనృప । అయంవేఙ్కటనామాద్రిప్రీషులో
 కేషువిశ్రుతః || ౧౯ || వైకుణ్ఠాదపిమేరాజన్నావాసోతిప్రియావహః ।
 తంగత్పాభూధరవరం తవభక్త్యాతపస్యతః || ౨౦ || గతేసహస్రేవర్షాణాం
 యాస్యామ్యాలోకానీయతామ్ । భవానివోద్యతోగస్త్య మమదర్శనమజ్ఞా
 సా || ౨౧ || క్వవాసందృశ్యతేవిష్ణు రేవమాహచతుర్ముఖమ్ । పృషభాద్రా
 హరిర్ద్రష్టుం లభ్యతేనియతాత్తభిః || ౨౨ || గచ్ఛతతేతిమునయే కథయా
 మాసపద్మభూః । అమౌఘజసమ్భవేనేత్రమాదిప్తఃకుమ్భసమ్భవః || ౨౩ ||
 అజ్ఞానాద్రామదావాసే తపస్తప్తుంసమేష్యతి । తస్మిన్నహీధరేపుణ్యేకృ
 తవాసాభవానపి || ౨౪ || ఆరాధ్యమాంతపోనిష్ఠో మమదర్శనమాప్సుసిభ
 భగవదుక్త్యాశజ్ఞనృపస్యశ్రీవేఙ్కటాచలాగమనమ్.
 రద్వాజః || ఇత్యాజ్ఞప్తోభగవతా శజ్ఞోదానవవై రిణా || ౨౫ || జగామప్రీతిమ
 తులాం ధన్యోస్తీతిస్వచేతసి । వినయస్యతనయంవజ్రం ప్రజాపాలనకర్తృణి ||
 ౨౬ || గోవిందదర్శనాపేక్షీ నారాయణగిరింయయా । అస్యశృక్లేసముత్తు
 క్లేస్వామిపుష్కరిణీంశుభామ్ || ౨౭ || దివ్యైఃపయోభిరాపూర్ణా మప
 శ్యదమృతోపమైః । అనేకసిద్ధగర్భర్వ దేవర్షిగణసేవితాం || ౨౮ || భవ
 తాపప్రశమనీం సర్వతీర్థసమాశ్రయామ్ । జలకాకబకక్రౌచ్చ హంసకా
 రణ్ణివాకులామ్ || ౨౯ || కుముదోత్పలరాజీవసాగర్ధికమనోహరామ్ । తాం
 దృష్ట్వాపద్మినీందివ్యాం తత్తీరేవిహితోటజః || ౩౦ || తోషితసాన్నినపా

నాదైన్యనిర్వికల్పమనోగతిః । సర్వకర్తాణివిన్యస్యజగదీశేజనాద్దనే ॥ ౩౧ ॥

→ భగవద్దర్శనార్థమగస్త్యస్యశ్రీవేంకటాచలాగమనమ్. ←

జపధ్యానపరోనిత్యంతపస్తేపేమదారుణమ్ । తస్మిన్నేవమునిఃకాలేశాస
నాత్పరమేష్ఠినః ॥ ౩౨ ॥ అగస్త్యోప్యాససాదాద్యం శైలంమునిశతావృ
తః । ప్రతీచీందిశమారభ్యకృతయత్నఃప్రదక్షిణే ॥ ౩౩ ॥ పశ్యంస్తీర్థానిపు
ణ్యానిబభ్రామసుచిరంగిరా । తత్రతత్రదదర్శాసాహరిదర్శనలాలసాః ॥
౩౪ ॥ విరించిగుహశక్రేశవిష్వక్సేనాదికాన్ముమాత్ । ససకాద్యాం
శ్చయోగీంద్రాన్నారదప్రముఖాన్మపీః ॥ ౩౫ ॥ సిద్ధగర్భర్షదైతేయ
యక్షరాక్షసపన్నగాః । తైస్తైస్సమ్రాన్యమానోసాప్రశ్రయప్రియభాష
ణైః ॥ ౩౬ ॥ పశ్యన్నాశ్చర్యభూతాని సర్వాణివిచచారహా । స్నాత్వా
తీర్థేషుసర్వేషు స్నాన్తథారాదికేషుచ ॥ ౩౭ ॥ తత్రతత్రార్చయామా
స గోవిందంజగతాంపతిమ్ । ఏవంబ్రాన్త్యాగతేబ్దానాం సహస్రేమునిస
త్తమః ॥ ౩౮ ॥ అపశ్యన్పుణ్డరీకాక్షంచిన్రాశోకపరోభవత్ । తస్మిన్మా-

→ అగస్త్యమృతిగురువస్వాద్యుక్తిః. ←

లేసమాజగుర్ధిషణోశనసాపునః ॥ ౩౯ ॥ రాజోపరిచరోనామ వసుశ్చ
తమృషీశ్వరమ్ । అస్తాకంసఖలంజాతంజీవితంమునిసత్తమ ॥ ౪౦ ॥ దృష్టో
భవాన్యదస్తాభిర్నారాయణశివాపరః । బ్రహ్మణాలోకనాథేన యదా
దిష్టావయంమునే ॥ ౪౧ ॥ అచ్యుతాలోకనపరాస్తదిదంకథ్యతేతవ ।
అస్తిదక్షిణదిగ్భాగే వేంకటానామభూధరః ॥ ౪౨ ॥ శ్వేతద్వీపాదపి
హరేరావాసోయమభీష్ఠితః । తస్మిన్నిరావగస్త్యస్యశజ్జస్యచమహీపతేః ॥
౪౩ ॥ దర్శయిష్యతిగోవిన్దోనిజరూపంజగద్గురుః । తదాసీంసర్వదేవా
నామృషీణాంయక్షరక్షసామ్ ॥ ౪౪ ॥ అస్తాకందేవదేవస్య దర్శనంసమ్మ
విష్యతి । అచిరేణైవతద్భావితతస్సస్త్యక్తకల్తపాః ॥ ౪౫ ॥ అస్తేష్టుంగ
చ్ఛతాగస్త్యంతస్మిన్నారాయణాచలే । ఇత్యాజ్ఞప్తావయంధాత్రాసమా
గమ్యాత్రభాగ్యతః ॥ ౪౬ ॥ దృష్టవన్తోమహాభాగభవస్తంభూరితేజసమ్ ।
భవతాసహితాగత్వా స్వామిపుష్కరిణీతతే ॥ ౪౭ ॥ తమప్యాలోక
యిష్యామ శృణ్ణంభాగవతోత్తమమ్ ॥ భరద్వాజః ॥ గీష్పతిప్రముఖైరిత్య

అగస్త్యాదికృతశ్రీవేంకటాచలస్థరమ్యవస్తుదర్శనమ్.
 మాదిప్త్యఃకుమ్భసమ్భవః || ౪౮ || శోకజాలంపరిత్యజ్య యయాత్రై స్సహి
 తోద్రుతమ్ | సదదర్శమహావృత్తోఽఖలపుష్పభరానతా || ౪౯ || ప్రయా
 ణశాఖానికర ఛాయాఛాదితది క్తటా || సింహదంతావళవ్యాఘ్రు వరా
 హమహిషాదికా || ౫౦ || మృగానాలోకయామాసపథానంచాస్తరా
 స్తరా | తైస్తదానీందదృశిరే సానవోష్యమ్భభృద్భృతః || ౫౧ || సువర్ణ
 రాప్యతామ్రాది శోభితాస్తతతత్రతతు | ఉచ్చలచ్చీకరాసారనిర్వాపి
 తదివౌకసః || ౫౨ || వేగోద్భృతశిలాదృష్టాశ్చతశోగిరినిర్మరాః | తేహ
 మాపాదయామాస ప్రమోదంమస్తమారుతః || ౫౩ || కమలామోదసం
 వాహీవిచరన్గిరిసానుషు | శుకానాంకోకిలానాశ్చ తదాశుశ్రువిరేగిరః ||
 ౫౪ || తత్రతత్రసమాసీనా నిన్వస్తీర్ణాసుదృవత్పుతే | సిద్ధానపశ్యన్కృష్ట
 స్యగాయతోగుణవైభవమ్ || ౫౫ || అగస్త్యప్రముఖాస్సర్వే పరిక్రమ్య
 మునీశ్వరాః | స్వామిపుష్కరిణీందివ్యాందదృశుర్విమలోదకామ్ || ౫౬ ||
 తత్తీరేవిహితావాసమపశ్యన్కృష్టభూపతిమ్ | వాఙ్మనఃకాయజంకర్తృసన్ని
 వేశ్యస్థితంహరా || ౫౭ || సతానాలోక్యసహసా మునీన్ద్రాణాంశితవ్ర
 తాః | యథోక్తమకరోత్పూజాం ప్రణామస్తుతిపూర్వికామ్ || ౫౮ || ఆసీ
 నాస్తత్రతేనర్వే సంభావ్యాన్యోన్యముత్సుకాః | గోవిన్దకీర్తనపరాః
 కృతార్థత్వంప్రపేదిరే || ౫౯ || ... *

ఇతిసాగ్రద్ధపురాణేశ్రీవేంకటాచలమాహాత్మ్యేభగవత్స
 వర్ణనేపుయాశ్రీవేంకటాచలమృతిశక్ష్ణాగస్త్యాదిన
 మాగమకథనంనామ నవమోధ్యాయః.

అగస్త్యశక్ష్ణాదితపస్తుష్టభగవదావిర్భావఘట్టః.

భరద్వాజః || తేహంహరాజగన్నాథే సమావేశితచేతసామ్ | ది
 సత్రయంగతంతత్రపూజాస్తోత్రపరాత్తనాం || ౧ || తృతీయేదివసేప్రాప్తే
 తేనర్వేనిద్రితానిశి | అస్తేచతుర్థయామస్యదదృశుస్సప్తముత్తమమ్ ||
 ౨ || శఙ్ఖచక్రగదాపాణిం ప్రసన్నంపురుషోత్తమమ్ | వరదానాయసం
 ప్రాప్తమపశ్యత్తేనిరలోచనమ్ || ౩ || ఉత్థాయముదితాత్థానోగృహ

స్నిగ్ధత్యసావనే । స్వామిపుష్కరిణీతోయే సస్సుర్విధివదాదరాత్ ॥
 ౪ ॥ విధాయవిధివత్కర్తృసర్వేదినముఖోచితమ్ । గృహస్సృత్యాయు
 ద్వేవమారాధయితుమచ్యుతమ్ ॥ ౫ ॥ సద్యశ్శ్రేయస్కరంమాగ్ధే నిమిత్తం
 పక్షీనూచితమ్ । దృష్ట్వాప్రసాదం దేవస్య కరస్థంమేనిరేతదా ॥ ౬ ॥ త
 తస్త్రిలోకకర్తారం పూజయిత్వాజనార్దనమ్ । తుష్టుపుర్వివిధైస్త్యైస్త్రైః
 పవిత్రైర్వేదపర్ణితైః ॥ ౭ ॥ స్తోత్రావసానేకాస్తేయమునీద్వగ్రీకుమ్భసమ్భ
 వః । జఙ్గాపశశ్భసహితోమస్త్రమష్టాక్షరంహారేః ॥ ౮ ॥ ఇత్థం తేహంజగ
 త్సామి న్యచ్యుతేర్పితచేతసామ్ । అగ్రభాగేప్రాదురభూదేకంతేజోమ
 హాద్భుతమ్ ॥ ౯ ॥ అనేకకోటిసంఖ్యానా మాదిత్యేన్ద్రహవిర్భుజామ్ । ఏకీ
 భూయామ్పరతలే జ్యోతిర్జాలమివస్థితమ్ ॥ ౧౦ ॥ తత్తేజోవీక్ష్యతేసర్వే
 నితాంతాశ్చర్యగోచరాః । దధ్యుర్నారాయణందివ్యం పరమానందవిగ్రహ
 మ్ ॥ ౧౧ ॥ వాక్తానసపథాతీతంవిశ్రుతైశ్వర్యభాసురమ్ । సహస్రనేత్రం
 సాహస్రబాహుపాదైస్సమన్వితమ్ ॥ ౧౨ ॥ తప్తకార్తస్వరనిభస్ఫురతా-
 న్నిమనోహరమ్ । దంష్ట్రాకరాళందుర్దర్శనమస్తందహనచ్ఛటాః ॥ ౧౩ ॥
 కాస్తుభేనవిరాజస్తందధానమరసిశ్రియమ్ । అవిచిస్త్యమనాద్యంతమత్య
 స్తభయదాయకమ్ ॥ ౧౪ ॥ ప్రకాశయస్తంబహ్ణాంసర్వమాత్మనిసర్వ
 గమ్ । అగస్త్యశ్శష్టప్రముఖాస్తేసర్వేహృష్టచేతసః ॥ ౧౫ ॥ తమాలోక్యజ
 గన్నాథం భూయోభూయోవవన్దిరే । భ్రమన్తిలోకరత్నార్థమాయుధా
 నితదాహరేః ॥ ౧౬ ॥ నిజతేజోబలోపేతాన్యాజగ్న్స్తంనిషేవితమ్ । చ
 క్రమర్కప్రభందివ్యాగదాఖడ్గశ్చనస్తకః ॥ ౧౭ ॥ పుష్కరికంచోగ్రరవఃపా
 శ్చజన్యశ్శశిప్రభః । తదాబ్రహ్మాండ్మఖిలంపూరయామాసనిర్భరః ॥ ౧౮ ॥ పా
 శ్చజన్యస్సనినదస్సర్వాసురభయజ్కరః । పాశ్చజన్యధ్వనింశ్రుత్వా ని
 తాంతాశ్చర్యభీషణమ్ ॥ ౧౯ ॥ ఆయుర్దేవతాస్సర్వా స్సంస్వంసా
 హనమాప్థితాః । బ్రహ్మరుద్రశ్శతమఖస్సనకాద్యాశ్చయోగినః ॥ ౨౦ ॥
 వసిష్ఠముఖ్యామునయోగధర్మోర్వరగకిన్నరాః । విష్వక్సేనోగరుత్మాంశ్చవి
 ఘ్నభృత్యాజయాదయః ॥ ౨౧ ॥ సరూపాశ్చైవయేనిత్యాశ్శ్వేతద్వీపనివా
 సినః । నుమనోద్రుమసమ్భూతానుమనోపృష్ఠిరద్భుతా ॥ ౨౨ ॥ పపాత
 మేదురామోదమోదితాశేషమానసా । ననృతుర్దివ్యసుదృశోజగుకిన్నర

పుష్కవాః ॥ ౨౩ ॥ తుష్టుపుర్నైర్వతరళాసునిరగన్ధర్వచారణాః । దృష్ట్వాతే
పుష్కరీకాత్మం ప్రసన్నంభ క్తవత్సలమ్ ॥ ౨౪ ॥ ప్రణమ్యతోషయామా
సు సాస్పృజ్యంవివిధై స్తనైః ॥ బ్రహ్మదయః ॥ జయవిష్ణోకృపాసిన్ధో జ
యతామరసేక్షణ ॥ ౨౫ ॥ జయలోకై కవరదజయభక్తార్తిభజ్జన । అనన్త
మక్షరంశాన్త మవాజ్ఞనసగోచరమ్ ॥ ౨౬ ॥ కోవాభవన్తంజానాతిచిదా
నన్దమయాత్మకమ్ । అణోరణుతరంస్థూలా త్థూనిలంసర్వాన్తరస్థితమ్ ॥
౨౭ ॥ త్వాయామనన్తిపురుషం ప్రకృతేఃపరమచ్యుతమ్ । వేదాన్తసార
రూపంత్యాంసర్వాన్తర్బాహ్యవర్తినమ్ ॥ ౨౮ ॥ కోహివర్ణయితుంశక్తో
మాయాయత్తేషుదేహిషు । భవదీయమిదంరూపందృష్ట్వాతిభయదాయ
కమ్ ॥ ౨౯ ॥ భయోద్విగ్నావయంసర్వేశాన్తంరూపంభజస్వహ ॥ భర
ద్వాజః ॥ ఇతిస్తుతోవిరిచ్ఛద్వైః ప్రసన్నోగర్జడభ్యజః ॥ ౩౦ ॥ మేఘ

→ బ్రహ్మదిప్రార్థనయాభగవద్గ్రహీతసామ్యరూపప్రకారః.

ఘోషప్రతిమయావాచాసాదరమబ్రవీత్ ॥ శ్రీభగవాన్ ॥ భయావహా
మిమాంమూర్తిముత్సృజ్యాహంప్రియావహమ్ ॥ ౩౧ ॥ శాన్తంరూపం
భజిష్యామిమాంపశ్యతనిరాకులః । ఇత్సుక్త్వాంతర్హితోభూత్వా తస్మి
న్నేవక్షణాన్తరే ॥ ౩౨ ॥ విమానేరత్నఖచితే బభూవసుఖదర్శనః । చ
న్ద్రబిఘ్నాననశ్చాన్తోసీలోత్పలదళద్యుతిః ॥ ౩౩ ॥ సువర్ణవర్ణవనసో
రత్నభూషణభూషితః । శఙ్ఖచక్రగదాపద్మలసత్కరచతుష్టయః ॥ ౩౪ ॥
తమాలోక్యరమాకాన్తంభూయోభూయోవవన్దిరే । సతోషయిత్వాబ్ర
హ్మాదీనభీష్టప్రతిపాదనైః ॥ ౩౫ ॥ అవోచద్వినయానమ్రమగన్త్యంముని
పుష్కవమ్ ॥ శ్రీభగవాన్ ॥ త్వంమునీన్ద్రప్రతైర్ఘోరైశ్చీర్ణైర్నాన్ప్రతిసంప్రతి॥

౩౬ ॥ పరిక్లిష్టోసిదాస్యామివరాన్స్తేభీషితాన్ద్వద ॥ భరద్వాజః ॥ నిశమ్య
వాక్యంశ్రీభర్తుః ప్రణమ్యచపునఃపునః ॥ ౩౭ ॥ సరోమాఞ్చితసర్వాజఃకు

→ అగన్త్యప్రార్థనయాస్వర్ణనద్యా భగవద్దత్తసర్వాధికత్వప్రాప్తిః.

మృజన్తావచోబ్రవీత్ ॥ అగన్త్యః ॥ యద్ధుతంయత్తపస్తప్తంయదధీతం
శ్రుతంమయా ॥ ౩౮ ॥ తత్సర్వంసఖలంజాతమాదృతోస్త్రియతస్త్వయా ।
ఏషోహమేవధర్మాత్కాత్రిషులోకేష్వపిప్రభో ॥ ౩౯ ॥ త్వాంవిచిన్వంత

మధునా మామన్విష్యాగతోసియత్ । త్వత్ప్రసాదాత్పురై వాహం ప్రా
 ప్తాఖిలమనోరథః ॥ ౪౦ ॥ సవశ్యామివిచిన్త్యాపి ప్రాప్యసంప్రతిమాధవ
 తథాపిచాపలాదేత త్వవిజ్ఞాప్యతేప్రభో ॥ ౪౧ ॥ త్వత్పాదాముబ్బయో
 ర్భక్తి మేవంకురునిరస్తరామ్ । అవధారయచైతత్త్వం సురప్రార్థనయా
 మయా ॥ ౪౨ ॥ నదీసువణముఖరీస్నా తాఘాఘవినాశినీ । సాభవచ్చై
 లకటక సమాసన్నాసమాగతా ॥ ౪౩ ॥ తాంకృతార్థయలోకేశ త్వదను
 గ్రహవృత్తిభిః । సువణముఖరీతోయే స్నాత్వా యేవేజ్జులేస్థితమ్ ॥ ౪౪ ॥
 పశ్యన్తిభుక్తిముక్తోస్తు భూయాసుర్భాజనానితే । అల్పాయుషోనరా
 మూఢాజ్ఞానయోగపరిచ్యుతాః ॥ ౪౫ ॥ నశక్నువన్తిత్వాంద్రస్తుం వ్రతా
 ధ్యయనకర్తృభిః । సదాస్మిన్నాస్థితశ్చైలే సర్వేషాంచజగద్గురో ॥ ౪౬ ॥
 ప్రసాదసుముఖోదేవ కాక్షి తార్థప్రదోభవ ॥ శ్రీభగవాన్ ॥ యత్ప్రార్థి
 తంత్యయావిప్రతత్తదైవభవిష్యతి ॥ ౪౭ ॥ నూనమప్రతిమాలోకే మయి
 భక్తికృతాత్వయా । జాహ్నువీవనదీసేయం సువణముఖరీమునే ॥ ౪౮ ॥
 స్యాదాశాస్యాసురాణాంచ వాఙ్మతశ్రీవిధాయినీ । స్వామిపుష్కరిణీచే
 యం నదీమూర్త్యాసమన్వితా ॥ ౪౯ ॥ సంక్రమిష్యతి తాందివ్యాం నదీంతీర్థా
 ఘసంశ్రయా । వైకుణ్ఠనామ్నైలేస్మిన్నద్యప్రభృతినర్వదా ॥ ౫౦ ॥ కృత
 వాసోభవిష్యామి మునేప్రార్థనయాతవ । సువర్ణముఖరీస్నాన ట్టాళితా
 ఘాఘకర్దమాః ॥ ౫౧ ॥ అస్మినైవైకుణ్ఠశైలేమాం యేపశ్యన్తిసమాహితాః ।
 భువిపుత్రాదిసమ్మన్నా సురైశ్శర్యసమన్వితాః ॥ ౫౨ ॥ మృతాస్త్రివి
 ష్టపేభోగా నాకల్పమనుభూయచ । పునరావృత్తిరహితం కేవలానందభా
 సురమ్ ॥ ౫౩ ॥ మత్పదంసమవాప్యన్తి నాత్రకార్యావిచారణా । మాం
 ద్రస్తుమాగతాత్సర్వాన్ ప్రతీక్ష్యాభీప్సితైశ్శుభైః ॥ ౫౪ ॥ యోజయిష్యా
 మిసతతంత్యద్వచోగౌరవాన్తునే । పుత్రార్థినాంబవహాన్పుత్రాధనా
 నిచధనార్థినామ్ ॥ ౫౫ ॥ తదైవారోగ్యకామానాం రోగశాంతింగరియసీ
 మ్ । తీవ్రాపత్పరిభూతానాం తదైవాపన్నివారణమ్ ॥ ౫౬ ॥ దాస్యా
 మ్యభీప్సితానోభగా స్తుర్లభానపినర్వదా । యేయానామనపేక్షేహ

ప్రేక్ష నేమాంసమాగతాః ॥ ౫౭ ॥ అవాప్పువ నితేసర్వే తాంస్తానాహ
మాన్నసంశయః । స్థితావాయత్రకుత్రాపిమాంస్తరస్మిన్రోత్తమాః॥

→→→ శఙ్ఖసృపవరప్రదానపూర్వకభగవదస్తథానమ్. ←←←

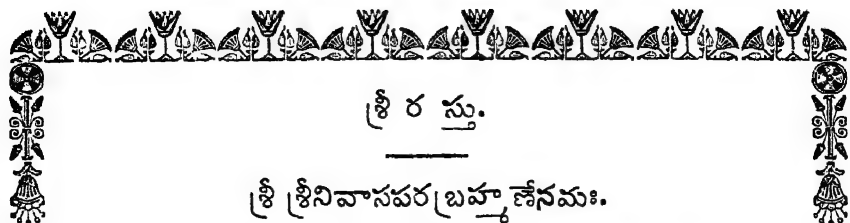
౫౮ ॥ తేసర్వేవాఙ్మతాంసిద్ధిం లభస్తేమత్ప్రసాదతః ॥ భరద్వాజః॥
ఇత్యుక్త్వాతంమునిందేవశ్శఙ్ఖమాలోక్యభూపతిమ్ ॥ ౫౯ ॥ శృణ్వతాం
బ్రహ్మముఖ్యానా మిదంవచనమబ్రవీత్ ॥ శ్రీభగవాన్ ॥ ప్రీతోస్మిశ
ఙ్ఖభక్త్యతే వృణోష్యాభీషితంవరమ్ ॥ ౬౦ ॥ దదామివరదోహంతే క్రశి
ష్టస్యతపస్యతః ॥ శంఖః ॥ నయాచేన్యస్తహాబాహణో త్వత్పదామ్బు
జసేవనాత్ ॥ ౬౧ ॥ యాంప్రాపువ నిత్యద్భక్తా స్తాంయాచేగతిము
త్తమాం ॥ శ్రీభగవాన్ ॥ యత్పార్థితంత్వయాశఙ్ఖతత్తథైవభవిష్యతి॥
౬౨॥ మత్సేవాయోగభవ్యానా మలభ్యంకిమువిద్యతేఽకల్పమిన్ద్రలోక
స్థో హ్యప్సరోగణసంయుతః ॥ ౬౩ ॥ భుక్త్వాబహువిధానోభగం స్తతో
మల్లోక్యమేష్యసి । ఏవందదావరానిష్టా ఇచ్ఛంఖాయపుధివీభృతే॥౬౪॥ నా
రాయణోజగద్యోని ర్భజతాంకల్పభూరుహః ॥ తతోబ్రహ్మదికాత్పర్వా
న్విసృజ్యకమలేక్షణః ॥ ౬౫ ॥ సంస్తూయమానస్తైర్భక్త్య తత్రైవాస్త
→→→ భరద్వాజకథితశ్రీవేంకటాచలమాహాత్మ్యనిగమనమ్. ←←←
ర్షధేప్రభుః ॥ భరద్వాజః ॥ వేంకటాద్రదేప్రభావోయ మాఖ్యాతోభవతే
జ్జన ॥ ౬౬ ॥ నరాపాపైఃప్రముచ్యంతే శ్రుత్యేమాంపావనీంకథామ్ ।
వారాహంరూపముత్పిజ్య బ్రహ్మణాభ్యర్థితోహరిః॥౬౭॥ ముమోదాత్రా
ద్యుతాకారో మాయయామోహయన్జగత్ । పశ్చాదగస్త్యశఙ్ఖాభ్యాం
ప్రార్థితస్సుఖదర్శనమ్ ॥౬౮॥ దదానితాస్తసుభగం శాస్తంభోగాత్కం
వపుః । నారాయణం వేంకటాద్రిం స్వామిపుష్కరిణీంతథా ॥ ౬౯ ॥ ఇ
మామాఖ్యాంచసంస్తృత్య ముచ్యంతే సాతకైర్జనాః । వేంకటాద్రిసమం
స్థానం బ్రహ్మజ్ఞేనాస్తికించన ॥ ౭౦ ॥ వేంకటేశసమోదేవో నభూతోనభ
విష్యతి । వేంకటాద్రిసమంస్థానం నభూతంనభవిష్యతి ॥ ౭౧ ॥ స్వామి
సరస్వమంతీర్థం నకుత్రాపిచవిద్యతే । ప్రాతరుత్థాయయేనిత్యం వేంకటా

ఘోషంస్తర నివై || ౭౨ || తేహంకరస్థామోక్షశ్రీర్నాత్రకార్యవిచారణా |
 స్వామిపుష్కరిణీతీర్థే స్నాత్వాసర్వాత్కంహరిమ్ || ౭౩ || యేవాపశ్య
 స్తనియతా వరాహఃచలవాసి నమ్ | తేఽశ్వమేధసహస్రస్య వాజపేయశత
 స్యచ || ౭౪ || ప్రాపువన్తి ఫలంపూణమ్ నాత్రకార్యవిచారణా | వేజ్క-
 టాచలమాహాత్మ్యం యేశ్వణ్యన్తినరోత్తమాః || ౭౫ || తేహంభుక్తిశ్చము
 క్తిశ్చ ఇహలోకేపరత్రచ | వేజ్కటాచలమాహాత్మ్యం సక్షిప్తకథితంతవ ||
 ౭౬ || అతఃపరంమహానద్యాః ప్రభావఃకథ్యతేజ్జన || ౭౭ || *

ఇతిస్కాన్తపురాణేతీర్థఖణ్డాంతర్గతప్రథమప్రభృతిషష్ఠపర్యంత
 టాచలప్రశంసాయాగమస్త్యశంఖాదితపస్తుప్తశ్రీవేజ్క-
 టేశావిర్భావాదికథనంనామ దశమోధ్యాయః.

ఇత్థంస్కాన్తపురాణేతీర్థఖణ్డాంతర్గతప్రథమప్రభృతిషష్ఠపర్యంత
 షడధ్యాయాత్కంసువణముఖరీమాహాత్మ్యపరస్ప
 మప్రభృతిదశపర్యంతదశాధ్యాయాత్కశ్రీ
 వేజ్కటాచలమాహాత్మ్యపరశ్చప్రథమో
 భాగస్సమాప్తిమగమత్.

శ్రీ ర మ్మ.

శ్రీ శ్రీనివాసపరబ్రహ్మణేనమః.

అథ స్కాన్దపురాణాన్తర్గత శ్రీవేంకటాచలమహాత్మ్య
పరద్వితీయభాగప్రారమ్భః.

పుత్రార్థమజ్ఞానాకృతతపఃప్రకారః.

శ్రీసూతః || పుత్రహీనాంజనాపూర్వం దుఃఖితాతపసిస్థితా | తాం
దృష్ట్వామునిశార్దులౌ మతంగోవిష్ణుతత్పరః || ౧ || అంజనాఖ్యామువా
చేద మనల్పతపసిస్థితాం || మతంగః || సముత్తిష్ఠాజ్ఞనేదేవి కిమర్థంతపసి
స్థితా || ౨ || వదదేవి మహాభాగే కార్యంతపవరాననే || అంజనా || మతం
గమునిశార్దుల వచనం మే శృణుష్వహ || ౩ || పితామేకేనరీనామ రాక్ష
సశ్శివతత్పరః | శైవం ధూరంతపశ్చక్రే పుత్రార్థంతునుదుష్కరం || ౪ || పా
ర్వతీసహితశ్శంభు ర్వృషభోపరిసంస్థితః | ప్రాదురాసీత్తదాశంభు ర్ద
దాతస్త్వేవరంశుభం || ౫ || రుద్రః శృణురాజన్మృవక్ష్యామి విధినానిర్జితం
తప | అస్మిన్జన్మన్యపుత్రత్వం తథాప్యన్యద్దదామి తే || ౬ || విశ్రుతాసర్వలో
కేషు పుత్రీతపభవిష్యతి | తస్యాః పుత్రో మహాబుద్ధిస్తవప్రీతింకరిష్యతి || ౭ ||
ఇతి తస్త్వేవరందత్వా తతైగ్రివాంతర్దధేహరః | మాంలభ్యామప్యితావిప్ర కృ
తకృత్యోబభూవహ || ౮ || తతః కాలాంతరే విప్ర కేసర్యాఖ్యో మహాకపిః |
యయాచేమాండదస్వేతి పితరం మే తతః పితా || ౯ || తస్త్వేమాండ త్తవాం
శ్చైవ పారిబర్హందదాచసః | గవాంలక్షనహస్రాణి గజలక్షం మహాత్మ
నః || ౧౦ || వాజినామర్బుదంచైవ రథానామర్బుదంతథా | వస్త్రురత్నా
న్యనేకాని దాసదాసీనహస్రకం || ౧౧ || అంతఃపురచరానారీన్ సృజ్య
తవిశారదాః | దదావాసస్సహస్రంచ మయాసాకం మహామతే || ౧౨ ||
పత్యామేరమమాణాయా భూయాన్మాలోగతోమునే | అపుత్రాదుః
ఖితావిప్ర వ్రతానివివిధానిచ || ౧౩ || కృతానిచ మయాతత్ర కిష్కింధా
యాం మహాపురి | మాఘేమాసిచవిప్రేంద్ర వై శాఖేకార్తికేతథా || ౧౪ ||

స్నానదానప్రతాదీనిచాతుర్వ్యప్రతంతథా । నమస్కారంతథావిప్రప్ర
దక్షిణమనుత్తమం ॥ ౧౫ ॥ సాలగ్రామంతథాన్నంచదీపదానంతథైవచ
గోదానంతిలదానంచవస్తుదానంమహామునే ॥ ౧౬ ॥ భూదానంవారి
దానంచగంధపుష్పాదికంమునే । యానియానిచముఖ్యానివైష్ణవానిప్ర
తానిచ ॥ ౧౭ ॥ మయాకృతానిసర్వాణిసత్పుత్రఫలకాంక్షయా । శ్రవణాది
షుయత్ప్రీక్షంప్రతంవిపైర్గర్హహత్తభిః ॥ ౧౮ ॥ మయాకృతంచవిప్రేం
ద్రతుష్ట్యర్థంమధువిద్విషః । యానియానిచముఖ్యానిఫలానివివిధానిచ ॥
౧౯ ॥ మయాదత్తానిసర్వాణిసత్పుత్రఫలకాంక్షయా । మయాకృతాన్య
సంఖ్యానిప్రతానివివిధానిచ ॥ ౨౦ ॥ పుత్రంతథాప్యలభ్యైహిందూఃఖితా
తపసిస్థితా । భవిష్యతికథంవిప్రపుత్రస్త్రీలోక్యవిశ్రుతః ॥ ౨౧ ॥ యయా
చేహంమునిశ్రేష్ఠప్రణతాచతవాగ్రతః । వదస్వమునిశార్దూలదీనాహం
తపసిస్థితా ॥ ౨౨ ॥ శ్రీనూతః ॥ ఏవంవదంతీంతాంప్రాహమతంగోము
నిసత్తమః । శృణుమద్వచనందేవిపుత్రపౌత్రప్రదాయకం ॥ ౨౩ ॥ ఇతోద
క్షిణదిగ్భాగేదశయోజనదూరతః । ఘనాచలఇతిఖ్యాతోన్మసంహస్యనివా
సభూః ॥ ౨౪ ॥ తస్యాపరిమహాభాగేబ్రహ్మతీర్థంమనోహరం । తస్యాపిపూ
ర్వదిగ్భాగేదశయోజనమాత్రతః ॥ ౨౫ ॥ సువర్ణముఖరీనామనదీనాంప్ర
వరానదీ । తస్యాఏవోత్తరేభాగేవృషభాచలనామతః ॥ ౨౬ ॥ తస్యా
క్రేసరసీనామ్నాస్వామిపుష్కరిణీశుభా । గత్వాదృష్ట్యాశుభంతోయం
మనశ్శుద్ధింగమిష్యసి ॥ ౨౭ ॥ తత్రస్నాత్వావిధానేనవరాహంతంప్రణ
మ్యచ । వేంకటేశంనమస్కృత్యతతోగచ్ఛవరాననే ॥ ౨౮ ॥ ఉత్తరే
స్వామితీర్థస్యసంహశార్దూలసంయుతే । చూతపున్నాగపననైర్వకుళామ
లక్ష్మైశ్శుభైః ॥ ౨౯ ॥ చందనాగరునింబైశ్చ తాళహింతాలకింశుకైః । కపి
తాశ్వత్థబిల్వైశ్చ ఇంగుదైశ్చ వరాననే ॥ ౩౦ ॥ ఏతాదృశైర్మహాభిషేకం
విరాజతే ॥ ౩౧ ॥ తస్మిన్స్తీర్ణేఽంజనేదేవిసంకల్పవిధిపూర్వకం । స్నాత్వా
పీత్యాశుభంతీర్ణంతీర్ణస్యాభిముఖీస్థితా ॥ ౩౨ ॥ వాయుముద్దిశ్యహే
దేవితపఃకురువరాననే । దేవైశ్చరాక్షసైర్విప్రైర్మునుజైర్మునిసత్తమైః ॥
౩౩ ॥ మృగైఃపక్షిభిరస్తైశ్చపక్షైశ్చవివిధైశ్శుభైః । అవధ్యేభవితాపు

[త స్తపసా తేనసంశయః ॥ ౩౪ ॥ శ్రీసూతః॥ ఇతిప్రాక్తాంజనాదేవితంప్రణ
మ్యపునఃపునః । భర్తాగ్రీసాకంయయావాశువేంకటాచలసంజ్ఞకం ॥ ౩౫ ॥
కాపిలంతీర్థమాసాద్యస్నాత్వానిర్మలమానసా । వేంకటాద్రింసమారు
హ్యస్వామిపుష్కరిణీంయయా ॥ ౩౬ ॥ స్నాత్వావరాహమానమ్యవేంకట
శ్రీశక్యతానతిః । మతంగస్వఙ్ముషేర్వాక్యంస్కరంతీచముహుర్దుహుః ॥
౩౭ ॥ వియద్గంగాంయయావాశుచాఙ్జనామంజుభాషిణీ । స్నాత్వాపీత్వా
శుభంతోయంతీరేతస్యతదుస్తుభి ॥ ౩౮ ॥ ప్రాణవాయుంసముద్దిశ్యతవశ్చ
క్రేయతవ్రతా । ఫలాహారంజలాహారంనిరాహారంతతఃపరం ॥ ౩౯ ॥ సహ
స్రాబ్దంతవశ్చక్రేన్యస్తనాసాగ్రదృష్టికా । వయస్యావిపులానామశుశ్రూ
షామకరోచ్ఛభా ॥ ౪౦ ॥ వర్షాణాంచసహసాగ్రీతేవాయుర్దేవోమహా
మతిః । ప్రాదురాసీత్తదాతస్యైభాషమాణోమహామతిః ॥ ౪౧ ॥ మే
షసంక్రమణంభానాసంప్రాప్తేమునిసత్తమాః । పూర్ణిమాభ్యేతిథౌపుణ్యేచి
త్రానక్షత్రసంయుతే ॥ ౪౨ ॥ తవేషితమహందాస్యేవరంవరయసువ్రతే ।
ఇతితద్వచనంశ్రుత్వా తతఃప్రాహంజనాసతీ ॥ ౪౩ ॥ పుత్రందేహిమ
హాభాగ వాయోదేవమహామతే । తస్యాస్తద్వచనంశ్రుత్వామాతరిశ్వాబ్ర
వీత్తతః ॥ ౪౪ ॥ పుత్రస్తేహంభవిష్యామి ఖ్యాతిందాస్యేశుభాననే ।
ఇతితస్యైవరందత్వాతతైర్వాస్తమహాబలః ॥ ౪౫ ॥ తదాబ్రహ్మాదయో
దేవాఇంద్రాద్యాలోకపాలకాః । వసిష్ఠాద్యామహాత్మానస్సనకాద్యా
శ్చయోగినః ॥ ౪౬ ॥ వ్యాసాదయశ్చవిప్రేంద్రాల్లక్ష్మ్యసాకంజగత్ప్ర
తిః । మునివత్స్త్వేదేవపత్న్యైఃపత్న్యైస్తతైవచ ॥ ౪౭ ॥ స్వంస్వంవా
హనమారుహ్యదారభృత్యనుతాదిభిః । ఆగతాస్తేమహాత్మానోద్రష్టుం
తాంతపసిస్థితాం ॥ ౪౮ ॥ ఆశ్చర్యమాశ్చర్యమితిబ్రువాణాబ్రహ్మాదయో
దేవగణాశ్చనర్వే । ఆలోకయంతోదివిదూరతస్తేస్థితాస్సదాబ్రహ్మమ
హేశమఖ్యాః ॥ ౪౯ ॥ *

ఇతిసాక్షాత్సపురాణేశ్రీవేంకటాచలమాహాత్మ్య-అఙ్జనాతపః

కరణప్రకారాదివణానంనామ ప్రథమోఽధ్యాయః.

→→→ వ్యాసప్రసాదాత్కాశగజ్జాన్నానకాలనిర్ణయః. ←←←

శ్రీసూతః ॥ అంజనాపివరంలభ్యా భక్తాసాకంముమోదహా ।
 బ్రహ్మదీనాగతాః దృష్ట్వా విస్తయావిష్టమానసా ॥ ౧ ॥ పత్యాసాకం
 తతస్త్వస్థాచాజ్ఞానామంజభాషిణీ । బ్రహ్మదిభిరనుజ్ఞాతోవ్యాసో వేదవి
 దాంవరః ॥ ౨ ॥ అంజనాంతామువాచేదంమేఘగంభీరయాగిరా । వ్యా
 సః ॥ అంజనేశ్వణుమద్వాక్యంసర్వలోకోపకారకం ॥ ౩ ॥ మతంగస్య
 ఋషేర్వాక్యంశ్రుత్వానిర్మలచేతసా । యస్తాత్తువేంకటంగత్వాతపఃకృ
 త్వాసుదుష్కరం ॥ ౪ ॥ ప్రసూయతేత్వయాపుత్ర శ్శూరస్త్రిలోక్యవిక్ర
 మః । ఇదంతీర్థోత్తరంతస్తాత్ప్రత్యక్షదివసేతవ ॥ ౫ ॥ గంగాదీనిచతీర్థాని
 సమాయాంతిజగత్ప్రయోవేజ్జటాద్రేస్సమంతీర్థం బ్రహ్మాండేనాస్తికిం
 చన ॥ ౬ ॥ తత్రాప్యత్యంతముఖ్యావైస్వామిపుష్కరిణీశుభా । తతోధి
 కమిదంతీర్థంప్రత్యక్షదివసేతవ ॥ ౭ ॥ స్నానార్థంయేసమాయాంతిచి
 త్రాఋక్షసమన్వితే । మేషంపూషణిసంప్రాప్తేపూర్ణిమాఖ్యేశుభేదినే ॥
 ౮ ॥ శృణు తేహంఘలం దేవివత్సామితవనువ్రతే । గంగాదిసర్వతీర్థేషుద్వా
 దశాబ్దంవరాననే ॥ ౯ ॥ యత్ఫలంవిద్యతేదేవి తత్ఫలంభవతిధ్రువం ।
 దానానికుర్వతాంపుంసాంతేహంశృణుఘలోన్నతిం ॥ ౧౦ ॥ స్థానేతూ
 క్తంఘలం దేవివిద్ధి తేహంవరాననే ॥ అంజనా ॥ కార్యాణియానిదానాని
 వేజ్జటాద్రాసగోత్తమే ॥ ౧౧ ॥ తానిసర్వాణివిప్రేంద్రవదవేదవిదాం
 →→→ వ్యాసప్రసాదాత్కశ్రీవేజ్జటాచలకరణీయదానప్రశంసా. ←←←
 వర ॥ వ్యాసః । అన్నదానంవస్త్రదానంద్వయమేతత్ప్రశస్యతే ॥ ౧౨ ॥
 పితృశ్శార్థంవిశేషేణవేజ్జటాద్రాసగోత్తమే । సువర్ణంయేప్రయచ్ఛం
 తిప్రీతయేమధుఘాతినః ॥ ౧౩ ॥ స్వర్గలోకంసమాసాద్యమోదంతేముని
 సత్తమాః । సాలగ్రామశిలాదానంయఃకరోతినగోత్తమే ॥ ౧౪ ॥ అంగ
 భంగమవాప్నోతి స్వానుభూతించవిందతి । యోదదాతిద్విజేంద్రాయ
 గోదానంచకుటుంబినే ॥ ౧౫ ॥ రోమసంఖ్యాప్రమాణేనవిష్ణులోకేవిరా
 జతేభూమిందదాతియోదేవిబ్రాహ్మణాయకుటుంబినే ॥ ౧౬ ॥ తస్యపుణ్య
 ఘలంవక్తుంకశ్యక్తోదివివాభువికన్యాందదాతియోదేవి శ్రోత్రియాయద్వి
 జాతయే ॥ ౧౭ ॥ విష్ణులోకంసమాసాద్యమోదతేపితృభిస్సహ । ప్రసాం

కుర్వంతియేదేవి శీతశోదకసంయుతాం ॥ ౧౮ ॥ తేహంపుణ్యఫలంవ
 క్తుంశేషేణాపినశక్యతే | తిలందదాతివిప్రాయశ్రోత్రియాయకుటుంబినే ॥
 ౧౯ ॥ సర్వపాపవినిర్ముక్తోవిష్ణులోకంసగచ్ఛతి | ధాన్యదానంప్రశంసంతి
 విప్రవేదవిదాంవరాః ॥ ౨౦ ॥ బహుపుత్రాభవిష్యంతిధాన్యదానంప్ర
 కుర్వతాం | గంధచంపకపుష్పాదీశ్చత్రవ్యజనచామరాః ॥ ౨౧ ॥ తాం
 బూలంఘనసారాదీశ్చయోదదాతిద్విజాతయే | భుక్త్వాభోగంచిరంకా
 లంస్వర్గలోకంతతోవ్రజేత్ ॥ ౨౨ ॥ దివ్యవర్షసహస్రంచభుక్త్వాభో
 గాననేకశః | సార్వభౌమస్తతోభూత్వాతత్రభుక్త్వాచిరంమహిం ॥ ౨౩ ॥
 తతోవిప్రత్వమాసాద్యవేదవేదాంగపారగః | తతోముక్తింసమాయాతి
 ప్రసాదాచ్ఛక్రపాణినః ॥ ౨౪ ॥ ఇత్యేతత్కథితంచేవివేంకటాచలవై
 భవం | యఏతచ్ఛృణుయాన్నిత్యంయశ్చాపిపరికీర్తయేత్ ॥ ౨౫ ॥ సర్వ
 పాపవినిర్ముక్తోవిష్ణులోకంసగచ్ఛతి | ఇత్యేతత్కథితంపూర్వం వ్యాసేనై
 వమహాత్మనా ॥ ౨౬ ॥ శృణుయాద్వాపరేద్వాపికృతకృత్యోభవిష్యతి |
 తస్యైవవంశజాస్సర్వేముక్తియాంతినసంశయః ॥ ౨౭ ॥*

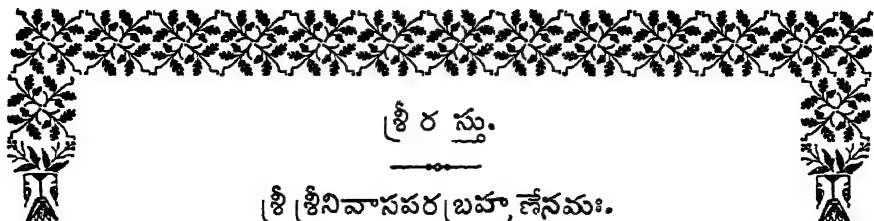
ఇతిస్కాన్దపురాణేశ్రీవేంకటాచలమాహాత్మ్యే ఆకాశగణ్గాన్నా
 నకాలనిర్ణయాదికథనంనామ ద్వితీయోధ్యాయః.

ఇత్థంస్కాన్దపురాణేప్రథమప్రభృతిదశమపర్వస్తదశాధ్యాయా
 త్తకసువర్ణముఖరీశ్రీవేంకటాచలమాహాత్మ్యపరప్రథ
 మభాగప్రథమద్వితీయాధ్యాయాత్తకశ్రీవేంకటాచల
 మాహాత్మ్యపరద్వితీయభాగౌసమాప్తిమగమతామ్.

శ్రీవేంకటాద్రినిలయఃకమలాకాముకఃపుమాన్ ॥

అభజ్జురవిభూతిర్నస్తరజ్జయతుమజ్గళమ్ ॥...**

స్కాన్దపురాణాన్తర్గతసముదితాధ్యాయసంఖ్యే. ॥౧-౨॥

శ్రీ రస్తు.

శ్రీ శ్రీనివాసపరబ్రహ్మణేనమః.

శ్రీ యై శ్రీ పద్మావత్యై నమః.

శ్రీమతే విష్ణ్వేనాయనమః.

అథ ఆదిత్యపురాణాస్తర్గత

శ్రీ వేంకటాచలమాహాత్మ్యప్రారమ్భః.

శ్రియః కాంతాయకల్యాణ నిధయేనిధయేంద్రినామ్॥

శ్రీవేంకటనివాసాయ శ్రీనివాసాయమజ్జశమ్...॥

శౌనకాదీస్సృతినూతప్రోక్షశ్రీశ్రీనివాసవైభవమ్.

శ్రీశౌనకాదయఃశ్రీమః॥ శ్రీవేంకటేశమాహాత్మ్యం శ్రీనివాసప్రసాదతః । శ్రీప్రదంసర్వదానూతదయయాప్రోక్షవాససి ॥ ౧ ॥ ఇతఃపరం శ్రీనివాసశ్రీపతిస్సర్వశోహిణః । కథంప్రీతోభవేత్సద్వ్యోహ్యభీష్టానిప్రవర్షయన్ ॥ ౨ ॥ తద్వదస్వకృపాపూణవేంకటేశకథామృతం । భగవన్సర్వతత్త్వజ్ఞదయాపాత్రంవయంతవ ॥ ౩ ॥ శ్రీనూతః ॥ శృణుధ్వంమునయోదివ్యంసావధానతయాత్విదమ్ । యథాపుష్టంతదైవాహంవత్సామివచనంశుభమ్ ॥ ౪ ॥ వేంకటాద్రిసమంస్థానంబ్రహ్మాండేనాస్తికించన । వేంకటేశసమోదేవోనభూతోనభవిష్యతి ॥ ౫ ॥ అద్భుతంచాస్యచరితంవణితుంకేనశక్యతే । తథాపితారకంసర్వపాపఘ్నంపుణ్యవధానమ్ ॥ ౬ ॥ సువిచిత్రమపూర్వార్థందేవమ్యోదిభిరాదృతం । లోకోత్తరంమహాశ్చర్యంవత్క్యేహంసర్వసిద్ధిదమ్ ॥ ౭ ॥ శేషాచలేయన్మాహాత్మ్యమన్యక్షేత్రేనతత్కవచిత్ । తద్గతశ్రీనివాసస్యమహిమానాన్యగశ్శుభః ॥ ౮ ॥ వేదేషుచపురాణేషువేంకటేశకథామృతమ్ । వణితంచేతిహాసేషుభారతాద్యాగమేషుచ ॥ ౯ ॥ మనోహరంతుసంశ్రావ్యమిహాముత్రేష్టదాయకమ్ । జ్ఞానప్రదంవిశేషేణమహైశ్వర్యస్యకారణమ్ ॥ ౧౦ ॥

నై రాగ్యభక్తిసత్త్వాదిప్రదేంద్రియవశప్రదే । వేంకటాచలాశుచిక్షేత్రే
 శుచిదోషానవిద్యతే ॥ ౧౦ ॥ తస్మాద్దేవకటనాథస్య నైవేద్యంగ్రాహ్య
 ముత్తమమ్ । తేనక్షేమఃప్రజానాంహింసవరీతేవిపర్యయః ॥ ౧౧ ॥ కర్తా
 పిశుప్తిస్థితిసంయమాదేధర్తారజస్సత్త్వతమాంస్యనమాః । అనా
 ద్యనంతోవచసానిరుక్తస్సదాశ్రయోదేవవరోవరేణ్యః ॥ ౧౨ ॥ నిత్యం
 బ్రహ్మశివశ్చైవగరుడేంద్రాదయోవరాః । పూజయంతిమహాభక్త్యావేం
 కటేశంశ్రియాసహ ॥ ౧౩ ॥ చరాచరగురుదేవస్సర్వసాక్షిమహేశ్వ
 రః । జప్యస్తవోచఽనీయశ్చస్త్రోధ్యయోఽఖిలైరపి ॥ ౧౪ ॥ తన్ననా
 స్తద్గతప్రాణోభక్త్యాతన్నామసంస్తరేత్ । గోదానాన్యశ్వమేధాద్యాః
 కన్యాదానాన్యసంఖ్యయా ॥ ౧౫ ॥ అసంఖ్యమేరుసౌవణికాదానాన్యన్యా
 న్యనేకశః । తన్నామస్తృత్యతుల్యానిమాహాత్మ్యంకిముతాద్భుతమ్ ॥ ౧౬ ॥
 ఇతిశేషేణకథితంకపిలాయమహాత్మనే । కపిలాఖ్యమహాయోగిసకాశా
 త్తుమయాశ్రుతమ్ ॥ ౧౭ ॥ తదుక్తంభవతామద్యసద్యఃప్రీతికరంహరేః ।
 అతోవోమంగళాథంఽచశృణుద్ధ్వంయన్తయోచ్యతే ॥ ౧౮ ॥ శ్రీవేంక
 టేశయాత్రాథంఽంగచ్ఛద్ధ్వంసుదృఢవ్రతాః । విష్ణుసందశఽనంకృత్వా
 భక్తిమంతోజితేంద్రియాః ॥ ౧౯ ॥ స్తోత్రంకురుద్ధ్వంబహుధాభగవద్గు
 ణవణఽనైః । స్వగుణోత్కృష్టవిజ్ఞానాద్యథాప్రీతినిఽజేహరేః ॥ ౨౦ ॥
 నతాదృశీప్రీతిరస్తిహ్యజ్ఞానాదన్యథామతో । భక్త్యాస్తోత్రేణసంతుష్టస్స
 ర్వేష్టానిప్రవవృత్తి ॥ ౨౧ ॥ భక్తిస్తోత్రవిహీనేషు దయావాన్నభవేత్త
 థా । అత్రవశకథయామీష్టమితిహాసంపురాతనమ్ ॥ ౨౨ ॥ యస్యస్త్ర
 ణమాత్రేణభక్తివిఃష్టుపదాంబుజే । వాయుశిష్యోదేవశర్తావిష్ణుభక్తో
 జితేంద్రియః ॥ ౨౩ ॥ తపస్వీబహునిష్ఠావాన్సర్వదావిష్టుచింతనేమమ
 తాహంకారవజ్ఞోఽవివయేషువిరాగవాన్ ॥ ౨౪ ॥ షట్పత్రువిజయీ
 శాంతష్టత్తరంగసుభంగకృత్ । కుటుంబేనమనఃకారీ దారిద్ర్యాప్తీడి
 తోపిచ ॥ ౨౫ ॥ భార్యయాప్రాధికతోనిత్యందారిద్ర్యాపగమేచ్ఛయా ।
 భోనాథహేపతేస్వామిన్ ప్రసీదకరుణాకర ॥ ౨౬ ॥ క్షుధయాదుఃఖ
 తాబాలాస్తవపుత్రాశ్చకేవలం । నశక్తాహమరణ్యేషు కదంమూలా
 జనాదిషు ॥ ౨౭ ॥ రక్షకోమమనాన్యోస్తి శిశూనాంపాలనేపిచ ।

కృపాంకురుష్వశిశుషుమద్విజ్ఞాపనమాశృణు || ౨౯ || కులస్వామీప్త దేవో
 నోజగద్రక్షణదీప్తితః | శరణాగతసంత్రాణశ్రీనివాసస్సతాంగతిః || ౩౦ ||
 వాలకోహిబహునానంచభక్తానాంభక్తవత్సలః | తల్లక్ష్మీపతిపాదాబ్జం
 గత్వాతత్ప్రార్థనాంకురు || ౩౧ || తేనప్రీతోభవేత్సద్యస్తతోస్తజ్జీవనం
 భవేత్ | ప్రసీదత్వందయాసింధోదయాంకురుదయాంకురు || ౩౨ || ఇతి
 దైన్యేనమహతాప్రార్థితోహనిశంతయా | నస్వీచకారతద్వాక్యంత
 పోవిఘ్నభయాత్తదా || ౩౩ || దిష్ట్యాచాదృష్టపాకేనతద్గురువాఽయురా
 గమత్ | పతివ్రతాయాంశిశుషుప్రసన్నఃకరుణానిధిః || ౩౪ || తపోవసా
 నేసంప్రాప్తంస్వగురుంజగతాంగురుం | దృష్ట్వాముదాదేవశర్కాసహ
 సోత్థాయచాదరాత్ || ౩౫ || సాష్టాంగంతంప్రణమ్యాభబద్ధాంజలిపుటోభ
 వత్ || తతోవాయుఃప్రాహశిష్యంమధురంవచనంహితమ్ || ౩౬ || శ్రీమ
 ద్వేంకటనాథస్యయాత్రార్థంఙచ్చమాచిరం | తేనేహముత్రతేఽధీష్టసి
 ద్ధిభావతినాన్యథా || ౩౭ || లక్ష్మీపతేదయాసింధోబ్రహ్మదివరదాయ
 నః | యాత్రాయాంమాస్తుసందేహశ్శీఘ్రంఙచ్చసుభక్తిమా || ౩౮ || ఇతి
 దేవేనానిలేనగురుణాన్వస్యచోదితః | ముహుర్ముహుర్బౌద్ధితోభవిష్టు
 యాత్రామహాదరః || ౩౯ || గురూక్తమథంజగ్రాహగురువాక్యేనదార
 తః | గురూపదేశోబలవాఙ్గురోరాజ్ఞాంసలంఘయేత్ || ౪౦ || ఇత్యథా
 మసుసంధాయప్రతీతేషపర్వతం | తత్రశ్రీవేంకటేశస్యసందేశానమ
 హాదరః || ౪౧ || ఆనందజ్ఞానదంవిష్టుమానందమయనామకం | ఆనందే
 నదదశాఽయమానందనిలయాలయే || ౪౨ || విహరంతంశ్రీధరాఖ్యం
 నానాలీలావిలాసినం | భక్తదశానమాత్రేణప్రసాదాన్మందహాసినమ్ ||

శ్రీశ్రీనివాసముద్దిశ్యదేవశర్కాఖ్యవిప్రకృతస్తుతిః.

౪౩ || శ్రీవేంకటేశంతంసత్వాభక్త్యాచక్రేధసంస్తుతిం || దేవశర్కా || ద
 యానిధేదయానిధేదయానిధేదయానిధేదయానిధే || ౪౪ || నమోనమోనమోనమో
 నమోనమోనమోనమః | శ్రీపద్మనాభపద్మేశపద్మజేశేంద్రవందిత || ౪౫ ||
 పద్మమాలిపద్మనేత్రపద్మాభయదరాభిభృత్ | పద్మపాదేపద్మపాదసర్వ

హృత్పద్మ సంస్థితః॥౪౬॥త్వత్పాదపద్మయుగళం ప్రణమామ్యతిసుందరం॥త్వ
త్పాదపద్మ మాహాత్మ్య మవ్యసంతత్రివిక్రమం ॥ ౪౭ ॥ యత్క-నిష్ఠాంగు
ళినఖమణ్యగ్రగుణసంయుతాః । అనంతాత్మవిశేషాంశ్చపశ్యంతీశ్రీ
ర్నిరంతరం ॥ ౪౮ ॥ స్తోత్రకామాక్షణాదీతా హఃపాదాశ్చర్యసాగరే
గహనేగాహమానా భూదనంతశుత్యగోచరే ॥ ౪౯ ॥ త్వయోపది
ష్టోయఃపుత్రవాత్సల్యాచ్ఛతురాననః । త్వద్గుణానాంచగణనాదానంద
మతులంభజాః ॥ ౫౦ ॥ నాద్యాపివిరరామాసాగణనాద్దేవరాడపి । స
హస్రవదనశ్శేషాఃశేషవేదాధాకోవిదః ॥ ౫౧ ॥ నాహంజానేఽతిబూ
తేయన్నఖాగ్రాగ్రవైభవం । అనంతవేదాభాషంతేహ్యన్యోన్యంప్రవి
చార్యచ ॥ ౫౨ ॥ ఏకైకస్త్రిన్నధికారేనియుక్తాఏకైకశోబ్రహ్మపూర్వా
శ్చవిష్ణోః । సర్వేదేవాస్సాన్వధికారేనియుక్తా సుత్యాదిలోకేషుయథా
క్రమేణ॥౫౩॥ భుంజంతిష్టానిమహాదరేణభజంతిశేషాచలగంగరమేశమ్ ।
వయంత్యనంతాహరిణానియుక్తా వేదాస్తోతుంస్వస్యగుణానుభావమ్ ॥
౫౪॥గుణా స్త్వనంతాఃపరమాత్మనోయత్పదోనఖాగ్రస్థగుణైకదేశమ్॥స్తు
తౌమిళిత్యావయమత్రశక్తావేదా స్త్వనంతాజనితాస్తదర్థమ్॥౫౫॥ఏవం
సునిశ్చిత్యగుణైకదేశ మాహాత్మ్యమేతేత్వవిజానంతవవ । ఉపక్రాంతా
స్తోతుమథోగుణైకదేశోప్యనంతాత్తతయాభివృద్ధః ॥ ౫౬ ॥ తంవీక్ష్య
తేన్యోన్యమథోచరేకంగుణంవదామోవిస్మజామశేషాః । ఆరేభిరే
పూర్వవదేవతేపిగుణా అనంతాలభవచ్ఛసాపి ॥ ౫౭ ॥ గుణైస్సుపూ
ణాఃశ్శుభదైరసంతైః ప్రత్యేకశఃకిరణానివపూష్టః । విదితుదిక్షూర్ధ్వ
మధశ్చవేదాదృష్ట్యాగుణావ్యాప్తతానిత్యవోచజాః ॥ ౫౮ ॥ ద్రష్టుంశ్రో
తుంకీర్తితుంవాపిభోద్ధుమశక్యంనఃకిముతస్తోతుమేతాః । అస్మానతీతా
న్వయమల్పసారాకింవణాయామోలమలంప్రశంసయా ॥ ౫౯ ॥ ఇ
త్యుక్తవంతస్త్వమనోనుసారాద్గుణానేతావణాయామాసురంజః । త
థాపితేపాదనఖాగ్రగేషుగుణేష్వనంతేషువిభాజితస్య ॥ ౬౦ ॥ గుణైకదేశ
స్యగుణైకదేశకఃప్రవర్ణితోఽశాబహవోనవణికాః । ఏవంరమాఽజా
హిపవేదముఖ్యాశ్చక్తానాసాదశానేత్వద్గుణానాం ॥ ౬౧ ॥ యత్సమస్త

గుణాన్విష్టో వణానేశ క్తివజ్జితాః | అనంతవేదా స్తద్భూమ౯ గుణాస్తే
త్వమితాద్భుతాః || ౬౨ || శ్రీ శ్రీ శ్రీ శ్రీ శ్రీ శ్రీ శ్రీ శ్రీ శ్రీ శ్రీ

ఇతి శ్రీమదాదిత్యపురాణే శ్రీవేంకటాచలమాహాత్మ్యే దేవశర్మ

కృత శ్రీనివాసపాదనఖాగ్రాది మహిమవణానంనామ

ప్రథమోధ్యాయః.

శ్రీశ్రీనివాసమజ్జశవిగ్రహసాష్టర్యాదివర్ణనమ్.

దేవశర్మ || ఇతోఽప్యథత్వత్పదాబ్జ గతసౌందర్యమద్భుతం |
స్వామిం స్వయాప్రేరితశ్చే ద్యథామత్యనువాదయే || ౧ || పక్షస్థాపిర
మాదేవీ తవపాదాంబుజేస్థితం | సౌందర్యమద్భుతందృష్ట్వా సుందరీమో
హితాభవత్ || ౨ || విస్మితాద్రప్తుకామాభవస్వస్యనేత్రద్వయేనవై |
అశక్యందశనమ్ త్వాత్రిరూపాచాభవత్తదా || ౩ || దక్షిణేశ్రీరూపిణీ
చవామేభూరూపిణీస్థితా | నీళారూపాచతత్రైవి త్రిరూపానేత్రపట-
తః || ౪ || పశ్యంత్యనన్యమనసా సౌందర్యాఖ్యరసాయనమ్ | పిబంత్యప్య
న్యహంనాపి నివృత్తాత్మస్థయాధునా || ౫ || శ్రీసుందరశ్రీనివాస నాభిష్ఠ
శ్చతురాననః | తవపాదాంబుజేరమ్యసౌందర్యేలగ్నమాననః || ౬ ||
అప్తనేత్ర్యాదివారాత్రం పశ్యత్సౌందర్యమద్భుతమ్ | నాలంనేత్రా
ప్తకమితి బహురూపీతదాభవత్ || ౭ || కంఠేచకాస్తుభంనాభావై
కుంఠాదిత్రిధామను | సత్యలోకేచమేర్వాదా సర్వత్రచతురాననః ||
౮ || తతఃపాదాబ్జసౌందర్య రసంచామృతధికిరం | ప్రీత్యాపాతుమ
హోరాత్ర మాసాద్యనుభవోగినః || ౯ || తృప్తాశాంతాధునానాపి
పాదసౌందర్యమీదృశం | శయ్యాసనాతపత్రాది రూపీత్వత్పదసేవకః ||
౧౦ || శేషోబహుసహస్రాక్ష స్పదాస్తస్థావ్యచింతయత్ | అస్తత్స్వామ్యం
ఘ్రీసౌందర్యం విచిత్రసుమనోహరం || ౧౧ || అదృష్టశ్రుతపూర్వంచ
మహాగాఢంవిలక్షణం | సులక్షణంచసందృశ్యం జగన్తోహనమోహకం ||
౧౨ || బహునిమమనేత్రాణి సమీపేసర్వదాహరేః | వాసశ్చేతప్రసా
దేన త్వేవంభాగ్యమభూన్మమ || ౧౩ || ఇతిసంభ్రమసంయుక్తస్స

ర్వదాఽతిప్రియోహరేః । నేతైర్బహుసహనైర్బలక్ష్మీపతిపదాం
 బుజే ॥ ౧౪ ॥ అసమంచిత్రసౌందర్యం దృష్ట్వాదృష్ట్వాపునఃపునః ।
 మహానందాంబుధౌమగ్న ఏవంమేనేఘణీతదా ॥ ౧౫ ॥ వసామ్యహంస
 దైవాత్ర పాదమూలేచమత్పతేః । వై కుంతంవానగచ్ఛామి త్యక్త్వావిష్ణు
 పదాంబుజం ॥ ౧౬ ॥ యస్త్యానందోభవేన్నిత్యం పాదసౌందర్యదశః
 నాత్ ॥ వై కుంతఃకుదృశానందః కైవల్యేపినవిద్యతే ॥ ౧౭ ॥ పాతా
 శమాత్రంగంతవ్యం పాదమూలంయతోహరేః । నస్థాస్యామిక్షణమపి
 యతేస్సందర్యామృతంవినా ॥ ౧౮ ॥ ఇతినిశ్చిత్యనాగేంద్రః పాదసౌంద
 ర్యమోహితః । యత్రయత్రేందిరేశస్య పాదమూలంప్రవర్తతే ॥ ౧౯ ॥
 తత్రతత్రనదాపాద సౌందర్యామృతపాయ్యభూత్ ॥ అథాచింతయదే
 వంహి శంకరోలోకశంకరః ॥ ౨౦ ॥ శేషస్యకిమహోభాగ్యం శేషా
 గేశప్రసాదజం । బహునేత్రాణితత్పాద సౌందర్యామృతసేవనం ॥ ౨౧ ॥
 ఏతద్ద్యయందులభంమే త్రినేత్రత్వాదహోబత ॥ భావిజన్మనిశే
 షత్ప్రప్రాప్త్యథఽంవామహత్తపః ॥ ౨౨ ॥ కరోమీత్యతివైరాగ్యః చ్ఛం
 భుఃకైలాసగోభవత్ ॥ శ్రీవేంకటేశేందిరేశజిష్ణుస్తవముఖాంబుజాత్ ॥
 ౨౩ ॥ జాతస్సహస్రనయనో వ్యేవంతపపదాంబుజే । అదృశ్యాశ్చర్య
 సౌందర్యం సంపశ్యన్నప్యహనిశం ॥ ౨౪ ॥ ఇత్యచింతయదత్యంతం పా
 దసౌందర్యమోహితః । అమృతస్యపురాపానే మేనాభూదీదృశంసుఖం ॥
 ౨౫ ॥ సౌందర్యమతిసామీప్యదోషాత్సమ్యజ్నదృశ్యతే । ఇతోప్యతిశ
 యానందః కించిద్వ్యవహితేభవేత్ ॥ ౨౬ ॥ అతస్స్వగఽస్థాఽనిమేషో
 యావన్నేతైర్గిరహనిశం । వీక్షేయావదలంబుద్ధితతోమత్థానసమాప్ర
 జే ॥ ౨౭ ॥ ఇతిస్వగఽతస్యాపి యావన్నేతైర్గిశ్చిక్రియఃపతే । త్వత్తేజఃపుం
 జపాదాబ్జసౌందర్యామృతపాయినః ॥ ౨౮ ॥ తృప్తాశాంతాధునానాపి
 తస్మాత్స్వగేస్థిరస్థితిః । శ్రీశతేపాదసౌందర్యం లేఖానామ్మహతామపి ॥
 ౨౯ ॥ యద్యేవందులభమభూ దితరేమాంతుకాకథా । విష్ణుతేపాదరే
 ఖానాం మహాత్మ్యంలోకపావనం ॥ ౩౦ ॥ విజ్ఞాపనంకరిష్యామి త్వపరా
 ధంక్షమస్వమే । పాదమహాత్మ్యశ్రోతృణాం భక్తానాంభక్తవత్సలం ॥
 ౩౧ ॥ మహాఽజ్ఞానతమోభిత్వా కృత్వాజ్ఞానప్రకాశనం । త్వన్మూర్త్యదశః

నాధాన్య చక్ర రేఖాంపదేధరః || 3౨ || పాదమాహత్యమంత్య
 ణాం సాంగవేదచతుష్టయం । ఇతిహాసపురాణాని మంత్రోపనిషదాత్మి
 కాః || 33 || సర్వవిద్యాదదానీతిదర రేఖాంపదేధరః । పాదమాహ
 త్యధ్యాత్మాణా ముపద్రవక రాఖలాఖా || 3౪ || దైత్యరక్షఃపిశాచా
 దీక కూశ్మాండబ్రహ్మరాక్షసాకా । సంచూణాయామీతిహరే గదారే
 ఖాంపదేధరః || 3౫ || పాదమాహత్యవక్త్రాణా ముత్తమేమందిరేన
 దా । పద్మయాభార్యయాసాకం పద్మజేనసుతేనచ || 3౬ || కుటుంబీప
 ద్మనాభోహం వసామీత్యేవసూచయకా । పద్మరేఖాంపాదపద్మే పద్మేశ
 త్వంధరన్నసి || 3౭ || విరజామానససరోధనుష్కోటిర్మహాగహా । గం
 గాదిసర్వతీర్థాణాని త్వత్పాదాబ్జేవసంతిహి || 3౮ || సహస్రపత్రపూర్వా
 ణిజాయంతేతేషునిత్యతః । ఇతిసూచయితుంపాదే పద్మరేఖాంధరన్నసి ||
 ౩౯ || పద్మాహృత్పద్మసంస్థాపి పాదపద్మస్యమూలగా । షశ్యంతీనేత్రప
 ద్మాభ్యాం తత్సేందర్యమతాకికం || ౪౦ || ధ్యాయంతీచస్వహృత్పద్మే త
 న్మాహత్యంత్రుతీరితం । భజంతీకరపద్మాభ్యామంకేచనకరీనదా ||
 ౪౧ || ఇతిసూచయితుంపాదే పద్మరేఖాంధరన్నసి । పాదపంకజమాహా
 త్యంత్రం లిఖితైవస్వహస్తతః || ౪౨ || దాత్మాణాంవైష్ణవాగ్ర్యేభ్యామ
 హాఘాఘువిభేదనం । కరోమీతిజ్ఞాపనాయ వజ్రరేఖాంపదేధరః || ౪౩ ||
 మాహత్యస్యాచకానాంతుగజాన్కామాదిసంజ్ఞితాకా । అదమ్యాకా
 దమయానీతి హ్యంకుశాఖ్యాంపదేధరః || ౪౪ || శ్రుత్వాదరేణసంతు
 ష్టాభక్తాధ్వజవదుచ్ఛ్రితాకా । కరోమీతిజ్ఞాపనాయ ధ్వజరేఖాంపదే
 ధరః || ౪౫ || అబగ్నస్విలఖాహంకృత్తహ తత్త్వగుణత్రయైః । క్రమాద్ద
 శగుణైరండ మాప్రతంపరమాద్భుతం || ౪౬ || యన్నఖాగ్రాద్వినిర్భిన్నం త
 త్పాదంకోనువర్ణయేత్ । శేషోమహత్తవస్తవ్వాత్వామారాధ్యజగత్పతిం ||
 ౪౭ || త్వత్ప్రసాదాన్నహద్యాగ్యం యతఃపనుదుర్లభం । శయ్యాసనంపాదు
 కేతదాతపత్రమభూత్తవ || ౪౮ || తత్సుఖంతురమాదృష్ట్యా మేనేశేషకభా
 జనం । అహమేవానుభోక్త్యామి మత్ప్రతేరంగసంగజం || ౪౯ || ఆతపత్రేణ
 యత్ప్రప్తంపాదుకాభ్యాంచయత్సుఖం । సర్వభాగ్యంమమైవస్యాదివ
 క్షుప్తీతాపిసా || ౫౦ || వైకుంఠాదిషులోకేషు చతుర్దశసువైతథా ।

౮ శ్రీవేంకటాచలమహాత్మ్యే - ఆదిత్యపురాణా స్తవ తే (అ-౨)

బ్రహ్మాండాంతబహిష్కృపి సర్వహృత్కమలేష్వపి ॥ ౫౧ ॥ మధ్యత్వ
ద్వేయదాయత్ర వర్తతేతత్రతత్రహి । క్రీడావనమభూన్మంద వాయుగం
ధాదిరంజితమ్ ॥ ౫౨ ॥ మల్లి కాకేతకీజాతీ చంపకైఃకుసుమాన్వితైః । ఖ
జూరపనసద్రాక్షా కదళీనారికేళకైః ॥ ౫౩ ॥ బదరీమాతులుంగైశ్చ
కపిత్థైస్సూతదాడిమైః । జంబూజంబీరక్రముకప్రముఖైఃఫలనాయకైః ॥
౫౪ ॥ పారిజాతైఃకల్పవృక్షై నిత్యంతుఫలసాంద్రకైః । శ్రీచన్దనేతు
మందారై స్సంకులంమధుకాదిభిః ॥ ౫౫ ॥ తస్మిన్సరస్వచ్ఛనీరంస్వణా
సోపానమండితం । నవరత్నాభకమలై స్సువణాభకుశేశయైః ॥ ౫౬ ॥
పీతవర్ణైరుత్పలైశ్చ రక్తనీలోత్పలాన్వితం । మత్స్యకచ్ఛపహంసా
ఢ్యం మత్తపత్పదనాదితం ॥ ౫౭ ॥ తత్రరత్నమయంక్రీడా మండపంచాభవ
ద్రమా । దివ్యంరత్నమయం తేజః పుంజపీతమభూన్మదా ॥ ౫౮ ॥ తత్రత్వా
మచయంత్యంబా షోడశాద్యుపచారకైః । పాయసాన్న వ్యంజనాదిపం
చభక్ష్యామృతానిచ ॥ ౫౯ ॥ నూతనానిపవిత్రాణి నానారుచిఫలానిచ ।
ఆద్రాకాదీనిమూలాని స్వాదూనిస్వణాపాత్రకే ॥ ౬౦ ॥ నిత్యతృప్తా
యాపయంతీ పూణకామాయచాదరాత్ । నిరంకసర్వసారాయ స
ర్వసారాత్మికాస్వయం ॥ ౬౧ ॥ అథాత్మానంకల్పయంతీ డోలామంచమ
నోహరం । సువణశృంఖలాలంబం సువిశాలంసులక్షణం ॥ ౬౨ ॥ ప్రవాళ
పాదసంయుక్తం సువజ్రఫలకై ర్యుతం । ఓతంప్రోతంస్వర్ణపటై ర్కాణి
కన్యస్తబకై వృతం ॥ ౬౩ ॥ జాంబూనదవితానాఢ్యం ముక్తాస్తబకరంజి
తం । భూరూపాభూత్స్వయంశయ్యా శ్రీరూపాసోపబహూణం ॥ ౬౪ ॥
నీలాభూత్పదసేవాథం తాంబూలంభోగసాధనం । సువణదండ
వ్యజనం విద్యుదాభసుచామరే ॥ ౬౫ ॥ వైడూర్యస్తబకచ్ఛత్రం పాదుకే
రత్నపీఠకే । సర్వరాజోపచారాఘా రాజచిహ్ననియానిచ ॥ ౬౬ ॥ స
ర్వాణ్యభూద్రమాదేవీ దేవాయానంతతేజసే । భోగ్యవస్తుస్వరూపే
ణ తవసేవాభిలాషిణీ ॥ ౬౭ ॥ మహానందామ్బుధౌమగ్నా రమతేసారమా
త్వయా । రమసేరమయైవత్వం వై కుంతాదిఘభామసు ॥ ౬౮ ॥ ప్రత్యే
కావరణై స్సస్వస్వమూర్తిభిక్రిహ్నపూర్వకైః । త్రిదశై ర్దశదిక్పాలై
స్సేవితఃపరమాసనే ॥ ౬౯ ॥ శ్రీనివాసరమానాథ త్వన్నాభ్యజ్జేచతుర్ముఖమ్ ।

గిరిశమంతఃకరణే హ్యంగేష్విందాదిదేవతాః ॥ ౨౦ ॥ ఋష్యాదీం
 శ్చయథావత్త్వం సర్వజీవాంశ్చతుర్విధాః । సృష్ట్యాతేష్వంతరావిశ్వ
 బహిష్ఠిత్యాసిపాలకః ॥ ౨౧ ॥ అత్యంతభిన్నాస్తేసర్వే పృథగ్జీవాజడా
 త్కథాః । పారతంత్యాదిదోషోఽస్యస్వాతంత్యాదిగుణోజ్జితః ॥ ౨౨ ॥
 నిరపేక్షోనిత్యతృప్తః పూణకామ స్త్వమాద్రహృత్ । సత్యకృతృత్య
 సంకల్పోమాబ్రహ్మేశేంద్రవందితః ॥ ౨౩ ॥ సర్వేషాంప్రేరక స్త్వంహి
 ముక్తాముక్తనియామకః । అఘట్యఘటనేశక్తో హ్యగణ్యగుణమండితః ॥
 ౨౪ ॥ అచింత్యాశ్చర్యచర్య స్త్వంబ్రహ్మాండాస్తబహిష్ఠితః । అణోరణీ
 యామహతోమహీయాసర్వగస్సమః ॥ ౨౫ ॥ సర్వాధారస్సర్వ
 సాక్షి సర్వాపేక్ష్యోఽతిసుందరః । సర్వోత్తమశ్చసర్వజ్ఞ సుర్వస్వా
 మీచసర్వదః ॥ ౨౬ ॥ సర్వశక్తోఽజ్ఞేయచర్యో వ్యక్తోఽవ్యక్తస్సనాత
 నః । శేషోఽశేషశ్చనిలిప్తో బ్రహ్మణ్యశ్శాశ్వతశ్శుభః ॥ ౨౭ ॥ చతు
 ర్వణైస్సదాహీనః చతుర్థైర్ప్రదశైకః । చతుఃపుమథైకదాతాచ
 చతుర్లోక్షప్రదశ్శ్రితః ॥ ౨౮ ॥ అథోక్షజోఽప్రాకృత స్త్వమనంతమహి
 మాతవః మూలరూపీహ్యనంత స్త్వమవతారాస్తథాశ్రుతాః ॥ ౨౯ ॥ నామ
 ధేయాన్యనంతాని జ్ఞానానందాదయోగుణాః । అనంతవేదవేద్యస్తైరవే
 ద్యోఽనంతసౌఖ్యదః ॥ ౩౦ ॥ అహోభాగ్య మహోభాగ్యం రమేశ
 త్వత్పదాంబుజే । నివిష్టమనసాంసౌఖ్యమిహాముత్రాభివధత్ ॥ ౩౧ ॥
 తవప్రసాదలేశస్యలేశలేశాతిలేశతః । లవమాత్రంయైస్సులభంతైరలభం
 నకించన ॥ ౩౨ ॥ చరిత్రాణ్యతిచిత్రాణిమహంతిచబహున్యపి । తవ
 నానావతారేశుదశయస్యనుపర్తనాం ॥ ౩౩ ॥ కీటోపిత్వద్దయాలేశా
 త్సామ్రాజ్యమనుభుక్తవాః । త్వత్పాదపద్మసంపకలేశలేశాతిలేశతః ॥
 ౩౪ ॥ దృషద్దివ్యాంగనాభూద్ధి చేతనానాంతుకింబ్రువే । అతఏవార్జునే
 సూతోబలేశ్చద్వారపోహ్యభూః ॥ ౩౫ ॥ ఇంద్రేత్వందయయాత్యంతంబ
 లింయాచితవాససి । గజేంద్రరక్షణేదూతాద్వారపాన్వాప్యనాదిశ ॥
 ౩౬ ॥ అన్వధావస్త్వయంశీఘ్రం తుద్రదక్రాన్తుముక్షయా । వైకుంఠం
 వాపరిత్యక్ష్యేనభక్తాం స్త్యక్తుముత్సహే ॥ ౩౭ ॥ మేఽతిప్రియాహిమద్భక్తా

❧❧❧ దేవశర్మకృతశ్రీశ్రీనివాసస్తుతిః. ❧❧❧

దేవశర్మ॥ అనంతవేదసంవేద్య లక్ష్మీనాథాస్తకారణః॥ జ్ఞానానం
 నైశ్వర్యపూర్ణనమస్తేకరుణాకర ॥ ౧ ॥ నక్షత్రాణిచగణ్యస్తే పాంసవశ్చ
 క్షణాదయః । త్వద్వీర్యాణినగణ్యస్తేబ్రహ్మణారమయాపివా ॥ ౨ ॥ తథా
 ప్యహంభక్తదాసదాసదాసోయథామతి । స్త్రామిత్వాంవేజ్జటాధీశ
 త్వద్భక్తఃప్రేరితస్త్వయా ॥ ౩ ॥ శ్రీవేంకటేశమతాన్విమిత్వా జ్ఞానానన్ద
 దయానిధే । భక్తవత్సలభోవిశ్వకుటుంబిన్నధునాఽవమామ్ ॥ ౪ ॥ సత్యే
 శంసత్యసంజ్ఞల్పం సత్యంసత్యవ్రతంహరిమ్ । సత్యచర్యంసత్యయోనిం
 సత్యశీర్షమహంభజే ॥ ౫ ॥ శ్రవణాత్సర్వపాపఘ్నం మననాత్పుణ్యవర్ధ
 నమ్ । స్వధ్యానాత్సిద్ధిదంవిష్ణుం ప్రేక్షణాన్మోక్షదంభజే ॥ ౬ ॥ శ్రీవేంకటేశ
 శంలక్ష్మీశ మనిష్టఘ్న మభీష్టదమ్ । చతుర్ముఖాఖ్యతనయం శ్రీనివాసంభ
 జేఽనిశమ్ ॥ ౭ ॥ యదపాంగలవేనైవ బ్రహ్మాద్యాస్పృషదంయయుః । మ
 హారాజాధిరాజంత్యాం శ్రీనివాసంభజేఽనిశమ్ ॥ ౮ ॥ అనంతవేదసంవే
 ద్యంనిర్దోషంగుణసాగరమ్ । అతీంద్రియంనిత్యముక్తం శ్రీనివాసంభజేఽ
 నిశమ్ ॥ ౯ ॥ స్మరణాత్సర్వదోషఘ్నం శ్రవణాదిష్టవర్షిణమ్ । దర్శనాన్తు
 క్తిదంపీరం శ్రీనివాసంభజేఽనిశమ్ ॥ ౧౦ ॥ అశేషతనయనంశేషశయనం
 శేషశాయినమ్ । శేషాదీశమశేషఞ్చ శ్రీనివాసంభజేఽనిశమ్ ॥ ౧౧ ॥
 భక్తానుగ్రాహకంవిష్ణుం నుశాన్తంగరుడధ్వజమ్ । ప్రసన్నవక్త్రీనయ
 నంశ్రీనివాసంభజేఽనిశమ్ ॥ ౧౨ ॥ భక్తభక్తిసుపాశేనబద్ధసత్పాదపంజు
 జమ్ । సనకాదిధ్యానగమ్యం శ్రీనివాసంభజేఽనిశమ్ ॥ ౧౩ ॥ గజ్ఞాదితీర్థ
 జనకపాదపద్మసుతారకమ్ । శంభుచక్రాభయకరం శ్రీనివాసంభజేఽనిశ
 మ్ ॥ ౧౪ ॥ సువర్ణముఖతీర్థస్థంసువర్ణేడ్యంసువర్ణదమ్ । సువర్ణాభంసువర్ణా
 జ్ఞం శ్రీనివాసంభజేఽనిశమ్ ॥ ౧౫ ॥ శ్రీవత్సవక్షసంక్రీశం శ్రీలోలంశ్రీ
 కరగ్రహమ్ । శ్రీమన్తంశ్రీనిధింశ్రీడ్యంశ్రీనివాసంభజేఽనిశమ్ ॥ ౧౬ ॥ వై
 కుణ్ఠవాసంవైకుణ్ఠత్యాగంవైకుణ్ఠసోదరమ్ । వైకుణ్ఠదంవికుణ్ఠాజం శ్రీని
 వాసంభజేఽనిశమ్ ॥ ౧౭ ॥ వేదోద్ధారంమత్స్యరూపంస్వచ్ఛాకారం
 దృచ్ఛయా । సత్యవ్రతోద్ధరంసత్యం శ్రీనివాసంభజేఽనిశమ్ ॥ ౧౮ ॥ మహా
 గాధజలాధారంకచ్ఛపంమందరోద్ధరమ్ । సుందరాంజనగోవిందం శ్రీనివాసం

భజేఽనిశమ్ ॥ ౧౯ ॥ వరంశ్వేతవరాహాఖ్యం సంహృత్యధరణీహరమ్ ।
 న్వదంష్ట్రాభ్యాంధరోద్ధారంశ్రీనివాసంభజేఽనిశమ్ ॥ ౨౦ ॥ ప్రహ్లాదాహ్లాద
 కంలక్ష్మీనృసింహంభక్తవత్సలమ్ । దైత్యమత్తేభదమనంశ్రీనివాసంభజేఽ
 నిశమ్ ॥ ౨౧ ॥ వామనంవామనంపూర్ణకామంభామనమాణవమ్ । మాయి
 నంబలినమ్మాహం శ్రీనివాసంభజేఽనిశమ్ ॥ ౨౨ ॥ ఇద్వాననంకున్దదన్తంకు
 రాజఘ్నంకుతారిణమ్ । సుకుమారంభృగుఘ్నపేశ్వీనివాసంభజేఽనిశమ్ ॥
 ౨౩ ॥ శ్రీరామందశదిగ్వాప్తందశేన్ద్రియనియామకమ్ । దశాస్యఘ్నందా
 శరధింశ్రీనివాసంభజేఽనిశమ్ ॥ ౨౪ ॥ గోవర్ధనోద్ధరంబాలంవాసుదేవంయ
 దూత్తమ్ । దేవకీతనయంకృష్ణంశ్రీనివాసంభజేఽనిశమ్ ॥ ౨౫ ॥ నందనంద
 నమానందమిన్ద్రసింహంనిరంజనమ్ । శ్రీయశోదాయశోదఙ్గశ్రీనివాసంభజేఽ
 నిశమ్ ॥ ౨౬ ॥ గోబృన్దావనగంబృన్దావనగంగోకులాధిపమ్ । ఉరుగా
 యంజగన్తోహం శ్రీనివాసంభజేఽనిశమ్ ॥ ౨౭ ॥ పారిజాతహరంపాపహ
 రంగోపీమనోహరమ్ । గోపీవస్త్రుహరంగోపం శ్రీనివాసంభజేఽనిశమ్ ॥
 ౨౮ ॥ కంసాన్తకంశంససీయం సంశాన్తింసంసృతిచ్ఛిదమ్ । సంశ
 యచ్ఛేదినంవిద్ధం శ్రీనివాసంభజేఽనిశమ్ ॥ ౨౯ ॥ కృష్ణాపతింకృష్ణ
 గురుంకృష్ణామిత్రమభీష్టదమ్ । కృష్ణాత్మకంకృష్ణసఖం శ్రీనివాసంభజేఽని
 శమ్ ॥ ౩౦ ॥ కృష్ణాహిమర్దనంకృష్ణంకృష్ణాపవనలీలకమ్ । కృష్ణాతాతం
 మహతోత్కృష్టం శ్రీనివాసంభజేఽనిశమ్ ॥ ౩౧ ॥ బుద్ధంసుభోధందు
 ర్బోధంబోధాత్మానంబుధప్రియమ్ । విబుధేశంబుధైర్బోధ్యం శ్రీనివాసం
 భజేఽనిశమ్ ॥ ౩౨ ॥ కల్కినంతురగారూఢంకలికల్పనాశనమ్ । కల్యా
 ãదంకలిఘ్నంచ శ్రీనివాసంభజేఽనిశమ్ ॥ ౩౩ ॥ హరింహంసంకృష్ణం
 నరహరిమనన్తంమధురిపుం హృషీకేశంయజ్ఞంకపిలమృషభంవాజివదన
 మ్ । నరంవ్యాసంనారాయణమనఘమాత్మానమమృతంభజే దత్తాత్రే
 యంపురుషమధధన్వంతరిమపి ॥ ౩౪ ॥ అనన్తరూపస్వమనన్తచర్యమన
 న్తవేదైరనువర్ణనీయమ్ । అనన్తనామానమనన్తదేవమనన్తకల్యాణగు
 ణాభిరామమ్ ॥ ౩౫ ॥ అనన్తశక్త్యంశమనన్తవిక్రమంహ్యనన్తదేహేచ
 శయానమీశ్వరమ్ । అనన్తసౌభాగ్యమనన్తనేత్రమనన్తపాదాదిమన
 న్తసౌఖ్యమ్ ॥ ౩౬ ॥ అనురాచలాఘహరచక్రధరం దురితాచలాఘహ

రవజ్రధరమ్ । కరుణాచలౌఘభరచిత్తవరం కనకాచలౌఘభరపద్మకరమ్ ॥ ౩౨ ॥ భువనేషువేజ్ఞ-తేశ్వర బహుపురుషార్థప్రదాననిపుణస్త్యం । నోచేద్వ్యక్తతయాత్వంబహున్నతాద్రిస్థలేకుతోపనసి ॥ ౩౩ ॥ గుణౌఘైరపారంస్ఫురద్రత్నహారంస్తరద్దోషహారంస్వభక్తేష్టపూరమ్ । భజేవేజ్ఞ-తేశంఘణీశాద్రివాసంసదామందహాసంశ్రియాసద్విలాసమ్ ॥ ౩౪ ॥ వేజ్ఞ-తేశ చరణౌతవవందేనర్వత్తీర్థశరణౌశరణౌమే । మావిధాతృశివవీశఘణీశేంద్రాగ్రసామహుతభుజ్ఞుఖవన్ద్యా ॥ ౪౦ ॥ శ్రీనివాసచరణౌతవవందేలోకపావనసుకుంజుమవర్ణా । శ్రీప్రదాకిలసురర్షిన్యపాణాంశ్రీఋగాదినిగమాగమవేద్యా ॥ ౪౧ ॥ భజేభజకసౌఖ్యకృన్నిజకటాక్షసమ్ప్రేక్షణమ్ పరాత్పరతరందరందధతమబ్జచక్రేగదామ్ । చతుర్భుజమధోక్షజంకమలజేశపూర్వార్చితం వరోద్ధతఖలాబహులౌఘాడితినంహరస్తంరిపూర్ణ ॥ ౪౨ ॥ అజ్ఞానసాగరసముత్తరణేప్రశస్తంసుజ్ఞానసేతురచనేనిపుణంబుధేద్యమ్ । లక్ష్మీవతిసురవరాద్భితవేజ్ఞ-తేశం దారిద్ర్యపూర్వదురితౌఘనిశాచరఘ్నమ్ ॥ ౪౩ ॥ లక్ష్మీనాథంకమలనయనంహరకేయూరభూషం సర్వవ్యాప్తంబహుగుణభరందోషదూరందయాభిమ్ । స్వానాంతాపత్రయహరమజంనిర్విశేషంవిశేషం లోకాతీతంపురుషమతులంభావసూమీప్తదేవమ్ ॥ ౪౪ ॥ శ్రీమద్వేజ్ఞ-టనాథపాదజనితాగంగాజగత్పావనీ యస్యాపాణ్ణిరీక్షణంవిధిభవేంద్రాగ్రాదిసర్వేష్టదమ్ । యన్నామస్తరణంమహాఘహరణంస్వర్గ్యంచమోక్షప్రదం యత్పదామృజయుగ్మసేవనరతోబ్రహ్మాదిభిఃపూజ్యతే ॥ ౪౫ ॥ దృష్ట్యాద్యత్యస్తదూరంనిగమనిచయవేద్యాత్మమాహాత్మ్యపూర్ణమ్ సర్వేషామాదిమిత్రంరవిశశినయనంపూర్ణకారుణ్యదేహమ్ । నిర్వాణంనిష్ప్రపఞ్చంనిరవధికనమామ్నాయసజ్జైరసజ్జైర్గీర్వాణ్యాదైవ్రజస్రంస్తుతినతినియమైకాస్తభక్తేశ్చపూజ్యమ్ ॥ ౪౬ ॥ కింజ-రశేజ్ఞ-రబహుకరుణాతవబహుచరితంసమస్తభువనేషు । జ్ఞాపయసిభక్తిమద్భ్యుఘణిపతిశుకపైలనారదప్రముఖైః ॥ ౪౭ ॥ వేజ్ఞ-తేశమనుస్మత్యయతస్తే తస్యభూరిసుభగందశదిక్షు । ఐహికంత్రిదివసౌఖ్యమతుల్యం మోక్షమాశులభతేగుణసామ్యమ్ ॥ ౪౮ ॥

శ్రీనిధింత్విహజహంతిమదాన్తో యోఽస్యదుఃఖమసమందశదిత్సు | ఐహికం
భవతిరారవకుమ్భిపాచపావకతమిస్రమముత్ర || ౪౯ || విపద్నమ్మంశు
భదోద్ధారంభక్తానాంవశవత్రినమ్ | లోకపూజ్యంరమానాథంభజేహం
ప్రతిజన్తు || ౫౦ || భక్తాభూనుగ్రహాన్ధాయత్యక్తావై కుణ్ఠిముత్తమమ్ |
ధరణ్యామవతీర్ణోసివరేణ్యోవరదోఽర్చితః || ౫౧ || అప్యల్పమాత్రంపర
వస్తులోకేనైవాపహార్యంకిలసత్ప్రసన్న | జనైరనేకైర్భహుజన్తయతై
రాయాససాధ్యంబహుపాపసంచయమ్ || ౫౨ || హరస్యశేషంస్త్రుతి
మాత్రితస్త్యంవాణీమనోదృష్టిపథాన్యగోచరః | విలక్షణస్థావరజజ్ఞమా
త్కంపీక్ష్యేబహూపాయవిశారదంత్యామ్ || ౫౩ || తవరూపాణ్యనంతా
నిచరిత్రాణితత్తైవచ | స్మరతాంభక్తిపూర్వంతుమహావిభవదానిచ || ౫౪ ||
ఇహముత్రాఽతుల్యసౌఖ్యప్రదానిమహతామపి | అల్పానాంకిమువక్త
వ్యంస్వరూపోద్ధారకాశిచ || ౫౫ || ప్రపద్యేపుణ్డరీకాక్షమీశంభక్తానుక
మ్పినమ్ | లోకోత్తరంలోకనాథంపరాత్పరతరంవిభుమ్ || ౫౬ || పుణ్యా
త్వద్దయయాలబ్ధంవిశేషాదకుతోభయమ్ | భగవన్తంవిశ్వవద్ద్యంభూత
భవ్యభవత్ప్రభుమ్ || ౫౭ || యతోభూతానిజాయస్తేయేనసర్వమిదంత
తమ్ | యేనజాతానిజన్తయింప్రాప్సున్తిమహాలయే || ౫౮ || దీపవిద్యు
త్తారకాగ్నిచన్ద్రసూర్యాదిదీప్తిమాన్ | యోయోగైర్యోగయోగై
శ్చాదృశ్యోదృశ్యోఽశ్రుతశ్శ్రుతః || ౫౯ || ... *
...

ఇతిశ్రీమదాదిత్యపురాణే శ్రీవేంకటాచలమహాత్మ్యే

భగవద్గుణనామమహిమానువర్ణనంనామ

తృతీయోధ్యాయః.

భగవతశ్శ్రీవైశ్ణవరూప్యాదివర్ణనమ్. ❀❀❀

దేవశర్వా ॥ శ్రీవేంకటేశమత్స్వమిన్ ప్రణతార్తిప్రణాశన ।
 జ్ఞానానందదయాపూర్ణ మద్విజ్ఞాపనమాశ్శృణు ॥ ౧ ॥ యన్ముఖంబ్ర
 హ్మజనకం యద్బాహుక్షత్రకారణే । యదూరుభ్యాంవైశ్యకులం పా
 దాభ్యాంసేవకోఽభవత్ ॥ ౨ ॥ శిరసాద్యౌరభూద్యస్య సహస్రాంశుశ్చ
 నేత్రజః । ముఖాత్పురందరోగ్నిశ్చద్దేవాశ్శ్రీతతోఽభవత్ ॥ ౩ ॥ శీతాం
 శుర్తనసోజాతః ప్రాణాద్వాయురజాయత । అస్తరిక్షంనాభితోఽభూత్ప
 ద్భ్యాంభూమిరజాయత ॥ ౪ ॥ యతోఽమలాక్షైరభవత్ భువనానిచతు
 ర్దశ । కోమలేనాభికమలే బ్రహ్మాండంబ్రహ్మణాశ్రితమ్ ॥ ౫ ॥ శ్రియఃపతే
 కోఽపియేన్నమాయాంయయాజనోముహ్యతివేదనాఽర్థమ్ । తంనిర్జితా
 త్మానమనంతమాయినంమాయాఽపహంత్యాంశరణంప్రపద్యే ॥ ౬ ॥ న
 మోఽతర్క్యాయతర్క్యాయసగుణాయగుణాయచ । నమోనన్తాయా
 స్తకాయవేద్యావేద్యస్వరూపిణే ॥ ౭ ॥ సిద్ధిప్రద స్త్వంకిలదేవవర్యత్వత్ప్రే
 రితోహంతవపాదమాప్తః । త్వత్పాదభక్తోబహిరస్తరాత్తనః కిమస్తివి
 జ్ఞాప్యమశేషసాక్షిణః ॥ ౮ ॥ సుఖంసృపాలాసురదేవముఖ్యాబ్రహ్మాద
 యస్తేపదపద్మసంశ్రితాః । త్వత్కింజురాస్తేపిష్యథగ్విభావితాఃకురుష్వ
 శంభోమునిదేవమిత్రీ ॥ ౯ ॥ ఉత్పత్త్యధ్వన్యశరణఉరుక్లేశదుర్గాంతకోగ్ర
 వ్యాళోత్కృష్టేవిషయమృగతృష్ణాత్తగేహోరుభారః । డ్వద్వశ్వ
 భేఖిలమృగభయేశోకదావేఽజ్ఞసార్థ ప్రాప్తఃపాదాశరణదకదాయామి
 తేఽకామవశ్యః ॥ ౧౦ ॥ భవాభితారంకటివతిహస్తంస్వర్ణామృతం
 త్మకిరీటకుణ్డలమ్ । ప్రలమ్బసూతోత్తమమాల్యభూషితంనమామ్యహం
 వేంకటశైలనాయకమ్ ॥ ౧౧ ॥ జామ్బూనదైరాభరణైఃప్రదీప్తంవక్ష
 స్థులేదక్షకుచోర్ధ్వభాగే । శ్రీవత్సలక్ష్యశ్చితదివ్యరూపంశ్రీవేంకటాధీశ
 మహంప్రపద్యే ॥ ౧౨ ॥ సంస్థితంసువిమానాంతర్విరించాదైశ్చసేవిత
 మ్ । చామరవ్యజనచ్ఛత్రైశ్శరదిస్తుముఖంభజే ॥ ౧౩ ॥ భక్తానుకంపీగ
 రుడధ్వజస్త్రుఘ్నంత్వమారుహ్యాకిరీటకుణ్డలీ । వీతామ్బరశ్చారుసుమ
 న్దహంశ్రీకాస్తుభశ్చక్రవరాభయాజీతః ॥ ౧౪ ॥ సజయోవిజయశ్చై

౧౬ శ్రీవేద-టాచలమాహాత్యే - ఆదిత్యపురాణాన్తర్గతే. (అ-౪)

వద్యశ్యోఽదృశ్యశ్రుతోఽశ్రుతః । సభాషణోఽభాషణశ్చవాచ్యోఽవాచ్యోవృషోఽవృషః ॥ ౧౫ ॥ త్వత్పాదపద్మయుగళం శ్రేయస క్తమాస
సాః । విసృజ్యోభయతస్సజ్జంబ్రహ్మద్యాస్సముపాసతే ॥ ౧౬ ॥ మాహా
త్మ్యం కేనసన్తృప్యంరమాయారమణమస్య తేయతి-శ్చద్ద్రష్టుమిచ్ఛామి
మాయినోఽమాయినశ్శుభమ్ ॥ ౧౭ ॥ సర్వప్రాణిహృదావాసం వాసుదే
వంజగద్ధితమ్ శరణ్యాగ్యం దేవదేవం ప్రధానపురుషంభజే ॥౧౮॥ నమోఽ
వ్యక్తాయసూక్ష్మాయ పరాత్పరతరాయచ । జగత్కారణకర్త్రేచసాక్షి
ణేఽవ్యయమూర్తయే ॥ ౧౯ ॥ నమస్తేవాసుదేవాయనమస్సజగత్కా
ణాయచ । ప్రద్యమ్నాయానిరుద్ధాయ యోగిహృత్పద్మవాసినే ॥౨౦॥ ప
శ్చభూతవిసృష్టాయపశ్చమాత్రాత్మకాయచ జ్ఞానకర్త్రేద్రియేశాయ
హృషీకేశాయతేనమః ॥ ౨౧ ॥ విష్ణవేవైష్ణవేశాయ జిష్ణవేజయదాయి
నే । ఇష్టప్రదాయచేష్టాయకృష్ణాయోతత్ప్రకర్తృణే ॥ ౨౨ ॥ క్షరాక్ష
రోత్తనూయాథ స్వక్షరేశాక్షరాయచ । కుక్షిస్థపక్షిసంక్షాయ క్షయా
క్షయకరాయతే ॥ ౨౩ ॥ నమోభవాయభావాయ ధీరాయపరమేష్ఠినే
వీరాయవీరపపుషఋషయేపరమాత్మనే ॥ ౨౪ ॥ నమోనారాయణాభి
ఖ్యాతసాధారణధరాయచ । నమస్సమర్పణాయర్హాయధరణీధరరూపిణే ॥
౨౫॥ అర్చ్యార్చ్యాయాచ్యుతాయాపివద్ద్యవద్ద్యపదాయచ । హిరణ్యగ
ర్భగర్భాయనమశ్శివశివాయచ ॥ ౨౬ ॥ కందాయశివిష్టాయసచ్చిదానంద
నూపిణే । కర్తృజ్ఞాననిరూపాయశ్రుతిస్మృత్యాలయాయతే ॥ ౨౭ ॥ య
మాయనియమాయాథదానవ్రతకరాయచ । తపస్వినేచతప్తాయతా
పత్రయహరాయచ ॥౨౮॥ యజ్ఞాయవిశ్వాయసుమజ్జళాయ సుతీర్థపా
దాయసుతారకాయ । ప్రసన్నలోకానుగుణాయశమ్భవేశుద్ధాయశశ్వ
ద్గుణవర్ధనేనమః ॥ ౨౯ ॥ కర్మిణేఽకర్మలిప్తాయజ్ఞానాయజ్ఞానదాయినే
నిత్యముక్తాయహరయేనిత్యముక్తిప్రదాయినే ॥ ౩౦ ॥ శుద్ధంవపుఃపరమ
యోగమతుల్యసౌఖ్యంభూమింద్యులోకముతతత్త్వమతింసుభక్తిమ్ । వై
రాగ్యమన్యసుగుణాన్భజతాందదానం శ్రీశందయోదధిమహంశరణంప్ర
పద్యే ॥ ౩౧ ॥ సులభందులభంపదేభగవన్తంసనాతనమ్ । సదస
త్తేత్రగంవిష్ణుం మూర్తామూర్తంశుభాశుభమ్ ॥ ౩౨ ॥ గోవిందంగో

గణాతీతం కల్మషఘ్నమకల్మషమ్ । ప్రతికల్పేనల్పకల్పతరుం సర్వార్థకల్పకమ్ ॥ ౩౩ ॥ దుష్టభావఃప్రమత్తోవానామాద్యుచ్చారకోపియః । బ్రహ్మహత్యాదిపాపానిదహత్యేవచనాన్యథా ॥ ౩౪ ॥ అజ్ఞానాదభవాడన్భూత్పుణ్యశ్లోకస్యనామతే । యోవదేత్తానిసశ్యన్తిమూలరాశిర్యథానలాత్ ॥ ౩౫ ॥ క్షుధితోదుఃఖితశ్శాంతస్తవ్నామయదిసంస్కరేత్ । తస్యదుఃఖానిసర్వాణిసశ్యన్తిక్షణమాత్రతః ॥ ౩౬ ॥ సర్వాణ్యశుభజాతానిదురితాన్యపియానిచ । తానిసర్వాణిలభతే మత్తస్త్వాంవ్యస్తరేద్యది ॥ ౩౭ ॥ నతీర్థయాత్రానచదానయజ్ఞావ్రతంతపోనార్చనమన్యదైవతమ్ । యచ్ఛ్రీనివాసస్యచనామకీర్తనంతదేవసర్వార్థసుప్రప్తికారణమ్ ॥ ౩౮ ॥ యాత్రాయజ్ఞావ్రతాధర్మదానాన్యన్యాన్యసంజ్ఞయా । తవనామస్తృతేర్భక్త్యా కళాంనార్హన్తిషోడశీమ్ ॥ ౩౯ ॥ అహోభాగ్యమహోభాగ్యంవిష్టునామానువర్తినామ్ । తేషాందూరోయామ్యలోకస్సర్వగ్రోమాక్షశ్చయత్పదమ్ ॥ ౪౦ ॥ మాహాత్మ్యంవిష్టునామ్నాహివర్జితంకేనశక్యతే । అజామిశోమృత్యుపాశాత్ ముక్తోవై కుణ్ఠగోయతః ॥ ౪౧ ॥ అయమేవమహాధర్మోనరాణాంతారకస్తృతః । విష్టౌసదాభక్తియోగస్తన్నామగ్రహణాదిభిః ॥ ౪౨ ॥ నైకోఽజామిశపపాపజలధింసస్తిర్ణవాన్నామతః ప్రిహ్లాదోపిగజేన్ద్రపూర్వబహవోదుఃఖామ్బుధేస్తారితాః । యన్నామస్తరణామృతామ్బుధినిమగ్నోద్యాపికారీపతిర్యద్ధ్యానేనిరతాఃప్రజాపతిముఖాఃప్రాప్తామహవైభవమ్ ॥ ౪౩ ॥ యన్నామవై సర్వజగద్దురంతదుష్కర్మభారాంశ్చబహూన్ఛినత్తి । ససర్వశక్తిస్సహివిశ్వరూపఃప్రసీదమామనిరుక్తాత్తశక్తీ ॥ ౪౪ ॥ అనుగ్రహార్థంభజతాంపదాబ్జమనామరూపస్తవగుణోహ్యజన్తా । నామానిరూపాణిగుణాన్కృత్యాశ్చజన్తానిగృహ్ణాసినమఃప్రసీద ॥ ౪౫ ॥ జన్తాదిభిర్జనేమోహానుగ్రహవధికారతః । కరోషిసామృతంభూయోనుగ్రహస్తుభవేన్తయి ॥ ౪౬ ॥ త్వదపాజ్గలవోభూయాదిహాముతేష్టవర్షణః । అన్యథానాస్తిసద్దేహఇతిచిత్తేనునిశ్చితమ్ ॥ ౪౭ ॥ ఓంసమోవేజ్జ-తేశాయపురుషాయమహాత్మనే । మహానుభావాయమహామాయినేమేయకర్తణే ॥ ౪౮ ॥ స్థలేషుదుర్గేషుజలేషుఖేషుగర్భేష్వరణ్యేషుచక్రేతవేషు । నామ్నైవభావ్యం

౧౮ శ్రీవేంకటాచలమహాత్మ్యే - ఆదిత్యపురాణా న్నర్గతే. (అ-౪)

ఖలుసర్వలక్షణంమాయావినోవిశ్వకుటుంబిన్ సస్తి ॥ ౪౯ ॥ మహావిపత్సు
త్వన్నామస్తరణేతద్వినాశనమ్ । బహుసంపత్సుత్వన్నామ విస్తృతౌత
ద్వినాశనమ్ ॥ ౫౦ ॥ తస్మాత్త్వన్నామసక్తోహం సర్వదాత్వదనుగ్రహ
త్ । త్వత్ప్రేరిత స్వదీయత్వాస్తత్పుణ్యంతద్దయాబలమ్ ॥ ౫౧ ॥ నకదా
చిద్భయమ్కైదివ్యనామరతోయతః । తథాపితేకృపాలేశలేశలేశోస్తు
మయ్యుహో ॥ ౫౨ ॥ శ్రీశచిత్రంచరిత్రంతే నజానేబహుదుఃఖృతీ ।
సర్వజ్ఞంసర్వదాకింతాంవదామి కృపయాఽవమామ్ ॥ ౫౩ ॥ నామ్నా
మహాఘాఘహాని ర్తనఃకాయాతతశ్శుచీ । తద్దౌష్ట్యాప్రీయసేవిష్టౌతత
స్సతకర్తసక్రపాః ॥ ౫౪ ॥ కర్తణాజ్ఞానసిద్ధిశ్చతేనప్రీతిస్తవాద్భుతా ।
అపరోక్షమగర్భశ్చ ముక్తిరానందవర్ధనమ్ ॥ ౫౫ ॥ గోదానకన్యాదా
నాని పృథివీరేణునభ్యయా । దుర్భిక్షేజాహ్నవీతీరే ప్రత్యహంకోటి
భోజనమ్ ॥ ౫౬ ॥ త్వన్నామస్తరణాత్పుల్యం నామమాహాత్మ్యమీదృ
శమ్ । తస్మాన్నామస్తృతిస్సిద్ధాసులభాపురుషార్థదా ॥ ౫౭ ॥ లో
కోత్తర స్వయంమార్గఃప్రజానామకుతోభయః । యత్రభక్తివశాస్సర్వే
నామస్తృతిపరాయణాః ॥ ౫౮ ॥ యేనైకదావిష్ణుపదాబ్జయుగ్మే సమర్పి
తంచిత్రమనన్యబుద్ధ్యా । యమోపితద్దూతగణాస్సపాశాః పశ్యంత్యహా
ఘాత్రయమప్యహోనతమ్ ॥ ౫౯ ॥ ... *
ఇతిశ్రీమదాదిత్యపురాణే శ్రీవేంకటాచలమహాత్మ్యే భగవద్గుణ

నామమహిమాను వర్ణనంనామ చతుర్థోధ్యాయః.

❧ దేవశర్కాణమృతిస్తుతిప్రసన్నశ్రీనివాసకృతవరప్రదానాదిః. ❧

దేవశర్కా ॥ సర్వలోకజనసేకమలాయాదేశకాలవితతారమణీతే ।
సాతిమృద్వతసికాకుసుమాభోత్పల్లగాచత వహృత్కమలస్థా ॥ ౧ ॥ బ్ర
హ్మశంకరపదార్పణదత్తౌ సర్వలోకశుభదాద్రీవచిత్రా । యత్రకటా
క్షలవమాత్మపదస్థాఃప్రార్థయన్త్యజశివేన్ద్రముఖాహి ॥ ౨ ॥ భారతీప్రము
ఖసుందరయోషిజ్జాలజైత్రీబహుసుందరరూపామ్ । ఆలిలిక్లిషసియాంక
రపద్మైర్నందనహాసవదనాంసరస్త్వమ్ ॥ ౩ ॥ నిత్యముక్తాదోషదూరాత్వ
దూనాఽధికసద్గుణా । త్వత్పాదపూజనేనిత్యంబద్ధకంకణభూషితా ॥

౪ || అభీష్టదానేభక్తానాంకల్పవృక్షాయితారమా । చింతామణిఃకామ
 ధేనుఃకరుణాసాగరాయితా ॥ ౫ ॥ లక్ష్మీఃపురస్తాత్పశ్చాచ్ఛదక్షిణోత్త
 రతశ్చయా । ఊర్ధ్వాధరాదిభాగస్థాజగత్సృజతిపాతిహి ॥ ౬ ॥ గుణైస్త
 తాప్రసవితృవరణీయగుణోర్జితా । ప్రకాశమతిమూర్తిశ్చధ్యేయాబుద్ధి
 ప్రచోదికా ॥ ౭ ॥ దురన్నాద్దుర్గహత్పశ్చపాతకాదుపపాతకాత్ । స్వ
 గాయకతానిదతౌగాయత్రీత్యుదితారమా ॥ ౮ ॥ సవితృద్వితకత్వా
 చ్చభక్తేష్టపసవేరతా । చరాచరప్రసవితాసావిత్రీకమలాస్తృతా ॥
 ౯ ॥ వాగీశత్వాద్వచోదానాత్కిర్తితాచసరస్వతీ । కాన్తిరత్యాదిదా
 నాచ్ఛభారతీత్యాదినామికా ॥ ౧౦ ॥ గుణపూర్ణత్వయోగేనబ్రహ్మబ్రహ్మ
 వశేన్ధితా । బ్రహ్మాణ్డాస్తర్భహిర్వాస్త్రాష్టమాలాసూక్తాచమధ్యమా ॥ ౧౧ ॥
 కర్మణాంగుణరూపాణాంసర్వేషాంచనియామికా । యద్దయాపాజ్జలే
 శేనత్వైహికిన్సర్వసంపదః ॥ ౧౨ ॥ స్వర్విరక్తీశనద్భక్తిజ్ఞప్తిముక్తిర్వ
 జన్తిహి । లోకాతీతాలోకపూజ్యాతవాత్యస్తప్రియామతా ॥ ౧౩ ॥
 సర్వశక్తాసర్వసుఖాసర్వలక్షణసంయుతా । అనేకగుణసంపూర్ణాపూర్ణ
 కామాచసర్వదా ॥ ౧౪ ॥ అప్రమేయాప్రమేయాపిసమస్తపురుషార్థదా ।
 సుమహైశ్వర్యసాభాగ్యాతథాపిత్వాఽనువర్తిన్ ॥ ౧౫ ॥ స్తరతిధ్యాయతి
 స్తాతినమత్యర్చతిపశ్యతి । తపతిత్వాంజపతిచసేవతేత్వాంప్రతీక్షతే ॥ ౧౬ ॥
 నిత్యానపాయినీనమ్రాసంప్రార్థయతిసర్వదా । కిముతాన్యేల్పజీవా
 శ్చమాదృశావృత్తివర్జితాః ॥ ౧౭ ॥ దరిద్రాబంధురహితా అనాథాజీవ
 నార్థినః । తేహంత్యత్స్విర్థనాకాక్షానాశ్చర్యంభువనత్రయే ॥ ౧౮ ॥
 శ్రీవేంకటేశమత్స్విమకాక్షానానందవయానిధే । శరణాగతసంతానకా
 రణాభీష్టవర్షణ ॥ ౧౯ ॥ శ్రీశతేరూపకర్తాణిబ్రహ్మరుద్రాహిపాదిభిః । అగ
 న్యానిహ్యవేద్యానిహ్యచింత్యాన్యద్భుతానిచ ॥ ౨౦ ॥ ఏవంపూర్ణేత్వన్నహి
 మ్ననాహంశక్తోస్త్రివర్ణనే । కశ్చాహంకాచమేశక్రికిమితిస్తామిమన్దధిః ॥
 ౨౧ ॥ అలసోహమహంకారీచాక్షోమూర్ఖశ్శతఃఖిలః । జ్ఞానభక్త్యాదిహీనశ్చ
 కామక్రోధాదిపూరితః ॥ ౨౨ ॥ మనోజయవిహీనశ్చ సదావిషయలం
 పటః ॥ పాంసూనాంవృష్టిగిందూనాంమద్దోషాణాంమితిర్నహి ॥ ౨౩ ॥
 గుణాస్త్యయియధాపూర్ణా దోషాఃపూర్ణాస్తథామయి । అలసత్వాద

హంకారాదజ్ఞానాల్లోభతోమయా॥౨౪॥ డంభాత్ప్రమాదాద్దాక్షిణ్యాత్ప్రభావాత్సంగతఃకృతాః । అసంఖ్యానపరాధాన్తేఽగణయిత్వాక్షమస్వమామ్ ॥ ౨౫ ॥ పితామాతాగురుర్భాతాసఖాబంధుస్తవమేవమే । విద్యాసృతక్రూపి త్తంచపురః పృథ్వీచపార్శ్వయోః ॥ ౨౬ ॥ మూర్ధ్ని హృత్కమలేమే స్తర్పహిర్జన్మనిజన్మని । కులస్వామీష్టదేవోనోవృతఃపితృపితామహైః ॥ ౨౭ ॥ సర్వంత్యమేవలక్ష్మీశనజానేత్వాంవినాపరమ్ । దుస్సన్పత్తింహరదూరాన్తేవిస్సన్పత్తిం తేవిలోపయ॥౨౮॥ త్వత్సన్పత్తింసంప్రదేహ్యథ్వాత్వత్సమోనాస్తిమేపియః । త్వన్ననాస్త్యద్గతప్రాణస్త్యత్పదామ్బుజసంశ్రితః ॥ ౨౯ ॥ తవభక్తోస్త్రిదాసోస్త్రి శిష్యఃపుత్రోస్త్రికేవలమ్ । భృత్యస్త్యమేవవిశ్వస్యస్తరామిత్వామహర్నిశమ్ ॥ ౩౦ ॥ శ్రీహరిర్కమహాత్మదక్షకర్ణికాస్థాతిసుందరః । పద్మాసనసమూసీనశ్చన్ద్రసింహమద్యుతిః ॥ ౩౧ ॥ కజ్జకోమలపాదాధఃకుంజుమాధికవర్ణవాః । వజ్రాంకుశధ్వజాబ్జాంకపాదాబ్జనఖరత్నవాః ॥ ౩౨ ॥ కర్వణన్నూపురసన్నాదవలయాఢ్యపదామ్బుజః । అతసీపుష్పనజ్జాశతేజఃపుంజోరురజ్జతః ॥ ౩౩ ॥ నితమ్బపీతవసనస్వర్ణకాంచ్యంచితోఽచ్యుతః । విరిఞ్చాధారసావణగంభీరాబ్జాభనాభికః ॥ ౩౪ ॥ బ్రహ్మాండగూహకమృదుశ్లక్ష్మ్యరేఖాత్రయోదరః । ధర్మస్తనోఽధర్మపుష్టశ్లక్ష్మ్యసూక్ష్మతనూరుహః ॥ ౩౫ ॥ శ్రీవత్సంకఃకౌస్తుభాఞ్శ్యవైజయస్తీప్పాదంమ్బుజః । ఉన్నతాంసాజానులంబభాహ్వభీతివరప్రదః ॥ ౩౬ ॥ కుంకుమాభేకరతలేశభ్రచక్రసులక్షణః । కింకిణీకంకణలసద్వలయాజ్గదభూషితః ॥ ౩౭ ॥ కమ్బుగ్రీవస్సుబిమ్బాప్తఃకుండకుట్టలదంతవాః । ఆదర్శవద్వ్రశ్యసూక్ష్మగణ్డయుగ్మసుమణ్డితః ॥ ౩౮ ॥ సునాసోఽనిమిషస్సుభ్రాంకరణాపూర్ణలోచనః । శరత్సృష్టేర్దేవదనోనతసీలసుకున్దలః ॥ ౩౯ ॥ అతుల్యతలకోపేతోరత్నకుణ్డలమణ్డితః । స్ఫురద్రత్నకీరీటశ్చ సర్వలక్షణసంయుతః ॥ ౪౦ ॥ జగద్విలక్షణశ్శ్రీమామద్భింబోనిత్యచిత్తుఖః । సూర్యకోటిప్రతీకాశశ్చంద్రకోటిసుశీతలః ॥ ౪౧ ॥ అనంతవేదైర్భ్రహ్మదైవై రవేద్యోఽప్రాకృతోహరిః । శ్రీధరాభ్యాంసమౌష్ణిష్టోబ్రహ్మరుద్రేన్ద్రసింహితః ॥ ౪౨ ॥ పూర్ణానందజ్ఞానదయా మూర్తిః

పరమమజ్జళః । మజ్జళాం గోమజ్జళాంకో భ క్తమజ్జళశదాయకః ॥ ౪౩ ॥
 కరుణామృతపూర్ణాభ్యాం మాం నేత్రాభ్యాం సమీక్షతే । కాచింతామ
 ఇహాముత్ర సర్వారిప్తం హరత్యసా ॥ ౪౪ ॥ తత్పదామ్బుజవిశ్వాసే స
 ర్వాభీష్టందదాతిహి । ఇతిస్తరన్న హోరాత్రం తంత్యాహంశరణంగతః ॥
 ౪౫ ॥ భోస్వామిన్సర్వకామ స్త్వం సంపూర్ణైశ్చర్యవానపి । స్వప్ర
 యోజనహీనోపి మాయయా బహురూపవాన్ ॥ ౪౬ ॥ లోకోపకర
 ణాయైవ త్వితరాసాధ్యకృత్యవాన్ । బహ్వాద్రీసుద్ధరన్ సేతు మనా
 యాసాదకల్పయః ॥ ౪౭ ॥ క్షణేనోత్పదితంచాపి స్థూలబ్రహ్మాణ్డ
 మద్భుతమ్ । వహసిత్వముపాయేన బహుసూక్ష్మమృదూదరే ॥ ౪౮ ॥
 ఏవం మహాభారవహస్యవిశ్వ కుటుమ్బినః కరుణాపూర్ణసింధోః । మ
 మత్సద్రీయస్య సుసూక్ష్మ తేజ లవాల్పకస్యోద్ధరణం కియతే ॥ ౪౯ ॥ శ్రీ
 వేంకటేశు మతస్త్వామిన్ జ్ఞానానందదయానిధే । దుఃఖసాగరమగ్నం
 మాం స్వీయం నోద్ధర సేకుతః ॥ ౫౦ ॥ శ్రీనివాసకృపాపూర్ణ భ క్తపో
 వణదీప్తిత । సంసారారణ్యపతితం దయయా నేక్ష సేకుతః ॥ ౫౧ ॥
 భ క్తబంధోదయాసిన్తోత్పత్పదాజ్ఞేనమామ్యహమ్ । సూక్తాసూక్తమి
 దం సర్వ మపరాధంక్షమస్వమే ॥ ౫౨ ॥ వరం వరంచవరయే భ క్తిం త్వ
 త్పదయోస్త్సృతిమ్ । సదానామార్థవిజ్ఞానం దేహి హాముత్ర సాఖ్యద
 మ్ ॥ ౫౩ ॥ శ్రీస్వామి తీర్థదుగ్ధాభ్యా శ్వేతద్వీపే సుమణ్డపే । శ్రీభూభ్యాం వి
 హరన్విష్ణో ము క్తిం భక్తాయ దేహి మే ॥ ౫౪ ॥ శ్రీసూతః ॥ ఇతిస్తుత్వా వేంకట
 ేశు శంరమేశం తూష్ణీభూతో దేవశర్మా సుభ క్తః । భ క్తేభ్యోఽఘోరార్థవర్ష
 ప్రబుద్ధం సాష్టాంగంతంప్రణామ తేస్త్విష్ట దేవమ్ ॥ ౫౫ ॥ అథస్తోత్రేణ సం
 తుప్త శ్శ్రీనివాసస్సతాజ్గతిః । మేఘగమ్భిరయావాచా వరదానమథాబ్ర
 వీత్ ॥ ౫౬ ॥ శ్రీభగవాన్ ॥ ప్రీతోహం తేద్విజ్జశేష్ట మదుపాసనకర్తృణా
 యన్మహైశ్వర్యసంసిద్ధికారణం స్తోత్రము త్రమమ్ ॥ ౫౭ ॥ కృతవానసిత
 స్సాత్త్వం ధైర్యీర్తాత్రపరత్రచ । మద్భక్తవాయుశిష్యస్య గురుపాదావల
 మ్బినః ॥ ౫౮ ॥ విపన్నాశస్సమ్మదాత్తి ర్భూయా తేమదనుగ్రహాత్ । మ
 మభ క్తస్య తేగేహే స్వర్ణవృష్టిర్దినేదినే ॥ ౫౯ ॥ అయుతాయుశ్చ తేజ

త్తం పుత్రపౌత్రాస్తథాయుషః । శతపూరుషపర్యంతం భుక్త్వాభోగా
ననేకశః ॥ ౬౦ ॥ తతోమత్పదమాప్నోషీత్సుక్త్వాద్వదృశ్యోబభూవహ ।
శ్రీసూతః ॥ భోశౌనకాద్యామునయోనిస్సంగాశ్చతపస్వినః ॥ ౬౧ ॥
భక్తవశ్యోవేంకటేశః ప్రసన్నోభవతిధ్రువమ్ ॥ ౬౨ ॥ యూయంగ
త్వావేంకటేశంరమేశం సత్వాస్తుత్వావేదవేద్యంసుభక్త్యాభక్తేభ్యో
భీష్టార్థవర్షప్రబుద్ధం సంప్రీషేద్ధ్వంతేనవోభీష్టసిద్ధిః ॥ ౬౩ ॥ శ్రీవేంకటేశ
శస్యకథామృతంత్యిదం మాహాత్మ్యసారంసుతపస్విమృగ్యం । శ్రీవే
ంకటేశశస్యమహాప్రియప్రియం లోకోత్తరం దేవఋషిప్రియంచ ॥ ౬౪ ॥
సమస్తపాపాఘాతాశ్చకారణం సమస్తపుణ్యోఘసమృద్ధికారణమ్ । శ్రీ
వేంకటేశశస్యపదారవిందం సద్భక్తివృద్ధావసమానకారణమ్ ॥ ౬౫ ॥
వక్త్రశ్శ్రీత్రుపాఠకస్య పారాయణపరస్యచ । పరాత్పరోవేంకటేశః ప్ర
సన్నోభవతిక్షణాత్ ॥ ౬౬ ॥ స్తోత్రేణనేనసంతుష్టో వేంకటేశోరమా
వతిః । యాన్యాన్కామాన్కామయంతే తాంస్తాన్సుక్తిందదాతిచ ॥ ౬౭ ॥

ఇతి శ్రీమదాదిత్యపురాణే శ్రీవేంకటాచలమహాత్మ్యే

శ్రీవేంకటేశశస్యసకలాభీష్టప్రదాన మహిమాను

వర్ణననామపంచమోధ్యాయః.

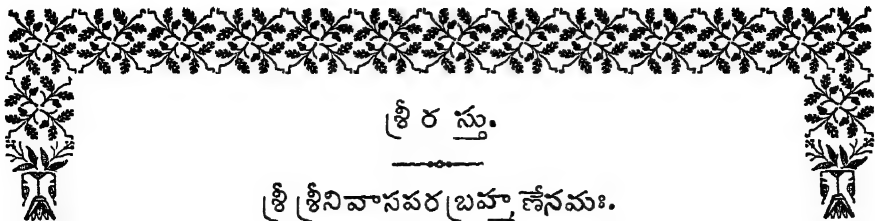
ఇత్థమాదిత్యపురాణే ప్రథమప్రభృతిపంచమపర్యంతపంచాధ్యాయాత్మకశ్శ్రీవేంకటాచలమహాత్మ్యపరోభాగ

సమాప్తిమగమత్.

ఆదిత్యపురాణ శ్రీవేంకటాచలమహాత్మ్య సముదితాధ్యాయసంఖ్య - ౫

శ్రీవేంకటాచలమహాత్మ్యం
స మ్నార్ణవమ్.

{	త్రియఃకాంతాయకల్యాణనిధయేనిధయేర్థినామ్ ।	}
{	శ్రీవేంకటాచలమహాత్మ్యశ్రీనివాసాయమగ్గళమ్ ॥	}
{	శ్రీవేంకటాచలమహాత్మ్యశ్రీనివాసాయమగ్గళమ్ ॥	}
{	అభిజ్ఞురవిభూతిర్నస్తరజ్జయతుమగ్గళమ్ ॥	}

శ్రీ రస్తు.

శ్రీ శ్రీనివాసపరబ్రహ్మణేనమః.

శ్రియై శ్రీపద్మావత్యైనమః.

శ్రీమతే విష్వక్సేనాయనమః.

అథ శ్రీ వారాహపురాణాస్తోత్రం

శ్రీవేంకటేశాష్టోత్తరశతనామప్రారమ్భః.

శ్రియఃకాంతాయకల్యాణనిధయేనిధయేఽర్థినామ్ |

శ్రీవేంకటనివాసాయ శ్రీనివాసాయమజ్గళమ్ ||

శ్రీవేంకటాచలాధీశం శ్రియాధ్యాసితవక్షసమ్ |

శ్రితచేతనమందారం శ్రీనివాసమహంభజే ||

శ్రీవేంకటేశాష్టోత్తరశతనామాని.

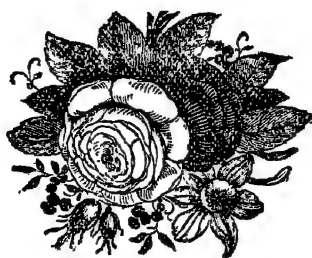
మునయః || సూతసర్వార్థతత్త్వజ్ఞ సర్వవేదాస్తపారగ | యేన
చారాధితసుద్యుక్తీమద్వేంకటనాయకః || ౧ || భవత్యభీష్టసర్వార్థప్రద
స్తద్భూషిణోమునే | ఇతిపుష్టస్తదాసూతో ధ్యాత్వాస్వాత్మనితత్త్వా
త్ || ౨ || ఉవాచమునిశార్దూలాః శ్రూయతామితివై మునిః || శ్రీసూతః ||
అస్తికిశ్చిత్కహర్దోప్యం భగవత్ప్రీతికారకమ్ || ౩ || పురాశేషేణకథితం
కపిలాయమహాత్మనే | నామ్నామప్తశతంపుణ్యం పవిత్రంపాపనాశనమ్ || ౪ ||
ఆదాయహేమపద్మాని స్వర్ణదీపమ్భవానిచ | బ్రహ్మతుపూర్వమభ్యర్చ్య
శ్రీమద్వేంకటనాయకమ్ || ౫ || అష్టోత్తరశతైర్దివ్యైర్నామభిర్నునిపూజ
ితైః | స్వాభీష్టంలభ్యవాః బ్రహ్మ సర్వలోకపితామహః || ౬ || భవద్భిరపి

పద్మైశ్చ సమర్చ్యైశ్చనామభిః । తేషాం శేషనగాధీశమానసోల్లాసకా
రిణామ్ ॥ ౭ ॥ నామ్నామప్తశతంవక్ష్యే వేంకటాద్రినివాసినః । ఆయు
రారోగ్యదంపుంసాం ధనధాన్యసుఖప్రదమ్ ॥ ౮ ॥ జ్ఞానప్రదంవిశేషేణ
మహదైశ్వర్యకారకమ్ । అర్చయేన్నామభిర్ద్వివై ర్వేంకటేశపదాఙ్గి-
తైః ॥ ౯ ॥ నామ్నామప్తశతస్యాస్య ఋషిర్బ్రహ్మప్రకీర్తితః । ఛన్దోఽను
ష్టుప్తథాదేవో వేంకటేశఉదాహృతః ॥ ౧౦ ॥ సీలగోక్షీరసమ్భూ
తోబీజమిత్యుచ్యతేబుధైః । శ్రీనివాసస్తథాశక్తిర్హృదయంవేంకటాధి
పః ॥ ౧౧ ॥ వినియోగస్తథాఽభీష్టసిద్ధ్యర్థేచనిగద్యతేః*ఓంనమోవేంకటేశ
శాయ శేషాద్రినిలయాయచ ॥ ౧౨ ॥ పృషదృగ్గోచరాయాథ విష్ణువేసత
తంనమః । సదజ్ఞానగిరీశాయ పృషాద్రిపతయేనమః ॥ ౧౩ ॥ మేరుపుత్ర
గిరీశాయ సరస్వామితటిజుషే । కుమారాకల్పసేవ్యాయ వజ్రదృగ్విష
యాయచ ॥ ౧౪ ॥ సువర్చలాసుతన్యస్త సై నాపత్యభరాయచ । రా
మాయపద్మనాభాయ సదావాయుస్తుతాయచ ॥ ౧౫ ॥ త్యక్తవై కుణ్డలో
కాయ గిరికుంజవిహారిణే । హరిచన్దనగోత్రేన్ద్రస్వామినేసతతంనమః ॥ ౧౬ ॥
శంఖరాజన్యనేత్రాబ్జవిషయాయనమోనమః । వసూపరిచరత్రాత్రే కృష్ణా
యసతతంనమః ॥ ౧౭ ॥ అభికన్యాపరిష్కృతవక్షసేవేంకటాయచ ।
సనకాదిమహాయోగి పూజితాయనమోనమః ॥ ౧౮ ॥ దేవజిత్ప్ర
ముఖానస్తదైత్యసంఘప్రణాశినే । శ్వేతదీప్వపవన్నక్తపూజితాఙ్గియు
గాయచ ॥ ౧౯ ॥ శేషపర్వతరూపత్వప్రకాశనపరాయచ । సాను
స్థాపితతార్క్ష్యాయ తార్క్ష్యచలనివాసినే ॥ ౨౦ ॥ మాయాగూఢవిమా
నాయ గరుహన్ధవాసినే । అనన్తశిరసేసీత్య మనంతాయతేనమః ॥ ౨౧ ॥
అనన్తచరణాయాథ శ్రీశైలనిలయాయచ । దామోదరాయతేనిత్యంసీల
మేఘునిభాయచ ॥ ౨౨ ॥ బ్రహ్మదిదేవదుర్దర్శ విశ్వరూపాయతేనమః । వైకు
ణ్ఠాగతసద్దేమ విమానాన్తర్గతాయచ ॥ ౨౩ ॥ అగస్త్యాభ్యర్థితాశేషజన
దృగ్గోచరాయచ । వాసుదేవాయహరయే తీర్థపఞ్చకవాసినే ॥ ౨౪ ॥

వామదేవప్రియాయాథ జనకేష్టప్రదాయచ । మూర్ఖజ్ఞేయమహాతీర్థ
జాతపుణ్యప్రదాయచ ॥ ౨౫ ॥ *వాక్పతిబ్రహ్మదాత్రేచ చంద్రలవణ్యదా
యినే । నారాయణనగేశాయ బ్రహ్మక్ష్మప్రొత్సవాయచ ॥ ౨౬ ॥ శబ్ద
చక్రవరానమ్రు లసత్కరతలాయచ । ద్రవస్మగమదాసక్తవిగ్రహాయన
మోనమః ॥ ౨౭ ॥ కేశవాయనమోనిత్యం నిత్యయావనమూర్తయే । అ
ర్థితార్థప్రదాత్రేచ విశ్వతీర్థాఘహరిణే ॥ ౨౮ ॥ తీర్థస్వామిసరస్వినీత
జనాభీష్టప్రదాయినే । కుమారధారికావాస స్కందాభీష్టప్రదాయచ ॥ ౨౯ ॥
జానుదఘ్న సముద్యాత పోత్రిణేకూర్తమూర్తయే । కిన్నరద్వంద్వశాపా
స్తప్రదాత్రేవిభవేనమః ॥ ౩౦ ॥ వైఘానసమునిశ్రేష్ఠపూజితాయన
మోనమః । సింహచలనివాసాయ శ్రీమన్నారాయణాయచ ॥ ౩౧ ॥ సద్భ
క్తసీలకణ్ఠార్చ్యనృసింహాయనమోనమః । కుముదాక్షగణశ్రేష్ఠ సై నాపత్య
ప్రదాయచ ॥ ౩౨ ॥ దుర్మేధఃప్రాణహర్త్రేచ శ్రీధరాయనమోనమః ।
క్షుత్రియానైకరామాయ మత్స్యరూపాయ తేనమః ॥ ౩౩ ॥ పాణ్డవా
రిప్రహర్త్రేచ శ్రీకరాయనమోనమః । ఉపత్యకాప్రదేశస్థ శబ్దరధ్యాత
మూర్తయే ॥ ౩౪ ॥ రుక్మాబ్జసరసీకూలలక్ష్మీకృతతపస్వినే । లసల్లక్ష్మీక
రామోజ్జ్వలతక్తల్లారకప్రజే ॥ ౩౫ ॥ సాలగ్రామనివాసాయ శుకదృ
గ్గోచరాయచ । నారాయణార్థితాశేష జనదృగ్విషయాయచ ॥ ౩౬ ॥
మృగయారసికాయాథ వృషభాసురహరిణే । అజ్ఞానాగోత్రపతయేవృషభా
చలవాసినే ॥ ౩౭ ॥ అజ్ఞానాసుతదాత్రేచ ధీమాధవీయాఘహరిణే ।
ప్రియఙ్గుప్రియభతాయ శ్వేతకోలవరాయచ ॥ ౩౮ ॥ నీలధేనుపయోధా
రాసేకదేహోద్భవాయచ । శబ్దరప్రియమిత్రాయచోశపుత్రప్రియా
యచ ॥ ౩౯ ॥ సుధర్మిణీనుచైతన్యప్రదాత్రేమధుఘాతినే । కృష్ణాఖ్య
విప్రవేదాస్త దేశికత్వప్రదాయచ ॥ ౪౦ ॥ వరాహచలనాథాయ బలభద్రా
యతేనమః । త్రివిక్రమాయమహాతే హృషీకేశాయతేనమః ॥ ౪౧ ॥

అచ్యుతాయనమోనిత్యం నీలాద్రినిలయాయచ | నమఃక్షీరాబ్ధినాథాయ
 వైకుంఠాచలవాసినే || ౪౨ || ముకుందాయనమోనిత్య మనంతాయనమోనమః |
 విరిఞ్చాభ్యర్థితాసీతసామ్యరూపాయ తేనమః || ౪౩ || సువర్ణముఖరీ
 స్నాత మనుజాభీష్టదాయినే | హలాయుధజగత్తీర్థ సమస్తఫలదాయినే ||
 గోవిందాయనమోనిత్యం శ్రీనివాసాయ తేనమః | అష్టోత్తరశతనామ్నాం
 చతుర్థ్యానమసాన్వితమ్ || ౪౪ || యఃపఠేచ్ఛృణోయన్నీత్యం శ్రద్ధాభ
 క్తిసమన్వితః | తస్యశ్రీవేంకటేశస్తు ప్రసన్నోభవతిధ్రువమ్ || ౪౫ ||
 అర్చనాయాంవిశేషేణ గ్రాహ్యమష్టోత్తరంశతమ్ | వేంకటేశాభిధేయే
 ర్యో వేంకటాద్రినివాసినమ్ || ౪౬ || అర్చయేన్నామభిస్తస్య ఫలంము
 క్తిర్న సంశయః | గోపనీయమిదంస్తోత్రం సర్వేషాంసప్రకాశయేత్ || ౪౭ ||
 శ్రద్ధాభక్తియుజామేవ దాపయేన్నామసజ్గ్రహమ్ | ఇతిశేషేణకథితం
 కపిలాయమహాత్మనే || ౪౮ || కపిలాఖ్యమహాయోగి సకాశాత్తుమయా
 శ్శ్రుతమ్ | తదుక్తంభవతామద్య సద్యఃప్రీతికరంహరేః || ౪౯ || ... *

ఇతి శ్రీవారాహపురాణే శ్రీవేంకటాచలమాహాత్మ్యే శ్రీవేంకట
 టేశాష్టోత్తరశతనామ కథనంనామైక ప్పష్టితమోధ్యాయః.

శ్రీరస్తు.

అథ శ్రీవేంకటేశ్వరశతనామావళిచారమ్భః.

* ఓం వేంకటేశ్వరాయనమః ౧
 శేషాద్రినిలయాయ శ్రీవేంకటేశ్వరాయ
 నమః ... ౨
 పృథ్వీగోచరాయ శ్రీవేంకటేశ్వరాయ
 నమః ... ౩
 విష్ణువేంకటేశ్వరాయనమః ౪
 సదృశ్యగిరిశాయ శ్రీవేంకటేశ్వరాయన
 మః ... ౫
 పృథ్విపతయే శ్రీవేంకటేశ్వరాయనమః
 మేరుపుత్రగిరిశాయ శ్రీవేంకటేశ్వరాయ
 నమః ... ౬
 సరస్వమితటీజుశే శ్రీవేంకటేశ్వరాయ
 నమః ... ౭
 కుమారకల్పనేవ్యాయ శ్రీవేంకటేశ్వరాయ
 నమః ... ౮
 వజ్రద్రుమాయ శ్రీవేంకటేశ్వరాయ
 నమః ... ౯
 * ఓం సువర్చలాసుతస్య ప్రసన్నావత్య
 భరాయ శ్రీవేంకటేశ్వరాయనమః ౧౦
 రామాయ శ్రీవేంకటేశ్వరాయనమః ౧౧
 ఋషాభాయ శ్రీవేంకటేశ్వరాయనమః
 సదావాయుస్తుతాయ శ్రీవేంకటేశ్వరాయ
 నమః ... ౧౨
 త్యక్తవైకుంఠాయ శ్రీవేంకటేశ్వరాయ
 నమః ... ౧౩

గిరికుంజవిహరిణే శ్రీవేంకటేశ్వరాయనమః
 హరిచంద్రనగోత్రస్వామినే శ్రీవేంకటేశ్వరాయ
 నమః ... ౧౪
 శంఖరాజస్యనేత్రాబ్జవిషయాయ శ్రీవేంకటేశ్వరాయ
 నమః ... ౧౫
 వనూపరిచరత్రాత్రే శ్రీవేంకటేశ్వరాయ
 నమః ... ౧౬
 శృంగాయ శ్రీవేంకటేశ్వరాయనమః ౧౭
 * ఓం అభిరక్తాపరిషత్కవచినే శ్రీవేంకటేశ్వరాయ
 నమః ... ౧౮
 వేంకటాయ శ్రీవేంకటేశ్వరాయనమః
 సనకాదిమహాయోగిపూజితాయ శ్రీ
 వేంకటేశ్వరాయనమః ౧౯
 దేవజిత్వముఖానందైత్యసజ్జప్రకాశ
 నే శ్రీవేంకటేశ్వరాయనమః ౨౦
 శ్వేతద్వీపవసన్తుక్తపూజితాంజ్లియ
 గాయ శ్రీవేంకటేశ్వరాయనమః ౨౧
 శేషవర్షతరావత్య ప్రకాశసవరాయ
 శ్రీవేంకటేశ్వరాయనమః ... ౨౨
 సానుస్థాపితతార్కాయ శ్రీవేంకటేశ్వరాయ
 నమః ... ౨౩
 తార్కాయచలనివాసినే శ్రీవేంకటేశ్వరాయ
 నమః ... ౨౪

మాయాగూఢవిమానాయ శ్రీవేంకటేశ్వరాయనమః ... ౨౯

గరుడసన్నద్ధవాసినే శ్రీవేంకటేశ్వరాయనమః ... ౩౦

* ఓం అనంతశరణే శ్రీవేంకటేశ్వరాయనమః ... ౩౧

అనంతాయ శ్రీవేంకటేశ్వరాయనమః

అనంతచరణాయ శ్రీవేంకటేశ్వరాయనమః ... ౩౩

శ్రీశైలనిలయాయ శ్రీవేంకటేశ్వరాయనమః ... ౩౪

దామోదరాయ శ్రీవేంకటేశ్వరాయనమః

నీలమేఘనిభాయ శ్రీవేంకటేశ్వరాయనమః ... ౩౬

బ్రహ్మదిదేవమర్దరృషిశ్వరూపాయ శ్రీవేంకటేశ్వరాయనమః ... ౩౭

వైకుంఠాగతసద్దేవ విమానావర్గతాయ శ్రీవేంకటేశ్వరాయనమః ... ౩౮

అగస్త్యశ్రీధర్మతాశేషజనదృగ్గోచరాయ శ్రీవేంకటేశ్వరాయనమః ... ౩౯

వాసుదేవాయ శ్రీవేంకటేశ్వరాయనమః

* ఓం హరయే శ్రీవేంకటేశ్వరాయనమః

తీర్థపంచకవాసినే శ్రీవేంకటేశ్వరాయనమః ... ౪౨

వాసుదేవప్రియాయ శ్రీవేంకటేశ్వరాయనమః ... ౪౩

జనకేష్టప్రదాయ శ్రీవేంకటేశ్వరాయనమః ... ౪౪

మార్కండేయమహాతీర్థజాతపుణ్యప్రదాయ శ్రీవేంకటేశ్వరాయనమః ౪౫

+ వాక్పతిబ్రహ్మదాత్రే శ్రీవేంకటేశ్వరాయనమః ... ౪౬

చంద్రలావణ్యదాయినే శ్రీవేంకటేశ్వరాయనమః ... ౪౭

నారాయణనగేశాయ శ్రీవేంకటేశ్వరాయనమః ... ౪౮

బ్రహ్మశ్రీప్రీత్యవాయ శ్రీవేంకటేశ్వరాయనమః ... ౪౯

శంఖచక్రవరానమ్రలసత్కరతలాయ శ్రీవేంకటేశ్వరాయనమః ... ౫౦

* ఓం ద్రవన్మృగమదానక్షవిగ్రహాయ శ్రీవేంకటేశ్వరాయనమః ... ౫౧

కేశవాయ శ్రీవేంకటేశ్వరాయనమః ౫౨

నిత్యయావనమూర్తయే శ్రీవేంకటేశ్వరాయనమః ... ౫౩

అర్ధితార్థప్రదాతే శ్రీవేంకటేశ్వరాయనమః ... ౫౪

విశ్వతీర్థాఘహరిణే శ్రీవేంకటేశ్వరాయనమః ... ౫౫

+ వాక్పతిబ్రహ్మధీదాత్రే.

తీర్థస్వామిసరస్వతజనాభీష్టప్రదా
యశ్రీవేంకటేశాయనమః ౧౬
కుమారధారికావాసగుహాభీష్టప్రదా
యశ్రీవేంకటేశాయనమః ౧౭
జానుదఘ్నసముదృతపాతితేశ్రీవేంకట
ేశాయనమః ... ౧౮
కూర్మమూర్తయే శ్రీవేంకటేశాయన
మః ... ౧౯
కిన్నరద్వంద్వశాపానప్రదాత్రేశ్రీవేంకట
ేశాయనమః ... ౨౦
* ఓం విభవేశ్రీవేంకటేశాయనమః()
వైభావసమునిశ్రేష్ఠపూజితాయ శ్రీవే
ంకటేశాయనమః ... ౨౧
సింహచలనివాసాయ శ్రీవేంకటేశాయ
నమః ... ౨౨
శ్రీమన్నారాయణాయ శ్రీవేంకటేశాయ
నమః ... ౨౩
సద్భక్తనీలకణ్ఠార్చ్యసృసింహాయ శ్రీవే
ంకటేశాయనమః ... ౨౪
కుముదాక్షగణశ్రేష్ఠనైవావత్యప్రదా
యశ్రీవేంకటేశాయనమః ౨౫
దుర్వేధఃప్రాణహర్యైశ్రీవేంకటేశాయ
నమః ... ౨౬
శ్రీధరాయశ్రీవేంకటేశాయనమః ౨౭
క్షత్రియానైకరామాయశ్రీవేంకటేశాయ
నమః ... ౨౮

మత్స్యరూపాయశ్రీవేంకటేశాయనమః
* ఓం పాణ్డవారిప్రహర్యైశ్రీవేంకటేశాయ
నమః ... ౨౯
శ్రీకరాయశ్రీవేంకటేశాయనమః ౩౦
ఉపత్యక్తాప్రదేశస్థశక్తరధ్యాతమూ
ర్తయే శ్రీవేంకటేశాయనమః ౩౧
రుక్మాబ్జసరసీకూలలక్ష్మీకృతతపస్వినే
శ్రీవేంకటేశాయనమః ... ౩౨
లసల్లక్ష్మీకరామ్యాబ్జదత్తకల్పారకస్రజే
శ్రీవేంకటేశాయనమః ... ౩౩
సాలగ్రామనివాసాయ శ్రీవేంకటేశాయ
నమః ... ౩౪
శుకదృగ్గోచరాయ శ్రీవేంకటేశాయన
మః ... ౩౫
నారాయణార్థితాశేషజనదృగ్విషయా
యశ్రీవేంకటేశాయనమః ౩౬
మృగయారసీకాయశ్రీవేంకటేశాయ
నమః ... ౩౭
వృషభాసురహరిణేశ్రీవేంకటేశాయన
మః ... ౩౮
* ఓం అజ్ఞానాగోత్రపతయేశ్రీవేంకటేశాయ
నమః ... ౩౯
వృషభాచలవాసినేశ్రీవేంకటేశాయన
మః ... ౪౦
అజ్ఞానాగుతదాత్రేశ్రీవేంకటేశాయ
నమః ... ౪౧

† మాధవీయాఘరిణి శ్రీవేంకటేశాయనమః ... ౮౪

ప్రియఙ్గుప్రియభయై శ్రీవేంకటేశాయనమః ... ౮౫

శ్వేతకోలవరాయ శ్రీవేంకటేశాయనమః ... ౮౬

నీలభేనుపయోధారానేకదేహాద్భవాయ శ్రీవేంకటేశాయనమః ౮౭

శక్తరప్రియమిత్రాయ శ్రీవేంకటేశాయనమః ... ౮౮

చోళచుత్రప్రియాయ శ్రీవేంకటేశాయనమః ... ౮౯

సుధర్మణీసుచైతన్యప్రదాత్రే శ్రీవేంకటేశాయనమః ... ౯౦

* ఓం మధుఘాతినే శ్రీవేంకటేశాయనమః ... ౯౧

కృష్ణాఖ్యవిప్రవేదాంతదేశికత్వప్రదాయ శ్రీవేంకటేశాయనమః ... ౯౨

వరాహచలనాథాయ శ్రీవేంకటేశాయనమః ... ౯౩

బలభద్రాయ శ్రీవేంకటేశాయనమః

† మధుమాసవికారిణి.

త్రివిక్రమాయ శ్రీవేంకటేశాయనమః

మహాతే శ్రీవేంకటేశాయనమః ౯౬

హృషీకేశాయ శ్రీవేంకటేశాయనమః

అచ్యుతాయ శ్రీవేంకటేశాయనమః ()

నీలాద్రినిలయాయ శ్రీవేంకటేశాయనమః

మః ... ౯౯

క్షీరాబ్ధినాథాయ శ్రీవేంకటేశాయనమః

మః ... ౧౦౦

* ఓం వైకుంఠాచలవాసినే శ్రీవేంకటేశాయనమః ... ౧౦౧

ముకుందాయ శ్రీవేంకటేశాయనమః ()

అనంతాయ శ్రీవేంకటేశాయనమః ()

విరిఞ్చభృగ్ధితానీతసౌమ్యరూపాయ శ్రీవేంకటేశాయనమః ... ౧౦౪

సువర్ణముఖీస్నాతమనుజాభీష్టదాయ నే శ్రీవేంకటేశాయనమః ౧౦౫

హలాయుధజగత్త్రిధ సమస్తఫలదాయ నే శ్రీవేంకటేశాయనమః ౧౦౬

గోవిందాయ శ్రీవేంకటేశాయనమః ()

శ్రీనివాసాయ శ్రీవేంకటేశాయనమః

శ్రీవేంకటేశాష్టోత్తరశతనామావళిసమ్పూర్ణా.

శ్రీ ర స్తు.

అథ శ్రీవారాహపురాణద్వితీయభాగా న్నర్గత

శ్రీ ల క్ష్మీ స్తు తి ప్రా ర మ్భః.

దేవాదికృతశ్రీలక్ష్మీస్తుతిః.

శ్రీశుకః॥ పురాదూర్వాససశ్శాపాదవతీర్ణాసురాలయాత్ । పద్మా
పద్మాక్షదయితా విష్ణునాసహితానృప ॥ ౧ ॥ సరఃకాశ్చసపద్మాభ్య మి
దంప్రాప్యమహేశ్వరీ । తపశ్చకారవద్వాణాం దివ్యానామయతంరమా ॥
తతోదేవావిచిన్వస్తశ్శ్రియంవిష్ణుసమన్వితామ్ । పురస్తరేణసంయుక్తా
రాజన్నస్తింత్సరోవరే ॥ ౩ ॥ స్థితాంసువర్ణకమలే పుష్కరీకాక్షసంయు
తామ్ । దృష్ట్వాప్రీతినమాయుక్తాఃప్రణమ్యామ్బుజధారిణీమ్ ॥ ౪ ॥ కృ
తాంజ్జలిపుటాశేంద్రా స్తుష్టపుల్లోకమాతరమ్ ॥ దేవాః॥ నమశ్శ్రియైలో
కధాత్రైత్రిబ్రహ్మమాత్రేనమోనమః ॥ ౫ ॥ నమస్తేపద్మనేత్రాయైపద్మ
ముఖైన్యనమోనమః । ప్రసన్నముఖపద్మాయైపద్మకాన్తైన్యనమోనమః ॥ ౬ ॥
నమోబిల్వవనస్థాయై విష్ణుపత్నైన్యనమోనమః । విచిత్రక్షేమధారిణ్యై
పుంశుశ్రోణ్యైన్యనమోనమః ॥ ౭ ॥ పద్మబిల్వఫలాపీన తుంగస్తనైన్యనమోన
మః । సుర కృపద్మపత్రాభకరపాదతలేశుభే ॥ ౮ ॥ సుర త్నాజ్ఞదేయూ
రకాశ్చీనూపురశోభితే । యక్షకర్దమసంలిప్త సర్వాక్షేకటకోజ్జ్వలతే ॥ ౯ ॥
మాంజగ్ధ్యాభరణైశ్చిత్రై ర్ముక్తాహరైర్విభూషితే । తాటంకైరవతంసై
శ్చశోభమానముఖామ్బుజే ॥ ౧౦ ॥ పద్మహస్తేనమస్తుభ్యం ప్రసీదహరివ
ల్లభే । ఋగ్యజుస్సామరూపాయైవిద్యాయై తేనమోనమః ॥ ౧౧ ॥ ప్రసీ
దాస్తాన్మృపాదృష్టిపాతైరాలోకయాభిజే । దృష్ట్వాత్వయాయేతేబ్ర
హ్మరుద్రేంద్రత్వంసమాప్నుయః ॥ ౧౨ ॥ శ్రీశుకః ॥ ఇతిస్తుతాతదాదే
వై ర్విష్ణుపక్షస్థలాలయా । విష్ణునాసహసన్దృశ్యా రమాప్రీతా ౨ వదత్సు
రా ॥ ౧౩ ॥ శ్రీః ॥ సురారీకృతహసాహత్వాన్వపదానిగమిష్యథ ।
యేస్థానహీనాస్త్విస్థానా ద్భృంగితాయేనరాభవి ॥ ౧౪ ॥ తేమామ
నేనస్తోత్రేణస్తుత్వాస్థానమవాప్నుయః । అఖండైర్బిల్వపత్రై ర్గ్వామర్చ
యన్తిసరాభవి ॥ ౧౫ ॥ స్తోత్రేణానేనయేదేవానరాయుష్కత్తా తేనవై ।

ధర్మార్థకామమోక్షాణామకరాస్తేభవన్తిహి || ౧౬ || ఇదంపద్మసరో
దేవాయేకేచనసరాభవి | ప్రాచ్యస్నానంకరిష్యన్తిమాంస్తుత్వావిష్ణుపల్ల
భామ్ || ౧౭ || తేషిశ్రియందీర్ఘమాయుర్విద్యాంపుత్రాత్కత్తువర్చసః | ల
భ్యాభోగాంశ్చభుక్త్యాన్తే సరామోక్షమవాప్నుయః || ౧౮ || ఇతిద
త్వావరందేవీ దేవేనసహవిష్టునా | ఆరుహ్యగరుడేశానంవై కుఠ్ఠస్థానమా
యయా || ౧౯ || *

ఇతిశ్రీవారాహపురాణే భూగోళోపాఖ్యానే ధరణీవరాహసం
వాదే శ్రీవేంకటాచలమాహాత్మ్యే దేవాదికృతశ్రీ
లక్ష్మీస్తుతికథనంనామనవమోఽధ్యాయః.

అథ శ్రీలక్ష్మీనామావళిప్రారమ్భః.

*ఓంశ్రియై నమః.	...	౧	ఓం సురత్నాజ్గదకేయూరకాఞ్చీ
ఓంలోకధాత్ర్యై నమః.	౨		నూపురశోభితాయై నమః. ౧౪
ఓంబ్రహ్మమాత్రే నమః.	౩		ఓం యక్షకర్దమసంలిప్త సర్వాక్షా
ఓంపద్మనేత్రాయై నమః.	౪		యై నమః. ... ౧౫
ఓంపద్మముఖ్యై నమః.	౫		ఓంకటకోజ్జ్వలాయై నమః. ౧౬
ఓంప్రసన్నముఖపద్మాదాయై నమః.	౬		ఓంమాఙ్గళ్యాభరణైశ్చిత్రైర్ముక్తా
ఓంపద్మకాన్త్యై నమః. ...	౭		హరైర్విభూషితాయై నమః. *
ఓంబిల్వవనస్థాయై నమః.	౮		ఓం తాటజ్జ్వరవంతంసైశ్చ శో
ఓంవిష్ణుపత్నయై నమః.	౯		భమానముఖామ్బుజాయై న
ఓంవిచిత్రక్షౌమధారిణ్యై నమః. *			మః. ... ౧౮
ఓంపుష్పశ్రోణ్యై నమః.	౧౦		ఓంపద్మహస్తాయై నమః. ౧౯
ఓంపక్షబిల్వఫలాశీనతుఙ్గస్తన్త్యై			ఓంహరివల్లభాయై నమః. ౨౦
నమః. ... ౧౧			ఓం ఋగ్యజుస్సామరూపాయై
ఓం సుర క్తపద్మపత్రాభకరపాదత			నమః. ... ౨౧
లాయై నమః. ... ౧౩			ఓంవిద్యాదాయై నమః. ౨౨

ఇతిశ్రీలక్ష్మీనామావళిస్సమాప్తా.

శ్రీ ర మ్మ.

శ్రీ శ్రీనివాసపరబ్రహ్మణేనమః.

శ్రీ యై శ్రీ ప ద్మా వ త్యై న మః.

అ థ శ్రీ బ్రహ్మణ్ణ పు రా ణా న్త ర్గ త

శ్రీ వేంకటేశసహస్రనామ ప్రారమ్భః.

శ్రీ వేంకటేశసహస్రనామాని.

వసిష్ఠః ॥ భగవన్కైశ్చవిధినా నామభిర్వేంకటేశ్వరం । పూజ
యామాసతందేవం బ్రహ్మతుకమలైశ్శుభైః ॥ ౧ ॥ పృచ్ఛామితానినా
మానిగుణయోగపరాణికిం ముఖ్యవృత్తీనికింబ్రూహిలక్షకాణ్యథవాహ
రేః ॥ నారదఉవాచ ॥ ౨ ॥ నామాన్యనంతానిహరే ద్దణయోగానికాని
చిత్ ముఖ్యవృత్తీనిచాన్యానిలక్షకాణ్యపరాణిచ ॥ ౩ ॥ పరమాధ్వైశ్చర్య
శబ్దైరేకోజ్ఞేయఃపరఃపుమాన్ ॥ ఆదిమధ్యాంతరహిత స్త్వవ్యక్తీనంత
రూపభృత్ ॥ ౪ ॥ చంద్రార్కవహ్నివాయూద్వాగ్రహక్షాణినభోది
శః । అన్వయవ్యతిరేకాభ్యాం సంతినోసంతియన్తతేః ॥ ౫ ॥ తస్యదేవస్య
నామ్నాంహి పారంగంతుంహికఃక్షమః । తథాపిచాభిధానాని వేంకటే
శస్యకానిచిత్ ॥ ౬ ॥ బ్రహ్మగీతానిపుణ్యానితానివత్సామిసువ్రత । య
దుచ్ఛారణమాత్రేణ విముక్తాఘఃపరంవ్రజేత్ ॥ ౭ ॥ వేంకటేశస్యనా
మ్నాంహిసహస్రస్యఋషిర్విధిః । ఛందోనుష్టుప్తథాదేవశ్రీవత్సాంకోర
మాపతిః ॥ ౮ ॥ బీజభూత స్తథోంకారోప్రీంక్షీంశక్తిశ్చకీలకం । ఓన్న
మోవేంకటేశాయే త్యాదిర్కంత్రోఽత్రకథ్యతే ॥ ౯ ॥ బ్రహ్మాండగర్భః
కవచమస్త్రంచక్రగదాధరః । వివియోగోఽభిప్రసిద్ధాహృదయంసామగా
యనః ॥ భాస్వచ్ఛందమసాయదీయనయనేభార్యాయదీయారమాయ
స్తాద్విశ్వసృడవ్యభూద్యమికులంయద్ధ్యానయుక్తంసదా । నాథోయో
జగతాంనగేంద్రదుహితుర్నాథోఽపియద్భక్తిమాంస్తాతోయోమదనస్య
యోదురితహంతంవేంకటేశంభజే ॥ ఊర్ధ్వోహస్తాయదీయా సుర
రిపుదళనేబిభ్రతౌశంఖచక్రే సేవ్యావంఘ్రిస్వకీయావభిదగదధరోదక్షి
ణోయస్యపాణి । తానన్తాత్రంభవాద్భిం గమయతిభజతామూగుగో

వామపాణి శ్రీవత్సాంకశ్చలక్ష్మీర్యదురసిలసత స్తంభజేవేంకటేశం ||
 ఇతిధ్యాయేవేంకటేశం శ్రీవత్సాంకంరమాపతిం । వేంకటేశోవిరూ
 పాక్షిత్యాభ్యుదయపేతమాత్ ॥౧౦॥ ... *
 వేంకటేశోవిరూపాక్షో విశ్వేశోవిశ్వభావనః । విశ్వసృష్టిశ్చ

సంహర్తావిశ్వప్రాణోవిరాడ్యుః ॥౧౧॥ శేషాద్రినిలయోఽశేషభక్తదుః
 ఖప్రణాశనః । * శేషస్తుత్యశ్రేష్ఠశాయీవిశేషజ్ఞోవిభుస్త్వభూః ॥౧౨॥ విష్ణు
 ర్విష్ణుశ్చవర్తిష్ణురుత్పహిష్ణుస్సహిష్ణుకః । * భ్రాజిష్ణుశ్చగ్రసిష్ణుశ్చవర్తిష్ణుశ్చ
 భరిష్ణుకః ॥౧౩॥ కాలయంతాకాలగోప్తాకాలఃకాలాంతకోఽఖిలః । కాల
 గమ్యః*కాలకర్తవద్వ్యకాలకలేశ్వరః ॥౧౪॥ శమ్భుస్త్వయమ్భూరమ్భో
 జనాభిస్తుమ్భితవారిధిః । అమ్భోధినన్దినజాని శ్శోణామ్భోజపదప్రభః ॥
 కమ్భుగ్రీవశ్శమ్భూరారిరూపః * శమ్భురజేక్షణః । బిమ్బాధరోబిమ్బరూపీ
 ప్రతిబిమ్బక్రియాతిగః ॥౧౫॥ గుణవాన్గుణగమ్యశ్చగుణాతీతోగుణప్రియః ।
 దుర్గుణధ్వంసకృత్సర్వసుగుణో * గుణభాసకః ॥౧౬॥ పరేశఃపరమా
 త్మాచ పరంజ్యోతిఃపరాగతిః । పరంపదంవియద్వాసాః పారమ్యర్పశుభ
 ప్రదః ॥౧౭॥ బ్రహ్మణ్డగరోభీబ్రహ్మణ్యో * బ్రహ్మసృష్ట్యహ్మబోధి
 తః । బ్రహ్మస్తుత్యోబ్రహ్మవాదీ బ్రహ్మచర్యపరాయణః ॥౧౮॥ సత్య
 వ్రతార్థసన్తుప్త సుత్యరూపీర్పూజావాక్ । సోమకప్రాణహారీచా నీతా
 మ్నాయో*భీసజ్జురః ॥౧౯॥ దేవాసురవరస్తుత్యః పతన్దస్తరధార
 కః । ధన్వన్తరికచ్ఛపాజ్ఞః పయోనిధివిమన్థకః ॥౨౦॥ అమరామృ
 తసన్ధాతా ధృతసమ్తాహినీవపుః । హరమోహకమాయావీ రక్షస్స
 ద్దోహభజ్జనః ॥౨౧॥ * హిరణ్యాక్షవిదారీచయజ్ఞోయజ్ఞవిభావనః ।
 యజ్ఞీయోర్విసముద్ధర్తా లీలాక్రోడఃప్రతాపవాక్ ॥౨౨॥ దణ్డకాసు
 రవిధ్వంసీ వక్రదంష్ట్రగ్రీక్షమాధరః । గన్ధర్వశాపహరణః * పుణ్యగన్ధోవి
 చక్షణః ॥౨౩॥ కరాళవక్త్రస్సీమారూ నేత్రష్వద్గుణవైభవః । శ్వే
 తఘోణీఘూర్ణితభూః ఘుర్ఘురధ్వనివిభ్రమః ॥౨౪॥ ద్రాఘీయాన్సీల
 కేశీచ *౧౦౦* జాగ్రదమ్బుజలోచనః । ఘృణావాక్ఘృణిసమ్మోహో
 మహాకాలాగ్నిదీధితిః ॥౨౫॥ జ్వాలాకరాళవదనో మహోల్కాకులవీ
 త్తణః । సటానిర్భణ్ణమేఘకాఘో దంష్ట్రాగ్రుగ్వ్యోప్తదిక్తః ॥౨౬॥

ఉచ్చాసాకృష్టభూతేశో నిశ్వాసత్య కవిశ్వసృట్ । * అస్తర్భ్రమజ్జగ
 ద్గర్భోఽనంతోబ్రహ్మకపాలహృత్ ॥ ౨౮ ॥ ఉగ్రోపీరమహావిష్ణు ర్జ్వలన
 స్ఫుర్వతోముఖః । నృసింహోభీషణో*భద్రో మృత్యుమృత్యుసనాతనః॥
 సభాస్తమోద్భవోభీమశ్శిరోమాలీమహేశ్వరః । ద్వాదశాదిత్యచూడా
 లః కల్పధూమసలూచ్చవిః ॥ ౩౦ ॥ హిరణ్యకోరస్థులభిన్నఖః*సింహము
 ఖోఽనఘః । ప్రహ్లాదవరదోధీమాభక్తసంఘప్రతిష్ఠితః ॥ ౩౧ ॥ బ్ర
 హ్మరుద్రాదిసంసేవ్య సిద్ధసాధ్యప్రపూజితః । లక్ష్మీనృసింహోదేవే
 శో జ్ఞానలాజహ్వస్త్రమాలికః ॥ ౩౨ ॥ *ఖడ్గీభీమహేష్వాసీ కపాలీ
 ముసలీహలీ । పాశీశూలీమహాబాహుర్జ్వరఘ్నా*రోగలుప్తకః ॥ ౩౩ ॥
 మాజ్ఞేయుక్చాత్రకోదణ్డీ కృష్ణాజినధరోవటుః । అధీతవేదోవేదాంతో
 ధారకోబ్రహ్మనైష్ఠికః ॥ ౩౪ ॥ అహీనశయనశీతః *ఆదితేయోఽనఘాహ
 రిః । సంవిత్ప్రియస్సామవేద్యో బలివేత్ప్రతిష్ఠితః ॥ ౩౫ ॥ బలితౌళిత
 పాదాబ్జో విద్ధ్యావళివిమానితః । త్రిపాదభూమిస్త్వీకర్తా విశ్వరూపప్రద
 శఃకః ॥ ౩౬ ॥ *ధృతత్రివిక్రమస్సాస్థి నఖభిన్నాణ్డఖర్పరః । పజ్జా
 తవాహినీధారా పవిత్రితకత్త్రయః ॥ ౩౭ ॥ విధిసమ్మానితఃపుణ్యోదై
 త్యయోద్ధాజయోర్జితః । సురరాజ్యప్రదశ్శుక్రమదహృత్పుగతీశ్వరః॥ ౩౮ ॥
 *జామదగ్న్యఃకుతారీచకార్తవీర్యవిదారణః । రేణుకాయాశ్శిరోహరీదు
 ప్తక్షత్రియమర్దనః ॥ ౩౯ ॥ వర్చస్వీదానశీలశ్చ ధనుష్కాబ్రహ్మవిత్తమః ।
 అత్యుదగ్రః*సమగ్రశ్చ న్యగ్రోధోదుష్టనిగ్రహః ॥ ౪౦ ॥ రవివంశసము
 ద్భుతో రాఘవోభరతాగ్రజః । కాసల్యాతనయోరామోవిశ్వమిత్ర
 ప్రియఙ్కరః॥ ౪౧ ॥ తాటకారిః*౨౦౦*సుబాహుఘ్నాబలాతిబలమస్త్ర
 వాక్ । అహల్యాశాపవిచ్ఛేదీ ప్రవిష్టజనకాలయః ॥ ౪౨ ॥ స్వయంవరసభా
 సంస్థ ఉశాచాపప్రభజ్ఞనః । జానకీపరిణేతాచ జనకాధీశసంస్తుతః ॥ ౪౩ ॥
 జమదగ్నితనూజాతయోద్ధాఽయోధ్యాధిపాగ్రణీః । *పితృవాక్యప్రతి
 పాలస్త్యక్తరాజ్యస్థులక్ష్మణః ॥ ౪౪ ॥ సనీతశ్చిత్రకూటస్థో భరతాహి
 తరాజ్యకః । కాకదర్పప్రహర్తాచ దణ్డకారణ్యవాసకః ॥ ౪౫ ॥ పశ్చావ
 ట్యాంవిహరీచ స్వధమఃపరిపోషకః । *విరాధహఽగస్తముఖ్యమునిస
 మ్నానితఃపుమాక్ ॥ ౪౬ ॥ ఇన్ద్రచాపధరఃఖడ్గధరశ్శాక్షయసాయకః ।

ఖరాస్తకోదూషణారి స్త్రిశిరసా-రిపుర్వృషః ॥ ౪౭ ॥ *తతఃసూక్షమణ
ఖానాసా చ్ఛేత్తావలూలధారకః । జటావాన్మణాశాలాస్థో మూరీచబల
మర్దకః ॥ ౪౮ ॥ పక్షిరాట్యుతసంవాదో రవితేజామహాబలః । శబర్యా
నీతఫల భుగ్గునూమత్పరితోపితః ॥ ౪౯ ॥ *సుగ్రీవాభయదోదైత్యకాయ
క్షేపణభానురః । సప్తసాలసముచ్ఛేత్తా వాలిహృతకపిసంవృతః ॥ ౫౦ ॥
వాయుసూనుకృతాసేవ స్త్యక్తపమ్మఃకుశాసనః । ఉదన్వత్తీరగర్భూరో
*విభీషణవరప్రదః ॥ ౫౧ ॥ సేతుకృద్దైత్యహప్రాప్తలబ్ధో-లజ్జా-రవాణ
స్వయం । అతికాయశిరశ్చేత్తా కుమ్భకర్ణవిభేదనః ॥ ౫౨ ॥ దశకణ్ఠశిరోధ్వం
సీజామ్బువత్ప్రముఖావృతః । జానకీశః*సురాధ్యక్షః సాకేతేశఃపురాతనః ॥
పుణ్యశ్లోకోవేదవేద్యస్సాన్విమితీర్థనివాసకః । లక్ష్మీసరఃకేళిలోలో లక్ష్మీ
శోలోకరక్షకః ॥ ౫౩ ॥ దేవకీగర్భసమ్భూతో*యశోదేక్షణాలితః । వ
సుదేవకృతస్తోతో నన్దగోపమనోహరః ॥ ౫౪ ॥ చతుర్భుజఃకోమలాక్షో
గదావాన్నీలకున్తలః । పూతనాప్రాణసంహర్తా తృణావర్తవినాశనః ॥ ౫౫ ॥
గర్గారోపితనామాజ్ఞో*వాసుదేవోహ్యధోక్షజః । గోపికాస్తన్యపా
యీచబలభద్రానుజోఽచ్యుతః ॥ ౫౬ ॥ వైయాఘ్రసఖభూషశ్చవత్సజద్వ
త్సవర్ధనః । క్షీరసారాశనరతో దధిభాణ్డప్రమర్దనః ॥ ౫౭ ॥ *సవనీతాప
హర్తాచ నీలనీరదభానురః । ఆభీరదృష్టదౌర్జన్యో నీలపద్మనిభాననః ॥ ౫౮ ॥
మాతృదశితవిశ్వాస్య ఉలూఖలనిబద్ధనః । నశకూబరశాపాంతో గోధూళి
చ్ఛురితాఙ్గకః ॥ ౫౯ ॥ గోసజ్జరక్షకశ్శ్రీశో*౩౦౦*బృందారణ్యనివాసకః । వ
త్సాస్తకోబకద్వేషీదైత్యామ్బుదమహానిలః ॥ ౬౦ ॥ మహాజగరచణ్డాగ్నిశ్శ
కటప్రాణకణ్ఠకః ॥ ౬౧ ॥ సేవ్యఃపుణ్యగాత్రః ఖరజిచ్ఛ్మదీధితిః ॥ ౬౨ ॥ *తాశప
క్వఫలాశీచకాళీయఫణిదర్పహానాగపత్నీస్తుతిప్రీతః । ప్రలమ్బాసురఖణ్డనః ॥
దావాగ్నిజలసంహారి ఫలాహరిగదాగ్రజః । గోపాఙ్గనాచేలచోరః పాథో
లీలావిశారదః ॥ ౬౩ ॥ వంశగానప్రవీణశ్చ*గోపీహస్తామ్బుజార్చితః । ము
నిపత్న్యాహృతాహారో మునిశ్రేష్ఠోమునిప్రియః ॥ ౬౪ ॥ గోవర్ధనాద్రి
సన్ధర్తా సజ్జన్ద్రసతమోపహః । సదుద్యానవిలాసీచ రాసక్రీడాపరా
యణః ॥ ౬౫ ॥ పరుణాభ్యర్చితోగోపీప్రార్థితః*పురుషోత్తమః । అక్రూ
రస్తుతిసంప్రీతః కుబ్జాయకాపనదాయకః ॥ ౬౬ ॥ ముష్టికోరఃప్రహారిచ

చాణూరోదరదారణః | మల్లయుద్ధాగ్రగణ్యశ్చపితృబన్ధనమోచకః || ౬౮ ||
 మత్తమాతజ్జపభాస్యః కంసగ్రీవానికృత్తనః | ఉగ్రసేనప్రతిష్ఠాతా *ర
 త్నసింహాసనస్థితః || ౬౯ || కాలనేమిఖలద్వేషీ ముచుకుద్దవరప్రదః |
 సాల్వసేవితదుర్ధ్వరాజస్తయనివారణః || ౭౦ || రుక్తగర్వాపహరీచరు
 క్తిజీనయనోత్సవః | ప్రద్యుమ్నజనకః కామీ ప్రద్యుమ్నోద్వారకాధిపః ||
 *మణ్యాహర్తామహామాయోజాంబవత్కృతసంగరః | జాబూనదాంబర
 ధరోగమ్యాజాంబవతీవిభుః || ౭౧ || కాళిందీప్రథితారామకేళిర్ధం
 జావతంసకః | మందారసుమనోభాస్వాత్ శచీశాఖీష్టదాయకః || ౭౨ ||
 *సత్రాజిన్తానసోల్లాసీ సత్యాజానిశ్శుభావహః | శతధన్వహరిస్సిద్ధః
 పాండవప్రియకోత్సవః || ౭౩ || భద్రప్రియస్సుభద్రాయాభ్రాతా
 నాగ్నజితీవిభుః | కిరీటకుండలధరః *కల్పపల్లవలాలితః || ౭౪ || భై
 ష్మీప్రణయభాషావాక్ మిత్రవిందాధిపోఽభయః | స్వమూర్తికేళిసంప్రీ
 తోలక్ష్మణోదారమానసః || ౭౫ || ప్రాగ్జ్యోతిషాధిపధ్వంసీ తత్రైన్యా
 న్తకరోఽమృతః | భూమిస్తుతో*భూరిభోగో భూషణాంబరసంయుతః || ౭౬ ||
 బహురామాకృతాహ్లాదోగంధమాల్యానులేపః | నారదాదృష్టచరితో
 దేవేశోవిశ్వరాధ్యురః || ౭౭ || బాణబాహువిదారశ్చ తాపజ్వరవినాశ
 కః | *ఉషోద్ధ్వయితాఽవ్యక్తశ్శివవాక్తుప్తమానసః || ౭౮ || మహేశజ్వ
 రసంస్తుత్యశ్శీతజ్వరభయాంతకః | నృగరాజోద్ధారకశ్చ పాండ్రకాదివధో
 ద్యుతః || ౭౯ || వివిధారిచ్ఛలోద్విగ్నబ్రహ్మణేషుదయాపరః |
 జరాసన్ధబలద్వేషీ కేశిదైత్యభయఙ్కరః *రంం* || ౮౦ || చక్రీచైద్యా
 న్తకస్సభ్యోరాజబంధవిమోచకః | రాజసూయహవిభోక్తాస్సిద్ధాన్త
 శ్శుభలక్షణః || ౮౧ || ధానాభక్షణసంప్రీతః కుచేలాఖీష్టదాయ
 కః | సత్త్వాదిగుణగంభీరో*ద్రాపదీమానరక్షకః || ౮౨ || భీష్మధ్యేయో
 భక్తవశ్యోభీమపూజ్యోదయానిధిః | దంతవక్రశిరశ్చేత్తాకృష్ణఃకృష్ణాసఖ
 స్స్వరాట్ || ౮౩ || వైజయంతీప్రమోదీచ *బహిఃపహావిభూషణః | పా
 థకౌరవసంధానకారీదుశ్శాసనాంతకః || ౮౪ || బుద్ధోవిశుద్ధస్సర్వ
 జ్ఞః క్రతుహింసావినిందకః | త్రిపురస్త్రిమానభంగస్సర్వశాస్త్రవిశారదః ||
 నిర్వికారో*నిర్మమశ్చ నిరాభాసోనిరానుయః | జగన్మోహకధర్మీచదిగ్వి

స్త్రోదిష్వశీశ్వరః ॥ ౮౭ ॥ కల్మషేచ్ఛప్రహర్తాచ దుష్టనిగ్రహకార
కః । ధర్మప్రతిష్ఠాకారీచ *చాతుర్వర్ణ్యవిభాగకృత్ ॥ ౮౮ ॥ యుగాంత
కోయుగాక్రాంతో యుగకృద్యుగభానకః । కామారిః కామకారీచ నిష్కా-
మః కామితాథదః ॥ ౮౯ ॥ భగోవదేణ్యంసవితుః *శాక్లేవై కుంఠమం
దిరః । హయగ్రీవః కైటభః రిద్ధిహఘ్నాగజరక్షకః ॥ ౯౦ ॥ సర్వసం
శయవిచ్ఛేదా సర్వభక్తసముత్సుకః । కపర్దీ కామహరీచ *కళాకాష్ఠాస్త్ర
తిర్థతిః ॥ ౯౧ ॥ అనాదిరప్రమేయాజాః ప్రధానస్సన్నిరూపకః । నిర్లభే
పోనిస్సృప్రహా*౭సజ్ఞో నిర్భయోనీతిపారగః ॥ ౯౨ ॥ నిష్ప్రేక్ష్య
నిష్క్రియశ్శాంతో నిష్ప్రపంచోనిధిర్నయః । కమ్య*కమీ*వికమీ-
చకమే*పుంకర్తభావనః ॥ ౯౩ ॥ కర్తాంగకర్తవిన్యాసో మహాకమీ-
మహావ్రతీ । కర్తృభుక్కర్తృఫలదః *కర్తేశకర్తనిగ్రహః ॥ ౯౪ ॥ సరోనారా
యశోదాంతఃకపిలః కామదశ్శుచిః । తప్తాజప్తా*౧౦౦*౭క్షమాలావాన్
స్తానేతాలయోగతిః ॥ ౯౫ ॥ శిష్టోద్రష్టారిపుద్వేష్టా రోష్టావేష్టా*మ
హానటః । రోద్ధాబోద్ధామహాయోద్ధా శ్రద్ధావా*౯సత్యధీశ్శుభః ॥ ౯౬ ॥
మంత్రీమంత్రోమంత్రగమ్యా *మంత్రకృత్పరమంత్రహృత్ । మంత్రభృ
న్మంత్రఫలదోమంత్రేశోమంత్రవిగ్రహః ॥ ౯౭ ॥ మంత్రాంగోమంత్ర
విన్యాసో మహామంత్రోమహాక్రమః । *స్థిరధీఃస్థిరవిజ్ఞానః స్థిరప్రజ్ఞఃస్థిరాన
నః ॥ ౯౮ ॥ స్థిరయోగఃస్థిరాధారః స్థిరమాగః*స్థిరాగమః । నిశ్చే*యసో
నిరీహా*౭గ్ని ర్నిరవద్యోనిరంజనః ॥ ౯౯ ॥ నిర్లెవ్యోనిరహంకారో నిర్లం
భోనిరసూయకః । అనంతో౭నంతబాహురసంతాంఘ్రి*రసంతదృక్ ॥
అనంతవక్త్రోనంతాంగో నంతరూపోహ్యనంతకృత్ । ఊర్ధ్వరేతాఊర్ధ్వ
లింగో హ్యూర్ధ్వ*మూఢో*ధ్వ*శాఖకః ॥ ౧౦౦ ॥ ఊర్ధ్వ*ఊర్ధ్వా-
ధ్వరక్షీచహ్యూర్ధ్వ*జ్వాలోనిరాకులః । బీజంబీజప్రదోనిత్యోనిదానంని
ష్కృతిఃకృతీ ॥ ౧౦౧ ॥ మహా*నణీయాన్దరిమా సుషుమాచిత్రమాలికః ।
నభస్సుంజ్ఞుభసోజ్యోతి నభస్వాన్నిర్నభానభః ॥ ౧౦౨ ॥ అభు*వి*భుః
ప్రభుశ్శంభు మహీయా*భూభు*వాకృతిః । మహానందోమహాశూ-
రో మహారాశిమహాహోతృవః ॥ ౧౦౩ ॥ మహాక్రోధో*మహాజ్వా-
లో మహాశాంతోమహాగుణః । సత్యవ్రతస్సత్యపర స్సత్యసంధస్సతాం

గతిః ॥౧౦౫॥ సత్యేశ సుత్యసంకల్ప సుత్యచారిత్రలక్షణః ॥౧౦౬॥ *అంతశ్చ
 రోహ్యంతరాత్ పరమాత్తాచిదాత్మకః ॥ ౧౦౭ ॥ రోచనోరోచమాన
 శ్చ సాక్షీశౌరిజ్ఞానాదనః । ముకుందో *నందనిష్పంద స్వర్ణబిందుఃపు
 రందరః ॥ ౧౦౮ ॥ అరిందమస్సుమందశ్చ కుందమందారహాసవాన్ । స్వం
 దనారూఢచండాంగో హ్యనందీనందనందనః ॥ ౧౦౯ ॥ అననూయానంద
 నో*౭త్రి నేత్రానందస్సునందవాన్ । శంఖవాక్పంకజకరః కుంకుమాం
 కోజయాంకుశః ॥ ౧౧౦ ॥ అంభోజమకరందాఢ్యో నిష్పంకో౭గరుపంకిలః ।
 ఇంద్ర*చంద్రరథశ్చంద్రో౭ తిచంద్రశ్చంద్రభాసకః ॥ ౧౧౧ ॥ ఉపేంద్రఇం
 ద్రరాజశ్చ వాగింద్రశ్చంద్రలోచనః । ప్రత్యక్షరాక్ *పరంధామ పరమార్థః
 పరాత్పరః ॥ ౧౧౨ ॥ అపారవాక్పారగామీ పారావారఃపరావరః । స
 హస్వానర్థదాతాచ సహసః*సాహసీజయీ ॥ ౧౧౩ ॥ తేజస్వీవాయువిశి
 ష్ఠ తపస్వీతాపసోత్తమః । ఐశ్వర్యోద్భూతికృద్భూతి రైశ్వర్యాంగకలా
 పవాన్ ॥ ౧౧౪ ॥ అంభోధిశాయీ *భగవాన్ సర్వజ్ఞస్సామపారగః ।
 మహాయోగీమహాధీరో మహాభోగీమహాప్రభుః ॥ ౧౧౫ ॥ మహావీరో
 మహాతుష్టిర్మహాపుష్టిః*మహాగుణః । మహాదేవోమహాబాహు మహా
 ధర్మోమహేశ్వరః ॥ ౧౧౬ ॥ సమీపగోదూరగామీ స్వర్గమార్గనిరర్గళః ।
 నగోనగధరో*నాగో నాగేశోనాగపాలకః ॥ ౧౧౭ ॥ హిరణ్మయస్వర్ణరే
 తా హిరణ్యార్చిహిరణ్యదః । గుణగణ్యశ్శరణ్యశ్చ పుణ్యకీర్తి*పురాణ
 గః ॥ ౧౧౮ ॥ జన్యభృజ్జన్యసన్నద్ధో దివ్యపంచాయుధోవశీదాజన్యభంగః
 పజన్య సాజన్యనిలయో౭లయః ॥ ౧౧౯ ॥ జలంధరాంతకో*౭౦౦*భస్మ
 దైత్యనాశీమహామనాః । శ్రేష్ఠశ్చ విప్రోద్రాఘిప్రో గరిష్ఠోగరుడధ్వజః ॥
 జ్యేష్ఠోద్రఢిష్ఠోవర్షిష్ఠో *ద్రాఘీయాన్ ప్రణవః ఘోషీ । సంప్రదాయకరస్సన్వి
 మీ సురేశోమాధవోమధుః ॥ ౧౨౦ ॥ నినిఁమేషోవిధిః*వేధా బలవాన్ జీవ
 నంబలీ । స్మతాశ్రోతావికతాచ ధ్యాతానేతాసమో *౭సమః ॥
 హోతాపోతామహావక్తా రంతామంతాఖిలాంతకః । దాతాగ్రాహ
 యితామాతా *నియంతానంతవైభవః ॥ ౧౨౧ ॥ గోప్తాగోపయితాహంతా
 ధర్మజాగరితాధవః । కర్తాక్షేత్రకరఃక్షేత్ర ప్రదః*క్షేత్రజ్ఞాతృవిత్ర ॥
 క్షేత్రీక్షేత్రహరఃక్షేత్ర ప్రియఃక్షేమకరోమరుత్ । భక్తిప్రదోముక్తిదా

యీ శక్తిదో*యుక్తిదాయకః॥౧౨౮॥ శక్తియుక్తైశ్చక్తికప్రగ్విసూక్తిరా
 మ్నాయసూక్తిః । ధనంజయోధనాధ్యక్షో ధనికోధనదాధిపః॥౧౨౯॥
 మహాధనో*మహామానీ దుర్యోధనవిమానితః । రత్నాకరోరత్నరోచీ
 రత్నగభాశ్రయశ్శుచిః॥౧౩౦॥ రత్నసానునిధిమాళిరత్నభారత్నకం
 కణః । అంతలక్ష్యో*స్తరభ్యా సీచాంతధ్యేయోజితాసనః ॥ ౧౩౧॥
 అంతరంగోదయావాంశ్చ హ్యంతర్దాయోమహార్ణవః । సరసస్సిద్ధరసి
 కస్సిద్ధిః*సాధ్యస్సదాగతిః ॥ ౧౩౨॥ ఆయుఃప్రదోమహాయుష్మా నచి-
 ష్మానోషధీపతిః । అష్టశ్రీరష్టభాగోష్టకకుబ్ధ్యోప్తయశోవ్రతి*౮౦౦॥
 *అష్టపదస్సవర్ణాభోహ్యష్టమూతిః*ప్రీతమూతిమా* । అస్వప్న
 స్వప్నగస్వప్నస్సుస్వప్నఫలదాయకః ॥ ౧౩౩॥ దుస్వప్నధ్వంసో
 ధ్వస్తదునిమిత్తః*శివంకరః । సువణవణస్సంభావ్యో వర్ణితోవర్ణన
 మ్ముఖః ॥ ౧౩౪॥ సువర్ణముఖరీతీరశివధ్యౌతపదాంబుజః । దాతౌయ
 ణీవచస్త్ర్యో దూర్వాసాదృష్టిగోచరః ॥ ౧౩౫॥ అంబరీషవ్రతప్రీ
 తో మహాకృత్తివిభంజనః । *మహాభిచారకధ్వంసీ కాలనవభయాంత
 కః ॥ ౧౩౬॥ సుదర్శనకాలమేఘశ్యామశ్శ్రీమంత్రభావితః । హేమాం
 బుజసరసాన్నియా శ్రీమనోభావితాకృతిః ॥ ౧౩౭॥ శ్రీప్రదత్తాంబుజ
 ప్రగ్వి శ్రీకేళిశ్రీనిధిః*భవః । శ్రీప్రదోవామనోలక్ష్మీనాయకశ్చచతు
 భుజః ॥ ౧౩౮॥ సంతృప్తస్తర్పితస్తీర్థస్సాత్మసౌఖ్యప్రదశ్శక్తిః ।
 అగస్త్యస్తుతిసంహృష్టో దశైతావ్యక్తభావనః ॥ ౧౩౯॥ *కపిలాచిఃక
 పిలవా* సున్నాతాఘవిపాటనః । వృషాకపిశిష్యామిమనోంతస్థిత
 విగ్రహః ॥ ౧౪౦॥ వహ్నిప్రియోధనసంభావ్యో జనలోకవిధాయకః ।
 వహ్నిప్రభోవహ్నితేజాః*శుభాభీష్టప్రదోయమీ ॥ ౧౪౧॥ వారుణశ్శే
 త్రనిలయో వరుణోవారణాచితః । వాయుస్థానకృతావాసో వాయుగో
 వాయుసంభృతః॥౧౪౨॥ యమాంతకోఽభిజననో*యమలోకనివారణః ।
 యమినామగ్రగణ్యశ్చ సంయమీయమభావితః ॥ ౧౪౩॥ ఇంద్రోద్యానస
 మీపథ్య ఇంద్రదృగ్విషయఃప్రభుః । యక్షరాట్సరసీవాసోహ్యక్షయ్యనిధికో
 శక్తృత్ ॥ ౧౪౪॥ స్వామితీర్థకృతావాసః*స్వామిధ్యేయోహ్యధోక్షజః ।
 వరాహోద్యవ్తీర్థాభిసేవితాంఘ్రిసరోరుహః ॥ ౧౪౫॥ పాండుతీర్థా

భిషిక్తాంగో యుధిష్ఠిరవరప్రదః । భీమాన్తఃకరణారూఢ శ్వేతవాహ
 నసఖ్యవాక్ ॥ ౧౮౩ ॥ నకులభయదోమాద్రీసహదేవాభివందితః ।
 కృష్ణాశపథసంధాతా *కుంతీస్తుతిరతోదమీ ॥ ౧౮౪ ॥ నారదాదిమునిస్తు
 త్యో నిత్యకర్తృపరాయః । దశి-తావ్యక్తరూపశ్చ పీణానాదప్రమోది
 తః ॥ ౧౮౫ ॥ షట్కోటితీర్థ-చర్యావాక్ దేవతీర్థ-కృతాశ్రమః । బిల్వా
 మలజలస్నాయీ సరస్వత్యంబుసేవితః ॥ ౧౮౬ ॥ *తుంబురూదకసంస్ప
 శ-జనచిత్తతమోవహః । మత్స్యవామనకూర్తా దితీర్థ-రాజఃపురాణభృ
 త్ ॥ ౧౮౭ ॥ చక్రధ్యేయపదాంభోజ శ్శృంఖలజితపాదుకః । రామతీర్థ-వి
 హారీచ బలభద్రప్రతిష్ఠితః ॥ ౧౮౮ ॥ జామదగ్న్యసరస్తీర్థ-జలసేచనతపి-
 తః । పాపహారికీలాల సుస్నాతాఘవినాశనః ॥ ౧౮౯ ॥ నభోగంగాభిషి
 క్తశ్చ*౯౦౦*నాగతీర్థా-భిషేకవాక్ । కుమారధారాతీర్థ-స్థో వటువేష
 సుసమేఖలః ॥ ౧౯౦ ॥ వృద్ధస్యసుకుమారత్వప్రదస్సందర్శనవాన్సుఖీ । ప్రియం
 వదోమహాకుక్షి రిత్వోకుకులనందనః ॥ ౧౯౧ ॥ *నీలగోక్షీరధారాభూర్వ
 రాహుచలనాయకః । భరద్వాజప్రతిష్ఠావాక్ బృహస్పతివిభావితః ॥ ౧౯౨ ॥
 అంజనాకృతపూజావా నాజ్ఞానేయకరార్చితః । అంజనాద్రినివాసశ్చ ముం
 జకేశఃపురందరః ॥ ౧౯౩ ॥ కిన్నరద్వయసంబంధి బంధమోక్షప్రదాయకః ।
 *వైఖానసమఖారంభో వృషజ్ఞేయోవృషాచలః ॥ ౧౯౪ ॥ వృషకాయ
 ప్రభేత్తాచ క్రీడనాచారసంభ్రమః । సౌవచ-లేయవిన్ద్యస్త రాజ్యోనారా
 యణప్రియః ॥ ౧౯౫ ॥ దుర్మేధోభంజకఃప్రాజ్ఞో బ్రహ్మాత్మవమ
 హోత్సుకః । *భద్రాసురశిరశ్చేత్తా భద్రక్షేత్రీసుభద్రవాక్ ॥ ౧౯౬ ॥
 మృగయాఽక్షీణసన్నాహ శ్శంకరాజన్యతుష్టిదః । స్థాణుస్థోవై నతే
 యాంగభావితోహ్యశరీరవాక్ ॥ ౧౯౭ ॥ భోగీంద్రభోగసంస్థానో బ్ర
 హ్మదిగణసేవితః । *సహస్రార-చ్ఛటాభాస్వద్విమానాంతస్థింతోగుణీ
 విష్వక్సేనకృతస్తోత్రస్సనందనపరీవృతః । జాహ్నువ్యాదినదీసేవ్యస్సురేశా
 ద్యభివందితః ॥ ౧౯౮ ॥ సురాంగనానృత్యపరోగంధర్వోద్ధాయనప్రియః ।
 రాకేందుసంకాశనఖఃకోమలాంఘ్రిసరోరుహః ॥ ౧౯౯ ॥ *కచ్ఛపప్రపదః
 కుందగుల్ఫకస్త్వచ్ఛకూర్పరః । మేదురస్వర్ణవస్త్రాఙ్ఘ్రికటిదేశస్థమే
 ఖలః ॥ ౨౦౦ ॥ ప్రోల్లసచ్ఛురికాభాస్వత్కటిదేశశ్శుభంకరః । అనంత

పద్మజస్థాననాభిర్క్వాక్తికమాలికః ॥ ౧౬౨ ॥ మందారచాంపేయమాలీర
త్వాభరణసంభృతః । * లంబయజ్ఞోపవీతీ చంద్రశ్రీఖండలేపవాక్ ॥
వరదోఽభయదశ్చక్రీశంఖకాస్తుభద్రీప్తిమాన్ ॥ శ్రీవత్సాంకితవక్షస్కంఠ-
క్షీసంశ్రితహృత్తటః ॥ ౧౬౩ ॥ నీలోత్పలనిభాకారః * శోణాంభోజస-
మాననః । కోటిమన్మథలావణ్యశ్చంద్రికాస్త్రితపూరితః ॥ ౧౬౪ ॥ సు-
ధాన్వచ్ఛోధ్వంశుండశ్చ కస్తూరీతిలకాంచితః । పుండరీకేక్షణస్సచ్ఛో-
మాభిశోభావిరాజితః ॥ ౧౬౫ ॥ పద్మస్థఃపద్మనాభశ్చ * సోమమండల-
గోబుధః । వహ్నిమండలగసూన్య సూన్యమండలసంస్థితః ॥ ౧౬౬ ॥
శ్రీవతిర్భూమిజానిశ్చ విమలాద్యభిసంవృతః । జగత్కుటుంబజనితారక్ష-
కః * కామితప్రదః ॥ ౧౬౭ ॥ అవస్థాత్రయయంతాచ విశ్వతేజస్వరూప
వాక్ ॥ జ్ఞప్తిజ్ఞేయోజ్ఞానగమ్యాజ్ఞానాతీతస్సురాతిగః ॥ ౧౬౮ ॥ బ్ర-
హ్మాండాంతర్బహిర్వ్యాప్తోవేంకటాద్రిగదాధరః ॥ * ౧౦౦౦ *

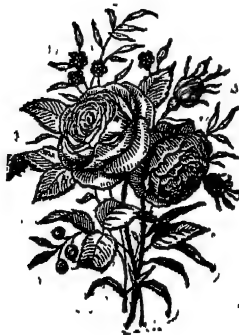
శ్రీవేంకటాద్రిగదాధరోన్నమ ఇతి.

ఏవంశ్రీవేంకటేశ్వర కీర్తితంపరమాద్భుతం ॥ ౧౭౦ ॥ నామ్నాంసహ-
స్రంసంశ్రావ్యంపవిత్రంపుణ్యవధానమ్ । శ్రవణాత్సవదోషఘ్నంరోగ-
ఘ్నంమృత్యునాశనం ॥ ౧౭౧ ॥ దారిద్ర్యభేదసంధమ్యంసర్వైశ్వర్యఫలప్ర-
దం । కాలాహివిషవిచ్ఛేదిజ్వరాపస్కారభంజనం ॥ ౧౭౨ ॥ శత్రుక్షయకరం
రాజగ్రహపీడానివారణం । బ్రహ్మరాక్షసకూశ్మాండభేతాశభయభజ్జ-
నం ॥ ౧౭౩ ॥ విద్యాభిలాషీవిద్యావాన్ధనాథీధనవాన్భవేత్ । అనం-
తకల్పజీవీస్య దాయుష్కామోమహామయాశాః ॥ ౧౭౪ ॥ పుత్రార్థీసుగు-
ణాన్సుతాకలభేతాయుష్కతస్తతః । సంగ్రామేశత్రువిజయీ సభాయాం
ప్రతివాదిజిత్ ॥ ౧౭౫ ॥ దివైన్యామభిరేభిస్తు తులసీపూజనాత్సకృత్ ।
వైకుంఠవాసీభగవత్సదృశోవిష్ణుసన్నిధౌ ॥ ౧౭౬ ॥ కల్టారపూజనా-
న్తాసాద్వివేచితవిషయక్షరాట్ । నీలోత్పలార్చనాత్సర్వరాజపూజ్యస్స
దాభవేత్ ॥ ౧౭౭ ॥ హృత్సంస్థితైర్నామభిస్తు భూయాద్భగ్విషయో-
హరిః । వాఙ్మితాధాంతదాదత్వావైకుంఠంచప్రయచ్ఛతి ॥ ౧౭౮ ॥
త్రిసంధ్యాయోజపేన్నిత్యం సంపూజ్యవిధినావిభుం । త్రివారంపఞ్చవా-
రంవాప్రత్యహంక్రమశోయమీ ॥ ౧౭౯ ॥ మాసాదలక్ష్మీనాశస్సన్విద్విమా

సాత్త్వికం రేంద్రతా । త్రిమాసాన్తహదైశ్వర్యం తతస్సంభాషణంభ
వేత్ । మాసంపతన్మూనకర్తపూర్తిచసమవాప్నుయాత్ ॥౧౦౦॥
మాగభ్రష్టశ్చసన్మాగం గతస్వస్త్వంస్వకీయకం । చాంచల్యచిత్తో
చాంచల్యం మనస్సాన్విష్ఠ్యంచగచ్ఛతి ॥ ౧౦౧ ॥ ఆయురారోగ్యమైశ్వ
ర్యం జ్ఞానంమోక్షంచవిదంతి । సర్వానామానవాప్నోతి శాశ్వతంచప
దంతథా ॥ ౧౦౨ ॥ సత్యంసత్యంపునసత్యం సత్యంసత్యంనసంశయః॥

ఇతి శ్రీ బ్రహ్మాండపురాణే వసిష్ఠనారదసంవాదే శ్రీవేంకటా
చలమాహాత్మ్యే శ్రీ వేంకటేశ శ్రీ సహస్రనామ
స్తోత్రాధ్యాయస్సమాప్తః.

శ్రియఃకాంతాయకల్యాణనిధయేనిధయేర్థినామ్ ।
శ్రీవేంకటనివాసాయ శ్రీనివాసాయమద్భజమ్ ॥
శ్రీవేంకటాచలాధీశం శ్రియాధ్యాసితవక్షసమ్ ।
శ్రితచేతనమందారం శ్రీనివాసమహంభజే॥

శ్రీవేంకటేశ్వరసహస్రనామావళిపారమ్భం.

* ఓం శ్రీవేంకటేశ్వరాయనమః	౧	కాలాంతరాయనమః	...
విరూపాక్షాయనమః	...	అఖిలాయనమః	...
విశ్వేశ్వరాయనమః	...	కాలగమ్యాయనమః	30
విశ్వభావనాయనమః	...	* ఓం కాలకణ్ఠవద్వాయనమః	...
విశ్వసృజేనమః	...	కాలకలేశ్వరాయనమః	...
విశ్వసంహరేనమః	...	శమ్భువేనమః	...
విశ్వప్రాణాయనమః	...	సద్వయమ్భువేనమః	...
విరాడ్వపుషేనమః	...	అమృతానాభయేనమః	34
శేషాద్రినిలయాయనమః	...	స్తమ్భితవారిధయేనమః	...
అశేషభక్తదుఃఖప్రణాశనాయనమః	...	అమృతానాభినిజానయేనమః	...
* ఓం శేషస్తుత్యాయనమః	...	శోకామృతానాభివదప్రభాయనమః	...
శేషశాయనమః	...	కమ్బుగ్రీవానమః	...
విశేషజ్ఞాయనమః	...	శమ్భురారిరూపాయనమః	౪౦
విభవేనమః	...	* ఓం శమ్భురజేక్షణాయనమః	...
స్వభువేనమః	౧4	బిమ్బాధరాయనమః	...
విష్ణువేనమః	...	బిమ్బరూపిణేనమః	...
జిష్ణువేనమః	...	ప్రతిబిమ్బక్రియాతిగాయనమః	...
వర్ధిష్ఠవేనమః	...	గుణవతేనమః	౪4
ఉత్పాదిష్ఠవేనమః	...	గుణగమ్యాయనమః	...
సహస్త్వకాయనమః	౨౦	గుణాతితాయనమః	...
* ఓం భ్రాజిష్ఠవేనమః	...	గుణప్రియాయనమః	...
గ్రసిష్ఠవేనమః	...	దుర్గుణధ్వంసకృతేనమః	...
వర్తిష్ఠవేనమః	...	సర్వగుణకాయనమః	4౦
భరిష్ఠకాయనమః	...	* ఓం గుణభాసకాయనమః	...
కాలయస్త్రేనమః	౨4	వరేశ్వరాయనమః	...
కాలగోస్త్రేనమః	...	వరమాత్మనేనమః	...
కాలాయనమః	...	వరస్త్రిజ్యోతిషేనమః	...

ప రామైశ్వరయేనమః ...	౫౧౧	యజ్ఞాయనమః
పరస్మైపదాయనమః	యజ్ఞవిభావనాయనమః
వియద్వాసనేనమః	యజ్ఞియోద్వీసముద్ధరేనమః
పారమ్యర్యకుభప్రదాయనమః	వీలాక్రోధాయనమః ...	౧౫౧
బ్రహ్మంజగరాభయనమః	వ్రతావవతేనమః
బ్రహ్మజ్ఞాయనమః ...	౬౦	దణ్డకాసురవిధ్వంసీనేనమః
* ఓం బ్రహ్మసృజేనమః	వక్రదంష్ట్రాయనమః
బ్రహ్మబోధితాయనమః	క్షమాధరాయనమః
బ్రహ్మస్తుత్యాయనమః	గర్భర్యశాపహరణాయనమః ...	౯౦
బ్రహ్మవాదినేనమః	* ఓం పుణ్యగర్భాయనమః
బ్రహ్మచర్యపరాయణాయనమః ...	౬౫	విచక్షణాయనమః
సత్యవ్రతార్థసమ్రప్తాయనమః	కరాళవక్త్రాయనమః
సత్యరూపిణేనమః	సోమార్కనేత్రాయనమః
ఝషాక్లవతేనమః	షడ్భుజివైభవాయనమః...	౯౫
సోమకప్రాణహరిణేనమః	శ్వేతఘోషినేనమః
అనీతామ్నాయాయనమః ...	౭౦	ఘూర్ణితభ్రువేనమః
* ఓం అభీసంజ్వరాయనమః	ఘర్భరధ్వనివిభ్రంజకాయనమః
దేవాసురవరస్తుత్యాయనమః	ద్రాఘీయనేనమః
వతస్తవరధారకాయనమః	నీలకేసినేనమః ...	౧౦౦
ధన్వంతరయేనమః	* ఓం జాగ్రదమ్బుజిలోచనాయనః...	...
కచ్చపాక్షాయనమః ...	౭౫	ఘృణావతేనమః
పయోనిధివిముక్తకాయనమః	ఘృణిసమ్మోహయనమః
అమరామృతసంద్భాత్రేనమః	మహాకాలాగ్నిదీధితయేనమః
ధృతసమ్మోహినీవపుషేనమః	జ్వాలాకరాళవదనాయనమః ...	౧౦౫
హరమోహకమాయావినేనమః	మహాలాక్ష్మిమలవిక్షణాయనమః
రక్షస్సమోహభంజనాయనమః ...	౮౦	సహనిర్భిణ్ణమేఘకాయనమః
* ఓం హిరణ్యకవిదారిణేనమః		

దంష్ట్రారుగ్వ్యుత్తదిక్షతాయనమః...	బ్రహ్మవరదాయనమః
ఉచ్చాసాకృష్టభూతేశాయనమః ...	భీమతేనమః
నిశ్వాసత్యక్షవిశ్వసృజేనమః ౧౧౦	భక్తసంప్రతిష్ఠితాయనమః ౧౩౫	...
*అక్షరభ్రమజ్జగద్రాభయనమః ...	బ్రహ్మరుద్రాదిసంసేవ్యాయనమః
అనన్తాయనమః ...	సిద్ధసాధ్యప్రపూజితాయనమః
బ్రహ్మకపాలకృతేనమః ...	లక్ష్మీనృసింహాయనమః
ఉగ్రాయనమః ...	దేవేశాయనమః
వీరాయనమః ... ౧౧౫	జ్వాలాజిహ్వస్త్రమాలికాయనమః ౧	...
మహావిష్ణవేనమః ...	* ఓం భద్రినేనమః
జ్వలనాయనమః ...	భేరినేనమః
సర్వతోముఖాయనమః...	మహేష్వరినేనమః
నృసింహాయనమః ...	కపాలినేనమః
భీషణాయనమః ... ౧౨౦	ముసలినేనమః ... ౧౪౫	...
* ఓం భద్రాయనమః ...	హలినేనమః
మృత్యుమృత్యవేనమః ...	పాశినేనమః
సనాతనాయనమః ...	శూలినేనమః
సభాస్తమోభృచ్చవాయనమః ...	మహాబాహువేనమః
భీమానమః ... ౧౨౫	జ్వరఘ్నాయనమః ... ౧౫౦	...
శిరోమాలినేనమః ...	* ఓం రోగలబ్ధికాయనమః
మహేశ్వరాయనమః ...	హజ్జీయజేనమః
ద్వాదశాదిత్యమాదాలాయనమః ...	ఛాత్రకాయనమః
కల్పధూమసతాచ్చవయేనమః ...	దణ్డినేనమః
హిరణ్యకోరస్థులభిన్నఖాయనమః ౧	కష్టజినధరాయనమః ... ౧౫౫	...
* ఓం సింహముఖాయనమః ...	వటవేనమః
అనఘాయనమః ...	అధీతవేదాయనమః

వేదాస్తాధారకాయనము: ...	కార్తవీర్యవిదారణాయనము: ...
బ్రహ్మనైష్ఠికాయనము: ...	రేణుకాయాశ్విరోహరిణేనము: ...
అహింసశయనప్రీతాయనము: ౧౬౦	దుష్టక్షత్రియమర్దనాయనము: ౧౮౫
* ఓం ఆదితేయాయనము: ...	వర్చస్వినేనము: ...
అనఘాయనము: ...	దానశీలాయనము: ...
హరయేనము: ...	ధనుష్ఠతేనము: ...
సంవిత్ప్రియాయనము: ...	బ్రహ్మవిత్తమాయనము: ...
సామవేద్యాయనము: ... ౧౬౫	అత్యుదగ్రాయనము: ... ౧౯౦
బలివేత్తప్రతిష్ఠితాయనము: ...	* ఓం సమగ్రాయనము: ...
బలిత్యుతిపాదాబ్జాయనము: ...	నృగ్రోధాయనము: ...
విఘ్నావళివిమానితాయనము: ...	దుష్టనిగ్రహాయనము: ...
త్రిపాదభూమిస్తోత్రరేనము: ...	రవివంశసముద్భూతాయనము: ...
విశ్వరూపప్రదర్శకాయనము: ౧౭౦	రాఘవాయనము: ... ౧౯౫
* ఓం ధృతప్రితిక్రమాయనము: ...	భరతాగ్రజాయనము: ...
స్వాక్షినిఖిన్నాక్షిఖర్పరాయనము: ...	కౌసల్యతనయాయనము: ...
బజ్జాతవాహినీధారావతిత్రయజగత్ప్రియాయనము: ...	రామాయనము: ...
యాయనము: ...	విశ్వామిత్రప్రియజ్ఞరాయనము: ...
విధిసమ్మనితాయనము: ...	తాటకారయేనము: ... ౨౦౦
శ్రుత్యాయనము: ... ౧౭౫	* ఓం శుభావహున్నయనము: ...
వైత్యయోజ్ఞేనము: ...	బలాతిబలమస్త్రవితేనము: ...
జయోర్జితాయనము: ...	అహల్యాశాపవిచ్ఛేదినేనము: ...
సురరాజ్యప్రదాయనము: ...	ప్రవిష్టజనకాలయాయనము: ...
శుక్రమదకృతేనము: ...	స్వయంవరసభాసంస్థాయనము: ౨౦౫
సుగతిశ్వరాయనము: ... ౧౮౦	ఈశచాపప్రభజ్ఞనాయనము: ...
* ఓం జామదగ్న్యాయనము: ...	జానకీపరిణేత్రేనము: ...
కుతారిణేనము: ...	జనకాధీశసంస్తుతాయనము: ...

జనుబగ్నితనూజాతయోధ్యేనమః	మూరిచబలమర్దకాయనమః	౨౩౫
అయోధ్యాధిపాగ్రజ్యైనమః	పక్షిరాట్పుతసంవాదాయనమః	...
* ఓం పితృవాక్యప్రతిపాలాయనమః	రవి తేజసేనమః	...
త్యక్తరాజ్యాయనమః	మహాబలాయనమః	...
సలక్ష్మణాయనమః	శబరాస్థితఫలభుజేనమః	...
సనీతాయనమః	హనూమత్పరితోషితాయనమః	౨౪౦
చిత్రకూటస్థాయనమః	* ఓం సుగ్రీవాభయదాయనమః	...
భరతాహితరాజ్యకాయనమః	దైత్యకాయక్షేపణభానురాయనమః	...
కాకదర్పప్రహరేనమః	సప్తసాలసముచ్ఛేదేనమః	...
దణ్డకారణ్యవాసకాయనమః	వాలివృతేనమః	...
పశ్చిమటీవిహరిణేనమః	కపిసంప్రతాయనమః	౨౪౫
స్వధర్మపరిపాఠకాయనమః	వాయుగూనుకృతానేవాయనమః	...
* ఓం విరాధఘ్నేనమః	త్యక్తపన్నాయనమః	...
అగస్త్యముఖ్యమునిసమ్మనితాయనమః	కుశాసనాయనమః	...
పుంసేనమః	ఉదన్యత్తీరగాయనమః	...
ఇంద్రచాపధరాయనమః	శూరాయనమః	౨౫౦
భిక్షధరాయనమః	* ఓం విభీషణవరప్రదాయనమః	...
అక్షయసాయకాయనమః	నేతుకృతేనమః	...
ఖరాక్షకాయనమః	దైత్యఘ్నేనమః	...
దూషణారయేనమః	ప్రాప్తలక్ష్మాయనమః	...
త్రిశిరస్కరిపవేనమః	అలక్ష్మారవతేనమః	౨౫౫
వృషాయనమః	అతికాయశిరశ్చేదేనమః	...
* ఓం శూర్పణఖానాసాచ్ఛేదేనమః	కుష్మకర్ణవిభేదనాయనమః	...
వల్కలధారకాయనమః	దశకణ్ఠశిరోధ్వంసినేనమః	...
బిటావతేనమః	జొమ్మవత్సముఖావృతాయనమః	...
పర్ణశాలాస్థాయనమః	జానకిశాయనమః	౨౬౦

* ఓం గురాధ్యాయనమః	...	వత్సజితేనమః
సాకేతేశాయనమః	...	వత్సవర్ధనాయనమః
పురాతనాయనమః	...	క్షీరసారాశనరతాయనమః
పుణ్యశ్లోకాయనమః	...	దధిభాణ్ణప్రమర్దనాయనమః	...	౨౯౦
వేదవేద్యాయనమః	...	* ఓం నవనీతావహరైనమః
స్వామిత్థిర్ధనివాసకాయనమః	...	నీలనీరదభాగురాయనమః
లక్ష్మీనరఃకేళిలాళాయనమః	...	అఖిరదృష్టదార్జన్యాయనమః
లక్ష్మీశాయనమః	...	నీలవద్దనీఖాననాయనమః
లాంకరక్షకాయనమః	...	మాతృదర్శితవిశ్వాస్యాయనమః	...	౨౯౫
దేవకీగర్భసమ్భూతాయనమః	౨౭౦	ఉలాఖలనిబద్ధనాయనమః
* ఓం యశోదేక్షణలాళితాయనమః	...	నళకూబరకాపానాయనమః
వసుదేవకృతస్తోత్రానమః	...	గోధూళిమృరితాక్షకాయనమః
నన్దగోపమనోహరాయనమః	...	గోసంజ్ఞరక్షకాయనమః
చతుర్భుజాయనమః	...	శ్రీశాయనమః	...	౩౦౦
కోమలాక్షాయనమః	...	* ఓం బృహ్దారణ్యనివాసకాయనమః
గదావతేనమః	...	వత్సాస్త్రకాయనమః
నీలకుస్త్రలాయనమః	...	బకద్వేషితేనమః
పూతనాప్రాణసంహరైనమః	...	వైత్యామ్బుదమహానిలాయనమః
తృణావరదినాశనాయనః	...	మహాబిగరచణ్డాగ్నయేనమః	...	౩౦౫
గర్ధారోపితనామజ్ఞాయనమః	౨౮౦	శకటప్రాణకణ్ణకాయనమః
* ఓం వాసుదేవాయనమః	...	ఇన్ద్రనేవ్యాయనమః
అధోక్షజాయనమః	...	పుణ్యగాత్రాయనమః
గోపికాస్తన్యపాయనమః	...	ఖరజితేనమః
బలభద్రానుజాయనమః	...	చణ్డదీధితయేనమః	...	౩౧౦
అచ్యుతాయనమః	...	* ఓం తాళవక్త్రఫలాశీనేనమః
వైయామనభిభూషాయనమః	...	కాశీయభజిదర్పఘ్నేనమః

నాగపత్నిస్తుతిప్రీతాయనమః	...	కంసగ్రీవానికృతనాయనమః	...
ప్రలమ్బసురఖడ్గనాయనమః	...	ఉగ్రనేనప్రతిష్ఠాత్రేనమః	...
దావాగ్నిబలసంహరిణేనమః	3౧౯	* ఓం రత్నసింహాసనస్థితాయనమః...	...
ఘటాహరిణేనమః	...	కాలనేమిఖలద్వేషిణేనమః	...
గదాగ్రజాయనమః	...	ముచుకుష్టవరప్రదాయనమః	...
గోపాఙ్గనాచేలచోరాయనమః	...	సౌల్యనేమిత దుర్ధర్షరాజస్త్వయనివార	...
పాథోలీలావిశారదానమః	...	జాయనమః	...
వంశగానప్రపితాయనమః	3౨౦	రుక్మిగర్వాపహరిణేనమః	3౪౯
* ఓం గోపీహస్తామ్బుజార్చితాయనమః	...	రుక్మిణీసయసౌత్సవాయనమః	...
మునిపత్న్యైశ్చతాహారాయనమః	...	ప్రద్యుక్తుజనకాయనమః	...
మునిశ్రేష్ఠాయనమః	...	కామినేనమః	...
మునిప్రియాయనమః	...	ప్రద్యుక్తాయనమః	...
గోవర్ధనాద్రిసంధరేనమః	3౨౫	ద్వారకాధిపాయనమః	3౫౦
సజ్జన్దనతమోహనాయనమః	...	* ఓం మణ్యాకారేనమః	...
సదుద్యానవిలాసినేనమః	...	మహామాయాయనమః	...
రాసక్రీడాపరాయణాయనమః	...	జొమ్మవత్స్రుతసజ్జరాయనమః	...
వరుణాభ్యర్చితాయనమః	...	జొమ్మనదాంబరధరాయనమః	...
గోపీప్రార్థితాయనమః	3౩౦	గమ్యాయనమః	3౫౫
* ఓం పురుషోత్తమాయనమః	...	జొమ్మవత్సవిభవేనమః	...
అక్రూరస్తుతిసమ్మితాయనమః	...	కాశీనీప్రథితారామకేశయేనమః	...
కుబ్జాయకావనదాయకాయనమః	...	గుఙ్గావతంసకాయనమః	...
ముష్టికోరఃప్రహరిణేనమః	...	మందారసుమనోభాస్వతేనమః	...
చామూరోదరదార్దరణాయనమః	3౩౫	శచీశాభీమప్తదాయకాయనమః	3౬౦
మల్లయుద్ధాగ్రగణ్యాయనమః	...	* ఓం సత్రాజిన్నానసోల్లాసినేనమః	...
పితృబంధనమోచకాయనమః	...	సత్యాజ్ఞానయేనమః	...
మత్రమాతస్థవజ్ఞాస్థాయనమః	...	శుభావహాయనమః	...

శతధన్వహారాయనము:	...	తాపద్వరవిహితకాయనము:	3౯౦
సిద్ధాయనము:	3౬౫	* ఓం ఉపాధ్యక్షయిత్రేనము:	...
పాణ్డవప్రియకోత్సవాయనము:	...	అవ్యక్తాయనము:	...
భద్రప్రియాయనము:	...	శివవాక్తుష్టమానసాయనము:	...
సుభద్రాయాభ్రాత్రేనము:	...	మహేశద్వరసంస్తుత్యాయనము:	...
నాగ్నజితీవిభవేనము:	...	శీతద్వరభయాస్తకాయనము:	3౯౫
కిరీటకుండలధరాయనము:	3౭౦	నృగరాజోద్ధారకాయనము:	...
* ఓం కల్పవల్లవలాలితాయనము:	...	పాణ్డకాదివధోద్యతాయనము:	...
భైష్ట్యప్రణయభాషావతేనము:	...	వివిధారిచ్ఛలోద్విగ్నబ్రాహ్మణేషుద	
మిత్రవిందాధిపాయనము:	...	యాపరాయనము:	...
అభయాయనము:	...	జరాసన్ధబలద్యేషితేనము:	...
స్వకూర్తికేశిసమ్ప్రీతాయనము:	౦	కేశదైత్యభయజ్ఞరాయనము:	౪౦౦
లక్ష్మణోదారమానసాయనము:	...	* ఓంచక్రేణేనము:	...
ప్రాజ్ఞ్యోతిషాధిపద్వంసీనేనము:	...	వైద్యాస్తకాయనము:	...
తత్రైస్యాస్తకరాయనము:	...	సభ్యాయనము:	...
అమృతాయనము:	...	రాజబన్ధవిమోచకాయనము:	...
భూమిస్తుతాయనము:	3౮౦	రాజసూయహవిరోభిత్రేనము:	౪౦౫
* ఓం భూరిభోగాయనము:	...	స్త్రీధాంగాయనము:	...
భూషణాద్వరసంయుతాయనము:	...	శుభలక్షణాయనము:	...
బహురామాకృతాక్షాదాయనము:	...	ధానాభక్షణసమ్ప్రీతాయనము:	...
గన్ధమాల్యానులేపనాయనము:	...	మణీలాభీష్టదాయకాయనము:	...
నారదాదృష్టచరితాయనము:	3౮౫	సత్త్వాదిగుణగమ్భీరాయనము:	౪౧౦
దేవేశాయనము:	...	* ఓండ్రావదీమానరక్షకాయనము:	...
విశ్వరాజేనము:	...	భీష్మధ్యేయాయనము:	...
గురవేనము:	...	భక్తవశ్యాయనము:	...
బాణబాహువిదారాయనము:	...	భీమపూజ్యాయనము:	...

దయానిధయేనమః	...	౪౧౫	* ఓం చాతుర్వర్ణ్యవిభాగకృతేనమః	...
దస్తవక్రశిరశ్చత్రేనమః	యుగాస్తకాయనమః	...
కృష్ణాయనమః	యుగాక్రాంతాయనమః	...
కృష్ణాసఖాయనమః	యుగకృతేనమః	...
స్వరాజేనమః	యుగభాసకాయనమః	౪౪౫
వైజయంతీవ్రతాదినేనమః	౪౨౦	...	కామారయేనమః	...
* ఓం బర్హి బర్హవిభూషణాయనమః	కామకారిణేనమః	...
పార్థకౌరవసన్ధానకారిణేనమః	నిష్కామాయనమః	...
దుష్పాసఖాస్తకాయనమః	కామితార్థదాయనమః	...
బుద్ధాయనమః	సవితుర్వరేణ్యాయభర్గనేనమః	౪౫౦
భిక్షుద్ధాయనమః	...	౪౨౫	* ఓం శార్దూలేనమః	...
సర్వజ్ఞాయనమః	వైకుంఠమన్దిరాయనమః	...
క్రతుహింసావినిష్ఠకాయనమః	హయగ్రీవానయనమః	...
త్రిపురప్రీమానభజ్ఞాయనమః	కైటభారయేనమః	...
సర్వశాస్త్రవిశారదాయనమః	గ్రాహఘ్నాయనమః	౪౫౫
నిర్వికారాయనమః	౪౩౦	...	గజరక్షకాయనమః	...
* ఓం నిర్మమాయనమః	సర్వసంశయవిచ్ఛేదేనమః	...
నిరాభాసాయనమః	సర్వభక్తసముత్సృకాయనమః	...
నిరామయాయనమః	కవర్తి నేనమః	...
జగన్మాహాకథర్మిణేనమః	కామహారిణేనమః	౪౬౦
దిగ్విప్రాయనమః	...	౪౩౫	* ఓం కళాయై నమః	...
దిక్పతిశ్వరాయనమః	కాష్ఠాయై నమః	...
కల్కి నేనమః	స్తోతయేనమః	...
క్షేమప్రహరేనమః	ధృతయేనమః	...
దుష్టనిగ్రహకారకాయనమః	అనాదయేనమః	౪౬౫
ధర్మప్రతిష్ఠాకారిణేనమః	౪౪౦	...	అప్రమేయాజనేనమః	...
			ప్రధానాయనమః	...

సన్నిరూపకాయనమః...	...	కపిలాయనమః
నిర్దేహాయనమః	...	కామదాయనమః
నిస్పృహాయనమః	...	౪౭౦ శుచయేనమః...
* ఓం అసంగాయనమః	...	తప్తేనమః...
నిర్భయాయనమః	...	జప్తేనమః...	...	౫౦౦
నీతిపారగాయనమః	...	* ఓం అక్షమాలావతేనమః
నిఘ్నేష్యాయనమః	...	గర్జేనమః
నిష్క్రియాయనమః	...	౪౭౫ నేత్రేనమః
శాంతాయనమః	...	లయాయనమః
నిష్ప్రపంచాయనమః	...	గతయేనమః...	...	౫౦౫
నిభయేనమః...	...	శిష్టాయనమః
నయాయనమః	...	ద్రష్టేనమః...
కర్తిజేనమః...	...	౪౮౦ రిచుద్వేష్టేనమః
* ఓం అకర్తిజేనమః	...	రోష్టేనమః...
వికర్తిజేనమః	...	వేష్టేనమః...	...	౫౧౦
కర్తృభవేనమః	...	* ఓం మహానటాయనమః
కర్మభావనాయనమః	...	రోష్ఠేనమః
కర్మాజ్ఞాయనమః	...	౪౮౫ బోధేనమః
కర్మవిన్యాసాయనమః	...	మహాయోధేనమః
మహాకర్తిజేనమః	...	శ్రద్ధావతేనమః	...	౫౧౫
మహాప్రతిజ్ఞేనమః	...	సత్యధియేనమః
కర్మభుజేనమః	...	శుభాయనమః
కర్మఫలదాయనమః	...	౪౯౦ ముప్రిజేనమః
* ఓం కర్మేశాయనమః	...	మన్తాయనమః
కర్మనిగ్రహాయనమః	...	మన్తగమ్యాయనమః	...	౫౨౦
నరాయనమః	...	* ఓం మన్తకృతేనమః
నారాయణాయనమః	...	పరమమన్తకృతేనమః
దాంతాయనమః	...	౪౯౫ మన్తకృతేనమః

మహాప్రళయనమః	అనంతవక్త్రాయనమః
మహాప్రళయనమః ...	౧౬౧	అనంతాక్షాయనమః
మహాప్రళయనమః	అనంతరూపాయనమః
మహాప్రళయనమః	అనంతకృతేనమః ...	౧౧౧
మహాప్రళయనమః	ఊర్ధ్వరేతసేనమః
మహాప్రళయనమః	ఊర్ధ్వలింగాయనమః
మహాప్రళయనమః ...	౧౩౦	ఊర్ధ్వమూర్ధ్వనమః
* ఓం స్థిరధియేనమః	ఊర్ధ్వశాఖకాయనమః
స్థిరవిజ్ఞానాయనమః	ఊర్ధ్వాయనమః ...	౧౬౦
స్థిరరక్షణాయనమః	* ఓం ఊర్ధ్వభస్వరక్షణేనమః
స్థిరరాసనాయనమః	ఊర్ధ్వజ్వాలాయనమః
స్థిరయోగాయనమః ...	౧౩౧	నిరాకులాయనమః
స్థిరరాధాయనమః	బీజాయనమః
స్థిరమార్గాయనమః	బీజప్రదాయనమః ...	౧౬౧
స్థిరరాగయనమః	నిత్యాయనమః
నిత్యాయనమః	నిదానాయనమః
నిరీహాయనమః ...	౧౪౦	నిష్కృతయేనమః
* ఓం అగ్నేయేనమః	కృతినేనమః
నిరవద్యాయనమః	మహాతేనమః ...	౧౭౦
నిరక్షణాయనమః	* ఓం అజీయనేనమః
నిరైవరాయనమః	గరిష్ఠేనమః
నిరహంకారాయనమః ...	౧౪౧	సుషుప్తాయనమః
నిర్దంభాయనమః	చిత్రమాలికాయనమః
నిరసూయకాయనమః	నభస్పృశేనమః ...	౧౭౧
అనంతాయనమః	నభస్పృశ్యతిషేనమః
అనంతబాహురవేనమః	నభస్పృశేనమః
అనంతాంధ్రయేనమః ...	౧౧౦	నిర్మలనేనమః
* ఓం అనంతవృత్తేనమః	నభనేనమః

అభవేనమః...	...	౧౮౦	కౌరయేనమః
* ఓం విభవేనమః	జనార్దనాయనమః
ప్రభవేనమః...	ముకుందాయనమః	...	౬౧౦
శంభవేనమః	* ఓం నందనిష్పందాయనమః
మహీయనేనమః	నంద్యబిందవేనమః
భూర్భువాకృతయేనమః	...	౧౮౧	పురందరాయనమః
మహానందాయనమః	అరిష్టహాయనమః
మహాశూరాయనమః	సుమందాయనమః	...	౬౧౧
మహాలాశయేనమః	కుందమందారహాసవతేనమః
మహాలక్ష్మణాయనమః	నందనారూఢచందాంగాయనమః
మహాక్రోధాయనమః	...	౧౮౨	ఆనందినేనమః
* ఓం మహాజ్వాలాయనమః	నందనందనాయనమః
మహాశాన్తాయనమః	అనసూయానందనాయనమః	...	౬౧౨
మహాగుణాయనమః	* ఓం అత్రినేత్రానందనాయనమః
సత్యవ్రతాయనమః	సునందవతేనమః
సత్యపరాయనమః	...	౧౮౩	శంఖవతేనమః
సత్యసంధాయనమః	పంకజకరాయనమః
సతాంగతయేనమః	కుంకుమాంకాయనమః	...	౬౧౩
సత్యేశాయనమః	వియాఙ్కుశాయనమః
సత్యసంకల్పాయనమః	అమృతజిహ్వకరంద్రాధ్యాయనమః
సత్యచారిత్రలక్షణాయనమః	...	౬౦౦	నిష్పంకాయనమః
* ఓం అస్తత్పరాయనమః	అగరుపంకిలాయనమః
అస్తరాత్మనేనమః	ఇంద్రాయనమః	...	౬౩౦
పరమాత్మనేనమః	* ఓం చంద్రరథాయనమః
చిదాత్మకాయనమః	చంద్రాయనమః
రోచనాయనమః	...	౬౦౧	అతిచంద్రాయనమః
రోచనానాయనమః	చంద్రభాసకాయనమః
సాక్షిజేనమః...	ఉచేంద్రాయనమః	...	౬౩౧

ఇష్టరాజాయనము:	సామపారగాయనము:
వాగ్గీయనము:	మహాయోగినేనము:
చంద్రాచనాయనము:	మహాధీరాయనము: ...	౬౬౫
బ్రహ్మచేనము:	మహాభోగినేనము:
బరాచేనము: ...	౬౪౦	మహాబ్రహ్మచేనము:
* ఓం వరస్తైభామేనము:	మహావీరాయనము:
వరమూర్తాయనము:	మహామృత్యుయేనము:
బరాత్పరాయనము:	మహాపుష్పయేనము: ...	౬౭౦
అపారవాచేనము:	* ఓం మహాగుణాయనము:
పారగామినేనము: ...	౬౪౫	మహాదేవాయనము:
పారావారాయనము:	మహాబాహువేనము:
వరాహరాయనము:	మహాధర్మాయనము:
సహస్వతేనము:	మహేశ్వరాయనము: ...	౬౭౫
అర్థదాత్రేనము:	సమీపగాయనము:
సహనాయనము: ...	౬౫౦	మూరగామినేనము:
* ఓం సాహసినేనము:	స్వర్ణమూర్తనిరర్థకాయనము:
జయినేనము:	నగాయనము:
తేజస్వినేనము:	నగధరాయనము: ...	౬౮౦
వాయువిశ్ఖిన్నేనము:	* ఓం నాగాయనము:
తపస్వినేనము: ...	౬౫౫	నాగేశాయనము:
తాపసోత్తమానము:	నాగపాలకాయనము:
విశ్వరూపభృత్యతేనము:	హిరణ్మయాయనము:
భూతయేనము:	స్వర్ణరేతసేనము: ...	౬౮౫
విశ్వరూప్యకలాపజతేనము:	హిరణ్యార్చినేనము:
అమృతాశయినేనము: ...	౬౬౦	హిరణ్యదాయనము:
* ఓం భగవతేనము:	గుణగణాయనము:
సర్వజ్ఞాయనము:	శరణాయనము:

పుణ్యక్షేత్రయేనమః	...	౬౯౦	మధవేనమః
* ఓం పురాణగాయనమః	నిర్ద్విమేషాయనమః
జన్యభృతేనమః	విధయేనమః	...	౨౨౦
జన్యసన్నద్ధాయనమః	* ఓం వేదసేనమః
దివ్యపద్మాపాయనమః	బలివతేనమః
పాణినేనమః	...	౬౯౫	జీవనాయనమః
దౌర్జన్యభంగాయనమః	బలినేనమః
పద్మనాయనమః	స్త్రోత్రేనమః	...	౨౨౫
సౌజన్యనిలయాయనమః	శ్రోత్రేనమః
అలయాయనమః	వికర్త్రేనమః
జలంధరాస్తకాయనమః	౨౦౦	...	ధ్యాత్రేనమః
* ఓం భస్మైత్యనాశినేనమః	నేత్రేనమః
మహామనసేనమః	సమాయనమః	...	౨౩౦
శ్రేష్ఠాయనమః	* ఓం అనమాయనమః
శ్రవిష్ఠాయనమః	హూత్రేనమః
ద్రాఘిష్ఠాయనమః	...	౨౦౫	ఋత్రేనమః
* ఓం గరిష్ఠాయనమః	మహావక్త్రేనమః
గరుడధ్వజాయనమః	రత్నైనమః	...	౨౩౫
జ్యేష్ఠాయనమః	మస్త్రేనమః
ద్రఢిష్ఠాయనమః	ఖలాస్తకాయనమః
వర్దిష్ఠాయనమః	...	౨౧౦	దాత్రేనమః
* ఓం ద్రాఘీయసేనమః	గ్రాహయిత్రేనమః
వ్రణవాయనమః	మాత్రేనమః	...	౨౪౦
భజినేనమః	* ఓం నియత్రేనమః
సమ్ప్రదాయకరాయనమః	అనస్తవైభవాయనమః
స్వామినేనమః	...	౨౧౫	గోప్త్రేనమః
గురేశాయనమః	గోపయిత్రేనమః
మాధవాయనమః	హస్త్రేనమః	...	౨౪౫

ధర్మజాగరిత్రేనమః	రత్నరోచిషేనమః
ధవాయనమః...	రత్నగర్భాశ్రయాయనమః	229	...
కర్తృనమః	శుచయేనమః
క్షేత్రకరాయనమః	రత్నసానునిధయేనమః
క్షేత్రప్రదాయనమః	...	240	మాళిరత్నభాసేనమః
* ఓం క్షేత్రజ్ఞాయనమః	రత్నకంకణాయనమః
ఆత్మవిదేనమః	అక్షరత్వాయనమః	240	...
క్షేప్రితేనమః	* ఓం అక్షరభాసినేనమః
క్షేత్రహరాయనమః	అక్షర్యేయాయనమః
క్షేత్రప్రియాయనమః	...	241	జితాసనాయనమః
క్షేమకరాయనమః	అక్షరజ్ఞాయనమః
కురుతేనమః...	దయావతేనమః	...	241
శక్తిప్రదాయనమః	అక్షరాయనమః
ముక్తిదాయనేనమః	మహర్ణవాయనమః
శక్తిదాయనమః	...	242	సరసాయనమః
* ఓం యుక్తిదాయకాయనమః	నిర్ధరసికాయనమః
శక్తియుజేనమః	నిర్భయేనమః	...	242
మాతృకస్వరూపేనమః	* ఓం సాధ్యాయనమః
సూక్తయేనమః	సదాగతయేనమః
ఆహ్వానసూక్తిగాయనమః	243	...	ఆయుష్ప్రదాయనమః
ధనంజయాయనమః	మహాయుష్మతేనమః
ధనాధ్యక్షాయనమః	అర్చిష్మతేనమః	...	243
ధనికాయనమః	ఓషధిపతయేనమః
ధనదాధిపాయనమః	అష్టజియేనమః
మహాధనాయనమః	...	244	అష్టభాగాయనమః
* ఓం మహాసూనినేనమః	అష్టకమబ్ధ్యైశ్చయశనేనమః
మర్యాదగనవిమానితాయనమః	బ్రతినేనమః...	...	244
రత్నాకరాయనమః	* ఓం అష్టావదాయనమః

సువర్ణాభాయనమః	శ్రీప్రదత్తామ్బుజస్రగ్వీణేనమః	...
అష్టకూర్తయేనమః	శ్రీకేశయేనమః	...
త్రిమూర్తిమతేనమః	శ్రీనిధయేనమః	౮౩౦
అస్వపూయనమః	...	౮౦౫	* ఓం భవాయనః	...
స్వప్నగాయనమః	శ్రీప్రదాయనమః	...
స్వపూయనమః	వామనాయనమః	...
సుస్వప్నఫలదాయకాయనమః	లక్ష్మీనాయకాయనమః	...
దుస్స్వప్నధ్వంసకాయనమః	చతుర్భుజాయనమః	౮౩౫
ధ్వస్తదుర్నిమిత్రాయనమః	౮౧౦	...	సంతృప్తాయనమః	...
* ఓం శివంకరాయనమః	తర్పితాయనమః	...
సువర్ణవర్ణాయనమః	తీర్థస్నాతృసౌఖ్యప్రదర్శకాయనమః	...
సహృద్యాయనమః	అగస్త్యస్తుతిసంహృష్టాయనమః	...
వర్ణితాయనమః	దర్శితావ్యక్తభావనాయనమః	౮౪౦
వర్ణసమ్మతాయనమః	...	౮౧౫	* ఓం కపిలార్చిషేనమః	...
సువర్ణముఖరీతిరశివధ్యాతవదామ్బుజాయనమః	కపిలవతేనమః	...
దాక్షిణ్యణివచస్తుష్టాయనమః	సుస్నాతాఘవిపాటనాయనమః	...
దూర్వాసోద్యుష్టిగోచరాయనమః	వృషాకపయేనమః	...
అమృరీషవ్రతప్రీతాయనమః	కపిస్వామిమనోనైర్ఘ్నితవిగ్రహాయనమః	...
మహాకృత్రివిభజ్ఞనాయనమః	౮౨౦	...	వహ్నిప్రియాయనమః	...
* ఓం మహాభిచారకధ్వంసినేనమః	అర్థసంభావ్యాయనమః	...
కాలసర్వభయాన్తకాయనమః	జనలౌకవిధాయకాయనమః	...
సుదర్శనాయనమః	వహ్నిప్రభాయనమః	...
కాలమేఘశ్యామలాయనమః	వహ్నితేజసేనమః	౮౫౦
శ్రీమత్ప్రభావితాయనమః	౮౨౫	...	* ఓం శుభాభిష్టప్రదాయనమః	...
శేమామ్బుజసరస్నాయినేనమః	యమినేనమః	...
శ్రీమనోభావితాకృతయేనమః	వారుణక్షేత్రనిలయాయనమః	...
			వరుణాయనమః	...

వారణాశ్చితాయనమః ... ౮౫౫	* ఓం కుస్మిన్మితరతాయనమః ...
వాయుస్థానకృతావాసాయనమః ...	దమినేనమః ...
వాయుగాయనమః ...	నారదాదిమునిస్తుత్యాయనమః ...
వాయుసమృద్ధితాయనమః ...	నిత్యకర్తృపరాయణాయనమః ...
యమాస్తకాయనమః ...	దర్శితావ్యక్తరూపాయనమః ౮౫౫
అభిజననాయనమః ... ౮౬౦	వీణానాదప్రమోదితాయనమః ...
* ఓం యమలూకనివారణాయనమః	షట్కృతిర్థచర్యావతేనమః ...
యమినామగ్రగణ్యాయనమః ...	దేవతీర్థకృతాశ్రమాయనమః ...
సంయమినేనమః ...	బిల్వామలబలస్నాయినేనమః ...
యమభావితాయనమః ...	సరస్వత్యమ్బునైవితాయనమః ౮౬౦
ఇష్టాద్విద్యానసమీపస్థాయనమః ౮౬౫	* ఓం తుమ్బురూదకసంస్పర్శజనచిత్ర
ఇష్టాద్విగ్విషయానమః ...	తమోపహాయనమః ...
ప్రభవేనమః ...	మత్స్యవామనకూర్పాదితీర్థరాజాయన
యక్షరాట్పరసీవాసాయనమః ...	మః ...
అక్షయ్యనిధికోశకృతేనమః ...	పురాణభృతేనమః ...
స్వామితీర్థకృతావాసాయనమః ౮౭౦	చక్రధ్యేయపదామ్బుజాయనమః ...
* ఓం స్వామిధ్యేయానమః ...	శంఖపూజితపాదుకాయనమః ౮౭౫
అభోక్షజాయనమః ...	రామతీర్థవిహారిణేనమః ...
వరాహద్యష్టతీర్థాభినేవితాంఘ్రిసరోరు	బలభద్రప్రతిష్ఠితాయనమః ...
హాయనమః ...	జామదగ్న్యసరస్వతీర్థజలనేచనతర్పితా
పాణ్డ్యతీర్థాభిషిక్తాంగాయనమః ...	యనమః ...
యుధిష్ఠిరవరప్రదాయనమః ౮౭౫	పాపాపహరికీలాలగుస్నాతాఘవినాశ
భీమాస్తంకరణారూఢాయనమః ...	నాయనమః ...
శ్వేతవాహనసఖ్యవతేనమః ...	నభోగంగాభిషిక్తాయనమః ౯౦౦
నకులాభయదాయనమః ...	* ఓం నాగతీర్థాభిషేకవతేనమః ...
మాద్రీసహదేవాభివందితాయనమః ...	కుమారధారాతీర్థస్థాయనమః ...
కృష్ణాశపథసంధాత్రేనమః... ౯౦౮	వటువేషాయనమః ...

ప్రాంజనమృదికాభాస్వత్కటి దేశాయ	స్వచ్ఛాయనమః
నమః
శుభంకరాయనమః
అనస్తవద్వజస్థాననాభయేనమః
మాతృకమాలికాయనమః
మద్వారచామేయమాలినేనమః
రత్నాభరణసమృద్ధితాయనమః
* ఓం లక్ష్మయజ్ఞోపవీతినేనమః
చంద్రశ్రీఖణ్డలేవవతేనమః
వరదాయనమః
అభయదాయనమః
చక్రిణేనమః
శుభ్రినేనమః
కౌస్తుభదీప్తిమతేనమః
శ్రీవత్సాజ్జితవక్షస్కాయనమః
లక్ష్మీసంశ్రితహృత్తటాయనమః
నీలాత్పలనిభాకారాయనమః
* ఓం శోణామ్భజసమాననాయనమః
కోటిమన్మథలావణ్యాయనమః
చంద్రికాన్వితపూరితాయనమః
గుహాస్వచ్ఛోర్ధ్వపుష్టాయనమః
కస్తూరితిలకాభిషేకాయనమః
పుష్కరికేతకాయనమః
హాళిశోభావిరాజితాయనమః
వర్షస్థాయనమః
వర్షనాభాయనమః
* ఓం సోమకుణ్డలగాయనమః
బుధాయనమః
వహ్నికుండలగాయనమః
సూర్యాయనమః
సూర్యకుణ్డలసంస్థితాయనమః
శ్రీవతయేనమః
భూమిజానయేనమః
విమలాద్యభిసంపృతాయనమః
జగత్కుటుంబజనిత్రేనమః
రక్షకాయనమః
* ఓం కామితప్రదాయనమః
అవస్థాత్రయయన్త్రేనమః
విశ్వతేజస్స్వరూపవతేనమః
జ్ఞప్తయేనమః
జ్ఞేయాయనమః
జ్ఞానగమ్యాయనమః
జ్ఞానాతీతాయనమః
గురూతిగాయనమః
బ్రహ్మజ్ఞానైర్వహిర్యాయనమః
వేంకటాద్రిగదాధరాయనమః

ఇతి శ్రీబ్రహ్మణ్డపురాణాంతర్గత శ్రీవేంకటేశ

సహస్రనామావళి స్సమాప్తా.

ॐ తత్ సత్.

